

Brandeis University
Library

*This Book
Has Been Presented By
Maurice and Badona Spertus*

Jerusalem
1936
by Hilda.

el Snowman

תן כסף כקנין כת כוונתו 3אק

ספר התרומה

עם אלף אחרים

אדם במי

נדפס עם רב העיון הספר המפואר

הזה הנקרא ספר התרומה אשר בו כל מעיין
מתבאר מרגוע ויכח ביד רמה בבית
הארון דכיהלל בומכירגי
מנת הרפ"ב
לפ"ק

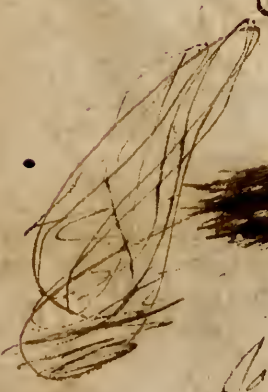
כויניציאה

~~ענין ספר~~
~~הפואר~~

Amoy per

purgatu in asli alla madalena
dal Maveliga P. J.

laro con q^{ta} mia a pregavuz d'andar d'p
a quel libro amio q' uader se i' puz
il ne gono di quelle perle che ho q'
E in tanq' se cred' d' d' i' ne troue
comprare in gran quantita q' tanto m
pronta risposta q' mio gouerns e
al solito

Abram. (alio heb, e mio)

1860 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10

1860 10 10 10 10 10 10 10 10 10

1860 10 10 10 10 10 10 10 10 10

1860 10 10 10 10 10 10 10 10 10

ספר התרומה

הלכות שחיטה

אחריו כן כשר שאין דיגו כמו סהה או החליר
במיעוט סימנים כדפרישית לעיל:

דין עקור שנעקרן הסימני ממקו חבורן
בלחי או כפסקה הגדרת באמצע
ברובה פסולה מדינת כטול לחי התחתון
כשר תלמוד מטני לה שפיר ואם ספק לו מתו
נעקר לאחר שחיטה או לפניה פסולה אפילו
הסימן הטמוט הוא שחוט ואפילו לא תפס
בסימני דהא אמר רבי יוחנן יבוא ויקוף:
דין שחט בשנים או שלשה מקומות:

הלכות טרפות

דין תריאונדי דסריין בפלא כסדרין
טריפ' ואם קריכי בכפרין כריכי
כפיחה ופעמי טריפ' לדרבי ר"ח בשם הגאון
היבא דעיקרין מיפריקי ואין סירכא במקום
שמתחילות ליחלק:

דין אונא באומא דסריכי יחד
טריפה:

דין ריאה הקרוכ לרופן האומא דהיינו
ברחוב החזה טריפה ואם האונא
דהיינו במיכר החזה סרוכה לרופן כשרה
כראמ' רב נחמן ריאה סתקב' ודוכן סותמתה
כשרה והוא רסבין בבשרא סבין הכלעות
אבל בכלעות עצמן לא סגי דסוף הסרכא
ליפסק ואפילו סבין בבשרא ממס ובמיכר
החזה כמו האונא דכשר היינו כפיחי דוקא
כך פירשו הגאונים ואם יש סירכא מהריאה
לסומן הלב או לסוס מקום טריפה:

דין חסבון אונות תלת מומי כא ותרתי
משמאל מלבד תרי אומי או חליק או
יתיר או חסיר טריפ' ואם היתיר בדרה דאונ
כשר ולא מזרפינן החכמה לעינונית דורדא
א"כ קיימ' בדרה דאונ ואי יש תרי עינוניתא
טריפה ואי אחי בה אפילו אחת כשרה:

דין בועה שבריהא אי תרי דספכי
אהרדיו או אחת כשר אבל תרי
דסמיכין ולא ספכין אהרדיו או אחת בספולו
ריאה דכראית כשתי טריפה כראמ' בה"ג או
הריאה שנסתכנית מכמו טריפה או ממראה
או מדברה אחר:

ס"ה א ב ג ד

דין שחיטת טף סימן אחד ובהמה פני
סימני ארוב אחד כמוהו ושחיט' וריד'
בעוף שכולהו כאחת או מנקבו בקוץ דהלכ'
כרבי יהודה בורדין בפקד ברכות ואם לא
חתכו בדיעבד כשר:

דין פגמת סכין שזריך לברוק הסכין
תחלת שחיטה וסוף שחיטה ואם לא
ברק הסכין בסוף כשר' ואם מצא לו בסוף
פגמי' כל הבהמו' פסולות ואם סבר בה עצם
כשרות אס ברק את הסכין תחלה ומותר
לכרוך מטלית על הפגמיה ולשחוט וזריך
לברוק הסימני אחר שחיטה אס שחוט' ופה
ואם לא ברק בסוף פסולה:

דין סהה באמצע שחיט בין במיעוט
קמא בין במיעוט בתרא מפורם
ברין חלרה:

דין דרסה שלא הוליק ולא הביא
הסכין:

דין חלרה שהסכין מכוסה מן העור או
אפי' מסובך ממכר וגם לאח' שפחט
מעט פעמי' שפוחט בראש הסכין שלא יחתוך
מן העור יותר ואז פעמי' טראש הסכין שפוחט
ממנו מתכסה מן העור ופסולה כך פ"ט פ'
חטאת העוף עזה חלרה שהיתה במליקה
א"כ יש להזהר מזה וכל זהו דוקא אס הסכין
מכוס' במה שפוחט ואם החליר או סהה בין
במיעוט קמא בין במיעוט בתר' פסולה בר
משהה בקנה במיעוט קמא דכשר כמו חזי
קנה פגום כך פי' ר"שי והלכות גדולות:

בתוספת סהה במיעוט בתרא כשרה אבל
אבל במיעוט קמא פסולה לכל הפחו' בוסט
והחליר במיעוט בתרא יכול להיות דכשרה
כמו הגרים דכשר:

דין הגרמה שפחט שלא במקו' שחיטה
למעלה מטפוי כובע או למט' מאול'
קמא וכן בוסט למעלה מתפיס' יד או למטה
מטישעיר ואם הגרים במיעוט קמא פסולה
במיעוט בתרא כשר דהא רב ושמואל פסקי
כל יוסי ברבי יהודה דשחט בטבעת גדולה
ושעיר מלא החוט על פני רוב' כשר' ואם הגרי'

חלכות טריפות

וטריפה אבל ריאה הרבוקה לסומץ הלב לא
קרניו סתימה דרוקא שמן הגדל במקו הנקב
סיתם וכשרה :

דיון נפלה בהמה מן הגב או מן העליות
או נפלה דרך חרוב מגובה עשרה
טפחים טריפה ואם דלגה מאיליה חמרה כ
נפסה וכשרה ואם הניחה למעלה ומצאה
למטה יש לומר דלגה וכשר ואלים המנבחי
זה את זה כשרין וטבח המפיל בהמתו לאר
בטעה טרודה למחטה אעפ שמפילה בחוק
כשרה לפי שנועצת כפרניה בארץ או אם
החליקה ונפלה לארץ מאיליה אעפ שעתה
אינה נועצת כפרניה כיון שלא הפילה בכח
כשרה כיון שאין גובה עשרה מכריסה עד
לארץ כראיתה בפהפרה ואם שזרק טלה
לארץ אם נפל על מתניו כשר ועופו סכודין
ואין יכולין ללכת או מקרבי קטרי של מזורה
חייסנין וכל מקום שיש לחוש משום ריטוקי
אברים כגון נפלה מן הגב או מעליה או
טרפה בכותל כרי להמתין עד שתלך יוהלכ
אינה צריכה בדיקה :

דיון בהמה שלא ברק בה סרכי הריאה
טריף אבל הטלה אין רגילות להיות
בו סירכא כשהוא קטן ואם לא ברק כשרה
בדיעבר :

דיון ניטל הטחול או הכליות כשרה
ובניקב הטחול בסומכא טריף
אבל בקולסיה כשרה וכוליא סלקתה טריפה
כי מטוי לקות עד מקו חרוץ וכוליא סהקטי
בדיקה עד כפול בגסה עד כענבה :

דיון נשמט ירך או בבהמ או בעוף מקום
חבורו בקולית בלא איעכל ניביה
כשרה אבל איעכל ניביה טריפה שמוטת יד
בבהמ זה חרבל שלפנים כשרה שמוטת
גף בעוף ממקום חבורו בכתף טריף שם
נקבה הריאה שהוא פקה :

דיון ניטל צומת הגדין סכחך מעט
מהבשר עם אח מהחוטי למעלה
מהארכוב בסמוך והעצם שלם רבחוט אחד
או רובו טריפה בין בבהמה בין בעוף :

דיון כחתכו רגליה למעלה מצומת הגדי
טריפה והוא הדין אם נשבר העצם
ויכא

דיון קחט סכמזאת בריאה ואין המחט
כלאית בחוץ והריאה באת לפנינו
סלמה כשרה ואם חתך ממנה ובל לפנינו
עם המחט טריפה או מחט סכמזאת בתוך
הכבר אפילו שלם לפנינו איקופא לכד חוץ
טריף דרך הושט עם המאכל בא ויכ לחוץ
וחזר וכנס בכבר והוא ליה נקובת הושט
ובקופא לבין כשרה ובמחט קטיכתא כרדין
טריף בכל עניי אבל בריאה בכל עני כשרה
שהריאה והכבר תלויין בקל וסמוך לקל יותר
לריא וגם רחב יותר אבל מכבר רחוק וקטן
או נמצא בקימפוט דכברא כסור או תחובה
מכפי עבובי בית הכסומזר אח כסור וכן
נמצאת המחט בחלל הקורקבן גם נתחב
בבש מכפי או נמצא בחלל הושט בכל עני
כשרה שהקורקבן ובית הכסותלויין בושט
והמאכל בא דרך הושט וגם המאכל בא דרך
המאכל ואפי קופא לבר נעץ בבשר כשרה
דאכולין ומסקין דהקוה להיות תחובה עם
אבל הכבר תלוי בקנה ואין לומר שהקדים
קנה לושט שאירחב וקרוב לכבר כמו לריא
אם תולעים יוצאים מריאה כשרה דלאחר
שחיט פריש וכשתחב המחט מכפי ברק
או בקורקבן ואין נכר מבחוץ ויש קורטום
בחוץ נגד המחט טריפה ואם המחט נכרת
מפני כרדין ואין קורטום על המחט ולא
על הבשר לאחר שחיטה יכא לחוץ וכשרה
ולא חייסנין שם אעבר מחיים לכד חוץ וחזר
וכנס לפנים :

דיון נקבי טכברגרת אם יש בהם חסרון
לכאין אם אין בהם חסרון לברוב
או פרוקה לארכה כשתייר חוליא כשרה ואם
נקבה למטה מהכסר שחיט ריכס במשהו :

דיון חוט הסדרה סכספק ברובו ובראש
הוי במשהו ניקב הקום של מוח ל
למט לכד הזכב עד בין הפרשו ברובו מכאן
ואילך כשר ובעוף עד בין אפנים ברובו
מכאן ואילך הוי כשר :

דיון נקבים דמיטרפא בהו אם סותמתו
סומן האכל בין בבהמ בין בחיה

בין בעוף הויא סתימה וכשרה דמהרה
אבל חלב שאינו כאכל אינו חסוב סתימה

ד

יח

יש

כ

בא

כב

כג

טו

יו

יז

הלכות טרפות

ללא בטילי באלף אח חלוק בין היו אסורין
 בודאי קודם שנתערבו בין היו אסורי' מהפק
 מקודם ראפילו הספק אסוב ספק ראוריית
 דאי טיך בו כרת היה חייב עליו אסם תלו
 ואם באה בהמה שמלוכלך בארה מרס מ
 מהכאת זאב או חתול בעוף אסו ואפי' בקנה
 דאי בתמהו ואי מקוץ הוי מלוכלך ולא מן ר
 דרוסה ברוב ואם הוא עוף דממסמס קועיה
 יכולין לבדוק וכל ספק טריפה שבא לחכם
 ולא נתברר לו כגון נסבר העצם ויזא לחון
 ואינו יודע אם מחיים או לאחר מית' שחיטה
 או ספק סירכ' או בוקא ראטמ' דטף מדוכתיה
 ולא ידע אי איכל נבייה או שאר ספק איסור
 בכולן ספק בהלכה גדולות לאיסור ולא דמי
 לכשחטה הותרה אלא היכא שכול לתלות
 ההיתר כגון בא זאב ונטל בני מיציין ו
 והחזיר תקובין ועצם שנסבר למעלה מן
 הארכובה ונקשר ונרפא רכסר:

הלכות איסור והיתר

דין עוף הבא לפניו ואינו מכירו אם טמ
 אם טהור יברוק בקליפת הקורקבן
 ואם יש עוד סימן אחר עמו שהוא טהור:
דין בזים היאך לוקח אותם מההלא
 אי אומ' מעוף פלו הם טטהו ובטביל
 סימנין איך לסמוך כראמרי' סימנין של בזים
 לאו ראוריתא אלא סומכין על הרוב שביכינו
 פטהורין וכך דע' שאין ניכר בהם קסקסת ויש
 לספק שמא נשרו כשעלו מן המים יש לסמוך
 על סימנין של עוברי דגים שהחתיכה ראסה
 אחר חר והסניכר זה עב ועגול כדמוכח
 בשלהי איין מצמדין ססימני עוברי דגים יש
 לסמוך עליהם:

דין ביצים הטורפות בקערה אח קוכין
 אותם מן הגזים והנהו קנטואים ו
 ואוב' לראש ספי' קוכין מן הגזי' אלעם שלא ראינו
 הבזי' וגם אין לחוש שמא היה בהם דם ואין
 אסורי' מסום בטולי' גזים של בזים למי שאינו
 תופס איסור בטולי' גזים בפת:

דין בזים שנמצאו בתרכובות שחוטת
 יסמותרי' לתתן בתבטיל של חלב

ויזא לחון גרידא דרך נקב קטן שאין עור
 ובשר חופין רוב הטבירה ודווקא ברבל ס
 סלאחרייה אבל בסלפניה אפילו כולו
 כחתיך למעלה מן הארכוב' כסרה דאמר רב
 בעלת שלם בעלת חמש ברבל טריפה אבל
 ביר הוימוס לגבוה אבל להריוט כסר והיכא
 סנסבר העצם למעלה או למטה ולא נחתך
 לגמרי אם לא יזא לחון הכל כסר בין בהמה
 בין אבר ואם יזא לחון למעלה מן הארכוב'
 הכל אסור משו' טריפ' אבל למט' מהארכובה
 ויזא לחון בהמ' כסרה אבל האבר יש לו דין
 אבר מן החי מררב' ואסו' למולחו עם הבשר
 ולהושיטו לבן נח מדרבנן ונפקא מינה דאם
 יש ספיקא לקולא אבל מן התורה אין לו דין
 אבר מן החי אפילו למעלה מן הארכובה
 מסום טריפה כדתנן בפרק אמרו לו:

דין עור ובשר חופין רוב הסביל' כריך
 רוב הכסוי מבשר ומעוט מעור ואי'
 הגדין מועילין לכסות כמו העור ואם יזא
 העצם דרך נקב קטן וחור בכפי' איך מועיל
 אחרי כן עור ובשר חופין רוב הסבירה:

כה **דין** רוסת הזאב אפי' הנה בידו בהמה
 גסה טריפה ודווקא מיד שלפני' הנה
 הבהמה ולא ברבל סלאחרי' וגם לא בשן וכך
 חתול בדר' וטלא' דווקא ולא באמרי' דרבנו
 וחולרה בעופות טהורין או עוף טמא שהכה
 בירו עופות טהורי' כן בעוף הגם וגז בעוף
 הדק ושאר עופות כדכוותיהו טריפה ואם
 שחט העוף טהור קוד' שהסיר העוף טמ' את
 ידו מעליו כסר אבל יש לחוש שהסיר ידו שלא
 בפניו ואסור ואם זאב או חתול נכנס בעדר
 עם הבהמות ושותק והם צועקי' חושפין ואם
 חתול או חולד' מכל' כלול של תרכוב' וצועקי'
 והוא שתוק דזה שכיח מותר ראינו זורק אלא

במזלי' שבורח מפניו בחתול וחולרה ועוף
 אבל בזאב ליכא חלוק ואסור וזאב שנשא
 בהמה מן העדר והצילה הרועה ונתערבה
 עם בהמן הוי ספק וצרי' עיין אם יש להתירה
 מטעם ספק ספקא שמא הנה כסן ולא ביר
 דאיך דרוסה אלא ביר ואפילו הנה ביר שמא
 אין זאת: אמנם פ' לקמן הלכות איסור והיתר
 בסם מורי רבינו דבר זה אורכר סכמיין

הלכות איסור והיתר

שבת למס מותר ואם מחיים פ' חוץ לפרי אסור
וכן תולעי הנמצאים תוך טרביט פולין ופייס
ראותן באו במחובר אסורין ואותן זבובים
שבתו גוף הפולין עצמן בח' בתלוש ומותרין
ואינן אסורי אהל פירשו חיים ומספרתו אינן
חוזרין וככנ' לכך כשנמצאו בקדיל בתבטיל
של פולין והם מתים מותרין שבתלוש גדלו
בפולין ואי' בהן מסו' שרץ האר' ואצ"ע שפתירי'
להי' חוזרין ופודחין ח' לחוסרן מסוס שרץ
העוף כיון שזכר בתוך הפרו כמו זחין ע'
שבערסים ושכלוסין שאינן בברייתא אלא
מקרי' שרץ השורץ על הארץ ויש שמחמירין
וכותבין אותן תחלה לבטל במים רותחי' כדי
שימותו מיד בתוך הפולין שאם ישימו הפולין
במים כזכין אולי מהמת המי' יצאו הזבובים
לחוץ בתוך המים ונאסרו המים ומתים הם
בשעת רתיחה והרי הוא אוכל' בקערה:

דין לה

דין טרביט קוסם של פולין או של פויס
שבת בפולין ומצא תולע באחת מהן
הטרביט שנמצ' בה תולע זורק לחוץ והסאר
יש אסורי' אפי' ע"י שפי' של היתר שיש במחבת
וכן דגים קטנים שבת בפולין ונמצ' אחד מהם
דג טמא זורקו לחוץ והסאר יש אסורי' אפילו
ע"י פשים כמו דגים קטני' ולכך טוב להמתין
עד שיטכנו קוד' שיזיחם מן המי' שבת בפולין
שם אם ישים מים כזכין עמהם לכנף תחלה
אמנם כל' דטרביט' ודג' קטני' יש להתיר כיון
שמער' לבסוף כל המי' לחוץ א"כ העשרי' או הל'
שנאסרו כב' בטל' ברוב ששארין ואין חוזרין
ואסורי' השאר שבמחבת אע"פ שזבובי' בהם
חמין לפי שאיסור הכלל אינו חוזר ונפלט
ביבם אלא ע"י מים עמהם ולכך בעינן ניער
וכסה גבי טפת חלב וגם קליפה שנשארה
איכה חוזרת ואסורת קליפה אחרת קמוך לה
וכן לעולם ואף ע"פ שטעם גופו נפלט ככלל
דבר בקמוך לו כמו חס' בתוך חס' אפי' בלא
מים מכל מקור' האיסור הכללע בו ממקור' אחר
אינו נפלט בלא מים ואם כן אע"פ שהחתיכה
עצמ' נעשית כבלה למ' לא יהא טפל חמו' מן
העיקר וכיון שא"כ אסורי' ריק העשרי' הרי הם
בטל' בסאר שבמחב' שהם רוב שאינו מכיר
חיזה הם ולא טייד לומ' בריה לא בטלה אלא

ברבי

אם בקליפה דווקא נמצאו ואין כריכי מליחה
אבל בסחינת בקליפ' אסורי' בחלב ג' כריכי
מליחה ואם מצאת ביצה בתרכובת כבלה
אסורה אטו של טריפה כדאיתא בערין ואם
נתערבה אות' ביצה עם שאר כז' פטהורין
אפי' באף כולן הו' אסורי' משו רבר שבמינין
ואם נמצאת מספק כבלה הביע' עצמ' כטרה
דספקא דרבנן לקולא ואם ביצה מתרכבולת
טריפ' אפי' אם נתערב עם כז' אחר' באלף
כולן אסורין ואפי' הביצה מספק טריפה כיון
דהו' ספי' דאורי' אסורת אפי' נתערב' באלף
כמו שפירשתי בסוף הלכות איסור והיתר:

דין 3

בזים שנולדו מן ספק טריפה מתי
ידע אמרת הרבר גם מן הבזיגם
מן התרכבולת אם נזקקת אחריו כן לתרכבול
ויש לה עוד כז' הכל מותר ואפי' התרכבולת
כדאמר' בנבב' כל שאיל' יולד' הו' ספק ובזכר
כל פנים עשר חדש מלא' ואילך הכל מותר:
דין בזים של עוף טמא או ביצה טהורה
שים בה אפרוח אודם ונתבטל ע'
עמהם בזים כסרים או ר' בין עם קליפתן
בין בלא קליפתן הכל הו' אסור' עד יהי פשים
בהיתר ואם הכה על התרכבולת ויכת' ביצת'
כטרה ואין בה דין אבר מן החי:

לא

דין בזים שיש רס על קמר של חלבון
הדם אסור והביצה מותרת ואם
הדם על קמר של חלמון אף הביצ' אסור' ואם
הדם על הקמר וגם נתפטט חוץ לקמר על
הביצה הביצ' אסור' וגם אם הדם על הביצה
ואין כלל דם על הביצה בקמר הדם אסורה
והביצה מותרת והדם אינו אסור מן התורה
אלא מדרבנן:

לב

דין ביצה שיש בה אפרוח מרוקם אינו
אסור מן התורה כי אם מדרבנן
דרמארה שררן השורץ על הארץ לרבות א'
אפרוחי' שלא נתפקחו עיניה' הו'א אסמכתא
אבל שמה אסורין משום כבלה כמו בהמה
קודם שמנה מים ומתי יהיה מותר והאפרוח
לאחר שיצא מן הקליפה אבל לרב אליעזר
בן יעקב עד שיתפתחו עיניהם:

לג

דין תולע הנמצא ב' פרי אובא בעוד
הפרי באילוף אסור ואם בא לאחר

לד

ספר התרומה

מב דין לנקר גיד הנסה וגם לחטט אחריו וגם שמנו אסור מדרבנן :

מג דין חלב מן התורה רהוא חלב הנמצא על הקרב ועל הכסלי ועל הכליות ופעל הרקיע והייכורים מיעיף כאמתא בעי ברירא רהו ממקו שמתחלת הקיב' להתקצר ואילך כרי ברירא סיעור אמת כרפי רפי ועל הקיב' עצמו ים חלב אח' רייתרא ודאקפתא :

מד דין חוטי האסורי סבעוק תלת מימי' ותרתי משמאלא וחוטין סבתוך הכולי וגם לובן כוליא וחוטין פעל הטחול הכל אסורין משום חלב מדרבנן אבל חוטין סבתקא לפני' וסבלחיים אבל הלפתן אסורין משום דם וכריך לחותכן ולמולחן ולכלי סני בחתיכה בלא מליחה ויאף חס לא הסירין מן הבהמה חס חתכינהו היו כסאר בסר :

דין סכרי להסיר הקרום פעל הכסלים סמוך לחזה וגם מן הבשר סכביב הרפנות שחותכין כרי לתחוב ירוסם לברוק הריאה כריך להסיר הקרום מאותו בסר מ מבחוץ לפי שהחלב המכס' את הקרב סוכב סם ונוגע סם וקרום סכראס שהמוח מוכח סם כריך להסיר משום דמא :

מו דין ראש כבש וגדי שנתן על הרמץ כרי להסיר הסער אותה ביה אבית השחיט' ספי רמי אכדרין מקווא קווי רמא ואסיר וכת' בהלכות גדולות מוקרא הוא דאסור משום שמתבסל בתוך הדם רישא בופה שרי' וכך התרכבולת הנתנו' על הרמץ כרי להסי' הנוכ' וכך רבלי בה' שנתנו על האש להסי' הסיער והטלפי הכל מותר דאיסור' לוכא חלא משום דם סכראס ובהני לוכ' ראש כנו' ויס מולחין תחלה הרגלים והראש קורם סותנוס באש ולאחר שהסירו הטלפים והסער מולחי' אותן פעם סניה לפי שהסערות והטלפים מנעו כנבדן לוכ' היטב המלח בבסר וזהו חומר' בעלמא המליחה ראסונה :

דין חתיכת בסר שהניח' בביתו ואין איש רואה והלך לסוק חס מצאה במקום שהניח' מותרת בלא טביעו' עין וכימן וליכא למיחס לחלפה עורב ואם לא מצאה סם אז כריך טביעות עין : ואם הניחה בסוק בין

ברב' סאסו מחמת עצמו בלא בליעת איסור ממקום אחר אבל גבי כדים אסור הכל דאין רגילו לבסל כדים יחד ככ סיהו טלפים או מ' סנאסרו בטל' בסאר סיהי' עוד רוב טל הית' :

ט דין תולעי פהם בחתיכ' בסר או בחתיכת רב סכאו מחיי בהמה והרב פאסורין ואותן סכאו לאחר שחיטה מחמת כרחון מחמת הבסר או בגבול' מותרין לאח' שמתו אבל חס מחיי פירשו על הבסר אסורי' לעולם כמו פיר' על גב' תמר ולהא לא חייסי' לרבסע' שמרוח הבסר במי' יבא על הבסר בחוץ חס היו בחוץ כופלין ואם תולעי הגרלים בכלים סבמים וכן במים מכוס' טעל הארץ שמותר לפתותם אפי' פרשו ברופני הכלים והבומא מבפנים וכן יבחוטין הגרלין ביין או בסכר שמות' לפתותן עם המסק' ואם סנן הסכר או היין דרך מטלית' אינתבן ופרחו סם אסורין :

לז דין לקשור שתי פרו' לקרון פאסור חס אין סתייהן פוות מאב ואם וכל סכך בהמה אחרת ופרדה פאסור :

לח דין אותו ואת בנו סנוהב בין בזכרי' בין בבקבו' בין האב תחלה ואח' הבן בין אפכא והאם הולך אחר הלילה טלפניו :

לט דין כסוי עפר למעלה ועפר למט' לכתחלה אסור לרבר בין שחיטה לפחיטה לפי סמא כרי' לחזור ולברך על השחיט' אס רבר בייתים אבל מילי דשחיט' כנו' תן לי' הסכין או העוף אינו הפסקה כמו לאחר המוציא גביל לתורי :

מ דין חס כריך לכסות כל הדם ובחיה עפר מכסין :

מא דין ולר' טליל הנמצא בתוך בהמה סנאסוט' שמותר העובר בסחיטת אמו וגם גידו וחלב מותר אבל הדם אסור והני מילי טלא הלך כלל אבל הלך כריך סחיטה ואם נמצאת טריפה שעתה סחיטת האם אינה מועלת לעובר חס העובר בן ט' חדמים מותר העובר בסחיטת עצמו כרכא דאמר ארבעה סימנין אכס' רחמנא אבל בן סמכה אסור דלא סייך ביה סחיט' ולפי טלא יוכל להכחין מת' יום לות טעיה חדמים טוב ולאסור הכל כשהאם טריפה :

הלכות איסור והיתר

מח

הגויס כמו כן כריכה פז חלבוה:

דין איסור טביל בקדיר פיס היתר רותח

בין במינו לבין שאינו במינו נפער

בטעים ברוטב בקופה ובחתיכו ולא במאי

דבלע בקדירה ואם בטל היתר בקדירה טל

איסור בת יומא הכל אסור ואם אינה בת

יומא אסור לכתחלה לבטל ובריעבר מותר:

דין

כף טל איסור שתחב בקדיר טל

היתר ואם הכף חולבת ותחבה

בקדיר מלאה מן תבטיל טל בסר או אפכא

אפילו אינה בת יומא הכף אסורה והתבטיל

מות' ואם הכף בת יומא כרי' בתבטיל ט' ואם

נשפכו המים מקפיקא אסור דטעם כעיקר

דאורייתא ולא כפירוש ר"סי:

דין

איסור שנתערב בהיתר בדבר יבט

במין במינו בטל ברוב ואם בדבר

לח כגון יין בייץ או חלב בחלב כריך טעים

וכן מין בטאינו מינו אפי' בדבר יבט ואי' כרי'

להסליך אחת כמו בתרומה שנפלה בחולין

מפני גזל השבט ואם חתי' גדולה טל נבלה

או טל בהמ' טמאה נפלה בהיתר או חתיכת

בסר הכלועה מתלב והיא גדולה לא בטלה

אפילו בלא טל היתר כאן דראויה להתכבד

כדתנן בסר בתרא ר"ח אבל חתיכה גדולה

טל היתר שנאסרה מחמת בליע איסור בטלה

ספיר ברוב ביבט ואם בתבטיל נפלה בטלה

בטעים אם אינו מכירה וכן כל דבר שבמנין

כגון ביבת נבלה או טריפ' או פירות גסו' טל

ערלה אפילו באלף לא בטולי. וכן כל דבר

סקרוי בריה כגון רב קטן טמא או עוף טמא

אוגד הכס ואוכלו טלם חייב מן התור אפילו

לית ב' כזית הלכך אם נתערבו בהית' ואינו

מכירן במקום שנתערבו דאפילו באלף לא

בטולי מדרבנן ודווקא שלמין אבל חתוכין

ומרוסקין אפילו יהיו כולן בטלין בטעמי וצפור

טהורה שנתכבלה או נטרפה אפי' שלמי' אינה

קרויה בריה כדאיתא בפ' כל הבט' אפי' הכי

אינה בטלה באלף אם היא דבר שבמנין או

ראויה להתכבד אבל אם כאסר מחמת דבר

בליעת איסור או רב טהור שנבלע מחמת א

איסור ונתערבו עם היתר אפילו הם שלמי' אינן

קרוין בריה ובטלין בטעמי ולא דבר שבמנין

כח

ולא ראוין להתכבד אבל חתיכ' בסר בחלב

אינה בטלה כדאיתא פרק בתרא דעבודה

זה משום דאוכל ממנה כזית לוקה:

דין

איסור הניכר ואכלו רוב הית' הניכר

לקח מאחד מהם ואינו יודע מאותה

מהם לקח אסור מן התור דכל קבוע כמחצה

על מחצה דמיו ואם נמצא חתיכ' אחת לארץ

או לקחה ג' טלא בפנינו או עכבר אז מותר

דכל דפריש מרובא פריס וליכא למגזר טמא

יקח מן הקבוע כיון שהקבוע ניכר וידוע ה

האיסור היכן הוא דלא מחזקי' גברי ברשעי

ליקח מן האסור בוראי בלאו הכי יכול להקנות

נבלה מן הסוק אבל בדבר המעורב יחד

איסור והית' לא סייך למי' כל קבוע כמחצה

ובטל ספיר ואם דבר שבמנין הוא או ראויה

להתכבד דלא בטיל אפי' מעורב בלא וחסור

הכל מדרבנן אם פירש אחר מהם אותו א

אסור גזיר טמא יקח מן הקבוע כיון רסם מן

התור בטל ואינו אסור אלא מדרבנן איסורינן

למסקל בפ' אית' למסקל בקבוע כדאית' בפ'

התערובות וחב סדרס בהמ' אחת ב' הרבה

בהמות סייך לדין זה ואין להיתרן מטעם

תערובות אפי' לאח' ספירטו זה מזה כרפריסי'

ורב' יעקב היה מתיר לאח' ספירטו זה מזה

לפירכל דפריש מרוב' פריס ואולי דהוא רפ'

תערובות דגזר טמא הוה מוקי להדווקא ב

בדפרי' וגם אין להתיר הבהמו' מטעם ספק

דרס בשן ומותר דאפילו דרס ביד טמא אין

זאת דבסוף הלכו' אסור והיתר פירשתי דדבר

שיט ספק איסור ראוריית' והוא דבר שבמנין

אפי' באלף לא בטיל כגון ביבת ספק טריפה

דלא בטלה אפילו באלף דמורי רבינו מפרש

דכתערבה באלף כולן אסורות קאי אפילו א

אספיקא דלא כרבינו יעקב:

דין

חתיכת היתר שחאסר' או מחמת

בליעת טפות חלב או גס איסור

אחר נבלע בה אם נתחבה אותה חתיכה

בקדירה רותחת לא די לה בטעים לבטל

טופת איסור הבלוע בה אלא חתיכה עצמה

כעשית נבלה וכרי' ט' לבטל כל החתיכו' ואפ'ה

חתיכות בסר הרבה טמלחו ונתנן בגביית

טל עכיס ואבנים אם נמצאת חתיכה אחת

בתיך

הלכות איסור והיתר

כשיבא פסח דאינו במסהו ער סיבא זמנו
 מזהו פסח וראיה דתנן במד' גמלים
 ורחלים שטרפין אס' רוב מן הגמלים מותר
 לו להביא פשתן לסם וכך בסר מליח יסן או
 גבינה או דג' מלוחים סלא כבדק המלח מן
 החמץ וכך הקלים יסכים מותרין בפסח וכך
 ספור יסן מותר לכלו בו בפסח מהאי טעמא
 ודין בן יומו היינו יוס' וליה מעת לעת ודין
 סכרי לספן מיס' כוננין על הכלי הנבעל מיד:
 לב סלא כקרע ולא הוציא רמז בין
 לכלי בין לקדרה:

דין כחל בין לכלי בין לקדרה או לעשות
 ממנו פסטייד' בין בלא בסר עמו
 בין יס' בסר עמו וסמות לסומו בקער' רותח
 סהיה בה בסר או לחתכו בסכין סל בסר:
דין כבד' לבסל אותו בקרי' סהקרי' אסור'
 או הבסר אס' כתבסל עמו אסור אפילו
 הכבד במלח אבל הכבד מות' כרתנן במס'
 תרומה הכבד אוקר' ואיכ' כאסר' מפני סיס' בו
 רוב רס פולט' ואינו בולע ולפי' רבי' יעקב אס'
 לא נמלח כך הר' אבל אס' נמלח הכבד הכל
 מות' ואס' בולהו על הגחלים לחתכו ולנקבו:
דין ככד סכנלה עס' בסר בספור וכך
 כחל עס' בספור לכתחלה אסור

כדיעבד סרי'
דין כרסין וככלים סרוכ' לתתן בקדירה
 סל בסר וחתכס' בסכין חולבת או
 אפכ' דלא קנ' להו בהרח' לפי סראשי הכרסין'
 והבצלי' חריפין והוו כמו כנון סחתכו בסכין
 ואס' נתן אות' בקדיר' מותר ראי' כרי' ריק ספי'
 סל טעס' הסכין הבלוע בירק סהוא דבר מ'
 מועט ואס' חתכין בסכין סל גוי או כרי' ססיס'
 סל כל הירק דכולו נעס' ככלה והדין הו אפילו
 בסכין סאינו בן יומו אבל עלין סל כרסין
 וגס' כרוב אינן חריפין וסני' להו בהרחה:

דין קערות חולכות סהדיחין במחבת
 סל בסר או אפכ' דאס' סניס' בני
 יומן הכל אסור ואס' האח' אינו בן יומו וחסרו
 בן יומו הכל מותר אפילו כאמר כותן טעס'
 בר נות' דמות' בלעו דווק' אבל היכ' רנית בסלו
 אסור הכא מותר דאיכא תלתא כותני' טעס'
 ע' המיס' חר' הכסר' במחבת בת יומא ומן
 המחבת

בתוך הציר אותו מקצת אסור ואפ' לית ביה
 פילו לא קני' ליה בקליפ' כיון ססור' בציר דמי
 לכבוש והרי הו' כמבוסל אבל חצי החתיכה
 סלמעלה אינו אס' כלל דרס' או מפעפע אפי'
 יס' סמנונית באותו מקצה סבתוך הציר אעב'
 טעס' הסמנונית הכאסר' מפעפע למעלה
 וחתיכה עצמ' סבציר נעסית ככלה ואלו היא
 ככלה ממס' או חזיר היתה אוקרת למעלה
 מחמת טעס' עמו אפי' את סלמעלה מותר כיון
 סאי' הרס' עצמו הולך ולא יהיה לוכח לאסור
 יותר מאלו היה כולו רס' מזהו דבר האסורו
 והיינו כמי טעמא למלח סעל הבסר והמלח
 אסור ממוס' רס' הוא טעס' מלח הולך בבסר
 למה אינו אוק' הבסר לא כיון סרס' אינו הולך
 סס' הוי מותר וכך כל דבר סכרי' קליפ' למה
 אינה אוקרת אותה קליפה סל ססמוך לה וכך
 לעולם הלח סעמי' היא סמל' לא כיון סהאסור
 כבלע בה אינו הולך יותר לא יהא טפל חמור
 מן העיקר:

דין מלח הבלוע מרס' או מאיסו' ונתנוהו
 בקדירה סאס' יס' בקדיר' ססיס' סל
 מלח הכל מותר אעב' סהמלח סנעס' ככלה
 כותן טעס' אפי' באלף דאין חמור יותר מאלו
 היה כולו רס' או איסור' הבלוע בו ואס' מלח
 הבלוע מבס' אות' בלין סרכו במרוך סל בסר
 ונתנוהו בתבסיל סל חלב או אפכ' אין כריך
 ספי' אפי' מן המלח כי אס' ספי' מטפת בסר
 הבלוע בו כיון סהמלח לא היה בלוע מאסו':
דין להגעיל כלי דווקא כסיהיה אינו בן
 יומו ואז אפילו בתוך כלי כסר' מותר
 להגעילו ואס' בכלי האסו' סאינו בן יומו טוב
 יותר אבל תוך כלי אסור בן יומו לא יגעיל:

דין להגעיל כלי לצורך פסח אס' מגעילו
 קודם ערב פסח או ערב פסח קודם
 ד' טעות מותר אפי' סניהס' בני יומן דאי' בהס'
 כי אס' טעס' חמץ ולכ' סרי' דככותן טעס' בר
 כותן טעס' הוא אבל לאחר ארבע טע' אסור
 להגעיל לא כלי סאינו בן יומו דהחמץ נעס'ה
 איסור וחוזר וכבלע וחטה סנמכחת בעופות
 ערב פסח והס' מלוחי' או בלוי' יסליך החטה
 והכל כסר' כיון סנתבטל טעס' חמץ בטסיס'
 קודם פסח אינו חוזר וניעור' לאסור' במטהו

סא

הלכות איסור והיתר

ובטמין סנייהם אקורין ואם אחד מליח ואחר תפל אז התפל והמלוח אקור וכפ הר"י בבסר כסר וכעו נבלה כנגעו זה בזה אם השחוט מלוחה לבריה הכל מותר ואם הנבלה מלוח לבריה הכל אסור כדון טהור מליח וטמא תפל מותר וכפ בסר חי או צלי 'סנפל' עליו חלב בין ים מלח בחלב לברו או בבט לברו הכל אסור עד שפי' כיון שהאסור כלול הוא ואם אי' מלח לא בזה ולא בזה אם אי' פילי הכל מותר בהדחה ואם הבשר צלי בלא פילים כריך קליפה מסוס דרכיך כגזולא אבל כשהבשר כסר או הנבלה האחר מחמת בשול או צלי ונגעו זה לזה אי' להס דין טהור מליח וטמא תפל אלא עילאה גבר ויתתאה גבר דהלכה דתתאה גבר ואפילו כי החס למעלה דאז התחתון כסר מכל מקו' קליפה מיהא בעי' דין גבינות ישראל אם נגעו בדפטוי הגויים טעמו כבד הגויים כהם ג

המחבת במים ומן הקערו' במים ומן המים בקערו' שאיכ' בני יומן מהוא היתר קבלת וגם לא קבלו כי אם מטע' טני' וכן הר"י בקערות של בסר בכז' יומן שהדחו במי' רותחין בכלי ראשון עם קערו' חולבו שאיכ' בני יומן דקרו' היו טבעו במים ראשונים בתחלה זו לזו חמין אם כן איכא טלמא כותבי טעם של היתר.

וכפ' בנים שנתבסלו במחבת חולבת מותר' לתת בפטטידיא או אפכא אם כתבסלו במחבת של בסר מותר לתת בפלרון. וכן ידקות טמסקלו במחבת חולב מותרין לתת בתבסול של בסר אפי' המחבת בת יומא וכן אפכא. וכן קטמית פולין או פויים טבסל בקיריה חולבת מותר לערותן בקיריה של בסר אפי' לכתחלה ואפילו הקיריה בת יומא הכל מותר כמו דג' טעלו בקערו' מותר לאכלן בכותח ואם כשהקערו' איכ' מולוככו' בסוורי המאכל אז סייך הית' של כותן טעם בר כותן טעם ואם סנייהם בני יומן הכל אקור דהמים כחכרו' מחמת בסר של זה וחלב של זה והזור

סד

וכבלע בהן ואי' כחן כותן טעם בר כות' טעם של היתר ואקור לאפות עוגה קטנה בצד פטטידיא או בצד פלרון כדאמרינ' אי' טסין את התנור בליה ואם אופ' תחת הכלי אפילו לא כגעו זה לזה אכז' לאכז' סתיהן יחד ראזיל האיו מפטט האיו ואי' להתייר משוכותן טעם בר כותן טעם ולא משוכ' דרב' הבלע בחתיכ' זו ממקום אח' אינו פולט מפס' כי אם עי' מים כמו דרפוי' לקמ' גבי טפת חלב מ' פעמים טעמכות טעם הבשר יוצא חוץ לעיקה:

סה

בסר כדו' לבלות אי' כרי' למלוח ואם לתת בקיריה כריך להדיחן תחלה ואח' למלוחה מטני' כדדון וכן התרנגולת בפני' ובחן וסימלח היטב אינו נאכל מחמת מלחו ולסחות שעור צלייה ואחריו כן ידוח הבשר שני פעמים וכסימלח כריך להיות על דף או על של המוקב אבל בפני' שאינו מנוקב הכל אסור וכסוריה הבסל בכלי כריך לתת המי' תחלה בכלי ואח' הכפרי ולא בסר תחלה ואחר כך מים אם הבשר לח:

סו

סב

סז

בסר ובבינה כשהם לחין ונגעין זה בזה ואם סנייהם מליחים ואיכן

סח

גבינותיהן מותרין בדיעבד: דין קיבה ורקין וטבחיה דאי' מחזיקין בהם רס אם מלחן בקערו' או נתפן בקיריה ולא נמלחו מהכל מותר אבל השומן טעליהם יס' רס וצריך למלוח וכן שאר בני מעין כריך למלוח כגון הכרס וכן יס' בה' דהשומן יס' בו סורי' קומקי' ואם מלח את הקיב' והרקו' והטבחי' שהם בלא רס ומלחם עם בסר אחר אפילו הכי הכל מותר ולא דמי לרגים ועופות שמלחן זה עם זה דאסור:

דין

לתת כלי' תחת עופות טבלאן כדו' לקבל השומן שאסור אח' הבשר הודח תחלה וכמלח ומהו שעור מליח ואח' הודח פעמי' בלא בקיאי' בסעור בתרי' גללי דמלחא רפי' בהלכו' גדולו לא פחו' ולא יותר:

דין

בסר שחוט סנמלח עם בסר נבלה דהכל אסור מן התורה ואם ספק לחומר' אבל דג' טהורין וטמאי' סנמלחו יחד אסורין מדרבנן ואם ספק לקולא ואם גוי או ספח' גוייה סבכית יסר' מלבגו תרנגולת ולא ראה יסר' אל אם בכלי ראשון או בכלי סני' או הדיחו בסר וכתבו בקיריה ולא ראה היסר' או הדיחו קערות חולבות ושל בסר ולא ראה יסר' אם יחד הודחו או כל אח' לברו או בגווי' חריכי

חריכי

ספר התרומה

אחריו רדמו להניחם אינן יודעין דין הדבר אז הכל אסור דשמיה להקל טרחן עמו באיסור ואם יודעין הדין הויך משפט לעשות לישראל אז אם ישראל יוצא וכנסם או גם תנוק פחםם כל כך סלפשמם סומכין עליו לראות אז הכל מותר:

פח דין חתיכו בסר של שלם פרות או ארבע סמלח וכתנן זה על זה סגמר פליט דם חתיכה ראשונה קודם סמלח חתיכה אחרונה דכפר ואם מלח לאח יום אח' חתיכה ונתכה על כפר סמלח אתמול רחף זה מותר דאכתי פליט הראשונה הכיר:

פט דין כפר המלח ומיד נתנו עם כפר סלא כמלח שיחזור וימלח הכפר ומותר:

ע דין סכין ששחט בה טריפ' סכריך הסכין הרחה תחלה קודם שישחוט בה ע פוד או קודם שיחתוך בה רותח ואם לא הדיחה תחלה כריך הבשר קליפה כרב דאח' קולף אבל סכין של גויס כרי' הבעלה תחלה ואם לא הבעיל ששחט בה קולף:

עא דין סכין שחתך בה כפר ורובה לחתוך בה גבול' הו' אפכא כרי' להסין כעיה בקרקע עטר פעמים ומיהו רוב סכנים יפ' בהם גומות ואינן חלקים כריך לספסף הטב בפיחם או באבן רך ואם רובה לחתוך בסכין של גויס אפי' הפרות כן הוא הדי' אבל לחתוך מצד רותח מן הסכין כריך הבעלה ויש אומרים כריך לבון:

עב דין קיבה של גדי וטלה שלקחמן הדי' ולא חיישי' סמי' יקחו מן הטמא' ומן הטריפה ולכך הקיב' מותרת להעמיד בה גבינו' וקיבה של גדי וטלה שהרבו ג' אלפי' שלכתחלה אסורה בריעבר מותרת ואפי' הקיב' סראינו סיכה הגדי והטלה מן הטריפה או מן הטמאה אם העמיד בה גבינות מותר' ומן הקרום סבו העמיד והוי פירשה בעלמה ואסור לערות הקיבה עם עורה בכלי של מים זמן ארוך כרי לקרום הלח פטעם לחלוחית של קיב' ככנס בעור וחזור ונפלט והוה ליה כפר בחלב:

עג דין בהמה שנמצאת טריפה מה דינאם של גבינו' פטע' וממל' באות' פנה רבינו סמואל הקירן מטעם חזק' וכן רבי יהודה גאון בהלכות אונתו ואת בנו:

עד דין תרנגולת שהיא ספק טריפה דאורייתא או ביצה ספק טריפה או חתיכו של כפר מחלב מספק וכונן' באלו פהם דבר שבמנין ויש בהן ספק ונתערבו אפי' באלף כולן אסורי' כאלו נתערבו ודאו' של איסור ואינו קרוי ספק ספיק' כיון שהפסק הראשון הוי ספיקא דאורייתא וגם הוי דבר שבמנין והכי מייסב מורי רבינו ההוא דנתערבה באלף כולן אסור' דקא' ספיק' אספק ביצה דאורייתא לעיל התם בברייתא:

עה דין חכם הבא להתיר על ידי פסום קרייה סנתחב בה כף איסור סכריך לחקור וליסאלאם נתנו מים בקרייה לאחר שהיה ה האיסור בקרייה:

עו דין חכם הבא להתיר כלי' ע' סלא היה בן יומו כרי' לחקור וליפול' אם היה בו אפילו במים רותחין בינתיים דרך טוה כאיסור עצמו:

עז דין כטילת ידי' סכריך לספוף המים מהכלי ע' ולא לתוחבן בתוך הכלי ולא ירחץ ידיו בקלוח כבוד המקלח בשמים ואפילו מקלח ממעיי' רבעי' מכח גברא ולא רמי לכיור שהיה בו ברזא והיו נוטלין מכח ראשון אבל תוחבן בתוך מי המעיי' ספיק' רמי סטובל ידיו ואז לא יברך על כטילת ידיים:

עח דין כטילת ידיים עד פרח פליטי' שזוהו כל האב' בעו אפילו לחולין וסכרי' לספוף המים סני' פעמי' על ידיו וכרי' להגביהן פן יחזרו המים הראשונים הטמא' ויבא' על המים הסניים הטמא' ויטמאו אותם ואסור לרחוץ ממי' סרה' בהם חברו וסלא תגע ידו סכבר רחץ פעמים אל ידו סנית סלא ספך עליה רק פעם אחת פן תטמאנה וכריך שהיו המים כלולין שהיו ראויין לפתיית בהמה ואפילו הכלולין כריך סלא יהו מאוסין וסרוחין סתוכל בהמה לפתותן:

עט דין כלי סנוטל ממנו ידיו כריך סלא יהא כסרק ולא יהא כקב במקום שהמים עוברין כסופכין על ידיו ואסור ליטול ידיו מכוס שהיא משופע שאינו יכול ליסב סלא מסומך כגו' כסוי כוס וכסוי קנהן וסלא יהא חציבה בו על אב' עותיו לא טיט ולא כצק בין כפרניו כל כך שהוא מקפיד עליו ורגיל להסיר מחמת גכא' וקפידא ומותר לקבל מים לכטילת ידיים מן האפסה כרה ומן הג':

הלכות הלה

הלכות

חלה

כין ואינו צריך ליטול רשות בכל פעם • וכן אם
 יכולה לומר לחברתה קחיקמח ולוסי עונות אלי
 או פלדון וכיוצא בזה והפרישו חלה אלפי כי בסע'
 הזווי הית' קמח ולא ראוי לחלה דהמפרים חלתו
 קמח לא עשה ולא כלום ולאחר סכעסית עיס לא
 אמר לה להפריס וכן מנהג וצ"ע דאמרי' הריני
 מזיר מן הגרוסו' גבי' אי' לשלוחו בא וקדם לי אסיה
 סתם אסור בכל הנפיוקאמ' רסרי בחי' גרוסה
 שהיתה אשת איש בסעת הזווי רמילת' רלא מבי
 עביר איכיס לא משוי סלח' ים לומר דהק' לא רעת'
 דאיכיס לשווי פליח לקדם אשת איש לח' גרוסו'
 ואפי' גרסה לא מבי משוי פליח שאכי התם דאין
 בידו לגרם אשת חברו אבל ביד האשה לעשות
 עיס' מן הקמח או לומר לאחר לעשו' והווי כמו פירו'
 ערוגה זו מחוברין והביאו פליש ואמ' רבי יהודה
 לכסת' לשפ' על פירות הללו דאמר רבי יוחנן פרק
 האומר דהווי תרומ' רכל שבירו לא מחוסר מעשה
 והתם ממי מיייתי הרבה טובא כיהאי' גוונא:

פר דין הרוב להפריס בפסח בסני ימים טובים
 הראשונים או בשנים האחרונים לא יקרא
 לה עם חלה בעודה עיסה כי לא יוכל לשורפ' ולא
 לאפותה ביום טוב לפי שאסורה לאכול והוא
 אפיייה שלא לצורך ולא להסוהתה עד החול פן
 תחמיץ לכך תאפה תחלה ואל' כך יקרא לה עם
 כמשפט בסעת כעשה אל המזה וצריך פוילך
 המצות והעונה קטנה בתוך התיבה כסוגיעם
 יחד ויקרא עם לעונה ויניח העונה עם בתיבה
 במקום המוצנע עד החול וישרפה אבל
 אם יקרא לה עם חוץ לתיבה אפילו כמשפט טוב
 לא יוכל לטלטלה כדי להצניעה שהרי תאין חלה
 טמאה לא יזיחה ממקומה טוב פירשתי שמותר
 לטלטלה אפילו לזרים כיון שראוייה לכהן קטן
 לאכול או לכהן גדול שטבל כמו תרומה שמותר
 לטלטלה לזרים וכמו לוק שמותר לטלטלו כיון
 שראוי למי' פיס' לו עורבים ותו כיון שמטלטלה
 בסעת קריאת עם מות' לטלטלה אחרי כן קורס
 שיטה' לארץ כמו צריך למקומו דרשי פרק כל
 הכלים למי' דאמר אין כלי כניטל אלא ברבר
 הכיטל ואי אירע שקרא עם בעודה עיסה תטיל
 אותה במים כניטל ולא תחמיץ עם ובחול
 ושרפה • אבל לכתחלה אין לסמוך על זה
 ובשאר ימים טובים כגון עצרת וכוכות וראש
 השנה

פ דין הלם עיסה מפריס מעט ממנה וסורפה
 ואם רוצה יתננה לכהן קטן שלא ראה
 קרי מעולו ויאכל' או אף לכהן גדול שהוא רואה
 קרי אך שטבל לקרו והעריב שמשו ומשו' טומאת
 מת אין השטפא ואפילו לא טבל כלל אם מבטלה
 ברוב חולין מותר לאוכלה הכהן אך הזר אסור
 לאוכלה עי' בטול ברוב ויש מקומו' שמפריס' עוד
 חלה סבייה ככר גדול ונותני' אותה לכהן גדול
 ואוכלה אפי' בעל קרי ואפי' אשתו כדה' וצרי' לזיזה
 טלא יתננה בקערה עם מרק רותח פן יאכל זר
 או גוי אחרי כן בקערה:

פא דין חלה או הראשון' או הסנייה אם נתערב
 בחול' צרי' אחר ומאה במין במינו כרי
 להתיר לזרי' ואם בשאינו מינו כגון חטוי' בסעורי'
 סג' בפסים כך הדין אפילו בחוכה לארץ אבל
 נתערב ברוב חולין ולא במאה מותרת דוקא
 לכהן קודם שטבל לקרוי אבל לזרים לא:

פב דין עיסה כשהיה בה פעור מ' שלם בנים
 וחומס ביבה חייב להפריס ממנה חלה
 ויתר מעפור זה אינו יכול ללוס יחד בפסח פן
 תחמיץ ואם לש הרב' מכו' טוב לעשותן פחותות
 מכעפור ואם משו חלה יתכם כולם תוך המחבת
 וגם סינעו זה בזה אז יתחייבו • ואם הם כולם
 גדולו' כעפור בכל אחת אין צרי' רק לתתם בכלי
 בלא כניעה יטול' את חברתה כראית' בירו' למי
 כיון שאינו מקפיד על תערובתן • ומ' המעט
 עיסה שיקרא לה עם חלה יבע' אל אחת מעיסות
 גדולות בסעת קריאת עם או שמה לדין דהויא
 חלה ח' אין צריך מוקף בסע' קריאת עם דהא
 תרומה ח' אכל ואינו משריש • וצרוף מ' יעשה
 כדי לפטור מאחת את חברת' וכשת' במחבת
 או בכלי אחר' כדי לצרפן צרי' שלא יהא עם עיסה
 למעלה משפת הכלי שיהו כולן תוך הכלי:

פג דין עיס' סני בני אדם כגון תלמידי' הלומדי'
 לפני רבם אלפי' שאי' כעפור בחלק אחר'
 לבדו כיון שיש כעפור בין שניהם חייבת בחלה
 וגם אלפי' שנתערב חלקם שלא מרעת' והמפרים
 את חלה צריך ליקח רשות משניהם והתלמיד
 שהו' כמו אורח יכול למ' לבעלת הבית להפריס
 חלה מכל עיסות שיהא לו אפי' מאותן שיק' אחר

ספר התרומה

מחמשה ימים בין בדיקה ראשונה לבדיקה
אחרונה: **דיון** שאסור ליתב לאסתו כל ימי כדתה
אפילו להושיט לה פוס דבר ולכל הפחו דבר
מאכל ומשתה טוב וכפת לזחר שלא יושיט
מידו לידה. וכפ בימי לבונה וספירתה עד

דיון אשה בימי כדתה וספירתה שאסורה
לשפן עם בעלה אפילו בבגדו והוא
בבגדה ואסורה לאכול על שלחן אה' סמוכת
זה אבל זה אלא אם כניס פוס סניו להיכירא
על השלחן או הקהן או ככר או דבר אחר
בין קערה שלו ובין קערה שלה:

דיון אשה שאמרה לבעלה שהיא כרה
ואחכ אמרה מספקת אני שאינה
כאמנת וכריך לכרום ממנה ואם נתנה טעם
למה אמרה כן טהורה:

דיון אשה שמצאה כתם או לכלוך דם
בחלוק טמא ואם יש מכה או גרב
בבשר שאם נסר הקליפ תוציא דם תולה בה
וטהורה וכן בקרינה אם מצאתה כתם ואם
סכב עמה או אשה או בנה או בעלה שיט
להם כן תולה בה וטהור ואם נתעסק בבשר
סחוט או בבט' או בדם סיכולה לתלות תולה
בה וטהורה ואם אין בהם כל זה אם הכתם
יתר מכברים טמאה ואם פחו מכברי טהורה
דתולה במאכלות ולא טמא אם הכתם עגול
או מסוך וארוך הויא טהור כדתני בתוספת'
ואם מרבסת פים לה מכה באותו מקו ואינה
יודע אם מוציא דם אם יש כת' על בגד תולה
בה וכשר ואם ספר' ימים קיים ומצא כתם
כשר אבל ימי ראשונים של ספירה כר' בעינן
כקיים בלא ספק שטרע עסק דם המקור
אבל אם בודקת עצמ' באותה מקום ומוצאה
דם או מרבסת שהדם יוצא מן הרחם טמאה
ואין לתל' במל' אבל אם פקחת לדעם סדס
יוצא מאות' מכה בה דם שבטע' בדיק טהור
כדתניא כאמנת אשה לומ' מכה יש לי באותו
מקו שממני יוצא דם אלמ' דוק' כספירעת פדס
יוכ' מן המכ' כאמנת וטהור דם של בדיק' אבל
אם ספק לאם איכ' תולה דם של מכה בדיקת
אבל

הקמנה יעמס כמובן תאפה ואחר יקרא לה
עם בעמין זה אף על פי שיכול לקרות לה עם
בעורה עיסה ולהסתותו עד חול אינה טובה
להכניעה כל כך אף כשהיא עיסה לפי שהיא
נדרבת לרברים אחרים אמנם יכול להיות
אפילו לאחר שקרא לה עם בעור עיסה יוכל
לאפ' ביום טוב חלה דידן שהיא חלת חובה
לארץ אין זה אפיוה שלא לצורך אם יש בעיר
כזה קטן שלא ראה קרוי מימי או אפילו שהיא
כזה גדול פראה קרוי גם לא טבל לקרוי הרי
יכול לבטלה ברוב חולין ויאכלנה וכן פירם
ר' כהן ז"ל: **דיון** אם למ עיסה מערב יום טוב ונמר
לעיתה אפ' להפריש חלה ביום טוב
כרתניא בתוספתא רבנא והא דאמר רבא
בלבל עיסה מערב יום טוב מפריש חלתה
ביום טוב היינו כי ערב מים וקמנה ברה' ולא
במ' ליעתה וכן כמי דייק בירושלמי דר' אלון
עוברי על בריית דאקל' לש' אין עירב לא פי'
גמר ליעתה אין בלבג ברודא זהו תערובת
קמח ומים לא ממוס דאין מפריש חלה לא
סוף הליטה כי אם בעיסה טהורה:

הלכות נדה

דיון נדה חובה דאוריתא וטבילתא זו
ביום וזו בלילה ואפ' במי ג' שמי'
מכונסין שאינן כובעין:
דיון בזמן הזה רואה טפה אחת או
כתם דם בחלוק או בסרין. ס
סופרת ז' קיים מלבד יום עסקה בו ולערב
יום עסקה תפסוק עצמה להכריש בטהרה
ולמחרתו תתחיל לספוד ז' ימי' קיים רבופין:
דיון סלכת חילה בודקת עצמה ערב
ובקר כל טבעת ימי הספיר ואם
סכחה ולא בדיקה דק יום ראשון ויום שביעי
מותר ואם לא בדיקה יום השביעי עד השמיני
מחלוקת רב ורבי חיובא תחילתן ח' ע' שאין
סופ' לכן כריך לכל הפחות' שלא יהא יותר

הלכות נדה

ואחר לזכר וליל סמנים ואח' לנקבה ואפילו אינה מאותה לילה אסורה לשמש כראיתא בערבי פסקים:

דיון אשה יולדת ספקה ז' נקיים וקורם מטבלה ראתה איך כאן חספסא ו ובטביל כן לא סתרה מנייחא אם לא מלאו ארבעים יום לזכר ושמיים לנקבה וטובלת לערב ליל שמיני ומשמשת:

דיון לסוף רב סעדיה גאון ספיר כל דין יולדת ומשפטה ומי לידתה שאינה רואה בהן עולין לספיר זיבתה וכן סאלתות דרב אחאי והלכו גדולות דרב יהודאי גאון ורב אלפס ורבינו חננאל ורבינו שלמה ורבי שמואל וחולק עליהם רבינו יעקב ואז רימי לידתה שאינה רואה בהן איך עולין ולפי דבריו היה נראה להכריז לכל יולדת שתי טובילות:

דיון לרחוץ בחמין ולחוף ביום הסביעי ולשנות עם עד הערב ובלילה תטבול ואם חל טבילתה ליל מוצאי שבת או ליל ב' בשבת וחלו שני ימים טובי אחר הפס' טעתי' איך יכולה לרחוץ ולחוף סמוך לטבילת' תרחוץ בטוב ערב שבת ותשמור עכמ' בכל היכולת מטבוק ולכלוך גס תנקר ותחצוץ סינייה ליל של טבילת' ואם מוצאי שבת או ליל שני בשב' חול' הו' אם חפצה תרחוץ בחמין באותה לילה סמוך לטבולה אך טוב ונכון לרחוץ ערב שבת בכחת שלא במהירות ובליל טבילתה תחוף עצמה במעט מים חמין ולקרור ראשה ולכרר שניה:

דיון טבולה סצרי' איך בזמן הזה בלילה שאח' יום סביעי אבל בין לא תטבול' אפי' בפמיני ובתשיעי מסו' סרך בתה שלא תטעה לעשות כן ביום סביעי והוא אסור מסו' דרבי שמעון שלא תבא לגידי ספק שלא יבא עלי' בו ביום ואם תראה תסתור למפרע מה ספקה ובמקום שריאים בלילות מפני פריצים או שומרי העיר מותר לטבול ביום הסמיני ואפי' במקו' גבאי' אסו' לרחוץ בחמין ולחוף ערב שבת סהו' סביעי ולטבול לאחר בשבת סהו' יום שמיני דתריקולי בסרי הדדי לא קא עבדינן:

אבל כתם של בנ' תולה בה ואפי' כשירעת בשאי סזו המכה מוציאה דם אינה תולה דם בסעת וקתה רח' לא תהיה לעולם טמאה:

דיון אשה טרגילה לראות בשעה ביום קבוע ויש לה וסת כטביא אותו יום צריכ' לפרוש ממל עונה או יום או לילה כיצד רגילה לראות בו אפי' בסוף אסור לבא עליה אפילו מתחלת הלילה סאחרי כן וכל טכץ בלילה סלפניו וכך אם רגילה לרא' בתחילתו אסור' כל היום ולא יותר וכך הדין אם רגילה לראות בלילות ואפילו אם רוצה לראת' לדרך צריך לפרוש ממכה סמוך לוסתה אך מותר לטקדה בדברי רצוני ופיוסן:

דיון אשה שטהורה שאי' צריכה לברוק עצמה בפוס פעם בין יסלה וסת בין איך לה וסת דכל אם לבעלה לא בעיא בריקה:

דיון אשה שטמסה ואחר כך תוך טלפת ימים ראתה דם או כתם אינה יכולה לספור טבעת למחרת אלא צריכה להמתין טלטה ימים אחר יום מן התפמים ואחר כך תתחיל לספד' דהיינו יו' המימי' עם יום שמוסה דהלכה כרבנן דבעו טע עונות לפליטה וכל יום ויום איכא למיחם שמה תפלוט והרי ס סותרת יום הפליטה ואם היא רוצה להתחיל ולספור למחרת ראיית דם או הכתם אם תרחץ בחמין ותקנח עצמה במטלית יפה או במוך סתכניס באותו מקום להסיר סכבת זרע אז תוכל לספור למחרת:

דיון נושא הבתולה הטנה או כערה או גדולה בעל בעילת מצוה ופורם אם רואה דם בשעה תשמיש איך עלי סהו' דם בתולים צריך כמו כן טלטה ימים לאחר התפמים ואחר כך תתחיל לספור ז' נקיים או תרחץ בחמין ותקנח עצמה ותספור ל למחרת:

דיון אשה יולדת בין קיימא בין כפל אי אפטר לפתיחת הקבר בלא דם וחטובה כאלו יולדה ברוב בזוב וצריכה לספד' ז' נקיים ומותרת לבעלה אחריו כן אפי' רואה דם טוהר הו' ער מלאת ארבעי' לזכר ושמיים לנקבה וצריכה לפרוש ליל ארבעים

עו

עד

עז

עז

עז

ספר התרומה

קט"ו דין המזבח... אשה הרובה לכנסא הן בתולה...
הוא... אשה הרובה לכנסא הן בתולה...
כריכה לבדוק עצמה לקטור...
מכאן עליה החתן ואם עשתה נסוחין קודם...
אז כריכה שתיים היא בין הנכסים והוא בין...
הנכסים:

הלכות

גיטין

קי הכותב... גט כריך... מיהא הקלף והדיו...
משל בעל וגם סכר הסופר...
עליו מן הדקן ואם האשה נתנה הסכר אין...
בכך כלום אבל בקולמוס אין קפידא:

הכותב

קיא הכותב... כריך שיקצע הקלף קודם...
שיכתוב הגט ואם טעה...
הסופר באמצע וחתוך תחלה מה שכתב...
וחתך כך ויחזור ויתחיל לכתוב ואם קצע מן...
הקלף לכסוף פסול כך איתא בהלכות גדולות:

הכותב

קכ הכותב... גט כרי סיטרטט תחלה פנים...
עשר שטין כמכין גט:

הכותב

קכז הכותב... גט כריך לזיזר לזיזר ולעפות...
תנין בראשי אותיות מעטנז

הכותב

קכח הכותב... גט כריך לזיזר שלא תגע...
אות לחברתה אלא כל אות...
ואות תהא מוקפת גיזל:

הכותב

קכט הכותב... גט כריך לזיזר שלא יפול...
כלל מן הדיו טפה קטנה...
בתוך האות ראין מועיל מה שימחוק אחרי...
כן הטפה של דיו שבתוך חלל האות רהוה...
ליה הק תוכו ופסול וכך אם פתוחה המם אם...
החליק ירו ונסתמה פסול ואין מועיל מה ש...
שימחוק אחרי כן הכביעה לבסוף:

הכותב

קל הכותב... גט יעשנו לכתחלה ארכו...
יותר על רחבו וסלא יכתו...
חוץ לפטה ימנית ושמאלית בתוך הגליון...
תיבה שלים וסלא יהיה בו טוס טסטוס סלא...
יכתוב על המחוק וכריך שיכתוב בגט לסוף...
זה הריאת מותרת לכל אדם:

הכותב

קלז הכותב... גט כריך לכתוב ספר תירוכין...
קודם שיטה אחרונה ויש עוסין

קכ"ו דין... טבילה סכריך להרחיב ורכות מעל...
גופה וסלא גופה זה לזה ולפסוט ז...
זרועותיה מעל גופה ואכבעותיה להרחיק...
זה מזה ולהב בלדיה מעליה כסעת טבילה...
וסלא תרחק שפתותיה זמזו כיו אם מרופות...
ולא תעמוץ עיניה ביותה וסלא וסלא בין ס...
פניה לא מאכל ולא עצם ולא טוס רבר:

קכ"ז דין... חפיפה סכריך לעשות בכל גופה...
ובראסה וסלא יהו סערות קפורות

קכ"ח דין... כדרי לחוף גופו ולהסיר כל גלד ומכה מעליה...
לחתוך כפרטה להסיר טיט שתחת...
הכפורץ ואם בחול המועד תבלחם

קכ"ט דין... אשה פים לה קוץ תחוב בכסר ולא...
הוסר כולו אם אינו נראה פהוא כל...
כך עמוק בעומק אינו חוצץ או קדם העור...
אחר כן עליו:

קל"א דין... אשה שהסתיכה ומסתה הם בתוך...
המי רגלים טהורה:

קל"ב דין... אשה פרואה רם מחמת תשמים אם...
הוא נכמ על טוליה או בריך עצמי כסעור...
ופת או אח זמן כסעור זמן חיוב אסם תלוי...
תשמש עוד פניה וסליפות ואם הוזה בענף...
זה אסור לשמש אלא אכ תברוק כסעופרת...
סלא אבר ובתול מכחול ובראסומוך אם אין...
רם בראסו כהורה דלא מן המקור בא אלא...
מן הדרין ומותרת לבעלה ואם נמבא רם...
בראס המוך בידוע מן המקור בא וטמאה...
ואסורה בין לבעלה בין ליכנסא לטני כיון ש...
פיהא הוחקה שלש פעמי וגם נתברר פהי...
טמאה אבל קודם בריקת סעופרת מותרת...
ליכנסא לפניה על פי שהוחקה לראסון כיון...
סלא כדרך ולא כדרך בודאי מן המקור בא...
אבל אם לא ראתה בסמוך לתשמים בתוך...
זמן חיוב אסם תלוי מותרת לשמש אפילו פ...
פעמים רבות לאחר סעירת ז' קניס ואם יש...
סס רופא תנסה הרפוא קוד שתהא מוחזקת...
שלש פעמים:

קל"ג דין... אשה סחל לזל טבילתה לזל...
תסעה באב אסורה לטבול...
עד לילה סאחרי כן:

הלכות גישין

וחליפ' כרמ שמע פ' האז' רבה ואם מיד לאח
 כתיבה קראוהו ולא לפני כתיבה סבי בכך :

הנחות קבג

לאשה גט צריך שתהא יד
 האשה לעולם פתוחה עד

מיכה הבעל כל הגט מידו לידה פתוח קודם
 שתקבץ ידה שלא יהא גט בידה ומשיח' ד' א"ס
 יכול לנתק הגט להביאו אכלו דא"ל מגורסת
 ואעפ' כן שמה היה כשר כמו עזיק חרביה
 וסלפתייה :

דין קבר

הזורק גט לאשתו אם היא ברשות
 הרבים אין מועיל אפ"הוא בארבע

אמות סלה עד סיהא בידה אבל אם זרקו
 בחצרו כשר לאפקוקי מרבינו חננאל דפסל :

דין קכה

השהעדי חותמין בגט צריך שלא
 יהא הסופר אחד מהם דלשמואל

ולכל אומריו דאמר אומר כשר אפילו
 בדיעבד סברי חתם סופר ועד פסול וגם

פסול אומר הבעל לסנים אמרו לסופר לכת'ו
 ולעדי' חתמו פסול כדתיבא פרק מי ש' אחזו

עד ש' שמעו קולו ולאפקוקי ממאן דמכס' אומ'
 אמרו ואף על גב דהיינו תרי חומרי דסתתין

אהרדי' לא כתברר הלכה כמאן וצריך לזוהר
 מסתייה :

דין קכו

צרי' לזוהר שלא ישלח אדם כתב
 ידו לבית דין לכתוב גט לאשתו

אפילו הוא פקח כרמ שמע לכאור' בתוספת' :

דין קכז

אדם הכותב גט ויש לבעל סני
 סמות יכתוב תחלה אותו סם

שהוא עיקר ואחריכ' סם הטפל ויכתוב כך
 פלוני המכוכ' פלו' כמו מרים דמתקריי' ארה

וכמו אחא בר הדיא דמתקרי' איי' מרי
 וקדמוי' הרבי'ו לכל אדם לכתוב אכא פלוני

וכל סום וחיכה דאית לי :

דין קכח

משה' דמגרם אינו כות' רק סם
 שהיה לו כשהיה יהודי' וסם של

גמ' יסתקע ואם כותב סם יהודי' וכתב וכל
 סום וחיכה דאית לי טוב הרבר ומותר
 להכריחו על ידי ג' ב' ב' מסומה בין כל
 אותם מסופין אותם להזכ' ש' אמרו להם ג'
 עשה מה שר'ייני ישר' אמר' לך וצריך ש'אל'
 רוצה אכ' וכל כות' גט צריך שיבטל הבעל
 כל מורע' דעבר :

כן גט פטורין לפי סכרה דבר עיקר
 וצריך לער' לחתום תחת הגט בראש גיטה

ושלא ירחיקו חתימתן מכתובת הגט רוב
 סני טטין חלק ופלא יחתמו אלא זה בפני זה

והבעל אם כותבו יאמר תחלה אכי כותבו
 לסם ג' רוסין פלוני' אשתו וגם הסופר יכות

כך וצריך לעדים שיחתמו הם לבסוף אותם
 שיטבו סם בסע' כתי' הגט מידעו מזהו הגט

מזה הבעל לכתוב וגם סיהא נכתב לסמה
 ואם היו סם כשנכתב תחלתו אפילו סטה

ראסונה ולא יותר כשר :

קיה **הכותב**

גטו אירע לו ספק ורוצה
 לכתוב אחר צריך ליטול

רשות מהבעל בכל פעם סיכתו' א' לכן טוב
 מתחלה שיאמר הבעל אכי כותב רשות לך

לעשות הרבה גטין כאמר תחפז ואפי' אם
 הראסון כשר תוכל לעשו' א' או ליתן סניהם

אם תרצה מחמת ספק וכן צרי' לומר לעדים
 שיחתמו :

קיש **קטן**

או חרם או סטה כשרים
 לכתוב את הגט ובלבר

סיהו גדולים עומדים על גבם מתחלה ועד
 סוף אבל ככרי' לא :

קכא **הבעל**

הנותן גט לאשתו אינו צריך
 לומר בפני נכתב ובפני נחתם

אבל אם שלח אותו ביד אחר צריך לאומרו
 הבעל יכול לעשות שליח להוליך הגט ליד

אשתו וכן האשה יכולה לעשות שליח לקבל
 גט מיד בעלה אבל אין האשה יכולה לעשות

שליח לקבל גטה מיד שליח בעלה :

קכב **העושה**

שליח להוליך גט לאשתו
 אל מקום אחר לכאורה

כראה שצריך שיכיר את האשה שהיא אשתו
 של בעל קודם שיקבל הגט להוליך ולא סגי

במה שיאמרו לו עדים כשרים בפני כתיבה
 סזו היא אשתו של בעל רומיא רסומא דפסול

להביא אמנם כשר השליח להביא בענין זה
 כדמוכח בעובדא דאבא בר מנחמי :

קכג **הנותן**

גט לאשה צריך להקריייה
 קודם שיתכוהו כדאמר א'

אמימר פ' המביא סני וגם צריך לקרותו פעם
 סניה לאחר כתיבה דילמא עייליה לכי ידיה

הלכות חליצה

בין היא כפואה בתים לה אב' ב' אין לה אב
בין יש לה שבע פנים דהיינו הגעת פגעות
בין אין לה שבע פנים הכל מפורש המפלט
ובכולם איך יכולה לעשות סליח לקבל גטה :

הלכות חליצה

קלג ובררו סלסה דייקת ויוסופו עוד פנים
להסלים חמסה לפרסומי מלתא
ויזהרו שלא יהו קרובים זה לזה לא ליבם ולא
ליבמה ויאמרו כלכה למקום פלוג כרי לחלוץ
סכריך לברר מקום תחלה כדא' רבא כריכי
רייכו למקבע רוכת רכתיב הסערה י
וילכו עם יוסבו והאיס והאסה *

יעמדו הכל כאין דין בשעת חליצה וכדאמר
רבי חימא בר אבא בתי עמורי ולא מועמד
ואמר נפיק כדמוכח בפרק בתרא דמועד
קטן ואף על גב דרריס לה בספרו עמידה
מועמד אס כן ליהו עכובא מככה והתניא
בין עומד בין יושב בין מוטה סערה : אלא
העמידה הויא מטעם כמודין ויטאלו בית
דין אס ים סלסה חרסיס ממיית הבעל *

ואחר כן יעידו לפניהם סזה היבם הוא אחין
פל מת וסיהיה אותו המת בעל פל אסה זאת
ובעדות אפי' קרוב או אסה סגי כדאיתא פ'
החולץ . ואחר כך יטאלו אס ים לאיס סלם
עסרה סנה ויוס אחר . ולאסה סתיס עסרה
סנה ויוס אחר ואף על פי סאין האב כאמן
על הסנים כרתניא בפר האומר בקרוסין *

מכל מקום אין צריך להביא עדים אלא אס
כן הוחזקה בסנים על פי הבבירי והסכנים
סלא על פי האב סגי בכך ואחר כך יברקו
אס ים סתי סערות באסה בבית הערו ואין
לחוס סמא מקורס הזמן בלו והוון סומא ו
והבריקה פל היבמה יכולה להיו על פי כסיס
מסוס חזקה דרבא דאמר חזקה הביאה ס
סימכ כר יהודה דריס פ' בא סמן דהלכה ס
כמותו לגבי רבי סמעון וברייתא דאין אסה
כאמכת לומר גדולה היא סתחלוץ מייר בתוך
הפרק דלכ חזקה דרבא לרבי יהוד' דהלכה
כמותו לגבי רבי סמעון וברייתא דאין אסה

פ' א ב א 2

קכט דין הכותב גט כפכות למכיו סאנו
מכין כאן צריך סוכתוב מקום
עמידת הסופר בשעת כתיבת הגט ומקום
עמידת העדים בשעה פחותמן בו ומקום
עיקר דירת הבעל . וכן עיקר דירת האסה
סדרין בשעת כתיבת גט . אבל אין צריך
לכתוב מקום פבאו סם הבעל והאסה כ
כפכות בין הגט . כיון סאינס דרי' סם כמו
סאין כותבין מקום עמידת האסה בשעת
כתיבת הגט כשמולה להגט למדינת היס
כי אס עיק' מקום דירתס וגם אי' צרי' לכתוב
מקום לידתס ואף על פי כן ים כפכות ב' הכל
בגט סכולתתי במקום פלוני ועכסו הכני דר
במקום פלו' והכני עומד היום במקום פלו' :

קל דין סכיב מרע הכותן גט על מכת שימות
יאמר כן הרי זה גטך ואס לא מתו לא
יהא גט ואס יעמד מחלוו הרי הגט בטל :
ואס אחר כן יחלה יעסה גט אחר ואס רובה
סתהא מגורס' בגט ראסו יסיס זמן בתכאי
ויאמר אס מתייער זמן פלו' ואפי' למאן דאמר
אין בריר' בגט פל סכיב מרע סיס בו תכאי
כסר ורין גט פל גוסס אס יכול לברר כסר
וצריך ליתר סיהיה פקח בשעת כתיבת גט
סלא יהא מטורף כעין חולה . ספעמים איכו
יודע מה מדבר כעין ריטבייר בלעז והוה
ליה כסוטה ואין הגט כלום וצרי' ליתר סלא
תתייחד עמו כל ימי חלוו דכיון סאין הגט
כגמר ער שימו' הוה ליה גט יסן ופסול ואפי'
מת איכה מגורסת בו :

קלא דין עירי חתימה לעירי מסירה לר' מאיר
ורבי אליעז' ובגט צריך סניהס אפי'
לרבי מאיר ובסטור מכר ומתנה סגי בעירי
חתימה אפי' לרבי אליעזר או אפי' בלא סוס
עדים אס סניהס מודין כן :

סדר כתיבת הגט והיאך יאמר הבעל
לסופר ולעדים והיאך יחתמו הכל
מפורס בקוצר וצרי' לייבם הגט קוד' סיתכנו
לאסה פן יהא קרוו וכול להצריף והאותיות
מהס המסונות וטופס הגט להעתיק מהס :

קלב דין גט סל כערה או אס היא קטנה אס
יכולה לקבל גטה או אביה יקבלנו או
סמא לא זה ולא זה יקבלוהו בין היא ארוסה

הלכות יבום וחליצה

סמאל מסייעתן כדאית' בירושלמי אף על גב
 דמין התורה אין צריך ימין דברמת בשיניה
 מועיל כדאמר ללוי מי כתיב וחלצה ביד .
 ותהא שומטת המנעל מן העקב ותחלוץ כל
 המנעל והכל מעומד או מוט ולא יושב כדפי'
 לעיל ואחר כך וירקה . וצריכידייני דלחזו
 ית רוקא דכפיק מפומ' דיבמ' ער כנגד היבם
 ואינו צריך עד ארעא לא אם הוא ארוך והיא
 גזא וקלטתו הרוח קרינא ביה בפניו ואם
 היא ארוכה והוא גז' וקלטתו הרוח לא מהני
 מירדי דבעינן דמטוי עד להרי אפי' ואחריו כן
 קוראה בלשון הקדש ככה יעשה לאם אפר
 לא יבנה את בית אחיו ונקרא שמו בישראל בית
 חלוץ הנעל והעומדים עם יאמרו שלש' פעמי'
 חלוץ הנעל חלוץ הנעל חלוץ הנעל אמר רבי
 יהודה מצות חליצה קוראה וקורא חולצת
 ורוקת וקורא' אלה הדברים הם חסרים .
 לזכרון מפטא אם נזכית לאח' שלשה חדשים
 אם חלה או ברה או נפלה לפני יבם קטן ו
 ומזון שומרת יבם למי פלוגתא דידו כידה
 ראביי ורבא פ' הכותב והחלוץ והלכו גדולות
 פסקי' כאביי משום דרבא קשיא מתא ואם
 חליצ' פסולה היא צריכה לחזר על כל האחים
 למאן דאמר יש זיקה דוקא כדאיתא פ' רבן
 גמליאל ולא למאן דאמר אין זיקה וחליצה
 פסולה מהו והלכה כרבירי מי' :

אפה כאמכת ואע"ב דר' רב הונ' שער' שאמרו
 צריך שיהא בהם גומות ואין בקיאל בגומות
 לכך אם יש רבוי שערות או שערות ארוכות
 הרב' אין צרי' לבדוק ית' על סנותיהן' כמי יש
 לסמוך אם יש רבוי שערות בלא הוצקה על
 פי סכנו ובלא ערו' ואם בדיקו והדרים סוכבין
 ומוטין אז היא גדולה בוראוי מזהו סי' העליון
 ותנן או אפשר לעלו' לבא ער שיבא התחתו
 ואחריו כן כתברר הדבר מהם גדול' בסנים
 ובשערות יזהרו בית דין שלא אכלה האמה
 עדיין באותו יום דשמ' אכלה דברי' הגורמים
 רוק לבא דר' רבא אכלה תומא או גרובתא
 לא חלצה דכתיב וירקה מעצמה והוא הדין
 רמונים כדאיתא פרק אף על פי ושאר דברי'
 שאין עולין על לב ארס ואחר כך יאמרו בית
 דין ליבם הגדול' אי כיו' לך יבם אי כיו' לך
 חלוץ ואם חפץ לחלוץ יתחו מעל סכולו עור
 וגם תפור מעור ורצועות תלויו בו וראשיהם
 בותפורות וגם קרסים בלולאות כדאמרינן
 אף על גב דאית ביה חומרתא ק' רינן ביה
 מיתל' והמעל' לכתחלה יהיה פלו וגם מעל
 ימין אבל אפי' בדיעבד צריך ליתנו ברב
 ימין דלפינין רגל רגל ממזרע וברג לו יחף
 שלא יהא מעל דמעל ושל' יהא המנעל ארוך
 למעלה מן הארכובה דלא להוי מעל דמעל
 ואחר כך יכרוך הרצועות סביב רגלו ויסים
 הקרסים בלולאות למהוי חליצתא אלימתא
 ותאמר האמה מאן יבמי להקים לאחיו עם
 בישראל לא אבה יבמי וצריך שתאמר בלשו'
 הקדש כדתנן פרק מצות חליצ' ופרק ו
 ואלו כאמרין וצריך שתאמר האמה יחד פתי
 תיבות אלו בלא הפסקה לא אבה כדאמר רב
 כהנא מורה רבא בלא אבה דאין להפסיק
 ואין בו וי' כי אם לא אבה בלא וי' כדאיתא
 במסורת שלש' חסרים וי' לא אבה יבמי' לא
 אבה ה' הפסיקת' . ישר' לא אבה לי בתלים .
 ואחר כך יאמר האיש לא הפצתי לקחתה .
 ואחר כך יעמוד האיש אצל הכותל או אצל
 העמוד וידחק רגלו בארץ כדאמר אמור
 האוי מאן דחליץ צריך למדחפיה לכרעיה .
 ואח' כך תתיר האיש קשר הרצועות והקרסו'
 מן הלולאות הכל בידה הימנית ולא תהא

הלכות עבודה זרה

קלד לפניו **אידן** של בנים שלשה ימים
 אסור לטאת ולתת עמהם
 מקח וממכר ולהלוותן וללוות מהם לפרען
 וליפרע מהם ואמר שמואל אינו אסור לא יום
אדום בלבד ופירש רבינו שמואל בסם רבי'
 שלמה דוקא מיתל' וקשה פה **בשם** **המלוו**
ואסור **איתן** יש להתיר משום איבה או משום
 דקים ליה בגויה דלא אציל ומורה או משום
 מהוא כמחנקה לו ואין כאן משום לפני עור
 ואף על פי שצורך תקרובת **לילה** ממעות לו
 דאינו נותן **לילה** כל כך פלא היה מוכ' בטוב
 אפי' לא היה מלוו לו הישראלי מעות אלו ועוד
 מתח

הלכות עבודה זרה

מקח וממכר אומר רבי יעקב ראינו אסור לא במידי דתקדשות:

קל ה תנא רבי אליהו טעם אלפי הוי העולם כולי מפורשת:

קלו דין סטר סרלב ממנו לברואת עולם סכסר וכך כמו אסלא כתב בו הכלל כגון ארבעת אלפים רק הפרט תטע מאות ושטים כסר והוא הדין אס לא כתב פרט גדול כגון תטע מאות רק פרט קטן כגון סת טטים כסר:

קלו ישראל סהיה לו עבודה זרה בירו ומכרה ברבער הדמים אסורין אבל בוי שמכר עבודה זרה הדמים מותרין ולכך מות לקבל חובות מן הכופרים אף על פי שמכרו עבור זרה כדי לסלם החוב ויריד טקבעו הכופרים לקבל ממנו מכס וישראל מוכרין ולוקחין סס בהמות ובגדים ולוקחים מכס ממה טקנה ומכר ורבי יוחנן אמהנה אסור היינו כשהמכס עטוי לקנות ממנו כלי תשמישי עז ופעמים כשהבוי מוכר חפץ שלו בטוק או ביריד שאומר בכך וכך יהיה לך ועוד פטוט לבניין עז של קמא פלוגי זה הישראל אסור ואס אף אומר רק סתמא ועוד פטוט לבניין בית עז של קמא פלוגי זה הישראל אסור ואס אינו או רק סתמא ועוד פטוט מות ואפי' אומר ועוד פטוט ללוה יכול להיות מותר דטמא יתכנו לעניי גוים:

קלה לקבוצת אסור למכור לבלח ולכומחים דמיהו דתקדשות הוא וסן טעוה אסורה למכור לשום גוי ביום איה חנה ליר סלהס ולא יום טלפניו אבל טאה הומי ולטום לסאה גוים מותר למכור דתכן סתמו מותר והאי כסתמא הוא וכך גבי ע' סמבס הגוי ובעל ואחריו כן קסאן הישראל הוא אסור למכור לגוים לפי שהגלה יעשה בו תשלח לעז דבטביל פגס קטן לא יתייחסה תשוב הישר אלפי עור גוי וכן סהוים סקל' אסור למכור לגוים מסום סהגל סקל' סו ומותר ומטבה לעז אפי' לגוי אטו גלח אסור למכור מסום הוראי הגוי ומכמו או תכנו לבלח והוי כמו עכס סאקור למכור לסאוריס לסוף

תקדשות סלהס כראיתא פרק קונס:

קלט אסור לות חפץ זה יהא הקדש סהרי פירו' כסות וכלי ירקבו ובהמה תעקר וכלי מתכות ויליכס לים המלח אלא יאמר אכינותן חפץ זה או דמיס לברקה או למכור זו לעשותה:

קמ אץ מוכרין לגוים בהמ' גסה ולא עגלים וסייחין אלא מותר למכור גוים פרה דאימר לסחיטה זככה כמו רב הונא רזבן פרה לבוי מהאו טעמא ומתכיתי דאי מוכרין כשפירשו ואמר למלאכה אכינותה כן פי' רשעי מכל מקום פעמים סמוכר ישראל סור לבוי אפי' כשאומר בפירוש לחריט' אכי קונה וגם סוקים וחמורים דלא סייך בהו סחיטה אף מוכרין דאי' רבן בתיר' מתיר בסום משום סאיץ עושין מהם רק רכיבה סאיץ חייבין עליה סטאת הלא מלאכה סרוכבין עליה בטבת מוכרין לגוים הקוסים והחמור' כגון למשוך בקרון ולהוליך משא על גבס פירש רבי יעקב דלא בקלא ולא סייך למי' כסויני ומהאי טעמא פרי התס אידא דספסיר' ואין אכו רבלין להסאייל ולא להסכיר להס ומורי רבינו מפרס במיס סל' ה' ה' היו הרבה ישראלים ביחד והיו יכולי' למכור לישר חברו אבל אכחנו מעט ביחד אס לא נמכר לגוים אית לן פסירא ומהאי טעמא פרי הת' למכור להס חטין וסעוריס משום פסירא אמל' מהאי טעמא לא סרינן למכור להס בהמות אלא כפיטכן בירו ככר דלא ימצא ישראל סיקס אלא גוים אבל אסור לישראל לקנות סוקים וסייחיס כרי להרויח ולמכור לגוים:

קמא אץ מוכרין להס כלי זיני' והאי דכא דמזבני היינו לפרסאי דמבנו עלץ ומהאי טעמא מותר למכור סרוינות וכוכעים סל ברזל:

קמב ושב לו קיץ בפני עבודה זרה לא ישחה ויטלה או כתפזרו לו מעות לא י ישחה ויטלס מפני סהוא כראה כמסתחיה לעז ואס אינו כראה מותר לא סאיץ ארס סס קאמר כדקאמ' בירושלמי ופליג' ררב ראימר אפי' בחרדי חרדים אלא כדמכר' בירו אס סה' 11 2 3 3

הלכות עבודה זרה

אם אינו כר' כמסתחיה הפוך אחריו לבר עז
ופתיו זה לבר אחר מות' ופרש"י המקלחו
מים לא יסיע פיו על פיהם לשתות ס' ראה
כמנסק לעז' ולא יסיע פיו על הקילוח ויפתה
ולא מן הנהר' בפיו ובירו אחת מפני סכנת
פלוק אבל בסתי ידיו מותר שלא יהא כל כך
כמהר לשתות עד סיראה שאין עם רבר :

קמג רבי

יוסי אומר בחוכה לארץ מוכרין לו
ואלו בתים וסודות אמר רב יוסף
ובלבד שלא יעם סכונה ואין סכונה פחות
משלשה בתים אסור לישראל למכור שלשה
בתים זה בכר זה לשלש בתיים אם שם ישראל
סמוך להם כשאר או הוא או אחר דילמ' הנהו
תלתא בתיים מיעבי עבה רעה וקטלי ליה או
מזקי ליה :

קמד אף

במקום שאמרו להסכור לא לבית
דירה אמרו מפני שמכנים לתוכו
עז ראגרא לא קניא ועובר על לא תביא ת
תועבה אל ביתך והאידל' שמסכורין בתים
לביים דאות בירושלמי מקום שאמרו למכור
מותר למכור אפי' לבית דירה ולהסכור אפי'
לבית דירה . אם כן בחוכה לארץ
שמותר למכור מותר להסכור אפילו לבית
דירה והטעם אומר מורי רבינו דמן התורה
אינו אסור אלא בבית ישראל עצמו דר עם
דומיא למזוזה אבל מדרבנן אסו' לביתו אלא
אם כן דר עם ולכך בחוכה לארץ לא גזור'
ואף בארץ ישראל לא גזור מקום שאינו רגיל
לדירה כגון בית התבן ואורוות :

קמה ישראל

סיים לו סדה או כרם מותר
להניחם לגבי לחרוש או ל
לזרוע לקצור ולבזור אף על פי שהגוי עושה
בו מלאכה בסבת . והנימילי כשהגוי קבל
למחצה או לשליש או לרביע אבל אם במעות
טורה בהם אסור ואפי' בקבולת כיון שהוא
במחובר כרפסיק בירושלמי רפ' קמ' רשבת
ועז' כרבי שמעון בן אלעזר . אבל מרחץ
אסור מפום דמרחץ לאריסון לא עבדי אינטי
אבל תנור נראה דמותר כמו סדה דרגילות
הוא לסוכרו לשליש ולרביע :

עמול אתה בהם בסב' ואינו סלוחי כטורח
בהן בחול יום אחר נגד הסבת . אם לא התנו
קורם סקנו הקרקע ביניהם אז לעשות כן
והוא הדין בתנור ומרחץ שאין אם לא התנו
מתחלה כדרכיה במכסת דמאי :

קמו ישראל

סיים לו כרם או פדרם של ערלה
ויש לגבי חלק בהם מותר לומר
לגבי תזמור ותערור שלש שנים של ערלה
ותאכל הפירות ואינו אגסלוחי בשלש שנים
שאחרי כן אף על גב דבסבת כו' האי גוונא
אסור אבל אם אמר לו הישראל תזמור שלש
של ערלה ותאכל כל הפירות ובשאר שנים
שאחרי כן תזמור את לבדך ואוכל איני לבדי
הפירות חלופי שלשה שנים ראשונים נראה
דאסור אבל אם הגוי לוקח בפירות או שליט
או רביע גם בשלש שנים שאחרי כן מותר :

קמח ישראל

סיים לו שוורים ומסכורין לגבי
לחרוש עד זמן אחד וחרוש
בהם בסבת בימי רבי' סלמ' סאלו דבר זה
ויש שהיו מתירין אם הגוי קבל עליו אחריות
מיתה וגניבה וגם יוקרא וזולא דהסתא הוי
כמו באין ברזל לישראל ויש שאוסרין בכל ענין
דאין הגוי יכול לקבל כל זה ונקראת בהמתו
של ישראל בכל מקום שהיא . וישראל מכוון
על שביתתה וזכרין ענייני היתר :

קמט ארץ

מעמידין בהמה בפנדקאות
של ביום ואין מוסרין בהמה
לרועה שלהם חסוד' על הרביעה והם
מסבב מנות ודבק באשתו ולא באחרת'
וישראל עובר על לפני עור לא תתן מכסול'
ואינו אף כזהרין מכל אלה ואין סומכין על
סנויא דמקום סנהבו למכור התירו ליחיד
דהסתא אין חסודין על הרביעה אינטי
בסנויא דרבי פדת ד'הא רבי' אפי' רחיים
לרביעה הא רבנן דלא חייבי לרביעה וקוימ'
לן כרבנן והוא סנויא מדוהו בת דאה אם
כן דסמכא הוא :

קנ אשת

כהן פסטי יחידה עם הגוי אינה
אסורה בסביל כך לבעלה ל
לכהן וכן בת ישראל פסויה אינה אסורה לכהן
בסביל כן דדוקא באשה סכחבטה בדי' ס
ג'ים טבעל כרחיה הולכוה עם איכ' למיחב
מחא

הלכות עבודה זרה

יא

מדת התירו לבי ר' דיוקא לראות במראה מפני שהם זקוקים למלכו וגם המספר מן הכותי חיבו רוחה במראה חס לא תאמר הפי חיבו רוחה במראה חיבו כר' לראות והא דרב' פואל מוקי טעמא דאיסור מראה בטבת דוקא טל מתכת טלא יטור כימין היינו באשה אבל באים אפילו בחול אסור ובירושלמי יש טעם אחר:

חומץ ויין אפי' ~~בשבת~~ מתיר ליבע בוימי מכל מקום לדין אסור דא"ל אינו בקיאי' בטיעור חזקו מתיקרו חומץ ומתיקרו ויין וכך בוסר אסור לומר לבי לקוחטו וליבע בו אחר טכחטו דאיך אינו ב' בקיאי' בטעורו מתיקרו בוסר ומתיקרו עכבים ועוד ללפון פני ספירס רשי פרק כל הגט בכל עכיון אסור אבל ויין מבוטל מותר במגע עבוי מרשתי ליה טמואל ואבלט ויש לו גבול לאחר סהרתייה באור:

קנו ויין סתתנו בתבטיל או עם מסקין אחרים וכגע בו בוי קורס סהרתייה באש מותר וראיה להך מאלכותית ככריתא מותרת או מרישא אלכותית טל ביום אסורה מפני ס סתחלתו ויין:

קנח **שבר** טלביס אסור לטתותו בבית הבוי דהא רב פפא ורב אחא סתו ליה אלא חוץ מבית הבוי ואס נתאכסן בב' הבוי מותר אבל רבס וטאר מסקי' מותר אפילו בבית הבוי:

קנש **שבר** או רבס אס רגילות לתת בהם טמרי' טל ויין להחמיץ ולהעמיד אסורו:

קס **מי** תותי' וכל מסקי' טל בוי' שהם יקרי' יותר מיין אסורין לטתות מן הבוי אס לא ישראל רואהו כשמוסכו חצי מחבית דילמא ערב בו ויין להגריל המדה אבל בחבית לוכא למיחס טערב בו ויין דמסר' קרי:

טמא אכסוה אס לא מפני הפסד ממונו אבל במקום שאיכ' מקורה בידו להיותה סס בעל כרחה מותרת:

קנא **בח** ישראל לא תיילך את הפסדית לפי שמילרת בן לפי והני מילי בחנם אבל בסכר מותר משום איבה אבל פסדית מיילרת את בת ישראל בזמן שאחרו עמדות על גבה ולא בינה לבינה דילמא קטיל לה:

קנב **בח** ישראל לא תניק את בן הפסד ופאי' בסכר דלא טייך איבה בהאי אבל פסדית תניק בכה טל ישראל בזמן שאחרות עומדות על גבה וכראה דרש' איך ישר' בבית מותר אס יש בעיר בת ישראל ריזא וככנס מותר אבל אס הלכו כל הישראלים חוץ לעיר וכפארה המניקה ביה בעיר דבר זה אסור:

קנג **בוהר** להתרפאות מן פסדי חולה טאי' בו סכנה ואס הוא מומחה אפ' יש בו סכנה מותר ולב' בהקזה טג' רובן מומחין הם אבל מן הפסד או מן הבוי טיאמר לחם פ' אסור וכך מן הבוי טיאמר ליקח מיני' ע' או מן האילץ סבר' לפני ע' אסור אבל אמר לו סתם קח ממני מעין חן מאילץ פלוני ואינו מוכא דבר זה כיון אס מותר' כיון טלא תלה רפואתו ב' ואס היה מוכא במקו' אחר היו מועילין כמו אלו כריתא בירוש'

קנד **הולה** טאי' בו סכנה וכך מוכאוב פבעין אס איך בו סכנה נותן בו הקילור מערב טכת והאספלינית על המכה אבל בטבת לא ואס לא נתן מערב טכת יתן הקילור בטבת על גב העין דוקא ולא בתוך העין ואס יש פ' אפ' איך בו סכנה אומר לבוי ועושה ואס יש בו סכנה רב יהודה פרי למכחל עיכא בסבתא למסחק סמכין ולא יתוואיכהו דרך רעות הרבים ומכר' כגון רירא דיכא וכו' וגב הוד וגב הרגל ומכה טל חלל מקרו טפיר טל סכנה ומחללין עליה השבת:

קנה **אסור** לישראל להסתפר מבו' בייחוד אס אינו רואה ישראל במראה ובחנם לרא' אס הוא כאה אסור לאיש לראות במראה משום לא ילבס בבר טמלת אשה

הלכות ויין נסך

הלכות יין נסך

כי אין לו בנת דווקא כריך נגוב סכנס בה
היין בחוק ובכבוד הקורה לא היא רבננו
סלהן לא היו דורכין כי אם ברנל ולא היה
קורה בהן כי אם בבית הכר כדאמרינן מהו
לרויך עם הברכה וזהו המסך ברנל
טובא ואפילו הכי מרכין נגוב הוא הדין
בגינות גדולות :

קסד ואותן גינות גדולות אובתות שלא דרך
בה ביי מאשתקד צריכות נגוב
או שיהיה פנים עשר חרש מכוף ימי הבכיר
דאשתקד עד האירכ ואין להקל על מה שאמ'
ר'טבב מגת לבת דהא פירושו היו מגת לבת
לתחלת בת ופעמי' סימיה הבכיר היה אשתקד
חרש או יות' וליכ' פנים עשר חרש עד לתחלת
גת דהא חידר' :

קסה ואם דרך בהם בנת ברעבר או
בגינות שלא עשה בהן נגוב
היה מתיר רבי יעקב ואפי' דרך בנני היום
וישראל דרך בה אחרי כן וגם המטיף היין
בה מטע' דיון שלא נתכרך לעצ' בטל בסמים
או מטעם חמרא חרתא בעכבי דאמר רבא
בתר שמא אזלינן והוה ליה מין בסאף מינו
ואפי' לאח' סנתן בה הגורגותני מות' מטעם
סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רב' עליו
ומבטלו ורב הונא דאל' אם החזיר גרנותני
לבת אסורה ל' ליה סלק את מינו כמי שאינו
או אית ליה כחביי דאמר בתר טעמ' אזלינן
ומין במינו הוא ואם הגינות פה' אסור' ומלא'
ענבים ררוכין אם עדיין לא נמסך ממכ' כלנ'
טוב לפנותה בגינות כסרה ולהמטיף היין
עם ולא ככטרך לטעם רבי יעקב דאמר יין
ביין בסמים :

קסו דין סל וגרנותני אם הם סל ביום לא
סגי בנגוב כמו עקלים דא' מיסכן
פנים עשר חרש ואם סל ישראל הן ונגע בהן
ביו כשהיה בהן יין מסקה טופח שמא סגי
בהדחה כמו גת סל ישראל סנגע בהן בוי
או שמא כיון דחמיר מגת דהא סל בוי לא
סגי בנגוב גם סל ישראל לא סגי בהדחה
וכל' חרש חדשים כריך שיתן
בהם מים שלשה פעמים או יסאה בהם מים
זמן גדול שיהו המים בהן בלונין ואם לא
עשה

קסז נודות סל ביום סל עור אם אינן זפותין
מותרין ואם אינן זפותין אסורין
וקנס ויוטטא סזפתות מותרו לקבו מן הדיים
אם רואה הישראל פנים זהובות וכראה לו
הישראל מהם חרשות ולא כתן בהם בוי יין
מעולם ואותן סל ישראל וים בהן יין מסקה
טופח ונגע בהן בוי אסורין אם לא בעירוי
או בהגעלה דמיה דנורות ראיין מכניסין
לקיו ובעו ערוי מיהו אם ים הפסד גדול כגון
פמטך בהן הרבה יין או לאסור אם סכסכן
במים תחלה או יבסין היו כסמטך בהן יין
רשמי נורות דווקא מהם מעור קא בלעי ט
טובא ובעו ערוי חמם לכתחלה צריכי ערוי
או הגעלה ולא סגי בהדחה דזמנין סנסר
הזפת ממקומה וים בהם מקומות מלאות יין
כמו מעצרת רבי רב דאפי' פלוני ומלא חמר'
תותי ואמר לא סגי לה בנגוב והחבויות סל
ביום אף על גב דקיימא אסור לכפות חבוית'
על האש מכל מקום אם האש כל כך גדול
וחזק מבכפי' עבם בחוץ אין יכול לנגע וידו
סולדת בחוץ מותר וחשוב כמו הגעלה
וחבו' סל ביום מות' לתת לתוכן סכר או שאר
מסקין אבל יין אסור לתת בתוכן אפי' לאחר
פנתן בה שאר מסקי' אבל כתן ציר או מוריים
שהוה שורף יין האסור הבלוע אז מותר לתת
אחרי כן יין סל הית' אבל אח' שאר מסקי' לא :

קסח דין גתות סל בוי סדרך בה אם אינן
זפותין סל פץ וסל אבן ינגב ואם
סל חרש אמר רבא נעוה ארתחו ואם הן
זפותות צריכין קלוף זפת ואם הגת סל ישר'
ודרך בה תחלה ויחרי כן נגע בוי ביי סבג'
או שמא הפי' דרך בה בוי אחרי כן אין כריך
דת' הדח' ואם זפת' אז צריכ' קלוף זפת ואם
ים נעורת סל פנתן או כלאוי בברים בין סכר
לנסר כיון שרגילות לרבין יחד אפילו איכה
זפתה לא סגי בנגוב וכן הר' במספך וגם
כלי המרה כגון המוריא וההין פרגילין למוד
בהן מכהה הוא להחמיר כמו מספך לעשות
ואם הם זפותים כריך לקלף הזפת :

קסו ואותן גינות גדולות אובתות אם
רגילות לרויך בהן ודרך
בהן בוי תחלה ישנה ריגת להצריכן נגוב

קסז ואותן גינות גדולות אובתות אם
רגילות לרויך בהן ודרך
בהן בוי תחלה ישנה ריגת להצריכן נגוב

הכל מותר ואפי' כמסך מן הגבייתו הוי מותר
מטעם סלקא דת' מיכו כמי שאינו זוגי וחרכני
סקרויין אינו מיכנ' לרב' דאמ' בתר' שמה אזל'
רבין עליו ומבטלן ואפי' לאכיו דא' בחמרא
חדתא בעכבי בתר' טעמא אזלינן והכל מין
במינו הוי למ' מותר בטעם לפי' רבינו יעקב
דמפרש דוק' יין סתכסך לעד' אוסר במטהו
דזהו דומיא דמים במים דתנן התם:

ק ס ט גביית מלאות עכבים דרוכין ובעוטיין
וסהין בבית הב' סבוע או

יותר ויש הרבה פיסטאל קוכה אחרי כן יין
סם ואינו חושש שמה המסך הב' ממנו הין
או יתר' ואלסר כל מה סנסאר סם וגם
בידו אמר' העלים אינו אסו' ורוחק הוא לומר
דהירוש' קא מיירי שהג' י' אינה מלאה דלסם
אם המסך ממל' אין החסרון ניכר אבל אם
הג' י' מלאה דאם המסך ממנה קצת ניכר
החסרון מסם אין לחוש שמה לאחר שהמסך
חזר ומלא' והמחמיר לתת בגר' על הגביית
ועושה חותם מיד סבצר העכבים ודרכן טוב
הדבר:

ק ע יינר סל' ב' בזמן הזה אסור בפתיה

ומותר בהכאה ויכול יסר' ליקחנו
בחובות מן הג' ויין סל' ישראל סבנע בו הג' י'
מות' למוכרו והמחמיר שלא ליקחנו מן הג' י'
בחובות ב'א עליו ברכה מכל מקום אם נכנעו
ג' י' ביינו סל' ישראל מוכרו לאותו ג' י' סנסכו
מאי טעמא סקיל' מיניה מה שהזית לו כדאמ'
רב אשי' וכך ככון לעשות אם הוא יכול:

ק ע א ג' י סבנע ביין ונתכוו' ליגע וגם היה
יורע שהיה יין אעפ' שלא כתכוון

לכסך אסו' בהכא' כי ההוא ג' י' דסכסך ביריה
ברוולא להראות שהוא יין ואסרוהו סמו' ורבי
יוחנן בהכאה וראיה מאבר' דרומים ג' י' סקדח
במכתו והעלה סמכץ בפיו ואסרוהו בהכא':

ק ע ב דאם נכנע ג' י' בידו ליין שלא כתכוון
אפי' ליגע כגון שהלכה ידו על

היין בלא ידיעתו הוי אסור בסתייה ומותר
בהכאה כי ההוא דסליק' לאיברא' בהרי
דכחית נכנע לחמרא בלא כוונה ושרייה רב
לזכוכי ג' י' ולא ברסינן התם נכנע ברישא

עשה כן אם הג' י' נתן בהם יין כסך אסורין
וכרכין ערוי' ג' י' מים ולרב' רבי יעקב אפי'
אם לא עשה כן אין כריך רק הרחה שלטה
פעמים לאחר שהיה בהן יין כסך ועיסה ים
מקומות סהב' י' מחמץ אותה משמרי יין
ומייבסין אותה תחלה בתנור וים סמתירין
הפת כמו דורדיא דארמא' דסרי' לבתרת
תירסר ירחי פתא' ורבי יעקב אסר' דהיינו
דווקא שמרים שנתמדו במים ונסחטו ואותם
קריוין דורדייא אבל שמרים קרוי אותם שלא
היו בהם מים מעולם ואות' אינו מועיל לייבס
בתנור ולא סכים עשר חדש מיהו בירוטלמי
קאל' שמרים סל' ע' לח' סנתייבסו מותר'.

ק ס ו גביית סל' עכבים דרוכין מותר' ב' י'
ליגע בהם אפילו לכתחלה

דא' רב הוכא אינו נעשה יין כסך עד שימסוך
וזהו עד שיתן הסל' והג' רבותי סם ולקח
הישראל מן היין סבכל' מסם ואילך אם נכנע
ג' י' ביין סבגביית' כאסר' הכל ואם לא נכנע רק
כג' י' ובחרכנים ססם אין הכל כאסר' לא אם
כן מסק' טופח להטפיח עליה שמחבר הכל
וכריך עיון ג' י' עם הארץ סבנע באסכולות
סביבותיו טמאות וכל הגם טהורה ואפי' לא
לקח הישראל מן היין סבכל' כקרא המסכה
כיון שהיין כלול סם ככס' בתוך הסל' וכבדל'
מן הזגים וחרכני' ולרב' ר' טי' והרב' ר' יהודה
בר' כיתן אפי' בלא כתיב' סל' לא ספ' העכבים
אילך ואילך ויין כלול ככוס לתוכו באמצע
מקרי המסכה וסל' לרב' רייה זהו כסל' כס' אסרו
העכבים עד טולי הגביית במקל' שייך הכלול
ככוס סם:

ק ס ח גביית שהיא דרוכה ועריין לא המטיכו

ממ' ורוז' יסר' או ג' י' ליקח מהם
ככוס לכנס' אם טוב אם לאו יקח יין ועכבים
יחד שלא תחשב המסכה ותאסר' הג' י' אם
יגע בהם אחרי כן ג' י' אמס' אפי' לקח ככוס
יין כלול יכול להיות שאינו נחשב המסכה

בטביל' היא פורתא וגם לא כתכוון לכך כי
אם לכמות ואותו סבכוס מקרי יין כיו' שהוא
כלול ואם נכנע בו ג' י' כאסר' ואותו יין סבכוס
סכאסר' במגע' ב' י' אם החזירו לגביית דרוכה

הלכות עבודת ה'

יודע שהוא יין ומוקמינן ליה באורוק אורוקי
וכן אמר רב פפא גוי ארכא של יין וישראל
אכובא ריקנית ופפא גוי הרב בתוך אכובא
חמר אסור והיינו אפי' בהכחה כרפרס' אבל
מה שנסאר עדיין בכלי שלא עירה עדיין הוי
מותר אפי' לו בפתיה למאן דאמר ככוכ אף
חבור ולמאן דאמר ככוכ הוי חבור מותר אי
מקטף קטופי כדאמר' גבי מערה חבית של
יין כשר לבור של יין כסך קלוח סמחיל לבור
אסור ומה שבחבית מותר. ומוקי לה בגוי
המע' דמה של מאברא איגורו רבנן סו' על
ידי כחו ומה דלגואי לא גזר ומה שנסל לחוץ
דאמין דאסור דווקא כי עירה בגוי לברו אבל
קיי' לו ישראל לערות מותר הכל :

קעו

קעו ישראל סבא לערות כלי גדול מלא יין
א כלי אחר אסור לו בגוי לסייעו
כדאל' רבא ולספוכאי לא לסייע בגוי בהיינו
דילמ' מסתליתו וספיתו וסמיתו עליו אמנס
אם קיי' עס ישראל מותר היין :
קעח קורה כבירה של גת על גבי
תפוח של ע' צינור לא יכיל בגוי
לגבל בלדרו דרבי' חננא פסק כמאן דאסר
אפי' בכח כחו ואף על גב דבמערתא שלכו
יט שלפס כחות אף חילוק בין פנים לשלפה :
קעט אסור בגוי שיטא כלי מלא יין פן
יגע בו בין כדאמר רב פפא
קובא חסרה פרי מליא אסור. והני מילי
כסנס' הרלי בי' עיריו או על כתפו אבל במות
או לישא הרלי דרך טבעתו שרי וליכ למיחס
טמא יגע ביין אבל כור טפיו סתום או עקום
אמר רב אשי זיקא בין מליא בין חסרא שרי
וכן הלכה ולא כרב פפא דאסר :

קפ

קפ גוי סוזק ברור או סוס דבר בתוך יין
מרחוק ואפילו בכוכ מותר ואפילו
בפתיה וגבית פושעכביס דרוכיס בה
והמסוכו ממנו יין אז אסור להבי' בגוי עכביס
בסלים לפוסכ' בגבית' משום שהאפסולות
דבוקות זו לזו והוי כמו אזיל מיניה וביה
וכדין סייע לו ישראל לספוד ואם לא קיי' עס
אסור אם לא זרק מרחוק ואסור שיספוך בגוי
מיס לתוך כלי של יין משום לך דאמרין
כזירא וכו' :

ברישא דלוליבא לפי רבי יעקב ורבי חננאל
והלכות גדולות ואפילו לספרים דברסי כגע
ברישא דלוליבא יט להביא ראה להתירו
בהכחה אפי' כי גע בידו בלי כוונת גע'
מדתיא מדרו ביר ימכר ואפי' לרבי נתן דא'
אסור בהכחה משום שנתכוו ליגע ביין וגזר
טורד למרוד אטו מתכוון ליגע בלא טרד :

קעו נגע בוי בידו ביין וסבור שהוא מטקה
אחר כמו כן מותר בהכח' ואסור
בפתיה כרתיה בגוי סהוטי ירו לחבית של
יין וכסבור שהוא סמן זה היה מעשה ואמרו
ימכרו וכראה למה שפירם דכל סמן אם לא
נתכוון כלל דמותר בהכחה :

קעד ואם נגע בגוי לין בקלאו בדבר
סאיניו אם יודע שהו יין
ונתכוון ליגע אסור בהכחה אף על גב שלא
נתכוון לנסך ואם טורד לעסוק בדבר אחר
כגון למרוד תנן מדרו בק' ימכר ואין הלכה
כרבי שמעון דרבי בפתיה ואם לא נתכוון
ליגע כלל לין כמו כן. אסור בפתיה לפי מאי
דברסי ברישא דלוליבא שלא בכונה ושריה
רב לזבני לבויס אבל לטות אסור וכדפריך
והא כגע בכטלא פירוש שתחב הטלא בתוך
היין שברוולא ואסור אף על פי שהיה סבור
שהיה עס ולפירוש רבי יעקב והגאונים דלא
ברסי ברישא דלוליבא אלא בידו היה ולכך
אסרו בפתיה אבל אי בדבר היה מותר אף
בפתיה כיון שלא נתכוון כלל ליגע ביין כמו
זרקו חבית לבור בהמתו מותר בפתיה אף
על גב דאזיל מיניה וביה :

קעה אם ספך בגוי מכלי על כלי אם היה סבור
שהוא סכר או מטקה אחר מותר אף
בפתיה כמו בעוברא דרבי יוחנן בן אריזא
דאתא בגוי ואוריק אורוקי ופר' בפתיה משום
דכבירא ליה לבין דסכרא הוה והוא הדין אם
נש' בגוי גבית מלאה יין במוט ובלכתו כפל
מן היין לחוץ שלא בכונתו מות' אף בפתיה
ואפ' מה שסל לחוץ. וכן פירש רבי שמואל
פריך בתרא :

קעו ואם ספך בגוי יין מכלי א כלי בכונה
וגם היה יודע שהוא יין מה ש
ספסל לחוץ אסור אפי' בהכח' לפי שהבוי היה

חבית

חלוק בין חותם אחד לחותם בתוך חותם
ואם **הבוי** המולך החבית של יין מתאכסן
בעיר סכולה **בבוי** הויס פתח פתוח לרה אז
מותר אפי' בחותם אחד דמירתת מישראלים
העבורים שם כמו הרובלים :

קפד יונר עלי ישראל ומוליכו **בבוי** בעיר אחרת
ופעמי' שהוא לץ בעיר סכולה **בבוי**
מותר אפי' בחותם אחד כרבי אליעזר דאמר
יין מסתמר אפילו בחותם אחד ורב פסיק
כוותיה וגם בפרק בתרא אמר האירכא קיס
לץ כרבי אליעז' דלא חייס לזיופא אבל מבא
את החותם נסבר או מפתח נסבר היין הקו'
ולא קסה ממסכת טהרות פ' דשמי' בטהרו'
וכל ספן בין נסך כדמוכח פלהי עבוד' זרה
התם מיידי ביוצא וככס' והיכא שהוא פלס
ושמ' כרי' סיכירו חותמו לבסוף לאח' שהוא
או סבי' ליה פיסלח לישראל חברו היאך החותם
עשויו באיזה עניין ואם יודע ל**בבוי** תחלה
פיסלח לישראל חברו עניין החותם ואז מרתת
הבוי מלזוף ואמס' יש פולחני' וחס' בחותם
בלא הכרת חותם וגם איך פולחני' לחברייהם
ישראל היאך עשויו ואין לאווכרו כסביל כך
בראיה ברורה כאשר פירשתי במקומה ויש
פחושטין אפי' על ידי חותם על המגופה ועל
הברזות ואפילו בהכרת חותם פ' יע' **בבוי**
מסמר או חודו של סכין בין הנכרים ויוצא
מעטין ובתלמוד דשמי' היינו בחביותיהן
סהם על חרס דליכא למיחש הכי אמנס' איך
לחוש לזה :

קפה דין סולת חביותיו רקינין כרי לתקנין
בבית **הבוי** ופוקין שם יוס' או
יומים אם כריפין חותם תחלה :

קפו יונר של ישראל פהניחו ברשות **בבוי**
ופתח פתוח לו לרשות הרבים
ואיכו חותם כלל' וישראל רייס בעיר או'
בעיר סכולה **בבוי** אך סלפעמי' עובדי ישראלים
דרך ס' דהשתא חשוב כושראל דרין בה .

לרשימותר לרבי יעקב אסור אבל יכו של
בבוי פטהרו ישראל והוא ברשות **בבוי** בלא שום
חותם אסור אף על פי שישראל דרין בעיר :

קפו יונר של ישראל פהניחו ברשות ישראל
בלא שום חותם והייח' **בבוי**
ופתח

קפא חבית

סהיין יוצא דרך סרקין
בבוי וכול לתת בו חפוקים
ומג' רופות להדקו ולא דמי לחבית הכבקעת
לארכה ואתי' **בבוי** וחבקה דאסור אבל לתחוב
נעורת ומטלית בסרק' שהיין יוצא אם סביב
הטולים מקום שמתחברין על רופני החבית
סם מות' לפי שאיכו תוחב כנגד חלל החבית
סבראמי' הטולי' מפסיק' שתחובין בחריפין
סברופני החב' סביב והוא לי' טפי מקטרס
ואפילו באמכע חבור הטולים אם אין חלל
בסרק' אך הנכרים איך מחוברין ודבוקין
בחזקת זה לזה כמו כן מותר **בבוי** לתחוב
מטלית סם ונעורת ובלבד שלא יתחבס
ויכסיס' עד חלל החבית :

קפב בבוי שתחב אכבעו בתוך הקב מהחבית
סהיין יוצ' דרך סם הכל אסור בהנאה
או תחב סם ברזא כרי' לטמוס כמו מפיה
ומטוליה דהכל אסור וכן אם נענע הברזא
שהוא כבר בתוך הקב של יין הכל אסור
בהנאה ואם הכיח' דו' על הקב שלא תוב' אב'
לא ככנס בתוך החלל לרבי רבי' שלמה ער
ברזא אסור בהנאה ואיך טרי' בהנאה ואסור
בסתיה אף על פי שפרשי' ואיך טרי' בסתיה
לא ככון לומ' שייך יסת' זה על זה וחזיו אסור
בסתיה וחזיו מותר בסתיה ולרברי רבינו
תם הכל אסור אפי' בהנאה כרבא דפ' בתר'
כיון סהכל יין היה מתנענע תחלה לכא' ועל
הנחת ירו סם הכל וחשוב כאלו נבע בכלו :

קפג בבוי טקנה יין כסר ומחתימה הישראל
חותם בתוך חותם כגון סמיל' כל
החב' חפוקי' ועסה טולי' כפולי' מסני' כדרין
ומוליכו **הבוי** למקום אחר למכור ופעמים
מתאכסן בעיר סכולה **בבוי** וגם הפתח נעול
מותר בסתיה דבריית' דמטהר יינו של כרי'
בחדר אחרת אסור אף על פי שיש מפתח
וחותם היינו דוקא כפעם **הבוי** היין מכרמיו
ודרכן הישראל' אבל קסה מישראל עשויו
כיון שטרח כולי' האי לא טרח ומזיק' ועוד
התיר רבי יעקב אפילו יכו של כרי' מכרמיו
וטהרו ישראל ממוס' דברייתא לא אסרה לא
מפתח אחר וחותם אחד אבל חותם בתוך
חותם טרי' דפרק' איך מעמירין חזינן דאיכא

הלכות יין נסך

טוהרה דכתיב למען תהיה תורתה בפיך
מן המותר בפיך בין פחוטות בין נבלות
כדאיתא פרק שמחה פרכים וריש מס' סופרי'
וכן עור הבתים והרצועו כריך מעור המותר
בפיך כדאיתא פרק במה מדליקין:

ק צ **צריך** שיתן העורות בעבור לשמן
כמו דאיתא פ' הנזקין ג' וילין
סלו ולא עבדתיים לשמן ופסלה ר' אבהו וגם
רבא אמר הזמנה לאו מלתא היא פר' כגמרה
הרין וקבר כר' שבב דאמ' עד שיעבדס לשמן
לפי רבי חננאל ורבי יעקב וכך עור הבתים
והרצועות כריך עבוד לשמן דברייתא דכפן
זהב בעור הבתים מירוי:

ק צ א **וצריך** להסחיר לרצועו תפילין והכל
יעשה ישראל ולא יסחיר בני
כמו טווייה דכזיב וזכביעה דבעינן לשמה
כשמואל דפר' התכלת והלכה כוותי' מדאמר
תלמודא דקבר כר' שבב פרק נגמר הרין:

ק צ ב **וצריך** שיאמר לו בפירוש שנתנן
בעבור לעשות מהס דבר
קדושה וכן כשיכתבם כריך שיאמר בפירוש
בתחילת הכתיבה שיכתוב הכל לשם תורת
ישראל והאזכרו לשם קדושה כי שמא לא סגי
במחשבה וכן גט כריך שיאמ' בתחלה בפני
עדים לשם האיני ולשם האמ' לגרש' ולהתיר'
אבל תקון הקלף ושרטוטן של כת' תפילין
ומזוזות יכול לעשות הגוי ואז' לשמה והרב
רבי' למשה בר' מיימון אומ' דמזוזות אינ' כריכה
עבוד לשמה ולא איתמר גבי ספר
תורה ותפילין ואומר הטעם דמזוזות אינה
לחובת גופו כי אם לסמרו מן המזיקין ואיך
לסמוך על דבר זה בלא ראייה שהרי מזוזות
חמור להכריך שרטוט מה שאיך כן בתפילין

ק צ ג **משפט** קלפים שהם בעבור סיד ומלח
כשלאנו כסרין לתפילין ומזוזות
ומגלה וספר תור' ארבע שאינן בעבוד עפסדים
וארבע דא' פרק ב' דמגלה פסולה על הדפתר'
וכן כמי פרשת סוט' משום דכתיב בהו ספר
ודפתרא היינו לא עפיך כדאיתא פר' המוכיא
יין ופ' דמגילה וכל שכן ספר תורה דכתיב
ביה בספר בהרבה מקומות או מגזיר' סוה
דכתיבה

ופתח פתוח לרשות הרבים והישראל הולך
לחוץ מותר אם לא הודיעו היכן הוא הולך
אבל שמוריעו ומפליג ובתוך כך יוכל הבני
ליגע ביין אסור או אפילו יש מגופת
הרקע על פי החבית ובתוך זמן שהודיעו
היזה מקום הוא הולך יכול הבני להסיר ה
המגופה ולעשות אחרת כמוה ולייבשה אסו'
אבל אם ישראל אחר דר בעיר מות' דמנייהו
מרתת ובמקום שאסור פירם רבי' שמואל
דהני מילי היכא שיכול להבי' מים תח' חסרון
היין שהוכיא או כדו להחליף רע בטוב אבל
ליגע בחנם לא חייבו' ושמ' הני מילי בחבית
אבל גביית או כוס של יין שהם קלן כל דאסו'
בלא שהיית עשור למלאת החסרון שכן דרך
ליגע ליין שלפניו דרך מתעסק' אבל יש
מגופה על פי החבית מהרקע יבשה או נסר
או עור קבוע במקמרות מותר ולא חיישינן
לא לשתמא ולא לנקוב המגופ' ולסותמו דהא
הלכה כרבנן שמעון בן גמליאל ולא חיישינן
לשתמא וגם לא חיישינן להסיר כל המגופה
ולעשות אחרת כמוה דהא הלכה כר' אליעזר
דלא חיישינן לזינף ותרווייהו פסקי הלכ' כריכי
אבל בעורת או מטלית תחוב בפי החבית
אפילו תחוב ברוחק איך זה חותם דבני לא
מירתת להסירו ולהחזירו ואסו' לטלוה חבית
מעיר לעיר זה:

ק פ ח **יונך** סל ישראל שהוא ברשות ישראל
בלא שום חותם והפתח כעול
והלך לו הישראל לחוץ ובטובו מכא סס' בני
אם אינו כתפסם סס' כגב חמרא אסיר אם
יכול לומ' בסביל כך ככסתי במרתף לבהס
סס' תדנבלת או טענה אחרת ואיך לו שום
טענה שיכול לומר מדוע הלך עם חמרא פרי
ואם יש חל' או סדק בטותל או חוץ לכותל יש
מקום גבוה שיוכלו לראות ממס היין כפתח
פתוח דמי ומותר:

הלכות ספר תורה

ספר תורה תפילין ומזוזות כריך לכתוב
על עור סל בהמה טוהרה או היה

לכת ארמאנט בתוך הריו להסחירו ואין זה קפקנתוס רפליגי ביה תנאוי בפ' קמ' דערובי' אס אסור :

קצו אמרינן פר' הקומץ ובפרק בר' דמילה מזוזה דריכה פרטוט והלכה למסה מקיני ותפילין אינן דריכין פרטוט היינו בין שטה לסט אבל למעלה ושמה גס ארבע פרטוטין דריך אפילו שלם תיבות של פקוק כדאיתא פר' קמא דגיט' שתיס כותבין שלם איך כותבין אבל ב'ת אומר רבי יעקב שאין דריך פרטוט בין כל מורה למורה והא דאמר' סוף פרק קמא מגילה דריכה פרטוט כאמתה של תורה היינו במזוזה שיש בה עול מלכות שמים בפרס' ראשונה אמנם בירוש' מוכח דכאמתה של תורה היינו ספר תורה דקאמר כאמר כאן דברי שלום ואמת ונאמר להלן אמת קנה ואל תמכור מה להלן דריכה פרטוט אף כאן דריכה פרטוט ואמת ק' על התורה נאמר ועוד קאמר מה להלן כיתבה לירוש' אף מגילה כן היינו התורה שניתנה לירוש' במסכת סופרים אומ' מברג' ל' בקנה אומר מורי רבינו לאו לאפוקי סכין קאמ' אלא לאפוקי בעופרת וכיוצ' בו שהפרטוט על ידי צבע או שחור או ארום :

קצו שערך ירעה לא פחות מב' רפיץ ולא יתר משמנה רפיץ רוחב הרף שיוכלו לכתוב בה שלם למספחותיכם בטטה אחת ובסוף הספר אש' פסוק אה' ברף אחד וארכו של ס'ת ססה טפחים בלוחו והקפוכן ושני אצבעות גליון בין דף לרף ולמט' טפח ולמעלה שלם אצבעות ובין שטה לסט כמלא שטה ובין תיבה לתיבה כמלא אות קטנה ובין אות לאות כמלא חוט השערה כל אות שאינה מוקפת גויל פסולה ולעיני כל ישראל בסוף הרף בס' ש'ט' רב אשי' ח' באמצע ש'ט' לזוהר לסופר שלא יקרא לו אחר ויכתוב לא יכתוב הסופר תחלה

קצח דבפ' הקומץ ושלמי השותפין אמרין עד כאן עד וימת מסה הקרום בריך הוא אומר ומטה כותב והרבה ספרים גורסין ומטה אומר וכותב :

קצט משפט אס דלג' הס' בהקומץ פליגי תנאי רבי

דכתוב כתיב' ורוחני כותב על הספר ובריו דמהך גזירה טוה מצרכין דיו פ'ב דמגילה הוא הרין דנכריך ספר גזירה מהיאך גזירה בכל מקומות דכתיב כתיבה ורפתרא איך קרוי ספר מכל מקו' קלפים שלנו הם בעבוד טוב כאלו הן בעבוד עפזים ובמי התכאים היו כותבין בקלפים שאינ' מעופז' כדאמר' פרק הקומץ גבי ספר תורה הא דעפינן הא דלא עפינן :

קצד משפט לרע אס יכתבו לצד שחור או לצד לבן הנה גויל קרוי שהוסר השיער לכדו ולא כתקן לצד הכסר כדאמר' גויל אכני דלא משפיין וכותבין בו בצד השחור שהיה בו השער ונתקן אבל קלף ודוכוסטוס הוי פחותי העור לסני וכותבי' בשני הקליפות במקום חתך אותה קליפה של צד בשר קרויה דוכוסטוס וכותבין בה לכתחלה לצד חתך זהו לצד שחור והקליפה של צד שיער קרוי קלף וכותבין בה לכתחלה לצד חתך זהו לצד לבן הסתא ספר תורה ומזוזה דריך לכתוב לכתחלה כמו שפירשתי בגויל ודוכוסטוס לצד שחור או בקלף לבן לצד לבן ואס שניה כסר אבל תפילין דריך לכתוב בקלף לצד לבן ואס שניה פסול בין על דוכוסטוס כתקנו לצד שחור בין על קלף לצד שחור הכל פסול כך איתא פרק הקומץ רבה ואומר רבי' תס דקלפים שלנו יס להס דין קלף לפי שמתקנין אותן וגורדין אותם לצד בשר וכסאר' הקליפ' של צד שיער ואס כן למצוה כותבין בהם לצד לבן לצד בשר ספר תורה ומזוזה דרי' קלפים שלנו יס להס דין דוכוסטוס לפי שגורדין אותן לצד שער ומקדים קליפות קליפות וכסאר' אותה של צד בשר אס כן קליפו' היכי כתיב' בקלפי' שלנו הלא דינס על קלף ולצד לבן ואס שניה פסל :

קצה משפט ספר תור' לכתוב בדיו כדאמר' פר' הבונה שלח בריו יגנו וההיא בריתא מוקיה לה פרק הקומץ בספר תורה ואותו דיו עשוי מ' עפזים לעולם הוא לח ואינו קרוי דיו ופסול לכתוב ממנו ספר תורה תפילין ומזוזו' כמו שפירשתי במקומו ומותר

הלכות ספר תורה

רבי יצחק אומר מוחק החול בפנים ויכתוב
 לו את השם על המחק והחול יתלה ר' יהודה
 אומר על הגרר זהו לאח' סיהיה החול וגרר
 אותו ויהיה כאה אז יותר ויכתוב עם השם
 ורבי שמעון סזורי ורבי יוסי אומרים תול' את
 השם רבי שמעון בן אלעזר אומר משו רבי
 מאיר לא יכתוב השם על המחק ולא על הגרר
 ולא יתלכו בין הסטין לא מסלק את היריעה
 השתא כסך דהלכה כרבי שמעון סזורי בכל
 מקום ליתא כדמוכח פלהי בהמה המקסה
 לילד דרזין הלכה כמותו כי אם במסוכן ו
 ותרומת מעשר אבל רב חננאל אמר רב
 הלכה תולין וק' רבירוסלמי פרק קמ' דמגילה
 אמר רב חננאל אמר רב הלכה מוחק וכותב
 את השם על המחק ולא תולין אבל כגון אפי'
 ה' אליהם שלם תיבות או מות לתלו ומבעיא
 ליה מטום דאיכא חול שתולה עם השם או
 סמא בלא חול כמי מותר לתלות שלם שמות
 ואינו בכאוי כיון דאיכא שלשה שמות כגון ה'
 אלהים ה' ועוד קשה דבמסכת סופרים
 אמרי רבי יהודה אומר תולין רבי מאיר או'
 מוחק השתא כרהה דטוב יותר לגרור החול
 כשהוא יבם ויכתוב השם עליו ולא יתלכו בין
 השטין אלא אם כן שלם תיבות ואח' מהם
 חול כגון אפי' ה' אלהים אבל בדיעבד אם
 תלה השם לחור' בין השטין ספיר דמי אבל
 מנוה יותר לכתוב על הגרר כי היכי דלא
 תקטוי מרבי יהוד' דהקומץ אמר רבי דמסכת
 סופרים ולא מרב חננאל אמר רב דהקומץ
 אמר רב חננאל אמר רב דירושלמי ומר' מאיר
 אמר רבי מאיר לא תקטוי דהיה רבי אלעזר
 מטום רבי מאיר וכל הדיכין ואלו הם
 בספר תור' שרלב השם והוא הדין בכביאים
 וכתובים שהיה ה' אלים ה' הוא ביהושע של
 מזבח של עבר הירדן ובתלים במזמור דבר
 ויקרא ארץ דרזין לומר ספרים שלהם היו
 בגלילין והיה בהם קדושה יותר ובירוש' דפ'ק
 דמגילה תולין בספרים ואין תולין בתפילין
 ומזוזות ומשמע לא סבא קדש ולא סבא חול
 ויש אומרים הטעם מטום דאמר' במכילתין
 כתבן שלא כסדרן ויבנו ולא מפליג בין

ד

ד א

בפרטיות בין באתיות ותיבות :

משפט פרטה פתוחה או סתומה או

קרורה פירש רבי יעקב יש

בסדר קדמוני פתוחה בסוף שיטה מקרי

פתוחה ויש חלק לכתוב שלם תיבות משלם

אותיות ואם קיים פקוק שלו בסוף השיטה

יניח שיטה שלמה חלק ואם כתוב

מכאן ומכאן ובאמצע יש חלק היינו סתומה

ואם הניח חלק בסוף השיט' ומתחיל בשיטה

סתחתיה כנגד ההנח' שלמעלה היינו קרורה

ואלו במסכת סופרים יש פתוחה בתחלת

שיטה קרויה פתוחה לכך טוב הוא להניח ית'

חלק בסוף השט' ובתחלת שיטה לקיים ירי

סניהם כך פירש רבינו יעקב וקשה על זה

דהא בירושלמי דמגילה יש אומר' רב סמאל

בר רב סילת בשם רב מזוזה פרטיותיה

פתוחות שאין זה מקומה פתוחה בסופה

קרויה פתוחה או פתוחה בראשה גרירא מ

מיקרי פתוחה ופתוחה מכאן ומכאן סתומה

אם כן אין טוב להניח פתוחה מטני כרזין

ועוד קשה דבפרק הקומץ אמר רב יהודה

מזוזה פרטיותיה סתומו דאזיל בתר מכה' י

ויש מפרטי הכי בירושלמי מזוזה פרטיותיה

פתוחות והרד' מפרש היכי רמי לא בפתוחה

גמורה כגון פתוחה מסופה גרירא

ובס' פתוחה בראשה גמור' הוי פתוח' גמורה

אלא פתוחה דקא' רב היינו כש' מכאן ומכאן

סתומה ובאמצע יש חלק השת' הכל כתייבב

ועל מה דבפ' הקומץ דרב אזיל בתר מכה' ג

לעשות פרט' מזוזה סתומה קשה ואנו עושין

חלק בראש והיה אם שמוע והיינו פתוחה'

ושמא כיון שאין חלק שלם תיבות אין קרויה

פתוח' איכמי כמו כן מכה' להניח חלק בסוף

ובשעריך והיינו מכאן ומכאן דהיינו סתומה

בירושלמי אמל' לא פירשתי כך לעיל הפירוש

ומכני' כמי למימר הכי דפתוחה דקאמר רב

היינו כש' פתוחה מכאן ומכאן ומקריא סתומ'

והשתא לא תק' רב ארר' וכריך עינין :

אמר רב סע' טנו ג' כל מקום

שסבע אותיות אלו יסכן

בספר תורה כריכות

12
1743

הלכות תפילין

הדין וכרב אבהו דר' הניחין וצריך כתיבה
 ג' סם קדושה ולא סגי במחשבה ואינו צריך
 עבור בעפזים כמו שפירשתי בהלכות ספר
 תורה וגם פירשתי סם ד' קלף ודוכוסטוס
 ותפילין אי' כותבי' אלא לצד בטר וקלפי' שלנו
 יש להם דין קלף וכותבין לצד לבן ומספט
 הריו ומספט ארמכאט מותר לתת בדיו סאי'
 זה הקנקתו וצריך לטרטט בתפילין ארבע
 סרטוטין סביב הגליון ולא בין סטה לטה
 ומסרגלין בקל' לאו למעוטי סכין לא למעוטי
 מין כבע ותולין דלוגין בספר תורה ואין
 תולין דלוגין בתפילין ומזוזות כדאיתא בפ'
 קמא רמבילה כל אלה מסו' דאמרי' במכילתו'
 סוף פרס' בא אל פרעה כתבן שלא כסדרן
 יגכזו ואסור לאדם אחר להקרות לסופר אלא
 אם כן חוזר הכותב וקור' בפיו קור' סיכותוב
 עד הכה פירשתי גם בהלכות ספר תורה
 במקומו על ידי ראיות וטעמים באורך :

תפילין

סל ראם כריכין לכתוב בעור
 קלף ולצר לבן וארבע פרסות
 יכתוב בארבע חתיכות קלף לכתחלה ואם
 כתבן בחתיכה אח' ארוכה כל פרס' בעמוד
 אחר יכא ויתכס בעור אחר שיש בו דפוס ד'
 בתים ולא בארבעה עורות כל דפוס בית
 בפני עצמו וכתפילין סליד יכתוב בעור
 קלף אחד לכתחלה ארבע פרסות בארבעה
 עמודים ואם כתבן בארבע חתיכות קלף
 יכא ויתכס בעור דפוס בית אחר שהרי מי
 שיש לו סני תפילין סל ראם תולה עור על אח'
 מהס לכסות הברלת הבתים וכסרין לסל די
 אלמא כתבן בארבע חתיכות יכא וצריך
 לכתוב בימינו ואטר די ימינו בסמאל העולם
 שהוא ימין איו וסולט בסתי דיו וכתוב בימין
 העולם ואם כפלה טפת דיו בחלל בי' או חית
 או אות אחרת ועתה איך סמה הראשון עליה
 או מן סמאל סל מס פתוח' כגע לסל תחתון
 וכעסית בכך סתומ' או אות ריש עטף דלית
 כל כו היא גוול' לא יועיל תקנו למחוק הטפה
 ולברור בעת ערהו כחתיכות וספול בין
 בספר תורה ותפילין ומזוזה ובגט ולא יועיל
 אחר כן להצביר את הקולמוס על האות לא
 לרבי יהודה ולא לרבנן דאם כן דמועיל על

כריכות סלסס זינן כראם סמאלו : והא
 דאמרינן בסמוס' רבה דתפילין כריכי' סעטנז
 ג' זינסי וחסיב סל סמע מסמע דבסאר
 תיבות אפי' אלו אותיות לא בעו התם מיירי
 בתבין גדולים כעין מקלות וגם כל ראסי
 האות כריכין זיון :

פרק

הסותפי' אמרי' חכמי' אומרי' עושה
 לספר בתחלתו כדי לגול עמוד
 ובסופו כדי לגול היקף . אלמא נבלל הספר
 לסופו כיון סהעמוד בתחלה וכדי היקף
 בסוף וקסה דתני' התם כל הספרים נבללן
 לתחלתן וספר תורה סקורין בו תדיר
 לאמצעיתו הוא נבלל ועושה לו סני עמודים .
 ומזוזה כמי אמרי' כורכה מאחד כלפי סמע
 והתם כמי אמרינן ספר עזרא סאיין קורין בו
 לתחילתו הוא נבלל ובמסכת ידים תכן
 גיליון סבסוף איכו מטמא ידים עד שיפס' לו
 עמוד וכיון סעמוד בסוף אכ' נבלל לתחלתו
 וצריך לגרס אפכא בכרייתא' רחכמים
 אומרים בתחילתו כדי לגול היקף ובסופו
 כדי לגול עמוד ומגילה סיפלה דין סאר
 ספרים הדין להיות עמוד אחר בסופה וכדי
 לגול היקף בתחלתה בלא עמוד :

משפט

לתפור ספר תורה היריעות זו
 אל זו ומוכיח במסכת סופרים
 ובירושלמי פרק בתרא רמבילה סהתפירה
 תהיה מבחוץ ותפרן בדידין ועושיין סוור
 למעלה ולמטה סלא יתפור רחב כל היריעה
 אל חברתה :

הלכות תפילין

תפילין

הקלף סכותבין בהם הפרסות
 וגם הרצועות והעור סל בתים
 צריך להיות מבהמה טהורה או חיה טהורה
 כדכתי' למען תהיה תורת ה' בפיך מן המות'
 בפיך ואפילו על גבי כבלות כדאיתא פרק
 סמה סרבים וגם כריכין עבור לסמן כרבן
 סמעין כן גמליאל דאמר כיון זהב סקולין
 כוער שיפכרם לסמן וכרבא דרפרק נגמר

הלכות תפילין

החלף בנייאחא לבנייאחא פסול אם כן הנחת
הגאונים פסול לרב רי' ר' וירא שמו משום
ברכ' לבטלה אם אינו מנחה רק כדברי אחר
מן הגאונים הלכך יניח פנים של יד בברכה
אחת ואחר כך יניח פנים של ראש בברכה
אחת שהרי יש בראש ובין בזרוע מקו' להניח
פני תפילין כדאיתא פירק המוצא תפילין ואם
אינו יודע לכונן המקו' להניח שניהם יחד אם
כן יניח כדברי האחר יברך על של יד ויניח
ואחר כך יברך על של ראש ויניח ולא ישהא
אותם בראשו ויסקלם ואחר כך יניח כדברי
הגא' השני על סמך ברכה ראשון ולא ידבר
בנתיים והשניים ישהא בראשו כמו שרצה
ואף על פי שעתה מברך על של ראש בפעם
ראשונה ומפסיק בין ברכה של יד בראשונה
להנחת של יד בפעם שנייה זה טוב יותר
מלצבוב לבגדי שלא להניח כלל:

רצועות

סחורות הלכה למסה מסיני
ושמא כמו כן עור הבתים
כריך להיות סחור ויכול עור הבתים לעשות
מקלף מעובד לשמו אף על פי שהוא דק מקרי
ספור עור דהא תנן יכתבם על ארבע עורות
ויכול לעשות מעור סלילי הקלף ויש אומרים
סטוב וית והגוף לפי שלא נעבדה בו עבירת
תשמיש ושכיר דקויו עור דלא גרע מעור עוף
דכשר כדאיתא פ' שמינה טרזים אף על גב
דלגבי טומאה חשיב ככשר דחשיב ל'גב
עורותיהן כבשרין:

אמר

אביי פין של תפילין הלכה למסה
מסיני ועשה מימין הקורא בקמט
עור רכוס הב' פין של ארבע ריטי פיר' שני
יודין ועשה בתוכן ובשמאל יעשה פין של
תלתא ריטי פירוש אחת יעשה בתוכה פירק
הקומץ אמרי' וצ' סיב חריץ אל מקו' התפר
פירוש מסך קמטי הסין מבחוץ כריך להם
סיביעו עד למטה עד התפילי' אבל רבי שלמה
פירש לענין חוץ הדלת. הבתים סוהו עד
למטה עד התפירה ובברייתא כמי תניא אם
הין חרצן ניכר פסולות ג' בתים:

אמר רב חכאל אמר רב תיתורא של תפילין
הלכה למסה מסיני אמר אבוי מעברתא של
תפילין הלכה למסה מסיני פירש ר' אחר
מההני

ר

ד

על הא' שנכת' שלא לשמו' כמו לשמו' מכל
מקום לשוויה אות לא יועיל וכל א' ואג' כריכה
מוקפת גויל מארבע דוחותיה ואם נגע' אות
לחברתה יועיל תקון ולא מקרי חק תוכות
אבל בירושלמי מכשיר נגיעת אות לאות ט
שלמטה ופוסל נגיעה למעלה ומסופק אם
נובעות באמצע ואם יס' בקב בקלף בחלל
האות אפילו הנקב ממלא כל החלל כסרה
כדמוכח פ' הקומץ אבל בירושלמי דמגילה
הא מזריך גויל סביב האות בפנים וצריך
להניח ריוח ג' ליון למעלה ולמטה כמו במזוזה
מלא אטבא ובזמן מעט ולא כדי לגול היקף
והשטין לא תהא אחת ארוכה ואחת קצרה
אלא יעשה שוות וצ' לכרוך כל פרש ופרסה
בשער של בהמ' טהורה וטוב לכרוך בשער
סוד כדאית' בשמושא רבא ויש כורכין אחרי
כך כל פרסה ופרש' לברה בקלף קור' שיתנס
ברפוס בבתיים:

בשש'ט סדר הנחת הפרסיות בבתיים
לרב ריב' שלמ' מימין הקורא
האים העומד כנגד המניח קדם מימי' הקור'
ואחריו בית שני והיה כי יביאך ואחריו בית
שלישי שמע ישראל ואחריו בית רביעי והיה
אם שמוע וכך כמי איתא בשמושא רבא וזהו
הסדר כמו שכתובי' בתורה וגם במכילתיה
סוף פרשת בא אל פרעה תניא כתבן של
כסדרן יבנו אבל רב טרירא ג' און ורב האוי
ג' און בנו ורבינו יעקב מפרשין דבית שלישי
והיה אם שמוע ב' רביעי שמע ישראל וסימניך
הוויית יחד והיה כי יביאך והיה אם שמוע
באמצע סמוכות ועוד וסימניך סיני סמוכין
זה אל זה שמע מבחוץ סמוך לפין שבקמט
עור דפ' מבחוץ וקדם סמוך אל פי' שבקמט
ימין בעור רפוס מבחוץ מכל מקום כריך
לכותבן כסדר הכתובות בתורה כדתיניא
במכילתין ובתפילין של זרוע שכותב
בחתוכת קלף אחת בארבעת עמודים אחר
שכתב בעמוד שני והיה כי יביאך יניח חלק
עמוד שלישי ויכתו' בעמוד רביעי שמע ישראל
ואחר כך יכתוב בעמוד שלישי והי' אם שמוע
סוהו סדר שבתורה ואמר בפירק הקומץ כל
בית חיובן סוהו רואה האויר פסול וגם אם

ד

ויש שמואלך את התפירה בשלשה מקומות
מחרץ ימין לשמאל דרך רבוע התפירה ואם
כפסקה התפירה בשלשה מקומות אי תקנה
לחזור ולקשור אלא כרו תפירה חדש כראות
בירושלמי דמילה פריך קמא :

משפט אורך הרצועות אמרי פריך

הקומץ עד אצבע בדר חוץ
לקשר מר מחוי פשוט מגדול עד אמה אבל
בילמדנו מסמע דהיינו דווקא בשל יד אבל
בשל ראש פיעור אחד וכן בשמוס רבא ורב
אפס הביאו אורכא דרצוע רימיוס עד טבורא
ולחזיא דשמאלא ובררעא עד אצבע בדרה
ויהיו משולשין בתלת זמני הילכך רצועה של
יד ארוכה מן הקבורת של זרוע עד אצבע
אמה ויכרוך שלם פעמים סביב אצבעו של
ראש של ימין עד הטבור ושל שמאל עד
החזה ורחב כן כאורך פעורה ואם כפסקה
הרצועה ופחותה מכשעור איז תקנה לא ל
לקושרה ולא לתופרה ויזהר בהנחתן שלא
יהפכו הרצועות דחמר רב וכוויהן לבר :

קשר של תפילין הלכה למשה מסיני

היינו השם שדי סין שבקמט
הדפוס מזה ומזה ואות דלת בקשר של ראש
ואות יוד היא בשל יד חוץ לקשר רצוע קטנה
מארד וכפופה כמו יוד :

משפט סדר הנחת תפילין ובאחיה

מקום ביד ובראש תחלה
יניח של יד ואח כך של ראש דכתי' ולטוטפות
בין עיניך כשיהיו בין עיניך יהיו פתים :

וכשחולצן תחלה יחלוץ של ראש ואחר כך
יחלוץ של יד וכן בתיק יבניע תחלה של ראש
ואחר כך יבניע של יד לפי שפסירכה ליקחם
ימך לכנין תחלה של יד ולא יעביר על המכות
כדאיתא פר הממו' ויניח ביד שמאל דכתיב
ידכה יד כהה ועוד כתיב וכתבתם וקשרתם
מה כתיבה בימין אף קפירה בימין ואם הוא
אטר יניח בימין העולם שהיא שמאלו ושלט
בשתי ידיו יניח בשמאל העולם ובאחיה עצם
יניח תנא דבי מכסה ירך זו קבורת בשר
המכוס כמו קיבורא דאחי' ושמתכעל
לבבכס טימה כנגד הלב ובפרק המוצא
תפילין ובפרק התכלת תפילין בזרוע ובמס'
ההלכות

ריא

ריב

ריג

שהכנים האגרות בבתיים מקצע כל הבתים
לבר עור הבית הרביעי מניח ארוך וכשלו
למטה לכסות פיות הבתים וזהו בית מושבו
של בתים תיחול לשון גשר מעברת היינו
מאותו עור הכפול למטה עוש' בליטה כפולה
חוץ לבתי שמכנים לתוכה הרצועות ומוטבו
חילך ואילך ועוברת ויש שקוצעין כל עור
הארבע בתים למטה ולוקחין עור מן מקום
אחר וקורדין בו בראסו כמי' ארוכה ומכנים
סס הארבעה בתים וראש הפני כופל למטה
לעסות תיחורא ומעברתא כמו שפירשתי
לעיל ויש מפרס מעברתא קרוי ים פנותנין
עור שני על בית של זרוע מדר זה לדר זה :

תניא תפילין מרובעות הלכה למשה

מסיני בתפרין ובאלכסון העור
הכפול למטה שהוא התתורא יתפור עם עור
הבתים סביב ברבוע וכינמיו יהיה זווית
בתפירה כריך שעור זה באלכסון כל אמתא
ברבועא אמתא ותרי חומשי באלכסונא ולא
ארכה יתר על רחבה וגם עור התתורא
והבתים היוצא חוץ לתפירה קוצצן ברבוע
ועור הבלית הכפול הקרוי מעברת מקרדין
כדי שיהיה ניכר רבוע עד התיחור וכן בגוף
הבתי בראסון כריך שיהא מדובע ארבעתן
יחד כדאית' בשמושא רבא מייחוי אפי' טבא
תרתוי אצבעי על תרתוי אצבעי אבל הבית
אחר לברו לא בעי רבוע וגם בנב' הבתים
איז קפירא וכן תפילין של יד יש להם רין זה
כריך רבוע בתפירה התיחורא וכן בעור
התיחורא וכן בגוף רחב הבית בראסו :

משפט התפירה התפירה כריכ' מגדי

בהמה טהורה וכתב בשמושא
רבא תריסר תפירי ליהויה בה ואיז איכ' עשרה
כסר דכי טקלת מלכא ושמשא פירוט יהודה
וליו אייתר עשר ואי טפי שפיר דמי דכי מוספ'
מכסה ואפריס הוו ארבע עשרה בר מדנפיק
ועייל פירוט בארבע עשרה מקומות יתחוב
המחט כשעסה את התפירה מרובעת בר
מדנפיק ועייל היינו מלבד שלשה מקומות
במקום הכרלת הבתים יתפור עור הבתים
לעור שלמטה והיינו דקא אמרי' פריך הקומץ
וסוין פנותן חוט ומסיחה בין כל אחת ואחת

דט

דו

הלכות תפילין

את החקה ללא מוהיו לך לאות: וזמן הכנתן
 סחריית לכתחלה אמר רבוי לתפילה כאחרים
 משיכיר חברו ברחוק ארבע אמו כראיתא
 פריק קמא דברכות ובחול המועד של פסח
 וסוכות ישיח תפילין אמנם מר' מאיר ור' יהודה
 דאמרי פריק אלו מבלחין כותב אדם תפילין
 לעצמו איך ראה סיניח - בחול המועד שהרי
 אפילו בסבת סוכות דמניח תפילין כראיתא
 פריק המוצא תפילין אבל יש ראה מעוברא
 דידושלמי וצריך שימטמם בהם לפרקים
 כשמונחים בזרועו ובראשו כדי שלא ישיח
 דעתו מהם קל וחומר מצד דאמרה תורה
 והיה על מצחו תמיד וכפ' לולב וערבה אמר
 מר זוטרא חזינא לרב פפי רכל אימת רמח
 תפילין מדרך רבנן דבירב אפילו כל אימת
 דממטמם מברכי לפי שמצוה למטמם בהם
 מפני קדושתן כמו גבי ציץ:

האלות מונה הזרוע והעצם המחובר לכתף
 וראש סני מחובר למפרק שקרוין קודא וכן
 פר' האומר משקל דאורית בתפילין קבורת
 כולה בנדרים עד האציל דהיינו מרפ' מטמע
 נמי קבורת זהו בעצם שהוא למעלה מן ה
 הקודא שמדך לויט בשר מכונס היא קבורת
 והוא כנגד הלב ותפילין של ראש בגובה של
 ראש מקו' שמוחו של תנוק רופס ונ' דמתחלת
 הסער הסוך למצח עד סוף מקו' שמוחו של
 תנוק רופס הוי מקום תפילין ויש סם מקום
 להניח סני תפילין והוי מקום טעושה קרחה
 וראוי לטמא בכבש אחר והוי ספיר בגובה
 של ראשו הקט' יהרק בראש למעלה בעורף
 ולא במפרק' כדי שיהיו ישראל למעלה ורחב
 הכתים לכתחלה שתי אצבעות כראיתא

בשמוטא רבא אמרי' פריק הקומץ מאימתי
 מברך עליהם מטעת הכתית עד סע' קסורן
 האי קסורן הרוקן בראשו בטעת הנחה
 כמו שלא קסורה דאי עושה קסורה ממם
 בכל פעם ופעם סמניחן מחיאיכא בן
 חרסו דאסר מסו קסר של קיימ בטבת ובין
 ישנות דשרי וכסמניח של יד מברך אש קבו
 להניח תפילין ואח' כך יניח של ראש ויברך
 אסר קדסנו במצותיו וזכנו על מצות תפילין
 ואם סח בין יד לשל ראש יברך סתים על של
 ראש להניח ועל מצו' תפילין כך פי' רבי יעקב
 ורב עמרם ורב יהודאי ג' און וכן אם איך לו
 לא תפילין אחת של ראש לכד או של יד לכד
 איך מעכבו זו את זו ויניח אותן סים לו ויברך
 עליהם סתי ברכו: והחולץ תפילין לא יברך
 לסמור חוקיו ולא סוס דבר ואפי' חולצן סמוך
 לחסכה דקיימא לן לילה זמן תפילין:

דאמר רב אפילו הלכה לילה זמן
 תפילין ואין מורין כן עין יפוח בהם
 ובפריק הקומץ מני אמרינן ומוריס חכמי לר'
 יעקב דלילה זמן תפילין סאם חלצן סמוך
 לחסכה סאי' מניחין אכ' וסמרת את החזקה
 הזאת למערה מימים ימימה בחקת הפסח
 מררב.
 מומים ימימה הינו
 מומין לזמן ולא בתפילין ומים למעטוי לילה
 ואכ' חולצן בערב סבת סמוך לחסכה לא
 יברך כלום דסבתות לא אמעיטו מוסמרת

הלכות שבת

ר יד משפט רסויות סבת פירשתי במקומה
 מהו רשות היחיד מהו רשות
 היחיד מהו רשות הרבים מהו כרמלית מהו
 מקום פטור וחיובן ואסורן ופטורן:
ר טו דין אם צריך לחפץ סברסות הרבים
 או אם ינו לחפץ בכית אחר פלנו
 או להביא יין ורשות הרבים מפסקת וילך
 תכוקות סם אם יקחו מאילניה ויביאוהו טוב
 הרבר כראיתא פריק חרס גבי מפתחו דבי
 מדרסא דארכסא ברשות הרבים ואמר רבי
 יוחנן לידבר טליא וטלייתא התם ואם
 התכוקות לא יבחיכו להביא יעשה מחי' סל
 בכי אדם יקבץ לו אכסים שלא ידעו סלסם
 מחיכה כאספו ויסדר שלא יהיה סלס' טפחים
 בין זה לזה ויעילו כמו קנים הראיתא פר' מי
 סהוציאוהו גבי זיקי דאשתניור בריסתיקא ד
 דמחוזא אבל מבית חבירו לא יועיל כן לפי
 סצריך עירוב:

ר יו דין סעודה גדולה כגו' סל חופה ארוב
 בכי אדם אוכלי יחד אסור להתחיל
 מסכע סעות ואילך דהיינו חזי סעה לכנה
 מנחה

הלכות שבת

זו אינו מפסיק עד הערב שיוכל להתפלל ת
תפלת מנחה ביום אבל בעזרה קטנה אינן
אסור להתחיל עד יבא מנחה קטנה רהייכו
תפע עשו ומנחה ואם התחיל לאחר מנחה
זו שמה יפסיק והלכה למעשה כדרך ארס ל
להתנאות לפני בוראו בשעה שמתפלל:
ולהתעט בטליתו וכן לחגור רצועתו אף על
פי שיש לו מכנסים שעתה אין לבו רואה את
הערוה וערב שבת עם חשך כדרך למשמש
בבגדיו כדתני חנכי אם יהיה סביבו עליו או
מחטת חוב לו בבגדיו או מעות הכיסו שמה
סכסס ויסקלם מפני השבת:

דין אשה כרה ורביה לתת סיכר בחול
ולאחוריה כמורך לבשר שיפול דם
כדוהה פס ולא יטכפו שאר בגדיה וקושרתן
ברצועו או בחוט משיח לפניה אסור ללבושו
בשבת כדי להוכיחה לבוש בכרמלית דמשוי
הוא ולא מלבוש לכל אבולי מטנוף הוי משוי
ולא דמי לסיכר שתקן עזרא וכינר דפרק
המבניע דשרי דהתם היה לפניה ולאחריה
כעין בגד עד למטה לארץ.

דין מותר להרוג בשבת כינה שקורין
סרוייל שפורץ מן בשר אד' ורבי' ל'
להיות בראש דבית הלל מתירי ורבא מקטע
להו אבל פולח המקפבת לכאן ולכאן ופרה
ורבה אסור להרוג כמו אלס ותשוי דמשכך
ואסור לצוד אותה ללוקחה אבל בשעה
שהיא על בשרו ועוקפת אותו מותר ללוקחה
ולתפליכה דהוי מלאכה שאינה צריכ' לגופה
ופטור עליה ואסור והכא שיש צער סרו
ליה רבנן כמו מפני מורסא להוציא ממנה
ליחה דהוי מותר אבל בשעה שדולגת
אסור ליקחה:

כורך פעה להרבות תחנונים אבל ליל יום
טוב שחל להיות בשבת אסור לומר פיוט לאור
הכר אלא אכ' יקרא אחר עמו בספרו ואפילו
במקום צבור אבל אם יודע קצת הפיוט
מבחוץ על פה מותר לעיין ראשי הדברים
בתוך הספר והוא יגמור סוף הדבר מבחוץ
וחזור ומעי' בספר לאור הכר וגמרו מבחוץ
כדאמר רבה בר שמואל אבל מקרר ראשי
פרשיות מבחוץ וכן הדין בליל פסח שחל
להיות בשבת וכדרך לומר הגדה על השלחן
אם הוא יחידי אסור לקרות בספר ולא יועיל
בעיוני אשתו עמו אם אינה יודעת לקרו ואם
בעיוני ראש הדב' יודע לגמרו מבחוץ מותר
כדפרשית:

דין מורסן לצורך פרטו או תרנגולין
שאסור לתת מיס בסובין בשבת
כרבי ראסר פ' בתרא וסתם מתנייתן דפרק
קמא אין סודין דיו ואף שממכ' כוונתיה והיכא
סתין מבעוד יום את המיס מותר להוליך
מקל פעם אחת שתי ופעם אחת ערב כדי
סיהיו המיס והמורסן מעורבין יחד ואח' רב
יהודה מנערו בכלי ינענע הכלי היטב כדי
סיתערבו יחד כדאיתא פרק מי טהחסיך
וחדלל שלמו מערב שבת וכן פוס סרסקו
זכתו מבחול אמרינן למחר ממחו ביד או
בכלי יערב בהן המיס באצבע או בכלי
וכותן לתוכו דבט ובלבד שלא יטרוף הדבט
בכף לתוך החרדל וכדין לו הא דשרי לערב
המסק' בחרדל או בשום בשב' היינו כסכותן
המסקה מבעוד יום אבל בשבת אסור
לתת מיס או יין בחרדל או בשום סנסחקו
מתמוול כדאיתא ביר' פרק כלל גדול ההוא
דשחיק תומא חייב משום דשרי היב משקיף
חייב משום לס:

דין אסור לתת חטים לתוך רחיס
מערב שבת לא כדי שיטחנו
מבעוד עם מסו' טעמא דמשמיע קול ויכברו
סתין פס בשבת החטין אבל מותר לתת
גחלים מערב שבת לתוך כלי מנוקב עשוי
מבריחי ברזל ומתחממים בשבת פס וגם
מותר להשאיל לגוי מערב שבת קררמו
ואיתנו מחבתו אצפ' שהגוי עושה בומלאכה
סה

דין אסור לקרות לאור הנר בשבת
אלא אם כן קורא ארס אחר עמו
במקום אחד יקראו שניהם אבל לקרו' בסני
מקומות אפילו בספר אחד לא יועיל ואסור
ובליל כפורים הוי מותר כל אחד ואחד לבדו
לומר סליחות לאור הנר אפילו יחידי וכן
מנהג מפני שהוא יום כפרה וסליחה ואמת
יום הכפורים עליו וזכרו ולא יטה הנר וגם

הלבנות שבת

בשבת ולא רמי לעזרו לעברין וכלים לכובס
 נכרי דמותר טהם תלוט אבל בית סהוא
 מחובר אסור כרפסין פרק קמא ר"פ ופ"ק
 רשבת כרבי שמעון בן אלעזר דקא אסר
 מחוב וכדמוכח בתוספתא ולתקן האב"כ
 או לתקן הקורות והנכרים דזהו תלוט מותר
 לתקן לבני רחוק ממקום החומה ומקום
 בניין הבית שלא יהא נראה כשכיל בניין
 ישראל הוא מתקן ושמה גס זה אסור כיון
 שכריך מחובר הוא ובמחובר כי האי דקא
 פלגי ופסיק כרבי שמעון בן אלעזר דלעסת
 הבניין שמה אף רבנן מרורי דאסור דברשות
 ישראל או דאף תלוט כמו כלים לכובס נכרי
 דסרי היינו דרוקא ברשות הגוי ודין סדה ב
 בארסו או כרס או תנור פירסתי פליה פרק
 קמא דעבודה זרה:

דיון גביית מלאה עכבים בעוטין וי"ס
 הרבה יין כלול בגביית וטוהה
 פס סבוע או יותר מותר ליתח בשבת מהיין
 סבגביית א"ע פלג טעה ויזא מתוך העכבי
 השחוקים כיון שמערב שבת היה טס כבר
 הרבה יין כלול ואותו סויזא בשבת כל זמן
 סויזא מעט מעט ומתערב ומתבטל מייין
 שכבר יזא ולא היה מעולם בעין יין הויזא
 בשבת דכאסור אותו מטעם דיטלו מתירין
 אפילו באלף לא בטול וכפ כשהעכבי פלמיס
 ונותנין יין כלול עלייהם וקרא רפיר מותר
 למשוך יין בשבת אף על פי שהעכבים
 מתבקעו ויזא מה יין בשב"ב רבעת יזאיתן
 מתערב ומתבטל ביין כלול של הית ומחוסרי
 דיכה דאסור היינו כי ליכא יין כלול מערב
 שבת ומתמכ בשבת מן העכבין המרוקקים
 וכן עכבים שדרכן היטב והזויאו יין ונותנין
 טס מיס שקורין גייטוואה שרי ואפילו לא כתן
 טס מיס אלא היין זב ומתמזה מאולו כיון
 ששחקו תחלה העכבי היטב כרבי ישמעאל
 דאמ' במסכת ערויות גמור פ' יניח למזות
 היין ולגמור וגם יאכל וישתה:

דיון מותר לתת סמוך לחסכה ספור של
 בסר או של עוף אס הוא לכתחיים
 בתוך התנור ופיו מכוסה אף על פי שיש אס
 בתוך התנור ואף על פי שאינו כמאכל בן
 דרוקא:

בשבת כבית הלל רלית להו סביתת כלים
 בשבת כלל אבל בשבת עכמה אסור
 להשאיל לראפיליו בחכס כדתניא לא שאולנו
 אלא כרי שצויע לביתו קוד' הסבת ובית הלל
 מתירין כרי שצויע לבית סמוך לחומה ורבי
 עקיבא מפ' דברי בית הלל כרי סויזא מפתח
 ביתו של ישראל קודם שבת אבל בשבת
 עכמה אסור להשאילו ורוקא בחכס מותר
 להשאיל לבני כליו מערב שבת אבל בסדר
 אסו מפני שכראה כסדר שבת אבל בחמיסי
 מותר דרוקא סוכרו לסבוע אבל למי' אסור
 אפילו רחוק משבת יותר כיון שיעט מלאכה
 בשבת דתניא לא יסכיר כליו מערב שבת
 אבל ברביעי ובחמיסי מותר אבל
 בהמתו אסור להשאיל לבני אפי' רחוק הרבה
 משבת לא בשכר ולא בחל אס יודע שעושה
 בו מלאכה בשבת מוסס למען ינוח שורך
 ומכירה בהמה לבני פירסתי ב"ב:

רכב מותר לתת בגדיו לבני מערב שבת
 בקבולת אף על פי שהו יודע שהגוי
 מתקנן בשבת כיון שהגוי מתקנן בביתו
 כדתנן עורות לעברין וכלים לכובס גוי בית
 הלל מתירין עם השמס וקא' לומ' לבני מערב
 שבת תעט' האס או תרליח הנר בשבת אבל
 מותר לומר לבני בחול מדוע לא עשית כך
 בשבת שעברה אף על גב כי שמה הגוי על
 ידי כן עושה הגוי בשבת הבאה כן ומותר
 להניח לעברו גוי לעשות מלאכתו בשבת
 כשהמלאכה של בני עממו וליכא לאו למען
 ינוח שורך כראיתא פרק ר' מחוסרי כפרה
 ואח' משלחין אברו ביד גוי מערב שבת היל
 סויר שיעאס הגוי בשב"ב לפי שניכר יות שכת'
 ישר הוא ביד גוי ויסברו ששכב כתנולו אבל
 אס קצץ ליתן לו מעו' בכך מותר דגוי ארעת'
 דכעסיה קא עבר אבל עברו סכירו אינו כן
 אס הדליח הנר או עטה האס בשביל ישראל
 תנן פ' כל כתבי הקד' לא ישתמש ישראל
 ואע"פ שקצץ וסכרו לכך לפי סגוף הישראל
 כהנה מבין מלאכת שבת שבעשית בשבילו
 ולא רמי לטולח אברות דאין גוף הישר כהנה
 מבין הסליחות לכך קצץ מותר אס ישראל
 סכר גוי לבנות ביתו בקבלנות אסור לבנות

רכר

הלכות שבת

פן ידאווהו ויגזלוהו לויכחנה עליו וירוך סלא
 יעמוד כלל וכסיהו על פתח ביתו אז יזרקנה
 בפנים לאחר יד וכראים הדברים דאם ירא
 פן יבא עבדרי המוסל ליקח מעות סבתיבתו
 או כספו וזהבו שאינן כלים מותר להוציאם
 במקום סירב ברשות היחיד כי מסו' פסקידא
 התירו אפילו להוליך פחות מארבע אמות
 אפילו דרך רסו' הרבים סיס לחוש לאיקורה
 דאורייתא דווקא בדליקה לא התירו להציל
 מעות כי אם ספר עמהם דילמא אתי לכבויו
 וגם אפילו לחצר שאינה מעורבת. וגם
 כסהרליקה דווקא באותו בית כרפיר רבינו
 יעקב. כותפין לביוולכלב מזכור' אס הישראל
 מותר להם רשות לאכול בביתו וא"כ אס יבאו
 עם הלחם אין בכך כלום אבל צריך לזאת
 ולאכול חוץ לביתו אסור לזאת להם. ואסור
 ליתן עבדים באם אלא אס כן יכול להיו' כאלו
 האם ברוב עב' קודם לעבת אבל בפחמץ
 מותר אפילו כל סהו כבערין לפני הסבת:

דרוסאי כרב אסי דרסרי בסיל ולא בסיל אבל
 עוף או טלה סלס אסור עד סיהא כמאכל בן
 דרוסאי דפסח דווקא טרי מסו' רבני חבורה
 זריזין הם אבל חוץ לתכור אבל האם אסור
 אלא אס כן כמאכל בן דרוסאי קודם סבת
 כרתנן אין בולח בשר בכל וביצה אלא כרי
 סיכולו מבעוד יום ומוקי לה בבשר אגומרי
 פירט חוץ לתכור סמוך לגחלי' ולכורך לאכול
 בלילה ועונה או פסטייד' או פלדון יתן סמוך
 לחסכה על מקו' חס כרי לאפו בעת סייקדמו
 פניהם תחתון ועליון ומה סבתוכ' כמאכל
 בן דרוסאי קודם הסבת:

רכה דין

אסור לילך בספינה בסבת
 ואפילו ככנס בה מערב סבת
 מסוס דנראה כסע וגזר' סמא יעסה חבית
 סל סייטין או גזירה סמא יכהיננה ארבע
 אמות דרך המים סהן כרמלית וכל סכף אס
 הולכת חוץ לתחום אסור ואס סלספה
 ימים ככנס בה קודם הסבת טרי להיות בה
 וללכת תוכה אפי' בסבת כרתנ' אין מפלגין
 בספינה כחו' מסלספה ימים קור' סבת ולרבר
 מצוה טרי אפי' מערב סבת ולעבור יס האו
 סקורי' איב' לטארי' רבילו לעבור ביום אחד
 כשיש להם רוח טוב ומותר ליכנס מערב
 סבת אפי' סלא לרבר מצוה אכנס בכל ענין
 סכנס בספינה או בהיתר או אפילו בסבת
 עצמה מותר ללכת בכל הספינה אף על פי
 סהולך חוץ לתחום ואע"פ סלא סבת באויר
 מחיפות מבעוד יום כרב דפסיק פרק מי
 סהוציאוו כרבן גמל'ט בריר וסרה וספינה
 אבל בקרוץ אסור לילך אע"פ סהצוי מנהיב
 מבהמ' מסוס סהמסתמס בבהמה והוה ליה
 כרדין אסורין כדאיתא פרק מי סהחסיק:

פרק במה מדליקין

דין קנבוס סקורין קנבא וכף צמר
 גפן סקורי' קוטין מותר לעשות
 מהן פתילות לסמן לצורך סבת אע"ב דתנן
 כל היוצא מן העץ אין מדליקין בולא פסתן
 הכי קנבוס וכמר גפן לאו מן העץ דאמרינן
 פרק כיצד מברכין כל היכא דסקיל פירא
 הדר מפיק גוזא בורא טרי העץ והכי
 אי' הענק מוציא פרי בטנייה ופסתן סהוצרך
 להתיר לפי סקרו' עץ כדכתיב ותטמנס ב
 בפסתי העץ ולא כפי רבינו סלמ' דאסר להו
 וזפת וסעוה וחלב מהותר מותר לעס' מהם
 כמו' קנדיילא בלע' להאיר בסב' והא דתנן לא
 בזכ' ולא בסעוה ולא בחלב היינו חתימ' מהן
 על הפתילה אסור או אס הם מהותכ' בלולין
 כמו' שמן אסורין אבל יבסין כרוכין ודבוקין
 לפתילה כעין קנדיילא מותר כדאמר מהו
 דתמא לפתילה כמו' לא קמ'ל וגם ספק אס

רכז

דין מי סהחסיק לו בדרך קודם סכנס
 בעי' ויוש עליו כיון או חבילה יתכנה
 לכרויוס אין ככרי יתכנה מבעוד יום על
 הסוס או על החמור וכספתרצה ללכת יחזור
 ליתנה על הבהמ' סלא תעסה הבהמ' עקורה
 והכחה ואס אין לו בהמה יתכנה לקטן ישראל
 סעמו ואס אין לו לא זה ולא זה יביאכ' פחות
 מארבע אמו' קודם סהלך ארבע אמו' יעמוד
 ויכוח יעמוד וילך. ואס מתיירא מפני כנבים

רכז

הלכות שבת

מותר לעשות ממנו פתילה לשמן או לא ואם
אסור אם כן הכי נמוי יהא אסור לכרוך פסתן
סביב הגמי לעשות פתילה דכרך דברך ס
סמדליקין בו על גבי דבר שאין מדליקין בו
אסור אם לא להקפות :

הכח

דין כר הדולק מערב שבת במרתף
לראו למטוך יין או בחדר אסור

להיות מחלב כי אם מרבדים סמדליקין
לאכול בהם ראמר רב חסדא שמני שאמרו
חכמי איז מדליקי בהם לצורך שבת מדליקי
בהם בחנוכה בחול דכבתה איז זקוק לה
אבל בחנוכה בשבת איז מדליקין משו רמות
להשתמש לאור ואיכא למגזר שמה וטה הכר
וכר היתה בחוף סמוך לפתח ופס לא היו
אוכלין וקאמר כיון דמשתמש בפיר לאורה
איכא למחשם שמה וטה הוא הדין לנר של
מרחף לייז או לנר בחדר כדי לשכב :

דינו חנוכה הלכה כרבי יוחנן ורב
דאמרי כר חנוכה שכבת איז

כטו

זקוק לה ואסור להשתמש לאור להרבו מעות
או לאכול או מלאכ' אחר' ומזן סיכול להדליק
עד שתכלה רגל מן הסוק דתו ליכא פרסום
נכ והכי מילי לקדמוני' שהיו מדליקין ברשות
הרבים וליכא פרסום נכ לאחרי שכלה רגל
מן הסוק אבל אכף דמדליקין בפנים הוי
היכיר לבני הבית עד עמוד השחר וכך דאמל'
רב הוכא חצר ולה פתחים לסני כרבי
דשות הרבים כרין להדליק לכל פתח מפוס
חסד עוברי דרכים ולדיד' דמדליקין בפנים
איז כריך רק רוח אחד דבני הבית יודעין
דפני פתחים לאיש אחד הן והלכ' כבית הלל
דאם ראסון מדליק כר אחד ולילה ראסונה
מברך ברוך אתה יי' אלהי' אלקינו להדליק כר
של חנוכה ושעט' נכס' ושהחיינו מכאן ואילך
שתיס להדליק ושעטסה נכס' ולא יותר דכל
יומא נכ איתיה ולמעלה מעשרי' אמה פסולה
ובתוך עשרה טפחי' עדיק טפי ומיחה לנר
שמל' של כניסת פתח הבית ובטפח הסמוכ'
לרשות הרבי' ואם בדלת עצמו מביח' ימיחה
מחזיו לנר שמאל' של כניסה וכר שמן טיש
לה פני פיות עולה למתי נרות ואכספי' הרבה
בבית אף על פי שחלוקין באכילה ישתתפו

יחד לקבות כר אחד ותו לא ואם הוא במקום
אחד כגון תלמידיו הבאי ללמוד חוץ מביתם
או אורח אכ' ליתן בכר אם יודע שהסתו או
כניו או אביו ואמו מדליקין בסבילו במקומו
כראמר רבי זורא מריסא הוכא משתתף
בהדי' אוספיתאי כיון דכסיב' לא כריכ' דקא
מדלקו עלאי בגו ביתאי :

דין מותר להדליק כר של חול או
קיסס מכר של מצוה כגון של

שבת היכא סמדליק מאותה של חול כר של
מצוה אחרת כגון של חנוכה או אפכ' דהלכה
כסמואל דראמר מדליקין מכר לנר אבל אם
אינו רוב' להדליק מאותה של חול פוס כר של
מצוה אסו להדליק כר של חול מכר של מצוה
דהא איז סוקלין דיכרי זהב כגד מעט' סני :

תני רב אוספיתאי ימים טיש בהם קרבץ
מוסף כגון רח וחולו של מועד אומל'

סמכה עשר ברכות מעין המאורע דהיינו
יעלה ויבא אומל' בעבודה בברכת רצה ואם
לא אמר יחזור ויתפלל בר מערבית של ראש
חרס דאם סכח ולא אמר איז מחזירין
אותו לפי שאין מקדסין החדש בלילה וכך
יאמר בברכת המזון יעלה ויבא אבל איז
מחזירין אם לא אמר כיון דראי בעי לא אכיל
ואיז בהם קרושה על הכוס אבל ימים
סאיז בהם קרבץ מוסף כגון תעניות אומר
סמכה עשר ברכו ואומל' ענינו בסומע תפלה
ערבית ולמחר שחרית ומכחה אבל ערבית
אחרת לא סאיז אותו ערבית מיום התענית
כי אם מיום של אחריו ובהלכו' גדולו מפרס'
סאיז אומל' ענינו ערבית ראסון ושחרית פן
ירעב ויאכל או שיאחזנו חולו בולמוס וכמכא
סקרן בתפילתו אבל פליח כבוד אומר
ענינו שחרית בקול רס בין גואל' לרופא דאי
אפטר פליח יהא אחד מן הכבוד בתענית
ואם לא אמר איז מחזירין אותו ואיז בהם
הזכרה בברכת המזון ובחנוכ' ובפורי' יאמר
על הנכס' בהודאה וגם בברכת המזון
משו פרסומי' ניסא וקף על פי אי לא אמר איז
מחזירין אותו כרתניא בתוספתא דברכות
ומזכירין על הנכס' במוסף של שבת וכך
במוסף של ראש חרס טבת אלע' שתפילה

אם כן אחי' הסמא בחמום וסרי לאכול ואע"ב
 סמותר להטהות קדיר' ע"ב כירה פיס ג' חלים
 בוערות אלמ' אם עופה הטמנה כמו סרגליך
 לעשות אם כן גולה בוערתו שלא תתקדר
 ומקפיד בכך אסור שהדי' תכף איך טומא' ב
 בדבר שמוסיף הבל ואפי' על גבי מלח וסיד
 וגפת פסולת זתים ואפי' אם הקדיר' מבוסלת
 כל זרעה דהא בפתם קדירו' סרגילי' להטמי'
 מיירי מתכיו' וקדרות בין השמטות רותחו' וכל
 סכך מבוסלו' ומה שנותנין קריעה על המקום
 שהוא חם מאד בטענה שטומא' אותה
 ופעמים שנותנין אותה בגומא' שחממה ה'
 היטב אין כאן אסור אלע"פ שמוסיף הבל דלא
 אסרו להטמי' במוסיף הבל גזיר' שמה' יטמן
 ברמץ אלא רבר הדומ' לרמץ שמטלטל ואסור
 לתת ג' חלים בוערות תחת הקדיר' שטומא'
 אלע"פ שאין ג' חלים סביבה כדאמרינן קופה
 בטמא' בה אסור להניח הקופ' על הגפת ואם
 מצא לתחת קצת ג' חלים בוערות ע"ש הרמ"ע
 שטומא' בו הקדיר' אין בכך כלום כיון שעיקר
 הטמנתה היה מדבר המתר להכי לא דמי ל'
 למעשה דאסוי טבריא ולסכח קדיר' על גבי
 כירה דאסור דעיקר הדבר נעשה באיסור
 ופירו' חיות מותר להטמינן אר' י' קמוך לחסכ'
 כיון שנאכלו' כמו שהם חיוני' ו' דמי לא לבט'
 ולא לביצה ולבצל דאז' צולי' אלא בכרי סכולו'
 מבעוד יום דאין רגילו' לאוכלן חיוני' אמנם מ'
 משחשכ' אסור להטמינן ולא להוסיף כסוי עליה
 ואפי' על קדיר' שאינה מבוסלת כל זרע' אלע"פ
 שתבטיל כמאכל בן דרוסאי דבתוספת כסוי
 שבת הוה לוי' מבטל בשבת וכל סכך שאסור
 לתת התפוחים אכל האש בשבת ולאפו' ולא
 המים אלא כרי להפיג זכותן ואם לא הטמין
 מבעוד יום אסור להטמין משתחשך אף על
 שהקדירה מבוסלת כל זרעה והי' שהטמין
 בהיתר מבעוד יום מותר ליקח מן התבטיל
 משתחשך ולחזור ולסכותו' כדתנן נתלה
 פירות משתחשך מותר לכסותו' ותניא נוטל
 הקדיו' ומיח' הבלוקרי' אכל נתלה מבעו'
 יום אסור לכסותו' משתחשך :

ר"ב י"ז ושמן מותר לפסד בכלי כדאמר
 רבי לרב יצחק בר אבדימי הכך
 ס"ה ג ג ג 3 111

זו של מוסף אינה בחכמה כלל מכל מקום
 אומרים על הכוסים מסו' דיוס הוא שנתחייב
 בארבע תפילות ומהאי טעמ' יזכיר של שבת
 בתפילת עבילה ובמגן אבות בדברו שאומ'
 בליל שבת ואומר אחריו רצה נא במנחתינו
 וחזרתם מקדש השבת אם היה יום טוב לא
 זכרנו לומר והזמנים לפי שברכה זו רמז
 אבן ביום טוב לכו' וגם בשבת אין אומרין
 אותה אלא מפני הסכנה ובראש חודש או יום
 טוב שחל להיות בשבת ואומ' רצה והחליצנו
 בברכת המזון ואומרי' יום השבת לא יזכיר
 החג לא יום ראש חודש לפי שאיחל יעלה ויבא
 ויזכירם שם בו וסני טעמי' להזכיר למה לוי :

פרק בירח

ר"א דיוני עכינו הטמנה מותר לתת קדירה
 מערב שבת על פטפוט שקורין
 טרפיד בלעז אלע"פ פיס אש תחתיו וסוהה
 הקדיר' פס בשבת אם התבטיל כמאכל בן
 דרוסאי וחלכה כחכניה דאמר כל שהוא כ'
 כמאכל בן דרוסאי מותר להטהותה על גבי
 כירה אלע"פ שאינה גרופ' ואינה קטומה ואפי'
 תבטיל שמשביח להטהות הרבה על האש
 ומזטמק ויפה לו כרבי יוחנן דשרי וכן פסק
 רבינו חננאל אבל כרי' ליתנה מבעוד יום כרי
 סיכולה להתחמם קודם שחכה אם היתה ז'
 זונכת דהא תנן לא יתן עד שיגרוק ומפר' לא
 יחזיר ואפי' מערב שבת אבל לסמוך הקדיר'
 אכל האש מותר אפי' קמוך לחסכ' ממם אבל
 לא כתבסל כמאכל בן דרוסאי אסור להטהות
 על גבי כרי' ואפי' מבעוד יום אם אי' גרופה
 מג' חלים או אינה קטומה ואם שכה וסוהה א'
 אסור בשבת לאוכלה ולא דמי למבטל בשבת
 בטוג' דהתם ליכא לאיש לאיערומי' ובחופה
 רגילות לתת היורה מערב שבת על הפטפוט
 והאש בוערת ומכסין היורה בכסרי' ועבדים
 גוים מחממין אותה בשבת למחר אם לא נ'
 נתקדירה כל כך שלא היתה לאכילה דוגמת
 טעם מאכל בן דרוסאי קודם שחממה גוים

ר"ב

הלכות שבת

של יין ככך סגו בערוי מים רותחין עליו
כדאמר ר' יעקב ארתיאן או יכסר ויקלוק בגרזן
מותר דבערוי רותחין כמו לא פליט רק כדו
קליפה והרי קלפו ואם כבר נתן הסולס של
גוי בחבית של ישראל ומלאהו יין כשר אם
הסולס הכוכין מה שהיה תחלה לכד היי ככך
היה עתה בחוץ וכד חזון של סולס הוא ל
לכד היין של ישראל הכל מותר אבל לכתחלה
לא יעשה כן פן יחליף:

דין אכור לרחוץ ידיו בשבת משלב
וממים שמעורב בהן ברר ח
חתיכות גלגל בלעז לפי שממעך ומס בין
ידיו וכעפי מים והוא ליה נולד כדתיבא סלהי
במה טומאין אח מרזקיין את הסלב והברד
אבל כותף לתוך הכוס או לתוך הקערה ואין
חושש ולכך מותר לתת חתיכת ברד שקורי'
גלגל בתוך כוס של יין לכנן כמו שעוסי' באר'
אסכנא ברד פירש ר' שני גלגל בלעז והני
פסטיירא בימות החורף צריך לסמור ביום
השבת שלא יתן סמוך לאש לחמם מפני כי
השמכות הנקרא עתה כמחה על דיו כמו
ברד שהיה תחלה מים ונקרס ועתה אכור
ליטול מהם ידיו אבל אם מערב שבת עירה
ושפך חוצה המים והסומן שבתוכה מותר
לחמם בשבת הפסטיירא: האוכל
בשבת בפרדס כמו פרגלין בימות הקיץ
צריך לזהר שלא יפלו מים על העשבים ב
בשעה שסותה או פנוטל ידיו סם לפי שהמים
הם גורמין לעשבים שצומח והיו אב מלאכ'
שמסקה מים לזרעים וגם היו פסיק ריטיח
וטוב לסמור עצמו בשבת מלאכול במקום
עשבים מחוברין מפני שבקושי יכול ל
ליזהר שלא יפלו מים עליהן בסע' שתייה או
בשעת כטילת ידים אבל מייז או ממסת' גם
אין לחוש שפורפי העשבים ואדרבה מוכנין
אותן מלצמוח: פרק

פרק במה בהמה יוצאה

אכורה לצאת בשבת בחבל
שכבואר' לא לכנוי ולא לסמור
דאיכה

רלו פרה

הנח בכלי שני אבל בכלי ראשון אכור לפטר
גזירה פן יבטל וגם לתת כנגד המדור' אכור
כדי לפטר אבל כדי שתפוג כנתן מותר כיון
שאין דעתו להפנות רק מעוט זמן וכדיק ע
עיון בירושלמי:

דין רחיבה בחמין הן בשבת הן ביום
טוב כך הלכ אכור לרחוץ כל גופו
בחמין בטב' ואפי' הוחמו מערב שבת ואפי'
בקרקה אבל בחמי בראשית כגון חמי
טבריא ודוגמתייהו בקרקה ורוקח מותר כ
כדתניא המרחץ שפקחו נקביו מערב שבת
ואכורו רחובה והתירו חמי טבריא והוא הדין
אם אינו כנס בחמין אלא רוחץ אבר אבר
לברו וכן גופו אכור אבל פניו ידיו ורגליו
לחודיה שרי אפי' בכלי כדאמר שמואל ותניא
כוותי' חמי' שהוחמו מערב שבת למחר רוחץ
בהן פניו ידיו ורגליו אבל לא כל גופו אבר
אבר ואין צריך לומר הוחמו ביום טוב ואם
החמין הם בקרקה מותר לטפוח מן המים
על כל גופו אבר אבר והיינו להשתטף כרבי
שמעון אבל הוחמו ביום השבת אכור אפילו
ידיו לחודיה ואפי' הם בקרקה וביום טוב אכור
לרחוץ בהם כל גופו אפי' אבר אבר זה אחר
זה אם הוחמו ביו טוב ושמא אפי' הם בקרקה
כדתניא לעיל דא' בר' לומר אם הוחמו ב'ט
אבל לרחוץ פניו ידיו ורגליו וירידא מות' אפי'
להחם לכתחלה ביום טוב כדתנן לא יחם
חמין לרגליו ובית הלל מתירין:

דין ערוי מים רותחין היו כמו כלי ראשון
ובלע ומבטל כמו קליפה ולא יותר
לפי דתתאה גבר ואם ערוי מים רותחין מכלי
ראשון על התרנגולת כשמולגין אותה או ק
קודם שכלחה אכור בה כדי קליפה שבטל
בה דמה ואם התרנגולת שוכב בכלי באותו
ענין שהנזפה הולכת למטה מותרת לבמרי
לפי שהנזפה מפסקת בין המים לבשר וותר
מכדי קליפה אבל אם ראשי הנזפה הולכין
למעלה אכור כדי קליפה שהמים נכנסים
בתוך הנזפה כמין לבשר ולכתחלה שרי ל
למלוג בענין זה לערות תחלה מים רותחין
בכלי ריקן ואחר כך ישים התרנגולת בתוך
המים וחב' הבלוע מייז ככך או סולי חבית

רלו

רלו

הלכות שבת

ולמוכרה ג'ס מסוס מסוי אבל בחצר מותר
 ובלבד שהזוג פקוק ואין משמיע קול והיה
 נמי לתרנגול אסור לעיץ בהמ' ואין הקוס יוצא
 בקולם שבזוארו כסוי' עליו מכה עבדין
 ליה כרי שלא וכוף ראשו לחייך בסניו על מ
 מכתו ולא ברצוע שברגליו דעבד' ליה שלא
 יחוף רגליו זו לזו בלכתו ולא תרנגולי בחוטי
 סקושרין להם לקימא סלא יתחלפו ולא ב
 ברצועה שברגליו דעבד' להו פז וברחו
 וגם לא ישליחו להם צרות בלכתם ולא ה
 העגל והפרה בצמון של הטן שבזוארו ולא
 קוס וחמור כמוכז ואסור ג'כ להוליך לרשות
 הרבי' סתי בהמות קסור' יחד רמחי' דאזיל
 לחגלא לטוק למוכרן אבל סתי בהמו' שאינן
 קסורות מותר להוליך יחד בידו אחת ואם
 החבלים מבהמה אחת צמר ומבהמה אחת
 פסטים אסור לכרוך בידו החבלים אפילו
 בחול מסוס כלאי החבלים:

דלח

דין סכין ומפרכין לארס רווקא סמן
 סכין אבל חלב וסומן לא לפי
 סמחה והוא ליה כולד כמו אח' מרזקי' השלב
 והברד ובחול מות' לסוך חטטו מאיסור חלב
 אף על גב דסיכה כסתייה פרק אמר רבי
 עקיב' מותבא כמי' בקרבנו וסמן בעצמות
 וזר אסור לסוך משמן של תרומ' מולא יחללו
 פרק בגות כותים קראי אסמכתא ומררבנן
 איך אסור אלא כי עביד לתענוב
 אבל מסוס צערא כגון לחטטון חו' למכה
 טרי דהא ביום הכפורים פנינו מי סיס' לו ח
 חטטון בראשו סך כדרכו ואי' חושט וס' אמרו
 לו אמר' כהן סכך סמן של תרומ' בן בתו של
 ישר' מתעגל בו ואינו חושט פי' מטפס עכמו
 ותקוק' כר' שאסור לאמותם לסוך גופן מחלב
 ומאיסור חזיר סאי' זה אלא תענוב אבל יסח
 לבויה לסוך אותם ולהאכילן רלהזהיר גדולי'
 על הקטני' איך אסור אלא כי ספו ליה בידים
 ומפרכין לארס מות' להסיר גלדי' בול' וגלדי
 מכה ואפילו על די' תענוב ולבהמה אצור מ
 מסו' תענוב ומסוס צער טרי ומורסה סקורין
 קוי' טרא מותר להוציא ממכ' ליחה אעפ' סיס
 בה דס כראמרינן פרק קמא דכתובות גבי
 מתניתין המפס מורסא להוציא ליחה פטור
 סה ג ד ג 3 1111

ראינה צריכ' סמירה סלא תברח כרוב דאמר
 בין לכוין בין לסמר אסור לצאת בפרומביא
 לפי סכסמר בטוב באפסר או בסיר חבל כ
 כרוך בזוארו אבל קוס מותר בפרומביא
 סהוא חזק יותר מחמור ואעב' דתיבא ארבע
 בהמות יוצאות באפסר הסוס הפרד הגמל
 והחמור ונטירות' יתירת' משאוי' הו' ואסור למ
 פרומביא לא מקרי סמירה יתירת' אבל חמור
 נוח יותר וסני' בסיר וגם באפסר מותר ואין
 יכול למכסס השמיר' סלא להוסוף פורת' סהרי
 תכן הקוס בסיר ואפילו הכי תניא ל' בהמות
 יוצאות באפסר וכו' וכן לזבד' תכן באפסר
 ותיבא בפרומביא אפי' הכי יס מחמירי' סלא
 להוציא קוס בפרומביא אבל אפסר ועס
 פרומביא ביחד בסוס אסור דמסוי הוא וגמל
 מות' באפסר לבדו או בפרומביא לבדו אבל
 בחטס אסור ועגלים מותרין לצאת בחבל
 לפי צרכין סמירה ובורחי' יותר מפרה ג
 גדולה כדעבד רב הוכ' וכסמוציא הסוס לרה
 ותופס האפסר בידו כרי' סלא תצא חוץ לידו
 החבל טפח וגם כריך סעביה טפח החבל
 מן הקרקע מה סבין ראס הבהמה לידו ואי'
 אי' סכרי' להניח הזסם בחוטמו סל עגל כמו
 סרגלי' לעסו' ויס יתירות דקות סלא יסיה פרה
 בטרה דוגמת דתכן ולא חת הפרה בעור
 הקופר הריכו' בלעפי' הכי דלא למצויה יאי'
אין הסוס יוצא לרה עם האוכף סעליו
 ולא חמור במרדעת סעליו אאכ
 קסור' לו מערב סבת וחמו' רווק' פרי בקסיר'
 וכן אסור להסיר האוכף מעל הסוס אפילו
 בחצרו ולא להס' המרדעת מעל החמור ואם
 כסנן מות' לתת על החמור ודווק' המרדעת
 לחמס דאית' לי' צערא טובא בקור כראמר'
 חמרא אפילו בתקופת תמוז קרי' ליה אבל
 על הסוס אסו' ואסו' להעמיד הסוס במי' כרי
 לכנן גזיר' מסוס סחיקת סמנין דתכי' בהמה
 סאחזה דס איך מעמידין אותה במיס' ולא
 מסוה אותם התלמוד תכאוי' כי אס להוליכה
 בחצר כרי' לסלסל אבל להעמיד' במיס' כולי
 עלמא מודו דאסור: ואין בהמה יוצאה בזוג
 שבזוארו בכרמלית אף על פי סהוא פקוק ד
 רמחי' כמאן דאזיל לחגלא להוליכה בטוק

דלו

הלכות שבת

ומפר' אף על גב דאית ביה דם דרם מפקד
פקד אבל אם מתכוין לעשות לה פה להכניס
הרוח ולהוציא הליחה חייב :

פרק במה אשה יוצאה

דלש דין אשה אינה יוצאה בשבת בחוטי'
של צמר או פסתין או רצועות כ
כרובות סביב עטרו' ראשה דילמ' למתמיא לה
טבילה והיא מקור' אותה ממסו חצי' ומתיא
להו' ארבי' אמות ברשות הרבים אבל אם הם
בתוך קליעת עטרות ראשה מותר דיש איכו'
בסתיר הקליעה ואם חוטי' הם ארוגי' כעין
תיכי חלולות מותר אפילו הם כרובות סביב
השערות משו' דליכא בהו' חצי' ואיכ' כריכה
להסיק משו' טבילה ואם מזהבות שמקפדת
בטוכן אסור בכל עניין שתסירן בטעת
טבילה שלא יטכחו אמנם יש פי' אחר ואני או'
סיוכל להיות שבכל עניין מותר לדין דלית
לן דשות הרבי' רחב שש עטר' אמה ושיטלנו
ששים רבוא וליכא למגזר מדידו ואפי' לתנאים
סהיה להם רשות הרבים ולא מצינו שאסרו
לכרמלית כי אם בתכשיטים דווקא :

דין דם תכשיטיו אשה חשוק של כסף או
של זהב סביב ראשה ואין לה
בצניף עליו דהיינו עיר של זהב והיינו עטרות
כלות דאקרו אפילו בחול לכלות דווקא או א'
אויספיג לא בלע' דהיינו מחט שאינה כנובה
וראשה אחר עב וסוגרת מפתחי צוארה או
בצניף וטבעת שאין עליה חותם בכל אלה
תנן לא תשא אשה ואם יבאת לרשות הרבים
איכה חייבת ואקורין דילמא טלפא ומחויא
זרב דאמר אפי' בחצר אקורין מרתנן כבול'
ופיאה ככרית יוצאין בחצר מכלל דכל ש
שארא אקורין וכזמי האף כמו כן אסור' אבל
כזמי האזן פירם רשי' דמותרין דמהורקין ה
הוטב אמנם פי' רבי' יעקב דכל אלו תכשיטי'
מוותר' דהלכ' כרבי עכני בר ששון דלא אסר
כיואם ברשו' הרבים ופליג' אמתנ' אל' לדין
דלית לן רשות הרבים גמורה מותר ואו' אני
כדו' גייסב מתני' דאפילו למתניתין דאקרה

כרמלית וחצר היינו לדידהו דאית להו ריה
אבל לדין דלית לן כי אם כרמלית מותר ד
דליכ' למגזר מיירי וגם לדידהו כמי היו כגזיר'
לבזיר' דאקרו כרמלית גזיר' אטו רשו' הרבים
וברשות הרבים עצמה גזירה דילמא טלפא
אמחויא ולכן לדין לא גזרינן דלית לן רה
כרמלית אבל לא כתיב לדין להיות ברשות
הרבי' ולשתות ולרוק ולהשתין ברשות היחיד
משו' לדידהו לא הוא אלא חרא גזיר' ונוסקא
של כסף או של זהב שהוא כולויר דהיינו מ
מכבנתא דתנן בה חייב חטאת גם לדין
אסור דכל שאסור מן התורה ברשות הרבים
אסור לדין אע"ג דלית לן רה כרמלית אמנם
אל' דווקא תלויה בלולא' חייב חטאת אבל אם
תקוע הכושקא בשלפת כסף או זהב שיש עם
תכשיטו מותר או אם יש מחט באות' נוסקא
סכוגרת בה מפתח מלבושה סביב צוארה
מותר והו' כמו אפיקא בלעז שהו' תכשיט וזה
הדרב פשוט לסמוך היתר דרובמת זה רגילות
עשירות להוציא בשבת מפתח של כסף או
זהב ויש בה מחט וסוגרת בה מפתחי חלוק'
סביב צוארה או קוטא שלה ועושה כן מפני
יראת העבדים או השפחו' סגובכות מפתח
התיבה שלה ונותנת כל מפתחות של כל ת
תיבותיה בתיבה אחת שמפתיחה של זהב
או של כסף ונוסאיה בצוארה לתכשיט בשבת
וכן איתא בירושלמי על רבן גמליאל שציא
במפתח בשבת : עתה התרנו תכשיטיו אשה
לדין דלית לן רה כרמלית לדידהו אפי' ריה
איכ' אקורין אלא דילמא טלפא ומחויא וכך
באים טבעת שיש עליה חותם מותר באיש
ואפילו ברה' גמור' דלא גזרי' ליה באיש דילמ'
טליף ומחוי כרתכיח קמיע לא יקסרו בסיר
ובטבעת אלמ' נישא טבעת וסיר וכך בירוש'
תכשיטיו אשה אקורין לפי שהן שחכניות מ
משו' אבל באיש לא גזרי' ולא קסה ממפתח
ציא בו רבן גמליאל וגערו בו חבריו אבל
טבעת שיש עליה חותם לאיבה ושאין עליה
חותם לאיש פניהם אקור' אפילו לדין דהא
תנן בהו' חייב חטאת ואכ' בכרמל' אסור אף
לדין והיינו דאמ' עולא וחלופיהן באיש ומותר'
לאשה לקסור רצועה סביב בתי שוקים שלה

ולסמוך עליהם כמו דהקטע יוצא בקב סלו
לפי ראשון וכן בכסא סלו וספקלים סבירו
סמותר כדפי רפי וכן התיר רבי יעקב אבל
זקנים סמכעכע גופן אינן יכולין ללכת ברה
ולסמוך על מקלות ללכת דרך ישרה:

פרק שמנה שרצים

דין מותר לתת מלח על כתחי עוף
והא"כ ויין ומים ויכעכע יחד ואפי'
לרבי יוסי דאסקר מים ומלח תחלה כי אם ס
סמן ומלח תחלה הוי טעם וחלוותי העוף
הוי כמו סמן תחלה והסתא דאין הלכה כ
כר יוסי בהלמי כדאיתא פרה קמא דערובי
דאסקר מים ומלח מועטין אם כן מותר לערב
תחלה מים ומלח מועט ולטבול בו פתו או ל
לספוך על העוף או לטבול בו בליל ראשון של
פסח סחל בשב' דטבול ראשון אינו בחרוסת
עד יבא מרור שהוא עיקר המצוה שהיא ל
לתאבון וגם במשנה אין נזכר חרוסת עד
טבול סני ונכון אסור למלוח כדי לשהו בתוך
המלח יותר מחתי' אחת אבל לטבול במלח
סרי כראמר רב נחמן ויין בתוך העין אסור
וכן קילור אבל על גב העין סרי ורוק תפל
סבו אסור ומי סנבפה ידו או רגלו כמות' ביין
בשבת אבל לא בחומץ דמחזי רפואה טפי
ואיכא למגזר מטוס סחיקת סמכין אבל אי
אגבה דכרעיה או דידיה סרי דהוי כמל' סל
חלל סמחללין עליה השבת מי שיט לו חולי
בסנת לא יגמע את החומץ לרפואה כדי ל
לפלוט החומץ לאחר ששהה בפיו אבל אם
בולע החומץ מותר כל האוכלי' אוכל בשבת
לצורך רפואה וכן כל המסקין סותה
לצורך רפואה אם רגילות בחול לאכלן או ל
לסתומן בלא רפואה וכל האוכלין אפילו אין
רגלו לאכלן בחול וכן בכל המסקין שאין
רגילות לסתומן בחול מותר לאכלן ולשתותן
לרעבו ולכמאו אם אין לו חולי שיועיל לו וכך
סמן על גבי מכתו אפילו סמן וורד באתרא
דסכיח סמן וורד ואסו' ליתן תוך המכה מים
חמין אבל כותן סמן וסותת אל תוך
המכה

פן יפלו ח"פ סאי' הרצועה או המסיח קסור'
כמו ברית' דרב הוכא ור' יוחנן דהוה בטתים
רגלים ויוכא' בהן דכבלים דאין יוכא' בהם
זהו כמים סלסלת מזו לזו וכני אר' הנחבסים
ויס להם ככלי' ברנ ליהם פן יברחו מכהג הו'
סיוכא' בהן ברה ואו' מו' רבינו סמותר ואינס
מסוי וליכא למגזר בהו דילמא פסקוי ואתי ל
לאתוי לפי סתקופי' היטב ויוכאה אשה במקן
סכתנה באותו מקו' כשהיא כרה פן יפול הדס
על בסרה ויטרט את בסרה אבל סלא יטכפו
בגדיה אסו' וכדפרישי' פק' דכל אכולי מטיבוק
אסו' יאר' עיס לו ריח הפ' הוי מות' לתת פלפל
בפיו ולכאת ברה אבל ספקא אם כריך לתנו
מערב סבת כגורגור מלח ומות' ליתן תבן
או מוך בתוך מנעלו בשבת ולכאת בו ובלא
קסור דליכא למגזר פן יפול אבל בסכרל
אמר' דרבי קסו' בה והא דקאמ' ובלבד סלא
יתן לכתחלה וגם אם כפל לא יחזור לא קאי
אמוך בסכרלה כמו דלא קאי אמוך סבכרת'
סכרי' להסירו כשתצטרך לנכבו' מות' ליתן
אגוז בטליתו או בסכרבלו משני כדרי' ולכריך
סס הלולאות סתוחב סס ראסו או אינן אם
התקינו מערב סבת אבל על המטבע אסור
וכרתנן סורפת על האגוז או על האבן וכו'
וכן מות' ליתן אגוז בראש בתי סוקי' לקסור
סס הרצוע' התלויה באבנט למותחן ומותר
לכאת בשבת בסני סרבלי' מפני הסכה אפי'
סאסו' לכאת בשבת בסתי חבורות דהא רה'
תלמוד' תרי המייכי קאמר' פי' רפי' סני פירושי'
אח' לאיסור ואח' להיתר' ומות' לכאת בקמיע
בשבת אם הו' מומח' או האר' הנותן קמיע זו
לברו מומח' סריפא ג' בני אדם כל אח' מחולי
מסוכה ולחם סל זה אח' כלחם זה או האדם
הנותנו אי' מומח' ולא כנעסק מעולם ברפואו'
אבל הקמיע מומחה הוא סהלחם הזה ריפא
סלשה פעמים חולי אחר ומותר ללכת בו ב
בבי' הסכוד ח"פ עיס בו סמות כיון סמחופ'
עור' ומותר לכאת באבן תקומ' בשבת סלא
תפיל או באבן אחרת סמכאת מכוונת כמו
מסקל אבן תקומה:

ד"א דין אדם שהוא חגר או כווסו גדי סוקיו
מותר לכאת במקלות בשבת ברה

הלכות שחיטה

כדאמרין פרק יטו ג' מתוך שלא התרת להטביל בגדיה אלא דרך מלבוס זכור היא שלא תקחוט ואם יש טנוף על בגדיו מקחח במקרטוט ואין נות' מים עליה בסב דשריית' זהו כבוס כדאמ' פ'ק דם חטאת ופר' נוטל כיון דאיכ' טנוף אבל אי ליכ' טנוף איך נתינת מים בבגד קרוי כבוס ואינו אסור אלא גזיר' שמיא יסחוט דהוי לבון ובמק' מצוה לא גזור כדפרי' לעיל וכן מקחח ידו במפה שאינו מתכויל ללבן ואי' רק מעט מים אבל יין ושמן ושאר משקין בלא מים איך חטטא חס בגדו טובל בהם ורק בלבד שלא יסחוט הבגד ד דאסור משו' דם שמוציא המשקה מתוכו אבל לבון לא סייד' אלא במים וליכא למגזר שמיא יסחוט לכורך המשקה הבלוע בבגד דאי' זה רגילות שהרי אינו חפץ באותו משקה ולכך מסכנין יין בקוררין אבל סתימת כד וחבית שהיא למעלה וחסתימה מבגד או מנעורת פשתן ובלועה מייך אסור לתוחבה בנקב בחוץ לפי שמסקה נסחט לתוך הכלי והוי דם כדאמר' האי אורחא דשישא אסור להרוץ ואם מן הזר כמין ברזא הכרוכה מן פשתן או מן קנבוס והו' בנקב החבית מן הזר אם יש כלי תחת החבית לקבל מה שנופל אסור למשוך מאותה ברזא לפי שמסקה נסחט וגם הולך לאבוד כיון שיש כלי תחת החבית והוי חשוב כמין חתימת פך למעלה דאסור ואם איך כלי תחת החב'י' דהשת' מה שנסחט מן הבגד ככרוך בברזא נופל לארץ לאבוד ולא ניחא ליה באותו משק' לפי הערך מותר למשוך הברזא ומכוכרא דנזיית' אסור להרוץ וזהו כשהוא למעלה שאין המשקה הנסחט הולך לאבוד ומורי רב' מפר' דאיסור' דרבנן מיהא איכא אע"ג דהמש הולך לאבוד כגון ספוג שאין לו בית אחיזה איך מקחח בו ה הקער' מן השמן ומן המאכל אכ' אסור למשוך בברזא הכרוכ' במוכין אפי' היא מן הזר וגם איך כלי תחת החבית' א' זערי כותף אדם יין צלול או מים צלולין לתוך המשמרת ואינו ח חוסם משום בורר אם יש קסמין קצת כיון דמשתיי הכי מקודם לכך ומשו' סחיטה ליכא למיגזר אע"ג דזהו מים כיון דהיינו משמרת העשויה

המכה ואסור ליתן על המכה ג' מים או מ משום דעביד רפואה כדאיתא ל'ב דזבחים ובירושלמי או' משום גזירה אטו להוציא דם כדמשל' פ' המוצא תפילין ולא כתייתן יבסין הוא מה שגורר מבגד פשתן :

דין קשר אם הוא על קיימא אסור מן התורה כגון רצועות שתוחב במנעל דרך קב וקושרה בפנים שלא תצא וקשר על רצועה בחוץ שקושר כדי להתיר ב בערב מות' גמור וקפ' של מנעל תלמיד חכם סבור כיון מנעליהם יפה כדי שיוציאו רבליהן מן המנעל עם הרצועות הכרוכות סביב המנעל בלא התרית קשר אסור מדרבנן כך פיר' ר' שוי' ומז' מפרט מנעל מתלמידי חכמים אסור מדרבנן שקושר' בחוץ רצוע' מנעליהן ולמיר' בלילות ואיכס חולצין מנעליהן ולא פ פוטטין לבושה' כי אם מסבת לסב' ואם כן אסור לקשור ולהת' סני ראשו אבנטו ברצועות כשהאבנט מוכח במכס' שזהו משבת לסב' צריך לעשו עניב' טוב יותר לעשות בראשו כעין בוקלא בלע' בראש אחד של אבנט כמו שעשו' לחבורות' חבל שתלוי בצואר פרה או קום מותר לקושרו באבוס או איפכא שהרי יתירנו בו בוי' להוליכ' לשת' אבל להבי' חבל ולקשור ראש האח' לאבוס וראש האח' לבהמ' אסור דכשיתיר ראש א' השני יהי' על קיימ' ואם בחבורתו מות' מות' לקשור חבורו בטבעת הדלי כדי לטלטל הדלי בבור למלאתו מים ס סיתירנו לאז' במתניו אבל חבל דעלמ' אסור שהו' על קיימ' ואם נפסק החבל באמצע אסור לקשור סני הראשים יחד אלא עוכב' דהלכה כרבנן דשרו עניבה ולא כרבי יהודה דאסר אף על גב דלכאורה סתם מתני' כרבי יהודה במה דברים אמורי' ביטנות מהניסין זוג זוג אבל בחדשות אסור משום שצריך לקושרן ואפילו בעניבה לא הותרו להביא :

דיני סחיטה אסור לאדם ליכנס במים בשבת אם בגדים נוגעים במים פן יסחטם כדאמ' פ'ק אלו קשרים פגע ב באמת המים וכו' והמלבן הוי אב מלאכ' אבל משום דבר מצו' מותר כדי להקביל פני רבו כדאמר' פ' בת' דיומ' וזדה שטובלת בבגדיה

דמ

דמ

מכוסה הדומה לרשות הרבים וגם בחצרות
דווקא שהיה סמוך לרשות הרבי' אסרו אפי'
מעורבת אבל בב' חברו מעורב שאי' כל זה
מותר להציל כל מה שירצה ועוד שאין רשות
הרבים ביכונ' דלכונ' שמים רבוא וגם רחב
סע עמרה אמה דליכא למגזר מדינ':

ת"ר כר טעל הסלחן כע"י קרופייל מעער
הטבלא ונופלת אס ככתה אי' בכ"ך
כל' דווקא' בטכח עם מע'ס כרות סה' תקוע'
בגוף הדלת בגוף כרות חנוכה אסור להיות
פותח וכו'על מפכי רוח טל כענוע הדלת והוי
כמו פסקי' רישיה' אס אס המדור' בביתו על
הקרק' כגב' הפתח והפת' לייט אבוי הפותחו
אד' אמי מותר לו' לפני גוי' כל המכב' הדליקה
אינו מפסיד אבל בסאר איקורי טבת אס' לו'
כן כראיתא פ' המדיר לטפוקי הלכות גדולות
דסרו אמ' רב וזאת' רבי יהושע בן לוי יחיד
מתפלל ויכול בתוך אתה קרשת ואחרי כן
אומרין כל הקהל יחד בקול רם גזירה אטו
יט' שחל להיות בטבת שאומ' אתה בחרתנו
בתפילתנו ואי' אומר ויכול כריך שיהיה טלחנו
ערוך ומטתו מוצעת ונר דולק קוד' טבת וא"כ
מלאכי הסר' המלוי' אותנו או' יהירצן שיהא
טבת אחר' כן זכר' לו' שתי מפות על הסלחן
והפת בנתים מערב טבת ולאח' קדוש יסיר
המפה עתה נר' שהסעור' באה לכבוד טבת
והיונו דאמר' פורס מפה ומקדש ואחרי כן
יסירנה ויסעור וכן למחה בבקר יפרוש שתי
מפ' זכר למן מדבר טהיה טל תחתיו ועליו
זכריך לבצוע על שני ככרו' שלמו' בליל טבת
וכן למחרתו זכר ללחם מסנה זכריך ללחוח
השני ככרות בטעה טבוצע:

פסק גדול מהרבה דברים הרגיל' להי'
במלאכת טבת עי' ישראל או על ידי
גוי בין בטביל ישר' בין בטביל גוי או פירות
סכלקטו או דג' חיה ועוף סכזרו בטביל גוי
או בטביל ישר' בין בטבת בין ביום טוב או
מאליה או עברו טל ישר' העוש' מלאכ' לארנו
ישראל או לגוי או שואב מים מהחוף או שרי'
פתיחה או שרי' מדורה הכל מבואר הנה
בקצור וקצת ראיות:

משפט מלאכת טבת אס ישר' בטובב
מבטל בטבת רחוי מקודש

רמז

העשויה לכך ולא קפיד בלבונה כדאמרינן
גבי פרוקא פתח במה טומנין אבל במים
בסודר אסור ויין שרי ומכאן הור' רבי' טלמה
הלכה למעשה על מעשה טל סקדים כתוסף
מערב טבת מות' לטכנן דרך קרין או מטפח'
בטבת דמשו' בודר ליכא כיון דמשתתי הכי
בלא סנון ולסמא יסחוט לא גזרינן לא במים
שהבדר מתלבן ומתכבס בכך:

פרק בלכתבי הקדש

רמז מצוילין כתבי הקדש מפני הדליקה
אפילו למבוי שאינו מפולס
ובימי התנאים והאמוראים דווקא תור' כביאים
וכתובים טלא היו כותבין תלמוד משום לה
אתה כותב ולא דברי' טבעל פה אבל לרירן
שאנו רשאי' לכתוב הכל משום טכח' ויכול הן
תלמוד הן תפילות ואס יס' לו מעות והכינה
עמהם תפילין או מוז' או סאר כתבי הקדש
מערב טבת ויכול הכל בטבת אפילו למבוי
שאינו מפולס כד' כל כתבי הקדש אבל ככר
או תכונ' לא סבי' ליה ליתן על המעות אף ע"ב
דסרי' לו' בירושלמי דהא אמרי' טלהי נוטל לא
אמרו ככר או תכונ' אלא למת בלבד אס לא
כאמר מפני הדליקה התירו טפי אבל טבעת
לתוך ארסקי אינו כד' דליהו מות' להציל בכך
המעות בחצר דהטבעת בטל לגבי ארסקי
המעות טפשים יותר אבל כתבי הקדש לא
בטילי ומציל לחצר טלו שאינה כריכה עירוב
את כל חפציו הן מוזנו' הן בגדים כל מה טיס
לו' אבל לחצר חבירו טיס

רמז

ערוכ דווקא כלי טעמינו הזריכין לו' לאותו
יוס ומזון טלס סעודות לכל אחר ואח' לררך
טילך ואס אינו הולך אלא דרך אחד ויכול לו'
אפי' מאה סעודות יחד וכדרי' לחצר שאינה
מעורבת לובס ומוציא ופוטט וחוזר ולובס
ומציל אפי' הרבה טעמי' וס' רבי' יעקב דווקא
כשהדליקה באותה בית לא התירו רק אותן
כלים הזריכין לו' ורווקא ג' סעוד' אפי' לחצר
המעורבת דמתוך טבחול או שרית ליה טפי
אתי לכבוי אבל כשהדליק' בבית אח' מותר
לו' להציל כל מה שיחפון בחצר חברו ה
המעורבת ומוסיף אכי' לומ' דווקא בחצר שאי

רמז

הלכות שבת

רנ מקודם מותר אפי' לו ואפילו בו ביום כרתקן במס' תרומות המבטל בשבת בסוגג. יאכל ואם פוחט הוא ומדליק הנר אפ' בו ביו' לכל ישראל ואם גוי עושה הוא איכפא אם הדליק הנר או עש' כבש ומילא מים וסתמם בו ישראל ואם בטל גוי או דבר אכילה סמא אסור יותר מבטל ישראל סוגג. דליכא למגזר פ'ן ירשע לבטל מזיד כמו פ'ן יאמ' לגוי לבטל דקיל טפי ואם בסביל ישראל הדליק הנר או כל דבר אפ' לישראל והלחם שאפה גוי בשבת או נטחן או נרקק ביום טוב יש פנים לאסור ולהתיר:

רמט

משפט פירות שלקטו גוי או כד רגיס חיה ועוף בשבת או ביו' טוב בסביל גוי אסור בו ביום לישראל ואפ' כשרו מאיליהן או נכדורו ולמוצאי שבת מותר מיד ואם בסביל ישראל עשה הגוי אסור' למוצאי שבת או למוצאי יום טוב בכרי שיעשו כדת' במסכת מכסירין מרחץ המרחצת בשבת אם רוב העיר גוים רוחץ למוצאי שבת מיד ואם רוב ישראל מתין בכרי שיעשו ואם ספק אם נתלפו היום או נכדורו היו' תנן ספק מוכן אפ' ואם הגוי לקטן או כרן או עשה מלאכה הדליק הנר או עשה כבש בסביל סניהם ל למען ישראל וביד אסור כרמוכח פ' שואל ובירושלמי ללפון אח' שתופס רשי עיקר ואם הפירות שהיום נתלפו או הרגיס חיה ועוף סנכדורו היום אף ידוע אם בסביל ישראל היה או בסביל גוי היה או ידוע שבסביל ישראל היה אבל ספק אם נעשה בחול או ביום טוב אותו היום הוי ספק מוכן ואסור אבל למוצאי יום טוב פליגי פ' שואל רב אסר בכרי שיעשו ושמואל טרי מיד ואע"ג דפרק יב בכור קא אמרינן הלכה כרב באיסורי בכאן הוי הלכה כשמואל דקאמר תלמוד' תנן כוותיה דשמואל מרחץ המרחצת בשבת ר' יהודה אומ' אם יש רשע מותר מיד פ' אם יש ב' חסוב טיט לספק אם בסבילו כתחמם מותר מיד אלמא ס ספיק' אף כרי בכרי שיעשו ומדרבנן דאמרי מחצה על מחצ' אסור בכרי שיעשו לא תקמי לשמואל דהתם ודאי לפס' שניהם כתחמם וכן פירש רבי' שלמה ותופס גרסא זו עיקר וכן גריס רבינו חננאל:

משפט שלקטו גוי ביום טוב ראשון בסביל ישראל או כרן רגיס חיה ועוף כרי' להמת' בכרי שיעשו בחול למוצאי יום טוב בכרי הלכות גדולות ורב יהודאי גאון סלא ירויה במעשה יום טוב הנעשה בסבילו פ'ן יאמר ג' ביום ראשון ללקט כדי שיהיו מותר' לו ביום טוב סמי ואם כלקטו בסביל גוי וכן נכדורו או מאיליהן היה וכן ביצה שכול' ביום טוב ראשון הכל מותר ב'ט סמי מיד והנהי מילי פסח ועצרת וסוכות אבל ראש השנה סוללה בזה אסור' בזה דקדושה אחת הן וכן הפירות והרגיס עד מוצאי יום טוב סמי מיד וכן יום טוב הסמוך לשבת לפניו ולאחריו אף על גב דמתוקדמו הן כארבע' זקנים מכל מקום ביצה סוללה בזה אסורה בזה משום הכה ראי' יום טוב מכין לשבת וכן הדין בפירות והרגיס אסורין עד החול:

רנא

משפט פירות או חפץ הבא מחוץ לתחום בסביל ישראל זה מותר לישראל אחר כיון דליכא ריק איסורא דרבנן ויאותו ישראל שיהו' בב' ללו אסור ב בכרי שיעשו בחול וקצת ראי' יש מפר' קמא ומפרק שואל ליל מוצאי יום טוב מן החטבת שאין רגילות לבא בלילה מחוץ לתחום אלא למחרתו כריק להמת' שעור טהלך בשבת וביום טוב:

משפט עבד שהוא גוי או שפחה גוי ששואבת מים בסביל ישראל בשבת מכור שהוא ברשות הרבים ומביא בבית הישראל ועוד שיהו' הוא רשע' היחיד עטרה ורחב ד' מתיר רבי' יעקב לשתות לפי שהישראל' היה יכול ללכת ולירד בבור ולשתות סם וכ' אם גוי מביא מי הנחר שמותר שהיה יכול הישראל' ללכת ולשתות סם בקל ולאותו שמתמיר עליו ואינו סומך להיתר זה למ' הוי מותר לשתות אם הגוי הביא בסביל ישראל אח' לדין רלית לן ר'ה כיו אם כרמלית וליכ' רק איסור' דרבנן כמו פיר' הבאות חוץ לתחום בסביל ישראל זה מותר לישראל ומותר להניח לעבדו ולשפחתו לעשו מלאכה לכורך עצמן כיון שאין כורך ישראל וליכ' איסור למען יטוח דב' ר' מחסרי כפר' פסקי כרבי שמעון

שמעון

שמעון דסרי אבל אם עבר והרליק האם
 בסבילו אסור ישראל להשתמש בו ואין
 להתיר מטעם הקץ אבל אם עשה הדין
 בסביל תנוק או בסביל גדול חולה אפי' אין
 בו סכנה מותר ואם היה כבר מעט אש
 סראוי לחמם בדוחק ובא הדין וכתן ענייני
 והרב' האם או היה נר אחר דולק מקודם והדין
 הרליק עוד הרבה נרו מותר ישראל להשתמש
 באש ובאור הכרות ואסור לומר מערב שבת
 עשה האם או הרליק הנר הלילה אבל בחול
 מותר לומר מרוע לא עשית האם בשבת
 מעברה אף על פי שעל ידי כן יבחי לעשותו
 בשבת הנראה :

משפט הפתילות שכתבו ביום טוב
 ראשון של ראש השנה אסור
 להרליקן ביום טוב פני וצרי' פתילות אחרות
 וכן ביום טוב הסמוך לשבת אותן פתילות
 שכתבו בשבת אסור להרליקן בליל של מוצאי
 שבת שהוא י"ט כראית' בירושלמי ריש ביצה
 דהכבוי הוא הכנה וכוונות יותר להרליק ואם
 הרליקן וכיבן מבחול הזכנו כבר ואחרי כן
 כשהרליקן וכבן בשבת או ביום טוב ראשון
 מותרות לחזור ולהרליקן ביום טוב הסמוך
 לזה יום אבל בפני ימים טובים של פסח
 ועצרת וסכות אין לחוס דסתי קדושות הן
 והאחר חול בודאי וכן הדין בלפידים
 שהובערו בשבת אסור להבעירן ביום טוב
 פיהיה בליל מוצאי שבת וכן לפידים של יום
 ראשון של ראש השנה אסורין ליום הפני .

וצריך ענייני אחרים להביא ולהרבות עליהם
 כראמרי' ריש מטיילין והיינו דאמרי' בירושלמי
 רבי' סרי פתילה וסרי מרור' שכתבו בשבת
 מהו להרליקן ביום טוב רב ורבי חנינ' אסרי
 ורבי יוחנן מתיר והלכה כרב דאסר דפסק
 תלמוד' בריש ביצה כוותיה באיסורי כי הכי .

סליק הפסק המובחר

שמלאכתן להתיר
מחמ' לכל נמי פרי

דבר כל הכלים

או

הלכות איסור והיתר

ראשו בהם מות ללכת בכך שהלולאו בטלות
לסרב לאס' ואס' הם מזהב' ורחיו' עוד לסומם
בסרב לאס' כן חשובות הן ולא בטליו ואסור
ללכת בהן ברשות הרבים כמו טלית שאינה
מזוייבת כהלכתה דהיזכא בה חייב חטאת
ורצועות התלויות באבנטו סבתוך מכנסים
סלו ופעמים סהם חשובים ויקרים והם סל
משי ותלוי בהם קרס' מזהבים ותולה וקוטר
בהם ראשו הסני לאכפלייאו' סל עור או בדר
למותחן ופעמי' סהוא הולך יחף סמא מותר
אף על פי סנוש' אותן חוטין החשוב' התלוין
באבנטו לפי סאס חפץ ילבס אנפלייית
ויצטרך להם ואפילו ביום הכפורים פעמים
סקוטר בהן ראשי מכנסים הנופלין למטה
וחקפן למעלה והמחמיר להוטרן ולהקובען
באכפלייאות וכסנועלן ולובסן כורך ראשו
הסני באבנטו וכסנועלן יחף כסאריץ
לאכפלייאות ואינן כלל עליו טובה דבר ויזכא
מכל ספק ותבא עליו ברכה:

או היה עליו כראו סדין מערב סבת טיט
סעלבבי רגלו לא יקנחנו בכותל סל אבנים
סמוסף טיט אלא יקנחנו בקיר לא יכאקטן
במעל גדול פן יפול ויביאנו ולא תבא אשה
במעל בסבת אלא אס' כן נסתה מערב
סבת . סומטין מעל מעל האמוס
דפוס סל עץ סהוא בדוחק וחבית סמטפטף
מכיל בחד כלי הרבה ואס' מכיל בכלים
הרבה סלס סעודו ותו לא ובלבר סלא יקלוט
הקלוח מאור בכלי לא יכיה הכלי על הארץ
קכה חלול מות לקבוע בחבית וכותקן ברזא
בתוך הקכה חלול למסוך היון אפילו לא היה
סס קכה מעולם ולא נסהו ואסור לסטוח
בגדי' בסבת אפילו בחדרו סלא כנגד העס
ואסור להניח על כתיכו סולי טליתו הנפל
לאחריו סני קרנו טליתו התלו' לפכיו למטה
אסור להניח על כתפיו מימין ומשמאל מותר
ללבוס סרבלו בלא לולאו ולכאת ברמו' הרב'
ואס' נפקו רצוע' סרבלו או לולאות סמכנים

סליקו הסימנים והילך הפסקים בעזרת שובן שחקים

בעזרת כזר כמלמה אור עוטה
רקיע עלי תבל כרוח כטה
ועל הר יחד ממים הטה
ככחז כלה לעם נפס כקטה
מזות קבלו בספת מבטא
ארץ יראה בכז חז סקטה
יה כזר מוסל מעלה ומטה
מעמך סבור כל עול ומוטה
עמלי ועכוי ראה והביטה
ונפסי מכרה כזרי כא מלטה
כרוך עבדך כרוך כזרע טס לקטה
ובעזרתך אחל הלכות סחיטה

יש יוד
לעור
קטט
ולע
קטט
ע

שחיטה

הלכות

כי ירחיב

ויאלהיך את גבולך
כאשר דבר לך ואמר
אכלה בסר כי תהיה
נפטך לאכול בסר בכל את נפטך תאכל בסר רבי
זממאל אומ בתלה כאשר להם במרתאזה כנסו
לארץ הותרה להם ודר רבותינו למדה תורה דרך
ארץ שלא יאכל אדם בסר רק לתאכזן וכתו בתריה
כי ירחק ממך המקו אשר יבחר ה' אלהיך לעמו
עם וזבחת מבהקך ומזאךך אשר נתן ה' אלהיך לך
כאשר בויתך ואכלת בסעריך הא למדת טבהמה
טעונה סחיטה ואם הכה אותה בקדרוס עד שמתה
הרי היא כמתה מאיליה והוויא כבלה וברגים איך
טעון סחיט דכתיב הזאן וקדר יטחט להם ואם את
כל רבי הים יאסף להם באסיפ בעלמא והא דכתיב
ויאספו השלו התם לא כתי אסיפ בני סחיט רבהמה
כדכתיב גבי דגס ואלו בעופות פלעי תכאוי אם הם
טעוני סחיטה רבי אליעזר הקפדר ורבי פנחס סברי
איך סחיטה לעוף מן התור אלא מרברי סופרי אבל
בר הפרא סבר מן התורה זאת תורת הבמה והעוף
וכל החיה הרומשת הטול הכתוב עוף בין בהמה
לדגים לחייבו בפני סימנים אי אפשר סכבר הקיסו
לדג' לפוטרו בו לא כלל אי אפשר סכבר הוקם לבהמ
הא כיצר הכשרו בסיימן אח וכך רבי או דתניא ר' או
וזבחת כאש כיויתך מלמד סכטוה משה על הוטט
ועל הקנה ועל רוב אח בעוף ועל רוב סני כבהמה
ואפילו למד איך סחיטה לעוף מודה הוא דאם מתה

מאילו כבלה דאי לאו הכי כבלת עוף טהור דמטמאה
בגדיש אבית הבלעיה היכי מטכחת לה ועוד ואמר
מו הביט הקדוש רבינו יצחק גדבוי סמואל לע דנהי
דאיך כריך לשחוט העוף מן התורה בסכין ברוקה
ואיך כריך לסמור עצמו מן פהיה דרסה ושאר אכל
מקום כריך לו לחתוך הסימני או לאורכו או לרחבן
והיינו כחירי אבל הרגו בעניו אחר הוויא כבלה דהא
כתיב ביחזקאל כבלה וטריפה לא יאכלו הכהני ואמר
בהתכלת וכי ישראל אכלי להו ומשני סדא הואיל
ואסתרי מליקה גבייהו לפתרי נמי שאר כבלה קמל
והסת' הלא לישראל כמי אסתרי כמי האי גונ' אלא לאו
לכהני דווקא אסתרי במליק' כו חותך סדרה ומפרקת
והוויא טריפ' קודם סחיט' קודם חתיב הסימני ובעלמ'
בחולח בין ישראל בין כהנים אסורי וכן מוכח פתק
כסוי הדם גביל חיויא נפל ליה זיבא בכתניה ואמר
ליה רבי שקול עופא זבא וטרוף כי היכי דמורח דמא
ופריש ופריך אמאי לא אמר ליה בא וכחור אי מוסס
דסבר איך סחיטה לעוף מן התורה ואם כן כחירא
כמו סחיטה ובעי כסוי אמא כי טרף העוף אינו קרוי
סחיטה וכך פתק הסוחט דפריך מלק בסכין מטמא
בגדיש אבית הבלעיה ואם איך סחיטה לעוף מן
התורה כהי דכתיביר ליה סדרה ומפרקת הוויא ט
טריפה תהני ליה סכין בסיימנ' לטהרה מדיי כבלה
אלמא מקודם לכך כי חותך סדרה ומפרקת לא היה
מועיל כלום לטהרו ומא יקשה היאך אסתרי לכהנים
כבלה במליקה למד איך סחיטה לעוף מן התור דאי
מסוס דחותך סדרה ומפרקת קודם הא לאו הוויא
בהכי לא טריפה כיון דלא חתך רוב בסר עמה עד
לבסוף כדאיתא פתק הכל פוחטין דכוי מתה עומד
ומולק וכרי לומר ריחוקאל דנקט כבלה אגב טריפה
נקטיה דליכא למימר כיון סמלק בזכרנו המחובר
אם היה דורס או היה מחליד טהיה חותך סדרה
ומפרקת בלא רוב בסר קודם הסימנים ואז עביר
חלרה כדמפרס לקמן ובכך הוויא כבלה דהא פ' מי
שאמר הריני כזיר ושמע נתן האיש מדיר בנו בזכיר
ואית דאמר בגמ' לחככו במזות ופריך הא קא אכיל
כהן מליקה ומשני קסבר איך סחיט לעוף מן התורה
והסת' מה בכך הלא דורס אף מחליד או הווי מחובר
בזכרון לא לאו סמ' אף קפירא בכך למא דאמ' אף
סחיטה לעוף מן התור וכי תימא קסבר דבעלמ' נמי
מחובר כסר כרבי חיויא ואי מוסס מחליד ליכ קסבר
מחז' סימני אחורי העורף דעל כרחי הכי סביר ליה
דאם

לש

כ

ט

כ

הלכות שחיטה

ראם חותך המפרקת וסדר תחלה הויא לה טריפה היכי אכיל לה כהן למיץ דאמר לחככו במצות אלא ומחזיר סמינין הוה וכוני קראי דכבלה כסאין מחזיר סימנין דעביר חלרה הא לתא דאכתי דורם הוה ולמיץ דאמ' לחככו היכי אכיל לה כהן דליכא למימר דסבר מוליך במליקה כסר דהא פרה הכל פוחטין מוכח דמיץ דאמר מחזיר סימנין סבר מוליך ומביא במליק פסול כדאיתויב רבי ינאי התם לא על כרחיך איץ קפידא ברורם למיץ דאמר איץ פחיטה לעוף מקתמא הוא הדין איץ קפידא בחלרה ואם כן כבלה דכקט יחזקאל אב טריפה נקטיה ועל רבי דסבר יש פחיטה לעוף מן התורה כדפירש לעיל ה' רבנן דקאמ' תלמודא על רבי ועל רבנן דכפן רבנן עלמא לחככו במיץ וא"כ היכי אכיל כהן מלוק' הא כבלה היא ואפי' מחזיר סימנין אחורי העורף מכל מקום פסול משום כפורן מחובר דהא רבי אמר מנין לפחיטה שהיא בתלוש שכל ויקח את המאכלת וגם פסול משום דורם דהא דמ' מחזיר סימנין סבר מוליך ומביא במליקה פסול כדאיתויב רבי ינאי פרה הכל פוחטין יל דהיה מבי' חטאת העוף ואיכו נאכל וגם סבר חולין בעזר' לאו דאורייתא א"כ התם דקאמ' תלמודא דלע לחככו במיץ דחיות בעלמ' הוא מהכ' לא תשמע מינה : א

וצריך שיטחוט רוב אחד בעוף ורוב פנים בבהמה אבל פני חצאי בעוף או אחד וחצי בבהמ' פסולה וצריך לשחוט הוורידין כר' יהודה כדוסיבא את הדס דהלכה כמותו כדאמרין פרה קמא דברכות הזהירו גוורידין כרבי יהור' מיהו שהיה או דרסה אינה פוסלת בהם דאמר רבי יוחנן מניקבן בקוף בשעת שחיטה וכשר ואף רבי יהודה לא אמר אלא בעוף שזולה כולו כאחת אבל בהמה דמנתחה אבר אבר לא צריך ונראה דאף בעוף לא מצריך רבי יהודה אלא לכתחלה אבל בדעיבד פרי ואף על גב דקתני בתוספתא רבי יהודה פוסל עד שיטחוט הוורידין נראה דפוסל לאו דוקא אלא הוי פ פירוש אומר :

אמר רבא שלם מדות בסכין אונרת לא ישחוט ואם שחט פחיטתו פסולה והיינו כי הכפורן חובר הפגימה משתי רוחות אבל משוכסכת לא ישחוט ואם שחט פחיטתו כשר והיינו כי הכפורן איץ חובר רק מרוח אחת ודוקא שהולך ולא הביא ודוקא דקיימא ארישא דסכינ' דאי לאו הכי שמיא חורפא דסכינ' מחליש ומורשא בזע עולה ונורר

פסק הלכך צריך לברוק הסכין אבטרא ואטופר' ואתלתא רוחתא ורב' אמר א"כ לברוק בין הצדדין רבית השחיטה מרווח רוח ואם יש פנימ' בראש הסכין מותר לברוק מטלית על הפנימ' ולא בזריק' דילמא ישחוט בו בלא מטלית ואם שחט בסכי' ברוקה ולאחר הפחיט' מצא בה פגימה כולץ פסולו לכך טוב לברוק הסכי' בין כל אח' ואחת ואם עבר בסכין עצמות לאחר שחיטה כולץ כפרות ואם לא ברק הסכין קוד' ששחט אפי' עבר בה עצמו בסוף ומצא בה פגימה כולץ פסולות וצריך לברוק הסימנין אחר שחיטה ואם לא ברק פסולה דבהמה בחייה בחזק אקור עומרת עד שיערע במה נשחטה אבל אם ברק כפי' תחלה ובקוף לא ברק כשר' דהא לא פסיל לא כשמצא בו פגימה הא לאו הכי כשרה :

אמר רב יהודה אמר שמואל כל טבח שאין יורע הלכו שחיט' אקו' לאכול משחיטתו

הלכות שחיטה

משחיטתו ואלו הן הלכות שחיט שהיוה דרס' חלדה
הגרמה עיקו מאי קמל כלהו תמיכא לא כריכ ספחט
לפניכו שלם פעמים שפיר מהו דתימא מרהך שחט
שפיר הך כמו שחט שפיר קמל כיון דלא גמיר זמני
דמטהי ודריכ ולא ידע ואפי' אמר כרי' לוי שלא שהיתי
ולא דרסתי איך בכך כלום כיון דבשעת שחיטה לא
ידע כדאמרי בשבועות כל מלתא דלא רמיא עליה
דאיכס לאו ארעתיה ופירושא דידהו הכי הו':

שחיטה
מתני' היא כפלה סכין והגביהה או נפלו
כליו והגביהן או הפסח הסלועף ובא
חברו ושחט אם שהיה כרי שחיטה פקולה ומפרס
בגמ' כרי שחיט בהמ' אחר ואתמ' רב א' כרי שחיטת
בהמ' לבהמ' ועוף לעוף ושמו' אמ' כרי בהמ' לעוף וכן
כיואת' רבין אמר ר' יוחנן אף כרי בהמה לעוף אמרי
במערבא משמיה דר' אסי בר' חנינ' כרי סיגביהנה
וירביכנה וישחוט דקה לדיקה וגם לבט' ועוף לעוף
בעי רבא טהיות מהו סיטטרפו ולא אכטיטא ליה
אמר רבא הפוחט בסכין רעה שאי' חותך יפה אפי'
הולך והביא כל היום כלו כסר כיון שאינו טהיה
כלל לא לעולם עוסק בשחיט' שהה במעוט סמיני
מהו אפרסנה בסמוך גבי החלוד: ד

דרס
מתני' היא התין את הראש בבת
אחת שלא הולך ולא הביא ותנא
רבי רבי ישמעאל ושחט איך ושחט אלא ומטך וכן
הוא אומר זהב שחוט ואומ' חץ שחוט לסונס ואסי יס
בסכין אורך חוץ לזואר כמלא זואר כסר לשחוט
בהולכ' לחודה או בהובא' לחודה ואסי ארוך רק
מלא זואר של בהמה פסול לשחוט בו אלא אם כן
עושה הולכה וגם הובא' אבל הולכה גריד' והובאה
גרידא לא יוכל לחתוך הסמיני' רק בדרס' וכן תני
פרק שני במה דברים אמורים דבעינן מלא זואר
חוץ לזואר בזמן שהולך ולא הביא או שהביא ולא
הולך אבל הולך והביא אפי' כל מהו כסר: ה

חלדה
מתני' היא או שהחלוד תחת הסני
ופסקו פי' שתחב הסכין בין קימץ
לסימץ וחתך התחתון ואח' כך שחט העליון ר' יסבב
אומר נבלה ר' עקיבא או טריפה כלל אמר ר' יסבב
משום רבי יהושע כל שפקולו מחמת שחיטה נבלה
כל ששחיטתו כראוי ודבר אח' גרס לה ליפקל טריפ'
והורה לו ר' עקיב' ולסמן חלדה חולדה הדר' בכיקרי
הבתי' כך הסכין מכוסה בשעת שחיט' תחת העור
כסר' אמרי בי רב תחת העור איני יודע' איבעי' להו

הלכות שחיטה

וטעמא מוסד דמחצה על מח' אינו כרוב ושחיטה
קמיתא לא עביד מדי וכו' פהה בפלגו לא אטרקף
אבל במיעוט בתרא בין דיקנה בין דושט פסולה
ובמעוטא קמא דוקט מטרפא' ואף בה' בת' היכא
דשהה במעוט סימנין בין בתחלה בין בסוף אקורי
דכין דלא אפטיט לן עבדי' לחומר אע"כ לשון ר"שי
זקף על זה דהארב ושמואל פסקי לעיל פ"ק כר' יוסי
בר ר' יהודה דאמר השוחט מתוך הטבעת ושייר לו
מלא החוט על פני רובה כשרה' והא דאמרי' אף
הלכ' כר' יוסי לא בטבעת גדולה אבל בסאר טבע'
לא' היינו רכי פחט רוב עובייה גריר' והגרים לחוץ
פסולה דאכתי לוכא רוב חללה לפי פסאר טבעות
עבין מזד אחר ודקיין מזד אחר' אבל פחט רוב
עובייה ורוב חללה והגר' לחוץ כשר' אלמ' פחט פני
פלישו והגר' פליש כשר ועוד יש לישל' אחר' דפחט
פני פלישו והגר' פליש דב' היכל כשרה ואפי' רבין
מיהו יש לחלק דבהגר' דוק' דפסול הוי פלא במקו'
פחיט' לכך כשר במעוט בתרא והוי כמו קוטע רגלה
לאחר שחיט הרוב ולכך כשרה וכן פחט הרוב ועקר
אחרי כן המעוט איז בכך כלו' אבל פחט הרוב ואחר
כן פחט המעוט בחללה או פהה לאחר שחיט' הרוב
ואלכ' פחט המעוט אחרון פסולה כיו' דדרך שחיטה
ובמקו' שחיט' אירע הפסול ומ' קס' דתל' בתוקפת'
פחט סימן אחד או רובו בעוף ושהה כדוי שחיטה
וגמרה כשרה' ונראה לפר' החליד במיעוט סימנין
כגון פשחט רוב הושט ותחב הסכין תחת' הנפאר
ושחט הפני מהו כי נמי תחת העור כשרה תח' מעוט
סימן פסולה או דילמא כי נמי תחת העור אינו יודע
ושמא פסולה היינו לפי שפחיט' לא שייכ' בעור ומקרי
הסכין מכונ' והוי חלד' אבל סימני' דשייכ' בהו שחיט'
ואלכ' ברוב סימני' אכ' כי חתך רוב הסימ' הוי מעוט
פלא והוי חשוב כחתך ולא מקרי סכין מכונ' מיניה
אינמי מתחלה תחב הסכין תחת טני' סימנין ושחט
מלמטה למעלה המעוט ואלכ' הויא הסכין ושחט
בגלוי כהלכתן הרז הנפאר מהו' אבל פהה במעוט
סימני' דחוק לפרס דאי במעוט בתרא הא קתני ב
בתוספתא פחט סימן אח' או רובו בעוף ושהה כדוי
פחיט' ובמר' כשר ואי במעוט קמ' בתוספת' נמי תניא
פחט מעוט ושט ושהה כדוי שחיטה פסולה' ואמאי
אתוקם ליה בתיקו' אי בריות' שמיע ליה ועוד דשהה
במעוט קמ' לא מצי למהוי בקנה כשרי אס היק' חזי
קנה פגוס והוסקי' עליו כל פהו כשרה בעוף אלא

הפסול

ישנו

טו

אחריה

במעוט קמא על ופט מבעיה ל' ולדבריו אס פהה
במעוט קמ' לא מפסלא אכ' לא מטכחת שהייה בעוף
בפוס עניין כיון פהו כשרו בקימ' אחד' וה' אושעי'
היה מפרס דקא מבעי' ל' על הא דקאמ' לעיל השוחט
בסכין רעוע אפי' הולך והבי' כל היום כולו כשרה'
ומבעי' ל' בבהמ' כי פחט רוב ס' אח' ושהה בזולכ'
והובא' המעו' כדוי שחיט' ואלכ' גמר סימני' כהלכתו
מהו מי אמרי' כי שמעוט הסימן חשוב כחתך אכ' כי
פשהה בשחיטה אע"פ שמולך ומבי' פסולה דהוי כמו
חותך את הרגל בהי' שעת' או דלמ' כשרה' הלכך
בפע' שחיט' אס הסכין מכונ' אפי' מן העור או מצמד
מקובך שבזכור בהמ' הוי חללה ופסולה אבל פחט
בראש הסכין ממו' חייס' על עור ופעמי' פראש הסכין
פשוט בו מתכס' מן העור פסולה כדפ' שפי' פחטא
העוף אבל אס פשוט באמצע סכין אס ראשו על סכין'
מכונ' מן העור כיון שהסכין הוי מגול' כגד' הסימנין
פשוט כשרה אך לכתחלה איז לעשות כן אבל אס
פחט רוב סימן אחד בבהמה ותחב הסכין תחת
המעוט הנפאר ושחט סימ' פני פסולה וכן אס פחט
המעוט מלמטה למעלה כיון פשוט בהמה ועדיין יש
סימן שלם הוי פסולה וכן אס תחב הסכין מתחלה
תחת פני סימנין סמוך למפרקת וחתך המעוט מ
מלמטה למעלה ואחר כך הוויא הסכין ושחט הרוב
כהלכתו פסולה אבל החליד במעוט בתרא פשחט
רוב אחד בעוף או רוב פניס בבהמה ותחב הסכין
תחת המעוט הנפאר וחתכו מלמטה למעלה כשרה
כמו הגרים במעוט בתד' וכן אס פהה במעוט קמא
בקנה כשרה כמו חזי קנה פגו' והוסקי' עליו כל פהו
בעוף או בבהמה וגמר גס' את הפני כשר' ואס פהה
במעוט קמא בושט ואחר כך גמר דתל' בתוספתא
פסולה ואי פהה במעוט בתרא הא תניא בתוספתא
פחט סימן אחד או רובו בעוף ושהה וגמרה כשרה
אבל רבי' שלמה פיר' החליד או הגרים או פהה בין
במעוט קמא בין במעוט בתרא הכל פסולה ולפני
כתבתי למעלה חך. היכא דשהה במעוט קמא בקנה
מורה הוא שאס גמרה כשרה דהה חזי קנה פגוס
והוסקי' עליו כל פהו כשרה והיכא פשחט רוב פניס
ושהה לא גמור דרך שחיטה אלא אס ירצה ימיתיה
בעניין אחד יכנה על הראש ער פתה' מתה וכשרה
ובלבר' פלא יסבר מפרקתה כל זה פ' מורי רבי':
זה פשוט הסימני' במקום שאין
דין לשחוט כדתנין פ' קמ' השוחט

הגרמה

מתוך

הלכות שח יטה

מתוך הטבע ושייר מלא החוט על פני כולה כשר' ר' וקיי בר' יהודה או מלא החוט על פני רובה' ורב וצמו' דאמרי תרוניהו הלכה כר' יוסי בר רבי יהודה ומסיק דווקא בטבעת גדולה והאיל ומקפ' כל הקנה פי' טבעת ראשון דהוא טבעת הגדולה שעב במיה מכל צדדין וכי פחט בה רוב עוביה פחט בה כמי רוב חללה' ולכך כי הגרים ופחט לכד הראש חוץ לטבעת כסרה אבל פאר טבעות שהם עבי' מצד אחד אס פחט בהם רוב עביים אכתי לא פחט רוב חללה ולכך כי הגרים לכד הראש וגמר ושחט חוץ לטבעת ראשון פסולה אס פחט בשאר טבעות רוב גמור בין בעביה בין בחללה והגרים לחוץ כסרה והיינו דאמרי' פריך הגזל קמ' הויא מוגרמין דאתיא לקמיה דרב טרפה ואמרו ליה רב כהנא ורב אסי מכרך רב מספק איסורא והיינו שפחט רוב עוביה בשאר טבעות ולא הוה רוב חללה ולכך טריפ' והיינו ספק איסורא כיגס לרב מספקא ליה וכך פריך אלן טריפות הויא פסוקת הגרגרת דאתיא לקמיה דרב סבר למבדקיה ברוב עוביה אמרו ליה רב כהנ' ורב אסי לרב למדתו רפינו ברוב חללה גמי סדר' לקמי' דרבה בר בר חנה מסוס דמספקא ליה העיד רבי חסינא בן אבטיבנוס על המוגרמת שהיא כסרה פי' אפי' כולה למעלה מטבעת גדולה עד ספוי כובע רב נחמן אכסר מפפוי כובע ולמטה ומסקל' הלכת' כר' חנינא בן אבטיבנוס דר' רב נחמן כוותי' אמר רב הונא אמר רב אסי מחלותק בשפחט סני שלישי והגרים שלישי דלרבנן דבעו כולה במקום פ' פחיטה הכא פסולה לרבי יוסי בר' יהוד' ברובה סג הכא כסרה אבל הגרי' שלישי ושחט סני שלישי דרבי הכל פסולה ואית דאמרי' אמ' רב הונא אמר רב אסי מחלותק בהגרים שלישי ושחט סני שלישי אבל פחט סני שלישי והגרים שלישי דרבי הכל כסרה : הלכך למאי דפסקין כר' חנינא בן אבטיבנוס וכרב נחמן דלא קריו הגרמה אלא מספוי כובע ולמעלה לאיכא דאמרי' אמר רב הונא אמר רב אסי פחט רוב בהכסר למטה מספוי כובע והגרים דברי הכל כסרה ולליטנא קמא איכא פלוגת דר' יוסי ב' יהודה ורבנן ולמאי דפסקי' רב ושמואל כר' יוסי בר' יהודה דמכסר ברוב כי פחט רוב גמור איכמי כי פחט רוב למטה מספוי כובע והגרים במיעוט בתרא כשר' אף לליטנא קמ' אבל הגרים במיעוט קמ' פסולה ולליטנ' בתרא הגרים במיעוט קמא כמי כשר' ולכל הלכות

הגרים במיעוט בתרא כסרה אבל ר' יוסי פסקו בכלהו לחומרא כרבנן טרופאי ולסנו כתבתי למעלה גבי חללה ומקום פחיטה בקנה למט' אמרי' ל' או טריפות תני איכחק כל הזואר כשר למדיטה מטבע' גדולה עד כפוי ריאה התחתונה אמר רבא תחתונה שהיא עליונה פירש תחתונה כסהבהמה תלויה ברגליה כדרך פהטבחים עומי' דהיינו האוכא שהיא עליונה כשאוחז הקנה בידו עם הריח' אז האוכא עליו' פ' אמי אומר כל שפוטטת צוארה ורועה ובלבד פלא תאכס ונהי דבטבעת גדולה לא קל כוותי' דפסקי' כר' חנינא בן אבטיבנו' דפליג' עלה ומכסר עד ספוי כובע אל' בלמטה עד כנפי ריאה לא אשכחן דפליג' : ומקום פחיטה בוסט למעלה עד כמה אמר רבא עד מקום תפיס' יד ופירושו הג' כדקייט' איכס בתרי אבבעתיה אבל ר' יוסי דפי' ארבע אבבעות תימ' אס בטלא' צריך להניח ד' אבבעו' בוסט סמוך לראש ועוד בעוף מאי איכא למימר הלא כל הוסט איז לו מארבע אבבעות ושמי' ר'ל בסור הגדול ארבע אבבעות מכאן ואילך כל אחד לפי קטנו ולמט' בוסט עד כמה מקו' פחיטה א' רב נחמן א' רבה בר אבובי עד מקום שיטעיר : ו

עיקור

פי' מו' רבי יבחק וכך פירשו הג' שפסקו קיימי' ממקו' חבורן בלמי ובסביל הכי אינה טריפה ואפי' למד טריפה אינה חיה בזו מודה דחיה ולא לקי' עלה משו' טריפה ואפי' הכי כך הלכה למשה מסיני שפחיטה פסולה בכי האי גוה' ודווקא באמצע הסמינין הוי טריפה כדתנן לו טריפו' כקובת הוסט פירוס במטהו ופסוקת הגרגר' פי' ברוב' אבל נעקרו ממקום חבורן בלחי אינה טרופה אלא פסול לפחוט באותם סימינין מהלכה והא דקאמר ברישא דשמעתת' כולהו תניל' היינו מתני' דכסוי הדם הנותר והמעקר פטור מלכסות ואי מייירי שבעקור זה הויא טריפ' פחיטה דפטור מלכסו' דאפי' למד פחיט' פאיכ' ראוייה שמה פחיט' ה' כגון שפחט בה'ל' פחיט' טריפה פהטריפ' הויא כהלכתא אבל פחיט' דהיא מטרפ' בה לא אבל ר' יוסי פי' עקור היינו פסוקת הגרגרת ברובה והא דקא' תניל' היינו מתני' דפ' שחט את הוסט ופס' את הגרגרת ל' יטבב או נבלה לעקיב' או טריפ' וכך מתני' דריש פריך אלן טריפו' כבה'ל' פסוקת הגרגרת ועל זה ק' דאמרי' פ' ח' שמו' כל הכס' בפחיט' כ'גדו בעורף כשר במליה' פי' צואר סכסר לפחוט בו כשר למלוק כגדו בעורף אבל לא קא' בענין' שפסר לפחוט כשר למלוק היכי קא' בהא פסול' פסול' הלא פסול

למאן
כיו' / כיו' / קה

הלכות שחיטה

דאוי פליג על רב איזה הוכח עשה לברר הספק של
שמוטה על דיו לשמוט סימני של בהמה אחרת הא
אמר רב פפא הא דאמר מקיפי בקבה לא אמרן לא
מחוליא לחוליא אבל מבר חוליא לבר חוליא לא ואפי'
באותה בהמה וכל ספק מבהמה לבהמה:

הלכך

אם נעקרו הסימנים ממקומן ממקום
חבורן בלחי או אם נפסקה הגרברת
באמצע טריפה והא דתנן אלו כשרו וכו' ושנטל לחי
התחתון תלמודא מפיק לה ספיר ואי ספק אי הודם
סחיט או אם לאחר שחיטה על זה אמר רב אם אותו
סימן שמוטא שמוטא גס הוא שחוט כשרה דאי אפשר
לשמוטה שתעשה שחוטא ואמר רב נחמן לא סני לא
שלא תפס בסימנין בשעת שחיטה אבל אי תפס
בסימנין אפשר שפיר לשמוטה שתעשה שחוטא ופסולה
ולרבי יוחנן דאמר יביא ויקוף בכל ענין פסולה אם
לא הקיף ונראה דהלכה כר' יוחנן לבי רב כרפסקי'
פרק קמא דביצה בר מתלת אעב דבהם מפרט רבי
יוחנן מלתיה דרב וכשישחוט העוף כריך שיבטיה
העוף מן הקרקע וירחיק מן הכותל פז יעץ רבנן
בקרן או בכותל ויתעקרו הסימני כדאי' פ' מפנין: ח

השוואת

והשוואת חמור בעיני שחיט מפורעת
ולכא שאין בית השחיטה מרווח רוח כי הסימן ח
חתוך בהרבה מקומות ואין רוב החתוך ניכר אבל
אם הסימני חתוכין כולן לכולי עלמא כשרה אף עפ'
שהם חתוכין גם במקום אחר אי רובן אי מעוט
שחתוכי לגמרי ניכר בטוב ואפי' כי אינן בטוב מקו'
רק ברובה כשרה דהלכה כרב באיכורי לגבי שמוט'
ועוד הוא תורא דאשחיתו בשנים וב' מקומות על רב
יבחק בר שמואל בר מרת' נקיט ליה משופרי' שופרי'
אל' ר' זיר' למרתנו רבי' משנתנו רשנים אוחזי' בסכין
כשרה חכ' אפי' בשני סכינים ושני בני אדם דהוה שני
מקומות כשרה ואפי' לפי' הג' דמפרשי דרבי זיר' פליגי
עליה ואל' בתמיהא וכי משנתנו מיירי בשני סכינים
ושני בני אדם' כמו שאת' ר' אל' הכי כר' רבסר' מההוא
מעט' דרב דתקל משופרי' שופרי' יוש מפרטי' בקבה
באותו טבעת עצמו שחט כמו מעוט וכגברו באותו
טבעת שחט מעוט ובין הכל איכא רוב לשמ' פסולה
דאיכה מפורעת שאין הרוב ניכר במקו' אח' ולאיכך
אמוראי כשרה וכן מפרש בכת' ר' אלרד אבל שחיט'
העשויה בקולמוס כשרה לרביהכל וחרש או שוטה
וקטן ששחטו כשר' והוא שאחרי' רואי' שחיטתו ודווקא
בקטן היודע לאמז'ו כדאיתא פליגי לולב הגזול:

הלכות

לשחוט ברסקה וחלדה וכשר למלוק אלא כרפרי'
ופרי' הא פסול בזה פסול בזה כגון מאי אלימא כגון
עקור סימנין והא תני רמי בר יחזקאל אי עקור סימני'
בעוף לפי' קמא ניחא דסימנין שבעקרו ממקו' חבורן
בלחי איכה טריפה אלא הלכה למשה מסיני דפסול
לשחוט בהם לכך פריך והא תני רמי בר יחזקאל דכי
גמירי הלכה בבהמה אבל בעוף לא גמירי אבל אי
עקור איך חלות בין במקום דבוקן בלחי בין ב
באמצעיתן דטריפה מאי קאמר איך עקור סימנין
בעוף איזה קברא הוא שרופה לומ' שעוף שהו' טריפה
שכשר לגבוה למלוק בין שטרפות לא חל בשעת
מליקה כמו חותך שררה ומפרק' תחלה בשע' מליקה
ותו הא דתנן אלו טריפו' בעוף נקובת הושט ופסקו'
הגרברת ועוד והא תני לוי כל טריפות שמנו חכמים
וכגברן בעוף וכך קשה דאמר שמואל פ' אלו טריפות
תרביץ הושט שנטל כולו מן הלחי כשר ותנא תנא
אלו כשרות ושנטל לחי התחתון ופריך והא איכא
עקור סימנין ומסיני לא תימא כולו אלא אימא רובו
ואלו באמצע הסימנין קיימא לן דפסקות הגרברת
ברובה אלמא עקור סימני' דקאמר בכולו לא מיירי
באמצע אלא דווקא מן הלחי אם כן לא מצינן לפרוטי
דהא דפריך פ' עקור סימני' תניכא דהיינו מתניתין
דפסקות הגרברת דהוא הוה ברובו ואלו עקור הוה
בכולו וגם על כרחי' אפי' בכולו אינו מכח טריפו' דאז'
אפי' ברובו נמי דהא ק"ל רובו ככולו בכל דוכת' אבל
אם איך פסול אלא מטעם הלכה למשה מסיני אעב'
דלא מטרפ' בכך ניחא דכי גמירי הלכה בכולו אבל
במקצתו לא גמירי' וק' דאמר פ' אלו טריפו' שמוט'
ושחוט כשרה שאי אפשר לשמוטה שתעשה שחוט'
דבי יוחנן אמ' יבא ויקוף ופי' ר' שייח' עור הסימן
השחוט אם חתך שחיט וחתך זה דמו אהררי טריפ'
דכמו שחתך נעשה לאחר מיתת הבהמה כך נעשה
חתך השחיט' לאחר העקור הסתא הלא לעולם לא
יהו דומין זה לזה כיון דבעקור סימני' מן הלחי איכה
טריפ' בכך אם כן חתך השחיט' לעולם מחיים נעשה
ויש ספרים דגרסי' יביא בהמה אחרת ויקוף פי' יביא
בהמה אחרת וישחטה וישמוט ויעקור אחרי' כן את
הסימן אם השמוט' דומות זו לזו כשרה דאז' שמוטה
ראשונה של ספק לאחר שחיטה נעשית כמו זאת'
ומיהו רבי יוחנן כריך לומר ללשון הזה דמורה להא
דרב דאמר שמוטה ושחטה כשר' שאי אפשר לשמוטה
שתעשה שחוטא והאי דאמ' יביא בהמה אחר' ויקוף
לרוחא דמלתא דאם אינן דומות השמוטות טריפה'

שחיט

שחיט

ענה

אפרס דיני ריאה דתנן נקבה הריאה
או פחסף טריף ואמ' רבא חמטא אוני
אית לה לריאה אפה כלפי גבר פ' כסהבהמ' תלויה
דרך הרב' ל' והיכני מעיק' לדר האר' ל' תמ' בריאה
תלתא מימינה ותרת' משמאלא חי חסיד חי יתיר חי
חליף טריפה ואמר רבא הכי תרת' אוני ריאה ד'
דקרינן להרדי לית להו טוס בריקות' לאכפורי דרתי
נקבה הריאה ומחמת טריאה טואבת לה כל מיני מ'
מטקה יוצא המטקה דרך הנקב ונעטת עב וסרכא
ואף על פי סנסתם הנקב איך בכך כלום דאמר
רבא קרום פעלה מחמת מכה בריאה אינה קרום
מטוף הקר' ליפסק והני מילי דקריכי בטלא כסדרן
דאיז אובא ז' מוסכת אילך ואובא ז' מוסכת אילך ו
והקר' כמסק ונתגלה הנקב אבל קיימן כסדרן היינו
רביתיהו וכסר' ואין הקרום עתיד ליפסק וליפסק'
וטמאה אפילו בכסדרן אמאי כסרה לא יהא אלא ק'
קרום פעלה מחמת מכה בריא' דאינו קרום דאפי'
במקום שאין סביבה טוס דבר ואין הקרום דבוק
אמרינן דאינו סתימה וכו' יתימא בכסדרן דמכסר
היינו במקום סנוגעות זו לזו דאפי' כי תפסק הקרום
תהא כסתם הנקב מחברת' וגם טס לא תפסק
הקר' לעולם אבל אם בא קרום מזו לזו במקו' שאי'
נוגעות זו לזו אפי' בכסדרן טריפה אם כן בכסדרן
כמי הוה מפכח טריפה ובחנם לקח טלא כסדרן
וכראה למו' רבי יצחק בר' שמואל דסרכה באה עפיר
בלא נקב דמחמ' טריאה טואבת את המסקי' מנפח
ועולה קרום הריאה עצמה ובאה סרכא ולכך טלא
כסדרן טריפה פעתי קרום ליפסק והוי נקבה קר'
הריאה אבל בכסדרן אין האומות מוסכות לכלא
ולכאן והקרום טל ריאה פעלה מתקיים אבל היכא
שהיה נקב וראי ועלה סביביו קרו' אינו כלום שאותו
קרום שהוא מחמת מטקה טי' דרך נקב לא יתקיים
כיון שאין קרום הריאה עצמ' אמנס ר' פינחס בבי
כסדרן כסר' דמחמת הנקב באה הסרכ' וכן משמ'
בתשובו' הב' אוני תרו אוני דקרינן בחוטא בכסדרן
ולא סמיכי לא כריכי למפרוקינן אלא בריקי' להו ב'
בנפיחה חי מבכבבן טריפה ואי לא כסרה כיון ד'
דסמיכין אהרדי מקום רביתא הוא ומגנות ז' על ז'
עד כאן לטוס' וכן פ' רבינו ברטון בהלכו' טריפות
זה לטונו' האונות אם סרוכו' זו לזו כסדרן וסבכות

בזלעות או בכספי סבין הזלעות כסרה בנפיחה
דמנפחינן לה כסיהא סרוכה בזלעו' חי כמי בורין
הסרכא מעל הזלעות עם הבסר ואם עולה בנפיח'
כסרה על' ואתסרכא באה בלא נקב והוה קרום
הריאה עצמה פעלתה כך מאי תועלת בבריקה ו
ובנפיחה חי חייטיל לסמא נקב הקרום אם כן סופה
ליפסק' ואם כן כי נמי לא מבכבבא אמאי כסרה
הלא סופה ליפסק הית' דהיינו טעמ' דכפלא כסדרן
ליכא בריקותא לאכסורי מסו' דסופה ליפסק אם כן
הוי משמע טסוכרים טאין סרכה באה אלא על ידי
נקב ולכך בריקין להו כי סריכי בכסדרן לרע אם
עלתה לה הסרכ' עדין בכל הנקב וסתמו כולו' ואם
סתמו כלו' כסר' שאותו קרום סופו להתקיים מחנות
גם האונות סוכבו' זו אכל זו ומקיימות הסרכ' טלא
תפסק' אבל בטלא כסדרן אינו מועיל בדיק' שהרי
הקרום סופו היה ליפסק' והא דאמ' רב נחמן ריאה
הסמוכ' לרופץ אין חוספין לה דוראי מחמת ריעותא
דרופץ היא' העלתה הריאה במחין חוספת לה כיון
דאית ריעותא בריאה מוכחא דסרכא מחמת ריאה
היא וטריפה רוב נחמיה בריק לה בפוטרי לריאה
הסמוכה לרופץ דבריך ליה אי מבכבבא אכ' מחמת
ריאה היא נקב' היא וטריפה ואי לא מבכבבא אם כן
מחמ' רופץ היא וכסר' מזה יש להוכיח כפי' מו' רבינו
דאם סרכה באה בלא נקב אם לא יכבבן כסרה
אפילו הסרכה היא מן הריאה כיון טלא נקב מעולם
והיא מבכבבא בתוך המים אכ' הסרכה שהיא קרום
הריאה נקבה ופסולה' אבל אם סרכה אינה באה
לא ע' נקב אכ' כי נמי לא תכבבן אמאי כסרה סמא
מחמת נקב הריאה באה הסרכה ואף על פי שאינה
מבכבב' היינו לפי סנסתם כל הנקב ומה בכך הלא
קר' פעלה מחמת מכה בריא' אינו פלס' לפי טסופו
ליפסק דאין לומר דכיון דסמוכה לרופץ לא תפסק
דהא אינה סמוכה לרופץ במיזר החזה כי אם ברחב
החזה דהכי מוקי לה תלמוד' רפריך העלתה הריאה
במחין טריפה דוראי הסרכ' מחמת ריאה באה מה
בכך הא אמ' רב נחמן ריאה סנקבה ורופץ סותמתה
כסרה ומתרץ הא במקו' רביתא כנגד האונ' במיזר
החזה כסרה טלא במקום רביתא ברוחב החזה ו'
טריפה וי' לרוב נחמ' חומר בעלמ' הוה עבד דמן
הדין כיון דלית ליה ריעות' בריאה אכ' תלינן ברופץ
בוראי ולרונחא דמלתא הוה בדיק ראי מתרמי ד'
דמכבבא אכ' מן הריאה היא נקב' וטריפ' ועברוך

59
51

ז' ז' ז'

ק' ז'

א' ז'

ק' ז'

ז' ז'

הלכות טריפות

ורואה

הקמטתה לרופץ ברוחב החזה דהיינו האומא אפי' לא העלתה הריאה צמח' קביב הסמיכות אסורה כמר יהודה דאמר אחד זה ואח' זה חושפ' לה שמא הסר' לא מן הרופץ היא כן אם מן הריא' וקוף הסר' לרופץ כיו' שברוחב החזה היא וטריפ' והי' ספרות לרופץ במזר החזה דהיינו האול' על זה ח' רב נחמ' רואה אפי' נקב' בודאי ורופץ קומת' כסר' ומוקי לה דסמיכ' בחתול' דאוני דהיינו במזר החזה פאותו קרום מתקיים ואח' רביכא והוא דקביך בבשרא ופי' רשי' דווק' בבשר שבין הצלעות אבל אם הסר' דבוקה בצלעות עצמן איך קופה ל' להתקיים אבל בתשובות בהלכות טריפות של רבינו גרשון פי' דה' לקרום שעל הצלעות כסר' אך שפיר' דכריך' לפרוקיהו בבסין ומנפחים ליה אם עולה אח' דווק' כשרה הלכך טוב הרבר לאסור הכל למי פאינו בקי' בבדיקה וכפיחה בין תרי אוני דסריכין כסדרן אפי' קריכי למט' במקום שמתחילו' ליחלק דהתם כג' בכפיחה' וכן קמוכה לרופץ אפי' במזר החזה ואפי' קביך בבשרא דבכולי' אתר' מזריכין הגאוני' נפיה' וכל סכך' אם יש סככא מן הריא' לא בסומן הלב ולא בטרפשא ולא בסום מקום הכל אסור: יב

והא

דאמ' רבא חמשא אוני אית ליה לריאה תלתא מימיכא ותרתי משמאל אח' חלקי אי חקיר אי יתיר טריפה הלכה כמותו אבל ביתירא לא דהיא ההיא יתרת' דאתאי לקמי דמרימר ואכשרה וז' לית הלכתא כרבא' ביתרת' וכן פיר' רשי' טראה פהכשרה רבו וה' דקיימא בדרא דאוני איז כשרה' וההיא יתרת' דהויה ביני' וביני' קבר רב אפי' למטרפ' כיון דלא קיימא בדרא אחרני' אל' מר בריה דרב אויא כל הכי חווי ברייתא הכי אית להו וקרו ליה ע' עינות' דוורדא והי' דקא חקר אחת מן האונות פי' רשי' דיא דמזרפינן להך עינותא דוורדא תחת החסר' וכו' דלא מזרפי לה כיו' דאי' בדרא דאחרני' והי' דאי' לה' כלל עינות' פי' דכשרה דהי' דלא היה רגילות להיותה אל' כחויי ברייתא אל' אח' דינה ל'הי' והי' דראית ליה תרי עינותא פי' רשי' שנחלקו בה גדולי הדור ונראה לו שהיא טריפ' ויש שמכשירין מטעם כל יתר כנטול דמי וליכא הפתא אל' חרא וליתא דאי כנטול דמי היינו כנטל מחיים ואל' נקבה הריאה כראמר' גבי בהמ' בעלת חמש היינו טריפה מן הבטן מטעם כל יתר כנטול דמי' פי' בהמ' המקט' ועוד יש מתירין מטעם אח' כי אית ליה תרי עינות' דוורדא קהרי' בחדא עינותא לא הוה אמרינן הכי

ובעריך בערך' אך כתוב בסם רבינו חננאל קבלה רב מפי רב כסדר אפי' קריכי להו תרתי אוני באמ' ועיקרן מפרקי מהדרי טריפה וכל סכך' אם דבוקות זו על גב זו או הראשונה עם השלישית דוראי טריפה ורבותינו הגאוני' כתבו כיון דחדא סירכ' על חברת' היא מרבוזה ומרבועת' ולא אכפת לן בההיא סככא דהיינו רבתייהו ע"ל: ט

הלכך

היכא דתרי אוני קריכי בשלא כסדרן לית להו בדיוקת' וטריפה והיכא דתרי אוני קריכי בכסדרן לפי' מורי רבי' כשרה בלא בריי' דנפיחה כיון דסככא באה בלא נקב' אבל לפירו' רשי' פקירכא היא משק' הריאה ויכא דרך נקב' שהיה כבר אל' אף בכסדרן צרי' נפיחה לרדע אם נקתם הנקב' היטב מן הסככא עדיין' וכן פי' רבי' גרסון בהלכות טריפ' וכן פי' בתשובה הגאוני' ממכתב רבינו יוסף טוב עלם דתרי אוני דקריכי בכסדרן צריכה בריי' בכפיחה ולפונם כתבתי למעלה הרי חומר' גדולה ועוד חומר' כשגבה יש סכ' בערוך' בסם ר"ח דקבלה רב מפי רב דתרי אוני' בכסדרן' או עיקרן מפרקי ל' למטה במקו' שמתחילו' ליחלק עם אח' הסככא כי אם באמצע או למעלה טריפ' היא ולא תועיל בדיקה' ופי' סריכין תרי אוני דסריכי בכסדרן היינו כי איתא הסככא למט' דלא מפרקי' אלא במקום שמתחילו' ליחלק עם הויא הסככא ובעני' זה לא קא מתכשר' לא בבדיק' רמנח עלה גילא או רוק' ומנפחי' לה אימבצב' טריפ' ואם לאו כשר' רוב העולם לאו נזהרו בזה ולא כדברי הערוך לאסור' כסריכי למעלה ובמקום שמתחילות ליחלק לא קריכי וגם יש פאין נזהרין להכריך בדיקה בכפיחה כי קריכי ב' בכסדרן כמו שמזריכין הגאוני': י

ואומא

באומא פי' רבי' שלמה כי מעט' בא לידו והתירו לרבינו יעקב בר' יקר ופי' כיו' אסורים אות' מטעם שהאומא היא ברוחב החזה ומתענת לכאן ולכאן ומתפרק הקרום' אבל בתרתי דווק' טרי רבא כי קריכי בכסדרן לפי' שעומדו' במי' החזה ואיך הסככה מתפרקת וכן נר' לרבי' יעקב בן רבינו מאיר לאסור דמרא' רבא חמשה אוני יש לה לריאה הרי אומו' אינן בכלל דאב' טבע הוויין' וכן א' רבא תרי אוני דקריכין כסדרן כשר' איך אומא בכלל דהיא לא מקרייא או' ונקט דווק' או' דעומדת במיזר החזה' אבל אומא לא וכן פירש הרב רבינו משה מפאנואה והוא נזכר בערוך' בכמה מקומות: יא

הלכות טריפות

הני חיוו בריית הכי אית להו דהא קח חזינן דכולהו
 דידן הכי אית להו וגם רב אמי היכי סבר למטרפה
 אל לא הוה מסכח בהלכסרה לא על כרחיך מתרי
 עינוכית הוה אמר דעתי בריית הכי אית להו וכסרה
 ומזורי רבי אל חיץ זה ראייה דבימיהם בהמות שלהם
 היו משונות לא היה להם אפילו חדא דהא אסכח
 דמשונות היו מטלנו מדבר אחר דאמרינן פרה בת
 פתים ודאי לכהן ושלנו יולדות קורט לכין יג

ואמר

רבא הכי תדתי בועי דריאה דסמיכן
 להדרי לית להו בדיקות ריזין דסמיכן
 מחמת נקב טיט טעם עלו פתים אבל רחוקות זו מזו
 כסרה וחדא ומתחזיא כתרתי מברזיב לה בסיילוא
 אי טפכי להדרי קורא הוה וכסרה ואי לא תריהס
 וטריפ ובהלכו גרולל כתו בועה בפסולי ריאה טריפ
 וטמ' הטעם כיון דכרת מסני כדרי דמיא לתרי בועי
 ואיכ למיחס למראית העין איך מקיפי בועי פי
 טאם יט טעם בועה אחת וקא נקב ולא דעי' אס נקב
 קודם טחיט' איך נקובי אחר פרחוקה מזאת לדמות
 הנקבי זה לזה אמר רבא האי ריאה דקיימ' גלדי
 גלדי אוכמי אוכמי כסר והא דר' רב אחא בתר הכי
 דמיא לריוותא כסרה מפ בהג היינו כי כוחלא קראמ'
 התם כסר ראי' כסורה לכ' אמר רב ריאה טהארימ'
 מקבת סייכטורוא בלעז כסרה הא הארימה כולה
 טריפה אל רבנא מ' כולה מ' מקבתה אלא לא
 סנא ופי' ר' טי' אפי' בכולה כסרה כדאמ' לקמן ארומה
 כסרה כ' כתן ור' פי' לא ל' טריפ' אפי' במקבתה
 ואל' הא דאמר' ארומ' כסר' כ' כתן היינו כי מתלבנת
 כמו טרגילה להיות כסנופחין אותה וכן כמ' בפסקי
 הלכות סככתו בהלכות גדולות טל רבי יעקב בר'
 מאיר ולא דמי לגלדי כהאי' כומק' כסר דה' מיירי
 בארומ' סקטורוא בלע' ריאה דמיא לאופת' כסרה
 אמרי לה כגושתא סקסה משנות שלה כעץ ואמרי
 לה דטיעא רלית לה חתיכ' ראוני פאין חתוך האונו'
 ניכר יפה אמר רבא דאגליד כהאיכא כומקא טארומה
 כתמרה מחמת סניטל קרום שלה העליון כסר דאיך
 נקב פסול בקרמאה עילאה בלא תתאה בעא
 מיכה רבה בר בר חנה משמואל ריאה טהעלתה
 במחין מלנך בלע' מהו אל כסרה והא דאמ' רב מתנ'
 מלא מוגלא טריפה הוה בכוליה דוקא אחמר ואי
 מליא מים זכין הכא והכא כסרה מחט סכמכאת
 בריאה ולא הית' המחט כראית מכחוץ והריא' באה
 לפנינו כולה סלימה רבי יוחנן ורבי אליעזר ור' חנינא

מכסרי' מני ברפטיט ור' רבי שמעון בן אלקיים
 מטריפי דלע' אלעב סכביב המחט הבסר מתעכל מה
 בכך חסרון מבפנים לא סמיה חסרון מר מכסר
 סכה סמפונא כקט ואתאי דרך דקנה סהקרים לוטט
 בטע' אכילה בא המחט וככנס בריאה ומר דטרף
 סבר נקובי נקיב ואתאי המאכל דרך הוטט ככנס ו
 והריאה וכבר ולב בקנה תלויין ואס כן המחט בעת
 סכנס בוטט נקבו ויזא לחוץ וחזר וככנס בריאה
 מבחוץ הרי נקב הוטט ונקבה הריאה וטריפ' והלכה
 כרבנן דמכסרי' וההיא מחטא דאסתכח בחתוכא
 דריאה וסדרוה לקמיה דר' אמי וטרפה אמרו לו והא
 רבנן דמכסרי' אמ' להו מאיזה טעם נכסיר רילמא אי
 איתויה קמן הויה נקובה סלא בא לפנינו כל הריאה
 כי אס חתך ממל' ובתוכ' מחט ודילמ' היה נקב טכר
 מבחוץ אבל אס כל הריאה לפנינו ורואין אות' סלימ'
 מבחוץ וכמ' בתוכה מחט לסם כסרה כיטל הכבר
 וכסתויר ממנה כזית כסר' ואותו כזית אמ' רבי זירא
 במקו' מרה רב אר' בר אהבה אמ' במקו' פהיתה חיה
 אמ' רב פפא הלכך בעינן תרווייהו ואי מחט אסתכח
 בחתוכ' דכברא אמ' רב אמי חזיך אי קופא לגאו פי'
 טכל המחט בתוך הכבר אי עב טל מחט לכר פכים
 כסרה דדרך הקנה וסמפון הכבר בא דאיניקב
 הוטט היחך היה העב חוזר ותוחב בכבר דרך חוץ
 ואי קופא לכר והעוקץ וחזרו לכר פכי טריפ' דנקובי
 כיקב ואתאי דרך הוטט בא ונקבו וחז' תחב העוקץ
 בכבר מבחוץ וככנס לתוכה וטריפה מטוס נקובת
 האוטט' ה' במחטא אלימתא אבל בקטניתא בכל
 עכין אקורטאפילו הקופא תוחב בטוב יד

הלכך

מחט סכמכאת בתו הריאה אס סלימה
 צאה לפנינו ואין המחט נכרת מבחוץ
 וגם אין אנו רואין טוס נקב מבחוץ כסרה דאף על
 גב דנתעכל הבסר סביב המחט אין בכך כלום ד
 דחסרון מבפנים לא סמיה חסרון ואין לחוס טמא
 דרך וטט יזא וחזר וככנס בריאה מבחוץ אלא דרך
 הקנה בא וככנס בסמפון סהריא תלוייה בקל' דהלכה
 כרבי יוחנן דמכסיר' ועוד דאל' לרבי אמי והא רבנן
 מכסרי' ואי אין הריא' לפנינו כי אס חתך ממל' ומזא
 מחט בתוכ' טריפ' דדילמ' או באת הריא' לפנינו כולה
 סלימה היינו רואין נקב המחט' ואס נמכאת מחט
 בכבר בכל עכין טריפ' בי קופ' לגאו בין קופא לכר
 מסו' דמחט' דידן קטימת' כינהו ונקובי' ספיר' אבל
 ברוח' בכל עכין כסר' כיון סהריא כולה לפנינו ואין

הלכות טריפות

כיכר נקב מבחוץ מטום שהריאהסמוכה יותר לקנה
 וסמוכה יותר לבית הבלעיה וגם סמפו' הריאה רחב
 עיתו ויש לו חלל גדול יותר מאותו של כבד ולכך בי' אי
 קופא לבר או לג' או אפי' בקטנות' כשרה ואי אשתכח
 במספונא רבא דכבד רבינא אמר כשרה רכיון ד
 דבמספון גדול אם כן הדברים נכרין עדרך הקנה
 בא שהכבד והריאה הם תלויי בקל' ואם מחט נמצאת
 בעובי בית הכסות מבפנים ואינה נכרת מבחוץ
 אמרי' מזד אחד כשרה ואפי' קופ' לבר שתחוב העב
 בעור דהשת' מוכח' מלת' דדרך חוץ בא וננעץ חודו
 של מחט ונכנס בפנים אפי' הכי כשרה דאמרי' דרך
 פנים בא והא דכתב קופ' של מחט בעור מה שאין
 דרכו לעשות אוכלין או משקיף דחקה לוכנס עם ו
 ולינעץ וכשרה וכן אם נמצא מחט בחלל הקורקבן
 ואפי' נתחב בבט' מבפני' כשר דדרך הוטה נשתלשל
 לשם מטום שהקורקבן תלוי בוטה וכן בא המאכל
 דרך הוטה ואיכא למימר המחט בא דרך חללו של
 ונט עם המאכל אבל כבד תלוי בקנה ואין רגילות
 להקדים קנה לוטט' לכך מחלק בין קופא לבר ובין
 קופא לג' או דאי קופא לבר אסור דניקב הוטה ואחר
 כך ננעץ בכבד מבחוץ ובמחט דק כדיון אסו' אבל
 אי המחט ניכר בקורקבן מבחוץ טריפה ודניקב
 הקורקבן טריפ' כי נקב הכיס וגם בסר הקורקבן
 כדאמר רב נחמן ניקב הקורקבן וכיס שלו קיים או
 אשכא זה בלא זה כשר וכן נקבו שניהם זה שלא
 כנגד זה כשר אבל וטט טיט לו שני עורת אע"ב דיה
 בלא זה כשר אפי' הכי אם נקבו שניה זה שלא כנגד
 זה טריפה וטעמא כדאמר רב אפי' וטט כיון דאכלא
 ביה ופעיא ביה גמרא ליה ופגטא לי' זמני דמהדרני
 בהדי הדרי אבל קורקבן מיכח כיוח כדקאיי קאי
 אבל על ידי מחט שנקב' מבחוץ לקורקבן ואי' נכרת
 מבפנים טריפה דמהיכא אתאי אם לא דרך פנים
 ואכ' ניקב גם הכיס ואי' כיכר ואם גם דרך חוץ בא
 המחט אם כן יש לחוש שם' נקב הוטה ואי תולעים
 נמצאים טווחאים מן הריאה כשרה דהלכתא לאחר
 שחיטה פריש ואם נמצאת הריאה נקובה ולא ידעי'
 ממאי זה הכלל כל היכא דמשמט' ידא רטבא תלוי
 ביה וכשר' ואם ננעץ מחט ואינו לחוץ כשר' ואם יש
 קורט דם מבחוץ כנגד נעיצת מחט שבפני' טריפה
 דאם אין עם מכה מבחוץ קורט דם מני' ואם המחט
 ניכר מפני' כדדן מנב' עליה קורט דם בידוע שהיא
 הייתה קודם שחיטה לא נמצא עליה קורט דם בידוע

שנעץ מעבר מפני' לאחר שחיטה והמ' כי איכא
 מחט אבל כי חזי' טום נקב מפני' כדדן ואי' עם לא
 מחט ולא קוץ טריפה אפי' בלא קורט דם מבחוץ
 כדאמר תלמודא כי איכא מחט אם איתא דמחיים
 הוה ל' למסרך הדם בראש המחט' אבל כי לית' לא
 קוץ ולא מחט ליכא מידו למסרך וכי איכא מחט או
 קוץ מזד אחד כשרה ולא חיישי' דילמא עבר לחוץ
 וחזר לכני' וקרו' פעלה מחמת מכה בוטה אין קרום
 אין לחוש לזה דאמר עולא ישב לה קוץ בוטה אין
 חוששין שמא הבריאה כמו וברא אותם בחרבותם
 איכמי שמא הברי' הנקב ונסתם דאינו קרום: שו
נקובת הוטה ופסוקת הגרגרת טריפה' תנא
 פסוקת הגרג' ברובה פליגי אמוראי
 אי רוב עביה גרדא או רוב חללה בעי' אבל נקובת
 הוטה במטהו ואם יש בה בגרגרת הרב' נקב' אמר
 רב חמא יש בהם חקרן מזטרפין לכאיכר אי' בהן
 חקרן מזטרפין לרובה ואם נקדיה לאורכה בלא
 חקרן אמ' רב כשרה אם נכתייר חוליא אח' למעלה
 וחוליא אחת למטה וכן ר"ז וזחן לאיכא דאמרי' וכמ'
 חוליא אחת שלט טבעות' אמ' תמימר משמיה דרב
 נחמן תלתא קני הוו משכנס' הגרגרת בתוך החוט
 מתפצלת לג' קנים לחד קנה תלוי הריא' וחד פריש
 ללבא וחד פריש לכבדא קנה דריא' כריאה ונקובתו
 במטהו ממקום שאין שחיטה כשרה עם ולא ברובה
 כדין גרגרת במקום הכשר שחיטה' קנה דכבדא
 ככבדא וכשרה דלבא פליגי איכ' דאמרי' איש' הלכך
 נכון להחמיר ולאסור בכלהו נקב במטהו בגרגרת
 ממקום הכשר שחיטה ולמטה ודיש לקיש ממי אמר
 לעיל ניקב הנקב למטה כדון כריאה: יו

נפסק חוט הסדרה טריפה אם נפסק ברובו
 דבריר' דיעקב אמ' אפי' נקב במטהו
 א' רב הונא אין הלכה כר' יעקב לא דינו כרובו ומפ'
 רוב עורו של היקף החוט ומאימתי דינו כך שהרי
 חוט הסדרה מן מוח עבראש בא ושם הוא מחובר
 ומוח עבראש תנן ניקב קרום של מוח טריפה אמ' ר'
 יהושע בן לוי מטום בר קפ"ר מוח כל זמן שברקדירה
 פיר' הראש כדון כמוח וכדו' במטהו אם נקב אבל אם
 התחיל למסך להיות דק כחוט כדון כרובו וזהו מן
 הפול' שבסוף הראש כעין גלנץ' ופול' עצמן כלפני'
 ולמטה לכד הזנב דאמרן נפסקהו שיעור ברובו
 אמר רב יהודה אמר שמואל היינו עד בין הפרשות
 מטום ואילך כשר בעופ' עד היכ' נפסק ברובו טריפ'

הלכות טריפות

ד' יכאיו או למטה מן ארבעים וממס' ולמטה כשרה
 ריש לקיש א' עד בין ארבעים זהו למעלה יותר מקום
 שארבי ענף מתחברין וזהו לקולא והלכה כר' יכאיו
 דמחמיר ורבו הוה כקבה המרה טריפה אר' יוחנן
 מרה פקב וכבר קותמת כשר' ואלו הוה נקיב כבר
 להדימרה טריפ' נקב הקיב טריפ' וכן נקבו הרק' וכן
 המסס ובי' הכוסו פקבו לחץ או כרס הפנימי
 פקיב טריפ' או ניקב הקורקבץ או הוסט טריפ' יז
ובלהו נקובי דאמרי טריפה אי קותמו שומן
 הויא קתומה וכשר' כדאמר רב חלב
 טהור קתס חלב טמ' איכוסות' ולא כרב ששת דאמר
 אחד זה ואחד זה קותס דהא רב פפא סובר כרב
 וב רב נחמן דאמ' לקמן חימא פתים בר חימא
 לא פתים והמ' כי טחלב גרל סס כרסו כגון נקבו
 הדקין כנגד שומן פלהם או נקב הקורקבץ כנגד
 שומן פלו או הקיבה אבל אם הריח' נקובה והסרסה
 דבוקה לשומן הלב או כו' האיו גונא לאו קתימה היא
 וטריפ' כיו' שהשומ' אינו מאותו דב' שהקב סס וחלב
 חיה דרובמתו הוא טמ' בבהמ' אבל בחיה טה' הוא
 אין קות' דמדי' דמהרק בעי' והא לא מהרק ה' : יח
נפלה מן הגב טריפה רווקא נפלה אבל דלגה
 כשרה דאמ' רב הונא הניח בהמ' למעלה
 ומצא' למט' כשר' ולא תימא בוקא היכ' דאיכא כותל
 דאו מסרכ' ונחת' לא אפי' דלגה רחוק או דרך ארוב'
 פהווא באמצע כל התקרה כשרה מוסס דאמרה
 אנפס' או כספוספ' אלס המנב חי' את זה וטפלין
 אין בהם משו' רסוק איברי' שבעצ' צפרכיהם בארץ
 הא לאו הכי אקורין שפילי' אות' ב חווק אבל נפלה
 מאילניה אפי' בלא דיע' מותרת ברלא נפלה מגובה
 י טפחים כדאמרי' פרק שור סנבח את הפרה ההוא
 תורא דנפל לאריתא דרלאי פחטיה מריה דתורא'
 טריפה רב נחמן וקאמר טעמ' משום דכריסא דתור'
 הוי ארבעה טפחים וארית' דרלאי עמוק פתא הרי
 פטר' ויחס זרק ארס טלה אחד או בהמ' רחוק לארץ
 אי נפלי על מתניהן כשרין ואם לאו איכא למיחס
 לרסוק אברים כדאמר רב מכסיא הכי דכרי דפתקי'
 נכבי אין חוששין משום רסוק איברים מאי טעמא
 אמתנייהו שרו להו ואותן עופות שנלכרו במזד' אי
 מקרבי קטרי חוששין לרסוק איברים ואם לאו אין
 חוששין וכל היכא דאיכא למיחס לרסוק איברי' כגון
 נפלה מן הגב או טריפה בכותל או שרצתה בהמה
 או בעניין אחר אפי' בלא שום נקב וחסרון טריפה

מהלכה למש' מסיט משו' פנת פתקו חלוותי והמשפס
 כך הוה אמר ר' יהודה אמ' רב אם עמד' איכ' זריכה
 פהיה מעת לעת אבל בדיקא בעיא כנגד כל החלץ
 ואם פלכה אפי' בדיקה לא בעיא אבל אם לא עמדה
 ולא פהיה אפי' בדיק' אינו מועיל כרפ' דאינו תלוי
 בשום נקב וחסרון ומר' יהוד' משמי' דאבימי א' אפי'
 הלכה זריכה בדיק' וכן ריש לקיש פ' התערוב' וכרב
 יהודה א' רב הלכה דכי הלכה אינה זריכה בדיקה
 כרפסיק' תלמודא הלכה י והיכא דשהתה מעת לעת
 כמי זריכה בדיקה אם לא הלכה כדתנן גבי דרסה
 בכותל או שהתה מעת לעת כשרה ובגמ' א' עלה אר'
 אלעזר בן אלעזר כגון משום ר' אלעזר בר' יכאיו או זן
 ואחד זו זריכה בדיקה בדיקה וכן פ' המביא כדיוין
 וכן פסק בהג' סל רב יהודאי וכן פיר' רשי דכי הלכה
 אינה זריכה בדיקה וכי שהתה מעת לעת אבל לא
 הלכה זריכה בדיק' הלכך טוב להמתין בהמה או
 עוף שיש פסק רסוק איברי' עד שילך דאו לא יטרך
 שום בדיקה ובכך סג' ההוא אמרתא דהוא
 בי רחבוכיא והוון סרדיאין כרעי' בתריית' היו נגד רית'
 לארץ אמ' רב יומר הא ורואי שגדונא נקטיה מתקיף
 לה רבי' ורילמ' אפסיק חוט השדרה ברקו ואסתכח
 דאפסיק ואפי' הכי הלכת' כרב יומר ו' שגדונ' פכחא
 חוט השדרה מפסיק לא פכיח : י ט
מבאין משמע דאז' לברוק כל י' טריפו' דאזלי'
 בתר רוב' וכן מרקטיג' בי רסוק איברי'
 לא הלכה זריק' בדיק' הא לא הוי ריעות' אר' בדיקה'
 מי' אין לסמוך על זה פלא לברוק הריח' או אם נטלה
 הריח' בלא בדיק' כיון שרגילו סרכ' להו' בריח' טריפ'
 מי' בטלה וגד' קטני' שאי' רגילו' לבא סורכ' מעט' היה
 פכטלה הריח' בלא בדיק' והכסור אות' רבי' פלמ' : ב
ביוטל הטחול כשר' א' רב עויר' לא סכו לא כישל
 אבל נקיב טריפ' נטלו הכליות כשר' אמר
 רכיש בר פפא לא סכו אלא נטלו אבל לקתה בכוליא
 אחת טריפה והלכתא כרכיש בר פפא דאוי מליא
 מוגל' טריפה או לקיו אחד והוא דמטא לקות' למקום
 חריץ ולית הלכת' כרב עוירא דניקב הטחול לא הוי
 טריפה ודרב עויר' כמי' לא אמר' דניקב טריפה אלא
 בקולט' אבל בסומכ' כשרה ואם כשתיייר בה כעובי
 דיכר זהב כשרה הכוליא פהקטי' בדיקה ע' כפול
 בגסה עד כענבה בינונית : אמר רב מתא' האו
 בוקא דאטמא דפך לה מרוכתיה טריפה רבא אמר
 כשרה והלכתא אי פסיק ניביה כשרה עד דמיעכל
 איעכול

של של

כשרה
טריפה

הלכות טריפות

אע"כ אמר רב הונא אמר רב שמונת יד בבהמה כסרה פידוס אם כשמוט רגל שלפניה ממקום חבורו שמונת ירך בבהמה טריפה והוה בוקא דאטמ' דסוף מדוכתיה שמונת ירך בעוף הכי נמי טריפה שמונת גף בעוף טריפה ולא מסוס היא גופה אלא שמה נקבה הריאה שפסוקה בין הכלעות מבפנים וישנה כעלה של וורד וקרוין אותה פקח וכן אמ' רבי יוחנן שמונת ירך בעוף טריפ' וכן פסיק דהלכה כר' יהושע בן לוי דאמר הלכה רווח' בישראל שמונת ירך בעוף טריפה וזרחה דכל הכי שמונות של ירך באע"כ כביה ואז טריפה שמונת ירך ב' בבהמה ב' בעוף ואי לא קא אע"כ כסרה בין בבהמה ב' בעוף דהא בבהמה פסיקא לעיל הלכתא עד דאע"כ אע"כ ואי בעוף בלא אע"כ טריפה הא תני לוי כל טריפות סמנו חכמים בבהמה כנגדן בעוף יתר עליהם עוף כסבר הע"ז אע"פ שלא ניקב קרום של מוח ולא קתני ביתר שמונת ירך בלא אע"כ כיב' וההיא דתני לוי דסמכא הוא דפרי' מינה תלמוד' בכמ' דוכתי. ודוחק ל' תנא כסבר הע"ז שלא ניקב קרום של מוח ושייר שמו' ועוד דל' יוחנן דטריף שמו' ירך בעוף והא אר' יוחנ' לאו טריפ' דוק מכלל דרב מת' אמ' כסר' וכיון דכסרה בבהמ' ה' בעוף מדתני לוי אלא היינו בלא אע"כ כיבי דכסרה אבל אע"כ טריפה: ב א

הלכך אי כשמוט ירך בבהמה או בעוף ממקום חבורו בקולית כסרה ואי אע"כ כיבי טריפ'. ושמו' אי בבהמה ביד ברגל שלפניה כסרה ושמונת גף בעוף ממקום חבורן בכתף טריפ' מס' סמא נקבה הריאה שהיא בפנים שקרוין פקח: ב ב

נחתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה טריפה מן הארכובה ולמטה כסר' וכן פניטל

זומת הגדין ובגמ' פליגי בבהמה המקשה באיזו ארכובה רב יהודה א' בארכוב' תחתונה ע"ס כמורך לה למעלה מן הפרק והי לה זומת הגדין דהיינו א' ארכובה הנמכרת עם הראש ולמטה מן הפרק אם נחתך לגמרי כסרה למעלה מן הפרק אפי' למעלה מזומת הגדי' אם נחתך העצם טריפ' וסמוך לפרק למעלה מן הארכובה דהיינו במקו' זומת הגדי' אם נחתך ע"ס בלא עצם טריפה והיינו הוא וכן פניטל זומת הגדי' דתנין ואף ע"ב דאתותב על לשון זה ואותיב ליה עולא וגם רב יהודה איכא דאמרי אמר בעניינ' אחר לקולא טפי מכל מקום כן הלכה כ' כדפריש' דלא חזי' דהדר ביה רב יהודה מלישנא קמא כך פירש רבינו סלמיה: ב ב

בעוף

איכא פיתסר חוטוי אי פסיק חד מינייהו טריפה ובבהמה ליכא לא תלת' ופליגי בה לאמרו'ו אית דאמר מסמיה ררב זביד דבתרי דווקא טריפ' ואית דאמרי נמי בחד דאלמי' ואפסיק' ורב יהודה אמר רב ללישנא קמא רוב אחר מהם סנפסק ולשון סני רוב כל אחר דווקא ופי' ר' שני הואיל דלא אתמר הלכת' כמאן בשל תור' הלך אחר המחמיר הלכך אפי' ברוב אחר טריפה: ב ב

והא

דאמרן נחתכו רגליה למעלה מן הארכוב' תחתוכ' אפי' שלא במקו' זומת הגדי' טריפה היינו דווקא ברגלים שאחורי הבהמה אבל בידי' ברגלים שלפני' נחתכו למעלה מן הארכובה כסרה כדאמר רב הונא פ' לא טריפות לא סנו דבעלת פלג אבל בעלת חמש הרי זה מוס לבוה אבל בהדיוט כסר לא ביד אבל ברגל טריפ' ויתר וחסר היו כמו נחתך והא דאמרן נחתכו רגליה שאחריה למעלה טריפה הוא הדין אם כסבר הע"ז גרירא ויכא לחוץ כל כך שאין עור ובשר חופין רובו ולמטה מן הארכובה דכסר היינו הבהמה אבל האבר אסור בכסבר הע"ז ויכא לחוץ מסו' אבר מן החי וכן אמר רב טהיה בהמה המקשה למעלה מן הארכוב' אם רוב בשר קיים על השבר אחר זה ואחר זה בין הבהמה בין האבר כסר ואם לאו שאין עור ובשר חופין רובו בין בהמה בין אבר אסור למטה מן הארכובה אם אין רוב בשר קיים אבר אסור ובהמה מותרת ואע"ב דשמו' פליגי עליה הלכה כרב באוסורי ועוד דשלחו בני מערבא הלכת' כוותי' דרב וכי כסבר עצם ויכא לחוץ' ואין עור ובשר חופין רוב דאמרן בין למעלה בין למטה האבר אסו' מסוס אבר מן החי היינו מדרכין אבל מן התורה אפי' כי מחובר כחוט השערה אם למטה מן הארכוב' מותר לאכול כמו הבהמה ואם למעלה מן הארכובה אילו דין אבר מן החי אע"פ שהבהמה אסורה מן התורה ומותר להוטיטו לבן כח דאין לי לא דין איסור טריפות בלבד דא"ר יוחנן אותו אבר אין לו אלא מכות פרוש בלבד ועוד דתניא לא אם טהר' שחיתת טריפ' אותה ואת האבר המדולדל בה ואם די' אבר מן החי יש לו הלא מתמא כאבר מן הנבלה כדא"ר פ' העור והרוטב ומדרכין אסו' להוטיטו לבן נח מקילי' בה אם למטה מן הארכוב' וזולת' בו ספק' כמו ספיך דרב' לקול' בד דאמרן עור ובשר חופין רובו של שבר הע"ז כסר היינו כי איכא רוב בשר ו מעיט העור קא מפלים לע"ד אבל העור שחופ' כמו

הלכות שריפות

הבשר אין מועיל דאמ' עולא א"י יוחנן עור מצטרף
 לבשר פי' אם יש מן העור כמו מן הבשר א"ל רב נחמן
 לעולא ולימא מר עור מטלים לבשר פי' שרוב הכסוי
 מן הבשר א"ל עובדא דיעבא דההוא בתולא דאתא
 לקמיה דר' יוחנן דעור מצטרף לבשר הוה ואכפריה
 א"ל רב נחמן סאני בר גולא דרכיך אבל בכהמה
 בעי' רוב הכסוי מן הבשר ואין הגדין מפלמי' לכסוי
 הסבר כמו העור דהנהו גידין דרכיך דאתו לקמיה
 סהו מכסין הסבר ואכפריה משום דאמר רבי י
 יוחנן גדין סכופן להקפות נמכין עליהם דחשובין
 כבשר והדר ביה רבא משו' דהדר ביה ר' יוחנן פה'
 העור והרוטב דלא אמרי' בתר סכופו להקפות גבי
 עור הראש של עגל הרך ואם רוב העצם הנסבר
 יוצא לחוץ דרך קרב קטן סבבאר אסור כך פי' ר' טי
 גבי רוב עבוי ורוב הקפו: **ב ח**

דרוסת

הזאב טריפ' ר' יהודה או' דרוס' הזאב
 בדיקה ודרוסת הארי בגס' אבל זאב
 בגסה לא ובג' פלוגת' דאמוראי א"ל אליעי לא בא ר'
 יהודה לא לפרס דברי חכמים וא"ל דאמרי' דפלוג' ר'
 יהוד' וסברי רבנן דזאב אפי' בגסה דריס בעא מיני'
 רב כהנא מרב יש דרוסה לחתול או לא א' ליה סונס
 סאלת אף לחולדה דזוטרא יש דברים שבהם יש
 דרוסה יש דרוסה לחולדה בגלמילי א"ל אף לחתול
 דרב מיניה אין דרוס בכל דבר א"ל א"ל שמה חולדה
 וחתול שוין ברבר פיס דרוסה לזה יש גס דרוס' לזה
 א"ל יש דבר לחתול יש דרוסה ולא לחולדה הא כיצד
 לחתול אין דרוסה באמרי' דרבני' ולחולד' יש דרוסה
 בעופו' ולחתול יש דרוסה ולא לחולד' בגדי' וטלא':

הלכך

זאב אפי' בכהמה גסה דריס לחומרא
 אבל חתול אפי' בדיקה לא דריס כגו'
 בעזי' ובאמרי' דרבני' אבל בגדיים וטלא' קא דריס
 ספיר חתול ולא חולדה ובעופות חולדה דרוסת וכן
 עופות טמאים תכן דרוסת הכן הוי בעוף הגס
 זרוס' הגז בעוף הרק ושאר עופו' טמאי' דרכותיהו
 טהורי' שגדולי' כמות' ושם בזוטרי' מיכיהו ויש דרוסה
 לפועל אבל אין דרוסה לכלב ואין דרוסה בשן אלא
 בצפורי' ודווקא ביד דהיינו רבל סלפכי' לאפוקי' רבל
 שלאחריה וא"ל דרוס' אלא מרעת אבל שלא מדע' כגו'
 ביטן שפכה שלא מרעת כשרה שא"ל זורק אין ארס
 ובהדי' דסליק צפרניה אין סדי' זהר' ויארס' וזאב' כשה' **ה**
 או העוף טמ' א"ל הכה על עוף טהור בידו אם בעוד
 הדי' על העוף טהור שחט העוף קוד' שהסיר ידו כשר
 דא"ל זורק ארס כי אם כשמקי' ידו מיהו יא' לזהר מזה

כי יש פעמי' שמקי' ידו מעל הטהור וחוזר ומכ' ואינו
 ידוע והיכא שדרס אפי' גרברת טריפ' אל'פ סאי' כיכר
 ארמוני' וסלא כקב רק מסהו כדאזכרי' זהר' מקלא
 קלי' ובארס' מתפפט וסורף סביפו יות' מאיכר סהו'
 שיעור חסרו' של גרברת: והיכ' דספ' אם על הארי
 או על הזאב בין הבהמו' או אמרי' דרבני' או גדיים
 וטלא' ספ' לא כנכס אמיל' לא על ובשר ספק אם כלבא
 או סנו' אינו יודע מיכלהם והכה התרנגולין או ה
 הטלא' אם כלב כשר אם חתול אסו' אימ' כלב' וכמרי'
 על וקטעי' לריס' דחד מיכיהו פה רובזיה והשאר כשר
 איהו מעויו שצועק וכן פי' ר' טי מעויו כהם וזה לשון
 נופל בארי ומסתמא בכל שאר מיני' דרוסה הדין כך
 ואיכהו מקרקרין כמו כן כשרי' רבעותי' מבעית' להו'
 והיכא סכנכס ביניה' וסתית' ואכהו מקרקרין פלגי' רב
 סבר חושפין לספק דרוס' ושמו' סבר אי' חושפין והלכ'
 כרב באיסורי' וכן א' אממר חושפין א"ל אם מז' חתול
 או חולד' בין התרנגול' אפי' בצועקין או אפי' אם רודף
 אחריה' ואין יודע אם הכה אותם כשרי' דכו' סוכולין
 לברוח ולהשמט ממנו אי' לומ' טהכה אותם אבל אם
 התרנגולין בלול במקו' שהוא בר וקטן סאנס יכולין
 לברוח ולס' ממז' החתול או החולד' וסתית' והתרנגול'
 צועקי' א"עפ' שא"ל יודע אם אותם הן אסורי' כמו כארי
 בין השוורי' דפסקי' חושפין לספק דרוסה וזהו חומרא
 גדולה ואי' זהירי' בזה כירוב פעמי' חתול' ממז' בלול
 התרנגולין וצועקי' וא"ל כהזרי' מהם מלא כלם אמנס
 יש למז' היתר דרווק' במזילין שהתרנגולות בורחות
 מפני החתול אין אם הכה אות' יש דרוס' דרב דאמר
 דרוס' חתול בגדי' וטלא' מוקי' לה תלמוד' במזיל' דרוק
 וה"ה בעופות לא דריס חתול אלא במזיל' עצמו דהא
 מייתי' יעלה מן תרנגולא דרהיט סוכר' בתריה ועיי' **ה**
 לאדרוכא אבל בארי' וזאב אין חלוק בין אין מזילין
 למזילין דבכל ענין דריסו' אם הכה חתול אח' מהם
 השאר תרנגול' מותר' אם הם במקו' סוכולין לברוח
 ואם הם במקו' בר וקט' כולם אסורי' רשמי' כמו כן הכ'
 השאר פהם שם דלא כימא' כח רובזיה אלא במקום
 שהרב אחר מהם כראמר תלמוד' אקטע רישא דחד
 מיכיהו כח רובזיה אבל בהכאה גדי' לא חזי' דכח
 רובזי' וכן הדין בזאב בין הרחלו' או בי' השוורי' כמו
 ספירשתי' בחתול בין התרנגולין רק רליכ' חלוק בי'
 מזילי' לאי' מזילי' ופעמים שהזאב לוקח רחל או טלס'
 מן האפר שרוע' עם ונושא' בפיו ומזילה הרוע' כשר'
 דאין דרוס' בשן לא ביד שזהו מרגל' סלפכין ואם אין
 יודע אם הכה אות' ביד ונתערבה עם הרב' כהמות

ספיקא

הלכות טריפות

ארום כמו כן מבחוץ אבל בעוברא דאלו טריפות
 הוה ספיקאף מן הקניא ויש בדיקא גט בוסט ספקיבת
 קוץ בו כיכרת ולכך קאמר אימר קניא וכבודק אף
 הושת מבחוץ קודם שחיטה וגם הגרגרת זריכה
 פסוקה ברובה או חסרון בכאיסר ולא במטהו כ
 כדין ספק סוכר ותר' דנקב קוץ ניכר בוסט מבחוץ
 מרקאמ' גבי ווסט אף לו בדיקה מבחוץ נפקא מינה
 לספק ררוסה ולא קאמ' לספק נקובה וכן אמר' שני
 עורות יש לו לושת חזון ארום פמימי לבץ קייב זה ב
 בלא זה כשר היאך אנו יודעין מהפמימי קייב ולא
 החזון כיון שהחזון אס כן אף נקב ניכר בו ואלע' - 7
 שיש לרחות ולומר הן לכאורה כך נראה אבל אף
 נכון לפרט אימר קניא ואין צריך בדיקה כלל כימה
 טעם יהיה זה שלא כחוש סמא נקב הקוץ את ה
 הסימנין כך פירש מורי רבינו יצחק בר' שמואל :

פסק

נשבר העצם ויצא לחוץ מעוף למעלה
 מן הארבעה ולא ידע אי מחיים או ל
 לאחר שחיטה רוב פעמי' יכול להבחין אם הושחר
 מקום המכה אם כן מחיים הוה וכל ספקות שיבאו
 לחכם או יש ריעותא בזומת הגדיים ולא ידע אם
 נפקא אח' מן החוט' או נשמת הירך מחבורו בוקא
 דאטמא ולא ידע אי איעכל כיבויא אי לא וכן נשבר
 העצם ולא ידע אי מחצט יצא לחוץ או ספק טריפות
 בא לפניו על כל כיוצא בזה פי' בה' של רב יהודאי
 דאנן לא בקיאינן בבדיקות יש לנו לאסור הכל ואין
 להתיר מטעם דאימר רב הונא נשחטה הותרה עד
 שיודע במה נטרפה דהני מילי כשיש לתלות בהיתר
 כגון זאב שנטל בני מעין והחזירן כשהם נקובים
 דיש לתלו' הנקב בזאב אבל במקו' שתלוי בחסרון
 הלב וחסרון חכמה טאינו בקי להבחין אם קרוי זה
 סרכה או נפקא אח' מחוטו זומת הגדין ויש ריעות'
 בדבר שתלוי הטרפו' יש לאסור הכל כדברי הגאון'
 ואם נשבר העצם למעלה מן הארבעה וחזר ונקטר
 מקורין רטואיר בזה ח' רביכי דאה רבי' יעקב שלא
 אסר וסמא הטעם היה כי אם יצא העצם לחוץ לא
 היה נרפא ונקטר אלא ודאי לא יצא לחוץ וכשר :

יש להת' דמספק ספיקא סמא' אף זו שנסא הזאב
 ואפילו היא זו סמא בטן ולא ביד וזע' אם דומה למה
 ספירטתי בכוף הלכות אסור והיתר דבריה ודבר
 שבמניין ויש ספיקא דאורייתא אף להתירה מל ידי
 סנתעברה אחרי כן אפילו באלף דכיון שקודם ס
 סנתעברה היה הספק אסור מן התור' חשוב כוראי
 לאסור בכל שהואם צואר הבמה מלוכלך ברם
 מהכאת זאב או חתול או דבר אחר אף לו תקנה ד
 דכיהו דגרגרת יכול לבדוק אם האד' מתחת הארם
 מ' הושת איו וכול לבדוק לא מבפני' דאמ' רבא ווסט
 ארום מבחוץ ולבן מבפני' למאי' למ' לספק ררוסה
 שארמימות הדריס אף נכרת בו ואם ספק שמה הו
 מלוכלך הצואר מנקיבת קוץ או הושת סמא יש לו ב
 בדיקה כרפ' בסמוך וגם הגרגרת צריכ' פסוקה
 צרוב אוחסרה בכאיסר אבל אם מדרום מלוכלך אף
 באור' משהו טריפה אף בקנה וגם אף בדיק' בוסט'
 אבל אם בעוף הוא יש לה בדיק' כראמ' ריש השוחט
 ההיא אונזא דהוות בי רבא דהוה ממסמס קועיה
 דמא אמר רבא היכי נעביד נשחטה והדר נבדקיה
 דילמא במקום נקב קא שחיט נבדקיה ברישא הלא
 ווסט אף לו בדיקה מבחוץ אמר ליה רב יוסף בריה
 נבדקיה לקנה ונשחטה ובת' הכי נהפכיה לושת
 וכבדקיה אם האדים מבפני' והא דאמרן פרק אלו
 טריפו' ההוא בר אונזא דהוה בירב אשי על לבי קני
 אתא כי ממסמס קועיה דמא אמר רב לאו אמרת כ
 ספק כלבא ספק סוכרא אימר כלבא להקל הכא נמי
 ספק סוכרא ספק קניא אימר קניא להקל והשתא
 נמי כי קניא קא מחייה למה לא יצטרך בדיקה כמו
 כההיא דפרק השוחט ומאי נפקא אי קניא מחייה או
 סוכרא יש לומר אי קניא מחייה אי בגרגרת
 הוא צריך פסוקה ברובה או חסרון בכאיסר ואי על
 ידי סוכרא הוא אפילו בגרגרת אם ארומה בכל ס
 שהו טריפה שהארם סורף סביבו כדקאמ' תלמודא
 דרוקתו בכל שהוא מאי טעמ' זהרא מקלא קלי והשת'
 בההיא דהשוחט בדקיה אי משום ספק סוכרא או
 משום ספק של קניא ובההיא דאלו טריפות אמ' שיש
 לתלות בקניא יותר ולא יהא טריפה בפסוקת רובא
 או בחסרון בכאיס' אי נמי בההיא דפר' השוחט לא
 היו מלופקין מנקיבת קני' כי אם מסוכר' מדלא קאמ'
 דעל לבי קני כמו באידך עוברא' וגם מרקאמ' עלה
 ווסט אף לו בדיקה מבחוץ וכראה דהיינו דווק' לגבי
 דרוסה לפי שארמומית הארם אף ניכר בוסט שהו

סליקו הלכות טריפות

הלכות איסור והיתר

כל

כפור טהורה תאכלו וזה אשר לא תאכלו מהם הכסדר והפרס והעצמה במירי עפרים וארבע עופות טמאים מנה הכתוב עם למינו למינה למינה ובכסדר יש ארבעה קימני טומאה ובתורין יש ארבעה קימני טהורה ולו הן יש לו אכבע יתירה וזפק וקורקבנו כקלף ואינו דורס.

ותפע עפרה מעופות טמאי יש להם ג' קימני טהורה ועורב יש לו פנים קימני טהורה מאותן פלטה פוטנן בתפע עטר ופרס ועזני בכל חד יש לו קימין א' של טהרה ואינן פוין אלא טימן טהרה רביעי יש צ' חד מינייהו שאינו בכולם וחד מפלטה קימין פים בתפע עטר יש באיך עוף ולא ידעינן הי בהאוי והי בהאי :

הנז

כל עוף הדורס טמא וכל פים לו אכבע יתירה וזפק וקורקבנו כקלף טהור פי רבי שלמה והוא שאינו דורס עמהם ורבי יעקב בן בתו מפרס מדאי כזכר במשל דבהני תלת לחודייהו כסר לפי שבידוע שאינו דורס וא"ל תפע עטר עופות טמאים פים להם פלטה קימני טהרה אינו דורס הוי חדא מינייהו דאי יש להם פלטה קימני טהר' אחרים אם כן גם הם אינן דורסי' כרפויסית. וא"ל יש להם ארבעה קימני טהרה וכן מצב מרקאמר בגמ' כל עוף הבא בטני קימין טהור ובלבד שיכיר עורב ועל כרחין אחד מפני קימני טהרה בעוף הבא לפניו אינו דורס חד מינייהו דאי פני קימני' אחרים דילמא הוא דורס ותנן כל עוף הדורס טמא ומדאי'ל לפוקי בעורב אם אינו מכירו אם כן עורב אינו דורס ומירי דתרי קימני טהרה של עורב הדרי בתפע עטר' א"ל אי' דורסקין ועל חסם אמ' מתני' כל פים לו פלטה קימני טהור אלא אפי' בטני קימני טהור אותם פנים שאינן בעורב ועורב היה מכוי ביניה' כרתנ' מטלטלי' הלוק מפני שהוא מאכל לעורבים וכן פרק הסולח אתא עורבא אמר עיליט ברח והוי יכולין לברקו. ולפנות פני קימין שלא ימצאו בו או קימין אחד של תפע עפרה עופו' וגם אותו קימין שאין בהם דהשת' לוכא לפטוקי בפום עוף טמא הכתוב בתורה והוי מכויין ביניהם כדאל' יוחנן לדידי חזי לי סלך וכן רבה בר בר חנא חזי לי רחם אלא נקט הני תלת להודיע מי הם הקימני טהרה :

בו

תני רבי חייא עוף הבא בקימין אחד טהור דמרתני רחמ' כסר לומ' כסר דאית ליה ד' קימני טומאה טמא הא עוף דאית ליה קימין אחד

טהורה טהור כיון שלא יהא ממין פרס ועצמה דלית להו לא חדא ולא כגמר מיניהו לטמא' אי' מינס טבא בחד קימין וכל סכן אם בא בב' קימני טהר' טטהור ובלבד שלא יהא ממין עורב ולכא' אם יש לו ג' קימני טהרה כגון הני אוזין שאין להם זפק טטהור כיון שאי' ממין התפע עפרה עופות הכתוב' בתור' ולא גמרינן מיניהו לטמא' כיון דכתב רחמנא כסר' ואם אינו מכיר עופות המכוין א"ל עוף הבא בקימין אחד טמא דרילמא מין פרס ועצמה הוא אע"ג דאינהו לא שכיחי ביטוב ולכא' עוף הבא בפלטה קימני טהרה טטמא דהא איכא לפוקי בתפע עפרה עופות טומאים הכתובים בתורה : אמר רבי יצחק עוף טהור כאלל במקורת וכראה למורי רבינו דעוף הבא לפנינו וקורקבנו כקלף ביד בלא דוחק וגם כ' אחר עמו טטהור' אע"פ שאי' מכיר פום עוף טבעולס דסימ' רביעי שאין ביט' עופות טמאים מממע לסוס פסט' דשמעתת' דהיינו קורקבנו כקלף ואותו אי' לא בפרס ועצמה שאין להם רק קימין אחד. ואותו עוף הבא לפנינו פים לו ג' קימין פני על כרחין טהור הוא וכן אית' התם ח' עופות הם שהם ספיק' מאי ספיקייהו דקורקבנייהו כקלף בסכינא ולא ידעינן מכיון שאין יכול להיות כקלף ביד כי אם בסכינא שמה אין קרוי כקלף בהם וכראה פהיהו להם פלטה קימני טהרה אחר' ואם אי' קרוי כקלף בסכינא אם כן ממין תפע עפרה עופות טמאים הם פים להם אותם ג' קימין אחר' אבל אי מקרוי קורקבנו כקלף אם כן יש להם ארבעה קימין של טהרה :

בו

תנו רבנן לוקחין בזים מן המים ואין חושפין לא משום נכבות ולא משום טריפות וניחוש דילמא דעוף טמא כינהו פי' דאף על גב דתני ר' בלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם טעופות טהורין מרובי' על הטמאי' לפיכך מנה הכתוב בטמאים מ' מין אחד של טמאי' יש בו הרבה עופות יותר מהרבה עופות טהורי' וכדאמר איסי בן יהודה מאה עופות טמאים יש במזרח וכולן מין איה הן לפיכך הוצרך אבוה דשמואל לתרץ באומר הגוי' בז' הללו של עוף פלטי ואלו מכירין שאותו עוף פלו טהור הוא. ופרקי' זכבדוק בקימין דתני' בסמיני' בז' כולן כך עוברי' דג' ראש' א' כד וראש' אחר' חד חלבון בחוץ לחלמון מבפני טהור כמו כן אם החתיכ' פלמי' של ביכיר דג' הם המחוברי' יחד אם ראש' א' כד עבול וראש' א' חד אם כן הם מדג' טהורים ומסני' בחתכות הבצ' של עוף ואינו יכול לברוק אם ראש' א' כד וא' חד

ולברוק

הלכות אסור והתר

אין לסמוך גם על סימני עוברי דגים להכשיר הדג' שאי' להם תקשקשת לומר

הלכך

שמה כשרו כשעלו מן המים :

דאמרין אין לוקחין בזי טרופו בקערה

מגיד וטעמא דכיון שאין רגלו למוכר כך מוכחא מלתא שהם של טרופה ומכר לו ישראל חתוכות להיכירא שלא יקדם ישראל ממנו אלכ' כן אותן הקטליים ואובליאיים סבלו מביצים מותר ל לקנותן מן הגוי' דרוב עסות אינן כלושו אלא מביצים סלימות תחלה ביד עושה העיסה וגם אין לאוקרן

מסום חספא דמ' היה דם בביצים דרוב בביצים אין בהם דם וגם כפאוכלין בביצים בליות בגחלים אין בודקי' אותם אם יש בהם דם ואין יכולין לבודקן לא אזלינן בתר רובא ואעפ' פרגילות לעיין בהם משום דם כשעושין מהם תבטיל ללבנו או לבטלו במחבת בלא קליפ' או בטנף חומר' בעלמ' הוא ואם לא בדיקן תהלה מותרין מ'ים שרובי' לאוקרן אותן אובליאיים וקטליים לקנותם מן הגוי' מסום בסולי' ג' על ב

ביצים ואפילו אותן שאין שומרי' עצמן מפת של ג' דאל' בירוש' פת עמעמו עליו והתירוהו חכמים וגם רבי התייר את הפת מ'ם איסור בסול' ג' מסאר' ד

דברים לא הותר כדמ' רבינו יעקב דשתי' גזרו' הו' כדתנן פרה אין מעמידין הפת והשלקות של ג' וגם בגמרא רובה להביא פסוק לאסור מלחם לא הכלתי ומים לא פתייתי מה מים שלא כשתנו כו' וחלו גזירת

פת היה ג'וי לכל שמטמ' עשר דבר הן פתן ושמן כו' והגזירות של שמנה עשר דבר היו הכל בקיאיין בהם כדאמר' התם אם יבא ליהו ויתיר אין שומעין לו סכבר פטט איסורו ואם כן איך היה טועה לומר

דבסולי' ג' מן התורה אלא סכי גזירות היו תחלה גדרו על שלק' ימים מקדם והיה סבור דמן התור' הן ולבסוף אתו שמאי והלל וגזרו על פתן ולבסוף כי ה התירו גזירת פת לא הותר' גזירת בסולי' ג' משאר

דברים ואומ' מורי רבי' דכיו' שהביצים הן בטלי' ואינן בעין והעים עיקר שהרימברכי' עליה המוציא לחם מן הארץ להכי אין איסור' בסולי' ג' בבב' וכדאמרין

ג' מן הגוי' מסום בסולי' ג' פתק אין מעמידין כפא דהרסנא יש בו משום בסולי' ג' פטטא מהו דתימא הרסנא עיקר ושרי קמ' המחא עיקר ואסיר אלמא אי היה הרסנא עיקר אין

איסור בקמח כיון שאין עיקר ואעפ' אותם פטט' מ'ם של דג' שאפ' אין סהרדיס אסורי' משום בסולי' ג' כמו כן אף העיב' מבחוץ אסורה דאעפ' דפת התירו

וגם

ולכדוק בחלבון וחלמון ומשני בטרופות ופריך הא אין מוכרין ביצה של טרופה לגוי' פן יחזור ומכרם לישראל ח'כ טרופו בקערה לפיכך אין לוקחי' ביצים טרופו מן הגוי' אלא אמ' רבי זירא סימנין אין לסמוך עליהם מן התור' להכשיר וסימנין שהזכיר בבריותא מסום ראי חזי שאין ראפה אחד חרד ואחד כד וראי טמא ואי חזי ראש אחד כד ואחד חרד אי אמ' של עוף פלוגי טהור סמוך עינוייה וכשר כיון דאיכא תרתו ל לטובותא ואי לא אמר של עוף פלוגי טהור לא תקמוך על הסימנין דאיכא עורבא דרמי לוינה :

הלכך

לפי התלמו' אסור ליקח בזי' מן הגוי' עד שיאמ' הן של עוף פלוגי טהור אף על גב דחזינן בהו סימני בביצים טהורי' ראש אחד כד ואחד חרד וחלבון מבחוץ וחלמון מבפנים ואעפ' עתה אין כזהרי' מזה וטמא היינו לפי שעכשוין אין מצויין ביטניו בביצים של עוף טמא וגם אין רגילות עכשו למוכרן ורבינו יעקב או אלכ' סקימני בזי' לא סמכינן עליהו מיהו סימני עוברי דגים הוי דאורייתא ועל כן אותם דגים שאין להם תקשקשת כגון בורבוטא ודכוות' ואין יודע אם היה להם תקשקשת כשעלו מן המי' ואז כשרו יש לברוק בחתיכ' של עוברי דג' שהיא שלמ' אם ראש

אחד כד וגם' ואחד חרד ויש לסמו' ולהכשיר על זה וראיה לדבר דאמרין סליה אין מעמידין אין לוקחין עוברי דג' לא מן המומחה פי' ישר' שבקי להכיר עוברי דגים איזו הם מדגים טהורי' ואיזו הם מדג' טמאין ראש' לא טע' כשלקחן מן הגוי' אבל מישראל שאיכו מומח' לא דמ' טעה כשלקחן מן הגוי' ופרי' אפי' איכו מומחה

ליכדוק בסימני' דתני' כסימני בזי' כך סימני עוברי דגים ומשני בטמוחו ולא משני סימנין לאו דאוריית' כדמשני הכ' כ' או טרופו גבי סימני בזי' של עופו' ש' גבי עוברי דג' הן דאורייתא מיהו או רבי' הקדוש בן

אחות שיש להו' דכי אמר של דג פלוגי דטהו' אמאי אין לוקחין אם יש גם סימני' דכי ה' בביצי עופות כשרין כיון דאיכא תרתו לטיבות' לכך הוצרך לומר פטמוהו וכו' מ'ם לוקמא בשלא אמ' של דג פלוגי טהור

ובלא נמוחו וסימני' לאו דאוריית' לא ש' הם דאוריית' יש לו משום דאוקמ' בכל עניין אפי' אמ' של דג פלוגי טהור לכך הוצרך לומר' כשמנחוהו וכו' הוא לא מיירי בא' איני מלחתי' דהא אמ' רב אם אמ' איני מלחתי' נאמן א' לא מיירא בכל עניין' ל שאין רגילות שיהיה בטעת מליחה אבל רגילות הוא לומר' של דג פלוגי טהור ולכך

הוצרך כשמנחוהו אפילו סימנין לאו דאורייתא :

וגם

הלכות איסור והיתור

וגם שמניו של דג' הבלוע בה אינו בעין מכל מקום
קורס שבלוע בעיסה היה אסור וכמא' שהעיסה ב
בלועה מאיסורה דרבנן' תנן בעדרויות ביצה
נבלה כל שממה נמכרת בסוק בית שמאי מתירין
וכ' אורחין וסוקן ביצה טריפה שאסורה מפני ש
שממה באיסור ואלפי' ש' אורחין ביצה שממא'ת
בתרנגולת נבלה כגון שמה ודרס בטעת שחיטה
או שהיה הסתם שסמחט' בו פגום אל' חשוב' הביצה
כבשר נבלה ואין אמרי' השוחט תרנגולת ומא' בה
בצים גמורות מותרות לאוכלן בחלב פ'ק רביצה יס'
לומר רבי' נבלה גמרי' אטו ביצת טריפה דאסריא
מריא' שהיתה תחלה קטנה וכשר בטעה טריפות
וכממה באיסור בבטן האם אי כמי גבי בשר בחלב
דכל אחד לבדו היתר גמור לא גזרו בתערובתן
אבל ביצה של נבלה לזכא' סוס היתר פשוט ובה'ג'
תיד' דבצים גמורות מותרות בחלב מסוס דאף ב'
בשר גמור של עוף בחלב לא הווי' אלא מדברנן'
ותימה דהא אבעיא להו פרק כל הבשר בשר עוף ב'
בחלב הוי' ראורייתא או מדברנן ולא אפטיטא ליה
ותו הא דאמרינן פרק הדר ופרק אלפי' אפי' ביעתא
בכותחא לא ליסרי אינסי קמי רביה מטעם דפשוט
הוא שמתר מרקאמר אפילו ביעתא כו' מסתמא לא
איירי בבצים ולדות דבהנהו לא בריך הוראה אלא
קא מיירי בבצי' שממא'ו בתרנגולת שחוטה ואמאי
פשוט שמתר אי אף היתר שלהם אלא מטעם כשר
עוף בחלב דרבנן הלל אבעיא להו ושמא הוא ד'
דאורייתא: הלכך הני בצים שממא'ו בתרנגולת
שחוט' אם הם גמורו' בקליפה מותרות לתתן בחלב
ואם לאו אסורו' דאקרו' בשר וגם כריך למלחן בשאר
בשר ואם ממא'ו בתוך תרנגולת שנתנבלה ב'
בשחיטה אסורות כ'ה דמס' עדויו ומי' אם נתעברה
בשאר ביצי' אי' בטלה ברוב כמו ליטרא קזיעול רהוי
דרבנן ואפי' בלא בטול ובי' נבלה כמי דרבנן היא
שהרי משנתנבלה ומתה התרנגולת לא גדלה עוד
הביצי' אבל ספק ביצת נבלה ספק משחוט' כשר' אפי'
בלא תרעובת רהוי ספק דרבנן לקולא אלפי' דביצי'
ספק מולד ב'ט ספק מולד בחול אסור' ואפי' נתעברה
היינו משו' דבר שיש לו מתירי' לאחר יט' ולכך אפילו
בדרבנ' אפי' בלא' לא בטול וביצי' שממא' בתרנגולת
טריפה הוי' ספיקא דאורייתא דשמא בטעה סמטרפ'
התרנגולת לא היתה הביצה רק בשר בלא קליפה
והוי' כמו ירך האם ואחרי כן נגמרה קליפתה:

ואם תרנגולת שהיא ספק טריפ' יולדת בצים שחלא
קמא אסורין דהיינו בצים שהיו במעיה בטע' טרפות
אבל אותם שבאו להו מחמת זכר' שזקק לה אחרי
סאידי' הספק כשרי' וגם התרנגולת כשר' דאי איתא
שהיתה טריפ' לא הית' מתעברת עוד ויולדת כדפסקת'
תלמודא הלכת' בזכר כל יב' חדש אם היה אח' הספק
יב' חדש אל' אי' טריפ' ובתנב' כל שולדת הלכך הא'
דפליגי בולד טריפה דרבי אליעזר א' לא יקרב לגבי
מזבח ורבי יהושע אמ' יקרב לגבי מזבח לא פליגי
בכטרפה ולבסוף עברה ובפלוג' דזה וזה גורם אי
מותר אי לא שהרי טריפה אינה יולדת אלא פליגי ב'
בולד שהיה לה בטעת הטרפות ור' יהושע סבר יקרב
לגבי מזבח דסבר עובר לאו ירך אמו הוא ואלפי' ד'
רביצה טריפה הכל מודים בעדרויות שהיא אסורה
היינו ביצה דווקא דאגרא בגופא טפי וכמו גופא
דמיא כיון דשמא אז היא בלא קליפה אל' בשר היא
כמו האם ואף על גב דבפרק טור שנגח את הפרה
אמרינן תרנגולת שזהיזה אינה גובה מביצת' מאי
טעמא פירוטא הוא דבר הנכדל וכפרט' מן האם פ'
היינו מסוס דאמר ליה מזיק לזיק המוציא מחברו
עליו הראיה אייתי' ראייה שהיתה הביצה בלא קליפ'
דאז הוי ירך אמו וסוקול' ופרה שהזיק גובה מולדה
אפילו הזיק האם ואפילו בשור תם דעובר ירך אמו
הוא אבל גבי טרפו לאו ירך אמו היא ויקרב למזבח
דכי נחתכה רגל בהמה לא הזיק לו בכך עובר פ'
שבבטן כלל: תנו רבנן בעולי בצים מותרין
פי' ר'טוי בצים טהורים שנתבטלו עם טמאים אף פ'
פליטה וגעול של טמאים אוקרתן כדאמרי' פרק גז'
הנסה כמיא דביעי בעלמא שאין בהם טעם וקטטה
על זה דלקמן פרי' עלה טובא ולא מייתי' הך ברייתא
דהתם א' רב נחמן ביצי' בס' ואין ביצי' מן המכיל ופרקי'
והא אמרי' אינסי כמיא דביעי בעלמ' ומסני רב נחמ'
איירי דאית בה אפרוח דחשוב כבשר והוא הד' אם
יש בה רס דסופו להיות' אפרוח ופרקי' ביצים פ'
טמאות ששלקו עם טהורו' אם יש בנותן טעם אסור'
הכא כמי דאית בהו אפרוח ומסו' האפרוח קרי ליה
טמאה והא קתני סיפא בצים ששלקו אם יש בהן
אפרוח בנותן טעם מכלל דריש' לאו באפרוח מארי'
ומסני פרושי' מפל' דאי רישא בלא אפרוח סיפ' דאית
בהו אפרוח למה תכא ומסני' תכא סיפא לגלות על
ריש' דלית בה אפרוח ואיפה אסורה: הלכ' אם בצים
של עוף טמ' נתבטלו עם בצי' טהור' או עם רב' היתר
אין

הלכות איסור והיתר

אין להיתר ולסמוך על לסוף בנ"ל ארס דאמרי כמיה
 דביעי בעלמ' טאי בהם טעם דהא מקשיע עלה ותיריך
 ואשכוי לאכסמוך וגם רב נחמן אמר דבריו סתם
 ביצה בס' ולא פירש או בטמאה או דרית בה' אפרוח
 ואפי' למאן דאמר דשרי היינו כשהיא בקליפה אבל
 בלא קליפה מורה דיהיב טעמ' ואם יש דם או אפרוח
 בביצה טהורה אז ודאי כותל טעם וכד' טעם ממה
 סנתבטל עמה וברייתא דהכא תניא געולי ביצים
 מותרין מפרס בשתובות הגאונים בענין אח' כגון
 שהכה על התרנגולת ויבתה הביצה ממנ' ואשמועי'
 אף על גב דביתתה הביצה קודם זמנה אין בה אסור
 אבה מן החי והשתא כמי אחי ספיר דמיירי באסור
 ביצה עכמה דומיא דסיפא ביצים מזור' כפס היפה
 תאכלם מיהו בירושלמי משמ' קצת כפי' ד' דבריית'
 דגעולי ביצי' מיירי בביצים טמאים סנתבטלו עם
 בצים טהורים דאמרינן במסכת תרומות פרה בצל
 אמ' רבי זעירא דהאן דאת אמר דמותו' הוא שטלקן
 בקליפיהן אבל קלופו עם שאינן קלופו כריכו' פעור
 אחר אלמא מיירי בנתינת טעם על טמאה בטהורה
 מיהו יש אחריכ' בירושלמי שורו עבר ולא יגעיל'
 משמע פירוש הסניסמרמה געולי ביצים דברייתא
 דמיירא קודם זמנה יבתה לפסוק שאומר שורו כ
 כשיעבר הפ' לא יגעיל סכבת זרע בחנם או שמא
 שום ארס כתבו בירושלמי על פי תשובת הגאונים
 נמצא עליה קורט דם זורק הדם מן הביצה ואוכל
 השאר אמר רב ירמיה והוא שנמצא על קשר שלה:
 תני רבי רוסאי אבהו דרבי אפטוריקי לא סנו אלא
 שנמצא דם על חלבון שלה אבל נמצ' דם על חלמון
 שלה אפי' ביצי' אסור הכי פירושא הוא שנמצא דם על
 קשר או זורק הדם לבדו ואוכל שאר הביצה אבל
 כתפסט הדם חוץ לקשר או אפי' הביצה אסור דשרא
 תכלא ככולא: ובת' הכי קא' לא סנו דאוכל השאר
 לא שנמצ' על חלבון פירוש על קשר של חלבון אבל על
 הקשר של חלמון כל הביצי' אסור והוא הדין דהו' מצי
 למימר שנמצא על קשר של חלבון דהביצה אסורה
 כי כתפסט חוץ לקשר אבל מפליג שנמצא הדם על
 קשר גרידא וכי נמצ' הדם על הביצה בלא על הקשר
 כלל דדם אסור והשאר מותר אלא משמיענו דכי כ
 נמצא על הקשר גרידא אוכל השאר אבל אם יש על
 הקשר ומשם יצא לחוץ הכל אסור' והא דתנן פר' דם
 שחיט' דם רגום דם חבבים אין חייבין עליו משמע
 הא אסור איכא היכ' שנכסו ובגמ' תנו רבנן כל דם

לא תאכלו שומע אני אפילו דם דג' ורס ביצי' תלמוד
 לומר לעוף ולבהמה אפי' דם דגים שכולו היתר'
 הזויא דם ביצים שאינן מין בסר זהו מן התור' אבל
 מדרבנן אסור כדאיתא במתני' דהתם והיינו דם
 שעל הביצה כשאין כלל דם על הקשר שאותו לא בא
 מחמת סנתחממה הביצה תחת התרנגולת אלא מ
 מחמת שהביצה מותרת ולכך אינו אסור לא מדרבנן
 אבל דם שעל הקשר נסופו להיות אפרוח אסור מן
 התורה שהיו אותו מין בסר והא דקאמר ר' ירמיה
 והוא שנמצא על הקשר הוא הדין אם נמצא להיו' על
 הביצה שאין כלל מן הדם על הקשר שזרקת את הדם
 ואוכל את השאר אלא קמ' דכי נמצא על קשר ולא
 הלך יותר אז דווקא אוכל השאר אבל אם הדם שעל
 הקשר כתפסט לחוץ אז אסורה הביצה ועוד מצינן
 לפרס דכי יש דם על הביצה ואין כלל על הקשר אף
 הדם מותר גמור וכן נמצא על קשר של חלבון הדם
 אסור' מדרבנן והא אתי בפטיטות אמ' רבי ירמיה והוא
 שנמצא על קשר גרידא אז זורק הדם ואוכל השאר
 אבל אם אין בענין זה אין הדין כך אם אין דם על
 הקשר כלל כי אם לחוץ אז אפי' הדם מותר ואם הדם
 על הקשר וגם יצא לחוץ אז הביצה כולה אסור' ואי'
 אוכל השאר וצ' בירושלמי דמס' תרומות כי משמע
 מס' קצת פירוש זה:

הלכה

אם נמצא דם בביצי' על קשר של חלבון
 ולא עבר הדם חוץ לקשר זורק הדם ש
 שמא מן התורה ואוכל הביצה אבל אם יש דם על
 הקשר וגם יש מאותו דם על הקשר כל הביצה אסור'
 ואם על הקשר של חלמון נמצ' הדם אפי' כתפסט חוץ
 לקשר כל הביצה אסור' דשרא תכלא ככולא והא יש
 דם על הביצי' אבל אי כלל דם על קשר לפירו' ראשון
 הדם אסור מדרבנן והביצה מותרת ולפיכך בין דם
 בין ביצה הכל מותר גמור:

פסק

ביצה שמרוקמת ויש בה צור' אפרוח
 יש בה איסור' כל זמן שהאפרוח בתוך
 הקליפה והאם יצא לחוץ מותר מיד לרבנן ולר' אליעזר
 בין יעקב אסור ער שיתפתחו עיניו כדתני' כל השרץ
 השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא כתפתחו
 עיניהם ומוקי לה פ' דביצה כרבי אליעזר בין יעקב
 וקא' התם לעיל מההיא דאף רבנן מורו קודם שיצא
 האפרוח מן הקליפ' מיהו איסור' זה דכל השרץ השורץ
 אי אלא מדרבנן וקרא' אסמכתא בעלמא כדאיתא
 בהדיא פרה' אלו טריפו' ומ' כדא' דמן התור' אסור
 משום

א
 ב
 ג

הלכות איסור והיתר

ממנו כבלה ואפי' פוחטו איך בכך כלום שאי' שחיטה
סויבא ביה וכן בהמה קודם שטהתה טבעת ימים
אמריכו פרק החולץ ופרק רבי לעזר דמילה כל דלא
סה טבעת ימים בבהמה נפל אבל איסור דהשרץ
השורץ על הארץ ליכא בה רק אסמכת' בעלמא הוא
מיהו יקטה כיון דאיכא איסורא דאורוי' עליה כדכרי'
למה אסמכה אהרא דכל השרץ השורץ ושמה ממנו
ראיתיה באפרוח טמא מן התורה אסמכה גם
בטהורי' לה

אמר

ממחל קיסות שהתליח באיביה אסורה
התולע הנמכ' בפרי אם היה בפרי כשהי'
מחובר באילן אז התולע אסור ממנו השרץ השורץ
על הארץ אבל אם לא בא התולע עד אחר שכתלם
אז התולע מותר כל זמן שלא יבא התולע בעודו חי
חוץ לפרי' לימא מסייע ליה על הארץ להוציא הזניח
טבערשים והתולעים שבתמרים דשרוי' ותניא אהדך
לרבות תולעים שבעיקרי זיתים וטבעיקרי' גפנים ד'
דאסוריו' מאי לאו הא והא בפירא והא דאתלע פירא
באיביה אסור והא דלא אתלע פיר' באיביה שרי' לא
תסייעוה אדרי' ואדרי' כגון דאתלע באיבי' הא דאתלע
פירא שרי' הא דאתלע אילנא גופא אסיר' תולעים
טבעץ האילן דוקא אסורי' דוק' כמו דקתני טבעיקרי'
זיתים וטבעיקרי' גפנים דמטמע בעיקרי' העץ

פסק

מטמע לכאורה דאי' הלכה
כשמואל מדקאמל דוקא כמו
אם כן מטמע דתולע טבדל
בפרי בעודו באילן התולע שרי' מיהו איך לסמוך על
זה אלא התולע אסור כשמואל דיש ליישב הלפון כך
לשמואל טבעיקרי' זיתים בעוד הפירי מחוב' בעיקר
הזית אסור והא דקאמר דיקא ממנו דפסיטא
ליה דלא מטמע כוותיה אבל תולע טבא בפרי אחר
שכתלם אז התולע מותר ודוקא כל זמן שלא יבא חי
מן הפרי אבל אם יבא חי מן הלל הפרי אסור אפילו
על גב הפרי אסור ממנו שרץ השורץ על הארץ
ואותן פולין ופייס שהן בלא טרביט ולאחר שכתלם
מוכא הרבה זניח מהם כמו זבובים קטנים בקערה
כולן מותרין ממנו שאותן זבובים קטני' איך רגילות
ליגדל בגוף הפולין עד לאחר שכתלם מן הארץ אם
כך מותרים וכי תימא טמא יבאו חוץ לפולין בעורן
חיים וכאסרו ממנו שרץ השורץ על הארץ איך לחוט
על זה דאם איתא ריבא בעורן חיים איך חוזרין עוד
לתוך הקטנית אם כן אותם טעכסו מבוסלים והנס

בקער' חוץ לפולין מותרין כיון דלא יבאו מחי' לחוץ י'
ויש מחמירים ונותנין הפולין לבטל במים רותחין ט'
שימותו הזבובים מיד בתוך הפולין קודם שיפרטו
לחוץ בתוך מים זוכנין פן יבאו לאוץ חיים בתוך ה'
המים וכאסרו גם ומתים מחמת רתיח' המים ואוכלין
בקערה וזוין לאסור הזבובים מטעם שרץ העוף
אפילו לא פירטו חיים לפי שהיו פורחין אם היה מיח
אותם הא ליתא דהא זניח טבערשים וגם שבכליטת
איך אסור אלא ממנו שרץ השורץ ואפילו שרץ הארץ
ליכא עד שיפרטו לאויר העולם הוא הדת איך אסורין
ממנו שרץ העוף

ואותן

תולעי' הנמכאי' כטרביטו קיטט טל'
פויים או טל פולין רגילות לבא גם
בעודם מחוברין לארץ ואסור התולע ואם כתבטלו
ואיך כמכא התולע בריך ששים לבטל טעם התולע
פי' רבינו יצחק בר רבי אשר הלוי אפילו אם יש פס'
בין פולין אחרים ובין המים מכל מקום הכל אסור
לפי דכשעיר' המי' רותחין מכלי ראשון מעל הקטנית
טמא בסוף הערוי' טמא טמא כשאר רק עד מעט מים
בכלי באתון מעט מים טרביט שבתוכו תולעת ואס'
כל מה שבתוך המים שאיך ששים בתוך אותן מים
מועטין עם הפולין כסרים טכמי' איך בין הכל ששים
לבטל טרביט האסור וגם אחריו כן כתעברו אותן
מועטין טכסארו עם אותן שהיו למעלה מים וכאסרו
ממנו טכגעו בעורן רותחין המותרין אל האסורין
וכן הדין בבישול דגים קטני' הרבה ואחריו כן לאחר
שעירה המים מכא דב קטן טמא אסורין כולן אצט'
שים יותר מטעים במים וברגים אחרים לפי כשעירה
המים מכלי ראשון טמא בסוף העירוי' טמא היה רק
מעט מים עם היה הדג טמא ואסר כל הדג' שבכלי
לפי שכתעברו אחריו כן וכאסרו המותרים כנגעץ
אל האסורין בעורן רותחין אף עכ' שזרק כבד לחוץ
את הדג טמא כשמצאו אבל ממנו טערוכות לא כיון
סהכסרי' הוו רובא ואי' האסורי' קרויין דבר טכמנין
דכימא אפילו בחלף לא בטול וגם ממנו בריה לא
בטל איך לאוסרין דאיך קרוי בריה אלא דבר טכאכר
מחמת עצמו ולא מחמת אחרים והדג טמא כשמצאו
הסליכו לחוץ אלא אסורין מפני טכגעו חמין זה לזה
וכן הדין בביצים שכתבטלו ואחר כך נמצא באחד
דס או אפרוח כולם אסורין אף על פי שים טעים בין
טמא ביצים ומים לפי שכתעט מים טכסוף העירוי'
טמא היה הטמא וכאסרו כל אותן ביצים טכמים מ

הלכות איסור והיתר

מועטים שאין בהם טעמים ואחריו כן נתערבו עם העליוני פחוץ למים ונבעו זה לזה וכאשר לא החכם כך יעשה ימתין מלערות ער שזכרנו המים או אם ירצה ישים מים בזכין במדה בכלי לכנן הכותחין ואז כשערה המים אחר כך אם היה תחלה ס' במי הבטול כולן הוו מותרין ואם הוציא אותן מן המים רותחין בכף כל אחת ואחת לברה הכף אסור מפני הביצה אסורא שהיתה עליה חוץ למים ואחר כך הוציאה באותה כף שאר הבצים ואסרן ברם כראיה לידמותרין כולן כיון שיש רוב דגים חוץ למים אם כן האסורים שבתוך המים מועטים בטלים בהם ואם משום שגבעו האסורין לכל השאר אין בכך כלום דלקמן פירשתי דדבר שאינו אסור מחמת עצמו אינו אלא מחמת אסור אינו אסור בטבעה לדבר אחר אף על פי שצניחה חמין לא אם כן ישנם במים רותחין סביב יחד אחרי כן שאז מולכין המים את הבלועה של אסור בשאר חתיכו ומחיה טעמ' קליפ' שבאסרה אינה אוברת קליפה אחרת סמוך לה וכן לעולם והמלח אין אסור הבשר אף על פי שהמלח הבלוע מרס מתן טעם בבשר וראוי' הבחתי עם בסימן' כ' ואי משום שהדג טמא עצמו מתגלגל ונבע לאחרים בלא מים אין נובע לרוב אם כן המיעוט שנבע כיון שאין מכירין בטל' ברוב דלא סייך בהו טעמ' דבריה לא בטלה כיון שאין אסורין מחמת עצמן אמנם בביב' אינו כל כך דבר קל להתיר לפי שאינו רגילות לבטל כל כך בביב' ביחד שיתבטלו אותן שהם תוך המים מועטים שנאסרו ברוב בזים שהם חוץ למים כאשר מתערבין יחד אחריו כן: לו

בזבא רבנן דאסור דכורא שרי' תולעים שנמצאו בכבד או בחתיכה של בשר אותן תולעים אסורין דתניא את כבלתם תשקבו ל רבות רנין שבבהמה אבל תולעים הנמצאים בחתיכות רב שרו ואמר ליה רבינא ליה רבינא אב' עלי ואכא איכול וטעמא כדמרפס אותן של בהמ' אסורי משום דבהמה בת שחיטה ושחיטה לא התירה רק הבשר אבל תולעים לאו בני שחיטה נינהו אבל רב לאו בר שחיטה הוא הלכך בין הדג בין התולעים אסתרו באסיפה מיהו אפי' של דג' אסורי אף על גב דלא משתכחי בבית הרעי בבית המעיין לא כי אם בגוף החתיכה כדפסקי תלמוד' א' רב שסת קוקאני שרו והלכת' קוקאני אסורי פירוש תולעי' שברג' מאי טעמא כי כייס עייל ליה באוקייה פירש התולעים

סבדגים אי' עולה מגוף הרב לא מעלמ' אתו וכנסו' דרך אונן כשהו יטן אוקייה אונן וחברו פרק המוכר את הספינה שהוא כוורא דיתב' ועיילא טיב' באוקייה ומת כן פירש רבינו יעקב' אבל רבינו שלמה פיר' קוקאני תולעים שבכבד או בחתיכת בשר ועל זה קט' היכי שרו להו רב שסת הא תניא את כבלתם תשקבו לרב' דרנין שבבהמה ואפי' מאין דאסר היינו משום דסבר דמעלמא אתו ולא מגוף הבשר גדלין ואם כן קרא למה לי למומר:

הלכך תולעים הנמצאים בחתיכות בשר או בחתיכת דג אפי' אינן בבני מעיין דהשתא אינן וראו דאתיין מעלמא אפי' הכי אסורים התולעים כיון שמחיים של הבהמה באו עם אבל אם לאחר שנשחטה הבהמה באו התולעים בבשר או בדגים או בגבינה מחמת פרחון הבשר אז אפי' התולעים מותרין דאף על גב דפירש על גב תמרה אסור דמקרי שורץ על הארץ הכי מילי שפירש מחיים אבל תולעים מתים הנמצאים בקערה שנכלו מן הבשר שהוסרח אי' בכך כל' וגם לא חיישי' שפירשו בעודן חיים על החתיכה דמסתמא אותן שהיו לחוץ נכלו כשהדחיו הבשר וכן תולעים הגדלים במים שבכלי או במים מכוס' שעל הארץ מותר' כדתניא מניין לרבות בורות שניחין ומערות שסוחה וסותה מהם מן התולעים ולא ימנע תלמוד ל' תאכלו מכל אשר במים ואפי' הלכו חיים בדופני הכלי או בדופני הבורות חוץ למים מותרין משום דהיינו רבייתיהו אבל אי פרשו חיים בדופני הכלים מבחוץ וכן חוץ לבור ואחריו כן חזרו ומתו אסורי' משו' השורץ על הארץ וכן יבחושי' הטב' ודקים שקורין משקונם הגדלין בשכר ובזין מותרין לסתותן עם המשקה אבל אם סכין היין או השכר דרך מטלית או תבן ואחריו כן פרחו היבחושי' שנשארו למעלה במטלית או בתבן פרחו למט' בשכר או נייער המטלית בשכר אסורין וכן רב פפא לא לעשא' איניש סכר כבבתא באורתא מט' דילמא פירש מצבתא וכפיל ליה למכא וקרינן ביה השורץ על הארץ אי' הכי אפי' בחביתא כמי לא דילמא פירש לרופני רמל' אמר ליה היינו ר' רביתיה אמר ליה רב חסדא תניא דמכויע לך את כבלתם תשקבו לרב' יבחושי' שסכנן: לח

אוהו ואת בנו: ושור או פה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד אבל בחיה לא כהני דהא אפילו בולד

הלבות איסור והיתר

בולד הנולד מן התיס הבא על הצביה פליגי ר' אליעזר
 וחכמי אי איתו ואת בנו כהני ביה אי לא ולא בעופות
 דלא כילף טור טור מסבת דכתיב ב' וכל בהמתך
 לרבות העופות דהאמ' איתו ואת בנו לענין קדשים
 כתיב דכתיב לעיל טור אכסב או עז כי יולד והיה
 טבעת ימים תחת אמו ובקדשים חיה ליכא וגם כל
 עוף ליתיה במוקדשין כי אם תור' וכי יונה ותו דלא
 מצינן למבמר גזירה טוה בכל בהמ' כגון בטמאה
 דהא לא טיבא ביה טיבא להכי לא גמר' לחכאין
 ותו אי גמר' ליה מסבת טה למה לי: ל ט

תניא

איתו ואת בנו כוהב בנקבות ואינו
 כוהב בזכרים חכניה אומר כהב
 בין בזכרים בין בנקבות טעמ' דרבנן דכתיב בנו
 מי טבנו כרוך אחריו וזהו האם וטעמ' דחכני דכתיב
 איתו רמממע זכר וכתיב בנו רמממע נקבה הלכך
 כוהב בשניהם ולרבנן איתו מבעי ליה לחלק' דלא
 כמא' אינו חייב עד שיפחוט טור וטה ובנו' וחכמיה
 לחלק לא כריך קרא דקבר כרבי יונתן דאמר ממשע
 אחר בפני עצמו גבי קללת אב ואם עד שיפוט לך
 הכתוב יחדיו' ורבנן יסברו כר' יאסיה דמבעי ליה
 לחלק כך מפרש התלמוד ואמר שמואל הלכ' כחכמיה
 ואזרח שמואל לטעמיה דרבנן הנולדים מן הסוסיא
 אף על פי שאביהן חמור מותקם לבא זה בזה כיון
 שהאבות שוין והאמות שוות דאבוה דהא' ורהא' ח
 חמור ואמיה סוסיא וכ' הנולדין מן החמור אף על פי
 שאביהן סוס מותרין לבא זה בזה אבל הנולדים מן
 הסוס עם אותן הנולדים עם החמו' אסורין אמ' שמואל

כרבי יונתן אל הכי קאמר ר' יהודה סבר אין חושטין
 אם כן יבטור קרא לחלק ומרמו נפק' וכן קפ' דרבי
 יהודה סבר פל' הקומץ רבה אין דם מטבל דם אמר
 רבי יוסבן מאי טעמא דר' יהודה דכתיב ולקח מדם
 הפר ומדם הטעיר גלוי וידוע וכ' אלמא סבר מעלת
 לקרנות ואלו בפרק הוציאו לו אמר' דסבר ר' יאסיה
 מערבין לקרנות מסוס דכתי' ולקח מדם הפר ומדם
 הטעיר וכאלו כתיב יחדו דמי דרקסבר בעלמ' גבי
 מקלל אביו ואמרו אם כן סבר רבי יהודה כל יאסיה
 והלא לפי דברי רבי יהוד' אי סבר חושטין לזרע האב
 היינו כחכמיה והיינו כרבי יונתן אלמא הכי טעמא דר'
 יהודה מלוקח דם הפר ומדם הטעיר אי סובר כרבי
 יאסיה אבל אי יסבור כל' יונתן יהיה טעמו ממקום
 אחר וכן קשה מרבי אליעזר ורבנן דמסקא להו
 כדפריך בסמוך ואלו פ' הזרוע אמר' אם טה לחלק
 ומאת זובחי לחלק לרבי אליעז' אלמא הכי קאמר אי
 סבר אין חושטין אם כן קראי איתו לחלק:

הנו

רבנן איתו ואת בנו כוהב בכלאים
 ובכוי ר' אליעזר אומ' אין איתו ואת
 בנו כוהב בכוי אמר רב קסדא איתנו כוי פכחלקו בו
 ר' אליעזר ורבנן זהו הבא מן התייס ומן הזבי ומפ'
 במסקל' בין בולד הבא מן התייס על הצביה או אפכ'
 ובין רבי אליעזר ובין רבנן דמסקל' להו אי חושטין
 לזרע האב אי לא אלמא רבנן סברי טה ואפלי' מקצת
 טה אמרינן רבי אליעזר סבר לא אמרינן וכ' מפרש
 פרק הזרוע'

השתא

דאסיקנא בין רבנן בין רבי אליעז'
 מספקא להו אי חושטין לזרע האב
 אי לא אם כן אסור לקטור בקרון טתי פרוז' אי אינו
 יודע שאבות טלהם טוי' ואמהות טלהם טויות וכדאל'
 רבי אבא לטעמיה כד מעיילת כורכייתא בראספק'
 עיין דרמיי' להדרי ועייל להו וכן טלהי כתוב' פסקל'
 הלכה כרבי יהודה בפררו' אם כן אסור ולא כחכמיה
 דסבר בודאי חושטין לזרע האב וכל מיני פירות
 מותרין זה עם זה ואף על גב דבפ' טוואל סבר רבא
 כרבי יונתן ואביו סבר כרבי יאסיה מסמע דהלכה
 כרבא דסבר כרבי יונתן מדסבר רבא כותיה לא
 היא אין הלכה כרב' בהא לגבי אביו והא דלא חטיב
 ליה בהרו ועל קב' מסוס דלא מחמת אביו הלכ' כן
 לא מסוס רבי אבא דסבר כן דא' עיין דרמיי' להדרי
 ועייל ליה וגם רב פפא דאמר רברבן אזדינה זוטרא
 גנובת' בר חמר רבן גנובת' זוטרא' אינו בר סוסיא

הלכות איסור והיתר

ביטוי הדם ל ש

ב יכוד כיר חיה או עוף וספק את דמו וכסהו בעפר שחט ממה חיות במקום אחד כסוי אחד לכולן וספק וכסה במה שספק יכל' וזהו בסכ' והוא הדין בידו או בקוקסו ובלבר שלא יכסה ברבל' שלא יהו ממות בזווית עליו:

ה וספק וכסה מי שספק יכסה מעשה באחד שספק ובא חבירו וקדם וכסה וחייבו ר"ג עשרה זהובים אבל בזמן הזה לא עבדין עובדא בהא דהוי כמין דימי קסקות ובמידו דלא הוי חסרון כיץ לא עבדין שליחותיהו כדאמר' בהחובל:

השוחט ונתכבלה בידו פטור מלכסות השוחט את הטריפה או ששחט וכמצאת טריפה ר' מאיר מחייב בכסוי וחכמים פטורין והיינו רבי שמעון דא' שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה והלכה כמותו דראה דבריו של רבי שמעון בכסוי הדם: ושאלך בלשון חכמים:

ד שיתן עפר אף למטה כדאמר ר' זירא וכסהו בעפר עפר לא כאמ' לא בעפר מלמד שיתן עפר למט' ועפר למעלה והיינו דאמר' פרק השוחט גבי יואב בר תחליפא בדיק גירא ו שחיטה עופא כד פרח ומזמן עפרא לכולי פקתא על העצים ועל האבנים כרי שאם יפול הדם גם יהיה עפר תחתיו:

ו לדבר אחר השחיטה קודם הכסוי בין שחיט לכסוי אבל בין שחיטת בהמה לבהמה ובין שחיטת עוף לעוף אין לו שאסור לדבר מטעם דאמר על' הקומץ רבא סח בין תפלה לתפילה עביר' היא בידו וחוז' עליו מעורכי המלחמה דהתם חדא מלתא היא תפילין של יד ושל ראש אבל שחיטה אי בעי לא שחיט' אבל ספק הוא אם דבר בינתיים אם יצטרך לחזור ולברך על השחיטה על העוף שני או לא דשמ' כדאמר' סח ב' תפילי' לתפילי' מברך שתים כמו כן בין שחיטה לשחיטה או שמא כמו סח באמצע אכילתו איך כריך לחזור ולברך המוציא לחם הכימי בין שחיט לשחיטה וכי' שספק הוא אס' לדבר בינתיים כי יהיה יורע מה יעש' אחרי כן ואפי' יורע שחייב לחזור ולברך על השחיט' אסור לדבר בינתי' דאיך לו לגרום חייב ברכו היכא ש סיכול לפטור את עצמו כדאמרין פרק בא לו ופרק אלו כאמרין דתנן ונטול ספר תורה וקורא בו אחרי מות

סופיא אם כן הוה אסר אם אינן דמוין זה לזה ועוד ראבוי שמא סובר בוראי כרבי יאשיה ואין הלכה כן אלא ספק כרבי יאשיה ברבי יונתן דהא פסקי' כרבי יהודה בפרדות וזיהו מספקא ליה:

והלך לענין אותו ואת בנו כוהג בין בזכר' בין בהקב' ולאסור' ולא

ללקות כחכמה דהא הלכה כרבי יהודה דמספקא ליה ואף על גב דסמאל פוסק כחכמה היינו לאיסור ולא ללקות ומשמעינו דאי' הלכה כרבנן דחכמה דאמר' אפי' איסורא לוכא בזכרים דאינו כוהג אלא בהקבות ואף על גב דבפרק מומין אלו סתם מסנה כחכמה דתנן אותו ואת בנו כשר באדם ופסול בהמ' ומוקי לה בגמ' כחכמי משום דפסול משמע לי' פסול בוראי כשאר פסולי דהתם והוא הדין דהוה מבי לאוקומה כרבנן דפסול מספקא' והא דמתרגמינן וסור ושה ותורתא או שיתא הוא הדין בזכרים אלא התרגום לקח לו ללקות והא דתנן בארבע פרקי' בסנה כריך להודיע אמה מכרתי לשחוט משום דמלת' רידע הוא נקט אמה תרע שהרי רבי יהודה דמספקא ליה תנן ומורה רבי יהודה במוכר האם לחתן והבת לכלה אף על פי שיש איסורא גם בזכר' אלא מלת' דידיעא ופסקי' נקט וזה לא ובנו ואגב אם נקט בת: ל' ו

הילכך אסור הוא לקשור בקרון להכניג פני פרדות עד שיהיו פנות מאב ו

ומאם דפסקי' כרבי יהודה בפרדות שלהי כתוב' וכן רבי אבא דאמר עיין דדמוין להרדי ועייל לי וכן רב פפא דאמר רבו גנובותיה בר קוסיא וכן רבנן ורבי אליעזר דמספקא להו' ולא כחכמיא דאמר כל מיני פרדות אחת הן ומותר אף עב' דמשמע סתם מתני' דבכורות כוותיה ואף על גב דמשמע מתני' דאמה מכרתי כוותיה ולא כרבא דפרק הסו' דסבר כרבי יונתן דהיינו כחכמי וזהל פירמתי לעיל הטעמי':

ל ש ולענין אותו ואת בנו אם כן כוהג בין בזכרים בין בהקבות בין האם

והבת בין האם ובנה בין האב ובנו אם היה מכיר והוא הדין הבן תחלה ואח' כך האם או האב כדתנן שחט שני בכיה ואחר כך האם סופג את הארבעים ויום האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה

מלפניו ולא אחר הלילה שלאחריו כמו בקדשים אף על גב דבענין קדשים כתיבא:

הלכות איסור והיתר

דבר המגדל צמחים מרבה תנא רהתם מוכסו א
אף על גב דלא אקרו עפר כגון נסורת חרשין דקה
וכעורות של פסתין ושחיקת מתכות :

תנא רבנן בית שמאי אמרינן איך מכסין לא
בעפר ובית הלל או מצינו לאחר שנקר'
עפר שפאמר ולקחו לטמ' מעפר שריפת החטאת והא
דתנן וסוף שיחפור ברקע ויכסה ואפר כירה מוכן
הוא משמע רבית שמאי מורו דבאפר כירה מותר ל
לככות התם מיירי באפר עזים שמגדל צמחים :

אבל אפר בסר שאין מגדל צמחים לא אף על פי
שאקרי עפר שריפה איכמי הכי קאמר ואפר כירה
מוכן לככות בו רוק או דבר אחר ולא מיירי לככות
רס צפור וחייה אס כן אפר כירה וכעורת פסתין וחול
הרק וסיד וגם מגופ סכתס מותרין לככות : מא

תנן בבהמה המקשה הפוחט בהמה ומצא
בה בן שמל חי קורעו ומוכי רמו והבשר
מותר בשחיטת אמו אבל מצא בה בן טעם חי טעור
שחיטה דברי רבי מאיר וחכמים או שחיטת אמו מ
מטהרתו . רבי שמעון סזורי אומר אפילו בן חמש
שנים וחורש בשרה שחיטת אמו מטהרתו ובגמ' רבי
שמעון סזורי היינו תנא קמא הפרים על גבי קרקע
איכא בכייהו דלרב טעון שחיטה משום מראית ה
העין שלא ידעו פסמא בבטן השחיטה ולרס לא :
ההוא בן פקועא דכפל ריכא עילויה אחא לקמי' דרב
אשי אמר ליה זיל פחטיה כרבנן משום מראית העין
אבל משום איסור דרוסת הזאב ליכא כיון דמן ה
התורה חסוב כשחוט מעיקרא אין הטרפות ניכר
ומותר אל' הא אמר רבי חנינא הלכה כרבי שמעון
סזורי ולא עוד אלא כל מקום שטל רבי שמעון סזורי
הלכה כמותו אמר ליה אנא כי הא סבידא לי דאמר
רבי יונתן הלל כר' שמעון סזורי במתוקן ובתרומת
מעמר של דמאי אבל במילי אחריכי לא אס כן הלכה
כרבנן וכן פירש רפי :

הלכה שחט בהמה ומצא בה ולר שאין לו
יתר משמחה חרשים מותר בלא
שחיטה לכולי עלמא . מכל בהמה תאכלו ואס הוא
בן טענה הלכה כרבנן דאמרי אין טעון שחיט' אבל
אס הלך מעט על גבי קרקע או על דבר אחר הוי
טעון שחיטה . דאין הלכה כרבי שמעון סזורי דקא
טרי אפילו חורש בשרה והיכא פסמא בן בטן ולא
הפריש על גבי קרק' דמותר בלא שחיטה גם חלבו
וגדו מותר כרתני' גיר הכס' חלבו אסור ונהב בשליל

מות ואך בעמור ובעמור סב חומס הפקודי קור' על
פה ופריך בגמרא וניתן ספר תור' וקרי ביה ומאני
ריש לקיש משום ברכה שאינה כריכה אלמא היכא
סיכול לפטור עכמו בברכה אחת אין לו לברוס חיוב
ברכות מיהו היכא שאריתן לי העוף או הסכ' פטיטא
שאין זה הפסק כמו טול כרוך וגביל לתורי שאינו
הפסק בי' ברכת המזביל לאכילת המזביל :

תנן דס הכינתו וטעל הסכין רבי חיוב לככות
אמר רבי יהודה אומתי בזמן שאין סס
רס אלא הוא אבל יס סס רס בלא הוא עטור מלכסו
רבי יהודה בא לפרש דברי תנא קמא כדאמרי' פרק
חלון אמר רבי יוחנן כל מקום שפטה רבי יהודה
אומתי במסכתיו לפרס ובמה לחלק ואף על גב
דבגמרא יס ברייתא כי האי גוונא וקאמר במאי ק
קמפלג רבנן סברי כל רמו רבי יהודה מקצת רמו'
סמא במאי קמפלג דקאמר תלמודא רבי
ירמיה דקאמ' פרק קמא דטעון דאומתי דרבי יהודה
לחלק גבי ספיכה גוטסת אף על גב דהתם היא מ
משנה פר' בתר' רחלה אמר רמי' בר חמא
דסבר ספיר זה בורר דאומתי מכל מקום הלל כרבי
יוחנן דאומתי לפרס ואין חולקין כלל לא בברייתא
ולא במתניתין דמסתמא ברייתא דהכא ומתני' הכל
אחר ולמה יס לי לומר דפלוג' אהרדי כיון שסכויות
בלטון אחר מיהו אפילו רבי יוחנן סבר ספיר שרבנן
סל ברייתא חולקין מדקאמרי רמו מלמד שחיוב ל
לככות מיכאן אמרו דס הכינתו וכו' . משמע כל רמו
בין על הסכין בין חוץ ומכל מקום פליגי על רבנן
דמתניתין דהנהו לאו לפלוגי איתו דאין כתוב סס זה
הלבוש . ומל' הלכה הוא במתני' דאומתי לפר' אחא
ופטור מלכסו דס הכינתו על האבני' וטעל הסכין אס
יס דס אחר עוד על העפר וכן פסק ר"ח :

במה מכסין בזבל הרק בחול הרק וכו'
רבן שמעון בן גמליאל אומר זה הכלל
דבר המגדל צמחים מכסין בו רבר שאין מגדל צ
צמחים אי אקרי עפר בשום פסוק מכסין בו כדתנא
היה הולך במדבר ואין לו עפר לככות פוחק דיכר
זהב ומכסה היה מהלך בתוך ספיכה ואין לו עפר
לככות שורף טליתו ומכסה ופריך אסכחן דאקרי
עפר דכתיב ולקחו לטמא מעפר שריפת החטאת
ולכך שורף טליתו ומכס' אלא דיכר זהב מכלן דכתיב
ועפרות זהב לו ועל כרחין עפר זהב ושריפת טלית
אין מגדל צמחי' ולכך הוצרך קרא דאקרו עפר דכל

הלכות איסור והיתר

בטליל דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר אין חלבו אסור ואין נוהג בטליל ואמר רבי אלעזר אומר רבי אושעיא מחלוקת בבן תשעה חיו והלך לו רבי מאיר לשיטתו ורבי יהודה לשיטתו אלמ' רבנן דהיינו רבי יהודה דרבי בלא שחיטה שרי גם חלבו וגירו ומיהו לכולי עלמא רמו אסור דאמר רבי יוחנן אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדמו והיכא שפחט בהמה ומצא בה בן תשעה חיו והאם נמצאת טריף דהשתא אין שחיטת האם מועלת לטליל אומר רבי יוסי לדברי המתיר אסור ולדברי האוסר מתיר פיר' לרבי מאיר פשיטא ופחוט הטליל ומותר אבל לרבנן אינו מועיל שחיטת טליל שתלוי בשחיטת אמו והרי היא טריפה ורבי אמי ארבע סמיכין אכסור רחמנא והיכא שאין סמיכי אמו מועילין לו ויעילו לו סמיכי עצמו וכפ' הלכה כרבא וגם כי סלקי רבי זירא אשכחיה לרבי אמי ד דאמר הכי אמר ליה ייטר וכפ' אומר רבי יוחנן ייטר אבל פחות מבן תשעה כראה שהטליל אסור דכיון ששחיטת אמו אין מתירו לפי שהיא טריפה שחיטת עבא אינה כלום דאלו היה ולוד היה כפל ואסור וכפ' הוא השתא לכך כשנמצאת האם טריפה טוב לאסור כל הוולדות שימצא בתוכ' דאינו בקי להכיר מתי יש לו לולד תשעה חדשים:

מב

גיד הנספה תניא גיד הנס' מחטט אחריו כל מקו' שהוא וחותרך שמנו מעיקרו ומסרפו דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר גוממו עם השופי ועוד תניא אחריו דסבר לא אסרה תורה לא לא על הכף בלבד ורבי יהודה אומר על הידך דכולי ידך משמע ומסתמא כל ספן לרבי מאיר דאסור מן התורה כמו לרבי יהודה ויתר על הכף דהא מצריך חטיטה יתר מרבי יהודה ובין רבי מאיר ובין רבי יהודה בדאורייתא טוין אבל רבי מאיר הוא מצריך לחטט אחריו מדרבנן בכל מקו' ורבי יהודה לא אסר כלל אפי' מדרבנן לא מה שאסור מן התור' וכפ' משמע בעובדא דבר פאליר דהוה מנקה אטמ' חזייה שמואל הוה גייס אל' חות ביה טפי מאן דאורי' לך כר' יהוד' אורי' לך ואמר רב שפת מאן דסקל בר פאליר דאורי' לרבי מאיר ומאן דסייר מדרבנן לרבי מאיר ולרבי יהודה מאיר דסייר אפילו מדרבנן שרי אלמא רבי מ מאיר ורבי יהודה טוין בדאורייתא וגם מצריך מדרבנן לחטט ולרבי יהודה לא צריך דאין סברא לומר דבר פאליר כקט מקצת דאוריית' ומקצת דרבנן והכל ברבי יהודה ולרבי מאיר כל דסקל דאורי' דאם

כפ' סלס דאורי' דהא איכ' תכא אחריו דאמ' לא אסר' תור' אלא שעל הכף בלבד זהו פחות מרבי יהודה: הלכה כרבי מאיר דאמ' גר הנספה

השתא

מחטט אחריו כל מקום שהוא ולא כר' יהודה דאמר גוממו לחוד דהא אומר שמואל חות ביה טפי ומסיק דהיינו כרבי מאיר ועוד קתם מתני' הנטול גר הנספה כר' לטול טלו כולו רבי יהוד' אומר יקיים מצות נטילה כלומר גוממו לבר אף על גב ד דכמו כן קתם אחריו כרבי יהודה אין הטבחין כאמכין על גר הנספה דברי רבי מאיר פירוש מנס טפיט בו טורח לחטט אחריו ולא על החלב אף על פ' שאין בו טורח שיפסו בכרת וחכמים אומרים כאמכין על גר לפי שאין בו טורח כרבי יהודה מכל מקו' אידך קתמא הוי בתראה וכפ' שמנו טל גר אסור דתניא שמנו טל גיד מותר וישראל קדושים הן ונהגו בו אסור:

מג

תניא

בתורת הכהנים כי כל אוכל חלב ונטרתה יכול אפילו חלב הדפנות והוא הדין לכל שומן בהמה יהא קרוי חלב ואסור ל' לאכול תלמוד לומר לחלב המכסה את הקרב אשר על הכסלים וחלב הכליות פירוש אותו דבר הקרוי חלב במקום אחר גבי הקרבה אותו אסור בחולין לאכול ואפילו חלב אליה אומ' שלהוי פרקל כל הבשר דמותר לאכול ואף על גב דקרב למזבח בכבש מותר משו' דחלב אליה מקרי חלב סתמ' לא מקרי וכל ספן אותו שמיניו סבתוך ויתרת הכבד שמותר לאכול אף על פי שקרב למזבח דהא לא מקרי כלל בפסוק חלב ותניא פרק אלו טריפו' את החלב להביא חלב שעל הדקין דברי רבי ישמאל רבי עקיבא אומר להביא חלב שעל הקיבה:

השתא

זהו דין חלב האסור מן התור' אומר רבי אבא אמ' רבי יהודה אמ' שמואל חלב שעל המסך האוכלו ענוס כרת וזהו חלב שעל הקרב האי תרביא דקילבוסתא ענוס כרת זהו חלב שעל הכסלים דאמר רב יהודה ריש מייעיא באמתא בעי גיריא זהו חלב שעל הדקין ופי' ר' מכל מקום הקיב' לאח' שמתקרת והולכת אותו קצר המחובר לקצה צריך גרידה פיעור אמתא והקיבה עצמה יש לה קרום שמן כל סביבותיה מבחוץ דפליגי בה רבי ישמעאל ורבי עקיבא ואמר ינן פרק אלו טריפות ד דאקשתא כ'ע לא פליגי דאסיר כי פליגי דאיתירא לא איכא דאמרי דאיתירא כולי עלמא לא פליגי דשרי כי פליגי

הלכות איסור והיתר

פליגי דאקמתא • הלכך הלך אחר המחמיר ואפילו
דחיייתרא אסור ולהסיר הקרום וכל סכך מאירך גסא
דאקמתא וכן בבבל לא היו אוכלין כלל אלא היו מ
מקריין אותה מסני כדדין כראמר פר' מקו' סנהבו
כי אחת רבה בר בר חנה אכל דחיייתרא ופריך לית
ליה נותנין עליו חומי מקום טהלך לסם: מד

אמר רב יהודה חוטין שבעוקץ אסורין
חמשא חוטין בכפלי תלתא מימינ'
ותרתי משמאל תלתא דבימינ' הם מפכלי לתרי תרי
ושבעמאל מפכלי לת' תלת ואי טלף להו כד חמימי
מסתלפיו ואי לא בעי חוטין בתרייהו דהני חוטין מ
מרבכין הוא דאסורי דאמר רב אסי חוטין איך חייבין
עליהם חלב אמר רחמנא ולא חוטין והחלב טעל
הכלי אסור מן התורה וחוטין שבתוך הכוליא אסור
ואיך חייבין עליו ולובן שבתוך הכוליא רבי ור' חייא חד
אמר וחד טרי והלכת' כמאן דאס' דהא רבא ממרטט
ליה רב אסי גייס ליה • אמר רב יהודה חמשה חוטין
הוו דכפלי דכולייתא דטחלי משום דמא' תרב' דירא
ודלועא משום דמא' הני דמשום דמא' אס' אחתך להו
ומלח להו טפיר דמי ואפילו לקרי' אכל אינך משום
תרבא לית להו תקנתא הלכך כריך לקר חוטין ס
שבזרוע שבתוף לפנים ואי לקדירה כריך לחתכם
ולמלחם ואי לכלי כריך לחתסם ולא למלחין • וכן
אמרינן אומצא פיר' דאסמיק טהכו הבהמה מחיים
ונתקבץ הדם סם סקורי' סנטרורו בלעז וכן ביעיטל
זכר וכן מזרקי זהו ורידין שבתוף ובחיים אכל ה
הלשון אי חתכינהו ומלחינהו אפילו לקדירה ספיר
דמי ואי לכלי אס' הניח על הנחלים רב אחא ורביא
חד אמ' ממת צמתי דמא' ולא יבא לחוץ ואסור וחד
אמ' גומרי משב שאיב דמא' ומותר והלכתא דמותר'
כמאן דמיקל בחתכיה גרידא: מ ה

אמר רב כהנ' חמס' קרמי הוו תלת'
משום תרבא יתרי משום ד
דמא' קרום טעל הכסלי' ושעל הטחול ושעל הכליות
משו' תרבא דביעי טעל ביצי זכר ושל מוקף טהמוח
מונח בה משו' דמא' הלכך כריך להסיר קרום מעל
הבהמה לצד שלפנים סמוך לדפניו ולחנה וזהו קרום
טעל הכסלים וכן הוותרת כריך לקלוק מבחוץ והכל
משום טהחלב הגדול המכסה הקרב הוא טובב סם
אבל הוותרת מבפנים לצד הריאה אינו כרי' להסיר
הקרו' שמאותו כד איך טוס חלב ואס' חתך הוותרת
מן הבהמה ואי' יורע מה היה בפנים ומה היה בחוץ

כריך להסיר הקרום מסני הכרדין: מ ו
רישא דכבשא ראש סל כבס ושל גדי
כסרוצין להסיר טערו נותנין עליו
מיסזמטמינן אותו ברמץ סל ג' חלים אי אותבי' בית
הסחיט' מדב רייב דמא' וסרי אותבי' אכרדין מקווא
קווי ואסיר אותביה אנחיירי דץ ביה מידיי סלא יסתס
הקב מן הדם כסנפול טרי ואס' לאו אסירי • ויש
מקומות שתרנגולת כסרוצין להסיר הכזה נותנין
אותה על הרמץ וספיר דמי דהא ליכא עצמו טעכבו
הדם לצאת כמו בראש בהמה ותו דכתוב בהלכות
גדולות האין מאן דמטוי רישא כריך לאתנוחי בית
הסחיט' לתחת כי היכי דכרוב דמא' ויהיכא דמסתלי
והפכיה מוקר' הוא דאסור באכילה רישא גופיה טרי
משמע דליכא איסורא כי אס' משום קרום סל מוח ס
שמלא דם ומתבסל המוח בדם שבתוף ובתרנגולת
ליכ' למימ' הכי כי ראש התרנגולת אינו סם על הרמץ
אלא חותכה ומסליכה • ואפילו אינותנה על הרמץ
אינו איסור רק ראשה' וכן רגלי' לתת רגלי' הבהמה
באור להסיר הטיער ולהסיר הטלפים כמו כן מותר
ראפילו בראש איך איסורא אלא משום קרום סל מוח
אבל דם שבעאר מקומות משאב טייב כורא' והוא
הדין ברבלי בהמה גומרי משאב טייבי דמא' • ויש
שמחמיר' ומולחין הרגלי' וטוהין כרי מליח ומריחי'
אותן לפני כתיבתן על האס' להסיר הטיער והטלפים
ואחרי כן חוזרין ומולחין אותן כהוג' משו' שמליחה
ראשונה היתה כנגד הטלפים ועל הטיער ולא ככנס

בבשר רק מעט: מ ז
אמר רב אסי בשר כיון שנתעלס מן
העין אסור פירוש אפילו במקום
טרוב טבחים מישראל משו' דאיכא למיחס שמה ה
העורבים מביאים הבשר סם במקום רחוק ממקום
טרוב הטבח' ואות' טהניח סם לקחו העורבים
ופריך ורב היכי אכיל בשרא ומסני דלא עלים עיניה
או דאיכא סימל' ואי' רבינו יעקב מכל מקום דאיך ה
הלכה כרב דאמר בשר שנתעלס מן העין והניחה
אפילו בביתו אסור משום דשמה העורבים לקחוה
דרך פתח הבית או דרך חלון והביאו אחר דמדקא'
רב היכי אכיל בשרא ולא תאמר ולכן היכי אכלינן
בשרא טמ' דליריין אתי ליה ספיר וכן פר' קמא ורבי
מאיר היכי אכיל בשרא כיון דחיים למיעוט ניחוס
שמה במקום סכין כתב הוה טמ' דליריין אתי ליה ס
טפיר דלא חיישינן למיעוט אס' כן איך הלכה כרבי

הלכות איסור והיתר

כרבי מאיר וכן משמע פירק אלו מצואו ראיין הלכה
 כרב דקאר' חניכא מצא גדי שחוט ב' טבר' לכפרי
 והתירוהו לו א"י חמיה התירוהו לו משום מצואה כרבי
 שמעון בן אלעזר וגב' התירוהו משום שחיטה כרבי
 יוסי בכו של רבי יוסי הגלילי דאמ' גבי הרי שאבדו לו
 גדיין ותרנגולין ומצאן שחוטין דסרו וקאמ' מדהיתירו
 לו משום שחיטה אם כן רוב ישראל הוון התם ומכל
 מקום היכיניחא הלא בסר סנתעלס מן העין אסור
 לית להו דרב דאסר ולעיל מינה דקאמ' יהוהו דאמר
 דשקל בשדרא ושדא בזכייתא דבי בר מריון אחת ל
 לקמיה דרביי אמר ליה זיל שקול לכפסך ופריך והא
 אמר רב בשר סנתעלס מן העין אסור והשתא מאי
 פריכא מרב על אביי כיון דאיין הלכ' כרב ויש פרי'
 דגרסי אחת לקמיה דרב השתא פריך מרב ארב
 וזריך עיין בירושלמי פירק איין מעמיד' אי גרסי רב
 ואפי' לגרסת הספרי דאביי פריך ספיר והא אמ' רב
 בשר סנתעלס מן העין אסור ואפי' מאן דפליג על רב
 וסרי הני מיני כשמצאה במקום שהניחה אבל הכא
 שהביאה עורב ואינו יודע מהיכן מודו דאסור דאמ'
 ממקום שרוב טבחי גיס הביא אותה : הלכך
 אם הניח חתיכת בשר והלך לשוק וחזר ומצאה ב
 במקום שהניחה איין חושפין שמה החליפו עורב
 ומותרת אף על פי שאינו מכיר' אבל כשחזר ומצאה
 במקום אחר יש לחוש לחילוף העורב עד שיהיה לו
 בה סימן או כירכה בטביעו עין ואם הניחה בשוק
 בין הגוים או אפילו מצאה במקום שהניחה אסורה
 אם איין מכירה בקימן או בטביעו עין וכן אם טולח
 ביד גויה הריין כן וכן רבה בר בר חנה מחתך לה
 אתלת קרבנא ומסדר לה ביד גויה וכן אמ' רב בפ'
 איין מעמידין בחותם אחד אסור : מ ח

דהא אביי ורבא דהוון בתראי קיימן כוותיהו גבי ח
 חלא לבו חמרא וגבי חמירא דחטי בחמירא דשערי
 דפליגי אי מקרי מי' במינו ולהווי במסוהו או מי' בשאינו
 מינו ולהווי בנותן טעם : וכן פ'ק דפסחים דאמ' רב
 רב ושמאל חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו
 במסוהו דמשום חמירא דחמץ דהווי אף בל יראה וגם
 לא ברילי מיני' כולי פתא דג' שלא במינו אטו במינו
 דבמסוהו כסאר איסורין : ואמר רבא התם הלכתא
 חמץ בזמנו בין במינו בין שאין במינו במסוהו כרב
 משמע דסאר איסורין סובר דבמינו במסוהו ובחמץ
 גזר אינו מינו אטו מינו : עד כאן פירש הגאון פירק
 כל הבשר : ובתשובה אחת מוסקי' דהא דאמ' רבא
 פירק גזר הנסה אמור רבנן בטבי' במין במינו אינו
 מין בשאינו מינו וליכא קפילא גויה הווי בטעם
 התם רבא אמ' מ'ידות למר כדאית ליה ולמר כדאית
 ליה : לרבי יהודה אסכחן שיעור טעם במין בשאינו
 מינו וליכא קפילא : ולרבנן אפילו במין במינו : אבל
 רבא עצמו סובר כרבי יהודה ואלץ שקבל מרבנותיו
 דבינו יבחק כרבי יהודה דהלכ' כרבנן לא ידע טעם
 סלהם מפני הראיות שהביא : ורבינו יעקב מכל מקו'
 פירש דהלכה כרבנן דאפילו מין במינו הווי בנותן
 טעם דהא רבי יוחנן סובר כן פירק בתרא דע'יה
 ג' כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן
 בנותן טעם חוץ מטבל ויין ככך : ואף על גב דרב
 ושמאל פליגי עליה התם : הא אמרינן פירק קמא
 דביצה רב ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן בר מתלת :
 ובפירק מי שהוציא והוא אמר לרבי יוחנן ושמאל הלכה
 כרבי יוחנן : ועוד פירק התערובות אמר רבי אלעזר
 בן יעקב ה'רסן של זב וזבה אם כבסו בין במינן בין
 במיני רגלים של אדם טהור פעם ראשון ושני טמא פ'
 פעם שלישי טהור אלמ' סבר מין במינו בטל : ומסת
 רבי אלעזר בן יעקב קב וקוי : ועוד דאמ' רבא התם
 אמור רבנן בטעמא אמור רבנן ברובא מין במינו
 ברובא : ועל כרחין היינו מן התורה דאלו מדרבנן
 הווי בטעם אפילו לרב' כראמר רבא עצמו פירק גזר
 הנסה : ואלו לרבי יהודה מין במינו לא בטול מן
 התור' מקרא דולקח' מרס הפך ומרס השעיר : אמנם
 כוכל לדחות זאת דרבנן יבס מודה ר' יהודה דאפי'
 מין במינו לא הווי במסוהו כרתנן פ' כוטל אמר רבי
 יהודה מעלין את המרומע באחד ומאה : והיינו אפי'
 מין במינו חטין בחטין ראו חטין בשעור' הווי תרומ'
 כסאר איסורין כרתנן במקסת ערלה ומייתי לה פירק

פירק תערובות

רבא אמור רבנן בטעמ' : אמור רבנן
 בקפילא : אמור רבנן בטעם : ומפר'
 דמי פירק כל הבשר בפסקן שלו דקיימא לן כר' יהודה
 דאמר מין במינו לא בטול דקאי רבי בשטתיה דאמ'
 בראש דבריל יהודה בלא כיער וכסה וכן רב ושמואל
 דאמרי' פ' בתרא דע'יה כ' כל איסורין שבתורה
 מין בשאיין מינו בנותן טעם : מין במינו במסוהו ואף
 על גב דרבי יוחנן וריש לקיש אמרי התם אפילו מין
 במינו בנותן טעם : מכל מקום הלכה כרב ושמאל

הלכות איסור והיתר

ציר הכשרה בריסקין של תרומה שנתבטלו בערסין אין בהם בכותף טעם אפילו אין בהן להעלות בה' ומאה מותר. ועוד דקרא דמיייתי בספרי דהרמנות את חלבו את מקדשו ממנו להוכיח דבעינן בתרומה א' זמאה בזמן ומינו כתיב' אבל מין בשאינו מינו לכולי עלמא בכותף טעם' מכל מקום יש ראייה דמין במינו בכותף טעם מ' יוחנן ומ' אליעזר בן יעקב ומרבה דפרק גיר הנספה. והא דפרק בתרא דפסוקי חזרה פליגי אביי ורבא גבי חלא וחמ' וגבי חמירא רחטי דמשמע דחיי טעמא ושמא טוה הוי במטהו כדן מין במינו היינו דוק' בטבל ויין נסך' ותדע דלא כה' לא חלא וחמירא דסיך בין וחמירא רחטי דסיך בטבל ורבי יוחנן מודה בהו דהוי במטהו. וההיא דפרק כל סעה דאמ' רבא חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו במטהו כרב היינו כרב דאסר תרווי' במטהו גבי חמץ ולא מטעמיה דאלו רב אס' במינו מן הדין בכל אוסורין וגבי חמץ דחמיר גזר שלא במינו אטו במינו' אבל לרבא תרווי' בין במינו בין שלא במינו במטהו. ולא גרסינן כרב במילתיה' אם כן טבל לומר יותר בפסוקות דתרווייהו אוו גזירה לרבא וכ' משמע בה' דלא גרסינן כרב דריתא התם אמר רבא חמץ בזמנו בין במינו בין בשאינו מינו אסור ומרלא יהיב טעמיה למילתיה' שם במטהו כרב'.

הלכך

נהגו העולם כדברי רבי יעקב רבין במינו בין שלא במינו בכותף טעם אם כן טוב לנו שלא לקמוך על הפילא גוי שוכה אם יש טעם אוסור בהיתר אלא לשער בפסוק כראמ' רבא היכא דליכא הפילא בשמים שיתר אין הטעם הולך וכ' אמר רב נחמ' ביבה בשמים ואף ביבה מן המנין' וכ' פליגי ע' גבי עכברא בסכרא הלכת' בשמים וכ' כל אוסורין שבתורה' ואם בקדירה נפל האיסור מסערי' אם יש ברוטב שהוא בעין ובקיפה ובחתיכו' שמים של היתר אז הכל כשר' אבל במאי דבלע קדירה מהרוטב של היתר דהא לא ידע' מה בלעה' ועוד דכמו כן בלעה מן האיסור שהוא מהותך וכמה מעט' אם לא ראינוהו תחלה קודם שנפל כי ההוא כזית דתרבא שנפל לקולא דבטרא וקודם שנפל היה יותר ועתה נכמק' ופירש' ר' דקולא קלחת סבר לשער' במאי דבלע קדירה לברך' גם של היתר' אמרו לה אטו דהיתירא בלע דאיסור' לא בלע' הלא המחוי של אוסור נכנס בקדירה' והיכא שמוזב האיסור ומכירו יטליכו והסאר מותר

אם יש פס לבטל טעם של איסור ויפער מכל מקום כאלו כולו מחה דהא לא ידע כמה מחה ואף על פי שרואהו עתה גדול ועב במקורו' שנמחה מכל מקום' כמה' ונפלט טעמו וחזר וכבלע ונפח מן ההיתר' ואם בשל בקדיר' של איסור' אם היא בת יומה התבטל' כולו אסור שהרי אין בתבטיל' של איסור דמסערי' כאלו הקדירה כולה חתיכה של אסור ולא מסערי' כמה בלעה בתוכה תחלה מן האיסור דהא לא ידע' כמה בלעה' הילכך לעולם חומרא אם בשל איסור בקדירה של היתר לא נפער פסים כי אם ברוטב ובחתיכות של היתר ולא במאי דבלעה קדירה מן ההיתר ואם בשל היתר בקדירה של איסור לא נפער במאי דבלע הקדירה מן האיסור תחלה רואין כאלו הקדירה כולה מאיסור' אבל אם בשל היתר בקדירה של איסור פלא היתה בת יומה התבטיל מות' דכותף טעם לפגם הוא ושרי' אבל לכתחילה אסור לבטל בקדירה של איסור אפילו אינה בת יומה כדאמרין פליגי' דגזר' שאיל' בת יומה אטו בת יומה' מ' ש' שתחב כף של איסור בקדירה מלאה היתר כרי' שיהיה ס' ברוטב ובחתיכו'

והיבא

שבקדירה כפי שנכנס מן הכף ברוטב כי כל מה שתחב ברוטב רואין כאילו היא איסור' ואם כף חולב' תחב בקדירה פים בה תבטיל בסר אם הכף בת יומה כרי' שמים בתבטיל לבטל כל מה שתחב מן הכף בקדירה ואז התבטיל והקדירה מותרת והכף אסורה שהרי בלועה מחלב ומבשר ואם אין פסים הכל אסור ואם הכף אינה בת יומה אם כן התבטיל והקדירה מותר אפילו ליכא פסים' אבל מכל מקום הכף אסורה שהרי בלועה מטעם הכשר' לכן אסור לתחבה בקדיר' של חלב' וכ' אסור לתחב' בקדירה של בשר שהרי בלעית' הית' תחלה מחלב ואף על פי שאינה בת יומה לכתחלה אסור גזירה שאיל' בת יומה אטו בת יומה וא' סברא ל' שנגעלה כשתחב' בקדיר' של בשר ופלט החלב וכ' הדין בכף הבלועה מבשר שתחבה בקדירה של חלב' והיכא שספק אם היה ס' בהיתר לבטל דבר האוס' אם כן אסור דטעם הולך עד פסים וקיימא לן דטעם כעיקר' כדגמרי' מגיעולי גוים או ממשרת ענבים פרק אלו עוברין א' כ' שיקרא דאורייתא לאומרא לאפקויה מפירוט' ר' טעמ' דטעם כעיקר' מן התורה א' לבריו היכא שנשפכו המים ולא ידעין אם היה ס' בין מים בין חתיכות של הית' לבטל האיסור הוי ספקא דרבנן ולקולא והחתיכות

הלכות איסור והיתר

הלכתא כותף טעם לפגם מותר אף לאו חדוש הוא ועוד דאמר לפרק התערבות עשה חטה מן האורז ומן החטאי אם יש בו טעם דגן הוי חייב בחלה ואדם יוצא ידי חובתו בפסח וחייבין על חמוצו כרת למה טעם כעיקר דאורייתא ואם תאמר זהו מפני שממנו טל חטין יסנו בעיסה אבל בליעת טעם גרידא אינו כעיקר מן התורל מכל מקו דקראי דמייתי פרק אליו עוברין כראה דהוי דרשה גמורה וההיא הפרק כל הבשר דחויא בעלמא הוא דקאמר רבא אבשר בחלב לא תפסו דטעמו ולא ממנו דאורייתא משום התם דרך בשול חכמה תורה אבל אמת הוא דהוי דאורייתא מקראי דמסרת וגעולי **גמ** וההיא דא"י ויחנך כל טעמו ולא ממנו אסור ואין עליו מיידי במין במינו דבטל ברובא מן התורה כדאמר רבא בפרק התערבות אמור רבנן ברובא כגו' מן במינו אבל מדרבנן הוי בס' כדאמר רבא בפרק גיד הנשה אמור רבנן בס' מין במינו ולכך אין לוקין עליו והוא הדין אפי' טעמו וממנו של איסור יסנו בעין דאי לקין עליו אם אין מכירו אלא בטל ברובא לא קטט טעמ' ולא ממנו לומר דאפי' הכי איסורא איכא ועוד דלא פסיקא ליה אלא הכי כדריך לפדש אם אין מכירו.

וטעמו וממנו לוקין עליו מיידי כמו כן במין במינו היכא שמכיר ממנו של איסור אבל במין בשאינו מינו הוי טעם גרידא ולוקי' עליו והר' יוסף ברבי יצחק בן הנריב רבי יוסף מקינון היה אומר דמיידי ספיר במין בשלל במינו דאף על גב דטעם כעיקר דאורייתא היינו מגעולי **גמ** דאמר קרא תעבירו באם והיינו עש' אבל לאו ליכא ולכך אין לוקי' וקשה על דבריו הלא בפסולי מוקדס' כתיב תזבח ואכלת בשר' ודרשין תזבח ולא גזיה ולא עבודה ואין זה כי אם לאו הבא מכלל עשה דהוי עשה דאפילו הכי תניא פרק שני דבכורות הגוזז והעובר בפסולי ה המוקדסין כוספן את הארבעים אלא על כרחי' היינו טעמא דבקהדים כתיב לא תגזו ולא תעבדו וכי אומר קרא תזבח דדרשין ולא גזיה גילה לנו פהם באיסורן הראשון בלאו דלא תגזו' ושלתי מכות דאמרינן המהניב טור פסולי המוקדסין לוקה משום כלאים : הוא הדין דלוקה משום עבודה כרפרישית אלא איסור כלאים גרידא קא חשיב שמטעינו דגו' אחד הוא ועשאו הכתוב שני גופין דכתיב ככבי וכאיל הוא הדין כמי כי אומר קרא בגעולי **גמ** תעבירו באס' אהריריה

טל היתר או דגים או ביצי או בסל הנפאר יהא מותר לרבריו. אבל אם המים והחתיכות טל היתר בפנינו ואינו יודע לטער או למדוד אם יש טעם אין לזכא הוי ספיקא דרבנן פהרי אין קרוי טפק דבר פלחם יכול לברר ולטער דעת הטעמים אינו כלום.

ועתה

אפ' דין טעם כעיקר אי דאורייתא או דרבנן. פירש רבינו שלמה מ"מ דטעם האיסור טעמו בהיתר אינו אסור מן התורה אפי' אכל מן ההיתר כל כך שאכל מן האיסור הנבלע עם כזית בכדי אכילת פרס דמין התורה אין אסור לאו איסור שהוא בעין ולא טעם איסור כבלע במקו' אחר ומגעולי **גמ** עשה הכתוב להגפיל כלי מדין לא ג' גמרינן דחדוש הוא דאפילו בת יומא או אפטר דלא פגמא ואפי' הכי אכריה רחמנ' וקרא דמסרת דמייתי פרק אליו עוברין אסמכתא בעלמא תדע דעל משנת טפת חלב אמר אבוי טעמו ולא ממנו דאורייתא מדבעינן טעם גבי טפת חלב. ורבא אמר דרך בשול חכמה תורה משמע דסבר לאו דאורי' והלכה כרבא לגבי אבוי' ועוד אמר רבי יוחנן פרק בתרא דע"ב **גמ** כל טעמו ולא ממנו אסור ואין לוקין עליו טעמו וממנו אסור ולוקין עליו. ותו דאמרינן פרק גיד הנשה זהו היתר מכלל איסור מה סהתיי הכתוב לזכור עש איל נזיר' וקאמר רבא לא נכרחה אלא לטעם כעיקר דבקהדים אסור. והכא גבי זרוע בשלה מותר מרנקט רבא בקדשים טעם כעיקר או אסור משמע הא בחול' פרי ואין כראה לרבינו יעקב מכל מקום אלא טעם דעיקר דאורייתא במין בשאי' מינו כדמייתי פרק לו עוברין מקראי דמסרת וגעולי גוים ולא אסמכתא טיבהו ומאן דיליק מן געולי **גמ** לאו חדוש הוא דרבי עקיבא יליף טעם כעיקר מן געולי **גמ** ולא חכמה תורה אלא חכמה תורה אלא קדירה בת יומא דלא פגמא וקרא דמסרת להיתר מטבא לאיסור ורבנן ילפי טעם כעיקר דמסרת אבל מגעולי **גמ** לא ילפי דכדרי דחדוש הוא דאפי' בת יומא פגמה פורתא ואכרה תורה אלא טעם כעיקר לאו אסמכת' הוא דכמו לרבי עקיבא מוקי לה להיתר מטבא לאיסור היינו ללקות מן התורה בכזית בכדי אכילת פרס ואלמא רבי עקיבא דיליק מגעולי **גמ** טעם כעיקר סבר דלאו חדוש הוא דסבר בת יומא לא פגמה ואפי' רבי מאיר דסבר פלגי דבת יומא פגמא סבר לאו חדוש הוא דיליק מיניה כותף טעם לפגם אסור ואין קיימא לן כרבא דא' פל' בתר' **גמ**

הלכות איסור והיתר

אהדריה לאיכוריה קמח ואשמעי' דפליטת איסור מכלי
הוי איסור ולעולם בלאו' ומורי רבינו יעקב היה מפ'
דטפור מיירי בזמן בשאינו מינו והכי פירושו טעמו
ולא ממשו כגון שאין כזית איסור בתוך כדוי אכילת
פרס אין לוקין עליו'. אבל טעמו ממשו שיש כל כך
איסור שיש כזית בכדי אכילת פרס לוקין עליו והיה
דאמרינן דטעם כעיקר בקדשים איסור דמשמע הא
בחולין שרי הוא הדין דבחולין איסור. והא דנקט
קדשים משום דבדקשי' מיירי גבי זרוע בשלה'. ועוד
דרבי יעקב גרים לא נכרכ' לא להיתר מצטרף לאיסור
משום דפריך תלמודא מהתם נפקא הנוגע בבשרה
יקדש שאם פסולה תיפסל והאי קרא מוקי לה להיתר
מצטרף לאיסור פרה אלו עוברים ובחולין הוא דשרי
אבל טעם כעיקר קא מפיק דמסרת'. ולרע מגעולי
גוים ואפילו בחולין אכר'. מיהו פרה ג' מינין אמרינן
ורבנן תיפסל לי היתר מצטרף לאיסור מחטאת'. ומשני
התם לטעם כעיקר הו' דאתא וכהה' קוביא אתי' הך
דמפיק טעם כעיקר מיקדש דכתי' גבי חטאת ואפילו
למאי דמפיק פרה אלו עוברין מקרא דחטאת היתר
מצטרף לאיסור ולא לטעם כעיקר'. מכל מקום מיייתי
הכא קרא דחטאת לטעם כעיקר משו' דאי לאו דהוה
נפקא לן טעם כעיקר מקרא אחרינא כגון ממסרת
או מגעולי גוים אז הוה מוקמי' קרא דחטאת לטעם
כעיקר דפשו' יותר לאיסור ולא להיתר מצטרף לאיסור
וכי האי גונא אשכחא פרה הקורא את המגילה לא
לא מוהלין אלא ביום מקרא דביום השמיני'. ובפרה
אם לא הביא מוקי ליה לרבות אפילו בשבת ומיעוט
לילה מפיק מבין שמכת ימים לא במגילה מייתי קרא
דפשוט יותר למעט לילה אי לא הוה אלא חד קרא'.

אמנם

מורי רבינו יצחק ברבי שמואל
קם' לו על גרם' הספרי דברכי
טעם כעיקר דבקדשים איסור והכא שרי בזרוע ב
בשלה'. והלא לוכא טעם זרוע באיל הא איכא שמים
דמיני ג' מרינן למיפרי' בחולין בשמים ואילך וואו
נתינת טעם איכא בשמים אף בחולין הוה אכור' דהא
טעם כעיקר דאורייתא ואפילו לרש' דפי' טעם כעיקר
דרבנן אמ' לכל הפחו' מדרב' הוה לן למיסר בחולין
אפילו כי איכא שמים ומאה' כיון דאיכא נתינת טעם
דהא מקראי דמסרת' וגעולי' דהו' אסמכתא ג'
גמרינן דמד'רבנן איסור דטעם בעיקר ואיתפ' לא
נכרכא לטעם כעיקר דבקדשים איסור דאפילו יותר
מא' ומאה' כהי' דטעם כעיקר גמור לכו' ולכך מותר

בחולין מכל מקו' טעם כל דהו' איכא ואפ' הכי אכור
בקדשים והשתא אתי ליה בפסיטות ליסבא דקדשים
איסור דמשמע הא בחולין שרי אס' כן אין ראהו מכאן
לרבי' שלמה דבחולין לא הו' טעם כעיקר מן התורה
דהא לא מיירי כי אס' בטעם גרוע כל דהו' ביתר מס'
ולכך דבקדשים דווקא איסור ולא בחולין ועוד היאך
תוכל לפרש דבקדשים איסור טעם כל דהו' הא תנן
פר' דס חטאת קדשי' וחולין או קדשי' קדשי' וקדשים
קלין בנותן טעם הלא לעולם חשוב נתינת טעם א'
אפילו ביותר מס' ומאה'. מיהו יש לומר במין בשאינו
מינו מיירי דבעינן נתינת טעם גמ' וחשוב אבל מין
במינו אכור בכל שהו' בקדשים כרבי יהודה בשאר
איסורין דהא זרוע בשלה מין במינו הוא מכל מקום
קשה דאמרי' פרה התערבות אמ' ריש לקיש הפגול
יהנותר והטמא שבללן זה בזה ואכלן פטור שם טעם
ברוב לאו דאורייתא במין במינו ובקומץ רבה נמי
אמרינן שתי מנחות ספקו וכתעברו בטל ברובא
לרבנן דרבי יהודה ותו אמרינן פרה דס חטאת בכל
יום ויום נעט' געול לחברו ואינו כרי' מריקה ופטופה
והשתא בשלמא אס' אין מין במינו אף לקדשים בטל
ברובא מדאוריית' אף על גב דמרבנן כריך ס' מכל
מקום בכלי המקדש אוקמוה דאורייתא אבל אי
בטעם משהו איסור בקדשי' מדאורייתא אס' כן בשל
שלמים אתמול אמאי מבשל בה שלמים היום כרמפ'
סלהי ע' מה' הא ממעט להו בזמן אכילתן שלא
יהו נאכלין רק היום מפני שלמים דאתמול שנבלעו
בשל יום מיהו יש לומר משום דהו' נותן טעם בר נותן
טעם כי היא דפרק כל הבשר דגים פעלו בקערה
מותר לאכלן בכותח שהבשר נותן טעם בקערה ומן
הקערה בדגים ועדיין הוא היתר כמו כן שלמים ד'
דאתמול בקדירה ומן הקדירה בשלמ' דהיום ועדיין
הוא היתר'. ומזן של שלמים דאתמול עד לילה הבא
ומותרין לאכול שלמים דהיום לטני ימים ולילה אחד
מכל מקום קשה דסלהי ע' מה' מפרש דכי מבשל
בה חטאת הדר מבשל בה שלמי' לאלתר ואמאי הא
מביא קדשי' הללו לדי' פסול דאיסור שלמי' הללו לורי'
לנשים ולעבדי' דאין נאכלין לא לזכרי' כהו' כחטאת
הבלוע בשלמי' ולא שייך לומר נותן טעם בר נותן טעם
לא כשיש שתי נותני טעם של היתר קודם שיבא זמן
האיסור כמו דג' פעלו בקערה קודם שיכילס בכותח
ותו דווקא עולין כמו דס הפר ורס הסעיר לא בטיל
במין במינו לרבנן אבל מין במינו שאי' עולין שפיר

בטיל

כ"ה

הלכות איסור והיתר

הכא משמע דקרוי בריה אפילו דבר שאין בו עכשו
 חיות וכן לעיל אכלו לגיד הנסה ואין בו חיות לוקה
 מאי טעמא בריה הוא ואין לו טעור וכן מלהי כל
 הבשר אכל כפור טהורה בחייה בכל שהו משו אבר
 מן החי במיתתה בכזית משום איסור כבלה כפור
 כבלה בין במיתתה בין בחייה בכל שהו משום עוף
 טמא דהוי כמו בריה ואי לו טעור ואם כן פ' אלו הן
 הלוהין דאמרינן רסק תטעה כמלים ואחד חי לוקה
 טע' ומפרש טס חמש לאוין האמורין בשרץ
 הארץ משום החי וואחת משום כזית כבלה הסת' חי
 דקאמר לאו דווקא חי שהרי כפור דווקא טמאה אף
 במיתתה במשהו אלא חי היינו טלם אז קרוי בריה
 ולוקה בכל שהו אבל חתוך בריך כזית אף משו שרץ
 הארץ כדאמרינן במעילה לוקה על אכילת טרפים
 בכזית והיינו כי אינם טלמים והשתא מה טעם יש
 ככפור טמא קרויה בריה אם אוכלה טלם להתחייב
 בכל שהו משום אוכל בשר אפי' במיתת' אם כן קרוי
 בריה אפי' אין בו חיות וכן גיד הנס' ואפי' כפו טהורה
 במיתתה בריך כז' משום כבלה אפי' טלם ואינו קרוי
 בריה ועוד דתנן פ' התערובות כל הזבח' שכתערב
 שור הנסקל או אחד מחטאו המתו' אפי' אה' בדבורו
 ימותו כולן ופריך בגמ' אמאי וליבטלו ברובא ומסני
 במסקנא בעלי חיים לא בטילי ופריך ונכבסינהו
 דכביידן פ' נעמידם במקום דר וקטף כיהיכי שילכו
 משם בדוחק וכל אחת ואחת כשהיא פורשת מן
 החדר נימא כל דפריש מרובא פריש ומסני גזירה
 טיקח מן הקבוע ולשם הם אקרוי' משום דבעלי חי'
 לא בטילי והשתא מאי פריך וליבטלו ברובא ולמא
 בריה הוא ולא בטלה ואפי' בלא חיות כמו גיד הנסה
 וכפור טמא במיתתה ושם מפרש' דאי קרוי בריה כי
 אם אותו דבר שאקרוי ב'א מניס שכתרא כמו גיד ה'
 הנסה ועוף טמא ודג טמא אבל שור הנסקל וכפור
 טהורה שכתבלה לא וקשה על זה הרי חלב המכסה
 הקרב וחלב הכליות וערלה וכלאי הכרס דאקרוי
 משו ברייתן ובטילי ומו' ר' מפרש דכל דבר שסמו
 עליו בעורו טלם וכשאין טלם אבר שמו אותו קרוי
 בריה כגון עוף טמא כשאין טלם אין קרוי עוף טמא
 אלא חתיכה של עוף טמא' וכן גיד אין קורין ח'
 אותו גיד רק כשהוא טלם וכשהוא חתוך אומרינן ח'
 חתיכה של גיד אבל כבלה אפילו חתיכה אחת
 קורין אותה כבלה לכך כי אמר הכתוב לא תאכל
 גיד לא בשר כ'א פירש בין גדול בין קטן כדאמר'

בטיל לרבנן אפילו בקדשים כדאיתא פרק הקומץ
 רבה והתם נמי בשמעתא דבלה בטלה בשחוטת
 מוכח דבקדשים רמין במינו בטיל לרבנן ואפילו ל'
 לרבי יהוד' היכא דנ'א אפשר להיות זה בזה וזר' לפ'
 לצרכא לא ככרכה לטעם כעיקר דפעמים טיט חוץ
 לרוטב מקצת מן הזרוע ומקצת מן האיל ונובעו זה
 לזה וכותן טעם זה הזרוע באיל ואפי' הכי מותר דכל
 דרך בשול התיר הכתוב ומה שאו' דבקדשים אסור
 הוא הדין נמי דבחולין אסור אלא משום דאויירי ב'
 בזרוע בטלה דהווקדשים קהט קדשים ולפ' רבינו
 יעקב נמי דברים לא ככר'א להיתר מצטרף לאיסור
 בריך לומר כגון דפעמים שמקצת זרוע ומקצת איל
 חוץ לרוטב הן וכותן טעם הזרוע באיל ובכזית בין
 איל בין בליעת טעם של זרוע חייב בעלמ' בקדשים
 והכא בזרוע בטלה התירו הכתו' ולפי מה שפירשתי
 דכותן טעם הוי מן התורה בממס האדאמרינן ב'
 בירושלמי דמס' ערלה אמ' רבי אבהו בשם רבי יוחנן
 כל כותני טעם אין לוקין עליהם חוץ מאיסורי כזיר'
 התם פיר' כלומר היתר מצטרף לאיסור דבפרק אלו
 עוברין ובפרק טלפה מיכין אמ' רבי אבהו אמר רבי
 יוחנן אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי כזיר'
 והתם בפרק אלו עוברין ובפרק טלפה מיכין דאמר
 שתי קופות של חולין ושתי קופות של תרומה וטלו אלו
 לתוך או מותרין שאיני' או חולי לתו' חולין כפלו ותרות'
 לתוך תרומה נפלה ופר' אי כזית בכדי אכילת פרס
 לאו דאוריית' כי אם בבית אחת אמאי אמ' שאני אומר
 כיון דאיכא שיעור כתיבת טעם לפי מה שפירשתי
 דטעם כעיקר דאורייתא יש לומר הני מילי במין ב'
 בסאו מינו אבל התם מיירי במין במינו דמדאוריית'
 בטיל ברוב דאי מין בשאינו מינו היאך אמ' ריש לקי'
 פרק הערל וזהו שרבו חולין על התרומ' ורבי יוחנן
 אמר אף על פי שלא רבי וכו' תימא דמקאמר כזית
 בכדי אכילת פרס אם כן איכא רובא דחולין ואם כן
 מדאורייתא בטיל כיון דהווי מין במינו ואם כן מאי
 פריך אמאי אמרינן שאני אומר' ויש לומר משום
 דהוה לן להחמיר כיון דבמין שאינו מינו כי האי
 גוונ' הווי מן התול' אי נמי כיון דבמין במינו החמירו
 הקמים ס' מדרבנן א' לא הוה לן למימ' שאני או' ב'
 גיד הנסה שכתב טל עם הגדין אם
 מכירו בכותן טעם ואם אינו מכירו
 כולן אסורין הרוטב בכותן טעם' ופריך בגמרא
 ולבטיל גיד הנס' ברוב בריה שאני ובריה לא בטלה

פרק

הלכות איסור והיתר

הכהנים יש לזה חלק כמו לזה ואפי' לכהן שאינו ממעמר שלו אינו קרוי בכך ראוי להתכבד כיון שאף אם נאמר שבטלה מכל מקום לא יאמר ולא יאמר ולא יאמר כי אם לזכרי כהונה :

הלכך

אם נתערב איסור בהיתר במיז במינו בטל ברוב בדבר יבש אפי' מררבתן דמז התורה כל מיז במינו בטל ברוב בזך דבר יבש ביו דבר לח כדאמ' רבא פ' התערובו והיינו טעמא מסום טעמם של איסור אינו יכול להיות כיצר אפילו כפי טעמם יחד הלכך בדבר יבש שאין איסור כבלע בהיתר בטל ברוב אפי' מררבתן מדפרי' פריך גיד הנפש או חתיכ' כבלה ונבטיל ברוב והוצרך לתרץ גיד בריה הוא וחתיכה ראויה היא להתכבד לפני אורחים ולא בטילי ואם נתבטלה נמי חתיכה של איסור טעם חתיכות של היתר אם אינו מכירה בטלה ברוב חתיכות היתר כי על חתיכ' שנתבטלה עם שאר חתיכות ולבטול ברובא אבל אם מכיר חתיכת האיסור יסורכה .

הותרה על ידי בטול ברוב אם כן יבטור ברוב ו בחתיכות הית' ק' לבטול המחוי כדאמר רבא אמור רבנן בס' כגון מיז במינו מררבתן ואפי' אינו מכיר חתיכת האיסור דהשתא מותרת ברוב מכל מקום צריך ק' ברוטב ובחתיכו לבטול המחוי שכן כן בטל היתר דאין בטל ברוב אלא מיעוט שהוא בעין ולא דבר שבלע בהיתר וכן חלב של איסור שנתערב בחלב של היתר או יין ביין שבעו בו וואי' אסור במשהו אלא אותו שנסכסכו וצריך ששים כיון שנתערב זה בזה ולא כגוי ברוב אבל מיז בשאינו מינו צרי' בהיתר אפילו בדבר יבש דאם יבטלם יחד יהא הטעם של איסור כיצר בהיתר ואם מכירו יסד האיסור וצריך ששים לבטול המחוי ואם אינו מ מכירו כגון שספדך בחתיכות קטנות בטל בששים והכל מותר ואינו צריך להסיר אחת לא במין בשאי' מינו הבטול לו בששים ולא במיז במינו הבטול ברוב בדבר יבש דאף על גב דתרומה שנתערב במאה של חולין בטלה ומותר הכל לזרים וצריך להרים אחד כשיעור תרומה שנספלה כדתנן במסכ' תרומה ובפרק נוטל נמי אמרינן מעלין בסבת המדומע ב באומאה אלמא צריך להרים שיעור תרומה שנספלה הרי מפרש בירושלמי היינו מפני גזל הסבט פירוש גזל הכהן והכל באיסור שבטל בהיתר ליכא למימ' פוס גזל אם הם מארס אחד ואין צריך להרים . ואם אסור

פרק שלישי דשבועה לא מצינו אוכל כל מהו שחייב ופריך והרי בריה ומשני בריה נמי כמפרש דמי אבל כבלה לא שייך למימר בין גדול בין קטן אלא בדבר שהוא שלם והרי אפי' חתיכה אחת קרויה נבלה ועוד הנסקל ממי הרי אמר הכתוב את בשרו והא דתנן פרק אלו הן הלוקח כמה ויאלץ מן הטבל ויהיה חייב כזית רבי שמעון ואומר כל מהו ובמרא אמ' להם ר' שמעון הרי כמלה רבכל מהו ורבנן בריה בשמה חסיבא והשתא הלא דבר שאין בו כשמה נמי חשוב ברי' כמו גיד הנפש וכמו צפור טמאה במיתתה ואדכר שהיתה תחלה בריה קא' לאפוקי חטה הלא כמור דברי' במיתת' אפי' שלם כריך כזית במיתתה משום נבלה וכן חלב הכליות . ואל' לדריו קא אמרי לריו אין קרוי בריה אלא דבר ששמו עליו כ כשהוא שלם רווקא אבל חטה אפילו בתוסות מקרו טבל אבל לרידך דקא אמרת כל שהוא למכות בכל דבר אודי לי מיהא רווקא במירי דאוכא כשמה . וכן תנן חתיכה של כבלה ושל דג טמא שנתבטלו עם חתיכות אחרו אם מכירן בנותן טעם ואם אינו מכירן כולן אסורו והרוטב בנותן טעם ופריך בגמ' ולבטיל ברובא ומשני שאני חתיכה הואיל וראויה להתכבד לפני האורחין השתא משמע דחתיכה כ כבלה קרויה חשובה ולא בטלה בחלק הואיל וראויה להתכבד לפני האורחים וקשה סליה דדתנן אלו אוסרין בכל מהו וחסיב חתיכת בסר בחלב : ובמרא נמי האמר איסורי הכאה קא חסיב במתני' דאוסר בכל מהו והשת' הלא אינה ראויה להתכבד לשום ארס שהרי אסורה בהכאה ותופ' הדין דתני' חתיכת חטאת טהורה במאה חתיכות חולין כולן אסורות חתיכת חטאת טמאה שנתערבה במאה חתיכות חטאות טהורות כולן מותרו' אמאי מותרות מאי שנא מחתיכ' בסר בחלב דאוסר' בכל מהו ועוד מאי שנא מחתיכת חטאת בחתיכת חולין דאוסרין בכל מהו . ויש לומר שזהו כללן של דבר כל חתיכה שאם תתבטל תהא ראויה להתכבד לפני אורחים מקרי חשוב ולא בטל ולכך חתיכת בסר בחלב אם תתבטל בחתיכת היתר תהא מותרת וראויה לתת אחת מהם לפני אורחים לכך אוסרת בכל מהו וכן חתיכת חטאת שנתערבה בחתיכות חולין . אבל חתיכת חטאת טמאה שנתערבה בחתיכות חטאות טהורות כי נמי תתבטל ותהא כולן טהורות בשביל כך אין אחת מהן ראויה להתכבד לפני אחרים דכל

פ"ד

פ"ד

פ"ד

פ"ד

איסור פקדיו בריה כגון דכמא כשהוא שלם או עוף
 טמא או זבוב או גיד הנסה כשהם שלמים קרויים ב
 בריה: ואפילו מתים אם כפלו תוך היתר אם מכירם
 יסירם: והטעם אם כתבסלו עם ההיתר יתבטל
 בשמים ואם אינו מכירן אפי' באלף לא בטיל דבריה
 לא בטלה והני מילי כשהוא שלם ואז קרוי בריה כ
 כדאמרין ריסקת תפעה מלילי ואחד חידרווק' אחד
 חידרהינו שלם ואפ' מת קרוי בריה אבל מקצתן
 חתוכין אפי' ישנן עם ההיתר בטלים בס' ועוף טהור
 שהוא כבלה או כאקר מחמת בליעת איסור וכך דג
 קטן וטהור שכלע האיסור אינו קרוי בריה: ואם
 כתבסלו או נתערבוע עם אחרים של היתר אם אינו
 מכירן בטלים בס' וכמו כן כל דבר חתיכה כבלה או
 חתיכה של בשר בחלב או עוגה של חלה וכל דבר
 הראוי להתכבד לפני אורחין אם נתערבו באחרות
 אפי' באלף לא בטילי אם אינו מכירן כדתנן חתיכה
 של כבלה שנתערבה בחתיכות של היתר אם אינו
 מכירה כולן אסורות וכך פרק בתר' ח"ג חילוי אוכרין
 בכל מהו בשר בחלב ורווקא חתיכת בשר בחלב
 שנתערבה בסאר חתיכות לא בטלה מסוד' חטיבא
 שראויה להתכבד לפני האורחים אבל טפת חלב
 שנפלה על חתיכת בשר אם יש ס' על החתיכה לבטל
 הטפה מותרת כדתנן פרק כל הבשר דטפת חלב
 אינה ראויה להתכבד וכמו כן כל רבב שבמניין מה
 שרנ' לין למכור במניין ביצה טריפה או של כבלה או
 פירות גסו' של ערלה אפי' באלף לא בטילי ואם
 חתיכת היתר כאכרת מחמת בליעת איסור בטלה
 בטאר חתיכות כיון שאינה אסורה מחמת עצמה כי
 אם מחמת בליעת איסור אם כן חטובה שראויה
 להתכבד אינו מחמת איסור הבלוע ובטלה ברוב
 ביבם בזבזן או בס' אם כתבסלה עם אחרות ולא
 דמי לחתיכת בשר בחלב שאינה בטלה דכיון דכל
 אחד בפני עצמו וכי כתבסלו כאכרו דמיא לחתיכת
 כבלה ולא בטלה וכך ביצה כסרה שפארה מחמת
 בליעת איסור ונתערבה באחרות בטלה ואי' קרויה
 דבר שבמניין וכריך עיין:

והשתא

ספירשתי דדבר הקרוי בריה או
 דבר שבמניין או ראוי להתכבד
 לפני אורחים שהם אסורים בתערובת עם היתר
 אפי' באלף אם פירש אחד מן התערובות אותו יחד
 ספירש ולא כאמ' כל דפריש מרובא פריש ומותר לא
 אבו' גזיר' שמה יקח מן הכבורין שהם יחד כדאמר'

פרק התערובות כי נתערב סוד הנסקל ברובא
 פורים שהם זכחים ימותו כולן ופרך וכבבסוהו
 דכצירין וימלא כל דפריש מרובא פריש ומסני גזירה
 שמה יקח מן הקבוע אבל גבי תפס חנויות מוכרות
 בשר שחוטא ואתח מוכרת בשר כבלה ולקח ואינו
 יורע מאיזה מהם לקח כיון שהספיקא נולדה ממקו'
 הקביעות וכל קבוע כמחצ' על מחצה דמי כדגמרי
 מקרא ביומ' ובסנהדרין ובמז' על הארץ או כמחצ'א
 ביד ג' מותר משום כל דפריש מרובא פריש ורוב
 החנויות של העיר מוכרות בשר שחוטא והתם לזכא
 למגזר דילמא יקח מן הקבוע שהרי האיסור מבורר
 וכיכר לבדו וההיתר מבורר וכיכר לבדו לא מחזקינן
 ליה דילמא במזיד יקח מן האכור כיון שמכירו אבל
 במקום שהאיסור וההיתר מעורב יחד ומהתור הכל
 מותר על ידי שבטל ברוב אך מדרבנן אסרו משום
 דבר שבמניין או בריה אישית כי פירש אחד מהן
 אתי ליקח ממקום שהם יחד כך פיר' מורי רבי' וזחק
 בר ר' שמואל אבל רבינו יעקב מ"כ היה מתיר כי אם
 בא זאב וטורף פנים או שלפם בהמו' ונתערבו כולט
 יחד וכי פריש כל חד וחד היה מותר מטעם כל ד
 דפריש מרובא פריש וזה לא כתייבב למו' רבי' משום
 גזירה שמה יקח מן הקבוע ושמה היה רבינו יעקב
 מ"כ סובר כי דרווקא גבי קדשים החמירו טפיל למגזר
 שמה יקח מן הקבוע ויש להתירן מטעם אח' מטעם
 ספק ספיקא שהרי אין דרוסה אלא ביד ושמה הנץ
 שנשא האוות והזאב שנשא הטלה והחזירו שמה הוא
 לא הכה אותו ביד אלא בשיניים נשאה ואפי' אם הכה
 אותו ביד שמה אי' היא זאת שלוקח האיש מן העדר
 אם כן כולן מותרין לפני אכשים או לאיש אחד מלבד
 אחת' אמנם אני פ' בסוף הלכות אסור והיתר'
 דדבר שהוא ספיקא דאורייתא אפי' באלף לא בטיל
 אם הוא רבב שבמניין כמו ביצה של ספק טריפה
 שנתערבה באלף כולן אסורות: **נ א**

והא

דאמרן היכא פריש מרובא פריש הני
 מילי שלא ראינו ספירש אלא מצינו הברר לארץ או
 ביד ג' או הקטן שלא נולדה לנו הספיקא עד אחר
 ספירש אבל אם בפנינו כפל לארץ או לקח משם
 ולא הכרנו מאיזה מקום אז אסור מן התור' זהו כמו
 לקח הישרא' גדול ואינו יורע מאיזה מקו' לקח דספיקו
 אסור כדאית' פרק קמא דפסחים תפעה כבורין של
 מזה

הלכות איטור והיתר

מצה ואח' של חמץ ואתא עכבר' וסקל מחד מיכיינו
 ולא דיעב' מאיזה צבור לקח היינו תפע חנויות וכו'
 לקח מאחד מהם אסור וההוא על כרחי' קא מיירי
 שלקח אותו העכבר בפנינו דאי שלא בפנינו ל'
 ולקח אחאי הוי איסור טפי מאס נמצא ביד דאמרי'
 דהוי מותר ובפרק התערובות דאמרינן וכבבסיכהו
 דכיידי' דכיניידן היינו דכיידי' שלא בפנינו אז נמיא
 כל דפריש מרובא פריש אי לאו גזירה שמיא יקח מן
 הקבוע ורוקא כיהאיסור ניכר וידוע לבדורוב ה
 ההיתר ידוע לבדו לשם פייך לומר כל קבוע כמהזה
 על מח' דמי ואס לקח מאחר ואין יודע מאיזה לקח
 אסור אבל בדבר המעורב שאין ניכר איזה
 אסור ואיזה היתר לשם איך לומר קבוע אלא הכל מותר
 אם רוב היתר כמין במינו ותרומה באחר ומאה
 ועולה באחר ומאתים והא דמשני פרה התערובות
 גזירה שמיא יקח מן הקבוע לאו דרוקא קאימר מסוס
 דכל קבוע כמהזה על מחזה דמי אלא מקום שהם
 קבועין עדיין ולא פירשו שאסורין מסוס דבעלי ח'
 חיים לא בטולי' כדמפרש התם או מסוס שהם דבר
 שבמיני' ואס שאינו הולך בטל בשפי' אפי' תרמו ועלה
 כדניסן במסכת ערלה שאין מינו להקל בו' כל זה
 פירש מו' רבינו :

הנז
 טפת חלב שנפלה על חתיכה של בשר
 אם יש נותן טעם באותה חתיכה יעבר
 הקדירה אם יש בנותן טעם באותה קדירה למאן
 דאימר אפשר לקוחטו אסור וקובר חתיכה עצמ' היא
 נעשית כבלה ואוסרת כל החתיכות כולן פי' חתיכה
 שנאסר' מחמ' בליעת האיסור ואח' נתן אות' החתיכה
 בתוך הקדיר' שצריך' ס' לבטל אותה חתיכ' ולא קני'
 לבטל האיסור' הנבלע הכי פירוש של מפל' טפת חלב
 על שנפלה החתיכ' של בשר ואי' בה ס' באות' חתיכה
 של בשר לבטל את הטפה נאסר' החתיכה לפי שיש
 בה נתיבת טעם של חלב ואם אחריכ' נייער
 הקדירה בכף ועל ידי כן נכנסה החתיכה בתוך ה
 הרוטב אז צריך' ששים בקדירה לבטל כל החתיכה
 שנאסרה מהכ' משמע שחלב מפעפע בכל החתיכה
 דאי במקצה גרידא כי נמי נייער וכסה אחאי צריך'
 ששים לבטל כל החתיכה הלא לא נאסרה כולה ושם
 איסור הנבלע בחתיכ' איך הולך חוץ מאות' חתיכה
 אלא על ידי רוטב שמוליך הבליעה חוצה לה אבל
 ביבס לא חללא הבליעה אפילו יש חתיכה אחרת כ'
 נובעת לה ואיכה אוסרת אותה דאס מתפשטת מ

מחתיכה לחתיכה בלא על ודי רוטב כי נמי איך ס'
 בחתיכה למה נאסרה למה לא יעיינו לבטל הטפה
 גם חתיכות אחרות נכונעו' לה דאי משום שנאסרה
 אחת ותחלה נעשית כולה כבלה וצריך' ס' לבטל כל
 החתיכה אך אפילו בלא נייער חתיכה וכסה ברוטב
 נאסרו כולן צריך' לבטל החתיכ' ראשון אבל לאר'
 אפשר לקוחטו מותר ולית ליה חתיכ' עצמה נעשית
 כבלה וכי נייער נמי בסוף איך צריך' רק ס' לבטל טפה
 הבלועה איך להוכיח כל זה דהכי פיר' נער הקדירה
 שנכנסה לה החתיכה ברוטב אם יש טעם של טפה
 באותה קדיר' שאין צריך' ס' לבטל החתיכ' רק לבטל
 הטפה אבל יש להוכיח מברא דתניא טפת חלב
 שנפלה על חתיכ' כיון שנתנה טעם באותה חתיכה
 נעס' כבלה ואוסרת את כל החתיכו' כולן מפני שהן
 מיכה דברי רבי יהוד' וחכמים אומרי' עד שיתן טעם
 ברוטב ובקיפה ובחתיכו' אמר רבי כראי' דברי רבי
 יהודה בשלא נייער ושלא כסה ומפר' תלמודא אינתי'
 לא נייער ולא כסה כלל מבלע בלע מפלט לא פליט
 פירוש אותה חתיכה בלעה הטפה של חלב ולא פ'
 פלטה אות' ולמה נאסרו שאח' חתיכות שאכלה אלמא
 איך בליעה הולכת מחתיכה לחתיכה שאכלה אפילו
 שתיהן חמות ורותחות והן ביבס ואין זאת אוסרת
 חברתה אף על פי שאינו היתה הראשון כבלה גמול'
 אוסרת אותה שאכלה כדאמרינן פרה כיצר צולי' חס'
 לתו' חס דברי הכל אסור' הסת' שלא נאסר' אלה מחמת
 בליעת איסור ואותה בליע' איכה הולכת חוץ לה לא
 עי' רוטב שנער וכסה לאתאסור חברתה החתיכה
 אחר' שאכלה כיון שהאיסור עצמו אינו הולך עם כך
 פירש מו' רבינו יצחק בר רבי שמואל :

השתא

אחי שפיר דאף על גב דחתיכת
 היתר שנאסר' מחמת איסור פורת'
 ולא היה בחתיכה ס' לבטל אם נתחב' אותה חתיכה
 ברוטב של היתר צריך' ס' לבטל החתיכ' ולא סג' בס'
 לבטל איסור הנבלע בה דחתיכ' עצמ' נעשית כבלה
 ואף על פי כן כי מלחו בשר היתר דהמלח אסור משום
 שבלוע מרס הנפלט כדאמר שמואל איך הבשר יוצא
 מירידמו לא אם כס מולחו יפה ויפריחו יפה יפה
 אחאי איך אותו מלח כמו חתיכ' איסור ויאסור הבשר
 והלא נותן טעם בבשר אלא מכיון שהרס האוסר את
 המלח אינו נבלע בבשר לפי שהרס איך מפעפע איך
 הבשר אסור דאיך לוכח במלח לאסור' במקום שדבר
 האוסרו איך יכול ללכת ולהתפשט וכך כל מקום ש
 קהצרכו

הלכות טריפות

פהצריכו חכמי קל"פ ולא יותר מחמת כי אין האיסור מפעפע למה אין אותה קליפה נעשית כבלה ותאסר עוד קליפה קמוץ לה ואות' קליפה שבייה תאסור עוד אחרת וכן לעולם וגם פעמי' שבקליפ' יש שומן ואותו שומן הוא מפעפע ותאסור הרבה אלא כיון שאיסור עצמו אינו הולך יותר אין הקליפה אוסרת ולא יהיה טפל חמור מן העיקר וגם פעמים שנותנין בנגינת הרבה בשר למלוח ונותנין עצים ואבנים בטולי ח הנגינת להפסיק בין הבשר והדם והציר הנוטף מן הבשר ופעמי' לאח' זמן כשמסירי' הבשר מן הנגינת מוצאי' מקצת חתיכות בשר בתוך הציר והדם שנטף ואותו מקצת פסיטא שהו' אסור ואפילו לית ביה פילי ולא סגי בקליפה דמה שהיה בציר חשוב כמו כבוס ואמר'י כבוס הרי הו' כמבוסל וכן הוא מנהג לחתוך מה טעורה בציר ועוד מעט שיעור קליפה ומתירין כל המותר' ויש תימה הלא הדם הולך למעלה כמו חלב המפעפע בכל החתיכה ואותה חתיכה עצמה נוגעת למעלה באחרות והכל אסור וצריך לומר שדם שבלוע אין מפעפע למעלה והא' דאמר'י דג' ועופות שבלחן זה עם זה אסורי' שאיני דגים ועופות דרכיכי ומכל מקום יש לחוש כי פעמים באיתו מקצת בשר שבתוך הציר יש שמכניית והו' בלוע מדם ונהי דהרס אין הולך למעלה השמכניית מיהא שכתאסר נעשה כ כבלה ומפעפע למעלה כמו חלב דאמר'י גדי שכלאו בחלבנו אסור למיכל אפילו מרים אוניה משו' דחלבו מפעפע ומסתמא הוא הדין שמכניטו ולמה לא תאסור כל החתיכה ואפילו מה שבתוך הציר ואותה חתיכה תאסור האחרות אלא כיון שהדם הבלוע בשמכניית אין מפעפע אין השמכניטו אסור אף על פי שמפעפע למעלה כיון שהדם האוסרו אין הולך עם אכל אין לומר אע"פ שהחלב מפעפע וכן שומן היינו לכדריין או למטה אכל למעלה אין מתפטט והולך שהרי כי פליגי רב ושמואל פ' כיצד בולין בחם לתוך כוכן אי עילאה גבר או תתאה גבר היכ' דהוי חס לחוך חס מזוהו והכל אסור בין תחתון בין עליון:

ואולם

לפירוש הרב רבי' אפרים האומ' כי אין אומר חתיכה עצמה נעשית כ כבלה אלא רווקא בבשר בחלב לא יקפה כלום מה טעם אין קליפ' ראשונ' אוסרת עוד קמוץ לה והמלח הבלוע מדם למה אין אסור הבשר ושמכניית שבציר למה אין אסור שהרי לא נעש' כבלה רק הדם הבלוע והו' אין מפעפע ואדרב' אי הוה מפעפ' הוה מתבטל

בם' והשמכניית או המלח הכאסר אינו נעשה כבלה אפילו תוך רוטב להצריך שמי' רק דם הבלוע אמנם אין לסמוך על דבריו ולהקל אלא יש להחמיר ככל רבותינו הקדמונים שתופסים כן שחתיכה עצמה נעשית כבלה אפי' בשאר איסורין ואסור' כל החתיכו' כולן ואם כן אם חתיכה אחת נאסרה אם אחרי כן תחבה ברוטב צריך ס' לבטל כל החתיכה ולא סגי בטעם לבטל כל האיסור כדברי הרב רבי' אפרים שתופס שההיתר לא נעשה איסור כבלה רק בבשר בחלב חדא שהקדמונים לא נהגו כמותו ועוד שיש לנו די' להקשות ולתרוץ על דבריו כמו שמפר' בסמוך ואע"כויאל לא נסמוך ורב ורבי יוח' ורבי חנינא סברי פריך כל הבשר אפשר לקוחטו אפ' גבי בשר הבלוע מחלב ושמואל ריש לקיש סברי אפס' לקוחטו מותר ומסתמא הלכה דאסור חדא דהלכה כרב באיסורי לבבי שמואל כדאמר פריך מי שהוציאהו והלכה כ כרבי יוחנן לבבי ריש לקיש כדאמרין בהחולץ ובפרק בהמה המקשה:

פירוש

הרב רבינו אפרים אפילו למאן דאמר חתיכו' עצמ' נעשית כבלה ואוסרת כל החתיכות עד ס' לבטל החתיכה ולא סגי בם' לבטל הבלוע היינו רווקא בבשר בחלב דהתם פליגי והיינו טעמא דכל אח' לבדו מותר וכינתערבו כאסורו אז נעשית כל החתיכו' כבלה וצריך ס' ברוטב ובחתיכות היתר לבטל כל החתיכו' ולא סגי בטעם היתר לבטל טיפת חלב הבלועה טעם הבשר מ מקריא כבלה ולוקה עליה אם אכל חצי זית מבשר וחצי זית מחלב מטארא איסורין אין לוק' עד שיאכל מן ההיתר כל כך שיאכל בו כזית מן האיסור הבלוע דא"ל היתר מצטרף לאיסור' ולכך אם אותה חתיכו' היתה אחרי כן ברוטב לא יצטרך רק טעם לבטל האיסור הבלוע ונהי ד דהחתיכה לעולם אסורה דשמא לא פלטה כל איסור שבלעה מכל מקו' הרוטב מותר אם יש טעם לבטל הבלוע וגם מייית' ראייה מההוא כזית' דתרב' דפסל לדיקולא דבשרא סבר רב אשי' לשעורי במאי' דבלע דקולא ופירש' ר' דיקולא קלחת וכפל בתוך הרוטב והכזיתא אף על פי כי שמא יכמק היה רובה לבטלו אפילו במה שבלע הקלחת אכל לא רצה לפרשו כמשמע דקולא סל מלא בשר משום שחתיכו' ראשונה נאסרה כולה שאין בם' לבטל הכזיתא ויצטרך ס' חתיכות אחרות לבטל אותה חתיכה לכך הוצרך לפרש

הלכות איסור והיתר

לפרט סגפול בתוך יורה של רוטב שאין צריך ס' רק
 לבטל הכזיתא אבל לפירוט הרב רבינו אפרים אתי
 פשיר כמשמעו דקולא סל מלא בסר ואפילו ביבם
 שלעולם אין צריך רק ס' לבטל הכזיתא ולא ס' לבטל
 החתיכה פנאקרה תחלה מיהו אין ראויה כלל שהרי
 הזכחתי לעיל על משנת דטפת חלב רביבם איסור
 הבלוע בחתיכה אחת אי' מפעפ' אל' החתיכה הנובעת
 בה וגם אותה חתיכה ראשונה אף על פי שהיא שמנה
 אי' אוסרת את האחרות הנובעו בה כיון שהאיסור
 עצמו הבלוע בה אי' יכול לילך יותר ממנה ואם כן
 אפי' בסל מלא בסר כי נמי אי' ס' בחתיכה סגפול עליה
 כזיתא בסביל כך לא אסרה אותה חתיכה את
 האחרות וגם אין לשער בסל כיון שלא נכנס בתוכו
 מן הכזיתא הבלוע בחתיכה כיון שהם ביבם ולכך
 נמי הוצרך לפרט קלחת שיטב בה רוטב :

ועוד היה מביא ראויה דאמר רב הוכא פרק גיד הנסה
 חתיכה של נבלה ודג טמא כיון שנתנה טעם כ
 בחתיכות חתיכה עצמה כעשית נבלה והאוסרת כל
 החתיכות כולן מפני שהם מינה ופריך רב ספר' כו'
 דסב' רב מין במינו לא בטיל ואפי' לא נתנה טע' נמי
 ומטני בסקדס וסלקו לחתיכה של נבלה ולא נכנס
 ברוטב כי אם חתיכה היתר פנאקרה וצריך ברוטב
 ס' לבטל כל החתיכו' וכיון שאין ברוטב שאינו מינה
 פטים לבטלה נאסרו כל החתיכות אפילו אף לפי
 שהן מינה והשתא אל' לאל' נתנה טעם בה והלא
 בלא טעם נאסרה כיון רמין במינו לא בטיל ואותה
 חתיכה לבדה אוסרת כל החתיכות שבהקרייה כיון
 סצרי' ס' לבטל כל החתיכו' אבל לפירו' הרב ר' אפרים
 אתי שפיר דאין צריך ברוטב רק ס' לבטל הבליעה
 כיון שאין זה בסר בחלב ואי לא נת' טעם בחתיכו'
 אף על פי שאותה חתיכה נאסרה במשהו מכל מקום
 כשכנס' ברוטב אין צריך ס' לבטל הבלוע דכמאין
 דליתיה דמי מיהו איכה ראויה כלל דנהי דכשקבלה
 טעם אז יצטרך פשו' לבטל כל החתיכה היכא שלא
 קבלה טעם אף על פי שנאסר' אות' חתיכה לרב לא
 החמירו חכמים לומר חתיכה עצמה כעשית נבלה
 להצריך פטים כמותה אלא כשקבלה טעם ואדרבא
 מו' רבי מקס' מההיא שמענת' על פירושו רבא אמר
 אפי' תימ' שלא קדם וסלקו הוה ליה מין במינו ורבר
 אח' וסלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו
 ומבטלו לדידן הכי פירושו ברוטב שהו' אינו מינו יט
 פטים לבטל חתיכה אחת אבל אין פטים לבטל

שתי החתיכו' ולכך אי' לא קבלה חתיכה ראשונה טעם
 הנבלה לא יצטרך ברוטב רק ס' לבטל הנבלה והרי
 יסנו והכל מות' כדפרישית לעי' ועתה נקבלה טעם
 כעשית. גם כל הסמיט' נבלה ויצטרך ס' לבטל שתי
 החתיכות והרי אין ברוטב לבטל את פניהם והכל
 אכור אפי' באלף חתיכות שברוטב שהן מינו אבל
 לפי' הרב ר' אפרים כיון שהחתיכה נבלה היא תוך
 הרוטב שלא קלקה מאז נפקא מינה אי החתיכה של
 היתר קבלה תחלה טעם של נבלה הלא לעולם אי'
 ברוטב כי אם פטים לבטל האיסור הראשון. ויש
 לפרט דקא מיירי שנתמעט כפח חתיכה נבלה במה
 שבלעה אותה חתיכה של היתר וקמל' דאף על גב
 דאם אין כותן טעם באותו הבלוע של היתר אי' צריך
 רוטב אלא כדי לבטל החתיכה של נבלה שנתקטנה
 מכל מקום כיו' שנתן הבלע טעם הרי הוא כמו בעין
 וצריך ברוטב שיט' מן החתיכו' של נבלה ומן הבלוע
 שבחתיכות היתר: תירוץ זה לסוף מורי וקמל' דאם
 אי' כותן טעם אף על גב שהחתיכה נאסרה במשהו
 חוץ לרוטב לפי שהיא מינה מכל' מקום כי נתחבו
 פניהם ברוטב אין צרי' פטים' ברוטב לא מן הנבלה
 שנתמעט' ולא מן הבלע דהוי כלא אינו בעולם לגבי
 אינו מינו והא דתנן פרק קמא דתמורה אין המדומע
 חוזר ומדמע אלא לפי חשבון סאה תרומה שגפלה
 לפחות ממאה חולין ונאסרו חזר ונפל מן המדומע
 למקום אחר אי' אוסר לא לפי חשבון התרומה שבה
 ולפירו' הרב רבי אפר' אתי שפיר דלא אמרי' חתיכה
 עצמה כעשית נבלה אלא בבסר בחלב ולדידן נמי
 לא תקשו דלא אמרינן חתיכה עצמה כעשית נבלה
 לא בדבר לח או בליעת טעם ושלאי עי' רכי אתא
 רבין אמר ר' יוחנן יין כסך סגפול לבד של יין היתר
 וככל עס קיתו' של מים רואין היין של היתר כלא אינו
 והשאר יין כסך רבה עליו ומבטלו ומפ' הת' דלרבנן
 לא בעי קיתו' של מים תחלה לא לבסוף הוא מועיל
 כמו כן והשת' מיר כשנפל היין כסך לבד יין היתר
 אסרו במשהו ונעשה הכל נבלה וכי נפל קיתו' של
 מים לבסוף אמאי סגי ביה לבטל היין כסך לחודיה
 דקאמ' סלק את מינו כמי שאינו וי' דמיירי שלא נפל
 מן היין כסך תחלה עד נתינת טעם ביין של היתר
 ואף על פי שנאסר במשהו לא אמרינן כעשה הכל
 נבלה להצריך פטים גם ביין של היתר וכן פירשתי
 לעיל גבי סקדס וסלקו למאין דאמר מין במינו לא
 בטיל ונאסרה מן התור' כל סכך גבי יין דאינו אכור

הלכות איסור והיתר

במטהו כיואם מדרבנן לרבי יוחנן וקשה דאמרינן
התם חמרא מן היתיר לבו מיא דאקור בכותן טעם
ואם יש טעמים של מים לבטל טעם היין הכל
מותר ואמאי והלא קמא קמא טעמל היין לתוך מים
נעשת הכל כבלה ולרבי הרב רבי אפרי אתי שפיר
דלעולם איך ס' כי אם לבטל האקור ראשון מי לרדין
צריך לומר דאיידי טעמל היין של היתר הכל בבת
אחת טעור טעמים ולרבי הרב ר' אפרי אתי שפיר
תקנת הגעלה בכלי מדין דיורה גדולה מקתמא איך
טעמים במים לבטל איסור הנפלט דבדירה מטערי
וגם להגעילה באחרת לא תמכא מחזק טעמי יורות
כזאת ואם כן כי הגעילו נעשו המים כולן כבלות
וחוזרין ובלעי ומתמל לא הצריך הכתוב להגעיל
לא כלי בן יומו דאי בן יומו הוי כותן טע' לפגם ומותר
ולא תמכא שהגעילו כי אם כלים קטנים מאד כגון
סכיני יורה מחזקת ס' כמותן ולרבינו אע"פ שהמי'
כאשרי כי חוזרין ובלעי אינו חוזר ובלע מן האיסור
רק מעט שהרי ממליך כל המים של הגעילה לחוץ
ובשביל אותו פורתא שחוזר ובלע מגעילה פעם
שנייה ומה שנפלט מן האיסור בטל בטיעום מיהו או
חתיכה עצמה נעשית כבלה אי' אלא מדרבנן כשאר
איסורין אתי שפיר ולכל הפירושי דאיך אנו מגעילין
כלי הנאסר אלא לאחר שאינו בן יומו כל אלה דק"ק
מו"ר רבי יצחק בר שמואל : רב אמר אפסר
לסוחטו והא אתמר כזית בשר שנפל לתוך יורה של
חלב אמ' רב בשר אסור חלב מותר פי' שיש ס' בחלב
לבטל טעם בשר ואיך ס' בבשר לבטל טעם חלב ואי
קלקא דעתך אפסר לסוחטו אסור חלב אמאי שרי
חלב כבלה הוא פירוש שחוז' ונפלט מן הבשר ואסור
את כל החלב שביורה משום דמין במינו לא בטיל
לרב ומסני אמ' קרא לא תבטל גרי בחלב אמו גרי
אסרה תורה ולא חלב ופרי' והא אתמ' חזי זית בשר
וחזי זי' חלב שבפנן זה עש זה אי' רב לוק' עלאכילתו
לא לט' בשר ולא פנא חלב אסור והא דחלב שביורה
מותר דכפיל כזית בשר לתוך יורה של חלב רותח
דמבלע בלע הבשר את החלב מפלט לא פליט חלב
סוף סוף כי כיוח הדר פליט ומסני בסקר' וסקר' מהך
שמענתא דקרא פריך תלמוד חלב שנפלט מן הבשר
חלב כבלה הוא ואסור את כל החלב שבתוך היורה
משום שהוא מינו וכפ' נמי הוא במקרה דכל החלב
שביורה הוי אסור אי' לא קרס וסקר' קודם דנייח :
מכאן מוכיח רבי שמואל ורבי יעקב דאם חתיכה
כבלה כבלה בקדירה טעם בה הרבה רוטב והרבה
חתיכות של היתר למ' מין במינו לא בטיל דכימני

כאמר סלק את מינו את החתיכ' של היתר כמי שאינו
והרוטב שאין מינו יש ס' על החתיכה כבלה ומבטלה
אכתי' צריך בחתיכות טעמים לבטל הרוטב הנבלע
בחתיכות כבלה וכי הוא חוזר ונפלט אסור את כל
הרוטב שהוא מינו ומו' רבי יצחק בר רבי שמואל אולף
דארבא מהכא קס' לרב יהושע שהרי תירץ תחלה
גרי אסרה תורה ולא חלב ולפיכך חלב שבז' מותר
מה בכך הלא בלע מים הבלעים כבלה כי נפלטו
המים נעשו מים של איסור כמו מים של הקדש ושל ע'
ואסור כל המים שביורה מטעם מין במינו הוא הר'
חלב הנפלט מן הבשר יהיה לו דין חלב של איסור
וי' אסור כל חלב שבז' מדרבנן דמי גרע החלב
הנפלט מן הבשר מן המים הנפלטין מן הגבלה לא
ודאי היינו טעמא שרובה לומר דחלב הנפלט אינו
אסור חלב שביורה משו' דאע"פ שחלב הנפלט נעשה
כבלה הינו טעמ' משום טעם בשר ושמיני' המעורב
בו ולכך יותר לא יהיה בוכח לאסור כאלו היה כולו
בשר דאי יתבטל בחלב שבז' לפי שהוא אינו מינו
ולכך תירץ גרי אסרה תורה ולא חלב שמרמה בשר
בחלב לדין שאר איסורין ואם כן ה' רוטב הנפלט
מן הגבלה איך לו דין רוטב של איסור אלא יש לו דין
בשר כבלה ויתבטל ברוב שבקדירה אשילו למ' מין
במינו לא בטיל והא דקאמר מעיקרא דחלב כבלה
הוא ואסור כל חלב שביורה וכפ' אמת הוא במקרה
דכל חלב שביורה אסור היינו דווק' גבי בשר בחלב
ומן התור' נמי אסור והיינו טעם דכל אחד ואחד לבדו
מותר וגזירת הכתוב הוא דכי כתעברו אסורי ולוקה
על חזי זית בשר ועל חזי זית חלב אבל בעלמא
אי' לוק' על כז' רוטב שנפלט מן הגבלה עד שיסתה
כל כך מן המים שיהיה בו כזית מן טעם שמכיות
הגבלה הבלוע בהם דאיך היתר מצטרף לאיסור רק
בקדשים ולכך מים שנבלעו אפי' מדרבנן אי' אסרינן
כשנפלטו אלא כאלו כולן הם דבר שאסר אותם :

ג הלכות

מלח הבלוע מרס כגון
ספורים ממלח בשר ו
ונתנוהו בקדירה אסו' ס' כרי טעור של מלח הכל
מותר ואיך צריך יותר ואף על פי שהמלח נעשה כבלה
וגם עדיין המלח נתן טעם בקדירה אף ביותר מלח
הוי הכל מותר לפי שאין לו המלח כח לאסור יותר מאם
היה כולו דבר הנבלע מרס או כבלה האוסרו דאי
יתבטל בס' ואיך לו דין מלח אסור כגו' מלח של הקדש
וסל ע' שאסר בכל עד כתיב' טעמו שזהו יותר מלח
ובלא סוס ראי' דמלח טבלוע מבשר או תבלין שרכו
במדוכה של בשר ונתנו המלח בתבטיל מחלב או

המור

הלכות איסור והיתר

אפכה מלח הבלוע מחלב או רכזו במדוכה טל חלב ונתנוהו בתבטיל בסר דליכ' למסרי שמא מסוס דהוי כ"ט בר כ"ט דהא תבטיל חזק וחרקה והוי מדך כמנו בית שאור וגם פלפלין חריפ' הוי כמו כנון שחתכו בסקין דלא שרינן מחמת כ"ט בר כ"ט ואסור מסוס טעם מ ממם הנבלע עם אפילו הכ'אין צריך אפילו ס' במלח כיו אם ס'מן הבלוע עם מן הטפ' של חלב או הטפ' של טמנינות ולא יותר דודאי היכא סההיתר בלע מעט איסור ואחרי כן נתנוהו בקדירה צריך ס' לבטל כל החתיכה ראשונה לפי שהיתה אסורה תחלה לאכול ע"י הבלועה לפיכך נעשית כבלה להצריך ס' כמנה: **גד גבי** כזית בסר ביורה אחת של חלב דהכזית בסר אסור וחלב מותר סהבאתי לעי' דמוקי לה סנפלא לתו' יור' רותח דמבלע בלע מן החלב מפלט לא פליט ופריך כי נייח ופירט ר'עי כי נייח מרתיח' הדר פליט ומסבי בסלקו קודם סנח מרתיחה והקטע רבינו שמואל הלך כר' לענינים דאם כותנין סלקות או בסר סמן בקדירה רותחת סהמיס נעש' ירוקין וגם טמנינות הבשר כיכר בהס אפי' קודם סנחו המי' מליתנון ועו' היאך אנו מבעילי' כלים סהרי אנו כותנין אותם ביורה רותחת ומסלקין אותן מסוס 'קור' סנחו המי' מרתיחתן והיאך מועיל דהא בלעי ולא פליט מירי ופיר' הכי ביורה רותחת מבלע בלע אבל לא פליט כל זמן סבלע ופריך כי נייח פי' כי נייח מלבלי' הדר פליט בסק' וסלקו אבל מרתיח' לא מיירי ואחתי קם כסאכנו מבעילי' כלים כרי להטהותן במי' רותחין זמן מרובה לפי שאין אנו יודעין זמן הכחתן מבלוע שניחו אחרי כן לפלוט אלא מיר סנכנוס במי' רותחי' מיר אנו מסלקי' אותו ופי' רבי יעקב הכי מבלע בלע מיפלט לא פליט אותו דבר סבלע במקו' זה עתה במי' אלו כל זמן סרותחת אבל מה סבלע במקום אחר כגון כלים אחרים פ פולטין ספיר כאן בשעת הגעלה ח'עם טבולעי' כאן וקטע למו' רבי' כלי' מדין סכזה הכתוב להגעיל היאך הוגעלו והא לא אסרה תורה אלא קדירה בת יומא ותיכח כלים קטנים אבל כלים גדולי' איך מכו' כלים גדולים ככ' סיחזיקו ס'מן הכלי סמבעילי' בתוכו ולא ס'טל עצמן דככולה קדיר' מסעריכ' וכיון שאי' במי' ס' אם כן נאסרו מחמת פליטת הכלי סמבעיל' ונעשו המי' כבלה וחוזרין ובלעי' בכלי וכי תימא כל זמן סהמי' רותחין אין כלי בולע אלא פולט אם כן היא מותר להגעיל כלי ביורה מליחה הנבלה או חלב מ מהותך ועוד הלא כזית בסר אמרינן דמבלע בלע החלב סביורה רותחת וכ"ת כמו סאינו אומרי' הכזית

בסר בלע חלב סביורה אבל לא פליט מה סבלע עכסין כמו כן נאמר דהמי' סביורה סבלעו האיסור הנבעל טוב לא יהא כפלט מן המי' להיו' כבלע במקו' אחר אכ' יהא מותר להגעיל כלי ביורה מליחה בסר כבלה דהמי' סבלעו טעם הנבלע טוב לא יהא כפלט מסס ודאי היינו טעמי' דלא' רבמי' לא סייך למי' כן פליט' ובלעי' ולא ברב' כלול אלא תערוב' הוא וספיר פליט וספי' בלע וכ"ת כמו סאינו או' הכזית בסר בולע ולא פליט כמו סבלע עכסין כמו כן נאמר איכפ' מפלט פליט אבל לא בלע כאן מה סבלע עכסין ולכך הכלי הנבעל לא הדר בלע כאן איסור ספלט במי' עכסין ואע"פ סהמי' סנעסו כבלה חוזרין ובלעי' בכלי אין בכך כלום כיון סהאיסור עכמו הנבלט או' חוזר ונבלע כרפרי' לעיל גבי קליפ' סמנה או' אסור קליפה סמוך לה ולא מלח הבלוע מרס או' אסור הבשר אף על פי סהמלח כותן טעם בבשר כיון שאין הדס מפעפע בבשר מכל מקום כיון סהמי' אסורין היאך אנו מ מבעילין סני כלים זה אחר זה ביורה רותחת הלא כלי סני קא בלע איכ' הנבעל מכלי ראשון אף על פי סאינו חוזר ובלע פליטת עצמו מ'ם ספיר בלע פ פליטת אחרים וכ"ת ח'עם שאסור לבטל בכלי בן יומן סל גוי לפי סהטמנינות הנבלט הוי לסבח בתבטיל מ'ם הוי במי' הוא לפגם הלא פ' אין מעמיד' גבי חמץ סל גויס ב' ביור' גדולה בין ביורה קטל' מותר ומוקי לה כמ'ר כותן טעם לפגם מותר ורבי יעקב פי' מסוס סכליהם של גויס בחזקת סאי' בני יומן אבל אם היו בני יומן סבר דהוי לסבח סמנינות הנבלט במי' :

גה לכה

פירמורי רבינו דהגעלת כלי מדין טלא היתה בני יומן דלפגם הוא ולא אסר הכתוב אלא דוקא בני יומן כזה הכתוב להגעיל ודוק' כלים קטני' הנעילו. בכלי גדול המחזיק ס' כמותו ראלו בכלי גדול שאין מחזיק ס' כמותו עם המי' נאסרי' מחמת פליטת הכלי הנבעל חוזרין ובלעיים בכלי ראשון הנבעל כרפריך לעיל והלכך עכסין כנון להמתין טלא יגעילו הכלי ער ס סיהא הוא אינו בן יומן דאי' המי' סביורה אפילו אם אין בהם טעמים לא יהו' נאכרין מחמת פליטת איסור דסאינו מינו ולפגם או' אמכס ערב הפסח סמגעילין כלים מסוס איכו' חמץ מותר הוא להגעיל אפי' אותן סהם בני יומן סנפמתם בהם חמץ רותח ביאותו יוס עצמו מסוס דהוי כותן טעם בר כותן טעם דהיתר קודם סיהא אסור כמו רגיס. סעלו בקערה מותרין לאכלן בכותח מסור' טעם הבשר נכנס בקערה ומן הקערה ברגס הרי כאן פניס ועריין דגס היתר

הלכות איסור והיתר

היתר הוא קודם שיאכלם בכותח של חלב הכי נמי טעם חמץ נכנס בקערה ומן הקערה נכנס במים כשמגעילה הרי כאן פנים ועוד מן המים חוזר אל הקערה הרי שלש קודם טיבא זמן איסור חמץ ואעפ"י שיש אומ' רווקא רביס שפעלו בקערה רותחת או רביס רותחין בקערה מותרין אבל כתבסלו אסורין ולקמן אפרש וממגיבי חמץ בפסח שיש שלש כותני טעם של היתר כדפרי' הכל מותר מיהו כריך לזהר שלא יגעיל ערב פסח אחר ד' שעו' כי אם כלים שאי' בכי יומין רכיון דמטא זמן של איסור חמץ לוכא כאן כ"ט בר כ"ט של היתר דטעם חמץ בקערה אמש או בבקר כשנפלטו במים לאחר ד' שעות נאסרו המים מיד ונעשו כבלה וכי חוזרין ונבלעין בכלי חוזרין ואסורין אותו זו ה"ה מדין חמץ ואם מצא חטה או פצורה בעופות מלוחין או כלוין ערב פסח אפי' אחר ד' שעות ישליך החטה או השפורה ומותרין העופות ואעפ"י שבזמן פסח יש כ"ט משהו חמץ כיון שכתבטל הטעם מערב פסח ב"י דאינו במשהו ער טיהא פסח דאז הוי חמץ בכרת והרי כתבטל מקור' ואינו חוזר וניעור לאסור אחרי כן כשיהא זמן איסור משהו כדתבין במס' כלאים צמר גמלים וצמר רחלים שטרפן זה בזה אם רוב גמלים מותר להביא פשתן לפס וכן הקנבוס והפשתן שטרפן זה בזה כ"י אלמא אע"י דאיסור כלאים במשהו אפי' בחוט אחד פשתן בבגד גר' של צמר כיון שכתבטל צמר רחלי מקורם בגמלים ברוב אינו חוזר וניעור אחרי כן בפשתן ל' לאסרו במשהו אע"י דמשהו דכלאים הוי דאורייתא כ"ש משהו דחמץ דהוי דרבנן ומהאי טעמ' שפור יסן אם שלו בו עופות בפסח מותרין אעפ"י שכלו בו כבר בשר שגמלח ולא נבדק המלח מן החמץ טעם ה חמץ טיהיה במלח כתבטל מקורם פסח וכך רביס סקורין הראשיים או בשר שגמלח בחורף ולא נבדק המלח מחמץ מ"מ מותר' בפס' לאכול מהם טעם חמץ כבר כתבטל ב"י קודם פסח אעפ"י שעדיין יש משהו טעם חמץ בפסח הכל מותר ס"ר ל"א וית' זכאנו סוף הפס' וכשמגעילין כלי רגילות הוא ומנהג כשמסירין הכלי הנגעל מהיורה מיד שופכין מים זוכנין על הכלי וכך פירש רב האי ורב כהילאי. ותימא למו רבי' אם בשביל המים שניאסרו שחוזרין וכבלעים מאי תקנה במים זוכנין הללו הלא קודם שהסתיק לטפחו בזכוכי' יש לנו לומר שהמ' של איסור נבלעו בכלי ועוד אם המים אסורי' כגון שאין ס' כרי

כלי הנגעל אל חף ביורה רותחת קוד' שהוציא הכלי מים כבלעי' בכלי כדפרישית לעיל הלא אינו מגעילו לעולם כי אם שאי' בכי יומין או כלי קטן שיש ס' במים מן הכלי הנגעל על שאז המ' מותר' ומה שנהגו לטפוך מים זוכני' על הכלי כראיה למו רבי' יצחק דק"ל כרבנן דפ"ד סטאת דאמרי מריקה בחמין וסטיפה בזוגן והת' כמי אמרי' מאי טעמיהו דרבנן מדי' דהו' אגעילי גוים וה"ה כמי דגעילי גוי' מדמינן לקרשי' וכיון שאין להגעיל כלי ער טיהיה אינו ב"י וימו' שלא יהיו המים אסורי' אם כן מותר הוי להגעיל כלי אסור בכלי כשר והכל מותר אמנם יש שמחמיר ומגעילין בכלי אסור שאינו ב"י וימו' אבל ב"י וימו' אז פשי' לן שהכלי טרוז' להגעיל יהיה אסור ופעור אינו ב"י וימו' מעת לעת ואם קדידה אסורה מחמת שגבלעה מבשר וחלב שזהו הנאה לכאורה אסורה להשתמש בה אפי' בזמן פירות וסובי' אעפ"י שעתה אי' כהנה מן האיסור הבלוע מדי' דהוה אחרם הדרייני שאסור לסמוך בו כרעי המטה האי ליתא פהרי חבית של יין ככך שאסור בהנאה אמרינן פירק אין מעמידין רמא ביה גוי חמר' פרי לישראל למרמא ביה שכרא וכך פירק פנים או חזים גבי מצא חבית של יין קאל' שהיין הוי אסור בהנאה והחבית מותרת וסתם חביותיהן של חרס הוו דלא סייך בהו הגעילה ועוד דסרי לתת בה שכרא ואסור לתת חמר' אם כן לא עשה בה הגעילה והא דחרס הדרייני אסור בהנאה משום טרוזה בקיומו משום הבלוע בתוכו:

תבין

הלב קורעו ומוצי' את דמו לא קרעו אינו עובר עליו פירש ר"י דמפרש פירק דס שחיטה דווקא לב עוף דאי' בו כזית אבל לב בהמה דאיכא כזית עובר וחיוב כרת אף לאחר בשולו ומה שאמ' הגאון אף לאחר בשולו לא טוב פתך דהא אמרי' פירק הקומץ דבה דס שגמלו אין עובר עליו הלא מתני' דאין עובר עליו מיירא בין אכלו חי בין מבושל ועל זה אמ' פירק דס שחיטה לא שנו אלא לב עוף אבל לב בהמה דאיכא כזית עובר. אם אכלו חי תניא הלב קורעו ומוצי' דמו לא קרעו קורעו לאחר בשולו ומותר פירש ר"י דווקא דס שגמלו אסור אבל בשר הלב מותר' משו' דהלב חלק וחיוב בולע כדאמרי' פירק יצד כולין שאיני לב דשיע':

גו ואם בן

לב שכתבטל בקדידה עם דמו סגי בקריעה והלב מ מותר משום דשיע' ואינו בולע ולא מבעיא אם פיקה

הלכות איסור והיתר

חוץ לקדיר רמותר שהדם יוצא לחוץ ואין הלב בולע בפנים אלא אפילו פי הנה חוץ לקדירה מותר דכמו דהלב טעי מבפני טעי כמי מבחו' ומו' רבינו אין דבפ' כיצר בולין דחויא בעלמא קאמר דבעי לאזכוחי כ כבולעו כך פולטו מקרעו לאחר בשולו ומותר ירחי דלמא דווקא לב מותר מסוס דטעי ולא בלע אבל במקרא דמסקי כבולעו כך פולטו לא כימיא תורלב טעי ואם כן דווקא אם לב ככלה עם דמו קורעו ואח' כך ומותר דמה שבלע פלט וכפל לארץ אבל מתבטל הלב בקדירה דאין מועיל מה שפלט דנשאך הדם בקדירה צריך לו ס' מן דם הלב ואם אין ס' של דם אף הלב עצמו אסור :

הבחל קורעו ומוציא חלבו לא קרעו אינו עובר עליו אמר רב אינו עובר עליו ומותר אף בלא קריעה דשי מפ' כולה שמעתתא לכלי ולהכי לא בעי קריעה דמה שפלט כופל לארץ ומה שלא פירס מותר דחלב שחוטה מדרבנן והכי אספיר' אסורו והכי לא פיר' התירוהו אבל לקדירה אסור אפי' קרעו לבסוף דפלט וחוזר ובלע ואוס' הכחל ופרי' ליה והא דתנן אינו עובר עליו הא אסור' איכ' ומסני אגב דתנא גבי לב שלא קרעו אינו עובר עליו הא אסורא איכא תניא כמי הכי גבי כחל כימיא מקייע ליה הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו הלב קורעו ומוצי' את דמו לא קרעו לאח' בשולו הא כחל לא בעי קריע' מדלא כויל ל' בהדיו לב והא דתני ל'טנ' דאינו עובר עליו דמסמ' הא אסור' איכא אגב מתניתין תנא הכי בבריית' ועל כרחיק לכלי מייר' ואם כן אינו עובר עליו דמסמ' הא אסורא איכא היינו על דיה קריעה אמאי בלב סגי בקריעה לאחר ביטולו אלא לכלי וביטולו דלב היינו בלייתו כמו ויבטלו את הפסח דרברי הימים ומסני ודאי לכלי מיירא ואם לא קרעו קודם בשולו ואכלו אינו עובר עליו .

והא דלא כויל ליה ותני בהדי לב מסוס דלב סגי ליה בקריעה דכבולעו כך פולטו לרס' אבל כחל לא סגי בקריעה דגבי הלב לא סייך למיא הכי או מסו' דלב טעי איכ' דאמרי אמ' רב אינו עובר עליו ואסור אפי' בקריעה לאח' כלליה כלל תניא כליטנ' קמ' דרב כחל שבטלו בחלבו מותר והיינו דכלאו וקא' מותר' כיצר קורעו שתי ויערב וטחו בכותל אלא רבי אליעזר לשמיעיה קרע ל' ואח' איכול הא קמל' קריעה כל דהו דלא בעינן שתי וערב אלא לקדירה אמרה ליה ילתא לרב כחמן בעינא למיכל בקרא בחלבא אמר רב כ

כחמן זוחו לה כתי' פי' כחל כפוח מחלב כמו המי ארמאי זוחקי דע' . השתא מתיר בלא קריעה ואפי' לכתחלה ופריך והא תנן הכחל קורעו ומסני לקדיר' אם כן אינו עובר עליו הוי פירושא' אבל אסור' איכא והא תנן כחל שביטלו דיעבר' א' לכתחלה לא ומסני ה' דאף לכתחלה שרי ואגב דתנא קיבה שבטלה תנא כחל שבטלו ופסק' דשי הלכות כחל למדנו לכלי קורעו שתי וערב לא קרעו מותר אף בלא קריעה כליטנא קמ' דרב דהא תניא כותיה ולקדירה קורעו שתי וערב וטחו בכותל ואם לא קרעו אסור' וקעל פירושו חדא דרב כחמן מקול טפי אף מליטנ' קמא רב דרלהתחלה מזריך רב קריעה לכלי והתנן הלב קורעו מיירי בכליו ולרב כחמן לכתחלה כמי הוי מותר' לכלי בלא קריעה ותודכחל שבטלו מותר צריך לומר שכלאו אף על גב דקורעו לאחר בשולו דגבי לב כמי היינו שכלאו כמו ויבטלו את הפסח לפי ד דמסקי פ' כיצר בולין כבולעו כך פולטו ולא כה' שאכני לב דטעי ותו דבפ' גר' הנס' אמרי' כחל בס' ואין כחל מן המכנין ויש ספרים שכתוב בהן היכ' דלא קריעה ובטלי עם בסר' ל' היינו לקדירה והשתא מה מועיל אם אין בסר' עמו טפי משיש בסר' עמו ויל' דכיון טעי ס' במי' אז חלב הכפלט עם בטל במים ואי יש בסר' עם טעם בסר' ככנס בכחל ויש לחלב שבתוכו טעם מטובה מבסר' ונאסר וכמו בן כאץ בברייתא דכחל שבטלו בחלבו מותר' כתוב במק' ספרי' היכ' דבטל' לחוריה בלא בסר' וצריך לפרש דאיכא במים ס' מן החלב הכפלט וממ' מאי פריך לרב כחמן והתניא כחל שבטלו בחלבו מותר דיעבר' אין לכתחלה לא ליטני היינו לקדירה בלא בסר' עמו כראית' בספרים ולפי' דשי צריך לומר דלא גרים ל' ורבינו תם מפרש דאין חלוה בין לכלי בין לקדיר' ואין בסר' עמו והכי פירש הכחל קורעו שתי וערב לקדירה ועם בסר' לא קרעו כתיקנו שתי וערב רק קריע' קצת עם בסר' אינו עובר עליו ולליטנא קמא דרב מותר דיעבר' אף לקדירה ועם בסר' ואם לא קרעו כלל אסור' אף בדיעבר' עם בסר' אבל לכלי אף לכתחל' מותר' כי כמי לא קרעו כלל כרב כחמן דאמ' זוחו לה כחלי ורב לא פליג עליה והוא הדין לקדירה בלא בסר' ומותר ל לכתחלה בלא קריעה כלל כמו לכלי והשתא שפיר סבר רב כחמן כליטנ' קמ' דרב דתניא כותיה והשתא איתין ספור כל הגרסות כחל שבטלו בחלבו שלא ק קרעו כלל מותר' היכא דבטליה בלא בסר' ואפילו

הלבנות איסור והיתר

אפי' לזכא פסיס דאעבד דנפלט החלב וחוזר וכבלע
 פרי כיון שלא נשתנה הטעם מכמות שהיה בתחלה
 אבל בהדי בסר אסור טקלט החלב טעם הבסר
 ונשתנה טעמו והיינו דקאמר פרק ג' דהנשה כחל
 בס' היבא דלא קריעה ובלמיה אותו בהדי בסרא
 בר' ס' לטול טעם של חלב אבל בלא בס' אפי' אין ס'
 מותר והסת' פריך פפיר והא תנן קורעו ההו' לקדיר'
 כלומר עם בסר והא קתני כחל טבטלו בדיעבד
 מותר והיינו לקדירה בלא בסר לכתחלה והוא הדין
 לזלי ומפני הוא הדין לכתחלה:

ג ז והשתא דין כחל לפי' רשי מ'כ לזלי
 בעי קריעה סתי וערב ל
 לכתחלה ואם לא קרעו כלל לזלי מות' דחלב הנפלט
 נופל לארץ ואותו שלא פירש מותר בדיעבד כלפינא
 קמא דרב ותיבא כוותיה ולא כרב נחמן דאמר זוןון
 לה כחלי דאף לכתחלה מותר לזלי בלא קריעה כלל
 ולקדירה אם קרעו סתי וערב וטחו בכותל מות' אף
 לכתחלה בלא בסר עמו וכן לעשות מוליית' סקורין
 פטטוירא ואם לא קרעו סתי וערב אף דיעבד אסור
 שחלב הנפלט חוזר וכבלע וכיון פפירם אהרי חלב
 מדרבנ' וכי כבלע אסור בסר הכחל ואם יט' ס' במים
 עם הכחל סית' בטל עם החלב הנפלט אז מותר ועם
 בסר אס' לכתחלה אפי' קרעו סתי וערב . ולפי' רבי'
 יעקב מ'כ כי קרעו סתי וערב מות' לכתחלה אף אם
 בסר אף לקדירה ואם לא קרעו רק קצת הוי מותר
 בדיעבד כלפינא קמא דרב אבל לזלי מותר לכתחלה
 אפילו בלא קריעה כלל כדאמר רב נחמן זוןון לה
 כחלי ורב כמי לא פליג עליה והוא הדין לקדיר' בלא
 בסר או במולייתא מותר לכתחלה בלא קריעה כלל
 דחלב הנפלט אף על פי שחוז' וכבלע אין בכך כלום
 כיון שלא נשתנה טעמו מכמו שהיה מחמת בסר
 אחר . והכחל שנכזה או כחל שנתבטל מות' לחותכו
 לכתחלה בספק שחותכין בו בסר הרב' פעמים או
 מותר ליתן לכתחלה הכחל כשהו' זלי רותח בקערה
 שהיה בה בסר שהרי פסקי' הלכתא בין כחלא בין
 כבדא עילוי בסר' בספור לזלי לכתחלה אסור הא
 בדיעבד טרי והתם נוגע' בספור זה עם זה וסניהם
 רותח' והא דאסר לתם לכתחלה לפי שהחלב נוטף
 קודם שנכזה וגם בלא קריעה אבל לאחר סקורעו
 וגם נכזה מותר לכתחלה: אמר ליה אביי לרב
 ספרא כי טלקת להת' בעי מינייהו כבדא מה אתון
 ביה פי' רשי מ'כ מהו לבטל בקדיר' לאחר שהו' כמלח
 הסתא

דכיון דכולו דם לעולם פולט וחוזר וכבלע אבל לזלי
 מה שפולט נופל לארץ ומה שאי' פולט מותר כל כמה
 דלא פירש ואי' כראה לרבינו יעקב מ'כ דכיון שנמלח
 ושהה טעור מליחה יבא כל הדם טעור' לזכאת כמו
 אלו נכזה ומעשים בכל יום שרגילות לאחר שנכזה
 הכבד שטמטב' אותו במחבת או כותכי' תוך קדירה
 והוא הדי' שהיא מותר לקדירה על ידי מליחה דבהב'
 פי' טעור שהיית מליח' כשיעור בלייה משמע דהיינו
 טעמ' דאז יבא כל הדם ממנו כאלו נכזה ועו' דמליח
 כרותח לזלי ועוד דאמרינן פרק הקומץ רבה טעמא
 דמעטיה קרארם ממליחה הא לא מעטיה כמלחיה
 הא לפק' ליה מתורת דם דאמ' רב יהודה דם טבטלו
 או שמתלחו אינו עובר עליו אלמא מליחה של קדשים
 היינו כבטול וקאמ' במקב' התם אמ' רב וכפ' לקדיר'
 שבריך להיות מליחות של בסר שלנו לקדירה כמו
 של קדשים ומפ' רבינו יעקב מ'כ דמבעיא ליה בלא
 מליחה דכיון דכבד כולו דם סמא' יהא דמו מותר א'
 אפי' אותו שנפלט כדאמרינן לעיל אסר לך דמא' סרא
 לך כבדא וברך לפר' שמעתתא בין לפירוש רשי בין
 לפי' רבינו יעקב דמבעיא לך לענין לאסור בסר ס'
 שנתבטל עמו אבל כבד עצמו פשיט' ליה לאביי ורב
 ספרא דאי' נאסר לקדירה דתרווייהו ידעי מתניתין
 דמסכת תרומות כדמוכח בסמוך דתנן הכבד אינה
 כאסר' מפני שהיא פולטת ואי' בולעת דלעולם טרוד
 לפלוט רוב דמו ואינו בולע . ורב ספרא היה סבור
 שאביי לא היה שואל אלא לאסור הכבד עצמו מאחר
 שנשלק הרב' כתרךך ובולע דמו שנפלט דרבי יוחנ'
 בן ברוקא אומ' בסמוך שלוקה אסרת ונאסרת אבל
 באינו שלוק רק בטול בינוני אז פשיטא שכבד עצמו
 אי' אסר כדתנן בתרומו ותרווייהו בעי ליה כדמוכח
 בסמוך כי שלוקה אסכחיה לרבי זריקא אל' שלוק ליה
 לרבי אחי ואכל כי הדר לבבי אביי אמר ליה לא מ'
 מיובעיא לי למיסר כפשיה ואפילו בטלוק אלא למיסר
 חזרתה בסר פעם הכבד אמר ליה רב ספרא מאי
 טמא מהא דתנן הכבד אי' כאסר' ואל' דאפי' בטלוק'
 מייירא הא תנן כמו הכבד אסרת אל' דילמא בכבדא
 דאיסורא של טריפ' או נכזה ומשו' סמנינות: כי הדר
 סליק אמרו ליה קריבו לקמן קביא בקופיזא פי' עם
 הלב וריאה וכבד ואכלינן' לפירוש רבי יעקב קשה
 דילמ' הכבד נמלח כמו הלב וריא' וסמא' הא הו' יורעי'
 טלא כמלח דאי' כמלח מה חדוש אמ' רב אשי דילמא
 פיקה חוץ לקדיר' הוה אי' כמי חלטי ליה מעיקרא:

הלכות איסור והיתר

נח הש"ח

לפי ר"מ אם בשל כבוד בקדירה
לאחר שמלח ושהה כדי מליחה
והורח במי הכבוד מותר ואם יש במר עמו הבטח אסור
לפי שלעולם הכבוד פולט מחמת רוב דמיו ואי בולע
לפי שטרוד לפלוט אבל כבלע בבשר ומהאי טעמ'
אפילו לבטלו לבדו אינו טוב דאף על פי כן שהכבוד
אינו בולע מכל מקו אוק' הכלי שבו בולע הדם הנפלט
ולפירוש רבינו יעקב אפילו לא כמלח כך הוא הדיו
אבל לאח' שמלח מותר לבטלו בקדירה ואפ"עם במר
ספקה מלפלוט לאחר שהיית טעמו מליחה ולאחר
שכילה מותר לטובנו במחבת ולתתו בקדירה דאינו
פולט עוד אחר שכילה באס' ואם רוצה לבלותו אגד
הגחלים כריך לקורעו שתי וערב או לנקבו בעומק
בהרב מקומו וכך אית' בה"ג האי מאן דמטויי כבדא
בבילומא כריך לחתוכיה מ"ט דאיזיל דמא ונכנס ב
בסמפוני והיכ' דלח חתכיה ליקרעו לאחר ביטולו
ומותר ויבא דם הכנוס בסמפונות אבל משום דם
הסמפוני הבלע בבט' הכב' אי לחוס בכך רכבולעו
כך פולטו כדאיתא ריש כבוד בולין ורבה בר רב
הוא דאמ' גבי כבדא כרי' קרעיה שתי וערב וחתכו
לתחת והני מיילי כבדא אבל טחלא סומכא בעלמא
הוא רבינו שלמה פירש כללי ומשום דם הסמפונות
מיהו תימא בטחלא כמי או איבא סמפונות ליתסר
ואי ליכא למה לי טעמא דסומכא בעלמא הוא ואי
לקדירה מה לי חתכיה לתחת או לעיל הלא לעולם
פולט ולפירוש רבינו יעקב אתי שפיר דאם כמלח
וקרעיה שתי וערב וחתכיה לתחת הלכת' בין כבוד
לתחוב ויבא כל דמו מבשר עצמו ומותר לבטלו אחרי
כן בקדירה עם במר

גט דרש אחימל' הלכת' בין כבוד בין כחלא
אם הם תותי בישרא כטבולים א
אותם בספור מותר אפילו לכת חלה אבל אם הם
בספור עילוי בשרא לכת חלה אסור דיעבר שרי ב
כבדא משום דאף ע"פ שיש בו רוב דם מכל מקום
משרק שריק ובכחלא אף ע"פ שהחלב הנוטף ממנו
סריך קצת על הבשר כיון דחלב שחוטט דרבנן הוא
ומותר והני מיילי לדידהו שהתנור' פלהם פיהם למע'
והיה השפור זקוף אבל לרירן הספורין הם מוסכב'
ופעמים כי ראש' עליון ופעמי' שהוא תחתון ולכך
לעולם לכת חילה אסור לכלות בספור לא כחל ולא
כבר עם במר וכדיעבר שרי

אמר חזקיה משמיה דאבוי הלכתא דגט

טעלו בקערה והאחר רותח או הדגים או הקערה
מותר לאוכלן בכותח טעם בו חלב משום כותף טעם
בר כותף טעם שני פעמים כבלע הדם ונפלט קודם
שיכנס האיסור חד בקערה ומשם בדגים ואף עוד
טעמו הנפלט חשוב מותר טעם ולכך מותר לאוכלן
בחלב כחן שחתכו בסכין אסור לאוכלו בכותח
מ"ט אגב חורפיה דכנון בלע ופירו' ר"מ לטון אחר
חריפות של כנו' בלע מפליט עיקר טעם במר הבלוע
בסכין ובלע בכנון ואינו קרוי כותף טעם בר כותף
טעם ולטון שני פירש משום שהסכין אינו מקווח
היטוב והשמניכות הוא בעין כדבך בדופני הסכין
ומן הדיו לא היה כריך רק הדחה כיון שאינו רותח
אלא אגב חורפיה דכנון בלע טובא

אם כן כרי' לזהר שלא יחתוך בסכין
חולבת לא סומן ולא בכלי וראשי
כרישין אם רוצה לתת עם במר לפי מהן חרישין
דמו לכנון ולא אפ' ואם סגב וחת' לא קני בהדחה
סהדי כבלע בהם וכתפסט הטעם ואם אחרי כן
כתנן בקדירה רותחת מותר בפשים לבטל טעם ה
הסכין הבלוע ביר' דאין זה רק מעט אבל אם חתכו
בסכין של גוי שזהו איסור הבלוע בירק אז כריך ס'
בקדירה שיעור כל הירק דחתיכה עצמה נעשית כ
כילה וכריך ששים כמות ויכול להיות שאין חלות
בסכין אלא אפ' אינו בן ומו חשוב כבן יומן דאגב
חורפיה דכנו' או הירק דחריף מחליק ליה והוא ליה
לשבח כדאמ' גבי קורט של חלתית של גוים דאסור
אף על גב דכלי גוים בחזקת שאינן ככי יומן ואסר
ליה ב' אינן מעמידין אבל עליון של קפלוטות וכרוב
אינן חזקים וחרפינן ולא בעי רק הדחה ואי חתך
קישות גרידא למפסקיה וקני בהדחה בהכי דחריף
מעט ופבלע הטעם בו אך אינו מתפשט כמו
בכנון ואם חתך בהו לפתא שפיר דמי למחתך
אחרי כן אפילו כנון לפי טעם הלפת מסוכה ומבטל
טעם הנפלט מן הסכין כך פ' רבינו שלמה משמע
דלפת דוקא אבל אם חתך בסכין לחם או ירק ס'
שאינו חריף אסור מכל מקום לחתוך אחר כך כנון
או ירק חזק וחרף שרוצה לתת עם במר

דגים טעלו בקערה דאמרן מותר לאוכלן
בכותח משום דהווי לט בר לט פ'ירש
ה' יהודה חתן ר"מ דוקא כי עלו בקדירה רותחת
אבל כתבסלו אסור דעיקר הטע' נפלט מן הכלי להאי
פירושא אחי שפיר הא דאמרינן פ'כל טעה אי טעין

טעם
דקר

הלכות איטור והיתר

טעם אית התנא' בא' ואם טעם כל הפת אסור אפי' לאכול עם בשר פז יאכלנו עם חלב עזר סיום עזרה תכור וזהו שנתא אלאו כריך היסק תבגי בקינוח שמניכות הניכור ואימסום טעם שמניכות הבלוע לשתרי מסו' דהוי נתן טעם בר' ט' חד בתכור ומש' בפת ואכתי היתר הוא לא דרמי כתבסלו ליה' ויא' דשמניכות אין יכול לקנח היטב שלא ישרר קצת בעינ' וקפס' מהא דאמר' פלגיה עז' בכל יום ויום נעשה געול לחכרו' ומפ' התם גבי הספור והאסכלא של קרפס מגעילן בחמץ דאם בשל בה שלמים האירד' יבשל בה שלמי' גם מהר' והשתא הלא מביא קרפס לירי פגול שלמי' דלמהר לא יוכל לאוכלן בלינה שאחרי כן מפני שלמים דהאירדא שבלוע בהם שאז כלה זממם' ואז' ממעט זמן אכילתו ואם כאמר דאפי' בכתבסלו סייך לט' בר' ט' אתי ספיר' מיהו לא קפס' ולא מדי דהתם מיירי במין דמרדאורייתא ברובא בטול ובכלי המקדש לא רבו חכמים להחמיר' תדע דהתם נמי מפ' דמי מבשל בה חטא' השת' מבש' בה שלמי' לאת' ואמאי הלא השלמים מיד כאקרים לזר מפני בליעת החטא' ואין מביאין קדש' למדי פסול ולא סייך לט' בר' ט' כי אם במקו' שיש שני נותני טעם של הית' תחלה לא דרמי דוק' במין במינו מיירי ה' בשר בבשר דמין התורה בטל ברוב והקילו גבי מקדש' מיהו במקדש' פריך דעדיפא מינה' אי הכי הבעלה כמי לא ליבעי כל זה דרקק מורי רבי' ועוד פי' דאפילו כי כמי כמי' נתבסלו לאו הינו לטל' דוק' ליל' מים אבל כתבסלו במים הטעם מתפשט במים ולכך היכא דאיכ' מים סרי דאיכא ג' נותני טעם של היתר' **אם** כן ביצים סנתבסלו במחבת חולבת בת יומה מותר' לתתם במוליייתא שקורין פטט' דראו או אפכא' וכך ירקות ששלקן במחבת חולבת שהיתה נקיה מחלב מותר לתתה בתבשיל' של בשר או אפכ' וכך קטנית שבשל בקדירה שהיתה תחלה לחלב ועתה אין בה מותר לאוכלן בקערות של בשר או אפכא' ואפילו המחבת והקדיר' בת יומן הכל מותר כמו רגס שעלו בקערה שהיה בה בשר מותרין לאוכלן בכותח שהיא של חלב ואפילו כאמר עליו דוקא מותר ולא ככלו' אבל כתבסלו מותר שהטע' הראשון מתפשט במים ואיכ' ג' נותני טעם של ראשו' במחבת ומשם במים ומשם בביצים ואכתי היתר הוא' וכך קערות שאכלו בהן רוטב רותח של בשר היום והודחו במים רותחים במחבת חולבת שאיכה בת יומה הקערות פטיטא

שמותרות שלא קלטו רק טעם חלב מכלי שאינו בן יומו מהוא לפגם אבל המחב' כמי מותרת לבשל בה חלב עזר' משום ג' לט' בר' ט' מן הבשר בקערה ומשם במים ומן המים במחב' ואכתי היתר הוא כיון שאיכה בת יומא' ודוקא כשהקערו' מקונחות שאיכן מלובלכלו מן המרק של בשר קודם שהודחו! במחבת דאז ליכ' רק פליטת טעם של היתר וכך דר' אם הוא אפכא קערות חולבות בנות יומן והן מקונחו' מחלב והדיוחן במחב' שהיתה בת יומה מבשר ומכל מקום יש לחוש לפי שהביצים והקערות והירק והקטנית כ נובעות למחבת ומן המחבת גופה ככנס הטעם בביצים ובקערות ולא מן המים אכ' אין כאן רק שני נותני טעם ואמר ככלו' לא' מיהו כיון דאיכא מים בכלי רוב הטעם מתפשט במים וסרו' ואם כן גם המחבת חולב' היא בת יומה כמו הקערות של בשר הן בני יומן פטיטא דהכל אסור דטעם אותן קערו' של בשר נפלט במים' וטעם המחב' של חלב נפלט במים אם כן מיד נאכרו המים משום בשר וחלב שבהן' וכי חזרו ונבלעו במחבת ובקערות אסרו הכל' ועוד כריך לזהר שלא יאפנו עוגה קטנה בצד פטט' דראו פז יאכל העוגה בחלב כדאמר' אין טעין את התכור באליה ולא בצד פלדון פז יאכל העוגה עם בשר ואם אפה אסורה אותה עוגה לאכול אפילו במלח' וכך תחת כלי ברז' או כלי חרס אסור לאפותן יחד אפי' לא יגעו זה עם זה דאזי האי ומפטם להאי ואין להתיר מטעם דהוי לט' בר' ט' חד בעסקה של פטט' דראו או של פלדון ומשם בעוגה' דשמה היינו דוקא פליטת טעם של כלי אבל מאוכל לאוכל הכל חסוב טעם אחר' ועוד רוב פעמים השמנוכי' יוצא חוץ לפטט' ידרא וכוגע בעיסה של עוגה' וגם אין להתיר משום דרבר הבלוע בחתיכה ממקום אחר אינו פולט ונבלע בחתיכה אחרת בלא מים כדפיר' לעיל בהלכות טפת חלב דקאמר אם לא ניער וכסה מבלע בלע מפלט לא פליט דמכל מקום רוב פעמי' השמניכות יוצא לחוץ או החלב מן הפלדון ונוגע לעוגה אותו ממשות עכמו'

אמר רב נחמן אמר שמו' קערה שמלח בה בשר אסור לאכול בה רותח' שמואל לטעמיה דאמר מליח כרותח כבוס כמבוסל' הוא בר יונה דכפל לכדא דכמכא סריה רב חיכא' אמר רבא קסבר כי אמר שמואל מליח כרותח ה' היכא דאינו כאכל מחמ' מלחו שנמלח כל כך הרב' שפגום המאכל מחמת רוב המלח אבל האי כמכא דכאכל

הלכות איסור והיתר

דכאכל מלחו שאינו מלוח רק קצת אינו כרותח והני
מילי חי אבל צלי בעי קליפה ואז אית ביה פילי אפי' לא
ולא כגז בקליפה מליח כרותח דאמ' היינו אינו כאכ'
מחמת מלחו לא כדברי הר' יעקב סהיה אומר דוקא
מליח כל כך הרבה עמו כאילו רובה להוליכה לארץ
מרחק וכהך בסבת חייב משום עבוד כדאמר ר' אפר'
כלל גדול האי מאן דמלח בסרא חייב משום מעבר
ומוקי לה במלח כדבעי ליה לאורחא אבל לבתיה
לא משויה איכס מכליה עץ ומחמת כן התייר גצית
מלאה בסר שחוט' שמלח עם בסר נבלה וזהו אינו
סהרי הנהו אטמא ואטמאת דאמלחו ב' ריש גלותא
בגדא דכשאי ומייתי עליה מליח כרותח וכי כמלחו
למיזל לאורחא' וכן רב מרי אמלח ליה בסר שחוט'
בהדי בסר טריפ' וכדלמיזל באורח' רחיקא אמלח'
ור' פירש מליח כרותח היינו כי אינו כאכל
מחמת מלחו היינו כמו שמולחין אותה בימיו החורף
כדי להתקיים כל הסנה' אמסר רבינו יעקב פ' דכל
מליחות שאנו עושין לבשל מיד בקדיה מקרו אף
כאכלות מחמת מלחן והוא כרותח' חדא מדפירש
בה' שיעור מליחה כשיעור צליה אכ' סוברת דיוצא
הרם מחמת מליחה כעל יד צליה אכ' מליחות שלנו
שאנו עושין בכל יום להוציא הרם כדי לבשל בקדי'
מיר הוו כרותח דצלי' ותו אמ' ה' הקומץ רבה טעמ'
דמעטיה קרא דם ממליחה הא לאו הכי לבעי מלח
הא כפק ליה מתנור' דם דאמר רב יהודה דם שמלחו
וכן דם שצטלו אף עובר עליו' אמא מליחה שרבינן
לעסו בקדס' הויא כבסול' והתם קאמ' אמ' רבא וכן
לקדי' אלמא כל המליחות של קדירה צריכות להי'
כמו בסול' וכן איתא התם במלח יכול תבוכנו תל'
תמלח' מיזי תבוכנו אמר רב אשי יכו ליתן בו טעם
כביב' פי' מעט מלח כדי להסיר טעם התפל כביצה
המיישרת האדם תל' תמלח הרבה' סיהא רוב מלח
מקלקל את הטעם וזהו אינו כאכל מחמת מלחו'
הופכו וחוזר ומולחו אמר רבא וכן לקדיה אלמ' כל
המליחו' שעושין לבשל לאתר צריכו סיהו אף כאכלו'
מחמת מלחן' יושם ספרי' כמי שכתו' בהן אמ' רבא וכן
לצלי' אך מורי רבי יצחק בר' שמואל פ' דשבסו הוא
דלצלי אף כריך מליחה כלל' חדא דרם האברי' כל
זמן שלא פירש מותר גמור כדאיתא פר' דם שחיטה
ואותו טפלט אף חזר וככלע לא משרק שריק' והא
דאמרינן פ' דכריתין ה' לאזין בדם חד לרם האברים
היינו דוקא כשפירש דאין בו רק לאו ואין צרי' מליח'
לצלי משום דם הורדין טבכרת אפילו לא פיר' הלא

כיון שחתוכין יוצאיהם מאליו בלא מלח כע' מלח'
וכן פ' מפנך בסר תפל רב הוצא אמר מותר לטלטלו
בסבת רב חסדא אמר אסור' ופריך והא הוא בר
אונזא דהוה בי רב חסדא והוה מטלטל לה משמטא
לטולא' שאני בר אונזא דחזי לאומצא אלמא מותר
לאכול בסר חי' והא לצלי והיינו טעמא דרם שלא
פיר' מותר גמור הוא' וכן בסמעת' דרב הוצא חלטי
ליה כדרא בחלא סבר רבי' למימר חלא אסיר לפי
שהכבד פולט הרם בחומץ' אל' רבא אי חלא אסיר
היהו כמי אסיר כי היכי דפליט הרד בלע שחזקו על
חומץ מרכבו וחוזר ובלע מה שפלט לא אפילו חלא
טרי לפי שהו' צומת הרם בתו' הכבד ואינו יוצא אמ'
רם שלא פירש מותר' וכן אמר שמואל כבד שחתך
עליה בסר של צלי אקו' לאכלה לכבד לפי דם בסר
פיר' עליו אבל גוף הבשר מותר' דרם שלא פירש מותר'
ובפרא דאסמיק דאמרינן פ' גר הנפה ופ' כיצד בולח
אי חתכיה ומלחיה אפי' לקדיה ע' משמע דצלי לא
בעי מליחה' וכן פ' ר' שפי' ספדיה בספורא מרב דייב
דמא ופ' בלא חתכיה ומלחיה' מיהו חתכיה צריך
דאין חלוק בין לקדיה וצלי רק מליחה אבל כמו
שלקדיה צריך חתכיה ה' לצלי שהו' תחת מליח'
שצריך חתוכה' ולכך אמרנו למעלה שכמו שרבינן
העולם לתת הכבד לטגן במחבת אחר שצטלה או
רבי' יעקב שכמו כן מותר לתת במחב' לאח' שמלח
והא דאמרינן' השוטה הרובה לאכול מבהמה קודם
שתל כפס' חותך כזו' בסר בבי' שחית' ומולחו ויפה
יפה ומדיחו וממתין עד שתצא כפסה ואוכלו' והאי'
אי לכבסול מיירי הלא כיון דהוא צרי' לטהות במליח'
שיעור צליה אכ' קודם יצאה כפסה' ומהו ממתין
דקאמר אלא לצלי מיירי וקאמר מולחו ומדיחו' ויל'
דהתם כיון שחתכה קודם יצאת כפסה צרי' מליחה
שהרם מתקבץ פס' מיהו כר' דלכסו' קא מיירי דאי
לצלי טפי לא היו מכסר' דאסמ' דאמר' דלצלי לא בעי
מליח' וכן הא דא' בפירקי' השוב' מפרקת' של בהמ'
קודם שתצא כפסה גזל הבריו' ומבליע דם באברי'
ואיבעיא להו גזל את הבריות משום שמבליע הרם
באברי' וכבד' ושוקלת וית' הא לדידיה ע' והיינו בלא
מליח לצלי או חי דאי לקדיה ולמליח' מאו קאמר או
דילמא אפי' לדידיה אסו' הלא בבשר' דאסמיק אלא אי
חתכיה ומלחיה אפי' לקדיה ע' וכן איתא ברוב
ספרים הלא לדידיה ע' באומצא' והא דאמרינן פ' ד
דביצה ושזין שמולחו' עליו בסר בצלי לא משו' סברי'
מליחה בצלי אלא קמ'ל' סמות' למלוח בסר על העור

הלכות איסור והיתר

סג והשתא

ספירסתי שמליחות פעול

לבסר כדילבסל בקרירה

קרני איכו כאכל מחמת מלחו ועל מליחה כהגמר

מליח כרותח אכ' אס נגע אותו בסר לגבי' הגבי'

אקורה אפילו אף הגבינה מלוחה אבל הבסר מותר

סהרי לא פלטה הגבינה כלל וחס אפכא הגבינה

מלוחה והבסר תפל הבסר אקור והגבינה מותרת

לפי שהבסר בולע פליטת הגבינה המלוחה אבל

הבסר אינו פולט כלל ואס שניהם נמלחו ונתנוס זה

על זה או אף סמוכין זה לזה פניהן אקורין דסניהם

פולטין טעם שלה' וגם בולע' טעם של חבירו הקמו'

לו' ולא סייך למימר כבולטו כך פולטו אלא גבי דס'

וכן הדין גבי בסר כסרה ובסר גבלה אס שניהם

מלוחין סניהן אקורין אס כסרה גרידא מלוחה ולא

הכבילה אז לא כאסר רכשימלח הכסרה אף לו כח

להפליט את חבירו ואס הכבילה לבד מלוחה אז אף

הכסר' כאסר' לפי שהמלוח' שה' הכבל' פולט' והכסר'

שאכלה בולעת' וכפ' איל' טהור מליח וטמא תפל הוי

מותר לפי שהמלח הטהור אינו מפלי' הטמ' אבל טמא

מליח וטהור תפל אס' לפי שהטמ' פולט וזאתו לחלוחי

הוא כרותח מחמת המלח ובולעו הטהור דרוק' לפי

שהטמ' מלוח פולט ואות' פליטה חשוב' רותח ובולעה

הטהור לפי שאינו מליח אבל בסר טהור שאינו מליח

ספסל בתו' חלב שאינו מליח או איסור' כלול שאין בו

מלח אז הבס' מותר' דכונן אינו בולע כונן' כי ההו בר

גזולא דכפ' לכד' דכמכ' של חלב סרייה רב חינכ' לפי

שהכותח לא היה מלוח רק מעט ולא כד' רותח וגם

הגזולא לא היה מלוח דאי' הוא הגזולא מלוח היה

אקור לפי שחשוב רותח ובולע הכותח שהוא לא

אכלו דהא דאיל' טהור מליח וטמא תפל מותר' היינו

לפי שהמלח הטהור אינו מפליט הטמא' אבל אס מז'

לחלוחי אכלו בולעו והא דגזולא היה מותר לפי שלא

נמלחו לא הוא ולא הכותח ולא היה צריך רק הדחה

במים אבל אס היה צלי אפילו הוא כונן בולע ספיר

איסור' לח שאכלו אף אינו צרי' רק קליפה ואפי' הוא חי

אז אית' ביה פילי בקעי' בבסר אז אקור הכל ולא סגי

בקליפה וטמא הוא דר' גבי' שאר בסר אס הוא צלי

וכפל בחלב או כטף' חלב עליו צריך קליפה אעג'

דסניהם כוננין ולא טמ' הכא פאני גזולא דרכיך ואי

אית' ביה פילי הכל אקור ובסר שלא נמלח רק קצת

לצורך צלי אעפ' שאינו חשוב ככותח לענין לאקור

במעט' מ' ציר הנוטף ממנו על הגבי' אוקרו דהב'

חשוב

ביט מליחה מועטת כמו שרנגלת למלוח לצלי ואין

כאן איסור עבוד העור

אס רובה לאכול בסר לצלי

אינו צריך מליחה כלל כמו

סב הילכך

שהוכחתי כירס מלא פיר' מותר גמור ואיתו ספולט

סריק ונפול' לארץ וכס' אס מלחו שמות' לבלותו מיד

בלא טום שהייה אבל לקרירה צרי' לו להדיח תחילה

הבס' או לסרו' אותו במי' ולמולחו אהכ' היטב ולטהות

עד שיעור שיהא הבסר צלוי כדאיתא בהג' שיעור

שהייה במליחה כשיעור צלייה' וצריך לתת הרבה

מלח דכל מליחו' שלמו צרי' שיהא קרוי אינו כאכל לא

מחל מלחו' שיהא רוב המלח מקלקל טעם של בסר

וגם צריך למלוח הבסר מכל צדדין וכפ' התרנגולת

או הטלה צריך למלוח מבפנים ובחוץ כדפרי' לעיל

דאיתא במנחות גבי קדשים במלח תמלח הרבה

וגם הופכו וחוזר והופכו ומולחו ועל הכל אמר רבא

וכפ' לקרירה' ולאחר שהיית הבסר ששהת' במליחה

שיעור צלייה' או יות' ורובה לבסלו ולתתו בקריר' צרי'

להדיח את הבסר ב' פעמי' מים ראשונ' להעביר את

המלח הבלוע מן הדס ומי' שניים כדי להסיר להדיח

לחלוחית מי' הראשונים שנפארו על הבסר' וכפ' איל'

שמואל א' הבסר יוצא מידי דמו אלא אכ' מולחו יפה

יפה ומדיחו יפה יפה ובמתכיתא תנא מדיחו ומולח

ומדיח ושמואל' שלא הזכיר הדח' ראשונ' מיירי בחללי

טבחא' ולכך הזכיר ב' פעמי' יפה גבי מליח' שצריך

ליתן רוב מלח עד שיהא אינו כאכל מחל' מלחו והזכיר

סני פעמים יפה גבי הדחה אחרונה שצריך להדיח

במים ב' פעמים כדפרי' וצרי' למלוח עג' כלי מכוזב

או דף שיזוב הדס כספולט דאיל' שמו' אי מניחי' בסר

מליח אלא עג' כלי מכוזב ואס מלח בכלי שאינו מכוזב

הכל אקור הכלי והבסר לפי שהדס נבלע בכלי וגם

חוזר ונבלע בבסר כיון שאין לרס מקו' ללכת וליפול

וכפ' אמר שמואל קערה שמלח בה בסר אקור לאכול

בה רותח לפי שהקער' אקור' וכפ' היל' פיכא דהוה

בי רבי אחי דמלח ביה ביסר' ותברא ואפי' לא שהה

הבסר בקערה כשמלחה רק מעט סכרחה בקערה

קצת הדס הנפלט הכל אקור' וכשמדיחין הבסר

לאחר מליחה רנגלין לתת תחלה מים בכלי ואח' כך

נותני' הבסר במים להדיח' אמנס בדיעב' אס נתן

הבסר תחלה בכלי ואח' נתן המים לא כאסר בכך

הכלי כיון שהבס' כבר שהה שיעור מליח' ופלט כבר

הדס ואין צורך דס רק הבלוע במלח ספסלי הבסר'

הלבנות איסור והיתר

לואבל ברעעבר פאי וכן הורנילו לתת מלח בקערה
 יבסה או בקדירה יבסה פהיה בהם בסר וכותיין
 מאותו מלח בתבטיל של חלב או אפס והיינו טעמא
 שמלח אינו מפליט מה טבלע בדבר שאינו אוכל
 חמר לאץ ותמצאנו בסוף הספר :
 אמר רב
 משרשיא איז מחזיקין דם בבני מעיין תרומה ב
 בכרכשא ומעיא והדרא דכנתא ופי' ר' שמי מ'כ כרכשא
 היינו טבחיא מיעייה היינו קיב' והדרא דכנת' היינו
 הבני מעיין הדקי' פהם מחוברי' בעוגל ופי' רבינו
 יעקב דווקא הדקי' אבל הכנתא גופה פהוא השומן
 פכביביו יש בו דם וצרי' למלחו וכן איתא בה' כנתא
 גופה אסור משום שוריקי דמא דהוו בבויה :

כה והשתא הדקין פהם בעוגל אס מלחן
 בקערה איז בכך כלום וכן
 הקיבה והטבחיא פהיה איז בהם דם וכן אס נתנין
 בקדיר' ורתחת בלא מליח' אבל השומן עצמו פסביב
 הדקי' צרי' למלחו דיש בהם דם וגם שאר בני מעיין
 צריך למלחו כגון הכרס שיט' בהם דם שלא הוציא
 מכלל דם לא אליו ועוד אמרי' מחט פנמכאת בעובי
 בית הכוסות נמצא עליה קורט דם בידוע פהו לפכי
 השחיטה אמנם איז טוב למלחם בקערה ולא לתתם
 בקדירה קודם מליחה לפי שאינו יודע כמה אורך הע
 הטבחיא וגם הקיב' אינו יודע ארכה וגם שאינו יוד
 לנקותם ולהוציא כל השומן מעל הדקין שלא יסאר
 קצת משומן והרי יש דם בשומן כרפרי' ואל' פאיז
 דם בטבחיא ובקיבה וברקין איז לאסרן למלוח עם
 שאר בסר שיט' בודם וכן הוא מנהג' למולחן עם
 שאר בס' ואי' כהרי' למלחן בפני עצמן ואל' דאמרי'
 דגים ועופות פמלחן זה עם זה אסורי' הדגים וקאמי'
 טעמ' משום דרבי' לא פלטי כי אס' ומזן מועט וכי כייחי
 לפלוט איז בלעי דם עופו' שעדיין פלטי' התם דווקא
 משו' דרבי' רפו קרמייהו ובלעי דם העופות אבל בני
 מעיין אל' דלא פלטי פאיז בהם דם והבט' פאלבס
 פולט דם מ' לא בלעי בכי מעי' דם הבט' לא מסרק
 שריק וכופל כיון שאינו יכול ליכנס בקל כמו בדגים :

אמר רב כחמן אמר שמוא איז מניחי' כלי לקבל
 פמנוכי' הנוטף תח' הבט' איז כשזולה אל'
 האס' עד שתעלה תמורתו של עסן רחז נבמר בליית
 הבט' ואי' עוד בו דם ומיירי בבט' שלא כמלח כלל או
 פמלח ולא פהה במליחתו פשו' בלי' קור' פנתנו על
 האס' מתקי' לה רב אפי' דילמ' תתח' מטא ככלה ולכ'
 מעלה עסן אבל עילא' לא מט' ככלה ואיכתי' דם כוטיף
 לא אמ' רב אפי' ליכא תקק' לא ער דמייתני' תריגלני

חשוב ככותח פהרי אינו כאל' מחמ' מולחו כי אס עי'
 טיבול והבטר פמלח או גבי' פנתכיישו פאי' כלל
 לחין מבחוץ פליכונ' עי' זה לזה איז אסורין וכן אס
 הורחו וכרחשו פעת' הס לח' איז אסור זה את זה כי
 כשהם לחין מחמת מלח פקרוי רותח המפליט ל
 לחלוותיו וחרב' ההר' מסיר' הלחלוותיה והמלח :
 פירשתי דין של בסר כשרה פנבע' לכבלה או לגבי'
 או כפל' בחלב והאחד מליח או פניהם מלוחים אבל
 אס הם טמי' על ידי פנתבטול כל אחד לבדו או ככלו
 ואס הם חמין על ידי מליחה איז להם דין טהור מליח
 וטמא תפל אלא יש להם דין אחר :

רב ושמואל פלגי' בהא פרק כיצר זולין ל' רב
 עילאה גבר ולשמואל תתאה גבר והלכ'
 כשמו' דתני' כותוי' ואכ' אס למט' בסר הבט' כסר חס
 ועלי' בסר כבלה כוכ' אפי' חיואי' מלוח הבטר פלמט'
 כאסר לפי פחוס התחתון מפליט עליו העליון והא
 דאמרי' טהור מליח וטמא תפל מותר ולא מפליג בין
 עליון לתחתון היינו על ידי מליחה שאין לו כח
 להפליט את חברו אבל בסר חס מפליט את חברו
 אבל בסר זלי למט' או למעלה בסר חי רות' מפליט
 וכל שכן אי בסר כבלה למטה רותחת והשחיטה ע
 עליה כוננת דאסר' דתתא גבר ואס למטה הזוננת
 בין כבלה בין פחוט' ועליה אות' פהיה חמה ורותחת
 אי השחיט' כשר' מותרת דאיז התחתון הזוכן בולע
 מחמת החוס פעליו ומ' קליט' בעי כרמפ' פ' כיצר
 זולין דאדמיקר בלע פורת' ויש מן האומרי' רחי' חלוק
 בין רותח עי' מליח בין רותח עי' האש והא דאמרי'
 טהור מליח וטמ' תפל מות' טמא מליח וטהור תפל אס'
 היינו כשהן פמוכי' זה אבל אס' אס' זה על זה
 התם פלוגת' ררב ושמואל עילאה אי גבר או תתאה
 גבר דמחמת פהם מכבידן זה על זה מחמת את
 חברו ומפליטו ולא כתייבב למו' רבינו פהרי עילאה
 גבר ותתאה גבר מייתי כטף מרוטבו של פסח על
 החרס וחזר עליו הטפ' וגם סכו פמן של תרומ' ואין
 פום כוכד בטפה וסוכה :

סד ואם עשה גבינות ברפוס של פ' סקורין
 אותם פשעילייש פעפה בהם פאי'
 גבינות שלו ביומו וגם מלחן פאי' אפה הגבינות של
 הישראל ואל' פמלחן הישראל ונתכן עם אומ' מורי
 רבינו דמותרי' משו' פהמלח אינו מפליט מה טבלוע
 בתוך העץ ובמתכת ובחרס ובאבן ואכ' הוי כמו
 טהור מליח וטמא תפל רמותר אך לכתלה הוי אסור
 לעשות עם גבינה משו' הרחק מן הכעור ומן הדומ'

הלכות איסור והיתר

בהמה הלוקח ציר מעם הארץ משיקו במים וטהור
 אם כן מאי פירך הלא טעמא דבטול מסו' דסלק את
 מיכו כמי שאינו ופאיכו מיכו רבה עליו ומבטלו עד
 מאתים והא דלא אמרינן הכי בבכורות מסו' דשאי
 טומאה שתלויה בכניעה אלא הכא ליכא מים ומסני
 שאינו ציר דזיעה בעלמא הוא משמע דמררבנן דאו
 מדאוריתא מאי סנא משאר איסורי' וצריך לו' דהתם
 היינו טעמ' ציר דהג' דהו' מדרבנן אבל מהטמאים
 לא ילפינן אלא ציר בצר אקור וכן משמע פליגי ע'ז'
 איך מעמידין לא פנו אלא לטבול בצירן אבל לטבול
 בגופן אקור מדפליגי בין צירן לגופן ס' מדריך

דמלח' וכותנית אותן בכלי ושואפין הדם בסולי הכלי
 והשומן דק' ופסיליה לסומן מלעיל ופיר' בה' דטפי
 מלח לא טוב שחותך בו הדם ומתערב עם השומן :
ס ו הלכך
 אכן דלא בקיאי' בטעור מלח
 ליתן בכלי אם כן אסור לתת
 כלי לקבל שמיכו' הבשר או אוזו או תרנגולת או דבר
 אחר שזולה אבל האם בשפור אלא אם כן סמלח
 הבשר ושהה טעור מליח' והדיח פעמים פיהא ראוי
 ליתן הבשר בקדירה :

ס ז א כן בשר שחוטא סמלח עם בשר
 כבלה בשר שחוטא נאשרה מן
 התורה דציר בשר ס' איסור הוי מדאוריית' ואם יש
 ספק לחומר' ואם דג טמא כמלח עם דג טהור אקור
 מדרבנן דציר דג' טמאי' מדרבנן ואם יספ' לקולא
 כג' הרנש ומקרילס ומולאלס סמוכרין ס' מלוחי'
 וספ' אם מלחו עמהן דג' טמאים ומותרין מספק :

רב מרוב בר רחל אמלחיה ליה חתיכה דכבלה
 בהדי שחוטא אל' רבא הטמאים לאסור
 צירן ורוטבן וקיפה שלהן של פרכים ולימא ליה
 מדשמואל דא' מליח כרותח ולא היה צריך אז להבי'
 הברייתא דהטמאים אבל הסת' דמיייתי לה לא סגי
 דמ' צריך להביא דשמואל דמליח כרותח ומסני ה'מ'
 דמן' אבל רוטבן וצירן לא קת'ל הטמאים א'מו' רבי'
 דעיק' קרא דהטמאי' לא אתי' לאסו' קיפה דהאי קיפה
 היינו פירמא דקרק' של בשר פשיטא ואי היינו תבלי'
 והלא אינו לוקה על התבלי' כאלו הוא אסו' ואי משום
 אסור טעם הבלוע אם אכל כזית פשיט' דהא טעם
 כעיקר מבעולי' גוים או ממשרת כפקא לא קר' אתא
 משום צירן לחלוחית היוז' מן הבשר וכן רוטבן לפי
 שבמים מהתך השמנונית וס' אמית' דלא הוי מיתסר
 אלא כמו שכתבא עזהו יבש ולא מחוי' ובהעור

אם או שפחה שבבית ישראל מלגו תרנגולת
 ולא ראה הישר' ולא ידע הישר' אם בכלי ראשון
 אקו' אי בכלי סני' שרי או הריחו בשר ולא ראה
 הישר' אי הורח סני' פעמים וכתנו הבשר בקדירה או
 מלחו הבשר ולא ידע אי מלח בכלי ואקו' או לחוץ או
 הריחו קער' שנשתמשו בהן בשר וגם הריחו קער'
 חלוצבת ולא ידע אי הריחו ישר' יחד או אלה לבדן
 ואלה לבדן או כל שאר פניינים הדומין לכי ה'ג' אם
 ס' אינו יורע משפט הדבר היאך עושין אז הכל
 אסור דאולי להקל טרחו עשה באיסור כמו שרגיל ל'
 לעסו ס' בביתו ואם יורע הכשר דבר והיאך עוסי'
 אז הכל מותר אם ישראל יוצא וככנס דמרתת ס'
 להקל טרחו ולעסו' באיסור פן יראנו הישרא' כרתנן
 איך השומר צריך להיות יושב ומשמר לא אפי' ככנס
 ויוצא מותר ובריש פ' הכל שוחטין שרי מהאי טעמא
 לאכול לישראל משחיטת כותי שאינו מקפיד על לפני
 עור לא תתן מכשול ואפי' הכי לא חיישי' שמי' שהה
 שמי' דרס ושמי' החליד :

והרוטב כמי מיייתי להגבי והמחה את החלב וגמעו
 דאקו' מנפס לרבות את השות' והא דקיימי' לן דטעם
 כעיקר מבעולי' גוים או ממשרת היינו טעם של איסו'
 כלול כג' חלב ויין ככך וחלב מהותך דנפק' לן מנפס
 לרבות את השות' ואו'מו' רבי' דצירן ורוטבן של איסו'
 מן התור' ולא מבית למימ' אסמכת' הוא דהא פריך
 פריך העור והרוטב למה לי קרא ליגמר מהנך מחלב
 מהותך וחמץ מחוי' אלמא רוטבן דאוריית' וכן צירן
 כמי ולחלוחית כמי שבאיסו' הוי מדאוריית' מדאמ' פ'ק'
 דבכורות למ'ל קרא דהגמל לאסור חלב בהמ' טמאי'
 תפוק לי מהטמאים לאסור את צירן ורוטבן ועל
 כרחיק לא קרא פריך מרוטבן דהת' היינו עיק' האסור
 המחוי' במים אבל לחלוחית היוצא מן האיסור כמו
 חלב של בהמה טמאה מכלן לא פריך מצירן הדומה
 להן אלמא דאוריית' הוא ואלו פקק גדי הכסה פריך
 על רבי יהודה דאמר מן במינו לא בטיל והאמ' רבי
 יהודה במסכת תרומו' ציר רביעי' בטל הו' במאתים
 ומיירי דליכא מים בההו' ציר וכן מוכח בריש דההי'
 משל' דאי הוה מים כמו שרגיל להי' כראית' פ' הלוקח

רב שעת מלח ליה בשרא גרמא גרמא כל חתיכה
 דחוק' מחבת' ופריך תרתי וחד מאי טעמ' לא
 מסו' דפרי' דמא מהאי ובלע האי חד כמי פריש ופליט
 מהאי ג'סא ובלע האי ג'סא לא לא פנא והכל מותר
 אפי' הרבה ביחד אי מטע' דם משרק שריק או מטע'
 דכבולעו כך פולטו :

הלבנות איסור והיתר

כח והשתא

רנ"ל הוא ומנהג טעמים
 שמולחין חתיכות הרבה
 במר של ד' און' פרות ואף לאחר שחתיכה ראשונה
 סתתה פעור עליה דהשתא במרה פליטת רמה כ
 כותכין עליה חתיכה אחרת שממלחה מיד ולמה לא
 תאקר חתיכה ראשונה שבמרה פליטתה מרם מקודם
 לכך כמו בדג' ועופו' שממלחו זה עם זה דהדג' אסורי
 משום דרפי קרמיהו ופלטו דם עצמן וכי בלעו אחרי
 כן דם עופו' באסרו דלא שייך למו' כבולעו כך פולטו
 אלא טעדין טורח לפלוט מעצמו גם לפלוט מה ש
 טבלע מאחרים והו' מורבינו דכתיב דחתיכה ראשונה
 אינה פולטת עוד דם מכל מקום פולטת ציר עצמה
 עד יום או יותר ולפי זה יכולין להתיר אם ממלחה ע
 עכשיו חתיכ' אחת ולאח' יום שלם מלח אחרת וכתנו
 עליה באקרה ראשונה דכיון שהכיחה לפלוט אינה
 פולטת מה שבלעת ממקום אחר ורבינו יעקב מתיר
 אפילו לאחר זמן מרובה יותר משבוע למלוח במר
 ולתת על ראשונה שאין פולטת עוד לא דם ולא ציר
 משום דדם משרק שריק כדאמרינן גבי כבדא ע
 עילוי במרא דרמי מהאי טעמא ואפילו מאן דאקר
 היינו משום דאיכ' בכבד רוב דם אבל במר על גבי
 במר שרי דדם שריק ונפיל וגבי דג' ועופות שמלחין
 זה עם זה דאמרת דגים אסורי ולא אמרי' שריק דם
 ונפיל היינו משום דדגים רפו קרמיהו ובלעי ברבר
 קל ולהאי טעמ' תימא כי פעמי' בחתיכות תחתונות
 יש גומות מלאות ציר ארום והוא לא שריק ונפיל ל
 למטה שהגומא מעכבת ואם כן אם לאחר יום שאז
 פלטה הראשונה אף ציר אם אז מלחו במר ונתנו עליה
 וכמזאת גומא מלאה דם אסור אבל בתוך הזמן
 טעדי' היא פולטת ציר מותר דהדם נבלע ואחרי כן
 נפלט ומה שהוא ארום בגומא היינו ציר ארום אבל
 הדם הוי נבלע ונפלט והוי מות' והרב רבי יוסף בר'
 יצחק היה אז רכל זמן שהבשר פתוח לפלוט דם מ
 מותר לתת עליו במר מליח מחדם אעפ' שבמרה
 פליט' עצמ' מכל דבר קודם פליט' הסנייה כיון שנתנו
 עליה הטליתית וכן לעולם דכל זמן שפתוח לפלוט
 ולא נחה טעה אחת הוא פולט לעולם כל דם הבא
 הנבלע בו אבל לאחר שכחה מפלוט אם נתן עליה
 אחרת אסור ולא אמ' משרק שריק וגבי דגים דאסורי
 כי מלחין עם עופות היינו משום דכחודגם מפללוט
 קודם שהתחילו עופות לפלוט ונקתמו דג' מפליטה :

ש והשתא

עכשיו ניתן על במר שלא נמלח כלל אותו במר שלא
 נמלח ימלחנו ומות' דכמו שפולט דם עצמו כי פלוט
 דם הנבלע ממקו' אחר ולא תימא דם עצמו אם טמא
 יפלוט הכל ואין בכך כלום דדם האיברים שלא פיר'
 מות' אבל דם הנבלע ממקו' אח' טמא לא נפלט הכל
 לא היא לא ודאי אף דם הנבלע בו ממקו' אחר נפלט
 הכל דאי תימא הכי היאך מלוחין במר על גבי במר
 טמא התחתון אי פולט את כל מה שבלע מן העליון
 ותו חתיכ' אחת שממלחה על כרחין כל דמה יוצא ע'
 מלח טאלכ' כסכותכין אותו בקדירה הרי פולט אותו
 הדם הנשאר שפרי פעמים כל הבשר מתחתך לו
 בחתיכות קטנו' מאד מחמת רתיחת האם ואם היה
 פס דם היה יוצא ואם כן היה אוקר הכל אלא ודאי
 כל הדם יוצא ע' מלח הה' דם שנבלע ממקום אחר
 נפלט הכל ויש תימא כי יש פעמים כדומין וחותרין
 בסכין את הבשר הצולה לכמות אם הוא צלי הרבה
 ופעמי' שמקום שחתך מלא דם לפי טעדין לא נבמר
 לצלי למה לא באס' הסכין הלא הדם לא שריק ממקו'
 הגומ' והו' רותח כסביביו וגם פעמי' שנוקב' בסכין או
 בקוץ או בפפור ברז' קטן את הכבד כשהו' צולה על
 האם והגומא מלאה דם רותח מדוע לא יאקר הכלי :

פרק קמא סכ' של גוירב א' קולף ב' הסחיט'
 אם שחט בה קודם שהריח הסכ'
 ולא נעצה בה קר' ולא הגעיל או משום דבית הסחיט'
 הוי רותח וללאסא' תכינא אפילו אם בית הסחיטה
 זוכן משום דאגב דוחקא דסכינא בלע וקא מיירי כ
 כגון שאותו הסכין של גוים בן יומו שנסתמם בו
 ביום דאי לאו הכי אם כן כותף טעם לפגם הוא מותר
 או טמא רב הוה סבר כותף טעם לפגם אסור תלמודא
 מספקא ליה מאי קסבר רב בשליה ע' גבי עכברא
 בסכרא או טמא היינו טעמ' משום שמנינות הנרבק
 בדופני הסכין ורבה בר בר חנה א' מריח אחרי כן
 בית הסחיטה דלא בלע כלום ומסתמא הלכה כרב
 דמחמיר וללשון סני דמפרס דאפי' בית הסחיט' זוכן
 מ' קולף משום דוחק' דסכינא בלע הבשר מן הסכין
 ורבי יצחק בר' מה היה מצר' קליפה לכל הבשר שמנקה
 בסכין משו' חלב משום דסכ' בולע החלב כשחותרו
 ואחרי כן בעת שחותך הבשר רוב פעמים כשמנקה
 מבלע החלב בבשר וכן כשחותר' בסכין של גוים
 הכבש או הפר' כד שלפני' מצד שלאחריו היה מצריך
 קליפה למקום חתך ואין כרא' למו' רבינו ר' לרבינו כל
 הבהמה כמי צריכ' קליפה שפרי הגוי מפטיט' בסכין

על

הלכות איסור והיתר

ע והלכותא בסכין ששחט בה טריפה

דאיך צרי' הסכין רק הדחה לכתחלה בזמן או למכפריה בבלייתא ואח' ישחוט בה עוד או יחתו' בה רותח ואם לא הדיחו תחלה או לא כפריה בבלייתא ושגג ושחט בה אחרי' כן או חתך רותח הלכה כרב דאמר קולף דלא כימא בית השחיטה רותח או אגב דרוחקא דסכיןא בלע לבני הסכין שיבלע כלום לא נדבק לדופני הסכין מבחוץ ולכך איך הסכין צריך הגעלה אבל כימא ספיר בית השחיטה רותח או אגב דרוחקא דסכיןא בלע לבני הכיפהבשר ששחט או חותך רותח שבלוע הבשר בקל יותר מה שעל הסכין ולהכי כיו לא הדיחו הסכין תחלה ושחט בה קולף והיכו דלא כשמואל דא' פרק כל הבשר סכין ששחט בה אסור לחתוך בה רותח עד שיגעיל תחלה הסכין בחמץ אבל סכין של גויס שבלוע מאיסור לכולי אלמא צריך הגעלה תחלה וואם לא הגעילו והוא בז' יומיו או אפילו אינו בז' יומיו ולא עשה בו נעיז' בקרקע ואף לא כפריה בבלייתא להעביר מה שברבן בדופני הסכין ושחט בה או שחט רותח או חתך בה רותח אז קולף הבשר כרב ולא סגי בהדחה או למכפריה בבלייתא לסכין ששחט בה טריפה דשליה **פ** אמר' לכין שפה והיא טהורה שצריך נעיז' פעמים בקרקע אפ' לחתוך בה בזמן הכא מיירי מיד ששחט בה פעדי' מה שעל הסכין לח הוא וסגי בהדחה והתם חתך איסור או בשר רוב פעמים ויבטעל הסכין לכך צריך נעיז' בקרקע או לשפשו באבץ רך או בפחם ורבי' יעקב פירש דהתם מיירי שחתך רותח מן הסכין ונרבך יותר בסכין מבחוץ לכך צריך נעיז' בקרקע אפ' לחתוך בה בזמן והכא לא נרבך בה רק מעט רבית השחיט' בזמן לכך סגי בהדחה לכל הפירושי' בסכין של גויס לא סגי בהדחה אלא בנעיז' בקרקע ופעמים אפ' לחתוך בה בזמן:

ע א ואם רוצה לחתוך בה גבי' כוננת

בסכין שחתך בה בשר או אפכא שרוצה לחתוך לו בשר בזמן בסכין חולבת או מסכין של **ג** הסכין צריך תחלה נעיז' בקרקע עשר פעמי' כדתנן פ' בתרא ד**ה** סכין שפה והיא טהורה ומפרש התם כעז' עשר פעמי' בקרקע ואם יש גומות בסכין שאינו חלק מפרש התם דלא סגי בנעיז' בקרקע ויש לומר שישפשו באבץ רך או בפחם שיכנס בגומות וסגי וה"ל לחתוך בזמן אבל לחתוך רותח רבי' יעקב אומ' דגבי' בהגעלה בחמת **והר"ד**

סלן אלא הא דאמר' אגב דרוחקא דסכיןא בלע הינו דווקא גבי בית השחיט' שהי' קצת רותח שהרי אמר' בזמן שחתכו בסכין אסור לאכלו בכותח ומוקיה לה טעמ' משו' דאגב חורפ' דכונן בלע אבל אי לאו חורפ' דכונן משו' דרוחקא דסכיןא לא בלע כונן בגרירה או בהדחת כונן הו' סכין של גויס אם לא עשה לא הדחה ולא נעיז' לחתך בה בשר כונן איך הבשר בולע כלום וסגי הבשר בהדחה ותו דפליגי נמי בסכין ששחט בה טריפה אי מותר לשחוט בה חד אמר בחמץ שצריך הגעלה אלמא סבר לחד לישאל אגב דרוחקא דסכיןא בלע ופרי' כי שחיט נמי כשרה בלע אבר מן החי ומסני דלא בלע אלא כי חיימא והיינו בגמר שחיט' דליכא דרוחקו תו דאבר מן החי וללישאל דאגב דרוחקא דסכיןא בלע מה תירץ אלא אפ' למיך דמחמיר דמזכרי' הגעלה לכפ' של טריפה מורה דלא בלעא סכין לא לכו חיימא אם לא תאמר סכין אינו בולע וראוי אלא לכו חיימא אבל סכין של גויס וראוי יש שמנינו עליו וכנסו ובלע בבשר בקל אגב דרוחקא דסכיןא גרידא וסכין טריפה רב אחא ורבינא חד ה' בחמת פורט צריך הגעלה לסכין כדי לשחוט בה פעם אחרת או לחתוך בת רותח וחד ה' בזמן הדחת הסכין בעלמא גרידא והלכת' בזמן תחלה בסכין של גויס פליגי היכא טעבר ושחט בה ולא הכשיר הסכין כדתקנו תחלה ופליגי מה יעשו בבשר ששחט או קליפ' או הדחה והכא פליגי היך יכשירו תחלה הסכין או בהגעלה או בהדח' והא דלא נקט הכא פלוגתיהו בסכין של **ג** משום דפשיטא להו דצריך הגעלה תחלה אם רוצ' לחתוך בה רותח לפי שהסכין בלוע מאיסור' לכך נקט סכין של טריפה דאפ' אם לחתוך בה רותח איך הסכין צרי' תחלה רק הדח' בזמן לחד אמורא ובזמן לפי שלא בלע הסכין כלום בטעת שחיטת הטריפ' ולא מצוינן למימ' הכא דמיירי לחתוך בה רותח גריד' דא"ל אמאי נקט סכין ששחט בה טריפה שצריך הגעלה כיון דסבר בית השחיטה רותח או אגב דרוחקא דסכיןא בלע אפ' סכין ששחט בה כשרה נמי משום דדס' אסו' לחתוך רותח כדאמר שמואל פרק כל הבשר סכין ששחט בה אסו' לחתוך בה רותח משום דס' אלא וראוי נקט סכין טריפה ומשום שמנינו דאיסורא לא ישחוט בה עוד אבל סכין ששחט בה כשר' דליכא איכו' רק משו' דס' מותר לשחוט בה עוד לכולי עלמ' שהרי בלא דס' שמובלע בסכין הרי יש בה דס' הרבה בבי' השחיטה לא אגב דטרידי קימנין לאפקו' דמא לא בלעי דמא אבל שמונית טריפה בלעי שפיר'

הלכות איסור והיתור

זהרר יבחוק אחיו מזריך לבון לפי טעמים מחתך
 בו בסר כשזולה על גבי ג' חלי'ג' כשהבסר בטפור
 אבל האם רוב פעמים חותכו לנסות ולראו' אם שליו
 הוא בטוב וכל שתשמישו ע' האור אינו יוצא מאיסור
 לא ע' לבו' כמו השפור והאסכלא' רת' מלבב' ורבי'
 יעקב היה אומ' כיון דרוב תשמישו אלא ע' לבון כמו
 השפור והאסכלא' רת' מלבב' ורבינו יעקב היה
 אומר כיו' דרוב תשמישו אינו לא ע' חמין אינו בולע
 אלא ע' חמין ולא להשתמש בו אלא האם ביבס לכך
 סגי בהגעלה ועוד היה אומר לכל הפחו' היה מותר
 להשתמש בו בחמין לאחר שעשה בו הגעלה רבל
 כמה שסופו לכאת על ידי רותח יצא על ידי הגעלה
 ועוד נסאר בו שלא יכ' כי אם ע' לבו' ולכך יהא אסו'
 לחתוך בלי וקפ' למורי רבי' על זה הלא כלי חרס אין
 לו תקי' רק טבירה ואם הגעילו בסביל כך לא יהיה
 מותר להשתמש בו חמ' רכיון שסוד נסאר גם אסו'
 שנבלע פולט מעט מעט אפי' ע' חמין ואין לו דמה
 שנבלע ע' אור אי' פולט כלל ע' חמין הלא תנן פ' דם
 חטאת השפורין והאסכלאות מבעילין' אלמא יוצא
 מעט על ידי חמין אבל טעם ראשון נראה כיון שאי'
 משתמשין בו מעט על ידי האור באקראי בעלמ' אין
 צריך לבון וכל קמא אמרינן גבי סכין של ג' סגון
 שלבנה וכן תני' בתוספת' ד' השפורין והאסכלאות
 והסכנים של ג' ויום מלבב' באור ומקסו' דאמר' פירק
 כל טעה הני סכני' רפסחא היכי עבד' להו ומסקנא
 הלכת' ברותחי ומת' רבי' יעק' דגבי חמין דהיתר'
 בלע סגי בהגעלה אבל סכני' של ג' דאיסורא
 בלע צריך לבון וכי האו' גונא מת' שלהי' ג'
 גבי השפורים והאסכלאות מלבב' ובזבחים אמרי'
 מבעילין ומשני' האי איסורא בלע האי היתורא בלע
 ורב אשי' דאמר גבי חמין קתייהו בטיבא ופרזלייהו
 כנורא והוא גופיה משני' שלהי' האי היתורא בלע
 לא מחמיר על עצמו הזה ויש א' דכל זה אמר' לרידי
 פרזלייהו כנורא אבל הלכתא ברותחין ומורי רבי'
 מת' דסכני' גדולים שרגילין לזלות שלי צריכין
 לבון אבל סכני' קטני' שאין דרכן להשתמש באור
 רק בדבר' חמין סגי בהגעלה והכי אית' בירו' סכין
 טפה והיא טהור' בסכו' קט' אבל בסכו' גדולה צריך
 לבון וכל דה' סכין שפ' והיא טהור' אפי' לחתוך רותח
 והיינו בסכין קטנה שלא נשתמש בו כי אם בזבון
 אבל סכין גדול' שדרכו להשתמש באור ולכלל אותו
 ברי' לבו' אפי' לחתוך בו רותח' קיבת סכני' ושל כבלה
 הרי זו אסור' המעמיד בעור קיב' אם יש בהנותן טב'
 הרי זו אסור' היינו פחות מ' אבל אי' בס' מותר דאף

ע' דהחלב שבתוך הקיבה קרוש על ידי העור זהו
 מחמת כח וחזק שלו ולא משום כתיב' טעם וכי האי
 גונ' כמי אמר' גבי שאור של תרוש' שכל בעיסה של
 חולי' אם יש בהנותן טעם אסור' ופריך פירק ג' דהעיסה
 כייש בו כרי לחמץ מאי הו' דאף על גב דהעיסה
 מתחמכת אין זה מחמת כתיבת טעם אלא מחמת
 חזקו של שאור' כסרה שניקה מן הטריפה
 קיבתה אסורה טריפה שניקה מן הכסרה קיבתה
 מותרת מפני שכל כס' במעיה אין חלב הקיב' מגופה
 אלא מאחרת שזאת יקנה ממנה ובב' פריך קיבת
 ככרי ושל כבלה אטו של ככרי לאו כבלה היא ארבי'
 הכא בלוקח גדי מן ה' וחיישו שמי' יטק מן הטמאה
 ושמו' משני' חרף היא קיבת סכני' שהיא כבלה אסורה
 ופריך מה בכך הא' אמרינן מפני מה אסור גבינות
 מפני שמעמידן אותם בעור קיבת כבלה
 אבל משום קיבה גופא שריא שפיר איכה מגופה לא
 ינקה מאחרת ומשני' כאן קודם חזרה דאסור קיבה
 של טריפה ושל כבלה אטמואל מיירי לאחר חזרה ש'
 שהיתירה לפי שאיכה מגופת' ושמואל דקט' איסור
 משום עור קיבת כבלה לא רצה לומר עור קיבת ש'
 שחוטת משום דהתם ליכא איסור אלא טעם בסר
 עוף בחלב והיינו מדרבנן דלא אסרה תורה אלא
 דרך בשול ומשום חששא של איסורא דרבנן לא הו'
 איסורין בכך גבינות של ג' לא משו' ספק איסורא
 דאורייתא דהיינו עור של כבלה ופריך תלמוד' טריפ'
 שניקה מן הכסרה קיבתה מותרת והא' קתני רישא
 קיבת כבלה אסור' ומשני' כאן קודם חזר' כאן לאחר
 חזרה ויש רוב ספרים דגרסי' והלכתא אין מעמידן
 בעור קיבת כבלה אבל בקיבה עצמ' ובקיב' שחוטת
 סכני' ובכסרה שניקה מן טריפה וכל סכן טריפה
 שיק' מכ' שרה מאי טעמ' חלב המכונס בעור פרשא
 בעלמא הוא' ומחזיקין מהספרים כסרה שניקה מן
 הטריפה דהא תנן קיבתה אסורה ולדבריהם מה
 שכתוב מאי טעמא חלב המכונס הוא פרשה היינו
 טעמא דבר הכבד ולפרש במקו' אחר ולכך טריפה
 שניקה מן הכסרה קיבתה מותרת ורבי' יעקב מ'כ'
 מקיים גרס' דמתני' דאסור' קיבת כסרה שניקה מן
 הטריפ' היינו חלב הכל' שהלול נקר' חלב של טריפ'
 אבל מאי דרסי' להעמיד בקיב' כסר' שיק' מטריפה
 היינו אותו שקרוש שפירי אותו דוקא ראוי להעמיד
 ובמתני' מיירי בהעמר' כי אם בגמ' והאי דקאמ' חלב
 המכונס פרשא הוא היינו כפרס וטיט כיון שקרוש
 אין לו עם חלב עליו ולכך אף קיבה של כסר' שניקה
 מטריפה מותרת'

Handwritten notes and scribbles on the left margin, including a large arrow pointing upwards and some illegible text.

הלכות איסור והיתר

ע ב

השתא

אכרסאנו לוקחין גדיים וטלאים מן הצבים ואנו מעמידין גבינות מן הקיבה ואין לנו חוששין שמה יקחו מן הטמא כרחיט רב הוכח דאמר הלוקח גדי מן הצבים קבטה אסורה שמה יקח מן הטמאה אלא סביר לן פירושא דמתכין דשמואל בעניין אחר וכ"ס דלא חיישינן לשמא יקח מן הטריפה דאף רב הוכח לא היה חושש כדאמר לוקחין בצים מן הצבים ואין חוששין לא משום נבלה ולא משום טריפה ואם לקח מן הקיבה של פסדי בחכות מבהמה שהביא הרב והעמיד ישראל גבינותיו מותרות דחלב לאו מדופה אתי אלא ממה שניקה מאחרו אך ככונ שלא לעשות כן לכתחלה שלא ליקח הקיב' בחכות מבהמ' שהרב הביא משום הרחק מן הכעור. ואם הקבה נמלחה בעור שלה כמו שגרילין בדיש לעשות אז פשיטא ש פאסור אבל אם פחט טלה או גדי ונמצא טריפה והעמידו בקיבה אפי' לכתחלה מותר ומיהו דבר זה יש שמחזיקו לדבר מכוער ובר לן לכתחילה לפי סכרחה כאוכל טריפות ונבלות אבל בדיעבד אם סבר העמיד או ערבה עם קיבה אחר' פשיט' דמות' ואף טלה כטרה שניקה מן בהמה שנמצאת טריפה והעמיד בקיבה הגבינה מותרת משום דכסעמירין כבר נקדש חלב הקיבה דאין ררך להעמיד מחלב זלול כי אם מקדוש אם כן כיון שנקדש אף עם חלב עליו לא היו כפרס וטיט ומותר' ואי משום מעט חלב פהוא זלול פפעמי' לא נקדש הכל הייא פורת' בטל בס' של גבינה ורגילות הוא ליקח הקיבה עם עורה ונותנין אותה בכלי מלא מים ושוהה זמן מרוב' כדי לקרוש הכלול ופעמי' כי גם יום או שני ימים משהין אותה במים עם עורה וזכרחה פאסור לשהותה כל כך זמן גדול דטעם העור נכנס בחלב הקיבה והיו בשר בחלב וגם חלב הכלול הנכנס בעור חוזר ונפלט ואוסר כל הקיבה דמה שנפלט חלב איסור' הוא דאף על גב דכונן הוא מכל מקום בולע זה מזה עי' טריית זמן גדול כדאמרין בשר בחלב חרוש הוא דאיתרי ליה כולי יומא בחלבא שרי מן התורה אף על פי שבועלין זה מזה משו' דדרך בישול אסור' תור' ואי לא בלעי זה מזה מהו החרוש מהאי טעמ' אסור' לשהות בשר יבם מלוח במים כמו שגרילי לעשו' כדי לעשות הבשר מתוק. ואסור שיריח הבשר תחלה יפה. ואמנם אם בדיעבד לא עשה כן הבשר מותר שאין אלו כי אם הדם הכלוע במלח והרי יש פשים.

ע ג

דוש

תמיהא על בהמה טעמו ממנה גבינות כל הפסד ואח"כ שחטוה ונמצאת טריפה למה אין כל הגבינו' טעמו אכורות דאין משום דכל שעתא הוא מוקמינן בהמה בחזקה קמא שאינה טריפה לא היא דחזקה לא מקריא אלא היכא שהיו יכולין לברר השעה של היתר פעם אחת כדמוכח פק הכל פוחטין דאמר מכלן דאזלי בתר רובא אתיא ממכה אביו ואמו דאמר דחמל קטליה וכך מערים זוממין וכך מפרה אדומה דילמ' טריפה כינה לא משום דקא אזלי בתר רובה והשת' דילמא משו' דאוקמיניהו אחזק שאי' טריפ' רפרה בת שתיים וגם האב יש לו יות' משנה כיון פים לו בן וכך הערי' אכ' בודאי היו טעו' שלא היו טריפה כמו שחיו הרבה פני' לא ודאי לא מקריא חזקה כיון שלא כתברר לנו השעה מתי היה מיהו יל דפריך למד' טריפ' חיה אם כן אין ראיה שלא היו טריפה במה שחיו הרב' פנים ובתשובת רבי' שמואל כמו ראיתי שהתיר הגבינות מטעם חזקה דהשתא הוא דנטרפ' אף פל פי שקצת דומה דלא מקריא חזק' משו' דלא כודע לנו מתי היה כדפרי' מכל מקום יש לקמוך ולהתיר על דבריו וכך עמא דבר' וכך מתיר כמו בהלכו' גדולו' של רב יהודאי בהלכות אותן ואתן בנו והכי איתא התם מאן דאית ליה עזא וחלב מיניה חלבא ועביר מיניה כ כמכא ושחט' ונמצאת טריפ' הואו כמכא אסור' והו' דכודע ודאי דמקמי דשחט' היתה טריפ' כגו' דהוגלר פי המכה דבידוע ששלפה ימים לפני שחיטה נטרפה עד כאן לשונו. אם כן אם נמצא' טריפ' על ידו כרכא יש להתיר את הגבינו' כי יש לקמוך על הורא' רבינו שמואל והיתר רב יהודאי גאון אבל בטרפות שבה מן הבטן כגו' ביתרת שלא בדרא דאוני וכיוצ' בזה כל הגבינות אסור' והיכא שהטרפו' מחמת שהוגלר פי המכה מכפין לן אי הגבינות שנעשו קודם שלשה ימים לפני השחיט' אסורין כו' דליכא חזקה לבהמה להיתר עד שעת שחיט' או שמא מותרין דמכל מקום יש להם חזקת היתר עד שלשה ימים קודם שחיטה מ' תימה הוא דהיכן מצינו שיאמר העמד בהמ' אחזקתה היכא שעת' אין החזק' קיימת דהא עכשו נמצאת טריפ' ודאי דהא גבי ספק נגע ספק לא נגע בשרץ טהור ברה' מטעם דחזקה דהשת' ממי יכול להיות טהור וכך נשחטה הרי היא בחזקת היתר וכך בהמ' בחייה בחזק' אסור' עומדת כולן יכולי' להיות עד עכשו ומיהו גבי מקוה פנדרד ונמצא חסר אפסחין פמזכיר

הלכות איסור והיתר

שמזכיר התלמוד העמד המקוה על חזקת שלם וכן
גבי בוגרת העמידנה בחזקת נערה. פרק עשרה
יוחסין וכן שמיא אומר כל הנשים דיון טענתן מאי
טעמא העמידך בחזקת לא ראתה ועד עכשיו היא
טהורה וגם הלל לא פליג אלא בהקדמים.

אפרש

ג' דברים שהחכם הבא להורות
כדרך להיות נכון ונזהר בהם.

עד כשהחכם

בא לבטל איסור סתם
לקדיר או כלי של איסור
סתתב בקדירה על ידי ס' כריך לו להקור אסתבו
בו מים לאחר שהיה האיסור בקדירה דפעמים
סתקדירה או במחבת לא היה מים כל כך בהם אז
מתחילה כמו שישעיה בשעת טבא להורו ומתחלה
כפלא היה דין מעט מים הכל כאמר.

עו ועוד

כשהחכם בא להיתר תבטיל
שהיה בכלי של איסור ורובה
להיתר תבטיל בסביל כלי שלא טעמו בו איסור מעת
לעת או פעמים כבר יש טעמו סכריך להקור אם ב
בכלי הוחמו המים לברך בתוך מעת לעת טעמו בו
האיסור דכך טוה המים לברך כמו האיסור עצמו ד
דכל המים נטעמו ככל כיון שלא היה בהם טעום
לבטל פליטת הכלי דכדוריה מטעמי וחזרו וכתלעו
אבל היתר בהיתר אין הדין כן במו בסר בכלי של
חלב או חלב בכלי של בסר דאם הכלי אינו בן יומו
הכל מותר אע"פ טעמו בו המים חמץ לעולם לפי שכל
המים אין להם דין פליטה מן הכלי שהרי הן היתר
וכי חזרו וכתלעו בכלי לא כבלע רק מעט מן הבסר
סכפלט מן הכלי או מן החלב המעורב במים שהרי
עמר ידות חזרו וכתלעו המים הן היתר יותר מסחז'
וכבלע מן הכלי הפליטה של כלי דרוקא באיסור או
אמרי חתיכה עצמה נעשית כבלה שכל המים קרוי
איסור. ועוד יש לו להיתר משום נותן טעם בר נותן
טעם ואפילו כאמר דוקא רגום טעלו בקערה מותר
אבל כתבסלו לא. הכא איכא טלסא נותני טעם של
היתר. הראשון נכנס בכלי ומשם למי' ומן המי' חוזר
וכבלע בכלי הרי טלסא וכל שכן אם הוחמו המים
הרבה פעמים דאיכא נותני טעם הרבה ומותר.

עו ועוד

כשהחכם בא להורות ולהיתר
מטעם ספק ספיקא סכך הלפ'
כדאמר שמואל פרק התערובת ספק ספיקא איסור
ולא כסאר איסורין וכן בפרק קמא דכתובות האומ'
פתח פתוח מזהתי כאמץ לאוסרה עליו. ופרקי

ספק ספיקא הוא כולל ארבעה לאסת כהן. וכן פרק
ארבע אבות מאי קא מסמנע לן אין מקב' סליא בלא
ולד תניכא סליא סילרה שיבתה מקבת' הויה ארבע
אקורה באכילה אפילו מה שבפניו. פירוש דאם יש
מקבת' סליא בלא ולד אמאי אסור' באכילה ה"ל ספק
ספיק' וכן רבו בתלמו'. ועתה יזהר החכם שלא יתיר
בספק הראשון אסור דאורייתא והוא בריא או אף
דבר שבמנין או חתיכה עצמה ראויה להתכבד בו
ותערב באחרים הכל אסור ואפילו באלף לא בטיל
כמו אלן כתערב ודאי של איסור שהרי מקודם ש
סתערב כמי הוו עס מספק דאורייתא אסור וחייב
עליו אטם תלוי אי הוי טייך בה כרת בודאי אסור.

וכן מפר' מורי רבינו יצחק בר' ר' שמואל ההיא דריס
ביצה ספק ביצה טריפה אקורה וזי כתערבה באלף
לא בטיל וכולן אסורות. ורבינו יעקב מפרש
דכתערבה קאי אודאה דאלן אספק טריפה אמאי
אסור' הוה ליה ספק ספיקא ולא אסכחן תנא דאמר
אסורות אלא ר' יהודה פרק התערובת ואמר דשמואל
סבר לה כוותיה בחדא ופליג. עליה בחדא ולכך אין
רבי יעקב דלא ברסי ליה ואחרו' באחרו' לא במטכ'
כל ה' למי' ולא במס' ערלה מדר'א מטכא לא ר' יהוד'

ומורי רבינו מפרש דכתערבה קאי ספיר אספיקא
דכיון דמן התור' אסור' וטייך בה אטם תלוי בודאה
אי הוה ביה כרת. לכך כי כתערבה הוי חר ספיקא
ואפילו באלף לא בטיל הילכך תרכובות או בהמה
או ביצה והן ספק טריפה או חתיכה סכאסרה מספ'
או אם הן כולן אסורות וכתערבו עם אחת של היתר
כיוצא בהם דהשת' כל א' ה' הוי ספיק' דאוריית' כיון
שלא כתערבו ברוב אם הספיק' כתערבה באלף כולן
אסור' כדיון דבר שבמנין דלא בטיל כמו אם כתערב
ודאי של איסור אבל אי האסורין בודאי כתערבו
מתחלה בפניס דהשת'א מותרין הכל מן התורה מ
מטעם רוב אבל מדרבנן אסורין משום דהוי
דבר שבמנין אם ככל אחר מאותו התערובת ברוב
הכל מותר מטעם ספק ספיקא כמו מריבוא לריבוא
או ספק ספיקא שהכל בגוף הרבר בלא התערובת
כמי מותר. אבל חתי' סכאסרה מחמת בסר בחלב
וכתערבה באלף הכל אסור כדתנן פרק בתרא רע"ז
שהאובל כזית ממכה לוקח אבל חתיכה סכבלעה
מאיסור אחר ואין בה טעם לבטל הבלוע הדין נותן
שאם כתערבה באחרות אפי' בב' הכל מותר דאיכה
קרויה דבר שבמנין חסוב דהאוב' ממנה כזית אינו

הלכות איסור והיתור

אינו לוקה עד שיאכל ממנו כל כך שאכל מן הבלוע
כזית וכזון שאין איסור רק הבלוע הלא הנבלע אינו
דבר שבמניין ואסור בכל מהו:

ע ז דין כטולת ידים כשארם נוטל את ידיו כריך
שיטפוך מן הכלי על ידיו ואי יכול לתחוב

את ידיו במים שבכלי לפי מה שאובין וגם אי יכול
ליטול ידיו ממים המקלחי מאיליהן מן הכלי כמו מן
הזכור המקלח במים ואפי' באין מן המעיין דכיון
שאינו עושה כעין טבילה כולן בבת אח' וצריך מכח
גבר' וכן אמר רבא האי אריתא דרלאי אח' מטבילין
בה הידים מפני שהם שאובין ואין נוטלין ממנו ידים
משור' לא אתי מכח גבר' שטופכן בזכ' ומשם כופלי'
לחריץ שסביב הסרה ראוי מתקרב לגבי דוולא מקום
כפילת הזכור בחריץ הוא סמוך למקו' שטופך האדם
את המים מן הדוולא נוטלין ממנו דהא מכח גברא
קא אתי ובמסכת ידים תנן היה חבית מוטת פירס
ומקלח מאיליו ונוטל ידיו ממנו או מן הקוף כותץ ל
לידים רבי יוסי פוסל בשני אלו משמע דהלכה פלגו
דבעי מכח גברא אתיא כרבי יוסי או שמה אכילו
כרבנן דבעו לכל הפחו' דאתי מכח כלי ולכך אסור
ליטול ידיו ממקום שמים טפלין מחריץ קטן או כ
זכור ונופלין סביב הסרה שאינן באין מכח הדוולא
אבל מחבית מוטת ומקלח מאיליו מותר: ומה
שמקדשין ידיהם מן הכיור כגון שהיה ברזא בכיור
וכשהיה מושך הברזא היה מקלח על ידיו בקלוח
ראשון ואם לא היה די בקלוח ראשון היה עוד תחוב
הברזא בכיור ומושכה ורוחץ דלעולם היה מכח
גברא אבל אם תחוב ידיו בנהר זה טוב אז יברך
על שטיפת ידים או על טבילת ידים:

אך לחולין עד לפרק לתרומה עד לפרק למקדש
עד לפרק אמר רב עד כאן לחולין עד כאן לתרומה
פירם רבינו שלמה עד פרק שני של אבבע יטול ידיו
לחולין עד פרק שלישי יטול לתרומה היינו כל פכול
האבבע ולמקדש עד סוף פיסת יד ושמואל אמר עד
כאן בין לחולין בין לתרומה שזהו כל פכול אבבע
לא פליג על ברית' דמפליג בין לחולין בין לתרומ'
דשמו' מחמיר הוא ורב עסת אמר עד כאן בין לחולין
בין לתרומ' לקולא לא היה חולק על ברית' שמחלק'
בין חולין ובין תרומה לא היה מפרם הברית' פ' א'
לחולין פרק ג' לתרומה ורב עסת היה מחמיר דאף
לחולין היה מחמיר עד פרק שני והא דקאמר לקולא
דמיקל' מרסמואל דאמר לחולי' ולתרומה פרק שלישי

אבל למקדש רבע עד סוף פיסת יד ולא יותר וכן
מוכח פרק האומר מסקלי:

ע ה הלכך צריך ליטול ידיו עד פרק ג'
דהיינו כל פיס' האבבע אפי'

לחולין לחומר' וצריך לספוך מים שני פעמים.

על ידיו אחת להעביר הזומא ולטהר את ידיו ופעם
אחרת לטהר המים ראשונים וצריך להגביה שתי
ידיו לפי שפעמי' אין המים שניים הולכין כל כך כמו
שהלכו הראשונים וישובו ויחזרו המים הראשונים
שהם טמאים וילכו על ידיו ויטמאו המים שניים את
הידים וכן אמרינן פרק קמא דסוטה צריך להגביה
ידיו וכן תנן במסכת ידים נוטל את הראשונים חוץ
לפרק ואת השניים עד לפרק וחזרו ליד טמא' ומחזי
טעמא אסור לרחוץ ידיו במי רחיצת אחרים לפי ש
שהמים טמאים דמים ראשונים של אדם ראשון לא
כטהרו כולם פעמים ממים שניים וצריך שטפוך על
ידו אח' פעם ראשון ושנייה וכן על ידו השנייה פעם
ראשונה ושנייה. ולא תגע בינתיים מיד ראשונה
לחברתה או יטפוך בבת אחת על שתי ידיו פעם ר'
ראשונה או שנייה וכן תנן נוטל את הראשונים בידו
אחת ואת השניים בשתי ידיו הרי ידיו טמאות לפי
שהיד שלא נוטל כי אם פעם אחת טמאה את היד
שנוטל פעם שנייה ותנן כמי נוטל ידו אחת ושפסך
אותה בחברתה טמאה: תנן המים שנכפלו
מפתי' בהמה פסולין בכלי ליטול מהן ידיו ובקרקע
כשרין לטבול בהן כל גופו והא דאמרינן פרק כל
הזבחים שקבל אח' פרה פוחה ושות' מהן למו מקוה
לא יפלים התם מיירי שהיו עבים מחמת טיט אבל
כשהם כלולין אפי' הם מאוקי' ומסרחי' שאינן ראויין
לבהמה בכלים דווקא פסולים אבל בקרקע כשרי'
כך פיר' מו' רבינו ואם הדיח בהם הכתום את ידיו
מחמת העסה המים כשרי' אבל המים שהנחתום
טובל בהם את הגלוסקאין או ספר' בהם את פתו או
הדיח בהן את הכלים פסולין כדתנן במסכת ידים
וצריך שיהיה בכלי לכל הפחות רביעית מים כ'
כשמתחיל ליטול את ידיו ואז אכילו שנים ויכול ליטול
ידיהם אם אכלו כיו' דאתי מסריטוטהרה וכן תנן כמי
רביעית נוטלין לידים לאחר או לשנים:

ע ט וצריך שלא יהא הכלי כשרק ולא כיקב
במקום שהן עוברין כשטופכן
על ידו שמן הנקב ואינך אין תורת כלי עליו והמים
שנופלין על ידיו מן הנקב ודאי כשרות אבל המים
שעוברין

הלכות איסור והיתר

מטעמיהו מחוץ לכתב דרך שפת הכלי פסולות כיון
שבאו על הכתב וכדל' סיכל הכלי ליטב שלא מסומך
כדתנן אין כותבין לדל' לא ברופני הכלים ולא בשולי
המחץ ולא במגופ' חב' אלעפ' שמחזיקי הרב' כיו' ראי'
יושבין אלא מקומה' וכן כסוי של כוס ושל הקתף שהם
מטופעין למעלה פסולין הם לטוול מהם הידים אבל
אם מחזיקין רביעית אפילו כסויסב' שלא מקומה' כן
אז היה יכול להיות שכסרין לטוילה מן המים סיכול
ליכנס בהם כסויסבין בלא סמיכה :

סליקו דיני איסור והיתר

הלכות חלה

רבן גמליאל אר' ג' ארצות הן לחלה מאי' עד כזיב
חלה א' מכזיב עד הנהר ועד אמנו' ב' חל' אחת
לאור ואח' לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן
יש לה שיעור וטבול יום אוכלה . ד' יוקי א' אינו צריך
טבילה ואסור לזביל ולזבזב לנדרות ולילדו' ואכלת עם
הזר על הסלחן ונתנת לכל כהן והכי פירושא מאי'
עד כזיב חלה אחת היא החלה דאורייתא הנאכלת
בטהרה ומכזיב עד הנהר ועד אמנו' טהם הקרובי'
לארץ העמי' ואין יכולין לסמו' לא גופן ולא פירוטיהן
בטהרה והיו חלותיהן טמאות והחלות היו דאוריית'
לפי שהיו התבואות גדלות בארץ ישר' לביכך עוסין
סתי חלות אחת פתהא כשרפת לפי שהיא חלה ד'
דאורייתא טמאה ואחת כזיבין לכהן שלא תסתכח
תורת חלה ושל אור יש לה שיעור מפ' בירושלמי מפני
שהיא מן התורה של כהן אין לה שיעור שהיא מדברי
סופרים מנהר ועד אמנוס ולפנים סתי חלות כמו כן
אחת לאור ואחת לכהן אבל של אור אין לה שיעור
מפ' ציר' לפי שהי' כשרפת ושל כהן יש לה שיעור לפי
שהיא נאכלת וסתיהן מדברי סופרים טהם רחוקים
יותר ואין הפירות גדלי' באי' וטבול יום אוכלה אלעב
דטבול יום אסור בתרומ' למ' בזו שהיא מדרבכין לא
החמירו ל' יוקי א' אין צרי' טבילה אלא אפי' בעל קרי
אוכלה ואסורה לזבים ולזבות לנדרות ולילדות מפרט
בגמ' דיר' לא ככרכא לרבי יוקי ככרכא' פירוש רבי
יוקי דאמ' צריך אינו טבילה הנימילי בעל קרי דקיל
אי כגעו לטומאה אבל זבים וזבות ונדרות וילדות
דחמירי מודה דאסירי וגם בהדי הכי לא חסוב בעל
קרי שמע מינה דמותר והיינו כר' יוקי פרה עד כמה
אמרין אמר שמואל אמרינ' אין טומאה חובה לארץ
אסורה אלא למי שטומאה יוצאה מגופו' למ' לאכילה
אבל לנבעה לית לן בה אמר רבינא הלכתא כיה ק'
קוצה לה חלה ונות' לכהן קטן פירוש שלא ראה קרי
מעולם כן איתא בהאי ג' ונאכ' ובפרק בנות כותים
כמי אמרינן פטה טבילה קורס לאמה לטובה שמן של

חביא כל דבר שחוצץ בגוף חוצץ בכטילת
דל' לחול' אכ' משמ' מצד ליתר שלא
והא טיט ולא בצק תחת צפרניו ככ שהו מקפיד עליו
או גלד או מכה רכל הני במס' מקואות דחוצצי' אבל
אם יש טיט מועט או בצק מועט תחת צפרניו שאין
מקפיד או גלד מכה שהיא יבשה וא' מקפיד או גלד
לח שמצטער עליו אינו חוצץ אלעפ' שבטביל' כל גופו
דגל' להסיד הכל משום חומרא ואלעפ' שלפירוש ר' י'
דווק' בשערו אינו מקפיד ה' ועליו אינו חוצץ אבל על
גופו של בשר אפי' כמי מיעטו חוצץ שאינו מקפיד חוצץ
מן התורה מכל מקום בכטילת ידים לא החמירו כי
גם על הטבילה פי' רבי' חנכאל עכ' דאינו חוצץ דבר
תורה והביא ראייה מפ' הערל ^{שם} מעוברת אינו
צריך הבן טבילה ופריך הא רוב' שאי מקפיד חוצץ
דרבכין לא פריך הא אפי' במעטו בגופו חוצץ דבר
תורה אפי' אינו מקפיד וכן פרה דס הטאת רבב על
בגרו חוצץ ואם הוא מוכר רבב אינו חוצץ וכן פרה
אלו קשרים על המרדעת חוצץ עד כסלע אבל בכור
לא והא דתניא התם במס' מקואות פרה ארץ העמים
כל שחוצץ בכלים חוצץ בכה ובה ועבד משוחרר
ובחולין אין חוצץ לא קשיא דהיא מירא בכטילת
ידים כדי ליעב' לחולי' סכעטו על טהרת תרומ' וקדשי'
וההיא דפרה כל הבשר דקתני חוצץ בכטילת ידים
לחולין היינו לאכול פת חולין אבל יש מפרשי' דהיא
לחולי' אינו חוצץ מיירי לאכול פת לחולי' ולפי מקילין
הם עכשיו בחזיה של כטילת ידים וההיא דקתני
חוצץ לחולין מיירי לאכילת חולין סכעטו על טהרת
קדשים ותרומה וקשה על זה דבההיא דפרה כל ה
הבט כולה שמעתת' מיירי לחולי' גרידו ולא בסכעטו
על טהרת תרומה והא דתניא בתוספ' דמס' ידים כל
שאי' מטמ' את המים במשא כספי' לכטילת ידים אלעב
דמטמא במגע דלא בזריכין שמא יגע ההוא מירא
לתרומה או לחולי' סכעטו על טהרת תרומה ולא כ

הלכות איסור והיתר

תרומה ומסתמא חלה כן ואי ליכא כהן קטן טהור
 מקיל ליה בריש מסא פירוש מדרה וחברו בתענלי
 וסדרי ליה בתנורא והדר מפריש חלה אחריתי כרי
 טלא תסתכח תורת חלה ואכיל לה כהן שהוא ג
 גדול ובעל קרי טלא לקריו ואותה של אור
 דיהיב לה חלה לכהן קטן שאינו בעל קרי והו' הדין
 לכהן שהו' גדול שטבל לקריו והערב שמשו כן מפר'
 בהלכו גדולות ואפי' לא טבל כלל אם רוצה מבטלה
 ברו' חולק ואוכלה הטה' ולא זר כך מפ' בה'ג בהלכו'
 פסחים בשם רב כהן צדק אי' הזר אסור לאכלה על
 ידי בטול ברוב ונראהו כן שרברים כמו תרומות
 חובה לארץ דאמרינן פרק בנות כותים שהטבילה
 קודם לאמה לבוכה שמן של תרומה וגם פרק עד
 כמה רבה מבטל ליה ברוב חולק ואכיל לה בימי
 טומאתו ואם היה רוצה להמתק עד שטבל לקריו לא
 הוה מצריך לבטלה ברוב אף על פי שהיא טמאה
 ואם היתה של ארץ ישראל היתה בת טריפה הטה' **ה**
 שהיא חובה לארץ מותרת או בכהן קטן טלא ראה
 קרי מימיו או אף בכהן והוא גדול שטבל לקריו אף
 על פי שהוא טמא מת איז בכך כלום כדאיתא התם
 בההיא איתתא דאתיא לקמיה דרב כחמן אמרה
 ליה טמא מת מהו לטבול ולאכול בתרומת חובה
 לארץ אמ' לה וכי הזאה יש לנו מה תועלת בטבילה
 אלא אפילו בלא טבילה מותר ואף על גב דאמר רב
 טמא מת טובל ואוכל בתרומה חובה לארץ לית ה
 הלכת כוותיה לא אף בלא טבילה מותר ובלבד שטב'
 לקריו וחלה סנייה אפי' לבלא טבילה לקריו מותרת
פ השתא יש מקומות שמפרישין מן
 העסה מעט חלה ושורפינ'
 אותה והוא הדין דמזו יהיבי לה לכהן קטן טלא ראה
 קרי או אפילו לכהן גדול שראה קריו וטבל לקריו כ
 כדאיתא בהלכות גדולות כגון תרומה חובה לארץ
 דאמרינן פרק בנות כותים שהטבילה קודם לאמה
 לבוכה שמן של תרומה ואפילו לא טבל כמי' אם רוצ'
 הכהן לבטלה ברוב חולק אוכלה כגון תרומ' חובה
 לארץ דאמרינן פרק עד כמה רבה מבטלה ברוב
 ואכיל לה בימי טומאתו והו' הדין לחלת האור לדין
 כך מפרס בה'ג בהלכות פסחים בשם רב כהן צדק
 והכהן קטן או גדול שטבל לקריו מותר' בה ומשום
 טומאת מת איז חספא כדאיתא פר' עד כמה כדפרי'
 לעיל ויש מקומות שמפרישין עוד חלה סנייה
 שהיא גדולה ונותנה לכהן שהוא גדול ואף טלא טבל

לקריו כדאמר רבינא פרק עד כמה ומפריש חלה
 אחריתי טלא תסתכח תורת חלה ויהיב לה לכהן
 שהוא גדול ואומר מורי רבינו שאותה חלה סנייה
 מותרת לברות לזב' ולזבות וכך הוא מנהג במקום
 שמפרישין אותה שהכהן אוכלה עם אשתו כדה ואף
 עב' דתנן חלה סנייה אסורה לזבים ולזבות היינו
 דוקא מנהר אמנוס ולפנים אף על פי שהוא חובה ל'
 לארץ מכל מקום היו רובים לאי' והחמירו בה יותר
 אבל אם רחוקי מותרת אפילו לזב' ולזבות ולכרות
 תדע שהרי מנהר אמנוס ולפנים דהיינו חובה לארץ
 דתנן התם אחת של אור מסתמ' אסורה לטמא מת
 ואפילו הכי אמר פ' עד כמה דחלה ראשונה יהיב לה
 לכהן קטן אף על גב שהוא טמא מת כדאית' התם
 והיינו טעמא לפי שבמי' אמוראים היו רחוקים מאי'
 ולא החמירו בה ומה שאיז עכשיו מפרישין החלה
 סנייה בכל מקום כדאמר רבינא שצריך כרי טלא
 תסתכח תורת חלה סמא לפי שצריך לשמרה מזרי'
 וגוים וגם פעמים סנותים אותה בקערה במרק
 רותח ועתה אסור זר לאוכלה בקערה וגם סמא
 מכופק להם הדבר ראש אשתו כדה מותר' בה דהא
 תנן אסורה לזבים ולזבות וטעמא רחוקין מארץ
 ישראל אינו פשוט כל כך ואי' שאיז מפרישין אותה
 איז העיס' טובלת בכך כמו חלה ראשונה שאסו' לאכנ'
 מן העיס' אם אינה מפריש או בתחלה או בסוף כדאמר'
 פרק רבי ישמעאל תרומת נכרי בחובה לארץ אינה
 מרמעת הא דישאל מרמעת ואוקרת העיסה ואם
 תאמר כמו שתקנו פתי חלות לפי שהראשון נשפרת
 מפני שהיא טמאה אם איז מוציא' כהן קטן או כהן
 גדול שטבל לקריו ולכך תקנו עוד חלה סנייה
 שיאכלנה אפילו כהן והוא גדול ובעל קרי כרי טלא
 תסתכח תורת חלה אם לא יפרישו עוד אחר ויאכלנה
 כמו כן אמאי לא תקנו בימיה' להפריש פתי תרומות
 כענין זה ואומר מורי רבינו לפני שכל אדם הם
 מגלג' לזין עיסה ואיכא למיחש סמא תסתכח תורת
 חלה אבל לא כל אדם קונין להם קרקעות וממרחין
 להם תבואות מיהו יש בירושלמי במקסת חלה פרי'
 לה ומסני' איז אחר חלה כלום אבל יש אחר תרומ'
 שצרי' להפריש מעשר פירוש אם היה מפריש תרומ'
 סנייה ונותנה לכהן שיאכלנה הלא היא טבולה עוד
 למעשר וכי תימא קודם שיאכלנה שיתננה לכהן
 יפריש מעשר טלא ממקום אחר יש לומר דילמ' פסע
 ויאכלנ' הכהן תחילה ואף על גב דאמרינ' בביקוב

תרומה

הלכות חלה

טהורה ואחת טמאה נוטל פטור חלה מעיסה כלא
הורמה חלתה ונותן פחות מכביצה באמצע כרי
מיטול מן המוקף ופריך פרק כסס והתניא
כביצה מר סבר חולין הטבולין לחלה כחלה דמו
ומר סבר לאו כחולין דמו ופיר' רב' שלמה יטול
פטור חלה דהיינו כל העיס' הטהורה ונותן כביצה
בין הטמאה לעיסה טהורה שיעשה כולה חלה ל
לבסוף דהשתא הטמאה שהיא ראשון והכביצה
שביביתים סני ואין עושה שלישי לעיס' הטהור' שהיא
חולין והשתא מה בכך מכל מקום לאחר שיקרא
עם חלה חל הטהורה אז יהיה שלישי אלא ודאי
בשעת קריאת עם ירחיקם זמזמו ויש לומר ודאי
בשע' קריאת עם ממע' אינו כריך שיעשו זה לזה והא
דלא מרי' להקוף חוץ לכפיס' ולהניח אחריו פטור
חלה על הכפיסה ולקרות עם משום פן ישכח ויקרא
עם חוץ לכפיסה כשהם שתייהם בידה והיא טבולת
ויס' מיהו כדראה יותר דלעולם כריך מוקף ונגיעה
בשעת קריאת עם בפס' דמילת' והתם מיירי שיש
הרב' עיסה בטהור' ולא יעש' כולה חלה לא ופירש
קצת ממההה השתא הכביצה שביביתים שהיא סני לא
יעשה העיסה טהור' ג' שהיה לעולם היא חולין יתכן
במע' חלה העושה עיסתו קב' ונגע זה בזה פטור'
מן החלה עד שיסוכו ר' לעזר אומ' אף הרורה ונותן
לכל' הסל מצרפן לחלה פרק קמא דנדה ופרק
אלו עוברין פוסק שמוט כרבי לעזר' וכדראה דהיינו
דווקא להתחייב העיסה בחלה אם אין בכל אחת
כפטור' פעל דבר זה אמרו במענה וכן כמי מוכח
פרק אלו עוברין הני כשי רנהוג למי' קפיתא קפיזא
בפסחא ופריך חומר דאיתי לירי קולא הוא דמפקע
להו מחלה ומעני דעביד לה כל אליעזר דא' הסל
מצרפן לחלה אבל לענין חסיבות מוקף בשע'
קריאת עם להפריש מעיסה זו מעט כדי לפטור עיסה
זו כריך נגיעה כמו בתרומה ומעט שצריך בס' כ
נגיעה מסו' מוקף וכן כדי לפטור גם עיסה אחרת
לא יועיל בירוק קל אלא יצטרך נגיעה או כפיסה
כולם יחד שהרי בשתי עיסות אחת טמאה ואחת
טהורה למה מצריך רבי אליעזר פ' כסס להפסיק
בינת' פחות מכביצה יתנס בכלי רחוקים זה מזה
מיהו וכול להיות דאפילו בשע' קריאת עם יועיל בירוק
קל לפטור מאחת את עיסה אחרת והא דבעי
רבי אליעזר כביצה בין עיסה טמאה לטהורה התם
כיון דמקפיד על נגיעתן מכני הטמאה לא יועיל

פקוד ואינו נקוב תרומ' ויחזו ויתרום ולא אמרי דילמא
פטע התם לא איפשר לתקוני בגוונא אחריתי:
פא ובמקום שמפרישן שתי הלוח' עושין
הכנייה לחם גדול כדי ליתנה
לכה ולאלכה ואם כתערב עם לחמים אחרים
כריך אחר ומאה לבטל ואם לאו אסור' לזרים
והני מילי מין במינו לחם חטין בלחמי חטין
אבל מין בסאי' מינו ככר חטין בשל פעורים בטל
בס' כשאר איסורין כדתנן במע' ערלה ומיתי לה פ'
גיד הנפה מין במינו להחמיר כיצד שאור של חטין
שכפל לתוך עיסת חטין אין בו להעלו' באחד ומאה
בן שיש בו כדי לחמץ בין אין בו כדי לחמץ אסור'
מין בסאי' מינו להקל כיצד גריסין שכתבסלו עם
ערסים אם אי' בה בנותן טעם ב' שיש בה להעלות
באחד ומאה בין אין בה להעלו' באחד ומאה מות'
וכן תנייא האי קדירה שבטל בה תרומ' לא יבטל בה
חולין ואם בשל בנותן טעם דטעים לה כהן
ולא מצינו שהיה חלוק בין תרומ' ארץ ישראל לתרומת
חוצה לארץ שלא יצטרך אחד ומאה להתיר לזרי'
והא דא' שמואל פרק עד כמה תרומת חוצה לארץ
בטלה ברוב רבה מבטל לה ברוב ואכיל לה בימי
טומאתו היינו לכהן דווקא דלפי שהיא תרומה
טמאה אס' לאלכה ודוק רבה בטל לה ברוב חולין
ואוכלה בימי טומאתו שהיה כהן גדול כדאמ' למז'
חליצ' רבה ואבוי מדבי עליה איתו ומבטלה ברוב
חולין ואוכלה בימי טומאתו וטל טבל לקריו' אבל
מסו' טומאת מת לא היה חוטם כדפרישית לעיל וכן
הדין לחלת האז' אבל לזרי' כריך אחד ומאה כדאמ'
פרק ר' ישמע' תרומת ככרי מרמעת' מסמע הא
דישר' מרמעת כשאר תרומת ארץ ישראל עד שיהיו
אחד ומאה תנן פ' בתרא דמס' טבול יום האסה
שהיא טבולת יום ארוך לפה את העיסה וקוצה לה
חלה ומפרשתה ומכתה בכפיס' או בכחותא ומקפת
וקור' לה עם מפני שהיא שלישי ושלישי טהור' בחולין
משמע הכא שבשע' קריאת עם לחלה כריך שתהא
נובעת לעיסה דאי' לאו דלא יצטרך מוקף רק סמוך
לקריאת עם מקוד' לכן ולא בשעת קריאת עם ממע'
למה כרי' להניח העיסה גדולה בכפיס' שהו' פשוטי
כלי עץ ואח' כך קל לה עם יניח מעט מעים פטור
חלתו בכפיסה ולא יותר ואז יקרא לה עם והא דתנן
במס' חלה ומייתי לה בפ' כסס ר' אליעזר אז' כטולת
מן הטהור על הטמא' כיצד שתי עיסות אחת

הלכות חלה

ועיל צירוף כל' וכפ' מסמ' בירורמ' חלה דבר מהו
 מקפיד על תערובתו איך הבית מצרף' דבר שאין
 מקפיד על תערובתו הב' מצרף' וכו' דבמקו' הבית
 גר' הכלי מצרף' מיהו קסה' דמסמ' רביעי נביע' עם
 צרוף כלי אפי' לחי' עיסו' קטנות בחלה' דהא דקאל'
 פ' אליו עוברין ר' יהושע בן לוי לא אמר ר' איעז' הסל
 מצרפ' לחלה לא בככרות טל בבל סנוסכות זו את
 זו אבל בעבין לא והא אמר ר' חנינא אפילו בעבין'
 ומשמע דעל כרחיק תכא קמא דאמר עד שיטוכו
 האיר רבי אליעזר דאל' רבעין צירוף סל עם נסיכה
 לר' יהושע או עם נביעה לר' חנינא' אבל בצרוף כלי
 לחור לא יועיל' ואם כן ק' ההיא רירו' דקאל' אם אין
 מקפיד על תערובתו הכלי מצרף' בלא נביעה'
 ואם נאמר רר' חנינא דא' אפילו בעבין דלו' נסיכה
 יועיל צירוף סל וכמו דלא בעינן נסיכה לא בעינן כ
 נביעה רק צירוף סל לחודיה אחי' שפיר ההיא רירו'
 אליביה' איכמי בירוסלמי מיירי לטעור מאחת על
 חברתה וסתיה' יש בהן כפייעור כגון ההיא דכונה
 טמפרים מעיסה זו לפטור עיסה זו' לכך בצירוף
 כלי בלא נביעה סגי' אבל אם אין בהם כפייעור
 לא יתחייבו על די צירוף כלי לחודיה אלא אכ"ס ל
 נסיכה או נביעה' ושמעתי מהרר' יצחק בר' אברהם
 פיס בירו' פרק כל פעה ויפליכנה לאויר בית אויר
 בית מצרף לחלה' ואי קרק' בי מצרף לחלה' ומטני
 דבר שמקפיד על תערובתו איך הבית מצרף' דבר
 שאינו מקפיד על תערובתו הב' מצרף' ממל' רבית
 דוקא קאל' שאויר בית מצרף כשמסליכנה לאויר
 הב' והסת' כללו סל דבר להתחייב בחלה כפעוט'
 מצות קטנו' כרי צירוף כלי וגם נסיכ' לר' יהושע בן לוי
 או נביעה לרבי חנינא' אבל כטיס לכל אחת ואחת
 כפייעור ורובה לפטור מאחת את כולן אין כרי' רק
 צירוף כלי או הסלכה לאויר הבית בזמן שסתיהן
 טמאות או שסתיהן טהורות כדאית' בירו' בזמן שאינו
 מקפיד על תערובתו הבית מצרף' פירוש אויר בית
 או אויר כלי':

פן תחמיק' וכן אמר' פרה אליו עוברין ח' רב קבא
 מלוגבאה לפסחא' וכן לחלה' והו' שיעור חמשת
 רבעים' אמר' רבא הכי כפי רידן דנהוג למיפא קפיתא
 קפיזא בפסחא פחות מסעור חלה' ופריך חומר'א
 דאתי לדי קולא הוא דמפקע' להו מחלה' ומטני
 דעביד לה כר' אליעזר דאמר הסל מצרפ' לחלה'
 ואם כן בפסחא עם עופה הרב' מצות טוב לעשות
 פחות מכפעור בודאי פן יחמיבו' ואי משום חלה
 מצרפ' בכלי' וגם שאמא נביעת כולם יחד הוי
 להכריע' ואם איכנו עופה רק מזה אחת טוב יותר
 ללוג כמרת הסעור בריוח כדי ליטול חלה בדרור
 בלי ספק' וגם יוכל לברך עליה ואין חשש חמוץ
 משום פורתא דהו' טפי' ובפעת קריאת פס
 חלה צריך לקח מעט מן העיסה וליגע ההוא מועט
 אל העיסה גדולה ולומ' באותה פעה הרי זו חלה או
 תרומה ולא כג' בצירוף כלי בלא נביעה כדפרי' לעיל
 כדי להפריש מן המוקף מרמכריך רבי אליעזר פחות
 מכביצה בפעת קריאת פס לית' בין עיסה טהורה
 לטמאה אף על גב דאיכא למימר כיון דמקפיד על
 תערובתו מפני הטומאה אין הכלי מצרף כדאיתא
 בירו': אבל בעלמא יועיל צירוף כלי בלא נביעה'
 אבל לעולם ההיא מעט עיסה טהורה לא פס חלה
 צריך ליגע בעיסה או למצה אחרת גדולה והאחר'
 פטורו' ע' צירוף ולעולם כרי' להקוף בפעת קריאת'
 פס חלה' ואם יש הרבה מצות אם ישנן קטנות
 שאין בהן כפעור יתנס' במחבת או בתיב' ויתחייבו
 כולם כדאמר רבי אליעזר הסל מצרפ' לחייבן ב
 בחלה' וגם יבטור' לה נביעה עם צירוף כלי קורס
 שיתחייבו' דהתם היינו טעמ' פרה אליו עוברין גבי
 לש פחות מכפעור אם רוצה שיתחייבו כולם ב
 בחלה דעביד צירוף כלי כרי' אליעזר' וגם בככרות
 סל בבל דוקא פנוסכו' זו עם זו דאירי רבי אליעזר'
 ואית התם אפילו בעבין אבל נביע' לכל הפחו' בעו
 עם צירוף כלי ואז יתחייבו ויפריש עליה חלה בודאי
 ויברך עליה ואלע' שכבר נתחייבו על די צרוף כלי
 ועל די' שנגעו יחד תחילה' ומכל מקו' בפע' קריאת
 פס כרי' שגעו כל המצו' יחד' כרי' להפרי' מן המוקף
 ולא יועיל צירוף כלי כי אם כרי' להפריש מן החלה
 בלא ספק' טע' צירוף כלי כתיחייבו כולן ואם הם
 מצו' גדול' טיס' ככל אח' כפייעור כרי' צירוף כלי ליפטו'
 מן אחת על חברת' ואפי' בלא נביעת יחד כולן סגי
 כדאיתא בירוש' כיון שא' מקפיד על תערובתו' אף
 לעולם כרי' להקוף וליגע ההו' מעט עיסה שיקר' פס

פב השתא

הלע עיסה אם יש הרבעי קמח
 פזהו' אל' ביצר' כמני' חלה חייבי'
 בחלק' כדתנן הרבעי' חייבין' והוא נכבה הא דאמר'
 ראשית עריסותיכם חלה תרימו כרי עיסת מרבר ו
 והעומר עשירי האיפה והס' לוגין מים וביצה וחומם
 ביצה והס' מג' ביצי' וחומם ביצי' באו לירושלם הוסיפו
 שתו' באו לכפורי הוסיפו שתו' עולה הרבעי' של קב
 ז' הוא הפעור בפסח שאינו יכול ללוג' יותר ביחד

הלכות חלה

עם חלה ה' עיסה גדולה אחת מהן בסעה סיקרא
 עם להו' מעט עיסה' אך מספק ל' אי סבי בגי' עיה
 ג' ריד' כרי ס' פטור מאחת את חברת' כיון שיש בכל
 אחת כסעור' דמאי' ט'א מ' תרומה ומעט ס' כריס
 מוקף וס' בג' ג' ריד' הכי כמי' לב' חלה לא יבטל'
 תוך כלי אלא אפילו בקרקע ובלבד שיגוע זה לזה'
 מכל מקום מטום רטמא לא מדרה יפה' ואין שיעור
 בכל אחת טוב וכוכן ליתכס' כולן בכלי כריך כרוף
 כלי לפטור על אחת את חברתה' . וכס' נותנו בכלי
 כריך אז סיהיו כולם תוך דופני הכלי שלא יהיה עוס'
 עיסה או מצה למעלה מספת הכלי' . דהא אע' עמ'
 להו' פרק אלו עוברין תוך כלי בעינן והא ליכא' . או
 אויר כלי בעינן והא איכא' . תיקון' . ואח' למה כריך
 ליתכן בכלי' . הא ח' שמוט פ' דביצה ופרק ער כמה
 תרומת חובה לארץ אוכל ואחר כך מפריש' . ובזמן
 הזה דגילו' הוא לתת כל המצות במחבת אע' פ' שיש
 בכל אחת ואח' לברה כסיעור' . ה' דר' או עיסה טה'
 כלשה יחד אוכל הכל לבד מעט שישא' לבסוף ויקר'
 לו עם חלה שאין כרי' מוקף בתרומת חובה לארץ'
 אבל כרי לפטור מאחת על הרבה מצות כרי' כרוף
 כלי וגם ש' נביעת יחד כולן' . מיהו מכינן לפרט
 שיטח מעט עם המעט שיעשה חלה לבסוף סיקרא
 זה אל זה' . אבל אינו משמע כן'

וכן הכחתום עשאה לחלקה בסוף' . וזהו התירוץ
 האחרון' . אמר ליה והא תנן כחתום טעמה שאור
 לחלק חייב בחלה' . אלא תניבכי כחתום כחתום לא
 ברעתו הרבר תלוי' . ברעת של לקוחו תלוי הרבר'
 טמא לא ימצא לקוחו סיקרא הכל ביחד וחזור ועושה
 אותה עיסה כרי לחלקה בסוף'

פג שמעינן מהכא סבי בני אדם או תלמידים
 הלומדי' בפני רבן שיש להם עסקה
 ס' ל' וטה' ביחד מדעת סנייהם וגם אין דעתם לחלקה
 ויקח כל אחד חלקו אלא כי אם לאכול יחד חייבת
 בחלה בין לרבי יוחנן בין לר' ז' ואע' שאין כסיעור
 בחלק האחד כי אם בין פניה' ואפ' כלשה ונתערב'
 שלא מדעתם אליבא דרבי יוחנן' . ואכ' המפרשים את
 החלה כריך ליקח רשות מכל בעלי העיסה' . רבי
 תרומ' כתיב תרומו וגם אתם' . ורש' לרבו' שלוחכם'
 ואמר' מה אתם לרעתכ' . אף שלוחכם לרעתכ' אבל
 מיהא דאמר' ריש ראשי הגז דשותפו חייב בתרומ'
 ובחלה ליכא למשמע כי אם כס' כסעור' בחלק כל
 או' אבל קשה למורי' על היהא דמכס' חלה' . דעוט'
 עיסה עם הכרי' אם אין כסעור' בסל ישראל פטור הא
 אם יש כסיעור חייב' . ואילו ריש ראשית הגז קאמר
 שותפו הגוי פטור מתרומ' ומן החלה וכסיעור' בסל
 ישראל כמי' מיירי' . וכן פ' דפסחי' עיסת ארכנאל פטור'
 וכראה למו' רבנו רכי קנו הקמח יחד הישראל והגוי
 פטור' דבכל פורת' יש לגוי חלק בו ומתני' דמחייבא
 מייד' בקנו כל אחד לבדו הקמח ואח' כך לשוקמחן
 יחד' והכי אית' בירושלמי' ל' חייב בר' בון בעא קמי
 ר' זירא ואפ' יש בסל ישראל כסעור' אמאי חייב' יעשה
 קב מכאן וקב מכאן וקב גוי באמ' אלא אינו מעורב
 ע' גידין בתמיה' . אלא משמע שלא קנו ביחד הקמח
 דאז לא הוה שייך למי' שהגדין וחוטין כמסכי' מזו
 לזו' . ובראשית הגז יש איכא דאמר' שותפו גוי
 בתרומה חייב מחייב' . וכן בפסחים יש לשון זה'
 דעיסת ארכנאל חייבת בחלה' . לכירוש זה אין
 כריך לחלק כלום' . וללש' דארכנאל דעיסת ארכנאל
 פטורה סבר כלש' דראשי' הגז דשותפו גוי פטור'

תנן במסכת חלה פרק קמא כחתום טעמה
 שאור לחלק חייב בחלה' . פי' אף על
 פי שיש ברעתו לחלק לאחר אפיהו ולמוכרה מעט
 מעט פחות מכסעור' . כס' סתמו לנחתום קמח
 לעשות להן שאור אם אין בסל אחת מהן כסעור
 פטורה מן החלה' . ותי' דתנן פ' העושה עיסה עם
 הכרי' . אם אין לישראל כסיעור פטורה מן החלה'
 משמ' הא עם ישראל אח' חייבת בחלה' . ומכינן למי'
 דהוא הר' סיני ישראל יחד פטורין' . והא דרקט ככרי
 לאשמעינן דאם יש כסעור' בסל ישראל חייבת אע' פ'
 סעור' עם סל כרי' אבל מורי' רבי' יב' בר שמואל
 מ'כ מפר' דהיהא דנסיס דפטור' בחלה' היכו כס' נתנו
 הקמח כל אחת לברה לנחתום והוא ערבן ועשה
 עיסה יחד שלא מדעתם' . דאין לו כח לחייב עיסתם
 בלא רשות איכמי' מיירי' שרעת' לחלקה לבסוף לכך
 פטורה' . וכן מוכח בירוש' והכי איתא התם'
 הממרח כרי' של חברו שלא מדעתו' . ר' יוחנן אמר
 ניטבל' . ריש לקיש אמר לא כטבל' . מתיב ר' ל'
 לרבי יוחנן' . כסי' סתמו קמח לנחתום לעטו' שאור'

הלכות חלה

פטורה ואלו כאלו דאמר דראשית הגז דאמר
פותפות של גוי חייב היינו בחלק הישראל והיה
דפסחים דפטור היינו בחלק גוי

תנן פרק אלו עוברין כיצד מפרשין על החלה
בטומאה לא יעל אומץ לא תקרא לה פס עד
שתאפה בז בתיר אומץ תטיל בזכנך לא תחמיץ ר'
יהושע אומר לא זה חמץ שמוזהרין עליו אבל יראה
ובל ימצא אומר רבי התם הלכה כר' לעזר וטעמ'
דרבי אלעזר הוידאנו קרוי אפייה שלא לכוור

משום שהואיל דכל חרא וחרא חזיא ליה לכך אופה
אותה קודם קרייתא פס' ובטע' אפייה חינו סירצה
יעשה חלה ואית ספרים דאית בהון לבון אחר
הואיל ואי בעי מתסיל עליה אבל לאחר קרייתא
פס' אכור לאפותה דטעמא רכל חרא וחרא חזיא
ליה לא סייך למימר סהרי כבר כאסרה אחת

ומטעם דאי בעי מתסיל עליה לא סריכין לחמו לאחר
קרייתא פס' דלא סכיח דמתסיל עליה אלעב דמהאי
טעמ' טרי' לאפות קודם קרייתא פס' ובפרק ר' יסמעל
כמי אמרינן דשתי הלחם דלמאן דאמר תנור אינו
מקדש איך אפייתך דוחה יט' ולא סבת ולא סריכין
לאפות ב"ט מטעם דאי בעי פריק להו כיון דלא פ'
סכיחא דכיון דתנור לא מקדש הוי מצי פריק להו

דאיתנור מקדש הזה אפייתך דוחה סבת דאי
אפי להו מאתמול אפסלו להו בליכה וכך פרק
התכלת גבי חביתו כהן גדול וכך פרק שתי הלחם
גבי לחם הפנו דאמ' להו חד אף כי הוי יקדש בכלי
וכי תימא למה אכור לאפות לאחר קרייתא פס' אי
משום אפייה שלא לכוור הלא פרק ב' רביצה אר'
טמעין בן לעזר ממלאה אפה כל התנור פת אלעב

סאיכה צריכה רק לפת אחר מפני שהפת כאפה
יפה בזמן שהתנור מלא ואמר רבא התם הלכה כר'
טמעין בן אלעזר ואי משום אכור טלטול אם כן
למה צרי' לכל זה טעמ' דהואיל ואי בעי כו' יל דהכי
מילי בתנור אבל לאפ' תחת הבחלי לא סייך טעמ'
דהפת יפה ועוד התם סרי משום דכל חרא וחרא
חזיא ליה טפי מבדיה חלה ועוד גזרינן הבא
לאפותה עם האחרים אטו לאפותה אותה לברה

ואת' ויקרא לה פס' וישרפה כדן חלה או תרומה
טמאה ואלעב שאין שורפין קדשים היינו משום
דהויי הבערה שלא לכוור שאכור ליהנות בטענת פ'
סריפה אבל חלה ינו תרומה טמאה יכול ליהנות
ממנה בטע' שריפה כדאמרינן כתתילך סלך

תהא להסיקה תחת תבסילך וכך אית דררים
מתתן לו ולא לאורו מכלל דבת אורו היא וכך תנן
פרק במה מדיקין איך מדיקין בטמן סריפה ב"ט
ובטלמא למאן דאמר התם טעמא גזירה יט' אטו
ערב סבת והתם מתוך שמצוה לבערו גזירה סמא
יטה אבל לרב חסדא דא' טעמא משום דאיך שורפין
ב"ט וכך תניא כוותיה ובעט' דתנן היינו ב"ט שחל
להיות בערב סבת אמאי איך שורפין ב"ט

ותירץ הר"י חקן בראשן דכיון שלא הותרו שאר
הכחות רק בטע' סריפה א"כ מצות בעור הוי גזירת
הכרוב ואכור ב"ט כמו נדרים ודברות למאן דאמר
איך קרביץ ב"ט אלעב טהאר אוכל מהן אכור' לפסח
דמשלחן גבוה קא זכו וכך שתי הלחם דא' אפייתך
דוחה יט' אלעב דיום בהם אכילת ארס' ואפי' למאן
דאמ' קרביץ דמור' דהכאה בטע' טרי' תרומ' טמאה

כיון דאיך בה אכילת ארס' הוי כמו משלחן גבוה
ולא דחיוס טוב וקשה למור רבנור דלא רמי' דהתם
כיכר בהם צורך גבוה בנדרים ונדבות הדס נזרק
הקרב והכליות נקרב על גביהם זבח' ושתי הלחם
יש בהם תנופה אבל בסריפת תרומה טמאה לוכא
לבבוא כלום ולא סייך למימר משלחן גבוה קא זכו
דאי לא תימא הכי אפייתך תרומה טהור' וכלי' הפסח

שהן מצוה היאך דוחין יט' לכך יש לפר' שאם הית'
כהנית בטע' סריפה היתה מותר' ב"ט מן התור' לא
גזרינן אטו שלא לכוור וזא אכור מן התורה אלעבי
טהור מצוה לשורפה משום דמרינן התם מקדשים
שאכור' לשרוף ב"ט מקר' דער הבקר תן לו בקר סני'
פר הלכך בפסח בפני ימים טובים ה

הראשונים או בסכ' האחרונים
הלם עיסה יפרים ממנה עגוג קטנ' ולא יקר' לה פס'
ער שתאפה שלא יוכל לשרפ' כדן חלת האור דהא
תרומה טמאה גמרינן מקדשים דאיך שורפין ביום
טוב מקרא דוהכותר ער הבקר תן לו בקר סני'
לסריפתו וגם לא יוכל לאפותה דכיון דאסורה
לאכול דהויא לה תרומה טמאה יא' הויא אפייה שלא
לכוור ואלו היה יט' א"כ שאינו פסח היה מותר' להשה'
אותם קודם אפייה ער החול' וזא ישרפה והסת'

טהור פסח יש לחוש פן תחמיץ ואיך הלכה ככך
בתורה דאמר לכתחלה תטיל בזכנך ולא תחמיץ
לכך לא תקרא לה פס' ער שתאפה כרבי אלעזר
דאכתיו כל חרא וחרא חזיא ליה אם ירצה יאכלנה
ויקרא לה פס' לאחר כן ולאחר אפייתך יתן המכות
והעגוגה

הלכות חלה

כשהיא טמאה ולכך אם היה קורא עם מתחלה לא
יוכל לאפותה אחרי כן אבל בזמן הזה חובה לארץ
מותר לקרות לה עם תחלה בעוד עיסה ואחר כך
לאפותה אם יש בעיר כהן קטן שלא ראה קרוי
מימיו כדא' שמואל א' ח' תרומת חובה לארץ חסורה
אלא למי שטומאה יוצאה עליו מגופו ואמר רבי פירק
עד כמה חלת האור והייב לה לכהן קטן ואי ליכ' כהן
קטן בעי' אם יש כהן והו' גדול וטבל לקרוי טריא ל'
כדאמר' פירק בנות כותים מעשה והטבילה קודם
לאמה לטובה שמן של תרומ' חובה לארץ ואפי' כהן
שהוא גדול כמיו ולא טבל לקרוי יכול לאפותה לאחר
קריאת עם שהרי יכול לאכלה על ידי בטול ברוב
כדאית' פירק עד כמה ג' בתרומה חובה לארץ רבה
מבטול לה ברוב ואכיל לה בימי טומאתו ומסתמ' ה'
הדן חלה טמאה ואם כן אין זה אפייה שלא לצורך
וכן פירש בהג' בסם רב כהן צדק ריש מתיבת' דאי
ליכא כהן קטן הוי מות' לכהן בעל קרוי על ידי בטול
ברוב כתרומת חובה לארץ אבל אין כדאיה להתיר
לאפותה בלא טעמא דבטול ברוב על ידי טבול ל'
לטבול לקרוי והיה מותר בה כמו שמצינו בתרומת
חובה לארץ פירק בנות כותי מעשה והטבילה קודם
לאמה לטובה שמן של תרומה ופי' בהג' דהוא הדין
מותר אי טבל לקרוי מטעם זה אין להתיר לאפותה
שמא צריך הערב שמם ולא יוכל לאכלה עד הלילה
שהוא חול' ואש' עכסיו ב'טעם אפייה שלא לצורך
וכל החלות שלנו שהם טמאות או מחמת טומאת מת
או מחמת נפיש נדות או בני אדם שהם בעלי קריין
צריך עתה לסודפן כמו המנהג אי ליכא כהן קטן
אבל אינו יכול ליתן אותה לפני כלבו אעפ' שהתיר
ר'טו' לכ' פירק אלו עוברין ופירק אין צדיק' והביא
ראיה מפ' כל טעה דאית' אש' רבה מריצה לפני כלבו
פירש מורי רבי יצחק בר' שמואל שאין זה ככון שהרי
תנן פירק בתרא דתמורה אלו הן הנסרפין תרומה
טמאה וחמץ בפסח ומוקוי לה בגמרא כרבי יהודה
דאמר אין בעור חמץ אלא סריפה ומסתמ' הוא
הדן תרומה דחטיב בה בהדה אינה לא בשריפה
ועוד תניא דקתני התם הנסרפ' לא יקברו ובפירק
במה מדלוקין כמו אמר' כסם שמצוה לשרוף קד' ג'
מכאן שאין כך מצוה הוא לשרוף תרומה שנטמאת לא
יזכה ביום טוב בשמאל סריפה אסור בה משום
שיש מלאכה הבערה שלא לצורך אבל למה לא
יתנה לכלב מה מלאכה טך בזה והא דאמרין

והעושה במחבת ויקוף שתבע העושה במצה ונס
כשהיו כולף ל' תוך התיבה דבעי צירוף כלי ואז יקר'
לה עם חלה ויברך על' תחלה להפריש חלה ויכח
העושה עם ער החול וישרפ' אבל חוץ לתיבה תוך
מחבת או כלי אחר אין יכול לקרו' עם בעניין זה לפי
שלאחר קריאת עם חלה כיון שהיא טמאה אסור ל'
לטלטלה כיון שאינה ראויה לאכילה והיאך יבניענה
ויכחנה במקום המסתמרת היא תכף פירק אין צדק
מעשה ושאלו ר' טרפוס עליה וא' לא יזכה ממקומה
אמנם הני מילי חלת ארץ יסור לא יזכה ממקומה
כשהיא טמאה שאינה ראויה לכהן אבל לריש'
שהיא חלת חובה לארץ טמאה דראויה לכהן קטן
שאין טומאה יוצאה מגופו או לכהן גדול שטבל ל'
לקרוי לכהן גדול כמי בלא טבילה על ידי בטול
ברוב כדפריש' לעיל הלכך אפי' י' יכול ליתכס כל
העו' במחב' להפריש עם חלה ואחריכין יטלטלה
כמו שרצה ויבניענה כיו' שראוי לאכול לכהן כדפרי'
ואפילו במקום שאין כהן בעיר כמו מטלטלין הלוק'
מפני שהוא מאכל לעורבים אבל אדם שאין לו
עורבים כיון שהלוק ראוי לאדם אחר שיש לו עורב'
וכמו כן מותר לטלטל תרומה טהורה ומסתמ' בכל
מקום כיון שראוי ואפי' אין עם כהן והיכא שאירע
פקרא עם חלה בעורה עיסה ב'ט' דהשתא לא יוכל
לשרפה ולא לאפותה ויכחנה בכלי מלא מים ולאשת
תחמין ככך בתירא ובחול וישרפה אבל לכתחלה
אין לסמוך על זה אבל כשעושה המצות מערב י'ט'
או בחול המועד יקרא לה עם בעורה עיסה וישרפה
מיד ראוי אסור שריפת קד' בחולו של מועד דהא
בקר שני דהתיר הכת' חול המועד הוא אבל שאר
מים טובי שאי פסח כגון עכרת וכו' וראש הסנה
יכול להפריש ולקרו' עם חלה בעוד עיסה ולהמתנה
בלא אפייה עד אח' יום טוב או ער החול ואז ישרפ'
כיון דליכא אסור חמץ אבל טוב הדבר לקרות
עם לאחר אפייה לפי שאז יכול יותר להסתותה ו
ולהכניע' שהיא קשה ויבטול' תהא כדרכת ברב' ר'
אחרים כמו כשהיא עיסה כן מנהג לעשות כדפרי'
לאפות תחלה העושה ב'ט' ואחר כך לקרות לה
עם ומורי רבינו מפרש כמו שפירשתי לעיל
ג' בחלה טמאה לא יזכה ממקומה היינו דווקא
בחלת ארץ ישראל שאסור כל כהן לאכלה כמו
כן מתניתין דלא יקרא לה עם עד שתאפה מרבר
בחלת הארץ דאסורה באכילה מן התורה כ

הלכות חלה

מחוקרת הרבה ליטה ושיפה ובעיטה שלא תטמא
העיסה שלא יארע טום אוכס טומאה בעיסה לכך
מהרו להפריש החלה בטורה :

פח השתא דיוקה' לש איז עירס לא' פ'גלגל עיסה לא' אלא

מותר להפריש ב'ט' היינו כרביא דאמר גלגל עיסה
מערב יט' מפריש חלה ב'ט' ואפי' הכי קאמר דאס
לס עיסה ותקן ועט' גמר עיסה מערב יט' אינו מפרי'
חלה ב'ט' שמעינן דאס לש העיסה מערב יט' לכולי
עלמ' איז מפריש חלה ב'ט' ובחול כסעושה עיסה
כדי לעשות ככרות לאשות בתנור איז טוב להפריש
חלה עד לאחר סלנושה ככל הצורך כמו שעתיד ל
לעשותה ולגומרה' וגם יס שממתיינין עד לאחר
סנתממה וטוב הדבר דהא כל עיקותנו טומאות
הז' ואמרין בירושלמי עיסה טמאה מפריש' חלה
בסופה' פרק ג' דחלה תנן אוכל מן העיסה עראי
עד שלא תגלגל עיסה בחטין ותטמטס בשעורין
האוכל ממנה חייב מיתה כוח שהיא כותנת המיס
מגבהת חלתה' ובתוספתא תכיא סליהי מס' חלה'
ספיה סבאה מחוזה לארץ אל ארץ ישראל עד שלא

קרמו פניה חייבת משקראמו פניה פטורה ותימא'
דהוה לילמתי סעורא בעד שלא גלגלה סזהו חיוב
חלה ופירושו מו' רב' דמיירי בדב' סבלילתו רכה דלא
סייך גלגול' ואיז חיוב חלה עד שתאפה ובמסכ'
חלה נמי תנן כל שתחלתו סוספגין וסופה עיסה ח
חייבת בחלה' אמכס בתוספתא פרק קמא פליגי
בהא דתני' גר סנתעיד והית' לו עיסה עד שלא קרמו
פניה חייבת' משקראמו פניה פטורה דרבי רבי
עקיבא ר' יוחנן בן כורי אומ' עד שלא תגלגל בחטין
ותטמטס בשעורין' אס כן מתני' דמס' חלה חתיא
כר' יוחנן' ובמת' דחלה נמי תנן גבי בר ר' עקיבא
אז הכל הולך אחר קריאה בתנור ונראה דרוק גבי
חלה דכתיב מלחם הארץ אזיל בתר קריאה' אבל
בתרומות ומעשרות תלוי במרוח דכתי' דגנך :

סליקו הלכות חלה

פרק כל טעה מריזה לפני כלבוי היינו תרומ' טהורה
כשהיא חמץ בפסח אבל תרומה טמאה שאינו חמץ
בפסח איז ריזה אלא בטרופה' וגם לא קשה מפרק
ג' רבכורות סאה תרומה טמאה סכפלה למאה של
חולין תירוס ותרקב' ובמסנה במס' תרומות גר כו'
תירוס ותסרק' והא דקאמ' בבכורות ותרקב הוי פ'ו
תסרק' שלא יהנה ממנה בטע' טריפה' כמו שמוט'
ליהנות מטריפת תרומה טמאה דזאת כיון שבטלה
במאה חולין ואיז כריך' להריס אותו כי אס מסו' גזל
השבט הכנה חתי' לאכל' להכי גזרו בה אפי' הנאה :

פרק קמא דביבא אמ' רבא שחט כפור מערב
יט' איז מכסין דמו ב'ט' גלגל עיסה
מערב יט' מפריש חלתה ב'ט' ומסתמ' הלכה כרביא
דהוי בתראה דקא שרי' ותניא בתוספתא רביזה
הלס עיסה מערב יט' ושכח ולא הפריש ממנה חלה
אסור לטלטלה ב'ט' ואסור להפריש ממנה חלה'
והסת' לכאורה ברית' זו קשיא לרבא' אמכס בירוש'
פרק אלו עוברין מייתי לה ודייק עלה התס'
ואדרבא כראה דהויא פייעת' לרבא והכי איתא הת'
תני הלס עיסה ב'ט' מפריש חלתה ב'ט' לשה מערב
יט' ושכח ולא הפריש חלתה אסור לטלטלה ואי' כריך'
לומר ליטול הימנה חלה' ודייק על סופ' ואסו' להפריש
חלה ב'ט' והכי דייק עירס לא חתי' לא לש' הא עירס
לא פירוד דוקא כשלושה לגמדי שאין חסר טום דבר
והיה יכול להפריש חלה מערב יט' לכך אינו מפריש
חלה ב'ט' אבל עירס' פירו' גלגל לבד שלא עשה
רק תערובת מים וקמח ולא כלנושה בטוב עדין כמו
שעירסן רמכחות ונרבו' איז מפריש ספיר ב'ט' וקא'
התס תפתר בעיסה טמאה שאינו מפריש חלתה כי
אס בסופה' כשיגמור כל תקוני עיסה' אמר רבי
יוסי בר' אבין בדין היה עיסה טהורה שלא יפריש
חלתה כמו כן בסופה' לאחר גמר כל תקון עיסה'
ומפני כן אמרו יפריש חלתה בתחלה שלא תטמא
העיסה' פ'תקנו למאה הפרשת חלה בכל היכולת
לאחר גלגול גרידא תערובת קמח ומים שעדין מ

בבלות פזורה סכולה וגלמורה
והרס קרנה ותגדל את כבודה
יערב סיחי ואסמח תוך ערה

ראה אויבי ואת מריבי דרוך רשע וריב את ריבי
כבודך תן עלי כרובי בעת קראי היה קרובי

בדתיך אל פתח לבי ודיעה תן בתוך קרבי
והבא איש שמונתסבי בנה בייך סכון קרבי

כיתהיה זבה דם יהיה זובה
בבטרה שבעת ימים תהיה
בדיתה פסוק זה מדבר בנל
דאם ראתה דם משהו טמאה כל שבעה ימים
ואפלי אם רואה טיפת דם כל שבעה ימים טהורה מן
התורה והיא טובלת כליל סמיכי ובלבד שהפרישה
בטהרה בערב סוף יום השביעי והטבילה לנה
היכן מצינו פירוב האוי גאון קל וחומר ממבעה
דכתיב והנוגע במסכה ורחץ במים ורבי יעהר
פירש מרכיב גבי מדין אך במי כיה יתחטא
ודרסו בטלה עז מים שהנה טובלת בהם איכמי
מדכתו שבעת ימים תהיה בכרתה ודרסו פרק במה
אשה לעולם היא בכרתה עד שתבא במים ואחרי
אותן שבעה ימים באין אחד עשר יום פוס לה דין
אחר ועליהן כתיב ואשה כי תזנב זוב דמה ימים
רבים בלא עת כרתה וסברה לה שבעת ימים ואחר
טטהר ומפיק פרק בתרא דכיה מהני קראי אחד
עשר יום אם ראת שלמה ימים רכופין כריכה לספן
שבעה ימים נקיים רכופי מאחר טטהר אחר אחר
לכולן שלא תהא טומאה מפסק ביניהן ולעולם לא
תתחיל להיו כדה עד שתספור ז' ימי ואם ראת יום
אחד תטמו יום שאחריו אם לא תראה טטכול ביום
בסוף השני וטהורה ואם ראת בהן שני ימי תטמו
יום שלישי אם לא תראה טטכול בסוף הג' וטהורה
אבל אם ראתה כל השלשה ימים אז כריכה לספור
כל השבעה כקיים בלא הפסקת ראייה בכתים
ואם ראת יום אחד עשר לברו איכה כריכה סמור ל
למחרת אלא מותרת באותו יום עצמו בערב אבל
מדרבנן כריכה סמור אבל ראתה יום עשירי בעי
סמור לרבי יוחנן יום של אחד עשר כגדרו מן התור
אבל אם יום עשירי ואחד עשר דהשת' כל ז' ימי זיבה
ומתחילין ימי כדה אית דאמרי כריכה סמור
יום שנים עשר מדרבנן לרבי יוחנן כיון דעברו ימי
זיבה ואי דאמרי מן התורה ולרש לקים מדרבנן
כדמוכח פרק בא סימין בסופו וטבילת כדה איכה
אלא בליילה דכתיב שבעת ימים תהיה בכרתה
שלמים בעינן אבל טבילת זבה הווא אפי' ביום
שביעי לספירתה ואפילו בתחלת היום אבל
אמר רבי שמעון אחר תטהר אחר מעשה תטהר

אבל אסור לעשות כן לטכול ביום שלא תבא לידי
ספק פירוש סמא יבא עליה והיה בספק אם
תראה אחרי כן בסוף היום פהני סתרה כל מה
ספירה והרי שבעל זבה למפרע דלא מצינן
לפרש אמר רבי שמעון אחר מעשה תטהר לממש
אבל אסור כן לממש שלא תבא לידי סתראה אבל
הטבילה מותרת לעשות ביום אפי' מדרבנן בהא
לא פליגי רבנן דפסיטא דאסור לממש כדתנן פרק
בתרא טבלה יום שני לראייתה הרי זו תרבות רעה
מגעז ובעילתן תלויין ואף רבי יהודה אמר
בגמרא והלא לא כתבו זה אלא לבעול סומרת
אלמא פסיטא לכולי עלמא אסור דאסור לבעול לא
דר' שמעון מוסקי דאסור אף לטכול ביום שביעי
וכן משמע ליפסא סמא תבא לידי ספק אם טטכול
סמא תבעל ותבא לידי ספק אבל אם אסור לבעול
קאמר מהו סמא תבא לידי ספק הלא כבר בא לידי
ספק סמא תראה וכך משמע פרק בתרא דפרקי
ליטבלא ביממא דשבעה ומפני משום דר' שמעון
דאחא אסור לעשות כן משמע דאתשמיש קאי שהרי
הטבילה עושה משו טבילה בזמנה מזו כדאית' התם
לא היא לא אטבילה קאי כדפרשו והתם פרו' כיון
דאיכ' ספקות טובא היא מותר לממש ומפני רבי
שמעון היא דקא אסר אף הטבילה לכך בטועה
התשמיש נמי אסור אבל הטבילה תהא מותרת אף
לר' שמעון משום דאיכא ספקות טובא וגם עושה
שלמים וחמם טבילו בלא תשמיש כמו כן חין לחוס
אם תעשה טבילה זו וטבילת נדה וזבה חין
טעונות מים חיים כרתני בתוספת' בהדיא חין
בין זב לזבה אלא שזב טעון מים חיים מה שאין כן
בזבה ואבוא דשמואל דעביר להו לבכתיה מקוואות
ביומי כוסף ומפרש פרק במה אשה סמא ירבו
הנוטפין על הזוחלין היינו משום דאמרי בתורת
כהנים המעיין מטהר בזוחלין והמקוה דוקא
באשבורין ולא בזוחלין וכיון שרבו נוטפין שהם מי
גשמי והם זוחלין פסולין למקוה הלכך אי מי גשמי
שאינן נוטפי כריכי' שיהיו קוין וקיימי ולא זוחלי'
ואי נוטפי' הן מותר' בכל ענין אי מכוס' כעין בור
או ככתר שהן זוחלי' ולדין מות' לטבו אף בכנה אף
ביומי כוסף אעב' שהם זוחלי' דאי לחוס לרבו נוטפי'
עליהן כדאמרינן אמר אבוא דשמואל דהא אמרינן
בתענית חין טפח יורד למעלה שאין טפחים עולין

הלכות נדה

מתהום למטה ועוד ראיות אחרו: ע"כ מ"שתי ד"ן
 כ"ה וז"ב הי"ך מן התורה וגם טב"לית: אבל אל'
 רבי זירא בכות ישראל החמירו על עצמן שאפ"רואות
 טפת דם כחררל' ויסבות עליה טבעה נקיים לפי ש
 שאינן פקחו לידע מתי הן בימי נידה ומתי הן בימי
 זיבה החמירו ליטב ז' נקיים אפי' בטפה אחת י' והא'
 דנקט כחררל' פטיטא טטמאה במטהו כמו בראייה
 גדולה רהא תנן פריך יוצא דופן מטמאין בכל טהן
 אל' חדושה הוי דר"ה כיון דלא ראתה אל' טפה
 אחת מסתמ' לא ראתה גם אחת מול גם שלשום וליכא
 לספקוי בזבה גדולה שתהא זו זריכה ליטב טבעה
 נקיים רק טטה והוא דאם אחת דמעיינה פתוח ל'
 לראות אם כן היתה רואה עתה הרבה ק"ה משמע לן
 שתטב ז' נקיים:

פ"ח ואמנם

אם היא טכחה ולא בדיקה
 עצמה כל הימי' רק בדיקה
 עצמה יום טפוסקת בו לערב ולמחרת טהור יום ר'
 ראסון של ספירה אז בדיקה עצמה טחרית וערבית
 ולא בדיקה עצמ' עד יום הטביעי טחרית וערב' כמו
 כן מותרת וטובלת בלילה והיא טהור דתנן טב הזב
 והזב טברקו את עצמן יום ראסון ומכאו טהור וטאר
 ימים לא בדיקו ל' אל' עזר אז הרי אלו בחזקת טהרה
 ר' עקיבא אל' ח"ל לה אל' יום טביעי בלבד ולק' פטיק
 טמו' כר' ל' ע' ד' והך חד מנייהו אבל אם יום ראסון
 בדיקה וטוב לא בדיקה אף לא ביום הטביעי עד יום
 הטמיכי אסורה לטבול בלילה טאחרי כן דטמא בר'
 טלא יהא יותר מחמשה ימים בין בדיקה ראסונה ל'
 לבדיק' אחרונ' דאבעיא להו פ' בתל' לר' לעזר בדיקה
 יום ראסון ויום טמיכי מהו תחלתן וסופן בעיל' או לא
 רב ז' יהא יהא וטרי ורבי חנינא ח' תחלתן וסופן של
 טבעה בעינן וליבא ואסורה וכן מיי' אם בדיקה יום
 טביעי ולא בדיק' יום ראסון טרי רב דסופן אל' ע' טאין
 תחלתן ולכאורה נראה דהוי הלכה כרב דטרי דהא
 מותיב על רב משמענת' דטועה דמקורס הית' טמא
 זבה ואי' טובלת בימי מיד טבאה לפנינו על הספק
 ומטום טבילה בזמנה מכוה עד יום הטביעי ואי לא
 בעי ספורין לפנינו כרב בימימי כמי טבילה מיד'

פ"ז הל"ב

בזמן הזה אם אשה רואה
 אפי' טפת דם ולא יות' זריכה
 לספור ז' נקיים סכל הנסים הדואות יט להם לספק
 טמא כבר ראתה פני ימי' לכד זה וטמ' היא עומדת
 בימי זיבה' וליום טפוסקת מלראות תברוק עצמה
 לערב ותלבם חלוק לבן טאם תראה עוד יהיה ניכר
 בה ובלילה תשים סריסים לבנים במטתה אי' נקיים
 מכתמי' ולמחרת טל ראייתה תתחיל למכות הטבעה
 אבל יום טהור פוסקת בו אינו מן המניין טהרי תנן
 הכותים הם מטמאי' מטכב התחתון כעליון ומפרט
 טעמא מט' דיום טפוסקת בו משלמתו לענין טבע'
 וכן פריך בתרא פריך על רב וכי ככותאי אמרה ל'
 לטמעתייה וכן כי התקיין רבי בכסרות התקיין ראת'
 יום אחר תטב טטה והוא' טכיס תטב טטה והם:
 ראתה שלשה תטב טבעה נקיים אבל בטפה נקיים
 והוא לא כג' דאותו יום טפוסקת בו אינו מן המניין
 לזבה גדולה דאפילו לרבי יוסי דאמר מקצת היום
 ככולו פריך כיכר כולין ופריך ד' דנזיר היינו בטומרת
 יום כנגד יום טאינה זריכה לספור רק יום אח' ולכך
 קאמ' דמקצת סוף היום עולה לסמור אל' תחלת היום
 טראת סכך הו' הדין סוף היום סוף המניין עולה
 טפיר ולכ' פריך זבה גדולה היכי משכחת לה ומטמי
 בראת פני בין הטמנות אבל זבה טכריכ' לספור ז'
 דקיי' מודה דסוף היום סוף המניין עולה בתחלת המנין כי
 אם סוף היום בסוף המניין הלכך למחרת טפסקה
 לראו' תתחיל לספור השבע זריכה לברוק בכל יום
 טחרית כטעומרת ממט' וערבית כשהולכת לבית
 הכנסת קורס טיהא לילה זריכה להכניס או כגד

אם היא טכחה ולא בדיקה
 עצמה כל הימי' רק בדיקה
 עצמה יום טפוסקת בו לערב ולמחרת טהור יום ר'
 ראסון של ספירה אז בדיקה עצמה טחרית וערבית
 ולא בדיקה עצמ' עד יום הטביעי טחרית וערב' כמו
 כן מותרת וטובלת בלילה והיא טהור דתנן טב הזב
 והזב טברקו את עצמן יום ראסון ומכאו טהור וטאר
 ימים לא בדיקו ל' אל' עזר אז הרי אלו בחזקת טהרה
 ר' עקיבא אל' ח"ל לה אל' יום טביעי בלבד ולק' פטיק
 טמו' כר' ל' ע' ד' והך חד מנייהו אבל אם יום ראסון
 בדיקה וטוב לא בדיקה אף לא ביום הטביעי עד יום
 הטמיכי אסורה לטבול בלילה טאחרי כן דטמא בר'
 טלא יהא יותר מחמשה ימים בין בדיקה ראסונה ל'
 לבדיק' אחרונ' דאבעיא להו פ' בתל' לר' לעזר בדיקה
 יום ראסון ויום טמיכי מהו תחלתן וסופן בעיל' או לא
 רב ז' יהא יהא וטרי ורבי חנינא ח' תחלתן וסופן של
 טבעה בעינן וליבא ואסורה וכן מיי' אם בדיקה יום
 טביעי ולא בדיק' יום ראסון טרי רב דסופן אל' ע' טאין
 תחלתן ולכאורה נראה דהוי הלכה כרב דטרי דהא
 מותיב על רב משמענת' דטועה דמקורס הית' טמא
 זבה ואי' טובלת בימי מיד טבאה לפנינו על הספק
 ומטום טבילה בזמנה מכוה עד יום הטביעי ואי לא
 בעי ספורין לפנינו כרב בימימי כמי טבילה מיד'
 ומטמי לא מי אוקימל' כרבי עקיבא דאמר ח"ל לה לא
 יום טביעי דבעינן ספורין לפנינו אבל רב דטרי
 איירי ליה אליבא דרבי אליעזר דהלכה כמותו מטמ'
 דלרבי חנינא הוה ניחא ליה למקשה דאתיא אפילו
 אליב' דרבי אליעזר דטרי הכא אחר דבעינן תחלתן
 וסופן וטועה תחילתן ליכא לפנינו ולא מוקי' לה א'
 אפילו אליבא דרבי אליעזר וכרבי חנינא דאמר אם
 כן מטמע דסבר התלמוד דלר' אליעזר דהלכ' כמותו
 לא בעינן ספורין לפנינו אכ' אם בדיקה יום טביעי
 אבל יום ראסון לא בדיקה טהורה לטבול לערב וכן
 אם בדיקה יום ראסון ויום טמיכי' והינו כרב
 דטרי' אמכס יט לרהות דאף לרבי חנינא לא אתיא
 כרבי אליעזר דכיון דטרי בדיעבד אף

הלכות נדה

ואף מדרבנן בלא בדיקה כל סבעת הימים רק יום ראשון ויום שביעי אם כן יתיר מן התורה בדיקה וס אחד אף הסביעי לבדו. אם כן ליטב לה לא לתר בימי מסוס טבילה בזמנה מצוה בסמעת דטועה אלא רבי עקיבא היא והוא הדין רמזי למימר ולרבי חכיא מן כיחא אלא פריך לרב דרבי אפילו מדרבנן וכן משמע ליטבא דקאמר לאו מי אוקימנא לה כרבי עקיבא דמסמ' בלא רב כמי העמדנוה כרבי עקיבא כן פירם מורי רבינו יצחק ברבי שמואל. מיהו איך לסמו' על הדקדוק זה לא לעולם אף בדיעבד יטורף סלא יהיה יותר מחמשה ימים בין בדיקה לבדיקה מלבד מיום סבדק' ספקה לערב כדי להפסי' בטהר' . אבל אם בדיקה עצמה לערב סל יום ספוסקת בו כדי להפסיק בטהרה ולמחרת סהוא יום ראשון לא בדיקה וגם יום הסביעי לא בדיק' עד יום השמיני בזה אפילו רב מורה דאינו מועיל כלום דהא הכא לא תחלת' איכא ולא סופ' איכא .

בט ובל

אוצת הימים סהיא טמאה אסור ליבע' לבעלה אפילו באצבע קטנה כדאמרינן פרק קמא דטבת דאמר ליה ליהו אלס' סמת בעלה בימי נדותך מהו אלניך אמרה לו חס וסלו אפילו באצבע קטנה לא נבע' ביי ואפילו לית מידו לידה את המפתח או ספך אחר ים נזהרים' . וגם רס' מ'כ נזהר מלהוסיט מלדו לדה סוס דבר לא מעות ולא מפתח וקצת משמע כן . ס אסור דהא אמרינן פרק אף ע"פ אביי מנח אקדיני דבא מנח אטרסופא אבל מידו לדה לא היה עוסה אף אומרי רבי סאי' מסם ראייה לאסו' לא בהוסטת כוס סל יין סהוא דרבי חבה' . וגם בסדר ליהו רבה כתב דאמר לה לאסה סמא הבאת לו הפך סמא ה הבאת לו השמן וכגע ביד' . אמר' לו חס וסלוס סלא היה מקפיד כי אם במאכל ומסתה והמחמיר לזיזר מלהוסיט לה סוס דבר מידו לדה תבא עליו ברכ' .

א ובל

חומר סים לה ביום סהיא רואה כך ים להחמי' לה בימי ליבונה סלובסת בגדים לבנים וסופרת סבעה כקיים ואפ' אחר הספידה אסור' לבעלה עד סתטבו' ככל חומר ימים סרואה בהן . ובמעט' דליהו סאל' לאסה בימי ליבונך מהו אלניך ואמרה לו אכל עמי וסתה עמי וסכב עמי בקירו' בסך אף ססינר מפסיק בינו לבינ' הרי נענס אותו חסד ומת' ומה סהקל בימי ליבונה יותר מבמי נדותה לפי סהיו רגילין לטבול לאחר

סבעת ימי נדות מסוס טבילה בזמנה מצוה ואחר כך סופרת סבעה כקיים מסוס חומר' בעלמא ולכך היה מיהל בהן . אבל עכסיו סאינה טובלת כנתיים אסורה ביום ראייתה עד סתטבו' . פרק קמא דטבת איבע' להו נדה מהו סתיסן הוא בבגדו והל בבגדה כמטה אחת תא סמע לא יאכל הזב עם הזכה מפני הרגל עבירה סלא יבא עליה וכן רוצה להוכיח מדתנ' העוף עולה עם הבבינה על הסולחן דברי בית סמאי' . ובית היכל אומרים לא עולה ולא כאל' . ואמר רבינו סמעון בן גמליאל סני אכנסאין זה אוכל בסך וזה אוכל גבינה על סולחן ח' ואתמר עלה לא סנו לא סאיין מכירין זה את זה אבל מכירין זה את זה דאיכא למיחס סיתן לחבירו ממה סאוכל אסור' . ואיס ואסה נמי כסהיא נדה מכירין זה את זה ואסו' ליסן יחד' . ומסני התס ליכא סניו באכילת' הכא איכא סניו סהס סוכבין בבגדיה ויהיו זכור' מאוסו' . תא סמע ואת אסת רעהו לא טמא ואל אסה נדה לא קרב' . מה אסת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור אף אסה נדה כן . סמעין מהכא סאסורין ליסן כמטה אחת ואפילו בבגדיהם וכן מעשה דאליהו . ועוד סמעין מהא סאסור לבעל יסראל לאכול על סולחן סאסתו אוכלת עליו כסהיא נדה אלא אם כן ים סוס סניו או יסס ככר לחס או הקנקן בן קערתו לקערתה לעשות היכר' סהרי תנן לא יאכל הזב עם הזכה ולא מבע' בקערה אחת דאסורין לאכול אלא אפילו כל אחד בקערה סלו אסורין לאכול על סלחן ח' בלא ספק להיכרא סהרי ב' בני אדם סמכירים זה את זה אסור' לאכול על סולחן אחד זה בסך וזה גבינה לא אם כן איכא סניו וספק' להיכרא כדפריסכא לעיל ומדמי להו תלמודא לאסתו נדה .

צא ואשה

סאמרה לבעלה טמאה חמי ואח' אמרה לא כי טהורה אכי בזה אמרינן פרק סני דתנכות אינה כאמנת לומר תחלה הייתי מכסת ומסטה כך אלא כריך הבעל לפרוס ממנה עד סתספור סבעה כקיים וטטבו' אבל אם כת' אמתלא לרביה כאמ' סכת' טעם לרביה למה אמרה כן מעיקרא אומר' הייתי סכור' להיות נדה אבל עכסיו בדיקתי עצמי ומבאתי סמחל' מכה או חבור' בא' לי הדם או חול' הייתי ולא הייתי יכולה לטבול סתמי' או דברי אחר' כיוצ' באלו כאמ' ומותר' מיד לבעלה אבל סמוא' מחמי' הייה גולא

עבד

הלכות נדה

טהור עד כגרים והוא דהאמר מסוך טמא בכל סאה
 היינו בעד שבדקה בן וכל עיניה מה היה בן לאלתר
 עד למחר : תא שמע דאמ' רב יהוד' אמ' שמואל הלכה
 כר' אליעזר בר' דרוק' מכלל דפליגי רבנן עליה שמע
 מינה : מטמע מהכא דמסקיה ליה רבנן פליגי עליה
 דרבי אליעזר דאס' כן ברייתא דכתס ארוך מצטרף
 הוי פירושא כדסליק ארעתין מעיקרא דרבנן דרוק'א
 היא ולכא חלוק בין כתס לעד אבל לרבי אליעזר
 דהלכה כמותו מסוך כל פהו טמא אפילו בכתס ה
 הנמצא בחלוק או בקדין וזהו חומרא גדולה מיהו
 אז' ר' רבינו דאף ר' אליעזר דהלכ' כמותו דאמ' מסוך
 בכל פהו טמא היינו דרוק'א בעד שבדקה בן אבל
 בכתס הנמצא בחלוק ובקדי' אפילו מסוך טהור עד
 כגרי' דתניא בתוס' דא בר דרוק'א מסוך טמא בכל
 פהו מפני פהו דס הקנח מדיהיב טעמא למילתיה
 פהו דס הקנח מטמע רבכתס הנמצא טהור :

ור"ן

אשה פיס לה מכה באותו מקום ואינה
 יודעת אם מוציאה דס אם לאו אם ב
 בודקת עצמה באותו מקו' ומצאה דס אז' אם מרגשת
 כשנפלה הדס מן הרחם טמא ואינה תולה במכה ד
 דתניא כדאמנת אשה לומר מכה יס לי באותו מקום
 שממנה יוצא דס מטמע רווק' יודעת פיוצאה דס מן
 המכה ותולה בה אבל אם ספק לה אינה תולה אבל
 בשעת וסקתה אפילו יודעת בודאי פדס יוצא מן ה
 המכ' איכ' תולה בה דאס לא כן לא תהא טמא' לבעולם
 אמכס כל כתמים פתמצא בבגדיה טהורים ותולה
 במכה אפילו אינה יודעת פהמכה מוציאה דס ד
 דבכתמי' הלכו רבנן להקל וסקתם מכה היא לפעמים
 מוציאה דס ואס סופרת ז' נקיים מסבא משלשה
 נקיים והילך הכתמים טהורים ותולה במכה ואינה
 סותרת אבל כריכה סתדע בודאי ספקה דס המקור
 ולכך כריך שלשה ימים : דאשונים נקיים לבגרי מ
 משבעה ימי ספירה : והזרתם את בני ישראל
 מטומאתם מכאן ח' יאסיה אזהר' לבני ישראל סיפרשו
 מצטותיהן סמוך לנסתן וכמה אמ' רבא עונה אז' יום
 אז' לילה : היתה למור' לראות עם הנץ החמה ר' יהוד'
 אז' כל היום סלה מותרת לשמש כל היום ואסור לשמש
 כל הלילה שלפני אותו הנץ והתני' ר' יהוד' אז' כל הלילה
 סלה בהיתר ואסורה ביום שאחר הנץ לא קשיא הא
 דרבי'לה למחזי בתחלת יומא : הא דרבי'לה למחזי
 בסוף ליליא תני חר' ר' יהודה אוקר לפני ונסת ומתיר
 לאחר

עוברא בכפסיה ומפ' בירוש' שמואל בעא לאזדוקין
 באתתיה אמרה ליה טמאה אכי ולמחרת אמרה ליה
 טהורה אכי אמר לה שמואל אתמול טמאה שמירון
 טהורה בתמיה פירוט שמירון עכסיו כלומר לאחר
 המתנה מועטת כמו שמר את הדבר אמרה ליה א
 אתמול לא הוה בי חילא :

עב הנה

דברנו ביודעת טראת דס
 אבל מצאה כתס בחלוקה
 אז' בקריכה אס יודעת פיס לה גרב או חבורה שאס
 היתה מקירה הגר' והקליפ' היתה מוציא' דס טהורה
 דתולה כתס זה בה או בנה או בעלה סכבו עמה או
 אשה אחרת ויודעת פיס לה מכה או גרב סיכולה ל
 להוציא דס על ידי הסרת הקליפה כמו כן הוי טהור'
 דתולה בהן ואעפ' שעתה אינו מוציא דס מכל מקום
 סמ' חפכו ובירו' עכמן עד פהו' דס ולאן ארעתייהו
 אז' נתעסקה בכפור או בבשר בהמ' סיכולה לתלות
 פכא מעס דס על חלוקה או ישבה כדר עוסקי בשר
 תולה בס וטהורה ואפילו הכתס גדול ואס אין מכה
 ולא גרב לא בה ולא באחר סכסב עמה וגס לא כ
 נתעסקה בשו' דבר ארוס אז' אס הכתס גדול יותר
 מכגרים סל פול טמאה דמהיכא קא אתי אס לאמן
 המקור ואס הכתס פחו' מכגרים סל פול ר' חנינא בן
 אכטיבנוס אז' תולה במאכולת ואף על פי סלא הרגה
 תולה בה וטהור' שאין לך מטה ומטה שאין בה כמה
 טיפי דמים אס כן לא תמצא אשה שטהורה לבעלה
 לכך עד כגרים תולה במאכולת הוא פירעוש וטהורה
 כל זה פנינו פ' הרוח' כתס וכן הלכ' ומה שאמרתי כי
 הכתס שנמצא בחלוק ובקדין טהור הוא עד כגרים
 לפי שתולה במאכולת היינו לא פכא אס הכתס עגול
 ולג' אס הכתס מסוך וארוך טהור אס אין בו כגרים
 אעפ' שלפי פשוט' סל הלכ' מטמ' שאס ארו' טמא בכל
 פהו זה יהיה חומר' גדולה למ' טהור' כמו שאפר' דתנן
 העד הנתן תחת הכר פי' בדיקה עצמה בכגד לבן
 ולא ראתה לאלתר ממה היה עליו ונתתו תחת הכר
 ולמחר נמצא עליו דס אס עגול טהור פיס לתלות
 במאכולת ואס הדס מסוך טמא כרברי רבי אליעזר
 בר' דרוק' ומבעיא להו מי פליגי רבנן עליה אז' לא תא
 שמע כתס ארוך מצטרף לכגרי' מני אירבי אליעזר
 בר' דרוק' למא לי בירוף חלל' לאו רבנן פליגי עליה
 לומר ארוך דאכי מסוך טהור' עד כגרים ורחי לבעולם
 רבי אליעזר דמור' בחלוק ובקדי' סכתמן אפי' מסוך

הלכות נדה

לאחר ווסת לא קפוא הא דרג ילה למוחזי בתחילת
ממל' הא דרג ילה למוחזי בסוף ליליא' יהי' למוד' להיו'
רואה מיום כל' ליום עשרים בטט פעות לאמצע היום
הגיע יום עשרים אקור' לשמש מתחלת היום עד טט
פעות דברי רבי יהודה ורבי יוסף מתיר עברו טט
פעות ולא ראתה אקורה לשמש עד אותו היום דברי
ר' יהודה ור' יוסף מתיר אמר רבא הלכה ה' יהודה :

א ז הלכך

קבוע כמו מחדם לחדם
או זמן אחר אם רגילה ל
לראו' בתחלת הלילה או באמצעית' או בסוף אקור'
לשמש כל הלילה או לתראה ומוחז' לשמש כל היום
סלפניה אפי' בסופו וכל היום סלאחר' אפי' בתחלתו
וכן אם רגילה לראות ביום אפי' בתחלתו או אפי'
בסופו מותרת לשמש בלילה סלפניה אע"פ סמוכה
ממש לוסת בטעיה אחת או רגילה לראו' בסוף היום
מותרת לשמש אפי' בתחלת הלילה שאחריה אבל כל
היום אקור' לשמש מתחלה ועד סוף והא דאמרינן
פרק הדר עם הככרי הוצא לדרך חיוב לפקוד את
אשתו אמר רבא לא נכרכא אלא סמוך לוסת' לא
להתיר את התשמיש קאמר כרפ"ר ר"י מ"כ דהא מן
התורה אקור' מדכתוב והזרתם את בני ישראל אלא
לדבר אליה דברי רש"י ופיוסין קאמ' ולא חייט' שמיא
יבא עליה :

תנן

פעמי' כריכ' להיו' בודקת עצמ'
סחרית וערבית ובטעיה ט
סחיא עוברת לשמש ביתה
אמר רב יהודה אמר שמואל לא סכו אלא בעסקיה
בטהרו דמגו דמעיל בדיקה בסוף תשמיש לטהרות
בעי' נמי בדיקה מקודם תשמיש לבעלה אבל איכה
עסקיה לטהרות לא בעיא בדיקה לבעלה מאי קמ"ל
תנינא פרק פני כל הכסים בחזקת טהרה לבעליהן
הוה אמיכא אשה טיש לה ווסת קמ"ל שמואל אפי' אין
לה ווסת והא אמרה חדא זמנא אמר רבי זירא אמר
רבה בר ירמיה אמר שמו' אשה שאין לה ווסת אקור'
לשמש עד שתברוק ואוקימנא לה בעסקיה בטהרות
אבל לבעלה לא בעיא בדיק' ומשני ההיא דרבה בר
ירמיה סתמא אמרה ואוקימנא לה לטהרות דוקא
מכלל דחברותיה אתמר משום דהך דאמ' רב יהודה
אמר שמו' דאמ' בהדיא לבעלה מותרת בלא בדיק' :
תני' נמי הכי בד"א לטהרו' אבל לבעלה מותר' במה

דברים אמורים שמיחה בחזקת טהור' אבל הניחה
בחזקת טמאה לעולם היא בטומאתה עד שתאמר
טהורה אני והך ברייתא מסתמא מיירא אפי' בא' לה
ווסת מדלא מסכח אקור' אלא בטהניחה בחזקת
טמאה אע"ב דתניא בתר הכי חמרין ופועלי' והבאין
מהדרך כשותיהן להם בחזקת טהור' ובאין וסוכבין
עמהן בין עירות בין ישיבות משמע כשהיא יסכ' יבא
עליה אבל אין לה ווסת אפי' ישיבה כריכה בדיקה
והסתמא מוקמה בטהרות אע"ב דתני בספ"א התם
אבל הניחה טמאה לעולם היא בטומאתה והוה מני
לאסוכי טומאה באין לה ווסת י"ל התם קמ"ל דבין
עירות בין ישיבות כריכה סתאמר טהורה אני ולא
סגי בביעה אבל אם הניחה בחזקת טהורה אפי'
אין לה ווסת איכה כריכה רק תביעה אפי' לטהרות
כדאמרינן התם כיון שתובעה אין לך בדיק' גדולה
מזו והא דהוצרך לאוקומה לטהרו' ולא לבעלה ואפי'
אין לה ווסת משום דכיון דתניא נשיהם בחזק' טהרה
למה הדר ותני' ובאין וסוכבין עמהם לא משמע לכל
מילי ואפי' לטהרות ועוד ברייתא קמייתא מוכחא
דמיירי אף באין לה ווסת דתני בגווה בתוספתא
מעוברת ומניקה בועלן טהור ואשה טיש לה ווסת
ושאר נשים טהורות לבעל במה דברים אמורים ב
בהניחה בחזקת טהרה אבל התלמוד הביא בתקוצר
ושאר כל נשים דקאמר היינו אפי' אין לה ווסת דאי
לרבות בתולה וזקנה הוה ליה למתניכה ובהדי מ
מעוברת ומניקה : תנו רבנן אשה שאין
לה ווסת אקורה לשמש ויוציא בודבריר' מאיר רבי
חנינא בן אבטיבוס או משמסת אשה בטני עדים
הן הם עיוותיה ותקוניה אמר רב יהודה אמר שמואל
הלכה כרבי חנינא בן אבטיבוס ופרקי' במאי אי
לטהרות הא אמרה שמואל חדא זמנא ואי לבעלה
הא אמר כל לבעלה לא בעיא בדיקה דאמ' ר' יהודה
אמר שמואל אשה שאין לה ווסת אקורה לשמש עד
שתברוק ואוקימנא בטהרות ומשני דמתני' הא לא
מתני' הא' פירוש פסקא דאמר רב יהודה אמר שמו'
כרבי חנינא איירי לטהרות' ורב יהודה הוה מתני'
ההיא דרבה בר ירמיה אמר שמואל ולא דע' ליה וכי
תמיא הלך רב יהודה עצמו אמרה כבר חדא זמנא :
משמע דשמואל ברישא דשמעתין על מתניתין לא
סכו אלא לטהרות' אבל לבעלה לא' סמא
קאמר אליבא דמתניתין אבל איהו סבר כר' מאיר
דאמר

הלכות נדה

דאמר יוציא קח מסמע לך דאפילי לטהרות מותרת
 בבדיק' ולא סייק למנוי על ההיא דרבה בר ירמיה
 חדא מכלל חברתה חתמר כדלעיל סהרי שניהם
 כאמר בהם בפירוש דרריכות בדיקה ולכל הפחות
 לטהרות מיירו ומהו מכלל' ורבינו יעקב מוקי
 פסקא דאמר רב יהודה אמר שמואל ברבי חנינא
 לבעלה ופליג על רבה בר ירמיה דאמר מסמיה ד
 דשמואל לבעלה לא בעיא בדיקה אפילו אי לה ווסת
 והיכא לא מתני הא דהאמ' והקמה על זה דבריו דרב
 יהודה גופיה אמר מסמיה דשמואל לא טאכו אלא ל
 לטהרות אבל לבעלה לא בעיא בדיקה אפילו אי
 לה ווסת'

עד שמעינן

מכל הני דאמ' שהיא טהור'
 אינה כריכה לברוק עכמה
 לא פחרית ולא ערבית ולא בסע' תשמיש ולא מבעי'
 אשה שיש לה ווסת שמותר בלא בדיק' עד יום הוסת
 וכדתנן כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן והבאין
 מהדרך כשיהם להם בחזקת טהרה אלא אפילו אי
 להן ווסת מותרות בלא בדיקה דהא אמר רב יהודה
 אמר שמואל לא סנו אלא לטהרות אבל לבעלה לא
 בעיא בדיקה' ואוקימנא לה בשאין לה ווסת ורבה
 בר ירמיה אמר אשה שאין לה ווסת אסורה לברוק
 לטהרות אבל לבעלה לא בעיא בדיקה וגם תניא
 כמי הכי לעיל ופרישנא לה לעיל באין לה ווסת וכן
 פריך סמי אמר רבי זורא בעל כפס לא יבעול ויסנה'
 פירוש בלא בדיקה' רבא אמר בועל וסוכה ותניא
 כמי הכי ומיירא אפילו באין לה ווסת כדפריש' לעיל'
 ואפילו רבי זורא לא קאמר אלא בבעל כפס שמקדש
 עצמו במותר לו וגם אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה
 כרבי חנינ' בן אבטיבון דאין לה ווסת כריכ' לברוק
 ואוקימנא לטהרות אבל לבעלה לא כריכה בדיקה
 ואפילו לדברי רבינו יעקב דמוקי לה פסקא דרבי
 חנינא בן אבטיבון דמכריך בדיקה אף לבעלה
 הרי מתיר אידך רב יהודה אמר שמואל ואמוראי א'
 אחרינו טובא כדפרישנא ובפל סופרים הלך אחר
 המקיל' פריך בנות כותי בעי רמי בר חמא פליטת
 סכבת זרע מהו שתתור כזיבה רואה הויא וסתרה
 או נוגעת ולא סתרה' אמר רבא לפוס חורף שבסתא
 נהי דסת' כמה תסתור תסתור טבע' רייה כבועלה
 שאין קריו קות' בזיבה רק יום א' ואי תסתור יום אה'
 ואחר תטהר אמר רחמל שלא תהא טומאה מפסקת
 יום סמי' וליטעמיך גבי זב היכי קתר יום אחר

לטהרתו אמר רחמנא שלא תהא טומאה מפסקת
 ביניה לא מאי אית לך למימ' שלא תהא טומאה זיבה
 מפסקת ביניהם הכא נמי שלא תהא טומאה זיבה
 מפסקת ביניהם' אמר מורי רבינו דרבא קבל דברי
 רמי בר חמא סהרי הקפה בטוב לרבא דלא כראה
 לומר לטהרתו לא מסמ' ליה לרבא אבל אחר תטהר
 מסמע ליה שלא תהא טומאה מפסקת אין זה סבר'
 ומתוך כך יש לחוש לפליטת סכבת זרע לאשה ס'
 שטמטה וראתה דם בו ביום או כתם שלא תתחיל
 לספור טבעה כקיים עד יום רביעי מלבד יום ס'
 שמוסה ואין להוכיח דרבא לא חזר בו מהא דאמ'
 בההוא פירקא ימי לידה אינה סותרת ועולה' אמר
 רבא מנא אמנא לא דה דתניא אחר תטהר שלא תהא
 טומאה מפסקת ביניהם' ואי אינה עולה כיון דאינ'
 סותר דרבה לא פליגי אכ' טומאה ימי ליד' הוי מפסקת
 ואבוי אמ' שלא תהא טומאה זיבה מפסקת אבל רבא
 מקפ' על טומאה אחר' כמי שלא תפסיק וזהו כשיטתי'
 דלעיל לא היא דרדאי טומאה ליד' מור' רבא שלא תפסי'
 בספירת זיבה פ' שטומאה לידה חמור' כטומאה זיבה
 לכל מילי לטמא אדם ובגדים לעשות מטכב ומוסב
 להכריז' ימים אבל טומאת קרי שפולטת בימי זיבה
 אינו קרוי הפסק' שאינו חמור בימי זיבה ולא תסתור
 מה טספרה קודם הפליטה' וכן פירש רבינו חננאל
 דבעיא דרמי בר חמא לא אפטיטא אס כן קובר
 דרבא חזר בו לגבי רמי בר חמא וגם ריש פריך
 יוצא דופן בעא מיניה רב שמואל בר ביסכא מאבוי
 פולטת סכבת זרע רואה הויא או נוגעת הויא למאי
 נפקא מינה לסתור כזיבה ולטמא במסוהו ואמר ליה
 אבוי רואה הויא אתא סייליה לרבא אמר ליה רואה
 הויא ולרב יוסף אמ' ליה רואה הויא הרי אבוי ורבא
 ורב יוסף כולן פוין כרמי בר חמא דפולטת סכבת
 זרע סותרת כזיבה לכל הפחו' אם הפליטה אכ' אין
 לסמוך על דברי רבא להתיר אפילו לא חזר בו וכ'ס
 לרב' רית' אכ' טפוסק כאבוי רמי לידה אינ' עולין
 אע' שאינה סופרת אכ' קובר כסטת רמי בר חמא
 שלא תהא טומאה זיבה דוק מפסקת ביניה' אבל ימי
 לידה אינ' קרוין הפסקה כ' דימי הפליטה אינ' קרוין
 הפסק' וזהו כרמי בר חמא כ'ס שיש להחמי' בפליטה'
 סכבת זרע' ואין לומר כדברי האומר דסתירת
 פליטת סכבת זרע לא משכחת לה אלא במשמת
 באינ' או בימי ספירת' או בימי ראייתה דאם טמטה
 עכסו בהיתר אפילו דאתה דם אחרי כן בו ביום
 אחר

שבבבל ואפילו הכי הלכה כרבי יוחנן לגבי רב ואף על גב דרב פפא קבר לה כרבי פרח כל המנחות באות מצה לאוקומי מתכתיץ בחד תנא אפילו בתרי טעמי מכל מקום איך הלכה כרבי אלעזר בן עזריה דאח' ביום השלישי טהורה רחא רבא דהוא בתראה קבר ביום השלישי טהורה הא משמעת כל שלש ימים אסורה לאכול בתרומ' אי אפשר שלא תפלוט אם כן הלכה כרבי יוחנן וכרבנן דאמר בעי' שלשה עונות שלמות: כל זה דקדק מו' רבינו ויחך ברבי שמואל זכרוננו לחיי העולם הבא:

ע ה הלכך נראה למורי רבינו דאשה שמימשה ואחר כך ראתה לא מבעיא אם ראתה שלשה ימים ולא יותר שלא תתחיל לספור ברביעי דהלכה כרבנן דבעו שם ע עונות לפליטה שלמות פרח אמר רבי עקיבא והרי גם ברביעי אולי תפלוט עד זמן מצת לעת יום ה השלישי לשמושה וקתרה מן התורה אלא אפילו לא ראתה אחר התשמיש רק יום אח' או כתם אח' זריב' להמתין שלשה ימים לאח' תשמיש ואחר כך תתחיל לספור דהיינו יום חמישי עם יום שמושה דכל יומא ויומא אולי תפלוט ויום הפליטה אינו מן המניין דיום אחד לכל הפחות קת' אם כן לא תתחיל עד יום ח החמישי דלרוא' טפה כחרדל או כתם שתקנו לספור ז' קייים מסתמא תקנו כל דין ספירה כמו שצריך ל לעשות מן התורה לרואה שלשה ימים ואם כן לא תתחיל לספור עד יום חמישי לשמוש כגון אם שמש' למוצאי שבת וראת בו ביום אינה מתחלת לספור עד יום חמישי בשבת ובערב רביעי בשבת תברוק ע עזמה כרי להפקיק בטהרה ותלבש בטהרה חלוק לבן או תרחץ הכתם ותתחיל לספור מליל חמישי ואילך ותברוק עזמ' כל ימי הספיר שחרית וערבית ותרחץ רביעי בשבת הבא בחמין שהוא יום שביעי ותטבול ליל ה' ומוותרת אמנם אם להתחיל לספור ממחרת הראייה יכולה בזה עניין לספור שתכניס מוך או בגד רך באותו מקו' ותקח יפה יפה להסיר השכב' זרע ואם דואגת שלא תרע לקנח יפה תרחץ בחמין גם תקנח עזמה ולא חייסוף שתפלוט עוד אחריכך בלא הרגשה ואז תוכל להתחיל ולספור למחרת הקנוח והרחיבה שיהי תנן פרח ח' דמסכת מקוואות האשה שמימשה וירדה וטבלה ואחר כך כ כבדה הבית כאלו לא טבלה משמע דקודם טבלה יכולה לכבד ולקנח ופרק אלמנה לכהן גדול גם

ביום ראייה אחת או דם או כתם אינ' לכל היותר רק נדה טקופרת ז' בין טמאין בין טהורין ואפי' האירכ דאית לן כרבי זירא לספור ז' קייים אפילו לטפת דם כחרדל מכל מקום לא תקנו להחמיר אלא ז' קייים מרם אבל קייים מקרי אין חוששין כיון דליכא רק ראייה אחת דלא מצי למיהו איסור' דאורי' אפי' תפלוט דאפילו כולן טמאין מרם אין בכך כלום ואילו לאחר שמימשה ראתה שלשה ימים רכופין ולא יותר דהשת' איכא לספוקי בזה גדולה אם כן לאח' שלשה ימים אין הפליטה שכתב זרע רחא מקריח ואינו ראוי ל להריון ואז נראה למו' רבינו אלא אפילו בראייה אחת שתקנו לספור ז' קייים מסתמא אפילו קייים מ משכבת זרע קאמר ועוד כמו שאם שמימשה אפילו לאחר שראת שלשה ימים באיסור שריך ז' קיי' אפילו משכבת זרע מן התורה מסתמא אפילו ראתה יום אחד נמי שריך קייים אפי' משכבת זרע שלא תחלוק בספירות ועוד כל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון ובר מן דין אפילו בטמשה בהיתר משכבת לה פולטת שכתב זרע דקתרה מן התורה דהלכה כחכמים דבעו שם עונות שלמות דאמר רבי זירא אמר רבי יוחנן זו דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אבל חכמים אומרי שם עונות שלמות בעי' ומשמע זו ולא סבירא ליה דרייקא פרח בית כור ורבא נמי דאמר פרח יוצא דופן משמשת אסור' לאכול בתרומ' כל שלשה ימים אי אפשר שלא תפלוט לא פליג על רבי יוחנן דשלשה רכופין ימים קאמר מצת לעת כ כדתנן פולטת יום השלישי טמא' ואח' כרבנן דבעו שלש ימים מצת לעת ומוקי רבי למתני' דהתם בתרי תנאי והתם קתם מפנה ואפילו למאן דמסני התם פרח רבי עקיבא ביום השלישי טהורה דהשתא הוי רישא וסיפא בחד תנא כרבי אלעזר בן עזריה אפי' הכי הוא אמורא לא סבר כוותיה אלא מדרבנן דבעו שם עונות ואעב' דרבי ינאי אמר פרח האומר בקדוסי' מוקמינן מתכתיף בתרי טעמי ובחד תנא ולא מוקמינן לה בתרי תנאי אם כן מסתמא הוה תני ביום השלישי טהורה כרי לאוקמא בחד תנא ורבי ינאי הוא רבו של רבי יוחנן דראיתא פרח אלו הן ה הלוקין ופרק האשה רבה דאח' ליה רבי ינאי רבי לא משכתינו היא זו על מנת שיחלוץ בימך וכפן פרח מי טמת יספור רבי יוחנן ברבי ינאי רבו אפילו הכי הלכה כרבי יוחנן לגבי רב דתני ספיר בתרי תנאי פרח המפקיד רחא רבי יוחנן' שלא לרב לקדש רבינו

הלכות נדה

במי משממת בעלה טובלת ואוכלת בתרומ' לערב
 ופרק בית שמאי גבי הטנה עומדת מחיקו וטובלת
 זאוכלת בתרומה לערב ואין קברא לומר דמיירי ב
 בהטבילה במט' ולא כהפסד דזה דוחק' וגם פרק
 אמר רבי עקיבא ראיה היתה תורה ליכתן לטבולי
 יום ומכל מקום כתנה למערבי משם טבולו מבעור
 יום ערב שבת ואם היתה חטט פליטה אחד טבילה
 לא ה' לה לטבול עד הלילה וכן בסוף בא סימן קתני
 הרוחה יום אחד טמא ויום אח' טהור משממת טמיכי
 ולינו וארבע לילות מתוך י"ה ומוכיח התם דמשממת
 הלילה ורוחה למחר ושומרת יום כנגד יום וטובלת
 לערב וטהור' והמקילות לספור למחרת ראיה בלא
 קנחו ורחיבה כומכות זהא דאמר רבי פרוק יוצא דופן
 דאזלה בכרעה בהדי דאזלא שרתה לכך קומכת
 על הילוך מרובה שהולכת משעת תשמיש עד הלילה
 ולא טוב הדבר דהא דקאמר בהדי דאזלא שרתה
 היינו טיבול להיות פאיכה פולטת עוד דשםא כפל כל
 הסכבת זרע אבל מכל מקום אינו ודאי כן אלא
 עדיין יש לחוש שתפלוט עוד דדילמא אשתיר ביה
 ומילתיה דרבא דאמר פרק יוצא דופן משממת כל
 שלשה ימים אכורה לאכול בתרומה אי אפשר שלא
 תפלוט לא בעא לאוקומא דאזלה בכרעה דאיכא
 למיחש עוד לפליטה משום דליטא אי אפשר שלא
 תפלוט משמע שודאי פולטת ואי דהלכה ברבליה
 אם כן חייסוף שלא תפלוט מבעי ליה דליכא
 וראות אלא חששא לכך מוקי לה בשנה במטה
 וכתהפכה דודאי פולטת וקרא דורחבו במים וטמאו
 עד הערב ולא יותר מוקי לה בהטבילה לאמה ב
 במטה ולא כהפכה דאיכה פולטת אבל לא בעי
 לאוקומי קרא בכבודה את הבית ורחשה וקנחה יפה
 ואחר כך טבלה כמו שהוכחתי לעיל דקנחו לרחיבה
 מועיל בטוב משום דמשמע דקרא מיירי בלא עטיית
 שום מעשה טובלת וטהורה לערב כל זה פירש מורי
 רבינו הקדוש:

עו אדם

הנושא את הבתולה
 רב ושמואל דאמרי
 תרווייהו בעל בעילת מצוה ופורט' וכך כיהוו
 בק רבי יוחנן וריש לקיש בתנוקות לא מסקי בה כ
 כדמסיק תעלא מבי כרב' ואמרי' בעל בעילת מצוה
 ופור' הלכך הבעל בתולה אעפ' שרואה דם בתחלת

בעילה לא יחוש אלא יגמור ביאתו ואחר כך יפרוש
 ותמתין שלשה ימים לאחר שמושה פן תפלוט שכבת
 זרע בכל יום וקתרה יום הפליטה ואחר כך תתחיל
 לספור שבעה נקיים דהיינו יום ה' לשמושה שתתחיל
 לספור ואם רחשה בחמין לאחר השמום וקנחה ע'
 עכמה יפה בתוך אותו מקום להקיר הסכבת זרע
 אז יכולה להתחיל ולספור למחרת יום הקנחה והרחיב'
 כדפירשתי לעיל' ואין קברא לחלק בין רואה
 מחמת עכמה בין רואה דם מחמת בתולים להצריך
 פרישת שלשה קודם שתתחיל לספור דאף בדם ב
 בתוליה החמירו לספור שבעה נקיים כדקתני בעל
 בעילת מצוה ופורט' אם כן ריז אחד להם:

פרק

תנינ' אמרי' ארבריה רבא
 לשמואל ודרש קתנה פניס
 ולפליטי הפילה פי' ראתה
 שני ימים בקושי ובצער ולפליטי הפילה כפל ואינה
 יודעת אם ראתה אם לא ראתה כריכ' שתשב שבעה
 נקיים סבר איך קושי מטהר בכפלים ואי אפשר
 לפתיחת קבר בלא דם ופריך מאי אריא ראתה שני
 ימים אפילו משהו נמי דאמר רבי זירא בכות ישראל
 החמירו על עצמן שאפילו רואות טפת דם כהדרל
 יושבות שבעה נקיים ומשני אמרי' איכורא ואת
 אמרת מנהגא וקי' תימא הלא פרק שני דכריתות
 פריך ולרבא דאמר מחוסר כפורים דזב כזב דמי
 היכי משני ליה ומשנו ביום ארבעים ליצירת זכר
 ומשני ליצירת נקבה ואפשר ליצירת לפתיחת
 הקבר בלא דם ובשמעתין קאמר רבא דלא אפשר
 בלא דם' ים לומר דהתם אליבא דההיא
 ברייתא מיירי רבא ואיהו לא קבירא ליה הכי

אבל בטאלתות ררב אחאי פירש בפרשת כי
 תזרע מתוך ההיא דכריתות דהיכא דהפילה קודם
 סגמרה כורת הולד כגון תוך ארבעים לעבודה
 לא מפתח ואפשר לפתיחת הקבר בלא דם אבל
 היכא שהפילה לאחר סגמרה כורת הולד אז מיפתח
 טובא ואי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם' וקשה
 על זה דהא מפתח חתיכה אם יש עכס טמאה
 לידה ומקתמא היינו קודם ארבעי' לעבודה שעדיין
 לא סגמרה יצירת הולד:

לכל הפירוש' בזמן הזה אין
 דלא בקיאינן בגמר יצירת
 הולד

הלכך

הלכות נדה

הולך חסה סילרה בין וולד קיימא בן כפל אפטר ל
 לפתיחת הקבר בלא דם והרי חסוכות כאלו יולדות
 בזוב מרבי זירא רח' בטפת דם כחררל יושבות ז'
 נקיים ואל' לאחר טבעת ימי' לזכר או טבועים לנקב'
 זריכה לספור טבעה נקיים שלא תראה בהם כלל :
 טהרם אי' קרוי דם טוהר עד שתטבול לאחר טבעה
 לזכר או טבועים לנקבה * ואם יולדת היא
 בזוב עד שיטלימו ימי לדה וגם ימי זיבה ואחריכך
 תטבול דביומי טבילה תליא רחמ' כבית הלל ואפילו
 לא ראתה כלל בימי טבעה ימים ראשונים לזכר אינו
 מן המניין לאבוי אבל לרבא אי' בטבעה ימי לדה
 או בטבועים לנקבה לא ראתה אינה זריכה לספור
 אחריכך טבעה נקיים * ובסמוך אפרש הלכ' כמאן *
 ואחרי שתספור ז' נקיים טובלת ומסמטת עד מלאת
 ארבעי' משילרה זכר או עד מלאת שמנים לנקבה *
 ואפילו רואה דם איך בכך כלום בטביל כך דהכתוב
 קראודם טוהר דכתיב בזכר ושלמי' וים ושלשת ימים
 תשב בדמי טהרה וכתוב בנקבה ופסים יום ושפת
 ימים תשב בדמי טהרה ובסוף ימי טוהר אסורה ל
 לשמש כגון ליל מ' לזכר ופ' לנקבה ואפי' לא תראה
 דמתוך טהורגלה לשמש עד עתה כל ימי טוהר אפי'
 בראיה אחת דם אולי תראה לילה שאחר כן ולא
 אדעתא והרי אז תחלת כדה לפיכך אסורה לשמש *
 וכן אמרי' בערבי פסחי' היושבת על דם טוהר אסור'
 לשמש וכמה אמר רבא עוכה ופי' רבינו שמואל לילה
 אחר כגון ליל מ' או ליל פ' ובס' ר' פי' פירם לילה
 ויום ואינו כראה רבכל התלמוד איך עוכה כי אם לילה
 אחת או יום אח' בלא לילה גבי לפרוש סמוך לוסתה
 וגבי מי טהור גתיו ובית בריו כו' :

הקב' בזוב עסקינן וטבוע קמא פסק וטבוע בתרא
 לא פסק והא קבר ימי לדה טאיכה רואה בהן עולין
 לספירת זיבת' אלמא כי ספר' טבוע קמא סל לידתה
 איך טבוע בתרא סל נקבה טראתיה סותר ספירתה
 והיינו טעמ' לפי' אף על פי שהדם טמא כל מכן סרס
 טוהר אינו סותר ספירתה והיינו טעמא לטיפה דם
 אינו גורם פום טומאה ובתוך טבועים בלא דם היא
 טמאה ולאחר טבועים אפילו רואה היא טהורה עד
 שמנים אבל לאחר ימי טהרה אם רואה אחר ספירה
 קודם טבולה זריכה ז' נקיים אחרים שהרי אם ט
 טבלה וראתה זריכ' ז' נקיים כל מכן אם ראית' קודם
 טבילה דכמה שלא טבלה איך לה להרויח :

פרק בנות כותים

תניא רבי מרינוס אומ' איך לידה
 סותרת בזיבה שאם ס
 ספרה מקצת טבע' או כולן
 ואחרי כן לידה ובטע' לידה לא ראתה אינה סותרת
 אף על פי טראתה תוך השבעה סל לידת זכר או ב
 בתוך טבועים סל נקבה יסלים אחר כן ותטבול
 ומותרת אבעיא להו מהו שתעלה אם לא ראת
 בתוך השבעה סל לידת זכר או בתוך טבועים סל
 לידת נקב' וכי עולין לספירת זיבתה טראתה קודם
 לידה או לא אמר אביי אינה סותרת ועולה אמר
 רבא מכא אמינא לה דתניא אחר תטהר אחר אחר
 לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן ואי אמרת
 אינה עולה אם כן קרויין ימי טומאה ואמאי נאינה ס
 סותרת הא אפסיק להו ימי לידה ואביי אמר שלא
 תהא טומאה מפסקת ביניהן * ואם תאמר
 ולרבא מי טיחא רהא קבר אי אפטר לפתיחת הקבר
 בלא דם והיחך אינה סותרת הא אפסיק להו דם * ס
 טכפעת לידה וזריך לומר רבא אליבא דרבי קובר
 ספיר אפטר למהו פתיחת הקבר בלא דם * ועוד
 מיייתי רבא ראייה מקרא מזובה ולא מלידתה

ע א ואשה היולדת בזמן הזה וספרה ז'
 נקיים כמשפט בטביל חסם
 יולדת בזוב כדפי' לעיל וראתה קודם טבולה אינה
 סותרת כלום כיון שלא ראתה באמצע הספירה וגם
 עדיין עומדת בימי טוהר בתוך מ' לזכר או פ' לנקב'
 טובלת בליל סמיני ומותרת לבעלה ומביא ד' ראייה
 לרב דאמרי' פרק בנות כותים דם יולדת סספרה
 ולא טבלה וראת' הלכו בית שמאי לטנתן לטהר את
 הדם ובית הלל לטמא את הדם לח ויבש מן התורה
 ופריך ללו דאמ' שתיו מעיינות הן אמאי מטמאין לח
 ויבש ומטמי' בטופעת והא כפרה קתני הכא ביולדו'

הלכות נדה

מלדתה ודוּתה תטמ' לרבות וולגת בזוב ואבוי דחי להו' אבוי אמ' מכא אמ' לה' דתניא כימי כדתה כך ימי לידתה מה ימי כדתה אף ראוי לזיבה ואי ספירת שבעה עולה בהן* אף ימי לידתה אף ראוי לזיבה ואי ספירת שבעה עולה בהן ורבי אמ' האמני רבי אליעזר דאמ' מהתיר נמי סתרא' ופריזכי רכיז אפטר מסאי אפס' אמ' רב פסת האמני' אליעזר היא דאמ' רכיז אפטר מסאי אפס' פסח דורות להבי' מחולין ולא מן המעשר' מפסח מכרים מעדיין לא כטוה מעשר רב פפא א' אכילו תימא רבנן דהכ' מודו דרכי דעל כרחיק הקיפן הכתוב כימי כדת דוותה ואם תאמר דסלהי בא סימא אמרינן ימי כדתה שאינה רואה ב בהן עולין למינין זיבתה' יש לומר התם מיירי בטומרת יום כנגד יום רכיז חזיא יום עפירי ויום אחד עשר אי פסקה יום שנים עשר טהורה אף על גב ד דההוא יומא ראוי לנדה דאי חזיא הויה תחלת נדה אבל כיראתה שלטה ימים בתוך ימי אחד עשר לעולם לא תחזור לימי פתח כרות' עד שתשב שבעה נקיים ולכך תאמר שאין ימי כרותה עולין בה ולכך נמי קאמר וכי רכיז אפטר מסאי אפטר דהאילו לא א אפטר סימא הראוי לנדה כשיעלו לימי זיבה גדולה וסלהי בא סימא דתניא שמנה ימים טמאין ושמונה ימים טהורין משמשה ט' ימים בתוך מח' יום ופריך ארבסר הווי פירוש השלשה שלשים שהיו טמאין היו סני' בימי זיבה וששה בימי נדה והח' ימים שאחרי כן שהם טהורים אמרינן שהאחד היה להשלם ימי נדה והשני לשמורה והשבעה טהורין הכותרותיך תשמע' ואמאי הלל האח' היה להשלם ימי נדה והשני לשמורה לשני ימים פראת בימי זיבה ולא תשמע רק ששה ימים באחרונה ומשני זאת אומרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולי לזיבתה ואבפויא להו ימי לידה שאינה רואה בהן מהו שיעלו לספירת זיבתה' ת'ס ראתה שנים ולסליטת הפילה ואינה יודעת מה הפילה אם רוח או ולד הרניזה ספק ליד' ספק זיבה מביא קרבן ואינו כאלל ימי לידתה שאינה רואה בהן עולי לספירת זיבתה אמר רב פפא שאי הכא ראיבא למימי' יולדת זכר ע' דהוי ספק ספקא שאי לא ילדה כלום ואפילו הוא ולד שמא זכר הו' ולכך הכי שבעה יתירי דיהבי' ליה סלקי לספירת זיבתה אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע בעולדת זכר איבא לספקוי אלא שמע מינה ימי לידתה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה פירם ר'שי בהנה דכי אבוי בין רבא אמר

מודו ספיר דימי לידתה שאינה רואה בהן עולה ספיר לספירת זיבה דהכי מוכח ברייתא דסלהי בא סימא ראת סני' ולסליטת הפילה שהבאתי לעיל והא דפליגי אבוי ורבא פרק בכות כותים אליבא דרבי מרינוס פליגי דאמר אין לדה סותרת זיבה תדע חדא דאין רגילות למבעא חדא מלתא בתרי דוכתי בפרק בא סימא ובפרק בכות כותי' ותו דאבוי דא' אינה עולה היאך יחלוק על ברייתא דלקמץ' ותו דתני לראביי אינה סותרת ואינה עולה ולרבא סותרת ועולה למה הזכירו בפלוגתייהו סתירה כלל הלא הבעיא לא ה הויא כי אם מהו שתעלה אלא לרב מרינוס פליגי ד ראיבע' להו מהו שתעלה דמקאמ' אין לדה סותרת ולא קאמר כמי עולה דהא כמו וימי טהר לעלייה כמו לסתירה אם כן כבר אינה עולה או דילמא על כרחיך כבר עולה שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם וכתו' ואחר תטהר וכי תימא מכא אמריבא לה מזובה ולא מלידתה ואיריך דוותה טמא לא רצה לומר רבנן הויא דמקתמ' רבי מרינוס לא פליגי אהר' ואבוי דאמר אינה עולה הוה מצי לאתויי ראייה מברייתא דטוה מנאשה שיצתה מלחה דפרק המפלת דמוכחא כן לא הוה משני רבי אליעזר היא כרסמוך' ולכך נמי אינה עולה עכ' דברי ר'שי' והא דפ' דמוקי היא דהמפלת כרבי אליעזר ראייה מהתיר נמי סתרה והוא הדין שאינה עולה קשה קצת דהא מוקי לה כרבי עקיבא דאמר בעי' ספורין לפנינו ורבי אליעזר פליגי עליה בהא אליבא דרב כדמוכח בפרק בתרא ואם כן לא מתקמא כרבי אליעזר מיהו יש לומר דהוה מצי ל למימ' כבר כרבי אליעזר בחדא ופליגי עליה בחדא איכמי כרבי אליעזר לבמרי ואליבא דרבי חנינא ד דפרק בתרא דאמר אף לרבי אליעזר בעינן ספורין לפנינו ולעיל בראש הלכות נדה כתבתי פלוגתייהו' ורבינו תם פירם דהלכה כאבוי דאמר ימי לידה פ שאינה רואה בהן אין עולי לספירת זיבתה כדמוכח ברייתא דהמפלת' ולכך נמי לא קאמר שמע מינה ארבע הנהו תלת דקדושין ועוד ימי לידתה אין עולי' דפטיטא דין הוא ואיתא ברייתא בסוף בא סימא לא כמו ספירם רב הונא בריה דרב יהושע אלא כמו ספירם רב פפא מס' דאמר ילדה זכר להכי יהיבין לה טבוע סני' לספירת זיבתה דהוי כמו ספק ספקא דפיר' לעיל ועל כרחיך שמא לא ילדה כלל מרקרבה אינו כאלל' ותועל כרחיך לא הדר ביה רב פפא למסרם רב הונא בריה דרב יהושע דהא רב פפא אמר

טבעה נקיים חוששין שמה ילדה וטועה היא לפיכך
 האטה בזמן הזה לאחר שבערו טבעה ימי טומאה
 לזכר ויד לנקבה אם פסקה טבעה נקיים מותרת ל
 לבעלה כל שאר הימים עד מלאות מ' לזכר ופ' לנקבה
 ואף על פי שרואה בהם דם הכתוב קראו דם טוהר
 וכך נמי אם פסקה טבעה נקיים והם ימי טומאה של
 זכר או יד של נקבה ולא ראתה בהם דם מותרת ל
 לבעלה כל ימי טוהר של שלמי' וב' לזכר או פ' לנקבה
 סבך שנו חכמים ימי לידה שאינן רואה בהן לספירת
 זיבתה עולין' וכך נמי אם פסקה שני ימי' או שלמה
 מתוך טבעה של זכר או טבעיים של נקבה מוספת
 עליהן שאר ימים נקיים בימי טוהר שלה' ומותרת
 לבעלה' וכך הלכה וכך אם לא פסקה ז' נקיים אחר
 טבעה לזכר או יד לנקבה ובאו ימי טוהר עדיין היא
 בטומאתה כל ימי טוהר כיון דלא פסקה ז' נקיים לא
 בימי טומאה ולא בימי טוהרה וכן הלכה למעשה שאין
 לסור ממנה ומן ושמאל עכ' דברי לשון רבינו סעדי'
 ג' און מ'כ' וסובר לבמרידימי לידה עולין לספירת
 זיבתה' וכן רבינו חננאל ורבינו שמואל ורב
 אלפס והג' דרב יהוראי' וכן שאלתות דרב אחאי
 כולם פוסקים כרבא עולין לספירתה וז"ת חולק
 ופוסק כאבוי וזהו למד' של יעל תבס' כדמוכחא
 שמעתתא דטועה דהמפלת' ולכך נמי לא חסס נמי
 לומר שמע מינה ארבע תלת דחשוב ועוד ימי לידה
 אין עולין לספירת זיבתה דמלתא דכפטינא היא'
 ופירושו כתבתי למעלה מיהו אין מפס ראי' דרבנלמ'
 הא דמוכרי התנא שנוע מינה רבי שמעון הוא דאמ'
 אקו' לעשות כן שלא תבא לידי ספק שמע מינה רבי
 עקיבא דאמר בעינן ספורין לפנינו' ושמע מינה
 טבילה בזמנה מצוה דהיינו כבית הלל' אבל היאך
 היה אומר שם רבי אלעזר היא שאמ' ימי לידה שאינה
 רואה בהם אין עולין הלא לאבוי לכלוי עלמא אין
 עולין ואי היה אמר שתמ' שמע מינ' אין עולין לאפוקי
 תמאן דאמר אי לאפוקי מרבא דאמר ימי לידה ע'
 עולין הלא לרבא נמי מודה דרבי אלעזר אין עולין
 ולפימה דמדמה תלמודא פלוגי בא' קימן ימי כרתה
 וימי לידתה שאי' סוף קפה לפירם רבינו תם דפסיק
 כאבוי דימי לידתה אין עולין והוא הדין ימי כרתה
 אין עולין' ופירם רש' ימים הראויין לנדה כ'בגן
 ראתה דם תטעיו עטירי ואחר עטר דעתה היא זבה
 גדולה ואם אחריכין ראתה יום פנים עטר ולא יותר
 לא יספור ז' נקיים עד יעברו טבעה ימים הראשונים

אמר פרק בנות כותים דהכא דנין אפטר מטאי
 אפטר אפילו לרבנן דרבי אלעזר משום רעל כרחק
 הקיים הכתוב לידה לזיבה' ואי סבר רב פפא שפיר
 עולין אם כן אמאי דחיק לאוקומ' כרבנן דר' אלעזר
 הלא בלאו הכי על כרחק אחאי כר' אלעזר דווק' דאמ'
 דבר שאי' גורם סותר ולכך אין עולין כדמתרין רבא'
 אלא שמע מינה סבר רב פפא לכלוי עלמא אין ע'
 עולין כאבוי' ואי ברסינן רבי אלעזר גבי סותר
 דהיינו כר' אלעזר בן שמוע לא קסויא היא דהכ' גבי
 דנין אפס' מטאי אפטר היינו ר' אלעזר בן הורקנוס
 בר פלוגתיה דרבי עקיבא פרק התורה והשתא ד'
 דאמרן דהלכה כאבוי דאמר ימי לידה אינן עולין לא
 קסויא אחאי לא חשוב ליה בהדיא יעל תבס' אמ' רבינו
 תם דהיינו לידתה וגם למד' עד כאן דברי רבי תם:
 עוד היה מבי' רואה מדברי רב סעדיה אלע' שחולק
 עליו לבמרי כמו שאפרס' בסמוך' וכר' שאין מדברי
 רב פפא ראייה' דאף על גב דהוי ספק ספקא לא
 הוה לן למימר עולין אי סבירא לן בעלמא אין עולין
 דאי זכר יהבינן לה מטעם ספק ספקא' אם כן
 ניתב ליה נמי קולת נקבה בסוף לידה מטעם ספק
 ספקא שאם תראה יום לה' יוים לא תהא טובלת ל
 לערב ומשמשת דשמא רוח היה' ואם כן יום לה'
 היתה תחלת נדה ויום מ'א' סבועי לדרתה מותרת ל
 לערב' ואפילו הוה ולר' שמה נקבה הוה וסנייהם
 ימי טוהר עד שמיים' אלא מסתמא מספקי' ליה
 אימר זכר היה' ואם כן יום לה' הוה ימי טוהר
 ויום מ'א' תחלת נדה' ונש' לומר דהיינו טעמא דכל
 חומרות דזכר וכל חומרות של נקבה מסתמ' יהבינן
 ליה' דהי מיכיוהו מספקת אם כן לא נכונו דברי
 רב פפא' והיינו נמי טעמא דמתניתין דהמפלת
 ואין ידועמה הפילה תשב לזכר ולנקב' דלא כג' ליה
 בטבע כדיון זכר מטעם ספק ספקא אלא תשב ס'
 טבעיים' דאם לא כן ניתב נמי לה קולת נקבה
 בסוף לידה' ואין סברא לומר דיהבינן לה קולת זכר
 וקולת נקבה דאררבה חומרת פניהם יהבינן לה'
 ואלה דברי רב סעדיה מ'כ':

ע"ש בשאמר

חכמים האם מותרת
 לבעלה לאחר טבעה
 לזכר יד לנקבה: דברים הללו בטנים הראשונים
 בימי אבותיהם הבטנים שאף נספתיהן ועבריהן
 ואמהותיהן היו בקיאים בכל דקדוקי מצות וחוקים'
 אבל בזמן הזה אין האם טהור לבעלה עד שתפקוק

כך

אמרו מטמיה ררבי
יוחנן חשה לא תחוק
בערב שבת ותטבול

למוצאי שבת ותל על עצמך הייך חשה חופפת ביו
וטובלת בלילה והלכתא חשה לא תחוק אלא בלילה
קטיא הלכתא אהלכתא לא קטי' הא דאפשר הא דלא
אפשר ופירט רמי ותמה על עצמך הייך חשה כו'

כלומר בהקטני התירו להרחיק טבילה מחפפתה לא
משום דהכי עריף טפי לחוק ביום דאי חייפא בלילה
מתוך מהירה לביתה לא חייפא פסיר ופירס הא
דאפשר לחוק ביום כגון בחול חופפת ביום היכא
דלא חפס לחוק אלא בלילה כגון טבילתה ליל
מוצאי שבת פאם חופפת ערב שבת לא תהא קמוכ'
לטבילה לכך חופפת ליל טבילת' במוצאי שבת מיהו
היכ פאי' יכולה לחוק אלא בלילה כגון טבילתה
אירע במוצאי שבת והו' יט טריא לחוק בערב שבת
אף על פי שאין החפפה קמוכה לטבילה דהא

פסקינן התם כרב חקרא דאמר דאשה חופפת ב
בערב שבת וטובלת אפילו ליל סני בסבת כו ארעו
סני ימים טובים אחר הסבת להאי פ' מותר לרחוץ
בחמין ולחוק בלילה סמוך לטבילתה אפילו בחול
אלא דעדיף טפי לחוק ביום וכן מסת' ליפנא דקאמ'
חשה חופפת ביו ולא קאמ' חשה לא תחוק אלא ביום
כדקאמ' חשה לא תחוק אלא בלילה וכן התם אבעיא
להו חשה מהו שתחוק בלילה ומייתי' ראייה מעובדא
דאינסי' ביתיה דמר עוקבא דרייקט ועייל רב נחמן
לפוסה ואמ' לה עבדי חסרת דודי חסר ולמה תמתי'
עד למחרי' ובטאלתו ררב אחאי פרשת אחרי מות
מפ' איפכא הא דאפשר לחוק בלילה לא תחוק כי אם
בלילה ולא ביו' הא דלא חפס לחוק בלילה כגון שהוא
שבת או יט אז חייפא פסיר ביום להאי פירוש' אדרב'
אסור לחוק ביום היכ סיכולה לחוק בלילה ורבי' תם
מפרט דלא מיירי כלל בימי החול אלא הכי קאמר

הא דאפשר לחוק במוצאי שבת תחוק בלילה ולא
תרחיק לחוק מערב שבת הא דלא חפס לחוק בליל
טבילתה כגון שהוא יט במוצאי שבת אז חופפת
בערב שבת אף על פי שטבילת' ליל מוצאי שבת אז
ליל סני בסבת והם סני ימים טובים אחר הסבת:

השחא

לכל הפירושים
מותר לרחוץ
ולחוק בליל ט
טבילתה אלא סלפירוס רמי עדיף טפי לרחוץ ולחוק
ביום

הראשונים שהיו ראוין לנדה ואם כן הני נמי דירן
כיון שראו ארבע ימים או יותר הייך סופרת שבעה
נקיים הלא פעמים ימים הראשונים מראת דם הם
תוך י"א ימים וזו אהרון הוא יב ועומדת בימים ה
הראוין לנדה ובשלמא לרמי' כיהא פהרי הוא קובר
דהלכ' כרבא דימי לדתה עולין והו' הדין דימי נדתה
סאיכ' רואה בהן עולין למניין פסיר אבל לרבינו תם
דפסיק כביו דימי לדה אין עולין והוא הדין ימי
נדתה אין עולין לא קשה למנהב סלכו פהרי פירט'
לעיל גבי שמחה ימים טהורין ושמחה ימים טמאין

בעניין אה' הפירוש ימי נדתה ממם גמר השבע' אין
עולין לספירת זיבתה היינו לזבה קטנה כגון ראתה
יום אחד עשר ויום שנים עשר ולא יותר דהשתא היא
תחלת נדה מן התורה וגם כריכה סימור ליום אחד
לראיית יום אחד פהיא זבה קט' וקאמר דאין גמר
שבעת ימי נדה שאין רואה בהן אין עולין לסימור
למאן דרית ליה אבל לפירוש רמי' דהתם קשה דכיון
שראתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום לעולם לא
תהא קרוי' נדה עד שתכפור ז' ימי' נקיים ואמאי קרי
ליה ימי נדתה ועוד קשה תקפי ליה רישא שבע' ימים
טמאין ושבעה ימים טהורי' משמשת רביע יום בתוך
ל' יום משמע דחוזרת חלילה והלא שבעה שלשים
שהיו טמאים היו ארבעה בימי זיבה ושלש בימי נדה
ואם כן שבעה טהורין שאחרי כן לא יעלו לספירת
זיבתה אם כן לא תמנע רביע ימים בתוך כה' יום
שאחרי כן אלא כדפרישית ניהא ועל דברי רבינו
תם שפוסק כאביו בימי לדתה שאוכה רואה בהן
אין עולין אם כן היה נראה להצריך לכל היולדו' שתי
טבילות קודם שתהא מותרת לבעלה אחת לאחר ז'
לזכר או טבועים לנקבה להפלים ימי לדתה שתוכל
לספור אחריהן שבע' נקיים בטביל חסמא סל יולדת
בזוב' ואחרי הספיר' שבעה נקיים טטבול ומותרת
לבעלה דאם לא טבלה קודם הספירה אם כן לרב
דאמר מעיין אח' הוא והלכה כמותו אם כן כל הימי'
קרויין ימי לדה עד שתטבול פהרי בית הלל סברי
דס יולדת טלא טבלה מטמא לה ויבס כדס נדה מן
התורה וטעמא משום דסברי ביומי וטבילה תלא ר
דחמכא פער טבילה קרויין ימי לדה וזהו אין עולין
לספירת זיבה דמסתמא כמו סקרויין ימי לדה
אפילו לאחר שבעה לזכר לטמא את הדם מן התורה
עד שתטבול למה לא יהו קרויין ימי לדה נמי לעניין
בעלה עד שתטבול:

הלכות נדה

מטום אבולי סומרי העיר המחפטים המהלכים ב
בלילות ותקן סיהו טובלות למחר אמר לה רב פפא
לאבוי מכרי האידי לכולהו ספק זבנות סכריכה למכו
סבעה נקיים אפילו בראייה אחת כחדרל ליטבלה
ביממא רטבעה דאוי זבה היא מותרת לטבול ביום
השביעי ואיכר זריכה להמתיל ער הלילה ואיכרה היא
אל סמיני הוא רבלא יום הראייה ספרה סבעה אל
מטום דרבי שמעון דאמר אחר תטהר אחר מעסה
פל טבילה תטהר הזכה אפילו ביום שביעי אבל
אסור לעשות כן לטבול ביום השביעי סמא תבא ל
לידי ספק סמא יבא עליה ויהיה בספק בעל זבה
שאם תראה אחרי כן קודם שתחטך קותרת כל מה
סספרה וכן פירשתי הפטט פל רבי יסמעאל
למעלה בהלכות נדה:

ק א הלכך

האידכא דחשבינן
לכולהו בספק זבו
לספור סבע' נקיים
אפילו בטפה אחת טטבול בליל סמיני לילה סאחר
סבעה ימים ולא ביום השביעי מטום דרבי שמעון
פלא יבא עליה אחר הטבילה ויהיה בספק סמא ת
תראה אחר כן קודם שתחטך ונמכא בעל למפרע
זכה סהרי סתר כל מנינה וכן לא טטבול האידי לל
ביום סמיני וכיום תשיעי כו אם בלילה מטום סרך
בתה סתטעה לומר יום שביעי הוא ותעסה היא כן
ואסור מטום דרבי שמעון סמא תבא לידי ספק ולא
תימא דלא סייך סרך בתה כו אם בנדה סתטעה
הבת על ידי כך לטבול בסביעי לנדה דהו איסורא
דאורייתא סכריך סבעה ימים סלמים אבל בזכה כי
ממי טטעה הבת לטבול ביו שביעי מועלת הטבילה
ואיכו אסור אלא מטום דר' גזירה סמא תסמס ואפי
אם תסמס לא עבר איסורא אם לא תראה בו ביום
לפך תהא מותרת לטבול ביום סמיני ולא סייך סרך
בתה לא היא סהרי רבא אתקין למטבל ביממא ד
דתימכאה מטום אבולי הא לאו מטו' אבולי היה אסור
ובימיו היו כוהגין תקנת רבי זירא לספור סבעה כ
נקיים כדין זכה דהא אמ' ליה רב פפא לרבא מכרי
האידיכא כלהו נסוי ספק זבנות סוינהו ואבוי ורבא
היא חברי ברור אח הו: הלכך אסור לטבול סו אם
בלילה ולא ביום אפי' בסמיני מטו' סרך בתה: ורבי
סמואל היה מכריך לטבול אחר חטטה: אפל

ביום הסמוך לטבילה כדי שלא תמהר עצמה
ולפירוש סאלתות דרב אחאי אררבה אסור לרחוץ
בחמין ולחוף ביום כי אם בלילה הי' טבולה לחוף
בלילה הילכך טוב ונכון שתכנס בחמין ביום בעוד
היום גדול ותחוף עצמ' בנחת ולא בחפז ולא תבא
ער הערב וחף רב אחאי דאסר לחוף ביום כי יוצאה
בעוד היום גדול
הערב מורה דסרי וסיכא סחל ליל טבילתה במוכאי
סבת או במוכאי יום טוב לכל הפירושים חופפת
בליל טבילתה ולא להרחיק החפ' מערב סבת אך
טוב ונכון שתרחץ מערב סבת כל גופה בחמין
וראסה וכי יהיה מוכאי סבת תחמס קומהומוס
או קדירה מלאה מים חמין ותספספ סס גופה וידיה
וגם תסרוק עוד ראסה היטב במסרק ואם הוא יט
במוכאי סבת או חל טבילתה ליל סני בסבת וסני
ימים טובים ארעו באח' בסבת סאיכה יכולה לרחוץ
בחמין סלל ולא לסרוק סלל ראסה אז תרחץ בחמין
היטב מערב סבת ואת גופ' ואת ראסה ותחוף עצמ'
ולא תבטל העוב' אך תסמור עצמה בימים סבכתיס
בכל היכולת מכל טנוף ובליל טבילת' תסרק ותחפוץ
סנייה היטב מפני המאכל סאלכה בימים סבכתיס
פלא יסאר לה פירורי' ולא בסר ולא עצם שאם היתה
בסעת טבילה בין סנייה סיה חכיה דכיה רביאית
מים לא בעינא בין סנייה מיהו מקום ראוי לביאית
מים בעיכא רמעט בספתחו פל רבי טטבלה ומכאה
עצם בין סנייה והזריכה רבי

טבולה אחרת:

אמר רבי יוחנן נדה בין
בזמנה כגון ב
בסביעי בין פלא
בזמנה אם תאחר יותר לא טטבול לא בלילה מטום
סרך בתה בסביעי לא טטבול דאורייתא ער ליל ס
סמיני סכריך סבעה נקיים סלמים לילה ויום אלא
אפילו בסמיני ובתשיעי לא טטבול ביום מטום סרך
בתה סתהא בתה סבורה סהוא יום שביעי ותעסה
כן היא לעצמה ותטבול יום שביעי:

אחזקין

רב אירי בר אבין
למטבל ביממה
דתימכאה מטום
ארוותא רב אחא בספוכא' מטו' גכבי רבא במחנא

הלכות נדה

אבל במקו' שיש לירא ללכת בלילה או מחמת שומרי העיר או מחמת פריצי גזים או בית הטבילה רחוק אז מותר לטבול ביום שמיני כדאמרן ורבינו מסולם התיר בעיר שהיה לחוש ממנו גכפיצאבולי לאשה אח' שתחוף בערב שבת שהיה שביעי פלה ולטבול למחר ביום השבת שהוא יום שמיני ורבינו תם ואמר לו משום דתרי קולי צבת אחת לא אפכחן השרי ת תלמוד' חדא לקולא לטבול ביום דאיכ' למיחם משום סרך בתי וקולת הרחקה חפי' מטבילה כמו לחוף בערב שבת ולטבול למחר זה לא מצינו:

קב וצריכה

בטעת טבילה להרחי' ירכותי' שלא יגעו זה לזה ולא לגופה ולפסוט זרועותיה מעל גופה כדי שיכנסו המים בכל מקום כדאמר ריש לקיש אשה לא טבול אלא דרך גדילת' כדרך שרגילה להיות מכל מקום בנת הסתרים והיו זאין קפידא אם איך המים באין עם רק שיהא ראוי לביאת מים כדתנן במסכ' נבעי' האיט' כר' כעורר וכמוסק כעורר לענין בית הערוה צריך לכופ' עצמו כאלו הוא עורר כדי פיראה הכהן את הכגע ואם איך יכול לראות בענין זה ט טהור אינו צריך לכופ' יותר דבית הסתרי' הוי וטהור וכן במוסק זתיס צריך לפסוט זרועותיו כדי לראות בית הסחי והאשה כעורכת עינה וכמניקה את בנה צריכ' להגביה את דריה וכן לענין טבילה צריכה להגביה דריה ושלא תדחק ספתותיה זוזו אלא ברפיון ושלא תעמץ עיניה ביותר כדאמרין עמצה עיני' ביותר פתחה עיני' ביותר לא עלתה לה טבילה ותנן במס' מקווי' וז' כנה עברה בפיה קרצ' ספתותיה לא עלתה לטבולה דכע' דראוי לביאת מים בעי' כמו ראוי לביאה אמר רבא אשה צריכה סתריה קמטיה במי' להדיח בית הסחי ובית הערוה ותחת ירכותיה מפני הזעיה והטנוף ולקרי' סיכי' שלא יהיה לא דבר מאכל ולא עשם בין סיכי' שהרי עפחתו של ר' מנאה עשם בין סיכה והצריכ' דבי טבילה אחרת וכל אלה משום דבעינן דאוי לביאת מים:

אמר רבא

טבילה ועלתה ונמצא עליה דבר חוצץ אם באותו היום שהפכה טבילה אינה צריכ' לחזור ולטבול ואם לאו צריכ' איכ'

דאמרי אם קמוך לחפיפה טבילה אינה צריכ' לחזור ולטבול והא דאמרין פרק קמא דחולין טבול ועלה ונמצא דבר חוצץ לא עלת' לו טבילה עד שיאמ' ברי לי שלא הייתה בשעת טבילה הת' מיירי כשלא טבילה קמוך לחפיפה איכמי התם לטהרות דמחמיר והכא לבעלה איכמי התם לטהרות ומיירי בלא חפף כלל לכך צריך ברי לי דלעוסקי טהרו' לא הצריכו לעשות חפיפה רק לעיני כדאיתא בירושלמי פרק כל טעה נדה חושפת וטובלת כהנת איכ' חושפת לפי שרגילה ותרירה בטבילה לא הצריכה חפיפה נדה כהנת חושפת שלא תחלוק בין נדה לנדה ורבינו תם מפרש דחפיפה אינו צרי' רק בראש ולא בשאר הגוף ולכך התם מיירי שמצא בגוף שלא חפף לכך צריך בריא לי והכא מיירי כשמצא בראשם שחפף ותרע דלא א אפכחן חפיפה אלא במקום שיער' לא תחוף אלא בחמין אבל בקריי' לא משום דמסרו מזיח לא תחוף בכתר דמקטר הלל חופף ראשו בחלק' אביסי והוה חיוף רישיה כזיר חופף פרק משילין לא יחוף ראשו בארמה ועוד דאמרין אשה מדיחה בית קמטיה ומשמ' אבל שאר הגוף איכ' צריכ' להדיח ועוד דעיקר תקנת חפיפה תקין עזרא כדאי' פרק מרוב' וקאמר התם עזרא תקן חפיפה דילמא מיקטר דמקטר לא צריך אלא בשיער מיהו הרב רבי' שמחה פירש בסם דם במחזור שלו שפלי בו הלכות נדה ופירש דחפיפה צריך הגוף כדאיתא פרק כל כתבי הרי שהיה עם כתוב על בשרו לא יחוף וליתא לא בהג' לא ירחוץ ולא יסוך ועוד הביא ראיה דאמר פרק קמא דכתובה משחא דחפיפת' קאמר מר מיהו דילמא בגירוז טיס לו חטטין בראש ועוד הביא דאמר עבדי חקרת ט טקריי חסרון דורי חקרת ואי לא הוה צריך לחוף אלא ראשו גרידא מי הוה צריך כולי האי מיהו רבינו הנכאל פירש דורי חקרת להחם חמין ל להסליך במי הטבילה מפני הכנה ולפירש דמינמי שפירש לרחוץ בחמין ים לומר שלאחר שתעלה מימי הטבילה שפונכי' תכנס בחמין להחם גופ' וטרסקי פירש רבינו סעדיה מקרקות:

קג הלכך

מכל מקום נכון להחמיר ולעשות חפיפה בכל הגוף ולרחוץ כל גופה בחמין וכן ראשם לרחוץ בחמין

הלכות נדה

במחמ ולקרוק במסרק פן יתערבו השערות ויקצרו
 זה בזה דאמר רבה בר רב הונא כימא אחת קטורה
 חוצבת סתים אינו יודע אבל לא תרחץ במים בונכין
 ולא בכתר ובאהל כדאמר רבא אשה לא תחוף לא
 בנתר דילמא מיקטף ולא באהל דילמא מסרדין
 וצרי להם: רגל ומכה פעליה כדאמר רמי בר אבא
 האי ריבדא רכוסילתא עד תלתא יומי לא חייבא ד
 דעדיין לא הוא הגלד פעל המכה על הקזה מכאן
 ואילך חייבא שנעמה יבם וכדבין בדוחק אל הבשר
 ואפילו מצטער אם יסיר הגלד מעל המכה או א
 אבעבעות או שחח דעתה לא היה דעתו להקיד
 וקרוי אינו מקפיד מכל מקום רבילות הו להסיר הכל
 או ימתין עד שירפא ויכול להסיר בקל כל זה פירם
 מורי רבינו בתשובה אחת ובמסכת מקואות
 תנן אלו שחוצבין גלדי צואה פעל בשרו וצואה פ
 שתחת השפופר והתם תנן אלו שאין חוצבין לכלוכי
 צואה פעל בשרו וצואה שתחת השפופר וזאת מיירי
 בלא ואלו יבם היינו גלדי צוא ובצק שחוצבין: אמר
 עוקבא לפלוג טבעי אינו חוצץ יבם חוצץ פיקציה
 ובמסכת מקואות תנן לפלוג טבעין אינו חוצץ ולא
 מפלוג בין לח ויבם מכל מקו בלא מיירי: דהתם תנן
 לפלוג שחץ לעין חוצץ והיינו טעמא שבאותו שבתוך
 העין שמתו הוא לא שסדמעה מלחלחו לכך לא חטט
 לפרט דמיירי בלא ואותו שחץ לעין שמתו יבם:

וצריך לשפסוף בידיה בתוך החמץ כל בית הסתרי
 טלה כדי להעביר הזוהמא כגון בית הסחיובית ה
 הערוה וקביב ירכותיה דאמר רבא לעולם ילמוד אדם
 בתוך ביתו להדיח קמטיה במים ואף על גב דבית
 הסתרים אין צריכין שיבאו המים בהן מכל מקום
 ראוי לביאת מים בעינן ומהאי טעמא צריכה ל
 לחצוץ סנייה שלא יהא טוס עכס וטוס דבר מאכל
 דהא מעשה בשפחה של רבי שמעון עכס בין סנייה
 לאחר הטבילה והצריכ רבי טבילה אחרת:

קד וצריכה

לחתוך צפרכיה
 זכין הוא מנהג
 ונראה דהיינו טעמא מסוס הטויט שתחת הצפרכים
 אבל מסוס השפופר שיהו גדול יותר מדאי חוץ לבשר
 ועתיד לקוצבו בלאו הכי וחוצץ הוין כראה טעם זה
 שהרי שערות ראשו שגדולות יותר מדאי ועומדין ל
 ליקצץ והלא אין רבילות לבלחץ בסעת טבילה ועוד

אמרינן במסכת מקואות ומייתי לה פרה בהמה ה
 המקשה כל דיות הכלים שעתיד לקצץ מטבילין עד
 מקום המרה וחכמי אומרי עד שטיבולו כולו אלמ אין
 העורף חוצץ מיהו מורי רבי מוקי לה בידות הכלים
 שהן בחליות כגון פלסלת ברזל שהוא בטבעות ק
 קטנות משום דקסיה ליה מאי טעמא דרבי מאיר
 דאמר עד מקום מדה והלא העורף שאינו מטביל הוא
 לעיקר כליו ולא באו עם מים אבל אי בחליות מיירי
 שפיר והא דתנן התם בקיפא פלסלת דלי גדול א
 ארבעה טפחים ושל קטן עשרה מטביל עד מקום
 המרה רבי טרפז אר עד שטיביל לכל הטבעות מכלל
 דתק סבר אינו צריך להטביל עד חצי הטבעות עד
 מקום שעתיד לקוצבו ומורי רבינו בטבעות של
 דלי טקופרין בו החבל להורידו לבור ואותו טבעת
 עשוי בחליות מטבעות קטנות מכל מקום כראה ד
 דמנהג שחוצבין הצפרכי בסעת טבילה אינו אלא
 מפני הטויט שתחת השפופר דומיא דשערות ארוכות
 שאין מנהג לבלחץ בסעת טבילה ואם כן אם אירע
 טבילה בחול המועד שאז חוספת עכמה בחמץ וא
 ואסור לחתוך צפרכי במועד סני לנקר בטוב ולחכות
 הטויט שתחת השפופר והבא להחמיר יחתוך צפרכיה
 בפיניה או דרך סניו דבמועד קטן אמרינן דאינו א
 אסור אלא בגוסתרי במספרים ושמא הוא הדין
 בסכין כי רבילות הוא לבלחץ בסכין או שפחתה
 גויה מבלחם לה וכך ככון לעסוף ואף על גב דאמירה
 לגוי טבות בהלכות מועד הכא במקום מזה פרי
 זיותר טוב בעינן זה ממתעבם היא בעצמה:

קח ואם

יש לאשה קוץ
 תחוב בשפחה
 ופעמים שאינה
 יכולה להסיר את הקוץ כולו וכפאר מקצתו בתוך ה
 הבשר בזה פנינו במסכת מקואות בסופה חץ שהו
 תחוב באדם בזמן שהוא כראה חוצץ אם אינו כראה
 טובל זאובל בתרומתו ואלו בתוסף תניא חץ תחוב
 ביריכו רבי אומ' אינו חוצץ וחכמי אומרי חוצץ ברא
 בשל מתכת אבל בשל עץ חוצץ אם קרס עליו העור
 דברי הכל אינו חוצץ ונראה למורי רבינו דברייתא
 מיירי אם לא היתה הקרימה של עור אבל אם הכל
 כך בעומק כרא' שאינו חוצץ אפילו בלא קרימת עור
 ברמסמע בסוף המעכה: האשם

שהטתינה ומצאה
 דם בתוך המי ר
 רגלים טנינו האטה עושה זרכיה בספל וראת דם
 רבי מאיר אומר עומדת טמאה יוסבת טהורה
 רבי יוסי אומר בין כך ובין כך טהורה ואמר רב יהודה
 אומר שמואל הלכה כרבי יוסי וכך נמי אמרינן אורי
 רבא לקולא כרבי יוסי וטעמא דהרם לאו מן המקור
 בא אלא ממי רבליט ובערוך פירם נבוסטרי כלי ס
 פטמו כך סקיל טופריה בלסוף ארמי מסמל רמיוחד
 לכך אב לסכין ורמי שרי וליטול כפרניה זו בזו פירם
 רבא אב רשרי מדלעניי עבת לא מחיי טמאת בהכי
 פרה המכניע לרבנן ולרבי אלעזר ועוד אומר מורי
 הגבור ראיך לחוס כל כך אם תחתכם בסכין אפילו
 לא יחשב סווי וצירושלמי בפרק המא דמועד קטן
 קתני בהרי תכטיטין שהאטה עושה במועד וכוטלת
 טערה וכפרניה מטמע דלאטה שרו רבנן בלא שום
 סניו כמו בכחול ופיכוס ושאר
 תכטיטי המכוין סם :

תנו רבנן

הרואה דם מחמת
 תשמים פי' שלאחר
 טעמשה ראתה דם מיד או אחר זמן טכעטה בכך
 אסם תלוי או נמצא על פלו פעם ראשונה טנייה
 וטליטית מכאן ואילך לא תשם אלא תגרם ותנשא
 לאחר נטאת לאחר לטליטי וראת דם מחמת תשמים
 משמת פעם ראשונה טנייה וטליטית מכאן ואילך
 לכ תשם עד שתברוק עצמה כיצד בודקת עצמה
 מביאה טפופורת פירם קנה של אבר ופיה רכוף ח
 חלק סלא יסרט הבשר ובתוכה מכחול ומוך מונח
 על ראשו אס נמצא דם על ראס המכחול בירוע
 טבא מן המקור ואס לאו בירוע טבא מן הצרדין
 ונאמת: אטה לומר מכה יס לי באותו מקום שממנה
 יוצא הדם ופריך תלמודא ותברוק עצמה מביאה
 ראשונה של בעל ראסון לפי שאין כל האכבעות
 טוות ותברוק עצמה מביאה ראשון של בעל טליטי
 לפי שאין כל הכחות טוות פירם רשוי דהכי פריך
 תלמודא מעיקרא תברוק מביאה טליטית ואמאי ת
 תגרם ומסני אין כל האכבעות טוות וכיון דמהאי
 טעמא מנינן להתיירה לטני בלא בדיקה מוטב ס
 שתגרם ותנשא לאחר עד שתחזק בב' אכבעות
 ולא תשא לראסון בטגנת כרת מטמע לפירשו

לראסון אסור מתשמים טליטי ואילך ואפי' בבדיקה
 סן תהא בטגנת כרת וזהו חומרא גדולה וקטה
 לפירוש דמטמע רכמו תברוק מביאה ראסון דבעל
 טליטי דפריך אמאי טרינן לה בלא בדיקה ומסנו לפי
 שאין כל הכחות טוות ולכך מותרת ומסתמא הכי
 אזלא פרכא קמיייתא דפריך למה מותר לטני בלא
 בדיקה ולכך מסני שאין חזקת הראסון מועלת
 לטני לאסורה לו בלא בדיקה כיון שאין האכבעות
 טוות ולא בלא לתרץ דלכך אסורה לראסון אפילו
 בבדיקה ויס לישב פירושה שתהא פרכא קמיייתא
 ותצנכה בפטניה וגם דומיא דפירכא בתרייתא

והכי פריך הא פטיטא מדקתני ברישא תגרם
 ותנשא לאחר ובסיפא תני עד שתברוק אס כן בהך
 בדיקה לא טרינן לה לראסון פן יטעו בבדיקה ותהא
 בטגנת כרת אי יוכלה להיות בלא בדיקה על ידי כ
 נסואי לטני לא הא קטילא לי ותברוק קוד שתנשא לטני
 ולמה מותרת לטני בלא בדיקה הלא כבר הוחזקה
 על ידי הראסון וכמו שאין היתר לבעל רביעי בלא
 בדיקה כך תהא אסורה לטני בלא בדיקה והואיל
 וזרכיה בדיקה קודם ביאה ראשונה של טני אס כן
 תהא מותרת גם לראסון בבדיקה ראשונה דלא ע
 עדיף טני מראסון כי הוי דלא עדיף בעל רביעי
 מבעל טליטי אלא מותר לבעלה טליטי ואס כן
 אמאי תגרם מראסון ומטני אין כל האכבעו טוות
 ולא מקריא מוחזקת על ידי ראסון לגבי טני ולכך
 מותרת בלא בדיקה לבעל טני והואיל טסם לה היתר
 בלא בדיקה לא טרינן לה לראסון על ידי בדיק' כאן
 שהוחזקה לו פן יטעו בבדיקה ותהיה בטגנת כרת
 אבל כי נטאת לבעל טליטי דהוחזקה בין באכבעות
 בין בכחות שאסורה אפילו לרביעי בלא בדיקה
 לכך טרינן ליה תותיה בעל טליטי על ידי בדיק' ולא
 תגרם דלא גרע בעל טליטי מבעל רביעי :

חשתא

לפירוש זה ספירסנו לדרבי
 רשוי פירכא קמיייתא כפטטו
 ודומיא דפרכא בתרייתא
 יס להחמיר באטה שראת דם מחמת תשמים טלטה
 פעמים שאסורה לראסון אפילו על ידי בדיקה
 מיהו יס להתיירה ולומר כי רוקא באטה סלא ממשה
 מעולם לבעל זה בלא ראית דם לבעל זה אין ל
 להתיירה לראסון על ידי סמך בדיקה כאן סיכולא
 להיות

הלכות נדה

להיות מותרת לבעל הסני בלא בדיקה דבהכי מיירי
ברייתא זורגרים רבינו חננאל :

חנו רבנן

אשה כשאת
לראשן וראת
דס מחמת

תטמים פעם ראשונה. סנייה וסליסית תתגרם
ממסמע מתחלת כסואיה הורגלה לראות בסעת ת
תטמים ועתה אירע כך שראתה דס מחמת
תטמים שלשה פעמים יש לסמוך על הבדיקה שאם
אין הדס בראש המכחול הוי הוכח שמן הצדדין בא
הדס מחמת המכה וחולי סבא לה מחדש ולא טעין
בהאך בדיקה כי למה יש לי לומר סנסתנית זו האשה
בחכס מכמו שהרובלה עד עתה ולומר שה' בא מן
המקורי. מיהו אין להתירה לראשון ולסמוך על דבר
זה כי אינו פשוט כס ועוד דתניא בתוספ הרי שהיתה
בסאת והיתה רואה מחמת תטמים כו מממע לאחר
זמן מרובה שכשאת אירע לה כך : אמנס קשה על
פיר זה ספירטתי לרברי לסי דמסתמ' אס היה חוסס
בבדיקה זו פז נטעה בה ולכך אסורה לראשון א"כ
לא היינו מתיירי אות' לבעל שלישי ע"י בדיקה לסמס
פעס דביעית כי מחמת תקנת כסואי האשה אין לנו
להתיר חסס איסור בבדיקה. אס כז גס לראשון
תהא מותרת ועוד אס לראשון אסור' אפילו בבדיקה
אס כז לבו סל בעל שליסי נוקפו ופורס : לכך נראה
לפרס הכי ודאי אס רוצה לבדוק עצמה וליסאר ל'
לראשון הרשות בידה כמו שמותרת לבעל שליסי ע"י
בדיקה אלא הא קשיא למה מותרת לסני בלא בדיק'
הלא הוחזקה כבר שלש פעמים אס כז ותברוק ע
עצמ' תחלה : ומסני אין חזק' בעל ראשון קרוי חזקה
לבעל הסני דאין כל האכבעות סוות זאפילו ראתה
לראשון מן המקור חולי לא תראה לסני : ומה סלא
פירס התנא הבדיקה לאחר סליסית סל ראשון כדי
ליסאר לו כמו ספי' לבעל שליסי נר' מסוס עצה טובה
דהסתא מותרת לסני בלא בדיק' מטעס ספק ספיק'
סמא לא בא הדס מן המקור אלא מן הצדדין זאפילו
בא לראשון מן המקור סמא לא תבא לסני דאין כל
האכבעות סוות : אבל אס היתה בורקת לראשון
ותראה הדס בראש המכחול דהסתא כתברר סמן
המקור בא לא תהא מותרת לסני מטעס לחוד דאין
כל האכבעות סוות ולפירו זה אס אזהבת את בעלה

ורוז' ליכנס בספקאם סתהא אסור' לכל ארס ועגונה
כל ימיה אס תראה דס בראש המכחול הרטו' בידה
לבדוק עצמה תחת הראשון וכז מממע בתוספתא
דמותרת לראשון בבדיקה דקתני עד כמה מותרת
ליכנסא עד שלס' יתר מכאן אסור' לסמס עד סתברוק
ולא מפרס עד כמה אסורה בביאה רביעית דראשון
אך בבדיקה מממע דמעיקרא מסוס היתירא בלא
בדיקה מתיניא אבל אין סברא לומר כי אפילו בדיקה
עצמה וכתברר סבא מן המקור על ידי סמצא דס
בראש המכחול מכאן ואילך מכל מקו' תהא מותרת
לסני מטעס לחוד דאין כל האכבעו' סוות והברייתא
דקתני תתגרם מראשון ותנשא לסני ואינו מזכיר
בדיקה ליסאר לראשון אס לא נמצא דס בראש ה
המכחול דאז בא מן הצדדין ולא מן המקור ואס נמצ'
בראש המכחול דאז בא מן המקור אז תנשא לסני
מסור' עצה טובה קא מסמ' לן רטוב לה ליכנסא לסני
בלא בדיק' טענה עומדת תחתיו בהית' גדול ופשוט
על ידי ספק ספיקא כדפריסית לעיל אבל אס תברוק
עצמה ונמצא בראש המכחול וכשאת לסני אין כאן
כל כך היתיר פשוט סאין כאן רק ספיקא אחת אף
על פי שמותרת לו בכך זה דוחק לומר : מתחלת
השמועה פירס רבינו יצחק ברבי סמואל זכרונו ל'
לחיי העולם הבא :

קו והשתא

אסיקנא אשה סרואה
דס מחמת תטמים ע
מותרת עוד לסמס
עדי' ראתה מחמת פעס סנייה לאחר סתטהר ואס
תטמים מותרת עוד פעס סליסית ואס עדיין ראתה
מחמת תטמים לפירוס רבינו סלמה אסורה לסמס
עוד לבעל ראשון זאפילו בבדיקת הכנסת מכחול
בסופרת אבר כיון סהחזקה לו בסלשה פעמים :
וגס יכולה למצא היתר לעצמה להתגרס וליכנסא
לסני בלא בדיקה אבל לפיהפטס כמו שמפרס מורי
רבי' מותרת לראשון על ידי בדיקה סתמים ספופרת
סל אבר באותו מקוס ובתוסה מכחול ובראשה מוך
אס נמצא דס בראש המוך כתברר הדבר סמן ה
המקור בא ואסורה : ואס לאו כתברר הרבר
סמן הצדדין בא ומותרת : אך אס נמצא ההס
בראש המכחול טענה אסורה לראשון אסור' לעצמ'
גס לסני ולא כתיובה מטעס לחוד סל

הלכות נדה

הזהר לבעלה יכולה לחוף ליל מוצאי ט' באב ולטבול ויאם איך לה פכאוי בלילה תוכל לרחוץ ולחוף ערב ט' באב כדי שיהא כקל לה עדיין לחוף קצת ליל מוצאי ט' באב ולטבול:

אמר

רבא תבענה לינשא ונתפייסא ריכה לינשא טבעה נקיים ר רבינ' אינשא ליה לבריה בירב חביב' כי מטא ליום ארבעה זמן כסואיף אמר ליה נכטור מר עוד ארבעה יומי אחריו אמר ליה מאי טעמא אל' לא סבר לה מר להא ררבא תבענה לינשא ונתפייסא ריכה לינשא טבעה נקיים אמר ליה אימר דאמר רבא בגדולה דסכיחי בה דמים אבל בקטנה לא אמר אל' בפירוש אמר רבא לא סכא גדולה ולא סכא קטנה גדולה ט טעמא מאי דמחמדא קטנה כמי חמודי מחמדא:

קט הלכך

כל אשה הרובה לינשא או בתולה או אלמ' או בעולה או גרוסה בין גדולה בין קטנ' צריכ' לברוק עכמה טבעה ימים ולספור טבעה נקיים קודם ש תבעל לחתן אף על פי שלא ראתה מעולם כי סמא תראה דם מחמת חמוד' ואם ראתה ואיך פכאוי להמתין יותר הכסואיף החתן אסור לינשן בחרר טהכלה סם אל' אס כן יש אחר עמס באותו חרר כיון שלא בא מעולם אל' אשה זאת א אסור להתייחד עמה אולי יהא יברו תוקפנו ובא עליה באסור כדאמרינן פרק קמא דכתובות אס פרסה כדה הוא ישן בין האנשים והוא יפול בין הנשים:

אל כל האצבעות אינם שוות וצריכה להיות עגונה כל הימים כך פירשתי לעיל והני מילי שרואה מיר לאחר תשמיש או אחר זמן כדי שתדרר מן המטה דהוי חייב אשם תלוי וכל טכס כשנמצ' הדם על סלו כשפירש ממנה רכי האי גונא קרוי רואה מחמת ת תשמיש ואסורה לו לאחר שלשה פעמים אבל אחר זמן תשמיש יותר מן הזמן ספיר' אינה אסורה לו בכך ואפילו פעמים רבות אל' מותרת לו לאחר טבעה נקיים ואם יש רופא ססבור לרפותה לעבור הדם מלבא בתשמיש טוב הדבר לנסות הרפואה לאחר פעם ראשונה או שנייה קודם שהוחזקה אבל לאחר פעם שלישית ססבור הוחזקה צריך עיון אם תוכל לסמוך על הרפואה אפילו הוא רופא מומחה בדבר זה ולשמט אחריו כן פעם רביעית:

קח כל

חייבי טבילות טובלין כדרכן בין בתפענה באב בין ביום הכפורים אומר מורי רבינו יצחק ברבי אברהם רדה שאירע טבילתה ליל ט' באב אסורה לטבול ולית הלכתא כהך ברייתא דפרק כל כתבי הקדש דהא פליג עלה במסכת תענית רבי חנינא סגן הכהנים דאמר כרי הוא בית אלהינו ל לאבר עליו טבילה אחת בטנה ואמ' עלה בירושלמי פרק שני דביצה הורה רבי לוי כהדא רבי חנינא סגן הכהנים וגם בלא ירושלמי כראה כן רדווקא בימי התנאים שהיו עוסקים בטהרות ואפילו בט' באב צריכין טהרה כדי להתעסק בטהרות לכך מ מותר לטבול בלילה אל ליל תפענה באב אבל בזמן

סליקו לה הלכות נדה

וכתב

לה ספר כריתות ונתן בידה
 וגו' פרק המביא ב' אמר רב
 חסדא ויכלילא למפסלינהו ל
 לכלהו גיטוי אמר רבא מאי טעמא אי משום דכתיב
 וכתב לה והכא איהוי כתבא ליה פירוש כותמת סכר
 הסופר דילמא אהקניו אהקנו לה רבנן משלה דהפקר
 בית דין הפקר אלא משום דכתיב ונתן והכא לה יהיב
 לה מדיי טיהא חשוב כתיבה כגון סוה פרוטה דילמא
 כתיבת הגט הו' דהא שילחלו מתם כתבו על איסורי
 הכאה כסר אלמא כתיב מקריא בכל סוה וכן ראשית
 דגנך ונתן לו הוי כל סוה כדאמרינן חטה אחת פ
 שוטרת את הכרי וכן שלף איש כעלו ונתן לרעהו
 ואמרינן בהזהב קונין בכלי אף על פי שאין סוה
 פרוטה והא דבעינן שלם על שלם בסודר סקונין בו
 כדאיתא פרק שנים אוחזין היינו למקרי בלי דומיא
 דבעל אבל חשיבות שלם לא בעי בכתיבה דקל ואשר
 יתן ממנו על זר הוי בכל סוה ואפילו למאן דאמר
 בכזית בפרק קמא דכריתות היינו משום דסיכה היא
 זו וסיכה משמע בכל סוה ואפקה בלסון כתיב למימ'
 דכתיבה חשובה בעינן וכן לא יתן עליה לבונה
 אמרינן פרק כל המכחות דבעינן כתיבה חשובה ב
 בכזית היינו משום דכריש כתיב לא ישים עליה שמן
 ובסיפיה שני קרא בלסון כתיב לאכרוכי כתיב חשוב'
 דהיינו כזית דומיא דכתיבה דוכתב לכהן את הקדש
 דאמרי רבנן פרק כל המכח' בכזית מדכתיב ואיש
 כי יאכל קדש ואי' אכילה פחותה מכזית ואפילו אבא
 שאול דאמר התם ונתן כתיב ואין כתיבה פחותה מ
 מסוה פרוטה י' יש לומר דיליף מגזיר' סוה דחטא חטא
 כתיבה דתרומה מוכתב דכתיב גבי מעילה והתם
 כתיב ואשר חטא את הקדש ושלם ואין תשלומין שייכי
 בפחות מסוה פרוטה כך פירש מורי רבינו:
 רמי בר חמא היו מוחזקין בטבלא
 שהיא סלה והרי היא יוצאה מתחת
 ידה מהו ועדים חתומים בה או הוה ערי מסירה כ
 כסתתן הבעל הטבלא לאשה אבל אינן יורעין את
 תחלה נתנה האשה הטבלא לבעל או לא דהא כתיב
 וכתב ונתן הכל משל בעל מי אמרי' אהקניו אהקיתא
 ליה תחלה או דילמא אשה לא ירעה אהקניו . פירוש
 בדברים שסופן לחזור לה ואינה מקנאה לבעל אלא

דכך הערמה לקיים וכתב ונתן דמכל מקום הדבר
 ישוב אליה וזה לא ירעה ומסיק דירעה ספיר מרתכין
 האשה כותבת גיטה ומשמע ליה בקלף סלה כיון
 שהיא כותבת ופרק גט פשוט תנן כותבין גט לאיש
 אף על פי שאין אשתו עמו כו' והבעל נתן סכר ומפ'
 בגמ' מאי טעמא דכתיב וכתב ונתן והאידנא יהבא
 ליה לסכר דתקינו לה כי היכיר דלא לשהוי' וליעבא:
בסק
 הלכך הרובה לכתוב גט לאשתו
 כר' שהיא הקלף והדיו משל בעל
 דהא וכתב ונתן כתי' . ואפי' בטבלא שהיא של אשה
 תחלה וגט כתוב עליה מספקא ליה אם כר' להביא
 עדים שהאשה הקנתה תחלה הטבלא לבעלה כ
 כמשפט וגם סכר הסופר מן הדיון על הבעל לתת
 כדתיבן פרק גט פשוט ומוקי טעמא משום דכתיב
 וכתב ונתן מכל מקו' אם נתנה האשה כסר כדאיתא
 התם תקינו רבנן דיהבה סכר הסופר אם חפצה
 דלא לשהוי' וליעבא . וכן דאמר רבא לרב חסדא
 פרק המביא טעמא דהיינו טעמא דאקנו רבנן זוז
 משל אשה אל הבעל דהפקר בית דין הפקר ובהכי
 מקיים שפיר ונתן אבל בקולמוס נראה שאין לחוש
 אפילו איך של בעל דאיך כאן חסרון הנכיר במה ב
 סכותב בו הגט:

בסק

חנן

פרק המביא שני' כותבי' גט על קרן
 של פרה ונותן לה את הפרה ופריך
 בגמרא אמאי ונתן לה לפרה לאחר כתיבה לקשייה
 לקרן וליתבה כיהלה ומסני אמר קרא וכתב ונתן
 מי שאינו מחוסר אלא כתיבה כתיב' יבא זה שמחוסר
 כתיב' וקציצה . פי' ר' אלכ דאם כתבו גט בכייר גרול
 ואחר כך חתכו הכייר חלק איך בכך כלום ולא מקרי
 מחוסר קציצה אלא בדבר בעליו חיים כגון קרן פ
 פרה או מחובר לקרן כגון סכתבו על אילן וקצבו
 דהכי יטקו אבל במילי אחרוני לא תרע דהא בסמוך
 קאמר . כתבו על עלה של עציץ נקוב אביי אמר כסר
 דיהיב לה כיהלה רב אמר פסול סמא יקטום אבל
 עלה של עציץ שאינו נקוב משמע דאף לרבא כסר
 דאפילו קטום ליה איך מקרי מחוסר קצי' כיון שאינו
 יונק וגם מעשה היה בימי רבי' יצחק בר מנחם אלכ
 ופסלו וכחלקו עליו כל גרולי הדור וגם רשי היה מ
 מכסיר אמנם בה' פוסלו לגט סכתך ממנו לאחר
 כתיבה מטעם מחוסר קציצה ורבינו תם מפרש
 שפסול מדקאמר כתבו על חרס של עציץ נקוב כסר
 מאי טעמא דסקיל לה ויהיב כיהלה משמ' דסקיל לה
 סלס

הלכות גטין

כלם ויהיב ניהליה אבל אי הוה פוזר חתיכה מן החרס לאחר שנכתב יהא פסול והא דלא פליג רבא למכסל אפילו נתננה לה שלם גזיר' שמא יקטום משום דאין דרך להפסיד עציץ שלו ולסבור ממנו חרס אבל אינו מקפיד אם קוטם עלה שנכתב. והא דפליגי בעציץ נקוב לרבנן דאבוי אמר דאפילו הכי מכסר ולא גזר שמא יקטום והוא הדין דאפילו נקוב פסיל רבא. ועוד נראה לי דבעציץ נקוב איכא חדושא רבא דהא דקתני התם מכר בעל עציץ לזבעל זרעיס קנה במשיכה. מכר בעל זרעיס לזבעל עציץ לא קנה במשיכה עד שיחזיק משום דכי משך אחתי יתני זרעיס ולא עבד ולא מירי אם כן כי כתב גט על עלה של עציץ נקוב דאמר אבוי כסר דסקיל ויהיב כהלה. משמע שהאשה קנתה במשיכה או בהגבהה ועל כרחיך אם כן היינו שמסל במקום שנכנסה הימיה כגון על דבר אחר שהפסיק בין העציץ לתקיעה וזה מכסיר אבוי וגם רבא מכסיר מן התורה וזה חדוש גדול דלא מקרי קטיל ומחוסר קצובה כשמשכה על גבי דבר אחר שאינו יונק עוד וגם משמענו שאין לגזור משיכת עציץ בהפסקת יניקה אטו משיכה בעלמא בלא הפסקת יניקה ואלו מורי רבינו דנראה דלא להיות קרוי מחוסר קצובה כשחותך מן הכיור לאחר שכתב הגט והא פירק כסוי הדם אמרי' גבי עפר עיר הכרחת דהוי מחוסר תליטה קבוצה ושריפה ונראה דיותר קרוי מחוסר הכיור או קלף גדול משקרוי מחוסר עפר אל הקרקע ובפרק נגמר הדין דלא חסבי' מחוסר תליטה קורה הנעוצה בקרקע היינו משו' שאינו מין הקרקע. ואף על פי שפירשתי שאם חתך מן הכיור לאחר שנכתב הגט שפסול מטעם מחוסר קצובה נראה דווקא כי חותך הרבה יותר מכתובת גט דמה שחותך הוא עיקר אבל לחתוך מעט יכול להיות כסר כדאמ' הרי זה גיטך והכיור שלי אינה מגורשת דהוה ליה אותיו' פורחות דיהב ליה: בעי רמי בר חמא בין שטה לטטה מהו ופריך ותפוק לי דספר אחד אמר רחמנא ולא פנים ושלטה ספרים אלמ' חשוב כי נכנס וכחתך הכיור בין השיטין בשעת נתינה לאחר כתיבה ולא פסיל ליה משום מחוסר קצובה:

ק י ב **הכותב** את הגט כריך לפרטטו וסלא יהיה לא פחות ולא יותר מי"ב שיטין. וכף המכהב וגט בגימ' י"ב ורב סעדי' כתב משום דכתיב ספר כריתו כמניין שיטין שבכריתו ספר תורה כדאמרין פרק השותפין בין ספר לספר ד' שיטין חלק ד' שבין בראשית לאלף טפחית וארבע שלפני ספר ויקרא וארבע שלפני ספר וידבר הרי"ב אבל ארבע שלפני ספר אלה הדברים לא חסבי דהיינו כמו חומר וסוכה התורה ויש אומרי' משום דכתיב זה ספר תולדות אדם ודרסבי' במדרש אפילו סרגול הספר כאמר לאדם הראשון וגט כמי נקרא ספר ומניין זה תריסר הוי וכי האי גוונא אמרי' פרק קמא דכריתו ואוריות גבי שמן המשחה דכתיב זה יהיה לי זה תריסר לוגו הוו:

ק י ג **הכותב** את הגט כריך לעמות בתקון ס"ת ולהיות כל אות מוקפת שלא יגע אות לאו' וכך מכהב ולא מטעם דאקרי ספר דהא אתי לספירת ספרים אלא משום דלא מקריא אות כשכונעת לחברתה מהא דאמרין פרק המביא בתרא בין שיטה לשיטה יהא שלי מהו ופריך ותפוק לי דספר אחד אמר רחמנא ולא פנים: ומשני לא כריכא דמערה' ומשמ' הפסטו שאותיו של שיטה כונעות מקצת המקומות אל אותיות של שיטה שלמטה הימניה אומר מורי רבינו לא היא כי כולל לפרט כגון ראש של למד. משיטה תחתונה ככנס בתוך איור ח"ת בשיטה שלמעלה הימני' אורגל של כ"ז פשוטה משיטה עליו' ככנס בתוך איור של ט"ת או ע"ץ שלמטה הימנה אבל אין כונעות כלל זו בזו:

ק י ד **ואף על פי** שכריך שתהא כל אות מוקפת גויל מכל מקום אין מכהב לזיץ את האותיות שעליו ג"ץ כמו שעושין בספר תורה ויכול להיו הטעם רכשכונעת לחברת' אין נראית אות למי שאינו מכיר מה מין אות זה ומה מין חברתה או אם שתיהן אות אחת לפיכך. הורגנו להפרידו אבל בלא תגין נקראת שפיר אות והתגין לטום דרם בא חמס הרב רבינו יצחק בר ר' אברהם היה מרקדק כיון שלא יתחייב עליהן אם יכתבם בשבת אם לא יעשה תגים ויונין כמשפטם כדאיתא

סלם ויהיב ניהליה אבל אי הוה פוזר חתיכה מן החרס לאחר שנכתב יהא פסול והא דלא פליג רבא למכסל אפילו נתננה לה שלם גזיר' שמא יקטום משום דאין דרך להפסיד עציץ שלו ולסבור ממנו חרס אבל אינו מקפיד אם קוטם עלה שנכתב. והא דפליגי בעציץ נקוב לרבנן דאבוי אמר דאפילו הכי מכסר ולא גזר שמא יקטום והוא הדין דאפילו נקוב פסיל רבא. ועוד נראה לי דבעציץ נקוב איכא חדושא רבא דהא דקתני התם מכר בעל עציץ לזבעל זרעיס קנה במשיכה. מכר בעל זרעיס לזבעל עציץ לא קנה במשיכה עד שיחזיק משום דכי משך אחתי יתני זרעיס ולא עבד ולא מירי אם כן כי כתב גט על עלה של עציץ נקוב דאמר אבוי כסר דסקיל ויהיב כהלה. משמע שהאשה קנתה במשיכה או בהגבהה ועל כרחיך אם כן היינו שמסל במקום שנכנסה הימיה כגון על דבר אחר שהפסיק בין העציץ לתקיעה וזה מכסיר אבוי וגם רבא מכסיר מן התורה וזה חדוש גדול דלא מקרי קטיל ומחוסר קצובה כשמשכה על גבי דבר אחר שאינו יונק עוד וגם משמענו שאין לגזור משיכת עציץ בהפסקת יניקה אטו משיכה בעלמא בלא הפסקת יניקה ואלו מורי רבינו דנראה דלא להיות קרוי מחוסר קצובה כשחותך מן הכיור לאחר שכתב הגט והא פירק כסוי הדם אמרי' גבי עפר עיר הכרחת דהוי מחוסר תליטה קבוצה ושריפה ונראה דיותר קרוי מחוסר הכיור או קלף גדול משקרוי מחוסר עפר אל הקרקע ובפרק נגמר הדין דלא חסבי' מחוסר תליטה קורה הנעוצה בקרקע היינו משו' שאינו מין הקרקע. ואף על פי שפירשתי שאם חתך מן הכיור לאחר שנכתב הגט שפסול מטעם מחוסר קצובה נראה דווקא כי חותך הרבה יותר מכתובת גט דמה שחותך הוא עיקר אבל לחתוך מעט יכול להיות כסר כדאמ' הרי זה גיטך והכיור שלי אינה מגורשת דהוה ליה אותיו' פורחות דיהב ליה: בעי רמי בר חמא בין שטה לטטה מהו ופריך ותפוק לי דספר אחד אמר רחמנא ולא פנים ושלטה ספרים אלמ' חשוב כי נכנס וכחתך הכיור בין השיטין בשעת נתינה לאחר כתיבה ולא פסיל ליה משום מחוסר קצובה:

ק י א **הלכך** כריך לקצץ ולחתוך את הקלף קודם כתיבת הגט כמו שרענו שיטאר קלף גדול לאחר הכתיבה אבל לאחר שנכתב אסור

הלכות גישוין

פתוחה שתומה אף על גב דאיכא תנא התם דמכסר
 כמו כן איכא דפסיל ומוחק הרבקות בראש התער
 זהו חק תוכות ופסול וכי אירע לו אחת מן הרברים
 האלה או טפת דיו שהתזיה בתוך חלל אות או המס
 פתוחה סגורה למטה כריך לעשות ולכתוב בט
 אחר כבת חלה ואם תאמר הלא כי האי גוונא בחק
 תוכו מקרי כתיבה להתחייב בסבת כדאמר ריב פתק
 הבובל כטלו לגבו של חית ועסאו פני זיינין חייב ים
 לומר התם במלכות מחשבת תליא מילי דשבת .

וכיון שמתכוין לעשות אותיות אף הפירא באיזה ע
 ענין נעשו רק פעל דיו יהיו ועל דיו מעשו ועל קרפי
 המסכן שהיו עשו אלא בית לר' איזה בן זנו לא היו
 חוששין באיזה ענין היו נעשו האותיות אבל במקום
 סגור וכתב כריך כתיבת גוף האותיות ולא פיהו
 נעשות מאיליהן ואם מעביר עליה קולמוס לאחר ס
 שתיקה אינו מועיל כדפריש בהלכות תפילין :

קיו הכותב

גט כריך לעשות ארכו יתר
 על רחבו כריך ספר ולא היא
 נקרא אגרת ומניין הסיטין יב כדפי לעיל וסלא יהו
 האותיות עוברות בימין ובשמאל תוך הגליון . כך
 נמצא בטופס הגט שתקנו הקדמונים וסלא היא פוס
 טטטוט בטט על המחוק וכריך לכתוב בגט הרי את
 מותרת לכל אדם אף על פי שאינו כתוב בטופס ה
 הקדמונים ממש מטעם מתוך ההלכה שכריך לכותבו
 דתנן הכותב טופס גיטין כריך סניח מקום האיש
 ומקום האשה ומקום הזמן ובגמ' אמר רב יהודה א'
 שמואל כריך סניח אף מקום הרי את מותרת לכל
 אדם ובפרק בתרא נמי תנן גופו של גט הרי את מ
 מותרת לכל אדם ואמרינן נמי התם כגון סכתב
 הרי למטה ומותרת למעלה ממש שזהו לשון הכתוב
 בגיטין של בעלי התלמוד :

קיו בורו

רבינו היה רגיל לכת' בגיטין
 ספר תירוכין קודם שיטה א'
 אחרונה לפי סגוריה להיות דבר עיקר דאבעיא
 להו מיבעי למכת' ודן דליהו לכו מיכאי ספר תרוכין
 דילמא משמע דמברס לה ברברי בעלמ' ולא בספר
 ולא אפטיטא אס כן דבר עיקר הוא והרי סניח אף
 למדין מטטה אחרונה . ויש טעושים כן גם מבג
 פטורין לפי שהוא תרגום מספר כריתות . ואף
 כותבין בטטה אחרונה וקודם סניחין כדת משה
 וישראל וכריך לעדים לחתום תחת הגט בתחלת
 השיטה כן יוכלו לזייף בתחלת השיטה לפני העדים
 ויחתוך

כדאיתא פרק הבונה אס כן מסתמא אף נקראי אות
 בלא תנן פלה והכי איתא פרק הבונה תנא נכתוב
 לכתוב אות אחת ועלה בידו פתי חייב והתנא פטור
 לא קטיא הא דרבי זיוני הא דלא בעי זיוני . אכן
 יש לומר דהיא מיירי בכותבו תוך קט או חוץ לקט
 או כתבו לעשות כמטעם ספר תורה אבל בלאו
 הכי חייב בלא תנן . והכי משמע הפסג הא דרבי
 הכותב לזיוני אבל אידי ואידי מיירי דעלו בידו פתי
 אותיות סגורין זיון אלו הוה קט דהא לא קאמר הא
 באותיו סריכין לזיון הא באותיו פאיכין לזיון ותרע
 דקאמר התם כטלו לגבו של חית ועסאו פני זיוני תניב
 משמ' בכטילת הגב לחוד חייב והלא כד' זיון ב' תנן
 אלמא כיון פאיכין בדעתו לעשות באות תנן מקרי
 אות בהכי והתם קט' הפסג מאי ארי' נכתוב לכתו'
 אות אחת אפילו לכתוב שתייהן ולא זיינין פטור כיון
 דבאותיות דרבי זיוני ולא זיוני מיירי בבדייתא ועוד
 אפילו בלא בעי זיוני אמאי חייב כיון סלא נכתובין א'
 אלא לאחת שהוא דבר פטור דמאי סבא מכתבוין ל'
 לכתוב שתיים וזרק ארבע דפטור : אף דיש לומר
 דכתבוין לעשות שתיים בזה אחר זה אבל כי נכתבוין
 לעשות הראשונה עלו בידו שתיים ומכל מקום כיון
 פאיכין רגילות לעשות תנן באותיות הגט אף לסנות
 המנהג פן יזכירו לעז על מי פאיכין עשוין כן ועוד
 כי אס ירגילו לעשות תנן יש הרבה סופרים שיעשו
 גדולות כמו מקלות על האותיות לבלתי ירעו לעשותן
 שהוגז ועל דייכין יקלקלו הכתב ברוב פעמים סלא
 תהא נקראת אות לכך טוב לחדול ולעשות מנהג .

תנו רבנן וכתב ולא וחקק למימרא דחקיקה לאו כ
 כתיב' היא ורמינהי עבד הויז' בכת' פעל ג' טבלא
 ופסקם יבא לחרות ומסני הא דחק תוכות הא דחק
 יריכו כי חק תוך האו וחוב' לה ופסארת האו בולטת
 מאיליה פסול דהא לא עשה שום מעשה בגוף האות
 אבל חקק ירכו האותיו שעשה מעשה בגופן כסר :

קטו מתוך

שמעתא דהא אומר מורי
 רבינו הכותב גט ופעמי'
 סכפלה טפת דיו מן הקולמוס בתוך חלל אחת מן
 האותיות סכתב או בתוך חלל בית ועשה פ' או
 בתוך חלל אחרת פאיכין עתה סמה עליה ואחריכין
 מחק הטפ מתוך האות זהו חק תוכו שכעש' האות על
 ידי מחיקת תוכה ופסול או פעמים כסרובה לעשות
 מ'ס פתוח כדבך החרטום שמאלו אל משך התחתון
 ועסאו פתום ואמרי' פרק הבובל וכתבתם סלא יעשה

הלכות גטין

ויהתוך כל אשר למעלה והוא ליה פטר הבא הוא ועדיו בפטה אחת כסר וצריך שלא ירחקו חתימתן מכתובת הגט יות' מרחוב שיטה אחת חלק פז יהיה סיעור שני שיטין חלק כראמרינן פריק גט פסוט ה הרחיק שני שיטין מן הכתב פסול וטעמא פן יכתוב באותן שני שיטין מאי רבעי וכל דלמעלה יחתוך והתם קאמר כל פטרות שכולין לזיף בהם פסולין וצריך לעדים שלא יחתמו אלא זה בפני זה כראמרי' פריק קמא אמר רב פפא זאת אומרת מתניתא ד דמכשרא עד אחד כותי בגט אלמא עירי הגט אינן חותמין זה בלא זה ולכך כי איכ' עד אחד כותי אינו הוה חבר לא הוה ישראל שהוא עד שני חתום אכלו ואף על פי דסמכינן האידנא על אחד שהוא ישראל אינן בכך כלום רמז התורה העד אחד כותי כסר ד דכותים גירי אמת הן אבל רבנן פסליכוהו משו' דלא דייקו וכי האי' בונא דחתים ישראל עמיה פרו רבנן? הכותב גט צריך שיאמר לשם

הבעל

פלוני אשתי אני כותבו שתהיה מגורשת בו ואם אמר לסופר לכותבו צריך כמו כן לומר לו כותב גט לשם פלונית ואשתי והסופר יכוין לכותבו לשמה והעדים שיחתמו בו צריכין שיהיו גם בשעה שהסופר יכתבנו סידעו שזה הגט שזוהי ה הבעל לכתוב ונסכתב לשמה אמנם אפילו לא היו אלא בשעת כתיבת שיטה ראשונה וידעו שלשמה היתה והלכו להם כסר ריש לי לומר כמו שהתחיל ה הסופר לכותבו לשמה מסתמא גמרו לשמה כראמר רבי אלעזר אפילו לא כתב אלא שיטה אחת לשמה כסר אבל אם היו בסופו של גט ולא בתחלתו פסול כדתנן פריק שני בפני ככתב ובפני כחתם חזיו פסול ומוקי לה בחזיו אחרון:

ההוא

דקרו כפותא אונל סהדי אמרי בתר כפותא אמ' רב יצחק בר שמואל בר מרתא עשו עדים שליחות' מתקיף לה רבא מי קאמר להו כותבו חספא אלא אמר רבא אי ודאי כתבו גיטא מעליותא ואבר עשו עדים שליחות' ואין יכולין לכתוב אחר אלא ברשו' בעל' מתקיף לה רב פפא מי קאמ' להו כותבו ואכחו בכיסיכו לא כותבין ונותנין אפילו מאה פעמים:

ק"ח מתוך

הלכה זו אומ' מורי רבינו כי כשהבעל אומר לסופר לכתוב גט לאחשתו פעמים לאחר שעשה הסופר גט אחר נדמה לו שלא נעשה בהכסר או יפ' טוס ספק

דיעה כנהו אמר רב הונא והוא פגול עומד על גביו ואומ' להם ברמיזה שיעשו כך וכך לשם גירושא אשת פלוני אף על גב שבבי רחיטה אין מועיל אחרים ע עומדין על גב' למאן דבעי כוונה וגם בחליפה אין מועיל שוטה כראיתא בתוספת' הכא מבין יותר כשכותב תוך הגט פלוני מדרש פלונית וגם אומ' לו שיעשו לשמה אף על גב דלגבי חליפה חרש וחרשת כשרה אי לאו שאינו בואמ' אף על גב דבעינן שיתכוונן שתיהן כראיתא פריק מצות חליפה גבי ח חליפה שהיא בפני בר' מבין יותר בקל מבשחיטה ואינו מבין כל כך בקל כמו בכתיבת הגט מדשטא פסול התם ובגט כסר:

ק"ט הלכך

חרש שוט' וקטן הכותב' גט צריך שיהיו אחרים גדולים ובני דיעה עומדים על גביהם שיאמרו להם בשעת כתיבה לכתוב לשמה דהלכה כרבי אלעזר דאמ' וכתב לה לשמה אכתיקאי ועירי מקירה כרתי אבל ככרי פסול לכתוב דלדעתיה דנפטיה קא עבדי ואינו חושש לכתוב לשמה אלא סתמא כותב וזה אינו מועיל כלום דלא לבירושין קיימא כראיתא בריש ז זבחים וככרי למול כסר אף על גב דבעינן במילה לשמה דסתם תקון למול קיימי:

המביא

גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני ככת' ובפני כחתם ואתמ' עלה בפני כמה כותבו לה רבי יוחנן ורבי חנינא חד אמר בפני שנים וחד אמר בפני שלשה תניא כוותיה דרבי

הלכות גישין

ר' יוחנן דאמר בפני שנים המביא בט ממרינת
 הוסי כתבו לה ולא אמר לה בפני ככתב ובפני כחתם
 ויזיא והולך ממזר דברי רבי מאיר וחכמים אהל איך
 הולך ממזר כיבר יעשה יטלנו הימיה ויחזור ויתכנו
 לה בפני שני ויחמר בפני ככתב ובפני כחתם משמע
 הכא סבר לומר הנהיג בפני ככתב בפני כחתם
 דאי לא הנהיג למה יטלנו ויחזור ויתכנו לה לא בעו
 הגט בידה ואמר לה בפני ככתב כו' ולעו אמרינן
 המביא בט ואינו יכול לומר בפני כו' יתקיי בחותמו
 ומפרש רב יוסף שכתבו לה ולא הספיק לומר בפני
 ככתב עד שכת חרש אלמא לאחר הכתיבה אומרו
 דאי כת חרש קורס התיבה היך כשר בכתנו לל
 כשהוא חרש הא תנן הכל כשרין להביא הגט חוץ
 מחרש ויל דוראי דריך לומר בפני כו' לאחר הכתיבה
 מיר וכי הפסיק ולא אמרו לאלתר קאמ' יטלנו ממנה
 ויחזור ויתכנו לה ויחמר בפני ככתב ובפני כחתם
קב הלכך בעל סכות הוא עצמו גט לאסתו
 אינו דריך לומר בפני ככתב ובפני
 כחתם כדתיבא בהדיא הוא עצמו שהביא גטו
 איך דריך לומר בפני כו' ואם שלחו ביד שליח דריך
 השליח ליתנו לאשה בפני שני בני אדם ולאחר
 הכתיבה מיד דריך לומר בפני כו' שלא ישהא לאומרו
 אחר הכתיבה:

הבעל

יכול לעשו שליח להוליך גט לאסתו
 והאשה יכולה לעשות שליח לקבל
 גיטה מיד שליח בעלה אבל אם רב פשא פ' התקבל
 איך האשה יכולה לעשות שליח לקבל גיטה מיד שליח
 בעלה ואלעב דרבי חנינא סרי לא אתמר הלכתא
 במאי וטעמא דרב דאסר איך דאמרי גזירה
 משום חזרה הבאה לאחר מיכא' ואיך דאמרי
 טעמא משום בזיון דבעל' וקאמר איכא בנייהו
 קרמא איהי ושוויה שליח ומשום בזיון ליכא משום
 חזירה איכא' ובירושלמי מוכח דהוי משום
 בזיון דקאמר עובדא באשה טעמיה שליח לקבל
 גיטה מיד שליח בעלה אמר רב לא יחזור ופרך
 מחלפא מיטתיה דרב דאמר איך האשה עושה שליח
 כו' ומסני אחורי הדלת היה עומד ושמע את קולה
 פי' שמע כשעשתה שליח ולא הקפיד איכמי שמע
 טעמיה שליח קורס טעמיה הוא דהשתא ליכא ל
 למיחם משום בזיון א"כ אם הבעל חפץ שתעשה
 שליח לקבל גיטה מיד שלוחו כשרי' וא"ה איך טוב
 שיתקיים הרבר לעשות דקמא הלכה כמאי דמוקי

טעמא משום חזרה הבאה לאחר מיכא'
הכל כשרין להביא הגט חוץ מחרש שוטה
 וקטן וקומא וככרי' בשלמ' חרש שוטה
 וקטן דלאו בני דיעה כנהו' אלא קומא אמאי לא:
 אמר רב ששת לפי שאינו יודע ממי נוטלו ולמי כותבו
 מתקוף לה רב יוסף או הכי קומא היך מות' באסתו
 ובני חרש בנשותיהן בלילה: אלא בטביעות עיכא
 דקלא' הכא כמי כו' וטעמ' דקומא פסול משום דלא
 מזי למימר בלכ ובככ':

קבא מהבא

משמע לכאורה א"כ טעמ'
 שלוח גט לאסתו דריך
 סיכור השליח את האשה קורס טעמיה שליח ולא
 סגי במה שאמרו לו עדים כשרי' בטענת נתינת הגט
 זו היא אסתו של פלוני: דהא קומא פסול: רב ששת
 אמ' להביא הגט מטעם דלאו יודע למי כותבו: וגם
 רב יוסף מדריך לכל הפחות סיכורה בטביעות
 עיכא דקלא' וא"כ שכתב הגט בפני שנים' דהא
 לרבי אליעזר דהלכה כוותיה בעינן עירי מקירה'
 ואפילו לרבי מאיר דאמר עירי חתימה כרתי מורה
 שרבי' בגט עירי מקירה: מטעם דאי רבר טעמיה
 פחות משנים' כרפיר' הג' אונים' ואותם שנים
 מכירין זאת האשה ובעלה' ואפילו הכי פסול קומא
 מטעם שאינו מכירה: אמנם כל דרוק קומא שאינו
 יכול להכירה במראה כי אם בטביעות עיכא של
 אחרים פסול להיות שליח פן יטעה' אבל ארס אחר
 מותר להביא הגט לאשה שאי' מכיר אלא על יד עירי
 שאי' לו בטע' נתינה זו היא אסתו של פלוני: ותדע
 דאמרינן כ' כל הגט ההוא דסדר גיטא לרביהו אל
 שליח לא ידענא לה' אל זיל הביא לאבא בר מנימו
 דהו' דע לה כו' מתקוף לה רב ספר' והא שליח שלא
 ניתן לברוסי' הוא שלא היה חפץ לברש' ולהי' בטורח
 לבקשה: אמר רבא קפחתינהו רב ספרא אמר רב
 אשי במאי קפחתינהו מי קאמ' אבא בר מנימו ולא
 את הבעל עצמו היה חפץ בטוב סיגרשנה אם היה
 רוצה לטרוח ולבקש את האשה עד סיכורה והוי
 שליח שניתן לברוסי' ספיר' ולאכא דמאי דאמר
 רבא קפחתינהו רב ספרא בטעות: אמר רב אשי מאי
 טעותא מי קאמ' אבא בר מנימו ולא את' כך גורס
 ר' מי קאמ' פי' דאי טעות' הוא דהשליח כק' ספיר
 ניתן לברשה אם היה רוצה לטרוח עד סיכור האש'
 ולשתי' לטנות סוכר קוסי' רב ספרא' ולפי מה דג'
 כמי לאיכ' דאמרי מאי קאמ' אבא בר מנימו ולא את

הלכות גיטין

את כלומר פרכא דרב ספרא טובה היא כיון דמעיקר' א' הבא לאב' בר מנימוי ולא סלק את עצמו מהיות שליח כלו' אמ' לו הבעל אבא בר מנימוי והא ולא את' ולכל הלכות ממשע טאם היה השליח חפץ מתחלה להיות שליח לגירושין היה יכול להי' שליח אף על פ' שלא היה מכירה מתחלה:

אב אממר משמיה רב ר' דמי מנהרדעא הני בי תרי דיהבי' גיטא קמייהו שריכי

למקרייה' מתיבי הרי זה בטך כטלתו וחרקתו לאור או לכל דבר האבד וחזר ואמ' לה סטר פסי' ה' סטר אמנה הוא מגורשת לא כל הימנו לאוסרה עליו ואי אמרת שריכי למקריה בתר דקריה מי מצי אמ' הכי לא שריכי לבתר דקריה עייליה לבי ידיה ואפקיה' מהודתי' חלופי חלפיה' קמל' מכאז או רבינו דכריך לקרות הבט קודם הכתיבה מרפריך לבתר דקריה מי מצי למימר סטר פסי' הוא' וגם לא קריה הבט פסול' מדלא מתרץ הכא במאי עסקי' דלא קראה ע'מ' דאז לא תהיה מגורשת'

והא דלא חשיב לה בהדי פלטה גיטין פסולין מטום דבהנהו אורתא אם כשיתבו או לא תבא דבהכי פלוגתא בפרק בתרא' אב' בהך דלא קריה הוי אפסכא' אמנס' יש לומר דרוקא הכא פסול' דכיון דאמר סטר פסי' הוא' או לא קריה ככריך דבריו שאינו גט' אבל בעלמא שלא אמר' הרי זה בטך חפ' לא קריה הבט כשר דיעבד' ותנשא בו' אפי' הכי פירוש מורי רב' דבעלמא כמו' או לא קראה קודם כתיבה יהא פסול' לכתב בו' והת' והא תנן בהזורק ומייתי לה בהאשה רבה כת' גט לאיש וסובר לאשה וטעה וכתן גט לאשה וסובר לאיש'

ולאחר זמן גט יוצא מיד האיש וסובר מיד האשה תבא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה' ופריך מאי הוה ליה למעבד' ומפני אבעי ליה למקרייה גטא' והשתא אי לא קריה תחלה' מאי אריא טכמכא הבט ביד האשה' אפילו כשרף מיד לאחר כתיבה ואין ידוע מה היה פסול' כדפריסי' לעיל' וז' דמשום דלא קריה דרכים האלו בה' ממזר מיד מזה ומזה' או כמי' התם מיירי בדיקריה תחלה לגיטא וזדרר עייליה לבי ידיה' ומפ' דילמ' חלפיה הוה ליה למקרי' תוער לאח' כתיבה ואע"פ' אם לא אקראי' אח' כתיבה בפסול' כך לא באסרה אות' מליכשא כמו' אם לא קריה קודם כתיבה שהיה כו' אל' סטר פסי' קאמ' מגורשת לא כל הימנו לאוסר' ועל כרחך לא מיירי בלא קריה לאח' כתיבה' דאי קריה לאח' כתיבה מי

מצי אל' סטר פסי' הוא' ושמא חפ' לכתחלה חפ' כרי' לקרותו לאחר כתיבה דלא ניחוס לכתחלה' אבל במקום סדרור סנתחלה' טכמכא גט ביד האיש או סובר ביד האשה תבא מזה ומזה וממזר מהם כיון שבא הדבר לידו לקבול בדבר שהיתה יכולה לתקן כדאמרינן גבי הכו' סי' במתו והלכה כרתה ונסאת לאח' ונמצאת אוילונית תבא מזה ומזה' וכל הערו' שאמרו צרותיהן מותרות' הלכו ונסתו ונכסיהו אל' אוילונית תבא וממזר מזה ומזה ומי' טעמ' פ' האש' רבה משור' רב' ל' לאמתו' וכל' מצינו בסוס מקו' שתהא חסורה ליכשא עד שתתברר סאיל' אוילונית:

קבב מתוך טעמיה זו היה אומר מו' רבינו רג' ללקרות הבט

קודם הכתיבה כדאמר אממר פרק המביא פני' כריך לאקרייה לגיטא והיינו קודם כתיבה גבי אמר לה הרי זה בטך וחזר והמר לה סטר פסי' הוא' מגורשת' ופריך לבתר דקריה הכי אמר לה' ומפני לבתר דקריה עייליה לבי ידיה' וגם כריך להקרו' הבט לאחר כתיבה דילמ' לאח' קריאה ראשון לפני הכתיבה עייליה לבי ידיה וחלפיה כדמפרט פרק האשה רבה כדפרי' לעיל' אמנס' אם קריה כתיבה וראו עדים פזיהו הבט פלטה כגי' בהכי:

קבב פרק הזורק אמר רב חסדא גט בידה ו

ומשיח' בידו אם יכול לכתקו ולהביאו בידו איכת מגורשת' ואם לאו מגורשת' יש לפרט הכי אם היתה ירה פטוטה וכתן בידה הבט ועדיין המשיחה פלגט בידו ואחרי כן קתמה ירה והשת' קאמ' דאם לא קתמה וכג' ירה כל כך בחזק טאם היה חפץ הבעל למסוך המשיחה סיבוי' גם הבט ויכתקו' לא איכה מגורשת עד שיכת המשיחה חוץ דאכתו' הבט אגיד ביד הבעל' ואם לאו אלא סגריה ירה כל כך בחזק שלא יוכל להביא הבט אלא אם היה מוסך המשיחה א"כ הוי' מגורש' חלפ' שהמשיח' עריין בידו' וכראה שעל פ' זה יקשה כי כמי' קתמה וכגריה ירה' בחזק שלא יוכל להביא אכלו הבט במסוכת המשיח' אמאי מגורשת' הלא כשכתן הבט בידה אז היה יכול להביא הבט אכלו במסוכת המשיחה שבידו' והיא קפשה ירה אחרי כן' זה לא עשה הבעל אלא הוא והו' ליה כטלי' בטך מעל גבי קרקע דאינו גט' לכך היה נראה לפרש שכבר היתה ירה קתומה וכגריה והוא תחוב בתוך ידה הסתומה אם תחוב כל כך בחזק שלא יוכל להביאו אכלו במסוכת המשיח' שבידו מגורשת' ור' מפרט

הלכות גטין

מפרט דוגמא זה ענין של עולם היתה דה פתוחה
 בתחלה ובסוף. אבל אם הגט כבר והמסיחה
 דקה כל כך שאם ימטוך המסיחה אליו לא יוכל ל
 להביאו אצלו ולכתרו לגט מידה אלא יפסוק ויכתק
 החוט מגורשת ועתה לא מיירי מעשתה האסיה שום
 מעשה כלל. אף פעמים שהבעל אוחד הגט בראשו
 ונתנו ביד' ואוחזתו בראש הסני וסוגרת ידה בחזק
 קודם שכיח הבעל דאם הגט שבדיוו זה פסול כמו
 מסיחה שבדיוו וכריך שלא לתבגור ידה כלל עד שכיח
 הבעל כל הגט בידה. אמנם גם זה כשר ופירוש
 ראשון אמת וטוב. דלא ברע כפנותן מקצת הגט
 בידה ועל ידי כך אוחזתו בראשו וסוגרת ידה דלא
 ברע מעוית חרציה ושלפתיה דסרית למורא פרק ה
 הזורק. והמחמיר תבא עליו ברכה:

קבר פרק הזורק תניא רבי אליעזר אומר כל
 שקרוב לה מלו ובא כלב ונטלו והו'
 יוכל לשמרו והי' אינה יכולה לשמרו אינה מגורשת.
 אף שמאל לרב יהודה סכא כדי שתפוח ותטלנו ואת
 לא תעביר עובדא עד דמט גטא לירה פ"ח ומביא
 דאיה מן הערוך בערך גט היתה ברשות הרבים
 זרקו לה מגורשת קבלנו מרבותינו אפילו זרקו לה
 בתוך חצרה לא משתריא לעלמ' עד דמטו גיט לר'.
 דברסי' בירושלמי המחמיר עד שיתכנו לידה. ע"כ
 הערוך ולא נתנישט למו רבינו סהרי מעמי' בכל יום
 עמי' האמוראי' בכתובת גט לראת' לבייתה או לחצר'
 כגון ותיחוד ותפתח טובא. וההיא דירוש' קאי אר'
 אמות ברה"ו וז' תניא ר' אלעזר אמ' אפי' קרוב לה
 מלו ובא כלב ונטלו איך מגורשת' שמו' בהרה"ר'
 לעזר ופליגי ומחמיר בכלם עד שיתכהו לתוך ידה.
תנן פרק התקבל' אמר לשנים תנו גט לאשתי
 או לב' כתבו ותנו גט לאשתי הרי לאו יכתבו
 ויתנו אמר לב' תנו גט לאשתי ויאמרו לאחרי' ויכתבו
 מפני שפשאף ב' דברי ר' מאיר: ר' יוסי אמ' אפי' אמ'
 לב' הגדול שבירושל' תנו גט לאשתי ולמדו ויכתבו
 ויתנו לה. אמר רב ירמיה בר אבא שלחו ליה מבי רב
 לשמואל ולמדנו רבינו. אמר לשנים כתבו ותנו גט
 לאשתי ויאמר לסופר לכתוב וחתמו הן מהו. שלח
 להו תבא מזה. והדבר כריך תלמוד. כריך
 לפרט כיון שטאלו באמ' לשנים. הוה להו למבעי
 כתבו גרידא דומיא דמתנית' וכתבו אמרו בחכס.
 או כיון שהזכירו כתבו ותנו היה להם לישאל באמר
 לשלמה. אלא סבירא להו דאכתובה לוכא הפירא
 גי' אם אחתיה. מכל מקום הכא שאמר לשנים

כתבו בחכס שמה הקפיד אפי' גם אכתובת הגט.
 ואם כן שכרי בירב חתם סופר ועד כשר דאי פסול
 כיון שאינו כ"א סני' שתמא לא רצה הבעל שיעשו
 גט פסול שיעשו הכל כתב הגט וגם החתימה. וכך
 משמע פרק המגרש דקבר רב חתם סופר ועד כשר
 דאמר רב כתב ידו שנינו אבל כתב סופר ועד פסול.
 אף מתנית' דתנן התם כתב סופר ועד כשר דמסמ'
 לכתחילה תנשא היינו חתם סופר ועד כשר דמסמ'
 ירמיה התם. והשתא איכא שני עדים חתומין אבל
 שמואל אמר התם דתרווייהו יש בו זמן ואין בו אלא
 עד אחר דלכתחילה לא תנשא ואירך דכתב סופר
 ועד כשר דתנשא לכתחילה מיירי דאין חתום אלא
 בעד אחר וגופו של גט בכת' ירוסל' בעל ולא קפיד'
 ליה הא דאמר שמואל התם הא בספרא מובהק הא
 דלא מובהק. ובעי תלמודא מאי האי דשמואל
 מקופק אי מיילי ממסרן לשליח או לא. והאמ' שמואל
 הלכה כר' יוסי דאמר מיילי לא ממסרן לשליח. אבל לא
 רצה להבי' ראוי ממתני' דכלהו מודו בסני' שהן עצמן
 וכתבו ויתנו אלמא אפי' לר' מיילי לא ממסרן
 לשליח עד שגלה ברעתו שחפץ הבעל שיאמר ל'
 לאחרי' כגון אמר לשלש' תנו. דדילמ' טעמ' דר' מאיר
 מסוס בזיון דבעל דאמר רב פרת כל הגט וכי
 חתמו אחרים אז מתפרסם הדבר שהבעל לא כ'
 כתבו ואיכא בינין שיאמרו לא ידע לכתוב. אבל
 אם הם חותמין אף על גב דאמרו לאחרי' לכתו' שרי
 דליכא פרסום דבר בסופר גרידא וליכ' בזיון ואפי'
 אמר בפירוש כתבו וחתמו שרי כיון דליכא בזיון
 ומיילי ממסרן ספיר לשליח. לכך מיייתי דשמואל
 פסיק כר' יוסי דסוס מיילי לא ממסרן לשליח. מהו
 הוה מצי למפרך משמואל דאמר פרק כל הגט מתנה
 הו' כגט. אלמא מיילי לא ממסרן לשליח. אפי' לר' מ'
 אלא ספיר פריך מדפסיק כרבי יוסי אלא כתובו ב'ר'
 כתב הגט או כתב ידו ודאי אם כתבו ותנו שאמר
 הבעל משמע כתיבה וחתמה פשיטא שהן עצמן
 ועשו הכל דמיילי לא ממסרן לשליח. אלא מספקא
 לשמואל אי משמע הלסוף של כתבו ותנו כתיבת
 ידו גרידא. או אף בכתב הסופר הקפיד עם
 החתימה על זה קשיא דבמסקנא יאמר התלמוד
 דשמואל פליגי עליה דרבי יוסי בחדא ויסקוד אומר
 אמרו כשר. ואף וכו' לומר חתם סופר
 ועד פסול רלא ליפוק חורבא ואכ' על כרחך שמואל
 לא היה מקופק אם הבעל רוצה לומר שניהם דאם
 כן היה הגט פסול אם הסכים עצמן כתבו

הלכות גישין

הדין לסמואל • ומפני ר' יוסי תרתי אמ' מילי לא ממסרין ואומר אמרו פסול • וסמואל פליג עליה בחדא ויבבד ואמר אמרו כסר • וכולהו אמוראי אמרו דאמרי בסמוך כסר ולא תעשה או כסר ותעש' היינו אליבא דכפטייהו וסברי כר' מאיר בהא • אבל לר' יוסי כלהו מורו דפסול • ולפי רש' דאמר רב חכרא מתבי ר' יוסי היא • אבל לר' מאיר לא מתוקמא דכיון דסבר מילי מימטרין לסליח חכ' סבר דאמר אמרו כסר ואי היה סובר חתם סופ' ועד כסר כפיק חורבא אותה חורב' שמפרש התלמוד לר' יוסי • ועל זה הקשה כיון שגם מעיקרא היה יודע החורבא לא הוצרך לערטה אחרי כן • אלא אי מורה ל' יוסי אומר אמרו כפיק חורבא ולא יותר סהרי היה יודעה • ועוד מאי משני מעיקר' כיון דלא תעש' לא ספיקא וספיר יסבור רבי יוסי אומר אמרו כסר כמו רבי מאיר ופליג רבי מאיר על רב חכרא דסבר דאתיא דוקא כרבי יוסי ואומר אמרו פסול • אבל לר' מאיר כיון דכסר איכא חורבא אע"ג דלכתחלה לא תעשה אכ' פליגי אליבא דר' יוסי בין שמוא רב חכרא ולעיל הוצרכנו דעיקר קושייתו מזה דאליבא דהתנא לא יחלקו האמוראי וכי מוכיח רב חכרא סובר לרבי יוסי דאומר אמרו פסול כן יסבור סמואל • ועכשיו חוזר ואומר דפליגי בהא ועוד כי פריך ג'ס חתם התומו למאן דא' כסר ותעשה הא איכא חורבא מאי פירכא ליפני היינו ר' מאיר • וכן רב חכרא דאמר בסיף שמעתא באתם התומו כסר ולא תעש' היינו לר' מאיר • אבל לר' יוסי יהא פסול וסמו' פליג עלייהו ויבבד כסר ולא תעשה אפילו לר' יוסי וליכא דלא סכיחא כיון דלכתחלה לא תעשה • והא מעיקר' כמי כי האמ' לא ספיקא הוצרכנו לפרש דסמואל רב חכרא פליגי אליבא דרבי יוסי • ולכן כראה למורי רבנו יצחק בר' סמואל דמעיקרא דאמר רב חכרא לא אתי' כר' מאיר לאו מפוס חורבא דמפרש תלמודא בתר הכי אלא מפוס דרבי מאיר באמר לסלטה תקו ועשאין ב"ד ואי היה סובר חתם סופר ועד כסר אתי' לחורבא • דכי אמ' לסלטה תקו וסלשתין אמרו לקופר כתוב • ואזל חד מיכיהו ל לעלמא וזאני העטים הכותרים ומחתמי לקופר שיהו סבורי' כיון שהסכי' העלמי' להיות זה סופר מקתמא יסכים זה כמי שיחתום כיון שאינם רוצין בזה • אבל אם יסבור רבי מאיר חתם סופר ועד כסר פסול לא מחתמי ליה • אבל לחורבא שמפרש לא חסיק ארעתיה שיחתמו הסופר ואלו הבעל בידר אחרים לחתום •

כתבו הגט וחתמו • אלא כריף לפרש דמסופק אי כת' ירו גדידא אי כתב הגט גדידא • ולהאי פירושא בסמוך דפריך אי כתב דו הוא כתב הגט כסר • והאמ' סמואל הלכה כרבי יוסי דאמ' מילי לא ממסרין לסליח • הכי כמי הוה מצי למפרך כי כמי נאמר אכפא כתב הגט לחוד • אבל כתב דו כסר • וקאמ' תפסוט ממתני' • אמ' לב' כתבו ותנו הדי אלן יכתבו • ולר' יוסי בב' כמי כתבו גדיד' יעשו הן עצמן' אכ' כתבו הם בחנם בב' כמו בסנים וקתני יכתבו • ומפני היא גופא קא מבעיא ליה מה יהיה לר' יוסי כי אמ' כתבו ותנו בין בב' כי בסני' ופריך והאמ' שמוא הלכה כר' יוסי והיאך יכסיר שמוא בחתמי' לחודה או בכתיב' לחודה • ומפני במה שלא הזכיר הבעל כעשה כאז אמרו לאחר' לעשות • ופריך מי סרי ר' יוסי באז אמרו • והא תנן חתם סופר ועד כסר • ואמר רבי ירמיה חתם סופר טעינו • ואמר רב חכרא מתכיתין דמכסר' חתם סופר ר' יוסי היא דאמ' מילי לא ממסרין לסליח ואי מורה ר' יוסי באז אמרו כפיק חורב' מיכא • דזמנין אומר לסנים אמרו לקופר לכתוב ולפלו' ופלו' סחיתמו • ומפוס כפופא דקופר חייסי ומחתמי ליה • ובעל לא הכי אמ' • וכי תימא מאי פריך מר' ירמיה דילמא יחלקו סמואל עליו ויבבד חתם סופר ועד פסול • ופרק בתר' כמי אמ' סמואל כתב סופר ממט ולא חתם סופר • ואכ' יכסיר בטוב סמואל אז אמרו כיון דליכא חורבא • ופירש' בתשובה אחת דפריך אליבא דר' יוסי היא תנא לא פליג סוס אמוראי • וכמו שיסבור האחד יסבורו כולן • וכיון דלר' ירמיה על כרחק סובר סמואל אומר אומ' אמרו פסול הוא הדין לשמוא דלא פליגי בהא אמוראי • ומפני כיון דאמ' מר כסר ולא תעשה לא סכיחא דאפי' כסל חתם סופר ועד דהסת' ליכא חורב' • למ' אומ' אמרו לכתחלה לא תעשה פן תסבור האם את העדי' לומר לאחר' בפס הכעל לעשות לה גט • ופריך וליחוס דילמ' אמ' להו איתון חתומו ואמרו לקופר לכת' • ומפוס כפופא דקופ' מחתמי ליה • והבעל לא אמ' הכי ומפני הא כמי כסר ולא תעשה מפוס עמא תסבור עדים • דהא דבורא דדוקא אמרי אבל עוברא לא עבדי • אלא לא תעשה גזירה שאנו אידך אמ' לקופר לכת' ולפלוני ופלוני סחיתמו • ופרי' ולמאן דאמ' באתם התומו ואמרו לקופר לכתוב דכסר ותעשה • פירוש דלא גזרינן אנו אידך הא כפיק חורבא • ואכ' לרבי יוסי אומר אמרו פסול לרבי ירמיה אי סובר כסר ותעשה והוא

הלכות גישין

לחתום ופרץ ואיסקלקא דעתך מורה רבי יוסי
באומר אמרו כהן חורבא דפרי לר' מאיר ליכא .
למ חורבא אחריתא איכ' כרמפרטס תלמודא וכפרתי
לעיל רביון דכבר ר' מאיר אומך אמרו פסול לרבי
יוסי הוא הדין סיקבור שמואל כן ומטני כיון דלא
תעשה סכיא וליכא חורבא . ולעולם בין לרב
קדרא בין לשמואל אומר אמרו כסר לר' יוסי .
ואצט לא איתא כרבי מאיר משום חורבא אחריתא
דפרי לעיל . ופרץ וליחוס דילמא אמ' להם חתמו
אתם כן ולמאן דאמ' תעשה וכסר איכא חורבא .
פירוש ר' ירמיה דאמר חתם סופר ועד כסר פנינו
ואמ' רב חק' ר' יוסי היא מה תרויח . הלא אם מוה'ה
רבי יוסי באומר אמרו לסופר לכתוב ולפלוני ופלוני
שיחתמו דכסר ולא תעשה . למ כך הוא הדין
דאמרו לכתוב לסופר ואתם חתמו כסר ותעשה .
ואכ' אכתי חורבא איכא . אלא דדאי לר' יוסי אומר
לסופר לכתוב ולפלוני ולפלוני שיחתמו בין יאמרו
לסופר לכתוב ואתם חתמו הכל פסול מטעם דמילי
לא ממסרן לסליח . וכיון שהוא כן לאחר אמורא
אליבא דר' יוסי כן הוא לכלהו . וכן לשמואל . ואכ'
כלהו אמוראי דאמרי לקתן באומר אמרו לסופר ל
לכתוב ולפלוני ולפלוני שיחתמו כסר ולא תעשה .
ובבי אמרו לסופר לכתוב ואתם חתמו רב קדרא
אמ' כסר ולא תעשה . רב אמר כסר ותעשה . וכן
טובא היינו לרבי מאיר דווק' . ולא היה כדאה לתרץ
דלכלהו אמוראי נמי לר' יוסי אומר אמרו כסר . אלא
מאן דאמר כסר ותעשה באתם חתמו ובאמ' אמרו
כסר ולא תעשה יקברו חתם סופר ועד פסול .
והשתא ליכא סוס חורבא . ורבי ירמיה ורב קדרא
דסברי חתם סופר ועד כסר יקברו בסכיהם באמרו
לכתו' ולחתום ובאמרו לכתו' ואתם חתמו כסר ולא
תעש' יוכ' סופר רב חק' בהדי' ואכ' לא סכיא וליכ'
סוס חורבא ושמואל יקבור כאחד מטני לפאות אלן
זה כר' לי רוחק' . לא לכלהו אמוראי אול' אמרו פסול
לר' יוסי . לכך מטני ודאי רבי יוסי תרתי אמ' ושמואל
פליג עליה בחדא וסיבור אומר אמרו כסר . ואכ'
יצטרך לסבור חתם סופר ועד פסול דלא ליתי לדי
גורבה . וכן משמע קצת פרוק המגרם דאמ' שמואל
כתב סופר ממס' ואפי' היה סופר שמואל כסר ולא
תעשה יצטרך לסבור חתם סופר ועד פסול .
דכיון שהוצרך התלמוד לומר דשמואל פליג עליה
בחדא לא כצטרך עוד לתרצו דלעיל דח' כיון דלא
תעשה לא סכיא . אלא דחויא הוא ולכל האמוראים

כסר בין למאן דאמר לא תעשה בין למאן דאמר
תעשה נאמר כיון דכסר בדיעבד חתם סופר ועד
פסול פלא יבא לדי חורבא . ולרבי יוסי דאמ' דווקא
חתם סופר ועד כסר וחורבא ליכ' שהרי סופר אומר
אמרו פסול . וכן איתא בהדיא פרוק מי סאחזו
דמוכיה מתוך ברייתא דקתני ישמענו קולו לאפוקי
ממאן דאמר מורה ר' יוסי באומר אמרו כסר .
השתא דאיכסחא דשמואל סבר חתם סופר ועד פ
פסול . איכ' צריך לפרט דמספקא כתובו כתב ידו
גרידא או כתב הבט גרידא דליכא למימ' או אף כת'
הבט בהדיא כת' ידו דאכ' היינו חתם סופ' ועד פסול
כיון דליכא לא סבי' . ובבי אמרו לסופר לכתו' ואתם
חתמו דקת' רביון דכסר ולא תעשה ליכא חורבא
ולא סכיא . יש תימה הא תקן גבי אמ' לפלטה
כתבו ותנו וכתבו ויתנו הן עצמן . והיינו לכתחלה .
ואי כתב ידו דווקא האמר אבל כתב הבט יאמרו
לסופר איכ' אית לדי חורבא שיחתמו הסופר משום
כסופא . רביון שהבעל לא צוה דק כתב דין אם כן
בכלל וכתבו ויתנו לא הוי כתב הבט כדא' תלמודא
לעיל . אי אמרת בסלמא כתב הבט היינו יאמרו
ויכתבו . אלא אי אמרת כתב דין הואמי איכא בי
דיכא דלא ידעי מחתם . אלמא אי כתב דין אמר
הבעל אז לא הוי כתב הבט בכלל יאמרו ויכתבו .
ואם נאמר דבסלמא לא הייסינן שמיא וחתמו ה
הסופר בלא רשות הבעל דסלמא דייקו טפי מטניס
אתי ספיר . וחורבא ספיר' לעיל לר' מאיר ליכא
כיון שעליהם לחתום ליכא למיחס מדין . אבל
גבי אמ' לסלמא תנו . לר' מאיר איך עליהם לעשות
ואיכא למיחס אי חתם סופר ועד היה כסר . ועוד
יש לומר דלא טייך לומר דמחתים לסופר משום כ
כסופא אלא כשאמר הבעל בפירוש אמרו לסופר
לכתו' אז יחשוב סופר כיון סבררני הרבר לכתוב
יתרבה גם כן סאחתום . אבל כשאמר סתמא
כתובו הן עצמן אם ירצו יעשו הכל . ואלפי' סכתב
הבט יש לומר פיס להם רשות לומר לסופר . מכל
מקום ליכא כסופא אי לא מחתמי ליה כיון פלא
הזכיר הבעל בפירוש לסופר כתוב . ולכך אף
לכתחלה מותר כיון דליכא חורבא . וכן הא'
דתנן אמר למניס תנו בט לאסתי הרי אלן וכתבו
והיינו כתב דין . אבל כת' הבט יאמרו לסופר לכתו'
אף לכתחלה איכ' איכ' חורבא . והיינו אמרו לסופר
לכתוב ואתם חתמו דכסר לכתחלה . וליכא לפלו
השתא בין סניס לסלמא כדפרי לעיל . וצריך לומר

הלכות גיטין

לומר לכתוב חורבא כרפשי ליעיל וכיון שלא הזכיר
הבעל בפי' לכתוב לסופר לכתוב או לא מחתמי
ליה' ואלעב רבי אמרו לסופר לכתוב ואתם חתומו
אמר תלמודא כשר ולא תעש' והכא מכשר לכתחלה
יש חלוק דלא תעשה דהתם הוי משום נפשיה שמה
תפסור האשה עדים דהא עובדא לא עברי כי אם
דבורא' היינו גזיר' אטו אמרו לסופר לכת' ולפלוני
ולפלוני סיחתמו דהוה לא תעשה משום גזירה שמה
תפסור האשה ולכך באמרו לסופר דוקא ואתם ח
חתומו גזרו דלא תעשה אטו ההוא דדמי ליה קת'
אבל באמרו קתם תנו לפנים לא גזרינן אטו אירך
דלא לא חזי ליה דלא כלל אמרו לסופר' ואם כאמר
הרי אן יכתבו ודאוי ממל' שפיר לכתחלה היינו כתב
ידו' אבל מאמירת כתב הגט לסופר לא מייירי כלל
במקת' ואם יאמר לכתחלה לסופר או דיעבד אז לא
יקשה כלום ממקת' שהבאתי לעיל ומ' דתנן אמר
לשלטה תנו ועשאן בית דין ויאמרו לאחרי ויכתבו
דברירבי מאיר והיינו לכתחלה בין כתב הגט בין
כתב ידו' דהא רבי יוסף דאמר ילמדו ויכתבו אמר
תלמוד' דהיינו כתב ידו גרידא או כת' הגט גרידא'
אז' רבי מאיר מכשיר הכל לכתחלה' ולעיל שפירשתי
דמסקנא דרבי יוסף דאמר אומר אמרו פסול והיינו
דאמרי כשר ולא תעשה היינו רבי מאיר' וכך פירש
ר' שם מעיקרא דרב קהרא סובר כן' ופליג עליה
שמואל בהא' ויש חלוק בין סב' לשלטה דלא חייסין
לשמה תפסור' ואלו חורבא לא סוכא כלל כי אם
כשבירר לחתום' וכך בירר אחר להיות סופר כגון
אמרו לסופר לכת' ולפלוני ולפלוני סיחתמו או אתם
חתומו והם יסגן עם הסופר משו' כסופ' אבל הכ' שאמ'
לג' תנו היינו אם תרצו תעשו הכל' ואם תרצו תצוו
לעשו' לאחרי' כמו שתפסו בין כתיב' בין חתימה':

קנה מתוך הך שמעתתא פי' רבי יבחק
בר שמואל דאקור להחתיס
הסופר בגט' דהא שמואל פליג עליה דרבי יוסף
בחדא ומכשר אומ' אמרו' אז' יפסל חתם סופר ועד
דלא לית ליה חורבא' וכך מאן דאמר כשר ותעשה
וסבור חתם סופר ועד פסול משום חורבא' ואפילו
מאן דמכשר ולא תעשה אומר מורי רבינו סיסבור
כן דפסול דשני מעיקרא לא סכיחא ורחויא הוא'
ובמסקנא כי שני שמואל פליג עליה בחדא לא נכרך
לומר עוד לא סכיחא' אל כולהו אמוראי דסברי
באומר דכשר ותעשה' ואף הנהו דאמרי כשר ולא

תעשה כיון דבריעבד כשר ופסלו חתם סופר ועד'
אלעב דרב מכשיר חתם סופר ועד פרק המגרש'
והלכה כרב באיסורי לגבי שמואל כדאיתא פרק יש
בכור' ה' לגבי שמואל לחודיה' אבל הכא דמכשרי
כולהו אמוראי אומ' אמרו פ' התקבל אז' יפסלו חתם
סופר ועד דלא לית ליה חורבא מהו ר' פסק דאין
הלכה ככל הני אמוראי דמכשרי אומר אמרו אלא כ
כרתביא פרק מי שאחזו כוותי' דרב אפי' ער שיטמעו
קולו שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתומו' ודייק
תלמודא יטמעו לאפוקי ממאן דמכשר אומר אמרו
ותי' הו' מאי ר' ה' הביח הגאון מכאן במה שמיטע
רב אפי' מתני' רמי שאחזו כרבי יוסף דפסיל אומר
אמרו' ובכרתיה דהתם ושמה כדאמר' הלו קפריס
מרמתר' רבי יוחנן למלתי' דרבי יהודה הכי' אז'
הכי' ג' ויאמנס הגאון מקתמא לא פסק כן לגמרי
בין לקולא בין לחומרא לפסול באומ' אמרו ולהכשיר
חתם סופר ועד' לא יש לחום לרברי כולם סביהם'
הלכך אומ' רבי יבחק בר שמואל פ' להחמיר
ולפסול אומר אמרו כדמשמע פרק מי
שאחזו יטמעו לאפוקי ממאן דמכשר אומ' אמרו ושמה
הלכה כן' וגם לפסול חתם סופר ועד דשמה הלכה
כשמואל וכלהו אמוראי דמכשרי בפרק התקבל אומר
אמרו אז' יפסלו חתם סופר ועד' ואלעב דהני תרתי
פסיקיה הלכות סתן' אהרדי מ' אינו מבורר כמאן
כעביר ויש לחום לסנייהם להחמיר'

פרק מי שאחזו אמר רב כהנא אמר רב חרש
סיכול לדבר מתוך הכתב בותבי' וכותנין
גט לאשתו' אמר רב אשימאי קמ' ל תנינא כשתתק'
ואמרו לכת' גט והרכי' בראשן בורקי' אותו ג' פעמי'
אם אמ' על לאו לאו ועל הין הין הרי אן יכתבו ויתנו'
אל' ר' זעיר' אס קאמרת שאני אס דתנינא שומע ואינו
מדבר זהו אלס' והרי הוא כפקח לכל דבריו ובסוף
שמעת' תני' כת' סופר לשמ' הרי ה' בטל עד שיטמעו
קולו שיאמ' לסופר כתוב ולעדי' חתומו ודייקי לאפוקי
מדרב כהל' אמ' רב דמכשר חרש ליתן גט ע' הכתב
קבו ואומר מורי רבי רוק' חרש ממעט
דפסול ליתן הגט ע' הכתב
דלא גרם מלס דמועיל הרכל כדתנן כשתתק' והרכי'
ואמרו לז' נכתוב גט לאשתך והרכי' בראשן יכתבו
ויתנו' מהו כראה אלכ' שהרכל' רומז מועיל לו' מ' מ'
ע' הכת' לא יועיל אפילו בפקח וכך תניא בתוספתא
פ' כתב בכתב ידו לסופר לכתוב ולעדים חתומו
וחתם

הלכות גיטין

וחתם לא מיידי כלל בחרם ובע' בירום' א"ל א"י כול
 לשלוח כת' ידו לבר' שבמקום ה' סיכת בוגט לאסתו
 תנן פרק השולח בראשון היה מסכה שמו ושם עירו
 ושמה ושם עירה. התקין ר"ב שהיה כותב אים פלוני
 וכל מום פים לו אפה פלונית וכל מום פים לה'. פי'
 של מסכה זו כדאיתא בברייתא דמיייתי בממ' תנאי
 היו לו פתיכסום אחת ביהודה ואחת בגליל ולו פ'
 שתי שמות אחד ביהודה ואחד בגליל וגרם אסתו
 שביהודה בשמו שביהודה או אסתו שבגליל בשמו
 שבגליל אינה מגורסת עד סיכתוב אסתו שביהודה
 בשמו שביהודה ושם דגליל עמו או אסתו שבגליל
 בשמו שבגליל ושם דיהודה עמו. יבא למקום
 אחר וגרם באחד מהם מגורסת ופריך והא אמרת
 פס דגליל עמו. הא דאתחזק הא דלא אתחזק. פי'
 כשהבעל עומד במקום כגון ביהודה ואתחזק ליה
 פני שמות מסוכים שביהודה קורא אותן בשם אחר
 ושם שקורא אותן שביהודה איך יודעו אותן בגליל.
 וגם של גליל אינו נודע ביהוד' לכן אם גרם באחד
 מהם איכ' מגורסת. משו דאם גרם בשם שביהודה
 שהו' נודע פס. א"ל בני גליל שאסתו פס וזכאו לעז
 על הגט לו איך פים של בעל שהרי איך מכירי את
 הפס של יהודה. וכך אם כתב בגט שמו של גליל
 שאסתו פס. א"ל אותם של יהוד' שהבעל עומד פס
 בשעת כתיבת הגט ואינן מכירין באותו פס וזכאו
 לעז על הגט לומר איך זה שמו של בעל התקין ר"ב
 שהיה כותב אים פלוני וכל מום פים לו כדמפרט ב'
 בריית' כסגורם אסתו שבגליל בשם פים לו בגליל
 ושם דיהודה עמו סיכתוב פים פים במקום הכתיבה
 שאסתו שמה עיקר ושם פים לו במקו' הכתיב' מקום
 שעומד פס ועמה טפל וכתוב כן איני פלוני שזהו
 מקום הכתיבה דמתקרי פלוני דהיינו מקום הכתיבה
 כדקאמר תלמוד' אחא בר' הדיא דמי תקרי חיילא מרי
 מי' בתוספת' משמע דפס הכתיב' עיק' ושם הכתיבה
 טפל דקתני איני פלו' שביהוד' עם הפס פים לי בגליל
 למא' בשם פים לו במקום שעומד בו וכתוב ראשונה
 ואומר מורי רבינו דבריות' שהביא התלמוד' מסתמא
 הו' עיקר של מקום הכתיב' שאסתו פים. אבל אתחזק
 בתרי' שמה מסוכי' מקום שאסתו פס ממקו' שעומד
 הבעל וגרם בא' מהם כסר'. כגון שהבעל ואסתו
 במקום אחד או אפילו בפני מקומות וקוראין אותו
 במקום שהבעל עומד כמו במקום שהאשה עומדת
 לא בשם אחד או בפני שמות שהשם הכתוב בגט
 קוראין אותו כן במקום שעומד ומקום שהיא עומדת

אלע' פים לו עורטס אחר בסאר המקומות שאינן
 מכירין מקום הכתיבה ומקום הכתיב' וגם של מקום
 שהיא עומד והיא עומדת שכתוב בגט אינו כיכר
 בסאר מקומות אפי' הכיכר דאיך לחוס בלעז של
 סאר מקומות. אבל לכתחלה צריך לכתוב פים של
 סאר מקומו כיון שפס שקוראין אותו במקו' שעומדי'
 אינו כיכר בסאר מקומות. וכך איתא בירושלמי
 דפרקי' ביהוד' וכת' לברט ביהוד' הרי זו מגורסת י'
 אד' אילא בתחלה צריך לומר איני פלו' שביהודה עם
 כל פים לי בגליל אם היה פרוי במקום אחר מ'
 מברט באמה פירכה. אמר ר' זירא הדא דתימא
 לשעבר'. אבל לכתחלה צריך לומר כהדא
 דר' אילא אבל אם הפס הכתוב בגט קוראין אותו
 בכל המקומות שמכירין האיש אלע' פים לו עדיין
 סאר שמות וכול להיות דאף לכתחלה כסר כמו שפי'
 הוי פי' דמתני' דמפני שמו ושמה וכך פס עירו ועירה י'
 וכי האי' בונא הוי פי' פס שמו ושמה ושם עירו ושם
 עירה דתנן פרק הזורק תבא מזה ומזה וכל הדרכי'
 הא' בה'. ולא בפניו הפס ממס' דהא פטיטא שהבט
 פסול שלא לכתב לשם בעלה כלל. כי אם לשם אים
 אחר'. אלא בפסולא דרבנן מיידי שלא כתב פס
 דיהודה ושם דגליל עמו. ור' שמואל ל"כ פי' למתניתין
 בעינין אחר'.

קבו הלכך

אדם פים לו שני שמות אם הוא
 ואסתו במקו' אחד בפע' כתיב'
 הגט וכתביתו לירי' האשה או אפכא הן בפני מקומו
 וכתב בגט פס אחר' ואותו פס הכתוב בגט קורין
 אותו כן במקו' כתיבת הגט ומתני' ופס בשם השני
 קוראין כמו כן. אלע' שבסאר מקומות איך מכירין
 אותו בשם זה הכתוב בגט כי אם בשם השני הגט
 כסר ברעברד'. אבל לכתחלה צריך לכתו' שניהם
 כדאית' בירושלמי. אבל אם פס הכתו' בגט קוראין
 אותו כן בכל המקומו' יכול להיו' שאף לכתחלה כסר
 אלע' שקוראין אותו בשם השני. אבל פס בפני
 מקומות ושם שקוראין אותו מקו' הכתיבה איך קורין
 כן מקו' הכתיב' או אפכא ולא כת' רק פס אחר עלזה
 שפנינו פניה שמו ושמה כל הדרכי' האילו בה'. וצריך
 לכתוב פס השמות. ויכתוב פס של מקום הכתיבה
 עיקר ושל מקום הכתיב' שהבעל עומד פס טפל לו י'
 איני פלוני עיקר הפס דמתקרי פלוני וכל מקו' גיטין
 כתוב בתיקו' טופסי הגט שצריך לכתו' בגט כל שום
 וחיכה דאית' ליואלתראי' ולא כתיבש לכת' כי אם
 אדם שאין לו פס חכיכה ופס' כנוי וכי יכתבו בגט

הלכות גיטין

בגט שלו כל פוס וחכיכה דאית ליה ואמרו שהוא אחר
 פוס לו כנוי ותקן לכתו אחי פלו עיקר הטעם דמתקרי
 פלו פס הטפל או המכונה פלו פס הטפל כגון רובא
 מרים ופורתא טרה דכתבי מרים דמתקריא טרה
 וכף אחא בר הדיא דמתקריא אייא פרת הסולח :
קבא ועל גט של **ממנה** שגרם אשתו : כבר
 שאלו את ר"ת כריך לכתוב בגט פס
ענת עם של יהדות : והשיב : חלילה להזכיר פס
ענת בתורת משה וישראל ואין לחוש בו כלל דשם
 של יהדות לא גרע מחכיכותו וחכיכתה רתקן פרת
 המגרש רכשרי : ופירש בערוך אלפ שלא כתב פס
 המוכהק : ומתניתא דפרק בתרא דכך היו נקיי
 הרעת טבירוסלס עוטיץ מפרש בהג שהיו כותבין
 חיכתו וחכיכתה לכתחלה ולא יותר : ועוד דתניא
 בתוספתא פרק הזורק גר שטינה שמו למס **ג** כשר
 ואף לכתחלה אין לו לכתוב אלא פס של ישראל : ועוד
 שלא שטינו היו לו פני שמות ביהודה שגרם בסני
 שמותיו : אלא כטיש לו פני שמות אחד ביהודה לבד
 ואחר בגליל לבד ובני גליל אין מזכירין בשם ד
 דיהודה ולא בני יהודה בשם דגליל אז כריך לכתוב
 פני שמות כדפרי לעיל :

אזלי

די **ג** ער סירכו ליתן גט כדברי ריינו ישראל :
 וכריכין שואמרו לבסוף אחי רובה דרתקן פלהי אל
 מסקלי : ובגיטין כופין אותו ער שואמר רובה אחי
 ובסביל שנתתי הגט בעל כרחי : ויש לראב דילמא
 מכר מודעא ובטל הגט בכענא כריך בשעל כתיכה
 סיבטל כל מודעי דעבר : וכף איתא פרק האומר
 מסקלי : אמר רב טסת האי מאן דמכר מודענו
 אגיטא מודעי מודעא ער סיבטל מודעא : וכף בכל
 הגיטין מזכירין לומר לבעל בשעת כתיבה לבטל
 כל מודעי דעבר : וכף ככח לבטל כל מודעי אפי' לנתתי הגט
 בתרא : וכף ככח לבטל כל מודעי אפי' לנתתי הגט
 בלא כפייה פז ירשע המגרש למסור מודעא מחמת
 סנאה : וקשה ררב שעת דאפקליה גיטא להווא
 גבר בעל כרחיה ובטליה לגבי ואכרטיה רב טסת
 גיטא אחריו : וכף רב עבר הכי לחתיכה דרבו
 ירמיה אחי איעשה גט אחר ולבטל מודעא ובטול
 דעבר : ומכין לפרש דרב טסת דא"כ בטול לשליח
 אינו חוזר ומגרש בו : אבל מדרב יהוד קס' : ורוחק
 אלפ דסבר הוא לומר אינו חוזר ומגרש בו : דהא
 פסיק **תלמודא** התם כרב נחמץ דחוזר ומגרש בו :
 ולדין רסביר' לן כן דחוזר ומגרש בו כגי בבטול
 מודעי בשעל כתיכה : יכתי יקשה דהתם פריך
 תלמודא קיימ אלן כרב נחמץ דחוזר ומגרש בו :
 והא קיימא לן כן ויחנך ראל' פרת האומר אס קרשה
 עצמה לאחר שלשים יום רחורת : ומכני התם
 אתי דבור ומבטל דבור : הכא נמי דבטול שליחותא
 דשלי' גט גופא מיקח בטיל : פירו' אינו יכול לבטל
 הגט עצמו : ויש ספרי' גרסי גט גופיה מי קבטיל :
 פירוש אינו מבטל הגט עצמו כי אס השליחות ושתו
 גרקות פנו דבותיו : והסת' לפי גרס' אחרונה סיכול
 לבטל הגט : אכ' לדין מה מועיל בטול מודעי בשע'
 כתיכה דילמא ביטל גוף הגט ואי יכול לחזור ולגרש
 דהא מרמי ל' לר' יוחנן דא' חורת : וגם בטול מודעי
 אינו מועיל דהא רב יהוד' רב טסת עמו גט אח' לאח'
 בטול הגט משום דסובר' לאינו חוזר ומגרש בו : ולא
 עמו בטול מודעי : וזר' לפרש דמכין למי' בשאמ'
 לסופר לכתוב ולערי לחתום אינו יכול לבטלם שלא
 בפניה כי אס א פיהם כיון טעה להם לעשו מעשה :
 וכף משמע פרת הסולח דהא ר' סובר בטלו מבטל
 כי אס בטול השליח שלא בפניו : ור' סובר אז לעברה
 כתבו גט לאשתו יכו לבטל זה שלא בפני זה ולטבב
 סבר אינו יכול לבטל אלא בפני כולם : ואפי' מודה
 שאי' מבטל כי אס אותו סבר דליכא חורבא : דאי

חנן פרת המגרש גט המעושה בישראל כשר
ושמא פסול כיון שהדיינין **ג** דהא
 כתיב לפניהם ולא לפני **ג** : או משו' ררב משרטא
 שלא תהא תולה עצמה **ג** ומפקעת עצמה מיד
 בעלה : וכנוי חוכטיץ אותו וואומרין לו עשה
 מה שישראל אומר' לו עשה מה שישראל אומר'
 פסול למימר דא' אומר' לו עשה מה שישראל אומר'
 פסול : אלא בא להכסיר ולומר אלפ שהמעשים
 והחובטים הם **ג** אפי' הכי כשר : היכא שהדייני'
 הם ישראלים אומר' שחייב ליתן את הגט וכף מוכח
 בירושלמי רב אל' ישראל טעמו במעשה **ג** פסול :
 בא' אינו זן ואינו מפרנס : פירוש היכא שהישראלים
 מעשיץ ומכריחין אותו ליתן את הגט כיון שהדייני'
 הם **ג** הגט פסול אפילו הדין אמת כגון אינו זן
 ואינו מפרנס : תני רבי חייא **ג** טעמו
 כמעשה ישראל כשר בשא' אינו זן ואינו מפרנס :
 ומכתי אמרה כן **ג** חוכטיץ אותו ואומר' עשה
 מה שישראל אומר' לך : פי' היכא **ג** מכריחין ליתן
 גט כמעשה ישראל : כלומר לעשות כדדייני ישראל כשר
 כיון שהדייני' פראים והדין אמת באומ' אינו זן ואינו
 מפרנס : ומתניתא אמרה כן וכו' : אלמא מתניתין
 להכסיר : ואכ' אותם **ג** מותר להכריחם על

אזלי

הלכות גיטין

אזני אישך וכתבי גיטא ספיד הוי גט. אלמא לאחר
 סא להם לעשות אינו יכול לבטל הגט שלא בפניהם
 ואיקור סגמר הגט ביטול בפניהם. אם אינו מועיל
 בטול מודעי. ולכך רב יהוד' רב טעת אצרכוה גטא
 אחריכא. שהבעל ביטל את הגט לעד' עצמן קודם
 סגמר הגט. אבל לאח' סגמר הגט סכנת' וכתתם
 אינו יכול לבטל הגט עצמו שלא בפניה' לגיר' דגט
 גופיה מי קא ביטיל. משמע סיכול לבטל גט גופיה
 ובה מועיל בטול מודעי. וכך אם עשה שליח להולכ'
 יכול לבטלו שלא בפני שליח דא' הלהכה כרב נחמן
 דא' הלהכה כל' בסתייה' דבטלו מבטול. וכמו כן בגי
 בבטול מודעי. לכך ביטול מודעי קני בטע' כתיבה
 דאוי מבטלו לאחר סגמר הגט או קודם סאתר ל'
 לסופר לכתוב ולעדים לחתום ובטול אינו מועיל בטולו
 כי אם לעדים עצמן ולסופר. ואם הם עצמם ביטלו
 קודם סהתחילו לכתוב או קודם סגמרוהו בזה לא
 חזיקו סילך לעשותו לאחר טעמע בטולו. לכך בטול
 מודעי בטע' כתיבה קני וכשר הדבר. ואדם טטולח
 גט לאשתו במקו' אח' יכול הבעל לבטלו שלא בפניו.
 דהלהכה כרב נחמן דא' הלהכה כל' בסתייה'. דבטלו
 שלא בפניו מבטול הסליח. ואכל' ככח הדבר לומר
 לבעל לעשו' טבוע' שלא יבטלו כשטולח גט לאשתו
 במקום אחר. תנן פ' הזורק היה במזרח וכתב
 במערב או טיכה עם עירו וסם עירה תכא מזה ומז'
 ודייק בגמרא היה במזרח מאן אילימא בעלי היינו
 סמו וסם עירו לא סופר. ותימ' לימ' טיכה עיקר דדאו
 היינו טיכה סמו אבל היה במזרח וכת' במערב היינו
 כשהבעל עומד עתה ביום כתיבת הגט וכת' הקוסר
 מקום אחר ואותו מקום לא כתב:

קל הלכך סכיב מרע הנותן גט לאשתו כריך
 לכפול תכאול ולמ' כרתה' רבא תכאוי
 כפול והן קורם ללאו. ותכאוי קודם למעשה ויאמר כן
 הרי זה גיטך ואם לא מת' לא יהא גט. ואם לא ימות
 מחלוו בטל הגט. ואם אחר כך יחלה כרי' גט אחר'
 ואם רוצה סתהא מגורסת בגט ראשון יתן זמן ב'
 בתכאוי ויאמר אם מת' עד זמן פלוני עד זמן פלוני
 יהא גט מעכשיו. ותהא מגורסת ממני ותהא מותר'
 לכל אדם. ואם לא מת' עד אותו זמן לא יהא גט.
 מיהו או מורי רבינו שאם נתנו סתם על מכת סימות
 ופירש סיהא תכאוי זה כרית תכאוי בני גר ובני ראווב
 יכול יהיה שיעיל בלא כפילו תכאוי. ואם נפטר לומר
 הייך ואמר סכיב מרע פוס תכאוי בגט. אכל' כריך
 סיסבור יש כרייה' כרפי' רסי' בפרק כל הגט. מהו
 באותן הימיו הרי הו' כאסת איש לכל דבר' דר' יהוד'
 ודייק תלמודא ולכו מיית הוי גיטא. אמא יש כרייה'
 ופירש רכל תכאוי שאין בידו לקיים כגון מיתה וחיים
 סהם תלוין בדי' סמים אי מועיל. אלא למאן דאיש
 כרייה'. והרי נחלקו רבות' דת' ורבי' יבחק ככרו
 הלכתא כמאן דאיש כרייה' או איך כרי' ב' טעמעתא
 דקייץ פירות פלוגת' דר' ויחנן וריש לקיש יש לומר
 הרי סמול עצמו קוב' סלהי ביפה גבי חבית ובהמה
 סלקחו בסותפות דאיך כרייה'. ואפי' הכי אתקין
 סמואל

אזני אישך וכתבי גיטא ספיד הוי גט. אלמא לאחר
 סא להם לעשות אינו יכול לבטל הגט שלא בפניהם
 ואיקור סגמר הגט ביטול בפניהם. אם אינו מועיל
 בטול מודעי. ולכך רב יהוד' רב טעת אצרכוה גטא
 אחריכא. שהבעל ביטל את הגט לעד' עצמן קודם
 סגמר הגט. אבל לאח' סגמר הגט סכנת' וכתתם
 אינו יכול לבטל הגט עצמו שלא בפניה' לגיר' דגט
 גופיה מי קא ביטיל. משמע סיכול לבטל גט גופיה
 ובה מועיל בטול מודעי. וכך אם עשה שליח להולכ'
 יכול לבטלו שלא בפני שליח דא' הלהכה כרב נחמן
 דא' הלהכה כל' בסתייה' דבטלו מבטול. וכמו כן בגי
 בבטול מודעי. לכך ביטול מודעי קני בטע' כתיבה
 דאוי מבטלו לאחר סגמר הגט או קודם סאתר ל'
 לסופר לכתוב ולעדים לחתום ובטול אינו מועיל בטולו
 כי אם לעדים עצמן ולסופר. ואם הם עצמם ביטלו
 קודם סהתחילו לכתוב או קודם סגמרוהו בזה לא
 חזיקו סילך לעשותו לאחר טעמע בטולו. לכך בטול
 מודעי בטע' כתיבה קני וכשר הדבר. ואדם טטולח
 גט לאשתו במקו' אח' יכול הבעל לבטלו שלא בפניו.
 דהלהכה כרב נחמן דא' הלהכה כל' בסתייה'. דבטלו
 שלא בפניו מבטול הסליח. ואכל' ככח הדבר לומר
 לבעל לעשו' טבוע' שלא יבטלו כשטולח גט לאשתו
 במקום אחר. תנן פ' הזורק היה במזרח וכתב
 במערב או טיכה עם עירו וסם עירה תכא מזה ומז'
 ודייק בגמרא היה במזרח מאן אילימא בעלי היינו
 סמו וסם עירו לא סופר. ותימ' לימ' טיכה עיקר דדאו
 היינו טיכה סמו אבל היה במזרח וכת' במערב היינו
 כשהבעל עומד עתה ביום כתיבת הגט וכת' הקוסר
 מקום אחר ואותו מקום לא כתב:

קבט פסק ואן מורי רבי' זכח' בר' סמו דרפטיט'
 שאין כריך לכתו' סם העיר שהבעל
 עומד בשעת כתיב' הגט כי אם עיקר דירתו שהרי
 גיטין הבאי ממדינת הים אי' הסופ' יודע מקו' סהאפה
 עומדת באותה טעה ולא מקו' סתהא עומדת בטעה
 קבלת הגט אלא כותב מקום עיקר דירתו ולא יותרי'
 כן איך כריך לכתוב לבעל רק מקו' עיקר דירתו ולא
 מקום סהלך לפי טעה כיון שלא הלך עם לגורי. וכך
 מוכח סמעתיך דהיה במזרח. וכך מוכח פרק האטה
 סהלהכה גבי ההוא גיטא דאסתכת בפוראי. ואף לא
 מקום לירתו ולירתה אין לכתוב כי פעמים טטועין
 במקום ואין זכרון מקום לירתו לכך אין לכתוב רק
 מקום עיקר דירתו. ופעמים טכותב הכני עתה
 במקו' פלו'. ואינו כריך וסמא אפי' טיכה מקו' עמירתו.

הלכות גטין

שמואל תכחה בגיט דסכיב מרע והיינוטעמ' דרברר
העומר להתברר כגון מיתה וחיים מודה שמואל דים
ברירה ג' גם כל ראיות דמייתיה דת' לסקוק איך בריר'
הו' בדבר שאי עומד להתברר' אבל בדבר העומד
להתברר מודה דת' דים ברירה וגם רב יהודה אמ'
הרי הוא כאשת איש לכל דבריה וד' ויסקידה' מגורסת
ואינה מגורסת מדרו דים בריר' לפי דברי רס' דפרק
כל הגט דלכו מיייתי הוי גיטא והוא עיקר ולא כפ' מי
סאחזו' וכן עמא דבר לתת לשכיב מרע גט על
תנאי במותו ובחיי' תנן אמ' כתבו גט לאסתו
ואחזו קורדייקו' וז' לתכתבו גט לאשתי איך בדבריו
אחרונים כלום' ובגמרא ריש לקיש אמ' כותבין
ונותנין לאלתר בחליו' דהא קתני איך בדבריו
אחרונים דלכו מתקילא בעי מהדר לאמלוכי ביה'
דיש לקיש מדמי ליה ליטן דכותבין' ור' יוחנן מדמה
ליה לטוטה דטוטה לא כמיייה בדיה והאי כמיייה ב
בידיה' בסרא סומקא אבמריו וחרמא מרקא ורבי
יחז' אמ' ליטן לא דמי דיטן מחוסר מעשה אבל האי
לא מחוסר מעשה' מכאן או רב' יצחק בר' שמואל
סהכותב גט לשכיב מרע וזהו שלא יתקלל בחליו
בטע' כתיבה דפעמים שאי' בדעתו והוי כמו מטורף
ואי' יודע מה מדבר ובין למר ובין למר לא דמי ליטן
וגם לא כמיייה בדיה והוי פעמי' טוטה ופעמי' חלו'
ועל הבוסם כבר שלח הר' יואל מנצח אל מורי רב'
כי גוסס שמדבר בטוב וגם דעתו מיוסבת איך יכול
ליתן את הגט דחשוב כמת' ומביא ראייה מפרק ים
נוחלין' ור' מאיר דא' איך אדם מקנה דבר שלא בא
לעולם ויכיר למה לי בככסום שנפלו כשהוא גוסס'
ופר' שמיא יכול להקמות' במת' רכיו' דרוב גוססין
למית' הרי הוא חשוב כמת' והי' כמו שאינו יכול ליתן
גט' והתנן ריש האלהו ובמ' שמח' הגוסס הרי הוא
כחי לכל דבריו נוחל ומנחיל זקוק לביס' ופוט' היינו
דיוקא מילי דאתי ממילא אבל עשייתו ומתנתו וגטו
אינו כלו' והא דתנן פרק כל הגט המב' גט והניחו
זקן או חולה כותבו בחזק' שהוא קיים' וקא' לא שנו
אלא בחולה דרוב חולה לחיים' אבל בגוסס שרוב
גוסס' למיתה לא' משמע דוק' כשהניחו חולה גוסס
תיימי' שמיא מת כסיתכנו לאשה' אבל אם חי עדיין
כמר' לא הוא כך היא הפירוש' אבל אם קור' שהיה
גוסס נתן לשליח הגט וקורס טכע השליח הניחו
גוסס לא יתכנו בחזקת דאולי יתרפא כמו רוב חולו'
שמתרפאין' אלא רוב גוססין למיתה ולא כתרפא'
ואפי' עדיין גוסס וחי בטע' כתיבה אי' גט' אבל רב'

שמואל מ'כ פי בככסום שנפלו כשהוא גוסס שאינו
יכול לדבר איך לוכח ליתן' מעמע הא אם יש לוכח
לדבר וליתן מתנתו מתנה' והיה קשה לו על פירוש
זה אם כן אמאי נקט גוסס אפילו חולה או בריא
כיון שאינו יכול לדבר איך במקחו ובמתנתו כלום
כדתנן נשתתק ואמר כתבו גט לאשתי כו'
ותניא כגם סבורקין אותו לביטול כך בורקין אותם
למשאות ומתנות' לכך תפס לו פר' עיקר'
והשיב לו מר' רב' הקדוש גוסס כיון שמדבר בטוב
ודעתו מיוסבת עליו שפיר נותן גט ואי' ספק בדבר
סקרי טכוכו פרק מי סאחזו ופרק בת' דיבמות'
שהטוב שכל או רוב שני' ורמז ואמ' כתבו גט לאשתי
הרי אלו וכתבו ויתנו והרי כאן כולם מתים ואפילו
הכי מועיל הגט כל ספק גוסס שמעוטן חיים' וכן
מגוייד בצול' בדין וכלוב כותב' גט בדבורס אעפ'
שרוב למיתה' אלמא כל זמן שהוא חי ומדבר בטוב
הוי גטו גט ואי' חשוב כמת' וכן תניא פ' דערובין
גוסס כודר ומעריך' ואמאי מי עדיף אמירתו
ממסירתו להדי' אלא דרמי מתנתו וגיטו מועיל'
וכן כמי מוכח הריא דהניחו גוסס דאי' עדיין חי
בטעה כתיבה והוא גוסס שמועיל הגט אלא דחיי' ש'
שמיא כבר מת' והיה דכפלו לוכס' כשהוא גוסס
מיירי דאי' יכול לדבר כמו שפ' רב' שמואל והא דלא
נקט חולה או בריא שנסתתק משום דנקט מלתא ד
דפסיקא' דקתס גוסס אינו יכול לדבר' ועוד חולה
שנסתתק מסתמא יתרפא וישתפה ואז יועיל מתנתו
ואל' קרא דריכר למה לי' וגם רב' חננאל שפ' כמי
נפלו כשהוא גוסס ואז אינו יכול להקנות לפי שחשוב
שרוב גוססין למיתה לא רצה לומר לא בסביל שאינו
יכול לדבר ואי' דעתו מיוסבת' אבל אם מדבר בטוב
ומיוסב דעתו מתנתו וגיטו מועילין בטוב'
תנן פרק מי סאחזו לא תתיחד אלא בפני עדי' ואפי'
בפני עבד חוץ משפחתו מפני שלבו גס בה' דכיון
שהגט אינו כגמר עדיין ער שימות הוה ליה גט יטן'
ותנן פרק הזורק ב'ס' אז פוטר את הגט יטן' ובה'
אוסרין' והלכ' כבה' כל שכתויחד עמה אח' שכתבו
לה גט קודם ולא כבמרו הצרושין' ואם גרסה בגט
יטן הגט פסול ולא תנשא לכתחלה' ואמנם כל אדם
שגרש אשתו בגט גמור וכפ' לא יתייחד עמה ופלוני
פ' דכתובו אמ' המגרש אשתו לא תנשא בשוכותו'
ולוה ממכה בככס' אביה אינה כפרעת אלא על ידי
אחר ואי' אתו לדינא לקמן לא מזקינא ליה אלא כוקי
פלוחא בינייהו ותניא באבל רבתי היא מ' שמחות
במה

הלכות גישין

במה דברים אמורי סתגרטה מן הסמולין אכל
 כתגרטה מן הארוסין כפרעת על ידי עצמה מפני
 סאי לבגם בה ואילו מכרת בקריותיו וברמיותיו :
 תכן פרק המגרש ב' בטון פסולין כתב בכתב ידו
 ואין עליו עדים כו' רבי איעזר או אלעזר שאין עליו
 עדים לא סתבולה בפני עדים כסר שאין הערי'
 חותמין על הגט אלא מפני תקון העולם ר' אליעזר
 סבר עירי מסירה כרתיו ומתיר לכתוב את הגט על
 דבר טיבול להזדייק כדמוכח פרק כל הגט כתב
 לגרם את הגדולה לאיגרא את הקטנה ופריך הא
 גדולה מזימגרם ומוקי לה בעירי מסירה ורבי
 אליעזר היא מטעם דלר' מאיר דאמר עירי חתימה
 עיקר בעינן סיהא מוכיח מתוכו של גט סיהא של
 אשה ושל איש זה ואם יש סתיהן סוות אין
 מועיל אם אינו מטולס ברורות והא דתנן פרק
 המגרש טנים טסלחו סני גיטין סוין נתערבו כותן
 סניהם לנוו סניהם לנו ופריך בגמרא הא דלא כרבי
 איעזר דהא לא ירע ערי' בהימכיהו מגורסא מטעם
 אבל לר' מאיר חתי' לי ספיר דאין מוכיח מתוכו בחיזה
 גט מתגרסת אשה זו ו'ל דהתם מיירי כשהטלחו
 הרורות בגט יוסף בן שמעון בן ראובן ובסני יוסף
 בן יעקב וסכחו סס זקניה ולכך לר' מאיר מתגרסו
 סלכל מכירי הסמול כור' איזה גט טל אשה זו ומהתם
 כמי מוכיח דלר' איעזר עירי חתימ' לא מהני מידי בלא
 עירי מסירה דהא לר' מאיר דח' עירי חתימה עיקר
 מועיל' כיון שטולס' ברור' כרפי' ואפי' הכי הא דלא
 כר' איעזר ופ' האיש מקדש דתכלי התקדמי לי בסטר
 חוב ר' מאיר או מקודסת וחכמי או איכה מקודסת
 ומוקי לה פלוגתייהו באותיות נקבות במסירה או
 כרב פפא דח' סוכתוב וימסור והסתא לימא דכולי
 עלמא אית להו דרב פפא ופליגי בהא שראובן ק
 קדשה בסטר חוב סתנן לו שמעון וכתב לו סטר
 מתנה עליו סהיה בו עירי חתימה ולא עירי מסירה
 לר' מאיר מקודסת סהסטור היה שלו לחכמים לא
 היה שלו כיון טלא היו עירי מסירה אלא טל לרבי
 אליעזר דח' עירי מסירה היינו אף עירי מסירה והוא
 הדין עירי חתימה ולא היא דפלוגתייהו לא הוי לא
 בסטר של קניין או בגט אבל סטר זה סעוטה על
 סטר חוב אינו אלא לראיה בעלמ' דאלו לקניין הואך
 סטר חוב כקנה על ידו הלא מטלטלי אינן כקנין לא
 בהגבהה הלכך לכולי עלמא בעירי חתימה סני
 ומכל מקו קסה דתנן פגט פטוט כותבין גט לאיש

אף על פי שאין חשבונו עמו ופריך בגמרא לחוס
 לפני יוסף בן שמעון וממנו ליה לאתת חברה
 והסתא לר' מאיר לא פריך מידי דבעינן סיהא מטולס
 סיהא כיכר ומתוכו ומוכיח על מי הוא ולרבינו
 אלעזר כמי כיון דלא סבי בעירי מסירה הנהו ידעי
 אם הוא חשבונו אבל אם לרבי אלעזר אף עירי
 מסירה גרידא והוא הדין עירי חתימה גרידא אז
 חתי ספיר ואז ר' רבי דרבי אלעזר דרוק פריך דעירי
 מסירה יטעו ויסברו סיהא חשבונו כיון סירעין ס
 סחשנו של יוסף זה סמה רחל ויודעין סלסה זו ה
 המקבלת גט זה סמה רחל יסברו סהוא חשבונו ולא
 מסקי ארעתייהו כיוסף בן שמעון אחר סים לו אשה
 בטמה של יוסף זה ומסני זאת אומרת סני יוסף
 בן שמעון הדדים בעיר אחת אין מערפין כסותיהן
 אלא זה בפני זה ולכך כשהוכיח גיטה או
 לגבות כתובתה או ליכסא יטאלו בית דין לעדים
 סהיו בסעת מסירה אם היו סני יוסף בן שמעון ב
 במעמד הגרוסין או לא חייסין סמא יתכנו
 לאסת חברו ויספרט' דמסני לר' מאיר חתימ'
 ומוכיח ספיר הגט מתוכו כיון סיוסף בן שמעון
 חברו חתם בגטו והופיל של זה בפני זה כסיוסף בן
 שמעון מגרס חשבונו חתום בגט :

קלא השתא

פירט' לרבי מאיר עירי חתימ'
 דווקא אבל עירי מסירה לא מהנו
 מידי ולר' איעזר עירי מסירה דווקא אבל עירי חתימה
 אי מועיל והלכה כרבי אליעזר אף בסטר וכל סכך
 בגטין כדאמרין פרק המגרש רב אמר הלכה
 כרבי אלעזר בגטין וסמואל אמר אף בסטרות
 והלכה כסמואל בריכו כדאיתא פרק יט בכור וכן
 פרק קמא גבי סטר פרסיה האל דגבי ממסעברי
 על ידי עירי מסירה וכן פרק מי סהיה כסוי גבי סני
 סטרות היוכא' ביום אחר ואמ' שמואל סורא וקא' כר'
 אליעזר וגם בעובדא דאמייה דרב חמא דכתבינן
 לכסיה ככפרא כו' וקאמר דרב כחמא אמר אף
 סורא עברי והלכה כרב כחמא בריכ' וגבי
 גט פירסו רבינו סמואל ורבינו תם דרמדה ד' מאיר
 אף על גב דעירי חתימה כרתו כריך עירי מסירה
 מטעם דאין דבר שבערוה פחות מטנים וגבי
 סטר מכר או מתכת קרקע הניקנית באותו סטר
 פירוס רבינו תם דרמדה רבינו אליעזר דכמו דעירי
 מסירה גרידא מהנו כמו כן מהנו עירי חתימה ב
 גרידא כופ' בלא עירי מסירה כיון סהסטור טוב
 וראונו

דווקא אבל עירי חתימ'
 דווקא אבל עירי מסירה לא מהנו
 מידי ולר' איעזר עירי מסירה דווקא אבל עירי חתימה
 אי מועיל והלכה כרבי אליעזר אף בסטר וכל סכך
 בגטין כדאמרין פרק המגרש רב אמר הלכה
 כרבי אלעזר בגטין וסמואל אמר אף בסטרות
 והלכה כסמואל בריכו כדאיתא פרק יט בכור וכן
 פרק קמא גבי סטר פרסיה האל דגבי ממסעברי
 על ידי עירי מסירה וכן פרק מי סהיה כסוי גבי סני
 סטרות היוכא' ביום אחר ואמ' שמואל סורא וקא' כר'
 אליעזר וגם בעובדא דאמייה דרב חמא דכתבינן
 לכסיה ככפרא כו' וקאמר דרב כחמא אמר אף
 סורא עברי והלכה כרב כחמא בריכ' וגבי
 גט פירסו רבינו סמואל ורבינו תם דרמדה ד' מאיר
 אף על גב דעירי חתימה כרתו כריך עירי מסירה
 מטעם דאין דבר שבערוה פחות מטנים וגבי
 סטר מכר או מתכת קרקע הניקנית באותו סטר
 פירוס רבינו תם דרמדה רבינו אליעזר דכמו דעירי
 מסירה גרידא מהנו כמו כן מהנו עירי חתימה ב
 גרידא כופ' בלא עירי מסירה כיון סהסטור טוב
 וראונו

הלכות גיטין

וראוי לקנות בו אם מקרו ביוגלובין עצמו מועיל
 מכיר אם מורה שמקרו לו ודהודאית בעל ריח כמהה
 עדים רמוי אבל גט לא סוף טעם זה:

פקק
 זה סדר הגמי

כריך סיקח הבעל ממלו הקלף ריו וקולמוס וימסרו
 לסופר ואם אין לו יקנו הבעל ידאח בעיני ככתב
 והה אם כתבו הסופר בקלף שלו במצו הבעל שהוא
 כסר ובלבד שיתכנו אחרי כן לבעל להיות שלו
 כדתנן פרק הכותב בטופסי גיטין כריך סנייה כו'
 משמע שהסופר כותבו בקלף שלו אבל עדיף
 טפי ליתנו לבעל תחלה כדו' שלא ישכח הסופר ל
 ליתנו אחריכין לבעל ואלו הקולמוס מאחרים אינו
 פקול בכך מהבעל הקולמוס אין בגט בסביל כך
 כלום כיון שלא נשאר כלום מן הקולמוס בגט כמו
 סנשא מן הריו ויזוה הבעל לסופר בפני עדים
 כשרי שאי קרובין זה לזה ולא לבעל ולא לאשה ואלו
 בפניהם לכתוב גט לאשתו עד סיהא טוב לרעתו או
 לרעת החכם סיס בעיר ואם הסופר אי קרוב כגו
 בעד אחד עמו וכריך פני עדים סיכתבנו בפניהם
 לטמה שידעין סיכתבין לשם פלונית אשת פלוני
 ואחרי כן יחמר הבעל לעדים כשרים לחתום בגט
 והסופר אינו יכול להיות אחד מעידי חתימת רחתם
 סופר ועד פקול כרפרי לעיל בשמעת דאין אמרו
 ואעפ שהם שלם כחות עדים שזוה הבעל לסופר
 לכתוב ועידי כתיבה לשמה ועידי חתימה אין בכך
 כלום ולא מקרי חזי דבר כיון שכל כתובת מעירה
 כל מה שצריך לראות בפניה ראייה דומיא דשלט
 כתו רעדי חזקה רכל אחת ואחת ראת בכל פנים
 כל מה שיכולה לראות ולא כפי רב אלפק
 דמפרש התם דאין קרוי חזי דבר משום פעדות של
 כתובות מועיל לענין פירות ואולם לאפקוי כפשיה
 מפלוגת טוב הדבר לעמות הכל בבת אחת שיהא
 לסופר בפני עדים כשרי לכתוב גט לאשתו ואות
 עדים והיו בשעת כתיבה ויהא להם הסופר סיכתבו
 לשם פלונית אשת פלו ולאותן עדי ואם להם הבעל
 שחתמו בגט ואם ער בפני כתיבה כראה שהוא
 כסר דמסתמ' כיון שהבעל זוה לסופר בפני עדים
 לכתבו ומסתמא נתנו לשמה בהכשרי ואפילו אין
 מכיר כתיבת הסופר דרוב בקיאי הם ולא הצריכו
 חכמים להיות בשע' כתיבה כי אם לשליח המולך
 גט לאשה סיכול לומר בפני ככתב ובפני כחתם

שלא יוציא הבעל לעז על הגט אבל כשהבעל
 עצמו נותנו אין לחוש שמה כתבו הגט שלא ל
 לשמה דאויס לחוש שמה טעה הסופר או הבעל
 אם כן הוא עצמו שהביא הגט אמאי אינו כריך
 לומר בפני ככתב ובפני כחתם אלא וראוי אין לחוש
 שמה טעה דרוב בקיאי הם ובשליח הולכה דווקא
 הצריכו רבין שלא יוציא הבעל לעז אבל בגרוסין
 שהבעל עצמו עושה אין לחוש אבל אין להביא ראיה
 שאין כריך עדים בשע' כתיבה מדאמרין גבי חרש
 שוטה וקטן הכותבין גט כריך גדול עומד על גבי
 דמטמע הא כשכותבין פקח אין כריך זה אינו
 דלכונן למימר דהכי פי' כריך גדול עומד על גבי
 המלמדו כל שעה לעשות כל דבר ודבר לשמה אבל
 מהוא עצמו שביא גטו שאין כריך לומר בפני ככתב
 ובפני כחתם משם היא ראייה ומסתמ' סברא דריוני
 מגמר גמירי ואעפ טוב הרבר להיות עדי בשעת
 כתיבה וכן עמא דבר ויחתמו עדים למטה ולא
 ירחיקו מכתובת הגט ויתר מריוח חלק פטה אחת
 ויחתמו בראש הפטה שלא יהא חלק מומין חתימתן
 בגליון כרי שיוכלו לכתו פלו' לזה מכלו' ואלו
 יניחנו עד שיהיבם שלא יהא קרוי יכו להודיף ואם
 כן יתכנו ליד האשה בפני עדים ותהא ידה פתוחה
 עד שיניח הבעל הגט מאליו ויאמר לה הבעל בשע'
 כתיבה התקבלי גטך ותהא מגורשת ממני ותהא
 מותרת לכל אר' ויקראו העדי' או יעיינוהו בטו' בשע'
 כתיב שזוה הגט שחתמו בה ואותו סכת' בסבילה
 ותימא היאך מצטרפין להכשרי הדימוי העדי' שראו
 טעמא הבעל שליח להולכה והעדים שראו מסירת
 גט לאשה לר' עקיבא דאמר דבר ולא חזי דבר דהני
 והני צריכי' אהדרי והוי חזי דבר אי צריכי' לעידי ב
 ביאה וכל המסניות דהמביא לא מסתבר דהו כלהו
 כר' עקיבא וכשהגט ביד האשה והוא חתום יכולה
 ליכסא באותו גט או לגבות כתובתה בלא הבאת
 עדי מסירה לבר' אעפ כשרי עידי מסיר' שראו
 ליד האש' בתורת גרוסין לר' לעזר' ושמה אפ' כשיס
 עידי חתימ' כרפרי לעיל מכל מקו' אינן צריכי' לבא
 לבר' דכיון שהגט ביד האשה חתום לי לומר שבה
 לידה בהכשר וכמספט עידי מסירה וכרתנן פרק
 השולח אין העדים חותמין על הגט אלא מפני תקון
 העולם ומקוי לה בר' לעזר' וזהו תקון העולם שלא
 תהא צריכי' להביא עידי מסירה לבר' דלר' מאי' בריל
 עידי חתימ' ואינו תקון העולם וגם לרדי' שם שאינה
 צריכי' להביא עדי' שהיו בשע' מסיר' כרי ליכס' כיו' שהוא
 כמספט

הלכות גיטין

אחרונה. דאי גט פשוט פסול בלא סריר וקיס אחי
 אף למדין מטיטה אחרונה. וכיון דהכי הוא נחום
 סמא בא הסטר ליד בעליו בלא סריר וקיס כי כסר
 והגון הו בכך ואחרי כן מחק למעלה חובתו והגיה
 דבר אחר למעלה וקיימו בטיטה אחרונה בחלק
 סבין העדים לכתב. וכתב אחרי כן סריר וקיס
 והסיב לו רת כי כיון שהורגלו העולם עכסיו לכתב
 סריר וקיס יהא הסטר פסול אם לא נכתב בו. אכ
 לא חתמו העדים עד שנכתב בסטר סריר וקיס ולכך
 למדין ספיר בקיום מחקי שבטיטה אחרונה כיון שיש
 אחרי כן סריר וקיס. וכך ספר תרוכין בבט או קיס
 מחקי בבט בבטיטה אחרונה כיון שיש בסוף כרת מטה
 וישראל. ואף הלא גס בימי חכמי התלמוד הו
 כותבין כרת מטה וישראל כרתבן במס' ידים שהו
 כותבין המוסל עם מס' בגט. ואעפכ סובר התלמוד
 שאין למדין מטטה אחרונה. ים לומר שלא היה
 כתוב בסוף הגט והכי משמע במסנה. אבל עכסין
 תקנהו לכתוב בסוף הגט. ואמס לא סמך רת על
 זה שכתב ואמר שאין לעסות קיום מחקים כי אם
 לפני וקנינא בסטרות ולפני ורן בגט. מיהו נכון
 שלא לעסו מוס קיום מחקים בגט. ואי עבד תרי
 סריר וקיס פסול. או אם מחק הסריר וכת עליו רבר
 אחר וקיימו בטיטה אחרונה וגס כת אחרי כן סריר
 וקיס פסול. כראית ערק גט פשוט ראש עוסין מחק
 במקום שהיה ראוי לכתוב סריר וקיס. והיום הגט
 ואגרת סבוקין וגט פטורין כרת מטה וישראל להו
 כמו חזרה מענינו של סטר וכתבנו בטיט אחרונה
 ואם הטטה ארוכה יותר יכתוב אותיות רחבות.
 וימלא כל הטיטה מכתובה כמו סאר פטיטין. ולא
 יסוים הגט באמצע הטטה. והטעם ראין למדין
 מטיטה אחרונה כראיתא פרת גט פשוט מסוס ערי
 שהרחיקו חתימת ידם מן הסטר פטיטה אחת כסר.
 ובאותה פטיטה של חלק וכול לזייף מה סירצה. לכך
 אמרו אין למדין מטטה אחרונה כי אם חצי פטיטה.
 אכ אם יחתמו העדים בחלק סבחי סני של פטיטה
 אחרונה טוב לא כלמוד מטיטה שלפני חצי פטיטה
 אחרונה. מכיון שהיא סמוכה לעד ים לחוש שהוסוף
 בעל הסטר בין עדים לכתב. ומכאן סכטלת ורן
 דיהו לכו מנאי באותה פטיטה ואותו רבוד הוא רבר
 עיקר כרפל לעיל. דלא אפשר בעיא פרק המגרס
 אי צריך ורן או לא. ואם יחתמו עדים תחת הכת של
 פטיטה אחרונה ים לחוש סמא תמלא עוד חצי פטיט חלק
 ותוסף

כמטט. ומינה ים ללמוד סכמו כן אינה צריכה
 להביא עדים לכך ערי סנה הבעל לסופר לכתוב
 וסנכת' לשמה. וראיה נמי ממכיו גט ממדינת הים
 שאינה מביא ערי סנה הבעל לסופר לכתו לשם.
 והא דאמרי פ' התקבל צריכין סני כתי עדים אחת
 סאומר בפנינו אמרה לסליח להתקבל וחת אומר
 קבלה בפנינו את הגט וקעו היינו מסו שאין הגט
 לפענו סקרקע וליכא מוס הוכחה סקיבל. אבל אם
 קבל ביד האם חתום מסתמ' בהכסר בא לדיהוכן
 אם הוא ביר סליח סלח אינו צרי רק פעשאתו האם
 סליח לקבלה ונאמן מכאן ואילך לומר סלברוסין
 כתנו לו הבעל. ואפילו מאן דאמר פרק התקבל
 בעל נאמן לומר לפקדון כתנו לה ולא לברוסין.
 ומפרס רת דוקא היינו כסה בעל והאסה במקו אחר
 כדמפר טעמ'. דאם איתא דלברוסין יהבה לרדה
 הוה יהיב ולא לסליח. ספר תרוכין צריך
 לכתוב קודם פטיטה אחרונה. והטעם דאבעיא
 להו פרק המגרס אי בעי' ורן דיהו ליכוי מנאי ספר
 תרוכין כרבי יהודה דלא להויו מסמע דדיבורא
 מגרס לה כדמפר טעמ' הת'. ולא אפשר. אם דבר
 עיקר הוא והרי אין למדין מטטה אחרונה. אם
 צריך לכתבו מקודם לכך דסמא בא ליד האסה בלא
 ורן דהו ליכוי מנאי כו'. והיא הנגיפה אותן בטיטה
 סבין העדים לכתוב. אכ היה פסול דסמא היה
 צריך לכתוב ורן. ומהאי טעמ' אומר רת שאין לכתו
 קיום מחקי ולא תלויות בטטה אחרונה בכתובות
 ולא בסטרות כי אם לפני וקנינא מיניה. אף על פי
 שהורגלו לכתוב בסוף הסטר סריר וקיס. והיינו
 טעמא דסמא בא ליד בעל הסטר בלא סריר וקיס
 ומחק למעלה חובתו וכתב אחרי כן סריר וקיס.
 אמס העולם רבלין לכתוב קיום מחקים בטטה
 אחרונה. וכראה כסעוסין כן סוכרין סלמדין
 ספיר מטטה אחרונה וסומכין על מה סכתו אחרין
 סריר וקיס. ולכך נמי היו כותבין ספיר ורן דיהו
 ליכוי כו'. ספר תרוכין בטיטה אחרונה אעפ שהו
 עיקר הרבר. דסמא צריך לכתוב ורן דיהו.
 אכ סוכרין העולם סלמדין ספיר מטיטה אחרונה
 וסומכין על מה סכתוב בסוף כרת מטה וישראל.
 וקשה למו רבי היך הורגלו לעסות כן. הלא סטר
 כסר בלא סריר וקיס מלכר גט מקוסר. אבל
 בפשוט כסר מר אמרין התם אין למדין מטיטה א

הלכות גישין

ואברת בלא דר

פרק

התקבל תנן בערה המאורסה היא ואביה מקבלין גטה רבי יהודה אומ

אביה ולא היא פירש' דרוקה כערה אבל הטנה אפילו לרבנן אביה ולא היא כשיש לה אב' ופרק האיש מקדש תנן כמי פ' כן מתחלה והא דקא' רבנן בגמ' רבנן סברי דיד יתירא זכי לה רחמנא הינו רכסיה קטנה לא היה לה רך יד אביה וכסנעסית כערה כ' כיתוסף לה יד עצמ' עם יד האב יור' יהוד' סבר במקו' יד אביה יד דירה לא כלום היא ואפי' בכערות יושב הגיה רש' פרק האיש מקדש רהוא הרין לקטל דהא פלגי' בכערה להודיע' כחן דרבי יהודה וכן עיקר וכן כ' מדפריך פ' האיש מקדש לרב כחמ' דאמ' אין כערה עושה שליח לקבל את גטה מיד בעלה מהא דתניא קטנה שאמרה התקבל לי גיטאי אנו גט עד סוגיע גט לדה' ע"כ רבי יוחנן בר שמואל מ"כ:

ושליח

להולכה המביא גט לאשה אינו צריך לא חתימת ב' ולא חתימת עדים ל להודיע פעם שליח הבעל להולכה כי הגט טבירו מוכיח כ' תדע שהמביא גט ממדינת הים אם יש לו חתימת עדים או חתימת ב' שה' ידוע על ידי כ' פעם שליח להולכה למה צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם וכן מביא גט בארץ ישראל אם ידוע על ידי חתימת עדים או ב' הגט שולח הבעל לאשתו אפילו כשיבא הבעל ויערער למה יתקיים בחותמיו ואם אין ידוע על ידם פעם שליח להולך זה הגט הרי זה כמאן דאמ' ר' ליתיה וואו חתימתם מועלת כלום וא"ל אין המביא גט צריך שום עדות פעם שליח הבעל להולכה ויש תימה על מה שכתוב בתיקון פטרות שטר הרשאה כספולח גט לאשתו ממקו' אחר' כי כ' שאין צריך כרפרי' ויש תימה פסיו' וקני' מן פלו' בן פלו' לפלגי בן פלגי בכל מה דכתו' ומפורס' לעיל במכא מה קניין סייך התס' וכרא' לי כי לא הוצרך לתקן כתיבת הרשאה על כך אלא לפי שכתב בה פנות' לה הבעל רשות לשליח לעשות כמה פלוס' ולא יקפיד אפילו לא יחלה ולא יאכס' אבל שליח לקבל ושיבו ב' אכפס' כשרים והגונים שאין קרובין זה לזה לא לבעל ולא לאשה ולא לאיש הזה שהוא שליח לקבלה' פים לו רשות לקבל הגט ולהבי' שטר חתימתו ויראה להם הבעל את הגט ויקראוהו קוד' כתיבה ויחזירוהו לו ויתקאוהו לבעל לבטל כל מודעי דאית ליה ויתנהו ליד שליח

ותוסף עוד פטרה אחרת פלימה בין העדים לכתב וילמדו מן החצי פטרה שהוספה שהיא קודם ה האחרונה וכשהעדים חותמין יחתמו זה תחת זה בתחלת הפטרה ראי זה אחר זה שמא היא ריוח חלק בגליון לכתו' לפלגי בפנינו לזה פלו' מנה והזה ליה שטר הבא הוא ועדיו בטטה אחת כשר ויחתוך כל שלמעלה מיהו אומר כי כמי ליכא אלא עד אחד וכתוב לפניו אפי' החתום חייב לפלו' מנה ויזיאל עליו כתב ידו' ואם הגליון קצר כשר:

תופס הגט

בכך ובכך בשבת בכך וכך ימי' לירח פלג' שנת כך וכך לבריאת עולם' למיין שאנו מוכין כאן בכרך פלו' דריתוב על כהר פלו' אלא פלוני המכונה פלו' בר' פלוני פלו' דרתי בכרך פלוני דריתוב על כהר פלוני ו ועכסו אנו דר בכרך פלוני דריתוב על כהר פלוני ו הכני עומד היו במקו' פלו' דריתוב על כהר פלו' כביתו ברעות כפסאי ברלא אינסכ' וטבקי' ופטרית ותריו' ותייכו ליכי לית אכת' אכתתי פלו' המכונה פלוני בת פלו' וררה עכסו בכרך פלו' דריתוב על כהר פלו' והוי' אכתתי מן קדמת דכא וכרו פטרית וטבקי' ותריו' ותייכו ליכי דיתיהוויין רשאה ושלטאה בכפסיוכי למהך להתקבא לכל גבר דיתוביוין' ואוספ' לא ימחה בדייכו מן יומא דכן ולעלם והרי את מותרת לכל אדם' ור' דייחוי ליכי מכאוי ספר תרוכין ואברת טבוקין וגט פיטורין כרת משה וישראל:

אמ'

אביי האי מין דכתיב גטא לורכיה ור' אחרונה של וכרו דלא לשתמע וכרי' וכן כמי לורכיה ויו טבאמע טבוקין תרוכי' פיטורי' דלא לשתמ' טבוקין תרוכין פיטורין וקאי אשארסני' בעלמ' דתיחווין דתיכוביוין תלתא יודין סמוך לכו' ובמכתב רבי' יוסף טוב עלם כתוב עוד שתי יודין אחרות אחת סמוך לרלית ואחת סמוך לתיו זהו ח חמשה יודין בכל תיבה ותיבה' ולכתו' למהך בלא יוד אחרי הלמד דלא לשתמע לי מהך' ולירחיק רגל סמאלי סל' מגבו דלא לשתמע למחך לשון חוכא' ולכתו' להתקבא' ולא לכתו' להתקבא' דלא לשתמע לא יתקבא ב' תיבות' ולכתוב ור' בלא יוד דלא לשתמע ורין דיא' ולא לכתוב ואברת ב' יוד אלא

הלכות גיטין

פלוה קבלה ויאמר לו התקבל בט זה לפלונית בת
פלוה אסתי המכונה פלונית כך וכך והרי היא מותרת
וכל אדם ולא יטיל בו פוס תכאווהם וכתבו בכך
וכך לחדש פלו סגת כך וכך לבריות עולם למכין
פלו מוכין כאן בפלונית מתא דיתבא על כהר פלו
אכחו בך חתומי מטה במותב תלתא הויכא ובל ל
לפניו פלו בן פלו המכונה פלו כך וכך דמפלו מתא
דיתבא על כהר פלו וגרש את פלונית בת פלו אסתו
המכונה כך דמפלו מתא דיתב' על כהר פלוני וכתך
גיטה ליד פלונית בן פלוני שפעאסתו בעדים שלוחה
לקבל גיטה מיר פלוני בן פלני בעלה ויאמר לו ה
התקבל בט זה לפלונית בת פלו אסתי המכונה כך
והרי היא מותרת לכל אדם וקודם כתיבתו בטל כל
מודעי דהו ליה ולא נתן פוס תכאוי בירושין אלא
גרסה גרוסי' גמור' והגט רכינן וראיכהו כסר כדת
והלכה ומחמת שראינו גרוסי פלוני בת בעלה
פנתן גיטה ליד שלוחה לקבלה כתבנו לה סטר זה
להיות בידה לזכות ולראיה שריר וקים ואף על פי
פכתבתי פאין כרי הכרת חתימת בך פנתן הגט
בפניהם ליד השליח קבלה כלזמן שלא יבא הבעל
וערער טוב להחתים אפסים טובים וחתומי וידועים
סתהו חתימתם ככרת יותר לרבי' כיה ויכיר דאוי התי
בעל ומערער יהא נקל לקיים פתימתם וגם אם
בעל יודע לכתוב עוד טוב שיכתוב עוד תחת ח
חתימתן כך אפי פלו החתום למטה המכונה כך
ורר עכשו בפלונית מתא דיתבא על כהר פלוני ג
גרסתי את אסתי פלונית בת פלוני המכונה פלונית
דמפלו מתא דיתבא על כהר פלו וגרסתיה בפלוני
מתא דיתב' על כהר פלו בפני בך פלו ופלו החתומים
בסטר שלמעלה וגרסתיה גרוסי' גמורין בבטול כל
מודעי ובלא פוס תכאוי ככל הכתוב שטרם וחתומתן
אמת היא ובעבור כי הכל אמת כתבתי ג
אכי כתב ידו לראיה ולזכות שלא יהא לי פתחון פה
לערער על דבר זה כלל כי סטר בך החתומים
למעלה וחתומותיהם אמת שריר וקים פלו בך
פלוני וכן עיקר וכן כראה מרפרין פרק האיש
מקדש לרב כחמן דאח' אין בערה עושה שליח לקבל
גיטה מיר בעלה מהא דתני קטנה שאמרה התקבלי
גיטי אי גט עד שיעע לידה האערה הריזה גט
ומפני בשאין לה אב אבל מעיקרא קד רים לה אב
ואפי' הכי קתני עד שיעע גט לידה סמ דאם הגיע
גט לידה מגורסת והא דקאמר פרק התקבל
לרבנן דיתור זכה לה דחמא' היינו שמוסקף לה

הכתוב יד אביה על יד עצמה דיר עצמה עיקר פוס
לה בבברות ולא ניתן לה יד האב להסיר כח ידה
אבל ר' יהוד' סבר דלהסיר כח ידה נתן לה יד האב
במקום יד אביה יד דירה לאו כלל' היא וכל
הדין הזה בקטנה שהגיע לפעוט' פוס לה פוס סגל
אבל קטנה קודם לכן לא דאינה יודעת לשמור גטה
ותכן בקיפא פ' התקבל וכל פאוי' יכולה לשמור גטה
אי' יכולה להתגרס פ' רש' אפי' ע' אביה דהא פוט'
היא ואמר' יצחק ופסלחה מביתומי שמשלחה ואינה
חוזרת ופאת זו שמשלחה וחוזרת במס' יבמות פרק
חרס' עכ' ור' מפרש דעל ידי אביה מתגרס' אפי'
פאינה יודעת לשמור גטה קוד' שהגיעה לפעוטות'
והורה כן הלכה למעשה דהא פרק חרס' מפר' ר'
יכאוי טעם אחר על פוטנה משום דכתיב ונתן בידה
מי פוס לה יד לגרס את עצמה יכתה זו פאין לה
יד לגרס את עצמה ולפי אותו טעם פוטנה פוס
לה אב מתגרסת על ידי אביה מן התורה פהרי'ם
לה יד אביה פהוי' כירה דאפילו היא פקחת אביה
מקבל גיטה לרבנן בן היא בן אביה ולרבי יהודה
אביה ולא היא ותנא דבי רבי ישמעאל דמפקח
לה מושלחה לא פליג אלא בהא דנפקא ליה מקרא
אחריוכא אבל משמע דליכא מירי אחריוכא ביכיוהו
ויש ליתן טעם דכיון פוס לה אב משלחה ואינה ח
חוזרת היא פאביה משמרה מלחזור ועוד הביא
ראיה מן הירושלמי דבדריא קורא אותה פוס לה
אב יכולה לשמור גיטה והואל וכך הוא מתגרסת
בקבלת אביה לכולי עלמא דהא לא מזרכינן
הכא אלא פתהא יכולה לשמור גיטה והכי איתא
בירושלמי פרק חרס' דקאמר כסתתית לא יוכיא
דבי ר' יכאוי אמרי מפני גרירה פי סגבררת אחר כל
אדם וכוהנ' בה מנהג הפקר ור' זעירא ורבי ירמיה
אמרי תרוויהו פאיכה יכולה לשמור גיטה רבי
כחמיה בשם רב יוסף אמר' תלת פיתלת מילי אוכיא
ביכיוהו עבר וגרס מאן דאמר מפני גרירה אסור'
ומאן דאמר מפני פאי' יכולה לשמור את גטה יש לה
אב יכולה לשמור את גטה ועוד שפעמי' פוט' פעמים
חלומה מאן דאמר מפני גרירה אסור דבשעה פהוי'
פוטנה כגדרת לזנות ומאן דאמר פאי' יכולה לשמור
גיטה זויס לה אב עת' פכולה לשמור גיטה וכו'
פחפר מן הירושלמי דהא אין כאן אלא תרי מילי
ויש להיות כך עבר וגרס מאן דאמר מפני גרירה
מותר פירוש כיון דליכא אלא איסורא דרבנן שלא
ינהגו בה מנהג הפקר לכך אס עבר וגרס

הלכות גיטין

וגירס הוא הגט בט' מאן דאלמ שאינה יכולה לסמור
 גיטה אסור פי' מדאוריית' אינן הגט בט' ועוד איכ'
 ביבייהו ים לה אב' מאן דאלמ מפני גרירה אסור
 לכתחלה שלא יוכל לסמרה מהפקר' למאן דאלמ
 שאינה יכולה לסמור גיטה כיון שיש לה אב יכולה
 לסמור את גיטה כיון שהיא קטנה או בערה וקשה'
 הא דאלמ ר' עבר וגירס לר' יכאוי מותר מטום גרירא
 סל הפקר' או מיירי באין לה אב היכי סרי' הא
 אמרינן פרק חרש היכא שאינה יכולה לסמור גיטה
 אינה מתגרס לר' יכאוי מסו' דכת' ונתן בידה וכתה
 זו שאין לה יד' והתם מיירי באינה יכולה לסמור
 גיטה דהא קאל' כיר' לר' זעירא דאלמ טעמא שאינה
 יכולה לסמור גיטה עבר וגירס אסור בדיעבד'
 זאי מיירי בירושלמי בסיס לה אב' ולכך כי עבר
 וגירס סרידיס יד על יד אביה' אס כן מאי
 קאמר עור איכ' ביבייהו ים לה אב' אי לכתחלה בין
 למר בין למר אסו' ואי בדיעבד הא כבר אל' עבר
 וגירס איכא ביבייהו' ותו כי עבר וגירס כיון שיש
 לה אב הלא פירסנו לרברי ר' דלכולי עלמ' סרי
 דכמו לרבי יכאוי רמוקי טעמא מסוס יד סריכי יש לה
 אב' כמו כן לר' ישמעאל ר' אביה סומרה מלחזור'
 ומסתמא ר' זעירא לא פליג בהא' וכראה לומר
 דעבר וגירס דקאל' מיירי בח' לה אב' ואתי ספיר
 ספיר הא דקאל' בתר הכי יש לה אב איכא ביבייהו
 ולכתחלה' דלר' יכאוי אסור ולר' זעיר' סרי וזהו סויעא
 לר' רבי יש לה אב לכולי עלמ' סרי בדיעבד' ואף
 רבי יכאוי דאסר לכתחלה היינו בסוט' ומסוס הפקר'
 אבל בקטנה לא' אבל יקשה על עבר וגירס מר'
 יכאוי אמר רבי יכאוי כרפרי' ואין זה כל כך קשיא
 אס סתם התלמוד דירושלמי דאלמ לרבי יכאוי סרי
 בדיעבד אס חולק על סתם תלמוד דידן דאלמ
 דלר' יכאוי אסו' אף בדיעבד כיון שלא מצינו דברי ר'
 יכאוי גופיה שיחלקו רבריו על זה דר' יכאוי דאלמ פרק
 חרש דאותה שאין לה יד אינה מתגרסת מיירי ב'
 בקטנה שאין לה אב אבל שוטה גדולה יש לה יד
 ספיר ומסוס מנהג הפקר אסור לכתחלה מדרבנן
 ובדיעבד סרי לרברי הירושלמי ותלמוד דידן אינו
 גט מן התורה כיון שאינה יכולה לסמור גיטה'
 וקצת קשה דאכתי איכא ביבייהו יורעת לסמור גיטה
 ואינה יורעת לסמור את עצמה דאלמ פ' חרש דאלו'
 מתגרסת שלא ינהגו בה מנהג הפקר' ויל' דהא
 דקאל' התם באינה יורעת לסמור גיטה ולא עצמה
 כרבי יהודה':

כסיס לה אב איכא ביבייהו חסוב כמו שאין לה אב
 ויורעת לסמור גיטה ולא עצמה דלר' יכאוי אסור ל'
 לכתחלה דלר' זעירא סרידיס לה אב לעולם חסוב
 כיורעת לסמור גיטה ומאי טעמ' כי פריך פרק חרש
 אי אינה יורעת לסמור גיטה ולא עצמה וכי מתגרס'
 דבר תור' והאלמ' יכאוי כו' הוה מצי לתרץ כסיס לה
 אב לא היינו כמי הא דמתרץ ביורעת לסמו' גט' ולא
 עצמה' דהיינו כמי אינה יורעת לסמור גיטה ויש
 לה אב' ועוד קשה דבפרק חרש מטום דכלהו מורו
 גזירה דמנהג הפקר' ויל' דר' זעירא דירושלמי
 ודאי לא סבר לה אלא מתגרסת לכתחלה כיון ד'
 יורעת לסמור גיטה אף על פי שאינה יורעת לסמור
 עצמה' ומתכיתין כרסתיות לא יזיא מוקי לה
 באינה יורעת לסמור גיטה ולא את עצמה ולא דייק
 במאי רלא קתני עולמית כדתנינו בגיטא הוה'
 ואין לפרש דגזירה דאלמ בירושלמי היינו סמסלחת
 וחזרת והשתא כגרוס כמו סכתוב בירושלמי בלא
 הבה עבר וגירס מאן דאלמ מטום גרירה אסור'
 וקשה על זה דר' יכאוי קאל' טעמא מטום גזירה' ור'
 יכאוי גופיה דריס פ' חרש מנתן בידה ועוד רתימא
 הוה לומר דמטום רמשלח וחזרת לא ויעיל הגט מן
 התורה' בפעמים שוטה ובפעמים חלומה' אס
 מקבלת כשהיא חלומה למה גרע בטביל חלייה
 ופטותה שיהיה לה לחאר זמן' ועוד דעל כרחק
 צריך להגיה בירושלמי דהא קתני תלת מילי איכא
 ביביהו ולא חשיב אלא תרי' וכל' שיש לה דרק כמו
 ספר' דאי אמרת בשאיכ' יורעת לסמור גיטה אינה
 מתגרס' על ידי אביה כמי אכ' לעניין קרוס' כמי לא
 תתקדס דויכאה והית' כתי' דאיתקס יכאה להויה'
 וקצת קשה לפירושו דמשמע האי דסיפא כל שאינה
 יורעת לסמור גיטה מיירי בקטנה שיש לה אב דומי'
 דירשא פ' חרש בפלוגת' דר' יהודה ורב' כבערה או
 קטנה שיורעת לסמור גיטה כיד אביה דמי או לא'
 ומשמע כמי דאתי ככולי עלמ' ולפירושו בים לה לה
 אב לא מתוקמ' לא כרבנן' ולכך כיון שאינה יורעת
 לסמור גיטה אינה מתגרסת בידה אלא ברשות
 אביה' אבל יורעת לסמור גיטה מקבלת גיטה
 בלא רשות אביה' דאי לר' יהודה אי על ידי אביה
 אפילו אינה יורעת לסמור גיטה מתגרסת היא לפי'
 ר' וי על ידי עצמה אפילו יורעת לסמור גיטה
 אינה מתגרסת' אבל באין לה אב מתוקמא ספיר
 כרבי יהודה':

הלכות גיטין

קלב כללו טל דברי נערה טיט לה
 אב וקדשה אביה לאים אחר
 ועדיין לא נסאה אם בעלה מברס יכולה לקבל גיטה
 לרבנן בלא רשות אביה אבל אם קטנה לפירוש ר"ת
 ראשון אביה ולא היא ולפירוש אחרון אפילו קטנה
 מקבלת גיטה בלא רשו' אביה ואם מת אביה לאחר
 סתת ארס' או נסאת רהסת יכתה מרשו' האב אז לכל
 הפירושים מקבלת גיטה בידה ספיר ואפילו היא
 קטנ' כרתת פ' התקבל קטנה שאמר התקבל לי גיטי
 אינו בט ער פגיגיט לידה ורייה הא הגיע בט לידה
 מגורסת ולכל הפחות מיידי באין לה אב אבל סליח
 לקבלה אינה יכולה לעס' ואפילו היא נער' כראמ' רב
 כחמץ פ' האים מקדס אין הנערה עושה סליח לקבל
 גיט' מד בעלה וביט לה אב דאם אין לה אב אוים
 לה אב אבל אם נסוא' היא רהסת יכתה מרשות האב
 נער' עושה סליח ולא קטנ' כראמ' התם קטנ' שאמר'
 התקבל לי גיטי אינו בט ער טי' ליד' הא נער' היו גט

ומוקי לה באז' לה אב אבל דינו אלו מייור דוק בהנע'
 לפעוטו טיט לה שבעה סני' וכראמ' רבא פ' התקבל
 הפעוטו מקחן מקח וממכרן ממכר וכנגרן בקטנ'
 מתגרסת בקדוסי אביה אבל קוד' סהגינה לפעוטו'
 אם אין לה אב סמת אחר סתת קרנ' או נסאת אינה
 יכולה להתגר' אבל אם יש לה אב ועדיין היא ארוסה
 אז אפילו היא קטנ' ביותר יכולה להתגרס ע' אביה
 לפירוש ר"ת כרמסמ' פ' חרס וכדמסמע בירוש' ומיהו
 בקטנה נסואה סלא הגיעו לפעוטות בת סבע' ואינה
 יכולה לקבל גיטה ואינה יורעת לסמור גיטה כראה
 לרבינו תם דאין אביה יכול לקבל גיט' דכיון דנסאת
 אין סוב לאביה רשות בה ואין יד אביה חסוב לה יד
 וגם לטעם דמסלחה וחוזרת יש לומר דאף על פי
 פיר' רבינו תם ראי' יש לה אב מונעת מלחזור' הא
 כיון סנסאת ואין לו רשות בה ולא אגדא ביה והוא
 ליה מסלחה וחוזרת דאינה ברשותו מלעכב' מלחזור
 כך פירס לנו הרב רבי ברוך בקדוסי':

וזהו טופס הגט

בכך וכך בשבת בכך וכך לירח פלוני שנת כך וכך לבריאת עולם
 למניין שאנו מונין כאן בכרך פלני דיתבי על נהר פלני אנא פלני
 בר' פלני המכונה פלני הדר בכרך פלני דיתבי על נהר פלני והנני
 העומד היום בכרך פלני דיתבי על נהר פלני ציבתי ברעו' נפשאי
 בדלא אניסנה ושבקית ופטרת ותרוכית יתייבי ליכי אנת אנתתי
 פלוני המכונה פלנית בתר' פלני הדר בכרך פלני דיתבי על נהר
 פלני ועכשו את עומדרת בכרך פלני דיתבי על נהר פלני דהוית
 אנתתי מן קדמת דנא וכדו פטרת ושבקית ותרוכית יתייבי ליכי
 דיתיהוין רשאה ושלטאה בנפשיוכי למהך להחנסב' לכל גבר די
 תיצביי' ואינש לא ימחא בידייכי מן יומ' דנן ולעלם והרי את מותר'
 לכל אדם ודן דיהוי ליכי מינאי ספר תירוכין ואגרת שבוקין וגט פטורין
 כדת משה וישראל

קל' תנו

ברכנ מצות חליצ' בסלמה
 סיודעין להקריתו כעין ד
 דייכין ר' יהודה או בחמט'
 ומסקל' הדר ביה רבי יהוד' רב פפא ורב הונא ברביה
 דרב יהושע עביד עובדא בחמט' והא הדר ביה רבי
 יהודה לפרסומי מלתא בעלמא אמר רב כהנא הוא
 קאלימנא קמיה דרב יהודה אמר לי תאוסק לזרדא
 דתנה לאכטרושי בחמט' לפרסומי מלתא בעלמא
 הלכך צריך דייכין מבוררין לחליצה לפרסומי מלתא
 ופלא יהו קרובים זה לזה לא ליבס ולא ליבמה וצריך
 סיאמרו תחלה כלך למקום פלוני כרי לחלוץ עם ס
 מצד' לברר המקום לסם חליצה כדאמר רבא צריכי
 דייני למקבע דוכתא דכתיב הפערה אל הזקנים
 ובספרי תניא ועלתה יבמתו צריכין סילכו בבו' של
 עיר לחלוץ וכר' רב יהוד' תא סק לזרדא דקל לחלוץ
 וצריך סיכורו דייכין שהאשה החולצת היא אשת
 המת אחיו של זה החולץ כדאמר רבא איך חולצין לא
 אם כן מכירין פרק יט כוחלין ופרק מצות חליצ' וגם
 רב התקין בנטיא רחליצה ואשת מדרעינהי דאחזה
 דמיתנא הוא והלכתא הפילו על דייקרוב או על ידי
 אשה כדאיתא פרק החולץ וצריך פלא יהו דייכין
 גוים כרכתיב ונקר' שמו בישראל ולא בבית דין של
 גוים עד שיהא אביו ואמו של דוין מישראל אף על גב
 דאמרינן פרק החולץ בר דין חברו בר אבל ישראל
 לא דין אותנו בר אפי' דיני ממונות כדאיתא פ' החולץ
 רבא אכסריה לרב מרי בר רחל ומיניהי בפורטי ד
 דבבל אמר כיון דאמו מישראל מקרב אחיך קרינן
 ביה דהא תנן פרק בא סימן ופרק אחד דיני ממונ'
 הכל כשרין לדון דיני ממונות ולא דיני כפסות ואמר'
 לאתווי' בר וממזר היונו לרון חברו בר אבל ישראל לא
 עד שתהא אמו מישראל אבל לגבי חליצ' אם החליצה
 של בני גרים צריכי' דייכין מישראל אכ' אפי' החליצ' של
 בני ישראל אחי קרא לפסול אפי' אמו של דייך מישראל
 עד שיהא גם אביו מישראל וצריך שיתכוין לחלוץ כ
 כדאמר רבי יוחנן אחי פונה בין סתכוון הוא ולא
 כתכוון הוא כתכוון הוא ולא כתכוון הוא חליצ' עד
 שיתכונו פניהם וצריך שישבו דייכין משו' רחליצה
 היא כמו דין וצריך לחלוץ מעומד בין האיט' בין
 האשה כי היא ראתה לקמיה דרבי חייו אמר לה

בתי עמודי אמרה לו אמו וישיבתה זו היא עמדתה י
 ופרסי' לסוף אחר שהיתה קטעת וכן בספרי תניא
 ועמד ואמ' לא חפצתי וגו' מכאן נצדרי' לחלוץ מעומד
 אמנם על כרחיך צריך לומר דהיינו מסום רחליצה
 הויא כמו דין ולכתחלה דווק' אבל ריעבד אפי' הלכו
 בישיבה כשרה כמו דין כדתניא בין עומד בין יושב
 בין מוטא כשרה אכ' עכ' דרש' דרספרי מקרא ועמד
 ואמר בעמידה היינו אקמכתא דאו דרש' גמורה
 היכי כשרה בריעבד הא כתיב ככה דרש' עכובא
 וכך מוכח כר' בתרא רמועד קטן קריעה מעומד
 מכלל ויקם איוב ויקרע ואלא מעתה ועמד ואמר הכי
 גמי בעמידה והתניא בין עומד בין יושב בין מוטא
 כשרה אלמא עמיד' לאו מועמד ואמר נפיק ואת' והא
 מועמדו שכי האששים דרש' כפי' בעמיד' הכי נמי כדרוש
 עמידה מועמד ואמר וליהו עכובא ויל' דלא משמע
 ועמד ואמר עמידה כמו ועמד כל היכא דאויב מעש'
 לאחר ועמד כמו ויקם ויקרא ועמד ואמר לא משמע
 עמידה אבל ועמדו שכי האש' לא כתיב פסם מעשה
 לאחר ועמדו אם כן לעמידה ממש אתי:

תנן

חלצה במנעל שאין פלו או של
 שמהל בימין חליצתו כשרה
 חלצה ברגל חליצתו פסולה
 ורבי אליעזר מפיסור והלכה כרבנן דילפי רגל רגל
 ממצורע דכתיב רגלו הימנית:

הלכך

לכתחלה צריך מנעל פלו ושל ימין
 דדוקא ריעבד כשר כדאמר ליה
 רבה להבוי' הב לי דימוכא ואקני ליה דאימר דסרו
 רבנן שאינו פלו ושל שמהל ריעבד דווקא' ומא' אף
 בדיעבד אף ברגל ימין בעינן וצריך שיהא במנעל
 שתי רצועו' ארוכות תלויות וראשיהם תפורו' למנעל
 ויכרוך אותם סביב המנעל ברגלו ויקסור פניהם
 יחד שני קשרים כדאמר האו מנעל דדין אע"ג דאית
 ביה חומרתא פ' קרסין קטרינן ביה מיתנא פירם
 רצועות וכך פסקא וארקתא אלמא רצועות צריך ב
 במנעל: ואח' תהא האשה מתרת קשר הרצועות
 בימין ואח"כ תחלוץ ותהא שומטת המנעל מן הרגל
 הכל בימין. ולא תהא שמהל מקייעתה כלל ולא
 כמו ספירם בספר הישר פולפתו בימין ושמהל מ
 מקייעתה ולא היא אלא צריך הכל בימין התרת קשר
 הרצועו' בימין ושמיטת העקב בימין בלא סיוע שמא
 דהכי איתא בירושלמי כיצד היא עושה קושרו כרי
 סויכל להלך בו ובתה הכי קאמר רבי חנינא ברבי

הלכות חליצה

דרכי הלל עוכבו כרי טיובל להתיר באחת מדיה .
 כיבר הוא עשה מתירתו בימין וגורת בימין כרי שתהא חליצו
 וטומטת עקב בימין וגורת בימין כרי שתהא חליצו
 והתרתה בימין ויש טעושי קשר ועניבה על הקשר
 לקיים דברי הירושלמי וטוב יותר לעשו כפי קשרים
 זה על גב זה שמה שאמר בירוש' עניבה היינו כרי
 שתוכל להתיר בקל בידה אחת בימין . ויש טעושי
 קשר מן הרצועות התלויות קשורות סני קשרים זה
 על גב זה מלבד סני הקשרים של הרצועות ועוד
 סני קשרים בלולאות זה יותר טוב כרי לעשו חליצה
 אלימתא כראמרינן פתק מצות חליצה הא דירין א
 אף על גב דאית ביה חומרתא הקרינן ביה מיתבא .
 חומרתא היינו קרסום מיתבא היינו רצועות ונראה
 דמדרבב' היא מה שבר' האם לחלוץ בימין דמי כתי'
 וחליצה ביד ריטלי יד יד ממזרע הא לא אפי' גרמת
 חולצת בסביה :
 וצריך לחלוץ קודם שתאכל
 האשה מפני הרוק פן תאכל דברים הגורמים רוק
 לבא כראמר רבא אכלה תומא או גרביט תא לא ע
 עשתה ולא כלום מאי טעמא וירקה מעמה בעינן
 וליכא . וטמא דברים אחרים נמי יש טגורמין רוק
 כמו רמונים כראיתא פתק אף על פי וכיזא בהן :

מעל אחד . אבל המנעל על בתי סוקים מקרי
 מעל רמעל . וצריך שהמנעל לא יהא זרוך עד
 למעלה מן הארכובה כרתנן למעלה מן הארכובה
 פסולה וטעמא מסום דכתיב מעל ולא מעל דמעל .
 אבל הסוק אינו קרוי מעל דמעל מסום דאסתורא
 המחבר הסוק והרגל עד ארעא נחיתו אבל ר' טי
 פירם דלמעלה מן הארכוב' סכחתך סוקו וכן בגמ'
 אי כתיב ברגלו אמינא בסוקו לא קא ממע לז מעל
 רגלו אפילו בסוקו ופירם רבינו שלמה אם נחתכה
 יחלוץ בסוק דהא כתי' מעל רגלו וקסא למורי רבינו
 הקדוש דאם נחתך אפילו למטה מן הארכובה לא
 מצי חליץ תור דלא עדיק אוביו ופקוף דלא חליץ ד
 דאתהפוך כרעיהו וזאמר רב אפי' דלא חלבי מסום
 דאמר אממר האי מאן רמסג' לעיל ליתחא דכרעיה
 לא חליץ כל ספן אם נחתך לגמרי אף על גב דפריך
 מרגלים פרט לבעליקבים דמיורי דכחתך על מתני
 דלמטה מן הארכובה כפרה מכל מקום פריך שפיר
 אלמא איך קרוי רגל בסוק : ואם כן כמו רפסלת
 כשהמנעל גבוה וארוך עד למעלה מן הארכובה
 מסום דלא אקרי רגל אם כן למטה נמי ומסוגי בני
 חליצה כתיב מעל רגלו ובלבד פיהא הרגל שלם אז
 מותר אפילו למעלה ולא מעל דמעל :

וצריך

טיהא המנעל כלו תפור מרצועות
 עור ולא מחוטי פשתן וקבבוס כ
 כראמר רב סדרל התפור בפשתן איך חולצין סכאמ'
 ואכעלך תחם ולא כלסון אחר של ר' טי שפירם מעל
 של עור ויש בתוכו פשתן בעין שתופרין לבד בתוך
 המנעל סקורין על כל שטרא רכי האי גונא כל דסרי
 כמו סדרל של עץ דתנן כפרה ומוקי לה במחופ' עור
 ואכפליא של בגד פסולה מוקי לה כשאין מחופה עור
 לכך כראה כלסון סני שתפור ממם מפשתן ופירם
 רבינו תם סכריך המנעל מעור בהמה טהורה ד
 דומיא דתחם ולא מעור קום וכלב אף על פי טגם
 מהם רגילין לעשות מעלים ותימא מניין לו זה
 רכיין דתחם לאו דרוקא מסום דנעל בעל ריבה אם
 כן מכל עור נמי ומכל מקום ליון דכפק מפומיה
 יעשו לחומרא כדבריו מבהמה טהורה :

וצריך פיהא היבם גדול והיבמה גדולה בשעת ח
 חליצה כראמר איש כתיב בפרשה אם לא יחפוץ
 האיט וגומר וחליצה נעלו ומקשינן אשה לאיש וכן
 אמר רב נחמן פתק מי סמת בורק' לחליצו ולמילאונן
 וכן אמר רבא פתק יוצא דופן אבל

וצריך שיסמוך עצמו אבל הכותל ועמוד אם כרי
 טיובל לרחוק רגלו בטוב בארץ כראמ' אממר צריך
 למרחיקה לרגליה : וצריך שיראו הדיונין שרוק
 כסוצא מפי האשה כראמר רבא צריכו דייני למחזי
 רוקא כר כפיק מפומא ריבמ' דכתיב לעיני הזקנים
 וירקה עד דמטי כנגד פניו של יבם ואין צריך שיפול
 הרוק לארץ ואף על גב דפר' החולץ תקיץ רב יהודה
 רבנן בגיטא דחליצה ורקת באכפת רוקא דמטי עד
 לארעא וגם יש קשרים שאינן כתוב סהרי הוא ארוך
 והיא גזא וקלטתו הרוח קריכא ביה ומהני :
 וצריך שלא תרוק דם לחוץ ואף על גב דאמר ליה
 ללוי מני כתיב וירקה רוק' מכל מקום רוק בעינן
 כדקאמר התם רוקה דם כפרה' דאי אפשר
 בלא כחצוחי רוק ומוקי לה במוצבת ורווק' בסותתת
 לא מהני דאז ליכא רוק עס הדם אלמא רוק בעינן'
 וכן פירם רבינו שלמה גבי לוי מי כתיב וירקה רוק
 לחוד וירקה כתיב ואם יש דם מעורב בו לא פסול
 בכך : וצרי' שיחלוץ ברגלו יחף ולא עס בתי סוקים
 דכתי' מעל רגלו ולא מעל דמעל ואף על גב דסדרל
 של עץ כשר . ומוקי לה בגמרא במחופה עור וכן
 אכפליא של בגד' היינו לפי שתפורין יחד והיו

הלכות חליצה

ומסתמא יש לה שערות כדתנן פריך בא סימין סוהו
 סימין העליון ואי אפשר לבא עליון עד שיבא תחתון
 ובדיקת האשה אם יש לה שערות יכול להיות אפילו
 על פי כנסים כדאמרין ריש בא סימין לאחר הפרק
 דאיכא חזקה דרבא דאמר כי הגיעה לכלל שנתיה
 חזקה הבאיה סימנין ולא תמאץ לכך לגבי חליצה
 סמכינן על פי כנסים לברוק את השערות כרבי יהוד
 דהתם וכריית דהתם דאין האש' כאמנת לומ' גדולה
 היא שתחלוץ מיירא תוך הפרק דליכא חזקה דרבא
 עד לאחר הפ' כדמוקי לה התם ועוד מוקי לה לאחר
 הפרק וכרבי שמעון דלית ליה חזקה דרבא אמנס
 הלכה כרבי יהוד' לגבי רבי שמעון כדאמר' פריך מי
 שהוציא והו' ועוד דרבא בתראה הו' וסביל ליה כרבי
 יהודה התם ולא כפיר' רבינו הנכאל דפסקי כרבי
 שמעון ורלא כרבא רמ' כרבי יהודה תוך הזמן א'
 כלאחר הזמן איתותב פ' יוצא דופן ולית כפי' דת' מ'כ
 פ' בא סימין ואם בודקי' בדרין או שוכסין או מוטין
 זה הדבר יכול האיש לברוק בלא גנות וטוב הדבר
 דאי אפשר לבא עליון עד שיבא תחתון קודם אבל
 לגבי מיאוזן אם באו לכלל כנסים שאין האשה כאמנת
 כאמנת לומר אין לה שערות כדי למאץ ולא מבעיא
 אם בעל ראש' אפילו כנסים לא מהמני דחושטין שמה
 נסרו היכא דבעל הלא אפילו לא בעלמני דהשתא
 מהמנא ולא חיישינן שמה נסרו מכל מקו' לא ממאנא
 בזמן הזה משום גומות דפסקינן אלפ' שאין שערות
 ומי יוכל להבחין דבר זה שלא יהיו גומו' ועוד דשמה
 שתי שערות מהני אפילו אחת בגבה ואחת בכריסה
 או על קשרי אכבעותיה ורגליה ומי יוכל לברוק כל
 גופה ולעמוד על אמיתת הדיקיה ואפילו גברי לא
 מהמני כ' כנסים וחסבון השנים של איש י' כני' ויום
 אח' ושל אשה י' כנה ויום אחד אם גרולי' הם הרב'
 או יש להם שערות הרב' בבית הערוה או בזקן או אין
 חושטין ושפיר חולצין ואם לאו יש ספק בדבר לומר
 מורי רבי יצחק בר' שמואל דאין האב והאם כאמנין
 כרתניא פריך האו' בקדושין כאמץ האב לומר על בנו
 בני יש לו י' כני' ויום אח' ובתי זאת בת יב' כנסים
 ויום אחד לנדר' ולערכין ולהקדשות אבל לא למכות
 ולעונשין ומסתמא כמו שאין כאמץ למכות ולעונשין
 ה' לחליצה דהו' דבר שבערוה דאינו כאמץ ואפילו
 ראינו שעמד להתפלל והשלים לעשרה בית הכנסת
 אין בכך כלום דשמה על פי האב עמו כן סכאמנין
 לנדר' ולהקדשות ואעפ' דאינן על פי קרוב או אשה
 קהיבמה

אבל לחליצה בעיא בדיקה וכפ' פרק מצות חליצה
 והלכתא עד שתביא שתי שערות' והא דאמר רבא
 פריך התקבל גבי שלש מרות בקטנה הגיעה לעונת
 נדרים שזהו שנה שלפני גדלות חולצת פירש רבינו
 תם דמייירי לרברי רבי יוסי דאמר פרק מצות חליצה
 קטנה חולצת וכנמי איתא התם בהריא לרברי ב
 בריבי חולצת בפעוטות אמ' רבא עד שתגיע לעונת
 נדרים והלכתא עד שתביא שתביא שתי שערות ויא'
 הלכתא נמי הו' מרברי רבא כלומר אלפ' שלרברי
 רבי יוסי חולצת בהגעת נדרים מ' כך הלכה עד
 שתביא שתי שערות וכפ' הו' פ' כל פעה דאמר רב אפי
 לרדי פרזלייהו כנור' והלכת' ארדי וארדי ברות חי' האי
 והלכתא נמי הו' מרברי רב אפי כי היכי דלא תקט'
 משלהי עבור' זרה דהשפורין של כותר מבעילן ומפ'
 רב אפי טעמא משום דהיתרא בלע לא כריכי לבון'
 גבי חמץ קאמר פרזלייהו כנורא חלא מחמיר היה
 ולכך לרדי כנור' אבל הלכת' ברות חזין' עוד מפ' מ'
 רבינו פריך התקבל ברסינן רבה ולא רבא חברו של
 אביו ומייתיראיה מרתני במדות ולמכ' בככסי אביו
 עד שיהא בן עשרים ואלו פריך מי שמת אמר רבא
 אמר רב נחמן בן י' וזאת הגידסא עיקר התם כ
 כדמוכחא שמתתתא':

הלכות

כרי' שיהא האיש בן
 י' שנים ויום אחד
 והאשה בת יב' ש'
 שנה ויום אח' שזהו זמן גדלות שלהן כדתנן פריך בא
 סימין' ואחר כך יבדקו האיש אם יש לו שתי שערות
 בבית הערוה או קרויין גדולים וראויין לחליצ' אבל
 שערות קודם זמן השני לא יעילו כלום דשומא כינהו
 וארכן של שערות יכרי לכוף ראשו לצד עיקרו דאמר
 מר עוקב' הלכ' כדברי כולם להחמיר באורך שערות
 דפליגי במתניתין פריך בא סימין וכריך שיהו גומות
 קטנו' ונייקת השערות מן הבשר כדאמר פ' בא סימין
 אמר רב הונא שתי שערות שאמרו כריך שיהא ב'
 בעיקרן גומות ואלע' דאמ' שמואל שתי שערות אפי'
 אחת על הכף ואחת על הבצ' ותניא נמי אפי' אחת
 על קשרי הכבעות של יד ואחרת על הרגל דברי
 רבי שמעון אין הלכה כן חלא כרבנן אמר רב אפי'
 עד שיהו שתי שערות במקום אחד אמנס לומר מורי
 רבי הקדום לפי שאין בקיאות להכיר גומות אם יש
 רבוי שערות בגדולות באיש ובאשה כגו' ואם ירצה
 יבדוק האשה כדרך' אם הטו הדרין גדולה היא

הלכות חליצה

פי שיש לאיש יג סנה ויום אחד והאשה יש לה יב
 סנה ויום אחד כג בהכי להחזיקם בגדולים עם ה
 השערות שאנו רואין ואין השערות סומא ואין כריך
 להביא עדים על הגירה וכי תימא דאמרינן ריש בא
 סימן בודקין אותו לפני הפרק דאוי הנאו משתכחי ל
 לאחר הפרק סומא ניכיהו ואם כן כי בדיקין
 ומזאנו מערות לאחר השנים של גדלות ניחוש דילמ
 מקורם לכך בעדרם קטנים באו אלו השערות וסומא
 ניכיהו ואמר מן רבי דאוי לכתחלה בודקין אותו לפני
 הפרק לברר הדבר ואם לא בדיק לא הפסיד אלא כי
 נמי לא בדיק עד לאחר הפרק שהגיעו לכלל שנים
 ומזאנו מערות אין לחוש דמקורם לכך לא באו וראיה
 לרבר מדאל רבי לא בדיק זיל בדיקה והרי מקמי הכי
 לא כבדיקה ויש לרחות שאמר לו לכורקה בדיק אם
 הטו מזהו סימן העליון ואי אפשר לבא עד שיבא
 התחתון וגם מעוברא רבני בדיק דפרק מי שמת
 דאל מהולבודקין ויש לרחות אם מזאנו הסימנין יש
 לסמוך על חזקה דריש לקיש ראיין העדים חותמין
 על הסמך עד שנעשה גדול ויש ראייה גדולה דאמרי
 פרק בא סימן כאמנת אשה לומר קטנה היא שלא
 תחלוץ והסתא מאי אהני דיבורא הלל אפילו אמרה
 יש לה מערות לא חלצה דקתיא סיפא ואינה כאמנת
 לומר גדולה היא שתחלוץ אלא הכי פ' כי בדיקניה
 ומזאנו לה מערות כאמנת לומר הני מערות מקורם
 לכך וסומא הוו ואי לא מעיד האשה כיום חלצה ספיר
 דאמרי הני מערות לאחר הפרק באו והא דקתיא ואז
 כאמנת לומר גדולה שתחלוץ מוקי לה התם כר' יהודה
 דאל תוך הפרק מקריא גדולה כלאחר הפרק ובתוך
 הפרק ליכא חזקה דרבא ולכך אשה לא מהימל אבל
 לאחר הפרק שיש לה שנים עשר שנים ויום אחד א
 אותא לחזקה דרבא ואסמא מהימל ואף על גב דלסוף
 סני מוקי לה תלמוד אף לאחר הפרק והרב ר' שמעון
 דלית ליה חזקה דרבא מכל מקום קיימא לך כלסוף
 ראשון דמוקי לה כרבי יהודה דאית לה חזקה דרבא
 ולכך בודקי בזמן הזה ספיר נשים חדא דרבא הוא
 בתראה והלל כמותו ועוד דאמר ר' מי שהזואוהו
 ר' יהודה ור' הלל כר' יהודה אלגב דר' פסק כרבי
 שמעון אינו ככון כדפירש רבינו תם ל' ובאותה
 ברייתא נמי דקתיא כאמנת אשה לומר גדולה היא
 שלא תמאן ואינה כאמנת לומר קטנה היא שתמאן
 יש תימה מה אנו כריכין לכאמנתה לומר גדולה היא
 ולא תמאן הלל אפילו שתקה או אפילו קטנה היא

שהיבמ' אסת המת אחיו של חולץ כדאל' פירק החולץ
 משו דאכחו מרתתי משו דהוי מילת' דאביר' לאויג לוי
 ואעב' דאמרי' סוקלין וסורפין על החזקות כ' עטרה
 יוחסין היינו דווקא בבנים קטני' שבוכים אחר האם
 וגם האשה מכרת יותר בניה אבל בשנים גדולי
 דטעו ולא מהמני מיהו ברייתא מתוקמא במקו' שלא
 הוחזקו על ידי שנים שלא נולדו ביותו מקום שאין
 אנו יורעין כי אם על פי האב אבל אם הוחזקה
 שהגיעו לכלל שנים אז יועילו הסערו שהיו הוחזקה
 כרה בסכנותיה בעלה לוקה עליה. ובירושלמי
 דקדושין ראש ואשה פעמדין בבית אחד בחזקה
 שהיא אסתו הויא חזקה מעליית' ועוד כי רוב פעמי
 מערות אינן באות לפני הגעת שנים אינמי ברייתא
 דאיין האב כאמן מיירי דאין כאן מערות והאב מעיד
 שהגיעו לכלל שנים והביאו מערות ונסרו לכך אינו
 כאמן מיהו יקשה על זה דמשמע שהאב אינו בא
 להעיד על השערות כי אם על השנים כל זה דקדוק
 דבני הקדוש ובתקון חלצה ספירש ר' מפוש' וזה
 לשון' אם יבא קול שהגיעה יבמה לכלל שנותיה
 חסבינן לה בהכי הוחזקה בסכנותי' שהגיעה לכלל
 שנותיה והוחזקה והגיעה לסימנין בסכנותיה איכה
 כריכה בדיקה כראמרינן פרק מלקין וסוקלין על ה
 החזקות ואעפ שאין סורפין תרומה חומרא בעלמא
 הוא הוחזקה היינו שיכא עליה קול פעברו עליה יב
 שנים ויום אחד וגם יוכא עליה קול שיש לה סימנין
 עכל' וקכת יש להשיב על דברי הארידה דסוקלי'
 על החזקות אינה ראייה לכאן כדפירשתי לעיל והא
 דקדאמר אין סורפין עליה תרומה' היינו חומרא
 בעלמא לא ידע מן רבי מאי קאמר אלא מן הדין הו'
 דאין סורפין דטומאה רדוב תקול' מטפחין אינו רוב
 גמור מדאזכר לומר התם עסאוהו חכמים כמי שיש
 בו דעת לישראל ואירוב גמור הוא אפילו אין בו דעת
 לישראל נמי בימא ובפרק כל היר נמי בסל' מקומות
 הלכו חכמים אחר הרוב למעוטי ההיא דתנוק דלא
 טרפינן ואירוב גמור לא אשכחן בשום מקום מ
 שהחמירו שלא לטרק:

הלכך

אם יש להם רבוי מערות ארוכות
 הרבה או רבוי מערות כמו סרנות
 לאיש גדול ולאשה גדולה אז מותר לחלוץ דמסתמא
 הגעו לכלל שנות גדלו ואם אין להם כל כך מערות
 ויש ספק אם יש להם שנים של גדלות אז אם
 יש לה קול כדבר והוחזקו בשנים וכב' ביר' שלא על

הלכות חליצה

תנן

פ' קמ"א דבכורו מצות ייבום
קודמת למצות חליצה ב
בראשונה שהיו מתכוננים

לפס מצוה עכשיו שאין מתכוונין לפס מצוה מצות
חליצה קודמת למצות ייבום אמר רב אין כופין וכו' .
פי' ר"ת דהכי הלכתא דמצוה חליצה קודמת למצוה
ייבום בזמן הזה כסחם משל דבכורו וכסתם מסנה
דטו כפי' פוטרו כרותיהן וצרו' כרותיה' מן החליצ' ומן
הייבום ובגמ' דייק מרלא תנן מן היבו' ומן החליצה
מני אבא פאול הוה דאמ' מצות חליצ' קודמת למצות
ייבום ופרק מצות חליצה נמי תני בר קפרא לעולם
ידרוק אדם בחליצה כאבא פאול וכפ' פה' אף על פי
אמר רב טובי בר קיסא' אמר שמואל כותבין אגרת
מרר על חרוקה ואין כותבין אגרת מרר על שומית
יבם' ופריך מברית' אחת ארוס' ושומר' יבם כותבין
ומסני במסקנ' אדיו ואדיו שתבע ליבם כאן במסנה
ראשונה כאן במסנה אחרונה הלא שמואל קובר
דמסנה אחרונה דמצות חליצ' קודמת למצות יבום
וכן הלכה כרבי יצחק דאמר פירק החלוץ דחזר רבי
לומר דמצות ייבום קודמת ורבינו חננאל פסק פירק
מצות חליצה כמו כן דמצות חליצה קודמת . כך פי'
רבינו תם ובירושלמי פירק קמא ריבמו' רבי יוסי כן
חלפתא חרס חמש חריפות וחמס נטועות ורזים
נטע בישראל ודרך קדין בעל פיר' יבמתו היתה ולא
היה רובה ליהנות ממנה רק מעט וכתן קדין בינו ל
לבינה רק נקב עשה בקדין דרך מקו' ביאה והוליד
ממל' ה' בני' אמ' רב אין כופין פי' אין כופין אותו לחלוץ
וקאי לעכשיו דמצות חליצה קודמת בתר מתניתין
דבכורות . וכי אתי לקמי' רב אמר להו' איניחא לך
ליבומי יבם בדריך תלא רחמנא אס' לא יחפון וגו' .
וחלצה נעלו הא' חס חפץ יבם ואף רב יהוד' סבר אין
כופין מראתקו' רב יהוד' בגיט' דחליצת' ואמינא ליה
אי' בבית ליבומי יבם ואי' לא אטלע לה רגלא' דימינא
ופיר' רבינו שלמה וז"ל אין כופין אותו לחלוץ אי' ניחא
לתרויהו ליבומי . אבל אס' לא תרצה האשה לייבם
מחמת סתנה אמתלא לרבייה מטעין ליה וחלוץ
ואס' אין יכולין להטעותו כופין לחלוץ כדאמר רב
ששת מכיין ליבמה סכנלה לפני מוכה סחין סחין ח
חוסמין אותה ולאן דרוקא מוכה סחין אלא בכל' א'
אמתלא שתתן לרבר' כדתנן בהמריר בורסי שמתו
לו אח בורסי אמרו חכמים יכולה היא לומר לאחיק
הייתי יכולה לסבול ולך איני יכולה לסבול . וקיימ' לך

באף

הוא בסביל כך לא ממאנה' ויז' לפרס הכי כגון
סברה קוה גברי ולא מצאו בה טערות ורזים למאנה
וכגון שלא בעל דלא חייטין שמה נסרו אבל
היבא דבעל דאיכא ספקא דאורייתא נאמנת אשה
לומר ראינו בה טערות וכסרו ולא ממאנת :

תנן

פרק החלוץ היבמה לא תחלוץ ולא
תייב' עד' סיהא לה' ג' חדסי' וכ' פאר
נשים לא ינשאון ולא יתארסו אחת בתולות ואחת ב
בעולות סנת אלמנו או כתגרסו בין מן הארוסין בין
מן הנשאין וכך הלכה ואע"ג דאמר רב אשי אמ' רבי
יוחנן הלכה כר' יוסי דאמ' כל הנשים יתארסו חוץ מן
האלמנ' מפני האובול ואבול סלה סלסי' יום אין הלכה
כן דהא אמ' רבי חייה בר אבא חזר בו ל' יוחנן ואסר
הכל אפילו ארוכה לזרע' . ואמר רב יוסף ממתניתא
דכרמא דדר ביה דמתניא בתר היא דררופה דאד'
ושמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה שמעתי מפי
חכמים בכרם ביבנה כולן צריכות להמתין ג' חדסי'
וכראית שהיא עיקר כיון טנסנית בכרם ביבנה וכך
קומכין העולם על אידך דבכרם ביבנה דתניא פירק
הערל אמר ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה
שמעתי מפי חכמים בכרם ביבנה כל שאין לו אלא
ביצה אחת הרי הוא כפרים חמה וכסר ועל זה אנו
קומכין העולם להכשיר בני אדם הנתוקין סכורתין
מהם ביב' אחת אע"ג דמתני' פליג' אעלה דתנן אזהו
פצוע דכא' כל שנפצעו' ביבם שלו אפילו ביבנה אחת
אע"פ שיש לחלק בין פצוע לפרים אינו כראיה :

תנו

רבנן יבמה שחלצו לה אחים בתוך ג'
חדסי' סל מיתת הבעל צריכה להמתין
להנשא ג' חדסי' חלצו לה לאחר ג' חדסי' אינה צריכה
להמתין להנשא לכלול הוי' ג' חדסי' שאמרו משעת
מיתת הבעל ולא משעת חליצת היבם ולא דמי לגט
דאמר רב משעת כתיבה דמפרס התם :

הלכה

אשה הרובה לחלוץ כריכ' להמתין
לה עד' לאחר מיתת הבעל שלשה
חדסי' ומותר' לנישא מיד אפי' מת בעלה מן הארוס'
וגם אפילו אינה רובה רק לזרע' צריכה להמתין ג'
חדסי' ממינות הבעל גזיר' אטו נסואה לנישא סכריך
ג' חדסי' מסוס הבחנה והיבא סמת היבם לאחר
יותר משלשה חדסי' ממתת אחיו הבעל אפילו הכי
צריכה להמתין שלשה חדסי' אחר מיתת היבם כך
פסק רבינו תם בתשובה לרב אהרן
ברבי יוסף :

הלכות חליצה

יבם ואי לא חלל על לה רגלא דמוחא : וכן פירם רבינו חננאל דא"י כופין זהו ליבם וקאי אמצות יבום קודמת דקאי דגריר בתר מתניתין דבכורות דקתני סיפא ועכסו שאין מתכוונין לשם מצוה מצות חליצה קודמת : וגרים חזרו לומר מצות יבום קודמת אמר רב אין כופי' אך רבינו תם לא גרים אותו חזרו לומר משום דקבר מצות חליצה קודמת כדפי' לעיל : וגם רבינו חננאל פסק כן פרה מצות חליצה רמזה חליצה קודמת מצוה בגדול ליבם לא רצה הנלכין אבל הקטן המנוער ממנו יצא חלל קטן שבכונן לא רבו חזרין אבל הגדול שבכונן ואם האיש בעיר אחרת והאשה בעיר אחרת מטפט היבמה הנולכת אחר היבם : סר' חליצה כ"ך היא ומטטה דר"ך קצרה והראיות כתבתי למעלה באור"ך :

יבררו

טלסה דיינין ויוסיפו עוד פנים להשלים לחמש' לפרסומי מלתא וזיהרו שלא יהיו קרובים זה לזה ולא ליבם ולא ליבמ' ויאמרו כלכה למקום פלוני כרי לחלוץ כראמר רבא כריסי דייניי למקבע דוכתא סנאמר הסערה סכריך לברר המקום תחלה וילכו סם ויסכו והאיש והאשה יעמדו הכל כעין דין בטע' חליצה כדאמ' ר' חייא בר אבא ביביעמודי ולא מועמר ואמר כפיך כדמוכח פרה בתרא דמוער קטן : ואף על גב דרדיס לת בספר עמידה מועמר ואמר אסמכתא בעלמא ה הוא : ועוד דאי דרשא גמורה אס כן להויעיכובא מעכבא : והתניא בין יוסב בין עומד בין מוטה כסרה : אלא העמידה הויא מטעם כמודין : וים אלו בית דין אס יס טלסה חרשים ממייתת הבעל ואחר כך יעירו לפניסם סזה היבם הוא אחיו סל מת וסהיה אותו המת בעל סל אשה זו : ובעדות אפילו על פי קרוב או על פי אשה כדאיתא פרה ה החולץ ואחר כך ישאלו אס יס לאיש טלסה עטר סנה ויום אחד ולאסנה פנים עטר סנה ויום אחד ואף על פי שאין האב נאמן על הסנים כרתניא פרה ה האומר בקרוסין מכל מקום איך צריך להביא עדים על הסנים אלא אס החזקה גדולה בטמים על פי הגבירות והסכנים סלא על פי האב סני בכך : ואחר כך יברקו אס יס סתי עטרות באסנה בבית הערוה ובאיש בזקן או בבית הערוה ואין לחוס סמא מקדם הזמן בלו והו סומא : והבדיקה סל יבמה יכולה להיות על פי פנים כוון דהגעיה לכלל סנמית סמכינן על פי פנים משום חזקה רבא דאמר

באף על פי כותבין אגרת מרד על ארוסה ואין כ כותבין אגרת מרד על שומרת יבם מכל אונן ככפינ ליה וחליץ וסקלא כתובה : עד כן לסונו' ויס להקפות על פירושו דלא חזינן דכפינ ליה לחלוץ אלא במוכה סחי' ובדסי רוקח סהן מאותן הסמוין פרה המריר סכופין אותס להזויא אבל בסאר אמת לאו לא כפינ ליה היא ראיין כותבין אגרת מרד על שומרת יבם אף ראה דכפינ' ליה לחלוץ דאס כן אפילו בלא אמת לא נמי ועוד אי כפינ' לחלוץ אס מה חרוס הוא שאין כותבין עליה שומרת יבם פטיטא דהא לא סבקינן ליה לאוינים לייבם וגם התס קאמר רבי יוחנן תבעל ליבם אין נזקקין לו לכתוב עליה אגרת מרד פטיטא סהרי' גס האיש כפינ' לחלוץ : וגם מראמר רב אי בבית ליבומי יבם וכן רב יהודה משמע דלא כפינ' ליה לחלוץ :

הלכך

אף על פי סכך הלכה דמצות חליצה קודמת מכל מקום כך הלכה דלא ככפינ ליה לחלוץ דהוה ליה חליצ' מעוטה ופסולה אלא מטעינן ליה לומר חלוץ : והיא תתן לך מאתי' זו ובסביל כך אינה חייבת ליתנם כדאיתן פרה מצות חליצה ואי לא מצינן להטעותו סבקינן ליה ולא עבדינן ליה כפייה אלא אס כן הוא מאותן סכופין אותס להזויא ולא מבעיא אס אין ליבם אסנה דלא ככפינ ליה לחלוץ אלא אפילו יס לו אסנה כבר ד האמרינן פרה הבא על יבמתו הנושא אשה על אסתו כופין אותו להזויא ויתן כתובה : וגם בלא ההיא יס במקומנו חרוס דרמונית סלא לישא סתי כנים אפילו הכי לא כפינ לחלוץ דסמא כיון דנפלה ממילא לא מקרי סתי כסוי כיון סהסנייה אשה דקנו לו מן הסמי' הלכך לא כפינ ליה לחלוץ וגם לא סבקינן ליה לייבם כיון דמצות חליצה קודמת : והיא דאמר רב אין כופין פירם רבינו תם בעל ומפרס דקאי אבראסו' סהיו מתכוונין לשם מצוה מצות יבום קודמת והו פירוס אמר רב אין כופי' אותו לייבם וגם יס ספרים ססתוב בהם מצות יבום קודמת בהדיא אמ' רב אין כופין פני אתו לקמי' רב אמ' ליה אי ניח' לך חלוץ אי ניח' לך יבם מיירי באותן סבא לפי רב : והיה יודע סהיו מתכוונין לשם מצוה והיה אומר להם כן : וכן סבר רב יהודה אין כופין לייבם אפילו לאותן סידוע כי בודאי היו מתכונין סהס' סחיר' וככתן לסמים : מראיתקן בסטרא דחליצתא אפילו לאותן סכוונתן לשם מצוה היה סותב ואמיקא ליה או בבית ליבומי

הלכות הליצה

וזרכי דייכי דליחזו רוק מדכפיה מפומא דיבמה עד כנגד היבם ואינו כריך עד ארעא אלא אם הו' ארוך והיא גופא וקלטתו הרוח קרינא ביה בפניו ואם היא ארוכה והו' גוף וקלטתו הרוח לא מהני מידי דבעינן עד דמטי להדי אפיה ואחרי כן קוראה בלסמן הקדש ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל והעומרים סם יאמרו שלשה פעמי' חלוץ הנעל חלוץ הנעל חלוץ הנעל אמר רב יהוד' מכות חלוץ קוראה וחולכת ורוקת וקוראה זה קדר מורי ה"ך כרוך כרכי יבחק:

דאמר חזקה הביאה סימנין כרבי יהודה דפרק בא סימן דהלכה כמותו לגבי רבבי שמעון ובריתא דאין אשה כאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ מיירי בתוך הפרק דליכא חזקה רבא לר' יהודה דהלכה כמותו ולכך אם יש רבוי מערות או מערות ארוכות הרבה אין כריך לברוק יותר וגם על סנותיה כמייס לסמוך שהביעו אם יש רבוי מערות' בלא החזקה על פי סכנות ובלא עדות ואם ברקו סהדידין פוכבין או מוטין אז היא גדולה בוראיו עזה סימן העליון ותנן או אפטר לעליון עד שיבא התחתון ואחרי שכתבר הדבר סהם גדולי' בסנים ובמערות ויהו ב"ר שלא אכלה האמה עריין דבר באותו יום קמא אכלה ד דברים המביאין וגורמין רוק לבא ואמר רבא אכלה תומא או גריסתא לא תחלוץ דכתיב וירקה מעמל והו' הדין רמונים כדאמ' פרח אף על פי שאר דברים שאינן עולין על לב אדם. ואחר כך יאמרו ב"ר ליבם הגדול איכחא לך יבם איכחא לך חלוץ ואם חפץ לחלוץ יקחו מעכל סכולו עור וגם תפור מעור ורצועו תלויות בו וראשיהן תפורות בו וגם קרקסין בלולאות כדאמרינן פרח אף על גב דריתא ליה חומרתיא קטרינן ליה מיתבא. והמעכל לכתחלה יהיה שלו וגם מעכל ימין ואפילו בדיעבד כריך ליתנו ברב' ימין דליספין רב' רב' ממזרע. וברג' יחף שלא יהא מעל דמעל ופלא יהא המעכל ארוך עד למעלה מן הארכובה דלא ליהו מעל דמעל ואחר כך יכרוך הרצועות סביב רגלו על אזני המעכל וישים הקרקסין בלולאות למהו חליצה על המתא ותאמר האמה מאן יבמי להקיס לאחיו סם בישראל לא אבה יבמי.

וזריך שתאמר בלסמן הקדש כדתנן פרח מצ' חליצה ופרק אלו כאמרין וכריך שתאמ' האמה יחד אלו שתי תיבות בלי שום הפסק לא אבה בלא וי' כדאיתא ב במסורת שלשה חקרים לא אבה יבמי לא אבה' ה' הסחיתך וישאל לא אבה לי בתלים ואחר כך יאמר לא חכבתי לקחתה ואחר כך יעמוד האיש אבל הכותל או אבל העמוד ודחוק רגלו בארץ כדאמר אממר האי מאן רחליך למרחקי' לכרעיה ואחר ת תתיר האמה קטר הרצועות והקרקסין מן הלולאות הכל בידה הימנית ולא תהא סמאל מקייעת' כדאית' בירוסלמי אף על גב דמן התורה אין כריך ימין דגרמת בפניה מועיל כדאמ' ללוי מי כתיב וחלכה ביה ותהא סומטת המעכל מן העקב ותחלוץ כל המעכל והכל מעומד לא מוטא ולא יסב כרפי' לעיל

סליקו הלכות הליצה

הלכות עבודה זרה

קלד לפני
 מהם להלוותן וללוות מהם לפרעם ולפרוע מהם ו ובגמ' אמר שמואל בגולה אינו אסור אלא יום אחד בלבד ומשמ' רהכי הלכ' ואף על גב דעל כחוס המרי דאמר ימי יום אחד לפני אסור ואפ"ה קא אמרי ליה רב' כסתקע הרבר ולא כאמר היינו מסוד' כחוס המרי מיירי אף בארץ ישראל אבל בגולה לית דפליג אר' שמואל ואף על גב דלחר ליטבא מוקי' מלתא ד דשמואל כתבאי בגמ' גבי חכמים היינו תבא קמא מכל מקום הלכה כמותו ועוד דאיכא ליטבי טובא בגמ' דמזי סברי כולהו תבאי כשמואל ועוד דלרבי יוחנן דאמר כסא וכתן אסור וריש לקיש אמר מותר ותבאי כוונתיה דריש לקיש כריך לומר דלרבי יוחנן כסא וכתן איכ' בנייהו וסבר רבי יוחנן כחד מיכיהו אבל דשמואל סברי כולהו תבאי שפיר והסתא לא תקפסי כיון דתנ' כוונתיה דריש לקיש אמאי לא חסיב ליה בהחלוץ בהדי הני תלת דהלכ' כריש לקיש לגבי רבי יוחנן וחסיב נמי חליצת מעוברת כרתנ' כוונת' דריש לקיש אלא כיון דאסכח רבי יוחנן תבא דסבר כוונתיה כדפר' אין הלכה כריש לקיש. והאחר כח אין כזהרין מלשאת ולתת עמהם אפילו ביום א' ופי'

הלכות עבודה

אין ר"ע במס' רמ"ק הדין אין אכור אלא ~~במס' רמ"ק~~
אין מוסיף במס' רמ"ק הדין אין אכור אלא ~~במס' רמ"ק~~
אין אכור אלא ~~במס' רמ"ק~~ הדין אין אכור אלא ~~במס' רמ"ק~~
בנו אזיל ומורה ואינו איתן ~~במס' רמ"ק~~
יש להתיר מטעם דקים לן בגוייהו דהאידך לא אזיל
ומדור וליכא לאכור מטעם דכל דבר שבמניין כריך
מניין אחר להתירו דהא מהא טעמא שרי ~~במס' רמ"ק~~
פרק בתרא רב יהודה סדר קרבנא לאבי דרבא ד
ביום ~~במס' רמ"ק~~ אמר קים לי בגוייהו דלא פלח לעבוד
ואף על גב דהאמר' התם דגר תוסב הוה הא קאמר
נמי התם רבא סדר ליה לבר ספך אמר קים לי דלא
פלח לעבודה ~~במס' רמ"ק~~ ולא קאמר התם גר תוסב הוה
זעור פירם שים להתיר מטום איבה כדאמר' בפרק
קמא רבי יהודה נסיהא סדר ליה הוהא גבר' דיבא
קסרייאכא אמ' אסקליה אזיל ומדור לא אסקליה הוה
ליה איבה וכן פרק סני בת ישראל מילתא ~~במס' רמ"ק~~
בסדר אמר רב יוסף מטום איבה ועוד יש להתיר
מפני פגמא כמחנף לו כריתא בירושלמי במה
דברים אמורים ~~במס' רמ"ק~~ שואבו מכיר אבל במכירת מותר
שואבו אלא כמחנף למוציא היה נכנס לעיר ומכאן
סמח' שמח עמהם שואבו אלא כמחנף להם ומהני
טעמי דאיב' ומח' אין להתיר רק להשאיל ולהלוות
ולפרוע כמכיר תובע חובו • אבל לשאת ולתת
עמהם דהיינו מקח וממכר לא ריכול הישראל למר
אין לנו לקנות סוס דבר ולא למכור וכן לשאול מהם
ולפרוע מהם מה יודע ~~במס' רמ"ק~~ שמניחו בסביל
אבל מטעם דקים לן בגוייהו דלא אזיל ומדור יש ל
להתיר הכל ולפרוע מהם נמי ספק' בגמ' כר' יהושע
בן קרח דאמר מלוא על פה כפרעין מהם מפני ש
שהו כמביל מידם ואפילו חובות שים לו חותם נמי
יש לומר דהרבה יש שאי בטוח בטוב מחובו ואפילו
איתן מסבור להיות בטוח בטוב יש להתיר לתבוע
לבי' בוי' ~~במס' רמ"ק~~ מדאמרינן בירושלמי אפי' מלוא בסטר
או בית דין היא לא כל טענה אדם זוכה ליפרע מהן
ולהלוותן פירבינו תם דהיינו רווקא בחנם אבל
ברבית שרי דלא סיך כאן אזיל ומורה אלא מצטער
הוא ברבר כראיתא בקדושין לזכון איניס ברתיה
ולא לזון ברביתא מיהו יש להתיר אפילו בחנם
מן הטעמים שבו ומכל מקום יש לאכור מטעם לפני
עור לא תתן מכסול שהולכין וכודרין תקרובת ל
לעבודה ~~במס' רמ"ק~~ מן המעו' ביום ~~במס' רמ"ק~~ שיש לסמוך באות'
מעות סכותני ~~במס' רמ"ק~~ אין קרוין תקרובת כי אם

אותן שהם לקנות תמימים עבודה כדתל לקמן
פרק רבי ישמעאל מכא בראשו מותרת ממס אין ר
ראייה דמותרין אכור למימר ממסו דלא אכרי' אלא
תקרובת שהיא כעין פנים אבל ממ תקרובת מקרו
ואכור להלוותן מסו לפני עור וגו' ויש להתיר מטעם
דאין כותבין ככ פלא ויכולו אותו מעט ללוותו מבייס
אחרים אפי' לא היינו מלוין להם דהא גבי לא יסיט
כום של יין לצדיר ואב' מן החי לבני כח מוקי לה לקמן
דוקא בתרי עברי דנהרא פלא היה יכול ליקח אם
לא כתן לו ישראל ועוד פיר' דכל מקח וממכר שרי
לבי' ביום ~~במס' רמ"ק~~ ולא אכרא מתני' אלא מידי דתקרובת
ופירושו הכי הוי ולשאת מהן מעו' ולתת להם חליפי
מידי דראוי להן להקריב אבל סאר דברים שרי דלא
סיך אזיל ומורה במקח וממכר כיון דמתן לו מעות
חליפי תחת המקח טקונה וגם אין בטוח פירויה
בסחור' זולא חזי' טעמ' דאזיל ומדור' מפני ~~במס' רמ"ק~~
רק לגבי להשאיל ולהלוות ולפרוע ומבי' ראוי מרפרי'
מבי' ומי בעינין ג' ימים והתכן בר' פרוקיס המוכר
בהמה לחברו כריך להודיעו אימה מכרתי לסחוט
בתה מכרתי לסחוט ומפני לאכילה סג ביום אחד
להקרבה בעיני תלתא יומי אלמ' לא מיירי מתני' אלא
במדי דתקרובת מיהו יש לפרט דפריך כיון שאין ר
רצונות לבקם ג' ימים קודם האי דזורד תקרובת אם
כך אין מס פל' ע' סבור בפייהם כל כך קודם דליתסר
מקח וממכר מטעם דאזיל ומדור' • אכ' פריך הכי אי
טעמא דלשאת ולתת הוי ממס לפני עור לא תתן מ
מכסול אם כן אינו אוס' אלא מידי דתקרובת ואם כן
למה בעי ג' ימים עור היה מביא ראה מדאבעי' להו
טעמ' דלשאת ולתת מסו הרויחה פי שמרויה ומסתכ'
בסחורתו ואזיל ומדור' או ממס לפני עור ואין אכור
למכור להם אלא במדי דתקרובת כפקא מיכ' דאית
ליה בהמה ~~במס' רמ"ק~~ דלפני עור ליל' ואמאי לא קאמר' כפקא
מיכה למכור להם דברים שאינן תקרובת לכך מפרט
הכי דפטיטא אינו אכור למכור אלא מידי דתקרובת
ממס הרויחה שים לו עתה ריוח בהמות רבות ויכול
עתה להקריב המוכר והטוב או דילמ' ממס לפני
עור לא תתן מכסול והיכא דאית ליה בהמ' לבי' שרי
דלפני עור לוכא והסתא הרויחה אין לפון שמרויה
ומסתכר אלא לפון ריוח ובהמות רבות ובמ' דקתיני
בבריותא דרב זבד דבר שאין מתקיים מוכרי' להם
ואין לוקחין מהם היינו כל מילי אפי' מידי דתקרובת
כיון פלא יתקיים ער יום ~~במס' רמ"ק~~ ולא לוקחי' מהם היינו

הלכות עבודה זרה

דורון ליומיו דההו' דינכר דטרר ההו' לר' יהודה כסויה דמיייתי התם בסמוך ואית ספרים דגרסי אבל בדבר המתקיים אסור אי לאו משום איבה ותו הא דבסופא דברייתא דתניא כוותיה דר' לקח' לא אמרו אלא דבר המתקיים אבל דבר שאין מתקיים מותר ואפי' בדבר המתקיי' כשא ונתן מותר ובלישנא אחריתא מסיים בתוספתא לקח ונתן מותר ומשמע הא לכתחלה אסור אפילו ליקח ובברייתא דרב זביר פרי ליקח דבר המתקיים ותו הא כיון דבין דבר המתקיים ובין דבר שאין מתקיים בכל חר איכא איסורא והיתירא אם כן הוה מבי למימר כמו כן לא אמרו אלא בדבר שאינו מתקיי' אבל בדבר המתקיי' מותר ו'ל כיון דמתניתין לא מייירי אלא למכור מירי דתקדושת' אם כן שפיר האמ' לא אמרו אלא בדבר המתקיים אע"ב דבדבר שאין מתקיי' נמי אסור קבלת דורון בזה לא מייירא ו'דבר המתקיי' דשרי בברייתא דרב זביר ליקח מהם ברורון היינומירי דתקדושת דממעט לתקדושת' ומכטער לאה' זמן אבל ברי' דלעני' דמסי' בה בלוקח ומכר מותר דמשל' אבל לכתחלה ואסור טק אפי' בדבר המתקיי' שיש למכור בו איסור בין ליקח בין למכור ליקח כגון לקבל דורון בדבר שאין ראוי לתקדושת אפילו הכי בדיעבד אם לקח ומכר הראוי לתקדושת אפילו הכי בדיעבד אם לקח ומכר מותר ולפי' ר' שרי דפ' לשאת ולתת מקח וממכר תקסי כי הוה נמי מצי למימר לא אמרו אלא בדבר שאין מתקיים שאסור ליקח משום שמתאוה למכרו כגון ירה וכיוצא בו וגם כריך לומר דברייתא פליג' אהררי וצ"ע: כשא ונתן ריש לקיש אמר מותר רבי יוחנן אמר אסור היינו דווקא בלפני אהררי אבל ביום ארבע לכולי עלמא אסור כדאיתא בברייתא ובלפני אהררי הלכה כר' יוחנן דאסר מדלא מני לה בברייתא בהדיית' פרת החולץ דהלכה כר' ואף על גב דתניא כוותיה דריש לקיש רבי יוחנן אטכח תנא כוותיה לקמן דפריך חכמים היינו תנא קמא ומשני כשא ונתן איכא בינייהו ורבי יוחנן סבר כמאן דאסר אבל לוכא למימר דלא אכטריך למחשב' בהדיית' לת' משום דתניא כוותיה דהא חשיב חלוכה מעוברת דתניא כוותיה דר' רבי יהושע בן קרחה אי' אומר אדם לחברו בסבת הנכר' שתעמוד עמי לערב אמ' ד' יוחנן הלכה כרבי יהושע בן קרחה היו שנים אחד מטמא ואחר מטמא אחר אסור ואח' מתיר אם אחד מהן גדול ממנו בחכמ' ובמניין הלך אחריו ואם לאו

הלך אחר המחמיר רבי יהושע בן קרחה אומר בשל תור' הלך אח' המחמיר בשל סופרי' הלך אחר המיקל אמ' רב יוסף הלכה כרבי יהושע בן קרחה ובתלמוד יש איכא דאמרי ואין מפורש איזה עיקר ופרי' בשל תורה הלך אחר המיקל מיד כרבנן זיל בתר בתרא ור' ורביא פירשו דסברא דכל איכא דאמרי ללשון ראשון כטפל לבבי עיקר וסוב חזר ל'ת לומר דבשל סופרי' הלך אח' המיקל כמו בסמעת' בפלוגת' דתרי תנאי נחום המדי אומר שואל אדם זרכיו בשומע ת תפילה וכן הלכה כדקאמר תלמוד' דעבדי כוותיה משו' דתניא באשלי רב רבי וכן פסק שמש' ורבי יהוד' בריה דרב שמש' בר פולת משמ' דרב אלע' שאמרו שואל אדם זרכיו בשומ' תפלה אם ל' בסוף כל ברכ' מעין ברכה אומר כדאמר רב חייה בר אשי אול' רב אם יש חולה בתוך ביתו אומר בברכת חולים אם צריך לפרנסה אומר בברכת הסנים וכן אמר רבי יהושע בן לוי אף על פי שאמרו שואל אדם זרכיו ב בשומע תפילה אם רצה לומר אחר תפילתו אפילו כקדר יום הכפורים אומרה קודם אלהי כבוד משמע דווקא אחר תפילתו יכול להאריך אבל באמצע הברכות אין יכול להאריך ועתה הוא רבילות לומר קליחות באמצע סל חלנו ומרבין תחנונים באמצע הברכה ושמה' ל' דזרכו צבור שאני ושרי אבל זרכי יחד אין להארי' כי אם אח' תפילתו ועוד ל' דלרבות' נקט אפי' ללא' חילתו שכבר הפסיק מלומ' תחנוני' ואמר כבר שלם אחרונות סבו דברי שבת ק"א פ שאסור לומר תחנונים ולזרפ' בתפילתו עד לאחר אלהי נכור ועיקר דגליו קאל' דשרי וכל סכ' בשומע תפלה ובאמצע כל ברכה שמותר לומר מעניינה:

תניא

בסדר עולם רבי יוסי אומר מלכות פרס בפני הבית פלסים וארבעי מלכות יון בפני הבית מאה ושמונים מלכות בית ח חטמונאי מאה ושלש מלכות הורודוס מאה ושלש הרי ארבע מאות ועשרים שנה שעמד הבית אמר רב פפא אי טעיי תנא פרוצה למנות שנים שאחר חורבן ולא ידע פרטא כמה הוי לשייליה לספרא כמה חשיב וליטפי עליהו עשרים שנים שהסופר כותב בטמור' הזמן ממלכות יונים כדתניא בגולה אין מוכין אלא למלכות יונים בלבד ומלכות יון היתה קודם חורבן טפו' שנים כדאיתא בברייתא דרבי יוסי דלעיל' ושם שנים של תחלת מלכותו בעולם שלא מלכות פרס בעולם לא קחשיב אל' הסופר חשיב סף שנים קודם החורבן

הלכות עבודה זרה

החורבן וכי הו' כ' אחד סנין לאחר החורבן חשב ה
הסופר ד' מאות אחד סנה אס כן פרט' דסופר הוי סנה
אחת וכו טפי תנא עליה כ' סנה מסכח לחומריה פוט
מן החורבן כ"א סנה:

בימי רבינו הקדו' ובקדר תנאים יס סחי יותר מסלם
מאז' סנה אס כן חי אח' רב אפי' נהגו כסיואות בפני
הבית מאה סנה כדאיתא פ'ק דסבת ואחר החורבן
היה ר'ב דיבנה ואחריו רבי שמעון בכו אביו סל רבי
אח' רב פפא אי טעי תנא ולא ידע פרטיה כמה סנים
יס אחר ארב' אלפים לבריאות עולם לסייליה לספרא
כמה חסוב פרטיה בסטרות ונטפי עליה מ'ח סנה י
סהרי קעב אחר חורבן כסלמו ארבע אלפי' וברק ט'ף
סנים סל מלכו' יון סהיו בפני הבית ת'קל'ב . אס כן
ארבעין סנין ותמכו' לאחר ד' אלפים סלמו לסופר ו'
מאז' ממלכו' יון ומאז' והלאה מתחיל פרט סלו והתנא
כבר מנה מ'ח לפרט אחר ארבע אלפים :

ק ל ה ה **הנא** רבי אליהו ססת
אלפים הוי העולם
סני אלפים תהו סני אלפים תורה סני אלפים ימות
המטיח ובעונותיו סרבו יכאו מה סכאו ופריך סני
אלפי' תורה מאימת אי ממתן תור' ער הסתא פי' ער
סוף ד' לפי לבריאות עולם ליכ' כולו האי דכוי מעיינת
כהו תרי' אלפי' ופרטא מחד אלפא הוי מאד' הראסון
ער יכיות מצדים סאיז היה מתן תורה יס סני אלפי'
ותמ'ח סנה ואס כן ממתן תורה ער סוף ארב' אלפים
חסר תמ'ח מב' אלפים ויס ספרים דג' רס' ועוד והכי
פירו' ממתן תורה ער הסתא ער רב אפי' סהיה סוף
הזרוא ליכא סני אלפים דהכתוב ויהי בארב' מאות
וסמנים סנה לכאח בני ישראל ממכרים כבנה הבית
לה' ור' מאז'וי סנה עמר הבית ראסון וע' סנה סל בל'
בבל וארב' מאות וכ' סנים סעמד בית סני כדאיתא
ביומא ובקדר עולם הרי אלף וע' סנה ופ' סנה ממתן
תורה ער חורבן בית סני ובכת' רב טריר' יס בסכת
ת'ס'ל'ח למכין טטור' סל יונים נפטור רב אפי' הסר ט'ף
סני' סל' יונסי סהיו קוד' חורבן קסאר סל'ח מה החורבן
ער רב אפי' ברק סל'ח עס אלף וט'ף הוי אלף ות'ס'ל'ח
אכתי ליכא סני אלפי' וכל סכך סלא היה כן בימי רב
עכך סלמו לו אליהו סדרו כדאיתא פי' אלפי' בכתובות
ורב עכך היה קוד' רב אפי' ואס כן הויאך אמר אליהו
בעונתו יכאו מה סכאו אכתי לא סלמי להו ב'
אלפים ולא הגיע זמן מסיח לבא ועוד כי מעיינת
בהו תמצא עוד קטיא אחרת הויאך אמר' סני אלפים
תהו ולא יותר הרי תרי' אלפי' ופרט' דהיינו תמ'ח סני
יס מבריאות העולם ער מתן תור' לפי חסבון הפסוק
ומתן מואת הנפס אסר עסו בחרן מתחילי' אלפים
תור' והיה סעתא אברהם בר' כ' סני הוה ומסס ער
יכיות מצרי' יס תמ'ח סני למי חסבון הפסוקי' כדפי'
ר'סו ומיכיות מצרי' ער חורבן בית סני יס אלפי' וט'פ'
כדפי' למעלק עור יס קעב לבא אחר חורבן להסלים
סני אלפים תורה וכן ככתב רב טריר' קעב לאחר
חורבן כסלמו ארבע אלפים מבריאות עולם : וכן
מוכחת כל ההלכה ובערוכות דאמ' טרבי פריד' אי
ד' מאז' סנה על כדחך גולר לפני חורבן איז חי הרבה
סני' אח' רב אפי' כי לא היה מהחורבן ער רב אפי' רר
ס'כך כדפרי' לעיל ור' יוחנ' כמי יס כפ' בת' דיומ' סגולר

אמר רב הונא בריה דרב יהושע האי מאן
רלא ידע בכמה סני' בסבוע קאי כטפי
חרא סתא וכחשוב בכללי ביובילי ופרטו בסבועי
וכסהל מכל מאה תרתין ונסדי אפרטו וזהו כר' יהודה
דאמ' סנת כ' עולה לכאז ולכאז ססנת כ' היה יובל וגם
היה סנה ראסון סל סמטה ואכ' בכל ק' יס סתים יותר
מטביעי' דלרבכך דאמרי סנת כ' יובל וסל סלאחריה
התחיל סמיט' אכ' אי' בק' כלל יותר מטביעי' ומסמ'
דהלכ' כר' יהוד' אלפי' דפרק איז בערכי' קאמ' תלמוד'
לאפוקי מדרבי יהודה איז בכך כלום דהכי אסכחן
סליה כתיבו לאפוקי מדר' סבב אלפי' דרב פסיק פרק
אלו כערות כל אלפי' עזר דסבר כתיב דאורי' כר' סבב
וכר' עקיב' דאיתר ליה כמזהר בתולו למדרס כתיב'
דאוריו' וכך ר' יוח' פכי' כר' סבב במסנתו אכ' לאפוקי
לאז' מסו' סיהא הלכ' כן לא היה בריית' דאורי' מפקח
מיניה וכך פי' פ' המגרס דאיתקין רב בגיטא מן יומא
דכן ולעלם לאפוקי מדרבי יוסי זמנו סל טטור מוכיח
עליו אלפי' דרב גופי' פסיק הלכ' כר' יוסי פי' אי' בערכי'
קא' רבית סני חרב במוכאי סביעית סהיא סנה ר'
ראסון סל סמיטה ופי' ר'סו סנת ד' מאות וכ' סנה הוה
מוכאי סביעית ואלפי' דר' מאות וכ' סל בימין הבית
הולך הכל בסמוטי' לה' יהוד' האי מקרי' בערכין רשות
סנים דסליק עזרה ולא קדים לא קחסיב דאכתי לא
התחילו למנו סמיטין והתכ' מוכ' סנים סאח החורבן
כטפי עליהו סתא חד כדי למנו מתחלת סנה דראסון
סל סמיט' סהיתה בסע' חורבן סזהו סנה אחת לפני
ואכ' כתימנה קעב לאחר חורבן כסלמו ד' אלפיה
ואחר כן ט' מאות יהיה סמיטה איך איז כדאיה פי' זס
דפי' איז כערכי' דמי' רב אפי' סית סנין דסליק עזרה
ולא קדים לא קא חסיב היינו ליישב הברייתא דקתני
מוכאי

הלכות עבודה זרה

מוזכרין שביעית חרב הבית לרבנן אבל לרבי יהודה
 התחילו למנות שמיטין ממנה ראשונה של בניין ואם
 כן אמאי נטפיה חד שתא הלא שנה ראשונה של תנא
 המונה מחורבן ואילך היא שנה ראשונה של שמיטה
 ותו דהתם מוכח דשנת ד' מאות וכו' היתה שמיטה
 לכולי עלמא ומוזכרין שביעית דקאמר דהיינו שנה ר'
 ראשונה של שמיטה היינו שנת כ"א' ואם כן התל' אמאי
 נטפיה שנה אח' על חסבונ' והכי אית' התם בשניה
 במוזכרין שביעית מי מסכחת לה מכרי בית שני כ'
 כמה קס תך' דמאה הוא תמני ויובלי פי' והולכת
 בשביעיות לרבנן וארבער תרי שבעי פסול להו סית
 מנין הרי בשת' בשבוע שאירע שנת תך' ומתוך הא'
 מני ר' יהודה היא דאח' שנת חמיש' עולה לכאן ולכאן
 אייתר תמניא מתמניא ויובלי פי' לר' יהודה כדאמר
 הכא וכטקול מכל ק' תרתי והיך סית הוולו ארבער
 פי' שנת תך' ואשתכח דבמוזכרין שביעית חרוב פי'
 שנת כ"א היתה מוזכרין שביעית ובמסקנ' אמ' רב אמי
 סית שנין דסליק לעזר' דלא קריש לא קחסיב ואתיא
 אפי' לרבנן והיו מוזכרין שביעית בשנה שנת כ"א' לכך
 פי' רב' פמואל דוראי שנת כ"א היתה מוזכרין שביעית
 שנה ראשונה של שמיטה והיא היתה משנת הבניין
 שהרי בט' באב חרב הבית ורוב' דשתא בבניין הוה
 והתנא המונה שנים מחורבן ואילך מתחיל למנות
 שנת כ"ב ולכך קאמר נטפיה חד שתא על חסבונ' כרי
 למנות מתחלת שמיטה שהיתה שנת תכ"א ולחשבון
 זה יהיה שמיטה שנת כ"ב לפרט' וקשה על פירושו
 דהתנא המונה שנים שאחר החורבן על כרחיק' מ'
 מתחיל למנות שנת כ"א דלעיל אמרן דנטפיה התנא
 על הסופר דחסיב טף שנים קודם יוסף עליהם התנ'
 כ' שנים ואם איתא דשנת כ"ב מתחיל למנות התנא
 אם כן הסופר חסיב טף' לפני חשבון התנא והל' ל'
 למימר נטפיה יט' וכך בתר הכי דקאמר מתנית' טפיה
 תלת שנין הל' למימר תרתין שני' אלא כרפרי' ששנת
 כ"א היתה מוזכרין שביעית שנה ראשונה של שמיטה
 והיא הית' שנה של חשבון התנ' להתחיל ממנה קעב'
 לאחר החורבן והא דקאמ' נטפיה חדא שתא או רבינו
 יצחק בר' שמואל מ"כ דהק' על שנת העולם תוסף שנה
 אחת ותמל' הכל שביעיות ויבא לך בצמצום שנת כ"א
 מוזכרין שביעית כמו אם תתחיל למנו' מתחלת בניין
 בית שני כי תמנה אלפים ותמל' עד יבואת מצרים'
 ומס' עד בניין שלמה בן דוד ד' מאות ושמי' והבית
 עמד תי' שנה וע' גלות בכל אם תוסף על כל אלה

שנה יבא הכל בשביעיות ולפירוש זה יהיה השמיטה
 שנת שנים ושנים לפרט' ולר' מ"כ גריס ככז' תרתי
 שני' או נטפיה חמש וסימניך כי זה שנתים הרעב ועוד
 חמש שנים פי' על חשבון הסופר דחסיב מלכות יוס'
 טף שנים או יגרע שנת' ולסוף ארבע' שנים של בניין
 שלמו להו סית שנין דמלכו בעולם ופגמיה מלכותו
 ומאז מתחיל למנות הסופר ושתי שנים אחרי כן ה'
 הית' שמיטה דארבעי' ושתי שנים שנה שבערו מן הבניין
 הולכת בשביעיות וכך חמש שנים לפני חשבון הסופר
 היתה שביעית ולפי' זה כמו כן יהיה שנת השמיטה
 שנת כ"ב לפרט' והשת' מיושב טפיה וסימניך דהוה על
 נטפיה ועל ככז' כמו הנהו וסימני' דלעיל דהוה כי ה'ג'
 אבל לפירושי' שלמעלה הווי וסימניך כי זה שנתים ה'
 הרעב כטקול מכל מאה תרתי להודיעך כר' יהוד' ק"ל
 ולא כרבנן ור"ת מזה בסוף סדר עולם דרבנן סבוראי
 שנת ד' אלפי' וה' מאות ושנים וארבע לבריאת עולם
 וסימניך ק"ד לפרט' אז היתה שמיטה י' ולפי' זה יהיה
 השמיטה שנת תשע מא' ולכך זה החשבון יהיה תוס'
 עיקר והיה אומר הטעם לפי דבנין כדרא העולם
 ומתשרי דבתריה מנין שמיטין אם כן מתאחרת ס'
 שמיטה שנה אחת ותימא על זה והלא מתחילת בית
 שני אין צריכין למנות שמיטין לרבי יהודה וקיימ' לן
 כוותיה או סית שנין אח' כן לרבנן ומה לנו לבריאת
 עולם וכראה שהיה רוצה לומר דבית שני נבנה בארר'
 כדכתיב ושציה ביתא דנא עד יום תליתאה לירח
 אדר ובתשרי אחריו התחילו למנות שמיטין אם כן
 לא היה מוזכרין שביעית שנת ארבע מאות ועשרים
 שנה משנה ראשונה של בניין לא היתה במנין ח'
 השמיטין והבית חרב בתשעה באב לפני תשרי'
 ואם כאמרה דכשהגיע לתשרי ראשון עלתה לה ל'
 לשמיטין מתחלת הבניין אף על פי שלא היתה רק
 חצי שנה אתיא ליה וצריך עיון ואף על גב'
 שפירשתי ששנת ארבע מאות וכ"א היתה מוזכרין ס'
 שביעית בבית שני י' מיהו בבית ראשון דקאמר
 בערכין דחרב במוזכרין שביעית היינו שנת ארבע
 מאות ועשר כדמוכח פיר' אין בערכין שבעה עשר
 יובלות מנו ישראל מסכנסו לארץ עד שיבאו י'
 וקאמר דהתחילו למנות לאחר ד' שנה של כבוש
 וחלוק כרי לקיים הפסוק של יחזקאל ארבע עשר שנה
 אשר הוכתב העיר שאז היתה יובל כדכתיב בראש
 השנה בעשור לחדש וזהו יובל דרשויך אזתו שנה
 פראש השנה שלו בעשור לחדש הווי או זה יובל וכיון

ששנת

הלכות עבודה

פסנת חילולו אז למלאת יובלת דלפי סדר היוכל יש להס
למנות שמיטין כך פירש רבי:

דהוא מטרא דהוה כתיב ביה סית סנת
ותרתין סבור דרכבן למימ' מאוחר
הוא אמ' להו רב כחמז סית סנת דמלכו בעילס דלא
חסבינן איהו וכסר ופריך דילמ' ליביאת מצרים נקט
וסבך אלפא קמא ומאוחר הוא ומסיק איה מוכין אלא
למלכות יוניס בלבד:

ק לו מבאן מטמע דסטרות שאין כתוב
לבריאית עולם סכסר וכן אס
לא כתב ארבע אלפי רק הפרט כסר מכאן משמע
דסטור שאין כתוב בו לבריאית עולם סכסר ואין ל
לתלו בדבר אחר לומר יד בעל הסטור על התחנותה
דמאוחר הוא דבההו' סטור לא היה כתוב בו למלכות
יוניס מדפריך דילמ' ליביאת מצר' וגם סינה לכתוב
סית סנת יתירתא ואפילו ה' רב כחמז דאי' מאוחר
דמיישב חשבון הסטור לחסבו' העולם וכן מסמ' הכ'
דאס לא כתב ארבעת אלפים אה הפרט כסר דהא
קאמר דילמ' סבת לאלפא קמא ונקטיה לאל' בתרא
וגם יש ספרים סכתו' ונקטיה לפרטיה והו' הדין שאס
לא כתב התפע מאות אלא סנת פסוס לכר' שהסטור
כסר כך פירש רבינו:

גלו ההולך ליריד שלבליס מענות סבירו בין
בהליכה בין בחזרה מותר' דאין לתלו'
ולומר ע' זבין ורמי ע' בידו אלא כימא אומא ג' לימא
זבין או דבר אחר רדוב מקח וממכר אינו מע' אכל
ישראל ההולך ליריד שלבליס מענות בידו בהליכה מ
מותרק אבל בחזרה אסורי' דיש לומר שמכר עבודה
ורמי עבודה בידו דאי איתא דג' לימא זבין
הכא הוה מזב' ליה ולא היה עובר על דברי חכמים
שאסורי' לישא וליתן ביום ~~הוא~~ ובפירקא דבעא ריש
לקיש מרבי יוחנן עטלוחא של עזה מהו למכור לבני
חובה לה אס קרובים כל כך שחשוב כמכר לבני ת
תוכה ססס ~~הוא~~ אסור אל' הלכתא מומי' לכור וראית
ישראל ~~הוא~~ שסופתין סתי קדיירו' על גבי כירה אחת
ולא חסו חכמים ומפרס אבוי לא חסו דילמא מהדר
אפיו וסד' ~~הוא~~ יוכלה בקדירה של ישראל פיוש בסר
כחושה וסקיל בסר שמנה כדו להריות אבל בחנס
כדו להכסיל ישראל לא קאמר דאפילו הלך למרחוק
לא חייסין סהרי מעס' בכל יום שישראל הולך בשוק
ומכין קדירתו בביתו וגם יש חלב או אוסו' אחר ולא
חייסיל טיזרוק העבר או הספח' בקריר' וכן משמע

פרק

פסנת חמסוס היתה יד אחר החורבן אס כן פנת
ד' מאות ועשר סכו חרב הבית היה פנת ראסול' של
פנת שמיט' לו יוכל וכי תימ' מאו' סכא רב חשבון בית
ראסון מוכין פנת החורבן ד' מאות ועשר ובחשבון
פנות בית פני איה מוכין פנות החורבן פנת ארבע
מאות ועשר' ואחת והלא אירי ואירי חרבו בתפעה
באב ויל' דלקחו חשבון מכונן וסלס לזה ולזה תכ'
איכמי לפון המהרא של דניאל דכתיב שבעי' שבעים
כחתך על עמך והס ע' פנה של גלו' בכל וחס' ובכזיר
דפרי' וכי לא דיעי מתו חריב והכתי' שבעי' ע' כחתך
על עמך ומסני נהי דירעי בהי סת' בהי יומ' לא דיעי
ולא רכה לתרץ דמסקי' או פנת עשרים או עשרים
ואחד דירעי דשבעי' שמיטין קאמר קרא כולן שלמי'
וסנת כ' לא היתה שלימה דבט' באב חרב אל' ג' ררו
לאחר שהתחילה פנת כ' אל' היו יודעי' שלא יעמוד
הבית וית' מאות פנה וסמעת' דמיני שביעי' מתחילת
בית סני כר' ססובר' קדושה ראסול' לא קדשה לעתיד
דאי קדש' לעתיד כיון שפנת ד' מאות ועשר של בית
ראסון היה מוכאי שביעיית פנה של שמיט' אל'
כי תמל' אחרי כן ע' של גלו' בכל יבא לך פנה ראסול'
של בית פני להיות פנה פנייה של שמיטה ולמה פניו
מסדר הפסוס של שמיטה כשעלו בימי עזרא בטביל
סהיו בגלות שלא מנו יובלו' מחמת שלא היו כל
יוסביה עליה ובברייתא כמי דמיתו' ראה בערכין
דבית פני חרב במוכאי שביעיית כדאי' בסדר עולם
וכן סובר תנא דסדר עולם דקדוש' ראסונה לא קדש'
לעתיד לבא כרתכי' התם ראסונה ושכניה יש להס
פליסית אין להס אלמ' בטניה הורכו לקדש ולחזור
אמנס לפי דת' דמפר' בבית פני מני יובלות ולא כמו
סרובה לומר בערכין לא מנו יובלות בבית פני אלא
לקדש שמיט' אבל למסק' דקאמר ירמיה החזירן מנו
ספיר יובלות בבית פני דכיון דמכל שבת ושבת עלו
אע"ג דלא עלו אלא ד' ריבוא יוסביה עליה קרינן ביה
וראיתו מרכסוב' בתי ערי חומה בימי הלל כדתנן פ'
בתרא דרערכ' התקין הלל סיהא חולט מעותיו ללסכ'
וכן עבר עברי נהג' בבית פני כדכתיב בעזרא
והביאו אינו באין וגו' אמר' ד' מחוסרי' כפר' פפחות
חרופות בעלן וספחה חרופ' מקרי' מאורסת לעבר
עברי ופרק המקדש טדהו תניא דאי' בתי ערי חומה
זלא עבר עברי נהג' אלא בזמן שהיובל נהג' אל'
אפילו למד' קדושה ראסונה קדושה לעתיד לבא וכול
להיות שהתחילו מניין שמיטין מתחלת בית פני כמו

הלכות עבודה זרה

פרק און מעמידין גבי ההו ארבעא דמורייקא רהאמ' למאני נוחם לה או משו אערובי חמרא קסתא דחמל' בארבע לומי פיר' בארבע זוזי וקסתא דמורייקא בחד לומא ולא חייסין דלרשע יהיב ביה חמרא וכי תימא אפילו הוה מהדר אפי למה יס' לחוס הל' אפילו יוצא וכנס מותר ל' דהיינו היכא סיהא נתפס כגב כרבע ליה יס' בריכא אבל הכ' יכול ה' לומ' תבטיך אס טוב סלא יקדי' לתכוונתי אכ' סמ מהדר אפי לאודיק' לא כלומ' הפלג' לשון ולא חסו סהחלק' בל' כבלה בסחוט' הכ' לא חסו לדמי ע' כסמוכר חוכ' לה וק' נתן לו מע' סיהו משל בני תוכ' ויהיו אסורי' משו דמי ע' אכ' אפי' לכתי תוכ' למה יס' לאסור הרמי' הלא גב' ב' הולך ליריד בין בהליכה בין בחזרה מעותיו מותרין ולא חייס' שמה דמי ע' ה' ד' דמיירי הכ' סהיריד עשו' למכור ולקנות תשמישו ע' והתם אף היריד עשו' לכך ואפילו הכי בישראל הולך סם מעותיו אסורי' דאיכא הוכחה דע' זבין כדמ' התם והסתא לא תקשי דאיכא דשרי אס כבר נשא ונתן ואפילו ביום ד' דאסור לכלוי עלמא משמע היינו מטעם קנס שעבר על דברי חכמים וגם און אסור כיאם לו דווקא ואמאי לא חייס' לרמי ע' שאסור מן התורה משו' לא ידבק בידך מאומה אלא בשמעתין דווקא חייסין סהיריד עשו' לכך והתם שאינו עשו' לכך אס קנה פוס דבר או אס מכר ודעי' לו דמי ע' און מעותיו אסורין אלא לו דווקא משום קנס דאין לתלות סהמעו' סנתן לו ב' הו חליפי ע' וגבי ישראל הולך ליריד סל' ב' ד' דמעותיו אסורי' משום דמי ע' לא רצה לומר משום נשא ונתן ביום ד' ד דקטא איסור חמור דהו מן התורה וגם לכל העולם אסורין רבא אמר לא חסו חכמים משום בסולי' יאס הכ' כמי לא חסו משום יום ד' פירס לא התיר' חכיל אלא אסור דרב' כגון נשא ונתן לחוז' לה דשרי ולא ג' זרין דילמא אזיל ומודי כי אס בתוכה והביא ראויה מדלא חסו לדילמא סומד' ישראל על' ל' לחתו בגחלים משום בסולי' יאס אבל אסור דאורייתא לא היה מתיר כגון חסא דאיסור דמי ע' דמיירי כגון סהישראל ראה ס' לקח המעות בתיבתו וידע ב' בוראי סלא היו חליפי ע' ולכך התיר לסאת ולתת חוכ' לה אי כמי רבא סובר סירד סל עטלוזה לא היה עשו' לקנות ולמכור דרכי ע' וק' שמיס' דליכ' למיחס לרמי ע' ולכך התיר רבי חכיל דליכא חסא דרב' כגון סל משא ומתן ומתכ' דשרי חוכ' לה או מיירי בכי אג' או מיירי בחוכה לה יותר אבל או איכא למיחס לרמי

ע' לא היה מתיר רבי חכילא איסור דאורייתא רהא לא חייס' דילמ' ס' כבלה דהו איסורא דאורייתא משום דהו כמו יוצא וכנס דשרי דהו נתפס כגב ואון זו טענה טובה לכמות תבטיך יהיית מתכות ולכך ליכא למגזר מהתם היתר בחוכה לה חסא דמי ע' ורבה בר סלא אמר נשא ונתן דמרב' לא התיר רבי חכילא ביום ד' לחוכה לה דקרב יותר מחוכה לה דמתכ' דשוויא ומבסולי' יאס לכ' למשרי דהתם בחתיו כל דהו סג' אלא התיר לסאת ולתת להם לפני ד' משמע מהכא דלכלהו דמי ע' ב' יאסורי' ומק' ד' ר' ריייתא הסוכר את הפועלי' אמר רב כחמ' דמי ע' ב' יאסורי' מותר' ומייתי ראי' מדתניא ב' סהיה ישראל נשא בו מכה ומכר ע' אהביא לו מ מעות מותר וטעמ' משום דדווקא גבי ישראל סמכר ע' דמיה אסורין כדכפקא לן סלהי רבי יסמעאל ד דחליפי ע' אסורין מוהיתיה חרס כמהו' כל סאתה מהייה ממנו הרי הוא כמהו' אבל ב' סמכר ע' אפי' מכרה ל' לעבדה חליפיה מותרין מ' בשמעתין פי' ד' מ' דמי ע' סמא הן המעות ע' צמ' סהביאו לתקרות ע' אהתם מיירי בחליפי ע' למ' קס' ד' און מעמידין אסריה דמיס' ב' חליפי ע' סהם חליפי ע' ג' הולך ליריד דאי לאו דאמרינן אומר ג' לימא זבין הוה אמרינן בסזרה אסור המעו' ותו בשמעתין כמי בסביל סהם המעות סהיו תקרובת ע' לא היו אסורין ליקח דאין אסור אלא תקרובת סהוא כעין פנים כדאמר רבי יסמעאל זרק מקל לפניו חייב משום דמיירי דרכה לעבדה בכך ואינה כאסרת המקל דבעינן כעין פנים וכך אבני מרקולים קאמר במאי יאסרו הלא און זה תקרובת כעין פני' ומסני' כל אחת כאסרת לעצמה ולחברתה דמקרי ע' ג' ופה אכ' דמי ע' ב' יאסורי' דאסר בשמעתין היינו חליפי ע' אומ' ד' דכספרע דווקא דמי ע' הוה דשרי לקמן דחליפי ע' איכ' כאסרין מוהיית חרס אלא כסהחליפה ישראל אבל החליפה ב' החליפים מותר' אבל היכא ס' ב' מכרה לרבר החר החליפין אסורין ד' סרעתו ל' להכניע המעו' לקנות ע' אחרת ור' סמואל פי' פ' בת' בסם ד' ד' דאבוי דאסר דמי ע' בשמעתין לא שמיע ליה ברייתא פ' דשרי ורבא דאמר לא חסו חכמים לבסולי' כ' כ' סבר דלא התיר ד' וס' דמי ע' ד' חוכ' לה דהא אפילו תוכה לה מותר אלא איסור נשא ונתן התיר לחוכה לה ובפ' און מעמידין פי' דוראי דמי ע' ב' יאסורי' מותר דק' דחרס כמהו' לא מיירי א' בישראל סהחליפי' ולא בהחליפה ב' אבל ישראל הולך ליריד ומכר

ומכר

הלכות עבודת ה'

וזכר ע"הדמים אסור רכתיב והיית חרס כמהו כל
סאת מהייה יהא כמוהו ואין בידו לבטל ע"ה סלו קודם
סיקח דמי ע"ה ישראל אין לה בטול וגם אין חוטט
לבטלה . וגבי ההולך ליריד דאמר מצותיו מתירין
דאימר גלימ' זבין ה"ה חס ע"ה זבין דמעותיו מותרין
כדמוכח פ' בת' אלא לרווח דמלת' קאמ' כלו מהכ' לא
תוכיח דרמי ע"ה ביד' מותר' דאי אפילו הן אסורין
אתיא הך ברייתא ספיר . והא דתנן עיר טיס בה
עבודה ז"ה והיו בה חכיות מעוטרות אסורות פ'
סאינן מעוטרות מותרות ומפרש ל' מעוטרות בורר
והדס רנהנה מריחא . ואלעב דריחא לאו מלתא היא
לרבא גבי בת תיהא פ' בת' הכא דעיקרה הן לר'
אסור . והני וורד והדס הא תקרובת ל' ע"ה
ואפ' אין עקרב לריח שמא אסור דהא אמרן
פרק כל שעה כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן
אלא כדרך הכאת' . מ"ט אכילה כתיב ביה איסורא
מיהא איכא ותו הכא לא כתיב אכילה גבי ע"ה קרא
דיואכלו זבחי מת' בדברי קבלה כתיב . ובת תיהא
דשרידהו סתם י"ט ואפילו בזין כסך סבר דלא
מיקרי כהנה בכך מן היין מאן דאסר סבר דחשוב
כאלו ככנס הממעות של יין בפת חמה והווי כשותה
יין ולא משום ריח והשתא מרמה ליה ספיר בפת פ'
שאפילו בתנור סהסיקו בכמון סל תרומה . ושאין
מעוטרות בוורד והדס רק בפירות מותרות . אלעב
דיהיב מכסא רנהנה אסור מהנה מותר . ור' יוחנן א'
אפי' מהנה ר' קור ומתכ' מיירי בטאין מעוטרות כלל
דלא יהיב מכסא ומפ' דת' ר"ל נמי לא טרי אלא ומת'
כי האי סנותן המכס טעל דיוכן מראה שם בזה הע'
ומנה אותה שמוכע עכמו מלהריח הוורד וההדס
אבל שאר מהנה אסור והשתא דפריק פ' כל ה' וההדס
גבי מי סהיה כותלו סמוך לע"ה וכפל כווס לתוך סלו
ובנה והא קא שבית מן הקרקע לע"ה מהנה . אינו
ז' דפריק לר' יוחנן דווקא ח' מהני כי האו מודה ל'
דאסור דכ' כמו בונה בית לע"ה במה שמחבר בקרקע
סלו לסל ע"ה ושאין מעוטרות כלל דלא יהיב מכסא
לכולי עלמא סרי . והא דתנן אסור לשאת ולתת ביום
ש' פר' דהיינו למכור להס דבר המתקיים או ל'
לקבו דבר המתקיים ולמכור דבר סאי מתקיים מותר
ועל זה קשה דלקמן דרימיה זבן פיתא והיינו דבר
סאין מתקיים ומבעל הבית זבן דלא יהיב מוכסא
מ"מ אסור משום משא ומתן ביום ש' והיאך קנאו .
ואית ספרי דגרסי פורת' אבל אית דבירושלמי גרסי

עלה דאל' לחבריה ואתה לא לקחת מומין ג' לוקחין
בידיד של' ופ' ר' שבס דרבר מועט בפרוטות או
בסתי פרוטות מותר רב' מאיר אביו פיר' דמתנית'
דסריא אינן מעוטרות מיירי סאין יום ש' כלל לא
היריד עמו ולכרי הכו' לקבל המכס ממה פ'
סמוכרי אבל קשה דלקמן דלוקחי' בהמה סרי משום
מיעוטייהו ואפילו למכור להס נמי אמאי אסור כיון
סאין יום ש' וגם אין שום מכס במכירה כדמוקי
לה התם בבעל הבית ללא יהיב מכסא והא דאמר'
פר' אין מעמיד' וישראל ההולך ליריד של' אים מעות
סבדו אסורין משום דמי ע"ה פ' כיון דעבר על דברי
חכמים דאסרי לשאת ולתת ביום ש' אס אותה ר'
דגלימא זבין הכא הוה מזבין ליה אלא ודאי עבודה
ז"ה בי' וכימא טנשא וכתן לדבר היתר לשאינן מ'
מעוטרות וא' כל החכיות לשאינן מעוטרות דילמא
זבן לא' סאינו ונשב בחנות ולב' דלא יהיב מכסא
דאי לן למיתו לקולא דאימ' גלימ' זבין דכיון דלא סייך
איסור תלינן במידי דהו רוב משא ומתן ולא במכר
מיהו בשמעתין לא סריכי אס ליקח משום מ'
מיעוטייהו אבל למכור להס אסו והתם מיירי בשמכר
מקאמ' דמי ע"ה בהדיה ומ"מ קשה דילמא מכר רבר
סאין מתקיים ומותר ושמא אי מכר רבר סאין מ'
מתקיים קלא אית ליה . אי נמי רוב משא ומתן לא
הוי רבר סאין מתקיים :

ק"ו שבעין דמי ע"ה ביד' אסורין כדמשמ' פ' אין מעמיד'

ודמי עבודה ז"ה ביד' מותרין כדמשמע פרק ב'
בתרא אכין מותר להלוות לכו' דאפילו אס המעו'
ספורעין הס דמי עבודה ז"ה אין בכך כלום אבל
תימא היאך מותר למכור להס דבר והא ברייתא לא
סריא אלא לוקחין מהס בהמות משום מיעוטייהו .
אבל למכור להן אסור . ולפירש רבינו שלמה ד'
דמפרש דמיירא ביום ש' אתי ספיר . דהאידכא
ליכא למישח משום דאזיל ומורי כדפירס לעיל בריש
פרקין . ומיהו באותו יריד סקבעו הכו' לקבל
משום המכס היאך אנו עושין שם משא ומתן דהא
רבי יוחנן אמ' מהכ' אסור . ותיבא במקו' סאין ג' ובת'
המכס עד לערב מות' דאפי' לא מכר כלום היה ג'ובה
מן החנות . אבל יש מקומות סמיד שמכר בחנו מיר'
ג'ובין ממה שמכר' . וגם כשמוכר בהמה או קובה זה
רבילו בכל מקו' לב' פשוט ממקחו . ופעמי' סלוקחי'
אסור מכס ממה סהישר קנה או מכר' . ויש לומר דאינו
משום

הלכות עבודה זרה

משום מהנה חלא היכא שמן המבס עוטינ תמטינו
 עבודה זרה וים מקומות סבוכין עבודה זרה
 וקבלו עליהם הפוארים סבכל דבר עומכרו סיתנו
 פטוט לעז לבניו למס כר שאם חל לישראל קח החפץ
 בכך ועור פטוט לבניין עבודה זרה למס אמרינן
 דמהנה אסור ואם אינו מזכיר לו פטוט לבני עבודה
 זרה מותף אף על גב דרבנן יתן לו מרמי' סל מקח זה
 דטמא בלא זה לא היה נותן לו החפץ כי אם בדמים
 הללו ואם יותר מן הסכום אמר לו ועור פטוט אף על
 גב טלא הזכיר לו לצורך עבודה זרה סהכיח לומר
 כן בסביל הישראל אסור דהסת' יוכא מכיסו סל
 ישראל הפטוט דאי לאו הבניו הוה מחיל ליה לבניה :

ק"ח אילן דברים שאין מ

מוכרי להם לבי
 איסורובלתי ולמטה כו' ושאר דברים סתמן מותר
 ופירושן אסור אם כן אסור למכור לבונה לבגד או
 לכומים טעונה משום לפני עור וכן טעונה טעם
 אידי קטלור טלחן אפי' למכור לפוס גוי טעונה ממנה
 תקרובת ועובר משום לפני עור אבל בטאר ומי
 מותר למכור להן טענה וכן גבי עינים שישראל קונה
 לאחר טעמו גוי אסור למכור לבני דבטביל פבמי
 קטנה אין מניח הבני לתת בה יקלקל עבודה זרה
 סלו וכן ספרים פסול' אסור למכור להן ועובר משום
 לפני עור וכן כמי אמרי' פרק קונס רב אפי הוה ליה
 תכא זבייה לבני טורא לעז טעמה כך אל רביל והא
 עבר לפני עור אמר ליה סתם עבים להסקה ניתנו
 ולא לסרוף תקרובת הא לאו הכי אסור וכן פירס הרר
 אליעזר ברבי שמואל ממיין בפירוש כרדים :

ק"ט און מקדישין בזמן הזה ואם

הקדיש כסות וכלי ופירות
 ירקבו מעות וכלי מתכות ויליכס לים המלח בהמה
 תעקר ואינו עיקור כועל דלת בפניה ומתה מאיליה
 אם כן אסור בזמן הזה להקדיש אבל יאמר איני נותן
 חפץ זה או דמיו לכדקה לעניים או למזוה זו :

און מוכרין להם בהמה גסה עגלים

וסוויחים סלמים וסבורים ר' יהודה
 מתיר בסבורה כן בתירה מתיר כסום וטעמא דאין
 מוכרין גזירה משום סאלה וסכירות ועובר משום ל
 למען ינוח סורך דאגרא לא קני' אף על גב דבפרק
 דזהב אמרינן דאונאה סייך בסכירו דמי כתיב וכי
 תמכרו ממכר לעולם ממכר כן וימו קרוי ממכר ואף
 על גב דקרוי ממכר מכל מקו אינו קרוי בהמתו וביתו

סל סוכר כי אם סל מסכיר וגם טעמא דאין מוכרין
 להם בהמ' גסה משו' כסויני דזמנין דסמויך לסקייעת
 החמה דמעלי סבתא אל' ישראל לבי נסוייה וטעמה
 קליה דישראל ואזלא מהמתיה ועובר משום מחמר
 אחר בהמתו בסבת ואסור משו' לא תעש' כל מלאכה
 פ'מי סהחסיך אבל לא רצה לומר טעמ' דלמען ינוח
 סורך דטמא משום גזירת' איסור בהמתו שאין תלוי
 בגופו לא היו אסרי' למכור לגוי רבא פרא לזכוי
 חמרא לבי אדיא דספסור' אי משום כסויני לא ידעא
 ליה לקליה : אי משו' סאלה וסכירות כיון דלאו דיריח
 הוא לא מוסי' ולא מוגיר ועוד משו' דלא מלי מומא
 ב הונא זבין הויה פרה לבני אמר ליה רב מאו ט
 טעמא עבר מר הכי אמר ליה אימר לפחיטה זבנה
 ומתניתין דקתני דאין מוכרין להן בהמה גסה וכו'
 מיירי ספיד סאל' הוי למלאכה אכי כריך לה ובהמה
 טמאה אפילו בסתמא אסור דהא לאו לאכילה קוימא
 כך פירס ר' שוי' אל' ורבינו שמואל מכ פירס דפרה
 נקבה לאו בת מלאכה היא כל כך ומתניתין דאסרה
 בסור זכר כדארמין פ' המוכר פירות גבי סור וכמכא
 בגין רובא לרידיא זבני ולקמן גבי סור סל פטס כי
 משהי ליה עד סתכסא אחי לכלל מלאכה ובהמה
 גסה דמתכיתא מיירי בבהמה טמאה בגין קוסים
 וחמורים דבני מלאכה נינהו ורבינו תם מפר' דכרה
 כמי נקבה בת מלאכה היא כראמרינן כהן ספכר
 פרה מישראל וכן לא ימכור לו פרה החורשת בסביעי'
 וכן פרת קמא דפסחים סתי פרות החורשות בהר
 המשח' וכן הסואל את הפרה סאל אחת ושכר אחת
 לכך מפרס דבין זכר ובין נקבה איכא למימר אימר
 לפחיטה זבנה ומותר למכור לבי ובהמ' גסה דאסר
 מתכיתין בהמה טמאה בגין קוסים וחמורים אבל
 בהמ' טהורה לא ומתני' אסרה דוקא עגלים וסויחי'
 קטנים סדרכ' לגידל ומסתמא אין רבילות לקנות
 לגדל כרי לסחטן כי אם למלאכה ולקמן דקאמ' גבי
 סור סל פטס דאימר אסור דלפחיטה קא בעי' לה :
 יש לומר כיון דאמר לקמן ברתורי משהי' להו ועביד
 מלאכה על חד תרין איכא למימר דקונה למלאכה
 לאחר סיהא כחוס' מיהו רבינו תם מפרס שאינו
 מפטוס עדיין אלא קונה לפטס וכיון סמשהא אותו
 לפטס יש לחוש יותר מבסות פרה או סור דכיון ד'
 דמשהא לה לפיטוס ולסחוט מומליך ומסוהי ליה נמי
 לעשות בו מלאכה וסבור' דאסרי' לה רבנן דר' יהוד'
 לכל הפחות בעגלי' וסויחי' היינו טעמא כיון דמשהי'
 ליה

הלכות עבודה זרה

לית לברל וולדות דסבירי דמקבלי זכר אס כן ישראל
הרואה אותה בבית המדרש יהא סבור טקנאו עלימה
אבל סור ופרה גדולה ליתא למיחם למידי דהא ל
לסחיט זבניהו :

פסק

דין היחך מוכרין לגאס בהמות
ולא כלי זיין :

והשת'

אעפ ממות לגא למכור סור ופרה
גדולים לזה הפירוש מכל מקום
כדין למכור היתר היחך אנו מוכרים לגאס עבדים
וקייחין ולא קוקים וחמורים התנן אי מוכרין להם
דאעג דפסק **לגא** כרבי יהודה בן בתיר דמתיר
בקום היינו מטעמ' טעושה ב'ו מלאכה סאח חייבין
עליה חטאת' דבימי החכמים היו מיוחדין הקוסים
לרכיבה ולעפות כגון סוס דבזיארין דפ' המכניע
ואי מטום אובך דאקור סמא בטל אב גברא' אבל
עכסיו רגילין לחרום בהן ולמסור בקרוץ ועוד
דזימנך דמפרש **לגא** בהדיא סקוהו למלאכה יס
לומר טענה איך אנו בקיחין כל כך בקלא דאיכא
למיחם לסמעה קליה' וליכא למיגזר משו' כסויני
ומהאי טעמ' שרינן אידא דספקירא מטום דלא ידעה
קליה' ומטום סאלה וסכרות ליכא למיחם דאי אנו
רגילין עכסיו להסילי **לגא** ולא לקנות בהמה כרי
להסכיר' כי אס לכורך עצמו קונהו כך מפ' ר"ת

ור' אומ' דבימיה' היו הרבה ביחד והיו יכולין למכור
זה לזה' אבל עכסיו סאח אכזי אס מעט במקום
אחד איכ' הפקר אס לא היינו מוכרי' **לגאס** וכי האו
בוזא אמרינן לקמ' גבי איך מוכרי' כלי זיין **לגא** משו'
דמבנו עלייהו' ופר' אי הכי אפי' חטי' וסערי כמי לא
ומסני אי הוה איפטר בלא הפקר הכי כמי דאקור
אבל מטום הפקר פרי' ולזה הטעם איך להתיר רק
כסקבאו ישר' לכורך עצמו ואחרינך כמלך למוכרו'
הת' יפקיד אס לא ימכרו אפי' **לגא** אבל מכל מקום
אקור לקנות בהמה כרי למוכרו :

קמב אין

מוכרי' כלי זיין **לגאס** והאידא
דקא מזבנין אמר רב אפי' ו
לפרסאי דמגנו עלן' ומהאי טעמא לדין כמי פרי
למכור להם סיריניס וחרבות :

קמג ושב

לו קוץ בפני **לגא** יסחה ויטלנו'
מפני סכרה כמשתחוה **לגא**
ואס אינו מר' מותר' וכך כתפזרו לו מעות בפני **לגא**
לא יסחה ויטלם ואס אינו כר' מותר' וכך דרשו'
המקלחין מים לא יכיה פיו על פיהם מפני סכרה

כמנקה **לגא** כוונת בולא יכיה אדם פיו על גב
הסילון ויסתה מפני הסכנה' וכך לא יסתה אדם מן
הנהרות ולא מן האבנים בפיו ובדירו אחת ואס סתה
דמו בראשו מפני הסכנה' מאי סכנה סכנת עלקה
דא' חניכ' הכולע כמא' סלמים מותר להחם לו מים
בסבת' וסקיל וטרי מאי אינו כראה מותר' אילמא
דלא מיתחזי כלל סאח סוס אדם בפני **לגא** בטענה
טפוחה להסיר הקוץ ולקבץ מעותיו והאל' רב יהוד'
אמר רב כל מקום סאקרו חכמים מפני מראית העל'
אפי' בחדרי חדרים אקור' אלא אמא' אס אינו כראה
כמשתחוה כגון סהיה אחוריו לכד **לגא** מותר' פירק
במה אשה ופך דביכה ופרק חבית סכסברה פריך
מן המטנה דהתם לרב' ומסניתכאוי היא' מ' כראה
דאיך הלכה כרב אלא כסתם מסניות דהתם' וגם
הירושלמי הביא ראוה מדתנן פ' הסוטה איך סוחטין
לתוך הגומא' אבל עושה חריץ חוץ לגומ' דרס סותת
וירד לתוך הגומא ובסוק לא יעשה כן סלא יחזק
לגא והך מפנה פליגא אדרב' ימיה מדלא פריך
דכמה **לגא** על רב כמו בפרק במה אשה ובפ'ק
דביכה ובפרק חבית סכסברה מטעמ' דקובר דלא
פליגי' דהרואה אותן סוחט בחריץ והרס סותת ל
לגומא לא יחסרוהו בעו' חק האמורי לא יחל' לסקר
חזרו הוא כרי' אבל בסוק לא סייך לסקר חזרו ולכך
אקור ורב לא אסר לא מידי סאס יראוהו העולם מה
סעושה בחדרי חדרים יחסרוהו בעושה איקור'
כגון מי סכסרו כליו במ' ואס סוטחן בחזרו אס י
יראוהו יחסרוהו סביוס הסבת כבסן' וגם הכי
דשמעתין יסב לו קוץ ונתפזרו לו מעותיו דקאמ' אס
אינו כראה מותר' קא' בירו' דרב פליג' אדרב' **לגא**
דין מתרץ לה ליבא דרב' ובפ'ק דמ' דתנן ועושה
ארוץ עם המת בחכרי' פי' בכנעא' דלא פליגא
אדרב' רכיון דאי ידעי דאיכא סכבא במתא ידעי
כי הארון מותר לעשות' אבל כיוסם בדיס אקור
לעולם בסבת' ובפ' אעפ דאמרינן כנור סעלו בו
קסקסים ממעכו ברבלו בכנעא' ואיך חוטם כמו כן
יס לייסב דרב דכיו' דליכ' איקורא דאורייתא דהיינו
כתקון עראי להכי פרי' בכנעא' ומ' כר' רהיכ' דליכ'
מראית העין סרי' דלא כרב בסתם המסניות' מ' :

אין

עוסין תכסיטין **לגא** כזמים וטבעות'
ואיך מוכרין להם במחובר לקרקע משו'
לא תחנם לא תתן להם חנייה בקרקע וכך דרשו'
כמי לא תתן להם מתנת חנם ודרסינן כמי לא תתן

לגא

לגא

הלבנות עבודה זרה

תתן להם חן כדאלמ רב יהודה אקור לארס שאמר
 כמה כחה **לבני** זה ופלוני בהא בין ר' יהודה בין רבי
 מאירי לגר אשר בעשרין תתכנה ואכלה או מכור
 לככרי נתינה ומכירה לגר ו**לכרי** ול' יהודה אומר
 דברים ככתבן לגר בנתינה ולכרי במכירה אבל
 נתינה לבני אקור משמע דהכי הלכתא כר' יהודה
 דאקור מתנת חנם **לכרי** דפרק מי שהוציא והו אמר
 ר' מאיר ור' יהוד הלכה כר' יהוד' ובתוספת' פנינו אס'
 היה פכנו ומכרו מות' מפני שהוא כמוכרו לו 'והסת'
 כמי לא תקפו מתני' דטולח אר' ירך לככרי וגר ה:סה
 בתוכה דמשמע טולח במתנה ודיוקי' ואלו בפ' כל
 פעה משמ' דאתי' כל' יהוד' אבל בפכנו וחברו מות'
 והא דאקור למכור **לכרי** במחובר לקרקע היינו דווק'
 בארץ ישראל והיו מצוה התלויה בארץ' אבל בחוזה
 לארץ ערי' וכך תנן ובחובה לארץ מוכרין להם
 בתים ומסכירין להם שרו דרבי ר' מאיר ר' יוסי אר'
 בחובה לארץ מוכרין אילו ואלו בין שרו בין בתים'
 ושרות כמי דאקור ר' מאיר היינו מדרבנן :
קמז אב' רב יהודה אמ' שמואל הלכה כר' יוסי
 דקא שרי למכור הכל' אמ' רב יוסף
 ובלבד שלא יעשנו פכונה תנא אין פכונה פחותה
 משלשה בתים שלא ימכור שלשה בתים כמוכין זה
 אצל זה לשלשה **באים** ונראה הטעם דילמא מיעשי
 עצה רעה על ישראל הרר בשכונתם וקטלו ליה או
 מזקי לוי' ולהאי טעמ' אס' אין ישראל דר בכל התחום
 באיתו רחוב מותר למכור לשלשה **באים** :
קמז פסק דין' היאך אנו מסכירין בתים
לכרי דיריה פעמי' מכנים לתוכ' ע'
 אף במקום שאמר להסכיר לא ליריה אמרו משום
 דאברה לא קני' ומכנים לתוכו ע' וכתוב לא תביא
 תועבה אל ביתך ועשיו רג' ול' הוא להסכי' בתים
לכרי וכך **מכנים לתוכו ע' כסוהם חול' ופעמים**
אחרים והיתה על מה הם סומכים ואז רבי דשמה
 לא אסרה תורה אלא כי מביא ע' בביתו בקביעות
 להשתותה עם ימים רבים' ועכשוו אין רג' ול' לעשו'
 כן' והכי תניא בתוספת' כאן וכאן לא יסכיר ביתו
לכרי מפני שידוע שמכנים ע' בתוכו' אבל מסכירין
 להם ארונות ואזבדו ופוקר' אר' אעפ' שידוע שמכנים
 לתוכו ע' וכל' דהיינו טעמא דשרי התם אין דרכן
 לקבוע עם ע' אס' בבתי' מיהוים לרחו' זו ראייה
 ולומר דשמה לא אסרה תורה להביא ע' אלא בבית
 שררים עם ולפס' אפילו דרך עראי להביא ע' בלא
 קביעו' אקור' ולהכי שרי ארונות ואופרות' והרב

רבי חיים הוא היה אז טעם להת' דגרסי' בירושלמי
 אף במקום שאמר להסכיר לא לבית דירה אמרו'
 הא מקום שנהגו למכור מוכר לו אפילו לבית דירה
 ומסכיר לו אפילו לבית דירה' והיה אומר הטעם
 דבחובה לארץ לא איקריו ביתך כיהאם בארץ ישראל'
 וקשה על טעם זה למה לא יחשב ביתך בחובה ל'
 לארץ אפי' למאן דח' הין קניין **לכרי** בארץ יס' מיהו
 בחוב' לארץ למה לא הוא לישראל קניין כמו **לכרי** ולמה
 יגרע ישראל ממנו' וכך גבי ממוזה דכת' ביתך' וכי
 פטו' הוי ממוזה בחוב' לארץ מן התור' אס' בראשית
 הגז דבעי האי' ביתך דגבי ממוזה למה לי לכררבא
 דרך' ביאתך דרך ימין' לימא למעוטי חוב' לאר' יוכן
 בהתכלת אמרי' השוכר בית בחובה לארץ כל ל' יום
 פטו' ממוזה' מכאן ואילך היא חייבת' והיינו טעמ'
 דכל ל' יום פטורה דיריעי עלמא דרזיכה פלני' וכתוב
 ביתך שלך' והיינו מביתך דכת' בפרש' פני' דביז'
 קמ' אתי לדרך ביאתך' ומל' יום ואילך חייב' דסכרי
 עלמא פלני' היא' והיינו טעמ' דקא' התם טלית שאולס'
 כל שלשים יום פטורה מן הדיביית דכת' כסותך ולא
 כסות פל אחרים' ומשלש' יום ואילך כסותך שהיא
 פלני' משמע דאי הבית שלך חייבת בממוזה מן
 התורה ואפי' בחובה לארץ' ולכך גזרו אפי' שוכר
 משלשים יום ואילך פני' אר' שהיא פלני' והסוכר בית
 בארץ ישראל חייב בממוזה מיר' מאיר טעמא משום
 ייסוב ארץ ישראל' ועוד ק' על הירושלמי דתניא
 בתוספת' אין מסכירין להם בתים שדות וכרמים'
 ואין כותבין להם ערסות וקבלות בהמה אחד **לבני**
 ואחד הכותבי' ברא' בא' ובסוריא מוכרין בתים
 ומסכירין שדות' ובחובה לארץ מוכרין אלוהלו'
 כאן וכאן לא יסכיר ביתו **לכרי** מפני שידוע שמכנים
 לתוכו ע' אלמא אפי' במקום שמוותר למכור אקור
 להסכיר' מיהו יס' לומר דכאן וכאן לא יסכיר לא
 קאי מדלעיל אלא את' דר' יוסי דמתני' וקאי כאן וכאן
 אארץ ישר' וסוריא שאקור עם למכור בתים לק' דר'
 יוסי' ועת' לא תקפו התוספת' על הירושלמי' ומכל
 מקום טעם הירושלמי לא כתברר מהו' ושמא
 הירושלמי שמתיר להסכיר במקום שמוותר למכור'
 זהו דווק' בתלמיד חכם שידוע שאקור להסכיר וגמר
 ומקני' ל' לפירות **לכרי** לכל זמן השכירות' ובמכר זה
 דלפירו' כפי' מרשותיה ולא איקריתו ביתי פל' ישראל
 וכמאן דאמר קניין פירות כקניין הגוף דמי דלמאן
 דאמר לא כקניין הגוף דמי אכתמי מקורו ביתו כיון
 דלירייה עברו מלוג' יוכלין בטן ועין לחפה'
אבל

הלכות עבודה זרה

אבל לא לאישי כדמוכח בפרק החובל מיהו לרדין
אין להתיר מטעם זה דהא קיימא כריש לקיש גבי
מכר הבן בחיי האב דקניין פירו לאו קניין הגוף
דמי כדפסקי בכותיה בהחולץ מיהו אומ' רבינו
שכר' הטעם על הירוד דמן התורה אי אסור לא בבי
טהור אלא עצמו דר' פס' הכתוב ולא תביא תועבה
אל ביתך כמו גבי מזוזה דטוורה כדאית' עם
בהתכלת דעוכר בית פטור מן המזוזה מן התור'
ולמעלה פרשתיה וכי השכירו לאחר' אסו' מדרבנן
להכניס עם ע' וכיון שאינו אסור רק מדרבנן הקלו
בחובה לארץ ובתים שאינן לרדיה לכך לא גזרו
אף מדרבנן בגן אורות ואזרות ומטעם זה
לסמוך להתיר להשכיר בית ללאי זה מפי מורי
הקדוש ר' יצחק בר' שמואל :

קמה ובבל מקום לא יסכיר לו ללאי מרחבו
מפני שנקראת על שמו של ישראל
והוא עושה בו מלאכה בשבתות ובימים טובים
וכן תביא בגמ' ר' שבב' א' לא יסכיר אדם מרחבו ללאי
כו' ופריך שדה לגוי כמו ליתב' ומפני אריותיה
קאעביד' חורשה וזרעה אפי' בשבת איכרא'
שכירו של ישראל כי אי' עופ' כי אם ליקח מח' א'ו שלים
ממה שיוצי' מן הקרקע וכרא' כאלו היא שלו וכשירצה
יעשה וכשירצה ימנע אבל מהחץ לא יסכיר לא עבדי
איכסי כי אם בשכר מעות שהתנה לו הישראל והיו
כאלו הוא שכירו של ישראל והוא ליה סכיר שבת ו
ואסיר' וכן כראה הלכה דמרחץ אסור להשכיר ללאי
ושרה מותר דהכי תנן לה במתני' וכ' שבב' ולא
כ' שמעון בן אלעזר דח' לא יסכיר אר' שדה לכותי'
וה' ללאי משו' דלית ליה טעמ' דאריסותיה קאעביד'
ואל' דבירוד דפרקין וד' דר' ר' אר' רבי שמעון
בן א'עזר בקיבולת מות' בשכר אסו' ברא' בתלוס'
אבל במחובר בין כך ובין כך אסו' והתם פסיק כר'
שמעון בן אלעזר היינו בקיבולת דוק שאין לו חלק
בגוף הדב' אבל באריסו' השרה מות' כקתם מתני'
וכ' שבב' ולא כ' שמעון בן אלעזר דשמעתין דאסור
בשרה אפילו אריסות :

קמו פסק דין שדה של ישראל שקבלו
לחרוץ לזרוע ולקבור למחצה
או לשליש מותר לטרוח בו בשבת ואם אינו נתן לו
רק מעות לטרוח אסור א"כ הלכה דמותר להשכיר
שדה ללאי או כרמו כי הגוי עמל בה למחצה לשליש
ולרביע אבל אם בקבלות לומר אתך כך וכך

קמו פסק דין שדה של ישראל שקבלו
לחרוץ לזרוע ולקבור למחצה
או לשליש מותר לטרוח בו בשבת ואם אינו נתן לו
רק מעות לטרוח אסור א"כ הלכה דמותר להשכיר
שדה ללאי או כרמו כי הגוי עמל בה למחצה לשליש
ולרביע אבל אם בקבלות לומר אתך כך וכך

הלכות עבודה זרה

קמח אין מעמידין בהמה בפונדקאות של
באים משם מחמורין על הרביעה
 והיא מטבע מצות ועובר ישראל מסוס לפני עור.
 ומיכהי לוקחין מהם בהמה לקרבן ואיל חוששין לא
 משום רובע ולא משו' כרבע. אמר רב תחליפא אמר
 רב טילא בר אבויא משמיר רב **באי חס** על בהמתו
 שלא תעקר. אבל על בהמת ישראל אין חס **לבהמה**
 ולכך אין מעמידין אותה בבינה. וכי תימ' ארמקסה
 מתני' אברייית' לתיב תרתי מתנייתא אהדדי דתנן
 פק מקום סנהגו למכור בהמה דקה מוכרין כו'.
 והתנן אין מעמידין כו'. וליטני כרהסתא כלומ' **באי**
חס על בהמתו כו' כמו שהקשה כבר ותירץ בפ"ק
 ומה חידש עכשו להקשות מברייית' דלוקחין. ואי
 הוה מתיר' מתניית' דחין מעמידין מיירא במקום
 סנהגו שלא למכור **לפי שהם מחמורין על הרביעה**
 הסתא נמי ליטני הכי דבריייתא דלוקחין במקום
 סנהגו למכור דאינן חמורין. ויט לומר דלעיל נמי
 בפ"ק דהדר בה משנויא דמקום סנהגו למכו' התיירו
 לייחד לא הדר ביה אלא מכח ברייית' דלוקחין מהם
 בהמה לקרבן דמשמע ליה דמיירא בכל מקו' מכח
 הפסוקי' דלקמן דפרכי רבנן לרבי אליעזר דחייב
 לרביעה: והכתיב כל באי' קדר יקבצו לך. ויאמר
 משה גם אתה תתן בידיו זבחים ועולות. ויקח
 יתרו עולה וזבחים ויאמר שאול משמקי הבואוס
 למען זבוח. ויאמר ארונה היבוס וראה הבקר
 לעולה. וגי' פלשתים ואת הפרות העלו עולה.
 ואין סברא לומר דכל הני קראי קא מיירו לרבנן ב
 במקום סנהגו למכור ואין חושרי' על הרביעה ועוד
 דאפילו במקום סנהגו למכור יש שם מבהמו' שבאו
 ממקו' סנהגו שלא למכור ע' משא ומתן שלהם. ואם
 כן בשום מקום הייך לוקחין מהם בהמה לקרבן.
 ועוד אפי' במקום סנהגו שלא למכור אמאי לוקחין
 מהם לקרבן. לכך הוכר' לתירץ **באי חס** על ב
 בהמתו שלא תעקר. וממ מתני' דפק דמקו' סנהגו
 שלא למכור אין מוכרין **משום מחמורין על הרביעה**
 ושם אמאי לוקחין מהם בהמה לקרבן לפי שרובה
 להעמידה בכל מקומות. ויש לומר דמתכיל מנהגא
 קא' איסור' ליכא. וכיון דליכ' איסורא לא רצו להנהיג
 לימנע מליקח לקרבן ממקום סנהגו שלא למכור.
 וכיון דאין לרבר סוף דאפי' במקו' סנהגו למכור נמי
 יש להם בהמות ממקום סנהגו שלא למכור ע' משא
 ומתן ומקח וממכר פשוטין זה בזה ומבהמות שהם
 כולרות

לגבי תקבור בשבת ויהיה פלך. או תאפה בתנור
 והיו פלך הככרות של אותו היום. ואכי או פלוחי
 אקור ואאפה בחול בתנור ואטול לעבמי. והטעם
 משום דלעיל דווקא אסור. פעל ידי החריטה או
 הזריע של שבת הסדה משתבח גם בחול ומשביח
 חלקו של ישראל. אבל הכא במה שקוצר הגוי או
 אופה ביום השבת אין חלקו של ישראל ולא התנור
 והסדה משביח כלום בכך. ולהכי מותר. ולרבי' תם
 לא כתייבב לו טעם זה. וכוה לבעל התנור להחזיר
 המלה לקבל חובו מן הגוי ולחזור ולהתכו' מתחלה.
 ורבינו הביא ראיה לאסור דאין חלוק ברבר. דתני'
 בתוספת' דמס' דמיל' המקבל סדה יס' גוי' טלקחו
 מרחץ בשותפו לא חמ' לגוי טול חלקך בשבת ואכי
 חלקי' בחול. ומרחץ סתנודמי. אבל בכר' של ערלה
 מותר. כד' רב גביההמבי כתיב לעי' בלא התנו
 מתחילה מותר לומר לגוי תזמור ותעורר ג' פנים
 ראשונים ותאכל באותם פנים את הפירות. ואכי
 או פלוחי אעשה כן בפלג פנים אחרי כן ואטול גם
 הפירות באותן הפנים. דאיכא פליחות ופכירות
 ליכא בהא ישראל נמי יכול לעבדה ולזומרה. ואי
 משום אכילה ס' ישראל אוכל כגדו ומכא ישראל
 כהנה מפירות ערלה ונראה כאלו מוכרן בחליפין
 אל קרוי נכחה. דכיון שהישראל לא עסק בתיקון
 הגפן בסני ערלה אין לו ישראל כלום בפירות כי אם
 לגוי ובאותן פנים עסק בהן הגוי אוכי בפירות
 סכר עמלו ולקחן קודם שסכנס הישראל לעמול ב
 בכרם: זה הכלל ישראל פים לו סדה או כרם אם
 מינחן לגוי למחצה לפלים ולרביע מותר להניח לגוי
 לחרום ולזרוע ולזמור בהן בשבת. ואם הישראל
 נתן לו מעות בשכרות או בקבולת אסור כיון שהוא
 במחובר. וישראל גוי פים לין בשותפות סדה
 או כרם או תנור או מרחץ אסור לישראל לומר לגוי
 טרח אתה בשבת ואכי חו פלוחי נטרח בחול יום
 אחד כנגד השבת. וטול אתה כנגד יום השבת
 ואכי אטול כנגד יום החול. ואם התנו מתחילה
 קודם שקנה הסדה שלא יהיה לו חלק בסדה ביום
 השבת כי אם לגוי זה מותר. ולגי' ערלה מות' לומר'
 לגוי עמול וזמור בסני ערלה ותטול הפירו' של אותן
 הפנים ואכי או פלוחי נעמול וכזמור אחרי כן פלג
 פנים כנגדן ואטול אכי הפירו' זה מותר וכסדר הרבר
 אפי' לא התנו כן מתחלה:

הדרן עלך לפני תורתך

בולרות בבית הישר מטם איך ליקח לקרבן דבהמה
 תמימה לא סכוחא דאפי' דוקן סבעין פסיל לדין
 ורבי יוחנן אמר במסקנא גבול יש לה פחותה מבת
 שלם כעקרת יתירה מבת שלם איכה כעקרת
 ובה לחדש דברייתא דלוקחין מהם בהמה
 לקרבן מיירא בפחותה מבת שלם דווקא שחס שלא
 תעקר **למכור** וכי תמא לרבינו כיחוש דילמא
 לאמה כי מעבדא לה מהאילוד' והאם היתה
 בת שלם אז דהא איכה וולדת פחותה מבת שלם
 כדתנן פרה בת שלם וראי לכהן א' חס כן אינו כמעט
 דהא איכה כעקרת' וא' רבא ולר' כרבעת
 אסור היא וולדה נרבעו כרפריך **קלמא** על רבי
 אליעזר דחייש **למכור** בכל מקום ותיירץ **קלמא**
 מסמרין את אמה משכתעברה והיא סיכויא לית להו
 לרבנן דהא תניא אמרו לנוהרי לקחות מבין תבאים
 אמר להם ר' אליעזר מסמרי' היו אות' הישראלים
 ויל רבי יוחנן לטעמיה דעובר לאו ירך אמו הוא ולא
 מפסיל הולד בכך ר' ברכיה בר ערימיין אמר ר' יוחנן
 הפריש חטאת מעוברת ויל' רצה בה מתכפר רצה
 בזורה מתכפר מאי טעמ' אם סיירו משוייר ועובר
 לאו ירך אמו הוא והא דרפריק סני דגיטין א"ר יוחנן
 עובר ירך אמו הוא לרבי ר' קאמר ובפרק התורה
 תני רבי חייא תורה שכתעברה בתמורתה ומתה
 אחת מהן חברתה איך לה תקנה כו' אל לוי ולייתי
 בהמה כו' ואם אית' לר' יוחנן דה' הפריש חטאת מ
 מעוברת כו' ולייתי בהמה מעוברת ומכני מאן לימא
 לן דטעמ' דרבי יוחנן משו' דאם סיירו משוייר ועובר
 לאו ירך אמו הוא דילמ' טעמיה דא"ר מתכפר בסבא
 הקדש' התם רחויא בעלמ' הוא אבל אמת הוא דר'
 יוחנן סבר דאם סיירו משוייר כדמוכה בתמורה
 ובשמעתין ומעיקרא כי פריך ואי אית' לר' יוחנן
 הוה מצי לסנויי דר' לית ליה הה' דר' יוחנן דהא סבר
 ר' שב דגיטין דעובר ירך אמו הוא מיהו בשמעתין
 איך להוכיח כלום מה וסבור ר' יוחנן דכוכל לומר דר'
 יוחנן סבר טעמ' עובר ירך אמו הוא ויעמיד בריית'
 דלוקחין מהם כמאן דאמר לאו ירך אמו ר' פלוגת'
 דתנאי היא פ"כ מערימיין ורבי מתרץ הא לכתחל'
 לכך איך מעמיד' והא דיעבד ולכך לוקחין מהן
 וכי תמא מתניתין דשק דקתני מקום סנהגו למכור
 מוכרין לרבי יוחנן ורבינא אמאי איך מעמידין סם
 בהמה כיון דאיך חוספין סם כלל **קלמא**
 אבל ועל בהמתן כמעטין שלא תעקר' ולכך

מוכרין הלל רבינא לית ליה האי סנויא ונס דבי
 יוחנן דאית ליה אמר דיתר' מבת שלם איכה כעקרת'
 א"ר טעמ' דמוכרין דמשל' כל בהמו' מסוראין חסורין
 כלל וא"ר אמאי איך מעמידין ועוד אי דווקא בפחותה
 מבת שלם הלל פעמים מוכרה לבי' אלתשלום שלם
 ומסיה לה לבי' עד פים לה שלם **קלמא** דאיהא
 כעקרת בכך הלל איכין חסורין כלל ואי אית להו
 סיכויא דסיכין פק' אתי ספיר מקום סנהגו למכור
 התיירו להעמיד ולייחד' ואע"פ דשקלו וטרו להעמיד
 ברייתא דלוקחין מהם בהמה לקרבן בכל מקום
 משום פסוקי' טובא דמייירו בכל מקום כדפר' לעיל
 אך בשק' משמע דהאי סנויא לאו סמכא הוא ולא
 איתוקם הכי ויל' לרבינא הא דמתרץ היינו כמו
 דיעבד דמחמת דוחק פרנסתו או ריוח סחורה
 הזכר' למכור ור' יוחנן כמו הכיקה' פחות' מבת ג'
 וראי כעקרת יתיר' מבת ג' פעמי' כעקר' ופעמי' איכה
 כעקרת' ולהכי מוכרין להם סיראי' סתהא בהמתן
 כעקר' אפי' בת ג' ואתא ר' יוח' לחדש לוקחין בהמה
 לקרבן בכל מקום ואפי' במקו' סנהגו שלא למכור
קלמא היינו ביתרה על שלם אבל
 בפחותה מבת שלם אפילו סם איכין חסורין כיון ד
 דוראי כעקרת ולוקחי' מהן בהמה לקרבן כי פחותה
 מבת שלם ומיהו אפילו במקום סנהגו למכור ואיך
 חסורין ואפי' לאחר שלם משום דזמנין כעקרת' יוכל
 מקום איך לוקחין מהם בהמה לקרבן כי אם פחותה
 מבת שלם לפי סכל בהמות תלמי' מתערבול על ידי
 משא ומתן שלהם והא דפריך לעיל דילמא **קלמא**
 לאמה היינו בעודה מעוברת ועל ר' ג' עזר קאי דה'
 כל האסורין למזבח ולרותיהן אסורין ולקמן פרק
 כל **קלמא** מחלוקת **קלמא** לבסוף עיברו והלא
 כעקרת לר' יוחנן אתי ספיר דמיירא לאחר ג' פנים
 איכמי לקמן מיירי ברבעה שלא כדרכה שאיכה כ
 כעקרת בכך והא דלוקחין מהן בהמה לקרבן ולא
 חיישי' סמא **קלמא** דאיכין חסורין **קלמא**
קלמא כך שאין יכרן תוקפן **קלמא** איכמי
קלמא כפחותה מבת שלם ואפי' לר' יוחנן דאמר
 כעקרת' מכל מקו' זמנין דיוולדת' והכי קא' גבול יש
 לה פחותה מבת שלם רוב פעמים כעקרת' יתיר'
 מבת שלם רוב פעמים איכה כעקרת' כן פירש מורי
 רבי' כל השמועה:

קמט פסק דין הי"ך אל' מניחין בהמות
 ב"ן ה"י"ס בטות ולא למאור
 כה יא ג ב

הלכות עבודה

סכבספה בידו **ביום** סידו תקפה עליה טבעל כרחק
 היא כחבטה והיא אסורה בידו אפילו הכי מותרת
 לבעלה בדיעבר **אע"פ שסכבספה על העריו' סכבספה**
לא תתעב אסורה **היא** לוקחין מהם בהמה
 לקרבן דהיינו דיעבר אע"פ שהבהמה אסורה בידו
ואין סכבספה מן הכבש' ורחי לעולם אימא לך גבי
 בהמה דידו תקפה עליה שאי לוקחין מהם לקרבן
 וגבי חטא סכבספה דסריין לבעלה כי ידו תקיפה
 עליה היינו מטוס הפסד ממונו כי כחבטה על ידי
 ממון אבל אי לאו הפסד ממונו תהא אסורה
 לבעלה כיון סידו תקיפה עליה שהולכה בעל כרחו
 בעירו אבל אי אסורה בידו אפילו בלא הפסד
 ממון איול אסורה על ידי יחוד :

קנא דין

בת ישראל לא תוילד את **העברית** מפני שמילדת בן
 לעצ' אבל **העברית** מילדת בת ישראל :
קנב וכן בת ישראל לא תניק בן העבלי' : אבל
 בער' מניקה בנה של ישר' ברשותה
 ובגמ' תניא וחכמי' או **בבבית** מילדת בת ישר' בזמן
 שאחרו עומרו' על גבה אבל לא בינה לבינה וגבי
 הניק' כמי תני' וחכמי' או **בבבית** מניקה בנה של ישר'
 בזמן שאחרו עומרו' על גבה אבל לא בינה לבנו' :
פסק משמע מהכא דאסור להניח בנו של
 ישראל להניק **לעברית** אם לא אחרות
 עומדות על גבה או לכל הפחות ישראל יוצא וכנס
 דאין נראה לומר הא דמצריך ישראליות עומדות על
 גבס' היינו דווקא ברשות **הבבית** אבל ברשות ישר'
 סרי' בלאו הכי וכרמסמע דבמתני' קתני **לעברית**
 מניקה בנה של ישראלית ברשות של ישר' ולא קתני
 בזמן שאחרות עומדות על גבה זה אין נראה
 דהכי כמי **בבבית** מילדת בת ישראל לא קתני
 במתני' בזמן שאחרו עומדות על גבה אע"פ מצריך
 סדקתני בבביתא וסתם נשים היולדו היינו ברשות
 ישראל ואם הישראלית הולכת חוץ לעיר אין לה
 להניח בנה יחיד למניקה **לעברית** ואם יש נשים
 ישראליות בעיר יכול להיות שמתר פרגילות לבא
 פם לראות בן הישראלית שהיא יחיד ובלילה לכל
 הפחות אסור להניחו עם **לעברית** יחידו ממזן סביבה
 ואילך ובת ישראל דתנן לא תוילד **לעברית**
 קתני בבביתא היינו בחכם אבל בפסד מותר
 משו איבה וכבשת כבר רב יוסף למימר סרי בפסד
 משום

למסור לרועה **קמי' הלא הלא הרבועה** :
 ועכסין אח' אנו כזהרים להעמיד בהמות שלנו בין
 הגוים בלא סומר ישראל' והתנן אין מעמידין
 בהמות בפונדקאות של **באים** יוגם היאך אנו מוסרין
 בהמותינו לרועה **בזו** והתניא אין מוסרין בהמות
 לרועה **בזו** ואם באחד רבויא ור' יוחנן יסברו שנייא
 דמקום סנהגו למכור התירו להעמיד ולייחד אתי
 ספיר' לפי כי שמא יס לומר האידנא אין חסודין
 על הרבועה והו' כמקום סנהגו למכור' מהו לעיל
 פירשתי לרב ריהס בעביין אחר' ואומ' רבי יעק' א"כ
 דהל' כרבי פרת דסני ואומר הא רבי אליעזר דחייט
 לרבועה ולכך אין מעמידין הא רבנן דלא חייטו
 ולכך לוקחין מהם בהמה לקרבן דתניא פרת
 חטאת רבי אליעזר או אינה כקחת מן **הבבית** וחכמי'
 מכסירין וטעמיה דר' אליעזר משו דחייט **לעברית**
 כדתני עלה וכן היה ר' אליעזר פוסל בכל הקרבנות
 כולן' ואנן סבירא לן כרבנן דלא חייטו **לעברית**
 אע"פ דקתם מתני' דאין מעמידין אתי כרבי אליעזר
 כמו כן יס קתם מטנה כרבנן דמקום סנהגו למכור
 מוסרין וכיון דקבעיה **לעברית** לטנויא דרבי פרת
 לבסוף ש"מ דמכא הוא טפי : אמר רביא מנא
 תימרא דטנילן בין ריעבד לכתחלה דתניא לא
 תתייחד אשה עמהן מפני שחסודין על העריות
 ורמינהי האשה סכבספה בידו **ביום** על ידי ממון מ
 מותרת לבעלה פ' אפי' לכהן אבל לא אכסוה וכן
 פ"ב דכתובות גבי בת ישראל שהורהנה באשקלון
 ורחקה בני משפחתה דמשמ' שהיתה פנויה ורחקה
 הכהני' שהיו חושטין פן כבעלה **לעברית** הפוסל בביאתו
 לכהונה דאי מיירא באשת ישראל משום חטם שמא
 כבעלה ברבון היה לו לומר ורחקה בעלה ועלה
 מיייתי היאי דאשה סכבספה א"כ סובר דלכהן כמי
 מותרת ודאי לא לאו הא לכתחילה לא תתייחד הא
 דיעבד מותרת' ודחי דילמא אפילו דיעבד כמי לא
 והיינו טעמא דמותרת משום הפסד ממונו תדע
 דקתני סיפא על ידי כפשות אסורה לבעלה :
קז פסק דין אשת' כהן' את' ב'ת ישראל פנויה
 סכת' יחדה ע"ס ה' ויש תימה
 על זה הדחויי וגם קאת' תדע דתני סיפ' וכי כל אשת'
 כהן סכת' יחדה עם ה' תהא אסורה לבעלה כהן'
 או בת ישראל פנויה סכת' לכהן כבעלת **לעברית**
 אבל לא הנחת בת לאברהם אבינו כסרה לכהונה
 ומפרס רבינו הכי דרביא מיייתי ראויה מהאשה פ

על זה הדחויי וגם קאת' תדע דתני סיפ' וכי כל אשת'
 כהן סכת' יחדה עם ה' תהא אסורה לבעלה כהן'
 או בת ישראל פנויה סכת' לכהן כבעלת **לעברית**
 אבל לא הנחת בת לאברהם אבינו כסרה לכהונה
 ומפרס רבינו הכי דרביא מיייתי ראויה מהאשה פ

הלכות עבודה

אבל השת' גופו היינו בכל ענין ב' כבודא אקו בני
בחולה סיס בו סכנה אעב' דלא מירא בחולה סאח
ב' סכנ' אכמי ביחא ליה לפרוסי מתנ' כי מתנ' דא'
בין המודר רקתני בה כי הח' ליפנ' ג' המוד' הלאה
מחברו מרפאו רפוי כפסות ולא רפוי ממון ומפרס
התם ממון בהמתו אבל כפסו דסרי היינו גופו אפי'
אין בו סכנה אותו הכאב :

קנג פסק ר"ן להתר' פאת מן ה' אפי' ר' עמ'ם סאו לחס של ע'או'

מב'א דבר'ם של ע'א' לרפואה סמעינן מהכא
דמותר לפירוש זה להתר' פאת מן ה' דבר סאח בו
סכנה לבע' ואפילו לפי דס' ר' רב יהודה אחר כל
רפואת גופו אפילו אין בו סכנה וסמא הלכה
כמותו היינו ברפוא סאינו מומחה אבל מרפוא
מומחה מותר כד' ר' ר' ימי אס היה מומחה לרבים
מותר יול' יוחנן אפי'ם בו סכנה מותר מן המומחה
ומה סאינו מקיחין מהם סמא מהקזת מומחה הוא כ
כסבא להקזת האדם מיהו רס' פירס ריבדא
דכוסילתא לאחר סקרוזו הישראל בא לו הכאב
על מקום ההקזה לא מתסנין מן ה' אותו הכאב
והיינו לרבריו דלא כרבי יוחנן דסרי חולה סאח בו
סכנה אבל הקזה גופה סמא לרבריו מותר לבע'.

מחרפאין מהם מן ה' רפוי ממון אבל לא רפוי כפסות ופריך אלמא

רפוי ממון דבר סאח בו סכנה רפוי כפסות דבר
סיס בו סכנה והא אמ' ר' יהודה אפילו ריבדא
דכוסילתא לא מתסנין מיניהו אלא רפוי ממון היינו
בהמות רפוי כפסות היינו גופו ובתר הכי ח' יוחנן כל מכה של חלל או סמאלין עליה את הסבת
דהיינו של סכנה אין מתר' פאח מהן ופ' ר' דפליג
אדרב יהודה דאסר אפילו מדי סאח בו סכנה כגון
ריבדא דכוסילתא וקפסה על זה דהוה ליה לאותווי
על מתנ' מלתא דרבי יוחנן דמפליג בין יס בו סכנה
לאין בו סכנה ולמפרך ולרב יהוד' מאי איכא למימ'
ולפסנווי רפוי ממון בהמתו אבל מדלא מייית עליה
מלת' דר' יוחנן וגם פריך כל כך בפסוטו והאמר רב
יהוד' משל' דליכא מאן דפליג ומפרס רבי'תם דלא
פליגי דודאי חולה סאח בו סכנה סרי להתר' פאות
מהן דלא מרע אכפסיה אעב' דאינו מומח' דאס ימות
ידעו העולם שעל דיומת אבל כפסיהו בריח לתת
עצמו ביד ה' כגון ריבדא דכוסילתא אסור דה' מ' זיקון ואי' חוסס לפי שרעו שבמזד הזיקו דליכא
למימר בכי האי גוונא לא מרע אכפסיה והא דלא
מוקי מתנ' כמעיקרא רפוי ממון חולה סאו בו סכנה
רפוי כפסות סיס בו סכנה ותיהו ככולי עלמא מס' דמיירא מתנ' בכל ענין בין בחולה בין בבריא
ורפוי ממון דסרי ב'א' בו סכנה היינו דוקא בחולה

ואף על פי שמותר להתר' פאת מן ה' דבר סאח
בו סכנה או לכל חולה מרפוא מומחה מ' מן
אסור להתר' פאת שום חולי מהם מסוס ס
סמזכירין לחס של ע'א' וכפ' מן ה' במקום סודע
סיאמר לחס של ע'א' כדאמר דעל דוי כך
אתי לממסך בתרייהו וכפ' אס אמר לו הרפוא
ליקח מ' של ע'א' או מעצי האינץ סלפני ע'א' זה

אסור כדאמרינן פרק כל סעה בכל מתר' פאח
חוץ מעצי אסרה ודוקא היכא סאומר ה' סלא
ועילו מים אחרים ולא עבים אחרים כי אס אותן של
ע'א' דאל' כראה סהיט' כותן ממסות לע'א' אס יסמע
לבו' אבל אס אמר לו ה' קח מן מים או מן עצי
אינץ פלוני ולא הזכיר לו סס ע'א' ימין אותו האינץ
מכיו מותר ליקח משל ע'א' כיון דאפילו לא היה של
אסרה היה כמו כן מועיל כמו סיס בירושלמי כמו
סמפרס בסמוך כרתניח לא יסא ויתן מן ה' וזין מתר' פאח מהן ומעסה בבן דמא בין אחרתו
של רבי יסמעאל סהכיסו כחם ובא' וסמאל טעמא מסוס

אסור להתר' פאתו ולא הניחו ר' יסמעאל וטעמא מסוס

אסור להתר' פאתו ולא הניחו ר' יסמעאל וטעמא מסוס

אסור להתר' פאתו ולא הניחו ר' יסמעאל וטעמא מסוס

הלכות עבודה זרה

מותר כדררס מר סמואל עין סמדרה מותר לכחלה
 בסבת : מאי טעמ' סורייכי רפיכא בלבא לתו' כגון
 מאי אמר רב יהודה כגון רירא ורייכא דמא דרמעת'
 קרחא ותחלת אוכלא לאפקוי קוף אוכלא . סוף
 החולי סכבר כתרפא קצת : ופכוחי עיכא להאייר עין
 זה אקור לעשות בסבת . וכי האי גונא אמרי' פה
 רפבת היכא פאיך בו סכנה כותף ארס קילור בעין
 מעם ואסלפנית עב מכה מעם ומתרפאיך והולכיך
 כל הסבת כולה : אבל בסבת אקור ליתן . ובפרק
 סמנה טרצים דא' סמואל סורה ארס קילורין מעם
 ונותנו בסבת בעין : היינו על גבי העין דרוקא .

והיינו דקא' התם מעמץ ופתח אקור סגורס בדיס
 סהקילור נכנס בעינו ע"י מעשה ספותח סקור יריו
 וקא עמיץ . איך מסתפריך מן תבוא' . דברי רבי
 מאיר . וחכמים או' מסתפריך מהך ברשות הרבים .
 אבל לא בינו לבינו מפני סחפוריך על היקות .
 וכי תימא אפי' בלא תספורת אקור להתייחד עמהך
 סהך ספוריך על ספיקות דמים כדתנן בפרקי . יל
 אפי' הוי פתח פתוח לרשות הרבים לא הוי יחוד אפי'
 הכיכי מסתפר מבי' אקור . תנו רבנן . המסתפר
 מבי' רואה במראה' ומוקי' לה ברשות היחיד . ראו
 ברסו הרבי' אפי' בלא מראה נמי ספיר דמי רב הונ'
 בר ברונ' הוה מסתפר מבי' בסבילי דהרדעא : אל
 בבי הונא הונא כמה יאיקועך לגזיף . אמר תיתי לו
 דעברוי אדר' מאיר אבל אררבנן לא עבר' . דסבילי
 דהרדעא ספיקי בה רבים :

קנה פסק דין להסתר מבי' ודין לראות
 במראה' . סמענין מהכא
 דאקור להסתר מבי' ביחוד כרבנן . ואפי' במקום
 רבים כל דאקור . מדקאמ' רב הונא תיתי לידעברי
 אדר' מאיר מסמע פיס לזיאר אפי' במקום רבים כר'
 מאיר . ואם היסר אל רואה במראה' בפעה תקספות
 סרי' . ומשמע מהכא דמותר הוי לראות במראה'
 וליכא איקור מסום לא ילבס כלי גבר אס לא תאמר
 במסתפר מבי' מותר דוקא לפיפן זיקנו הדין .
 ובסבת פרק סואל תנן איך רואיך במראה' בסבת
 ומפרס בגמרא סלא יסיר נימין המדולרלין .
 ובמראה' של מתכת . משמע הא בחול סרי' אמנס
 בירוסלמי פרק במה אסה מפרס טעמא דאקור
 בסבת מסום דפעמים סהאסה רואה נימא אחת
 לבנה ותולסטה' . ובאה לדיי איקור חיוב חטאת .
 והאיס

מסום סרבה לומר לחם סל ע"י . וסן איתא בירוסלמי
 פרק סמנה סרבי מעסה בלעזר בן רמא בן אחותו
 סל רבי יסמעאל סהסכוס נחם וכו' . ונקב' חוס סרבי
 סכנה סמנה סל יסוס סההסא ס' . והסתא לא
 תקסי הא דאמ' בתר הכי רבי אבהו רמא ליה
 סמא סמא בסוקי' סלא נתן לו ולא לחם לו סוס דבר
 מעז' . ובלאו הכי נוכל לומר דבכנעה הוה כראמר
 דאליבא דר' יסמעאל דאמ' אפילו ע"י יעבור
 ואל יהרג כמו סאר עבירו' מסום וחי בהם ולא סימות
 בהם' . אבל בפרהסיא אקור מסום ולא יחללו את סס
 קדסי' ולהכי לא הכיחו יסמעאל דבפרהסיא הוה'
 אבל עוברא דרבי אבהו סמא בכנעה הוה :

והא דאמרינן נמי פרק כל סעה בכל מתרפאיך חוץ
 מעבי אסרה' מפרס מו' רבינו היינו דרוקא סמוציאיך
 הרבה חילכות כמו הז' ואומ' לו הדין סלא יועיל כי אס
 מאותן סל ע"י מן האסרה ומכח סל הקרשות סל ע"י
 זה דרוקא אקור . ופעמים סהבי' אומר חמת סיס כח
 לסדי' לתת כח לעז' כרי להטעות וכ"ס סאקור סכר'
 כמו סיס ממעות בעז' . אבל אמר לו ליקח מאילן
 פלנו ולא הזכיר סוס ע"י אלא מצאו אותו אילן ביניהם
 מותר להביא מאילן סל אסרה כיון סהיה יכול ל
 להתרפאת כמו כן מאותו אילן אפילו לא היה סל
 אסרה' . וכן אית' בירוסלמי דהוי פירקא ובפ' סמנה
 טרצים בכל מתרפאיך חוץ מע"י אדר' . סאל הבא
 לי עלין מע"י אבהו' . אבל אל הבא לי עלין סתם
 מביא לו עלין סל ע"י . ועוד קאמר התם בירוסלמי
 רבי יוכא הוה ליה כמרמורין ואייתי ליה מן זכרותיה
 זורדי וסטה' . אייתון לר' אחא ולא סתה' . אמר ר' מנא
 אלו הוה ידע ר' יוכה מה הז' הויין לא הוה סתי' . אמר ר'
 חנא מתינתין אמרה כן אי' מתרפאיך מגלו עריות .
 התם נמי מיירי סהרופאים אומר' סאותו דבר דרוק'
 הוה מועיל .

קנה פסק דין להתרפאת בסבת בין לתת
 כחול' בעין : אמר רב יהודה אמ'
 רב גב היר וגב הרגל ומכה סל חלל מחללין עליה
 טבת לפי סה' סכנה' . וא' סמואל האו' פרעתא .
 פי' מכת חרב סכנתא הויא מחללין עליה טבת . א"י
 גב' איד' וגב הרגל דקאמ' לעיל היינו חולי סעלה סס
 מאילוי' . דאוי מחמת סכין היינו פרעתא ואפי' בשאר
 דוכתי' . רב יהודה סרא למכחל עיכא בסבתא .
 ואפילו מסחק סמנין ואייתניהו דרך רשות הרבים

הלכות עבודה

והאיש אף בחול כמי אסור מפני שאי דרך כבוד :
ג' התירו לבי רבי סוהו רואי במראה וסוהו מקפרין
קומי וסוהו מלמדין בניהם לפון יונת מפני שהם ז'
זקוקין למלכות ותיניח נמי בתוספת ובידו דפרקין
ישראל המתפר מבי רואה במראה ומן הכותי אין
רואה במראה פירוט שאינן חסודין על שפיכות
דמים התירו לו לרג לראות במראה שהוא זקוק
למלכות אלמא להסתכל במראה אף בחול אסור
מיהו יש לפרט אף בחול אסור היינו ללקט לו לבנות
מתן שחורו רבהני מסתעי הת גבי אשה וכדאמר'
פרק המכניע המלקט לבנות מתוך שחורות אפילו
אחת בטבת אסור ודבר זה אפי' בחול אסור מן לא
ילבט גבר שמלת אשה אבל מדהא' סל בית רבי
התירו לראות במראה משמע דלאחרים אסור אכ'
כדיק לומר דהא דבבבא דידן אסר פ' שואל לראות
במראה טל מתכת שלא יסיר הכימין המדולדלות
מיירי באשה ופלא תסיר לבנות מתוך שחורות
דאלו באיש אסור אף בחול מדהוכרך להתיר טל
בית ר' אינוני ההיא דשואל מיירי לסל בית רבי
שהתירו לו וקמל דבטבת אסורין במראה וטל
מתכת החומץ של יין אסור בהנאה ופריך
פטיטא משום דאחמיץ פקע מיניה איסוריה וכן
פריך גבי יין מבוסל סהיה סלמי תחלתו אסור ב
בהנאה ופריך פטיטא הכי משום דאבסיל פקע
איסורא מיניה ועל סהיה מתרץ רב אפי' הא קמל
דחומץ סלכונין מבוסל סלכונין אפי' אין כריך כי
אם חותם אחד דאוי משום אכסוכי לא מכסך ליה
כיון דא' יין גמור אי משום איחלוסי כיון דאוכא
חותם אחד לא טרח ומזיף :

קנו פסק

דין בבי הכובע בחומץ סל
ישראל או לבוסר או ליון
מבוסל משמע דחומץ סלכונין מבוסל סלכונין אסר כגע
בובוי אין בכך כלום דהא אפי' טרח ומזיף לא
חייס אלא לאחלופי בסלמי אבל משומגעו לסלכוני
לא חייס וכן אל שמואל לאבלט סהיה בבי סהיה
מוטר יין וכזה מלגע ביין מבוסל ואמר ליה והרי
אמרו יין מבוסל אף בו משום יין נכך וכן בבוסר ים
סמיתרין במגע בבי והטעם דתנן פרק כל הגט
בגע כניסת מים לבוסר מדהא קרי ליה מים מכלל
דאין סס ין עלי' אמנכ רבי הקפיד על רבי' מסולס
סהנהיג היתר למגע בבי לחומץ סלכונין ולבוסר סלכוני
משום דאין אכנו בקיאיך מתי קרוי חומץ ומתי קרוי

יין וגם בריחיה שלא וטעמי' חמרא פלגי בהמוכר
פירות ועוד דמעמי' בכל יום שים בני ארס סקורין
לזה חומץ ובני ארס אחרים קור' יין וכן בבוסר
אין אכנו בקיאיך עד מתי קרוי בוסר סהריים בני
ארס סקוראין בוסר למה שאחרים קורין יין ועוד
דבפרק כל הגט פירטי' לפון סני משע' כניסת מים
לבוסר לאחר סנכסו לטבול בו פתונותן בו מים
אכ' לא מיירי כלל במסקה סבתוך הבוסר ומורי
רבי אומר שלפון ראשון נראה מדתנן פ' דשביעית
הבוסר משהביא מים אוכל בו פתו בסדה הבאיש
כונס לתוך ביתו ומכל מקום אין אכנו בקיאיך בו
אם כן יש לאחר מגע בבי לחומץ ולבוסר אבל יין
מבוסל אף על פי שחולקיין פרק כירה אי הפסרו זהו
בשולו גבי סמן ממ' לאח' סהרתיו באש מות' במגע
בבי דאז קרוי מבוסל לכוני' עלמא : תנו רבנן אלכוסטי'
סלמיס אסורה אלונותית כברייתא מותרת

מפרס אחריו כן אלונותית מיי' יסן ואפרסמון ומים
כלולין ופירטי' אלונותית סלמיס סנעטי' מיי' בבי
אסורה אבל אלונותית כברייתא סקנאה בבי
אלונותית סל ישראל סנעסס מיי' סל ישראל מותר
כיון שאין היין ניכר בסאר המסקין וגם היה סל ה
הית' בטע' סכתערב אעפ' סהיין נותן טעס במסקין
סלכך כותנו עמהן אעפ' כן אינו כאסר במגע בבי :

קנו פסק

יין ונגע בבי בתבטיל קורס
סרתח ומכאן התיר רבי סלמה היין שישראל כותן
בתבטיל אס נגע בבי יתור סהרתיו באש סמותר
ורבי יעקב קסה לו על פירוש זה דלסון כברייתא
לא משמע ליה כפירושו ועוד דאלכוסטי' מיקרי
ספיר בלא יין כדאמר' פ' דחולין הלוקח יין לתוך
אלונותית ולא קה' לעשות אלונותית ומפרס הכי
אלכוסטי' כברייתא מותרת כתחלתו ברייתו סעוסין
אותו בלא יין משום שלא יתקיים דמקרא סרי' אבל
בטעה סמוסכין אותו מן החבית כרי לסתותו אז
כותכין בו יין והכי קה' אלונותית סלמיס סמסכוהו
מן החבית כרי לסתותו אס רואהו ישראל בפעה ס
סמסכוהו מן החבית דאז הוא כברייתו דתחלת ע
פסייתו בלא יין מותר ומכל מקום רואה להתיר יין
סל ישראל הנתון בתוך התבטיל ונגע בו בבי יס
אומרי מדהא' תמי אלונותית סלמיס אסורה פטיטא
כיון סהיה יין סלמי' ונותן טעס במסקין פטיטא
דאסור' אלא קמל דאלונותית סלכונין בבי מותר
דהכי

הלכות עבודה

תבואה • ואם הישראל נתאכסן בבית הַבַּיִת נראה דמותר ואפי' הולך בבית הַבַּיִת מפני דבר אחר יוכל להיות שמתר לשתות מן הסכר שיתן לו הַבַּיִת • או שמא במקום שיהיה לו חיבה אם לא ישתה הסכר כ כפנות לו הַבַּיִת מותר:

קנש אב רב יוסף האי חלל דסכר חלל דארמאה אפ' משו' דמערכי בה דורדיא דחמרא על יין כסך חל' רב אטי ומאוכר מרי • פי' אם רואהו ישראל סמככו הַבַּיִת מן החבית דאי איתא דמערכי מקרא סריי אל' במקו' שמערכין סמרים על יין בסכר או במסקה על דבס כרי • להעמידה ולהחמיצה אכור:

קס דין לשתות יין תותים או סאר מסקין על הַבַּיִת ואף ישראל רואהו בעת שמוסכו מן החבית • ושמעיק כמי תותים או סאר מסקי' סהם יקרים יותר מיין ופעמים סהדי' כותנין בהם יין להבדיל המדה וגם טוב יותר לשתות אחרי כן לפי סכס הוא בלא יין חזק יותר מראי אכור לשתותו ישר' אם לא רואהו מוסך מן החבית • דבחבית אם היה כותן בו יין מתקלקל לו המסק' וסרי כראל' רב אטי הכא ומאוכר סריי • וכן סליה פרוקין יין תפוחים מן האוכר מותר • בקטלוח אכור לפי שמערכין בו יין • ומיירי סאותו יין תפוחים יקר להם יותר מיין • אבל מסקה סאין יקר כמו היין לטעם מותר לשתותו בכל עכ"ץ דאינו לחוש שיערב הַבַּיִת יין היקר בתוך מסקה הזול • כדאמר' לקמן למאי כחוש לה • אי מסוס אערובי ביה חמרא קיסתא דמורייסא בלמא פי' בזוזא וקיסת' דחמרא בתרי לומי:

הלכות יין נסך

נורות

הַבַּיִת גרורים חרטי' מותר • יסכים או מזופפים אכורין • וטעמא דמזופפין אף על פי סהם חרטי' דאכורין א"ר פפא לפי סבדי' כותן בו יין אז בפעה סזופתו • ורב זביר אמר ההוא יין לא אכר ליה לפי סהוא כזורק מים לטיט • אא דילמא לאחר הזפיתה כותן הַבַּיִת יין בכלילא יוכל הישראל להבחין • ואמר רב ירמיה כן הורה רב אחי בנורות סכאכרו

דהכי פרי' ליה **קלמורא** ומסני גבו חומץ ויין מבוסל וגם ריוק זה ק' על פירוס רטי' דאלונתית כברייתו דהיינו סלכו ביד הַבַּיִת רמות' לא אכטרו' לפי דמריקא דרישא שמעת מיכה • מיהוים לומר סאין ריוק זה כלום והא קמ'ל דיש יין באונתית • אבל ראה להתיר התבסיל סתערב בו יין ונגע בו הַבַּיִת מרתכיא ו ומתוספת' אלונתית סל הַבַּיִת אכורה מפני שתחילתו יין • והא קיומא מפני שתחלתו יין סל אכור לא אכטרו' רק למירק • הא אם תחלתו יין סל ישר' אינו אכור במגע הַבַּיִת כיון סתערב במסקין אחרים:

אחר הלוקח ואחר הסול בית בחצרו סל **צבלי** וזא ומלאה יין ומפתח וחותם ביד ישראל רבי אליעזר מתיר בסתייה וחכמים אוקרין • ואל' רב ואמרי לה רב זערי הלכה כר' אליעזר דסרי בחותם אחר או במפתח • וכן פרוק בתרא דקא' **קלמורא** הסתא דק'ל כ' אליעזר דלא חייט לזופא • מה סקסה מרב דאכר בחותם • ודין סולח יינו ביד הַבַּיִת בחותם אחר אכר סליה ר' יסמעאל בעזרת כוטה סמים לברו:

מפני מה אכרו סכר סל הַבַּיִת • אל' רמי בר חמא מפני חתכות רב נחמן א'מסוס גלוי • ובאתריה דרב מוקמי בסותה בסכר כדאל' בפרק המפקיד מהאי רמי מהאי לא תרמי • דאזיל מררא דכפותא וקלי לזיהריה • אבל חייא ברי דלקי גופיה לקי ומזיק לו עוד זיהרא דחוי • וכי תימא רב סתי ממיא דבי ארמאי מאי טעמ' כהי' דהי' גלויא לא קפדי אמקיותא קפדי • אל' בלא מררא דכפותא ליכא גלוי • ואל' דחססת גלוי היינו באתרא דמכלו סמיחח המים להכטלל קודם שיתנוס בסכר • ואם היה נופל סס עפר או פסולת באותונקיות לא היו חוטפין סרגיל להתייבב בסכר בחבית • רב פפא הוו מפקין ליה סכרא אבבא דחננותא וסתי • רב אחא מיייתו ליה לביתיה וסתי • תרוייהו סברי מסו' חתכות ורב אחא עביר דחקקה יתורה • וקת' יינן סל ישראל דאכור מסוס כנותיהן אפי' בבית ישראל אכור דאיכא טפי קרובי דעתא מכסכר • ורבס דסרי בבית סל הַבַּיִת דלא חזינן דאכר ליה **קלמורא** מסוס דליכא קרובי דעתא אפי' כמו סכר:

קנה פסק דין לשתות סכר סל הַבַּיִת בבית הַבַּיִת ממל' מהכא סאכור לשתות סכר בבית הַבַּיִת • דהא רב פפא ורב אחא דהוו בתראי לא סתו ליה בבית הַבַּיִת מסוס חתמות • ומסתמא ליכא חלוק בין סכר סל תמרים לסכר סל

הלכות יין נסך

כיאם בהגעלה או בעירוי: דהא נודות סאיין
מכניסין לקיום וקתני יסנים אף על פי שאינן מזופפי
אפורין ומעשים בכל יום שאי עושי לכוס של גוירין
שכסוך וכמה נבוכין ולא כלום ועוד דפיר' אבל
הקנקים שהן של חרס בלעי להו טובא ובהר זימא
אסירי' ולא היה לו לפרט טעמא ממוס שהם של
חרס' אלא טעמא ממוס שהוא מכניסין לקיום
ואפילו אינן של חרס לפי שעה גזרו בהו רבבן
כדאמרין פרק בתרא' וגם מסס תוכל לרקרק
דאם איך מכניסין לקיום מותרין אף על פי שהם של
חרס' וכך מנהג בכל יום הני הקנקים שלכו שהם של
חרס ואיך מכניסין לקיום דכי נתן בהם הישראל יין
וכעב בהן גאי איך עושי בהן רק שכסוך' ורבינו
אליהו היה אומר רנודות והקנקים תרווייהו מכניסין
לקיום' וכי קאמר הכי מילי נודות הכי פירושו לפי
שהן של עור לא בלעי כל כך וכגו בערוי' אבל
הקנקים שהן של חרס לאי מתוך כך היה מתיר קכס
וישטן שלכו שהן של עץ וחק על פי שהן זפופת סאיין
כריכות רק שכסוך אס עבד בהן גאי כיון סאיין מ
מכניסין לקיום רנודות הגוים דקא' חרסין מזופפי
אפורין היינו ממוס שמכניסין לקיום' ולפי זה אס
כאמר רנודות מכניסין לקוי' אתיח כל שמעתת' ספיר
וגירס' הספרים דחרסי' מותרין היינו שלא נתן בהם
יין כלל כמו חרסין דקנקים' ובתרא זימא' שנתן
בהם חצי מקרו יסנים ואסורין' ואיך הפרט בין
נודות לקנקים' והשת' לא ק' מירי מכל מה שהקטני
לעיל' רק לישט' דגרודים שכריך לומר שלא נזפתו
מעולם' דאם היו זפופין אפורין כדקתני או נזפתו
אפורין או מטעם יין שבשעת זפיתה' או מטעם
שיש לחוס סמא' נתן בהן יין אחר זפיתה כדפריטי'
בריש שמעתתא' ורבינו יעקב הקשה לו סבה לכנות
גדולו מפר' סבור מינה הכי מילי נודות דאיך מכניסין
לקיום' אבל הקנקים שמכניסין לקיום לא' וקתני
בנורו' חרסי' זפופין אפורי' אעפ' שאי מכניסין לקיום'
הה נמי קכס' ויושט' שלכו שהם זפופות' ועל גירס'
הספרים הקשה מה שהקטני לעיל: ורבינו שמואל
ורבי יעקב אומרי' דגרסי' הכי בתוספת' בחר בבא'
נודות הגוי' גרורי' מותרין' חרסי' זפופין אפורין גוי'
רובבן כו' וגבי הקנקי' קא' ברסי' התם חרסי' מותרין
יסנים אף על פי שאינן מזופפיין או חרסין מזופפי
אפורין' אבל בני נודות לא גרסי' אעפ' שאינן

מזופפיין

שכאסרו כגון שהם זפופים או יסנים הלכה למעשה
מתלחץ מים שלשה ימים ומערין' אמר רבא כרי' לערין
מענת לעת' אמר ריש לקיש אחד שלכו ואחר שלהן
בערוי' סבר רב אחא למימרי' הכי מילי נודות כגו
בערוי' אבל הקנקים לא כגו בהכי' אמר ליה רב
אפי' לא פכא נודות ולא פכא הקנקים כגו בערוי':
תנו רבבן' הקנקים של גוים חרסין מותרין'
יסנים או מזופפיין אפורין' גאי נתן לתוכו יין'
ישראל נתן לתוכו מים' גאי נתן לתוכו יין ישראל
נתן לתוכו יין ואינו חושש שבלועין מין היתר
אף על פי שבלועין מקודם מין אפורי' ופירס'
רסי' נודות היין גרודים שלא נזפתו מעולם' והם
חרסין שלא נתן בהם יין כי אס זמן מועט מותרין'
אבל יסנים שנתן בהם יין זמן מרובה או חרסין
מזופפיין אפילו בפעם אחת אפורין שהזפת מבלעי
היין אפילו בפורתא' ובגוי הקנקים פירוש חרסין
מותרין שלא נתן בהם יין כלל' דכיון שהם
של חרס' הלעי טובא טפי מנודות' ולכך אפילו
בפעם אחת אפורין' וכראה מה שסנה לפרט
גבי נודות חרסין' היינו שנתן בהם זמן מועט
יין' ובגוי הקנקים שלא נתן בהם יין כלל':
היינו ממוס רנודות איך מכניסין לקיום' ולכך איך
כאסורין בזמן מועט' כדאמרין בתר' הכי כל
דבר סאיין מכניסין לקיום משכסוך במים ומותרין'
אבל הקנקים הן מכניסין לקיום כדאמרין פרק
בתרא ומורה רבי בהקנקים שהן אפורין ולא כגו ב
בכגוב כמו בת' ומה הפרט בין זה לזה' הקנקים
מכניסין לקיום ולא לבת' ומיירי התם באיך זפופין
מדקתני בסופא דברייתא דבת' ואס היו מזופפיין
אפורין' מכלל דרישא באיך מזופפיין וקתני אפורי'
בכגוב' ובתר' הכי אמר רבא כי משרר גולפי
להרפטיא הוה סחיק להו אסוליהו וחתיס' להו' ה'
אברזויהו' מאי טעמא כל דבר שמכניסו לקיום
אפילו לפי שעה גזרו בהו רבבן' אל קנקים כיון
דהו מכניסין לקיום כריך לומר חרסי' מותרין' שלא
נתן בהם יין כלל' דהא לפי שעה נמי גזרו בהו
רבבן' אמנם קשה על פירוש זה' חרא דגרודים
משמ' שזפתו' ואח' כהלקף הזפת' ועוד דחרסין
גבי נודות לא ידעין כמה היו באיזה זמן מועט קרי
חרסין' ובאיזה קרוי יסנים' ועוד דאל' לפירושו
בזכות של עץ שהם יסנים על גוים אפורין בשכסוך

הלכות יין נסך

מזופסין והכי פירוש כורות הגמים ברוח מותרין אפי' הם יסניס סנתן בהם הגמי וינו ימי רבי ואפי' היו אז זפותים כיון שנברר וקלף הזפת מותרין. דהזפת אינו מבלע היין יותר מעובי הזפת. ולכך כשקלף טרי וכן משמע פרה בתרא הבת והמחץ והמספך רבי מתיר בנגוב. והא תנן של חרס חלף טקלף הזפת אסורה ומאי פריך לבת ומחץ דמירי באינן זפותין כדמוכח התם. אלא ודאי כיון שקלף הזפת כאלו לא זפת מעולם. אבל חדשים זפותין אסורי' אי משום היין סנתן בסע' זפיתה. ולרב זביד דאמ' כזורק מים לטיט מכל מקום אסורין דסמא דנתן בהן יין לאחר סזפתו. ואפי' בחדא זימא נותן היין בתוך הזפת וגיבוי הקנקנים של גזים חדשים מותרים בשלא מזופסין וקלל דלא גזרינן דילמא נתן בהם גזיין ולא יבין ולא יכיר הגזראל.

אבל יסניס. פירוש סנתן בהן יין אפילו פעם אחת אסורין אף על פי שאינן מזופסין כאן טקנקנים מ מכניסין לקיום אפילו לפי סע' גזרו בהו רבנן. וכן חדשים זפותין אסורין כדפרישית לעיל גבי כורותי' מיהו גבי הקנקנים הכא היה מפרש רבי יעקב דלרב זביד כמו דאמר יין שבשעת זפיתה הוי כזורק מים לטיט ואין אוקר הכי מילי גבי כורות דמשום זומא דעור מפיג טעמא דיין. אבל גבי קנקנים מורה דיין שבסע' זפיתה אוקר. ולא משום קושיא היה דזומא דה חלף משום סברא:

קסא פסק

דין כורות של גזים וכן קלס ויוסטטם סהם זפותות. סמעין מהכא כורות של גזים סהם של עור מותר' בסכסוך גרידא אפי' אם הם יסניס ובלבר שלא יהו זפותין ואפי' כזפתו כיון שעכשוו קלף הזפת. והא דאמר לעיל כורות של גזים אסורין אפי' לעשו' מהם סטויחין לחמור סמא יתפרטו על גבי כורו. התם מיירי בכורות זפותין דווקא. וסמעין סתא קלס ויוסטטם של עץ סהן זפותות כראה סהם אסורים ל לקנותן מן הגזים אפי' חדשי' משום דילמא נתן בהן גזיין ולא יכיר הישראל כמו כורותי' מיהו מנהג הוא ורגילות בכל מקום לקנותן מן הגזים כסיהם חדשי'. ואין עושין להם לא ערוי ולא הגבלה. והיה אז מורי רבינו רבימיהם היו רגילין ליתן יין בהם בשעת מ מלאכת הזפיתה ולכך לא היה ניכר אם הוא נתן בהם יין כסך גס אחריו כן. אבל עכשוו אין הגזים

כותנין בהן יין בסע' זפיתתן ולפיכך היה ניכר אם נתן בהם יין אחר הזפיתה. וכיון שיוכל הישראל להבין ולהכיר אם נתן בה גזיין אף הזפית' ולהכי הקלס והיוסטטם זפותין כסמוכרם הגזי חדשים. אם רואה הישראל אותן סהם כהובות ולא נתן בהן יין מותרות. ומכל מקום הקלס ויוסטטם של ישר' והן זפותות וכנע בהן גזי' כסניס בתוסף מסקה של יין טופח אסור. אעב דאין מכניסין לקיום זפיתה סנעב בו גזי' ככנס בתוך הזפת וכבלע. כמו כורות דאין מכניסין לקיום וקא' חדשים זפותין אסורין וקאמר לא סכא' דריין ולא סכא' דידהו בעו ערוי. אמנם רבינו יעקב התיירן בקוף ימיו. ואעפ' כן לא עשה לכתחלה מעשה סנעב גזי' בקלס או ביוסטטס של ישראל סהן זפותות להתיר בסכסוך. אבל בדעברד אם נתנו יין כסר בהן אחריו מנעב גזי' לא היה אוקר. והטעם של היתר היה מפרש דרווקא כורות של עור הזפת. ס פעליהם בלע טובא ובעי ערוי אעב דאין מכניסין לקיום. אבל כלי עץ אף הזפת פעליהם בולע כלום ומותרין בסכסוך כסנעב הגוי ביין סבתוכו. והיה מביא ראיה מהא דבפרק בתרא דתנן גת אבן ס זופתה גזי' מנעבה וטהורה. וקאמר בבמרא רבא דווקא זפתה גרידא ונתן בה יין הרבה. אבל דרך בה לא קנע בנגוב. דילמ' מחמת כובד הדריכה אופלי פילי הזפת וככנס היין בין הזפת לבת. ובעי קלוף כמו במעברתא דאזיל רב לרכווי במעברתא דזפותה. חזא דהוה טעיה אמ' הא ודאי בנגוב סני' בהדי דאזיל ואתי אפילי פילי וחזא דהוה מלי חמרא אמ' הא ודאי לא סני' בנגוב אלא בקלף. אבל מ' סמעין רבנת זופתה ונתן בה יין הרבה ובלבר שלא דרך בה סני' בנגוב. יאם לא משו חסאי סכנס היין בסדרקן תחת הזפת וככלי גת דווקא בעי כנעב דחמירי טפי משום ספע יין דידהו. אבל סאר כלים כנוז קלס ויוסטטם ורכוותיהו אפילו זפותין סני' בהרחה. רכנעב אינו להפליט דבר הבלוע אלא להדיח יפה מה סכחוץ. דאו להפליט מה סבלוע לא הוה סני' בנגוב אלא בערוי כמו ססניכו בברייתא הבת והמחץ והמספך רבי מתיר בנגוב. ומורה רבי בקנקי' של גזי' סאסורין. וכן בסמעין אמרי' דקנקנים של גזי' סאסורין כריכין ערוי. אלמ' כנעב קל מערוי. רכנעב אינו רק להדיח יפה מה סכחוץ תחת הדחה של סאר כלים סאינן מנת. תדע רכלי הגת

הלכות יין נסך

הבת חלוקי וחמורי משאר כלי דהתם תניא גבי בת
 מחץ ומספך כו' אם היה של עץ יגב וטהורין אע"פ
 שאינן זפותין ולא מכניסין לקיו' ולא כלי עץ דעלמ'
 כו' האוי גומא שאינן של בת כגון כוסות וקערות ש
 שאינן זפותין פשיטא רבנן בהדחה בעלמ' כדאמר'
 כל דבר שאי' מכניסו לקיו' משכספך במים ומותרים
 ומקסי' מן היורסלמי לומר דזפת מבלע' והכי אית'
 התם הלך ר' אבא לזיפרין שאלון ליה קקניס במה
 היא טהרתן' אמ' מזה למדתי עליהן ימה אם בטע'
 שאינן זפותות אמרת מותרות' בפעיה סהן זפותות
 ונקלפה זפיתן לא כל סהן' וכשבאתי לפני חברי
 אמרו לי על ידי זפתהן בולע' ויש לפרסו דהכי פי'
 הקניס טהרתן במה' מי סגו להו בקלוף זפת או לא'
 אמר להן בטע' סהן זפותות אמרת מותרו ולא חייסה
 דילמא רמא בהו חמר' ולא ידע כסהן זפותו ורמא
 בהו חמר' וקלף הזפת לא כס' דמותרות' בודאי
 סהרי לא נגע היין בחרס' ואמ' לו דרך זפתן בולען
 פי' שמא איפלו פולגי הזפת וככנס היין דרך הסרקין
 וכאקרו הקקניס משום דהו מכניסין לקיוס ולא סגי
 בקלוף' מיהו או לכתחלה איך להיתירן הקכס
 והיוטטש על ידי הדחה כסהן זפופו' רפעמי' סכסל
 הזפת במקומות וכסרקו וככנס סה היין ולא סגי לא
 בקלוף הזפת או בעריו ובהגעל' כמו מעבת' רבי
 רב דאיפלי פלוגי ומלי חמר' תותי' וא' לא סגי בנגוב'
 ואע"ב דאמ' ר' יוחנן התם הקקניס של ג'ס סהחזירן
 לכבסן כיון שכסרו זפתן מותרין' ואמר רב אשי
 אפילו כרפו זפתן היינו טעסה היסק בחוץ ובפניס
 וקיסא לעשות אס' ולכפות החב' חו דבר שמכניסו
 לקיו' על האס' הילכת' כמאן דאקר ולא הותר בהכי
 ואזמורי רבינו דאס' עוטה כל כך אס' בפניה' שאינו
 יכול ליגע בחוץ בדופני החבית וידו סולרת לו ליגע
 בחוץ אז חשוב כהבעלה ומותר' ואותן חביות של
 ג'ס מות' ליתן לתוכן מים כדאית' בברית' שהבאתי
 לעיל' ורבא ורביבא פרו ליתן סכר' אבל אחרי כן
 אקו' ליתן יין של ישר' דרוקא כי נתן כיר או מורייס
 בקקניס של ג'ס נתן ישר' ויכו אחר הכיר לפי
 שהכיר סורף את היין הבלוע' אבל סכר וסאר
 גמסקין לא מפליגי יין הבלוע' ואקו' ליתן יין של ישראל
 אחרי כן' תנן פרק בתרא גת אבן זופתה
 ג' מבג בהאיהו טהורה' של עץ רבי או יגב'
 וחכמים או יקלף את הזפת של חרס' אלע' סקלף
 את הזפת אקורה' אמ' רבא זפתה דרוקא בעי נגוב'
 אבל דרך בה בלא זפיתה לא בעי נגוב' לא הדחה

איכא דאמ' אמר רבא דרוקא זפתה ונתן בה יין סגי
 בנגוב' אבל דרך בה אחר הזפת' לא סגי בניגוב' כי
 ההיא מעבתא דבי רב דאזל רב לרכווי דהוה ז'
 זפיתא' חזייה דהוה טיעא א' הא ודאי בנגוב' סגי'
 בהדי דאזיל' ואתי עילו' איפלי פולא ומתותיה אמלי
 חמר' אמר הא ודאי לא סגי בנגוב' אלא בקלוף
 והוא הדין ערוי' תנו רבנן הגת והמחץ והמספך
 של ג'ס' פ' פהס' של חרס' מתיר בנגוב' וחכמים
 אוקרין' ומורה ל' בקקניס' של ג'ס' סהס' אסורין'
 מה הפרס' בן זה לזה' זה מכניסו לקיוס זה איך מ'
 מכניסו לקיוס' של עץ ושל אבן יגבו והן טהורין'
 ואס' היו מזופפות אפי' בנגוב' אסורו' והא תנן גת
 אבן זופתה מנגב' וטהור' ומתירן מתני' בלא דרך
 בה בריית' בדרך בה' ואת' אכתי' של עץ ושל אבן
 יגב' כו' אינן זפותו' והא אמ' רבא לעיל' אבל דרך
 בה בלא זפיתה לא בעי נגוב' ויל' מתני' מיירא בגת
 של ישר' ובלועה מייך של הית' ונגע ג' בה אחרי כן'
 ברייתא מיירא בגת של ג'ס' והשתא בנייחא הא
 דתנן כטל המספך ומדר לתוך כלוחיתו של פ'גי'
 וחזר ומדר לתוך כלוחיתו של ישראל אס' יס עכבת
 יין אסור' אפי' בלא עכבת יין כמי ליתקר כרתניא
 לעיל' המספך שלמים יגב' אלא מתניתין מיירא' ב'
 במספך של ישראל ולכך איך אסור רק מספך טופח
 טעליו' והא דפר' תלמוד' והא תנן גת אבן זופתה
 טהורה' לא רצה לתיר' ההיא מייח' כ'ס' ישר' דקיל
 טפי' דכיון סהן זפותות ליכא חלוק בין של ישראל
 לשל ג'ס' דרס' רבא נעוה ארתחו' מיירא בגת
 של חרס' ובטל עץ או בטל אבן סהן מזופפו' סדרך
 בה' דאי לאו הכי בנגוב' סגי כדאמר' לעיל' של עץ
 ושל אבן יגב' אפי' בגת של גוי ואלו גת סדרך בה
 ישראל' הלה ונגע בו ג' סגי בהדחה כדפר' לעיל'
 בעי מיניה מל' אבא הני גורג' דארמאימאי' פי'
 עקלים ססבי' תפוח של עכב' אמר להו רבי אבהו
 תניתיה' הרי סהו גתיו ובית בדיו טמאי' ובקס'
 לעשותן בטורה' הדפין והלולבין והערס' מדיחין'
 והעקלים' של כסרים ושל כבוכן מנגבן' של טיפה
 ושל גמי מייסכן' וכמה סניס עסר חרס' וכף בעול
 וערוי' ר'סב' או מניחן מבת לבת ומכר לבד' היינו
 ר'ק' איכא ביכיייהו חרפי ואפלי' ופי' ר'סוי' ערסיס' הוא
 עיקר הגת סקורן מייט' ואע"ב דתניא לעיל' של עץ
 ושל אבן יגב' פליגא והך בריית' דקתני מדיחין היא
 עיקר מרמיית' מוכה דאיה לעקלים' ועל זה תימא
 דאטו משום דהלכה כברייתא בחר מילתא יהא ה'
 הלכה

הלכות יין נסך

הלכה כמותם בסאר דבוי סבריתא אחרת חולקת
 עלוי ורב' שמו גרים הערס' מנב' בן ע"פ התוספתא
 דמס' טהרה: מי' או' מורי רבי' דאפי' אי' גרסי' מריחן
 ים לומר דלעיל דקתני מנב' בן היינו בבת של ג' א"ר
 דחמיירי טפי והא דקתני ערס' מדיחן מורי בטל
 ישראל כדאמר רבא לעיל דווקא זפתה' אבל דרך
 בה בלא זפתה לא בעי נבוב' וכפ' פירשתי לעיל
 דים ח' לוק בין של ישר' לסל גוים' והא דמיייתי מיכיה
 ראיה לבר' דארמאי הכי מיייתי דלכל הפחו' כגוב
 בעי בעקל' ורבינו יעקב' פי' דגרסי' ספיר ערס' מדיחן
 ולא קסה מידי רעד' שום לאו היינו בת' אלא
 היינו כובר של טיט סכות' על התפוח של עכבים
 במקום הקורה' והא פ' המוכר את הבית אמרי'ן
 המוכר את הכר מוכר את היס' ומפ' בגמ' מאוי' ים
 טלופחא' ומתרגמ' ערס' טלופחין ואוי ערסה היינו
 מייט פטיט' סמכר דהיא עיקר הכר זבגמ' דקאמ'
 מוכר את היקב' לאו היינו המייט' לא כרפי' הערוך
 דהיינו כלים סמביא' בהן זתים לכר' ותו אי ערסה
 היא עיקר הגת מעיקרא הוה ליה למתני ערס' גם
 בבריית' והרר הדפין והלולבין' אבל אי ערסה אינו
 עיקר הגת אתי ספיר וגם קרוי ים על סם שהיין
 כסחט הרבה מאד כמי לים ע"ה הכובד שעל התפוח:
 ועו' היה או' דאפי' ערס' אס' הוא עיקר הגת לא קסה
 דכל' הכי דברים הנזכר' בבריית' לא הוו בבת אלא
 מיירי בד' ברים של כר' כדאמר' פירק אזהו נסך ג' בי
 זתים עיילי לבי דפ' א' ובי יין ונת' לא אמ' ל' ובפרק
 המוכר את הבית קא' בי מוכר את הכר מוכר את
 היס' דהיינו הערס' ו' בי מוכר את הגת לא א' ליה
 סלהי וביאות סבת' וטוין שטוענין בקורת של בית
 הכר ועגולי הגת' אלמא לא היה גם קורה כבדה
 בבת שלהן לעצור העכבים אלא היו דורכין בהן'
 וכפ' פירק זה בורר לעקל בית הכר' וכפ' פירק מרובה
 ובפרק הנוזל בתרא' ואל' ערס' שזהו הכלי סקורי'
 מייט לא מיירי בבריית' לא בטל זתי' ואותן מדיחן'
 כי סמך אינו חזק כל כך ואי' כבלע בעץ כי אס' מעטי'
 אבל אותו של גת שהיין חזק כבלע כריק נבוב'
 דרישא דברייתא קתני הרי שהיו גתיו ובית בדיו
 טמאין' מכל מקום לא מפרס' אלא כלים של כר'
 ומלי' דבת סיירי' וכי האי' גוואל אמרי'ן פירק
 החולץ גבימה יעשו בכתובתה מה שמיייתי ראיה
 מעקלים דבריית' דמיירי בברייתא להכהו גורבני
 דארמאי דמיירי בין נסך מכל מקום דין אחד יש
 להם' מלבד ברבר סב' בריית' אחרת חולקת עליה
 כגון גבי ערס' דקתני מדיחן ובאידך גבי יין קתני

מנב' בן ותו דעקלי דמבעי ל' לכל הפחו' דין אחד ים
 להן דהא קתני בהדי' מיחן מנת לבת ומכר לכר':
קסב פסק דין גת ומספך סכריק נבוב
 וכפ' גבי' שרבי' ל' ל' דרוך בהן'
 הלכך גת סל' א' סדרך בה א' אס' היא של עץ ושל
 אבן כריכה נבוב' ואס' זפותה ודרך בה א' כריכה
 קלוק או ערוי' ואס' הגת של ישראל ודרך בהת חלה
 ואחרי כן נגע א' ביין סבת או סמא אפי' דרך בו
 א' אחר הישראל אין הגת כריק רק הדחה' ואס'
 זפותין כריק קלוק או ערוי' אפילו בישראל'
 ואס' ים עצרות' של פשתן או בלוי' בגדים בין כסר
 לכסר של גת כרי' לרבין יחד' או אפי' איכה זפותה
 לא סבי' כגוב אלא בהעלה או בערוי'
 וכפ' הדין במחץ ובמספך' ובכלי המדה סמיחד
 למוד בתוכו ים סמה מריח לעשות בו נבוב כמו ב'
 במספך לפי פכות' בין יין לעפע תדיר':
קסג פסק ואותן גבות גולל' שרבי' ל' ל' דרוך
 בהן כראה בטוב סכריכות נבוב
 אחרי כן סדרך בהן גוי' ולא תימ' דרוך' בבת סרכין
 לעצור בהן ע' ג' ל' וקורה ככנס בחזק היין וכבלע
 לכך כריכה נבוב' אבל גבי' שאין עוסי' רק דריכ'
 ברנל בהרחה סבי' לא היא סהרי גתות שהיו סטוין
 בתלמוד לא היה לפס' ג' ל' וקורה כי אס' בית הכר'
 דווקא היה להם כן כראית' פירק המוכר את הבית'
 ובפ' אזהו נסך עיילי לבי דפ' א' ג' בי כר' לעכב
 בתפוח ואמר' פירק הנוזל ופרק זה בורר לעקל בית
 הכר' וקורה כבדה אמרי' סלהי וביאות סבת וטוין
 שטוענין בקורת בית הכר ועגולי הגת' אלמא כל
 הדברים שיש לבת בזמן הזה לא היה להם לבת ס'
 סבוימי חכמי התלמוד כי אס' בבי' הכר' אבל בבית
 הגת לא מצילא היו עוסי' בבת רק דריכה לכר'
 שהיו כותכין את העכב' שלמים בבת ודורכין אותן
 ברנל כמו שאנו עוסי' בצעיות בזמן הזה כדתנין
 לוקחין גת בעוטה' וכפ' מהו לרוך עס העכב' בבת
 והא קא' מנסך ברנל וכו' ואפי' הכי מציל' ל' התלמוד'
 נבוב בבת סל' הוא הדין בגבית שרבי' ל' ל' דרוך
 בה כרי' נבוב' ובאותן סדרך בהן א' עכס' ורובה
 ל' דרוך בה ישראל כן פטיט' דלא סבי' בהרחה
 רק כגוב' כ' פירס' רבי' יעקב ומורי רבינו:
קסד ובאותן גביות סלא דרך בהן א' מ
 מאסתקד' ים סמקילין ל' דרוך
 בהם בלא נבוב' וסומכין על דברי' ר' שב' סמתי'
 במגת לבת' ואומ' מורי רבי' ר' טב' הוא בידים דעל
 כרחיק

הלכות יין נסך

כרחיק הכי פירושו מתחלת בת לתחלת בת או
 מסוף בת לסוף ימי בת. אבל לא קבי מסוף בת
 לתחלת בת דהאידע דפעמי' מימי הבכור מאסתקד
 מוטב' חורם או יות' וליכ' פני' עט' חרם עד תחלת בת
 של עכשו' ואל' מאי קאמ' מאי בינייהו היינו תבא קמ'
 דא' פני' עטר חרם' הלא איכ' בינייהו טוב' כרפוי' .
 דר' שבב לא הוי מצריך פני' עטר חרם' ועוד אפילו
 אם תפרס מסוף בת לתחלת בת ותמל' פני' עט' חרם
 ביניתי' ולכך פריך היינו ת' מניח להם לאות' ה
 שמקיל' מהלל' כר' שבב כרפוי' ואפלי' בלא יב' חרם
 הוא איך הלכה כר' שבב אלא במשנתנו וזהו בריית'
 אבל כי תאמ' מסוף בת דאסתקד לסוף בת דעכשו'
 או מתחלת בת לתחלת בת' רוב פעמי' יב' חרם
 ביניתי' ולכך פריך היינו ת' ומפני' איכא בינייהו
 חרפוי' ואפלי' כשהי' חרפוי' עכשו' ואסתקד היה אפלי'
 דליכא יב' חרם ביניתי' דר' שבב סרי' ולבכ' אסור'
 אבל מסוף בת דאסתקד לתחלת בת דעכשו' אם אי'
 בו יב' חרם ל'ע אסור' אל' כריך נבוב לביגיות של ג' .
 אם איך ברוד ורודע פני' עט' עטר חרם מגמר ימי
 הבכור של אסתקד עד תחלת בכור זה של עכשו' .
קסה פסק דין ביגית של ג' לא עשה בה יב'
 נבוב קוד' סדרך בה ולא בדועבר
 סכח ולא עט' נבוב' ואי' ירוע היב' חרם מסוף בת
 דאסתקד עד עכשו' סדרך בה' מת' רבינו יעקב
 מטעם דסת' בתות של ג' הם בחזקת שאי' בניומי'
 ואפי' דרך בה ג' היום וישראל' דרך בה אחרי כן
 לאלתר בלא נבוב היה מתיר בדועבר משו' הפסד'
 מטעם דבת רבלין הן להמזומה המשויר בעכבי'
 הנסחטי' או באבנים או בעצם סנותנין עליהן כמו
 עיגולי' הגת' וכדאמר' מעברא דיריא' ואל' עפ' שאיך
 זה קורה גרולה וכבדה מכל מקו' ככסם היין טפי'
 אבל בביגיות שאיך רבילות' לפשות כן מותר' ועוד
 מטעם שהיה פוסק דין כסך בטל בס' של יין היתר'
 דרוקא יין שכתנסך ודאי' לע' בההוא תכין יין ביין
 במשהו דומיא רמי' במי' דתכין התם במשהו ולא היה
 חוסר רק דבר מועט מה שזכ' ע' נבוב' ועוד מטע'
 חמרא אפי' חדתא בעכבי' פרי' לר' בא דא' בתר' שמיא
 אזלינן ואפילו לאחר סדרכין קתונם כתן בביגית
 הבורגתי' מטעם סלק את מינו כמי שאינו' ושאינו
 מינו היינו הצנבים וחרכני' חגין רבין עליו ומבטלו
 למה שפולט ומותר' .
קסו והסל והברגתי' של ג' כראה דלא קבי
 בנבוב אלא מייטנן יב' חרם כריך

עקל' ואם הן של יב' ונב' בהן כשהיה בהן יין
 שמיא קבי בהרחה כריך בת של ישראל סדרך בה ג'
 אחריו' או שמיא חמיר טפי מבת' דהא אפי' איכו של
 ג' לא קבי ליה בנבוב' כפי רב אפי' אסור' . ושמואל
 סרי' פעם ראשונה ופניה דכולי עלמ' אסור' כי פלגי'
 בפעם שלישי' והלכתא פעם ראשונה ופניה אסור'
 שלישי' מותר' . ופי' רבי' שלמה כפי של חרם ואם כתן
 בהן מים פני פעמים' ואח' יין ונב' בו ג' אסור'
 הכלי וזכרי' ערוי' ג' ימים' אבל אם כתן מים ג' פעמים
 אם כן הוא בלוע ממים אם כתן בו אחריו כן יין איך
 כריך רק שסוף' וקשה על זה דאמר' לקמן מורה ר'
 בקקני' שהם אסורי' בנבוב לפי שמכניסן לקיו' והני
 כפי' איך מכניסן לקיו' ולמה אסורין וגם בת ומחץ
 ומספך לא בעור רק נבוב' . אבל כלי' שאינם מן הגת
 איך כרי' רק הרחה' ורוחק לומר דלקמן מיירי שכתן
 בהן מים תחלה' ולכך כריך לאוסרן מטעם
 מכניסן לקיו' וכלי' הגת פני' בהם שפע יין' ופירס'
 רבי' יעקב כפי שכתן בהן יין כסך איך כרי' רק שסוף'
 כדאמר' פ' איך מעמרין כל דבר שאיך מכניסן לקיו'
 משכסכן במי' ומותר' וקא' דאם הדיחן פעם ראשונ'
 ופניה הוי אסור' ער' שדיחם ג' פעמים' וכפ' מבינו פ'
 התערוכות גבי חרסן של זב וזהו' ר' ליעזר בן
 יעקב או פעם ראשונה ופניה המי' טמאין שמעורב
 בהן מי רגלים של זב' מים שלישי' טהורין' ור' יוחנן
 כלי' של חרס' . אבל כלי' של עץ לא כריך דהרחה רק
 פעם אחת :

פסק

הלכך כלי חרס חדשים לפי רבי' כרי' ליתן
 בהם מים תחלה ג' פעמים או פעם אחת
 ויטוהו עם רביע היום עד פיהא הכלי בלוע ממים'
 ואח' אם יש יין כסך בהן קבי בהרחה פעם אח' ולא
 יותר' . ואם לא כתן מים תחלה ונב' ג' ביין אסור'
 הכלי וזכרי' ערוי' שלשה ימים' ולפי' רבי' יעקב אפי'
 לא כתן מים תחלה ואח' היום בהן יין כסך קבי' .
 בשכסוך רק שיריחונו ג' פעמים מים' ואם כתן בהם
 מים תחלה ושהו עם ואח' כתן בהם יין כסך מותר'
 בהדחת מים פעם אחת אפי' לפי רבי' יעקב' . וז' :
 תנו רבנן החרכנים חגי' של גוי' לחין אסורין יבשים
 מותרין' . אמר רב יהודה אמר שמואל לחין פני' עט'
 עטר חרס' יבשים לאחר פני' עטר חרס' . וכפ'
 איתא פ' כל הבשר במאי טויתניהו לכחלי' בפורכני'
 וי' למא דייין כסך הוו לאחר' ג' חרם הוה' .
 אמר רב זבד האי דורדיא' . פירש שמרים לבתר
 תריסר ירחי' שתא' טרו' : מכאן היה מתיר הר' אפר' .
 במקום

הלכות יין נסך

ברכתן פירשו דאם פנינה העכבי בתוך הגת אילך
ואילך ויין כנוס באמצע חסיב המסכה וגם פירש
בגת פקוקה ומלאה שמכא הזיכור פקוק פעתה אל
היין כמסך הימנה ומלאה שהוא לא פנינה העכביס
לכד אחד בגת. ולרביהם דחסבי המסכה בלא
כתיבת סל וגרנותי. אל יזהר סלא יגעגי בגינת
דרובה מפנינה את העכביס לכרדן כרי להרבות
יין במקום אחד. או סמא אף לרביהם לא חסיב
המסכה היכא סלא כתן עדיין סל אללא היכא פנינה
העכבי ב' באמצע הגינת עד סלא נסא בסולי הגינת
מן העכביס תחת היין הכנוס באמצע :

קסח ובשלוקה מעט יי בכוס מן הגינת
כרי לכסו אם טוב ואם

רע קודם שהמשיך ממנה יש לו ליקח יין ועכבי יחד
סלא יהא קרוי המסכה ויהא כאסר מכאז ואילך מה
סבגינת אם יגע בה הגוי וכן אם גוי לוקח אותה יין
לכסות יהא כאסר מה סבגינת בסע קיחתו אם היה
היי כלול בלא עכבי בכוס. או סמא בסביל פורתא
כי האיו שלוקח בכוס וגם אינו מתכוו כי אם לכסותו
אפי' הוא בלא עכבי אינו חשוב המסל בכך ליאסר
במגע גוי אותה סבגינת אבל אותו שבכוו כיון שהו
כלול פסיטא שאסור אם יגע בו גא או פתה הימנו
ואסור להחזירו לפיגית. ומיהו אם החזירו בסביל
כך אינה כאסרת. ואע"ג דיין כסך הוי אוסר במסכה
במינוי מכל מקום יש להחזירו מטעם דסלק את מינו
כמי שאינו דהיינו היין סבגינת הכלול. וסאינו מינו
דהיינו הזג וההרצני רבין עליו ומבטלו ליי האסור
סהחזיר. ולפי דמקמלי' הרבה זג' וחרצני בגינת
וותר מס' על יין שבכוס סהחזיר ולכך מות'. ואע"ג
דרב הוכא אל' אם החזיר גרנותי האסור לגת אף
הגת אסור. לית ליה סלק את מינו כמי שאינו דהא
פלוגתא דאמוראי הוא פרק בתרא. ואיכמי אסר
לה כאביי דאמר לקמן חמרא חדתא בעכבי מין ב
במינו מיקרי דבתר טעמ' אללי. ואם כן אפילו זג'
וחרצני קרויין מינו ולכך חוסר' אבל אין סבירא
לן כרבא דא' בתר סמא אזלינן ואיקרי מין בסאינו
טעמ' מינו חמרא חדתא בעכבי ומות'. ואמל' אפי' בלא
דסלק מינו ואפילו לאביי דאל' חמרא חדתא בעכבי
בתר טעמ' דהסת' אפילו זג' וחרצני מקרו יין והסתא
הוי הכל מין במינו. מ"מ יש להחזיר גינת פיס
בה עכבי דרוכין וספך יי כסך כל יוח' דאלמ' בתרא
כל איסורין שבתורה בין במינן בין סלא במינן הוו
בכותן טעם. והא דמקיים במלתיה חוץ מטבל ויין

במקום שהגויס מייבסין בתלמוד שמרי יין וכותנין
אותן בעיסה להחמיץ במקו שאורי רכיו שכתייבטו
בתנור חסוכין כאלו הן לבתר תריסר ירחי סתא.
ורבי יעקב גער בו ואסר. לפי דרורדיא קרוי לאחר
סנתמדו כל ברכין במים. אבל מקודם לכך קרויין
סמרים כדאיתא פרק הספינה שמרי יין שכתייבטו
פעם ראשון ופני חייב במעטר פליטית מותר.

ובלסון תלמוד פרייא פרק המפקיר איכא גולפא
וסרדיא והנהו אסורים אף לאחר י"ב חרס. ובלסון
המקרא הכל קרוי סמרים כדכתיב סמרים מזוקקי.
וכתי' אף סמריה ימכו וישתו ומתרג' ברס ית דורדיא
והיינו דכתיב ימכו וישתו. דאפילו התמצית
ישתו. אבל אותן שעדיין לא כתן בהם מים וגם לא

כתנן בסך למזוג היין מהם אותם אסורים לעולם
ואם כתנן בעיסה כולה אסורה דכל מידי דלטעמא
עבדי' אפי' באלף לא בטיל. ותנן במס' תרומו' תפוח
סרסוקו ונתנו בעיסה כולה אסורה. וכ"ע בירושלמי
דמסכת רמאי אמרינן סמרי גאס סמא איך אסורין
בהכאה. הא סמרים סייבטו איך בהן איסור הכא'
גא. וסמא התם מיידי לאחר י"ב חרס ותימא אפי' לא
יבטו כמי. אמר רב הונא יין כיון סהתחיל לימסך
בעטה יין כסך. ואם נגע גא בזג' וחרצני הכסארים
כאסרין. ופריך לה ממתני' ירד לבור מה סבבור
אזיר. פי' אם נגע בוג' והסאר מותר דמה סבגת
אינו כאסר במגע גא ומשני רב הונא אסר כמסכה
אחרונה. דקתני חזרו לומר אף דרוכין עם הכפדי
בגת לפי שחיישינן סמא כבר המשיך ונמל' משתכר
באיסורי הנאה :

קסז פסק דין גינת פיס בה עכביס

דרוכין מתי קרוי המסכה
לאסור אותו במגע גא. ודין יין האסור שכתנו
בעכביס דרוכין קודם המסכה. וכן הלכה כרב
הונא. שאם כתן סל בתוך גינת דרוכה ולקח ישראל
מן היין סבסל זהו המסכה ואם נגע גא בזגיס
וחרצני דרוכין ובעוטין כאסר הכלי וסמ' גם בלא
לקיחת יין בתוך הפל כיון סיין הכלול ככנס בסל ק
קרוי המסכה ליאסר מה מים בתוך הגינת במגע
גא כמו קלוח סמן הגרנותי ולמטה בתוך הכור
סכאסר בככוק וכמו כן על ידי מגע גא לפי סמן
הגרנותי ולמטה כבדלית הזגין והחרצני מייין
הכלול והוי בכלל מה סבבור אסור בין בככוק בין
במגע גא ומן הגרנותי ולמעלה הוי בכלל והסאר
מות' בין במגע בין בככוק. ורבי סלמ' וכן רבי יהוד'

הלכות יין נסך

נסך מפרס רבינו יעקב דהיינו רווקא ב"ח סתתנסך
וראי לעז אותו וסו במסוהו אחר במינו דהסתא הא
דתנן יין ב"ח במסוהו הוי דומיא דמים במים במסוהו
דמיירי במי סתתנסך בוראי ללא ובז פליגי אב"י ורבי
גבי חמרא חדתא בעכבי אי קרוי מין במינו ליאמר
במסוהו אי לא וחמירי רחטי בחמירא רטערי דפליגי
אב"י ורבי אי בתר סמא אזלינן או בתר טעמא א
אזלינן מיירי אבל קתם יינן בטל בס' אפילו במינו
כסאר איסורי רב הוכא דאמר אפי' החזיר גרבוני
לגת אסור ואינו בטל בס' ים לומר דסבר כרב וסמא
דאמרי פרק בתרא כל איסורין סבתורה במין ב
במסוהו כרב יהודה דאמר מין במינו בכל סוהו אבל
אין קל כרבי יוחנן כדאיתא פרק קמא דביצה רב
ורבי יוחנן הלכה כר' יוחנן וכל מי סוהו יאווה אמרי
סמאל ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן וגם פרק גיר
הנשה אמר רבא אמור רבנן בטעמא אמור רבנן
בס' מין במינו בס' אלמא אין הלכה כרב וסמאל :

ועל פי' רת קסה דאמרי לקמן אברדמים ג' סקרח
במיכת והעלה פי' ג' הרגיל לנסות יין אם טוב אם
לאו קרוי אברדמים וקרח הוא מכת הנתונה בתוך פי ה
והיה עם קסה חלול הוא מכת הנתונה בתוך פי ה
החבית ומכץ דרך הקנה והעלה את היין דרך פיו
זה היה מעשה ואסור ומסוי בתוספתא מפני שטיפה
ואוקרת בכל סוהו אלמא התם דלאו ב"ח סתתנסך
וראי לג' מיירי דלא כאר לא במגע ג' בפיו וקאמ'
דטיפה אוקרת בכל סוהו ויל דכר' יהודה איתא דאמ'
מין במינו לא בטיל והסתא אתי שפיר הא דאמ' יוחנן
פרק בתרא המערה יין נסך מחבית לבור אפילו כל
היום כולו ראשון ראשון בטל ומוקי לה בפל' א
איסור' לבו היתיר והלא טפה של יין אוקרת בכל סוהו
אבל אי איתא כרבי יהודה איתא שפיר והא דתנן פ'
אין מעמידין כורות הג' וקסקיהן ויין של ישראל
ככוס בהן אסור ואין איסורן איסור הכאה ובגמרא
קאמ' דישראל כותץ בתוכו מים ואי חוספ והסתא אי
ליכא במים ס' לבטל הפליטה אכ' במים אמאי מותר
ואי איכא ס' ב"ח כמי אמאי אסור הלא סתם יינן בטל
בס' ואי מיירי סהנדות בלועי מ"ח סתתנסך לג' אם
כן אמאי אין איסורן איסור הכאה ויל דליכא ס' ולכך
אסור ב"ח אבל במים אפלי פחות מס' בטל טעמו של
יין אי כמי כ"ח דליכא ממונות יין האסור אלא פליטת
הכורות בטל המים בפחות מס' אבל ב"ח טל היתר
אין בטל טעם יין של איסור והא דאינו אסור בהכאה

היינו טעמא כ"ח דתתם יינן איסור אלא מדרבנן
כי כמי הוה בעיניה הכ' כ"ח דליכא פליט' כל כורות
לא גזרו הסת' לרברי רת סתם יינן של ג' סתתערב
ב"ח של ישראל אם ים בוס' בהיתר מותר :

פס' ט

דק גזית רחבה טעמרת
בבית ג' ימים רבי' אם
יש לחוס טמא המסך ממנה וזאת ג' ימות של ג' אש
מלאות עכבים דרוכין ובעוטין וסוהין בבית ג' אש
סבוע או יותר כדי להתקיים יותר יין הנסחט אחרי
כך ויט מקומות סבא הישראל לקנות מאותו יין ים
תימה למה אינו חוסס טמא המסך ממנה ג' אש כבר
ואסרה כרב הוכא ועוד דאמרינן בירוש' אם העלים
עיניו ממנו אסור וסמא אם רואה הגיבית מלאה אם
איתא סהמסך ממנה יין היה ניכר החסרון ומותר :
ואי לחוס ולמ' טמא המסך ממ' וחזר ומלאה עכבי'
להסלים החסרון לכ"ו האי לא חייסין והירושלמי
דחייס היינו היכא סהגיבית איכא מלאה דלסס אין
חסרון הלקיח' והמסכה ניכרת והסחמיר לתת סרון
על הגזית מיד כסבוכר העכבין סממלאה ג' והו'
מחתימה ער שיקנה אותה תבאל עליו ברכה מדרו
בין ביד בין ברבל ימכר ר' תנן או ביד אסור בהכאה
דגזרו מרידה דיד אטו סכסוך דיד אבל מדרו ברבל
מותר בהכאה אבל תנן מדרו בקנה או סהתית את
הצרעה בקנה או סהיה מטפח ע"פ חבית המרעית
כל אלו היה מעשה ואמרו חכמים ימכר ורבי טענת
מתיר אף בסתייה ובגמ' קאמר אמר רב חסרא אמר
רב הלכה כר"ם ותלמוד קאמ' אין הלכה כל טעמון :
דהוא עובר דא הוה בכהרדעא דעל ג' לחנותא
דישראל אמ' להו אית לנו חמר' לזבוכי אמרו
ליה לא והוה חמר' בדוולא פרא ביה ג' ודיה אמ' וכי
האי לאו חמרא הוה סקליה וסראל מריה בריתחא
יוסרויה לריכא פרא רבא לזבוכי לג' איפלב עלה
רב הוכא בר חננא ורב הוכא בריה דרב סחמץ ואמר
והסת' הא רב' לזבוכי לג' עכ אפי' המסוכסך וטעמ'
כ"ח דלא כתכוון ג' אלא להראות סוהו יין הוה ליה
כמו מדרו ביד דאמרי' ימכר ותרע סהתיר בהכאה
אפי' המסוכסך דאמר רבא אקפן כחמי טעמתא
סאסור דעובדא הוה בכהרדעא ואסר סמאל וכן
בטבריא ואסר רבי יוחנן ועל כרחי' סמאל ור' יוחנן
לא אסרו לא המסוכסך אבל סאר היין מותר בהכאה
דהא ע"ב פסקי הלכה כר"ם דאמ' אפי' בסתם יינן
סתערב אם יין של היתר ימכר כולו חוץ מרמי יין

הלכות יין נסך

יין נסך שבו ועוד כחיות בה נחמנו מאבר רמים ג' סקרח במתקת והעלה בפיו זה היה מעשה ואסרו ויהיו אפי' בהנח' מרלל קתני ומכר כמו בספח גבי חרסב' שהושטו ירו לחבית וכסבור של ה' של שמן וכמלא של יין זה היה מעשה ואמרו ומכר מאי קושטא מאבר רמים ג' שאסור בהנחה ליתא הוה רבנן היא ורבא דרבי כר' שבג דמתור שאר היין אלא ודאי רבא התור אפי' המטוכסך ולהכי פרי רבני אבר רמי' שלא נתכוון כמו כן לנסך אלא לנסות היין ודומה ל' לעובר' במחוז ואסרו הכל בהנחה ואפי' ר' שבג לא פליג אלא בהא דלא אסר שאר היין ואיתותב רבא רבי יוחנן בן ארזא לרבי יוסי הווי יתבי וסתנו חמרא . אתא ההוא גברא אמרו ליה תא אשקינן לבתר דרמא חמרא לכסא אגלאו מילתא ג' הוה חדא אסר אפי' בהנחה וחדא שרי אפי' בשתייה אמר רבי יהושע בן לוי מאין דשרי בשתייה שפיר שרי ד' היה סובר דשיכרא הוה מדק אמרי ליה תא אשקינן ופריך והא נגע בנטלא ומש' דמוריק אורוקי פעירה היין מכלי לכוס והוה סבור שהיה סכר ובו לא נגע ומאן דאסר בהנחה אמר ג' היה יודע שזוהו יין דאמר ג' בלבד רבנן כיהני סתו סכרא אלא חמרא הוה ונסכ' ופיר' רבינו שלמ' דאף על גב דאוקי מנא ליה כגון באוריק אורוקי מכל מקום כיון שדיע ש' היה מכתמא נגע ביין וכן פירש רבינו יעקב מסתמא נגע ביין ותימא הוא למורי רבינו למה לא יהא אסור בהנחה בלא מנע כמי כיון ס' פעירה לשם עבודה ר' דכי האי גוונא הס' היו מנכסין היין בפנים שהיו מערים לספלי' ושמא כדו לאסור אף מה שבעינים מה שעדיין לא עירה לכך פ' פירשו שנגע ביין דלקמן פרק בתרא אמרי' גבי ג' המערה מה דנפק לברא גזור רבנן מה דלגואי לא גזור רבנן: הוה עובדא בההוא גברא דבי רב דסליק בדיקולא לאתוי' לוליבא בהדיקא נחית נגע ברישא דלוליב' בחמר' שלא בכוונ' שרייה רב לזכוני לגוי' אמרי ליה רב כה' ורב אסי לרב והא הוה דחמ' תנוק בן יומו עש' יין נסך אמ' להו אימר דאמרי אנא בשתי' בהנחה מי אמרי ו'ת היאך אסר רב בשתייה והא בעובד' דל' יוחנן בן ארזא האמ' דאוריק אורוקי ושרי בשתייה לפי שלא נתכוון להוריק יין כי אס' סכר אלמא כחו של ג' בלא כוונת יין מותר אף בשתייה ויס' לומר דעובדא דלוליבא לא אקרי כחו של ג' לא

מקרי מגע ג' שלא בכוונה על ידי רבר אחר לפי ס' שמזין היין בלוליב' וכך כי פרי' והא נגע בנטלא פ' ר' שרי ומקרי מגעו של ג' דכסתוחב הנטלא בדוולא מזין היין בנטלא ואסור בשתייה אל' שלא נגע ביין ואע"פ שהוא סבור כי הוא סכר אבל אוריק אורוקי מקרי כחו של ג' וקשה הא דתנן נטל החבית ורקו לבור של יין בחמתו והכסירו והו בשתייה ואוקימנא לה בגמרא דהזיל מיניה ומיניה שהיה אוחז בחבית' כשנפל לבור ויל' דחבית הווי מעשה גדול ואינו קיל להזין בו יין שסבור ומקרי כחו לכך שרי בשתייה כ' דסזרקו בחמתו עזהו שלא בכונת מגע אבל לוליבא שהוא רבר דק כשמזין בו היין מקרי מגעו וקשה דרב כהנא ורב אסי היאך עלה על דעתם לאסור ב' בהנחה הא תנן מדרו בקל' ומכר אף על פי שמתכוין לנגע ביין ויודע שהוא יין רח' שאינו מתכוין כי אס' למרוד וכל שכן ברישא דלוליבא שאינו מתכוין כלל לנגע שמותר בהנחה ועוד קשה לרב היאך אסרו בשתייה הא אמר רב קדרא אמר רב הלכה כרבי שמעון דשרי בשתייה גבי מדרו בקנה ו'ת פיר' דלא גרסין ברישא דלוליבא ובתשובת הגאונים ורבינו חננאל והלכות אינו אלא בהדיקא נחית נגע ב' בחמרא פ' בידו נגע ביין שלא בכוונת מגע ואסרה רב בשתייה והיינו יכר כג' דאמרי מדרו ביד ומכר' שאינו מתכוין לזריקה כי אס' למרייה ורב כהנא ורב אסי היו רוצין לאסור אף בהנחה כרבי תנן דאמר מדרו ביד אסור בהנחה אבל אי ברישא דלוליבא נגע שלא בכוונה אז ל' שרי בשתייה כמו אוריק אורוקי וכמו זרק חבית לבו' בחמתו ואזל מיני' ומיניה וכמו מדרו בקל' דשרי רבי שמעון בשתייה ורב פסקי כוותי' וכי פריך באיך עובדא והא קא נגע בנטלא הווי פירושא הכי מסתמ' נגע ביין שבכנטלא כסתחבו בדוולא וכי תימא הלא כפל לבור ונטבע שם תנן ימכר ורבי שמעון מתור בשתייה ורב פסקי כרבי שמעון ותו רב כהנא ורב אסי היאך הווי אסרי בהנחה הלא רבנן אמרי ומכר ויס' לומר דהתם היה טרוד לפי שהיה טובע וליכא למגזר מידי דרבננו לא היה אותה נבעה אבל כי נגע בדיה בחמר' שלא בכוונה לרב כהנא ורב אסי אטו בכוונ' ולרב בשתייה מיהא אסרי . וה' דרמדי להך גירסא מגע ג' גדול בידו שלא בכוונ' מותר בשתייה ואס' כן מאי פריך על רבי יהושע בן לוי והא נגע בנטלא ומה בכך הלא היה סבור

הלכות יין נסך

סבור שהוא סכר ויל' דרווקא מבעו של תנוק בן יומו
סרי בשתייה לרבי יהושע בן לוי ולסמואל לפי שאינו
בר כוונה אבל מבע **ג** בירו שלא בכונת מבע מודו
דאמר הוו בשתייה כיון שהוא בר כוונה ורב כהנא
ורב אסי הוו פרכי בכל סכך לרב דרבי בשתייה והא
מר הוא דאמר תנוק בן יומו עושה יין כסך כל סכך
מבע **ג** גדול בירו שלא בכונ' דאקור בהנאה ואמר
להו כהו דאסרי מבע תנוק בן יומו היינו בשתייה
בהנאה מי אסרי ממשע מהכא דתנוק **ג** שאין לו
כוונה ובע ביין מותר בשתייה דסמואל ס' סוכר
ורבי יהושע בן לוי ממשע סכך קובר דמסיים מלחא
דסמואל אף על גב דסמואל כמי לא אכטריך ליה
למי' לאפוקי לא לליטא ד' ארוק' ומדרכן בשוק טמא
ולא לליטא דטמא ממשע דהלכה כליטא דטהור
דבשל קופרים הלך אחר המקל אם סך הלכ' דתנוק
בן יומו אין אקור בשתייה ולא כרב דאמר תנוק בן
יומו עושה יין כסך דהא בסדר תכאים ואמוראין פ'
סקינן הלכה כרבי יהושע בן לוי לגבי רבי יוחנן
וכן משמ' פירק בני העיר לפוס ריהטא וכל סכך לגבי
רב דהא רב ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן כדאיתא
פירק קמא דביצה והשתא רב במקו' רבי יוחנן ליתא
במקום רבי יהושע בן לוי מבעינא וכי האי' בוכא
אמרינן פירק מי שהוציא וכו' רבי מאיר ור' יהודה
וכן פסק רבינו חננאל כאן דהלכה כסמואל משום
דרבי יהושע בן לוי מסיים מלתייה : ואם כן לרבי
תשובות הגאונים וכן פ' ה' יהודה בר נתן ורבינו
סמואל בשם רבינו שלמה כולם פירשו דגוים בזמן
הוא אין בקיאיין בטיב **ג** ומשמשיה והוו כתנוק בן
יומו שמבעו אין אקור בהנאה ועל זה סמך רגילות
עכשו שישאלו לוקחין מן הג' חובותיהן מן יין
והנין ספיר מיי' **ג** ולפי מה שהלכה דתנוק בן יומו
אינו עושה יין כסך ומותר בשתייה ומבע **ג** גדול'
בזמן הזה דומין לתנוק בן יומו אם כן מותר לשתות
מיוסם של **ג** וכהו דיוסם שבביתם אין להתיר מ'
מטעם זה מכל מקום והא אקור משום חתנות כמו
פת ושלקות מכל מקום יין שלנו יהא מותר לשתות
אחר **ג** ואין מבעו אקור כלל ואפילו בשתייה זה
אין כסך להנהי' סכבר פטט איקורו בכל העולם
כך הקשה רבי יצחק בר רבינו סמואל ורבינו יעקב
השיב לו דהלכה כרב דאמר תנוק בן יומו עושה יין
כסך ולא כסמואל דקיימא לן הלכה כרב באיקוריו

קע פסק דין יין סכך בזמן הזה אם מותר ב
בהנאה השתא בזמן הזה שרגילות ליקח ימות **ג**
בחובותיהן או פסדי נובע בינו של ישראל מוכרו
ישראל **ג** ואין כזהרין מאקור הנאה בכתם ייסם
של **ג** : ואמר מורי רבינו אף על פי שמפרש טעם
היתר בתשובת הגאונים ורבינו סמואל מסום **ג**
בזמן הזה אין בקיאיין בטיב עבודה **ג** כל כך
ואינן ארוקין בעבודה **ג** ודמו לתנוק בן יומו
דאפילו רב דמחמיר ואמר דעושה יין כסך היינו ב'
בשתייה אבל בהנאה סרי **ג** האכתיב **ג** הזה
דלא דמי דתנוק בן יומו לא מתכוון לנבוע כי כמו
כן היה מטפח בטיב אבל **ג** בזמן הזה כהי שאינם
בר כוונת כסך מכל מקום מתכוון לנבוע ביין אבל
תנוק אינו מתכוון לנביעה כלל תדע דהא דרמי ליה
לעוברא **ג** דסליק בדקלא דבהדי דקא כחית נבע
בחמרא שלא בכוונה : ואומר רבינו שיט למכא
היתר הנאה לרמות מגען בזמן הזה למדרו בקכה
דאמרו ימכר משום דאין מתכוון לכסוך : ואפילו
כראה מבען בזמן הזה למדרו ביד הל' רבנן אמרי
ימכר ואפילו רבי נתן דאמר מדרו ביד אקור
בהנאה משום דגזר מדידה דיד אטו סכסוך דיד
אבל בזמן הזה ליכא למגזר מידי דאינן בני
סכסוך : אך יקשה אם מטעם זה תרצה להתיר מה
בכך אם עתה אינן בני סכסוך הא קיימ' לך כל דבר
שבמניין כריך מניין אחר להתירו וכשהיה **ג** נובע
לינו של רבי יעקב היה רגיל למוכרו אותו **ג** עכמו
ק"ה יב ב 12 11

הלכות יין נסך

עצמו לפי שאותו **ג** חייב לסלסלו מה שהזיקו כדא' רב אשי האי **ג** דכסיה לחמר רישאל אף על גב דלזבני ולמסקל דמי אסיר למסקל דמי מההוא **ג** שרי מאי טעמא מקלא קלייה :
קעז דין מבע **ג** לין בירו בין בכונה בין שלא בכונה עוד שמעינן **ג** אס נגע בירו סכתכוון ליגע ביו אף על פי שלא כתכוון לכסך אסור בהנאה כי ההוא **ג** דכסך ב ביריה דוולא להראות שהוא יין ואסרו שמואל ורבי יוחנן בהנאה והראיה מאגדרמי **ג** אסקרה במכת והעלה ואסרו בהנאה והעפ שלא עשה אלא מצץ מ בפיו בקנה חלול כדי לנסות אם הוא טוב :
קעב ואם נגע **ג** בירו שלא בכונה אפילו ליגע כגון שהלכה ירו על היון בלא ידיעתו אסור בשתייה ומותר בהנאה כי ההוא דסליק לריקלא בהדי רכחית נגע בחמרא שלא בכונה ושרייה רב לזבני **ג** ולא גרסי התם ברישא דלוליבא לפי רבינו יעקב ופיר' רבינו חננאל והג' ותשובות הגאונים אינו אבל לפי שם סגורס ברישא דלוליבא נגע שלא בכונה אינה ראויה :

קעג מיהר חמת הוא אם נגע בירו בין בלי כוסות מבע כלל . מותר בהנאה וראיה דהא תניא מדרו בין ביר בין ברבל ימכר ואפילו רבי נתן דחמר מדרו ביר אסור בהנאה היינו משום שירע שהוא יין בשעת נגיעה וגזר מ מירדה דיר אטו נגיעה בלא טרדא דמירדה אבל היכא שאינו מתכוון אפילו ליגע כלל מותר בהנאה :
ועוד ראויה מרתני' חרס **ג** שהוסיט ירו לחבית של יין וכסבור שהוא של סמך ואמרו ימכר וכל סמך היכא דאין מתכוון ליגע שמותר בהנאה הנה פירמנו בין מבע **ג** לירו בין בכונת מבע דאסור בהנאה בין שלא בכונת מבע דמותר בהנא' בין טרוד בשעת נגיעה כגון למירדה דפלוגתא דרבי נתן ורבנן :
קעד דין מבע **ג** לין בקנה או בדבר שאינו ירו בין בכונה בין שלא בכונה אבל היכא שנגע לין בקנה או כדי למרוד תנן מדרו בקנה ימכר ורבי שמעון מתיר בשתייה ואי הלכה כרבי שמעון כדאיתא בגמ' ואי לא כתכוון כלל למגע לגרסת הספרים דגרסי ברישא דלוליבא שלא בכונה ושרייה רב לזבני **ג** אלמא אסור ב בשתייה וכדפריך בעובד דרבי יוחנן בן ארזא והא

קעו אבל חמת המערה יין מכלי לכלי או כספך לחוץ שלא בכונה אבל דין כחו של **ג** כגון שספך יין מכלי לכלי אם היה סבור שהוא סכר מותר בשתייה כמו בעובדא דרבי יוח' בן ארזא דתתא **ג** ואורוקי אורוקי ושרא בשתייה משום דכרבי **ג** דסכרא הוה ומקתמא הוא הדין אם נטשא **ג** בגיית מלאה יין במוט ובלכתו ככל יין לחוץ שלא בכונתו מותר בשתייה אפילו מה שכל לחוץ וכן פירש רבינו שמואל בפרק בתרא :
קעו חמת המערה יין מכלי לכלי או כספך לחוץ שלא בכונה וגם היה יודע שהוא יין אסור אפילו בהנאה כמו בעובד' דרבי יוחנן בן ארזא דחד אסר אפילו בהנאה סבור שגזי היה יודע שזה יין ומוקמינן לה במוריק אורוקי וכפ' אמ' רב פפא **ג** ארז' של יין וישר' אכובא ריקנית וספיק **ג** הדנא בתוך הכובא חמרא אסור והיינו אפילו בהנאה כדפרישית' ורוקא מה ש ספך לחוץ אסור אבל מה שנטאר בכלי סביר **ג** מותר אכובא אין חבור . או למאן דאמר כזוק חבור אי מקטף קטופי כדאמר פרק בתרא ה המערה חבית של יין לבור פירש ישראל המערה חבית של יין לבור של יין כסך קלוח סמחבית לבור אסור שמעת מינה כזוק חבור . ומה שכתבתי מותר דמקטף קטופי תרגמא רב שסת לעולם כזוק אינו חבור ובגוי המערה ולהכי הקלוח אסור ומה שכתבתי מותר דכחו של **ג** דרבנן דמבראי גזרו רבנן ומה דלבואי לא גזור רבנן : ומה

הלכות יין נסך

ביין כיון שהגביית מלאה אבל במוט או ליסא הדלי
דרך טבעתו מותר אבל במכרד אכרודי דאסיר לא
פליגי אמ' רב אסי כל שבזב טמא כגאי עושה יין כסך
פ' כגון בכביע' כל שבזב טהור כגאי אית עוסי' יין כסך
פירוש כגון בזריקה ופריך ליה מזרק לבור בחמתו
חבית והכסידו פלא בחמתו לא ומפני דאזיל מיניה
ומיניה כל עיקרו של כלל זה אינו להתיר אלא זריקה

סהרי זב נושא יין אפילו בכלי אכנים היין טמא
זבגוי אינו עושה יין כסך ועוד הנה בהקוטנו של זב
והסיט בו הטהור טהור ואלו זבגוי עושה יין כסך אלא
להתיר זריקה ביין אחי וכן פירש רבי יוסף טוב עלם:

פסק

דין ג' סורק פוס דבר
ביין או ספך לתוכו מים

מכאן ג' הזורק כרוז או פוס דבר ביין אפי' בכונה
מרחוק מותר בשתייה ולמ' אסור להביא ג' עכבים
בכלים ולספכז בגביית מהמטיכו ממנה יין משום
דדמי כמאן דאזיל מיניה ומיני' שהאשכולות ארוקין
והם מחוברין יחד זה בזה אלא כריך פסייע לו ים
ישראל לזורקן ואם לא סייע הרי היין אסור כך פירש
רבינו שמואל אבל אם זרקן כל כך מרחוק או כולץ

בבת אחת כמו זורק כרוז מותר אבל לכתחלה
אסור כרבעי מיניה מרב הוסי' ג' מהו סולק
עכבים לבת פירוש מהמטיך ממנה מינ' זריקין דילמא
יגע בה אמר ליה אסור משום לך לך אמרין פירוש
דילמא יגע בה אבל אם לא התפך עריין מן
הבת למה לא יהא אסור לזרוק עכבי' הלא אפילו ליגע

במה שבבת מותר ומותיב לה ג' שהביא עכבים
בכלים אף על פי שהיין מזלף עליהם מותר ומפני
היינו בדועבר אבל לכתחלה אסור: ג'
הסופך מים בתוך כלי של יין אסור אפילו בדועבר
דהא ריש לקיש אקלע לבכרה חזא חמרא דמזגו ג'
גאים ופתו ישראל אתא לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה

הדוא

הכרוז על יין משום יין כסך ומשום לך לך אמרין ואז'
מורי רבי' הני מילי כסופך אל תוכו מים כרי' סיהא
טוב לסתותו דאז' מדרק למזגו כראוי ואי' למיחס
דילמא יגע אבל ספך מים בעלמא בחכס מותר
בשתייה בדועבר:

חביתא דפקעה לארכא
איררי אתא ג' חבקה'

סרייה רפרס לזכוני ג' אבל פקעה לפותייה
מעשה לבינתא קא עביד ואפי' בשתייה שרי:

סה יב ג 111 12

קעז ומה ספסל לחוץ דאמרן אסור
היינו רוקח כי ספך ספך
לברוי אבל אם ישראל סייע לו מותר רכל
היכא רכח ג' הו' אסור אי איכא כח אחר מקיייע לו
מותר אבל לכתחלה אסור לעשות פן יתנושט ה'
הישראל מקיייעו כדאמרין בפרק בתרא אמר להו
רביא להו: טפוכאי כי טפכיתו חמרא לא לסייע ג'
בהריינו דילמא מסתליתו וסמכיתו עליהו חלמא
לכתחילה אסור ודיעבר שרי:

קעח דין המספיל קורה של בת
על התפוח של עכבים:

מעברא זיירא פירוש ג' המספיל קורה של הבת
על התפוח של עכבים סיהא היין זב ונסחט מהין רב
ספא שרירב סימי בר אסי אפר' בכח דרבע' אסורכי'
פליגי בכח כחו איכא דאמרין בכח כחו דרבע' שרי כי
פליגי בכחו הוה עוברא בכח כחו ואסר רב יעקב
מנהר פקוד וכן פסק רבינו חננאל לאסור כחו

לכך טוב הרב סייע הישראל עם ג' אבל
איכא לפסוקי היכא רכב ג' קצו וישראל מקיייעו ו
ובכחו של ישראל לא קצו דהוה ליה זה יכול וזה אינו
יכול אם כאסור ונאל' מקיייע אף בו ממם כדאמרין
פרק המכניע ופירש רבינו שמואל כריך הישראל
לבבל ולגלגל של גת עם הג' ואם בלבל ג' לברו
ואיכא הפסד סמכינ' אאיכא דאמרין בכח כחו לא

פליגי דסרו והכי מעברין שלנו איכא בו שלש כחות
סאוחז במקל או במוט ומגלגל הגלגל הרי סתי כ'
כחות והגלגל מספיל הקורה על העכבי' הרי שלסה
מקל ולגלגל וקורה ואף על פי כן למאן דאס' כח כחו
זהו סני כחות הוא הדין שלסה ואי' חילוק זה לסוכו:

קעט דין ג' הנושא כלי של יין אמר
רב פפא ג' דרי זיקא ר

דישראל אחי אחוריה מליא שרי לפי ספיה של כוד
סתוס ועקוס חסרה אסו לפי סמקרקס היין סבתוכו
אבל כובא אפכא מליא אסיר לפי סמגולה ואת'
למיחס פלא יגע ביין חסרה שרי לפי סאין כריך
קרקוס בכלי גדול בסע' סנוסאו רב אסי אמר זיקא
בין מליא בין חסרה שרי אף דרך נסוך בכך על ירי

קרקוס יין סככלי בסעה סנוסאו וכן הלכה כרב
אסי אבל בכובא מליא לא פליגי דאסיר ואומר מורי
רבי' וכפ' ר' R'
או על כתפו או בין דיוו התס איכ' למיחס דילמא יגע

דין חבית שזינא

היין דרך סדקה
 נותן חסוקים להדקו או תוחב מטלית או נעורת
 בסדק שהסדק יוצא פירם רבינו שמואל זה לשונו
 המהדרק מגרופות נצית והיא מליאה יין הסדקה
 לארכה אין זה כמדבק חבית הנפקק לארכה שלפס
 חבית מזומנת ליפול חילך ואילך וכשהוא מחבקה
 מחבר כל היין זה לזה אבל בניית יין במקומו עומד
 על ידי הדוקו ראשון וסדק קטן ישם ומהדקו וכן
 בחביועץ שלנו אבל דבר זה אסור להיות לא תוחב
 מטלית או נעורת בסדק ובחיבור השוליס לסתום
 מפני שנוגע ביין עד כאן לשונו ואומר מורי רבינו
 שמואל לא לתחוב נעורת סביב השוליס במקום
 שמתחברין אל דופני החבית ומסם היין זב ויוצא
 שהנעורת שתוחב אינו כנב היין שבפני לפי שראשי
 השוליס מפסיקין שתחובין בחריצו דופני החבית
 סביב סביב ואפילו באמצע חבור השוליס אם ישראל
 נתן הנעורת בסדק אך לא הדקו ועדיין היין זב ויוז
 מותר לא לתחובו ופה והווי כמו נוד של עור מלא יין
 והגוי תוחב אגרופו מבחוץ בעור וכפפו בפנים ש
 שמואל וכומו עס הארץ שנוגע באפכולות והמסקה
 מהלך דאמרינן פרה בתרא דאורו ליה רבנן לרבי
 ירמיה כמאן דאמר אפכולות טמאות לכל הגת ט
 טהורה ואם בגד תחב הנעורת בסדק אם אין
 בו חלל אך שאין הנכרים של השוליס מחוברין זה
 לזה בחוזק ואי מכניסין עד חלל החבית יכול להיות
 דהוי מותר וזריך להתייבב בדבר עוד:

ההוא

חביתא דאשתקיל ברזא אתא ג
 סכרה אכח ודה עילוה אמר רב פפא
 כל דלהדי חמר אקיר ואידך טרי איז דאמרי אמר רב
 פפא עד חמר ברזא אקיר שזהו מה שהי סופו לזאת
 ואידך טרי מה שפירם רטוי ואידך טרי אפי בפתיה
 ותימ גדולה שהיין האסו סוכב על היין האח ויהיה
 מותר בפתיה לא כר לר' עד ברז חמר אקיר בהכאה
 ואידך טרי בהכאה אבל בפתיה הכל אסור אבל
 ללישכ דלהדי ברזא אקיר יכול להי פירושו דמה שיט
 בחלל עובי הקב אקיר ואידך שבחלל חבית מותר
 בפתיה דכזוק אינו חבור אמנס אומר רבינו יעקב
 אינו קרוי כזוק אלא קלוח טבא באויר אבל
 דבר הבא דרך קנה אי מרזן הוא קרוי קטפרס ואי
 טוה הוא חשוב כמה שבפנים אם יש במקרה טופח
 כדי להטפח וגי גישתא דפריך שמע מינה דכזוק

הוי חבור לומר מורי רבינו דפריך מכח קטפרס שיט
 בת גישתא קנה קטן כפוף למטה וראשו הוא עליו
 מחוב לקב גדול ולקטן כפוף נגע בו לא בידו כתבא
 חבית שחקה בקנה מפייה בין משוליה בין מצדיה
 ונגע טבול יוס טמאה רבי יהודה לומר מפייה
 ומשוליה טמאה מצדיה בין מכאן ומכאן טהורה
 והשתא רב פפא כרבי יהודה ורב פפא מיירי טמא
 לא תחב אכזבעו עד חלל החבית דאם כן הוה
 ליה גבי יין שלמעלה כמו נגע בשוליה ולגבי יין ש
 של מטה כמו נגע בפייה דהכל טמא אפילו לרבי יהודה
 אלא על עובי הקב הניח ידו והוה ליה כמו מצדיה
 דהיא טהור מכאן ומכאן וללישכא דער ברזא חמר
 אקיר הוי משו חומר דייך כסך וכעב גבי ההו גבר
 דאסיק חמר בגישת' ובת גשתא פ' קנה חלול בתוך
 החבית תחוב בחבית וקנה תחוב אחר קטן ראשו
 מחובר לך וראש השכי כפוף למטה ומדץ היין דרך
 הקטן ויז ומנח לא ידוה עילוה והניח מלבא אקריה
 רב לחמר אל רב פפא טמא כזוק חבור אל שאני הכ
 דכולי חמר בתר גישת' גריד כל היין שבחבית ועד
 מקום שגשתא תחוב סופו לזאת ולכך אקריה רבא
 אבל רב פפא לא רצה לאסו בהכא כי אם מה שעלה
 בחלל הקנה כמו לטעמיה דלהדי ברזא חמר אקיר
 וללישכ דער ברזא אקיר משו דהיה לזאת יש תימה
 רב פפא למה לא היה רוצא לאסור יין שבחבית עד
 מקום שהגשת' תחוב הלחא עד פס הית סופו לזאת
 אל דער ברזא סופו לזאת יותר בקל דכסידי ג
 ידו מעל הקב יצא היין מאליו אבל בגישתא מכיון
 שהניח ידו עליו לא יצא עוד אם לא ימזוך בקל פעם
 שנייה ורבא ורב פפא סברי כ' שבד דאמר ימכר כ
 כולו חוץ מדמי יין נסך שבו ולכך לא נאסר כולו
 בהכאה על ידי תערובת וברייתא דאגרדמי ג
 סדק במקת דאסרו הכל משום טפת יין אחיה כ
 כרבנן ורבינו יעקב היה מפרש שרבא אסר כל יין
 שבחבית אפילו מה שתחת הגישתא וסבר שכל
 היין מתנענע לזאת בשעה שזכא מן הגישתא ורב
 פפא לא היה אוסר אלא מה שהיה סופו לזאת שזהו
 עד סוף הגישתא כמו עד ברזא וללישכא דלהדי
 ברזא אקיר מה שעלה בחלל הקנה ולא יותר ואם
 תאמר הלחא גבי המערה יין מחבית כשר לבור של
 יין נסך קלוח היוצא אסור ופריך שמע מינה כזוק ח
 חבור וכן גבי כטל המספך ומדר לתוך כלוחיתו של
 כסרי פריך שמע מינה כזוק חבור וכן גרנותי במאי
 הוה

הלכות יינסך

הוא מיתסר בכזוק ומאוי רומיא הלא מה ססופו ליפול
 לחוץ אסור מן הדין אפילו כזוק אינו חבור ואפילו
 מה שאין סופו ליפול אסור רבא כגון מה שתחת
 הבישתא לפי רבינו יעקב וזריך לומר דדרך בושתא
 גריר ומתעכב ויתר ביציאתו וכשהניח ידו על פי
 הקפה כינוח כל היין מלצאת וחשוב כאלו נגע בכולו
 וברייתא דאבררמיס דאסרו הכל בהנאה ומסיים
 בתוספת טטפה של יין אוסת בכל שהוא ולפי זה לא
 יקוי אקרח במתקת דהא בלא תערובת אסור הכל
 לפי שכולו מתעכב לזאת כשהגוי מצץ בקנה אלא
 קאי אטעם מן הכוס והחזירוהו לא תחלק **ב**
 גשתא דמתקת רבגישתא מיר אס מצץ פעם אחת
 יזא הכל ובמתקת צריך למנוץ בכל פעם
קפב דין מהמניח ידו אורדר אה על
 חב יין כשיזא קב של הלכך
ג מהמניח ידו או מטלית בקב חבית של יין אס ת
 תחב עד חלל החבית הכל אסור בהנאה כמו מפיה
 ומסוליה ואס לא תחב בקב רק הכיח ידו על הנקב
 והניח יין לזאת על ידו לרב פפא אסור בהנאה עד
 ברזא לבדו אף ללישכא דחמור טפי וממ בסתיה
 אסור כרפי לעיל ופיר רמי דאין הלכה סמויתו משום
 דקובר ביחידה כרבי יהודה מיהו אין זה כזון
 דבהרבה מקומות בתלמוד פסקו אמורא כתבא ד
 דפלגי רבנן עליה וקיימ לן כוותיה מיהו אומר רבינו
 יעקב דודאין אף הלכה כרב פפא דהא רבא אסר
 פרה בתרא כל מה שבחבית אפילו מה שאין סופו
 לזאת משום רבסעה שהיין יוצא כל חמר שבחבית
 גריר ומתעכב וכשהניח ידו על הנקב כינוח הכל
 מלצאת וחשוב כאלו נגע בכולו אבל אס ישראל היה
 מוטך יין מחבית לתוך כלי שיהיה בו יין כסך למאן
 דאמר כזוק אינו חבור מותר כל מה שיש בחבית
 ואפי' בסתייה ואף על פי שהיה מתעכב כולו לזאת
 דרווק כשהניח ידו על פי הנקב או על פי הגשת'
 אז עכב כל הנעכב וכינוח וחשב כאלו נגע בכולו
 אבל נגע בקלוח היוצא אין בכך כלום לאסור מה
 שבפנים תנו רבנן אחר הלווקא ואחד סוכר בית
 בחזרו של **ג** ומילאהו ישראל יין וישראל דר באותו
 חזר מותר אף על פי שאי' מפתח וחותר בידו בחזר
 אחרת פי היין בחזרו של **ג** ואי' הישר דר עם מותר
 והו' שמפתח וחותר בידו אבל יינו של **ג** וכשר קתני
 סיפא המטהר יינו של **ג** והניחו ברשותו אס ישראל

דר עם באותו חזר מותר ואמ' רבי יוחנן אלעפ מאת
 מפתח וחותר ביד ישראל אחר אסור אלעפ סיס
 מפתח וחותר ביד ישראל רברי רבי מאיר וחכמים
 אז לעולם אסור ומפרש תלמודא אסיפא דרישא אפי'
 יינו של ישראל בחזרו של **ג** עוד צריך שיהא עם יושב
 ומשמר או עד שיבא ממום הבא שלא לקיצי ולא סגי
 במפתח וחותר כמו לרבי מאיר ויושב ומשמר לאו
 דווקא אלא אפילו יוצא וככנס מונר כרקתני במתני'
 והשתא יינו של ישראל ואפילו הוא יינו של **ג** יאס הוא
 בחזר סרר ישראל בבית הפתוח לאותו חזר אלעפ
 טבס **ה** דר בבית הפתוח לאותה חזר אף בלא
 מפתח וחותר בידו ללע ויינו של **ג** בחזרו של **ג**
 ואין ישראל דר באותה חזר אפי' במפתח וחותר אסור
 ללע כי פליגי בינוי של ישראל והוא בחזרו של **ג** ואיכ'
 מפתח וחותר ואין ישראל דר באותה חזר לרמ מותר
 ולחכמים אסור עד שיהא ישראל יוצא וככנס וכת מתני'
 דקתני **ג** י סמכא עומד בצד בור של יין אס יס לו
 מלוח **ג** על היין אס דקרוי יינו של **ג** ולא מרתת
ג ליגע בו אבל אס אין לו מלוח על היין אלעפ שהישר
 חייב ל**ג** מעות אך אין היין במשכון כך מב' **ג**
 קרוי הו' יינו של ישראל ומותר הסת' היכי דמי או מיירי
 בחזרו של **ג** אפי' אין לו מלוח עליו אס פהו ויינו של
 ישראל כיון דליכא מפתח וחותר דאין סברא לומר
 דמיירא דהיכא מפתח וחותר ואתיא כרמ דמדתני
 נמצא עומד בצד הבור מצמע בצד בור וין פתוח
 ותו מאי אריא כמ' עומד עם אפי' לא נמצ' עומד עם
 אסור אס יש לו מלוח עליו דהל' יינו של **ג** מיהו הא
 אל דקטניה לרבותא דאין לו מלוח עליו מותר אלעפ
 סמכ' **ה** סם דליכא למיחם דילמ' טרח ומזיף ועו'
 כר' יותר דמיירי שהבור בחזרו של ישראל ובללא מפתח
 וחותר וכי תימא אפי' יש לו מלוח עליו דהוה ליה יינו
 של **ג** ליסתר' לכולי עלת' בחזרו של ישראל מותר
 אפילו בלא מפתח וחותר ואל דכיון דנמצא **ה**
 בצד הבור חמיר טפי איכמי דבילות הו' שהבור היה
 בשדה כדאמרינן פרה המוכר את הבית המוכר את
 השדה לא מכר את הגת ואי' הישראל דר עם ומכל
 מקו' רשותו של ישראל הו' והא דתנן המטהר יינו של
ג וכתנו ברשותו של **ג** בבית שהוא פתוח לרה
 בעיר שישראל **ג** דר' בה מותר **ה** מרתת ליגע
 ביון פן יעבור ישראל הדר בעיר לפני ביתו ויראנו
 דרך הפתח הפתוח לרה ובגמ' קאמ' אס יש אשפה

הלכות יין נסך

אספה ברשות הרבים או דיקלא מגד ביתו סוכל ל
 לראות היין דרך עליונו של כותל מותר בלא פתח
 פתוח לרשות הרבים אבל בעיר שכולה **א** אסור
 דמה מועיל פתח פתוח כיון שאין ישראל בעיר עד
 שיהא עם ישראל וסוב ומסמר כדתנן אין הסומר
 בדרך להיות יושב ומסמר אלא אפילו יוצא וככנס מ
 מותר ובגמ' פריך אפילו בעיר שכולה **ב** נמי הא
 איכא רובלין המחזרין בעיירות והולכין מעירם דרך
 אותה עיר אל מקום שישארל ררים ומשני בעיר
 שיש דלתים ובריה ואינן עוברין ופירש רבינו שלמה
 דמיי' כולה מתניתין בלא מפתח וחותם ובכתב לו
ה התקבלתי דהוה ליה יינו של ישראל ואע"ג דיינו
 של ישראל בהצר אחרת אסור בלא מפתח וחותם
 הכ' כיון דפת' פתוח לרש' הרב' מותר וסיפ' דקתני
 התקבלתי הו' פירושא דרש'א וקפ'ה לרבינו יעקב
 מאיקא פריך והא איכא רובלין וכימשום רובלין
 העוברין לפי עשה יניח הגוי ליגע בין סברותו
 הלא גם הרובלין העוברין אינן יודעים שיש יין של
 ישראל עם ותו וכימשום אספה ודיקלא וישארל סדר
 בעיר ויניח **ה** מליגע בין שאכלו ואפילו הפתח
 פעול הלא כיון שאין מפתח וחותם קל הוא ונוח ליגע
 ועוד דאיכ' תנא דסבר אפילו בעיר שכולה **ג** אם
 הגוי הפקידו אצל **ג** אחר מותר בלא מפתח וחותם
 זו תימה גדולה שהעיר סוברת ומסוברת ואין ישראל
 דר בה ויין יש עם גם בלא מפתח וחותם ויהיה כסר
 בסביל **ג** הא' יהיה ירא מין חבירו חבירו לכך פי'
 רבי יעקב דמתכ' מייר' במפתח וחותם ובלא כת' **ג**
 התקבלתי דהל' יינו של **ג** ולכך אם ישראל רד בעיר
 מותר אע"פ שחזרו של **ג** אסור ללע' אפי' במפתח
 וחותם כראיתא בברייתא דלעיל הכא מותר כיון
 שפתח פתוח לר' או פתח כעול אם יש אספה או
 דיקלא סוכל לרא' מעל הכותל מותר ושפיר ה' פריך
 אפי' בעיר שכולה **ג** כיון שיש מפתח וחותם ורובל'
 מחזר' בעיירות חשוב כישארל דרין בה שירא **ה**
 פ' יראנו הרובל כסעבור אם יסבור ויסתור **ה**
 המפתח והחותם אבל יינו של ישראל ברשותו של
ג נמי מותר במפתח או חותם בלא פתח פתוח ל'
 לר'ה' כרבי מאיר דבריית' וכרבי אליעזר דפרק אין
 מעמידין ואם תאמר לפי זה היכי קא מוכח בגמרא
 דמתניתין דכרבי שמכא בצר הבור אם יש לו מלוא
 עליו אסור היינו על הבור של יין אבל אם ישראל

חייב לו אך לא על היין מותר ומוכח ליה ממתניתין
 דקתני **ב** די המטהר יינו של **ג** יכו' אם רצה ישראל
 להוציאו אין מניחו **ג** אז דווקא אסור דילמא התם
 שאני דאיכ' מפתח וחותם ויש לומר דמוכח דברשותו
 של **ג** כי איכא מפתח וחותם כי מניחו **ג** להוציא
 מותר דאיקר' יינו של ישראל וכי אין הכיחו להוציא
 אסור ה' ברשותו של ישראל בלא מפתח וחותם כי
 מניחו **ג** להוציא מותר יינו של ישראל אע"פ שהישראל חייב
 לו מעות: ואם תאמר היכי מוכח בריש חולין
 דיוצא וככנס מותר בכל אסורין הלא מיירא ממתני'
 דאין **א** מפתח וחותם אבל בדליכא לא ויש לומר
 דדייק ממסנה יתירה דקתני אסור עד שיהא סומר
 וישוב ומסמר והר' קתני אין הסומר כר' להיות יושב
 ומסמר אלא אכ' יוצא וככנס מותר והוה ליה למתני
 אסור עד שיהא יוצא וככנס ותו לא אלא ממע דהכי
 קאמר בכל מקום שכריך יושב ומסמר הוא הר' יוצא
 וככנס כג' ויש מפרשין דמתניתין מיירא בכל ענין
 המטהר יינו של **ג** ופתח פתוח לר'ה' בעיר ספיר'
 דרין בה מותר בין במפתח וחותם בין בלא מפתח
 וחותם בעיר שכולה גוים בכל ענין אסור בין איכא
 מפתח וחותם בין ליכא' והסתא פריך
 ספיר והאיכא רובלין ולכל הפחות כי איכא מפתח
 וחותם ליסתרי וכ' דיקלא ואספה וגם מיידי ראוה
 ספיר דמלוה עליו דהוא על היין מהך מסנה דמיירא
 אף בלא מפתח וחותם וכ' בריש חולין דמוכח דיוצא
 וככנס מותר בסחיטת כותי אבל קשה על זה דאי
 מיירא בלא התקבלתי דהוה ליה יינו של **ג** אם כ'
 בעיר שישארל **ג** דרין בה אמאי מותר בלא מ'
 מפתח וחותם כיון שאין ישראל רד באותו חצר
 כדקתני במתניתין וכתבו ברשותו ואימשום פתח
 דפתוח לר'ה' הא איכא במתניתין אם יש לו מלוא
 עליו אפילו בחזרו של ישראל ואימשום דמכא בצר
 הבור חמיר טפי כפר' לעיל היינו לאסור אפילו ב'
 בחזרו של ישראל אבל בחזרו של **ג** אין סברא
 לחלק בין מכא עם ללא נמ' רכיון דבחזרו של **ג**
 הוא רגיל **ה** ללכת פעמים רבות אבל הבור ואי
 מיירי בכתב התקבלתי דהוה ליה יינו של ישראל אם
 כ' בעיר שכולה **ג** אמאי אסור כי איכא מפתח
 וחותם הא תניא לעיל בבריית' יינו של ישראל בחצר
 אחר מותר וה' שיש מפתח וחותם ואי כרבנן דאמרי
 עד סיבא ממונה שלא לקיימן דהיינו יוצא וככנס אם

הלכות יינסך

אף על גב דהלכה כרבי אליעזר דטרי בחותם
 אחר רהא פסקי רב כוותיה וכפ' פרק בתרא קאמר
 תלמודי אדכא רבירא לן כר אליעזר דלא חייס
 לזינפא כ' מכל מקום רבא רהוא כמי בתראה ומסת'
 דהלכה כמותו אמר היכי דמי חותם בתוך חותם
 להכרי' היכ' שאינו רואה החותם קודם פסקתם ונצב'
 וכפ' רב אשג' אל' חומץ פלמו אינו כדרך חותם בתוך
 חותם מסמע האי יין בעי ומסמע רהוי הלכה כרב
 אסי רהוא סוף הוראה אבל הוכא דאינו מכיר חותמו
 מיירי מיהו מזכינ' למימר דרבא ורב אסי מיירי לביא
 דרבנן דאסרו בחותם אחד אימינ' אליבא דהלכתא
 ובישראל חסוד ואס' תאמר כיון דפסקיה תלמוד' כרבי
 אליעזר דלא חייס לזינפא לענין מחי פסקי פרה
 בתרא כר' סבב דלא חייס לסתמא ג' בני מיניח ככרי
 בחותו או בא יסר' עם הצי בדרך ויינו טס והודיעו
 סמפליג כרי פיסתו ויסקתו ויגוב פ' פיסתו יעסה
 כקב ר' סבב או כרי פיתח סל המגופה כולה ויסקתו
 מאותו מין ויגוב אבל טהה כרי פניקוב גרידא
 ויסקתו ויגוב לא אסר ופסקי בגמ' כר' סבב ועוד
 האדכא דקיימא כרבי אליעזר דלא חייס לזינפא
 וכרבן שמעון בן גמליאל דלא חייס לסתמא מט' לא
 מותבינן חמרא בי ג' טסיס עבופה על פי חבית
 ומסיי מסו' סיבא פ' קב קטן פלמעלה לכאת חותק
 היון כפהוא תוסס והסתא מחי אהני פסקא דלא
 חייסינן לסתמא הלא אפילו טסהה כרי להסיר את כל
 המגופה ולעסות כמוה דאסר ר' סבב הלא הוא מותר
 כרבי אליעזר ולא חייס לזינפא ויל' תרווייהו כריכי
 דכהי דלא חייסינן לזינפא להסיר כל המגופה מיהא
 כיחוס לנקיבה ולסתמה אי כמי בחותם סל עור או
 כסר קבוע במסמרות על פי החבית ולא חייסינן
 להסירם והתס' לא סיך חספ קב טיהא כראה אבל
 מגופה סל קרקע כיחוס לנקיבה ולסתמה ממין מן
 הקרקע קא מסמע לן הלכ' כרבן שמעון בן גמליאל
 ואי פסקי כרבן שמעון בן גמליאל אמינא לסהייה
 מועטת לסתמה לא חייסינן אבל כשהייה מרוב' כרי
 להסיר כולה ויעסה כמוה כיתסר' קא מסמע לן
 פסקי כרבי אליעזר דלא חייס לזינפא ודוקא מגופה
 סל קרקע טריקא על פי חבית או עור או כסר קבוע
 במסמרו על פי החבית קרוי חותם אחד ולא חייסינ'
 לזינפא אבל מטלית או כעורת מהודקי' בפי החבית
 לא מיקרי חותם אח' ולא מרתת גוי לזינפי דלא מיכר

וכן

כן ברשות ג' אח' אחי מותר כיון דכת' התקבלתי
 אל הצי מסתלק ולמה לא יזיפו הנפקד או המפקיד
 כמו היה עדיין ברשות ג' ראסון ורבי מאיר דאמר
 בבריית' יינו סל ישראל בחצר אחרת מותר במפתח
 וחותם היינו מפתח או חותם דכי האי ליסכא פ' כינו
 פ' איך מעמיד הסוכ' בית בחצרו סל ככרי ומלאהו יין
 ומפתח וחותם ביד ישראל רבי אליעזר מתיר בסתייה
 והכמים אוקרין ובתרא הכי קאמר רבי אליעזר הכל
 מסתמר בחותם אחד חוץ מן היין ורבי יוחנן
 אמר אף היין מסתמר בחותם אחד ולא פליג הא
 רבי אליעזר הא רבנן אלמא מפתח וחותם וקאמר
 רבי אליעזר היינו או זה או זה ותלמוד' דקום ליה הכי
 היינו מרקתמי מפתח וחותם ולא קאמ' ב' מפתחו או
 סני חותמות ופירוט' דקאמר התס' ולא פליג' הוי הכי
 דרבי אליעזר איירי לרבנן ורבי יוחנן איירי לרבי א'
 אליעזר היינו תרווייהו סבידא להו או כרבי
 אליעזר או כרבנן' ואי תרווייהו סבידא להו כרבי
 אליעזר כמו דפסקי רב התס' הלכה לא תקמי הלכ'
 רבי אליעזר האמורא פסקי פרה קמא דגדה כרבי
 אליעזר בארבע ותו לא הא יס' לומר דרבי אליעזר
 מסוס דרבי מאיר דברייתא דפרקין סבר כרבי א'
 אליעזר וכי האי גוונא מסני התס' וכפ' איך מעמידין
 אמר רב הלכה כרבי אליעזר ומקסינן הא רב עצמו
 אומר פליה פרה חבית בחותם אחד אסור חלב
 בסר יין תכלת ומתרץ רבינו יעקב דהיה מיירא
 בישראל חסוד טבטוח טהחברים יסמכו עליו ואין
 חוסס לזינף וגס אינו מקפ' להחליק בשלו פלא סמרו
 מגב ג' וכולה שמעתת דהתס' מיירי בישראל חסוד
 והר' אהרן ברבי יוסף היה מפר' רב דפסקי כרבי
 אליעזר דטרי יין בחותם אחד היינו כי מכיר חותמו
 וסתמו סהלך ישראל אחר זמן קודם ססתרוהו ה
 החותם והכירו והא דאמרינן חבית בחותם אחד
 אסור היינו בלא היכרא והתס' כמי תכיא כי האי גוונ'
 הסולח חבית סל יין ביד כתי ציר ומוריים ביד ג'
 אס מכיר חותמו מותר ואס' לאו אסור ולפי זה מיירא
 ספיר הויה דחבית בחותם אחד אסור ג' כמו
 ספיר ט' ובהלכות פסוקות דרב יהודאי ג' און
 מוקי לה כמי ג' ובירוס' כמי מוקי לה עם פלוגתא
 דר' אעז' ורבנן דפליג' מסת' דההיא כמי מיירא כ'
 ואתי ספיר כמי הא רמפ' רבא התס' היכי דמי חותם
 בתוך חותם אבא דרמוז' דחביתא טריקא וחתימ'

הלכות יינסך

וכן הארתנן חביות פתוחות אכארות שתומות מ
 מותרות אין זה קרוי שתימה במטלית או בעגורת
 ופסיטא שאסור לשלוח בכי האי גוונא בעירי אחרת
 ומכל מקו קסה דאפילו רבי אליעזר דרבי במטלית
 במפתה או בחותם ולא חיים לזינפא מוד' הוא דאם
 מצא אחרי כן המפתח כקתר או החותם מקולקל
 הכל אסור ואלו במס' טהרות פ"ח תנן המניח חבית
 פתוח ומצאו פתוח או כעול ומצאו כעול טהור כעול
 ומצאו פתוח רבי מטמא וחכמים מטהרין שהיו ג
 גכבים ומלכו והלכו להם וכיון שחכמים מטהרין
 גבי טהרות שלא ככנסו הגכבים וטמאום אף על פי
 סקתרו המפתח וכל שכן ביון כסך דטהרות חמירי
 גפי מיון כסך כדאיתא בהסוכר את הפועל השתא
 בטהרות מטהרין ביון כסך מבעיא ויש לומר
 דהתם מיירא פהחבר בעיר ויוצא וכנס' וקמ"ל
 אצ"פ שסברו המפתח מידתתי ליכנס וליגע בטהרו'
 וכך משמע לישא דמלכו והלכו להן :

פסד פסד

דין המולך
 יינו של פסד מ
 מעיל לעיל למכור
 וטהרו ישראל מן כרמו של פסד או קבאו פסד מישראל
 וחתמו הישראל חותם בתוך חותם מותר אפילו ב
 בעיר שכולה פסד וגם פתח כעול ואם פתח פתוח
 אפילו בחותם אחד מותר' הלכך פסד טקונן יינן
 של ישראל ומחתימו חותם בתוך חותם החבית מלא
 הסוקים וסוליס כפולין מצד זה ומצד זה ומוליכו ל
 למקום היוקר למוכרו ליהודים ופעמים שמתאכסן
 בעיר שכולה פסד גם בפתח כעול מתחילה היה כמעט
 ר' יעקב מלשתו מהן משו דתני המטהר יינו של פסד
 בחצר אחרת אסור אצ"פ פים מפתח וחותם לכ"ע'
 ואחר כך התייר ושתה מהן משום דרווק' פסדי הלוקח
 יין מכרמו ומטהרו ישראל אותו אסור אבל יינו של
 ישראל טקונתו פסד להוליכו ולמוכרו למקום היוקר
 כיון שטורח לעשות כל כך ליכא למיחס דילמא ט
 טרח ומזיזין וגם פלח בתשוב' אח' ויש שמעו שהתיר
 גם משום דברייתא לא אפרה אלא במפתח אחד או
 בחותם אחד אבל חותם בתוך חותם מותר כמו
 יוצא וכנס וראיה לדבר דהא פרה אין מעמיד' אמר
 רבי יוחנן יין של ישראל ביד פסד הוא משתמר בחותם א
 בתוך חותם אליבא דרבנן דאכרי התם בחותם א
 אחד ומכא ליה הלא פלה פרהין רבנן דרבי מאיר

דאכרי יינו של ישראל במפתח או בחותם אמרי עד
 סיהא שומר יוסב ומשמר או ממוס' הבא שלא לקיפין
 דהיינו יוצא וכנס' אלא שמע מינה דחותם בתוך
 חותם מועיל כמו יוצא וכנס' ואף על גב דר' אליעזר
 בן פרת אוק' לרבנן חות' בתוך חותם הלכ' כר' יוחנן
 ולה' ביינו של פסד' בחז' של ככרי מועיל בחות' בתוך
 חותם דהא לרבנ' דרבי מאיר יינו של ישראל וינו של
 פסד' שוין הם ולתרווייהו אין מועיל חותם אח' בהצרו
 של פסד' עד סיהא שומר יוסב ומשמר ומועיל חותם
 בתוך חותם הוא הדין ביינו של פסד' ואם הפתח
 פתוח ל"הדר אפילו בחותם אחד מותר אפילו לפי'
 רבינו יעקב דמוקי מתני' דמטהר יינו של פסד' ולא
 בכת' לו התקבלתי ודאי' חותם מותר מפני שישראל
 העוברין דרך פס או רוכלין המחזרין בעיירות :

קפד דין

ישראל הסולח יינו
 מעיר לעיר ביד פסד
 ופעמים שמפתח
 מני' הרבה בעיר שכולה פסד מותר בחותם אחד או
 שמה צריך הכרת חותם' ודין יינו של ישראל שסולח
 יינו ממקום למקום ועובר דרך עיר שכולה פסד ד
 דהוה ליה כבכרו של ככרי לרבי מאיר שרי בחותם
 אחד ולרבנן אסור והלכה כרבי מאיר' דהא רבי
 אליעזר פרה' אין מעמידין אמר יין משתמר בחותם
 אחד ורב פסיק כוותיה' וגם פרה הסוכר קאמר
 תלמודא והאירכא דקיימ' לן כרבי אליעזר דלא חייש
 לזינפא מאי טעמא לא מותבינן חמרא בי פסד' אמר
 ליה משום סיבא פירוש קב קטן שפועל על החבית
 לכאת היין דרך פס חזין כשהוא תוסס' וברייתא
 דפר' אין מעמיד' דתני הסולח יינו ביד כותי שאינו
 מקפיד על מבע פסד או ציר ומוריים ביד פסד' אם מכיר
 חותמו ושתמו מותר' ולפירוש אחר כמי פירשתני
 לעיל רב דפסיק כרבי אליעזר צריך הכרת חותם
 אמר רבינו יעקב מכל מקום מותר הוא לשלוח יינו
 של ישראל ביד פסד' מעיר לעיר בחותם אחד בלא
 הכרת החותם לבסוף דהא סתם התלמוד לא בעי
 הכרת חותם מרקה קיימא לן כרבי אליעזר דלא
 חייש לזינפא משמע האי ליטכא לא חייש כלל אפילו
 בלא הכרת חותם כלל לבסוף וברייתא דמצרכא
 מכיר חותמו וכתמו אחיא כרבנן וכך פירש מורי
 רבינו דאתיא כרבנן מרקהני בגווה סולח יין ביד
 כותי ציר ומוריים ביד פסד' ולא עריב ותני סולח יין או
 ציר

הלכות יינסך

זיר ומוריים ביד **ג** שם דייק ביר גוי לא סג בחותם אחד אכילו מכירו לבסוף מיהו רבינו אומר דמכל מקום עכשו איך להתיר מטעם זה לסלוח יינו של ישראל ביד **ג** בחותם אחד בלא הכרת החותם דברייתא תהא כרבנן מכל מקום מדרבנן כשמע ל רבי אליעזר דהא דברייתא בזיר ומוריים מדרין הכרת חותם אע"ג דלסוף ארס אינו כרין רק חותם אחד ררב דאמר חב"ג בחותם אחד אקור אבל חמ"ט חלתית מוריים פת וגבינה מותר הוא הדין לרבי אליעזר ולרבי מאיר דסרו יין בחותם או אחד יהא כרין הכרת חותם אחד הילכך ככון **ה** לסתום פי החבית או בכעורת או בטום דבר ולתת עור על הסתימ' קבוע במסמרו ולכתו אותו חב"ט על העור וחב"ט על דופני קרטי החבית שאם יגביה **ה** את העור לא ידע לכוי לייטבו ככתחלה ולתת חסות אה סקו' חיקלי בלע' סביב הטולים במקו' שמחוברי' לדופני החבית ולקבעו עם במסמרו מפני הנעורת סהיא תחובה עם ס' יוציא **ה** מהן להוציא מטם יין ולתוחבן אחרי כן אל מקו'מ' הראשון ולחתוך כל ברזות סכו ולקבוע עור עליהן במקמרות אינמי לקבוע כסדים במסמרו לכסו' כל הפוליים והברזות וכרין לסלוח לחברו שלא יגע בחבית ער סביא ה' ויכיר מה שחתם אס הוא כמו שחתמו בתחלה דהא כרין הכרת חותם כדפרי' מיהו אפילו לא ילך הוא עכמו ישראל שחתמו להכיר מה שחתם כרא' שמעיל אף לסלוח לו בכתב ידו לחברו הישראל סהחבית הולך חבלו באיזה ענין הוא חתום והיאך וגם סנודע **ה** המוליכו סהו' סולח לחברו ישראל והיאך חתם את החבית ומחמת כן מרתת **ה** מלזיף ונראה סזה מועיל כמו הכרת חותם חזר ואמר רבי לייטב מנהג העולם סהן רעלי' לסלוח בחותם אחד בלא מכיר חותמו לבסוף בלא הודאה לחברו סאף הברייתא איכס מצריכה סילך להכיר חותמו אלא הכי פי' אס כסהלך הישראל שחתמו והכירו סהוא כמו שעסאו מותר זאס לא הכירו כסהלך ולא הבין אס הוא כמו שעסאהו או סכח היאך חתמו או אינו מבין אז גרוע טפי סעתה יס הכחה קצת סזייפו גוי אבל לא הלך ולא ראהו גוי כלל אחרי שחתמו לא סהישראל ססני מצאו חותם מותר : אמנס' רטי' סלח אל רבו רבינו יחקר ב' יהודה שמעתי על יך סאתה אוקר יינו סל ישראל לסלוח בחותם אחד על ידו **ה**

דהא דקיימא לן כדבי אליעזר דלא חייש לזיופא והסביב לו כן הדברים בימיהן היו חביות סלהן סל חרס וסג בחותם אחד על פי החבית אבל חביות סלנו סהס על כסדים מעץ מחוברין זה לזה יכול ל לתחוב חזרו סל סכין או מסמ' בין הנסרי' או בטולים אפילו באמצע הנסרי' ולהוציא היין דרך סס ולתחוב קוץ למלאת את הנקב וכל המחמיר תבא עליו ברכה :

ק פ ה דין ישראל הסולח חביותיו רקניו בבית **ה** לתקן או סולח אותם לחברו מעיר א עיר ביד **ג** וסולח חביו רקניו מעיר אל עיר או בבית גוי כרי לתקן אותם נר סהס כריכי חותם או לכתוב בתוכן באבן רכה או ברב' אחר כדאמרינן ש"ב רבא כי מסדר גולפי להרפניא סחיק' להו אסוליהו וחתים להו אברכיהו היה כופה אותן על העגלה והי' מחברין בטוט סלא יספכס מאי טעמ' כל דבר שמכניסו לקיום אף לפי סעה גזרו בהו רבנן ומיהו יס לומר הינימילי חביות סלהס סהיו קטנים וכוחין לתת בהן יין ולערותן אבל חביות סלנו גדולין סס כדאה רבזמן מועט איך לחוס סמא כתן בהס יין ועירין ומכל מקום ככון להחמיר ולהחתימן בכל היכולת :

ק פ ו דין ישראל המניח יינו ברסות **ה** בלא חתימה בעיר סישראל וי"ט דרין בה והפתח פתוח לרה"ר או בעיר סכולה גי"ט ופתח פתוח כיון סרגילות סישראל עובדים דרך סס ממקום אחר ססוב סישראל דרין בה' לפירוש רבינו סלמה מותר ולפירוש רבינו יעקב אקור : וישראל המניח יינו ברסות **ה** ופתח פתוח לרה"ר ואפילו בעיר סכולה גי"ט ואפילו בלא סוס מ מפתח ולא סוס חותם ובלבד סאיך הפתח כעול לפירוש רבינו סלמה מותר דמוקימתנין דמטהר יינו סל סרי בלא מפתח וחותם ובכ"ל לו התקבלתי דהוה ליה יינו סל ישראל ומותר אפילו בעיר סכולה גי"ט כיון סישראלס רגילין לעבור דרך סס והפתח פתוח דהוה ליה בעיר סישראל וגויס דרין בה סירא פז יעבור דרך סס ישראל אה ויראכו כמו סירא אפי' מן הרובלסן ישראלס המחזירין בעיירות וברסותו סל **ה** הוא מתיר אפילו בפתח כעול ובלא מפתח וחותם אס יס אספה או אולן בדה"ר כנגר ביתו סל **ה** סירא אולני עלה סס ישראל לראותו ולפירוש

הלכות יין נסך

ולפירותם רבינו יעקב כל זה אסור דמוקי מתניתין
ביינו של בבל ובאיכא מפתח וחותם' אם כן יינו של
ישראל ברשות ג' בחותם אחד מותר ואם פתח
פתוח לרה"ר אבל יינו של ג' שטהרו ישראל בלא
מפתח וחותם ברשות ג' ואין ישראל עם אפילו ב
בפתח פתוח לרה"ר אסור עד שיהא ישראל יוצא
וככנסם אפילו לרבינו שלמה:

ק פ ז דין

ישראל המניח יינו שאינו
חותם ברשות ישראל ל
ומכאן גם ג' או הניח ג' עם והלך לו הישראל לסוף
ושהו ופתח פתוח לרה"ר ואם ישראל הכיח יינו
ברשות עצמו בלא שום חותם והלך בסוף והכיח עם
עברו ג' ופתח פתוח אך לא הודיעו ג' שהולך
בסוף מותר ה' מרתת ואמ' אולי סמוך לפתח הוא
ואם ה' היה אוכל על השלחן ששם היה יין והלך לו
הישראל אסור כרתת' היה אוכל עמו על השלחן ולג' על
השלחן וגם לג' על הרולבקי והניח ישראל מה שעל
השלחן אסור מה שעל הרולבקי מותר אבל הודיעו אבי
הולך בסוף אם בתוך כך יכול לג' ביון הוי אסור
כדתנן המניח יינו בקרון או בספינה או בכרי שיהיה
מעביר כדי יין ממקום למקום והלך לו ישראל במדינת
לרחוץ מותר ואם הודיעו שמליב אסור ואם יש
מגופה של הקרקע על הכלי של יין לא מבעיא אם לא
שהו כרי יספיר המגופה כולה וישים אחרת ממין
אותו קרקע ותהא כגובה אלא כרי ויטקוב ויסתום
ויגוב דמותר ראי' הלכה כרבנן דאמרי כרי שיסתום
פירוש שיעשה סקב קטן במגופה ויסתום ויגוב חדא
דהלכה כרבנן שמעון בן גמליאל במסכתו דפליגי
וסרי ועוד דסתם מתניתין כותיה חביות סתומות
עד שיפתח ויסתום ויגוב ולא קתני כרי שיסתום וכך
קאמר תלמודא פרק בתרא האידרא דקיימא לן כ
כרבנן שמעון בן גמליאל דלא חייס לקתמא כו' אלא
אפילו שהו כדי שיוכל להסיר את המגופה ולמים
אחרת מאותו מין הקרקע ותהא כגובה מותר דקיימא
לן כרבי אליעזר דלא חייס לזינפא פרק אין מעמידין
וסרי בחותם אחד ופרק בתרא נמי אמרינן קיימ' לן
כרבנן שמעון בן גמליאל דלא חייס לקתמא וקיימא
לן כרבי אליעזר דלא חייס לזינפא ולעיל פירשתי
דתרוויהו דריכי פסקי' אבל מטלית או כעורת
להדוק בפי חבית אינו קרוי חותם אחד לפי דלא מ
מרתת ג' להסירו ולהחזירו ולא מכבר הזיוף ואסור

לשלחו בעיר אחרת בחותם כזה ופירש רבינו שמואל
בשם רבינו שלמה רבו דכי נמי שהיה לא אסרי' אלא
היכא שיש לחוש שמא שתה ונתן מים תחת החסרון
או החליף טוב ברע אבל היכא שאין לחוש שמא
מטעם הימנו כגון במקום מעבר בני ארס אפילו הם
ג' אין חוששין שמא כגע ברשע כיון שאין גויס
בזמן הזה בכי כסוך לעבוד זרה ושמא היינו בחבית
דיוקא שאין לו רק פתח קטן למעלה אבל בגבית או
הקנף וכוס שיש בהן יין ופתח רחב וקל ונוח לג' ע'
בהן ורגילות לג' בהם סכך דרך מתעסק ביון
ק' ארס היכא שיכול לג' בלא יראה ומה
שארמנו יינו של ישראל ברשות ישראל אסור כי הודיע
ג' שהניח עם שמלג' ושהו לכאורה כראה שזהו
דיוקא כי אין בעיר רק שני ישראלים לבד וזה הלך
למלאכתו אבל אם ישראלים אחרים דרים בעיר
מותר סיראו ג' פן יעבור אחד מהן דרך עם
כרתנן בפרק ס' שמכאן בכר הבור אם יש לו
מלוא עליו דהוה ליה יינו של ישראל מותר ופרישית
לעיל דמירא ברשותו של ישראל ואפילו בטהרה חוץ
לעיר ועוד תנן המטהר יינו של ג' בעיר שישראל
ג' דרים בה ופתח פתוח לרה"ר מותר ופירש רבינו
שלמה בלא מפתח וחותם ובכתב לו התקבלתי ד
דהוה ליה יינו של ישראל ומותר אפילו ברשותו של ג'
כשם ברשותו של ישראל ואפי' רבי יעקב רפליג עליה
ואוקמ' במפתח וחותם והיינו של ג' בהא מיהא לא
פליג עליה אלא יהא מותר יינו של ישראל ברשו' ישראל
ופתח פתוח בלא חותם אם ישראל ג' ריק בה או
שמוא כיון שהניח עם ג' ברשות הישראל קורס שהלך
לו לחוץ אסור: ויינו של ג' אם טהרו ישראל והוא
ברשות שישראל זו וגם ג' רב בית הפתוח לאותה
חצר מותר אפילו בלא מפתח וחותם וכל סכך יינו
של ישראל אבל יינו של ג' בחצר של ג' אסור
אפילו בחותם אחד לכולי עלמ' כרתמא טלתי פרקין
ויינו של ישראל ברשות ג' פליגי לרבנן אסור אפילו
בחותם אחד ולרבי מאיר מותר אפילו בחותם אחד
והלכה כרבי מאיר דרבי אליעזר סבר כוותיה וכך
הלכה כרפובטית לעיל:

ק פ ח דין

ישראל המניח יין ברשותו
ומכאן גם ג' והדרת סגור
אבל ישראל שהניח יינו בלא חותם ברשות ישראל
וא"כ נמ' עם ג' יחידיו ופת' סגור בזה א"ר א' פלגי
פרקי'

הלכות יין נסך

אחד כרבי אליעזר אך ספק אם כניך הכרת חותם או שיטלח בכת' ידו היאך החותם עשוי או שמה אין כניך לא זה ולא זה רק חותם אחד לברו ייבטל ישראל שהניחו ברטו' ופתח פתוח לרה"ר וישראל ריך בעיר ואינו חתום כלל או אפילו בעיר שכולה ג' א' אך שישראלים פעמים עוברין דרך אותה עיר והסתא חשוב כעיר שישראל' ג' א' דרין בה לר"ט מותר לרבינו יעקב אסור אבל יינו של ג' א' שטהרו ישראל ברטות ג' א' בכי האי גוונא אסו' לכולי עלמא ישראל שהניחו יינו ברטו' ישראל והניח גם ג' א' ופתח פתוח לרה"ר והישראל הלך לו לטוק אפילו אין היין חתום מותר אם לא הודיעו לג' א' איפה הולך ואם הודיעו שמפליג והולך ובתוך כך יוכל ליגע אסור אבל אם יש מגופת קרקע או חתימת עור או כסר ק קבוע במסמרות על פי החבית אפילו טהה כרי כך סבתוך כך יוכל לעשות אחרת כמוה מותר דקיימא לן פרק בתרא כרבי אליעזר דלא חייש לזופא אבל סתימה של מטלית או כעורת אין זה קרוי חותם ולא מרתת ג' א' להסירה ולהחזירה דלא מיכרך ואם ישראלים אחרים דרים בעיר שמה גם זה מותר ואם הפתח היה סגור בערו ומכא אחר כך ג' א' גם אפילו לא הודיעו שמפליג אסו' או אית ליה לג' א' לאסתמוטי ויש לו טענה שיכול לומר מה בקם גם סיהא כתפס כגנב אבל לית ליה לג' א' לאסתמוטי מותר ואי יש חלון או סרק בכותל או חילין או אספה שיוכל ל לראות מטם היין כפתח פתוח דמי ומותר ואם יש מגופה שריקה או עור או כסר קבוע במסמרו מותר אבל מטלית וכעורת אין קרוי חותם אחר :

פרקין אם כתפס עליו כגנב חמרא פרי פירט שאין בידו טענה שיוכל לומר למה ככנס עם א' מירתת ג' א' ליגע ואם לאו אסו' כיון שיכול לג' א' יש לי בכאן או תרנגולתי ברה הכה ובחתי ליק' אית' והיינו כשפתח סגור ואין עם חלון וסרק בבית שיוכלו לראות מ מבחוץ דהא בפתח פתוח בכל עכין מותר דהא פרק בתרא אמר רבא כיהאיו גוונא או אית ליה ל לאסתמוטי חמ' אסו' ואי לאו פרי ומותיב ליה מנכעל הפוכדוק וכמ' ה' בתוכו היין אסור ומשני בראית ליה לאסתמוטי וכן בעובדא דלעיל מינה הה' ביתא דהוה ביה חמרא של ישראל ושל ג' א' ואחד ג' א' באפיה ואסתכח דהוה קאי ג' א' ביני רני והוה בזעא ברטא אמר רבא כל דלהרי בזעא חמרא פרי ואורך אסיר כיון שהיה לו לג' א' יין עם אם כן אית ליה לאסתמוטי והפתח היה סגור אלמא בזעא כחלון ופתח דמי ומותר :

הדרן עלך רבי ישמעאל

בקוצר

אפרם יינו של כסרי סרכו ישראל וחתמו חותם בתוך חותם ומוליכו ג' א' מעיר אל עיר ופעמים לן בעיר שכולה ג' א' וגם הפתח סגור מותר ואם הפתח פתוח לרה"ר מותר אפילו בחותם אחד ויינו של ישראל שמוליכו ג' א' אל עיר אחרת גם פעמי' שמסתהא עם סניימאס או יותר בעיר שכולה ג' א' מותר בחותם

סליקו הלכות עבודה יין נסך

אמנם

ק פ ט

מספט הקלפי ועבוד לשמן וגם כתבה ל

לזמן וקלפים שלנו כספרי אף על פי שאינן מעופפין ולכתוב לכר פחור או לכר לבן ומספט הסרטוט ומספט הדיו כל זה טייד לתפילין כמו כן ולמזוזה :

שנינו

במסכת סופרים בתחלתו כותבין ספרים תפילין ומזוזות על גבי עור בהמה טהורה ועור היה טהורה על פחוטות ועל כ כבלות וכך תנו רבנן פרה שמנה סרצים אף לא מתניא התם ספרים כי אם תפילין ומזוזות וטעמא דאיך כותבין על עור בהמה טמאה מפני התם משום דכתיב למען תהיה תורתך בפיך מן המותר לפיך ועל גבי כבלות כמי כיון שהו ממין המותר לפיך פרי כדמפרש התם דלא ברע הרבו מלך מהרבו אן אסקולטור וכך עור הבתן של תפילין וגם הרצועות התלויות בתפילין כריכי מעור בהמה טהור או היה טהורה כראמרינן פרה במה מרליקין לא הוכשרו למלאכת שמים רק מבהמה ומקיה לא ככרכא אלא לרצועות של תפילין :

ק ז

וצריך

שיעבדו את העורו לשם ספרים תפילין ומזוזות

כשיתנו אותן במים וסיד לעבדן כראמרינן פרה כ הניזקין ההוא דתתא לקמי דרבי אבהו אמר ליה ספר תורה שכתבתי לפלוני גוילין שלו לא עברתים לשמן אמר ליה מתוך שאת' כאלמן להפסד עכרך אתה כאלמן להפסד ספר תורה אמנם מתוך פירוש ר' שני משמע שאין צריך עבוד לשמה פרה נגמר הדין האורג בגד למת אביו אמר אקור הזמנה מלתא היא דגמר מעגלה ערופה דירידתה אוכרתה ורביא אמר מותר בהכאה הזמל' לאו מלתא היא דגמ' מכלים המיוחד' לתשמיש עבודה זרה דאינן אקורי' עד שיעבדו בהם וקאמר כתבאי גבי תפילין ציפן זהב פסולות עור בהמה טהורה כשרות אף על פי שלא נעבדו לשמן רבן שמעון בן גמליאל אומר עד שיעבדס לשמן :

ופירש רבינו שלמה דהיינו תנאי דרבא דאמר הזמנה לאו מלתא היא כתבא קמא דאמ' עבוד לאו כלום הוא ואביו כרבן שמעון בן גמליאל דאמר עבוד מלתא היא וקשה על זה לרבינו תם דהא פסקי התם כרבא וגם לא מני לה בהלכות ועל קב"ס ואם כן

לרבא לא בעי עבוד לשמה ואלו בפרק הניזקין קאמר גוילין שלו לא עברתים לשמן ופסקיה רבי אן אבהו לסקר תורה ההוא משמע דהכי הלכתא ולא כאביו ועוד אי עבוד לא בעינן לשמן אם כן גם כתיבה לא בעינן לשמה דהא בהא תליא פ' הפולח מעשה בגוי אחר שהיה כותב ספרים בצידן והתיר רבן שמעון בן גמליאל ליקח ממנו ופרוך וכי לא בעי כתיבה לשמן והא עיבוד לשמן בעי דתניא ציפן זהב פסולות עור בהמה טמאה פסולות עור בהמ' טהורה כשרות אף על פי שלא נעבדו לשמן רבן שמעון בן גמליאל אומר עד שיעבדס לשמן ומשני בגר סחזר ללורו מחמ' יראה דעביר לשמן מכלל דלתנא קמא אתי ליה ספיר רכינן דלא בעי עבוד לשמן כתיבה לשמה נמי לא בעי ולהכי לוקחין ספרים מגוי גמור לרבא חל' דפביר כתבא קמא אם כן לא בעי כתיבה לשמן וכדתם התלמוד משמע דבעינן כתיבה לשמה פרה הניזקין כל ספר תורה שאזכרותיה אינן כתובין לשמן פסולות ופלוגתא דרבי יהודה ורבנן גבי כתובין לכתוב יהודה והיה צריך לכתוב השם וטעה ולא כתב הדלית מעלה עליו קולמוס ומקדשו וחכמים אומר' איך מן המוכר ומצוין לרחות דווקא שם צריך לכתוב לשמן אבל שאר כתיבה לא ולעיל צריך מרבן שמעון בן גמליאל מכל סכך דאפילו ע עבוד בעי לשמה וכל סכך כתיבה ולא משום דלתנא קמא ניחא ליה וכראה לרבינו תם לפרש אפכא אביו אמר הזמנה מילתא היא כתבא קמא דלא בעי ע עבוד לשמה דהזמנה טעוין אחריון לחתוך הקלף והעור לתקנו הוי מלתא ודבר חשוב מיקרי ורביא כרבן שמעון בן גמליאל דהזמנה שאחרי כן אינו דבר חשוב ולכך בעי עבוד לשמה ואף על גב דגבי אורג למת אקו' בהכא לאביו וכך כוס של תפילין דאזמניה לתפילין ולרבא עור וקלף עובד לשמן הוי דבר חשוב מכל מקום מורה רבא שמותר לכתוב בו פטרי הדיוטות ולטותם על גבי בהמה עד שיכתוב בו דתקון הקלף והעבוד והסרטוט אינן גורמי' איסור' אלא באיך להכשירן לכתוב בו דבר קדושה ולכך לא דמו לכים ומפה שהם הותקנו לספר שאסורין שאינו צריך שום תקון להיות כשר לקדושה : וזה לשון רב'ינו יעקב : פירש רבינו חנכאל אוקימי לפום דהטוייהו הבוי כתבא קמא ורבא כרבן שמעון בן גמליאל וראה גדולה הוא ונמצאו למריך צריך עבוד לשמה ואינו מעבדן וישראל עומר על גבן ומסייעו

הלכות ספר תורה

ומסייעו מסייע זה יום בו ממש רכרכי ארעתא דישראל
עביר טפי מכותי דאמר כותי אכא במירכא טפי מיכר
כדאמרין פלהי פק רעזובענין זה התירו הגאונים
עבוד גוי אף על גב דבבי כתיבות בט גוי ארעתא
דכפטיה קא עבד פרה פני דגיטון וכתובה לסמה
בעינן לשם תורת ישראל אבל אזכרות צריך לכתוב
לשם אזכרות כדאמרין פרה הכי קין כל ספר תורה
פאין אזכרות שבכתובין לשמן אינן טוה כלום

דבעי פחורות אס גוי יכול להפחירן לברו כמו שאר
תיקוני עור או שמה כיון דבפרק במה מרליקין
אמרין רצועות פחורות הלכה למטה מסיני צריך
הפחורה לשמה ואסור בגוי כמו גבי ציפת דבעינן
טויה לשמה וגם צביע לשל פרה התכלת והמחמיר
תבא עליו ברכה:

ק צ א אבל יש להסתפק על
רצועו של תפילין
דבעי פחורות אס גוי יכול להפחירן לברו כמו שאר
תיקוני עור או שמה כיון דבפרק במה מרליקין
אמרין רצועות פחורות הלכה למטה מסיני צריך
הפחורה לשמה ואסור בגוי כמו גבי ציפת דבעינן
טויה לשמה וגם צביע לשל פרה התכלת והמחמיר
תבא עליו ברכה:

דוויק כתכוון לכתוב יהודה וכת' הפס צריך להעביר
עליו קולמוס ולקדשו אבל יהודה לשם פס אחר
אין צריך לקדשהא נכתב לשם תורת ישראל
כאן לשמו ויס מקיימין דברי רבינו שלמה דאף
על גב דרביא כבר כתל קמא דלא בעי עבוד לשמה
דלא גמר משמטין ממטמטין עבודה זרה ולהכי לא
גמר מעבלה ערופה כראיתא התם דהוי גוף הקדוש
ואס כן דווקא עור הבתים דהו משמטין לפרטיות
שבתוכן לא בעי עבוד לשם דהכי פליגי תנא קמא
ורבן שמעון בן גמליאל בברייתא דרשב' זהב אבל
לקף שכותבין בו הוי גוף הקדושה מוד דבעי עבוד
לשמה כראיתא בהנזקין ואינו כראה לרבינו דהא
בעור הבתים כתיב סוף והוי גוף קדוש כדאמרין
סוף של תפילין הלכה למטה מסיני וכחשב בכך גוף
קדושה כדאמרין פרה במה מרליקין גבי מן המותר
בפך ובפרק במה אפה יוצאה לעני לכפותם בבית
הכסא ואפילו הכי מכשר תנא קמא בלא עבוד לשם
זכך בעור תפילין של ראש בין בתפילין של יד דלא
מפליג ובפרק התכלת רב לא בעי ציפיות טויה ל

ק צ ב ומשפט העבור שפירטנו
למעלה כשנתן
את העורות לעבור סצריך לפרש לשם לכתוב
בהם דבר קדושה אך מסופק או כג במחשבה או
אס צריך דבור לומר בפירוש לעשות בהם דבר ק
קדושה איני כותב עורות אלו בעבור וכך בסעת
כתיבת תפילין או מזוזה או ספר תורה צריך שיאמר
בפירוש לשם תורת ישראל וקדושה איני כותב ואס
כך הוא סצריך דבור בפירוש בשביל כך לא יצטרך
לומר על כל אות ואות אלא בתלה יאמר שיכתוב
הכל לשמה כמשפטו וכך גביט סצריך לשמו אס לא
סג במחשבה אלא בדבור צריך שיאמר בפירוש ב

בכני עדים בתחילת כתיבה שיעמנו כולו לשמה
אבל גבי תרומה אינו צריך רק מחשבה כראיתא
פרק שלישי דטבעו וכדמוכח בירושלמי דאלס אינו
תורם מפני פאין יכול לברך ממע דאי לא משום
ברכה הוא תורם ספיר אף על פי דאינו מרבר וגבי
פגול צריך דבור בפירוש כדפיר' דבינו שלמה בריס
מכחות שפוחט על מנת לזרוק או להקטר חוץ לזמנו
וכן מוכח פרה תמיד כשחט דיקאמר
סגמר בלבו לערלים ולמזלי והוציא בפיו של ערלים
ולא הספיק לומר למולים עד סגמרה פחיתה לערלים
וקרי ליה לכולה פחטה בערלות דלא כתיבא בה
מולים אלמא מחשבת מולים לא כלום להכשיר עד
שיוציא בשפתי פיו והא דאמרין פרה אין מעמידין
ימול הרמאי ואל ימול כותי לפי שהוא מזהל לשם הר
גדיונים אלמא מילה שלא לשמה הויא פסולה
ואפילו הכי בגוי כשרה ואף על גב דהגוי ארעתא
דכפטיה עבד ומהאי טעמא פסול גוי לכתוב בט
סצריך לשמו פרה שלישי דגיטון פלמו רבינו הקדוש

דבעי פחורות אס גוי יכול להפחירן לברו כמו שאר
תיקוני עור או שמה כיון דבפרק במה מרליקין
אמרין רצועות פחורות הלכה למטה מסיני צריך
הפחורה לשמה ואסור בגוי כמו גבי ציפת דבעינן
טויה לשמה וגם צביע לשל פרה התכלת והמחמיר
תבא עליו ברכה:

כאן לשמו ויס מקיימין דברי רבינו שלמה דאף
על גב דרביא כבר כתל קמא דלא בעי עבוד לשמה
דלא גמר משמטין ממטמטין עבודה זרה ולהכי לא
גמר מעבלה ערופה כראיתא התם דהוי גוף הקדוש
ואס כן דווקא עור הבתים דהו משמטין לפרטיות
שבתוכן לא בעי עבוד לשם דהכי פליגי תנא קמא
ורבן שמעון בן גמליאל בברייתא דרשב' זהב אבל
לקף שכותבין בו הוי גוף הקדושה מוד דבעי עבוד
לשמה כראיתא בהנזקין ואינו כראה לרבינו דהא
בעור הבתים כתיב סוף והוי גוף קדוש כדאמרין
סוף של תפילין הלכה למטה מסיני וכחשב בכך גוף
קדושה כדאמרין פרה במה מרליקין גבי מן המותר
בפך ובפרק במה אפה יוצאה לעני לכפותם בבית
הכסא ואפילו הכי מכשר תנא קמא בלא עבוד לשם
זכך בעור תפילין של ראש בין בתפילין של יד דלא
מפליג ובפרק התכלת רב לא בעי ציפיות טויה ל

בכני עדים בתחילת כתיבה שיעמנו כולו לשמה
אבל גבי תרומה אינו צריך רק מחשבה כראיתא
פרק שלישי דטבעו וכדמוכח בירושלמי דאלס אינו
תורם מפני פאין יכול לברך ממע דאי לא משום
ברכה הוא תורם ספיר אף על פי דאינו מרבר וגבי
פגול צריך דבור בפירוש כדפיר' דבינו שלמה בריס
מכחות שפוחט על מנת לזרוק או להקטר חוץ לזמנו
וכן מוכח פרה תמיד כשחט דיקאמר
סגמר בלבו לערלים ולמזלי והוציא בפיו של ערלים
ולא הספיק לומר למולים עד סגמרה פחיתה לערלים
וקרי ליה לכולה פחטה בערלות דלא כתיבא בה
מולים אלמא מחשבת מולים לא כלום להכשיר עד
שיוציא בשפתי פיו והא דאמרין פרה אין מעמידין
ימול הרמאי ואל ימול כותי לפי שהוא מזהל לשם הר
גדיונים אלמא מילה שלא לשמה הויא פסולה
ואפילו הכי בגוי כשרה ואף על גב דהגוי ארעתא
דכפטיה עבד ומהאי טעמא פסול גוי לכתוב בט
סצריך לשמו פרה שלישי דגיטון פלמו רבינו הקדוש

כאן לשמו ויס מקיימין דברי רבינו שלמה דאף
על גב דרביא כבר כתל קמא דלא בעי עבוד לשמה
דלא גמר משמטין ממטמטין עבודה זרה ולהכי לא
גמר מעבלה ערופה כראיתא התם דהוי גוף הקדוש
ואס כן דווקא עור הבתים דהו משמטין לפרטיות
שבתוכן לא בעי עבוד לשם דהכי פליגי תנא קמא
ורבן שמעון בן גמליאל בברייתא דרשב' זהב אבל
לקף שכותבין בו הוי גוף הקדושה מוד דבעי עבוד
לשמה כראיתא בהנזקין ואינו כראה לרבינו דהא
בעור הבתים כתיב סוף והוי גוף קדוש כדאמרין
סוף של תפילין הלכה למטה מסיני וכחשב בכך גוף
קדושה כדאמרין פרה במה מרליקין גבי מן המותר
בפך ובפרק במה אפה יוצאה לעני לכפותם בבית
הכסא ואפילו הכי מכשר תנא קמא בלא עבוד לשם
זכך בעור תפילין של ראש בין בתפילין של יד דלא
מפליג ובפרק התכלת רב לא בעי ציפיות טויה ל

דבעי פחורות אס גוי יכול להפחירן לברו כמו שאר
תיקוני עור או שמה כיון דבפרק במה מרליקין
אמרין רצועות פחורות הלכה למטה מסיני צריך
הפחורה לשמה ואסור בגוי כמו גבי ציפת דבעינן
טויה לשמה וגם צביע לשל פרה התכלת והמחמיר
תבא עליו ברכה:

כאן לשמו ויס מקיימין דברי רבינו שלמה דאף
על גב דרביא כבר כתל קמא דלא בעי עבוד לשמה
דלא גמר משמטין ממטמטין עבודה זרה ולהכי לא
גמר מעבלה ערופה כראיתא התם דהוי גוף הקדוש
ואס כן דווקא עור הבתים דהו משמטין לפרטיות
שבתוכן לא בעי עבוד לשם דהכי פליגי תנא קמא
ורבן שמעון בן גמליאל בברייתא דרשב' זהב אבל
לקף שכותבין בו הוי גוף הקדושה מוד דבעי עבוד
לשמה כראיתא בהנזקין ואינו כראה לרבינו דהא
בעור הבתים כתיב סוף והוי גוף קדוש כדאמרין
סוף של תפילין הלכה למטה מסיני וכחשב בכך גוף
קדושה כדאמרין פרה במה מרליקין גבי מן המותר
בפך ובפרק במה אפה יוצאה לעני לכפותם בבית
הכסא ואפילו הכי מכשר תנא קמא בלא עבוד לשם
זכך בעור תפילין של ראש בין בתפילין של יד דלא
מפליג ובפרק התכלת רב לא בעי ציפיות טויה ל

דמילה

הלכות ספר תורה

דמילה סתמא לסמה קיימא עד שי עקרכה כמו ט
 טעוטה כותי ולכך כסרה בגוי דמוהל סתמא
 אבל בט אשה סתמא לאו לברש קיימא לכך צריך
 לפרש או לחשב לסמו וכי האי בולל מטי ריט זבחים
 מאי טכא זבחים דסתמא כפרים וגט סתמא פסול
 הלא תרזייהו סלא לסמן פסולין ומטני זבחים סתמן
 לסמן קיימי אבל אשה סתמא לברושין איכה עומרת
 וגבי פסולין ומזוזות וק"ל לכאורה היה נראה בהן
 כיון טעוטה העבוד כבר לסמה סאין צריך לעשות
 הכתיבה לסמה ואפילו המחשבה לא צרי דסתמייהו
 לסמן קיימי כל זמן שאינו עוקרן לסמן כמו זבחים
 מיהו לא דמי דזבח כיון שהקדש לעולה או לסלמים
 על כרחין בסתמא כמי לשמו קאי פאסור לסנתו ל
 לזבח אחר אבל העור והקלף טעברן לסם לכתוב
 בהן דבר קדושה אינו אסור לכתוב בו טטרי הדיונות
 או לעשות ממנו טלאי כדפרישית לעיל אבל מדקאמ'
 פרק הכיתוין אזכרות סלו לא כתבתים לסמן אם
 כן מטמע טצריך לפרש לשמו ולא כפי בסתמ' מדלא
 קאמר כתבתים סלא לסמן ו"ל סלא חטט לו לרהרן
 בלסון ויט להביא ראייה דסתמא כמי כסר דאמרינן
 פרק הסולח תפילין סכתבן מין גוי ועבר ואשה פ
 פסולי דכתיב וקשרתם וכתבתם מי טיטו בקמירה
 יטנו בכתיב והטתא תפוח לירצריך לפרש או לחטוב
 לשמו וגוי ארעתא דכפטיה קא עביד כמו טפסול ל
 לכתוב בט אבל אי סתמ' טרי לכתוב אתי טפיר רגוי
 כסר כמו מילה כדפריש' לעיל לכך צרי קרא לפסול
 מיהו יט לרחות דקרא אטורי לעבר ואשה דהא מין
 קתני בהדייהו והתם קאמר דתם כתיבת מין לעז
 ולמן לא איצטריך קרא ועל כרחין סתמא אי מועיל
 מדתני התם על הסולח סהתיר רטבב ליקח כפרים
 סכתבן גוי וצריך עבוד לסמה בעי כתיבה לסמה
 לא בעי ואי סתמא כסרין לכתוב אם כן מאי פריך
 ודאי כסרין בגוי כמו מילה לכך טוב וככון לפרש ב
 בכתיב הקדש בתחלת כתיבתן ולומר טיכתוב הכל
 לסם תורת ישראל ולסם תפילין ומזוזות והאזכרות
 יכתוב לסם קדושה :

תכן פרק בתרא דמגילה כתבה על הדיפתר פסולה
 ותכן כמי פרק היה מביא איך כותבי פרשת טוטה לא
 על הלוח ולא הכייר ולא על הדיפתרא טכ בספר כל
 טכן סת סתקרא ספר בהרב מקומות ובמס' סופרים
 כמי אמרינן גבי ספר תורה איך כותבין לא על כיייר
 לא על דיפתרא ובפרק המוציא כמי תניא כתבה על
 הכייר ועל המטלית פסולה ומוקי לה בסת' והה כמי
 על הדפתרא דטעמא חד איכא בהו דבעינן ספר איך
 מטוס דילפי' כתיבה כתיבה מוכתב האלות בספר
 או מוציא כותב על הספר ובריו ורייקינן מיכה התם
 דקרא כפרים לא בעינן דיו מייתי דמייחי מינה ראייה
 דכפרים הכתובים בסם ובסיקרא מזילין מפני ה
 הדליקה לפי סכתובין כהוגן סלא בריו והוא הדין
 דכירוק מינה דספרי' לא מקרו ספר כי אם מגילה אם
 כן כסרי' על דיפתרא אטב ראינו ספר ומגלה דבעיא
 ספר דיו לא ליהוי טעמא מטוס ספר ולא מטוס כ
 כתיבה דאם כן טאר כפרים כמי אלא מטוס דכתיב
 ככתבם וכלסונם ורגילין היו לכתוב על הספר ובריו
 דמאי טעמא פסל מגילה טאיכה כתובה אטוריית
 פרק קמא דמגילה מטוס דכתיב ככתבם וכלסונם
 ואם כן הך ברייתא דמכסרא כל כסרי' חוץ ממגלה
 על דפתרא פליגא על כל הברייתות שהבאתי לעיל
 דפסלי דיפתר וגם על הא דתניא פרק הבול עשאה
 כסירה או עשה הסירה כמותה או סכתב סלא בריו
 או כתב אזכרות סלו בזהב יבכזוהך ברייתא לא מ
 מיירא במגלה דאזכרות במגילה ל"כ ועוד דבהריא
 מוקי לה פרק הקומץ רבא בספר תורה אלמא צריך
 דיו בספר תורה ובברייתא דכל כתיבי לא מצרכא
 דיו אלא במגלה והסתא מכא לץ להקל לכתוב על
 הדפתר על סמך ברייתא דכל כתיבי וקא טבקי' כל
 הני ברייתות ומטניות דפסלי ועוד דאין הלכה
 כברייתא דכל כתיבי דאמר כפרים נכתבים בכל ל
 לסון חוץ ממגילה גרידא ובפרק קמא דמגילה
 פסקינן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר ס
 כפרים לא הותרו לכתב אלא יוכית או אטוריית ר
 דכתיב יפת אלקים ליפת וטכון באהלי טס
 ויפויפיתו סל יפת דהיינו לסון ויך יסכח באהלי טס
 ועוד דעל כרחינו צריך לתרץ ההיא דכל כתיבי
 דאכסרה כל כפרים חוץ ממגילה סלא בספר כגון
 כייר ודיפתרא וגם סלא בריו דלא תקיטעיל ההיא
 דפרק הבונה דפסל ספר תורה סלא בריו ובפרק
 המוציא תפלו' ובמסכת סופרי' פסיל דפתרא לספר

קנז משפט

קלפים ועל קלפים טאינן
 מעובדים בעפצי' אם כן
 מיקרו דיפתרא כדאמ' פרק המוציא ויך וטב דמגלה
 וטב דגיטין דיפתר דהיינו דמליח וקמיה ולא אפיין
 וקטיא לרבינו יעקב אם כן הייך כותבין על קלפים
 טלנו טאינן מעופצין לא ספר תורה ולא מגילה דהא

הלכות ספר תורה

לספר תורה דאין לומר דפליגא דאס כן היכו מיייתי ראה מינה דמצלין ופירש התם הרב רבי יוסף בר רבי מסה דמיירא בסאר ספרי חוץ מספר תורה והארלא כויל ספר תורה עם מגילה מסום דמגילה זריכה ליכתב אשורית וספר תור נכתב בכל לשון זה אינו נראה דהא רב אשי גופיה דמיייתי ברייתא פרק כל כתבי וסובר פקמיא דמגילה דסאר ספרי כמי פסולי על דפתרא וסלא בריו דמוקי מתני דמסכ ירי דקתני מקרא סכתבו תרבוט אינו מטמא את הדי עד סכתבו אשורית על הספ ובריו דמוקי לה רב אשי בסאר ספרים דר יהוד דאמר לא הותר לי לכתב ויונית אלא ספר תורה מסום מעשה רתלמי המלך אבל סאר ספרים בעינן על הספר ובריו לאפוקי כתב דרפתרא וגם כריך דיו ולא אסכחן תנא דפליג על רבי יהודה מספר ודיו כי אס מספר תור דשרו רבנן בכל לשון לכך נראה למורי רבינו יצחק בר ר' שמו דההיא דכל כתבי לא מיירא אלא לענין להציל מן הדליק כי מי אינס כתובי בתקנן על הספר ובריו ומסום אזכרו שבהן אבל מגילה דלית אזכרות אין מצילן בטבת מפני הדליקה אס אינה כתקה דעל זה מיייתי לה התם להצילה מפני הדליקה אבל לעולם אין קורין להם עד סכתבו על הספר ובריו ואינן מטמאין הדיס ויגזוו ותרע לך דהא רב אשי מיייתי לה פרק כל כתבי דאיכא חלוק בין מגילה וסאר ספרים מכתב אשורית וספר וריו אס כן ידע לההיא ברייתא ואס כן פרק קמא דמגילה כי פריך ממתני דהתם דספרי נכתבי בכל לשון על אידך דאינו מטמא הדיס עד סכתבו אשורית על הספר ובריו ומוקי לה רב אשי בסאר ספרים ורבי יהודה היא אמאי לא אוקמה במגילה דווקא כדמסני רב פפא התם וכדמוכחא ברייתא דכל כתבי דמיייתי רב אשי גופיה אלא ודאי היא ברייתא דכל כתבי לא מיירא אלא להציל מפני הדליקה בטבת נחזור לענין ראשון שאנו כותבין ספר תור ומגילה על קלפי סלנו ואינן מעופצין וברייתות ומסניות פסלי דפתרא דהיינו לא עפינן כרפריטית לעיל ורב האי גאון ורבי חננל פסק מסמו דבעינן לספר תור קלפים עבודי בעפצי כדמפורם בערוך בערך דוכסוסטום ואומר רבינו יעקב שתקון סלנו סנותנין סיד ומוריים לשרו הקלפי טוב הוא כעבוד העפצים סלהס וראה לדבר סבימי התכאים כמי כותבין ספר תורה בקלפים שאינן עפוזי דאמרינן

בהקומץ רבא קרע הכא בפתים יתפור בטלם אל יתפור לא שאנו אלא כהדתא אבל בעתיקתא לית לן בה וקאמר לא חדתתא ועתיקתא ממם אלא הא באפיזן הא בלא עפיזן וההיא מיירא בעבוד טוב כמו סלנו דלא מייקיתו דפתרא:

קצר פרק המוציא יין תנא רבי

מנסה כתב על הגויל על הקלף על הדוכסוסטום כסר ומוקי לה בספר תור ותניא פרק הקומץ רבה הלכה למסה מסיני תפילין על הקלף מזוז על הדוכסוסטום קלף במקו בסר דוכסוסטום במקום טעיר ותניא התם סינה בזה ובה פסול ומוקי לה הת בתפילי דסנוי פוסל בהן אבל מזוזה כסרה לכתוב על סתיהן וכפ מפרס במסקנא פרק המוציא שמע מינה מהני דספר תורה כסר לכתוב על הגויל או על הקלף או על הדוכסוסטום ושלשתן יהיו מעופצין שלא יהא קרוי דפתרא או יהיה בעבוד טוב כמו סלנו ומזוזה פטר על הדוכסוסטו בתחלה או על הקלף כדיעבר אבל תפילין אינן כסרים כי אס על הקלף לבריו וגויל כקרא אותו שלא כטל רק הטיער אבל לא כתקן לצד כסר כמו גבי אבני דאמרי גויל אבני דלא מספויין וכותבין עליו לצד טיע' טטוב יותר לכתו דלצד כסר אינו מתוקן כלל ואז כטקולפי אותו לב אותו סלצד טיער כקרא קלף וכותבין בו בצד טקלף סזהו לצד הכסר שהוא לבן וטוב יותר לכתוב והקליפה סלצד כסר כקרא דוכסוסטום דרך הוא מקום כמו דרך פלן סוסטום הו לשון בסר כלסון יוני וכותבין בו לצד הטיער סזהו למקו סכקלף וטוב יותר זה הכלל לסניה כותבין במקו טהס מחוברי זה לזה והיינו דקתני לעיל קלף כותבין במקום בסר דוכסוסטום כותבין במקו טיער סזהו סניהם למקו חבורן כך פירש רב האי גאון פי סל קלף דוכסוסטום ומקום כתיבתן ואמס רבינו יעקב פירש דקלפים סלנו יש להם דין קלף לפי סמתקנן אותם אל צר בסר וקולפינן סס ונשאר אותה סל צר טיער ואס כן כריך לכתו בקלפינן סלנו ספר תורה תפילין ומזוזות לצד לבן סזהו לצד בסר כריך קלף וסס הוא טוב יותר וכאה וגם אינו יכול להזדויק כמו לצד סחורי ויס אומרים דקלפים סלנו יש להם דין דוכסוסטום לפי סלאחר שהסירו הטיע' עדי ומתקני אותו וגוררי אותו קליפות בתער לצד הסחור ונשאר אותו סלצד בסר הנקר דוכסוסטום ואס כן מן הדין יש לכתוב

הלכות ספר תורה

לכתוב בהן לצד השחור דהיינו לצד השער כדין דוכסוסטוס וקפה לרבריהם. אם כן תפילין היאך כותבין על קלפיש שלנו הנקראים דוכסוסטוס. הלא תפילין על קלף דוק' כדפרי לעיל. ואם פינה פסול. ויש שקולפין העור לנשים בתחלה. ובקליפה שלצד שיער כותבי התפילין לצד בסר. לצד הלבץ לאפוקי כפשוטו מפלוגת ומספיקא. ובספר תור ובמזוז' אין להקפיד שהרי כשרים הם על שניהם בין לצד שיער בין לצד בסר. והאדוקי שניהם בזה ובזה פסול מירא רווקא בתפילין. ואף על גב שאינן בקיאיין עתה להקלוטו לנשים שהיו שני קליפות עבות וראויין לכתוב בהן זו כדין קלף זהו כדין דוכסוסטוס אלא אחת היא עבה וראויה לכתוב בה ואחת דקה ואינה ראויה לכתוב. מכל מקום אותה עבה וראויה לכתוב אם היא לצד שיער נקראת קלף וכותבין בה לצד החתוך שהוא לצד בסר. ואם אותה שהיא עבה לצד בסר נקראת דוכסוסטוס כיון שהסורה קליפה דקה שעליה וכותבין בה לצד החתוך שהוא לצד שיער.

קצה משפט

הדיו רתניא הבול. או אם כת' שלא בדיו יגמנו ומקוין לה פרח הקומץ רבה בספר תורה אומר רבינו תם כיון דספר תורה בעידיו אם כן דיו של עפכים חקור לכתוב ממנו כספר תורה דהא אינו קרוי דיו מדרתנן בגיטין. בסר פני. בכל כותבין הגט בדיו ובגמ' תני רבי חייה כתבו במי טריא ואפכא כשרי משמע שרבי חייה בא להוסיף על משכתינו. אלמא מאי אפכא אינו דיו. ועוד קאמר התם עדים שאינן יודעין לחתום כותבין להם במי מילין. ופריך. והא תני' חייה כתבו במי אפכא כשר ולא פריך ממתני' דכותבין בדיו. ועוד דפרק כל היר פלי קורטא דדיוטא. וזה שייך בדיו שלנו שה' יבש וקשה. אבל דיו של עפכים לעולם לח. ולא שייך ביה למימר פלי קורטא ובפרק במה מדליקין אמרינן כל השרפים יפין לדיו ושרף כסף יפה מכולן. ואומר רבינו יעקב דשרף הוא לחלוטית כמו ירק מר יש לו שרף בפרק כל טעה. וכמו זו שרפה מכזיר דפרק כל היר זהו לחלוטית רמיה וזה שייך בדיו שלנו ששורין קליטו של עץ כסף שקורין פרוכליר או של עץ אחר במים על האש וסולקין אותן עם והלחלוטית מהקליפות יוצ' במי' והם אחרי כן נקראין אותן המי' ומתייבשין עד שנעשים דיו. ולא כאותן שמפרשים דשרף זה

גומא שנטוץ מן האילין וכותן אותו תוך הדיו. דאם כן היה לו לומר קומא כדתנן בכל כותבין בקומוס. מאי קומוס קומא. ועוד דאמרינן פרח קמא דשבת אין שורין דיו ומכין. מאי תבא כתיבת מים לדיו זהו שרייתו משמע שקורס כתיבת מים הוא קרוי דת. ואין זה בשל עפכים כי אם בדיו שלנו שהוא יבש וכותבין עמו מים לאחר כן לעשותו לח. והכי מפרש רבינו יעקב גבי הלוקח יין לתת לתוך לאותיות דהו' מקרי אלכותית קורס כתיבת יין לתוכו רבינו תם נקביתוס. אומר רבינו יעקב אינו ארמאנט. ואם כן תפילו למאן דאשר פך דערובין לתתו תוך הדיו הקביתוס מור' הוא דארמנט מותר לתתו בתוך הדיו תדע דבפך דגמ' תנן כתבו בדיו בקנקתו ובגמ' קאמר מאי הקנקתוס חרתא דאושכפי. ובברייתא קתיי כתבו בסחור בסיחור. ומסתמא ברייתא לאושכפי על כל הכך דמתני' אחיא. אכ' שיחור אינו חרתא דאושכפי כמו שפירש רבינו שלמה לא שיחור זהו ארמנטא. אבל הקנקתוס זהו קרקע ויוקא. בלע' ויריאולה. והאמס קרקע זו לא נמצאת ביה ואושכפי שבמלכות זו. ובפר' כל היר פחור כחרת. ומפרש בגמ' חרת' דאושכפי. והלא קרקע ויריאולה אינה פחורה הלא מאירה כזכוכית.

פסק

ועתה אפרש בקוצר בלא ראיות למען ירוץ קורא בו. הרי פירשו שצריך לכתו ספר תורה תפילין ומזוזת על עור בהמה טהורה או חיה טהורה דכתיב למען תהיה תורת יי' בפרך מן המותר לפוך. כדאיתא פרח שמנה שרכים ויש מסכת סופרי' בין על שחוטות בין על כבלו כדאיתא התם. והוא הדין עור הבתים. וגם הרטעו' כריכין להיות מעור בהמה טהורה או חיה טהורה כדאיתא פרח במה מדליקין. וצריך עבוד לשמה כדאיתא פ' הכזקין. גוילין שלנו לא עבדתיים לשמן ופסלכסו רבי אבהו. וגם רבא דאמר הזמנה לאו מלתא היא פרח כגמר הדין סבר כרבן שמעון בן גמליאל דאמ' עד שיעבדס לשמן לפי רבי' תם ופירש רבינו חננאל. אבל תקון הקלף ולשרטטו' אין צריך לשמן ויכול הגוי לעשות. והוא הדין עור הבתי' של תפילין והרצועות צריך עבוד לשמן. דעל עור הבתי' איידי רבן שמעון בן גמליאל גבי כפן זהב. והרצועות מצריכות להיות פחור' כדרך הישראל להסחירן לשם קדושה ואין להסחירן על ידי גוי כמו גבי כתיבת טויה לשמה וכביעה לשמה כשמואל דפרק התכל' דהלכה

הלכות ספר תורה

הלכה כמותה כיון דתלמודא קאמר סבר כרבין
 שמעון בן גמליאל דקא מצריך עבוד לטמה בעור
 הציתים של תפילין פרק התכלת כסנותנין אותן
 בעבוד צריך שיאמר בפירוש סנותנין לעבד לצורך
 לעשות בהם דבר קדושה וכן כשכות ספר תורה
 תפילין ומזוזות צריך שיאמר בתחלת הכתיב שיכתוב
 הכל לשם תורת ישראל והאזכרו לשם קדוש כי שמה לא
 קני במחשבה וכן גט צריך שיפרש בתחילה בפני
 עדי שכותבו לשם האיש ולשם האש לגרש והקלפי
 עלנו שאינן עבדים בעפדים כשרין לכתוב עליהן
 ספר תורה תפילין ומזוזות ומגילה ואף על גב דתנן
 פרק שני דמגילה דפסולה על הדפתרא וכן פרשת
 קוטה משום דכתיב ספר ודפתרא מפרש פרק
 המוציא ופרק שני דמגילה דהיינו לא עפיץ וכל ספן
 ספר תורה דמקרי ספר ברוב מקומות או מגזירה
 שיה דכתיבה כתיב מאני כותב על הספר ובריו
 דמהאי טעמא מצרכינן דיו בפרק שני דמגילה והוא
 הדין דעביר גזרה שיה מכתובה כתיבה לגבי ספר
 תורה תפילין ומזוזות להצריך כתיבה על הספר ולא
 על דפתרא מאני כותב על הספר ובריו מכל מקום
 קלפי עלנו בעבוד טוב שריית מ' וסיד ומלא וחשוב
 כעביר עפדי ובימי התבא' כמי מצינו שהיו כותבין
 סת על קלפים שאינן עפודים כדאמרינן פרק
 הקומץ רבה ג' ב' ספר תורה הא דאינן הא דלא
 אפינן והיה אותו עבוד טוב כמו על ידי עפדים
 בעבוד עלנו ומפטט ספר תורה לכתוב על גויל
 עור שהוסד השער ונתקן סם אבל לצד הבשר
 לא נתקן כלל וכותבין לצד שיער או על הקלף שזהו
 הקליף של שיער וכותבין בה לכתחלה לצד של שיער
 סנתקן עם וכותב סם לצד השחור ואם טינה כשר
 ומזוז' שכותבין לכתחלה על צד של דוכסוסטום לצד
 שיער ואם טינה לצד בשר או על קלף לצד שיער או
 לצד בשר כשרה אבל תפילין אינם כשרים כי אם
 הכתובין על הקלף לצד בשר לצד לבן ואם טינה
 פסול בכל ענין כדאיתא פ' הקומץ רבה וקלפים
 עלנו יש להם דין קלף לפי שמתקני אותו לצד בשר
 ובשאר הקליפה של צד שיער ואם כן צריך לכתוב
 בהם תפילין לצד הבשר לצד לבן וכן ספר תורה
 ומזוזות צריך לכתוב לכתחלה למטה לצד הלבן לצד
 בשר כדריקלף דאי קלפים עלנו יש לנו בהן דין של
 דוכסוסטום משום שלאחר שהוסד השער עדיין ג'
 גורדין אותה בתער לצד השחור וכשאר הקליפה

סלצר בשר הנקראת דוכסוסטום ויש לכתוב בהן
 ספר תורה ומזוזות לכתחלה למטה לצד השער לצד
 השחור אם כן בקלפים עלנו היאך כותבין בהן
 תפילין הלא דינן על הקלף ואם טינה פסל וספר
 תורה צריך לכותבו בדיו כדאיתא פרק הבונה שלא
 בדיו יבנו ופ' הקומץ רבה מוקילה בספר תורה
 אם כן צריך לכותבו בדיו שאינו של עפדים שאותו
 אינו קרוי דיו כמו שהוכחתי לעיל כי אם בדיו שלנו
 ששמין קליפות עץ במים על האש וסולקיין אותן סם
 והמים ההם הם קולטין לחלוחית של הקליפות ואז
 המים משחירין וגם מתייבסין לאחר זמן ומותר
 לתת ארמאנט לתוך הדיו להסחירו לכתוב ספר תור'
 תפילין ומזוזות דאין זה הקכתוס דפליגי ביה תנאי
 בערובין אם אסור לתתו בדיו אם לא סליף הפסק
 דרך קצרה והראיות כתובו ומפורטו לעי' באר'כות
 ק"ו משפט שרטוט ספרים פרק הקומץ
 רבה ופרק שני דמגילה אמרינן

הלכה למטה מסיני מזוזת צריכה שרטוט ותפילין
 אינן צריכין שרטוט וכתבות שלא מן הכתב
 מאי טעמא הכי מברס גריסן ואם תאמר הא
 אמרינן ריש גמין סתים כותבין בלא שרטוט שלם
 איך כותבין פירש רבינו יעקב היינו שטה עליונה
 או לכל היותר בגליון מארב' צדין שרטוט ובאמצע
 יכתוב הרבה סורות בלא שרטוט וכן יעשה
 תפילין אבל במזוז' צריך שרטוט בין שטה לשטה
 והא דאמרינן פליגי פרק קמא דמגילה דברי שלום
 ואמת צריכ' שרטוט כאמתה של תורה לא כפי' רבינו
 שלמה שקורא אמתה של תורה אל ספר תורה הא לא
 עדיפא ספר תורה מתפילין אלא למזוזת קורא
 אותה אמתה של תור' לפי שיש בה קבלה עול מלכות
 שמים בפרשה ראשונה ואמנם בסת שיש בו סור'
 הרבה וקורין בו תמיד כוון לשרטט אף בין שטה
 לשטה לפי שאינה יותר לכותבו ביושר וקורא אינו בו
 זה אליו ואינהו התבאה לפניו במצות אבל תפילין
 שאי' בהן כי אם מעט סור' וגם מכוס' הפרשו' בעור
 הבתים לא שייך לומר התבאה לפניו מגולין
 ואין טוב לשרטוט ואדרבא המשרטט אותם נקרא
 הדיוט כדאמ' בירושלמי פ' דסבת ופרק היה קורא
 ר' שמאל' בר' יצחק הוא אכיל שמע קל בלתיא וקם
 לכלווי' אל רב מיישא לא כן אלפן ר' אם התחילו אין
 מכסיקין וכל הסטומן הדבר ועושהו נקרא הדיוט
 ואכ' הה בתפילין דלא שייך לומר התבאה לפניו ב'
 בשרטוט סת יב ב 11

הלכות ספר תורה

בשרטוט שהיה נקרא הדיוט אט משרטטין כך פירש רבי יעקב. אמנם מורכב פירש דכאמתה סלתור היינו סת' כפי רבי שלמי. דבורו איכא כאמר כאן דבריו שלום ואמת וכאמר להלן אמת קנה ואל תמכור. מה להלן כריכ' שרטוט. אף מגילה כן ומה להלן כתבה לידרם אף מגילה כן. משמע דבתורה מסתעי. מראיותיה קרא דאמר דאמת קנה מרחא' מה להלן כיתנה לידרם. אלמא סת' כריכה שרטוט אף בין שיטה לשיטה. דאלו לשיטה עליונה לא אכטריך למגמר מעלמא. ובמס' סופר' כמי אמרינן גבי סת' מסרגלין בקנה. כתב ריעה שאינה מ מסורגת לפסולה. ורוחק לומר דמיירי בשיטה עליונה דווקא. וגם תפילין לא מקרי הדיוט אם משרטטין כיון שעושה הפרטוטין כרי לכתוב ביוסר שלא בעוקס ויפ' בין שיטה לשיטה כמלא שיטה ולא משום חומר אע"פ דבר שלא יכול לבא לדוי איכור. והא דאמרין פ' הקומץ רב' סת' סבלה ותפילין סבלו איז עוסין מהם מזוזה לפי שאין מורידין מקרוסה חמורה לקרוסה קלה. ופריך הא מורידין עוסין הא מזוזה בעי שרטוט. ומשכי תכאוי היא ממזוזה. אית דאמרי דלא בעי שרטוט ואמאי לא משכי בשרטוט התפילין. ולפי רבי יעקב כיון וז' כיון רמסכח תכאוי ממזוזה מייית להו. והא דאמרין התם פ' הקומץ רבה כתבה אגרת למזוזה פסולה. אתיא כתיבה כתיבה מקפרי. ופיר' כתבה אגרת בלא שרטוט אתיא גזירה שוה מוכתב לה ספר כריתות או מכתוב זאת זכרון בספר. נראה סוכר הג' און דכל מקום שכתב בעי שרטוט ולכך בעי סת' וגט שרטוט. וקשה. דלעיל אמרין התם דשרטוט מזוזה הלכה למשה מסיני. ועוד למה לן למילף במגילה שרטוט מדברי שלום ואמת. ותפוק לידכת' ספר. לכך נר' לשון סני. כתב אגרת בלא דקרוק חסרות ויתירות. ומה שכתבתי לעיל דאיכא ריש גטי' שתיים כותבין שלם אין כותבין בלא שרטוט. אע"פ כן נר' דמותר לכתוב באגרת ששלוח אדם לחברו שלום פסוק בלא שרטוט כיון שלא כתבו לשום דרשא כמו ויתנו את הילך בזונה דריש מסכת גטי' מיהו בירושלמי איכא במגילה רפלא רבי פלוני אחריתך מאד יסגא ולא רצה לכתוב בלא שרטוט בכתבו ואחריתך מאד יסגא. פנינו במסכת סופרים ובירושלמי פ' הקומץ רב' מגילה מסרגלין בקנה. סמעתי משמו של רבי יוחנן בר' שמואל לאו דווקא

בקה הוא הדין בכסין לא לאפוקי עופרת ומטבע שהשרטוט צובע ממתכו. פ' הקומץ רבה עושה ארס לסת' יריע' בת שלם רפין ולא יותר משמנה רפין. ושיעור רוחב הרף שלשה למשפחותיכם בשיטה אחת ובסוף הספר אפי' פסוק אחד ברף אחד. פירות רבי יעקב שלשה למשפחותיכם היינו מכתובה דקה. אבל מכתובה גסה הכל לפי הכוונ. שלא יהו עיניו פוטטות. שהרי פירוש הג' און שלשה למשפחותיכם שיעור טפח ואי עבד' תיבה גסה היו יותר מטפח. וארכו של סת' יס' כמו ארכו של לוחות פטה טפחים וכל זה למזוזה ולא לעכב. כל זה פירש בתקון שלוי. ושיעור הג' ליון מלמטה טפח ומלמעלה שלשה אכבע' בין רף לרף רחב פתי אכבעות. ובין פטה לסת' כמלא שיטה ובין תיבה לתיבה כמלא אות קטנה. ובין אות לאות כמלא חוט השערה. ואם נדרמנה לו תיבה בת חמש אותיות בסוף השיטה לא יהא כותב חוץ לרף שלם אותיות כי אם הסתים חוץ לרף והשלם בתוך הרף. ואם נדרמנה לו תיבה בת פתי אותיות אל יכתבה חוץ לרף כי אם בתחלת השיטה. פירוש רבי יעקב כזמין עם בסוף השיטה לא יכתוב חוץ לג' ליון אפילו אות אחת. ומכיון שטין פל עמוד און פסיים און ארבעים ושמה'. אבל רף אחרון של וזאת הברכה אפי' פסוק אחד ברף אחד. לעיני כל ישראל בסוף הרף בשיטה אחרונה. רב אפי' אמר באמצע השיטה דווקא. ורובין אמרי אף באמצע השיטה איתמר. כל זה בהקומץ רבה. קצת ויערך פנינו התם ער כאן ער וימת משה הקב"ה אומר ומטה אול וכותב ויפ' פנים שאין כתוב רק ומטה כותב. אבל לפי הספרים רגרי. ומטה אומר. כריך למהר שלא יהא אחר מקרה אותו והוא כותב על פיו ער שיחזור הוא ויקרא אחריו בפיו כדקאמר ומטה אול וכותב. וכן לתפילין ומזוזו. וכל המחמיר תבא עליו ברכה. קצת משפט הפס' אס דלגו באיזה מקו' יכתבו. תניא פ' הקומץ רבה הטוע' בשם גורר את שכתב ותולה שכנגד וכותב השם של הגרר דברי רבי יהודה פירוש גרור החול שכתב במקום שהיה לו לכתוב בו הפס' ויתלכו. ויכתבו בין הפס' וזאת שם מדינב יכתוב על מקום הגרר. רבי יוסי אומר אף תולין

תולין

הלכות ספר תורה

הסם ותולה החול יי' ציורא חמר רב הכנאל בסם
 רב חמר כגון אנוי ואלהיכם מותר ומבעיא ליה
 למה מפני שהן סלם תיבות או מפני שיש בהם חול
 מה נפיק מביניהון ואלהים ה' מאן דחל מפני שהן
 פלטה תיבות הא כמי' ג' תיבות מאן דחל מפני שיש
 בהן חול אפ' לתלותן שאי' כאן חול הדין לך דמוחק
 מותר תולה אסור וזהו דלא כפי רבינו יעקב
 ואם כן גרסינן אף גבי תולין ובתר הכי גרסינן
 מוחק בלא אף אלא רווקא ולא תולין ואי גרסינן
 אף גבי מוחק יס' לומר דקאי אדרבי יהודה גורר כ
 כשהיה יבם וזה מוסקי' אף מוחק בעורו לה' ואם
 תקמי דרב הכנאל חמר רב בירושלמי הלכה מוחק
 ובשמעתין קאמר הלכה תולין יס' לומר דהכי
 קאמ' בירוש' הלכה מוחק ממי הוי מצוה מן המוכח
 כמו גורר כשהוא יבם והכא קאמר דבריעבר הוי
 ספיר בתולין ואין צריך לגנוז היריעה מכל מקום
 קטנה דאמר' במסכת סופרים טעה במס' יתלכו בין
 הטיטין דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר מוחק את
 פלפכו וכותב הסם על המחק ורבי יהודה אומר
 לעיל גורר ואם נאמר כפירוש רבינו תם דתולין
 עדיף מכלהו אתי ספיר דרבי יהודה אומר אחיה
 טירצה יעשה או תולין או גורר ורבי יוסי אומר
 תולין רווקא אבל יקשה מהירוטלמי דלעיל ויס'
 ליישב ההיא דמס' סופרים רבי יהודה אול' אף יתלכו
 אם ירצה אבל מצוה מן המוכח הוא גורר דעדיף
 רבי מאיר אומר מוחק רווקא ולא קאמר תולין ולא
 גרסינן אף במוחק כיון דהוא לא הזכיר התם גורר
 אבל בשמעתין גרסינן ספיר אף במוחק וקאמ' דמוחק
 ממי הוה ליה מצוה מן המוכח כמו גורר מרבי
 מאיר דאמ' התם מוחק ובשמעתין קאמר אין כותבין
 על המחק היינו לרבי שמעון בן אביי מרבי רבי
 מאיר מההיא דירושלמי איפ' להוסיף שהדינן של
 גורר תולין מוחק הוה כמו כן בכביאים ובפתיכים
 כמו בספר תורה דהא אל אלהים וכתוב בתולין
 ושמה זהו רווקא כשהן בגלין סקרושים יותר ולא
 כאותן שלנו ואפילו סמא בחומשים שלנו אין
 קפידא ואמנם כראיה כיון דלכבוד הסם הוא בכל
 מקום צריך לזהר והמחמיר תבא עליו ברכה:

פסק

הלכך אם טעה ודיג הסם טוב
 יותר לרור החול לאחר שיהיה
 יבם ויכתוב העל אותו הגרר ואת החול סמח
 וכתוב בין הטיטין גאת הסם לא וכתוב בין הטיטין

תולין הסם רבי יצחק אומר אף מוחק וכותב רבי
 יהוד' אומר למחר שיהיה יבם יגרור החול ויכתו' הסם
 על הגרר אבל כשהוא לח אל ימוחק החול
 לפי שהמחק יהא ניכר יותר מדאי ואין כבוד
 לכתוב הסם עליו ורבי יצחק אומר אף מוחק החול
 בפעורו לח ויתלה החול וכו' וכותב הסם על המחק
 דם סזורי' אומ' כל הסם כולו תולין ואי' תולין מקצתו
 רבי שמעון בן אלעזר אומר מסוס רבי מאיר אין א'
 כותבין הסם לא על המחק ולא על הגרר ואין תולין
 אותו אלא מקלק כל היריעה ובנוזה' אתמר רב
 הכנאל אומר רב הלכה תולין הסם רבה בר בר
 חנה אומר רב יצחק בר שמואל הלכה מוחק וכותב
 עולא אר' חייבא הלכה כר'ס סזורי' ולא עוד אלא למ'
 ספכה דם סזורי' הלכ' כמותי' צרי' לפרס דר'ס סזורי'
 בא לחלוק על ד' דאמר תולין ולא לפרס דבריו בא'
 דגרס' טעה את אחת בטם תלכה' דם סזורי' אומר
 כל הסם כולו תולין מקצתו אי' תולין אי גרסינן כר'
 יוסי אף תולין וכרבי יצחק אף מוחק משמע דגורר
 עדיף מכלהו ותולין גרע מיניה ומוחק בעורו
 לח גרע מכלהו כיון דגרסינן אף על רבי יוסי
 ועל רבי יצחק ואם תאמר לרבי יצחק למה יטרח
 למחק כיון שיוכל לתלותו וגם כיהוא כן עדיף טפי
 לרבי יצחק ויס' לומר דהכי קאמר אף מוחק חושב
 כמו תולין ואיזה טירצה יעשה לכאורה כראיה
 דהלכה דתולין כרפסית לעיל רב הכנאל אומר רב
 וכדאמר עולא הלכה כרבי שמעון סזורי' אף על
 גב דאין הלכ' כפיסקא דעולא במאי דאמ' כל מקום
 ספכה רבי שמעון סזורי' במסכתנו הלכה כמותו ד'
 דהא פלהי בהמה המקשה רב אשי דהוא בתראה
 סובר כרבי יוחנן דאמר הלכה כרבי שמעון סזורי'
 בהני' במסוכן ובתרומת מעטר של דמאי' ומוכח
 התם ולא במילי אחרוני' מכל מקום משמע הלכה
 דתולין כרפסית רב וגם רבינו יעקב פירס דאין
 כותבין הסם לא על המחק ולא על הגרר אבל תולין
 אותו משמע דלא גרסינן אף על רבי יוסי דאמר
 תולין אלא תולין רווקא ואם תאמר לרבי יהודה
 למה יטרח לגרור הלא קל יותר לתלו' וגם הוא עדיף
 טפי ויס' לומר דהכי קאמר אם ירצה יגרור ויכתוב
 הסם על הגרר רבי יוסי אומר תולין רווקא אמנם
 על כורחין תולין גרע אף ממוחק וכל שכן מגורר
 דאמרין בירושלמי פרק קמא דמגילה רבי צעירא
 רב הכנאל בסם רב אומר הלכה מוחק החול וכותב

הלכות ספר תולה

יבא לעשות פתוחה לא מקריא בהכי סדורה דהיינו דווקא כשהתחיל למטה כנגד מקום ההכח של פיטה שלמעלה ממנה זו דווקא נקראת סדורה פנראית הכל כתוב בפיטה אחת אבל אם אינו מתחיל לכתוב נגד ההכחה שלמעלה אלא מתחיל או קודם או אחרי כן אז נקראת ספיר פתוח וקשה דאמרינן בירושלמי פרק קמא רמב"ל שמואל בר סלית בשם רב אמר הלכה כדברי האומר מזוהה הערש פתוחה שאי זה מקומו פתוחה מראשה פתוחה מסופ פתוחה מכאן ומכאן הוי פתומה לא מפליג על סדור קדמוני שאומר חלק בראש פיטה אינו קרוי פתוחה כי אם בסופה ופליגא על מסכת סופרים שאמר בתחילת פיטה קרוי פתוח ולא בסוף ולא בירוש' קאמ' שפתוח קרוי חלק בתחלת פיטה או בסופה וגם פליגא ארבי יעקב שאומר כשהניח חלק בתחילת הפיטה וגם בסוף יבא ידי פתוח ובירוש' קאמ' פתוח מכאן ומכאן פתומ' אמר בלאו הכי קשה דרב ארבי דלא פרק הקומץ אמר רבי חלבו חזינא לרב הונא דקא עביד פרסות מזוזות פתומות ופריך רבי שמעון בן אלעזר אומר רבבי מאיר היה כותבה למזוזה על הדוכסוסטוס ועושה ריוח מלמעלה ועושה פרסותיה פתוחות ואמר רב הלכה כרבי שמעון בן אלעזר ומסני כי אמר רב הלכה כרס בן אלעזר דווקא תדע דהא איזיל בתר מהגרא והאידנא כגון עלמא בסתומות שמע מינה אריוח דווקא קאמר הלכה אבל פרסת מזוזה הויא פתומה ואילו בירושלמי קאמר רב הלכה כאומ' פרשה מזוזה הויא פתוחה ויט לפרס הכי רירושלמי אמר רב הלכה כדברי האומר מזוזה פרשה שלה פתוחה ואחרי כן מפרס לא פתוחה גמורה אמר רב דהא פתוחה מראשה הויא פתוחה גמורה וכף פתוחה בסופה הויא פתוחה גמורה אלא פתוח פירוש דקאמר רב במזוזה היינו כשמכאן ומכאן פתומה וכתובה אבל באמצע יט חלק והיינו כמי פתומות דקאמר רב פרק הקומץ וגם אחי ספיר דלעולם כשיט חלק בתחלת פיטה וגם בסופה נקראת פתוחה גמורה כדברי רבינו יעקב מנחותו כבוד והא דאמר ר' שמעון בן אלעזר פרק הקומץ רבי מאיר היה כותב על הדוכסוסטוס ואילו פרק המוציא יין קאמר רבי שמעון בן אלעזר רבי מאיר היה כותב על הקלף כריך לפרס אף על קלף קאמר כדריב טעמא מפני שמסתמרת אבל רביה הוי על דוכסוסטוס כדאמר' התם הלכ למשה מסיני תפילין

הפיטין דאסור לתלותו עד סיהו שלם תיבות ולכל הפחות אחת מהן חול כגון אנוי אלהיכם כדאיתא בירושלמי פרק קמא רמב"ל מיהו בדיעבד אם תלה את השם לחודיה ספירמי אבל אינו שמה כך מצוה מן המובחר כדפרישית לעיל דלא תקמי מדר' יהודה דפ' הקומץ לרב חננל אמר רב בירושלמי רמב"ל וכל הדינין הן בין בחומש בין בכביאי בין בכתובים דהא יי' אלהים יי' דמסקפא ליה בירושלמי אם מותר לתלות הונו בתילי אבל בתפילי ומזוזות אסור לתלות אפילו החול כדאמר' בירוש' פרק קמא רמב"ל תולין בספרים ואין תולין בתפילין ומזוזות ולא קא מפליג בין שם לחול:

ד משפט

פרס באיזה עניין קרויה פרשה פתוחה או פתומה או סדורה פירש רבינו יעקב זכרון לברכ. איזהו פרס פתוחה כל שכתו' מראש הפיט' או עד פלישתיה והניח ריוח עד סוף הפיטה בכדי שישם ג' תיבות מן ג' איתוי' דהיינו למספחותי' זו היא פר' פתוחה ואם כזמנה לו סלות הפסוק בסוף הפיטה פחות מ מכשעור יניח פיטה סנייה לה ויתחיל לכתוב פיטה פליט' ג' זו פתוח' אבל פתומ' כל שכתו' פיטה מכאן ומכאן והוא מניח באמצע חלק כדי לכתו' בו שם בן פתים אותיות או יותר וזו היא פתומ' סדורה כל שכתוב והולך הפיטה עד חזייה או עד פלישתיה ומניח הפיטה ומתחיל לכתוב הפיטה שלמעלה לה כנגד ההכחה של אות' פיטה עליון זו היא סדור' זה מצאתי בסדור קדמוני ובמסכת סופרים פנינו איתיה פתוחה כל שלא התחיל בראש פיטה ואיתיה פתומ' כל שהניח באמצע פיטה וכמה הניח בראש הפיטה ותהיה נקראת פתוח' כדי לכתו' שם של פלס' אותיו' וכמה יניח בסוף פיטה ותהיה נקראת פתומה כדי לכתו' שם של בן שלם אותיות גמ' כל הפרשה אל סוף הדף כריך לשייר פיטה אחת מלמעלה ואם שייר מלמעלה כדי לכתוב שם בן שלם אותיו' מתחיל מלמעלה בא ולמד מדברי פניהם והברייתא עיקר במה שהיא חולקת דקסבר תנא דברייתא בראש פיטה מקרי פתוח ולא בסוף פיט' מי' אם מניח חלק בסוף פיט' ובראש' לא גרע בהכי וסדר הקדמונים קבר כי בסוף פיטה מקרי פתוח ולא בראש הפיטה ואם הניח בתחלת פיטה ובסוף פיטה לא גרע וכא די פניהם עד כאן לשון רבינו תם מה ספיר רבינו שלמ' דכשהניח לו חלק בסוף פיטה וכתחילת פיטה

הלכות ספר תורה

תפילין על הקלף מזוזה על הדוכסוסטוס • אבל
 לכתוב למימר תרי ר' שמעון בן אלעזר הווי רחא פלתי
 מרובה גבי מכרה חוץ מבזותי פריך מדרבי שמעון
 בן אלעזר ארבי שמעון בן אלעזר • ומסני תכאי
 היא • ולא מסני תרי הווי הפתח אסיקנן דקא כהני
 עלמא במזוזה פרשויתיה סתומו וגם רב אזל בתר
 מכהגא • וגם רב הוכא עבר להו סתומות • וכן אמר
 רב כחמון בר יצחק פ' הקומץ מזהו לעשותן סתומו
 וקפסא למכה סלנו פלנו מניחין חלק בתחלת סטה
 לפני והיה אם שמוע והיינו פתוח ושמי איז בה חלק
 שיעור לכתוב סם בן שלם אותיות • אי כמי ים חלק
 הרבה לפני והיה אם שמוע • וכמו כן ים חלק בסוף
 ובסעריך טל פרסת שמוע • אם כן הווי ליה פתוחה
 מכאן ומכאן דקאמר בירושלמי דהווי סתומו • מיהו
 פירשתי לעיל בה פ' אחר כי הוכי דלא תקשי דרב
 אדרב • אמר רבא

רב פרק

השותפי בסופו תכיא כל הספרים
 כגללין לתחילתן וק'ת לאמצעיתו
 כגלל ועוטה לו סני עמודי אולך ואילך • וקפסא דלעיל
 תכיא וחכמים אומרים עוטה לספר בתחלתו כרי
 לבול עמוד וסופו כרי לבול היקף אמא כגללין בסוף
 ובבריית' סנייה קתני כגללין לתחילתן • וכן אמרינן
 בתר הכי ספר עזרא לתחילתו כגלל • אלמא ס'ת
 סאיך קודין בו ברצולות כגלל לתחלתו • וכן אמרינן
 פרק הקומץ רבה מזוזה כורכה מאחד כלפי שמוע •
 וכן אמרינן במסכת ידים ג' ליון פיש בספר שלמעלה
 ושלמטה שבתחלה ושבסוף מטמא את הידים • רבי
 יהודה אומר שבסוף איז מטמא עד שיעשה לו עמוד
 אלמא מרעמא הווי בסוף • אם כן ההיקף הווי בתחלה
 לכך כראה למורי רבינו לברוח אפכא בתחלתו כרי
 לבול היקף ובסופו כרי לבול עמוד • א"כ במגילה פיש
 לה דין ספרים ים לה להיות עמוד אחד בסוף • וכרי
 היקף בתחלה בלא עמוד • ולספר תורה סרביילין
 לקרו' בו כגלל לאמצעיתו זהו במקום פיש לו לקרות
 השבוע בפרשה ועוטה לו סני עמודים • והא דתכיא
 בתוספתא הגליון שבתחלת ספר וכרי היקף מטמא
 את הידים • משמע סגליון בתחלה והיקף בסוף • לא
 היא לא הכל מיירי בתחלה • והגליון שבתחלה היינו
 סתי אכבעות בתחלת יריעה כסעור סביך דף לרף
 ויש מפרשי' כי ספרים כגללין לתחלתן • היינו כי איז
 חומס עמהם • אבל כשיס חומס עמהם כגללין לסוף
 וכרי היקף חלק הווי בסוף אבל בתחלה לא • דאם כן
 יהו סאר ספרים גנוזים בתוך החומס • והאז יהא
 החומס תשמיש להם שמכסה אותם וליתא דאמרינן
 התם תחלת הספר וסופו כרי לבול • ומפרס תלמודא
 לכרדין תחלתו טל ספר כרי לבול עמוד וסופו כרי
 לבול היקף • והפתח כיון דליכא בלא ספר אחר איז
 אפכא מבעי ליה תחלתו כרי לבול היקף וסופו כרי
 לבול עמוד •

רב משפט

לתכור ס'ת תכיא במסכת
 סופרי' איז דוכק בדבק

דא ש'טנ'ג'ץ

אלו טבע אותיות הם
 כריכות טלסה זיונין
 בכל הס'ת • כריך לט'ץ לראש פליסי טלסה תגן וכן
 לע"ץ ולט"ת ולכרי לראש סני סני תגן • אבל בראש
 ראשון של אות איז כרי'כלום • והא דאמרי' בטמוסא
 רבא דתפילין ש'טנ'ג'ץ כריכין זיונין • וחסבי ט'ץ
 ע"ץ טל שמוע משמע דסאר ט'ץ ע"ץ אינו כריך כלום
 התם מיירי בתגן גדולים שהם כעין מקלות • וגם
 מיירי בכל טלסה ראשי הש"ץ כריך תגן וכך בסני
 ראשי ע"ץ וט"ת וכד' כדמפרס התם • וזיונין ים
 עוסיין אותן כזה:

ש'טנ'ג'ץ

טלסה תגן גדול בכל אות • ויש
 סאיז עוסין רק תג אחר גדול ב
 באמצע גדול ראש האות ומימין ומשמאל ים תגן
 קטני' מן האות עצמה • ברסין פרק הקומץ ש'טנ'ג'ץ
 ג'ץ כל אחת מסבע אותיות הללו כריכו טלסה זיונין
 בראש סמא • וזיונין כך רבי גרסו' בסד קר' ש'טנ'ג'ץ
 וכך ר'טו' בפ' בכתי' דיו •

ש'טנ'ג'ץ

כאדם סאוחו זין ומניפו
 למיין ולשמאל ולכניו • ויש
 מזיונין אותו • ג'ץ והגיה הר' קרסביהו הכרדן
 בסמ"ג כתי' דיו וז'ל • ואני הכרדן אומ' שראיתי אחרים
 סאיז עוסיין כי אם זיון אחד כזה ג'ץ כי אומרים
 סימין ושמאל עליון סני זיונים • על כן אכוי אומר
 שהכל אח' והכל תלוי בכתיבת הסופר • ים סופרים
 סאוחזים הקולמוס באלכסון וכעסי' הזיונין כרבינו

הלכות תפילין

בנקרע היריעה וקאלט סמבחו' ימי מטלית אס יחפון
 או קלף ברבך או אס ירצ' תפוד הקריעה בגדין
 אלפ' פרגילות הוא לתפוד הקריעה אפי' במסי' מ"מ
 האי מילתא ותופרין בגדין מיירי לתפוד יריעות זו
 אל זו וכו' וכי כפי' מיירי באגרות פרטיות של
 תפילין שסכרכו בסערף כדאיתא בפ' במה מדליקין
 ובספר פסיקתא של רבינו יעקב והיה סם קצת דיני
 ס' ותשוב סם הקלפים כריכין עבוד לסם ס' וכול
 לכתבו על עורות מעובדים של כבש או איל או צבי
 כו' והתפירה תהיה מבחוץ ולא מבפנים ומסני
 כדדין כריך לעס' סיור התפיר' הלה' למטה מסני
 הילכך כריך לתפוד ס' מגדין והתפירה מבחוץ
 כסתופר היריעה זו א זו וגם כסתופר קרע של היריעה
 עכמה כריך לתפוד מבחוץ גס סמא בגדין:

ואין כותבין על גבי מטל' ולא תופרין במקו' הכתב
 אמר רבי שמעון בן אלעזר מסוס רבי מאיר רובקין
 כדבך וכותבין על גבי מטלית אבל אין תופרין
 במקום הכתב מפני' אלא מבחוץ ונראה
 דהך ברייתא מיירא ב' ס' סנקרע הדף עצמו ולכך
 קאמ' אין תופרין במקום הכתב מבפנים אלא מבחוץ
 ואי מיירי לתפוד סתי יריעות יחד היה לו לומר אין
 תופרין בצד הכתב ולא במקום הכתב והתם נמי
 קתני ספר סנקרע טולה עליו מטלית מבחוץ ועוד
 פנינו במקסת סופרים וכן איתא בירוש' פ' דמגילה
 אמרינן הלכה למטה מסיני סיהו כתובין בעורות
 וכותבין בדיו ומסרבלין בק' וכורכין בסער וטולין
 במטלית רובקין ברבך ותופרין בגדין
 וכשהוא תופר יתפוד כתפירה הזאת' מסמ' דמיירא

סליקו הלכות ספר תורה

הלכות תפילין

הכל פירשתי למעלה ומספט הדיו ומספ' ארמאנס
 פאי' זה הקנקתוס' וסכריך לשרוט ארבע שרטוטין
 ולא יותר בתפילין ובספר תורה אבל במזוזה כריך
 שרטוט בן כל סורה ושורה הלכה למטה מסני
 וסמא הוא הדין ב' ס' כרמטמע בירוש' ומסרגלין
 בקנה מאיל לאו למעוטי סכין לא למעוטי שרטוט
 של כבע קאמר ומספט תולין דילוגין בספר תורה
 ואין תולין בתפילין ומזוזות כדאיתא בירושלמי פ' דמגילה
 מסוס דתניא במכילתין כתבן שלא כסדרן
 יגכזו ואין אחת חוץ לגליון או סתי' ובלבד סיהא
 מיעוט של התיב בחו' אבל בסם כלל כלל לא יכתו'
 חוץ לגליון וגם אסור לארס אחר להקרות לכותב
 אלא חוץ הכותב תחלה וקורא ואחריו כן יכתוב
 : ער הנה פירשתי למעלה באורך על ידי טעמים
 וראיות בהלכו' ספר תורה וכל זה כמו כן הוא מספט
 לתפילין ומזוזות ועתה אפרס הנסאר למספט של
 תפילין בעזרת רובכ סמים
רה הנה אפרס תחלה מספט כתיב הפרטיות
 בסלראס ובסמ' ד וסדר הכתבן ב
 בכתים

הנה בהלכו' ספר תור' פירשתי יותר מחזיו מספטוס
 התלוין גס לתפילין לפיכך המעתיק הלכות תפילין
 מספר זה כריך להעתיק גס את הלכות ספר תורה
דר תפילין עור הבתים והרצועות והקלף
 סכותב' בתוכו הפרטיו' כריך להיות מבהמה טהורה או מן חיה טהורה כדכתיב
 למען תהיה תורת יי' בפיך מן המותר לפיך ואפילו
 על גבי כבלות מותר כדאיתא פרק סמכה סרכים
 והכל פירשתי למעלה בהלכות ספר תורה וגם
 ככריך עבוד לשמו כר' סבב וכרבא דפר' נגמר הדין
 וכל אבהו דפר' הנזקין וכתובה לממה לשם קדושה
 כריך שיאמר בפ' בתחלת כתיבה ובתחלת העבוד
 סעוטה הכל לשם קדושה ולא כג' במחמבה ואינו
 כריך עבוד בעפ' ופירשתי דין קלף ודוכוסוסוס
 ומספט תפילין לכתוב בקלף לכד בסר שהוא לכד
 לבן ואס סיכה פכל' וכריך לכתוב בקלפים פלמו
 לכד לבן פיש להס דין קלף ומספט תפילין ומספט
 מזוזה באיזה עור וכתבם וככד בסר או לכד סיער

הלכות תפילין

בבתים וגם היאך ימים הפרטיות בבית ואחריו כן
אפרס היאך הוא משפט עשיית הכתמים ותפירתן
והרכבות ומשפט הנחתן בראש באיזה מקום וכן
בזרוע והיאך וברך עליה ומתי יברך ומתי הנחתן
ומתי יעט סלוקן ואם יברך כשהולכין פרה הקומץ
דבה וברית כשהדרין תנו רבנן לטוטפת לטוטפת
לטוטפת לטוטפת הרי כאן ארבע ופירש רבינו
שלמה בקדם והיה כי יביאך ובפרשת שמע כתיב
לטוטפת חסר אבל בפרשת והיה אם שמע
כתיב לטוטפת מלא כך פירש בסנהדרין ואמנם
לא דקדק ברבן מהרי כפרשת קדם אחי כתיב כלל
לטוטפת רק לזכרון בן עיניך ועוד שהתלמוד אינו
מביא לא שלם ולדבריו יש ארבעה ועתה יש תימה
מהרי כולן חסרין איך וזו אחר הפלא בספר מדריוני
ואז וזו זאת שאחר הט"ת אחי משמע לשון רבי ואם
כן היאך יש כאן ארבעה איך לו גורעין וזו שאחר
הט"ת מוספין אחר הפלא ראש כן יש כאן חמש
דהא בפרש והיה כי יביאך ובפרש והיה אם שמע
כתיב וזו אחר הט"ת ועוד דאין לו גורעין ומוסיפין
לא מתחלת תיבה או באוקף תיבה כדאמכחן פרה
יש טחלין גבי וכתתם את כחלתן לשאר דרסין
כחלתן שארו לו ופר' הזהב גבי חמיסין דרסין
ויזו אחרו ומוסיפין באמצע תיבה ורסין חמיסיות
לסוף רבים ופירש רבינו יעקב בפרשת והיה כי
יביאך כתיב ולטוטפת וגורעין וזו שבתחלת תיבה
ומוסיפין אחר הפלא ודורסין לסוף רבי אבל וזו שיש
בו אחר הט"ת לא דרסין אבל בפרשת והיה אם
שמע איך כתיב וזו בתחלתו ולא אחר הפלא כי אם
בלבד וזו אחר הט"ת ובפרשת שמע כתיב לטוטפת
כלו חסר איך בו שום וזו בשום מקום ורבי יעקב
דורש ארבע בענין אחר טט בגרפי הסתיפת
באפריקי פתים ואין לתמוה הרי כתיב שלשה
לטוטפות הרי כאן פני עשר לא היא דחד לטוטפות
לבויה נסאר בגרפי ארבע או באפריקי ארבע או
כמי מכיין שלא בא מחכ לסוף רבי כמו קרנו קרנות
או באכות בשמא באכות לא מחכ לסוף בני אדם
הרי הוא כאלו כתיב בהרבה מקומות בתורה והיו
לארבע בין עיניך שאין להוסיף על ארבע ורמז
הכתוב את המכות בארבע מקומות להורות שאותן
ארבע פרשיות יכתוב בראש בארבע בתים
כמו חסכו של לטוטפות בין עיניך ובזרוע יתנס
בבית אחד כולן כרתיב לאות על ירך תנו

אח

הלכות תפילין

כך אסור לכתו בריוח שהניח לכתוב האות פדילג *
פרק הקומץ רבה אמר רב יהודה אמר רב כל
 אות שאין גויל מוקף לה מארב רוחותיה
 פסולה * ובמסכת סופרים תניא מניחין בין שיטה
 לשיטה כמלא שיטה * בין תיבה לתיבה כמלא אות
 קטל * בין אות לאות כמלא שיער כו * עירב האותיו
 או שהפסיק באמצע השם * פירוט דחילק התיבה
 אחת לפתתא * ויקרא בו * ובירושלמי פרק הנה קורא
 אמרינן עירב האותיו אית תני כסר ואית תני פסול *
 מילין דא' כסר מלמט * ומד פסול מלמע' כגון ארצנו
 תפארתנו * אבל ארצך תפארתך צריכה * ונראה
 למורי רבינו לפרש הכי ארצנו תפארתנו אינובעת
 הריש לצדי או לתיו אותיו לפא וכן כולן זהו למעלה
 פסול * אבל למטה כסר * אבל ארצך תפארתך אי
 נובעת התיו למטה לאמצע הכף שהיא ארוכה וכן
 צדי למטה לאמצע הכף צריכה * פ' ספק יש ברבר
 אי חסוב כלמעלה ופסול או כלמטה וכסר * אמנם
 בתלמודנו לא מפליג בין נובע למטה או למעלה *
 ופסול בכל ענין אם אינה מוקפת גויל מארבע ר
 רוחותיה * ובמסכת סופרי' תני אל יקרא בו ואלס
 ספק ברבר אם יוכל להפריד את האותיו המחובר
 בסכין דאולי הוי כחק תוכות דפסול * כדפרישית
 לעיל או שמא בשביל שנובעת אות לחברת' לא אבר
 שם האות פעליה * ויכול להפריד' בסכין * וכן הדין
 הזה בגט * וכן בספר תורה דתניא בהקומץ רבה
 אם יש בו שלם טעויות יתקן ארבע יגזו הסתא אם
 נובעות האותיות בארבע וחמש אותיות שמא כסר
 אם תקנן להבדיל * והמהמיר תבא עליו ברכ' פר'
 הקומץ * אמר אשיאז בר כדבך ניקב תוכו של הא'
 כסר * ירכו פסול * פירוט תוכו זהו בחלל האות ירכו
 זהו גוף האות * ולסון סני ספי' רשי תוכו רגל פמלי
 שהוא בפני' ירכו רגל ימיני הוא לא ככח דמה לי ומי
 מה לי שמאל בכל ענין פסול * ועוד דלסון תוכו משמע אמצעיתו
 דהיינו חללו משמע לאשיאז בר כדבך ניקב בחללו
 כסר אף על גב דאין הקלף חלק ניכר סביב הקב
 באמצע האות מדלא מפליג לפסול אלף בירכו *
 ובירושלמי דפרק קמא דמנילה חולק על זה דקאמר
 התם אמר אשיאז בר כדבך ניקב באמצע בית אם
 גויל מקיפו מכל דרין בתוכו כסר * ואם לאו פסול *
 ובתנר הכי קאמר רב חסדא ורב תרווייהו פליגי על
 אשיאז בר כדבך * דרב אמר ניקב ירכו של הא' אם

אין תקנה למחוק התב לתקן האות * וכן פעמים
 במלם פתוח סנוגע מסך שמא לי שמא כמו החרטום
 נדבק למשך תחתון ועסאו פסול * ואמרי' בהבונה
 סלא ועשה פתוחים סתומים ואיכא דפסול כמו כן
 אין תקנה למחוק הדבקות בתער דהוה ליה חק ת
 תוכות * ואין להכסור מדאמרינן פרק הבונה בטלו
 לגבו של חית ועסאו סני זיינן חייב לפי דהתם מ
 מלאכת מחשבת אסרה תורה וגמרינן ממסכן ועל
 קרשי המסכן היו הם כותבים אחד וסניס בכל ע
 ענין שלא היו חושפין לא לרע איזה בין זוגו * אבל
 במקום סכא וכתב פסלינן חק תוכות * וכיון שהאות
 פסול אל להכסירו על די חוזר ומעביר עליו קולמוס
 לאחר שנתקב בסכין אף על גב שהיה רוצה לכתוב
 השם ונתכוון לכתוב יהוד' וטעה ולא הטיל בו דלית
 רבי יהוד' אומ' מעביר עליו קולמוס ומקדמו * וחכמי'
 אומרים אין זה מן המנובחר * וגבי גט אם נכתב
 סלא לשמו והעביר עליו קולמוס לשמו אמר רב חסד'
 פרק סני דטטון דלרבי יהודה דווקא מועיל * ורב
 אחא אמר אפילו לרבכך כסר * לפי דלא טייך זה אלני
 ואנהו בגט * הסתא לרבי יהודה דמועיל משום
 שהאות נעשה לו כהקדמו ואין מחוסר לא לשמו כגון
 גבי סס וגבי גט דבעי' לשמה אבל חק תוכות שאין
 שם אות עליו מורה דהעברת קולמוס לא משוי ליה
 גט * וכל מסך לרבכך דאין מועיל * דהא דתנן פרק
 הבונ' כתב על גבי כתב פטור גבי סבת * לא קשיא
 לרב אחא דאמר גבי גט מועיל * אפילו לרבכך היינו
 משו' דכתב' מ' מועיל להחטיבו לשווי' לשמו * אבל גבי
 סבת לא מהני מירי כתב סני לכך פטור * אבל
 לשווייה אות בלא שום תוספ' לכולי עלמא אי מועיל *
 תניא גבי ספר תורה טעה בשם גורר מה שכתב
 וכו' * וכותב השם על הגבר רבי יוסי אומר מוחק
 וכות' על המחק כשהוא לח סייך לומ' מוחק וכשהוא
 יבס סייך לו גורר * רבי יצחק אומ' תולין * ובירושלמי
 דסוף פרק קמא דמנילה אמרינן תולין בספרים ואין
 תולין בתפילין ומזוזות * ולא מפליג בין שם לשאר
 תיבול * אם כן אסור להגיה שום אות בתפילין ומזוזות
 וגם סלא לכתו לא על המחק ולא על הגבר * דהא
 לעי' בהלכו ספר תור' לא נכתבר איזה עדיף * אמנם
 אם דילג אות אחת או פסוים והניח ריוח למע' בסדר
 המורה יכול לכותבן שם * אמנם מ' דטעמא דאין
 תולין בתפילין ומזוזות לפי שכתבו סלא כסר * ותני'
 במכילת' גבי תפילין כתבן סלא כסדרן יגזו * אם

הלכות תפילין

גוררו וכסתייר ירך קטן כסר ואם לאו פסול פי' אלעפ
 סאי' גויל חלק סביב האות לא גוף הירך עבה כל כך
 שאם גורר ממנו וממעט עוביו יהיה גויל חלק סביב
 הקב וגם יסתי' בירך מועט מרחבו כסר' ואסוי'א
 בר כרבי' מזר' גויל חלק בלא מעוט הירך ובתלמו'
 פלנו מכסיר לבמרי מרלא פסיל אלא יקב גוף הירך
 • וגליון כריך להניח כמו טענינו גבי מזוזה כרי' ריוח
 למעלה וריוח למטה ומפ' כמה כמלא אטבא דספרי
 פי' עץ קטן וקרוק ונוסף סני רפי הקונטרס סקורין
 מורדיווי' בלעז • וא"א הטעם מסום לכתוב זואר
 למד בטיטה עליונה וכף וכף פמוטה בטי' אחרונה
 ואם כן בתפילין כמי כריך ריוח מהאי טעמא' אבל
 בימין אינו פורס סיהיה גליון • וסמא כריך ריוח
 בימין כרי' לגול היקף • שהרי הפרטיות נבללו מסופן
 לתחלתן • כמו במזוזה דאמר' כורכה מאחד כלפי
 שמע • וכן גרסינן פרק הסותפין כל הספרי' נבלליון
 מתחלתן דהיינו מסופן לתחלתן כמו שהארכתי
 בהלכות ספר תורה • והתם טענינו כריך להניח כרי'
 לגול היקף בשאר ספרים • ואם כן הוא הדין סמא
 בתפילין ומזוז' • אמנם כרא' סמא אין כריך מדרהגו
 העולם לכתוב במזוזה לכר סחור סד' כנגד חלק
 בין פרשת שמע והיה אם שמוע' ועוסף נקב קטן
 בקנה חלול מהמזוזה בתוכו • ונקב יש בעץ כעין
 מרת הדלת כרי' סיהא הסם על פד' כרא' בחו' ואם
 כריך לו גליון חלק במזוז' בתחלת' כרי' לגול היקפה
 אם כן אין הסם כראה מבחוץ • והוא הדין בתפילין
 שאין כריך • מניין הטיטוף אפרם לבסוף וראשי
 הטיטוף הירך יתחילו כמו שפירשו כל הקדמוני' על פי
 הקבלה • וכריך סיהיה כתיבת הטיטוף טוה באורך
 דאף על גב דב' מזוזה שלם סתים ואחת • שהולך
 ומקבר את הטיטוף • ואם עשה כמו סירה אחת
 גדולה ואחת קטנה הכל כסר טמא בתפילין אינו
 כן • ועוד דפעמי' סיעשה סתי' ארובות ואחת קברה
 או איפכא אפילו במזוז' סמא אי' מועיל לפיכך יעשה
 כולן סוות • פרק במה מדליקין ובפרק הקומץ
 אמרינן תפילין ככרכות בשערין • וכל פרט ופרט
 לברה כריך לגוללה מסופה לתחלתה כדאמר' גבי
 מזוז' כורכה מאחד כלפי שמע • ואחר כך כל פרטה
 לברה כריך לכרוך סביבה פיער על בהמה טהור' •
 ובסמוסא דבה כתב ובעי למכרך קמיעי בשערי
 אמר רבא בשער תורתא מאי טעמא כיהיכי דלא
 מענפי ומפתחי • ואירך דלכזור עגלה ולא

חטוי דכתי' המעט עינן פעור אפר לא הטהרנו ממנו
 עד היום הזה • ויש סכורכין על כל פרט לברה קלף
 קטן קוד' סיתנס ברפוס הבתי' • וכף איתא בסמוסא
 דבה • וליכרוך עלה קולפא פולפא • ואין בזה חשם
 דכל בית החיצון שהוא רואה האויר פסולה • רכיון
 שאין פרטה מפסקת אין בכך כלום • ובירושלמי
 דפרק קמא דמגילה כמי אמרינן הלכה למשה מסיני
 כותבין בעורות כותבין בדיו מסרגליון בקנה
 וכורכין בפיער וטולין במטלית ודובקין ברבך ות
 ותפריין בגדין • משמע רכולין מטלית היינו כורכין
 קלף סביב הפרטה • מיהו אין הפירוש כך • אלא
 מיירי בטי' קרע וסיומו קלף על הקרע • וידבקו
 אותו ברבך סקורי' גלוד • וכף מוכיח במסכת
 סופרים פסויה גבי קרועה וגבי ספר תור' • והתם
 לא פיך כריכה בקלף כמו גבי תפילין •

פסוק
 הנה פירשנו סכריך תפילין על ראש
 לכתוב בארבעה ערות ואם כתב
 בעור אי' יא ויתנס בעור אח' טים בודכוס ארבעה
 בתים ולא בארבע ערות להיות כל רפוס בית עור
 בפני עצמו • ותפילין סל די יכתוב בעור אי' ארבעה
 עמודים בכל עמוד ועמוד פרטה אחת • ואם כתב
 בארבעה ערות יכא' • ובלבר סיתנס ברפוס עור
 סל בית ח' סהרי מי פיס לו סני תפילין סל ראש טים
 עור על אחד מהם לכסו את הדלת הבתי' וכסירין
 לסל די' • וכריך לכתו בימינו • ואיטר בשמל על עולם
 שהוא לוי ימין וסולט בסתי די' וכתו בימין העולם?
 והיכא סכפלה טיפת דע בחלל או ב"ת או ח"ת או
 אות אחרת שאין עתה טמה הראסון עליה אין לה
 תקל' לברור הטפה ולתקן את האות מסו' דהוי כחך
 תוכות ופסול • • וכף אם המם פתוחה וכונע ירך סל
 סמאל לסל תחתון ונעסית לה סתומה • או אם מרי'ס
 עשה דלי'ת או מאחרת לא יועיל פוס תקון לברור
 בסכין ולתקנה מסום דהוי כחך תוכות ופסול • וגם
 להעביר עליו קולמוס אחרו התקון לא יועיל לא לר'
 יהודה ולא לרבנן • דאם מועיל על האות סככתב
 סלא לסמה וסווייה כמו לסמה מכל מקום לסווייה
 אות לא יועיל • ואם טעה ודילג אות או תיב' לא יתל'ג
 ולא יכתבנה על המחך ועל הגרר' • ואפילו הניח
 ריוח חלק בסדר הטטה לא יכתבנה סס דהוי כותב
 סלא כסדרין • ובמכלתי' פרשת בא אל פרעה אומר
 יגזנו • וכל אות ואות כריך גויל כרי' להקף מארבע
 רוחותיה ואם כונעת לחברתה כלל פסולה • או למע'

הלכות תפילין

או למטה לאפוקי הידוע דהיה קורא דמכשיר נבעה
למטה ופוסל חבור למעלה. וכראה שמועיל תקון
בחבור ולא דמיו לחק תוכות ואם נקרב חללו של אות
והנקב אין נוגע לירך גוף האות כסרה. אפילו כל
הנקב ממלא את כל החלל. כדמשמע פרק הקומץ.
וכידוע למי פרק קמא דמגיילה פוסל. אם אין גויל
חלק מקוף הנקב בתוך חלל האות. וברוך להניח
דיוח גליון למעלה או למטה כמו במזוזה. ובמיזן
מעט ולא כדו לגול היקף. וכתובת השיטין יעשה
סוין באורך ולא אחת ארוכה ואחת קצרה. וברוך
לכרוך כל פרסה ופרסה בפיער בהמה טהור וטוב
מסיער הסור הגדול. כדאיתא בסמוסא רבה. ויש
סבורין כל פר' ופר' לבריה בהלף קוד' שיתנכל ברפוס
הבתים. כדאיתא בסמוסא רבה. עד כאן הפסק.
דו משפט סדר הנחת הפרטיות בבתי
וסדר כתיבתן. פרק הקומץ
רבה אמרי' כיצד סדרן קדם. והיה כי יביאך מימין.
שמע והיה אם שמוע משמאל. והתניא איפכא. אמר
אבוי' לא קשיא כאן מימינו של קורא. כאן מימינו של
מניח. והקורא קורא כסדרן. פירש רבינו שלמה
לאחר שהניח תפילין בראשו אז אותו סכנדרו יקרא
בימינו שהוא שמאל המניח את קדם תחלה בבית
החצון. ואחריו כי יביאך ואחריו שמע ואחריו והיה
אם שמוע בבית החצון שהוא בסמאלו של הקורא
שהוא ימינו של מניח. והנה לרבינו יעקב
למה קורא לסנים ראשונים מימין ולסנים אחרונים
משמאל. היה לו לקרות לכולן מימין חוץ מהרביעית
שהיא שמאלית או כולן משמאל חוץ מהראשון שהיא
ימנית כדאסכחן גבי מנור' סקורא א כולן מערבית
למאן דאל' מזרח ומערב מוכחי' ואינו קורא מזרחית
רק החצונה שלכד מזרח פרק סתי הלחם דקאמר
מכחה גופה מכלן דכתיב לפני י'מכלל דכלהו לאו
לפניו י'כיהו. לכל הפחות חצונה של כד מזרח. ואי
סלקא דעתך כפון ורום מוכחין כלהו לפני י'כיהו
אלמא קורא כולן לפני י' לבד חצונה של כד מזרח.
ופעמים סקורא סתים חצונה מזרחיות כדתנן ככנס
ומכא סתי כרות מזרחיות דולקות והיה מטוב אותן
ולפי שהיה עוסק בשתייהן קור' גם הסנייה מזרחית
לפי שהאחרו לכד מערב ויתר ובגי תפילין נמי היה
לו לקרו' כולן ימין חוץ מחצונ' שלכד שמאל או אפכא.
וים לתרץ רלא דמי לתפילין לפי שתפילין מכוונין
באמצע הראש הוו להו חצית מימין הראש וחצית מ

משמאל הראש. ולהכי קרי סני בתים או מימין וסני
בתים אלו מימין וסני בתים אלו משמאל. אבל רבינו
יעקב פי' מימין הקורא קדם תחלה שהוא בית החצון
ואחר כך והיה כי יביאך. והדר יתחיל הקורא שמע
משמאלו שהוא בית החצון וסמוך לו והיה אם שמוע
אחרי כן בפנים. וזה סדר בתי בתפלות הגאונים
דקדם ושמע הם חצונים וזה לסונס. בית החצון
ושאין רואה את האויר פסול. ואותו חצון שהוא או
קדם או שמע כריכין סיהו רואין אויר כדו סיהו או
אחריהן פי' של תפילין כאשר הלכ' למס' מסיני. ואי
אוייתו בית' אחריכ' או לקדם ליה ל' שמע לרוח חצוני'
הוא ליה ההו' בית' חצון פנימו ופסול ונפסלה לה כל
התפלה. ובשל ראש הוי. אבל בשל יד לא הוי. וכך
פירשנו חכמאל בית החצון שאינו רואה את האויר
פסול כגון קדם ושמע. וכך פירש רב האי' ג' און
וסמין סדר פרטיו הויות להדרי והיה כי יביאך והיה
אם שמוע. סתייהן פנימו סתייהן סמוכות זו אבל זו.
ועו' פי' סיכ' של קדם ושל שמע כנגד. סיכ' שבחפיכ'.
פירוש פי' סכנדר הבתים מימין ומשמאל. וכך רב
פירש ג' און פירש אותו בית חצון שב קדם ושמע
כריכ' סיהו רואין את האויר כדו סיהו אחריהן פי'
של תפילין. אמנם בסמוסא רבה היא תקון תפילין
קרמוני כתוב בסדר' רבינו שלמה וזהו לסונס.
ומסוי' פירשתי קדם מימיניה בביתא. ופרשתי
דסמך ליה והיה כי יביאך היא ביתא תנינא. ופר'
שמע בשליסית. ופרשתי והיה אם שמוע ברביעית
עד כאן לסונס. אין להקפוע על פירוש רבינו שלמה
מדאמרינן פרק הקומץ קדם והיה כי יביאך מימין.
שמע והיה אם שמוע משמאל. והתניא איפכא משמע
דמתניא אפכא בלשון זה. שמע והיה אם שמוע
מימין. קדם והיה כי יביאך משמאל. ואם כן שמע
הוא בית החצון דמסתמ' הזכיר לו תחלה הראשונה
ולא תחלה השליסית. לא כי אך הכי קאמר אפכא
במקום שאמר ימין עם כתיב שמאל. והכי סנויה
קדם והיה כי יביאך משמאל. שמע והיה אם שמוע
מימין. אבל קשה על פירוש רבינו יעקב מדרקתני
והקורא קורא כסדרן. משמע לישכא כסדר הידוע
לכו דהיינו הכתוב בתורה. וכך הן סנויות בבריית'
קדם והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע. ותירץ
רבי יעקב דהכי פירו'. וקורא כסדרן המפורסם סדר
בברייתא ראשונה קדם והיה כי יביאך מימין שמע
והיה אם שמוע משמאל. ולפי שתירץ התלמוד היא
מימינו

הלכות תפילין

מיומנו של מניח • הלא מיומנו של קור' ולא פירש איזו
נעמיד בקורא ואיזו על מניח • לכן חזר ופ' הקורא
קורא כסדרן שבברייתא ראשונה • והקטנה הר"ר
פטר לרבי יעקב מהאד במכלתי סוף פרס' בא אל
פרעה תנא בארבעה מקומות מזכיר פרס' תפילין •
של יד הן בכרך אחד ר' פרסיות • של ראש הן ארבע
טוטפות • ואלו הן קדם והיה כי יביאך שמע והיה אם
שמוע כותבן כסדרן ואם כתבן שלא כסדרן הריגלו
יגזו • משמע כסדרן הוא כמו שכתוב בתורה •
ועם אומרים דרווקא בכתיבה ים קפידא לכותבן
כסדר הכתוב בתורה • אבל בסדר הנחת בכתים
ים סדר אחר • אין זה נראה שהכתיבה בסדר
אחד • ואם החליף פסולה כדקתני יגזו • וסדר
הנחת בענין אחר ואם החליף פסולה • ועוד
בתפילין של יד פסולת הכל בחתיכת קוף אחר •
יבטורך לכתו קדם והיה כי יביאך ומניח עמוד אחד
חלק לוהיה אם שמוע • ויכתוב בעמוד רביעי שמע
וחזר וכות' ברך שלישי לפניו והיה אם שמוע • וכן
בשל ראש אם כותבן בקוף אח' • ראש כותבן בקוף
אחר יבא אם הכיחן בר' בתיס • וגם אין לומר רהא
דקאמ' יגזו היינו דרווקא בשל יד אלא כריך לכותבן
כמו שכתוב בתורה וכן הנחתן לפי שרגלו לכותבן
בקוף אחר • אבל בשל ראש קדש הנחתן וכתובתן
בענין אחר • קדם ושמע חזנות • ולפי שכותבן
בארבעה ערות אין קפידא בכתיבה לכותבן כמו
שכתוב בתורה • זה אין ככון • רמסת' יגזו
קאי אף על של ראש דסמוך לו • ועוד רהא מסתמ'
סדר של ראש ושל יד שוה • ועוד דמי שיש לו שני
תפילין טולה עור על אחד מהם וכשרים לשל יד •
והלא כתיבתן אף הנחתן מפונה משל ראש לשל יד
אכ' על כרחי' כסכותבן יכח חלק לפר' שלישי ויכתו'
תחלה פרטה ראשונה ושנייה ורביעית ואחר כך • פ'
פרטה שלישית • ואין לומר דכותבן כסדרן קאי
אכל פרטה לברה • כלומר אל יכתוב פסוק שני
תחלה ואחר כך פסוק ראשון • אלא מסתבר דקאי
אסדר ארבע פרשיות • ולאחר סדרן כל הפרטה
לברה מסופה לראשונה כמו מזוה • סכורכה מאחד
כלפי שמע וכרך כל פרטה לברה משיער בהמה
טהור' ומניח הפר' בבית של עור רפוס כריך להכניס
הפרטה מעמוד הגליון עליון תחלה עזוה שורה
עליונה והגליון תחתון וכר פה הרפוס • שאז כשיהיו
מנוכחין בראש יקרא הקורא בכסדרן • וגם של קדם

ורבינו

ושל שמע שהם בבית החצון יהיה סף שלהם סמוך
לסף סבוקט הדפוס ובענין א' יהיו פתיחן מעומד
זו אצל זו כמו שהצריכו הגאונים כמו שכתבתי למע'
אבל אם מכניס הפרטה מיוסב הגליון ימין תחלה
או לא יהיה כן • וגבי מזוזה כחלקו רבותינו • ר' טי
אומ' סדרין לקובע' מעומד ורבי יעקב חולק ואומר
מיוסב כמו ספר תור' וגם הלוחות שהיו מנוכחי ב' ארץ
היו מיוסב ולא מעומד כדאיתא בהסותפין • הילכך
סדר הנחת פרשיות בבתי ל' שני קדם מימין הקורא
ואחריו בית שני והיה כי יביאך • ואחריו בית שלישי
שמע ואחריו בית רביעי שהוא בית החיצון ממסאל
הקורא והיה אם שמוע וזה סדר הכתוב בתור' • וכן
אית' בסמוסא רבה ובמכלתי ממי דתניא כתבן שלא
כסדרן יגזו • ומסתמ' כתיבתן והנחתן שוה • אבל
לרבינו יעקב סדרן הו' והיה אם שמוע בית שלישי
ופרס' שמע בבית רביעי בית החצון דהסת' ההווי'
שהם פתי והיה סמוכי זה לזה • וגם סוכין של פרסיו'
הכונן עזוה קדם וכן שמע סמוכי לשיני של קמט עור
הבתיס מימין ומסאל • וכן איתא בתשובת
הגאונים ורב האי ורב פרידא • והפוסה נמי כסדר
הזה בהנחתן תוך הבתיס מכל מקום יכתוב כולן
כסדר הכתובות • בתורה קדם תחלה • ואח' והיה
כי יביאך שמע והיה אם שמוע לקוי בריית' רמכלתיה
דקאמר • כתבן שלא כסדרן יגזו • ובשל זרוע שהם
בקוף א' יכח חלק עמוד שלישי ויכתוב תחלה עמוד
הרביעי שמע • ואחר כך עמו שלישי סריב' והיה אם
שמוע • ולסדר ר' לא ידג' סוס דבר • הסתא סדר
הנחת פרשיות פסול לרברי רבינו יעקב • וסדר ר' י'
פסול לרברי ר' רהא תכיה חליף פרשיותיה פסולה
ולא סכא בריית' לגוייתא ולא סכא בגוייתא לגוייתא
ורא שמיס לזאת ידי סניהי הא אמרינן מקום יש ב'
בראש להניח שני תפילין • וכן ביד כדאיתא פרק
המוכא תפילין • ואם אינו יודע לכון המקום להסיב
סניהי יחד והוא ירא לעסו' כאחד מהגאונים הרבנים
משום ברכה לבטלה • יברך ויניח אחד מהן של יד
ושל ראש ויסקלס בזמן מועט • ואחר כך יניח הסני'
על סמך ברכה ראשונה קודם הסך דעת של ברכה
ראשונה • ואמנס תיכח אם אינו צריך לברך על
של ראש ועל של יד כי אם ברכה אחת תחלה רלא
סח בנתים כמו שאומר ר' יורב אלכס' • אבל אם
צריך לברך על של ראש שהם בסוף על מכו אכ' לא
סח בנתים כמו שמפרס רב עמרם והלכות גדולות

הלבות תפילין

ומה מפירשתי ספריך רבוע אף בגוף הבתים למעלה בסל ראם היינו ארבעתן יחד * אבל כל בית לברה אינו מרובע * וכן כתב בסמואל רבה מתי אכבעי על סתי אכבעי וכן בהקומץ דאמרינן התם מו סאין לו תפילין של יד ויס לו תפילין של ראם טולה עור על אחר מהן ומיחיל * ואי כל בית מרובע בסל ראם * אם כן כסויכח עור עליהן אף כאן רבוע * והיאך כסרין לסל יד ומסתמא גם לסל יד בעי רבוע ומהכא נמי יש להוכיח אף על פי שמכין המיטות של ראם חלות מפל יד אף עיכובא בדיעבד * והא דאמרינן פרק הנקין דבקצינה של ראם יש כמו שלם של יד אף על גב דרבוע אחר לכל הבתי מכל מקום רבילין היו לעשות של ראם יותר רחבי הרבה מפל יד לפי שיש שם ארבעה בתים :

רי משפט התפירה כרי לתפור התיתורא שלמטה לעור עליון סביב ה הבתים ברבוע וברין אלכסון כרפרי לעיל ובגדי בהמה טהור * כדאמרינן וכתפירות בגדין ובסמואל רבה כתב אמר רב פפא ובגדי סור * וכתוב שם עוד ותיירסר תפירי ליהוי בה בר מרפיק ועייל * ויש סכתו לבתר דכפיק ועייל והיינו הך * אמר רבא אי הוה עשרה לא הוה פסול * דכי סקלת מלכא ושמשא אייתור עשרה * אמר רבא משמיה דרבא אי טכי ספיר דמי רכי מוקפת מנשה ואפרים הווי יד וזהו פירושו מוגה בסל רב אלפס * מקום תריסר תפירי ארבע לארבע זות * וסתים בפרטו המינין * ושלמה כנגד המעברתא מקום חריץ מכאן ושלמה כנגד המעברתא מכאן * עד לאין מוגה * ושאל לאחר שפעם לה תפיר מרובעת למטה יולך עריץ המחט במקומות הללו דאין סכרא דבמקומו הללו לבדן יתפור דאם כן לא יהא הבתים והתיתורא מ מהורקין יחד ותיירסר תפירי דקאחר היינו כנגד עשרה סבטים וכי סקלת מלכא ושמשא לוי אייתר עשרה * ופירושו של בר מרפיק ועייל היינו מלכד תחיבתו ראשונה שתוחב המחט בעור להתחיל ה התפירה היא אינה מן החסבון * עוד יש לפרש מלכד מה שתופר בין בית לבית תתורא ועור הבית כרי להבדיל הבתים בטוב כדאמרינן פרק הקומץ רבה יכתבם על ארבע עורות ואם כתב על עור אחד יכא אם הכיחו בארבע בתים * וזריך שיהיה ריוח ביניהן דברי רבי וחכמים אומ' אף כריך וסוין סנתן חוט או משיחה בין כל אחת ואחת * ואם אף

תפלתו עגולה סכנה * ומה מפירש רבינו שלמה בתפרן ישמור רבוען שלא ימשך חוט התפיר יותר מדאי שלא יכוזו ויקצר רחבן סקורים ריגירתי לר' * הו הדין שעל ירה מפוסת החוט התפיר יותר מדאי יתקלקל רבוע העור סיכוון העור כמו גוף התפירה וסמוך לבתים ממם וסביבו יתפור סיהו מהורקים יחד מפיר חוץ לתפירה מעט מן התפירה ברבוע כרפרי * ויש שתופר לבטפת העור העליון והתחתון יחד כרי תופרי בגדי מבחמו מבלי פור עור כלל חוץ לתפירה * לפי זה רבוע התפירה ורובע העור הא בהא תליין ושאל רסי היה סבור כן שלא הזכיר כלל ריבוע על העור כי אם על התפירה וכיורסלמי פרק קמא דמגילה יש כורכך בסייער ותופרן בגדין * וכסהוא תופר יהא תופר כתפירה הזה * כריך עיון מהו האי כתפירה הזה * אם רוצה לומר כדרך שאר תפירות תופרי בגדים בטפת הבגד תופרים * מכל מקום טוב יותר סמוך לבתים ממם ועל ידי כן יהא יותר בחזקת ובהדוק * וישיר מעט מן העור סביב התפירה ברבוע * והוא הדין ספריך סיהו הבתים למעלה ארבעתן יחד מרובעות * שהרי תכיל תפילין מרובעות הלכה למשה מסיני * וזהו למעלה בגוף הבתים * ורבא בא לחדש כי אפילו למטה בית מושבו כריך העור להיות מרובע מרמייתו ס סיעתא לתפלתו עגולה סכנה ואין בה מכה * ובסמואל רבה כתיב מייתי אעא טבא סתי אכבעות על סתי אכבעו לעשות הבתים ברפוס זה * ממע ספריך רבוע למעלה סיהו יחד ארבעה מרובעות * וגם בערוך פירש כל זמן ספני טבלה קיימת * עוד הבתים סהוא כטבלא מרובעת * וכן רבילין לעשות הכל ברבוע * הן למטה בתיתורא הן בגוף הבתים למעלה * וכמו שתפילין של ראם כריכין להיות מרובעות בין בתפרן בין בתיתורא סזהו מקום מושבן בין למעלה הגוף הבתים * מסתמא גבי תפילין של יד כריכין רבוע כמו כן * לאפקוייט פעוסין בסל יד ראם הבית עגול ולא כסוף * ואין למנות בלא רחיה * ומה סכתוב בהלכות גדולות דרב אלפס רפוס סלת תפילין סל יד עביר ליה מעץ מרובע אורכא ורדיה כחזי אורכא דאכבע אמה * ופותיח ורדיה כפותייה דאכבע אמה * הך אארכה היינו גובה הבית * לפי סאכור סמכיחין האגרת מעומד לפי שיש בסל יד ז' סיטין ובסל ראם ליכא א' ארבע סיטין * להכי כריך בית סל יד גובה יותר

חריץ

הלכות תפילין

הרצון טכר פסולות פירש חרוץ וחתוך הבתים
 מבחוץ צריך טיהא ניכר היטב אלמא צריך ליתן
 חוט ומסיחה בין בית לבית לתפור עור עליון בין
 הבתים עם עור התחתון שהוא התיטורא כרו ל
 להבדיל הבתים זה מזה ואף על גב פשיט למר
 היינו דוקא כשהפרסיות כתובות על קלף אחד ד
 דעל זה קאי כתבן על עור אחד יבא וטוין
 סמתן חוט ומסיחה כו' מכל מקום להקל בכך אל
 אפילו כשכותבין בארבע חתיכות קלף כרו לתפור
 בין הבתים כדפרי' וזהו בד מרנפיק ועייל ויט
 פמולוכן אותה תפירה שבין בית לבית וגם למטה
 ברחב התיטורא מצד זה לכד זה בסלסה מקומות
 באמצע התפירה שהיא מרובעת כזה
 וכן נמכ' בתקון התפילי' הקדמוני
 סכתב בספר של רבינו יעקב ס
 שהתפיל מנסקת בין בית לבית בתחתית התפילין
 של רוחב התיטורא כמו סביירתי מלבד רבוע ה
 החיצון והיכא סנספקו הגדיל' אחר טעמה התפירה
 כזה' מרבר בירושלמי פרק קמא דמילה אמר
 רבי זעירא אפסיק גירא דרצועתא וכראה רהוא ג
 גירא דתפילתא סאל לרב הוכא ורב קטיבא
 ושרון ליה אפסיק מן תנייכותא שרון ליה דלא מן
 אולפן פירש סלא היו מן הרין ופרוחק רכו' סככת
 סנספקה התפירה בטכני המקומות נכאלי הוא
 ובסמוטא רבה ובהלכות גרולות של רב אלפס
 כתוב ואס נפקו שלם חוטין בתפרן פסולי דלעפ
 שהתירו ההפקל בטני מקומו כרוחק כדקאמ' דלא
 מן אולפן מ' הפסיקו בסלסה מקומות לא יתירו
 דיא **משפט** הרצועו' וסיעור ארכן כן הוא בתו'
 קרב של בליטה הכפולה הקרויה
 מעברת' ספ יתחב רצוע' ארוכ' ויקטור סני הראסי'
 באמצע לפי מרת היקף גוב' ראסו לאחר הנחתן
 בראסו והבתי' יהיו בגובה ראסו במקום סמוחו של
 תיכוק רופס לכד המכח' והקשר יהיה מאחריו מצד
 ערפו דבראסי הרצועו' יבאו דר' כתפיו לפכיו תלות'
 על החזה וסיעור ארכן אמרו דיכן פרק התומץ
 אמר ריש לקיש עד אכבע כרדה רב כהנא מחוי
 כפוף רב אסוי מחוי פטוט פירוש רסי חוץ לקשר
 יהיו ארוכות עד אכבע כרדה' כפוף כמה סיכול
 לפטוט מאכבע עד אמה ופטוט כמה סיכול לפטוט
 מגודל עד אכבע ולבגי פטיטו' אכבע מגודל היא
 פטיטת אכבע עד אמה כמו כפיפה לפי סגודל

לאכבע מתפטט יותר הרבה מבין אכבע לאמה
 לסוף כרד' כרת דרא' כרה של אגודל' והיינו אכבע
 ססמוך לגודל' עד כאן לסוף רבינו סלמה' ובתר
 הכי רבה קטר להו ופטיט וסדי להו' פירו' כסמכי
 תפיליו קטר להו בריסיה' וסירי של רצועות פטיט
 סדי להו תולן על כתפיו מאחריו רב אחא מתלית
 להו' פירוש אותן רצועות התלויות גודלן ומסלסלן
 טרייבייר' בלע' מר בריה דרבינא עביר כי דירן
 כמנהג סלכו פתולין לפכיו אמכס על אכבע כרדה
 כחלק רבינו יעקב לו טעמה אכבע אמצעית סקורין
 אמה' וכן במסכת יומא בקפ להתטע' פרחי כהונה
 מכין לפכיו באכבע כרדה רב הוכא מחוי ליה ואזיל
 קלא בכלי ביה רב וזהו האמה ססמוך לאגודל ומכ'
 בפס ידו ומסמיט קול' וכן פי' בערוך' והביא ראיה
 מן התוספ' אזהו אכבע כרד' אכבע גדולה של ימין'
 ועוד הביא ראיה מן ילמדנו פרשת בא אל פרעה'
 טיעור רצועה של יד אלת ריש לקיש' עד אכבע כרדה
 מאי כרדה אמצעית' ואס כן כפרס מחוי כפוף
 מאכבע עד אמה ומחוי פטוט מאגודל' על אמה'
 הנתא סיעור זה של אכבע כרדה קאי ארצועות של
 עור וכדקאמר מיר רבה קטר להו ופטיט להו פירוש
 של ראס תולן על כתפיו מאחריו רב אחא מתלית
 להו' גודלן יחד כל זה לא סייך בסל ד' לסוף גדיל
 טאין רק רצועה אחת ארוכה' ולא סייך תלייה על
 כתפיו בסל ד' וגם סיעור סיכול לפטוט מאכבע
 ועד אמה לא סייך בסל ד' סרצועה האחת קטנה
 מאד ואיכנה חוץ לקשר רק מעט ואותו מעט כפוף
 סכראית כמין יוד' והאחת ארוכה הרבה סמוסכה
 להדקה בזרוע אז היא גדולה יותר הרבה מן אכבע
 עד אמה' וכסמתיר להוציאן חוץ לזרוע מוסכה
 ומתיר ואז היא קצר' ומכל מקום לכל פעם ארוכה
 יותר מסיעור מאכבע עד אמה' ובילמדנו סהבאתי
 למעלה דקתני סיעור רצוע' של יד עד אכבע כרדה
 מסת' סחולק על מה ספירטתי וקאי סיעור על של
 יד' ולא על של ראס מרלא הזכיר לו של ראס' אס
 כן מכינו לכרס מחוי פטוט ממקום הקיבור' בזרוע
 טעמו מקו הנחת תפילין סלד עד ראס אכבע אמה
 כטהאכבע יהא פטוט' ומר מחוי כפוף ממקום
 הקיבורת עד ראס אכבע אמה כסאכבעו היו כפוף
 אבל סיעור רצועו' של ראס יהיה להס דין אחר' וכן
 איתא ברב אלפס וזהו לסונו' אורכא דרצוע' רריסא
 דימיני כי היכי דימיטי עד טבורא ורסמלא עד חזיא

הלכות תפילין

ר' זעירא אפסוק ליה ג' דא דרצועה משמע שנפקקה
 הרצועה ותפירה בגידיו ונפקק הגיד ושרא ליה ל'
 לחזור ולקשור הגיד. אפסוק ליה תכייכותא שרון
 ליה דלאו מן חולפן סלא מן הרין. אלמא לתפור את
 הרצועה שנפקקה שרי. ולמעלה הבאתיו לסוף
 משפט התפירה דשמא גרסינן ג' דא דתפלתא ומ'
 ומיירי בתפירה מרובעת שלמטה בתורתא.

אמר ר' אבוי קשר של תפילין הלכה למטה מקיני
 סוף של תפילין הלכה למטה מקיני פירש קשר של
 תפילין שכיח הרצועות על ראשו כעין שהיא רל"ת
 כר"ס היא שרי כר' על"י. סוף בקמט בית חפון מכאן
 ומכאן כרפויסל לעיל. ואות רל"ת בקמט יוד כראית
 ברצועה של זרוע חוץ לקשר יש רצועה קטנה מאד וראש
 כפוף כעין יוד. קשר של תפילין הלכה למטה.

אמר רב כחמץ וכוויהן לבר. רב אשי הוה
 יתיב קמיה דמר זוטרא אתהפיכא ליה רצועה ד'
 דתפילי אמר ליה לא סבר להמר וכוויהן לבר אמר
 ליה לאו ארעתאוי פירוש ר' וכוויהן לבר. הסם של
 קשר סכראה בו הדל"ת יהא ניכר מבחוץ שלא יהא
 קשר מוכח בראש בהפוך. לישבא אחריכא פירש
 הרצועות כשהם מוכחין התפילין בראשו כריך ש'
 שלא יהיו הרצועות עם מהופכות אלא כווייהן סוזהו
 כד הטיעור שחלק ית' וצבוע בשחו' יהא ניכר בחוץ
 ומשמע כן דקאי ארצועו דעל רב אשי דאתהפיכא
 ליה רצועה מיייתי דכוויהן לבר. אמנס גס על קשר
 קאי דבפרק המוצא תפילין מיייתי וכוויהן לבר על
 הקשר דקאמר רבי יהודה סבר עניבה קטירה היא
 ולכן מוצא תפילין בסבת חדש' לא יכניסם. ופריך
 הא לאו הכי עניב להו והא קשר של תפילין הלכה
 למטה מקיני ואמר רב כחמץ וכוויהן לבר. משמע
 דקאי רב כחמץ גס על קשר ולכך מיייתי ליה התם
 ובערוך כמי פירש הקשר יהיה נראה לחוץ אותו כד
 סכראה כעין רל"ת הילכך שתהא הרצועה בראש
 החלק של כד שיעור והוא פסחור יהא ניכר בחוץ בין
 בסל ראש בין בסל יד' וכך קשר סכראה בו דל"ת
 וכך קשר של זרוע יהו מוכחין בלא הפוך אבל על
 סוף לא קאי וכוויהן לבר. אמר רב יהודה קשר
 של תפילין כריך שהיא למעלה ולא למטה פירש
 בערוך ולא למטה במפרקת הצואר. ופריך שהיא
 כלפי פנים ולא כלפי אחור במול עורף שהוא כנגד
 הפנים ולא לכד הראש זה קורא לאחור. לסוף אחר
 סיהא

חזיא אבל דירא עד אצבע כרר' וכן כמי איתא
 בשמימא רבה וז' ובעי שיעור דלפטו רצועי עד
 מטי מימנא כד הלכ' ולחריא מסמלא. וגבי סל יד
 כתב ובעי דלימטו מתלתא כד קסיר בדרעא עד א'
 אצבע כררה ובלבד סיהו מסולסין בסלסה זמכין
 מן הכתוב והחוט המסולס וגומ'. והשתא לפי
 סוף בסל יד רק רצוע' אח' קשה לפר' סיהו מסולסין
 וגס מהו לימטו מתלתא דקאמר רמשמע לסוף גריל
 כיון סוף רק רצועה אחת. ויש לפרש לאחר
 שהתפילין מהדוקין בזרוע מוסכין הרצוע' וכורכין
 אותה סביב אצבעו סלסה פעמים והיינו ובלבד
 סיהו מסולסין. והחוט המסולס. וזה תימא אס
 תלמוד סלכו לא איירי אלא בסל יד אס כן למה לא
 פירש כלל שיעור רצועות של ראש וגס פרק האורג
 דתנן שיעור מלבן הטווה כמלא רחב היסט. רב
 יוסף מחוי כסוף רב חייא מחוי פטוט. הת' כר' לומ'
 פירש ר' אשי כמה סיכול לפטוט גורל מאצב' או מאמה
 ולא סייק לפרש התם ממקום הזרוע עד אצבע:

הלכך

יש להחמיר ולבלות רצועות של
 ראש לפניו ויהיו ארוכות של ימין
 עד הטבור ושל שמאל עד החזה
 ורצועה של יד ארוכה אחר קסירתה בזרוע שתהא
 ארוכה עד אצבע אמצעית וכרוך אותה סביב א'
 אמה סלסה פעמים כדכתיב והחוט המסולס וגומ'
 ורוחב הרצועות כתוב ברב אלפס פתייה דרצועות
 כארכא דחר שיעורה. כפסקה הרצועה ולא כסאר
 בה כשיעור ספ' לעיל חץ לה תקנה בקסירה.

דאמרנן בהקומץ רב אבוי יתיב קמי דרב יוסף
 אפסוק ליה רצועה דתפילין אמר ליה מהו למקטריה
 אמר ליה וקסרתם קטירה תמה. אמר ליה רב אחא
 בריה דרב יוסף לרב אשי מהו למתפריה ועייל ת'
 לתפירה לג' או אמר ל' פוק חזי מה עמא דבר. ופ'
 ר' אשי להחמיר שכוהגין לפסול. ורבינו יעקב פירש
 להקל שכוהגין להכסיר ואין להקל בלא ראייה.

ובשמימא רבא כתב יצא דפסוק רצועה לא שרי
 לכרוכי עד דמחלפא או ליחוטריה ולא ליקטריה
 דלא ליהדקיה. סל וקסרתם קטירה תמה. וכ' שיש
 כתיב ולא ליחוטריה. ופרק קמא דמבילה בירושלמי
 רבי ירמיה אפסוק ליה רצועה דתפילין. סאל לרבי
 אבא בר ממל אמר ליה וקסרתם שתהא קטירה ת'
 תמה. אבל בתפירה לא קאמיירי. אכך כך כתב

הלכות תפילין

שהיא הקטר מבפנים והרל"ת תהא כראית בחוץ
 כראמרי לעיל וטוויזן לבר' סניסה פירוש ר"שי
 וקט' על לשון אחרון דהיה לו לומר מבפני ועוד כד
 שאינו נאה הוא בהפוך הרצועה למה קוראין הקטר
 וזר שני שהוא כו' אין קורא הקטר שאומ' שהקטר הוא
 בפנים לבר ראש' והיה לך לאות על ידכה לך לאות
 ולא לאחרים לאות' רב אשי הוה יתיב הקמיה
 דאמימר הוה כיריה ביריה ומתחזיין תפילין אמ' ליה
 ולא קבר לה מר ולא לאחרים לאות אמר לי במקום
 לך לאות איתמר דהיינו בזרוע ולא ביד עלעולם הו'
 מגולה' משמע לכאורה כי טוב לכסות התפילין על
 יד כספה בזרוע כיון שהכתוב הקפיד להניח ב'
 במקום לך לאות אבל תפילין של ראש טוב הוא
 להיות גלויין ונראין דכתיב וראו כל עמי הארץ כי
 פס ה' נקראו עליו וראו ממך' ואמר ר' אלעזר אלו
 תפילין שבראש משמע שכריבית ראיית העולם ומה
 שפירש ר"שי משום שרוב העם כתוב בהן ט"ן דל"ת
 לא ככין דלא תכינו קדושה על אות דל"ת' וגם
 התלמוד אינו מזכיר לשון דל"ת אלא לשון הקטר כמו
 שמזכיר ט"ן של תפילין' וגם פרק במה מדליקין
 גבי לא הוזכרו למלאכת שמים אלא לבהמה טהורה
 ופריך אי משום עור תפילין פשיטא דהא כתי' למען
 תהי' תור' ה' בפיך מן המותר בפיך וכת' בהן ט"ן
 ומשני לרצועותיהן' ולא פריך הכא כמי כתי' תורת
 ה' הרל"ת שמע מינה אין בה קדושה' ובשימושא
 רבה כתב ומאן דמנח תפילין כריך לכסוינהו ב'
 בסודרא או בכומתא' ואי לא מהדק שפיר דמי כד'
 שלא יראו דכתיב והיו לך לאות ולא לאחרים לאות
 והיכא מנח ליה ברישא מקום שמוחו על תנוק רופס
 הך קיפא דמיירא בתפילין של ראש לא קיימא לעיל
 דקאמר כריך לכסוינהו;

הקומץ כשיהיו בין עיניך יהיו שנים שני תפילין ע'
 עליוך חס כן של יד תחילה' ומהאי טעמ' קאמ' דהת'
 כי כשיחלש יסיר תחילה של ראש' ואחר כך של יד
 יחלוץ' והא דאמרינן פרק אמר להם הממונה אמר
 ריש לקיש אין מעבירין על המצות שמע מי' מדל'
 עבדי דרעא אטוטפא אסיר היכי עבדי מרעא
 אטוטפא ופירוש רש"י להעביר מלפניו של יד ולהניח
 תחילה של ראש אסור' וקשה לרבינו יעקב שאין
 זה מטעם אין מעבירין על המצות' אלא מטעם
 לטוטפות בין עיניך כל זמן שהם בין עיניך יהיו ט'
 פתים כדאיתא פרק הקומץ' ורבינו אליהו היה
 מפרש דנפקא מינה לגביה הא דאמרינן חייב אדם
 לשמטם תפיליו כל שעה וקאמר שימשמטם תחילה
 בשל יד הסמוכה לו יותר מס' ראש' גם על זה
 קשה אי סייך אין מעבירין על המצות בענין זה
 משום שהזרוע הוי סמוכה לו יותר מראשו' חס כן
 למה ל' דרשא דכל זמן שהם בין עיניך יהיו פתים
 האין סברא לומר דאיתא לעשה' ופירש רבינו חננאל
 בשם הגאון דקא מיירי כשהולכין ונותל בתיק וינח
 תחילה של ראש דאם וינח בתיק תחילה של יד ואחר
 כך של ראש עליהן חס כן כשיפוח להניח בראשו
 ימנח תחילה לפניו של ראש למעלה ויכרך לו ל'
 להעביר על המצ' ולהניח תחילה של יד שהם למט'
 ושל ראש שמנח למעלה וינח לבסוף משום דכל זמן
 שבין עיניך יהיו פתים' ומיירי שהתיק זה כד ואין
 רחב אלא כריך להכניען זה על זה' ולהאי פ' דרוחק
 לפרש מה שמכיים היכי עבדי מרעא אטוטפתא
 ויש דלא גריס ליה' תפילין שבזרוע וינח כד
 שמאל דכתיב והיו לאות על ידכה' יש דריש פרק
 הקומץ רבה דיד קתמא משמע שמאל דכתיב אף
 ידי יסרה ארץ וימני טפחה שמים' ואית דריש
 מרדכיב ידכה בה' משמע יד כהה' ואית דריש
 דכתיב וקשרתם וכתבתם מה כתיבה בימין אף
 הקטרה בימין' ואם מינח ביד ימין חס כן וכטרך
 לקושרן עם ולהרקי עם ב' אחרת שהוא שמאל
 דבאותה יד עמה שמונחין לא יוכל לעשות כן'
 ואם הוא אטר מניח תפילין בימיו שהוא שמאלו
 ואם שולט בשתי ידיו מניח בשמאל של כל אדם'
 וכל השולט וכותב בשמאל כל אדם ושאר כל
 מלאכות של כח ובבורה עושה בימין של כל אדם'
 זה ס' יד ב' 11 14

סדר הנחת תפילין וסדר חליצתן

תחילה
 יניח תפילין של יד ואחר כך של
 ראש דכתיב והיו לטוטפות בין
 עיניך' לשון טוטפות משמע שנים' ודריש פרק

הלכות תפילין

זה הכלל לעולם יניח תפילין ביד תשם כח אף עפ
 פכותב באותה יד דהא יד כהה דריש ועוד דפריך
 ואימא יד טבכח ומשני מי כתיב חית אלמא אחר
 תשום כח אזלינן וגבי מומיכהן אמרינן הטולט
 בסתי ידיו רבי פוסל וחסמים מכשירין ומפרש מר
 סבר כחיסותא אתחלתא בימין ומר סבר כחיסותא
 אתחלתא דשמאל משמע דבתר כח וגבורה ובתר
 חלשות תלוא מילתא ואף על גב פכותב ביד תמות
 כח אף בכך כלום והכי קאמר מה כתיבה בימין
 בפתס בני אדם אף הצורה כן אבל מיירי באד זה
משפט באיז מקו' ביד יניח תפילין ובאיה
 מקום יניח תפילין בראש תניא
 דבי מנשה על ירך זו קיבורת ירך בין עיניך זה
 קדקד היכא אמרי דבי רבי ינאי מקום שמוחו של
 תינוק רופס ירך זו קבורת מנלן דתנו רבנן על ירך
 זו גובה של יד או אינו אלא ירך ממזם סמו' לאכבעות
 מה תפילין של ראש בגובה של ראש אף תפילין של
 יד בגובה של יד רבי אליעזר אומר והיה
 לך לאות ולא לאחרים לאות רבי יוחנן ושמעון
 את דברי אלה על לבבכם שתהא סימה כנגד הלב
 רב חייא ברביה דרב אויא מכון ומכח להו
 להדי ליבא עתה יגש ממניחין תפילין למטה מן
 הפרק שקורין קוד"א ויש שמניחין תפילין בעצם
 שמן הכתף עד הפרק למעלה מן הקוד"א והשיב
 רבינו ועקב על כרחי' מכות הוי להניח למעלה מן
 הקוד"א סמוך לפרק דהא אמרי' פר' המוציא תפילין
 וקושטן בזרועו וכן אמרינן פרה התכלת חביבין
 ישראל סבבן הקבה במצות תפילין בזרעותיהן
 אלמא מצות תפילין להניחם בעצם שקרוי זרוע
 ואותו עצם שבין הכתף והפרק שקרוי קוד"א כקרא
 זרוע רתנן במסכת אהלות רמח איברים באדם
 שלשים בפוסת יד ששה בכל אכבע סני' בקנה ב'
 במרפק אחר בזרוע וד' בכתף אלמא עצם הסמוך
 לכתף קרוי זרוע וכן כתיב כתפי משכמה תפול
 ואזרועה מקנה תטבר אבל העצם ארוך שמחובר
 למטה בפין יד ארתון קרוי קנה וראש הסני' המחובר
 לפרק שקורין קוד"א אס כן איז מניחין בו תפילין
 למ' בעצם שחושב לו סמוך לכתף שקורהו במסכת
 אהלות זרוע ועוד שחושב הזרוע בתר המרפק
 שקורין קוד"א בלעז רכתוב על אזילי ידיו
 מתרמינן על כל מרפקי ידיו ופרק האומר
 מסקלי תנן האומר מטקל ידי עלי ממלא חבית מים

ומכניס ידוע עד מרפקו ובגמרא תניא עד האזיל
 אלמא מרפק ואזיל הכל אחד ואזיל הוא קוד"א ולא
 כפ"טי פרק ארבע מיתות גבי אוב וירעו בני א'
 אזילי ידיו אייסי' לא בלעז מזהו בית הסחי ולא היא
 טיט הרבה מקומות קוראהו אזיל והרבה מקומות
 אומ' בית הסחי אלמא סתי מקו' הן ועוד פרק סני
 דזבחים אמרינן לא יחגרו ביזע במקום שמזיעין
 כדתניא הבהנמס אף חוגרין את האבנט לא למטה
 ממתניה ולא למעלה מאזילי ידיה לא כנגד אזילי
 ידיהם ואז אזילי ידיהם היינו אסי' לא אררבה פס
 הו' מקו' זיעה וגם אף פס אד' חוגר פס וגם דקאל'
 אף חוגרין למעלה מאזילי ידיהם ואז זהו בית
 הסחי אס כן למעלה זהו בזואר ואז חוגר פס
 פטיטא אלא אזילי ידיה' הוא הקוד"א וכנגד חוגרין
 ואתי הכל ספיר וכן מוכח פרק האומר מסקלי
 דהאי אזיל וגם מרפק הכל אחד דתנן התם האומר
 מסקל ידי עלי ממלא חבית מים ומכניס ידו עד מ'
 מרפקו ובגמרא תניא עד האזיל ובפרק האומר
 מסקלי כמי מוכח דמצות הכחת תפילין הוי בעצם
 ארוך שהוא למעלה מן הקוד"א קרא פריך ביד עד
 האזיל ורמיכהו קדום ירוש' עד הפרק פי' עד סוף
 פוסת יד ומשני בכדריס הלך אחר לשון בני אדם
 אבל בראורייתא עיי' העציל קרוי יד ופריך והא
 תניא דבי מנשה ידכה דתפילין זהו קבורת ומשני
 דאורייתא קבורת כולה פירוש למעלה מן האזיל
 ובכדריס הלך אחר לשון בני אדם עד האזיל שהוא
 הקוד"א וקדום ירוש' הילכתא גמירי לה עד הפרק
 של פוסת יד אבל לא מצינן לפרש דאורייתא קבורת
 כולה למטה מן האזיל שקורין קוד"א כיון דקאמר
 כולה היינו עד העציל עד הקוד"א ומה הוא
 בכדריס עד העציל היינו הך ובמסכת סופרים
 כמי אמרי' גבי סת' לא יניח סני אזילו עליו ויקרא
 בו משמע דאזיל זה קוד"א ואינו בית הסחי שאינו
 יכול לסמוך על הספר מבית הסחי וכן המוציא
 בפיו ובמרפקו זהו שתולה חפץ בזרועו במקום מ'
 מרפק דהוא האזיל אי כמי כתן חפץ בכפל זרועו
 כנגד האזיל שקורין קוד"א וכן פרק המפלת
 תינוק במעי אמו מוכח בפסקא ופני אזילי על סני
 ברכת וכן עלתה לונשיכה בגביו ובין אזילי
 ידיו דפרק כל הכסעין ופרק המוציא תפילין וכן
 פים בלויי הסחבות תחת אזילי ירך דגבי ירמיה
 הכל הוי קוד"א בלעז הרי לך דזרוע שמני' בו תפילין
 הוי

הלכות תפילין

והוא עשם ארוך עליון שהוא מחובר לכתף וראשו
התחתון מחובר לפרק סקורין קוד"א בלעז שהרי
מזות תפילין הוא בזרוע כדפרישותי לעיל והרי
הזרוע מונה במסכת אהלות הכתף אחר הזרוע מ
ממש וגם מונה תחילה מרפק שהוא קוד"א מדרמפק
ואביל חד הוא כדמוכח במסכת ערכין פרק האומר
מסקלי ובתרגום של אבילי דיוי והרי אביל קוד"א
כדמוכח במס' סופרים ולא בית הפסיו וכדמוכח
פרק טני רזח סי' דלא יחגרו בזיע אלא כנגד אבילי
ידיהם וגם מוכח פ' האומר מסקלי סביבורת כולה
דבית תפילין הוא למעלה מן העציל כדפרי' לעיל :

הילכך

בעצם העליון יניח תפילין הוא
הסקרא זרוע והוא עד ראורייתא
וקמוך לפר' של האביל קל' יניחם כי סס היא קיבור'
בסר המכונס קרוי קיבורת כמו קיבורא דאיהי
קיבורא דאזלי וגם הוא כנגד הלב דכתי' ושמתם
את דברי לא על לבבכם ורב חיילא מנח לזהו נגד
ליבא וכן במועד קטן אמרינן הספר על הלב
סכאמר שדים סופדים אלמ' הוא למעלה וכן זרוע
בשלה של כזיר הוא עכ' של כזיר העליון כרתנן פרק
הזרוע והלחיים בסופו איזהו זרוע מן הפרק של
ארכובה עד הכף של יד הוא של כזיר וכנגדו ברנל
טוק של שלמים פירוטם כף של יד זהו עצם רחב של
כתף וברנל טוק היינו עצמות פוט מן הארכובה
עד הקולית עד בוקא דאטמא רבי יהודה אומר מן
הארכוב' עד סוכך הרנל כוכך זהו הפרק שמחובר
בו העצם סראשו העליון מחובר בקולית והוא פרק
טני אחר ארכובה והעצם שמן הארכובה עד פרק
אחריו הוא טוק אביל עצם ארוך תחתון שלמטה
מן הארכובה לכזלי עלמא אינו קרוי טוק וכנגדו
בזרוע הוא העליון כך פירט רפי דסוכך הוא פרק
טני שאחר ארכובה המחובר בו העצם התחוב
בקולית אבל כראה למורי רבינו דסוכך
היינו פרק תחתון הסמוך לפרסת רנל סמוך ליתר
קבילי"א בלעז הנקרא' אסתורא דאמר' בירושלמי
דמזות חליצה ורבינו חננאל הביאו סס' וכן איתא
התם מתני' קוסרה למט' מן הארכובה כעז' למעלה
מן הארכובה פסולה והא תנן ורחצו בני אהרן
את ידיהם ואת רגליהם ותנינן ביד עד הפרק
וכברגל עד הסוכך וכן את אמר הכא פירוש עד
הארכובה כסרה והלא הוא למעלה מן הרנל

חנו

רבנן לטוטפות בין עיניך זוגובה
הראש או אינו אלא ב' עיניך פירו'
במצחו ועל גבו עיניו כאמר כאן בין עיניך וכאמר
להלן לא תסימו קדחה בין עיני' מה להלן בגובה
ראש מקום שעושה קדחה אף כאן וכו' ר' יהוד' אומ'
אינו צריך אמרה תור הכח תפילין ביד הכח תפילין
בראש מה תפילין ביד מקום הראוי לטמא בנגע
אחר אף תפילין בראש מקום הראוי לטמא בנגע
אח' לאפקו' בין עיניך ממט' ראש' בסר וסיער לבן
ואיכא נמי סיער כהוב' ותנא רבי מכסה בין עיניך
זהו הקרד' אמרי רבי ר' ינאי מקום שמוחו של תינוק
רופס' כראה למורי רבינו שאין לפרט מקום המוח
דוקא מכיח תפילין ולא בסאר מקום אלא מתחילת
הסיער הסמוך לפדחת הוא מקום הראוי להכיח
תפילין והולך שער מקום הכחה עד סוף מקום ש
שמוחו של תינוק רופס' אע"ג דלא קאמר עד מקום
וכו' כזו אמ' עד מקו' דמי' שהרי מקו' שעושה קדחה
הוא מתחילת סיער הראש הסמוך למצח' וגם הוא
בטוב גוב' הראש וגם מטמא בנגע אחר וגם יותר
הוא בין עיניך בסיער הסמוך לפדחת' ומקום
שמוחו של תינוק רופס' לא איתא למעוטי אלא מסס
ואילך לבד העורך שאינו גובה הראש וגם אינו קרוי
בין עיניך והא דאמרינן פרק המוצא תפילין ופרק
כל הכלמים מקום יש בראש להכיח סתי תפילין ה
היינו מתחילת הסיער הסמוך למצח עד סוף מקום
שמוחו של תינוק רופס' ובירושלמי דהמוצא תפילין
משמע קת' כן דקאמ' התם על מקום תפילין של
ראש שער' לומר עד מקום גובה של ראש מחזיק'
וכמה הוא מחזיק מעתה סתי' כלפיניה מחול' פי'
סרגילין להכיח אותם במקום אחר' אמר רבי חגי
מאן דבעי מיתן והיב' פירוש אף בחול אין צריך
ליתנס כל טעה במקום אחר אלא פעמים במקום
זה ופעמים במקום זה' אמר רבי זריקה אסבראי
רב המכנא קר מקו' שמוחו של תינוק רופס' מרקאמ'

הלכות תפילין

עד מקום גובה של ראש מחזיק משמע מתחילת הראש הסמוך למזבח וגם לסוף מחזיק משמע כן לפי זה שמתחילת הטיעור הסמוך לפרכת הו' מקום הראוי להניח תפילין. אם כן נוכל ללמד טעור ר רחב תפילין לפירו' הרב רבינו יצחק ב"ר אשר טפי ביומא שהציון היה על הראש במקום טעור. ולכך על כהן הדיוט כתיב מגבעות שהם גדולות ועל כהן גדול כתיב מכנפת סקטנה הוא לפי שהציון היה על הטיעור סמוך לפרכת. והאוי דכתיב והיה על מצח אהרן היינו למעלה מן המצח. ובפרכת האומר בקדושתו כמי אמרינן הקס להם בציון שבין עיניך. והיינו כמו בין עיניך של תפילין שהם במקום טעור ולא קאמר בציון שבמצחך כדכתיב קרא ולפידוש זה דקרק מורי רבינו דאמרינן בריש ערכין ובפ' שני דזבחים טעורו היה נראה בין צוץ למכנפת שסם היה מניח תפילין ובפרכת במה אטם אט' הציון רחב שתי אצבעות והוא מוכח במקום תפילין. אם כן רוחב התפילין לכל הפחות יותר מאצבע שאל לא היו רחבות אלא אצבע אם כן יס מקום בראש להניח שלם תפילין מקום הציון שתי אצבעות ועוד אצבע מקום טעורו נראה. והמאוי מכניסן זוג זוג ותו לא. ועוד דמשמע דוקא שני תפילין ולא ב'. ואם כפרם דוקא יס מקום בראש להניח שני תפילין ולא יותר אפילו חצי אצבע. אם כן על כרחין רחבן של תפילין שתי אצבעות. וטעור זה היה נראה טעור להניח בו תפילין ושתי אצבעות כנגד הציון. דאוי אצבע וחצי רחבן של תפילין וכך היה טעורו נראה הלא כנג' הציון יס שתי אצבעו' אם כן יס חצי אצבע יותר וכך כתיב בסמושא רבה מיייתנן אטא טבא תרתי אצבעי על תרתי אצבעי:

משפט

הברכות פרק הקומץ אט' תפילין מאימתי מברך עליהם אבוי ורבא דאמרי תריווהו מטעת הכחה עד טע' קטירה מפרט רבינו יעקב דהך קטירה היינו שמהרין בראשו ו מייטבין בחזקתו כמו שליח קטורה בו. וכך גבי יוסף הכדוק קטורה בו ככלב שאין זה קטירה אלא מחוברת דאוי צריך להטיר קטר התפילין ולקטורו לבמרי בטעה שחלפן ולחזור ולטעות קטר חם ב בטעה שמניחן כמו שהיה אומר רבינו אליהו הא תקן המוצא תפילין בסבת מכניסן זוג זוג. במה דברי אמור' ביטות אב' בחדשות אסיר וקאמרינן

בגמרא ישנות מקושרות חדשות שאינן מקושרות ואסור מטום קטר קיימא. ואוי עביר קטר בכל יום אם כן אינו טל קיימא אז ישנות כמי ליתכרי. וכך מפרט פרק קמא דחולין אמר רב יהודה אמר רב ת"ח צריך טילמד ג' דברי כתב שחיטה ומילה. ורב טלמיוא מטמיה דרב אט' אף קטר של תפילין וביטות וברכת חתנים. ואודך דלא חטיב הני דלא טכייח פ' כתב שחיטה ומילה שכיחן וצריך ללמד: אבל קטר של תפילין וביטות לא שכיחי שכיחי שדריכין להם ל לעולם. וכיו' טעמיו' עומדי' מי' רבי' וכן ברכ' חתני' לא שכיחי. אבל ר' טי' פ' הני שכיחן קטר של תפילין וביטו' ובר' חתנים ואין צריך ללמדן ובקוי הוא בהן מנעוריו. וקטרה דהא שחיטה מזויה בכל יום. ועוד אף לרבי יהודה צריך ללמדן מכל טכין כיון שמצויין והמניח תפילין על של יד שמניח תחילה יברך בא' אט' אשר קדשנו במצותיו וכונו להניח תפילין. וכמניח אחרי כן של ראש יברך ברוך את ה' אט' אף על מצות תפילין לפי שהוא גמר מצוה ואם כח בין תפילין של יד לתפילין של ראש יברך על של ראש שתיים להניח תפילין ועל מצות תפילין וכך אמר אבוי פרק הקומץ לא סח מברך אחת. סח מברך שתיים ומיירי על של ראש. דאוי לא סח ביטות מברך על של ראש אט' על מצו' תפילין אבל להניח כבר בירך על של יד ולא סח ביטותיים אחרי כן. אבל סח ביטותיים מברך שתיים ועל של ראש להניח ועל מצות. ורבי יוחנן דאמר על של יד מברך להניח ועל של ראש על מצו' מיירי בלא סח ביטותיים. כך פ' ד' וט' של רב יהודאי ורב עמרם בר טישבא שמונה מאה בכל יום ואומן להניח ועל מצות. אבל רב אט' ור' טי' מפרשי מילת' דאב' הכי. לא סח ביטותיים אז הוא מברך על של יד תחילה ואחרי כן יניח של ראש בלא ברכה. ואם סח אז יברך שתיים. כיצד על של יד להניח ועל של ראש על מצות. וקט' לרביהם מאי טכא דכי סח מברך על מצות טפי מרלא סח. ועוד דכי לא סח בטלה על מצות. ועוד דאה כן רבי יוחנן דאמר על של ראש יברך על מצות מיירי כמו שצילין בני אדם דלא סח ביטותיים וזה היה לו לפרט דקא מיירי בעטה עבירה וסח ביטותיים דהסח בין תפילה לתפילה עבירה הואי וחזר עליה מעורכי' למלחמה וגם סוגיא דהקומץ איכה בפטיטות. ואדם שאין

הלכות תפילין

מיוחד לכסות לילה אינו אסור ללבושו בלילה כיון
 שמותר בו ביום וכן קאמ' פ'ק בא סמין לאתווי ריחני
 הוה מצי למימ' לאתווי ציצית ופאר מצות וכך איתא
 בירושלמי פ'ק היה קורא על בני מערבא דמברכי
 בתר דמסלקי תפיליהו לסמור חקיו. הא כמאן
 דאמר בחקת תפילין הכתוב מדבר. אבל למאן
 דאמר בחקת הפסח הכתוב מדבר לאו היינו ממס'
 כפירושו. אמנם על תפילין כמו לדין אין מברכין
 כלום כשמסלקין תפיליהו חולצין לערב דהא קיימא לן
 לילה זמן תפילין וכמאן דאמר ושמרת החק ממים
 ימימה בחקת הפסח הכתוב מדבר ולא בחקת ת'
 תפילין. ולמאן דאמר בלילה אסור קאמר רבי
 אליעזר וחס' לשמרן מותר דאמר' התם רביא הוה
 יתיב קמי' דרב אפי' נחטך והוה מנח תפיליהו ואמאי
 ליה לשמרן קא בעי להו מר. אמר ליה אין וחיזיתיה
 לדעתיה דלאו לשמרן קא בעי. אלא קסבר הלכה
 לילה הוי ספיר זמן תפילין. ואי מורין כן מסו' סמא
 ייסן בהז' ואסור לישן בהס' פז יפיח בהן אמא לילה
 לאו זמן תפילין. ואפילו ערב שבת עם חסכה
 כשחולצין לא מברך כלום דטבתו דפטורין לאו מ'
 מקרא דשמרת את החק ממים הוי כדאמר רבי
 יוסי הגלילי פ'ק הקומץ ופ'ק המוצא תפילין מימי'
 ולא כל ימים פרט לשבתות ויט'. ובירושלמי פ'ק
 היה קורא אית דריש הכי. מכל מקום ההיא דרשא
 איז עיקר טהרי הו' למאן דאמ' לילה לאו זמן תפילין
 אבל לדין דמברכין לילה הוי ספיר זמן תפילין
 ממעטי שבתות ויט' פ'ק הקומץ במסקנא הוי מלך
 לאות פו' לך לאו והוכירא יהיו תפילין עלך להראות
 שאתה מקבל עלך עול מצות של הקב"ה דפ'ק אי
 קסבר לילה זמן תפילין שבת כמו זמן תפילין פירוש
 דאמ' בחק' הפסח מדב' ואי סב' לילה לאו מצו' תפילין
 פירוש בחקת תפילין מדבר אמ' שבת כמו לאו זמן
 תפילין דכידרוש מים ולא כל ימי פרט לשבתות.
 ומשני לעולם לילה הוי ספי' זמן תפילין אבל שבתות
 כמעוט מלך לאו. ואנן דקיס' לן לילה הוי זמן תפילין
 כהי' אם יר' לא יחלוץ מיד סיהא לילה. ממ' לכתחלה
 אסור להניחם כשהוא לילה. והא דתניא פ' המוצא
 תפילין הניעור בלילה רב' חולץ רב' מניח וקאמ' דקא
 סב' לילה זמן תפילין. הא דקאמ' רב' מניח הוי פירוש
 רבה אין חולץ. אבל לכתחילה לא יניח. תדע דאמ'
 פ' הקומ' היה קוץ מסכי' לבאת ברך ומתיירא סמא
 יאברו מניח' וס' ידע טהגע זמן ממשמ' בה' ומברך
 וער קס'.

לורק תפילין אחד או של יד ג' ריחא או של ראש
 לחוריה יניחם ויברך עליהם שתי ברכות להניח
 ועל מצות דאנין מעכבות זו את זו. או אם יש לו
 שתיהן ואינו חפץ להניח רק אחת מהם הרטו בידו
 ויברך עליהם שתי ברכות. וכן איתא פ' התכלת
 תפילין של יד איז מעכבות של ראש. ושל ראש איז
 מעכבות של יד. ובגמרא אמר רב חסדא לא סנו
 אלא שים לו שתיים. אבל אם אין לו רק אח' מעכבת
 אמרו לו אמרת אמר להו לאו. כלומר חזרנו בי
 דמאן דאית ליה תרי מניו חדא כמו לא עביד לא חד
 בתמיה לא לעולם אינן מעכבין ומעיקר' סב' ג' זרה
 סמא יפסע סמא לא יחזור לקנו' שתיהן. ובירושלמי
 דפ'ק היה קורא וכן בפסקתא רבן יוחנן בן זכאי
 לא הוו זיען תפילי מניה לא בקייטא ולא בסיוטא
 וכן היה נוהג רבינו אליעזר תלמידו אחריו. רבי
 יוחנן בסיוטא חזיק ריטקה ולביס תרויהוין ובקייטא
 לביס דאדרעא. ופ'ק ואינו אסור מסו' ערדה פירו'
 היחך לא זיען מיכ'. ה"ל חייא בר אבא אפ'קריסין
 הוה לביס מבפניו כד הוה אזיל מסחי כשהגיע אל
 האוליידין הוה חולצין אמר תורמוסיה היה לובטן.

משפט אם מברך כשמסלק לתפילין דתנן
 פ'ק בא סמין יש טעון ברכה לפניו
 ואין טעון ברכה לאחריו. ומפרס' בגמרא לאתווי
 תפילין. ולבני מערב' דמברכי בת' דמסלקי תפיליהו
 לסמור חקיו לאתווי ריחני. אמר רבינו יעקב
 דטעמא דאפילו למאן דמברכי לסמור חקיו לאחד
 סחולצין תפילין מורו דאין מברכין כלום לאחר. ס'
 סמסיר טלית כציותיו מעליו דדוקא בפרשת תפילין
 כתיב ושמרת את החקה הזאת למועדה ממים י'
 ימימה. ודרסין פ'ק הקומץ ופ'ק המוצא
 תפילין מים זלא לילות. ולכך בערב דוקא סחולצין
 מסוס לילה מברך לסמור חקיו ולא סחולצין בחצי
 היו דמהוה קרא דרסין איסור לילה. ואמרי' כמו
 פ'ק הקומץ כל המניח תפילין אחר טקיעת החמה
 עובר בעשה דכתיב ושמרת את החקה מים זלא
 לילות ולא הוה מכלל עשה עשה. והסמר דעשה
 עשה. אבל כציצית לא כתיב קרא ושמרת החקה
 ואפילו למאן דפטור ציצית בלילה מברכין וראיתם
 אותו ולא מברכי כלל בערב. לא לסמור חקיו דלא
 סייך האי קרא כציצית ולא ברכה אחרת סהרי אין
 איסור ללבוש ציצית בלילה דאפילו היה בה כציצית
 צמר ופשתים או תכלת בפרין סהוא כלאים ואינו

הלכות תפילין

ועד מתי מניחן עד שתפקע החמה' רבי אליעזר אומר עד שתכלה רגל מן הסוק' וחכמי אומרו עד זמן שיטה ומורים חכמים לרבי יעקב טאם חלצן לזאת לבית הכסא ופקעה החמה טוב אינו חוזר ומניחן וכפ' הוא הגירסא כדפר' אלמא חכמי' ורבי יעק' דסברי לילה זמן תפילין מרקטרו עד זמן שיטה מורו לתנא קמא דאיך הוא מניחן משהוא לילה ל לבת חילה דלא מצינן למימר דשפיר סברי לילה לאו זמן תפילין ולכך לא יביחם בלילה ויעבור עשה' אבל מותר לשהותן בראשו בלילה אם הניחן מבעוד יום איך זה סברא' דכיון דאיכא אוקורא דאורייתא להניחן בלילה ועובר בעשה והוא הדין אם לא יחלץ מראשו' ותו דרבה בר רב הונא הוה מצלי להו באורתא' ופרקי' והא אמר רבה בר רב הונא ספק חשכה לא חולץ ולא מניח ודאי חשכה חולץ אלמא לאו זמן תפילין בלילה ומשני הא בע"ט איתמר משמע דלמאן דאמר לילה לאו זמן תפילין אית' ליה שפיר דדאי חשכה חולץ' ומסתמ' אפילו מן התורה' מיהו מרקאמר' ספק חשכה לא חולץ משמע דמן התורה איך כריך לחולצן אם לא תאמר דהוה מצינן למימר וליטעמך אמאי ספק חשכה אינו חולץ מכל מקום קאמר ודאי חשכה חולץ ולא טריעד שתכלה רגל מן הסוק וזמן שיטה אם כן' יעקב וחכמים דטרו סברי לילה זמן תפילין ומורים דאם חלצן איך מניחן אחר שקיעת החמה' והאי שקיעת דאסוד להניחן מדרבנן למאן דאמר לילה זמן תפילין או אף מראורייתא למאן דאמ' לילה לאו זמן תפילין ועובר בעשה היינו ספק לילה סמוך ל לביאת הכוכבים דהא מימים ממעטינן ולא לילות דהא קאמר ספק חשכה ספק אינו חשכה לא חולץ ולא מניח היינו ודאי לילה כמו ספק חשכה ספק איך חשכה מעפרין את הדמאי בפרק במה מרליקין דהיינו כפ' לילה סמוך לזאת הכוכבים' אם כן הא דקתני עד מתי מניחם עד שתפקע החמה הוי כמו משתטף החמל כל זמן שפני מזרח מאירימין דטילהי במה מרליקין דהיינו סוף שקיעת החמה כמו שמש' רבינו יעקב מרקאמ' התם משקיעת חמה עד זאת הכוכבים תלת ריבעי מילא או תרי ריבעי מילא' וקשה לו דפ' מיהו טמא קאמר משקיעת החמה עד זאת הכוכבים ד' מילין' ומפרש דההוא הוי מן תחילת שקיע' חמה שמתחלת החמה ליכנס ברקיע וכן מפרש מו' רבינו היא דאזיהו מ' זמן דם כפסל

זמן הנחת פחרית אמרינן פרק קמא דברכו אחרי אומרין משיראה ארס חברו ברחו' ד' אמו ויכירונו' ואמ' אביי ה' לתפילה כאחרים זהו זמן הנחת תפילין שחרית למאן דאמר לילה לאו זמן הנחת תפילין והוא הדין לרידן דלילה זמן הנחת תפילין שלכתחילה לא יניחן פן יטן בה' הנה ק"ל דבסתתו וב"ט אינו מניח תפילין אלא בחול המועד מניח פרק אלו מגלחין.

תנו רבנן ארס כותב לו תפילין במועד לעצמו ולאחרים בטובה דברי רבי מאיר ר' יהודה אומ' מערי' ארס ומוכר את שלו וכותב תפילין לעצמו רבי יוסי אומר כותב הוא כדרכו כדי פרנסתו אלמא מרסרו רבי מאיר ור' יהודה לכתוב לעצמו

בשקיעת החמה טכאמר ביום זבחיכם היינו תחלת שקיעת ארבע מילין קודם זאת הכוכבים דאי סוף שקיעה כמו ההוא דבמה מרליקין שהוא ספק לילה בלא קרא דביום זבחיכם כמו דאי זורק הרס בלילה הא כתיב ביום זבתו ואי משהי עד למחר הרי הוא כפסל בעמוד הסחר כמו אימורים דכתיב לא ילין חלב חגי עד בקר וה' הקטורת ולבונה ורס' ואי מעלהו ומלינו בראש המזבח אם לא הורידו פטיטא דלמחר כפ' לזרו' כרתנן הלן היוצא אם עלו לא ירדו אפילו עלה לאחר שנפסל בשקיעת החמה כל שכן אם העלהו מבעוד יום בכשרות שלמחר יזרוק אם לא הורידו' ובהכוימירי פרק תמיד כשחט גבי חטאת העוף מעלה ומליכה בראשו של מזבח ואם למחר הורידו לאחר עמוד הסחר בהא הוי פלוגתא דאמוראי פרק המזבח מקדשם אם לכה מעלת ב בראשו של מזבח הויכא סהיה על המזבח בעמוד הסחר ואחר כך הורידו אם פסול אם לאו לכך מפרש ובאימורי דרס כפסל בשקיעת החמה היינו תחילת שקיעת החמה ארבע מילין קודם זאת הכוכבים ונפיק מביום זבחיכם' וראיה לרב רבפרק מי שהיה טמא קרי ליה דרך רחוקה ואינו חושב אותן ארבע מילין שמשקיעת החמל עד זאת הכוכבים לפי שאינן זמן שחיטת פסח לפי שהרס כפסל מטס ואילך' אבל שקיע' החמה דגבי תפילין היינו סוף שקיעה סמוך לזאת הכוכבים' דהא לא ממעטינן מימי' אלא לילה וכן כל תענית שלא שקעה עליו חמה אינו תענית הוי סוף שקיעה כמו ההוא דפרק במה מרליקין וכן רגילין העולם להתענות עד זאת הכוכבים :

ועד מתי מניחן עד שתפקע החמה' רבי אליעזר אומר עד שתכלה רגל מן הסוק' וחכמי אומרו עד זמן שיטה ומורים חכמים לרבי יעקב טאם חלצן לזאת לבית הכסא ופקעה החמה טוב אינו חוזר ומניחן וכפ' הוא הגירסא כדפר' אלמא חכמי' ורבי יעק' דסברי לילה זמן תפילין מרקטרו עד זמן שיטה מורו לתנא קמא דאיך הוא מניחן משהוא לילה ל לבת חילה דלא מצינן למימר דשפיר סברי לילה לאו זמן תפילין ולכך לא יביחם בלילה ויעבור עשה' אבל מותר לשהותן בראשו בלילה אם הניחן מבעוד יום איך זה סברא' דכיון דאיכא אוקורא דאורייתא להניחן בלילה ועובר בעשה והוא הדין אם לא יחלץ מראשו' ותו דרבה בר רב הונא הוה מצלי להו באורתא' ופרקי' והא אמר רבה בר רב הונא ספק חשכה לא חולץ ולא מניח ודאי חשכה חולץ אלמא לאו זמן תפילין בלילה ומשני הא בע"ט איתמר משמע דלמאן דאמר לילה לאו זמן תפילין אית' ליה שפיר דדאי חשכה חולץ' ומסתמ' אפילו מן התורה' מיהו מרקאמר' ספק חשכה לא חולץ משמע דמן התורה איך כריך לחולצן אם לא תאמר דהוה מצינן למימר וליטעמך אמאי ספק חשכה אינו חולץ מכל מקום קאמר ודאי חשכה חולץ ולא טריעד שתכלה רגל מן הסוק וזמן שיטה אם כן' יעקב וחכמים דטרו סברי לילה זמן תפילין ומורים דאם חלצן איך מניחן אחר שקיעת החמה' והאי שקיעת דאסוד להניחן מדרבנן למאן דאמר לילה זמן תפילין או אף מראורייתא למאן דאמ' לילה לאו זמן תפילין ועובר בעשה היינו ספק לילה סמוך ל לביאת הכוכבים דהא מימים ממעטינן ולא לילות דהא קאמר ספק חשכה ספק אינו חשכה לא חולץ ולא מניח היינו ודאי לילה כמו ספק חשכה ספק איך חשכה מעפרין את הדמאי בפרק במה מרליקין דהיינו כפ' לילה סמוך לזאת הכוכבים' אם כן הא דקתני עד מתי מניחם עד שתפקע החמה הוי כמו משתטף החמל כל זמן שפני מזרח מאירימין דטילהי במה מרליקין דהיינו סוף שקיעת החמה כמו שמש' רבינו יעקב מרקאמ' התם משקיעת חמה עד זאת הכוכבים תלת ריבעי מילא או תרי ריבעי מילא' וקשה לו דפ' מיהו טמא קאמר משקיעת החמה עד זאת הכוכבים ד' מילין' ומפרש דההוא הוי מן תחילת שקיע' חמה שמתחלת החמה ליכנס ברקיע וכן מפרש מו' רבינו היא דאזיהו מ' זמן דם כפסל

הלכות תפילין

לעצמו במועד אם אינו מניחן למה מותר לכתוב
לעצמו שאין זה לצורך פרנסתו אמנם אין זה ראוי
סהרי רמורבי יהודה לטעמייהו דסברי אפי' שבת
היו זמן תפילין רתניא פ"ב דערובין המוכח תפילין
מכפיסן זוג זוג אחד האיס ואחד האסה דברי רבי
מאיר רבי יהודה אומר ב"א בשנות אבל בחדשות
אסור ומוכח התם מדרתניא אסה אלמא תפילין לא
היו זמן גרמא אלמא בין שבת בין לילה היו זמן
תפילין אבל אין דקיימא לן יום טוב ושבת לא היו
זמן תפילין אם כן אף חול המועד לאו זמן תפילין
אבל יש ראיה מירושלמי דפרק אלו מגלחין ההוא
גברא דאברו לו תפילין אתא לקמיה דרב חננאל
סלחה לקמיה ררבה בר בר חנה אמר ליה הב לי
דידך וכתוב אחרים לעצמך אמר ל' רב איניל כתוב
לי מתנית' פליגא על רב כותב אדם תפילין לעצמו
הא לאחר לא פתיר לה בכותב להניח ומסתמא
רבה בר בר חנה רוב סל' כהלכתא דסבתות ומים
טובים לאו זמן תפילין ואפילו הכי שרו לכתוב
תפילין בח"ה בלא צורך פרנסתו אם כן ניחא תפילין
בח"ה וכל זמן שמניחן אפי' ק' פעמי' ביו יברך עליה
בכל פעם ואפילו כשהן מונחין עליו ומשמם בהן
לפרקים חייב לבדך בכל פעם ופעם כראמרי' פרק
לולב הגזול וערבה חזינא ליה לרבא דכל אימת ד
דמנח תפילין מברך רבנן דביירב אפי' כל אימת
דממשמם מברכי' והיינו טעמא לפי שמזל למשמם
בהן תדיר כראמרינן בומא ובהקומץ חייב אדם
למשמם בתפילין כל שעה ק' מצינן שאין בו אלא א'
אזכרה אחת אמריה תורה והיה על מצחו תמי' שלא
יסיח דעתו ממנו תפילין שיס' בהן כמה אזכרות על
על אחת כמה כמה: פ"ק השתא

עבור כותבין תפילין כדאיתא פרק שמנה סרכי אף
ע"ב דלענין טומאה חשיב כבשר ומני להו בהדי א'
פעורותיהן כבשרן מכל מקום מותר עור סליל ויא'
עותר ככז והגון לפי שלא היה בו עביר של תשמים
אמר אביי פ"ן של תפילין הלכה למשה מסיני
עוש' בבי' החזון מקמט העור פ"ן מימין
הקורא ועסנה מארבעה ריטוי דהיינו כמי' סני יודין
בתוכה כז' ולכך שמאל יעשה כמו כן פ"ן
מקמט העור מבחוץ מתלתא ריטוי דהיינו כמי' יוד
אחת בתוכה כז' וצריך סגי' חריץ למקום
התפר שהקמטים חיפוסים של פ"ן יהו ארוכין עד
למטה מקום התפירה אבל הקמטים פנימיים אין
צריכין להיות ארוכין כל כך דכל ספן אס' תכרים
הן דכראה יותר פ"ן ממס' ור'טוי מ"כ פירש אותו
לענין גוף הבת' פיעסה חרצן והבדלתן עד למטה
למקום התפירה כלומר לבית מושב' ולא מיירי
בקמט של פ"ן וגבי בתים כמי' אמרינן ואף חריצן
ניכר פסולות אמר רב חננאל אמר רב תיתורא
של תפילין הלכה למשה מסיני אמ' אביי מעברתא
של תפילין הלכה למשה מסיני פירש' ר'טוי לאחר
שהכניס את כל האברות בתוך הבתים כבר הכיח
עור של בית רביעי אריך וכופל אותו למטה לכסות
פאת הבתים וזהו בית מושבו של בתים ולכך
קורהו תיתורא לשון גשר ותופרו עם עור הבתים
ומעברתא היינו מאותו עור הנכפל למטה עושה
בליטה כפולה חוץ לבת' שמכניס בתוכה הרצועות
ומושכות אילך ואילך ועוברת' ויש סוקוצני' עור
הבתים מכל כד למטה ומביאין עור אחר וקורדין
בו בראשו כמי' ארובה ומושכין בה ראשי הבתים
עד קופץ ועתה מהודקים הבתים יחד וראש הסני'
מאותו עור כופל למטה לכסות את פאת הבתים
והוא תיתורא ועושה ממנו בליטה כפולה להעביר
בתוכו הרצועה והיא מעברת' ורב אלפס פירש
תיתורא סרגילין לתת עור על הבית של זרוע מדר
זה לכד זה:

תניא תפילין מרובעות הלכה למש' מסיני'
אמר רבא בתפרן ובאלכסון עור
שלמטה סזוהו התיתורא התפור לעור הבת' צריכה
אותה תפירה להיותה מרובעת' וכי כמי' יהיה זויות
צריכה שלא יהא ארכה יתר על רחבה אלא ברובע
סיהא בה שיעור כל אמתא ברבועא אמתא ותרי
חומסי ב' אלכסונא' וגם העור למטה מקום מושב
הבתים

במקומות מקומות:
ומשפט עור הבתים מבהמה או חיה טהורה
ועבור לשמן כדתניא גבי כפן זהב
או עור בהמה טמאה פסולות אלא מעור בהמה ט'
טהורה וער פיעברס לשמן' ויכול לעשותן מקלף
הדק שכותבין בו וקרוי ספיר עור כדתניא יכתבם
בר' עורות והרצועה יכול לעשותן מן עור עב וחזק
אם ירצה אלפ' שהבת' מקלף דק דהא אין קושרין
אותן אלא במוינן היינו לאפקי משי ולסכות של א'
ארגמן ומותר לעשות הבת' והפרסיות מעור סליל
דספיר מקרי עור דלא גרע מעור של עוף טהור ס'

הלכות תפילין

הבתים צריך להיו רבוע ולכך מקצרת עור הבליטה
הכפול שלא יהא רחב כמו עור התורתא כדי שיהא
ניכר בטוב רבוע התיתול וגם גוף הבתים בראשן
את הרבעתן יחד צריכין שיהיו מרובעות כדאיתא
בשימושא רבה מיייתי אעא טובא תרתו אכבעי על
תרתו אכבעי אבל כל בית לבדו אינו צריך להיות
מרובע אבל בגובה הבתי איז קפידא וכפ תפילין
של יד יש לו כל דין זה צריך רבוע בין בתפירה בין
בעור למטה בין בראש הבית והתפירה תהיה

מגדירי עור בהמה טהורה וכתב בשימושא רבה
ותריסר תפירי להיו בה וואי איכא עפל כשרי דכי
סקלת מלכא ושמשא פי יהודה ולוי איתיר עברה
ואי טפי כפיר דמי דכי מוספת מנשה ואפרי' הו' יד
בר מרספיק ועייל פי בסלפה מקומות במקום
הבדלת הבתי יתפור עור הבתי לעור שלמט' שהוא
התיתורא והיינו דאמרינן פרה הקומץ ושזין סנותן
חוט המשיחה בין כל אחת ואחת ואם נפסקה
התפירה בסלפה מקומן איז תקנה לחזור ולהקטרה
אלא יהא צריך תפירה חדשה אחר כדאיתא בירוש'
פרה קמא דמגילה ושעור אורך הרצועות אמרי' פרה
הקומץ עד אכבע צרדה מר מחוי כפוף מאכבע
עד אמה היינו חוץ לקשר בסל ראש ומר מחוי
פשוט מגדול עד אמה אבל בילמרכו משמע דשעור
זה בתפילין של יד אבל בתפילין של ראש יש שעור
אחר וכן נמיי פירש רב אלפס וכן כתב בשימושא
רבה אורכה דרצועה דרישא דיימכא עד טיבורא
ולחדיא משמאלא ובררעא עד אכבע צרדה ויהיו
משלשין בתלת זמנין והילכך רצועה של יד ארוכה

הבתים צריך להיו רבוע ולכך מקצרת עור הבליטה
הכפול שלא יהא רחב כמו עור התורתא כדי שיהא
ניכר בטוב רבוע התיתול וגם גוף הבתים בראשן
את הרבעתן יחד צריכין שיהיו מרובעות כדאיתא
בשימושא רבה מיייתי אעא טובא תרתו אכבעי על
תרתו אכבעי אבל כל בית לבדו אינו צריך להיות
מרובע אבל בגובה הבתי איז קפידא וכפ תפילין
של יד יש לו כל דין זה צריך רבוע בין בתפירה בין
בעור למטה בין בראש הבית והתפירה תהיה
מגדירי עור בהמה טהורה וכתב בשימושא רבה
ותריסר תפירי להיו בה וואי איכא עפל כשרי דכי
סקלת מלכא ושמשא פי יהודה ולוי איתיר עברה
ואי טפי כפיר דמי דכי מוספת מנשה ואפרי' הו' יד
בר מרספיק ועייל פי בסלפה מקומות במקום
הבדלת הבתי יתפור עור הבתי לעור שלמט' שהוא
התיתורא והיינו דאמרינן פרה הקומץ ושזין סנותן
חוט המשיחה בין כל אחת ואחת ואם נפסקה
התפירה בסלפה מקומן איז תקנה לחזור ולהקטרה
אלא יהא צריך תפירה חדשה אחר כדאיתא בירוש'
פרה קמא דמגילה ושעור אורך הרצועות אמרי' פרה
הקומץ עד אכבע צרדה מר מחוי כפוף מאכבע
עד אמה היינו חוץ לקשר בסל ראש ומר מחוי
פשוט מגדול עד אמה אבל בילמרכו משמע דשעור
זה בתפילין של יד אבל בתפילין של ראש יש שעור
אחר וכן נמיי פירש רב אלפס וכן כתב בשימושא
רבה אורכה דרצועה דרישא דיימכא עד טיבורא
ולחדיא משמאלא ובררעא עד אכבע צרדה ויהיו
משלשין בתלת זמנין והילכך רצועה של יד ארוכה
מן הקיבורת עד אכבע אמה ויכרוך שלפס פעמים
הרצועה סביב אכבעו ורצועות של ראש ארוכות
של ימין עד הטבור ושל שמאל עד החזה ורוחבן
כאורך השעורה ואם נפסקה הרצועה איז תקנה
לא לתופרה ולא לקוטרה וכרי' שיהיו הרצועות הפוכות
כדאמרינן וכוויהן לבר וקשר של תפילין הלכה
למטה מטינו זהו עם טרי' ש"ץ בקמט הבית החיצון
מזה ומזה ואות דלית בקשר של ראש ואות יוד
היא בסל יד חוץ לקשר רצועה קטנה מאד כפופה
כמין יוד ויניח תחילה תפילין של יד ואחר כך
תפילין של ראש דכתיב והיו לטוטפות בין עיניך
כסיהו בין עיניך יהיו שתיים וכפחולבן תחילה
יחלוץ של ראש ואחר כך של יד ובתיק אש הוא
צרי שיש תחילה של ראש ואחר כך של יד לפי

דאיז לומר בכל פעם שניחם בראשו יקשרם
וכפסיק' יתיר הקשר ראש כן במוכא תפילין בסבת
מאי כפא דשרי ללבוע ישנות ואשר חדשות משום
קשר קיימא וכפמניחן מברך על של יד להניח
תפילין ועל של ראש שמיח אחריו כן מברך על מצות
תפילין ואם סח בין תפילה לתפילה יברך על של
ראש שתיים להניח תפילין ועל מצות כך פירשו הג'
מרב יהודאי גאון ורב עמרם ור' יעקב ואם אינו
מניח לורק תפילין של יד לברך או של ראש לברך
שהרי איז מעכבין זה את זה יברך שתי ברכות על
אותו שניח וכשיחלם לא יברך לשמור חקיו ולא
סוס דבר ואפילו אם יחלם סמוך לחסכה דהא
סבירא לן לילה זמן תפילין אם כן ושמרת החקה
הזאת למערה מימים ימימה בחקת הפסח מדבר
זלא בחקת תפילין ואפילו חולבן ערב סבת בערב
לא

הלכות תפילין

לא יברך שום דבר דמוהיו לך אמצעו סבתו ואע"ב
 דקיימ' לן לילה זמן תפילין ומררכבן אסור להניחן
 מטעמכ' פ' יטען בהם והוה היסח הדעת או פ' יפוח
 בהן • כדאמרינן פרק הקומץ ומורים חכמי' ורבינו
 יעקב שאם חלפן סמוך להטפה טאיכו מניחין •
 וזמן הנחתן פחרית לכתחילה • אמר אביי לתפילה
 כדאמרי' מטכיר אדם את חברו ברחו' ארבע אמות
 כדאיתא פרק קמא דברכות • ובחול המועד של
 פסח ושל סוכות יניח תפילין ואף ראייה ממתניתין
 דכותב אדם תפילין במועד ראה ל' מאיר ור' יהודה
 דתנן התם סברי דאפילו בסבת מניח תפילין כ'
 כדאיתא פ' המוציא תפילין אבל יש ראייה מעובדא
 דירושלמי • וצריך שימטמם בהן לפרקים כשמונחין
 עליו כד' שלא יסור דעתו מהן קו' מצד רחמ' תורה
 והיה על מצחו תמיד • ובפרק לולב וערבה רבנן
 דבי רב אשי כל חומת דהוה ממטמשי הוה מברכי' •

סליח הפסק

אמר

רבי יכאוי תפילין צריכין גוף קיי
 כאלטע בעל כפנים פירו' סיהא
 זהיר שלא יטען בהן ושלח יפוח בהן כסבא לו בורך
 הפחה זהיר לחלפן עד שיכלה הרוח וסיליה לולב
 הגזול קטן היודע להניח תפילין אביי קול' תפילין
 היינו כי מכיר בו שהוא זהיר מ'בר זה • ובפ' מי
 שמתו אמרינן הילכתא תפילין אחת מראשותיו בין
 כר לכסת שלא כנגד ראשו ואפילו אשתו עמו והא
 תני רבי חייל מניחן בכובע תחת מראשותיו ומסני
 דקא מפיח ליה למורשא דכובע לבר • ובפרק בא
 לו גבי בגדי כהונה וכן במסכת תמיד מניחין תחת
 מראשותיהן שלא כנגד ראשיהן שמע מינה תפילין
 מן הכר הוה שרייף ולא חיישינן דלמא מגדר עלייהו
 ולא כמו שפירש רש"י פרק בא לו ולא חיישינן להפחה
 דבמסכת תמיד מסיק למילתא דלא חיישינן דילמא
 מגדר • אמרינן פרק מי שמתו אמר ל' יצחק
 הנכנס לסעודת קבע חולץ תפילין ואחר כך נכנס
 ורבי חנינא אמר מניחין על טולחיו וכן הדור לו עד
 אמתיה אמר רב כחמן בר יצחק עד זמן ברכה •
 אמר רבי חנינא אבי ראיתי רבי שתלה תפילין •
 ופריך והיו חייך תלואים זה התולה תפילין • ומסיק
 ל' בכוסתא תל' • אי הכי מאי למימרא מהו דתימא
 תיבעי הלחה כספר תורה קא מטמע לן • ואיבעיא
 להו מהו שיכנס אדם בתפילין בבית הכסא קבוע
 להסתין מים מי חיישינן שמא יפנה • טעילה לרבא
 ואמ' להו אסור חיישינן שמא יפנה שמע מי' ב' הכסא

טאיכו קבוע טריבו להסתין מים בתפילין בראשו
 ובזרועו וכל טכין בחזרו ובסרו' כשהוא בדרך אבל
 מונחים בידו אסור כדתיניא התם לא יאחוז אדם
 בידו תפילין וספר תורה בזרועו ויתפלל וכן לא
 ישתין בהן מים ותיניא התם לעיל הנכנס לב' הכסא
 לא יאחוז אדם בידו תפילין וספר תורה בזרועו •
 ויתפלל • וכן לא ישתין בהן מים • ותיניא התם לעיל
 הנכנס לבית הכסא לפנות חולץ תפילין ברחוק ל'
 אמות ומניחן בחלון הסמוך לרשות הרבים דברי
 בט' וזה אומ' אוחזן בידו רבי עקיבא אמר אוחזן
 בבגדו בידו אבל בבגדו גרידא לא סגי דילמא מ'
 משתלי ופליגס לא סגי בידו לחוד משו' דהוה מנהג
 בזיון בטעה סנפנה ובריתא ראסר להסתין מים
 כשהן בידו משני התם דאיתא כ"ה ומסוס נכזות
 אבל בחיקו אם חגור חגור' או בבגדו בידו פשיטא
 דשרי בין להסתין בין לפנו' דהא ליכ' למיחס מסוס
 נכזו' • אר' מייסא בר בריה דר' יבל משמיה דר' יבל
 גוללן כמו ספר תורה ואוחזן בידו כנגד לבו •
 אמר רב כחמן ובלבד שלא יבא רצועה מתחת ידו
 טפח והיינו דוקא כשהוא בסרו' סירא להניח תפילין
 טס מפני עובדי דרכים ומפני העורבים כדמפרס
 התם • אבל אם הוא בבית הכסא בביתו לא יהיו
 עליו כיון שיכול להניחן במקום המסתמר •

תניא

בית טיש בוספר תורה או תפילין אסור
 בתשמיש המטה עד שיוציאם או יביחם
 כלי בתוך כלי • אמ' אביי לא ארמין לא כלי שאי' כליו
 אבל כלי טיש בו כליו אפי' עשר מנא כחד מנא רמי
 אמר רבא גלמא אקומטרא • פי' ארגז ככלי בתוך
 כלי רמי • ובי ספר תורה אמר רבי יהושע בן לוי
 התם צריך מחיבה עשרה להפסקת התם ובפ' כגמר
 הדין • אמ' רב חסד האי סודרא דאזמני למיזר בית
 תפילי וזר ביה תפילי אסור למיזר ביה פשיטא אבל
 זר ב' ולא אזמני' או אזמניה ולא זר ב' שרי למיזר
 ב' פשיטא לרבא דאמר הומנה לאו מילתא היא • וכן
 הלכה לגבי אביי דפליג דאמר הזמנה מילתא היא
 אבל זר ביה תפילי ולא אזמני' לכך לטע' שרי למיזר
 ביה פשיטא • אמ' בירוש' דברכות פרק היה קור' וכן
 בפסקית' אר' יכאוי תפיל' צריכין גוף קיי כלי טיש בעל
 כפסי' מפני מה לא החזיקו בה מפני דרמאי' הו' עובד'
 בחד גבר' דהו' טעין ממוני' בערובת' אשכ' חד גבר'
 מצלי ותפילי על ריש' א' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל' ל'
 דכט' מכותא ד' דריית' אפקר' ג' ג' ל' אשוקי' שבת' כסר
 ב' א' לא לך • אמ' א' לא לך • אמ' א' לא לך • אמ' א' לא לך • רישך

הלכות תפילין

מסמעה רהכא פיר' מפנימה לא החזיקו בהן פירוש
 להחזיקן בכשרים וחסדי' ונאמנים מפני הרמאים
 סגראים ספחם ומעשהם לא טובים אלא בנועים
 'אמר רבי יוחנן כל הרובה לקבל עול מלכות
 שמים שלמה ויכנה ויטול דיו ויכנה תפילין וקורא - ק
 קרית שמע וזהו מלכות שמי שלמה 'אמר ריש לקי' כל
 המניח תפילין מאריך ימים סכאמר ה' עליהם יחיו:
מבויץ סיטין של ראש על פי הקבלה ארבע
 סיטין בכל פרסה ופרסה אף על פי
 שאין עיכובא אם פניה מדאמרינן פרה הקומץ מי
 שיש לו פני תפילין של ראש ואין לו תפילין של יד
 עור על אחד מהן לכסות הברלת הבתים וכשרין
 לשל יד' ואלה ראשי של סיטין כמו סנהבן בשל יד
 סבע' פרסה ראשונה' א וידבר ב היום ג
 יוצאים ד לתת ה חב ו ההוא ז תורת'
 פרש' סנייה' והיה א רחס ב בשה ג לאמר
 ד כיהקסה ה בהמה ו לאות ז' פרסה
 פליטית א שמע ב את ג והיו ד לכבך ה
 זבלכתך ו ירך ז מזוזות' פרסה רביעית
 והיה א וכל נפסכס ב ואכלת ג ה'בכס ד
 אסר ה' ה בין עיניכם ו ביתך ובפערך ז'
 ראשי הסיטין של ראש' פרסה ראשונה' וידבר א
 מזה ב' הזאת ג זה ד' פרסה סנייה א
 והיה ב וכל פטר חמור ג הממזרים מבית
 עבדים ד וכל פטר רחס הזכרים' פרסליטית
 שמע א נפטך ב לכבך ג על ד' פרסה
 רביעית א והיה ב עסב ג לאתתך ד את
 בכיכס':

כתוב

בשמואל רבא אורב אלפס הביאו
 כן אמר רבא כל אפא ביתא דתני
 אתה מוצא בתפילין' חץ וק' ס' למ' עת' זה
 פרשת קדם' בפר' הז' חץ' דקח' כהי' זהו
 פרש' והיה כיביאך סלטנז' רשמע והיה אם
 שמע וזהו פירוש חץ של חמץ ד תני' חץ ה
 תני' וק' דהיבסי' ג' תני' סין דאשר ה תני'
 י דלה' ג תני' למע' מן למען ד' תני' תני'
 דתורת ג תני' ב פליביאך ופר' של פטר
 ג' תני' הז' דהזכרים ג' תני' אף דישאך
 ד תני' ד דיד ק דהקסה ח דלסלחנו כה
 דידכה ג' תני' טע דשמע טט דלטוטפת כ
 דנפטך ז דמזוזות ג דרבנך כ דהארץ ג' תני'
 תני' אחרבא כל תפילי דלא בדית' להני חתומת'

וצריך

לדקדק בעשיית גוף האותיות
 א באלפא ביתא של רבי
 עקיבא כתוב מפנימה יוד של אלף זקוף למעלה
 מזרו מפני שמעיד בו וכופה להק' כה סהוא אמת'
 משמע טעמוי קצת כעין יוד' וגם צריך שלא יהא
 במשך ושל' לכד מטה אלא זקוף כלפי מעלה' ב

הלכות תפילין

ב זר' סיהא לה תג הטן למעלה בצד שמאל דאמרי
 בחגיגה ירוסלמי ובז' למה מתחלת תורה בבית
 מה בית יש לה סני עוקצין אחת למעלה ואחת מ
 מאחוריו אומ' לבית מי בראך ומראה להם בעוקצו
 סלמעלה זה סלמעלה בראכי ומה סמו ומראה להם
 בעוקצו סלאחוריו והוא אומ' הסמו פיר' לפי שהבית
 סמוכה לאלף בסדר אלף בית והוא אחד: ג
 אמרינן בהבונה לא יעשה גמלין דרין לפי סיס ב'
 רבליס לב' מל למטה ואם היתה הפוכה דומה לז'ו
 פשוטה לכך קאמר שלא יעשה סתהא כראית דר'
 אם היתה הפוכה כגון לעשות ראש עליון של ג' מל
 דק דק וראש תחתון עב כזה ראו כראית דר'
 אם היתה הפוכה וכן דר' לא יעשה לה ראש עליון
 דק וראש תחתון עב סמאם היתה הפוכה כראי' ג' מל
 אך יש סניו סזה יש בליטה לזר ימין וזה לזר סמא'
 או כמי קאמר סרגל סמאל של ג' מל ימטך ביותר
 ולא למטכו למטה עד סיהא ראשו תחתון סזה לראש
 השני כמו סני ראש עליונים של דר': וכן רב לו ימין
 של דר' לא ימטך ביוסר סכגד חיבורו כעי' סני רבלי
 הג' מל ולא ימטך אותו לזר מעלה עד סיהא סזה
 לראש רב' השני והא דקאמ' התם לא יכתו לאלפין
 עיינין ולעינין אלפין לא מפני סדומות זו לזו קאמר
 אלא משמיענו אעפי סרבי רבו חייא קורין לאלפין
 עיינין וקא משמע לן אף עפ' סמחלוסין קרייתאן אין
 מחליטין כתיבתן: ה אית לה תג למעלה בצד
 סמאל דאמרי' בהקומץ מאי טעמא אית לי' לאות ה'
 תגא אמ' הקב"ה אם חזו' בו אני קוסר לו כתר כמוני
 וכן פירס ר' סי התם תג קטן יש לאות ה' בסוף גבה
 למעלה וברושלמי דפרק סני רחגנה ה' יש לה
 כקורה אחת למעלה וכאן בסמוך הבאתיה ורבינו
 יעקב פירס דקא מיירי בעוקץ סאחריה שלא תהא
 עבולה מאחריה דומי' דתגא דרלית דקוטל וערובין
 פרק קמא אכל מדקאמר התם דתלי כרעיה דה'
 משו' דאי הדר ביה כעיייליה משמע כפירוש ר' סי של
 צד סזה חוזר בתשובה סס הוא קוסר לו כתר וכן
 בהבונה מאי טעמא מהדר תגא דקוף לב' ר' סי
 אמר הקב"ה אם חוזר בו הרשע אקסור לו קוסר כ
 כמוני אלא מיירי בתגא דקוף סכגד סמאל כריך
 שלא יב' רב' של סמא' סל' למעלה ותלי מאי טעמא
 תלי כרעיה דה' פי' פרק בתרא דגיטין כר' למכתב
 למהך דלא לסתמע למחך לסו' חוכה: ח
 אמרינן פרק הקומץ רבה חזינא להו' לקפרי דווקני

דחטרי להו' לגביה דחית פירס ר' סי מקל מתרגמין
 חוטרא בסוף החית לזר סלמעלה יש לה למעלה
 כעין מקל והוא כזה ורבינו יעקב היה מפרס
 דחטרי לסוף חטרת גמל סיס גובה לחית באמצע
 גבה כזה מדקאמר לגביה דחית ולא קאמ' תגיה
 דחית דבר סהוא למעלה בסוף האות קרוי תגא
 ואם הוא לעיל באמצע האות קרוי גבה כדאמ' פרק
 הבונה כגון סכטלו לגבו סל חית ועסאו סני זיינין
 והרי ה' זי' כריכה זיין אלמא במחיקת החית כ
 באמצעה כעסית סני זיינין ותגין סלהס וגיבי
 דלית קאמר כטלו לתגא סל דלית וסני ליה ר' סי ד
 דהיינו חודה סלאחריה וכן בעירובין ובסוכה פרק
 קל דלמ' יתיב זבוב אתגא דרלית וכן גריס רבינו
 סכנאל פר' הבונה גבי חית לגבו וגיבי דלית לתגו'
 ובאלפא ביתא דרבי עקיבא כמי אמרינן חית מפני
 מה אינו קיסור כת' מפני סבעלי חטא יש להס גבאוי
 ובסת' ואם הוא בסוף האות אם כן הרי יש לה כתר
 ויש סעוסין סניהס להוביא מספק כזה והא
 דקאמר חית אין קוסר כתר היינו סאינו מחוייב ל
 לעשות או כמי הא כיון סכראית כמו התחלת סל
 רב' סמאלי כמו סרגילין סופרים לעשות אין כראיה
 כתר מצד ימין קאמ' מפני מה אינו קוסר כי סס אין
 רגילות לעשות לקופרים: ט הא אמרינן פרק
 הבונה סלא יעשה טייתין פיפין אומ' רבינו יעקב
 מכאן משמע סכריך לטיית לכפול ראש ימין לתק'
 חללה כזה ולכך קאמר סלא יכפול כל כך
 סיהא כ' כמין פי'א כזה דאי לא בעי למכפל כלל
 למה הוכרך לומר סלא יסנה האות ובפ' הבונה כמי
 דקאמ' ככתוון לכתו' אות אחת ועלו בידו סתי' פירס
 רבינו סכנאל ככתוון לכתוב טיית ולא הרביק ירכו
 הסמאלית חיובן וכתב ובאלפא ביתא
 דרבי עקיבא כמי אמרינן מפני מה טיית טומן ירו
 וזקוף ראשו וקוסר כתר' סכל מי' סעושה כדקה
 וגמילות חסדים ונותן פרוטה לעני יתן לו בסתר'
 משל דטומן ירו היינו סכפל סתוך חללו' י פירס
 רבינו יעקב כריך ראש סל סמא' כפוף מעט דאמרי'
 בהקומץ רבה מפני מה ראשו סל יוד כפוף מפני
 סראסיהס סל כריקיס כפופים ותכן כמי התם
 גבי תפילין אפילו כתוב אחד מעכו' פסיטא לא
 ככרכא לרבי יהוד' אל' רב דאמ' קובו סל יוד מעכו'
 רס' פירס זהו רב' ימין סכפוף למטה וקסא על
 זה פסיטא ד' ככב סזהו עיקר גוף האות ועוד
 דלסוף

הלכות תפילין

האות אלא בזיונין הזקופים למעלה כמו מצאו משה להקב"ה שהיה קושר כתר ל'אותיות וכבדו תבא של ה' דקאמר בהקומץ דהוא מקל זקוף על האות כ כראיתא בירושלמי דחגיג' ה' יש לה נקודה למעלה שהמתים עתידין לעלות:

אמרינן

במסכת סופרים שמע ישראל צריך לכתוב אותו בראש שיטה וכל אותיותיו פתוחות וצריך שיהא אחד לקוף שיטה ואף על גב דבתפילין ומזוזות איז אחד בקוף שיטה לפי מהב' שלנו מכל מקום בעיקר כתיבת גוף האותיות איז פשוט סגור אם כן צריך שיהיו אותיות של שמע ישראל פשוטות פירש גרולות ורחבות יותר משאר אותיות ועתה נמי קתני וישחט ה' פשוטה שהוא חצי פשוטן של תורה ה' דהלה פשוטה ע' דשמע רבה מכל ע"ץ ד' דאחד שמנה מכל דלית' כתוב בשימושא רבה לא אפשר לאחותי אלא דקרי בתורה כביאים וכתובים ותלמוד' בתורה בספר בראשית' בבבאי' בספר שמואל' בכתובים בספר תהילים' ואזי הוידמטנה שפיר דמימסייע ליה מתניתא להא דשמואל' בן חמס טנים למקרא' בן עשר למטנה' בן שלש עשרה למצות' אמר רבא והוא ירדע לתרגומי בכולהו דכתבי' ולמדתם ושמת' ועשיתם וקשרתם' אם איז למידה איז שמירה אם איז שמירה איז עשייה ואם איז עשייה איז קשירה עד כאן לשונם' אמנם בתלמוד שלנו לא מצינו כל זה אלא אררבה פרק לולב הגזול גרסינן קטן היודע לשמור תפילין אבוי לוקח לו תפילין אף על גב דלא למד במטנה' רק יהא כפי לשמור אותם בטהרה כאלישע בעל כנפים וכך כתוב התם אמר אבוי או כתבינן אבוי' שפיר דמיווליתא דאלו בפר' המוכיא יין פריך ליה לתלמודא תפילין אבוי' מי כתבינן' ואין יש לשמוך עליהם ברבר שתלמוד שלנו חולק עליהם' הילכך כל ארס טהור וזרין לשמור אוקס בטהרה יביחס עליו ויארריך ימים ושנות חיים בכעמיס'

הלשון ראשו כפוף משמע בצד שמאל שיש לו ראש וסוף אבל לצד ימין קרוי רגלו' וכן נמי איתא בפסיקתא כי ב"ה ה' צור עולמי העולם הזה כבדא בה' ועולם הבא ביוד מה יוד יש לה נקודה אחת למטה רמז למתים שהם יורדים לגיהנם ונקודה אחת למעלה רמז שעתידין לעלות שכאמר ה' ממית ומחיה מוריד שאול ועל' ה' פתוח מכל צד רמז פתח לבעלי תשובה: י' כפוף רמז לבאי עולם שיהיו כפופים וכהפכו פנים לירקון' ובחגיגה דירושלמי פרק שני איתא לדרשא של יוד דריש לה מה' מה ה' פתוחה למטה רמז טורדן לשאול ויש לה נקודה למעלה רמז שעתידין לעלו' מה יוד כפוף רמז שיהיו כפופים וכהפכו פנים לירקון' אלמא לפי דרשא הפסיקתא יש לאוד תב' למטה לצד שמאל וכן למעלה בראש שמאל' ויכול להיות שקובו של יוד דפרק הקומץ היינו אותו תב' שלמעלה ויוד כפול היינו רגל' ימיני דאלו של שמאל קרי ליה נקוד' למטה ובירושלמי איז חולק' בעשיית האות אלא דריש לה מאות של ה' ב' כפופה צריך שתהא עגולה שלא תהא כראית בית' ולך פשוטה צריך שתהא עגולה למעלה וגם תהא ארוכה גם כנגד כפולות של כף כפופה שאין חלוק בין זולו אלא שזו כ' כפופה וזו פשוטה וכך ל' או פ' או ד' פשוטות צריכות להיות ארוכות כמו הכפופות וגם כנגד ה' הכפופות: ם' שתומה צריכה להיות מרובעת מארבע רוחותיה מדאמרינן מ'ס' וקמך טבלוחות בנס' הו' עומדים וכן ם' צריכה מחוברת מכל צד אלא טקמך עגולה ולא מ'ס': ק' צריכה תב' קטן למעלה לצד שמאל דאל' בהבונה מאי טעמא מהדר תב' דקוף לגבי' יש אמר ליה הקב"ה לרשע אם את' חוזר כך אני אקשור לך כתר כמוני דאיבעי לגביה הקוף שהוא כמין כתר מאי טעמא פתוח ל' להדי' יש חס כן הכי הוה ליה למימר מאי טעמא מהדר אפי' דקוף לגבי' ר'ס' כדאמרינן גבי' ג'מל דלית' ועוד תבא משמע כעין מקל זקוף למעלה' וכך קושר כתר משמע זיון זקוף ולא קא מיירי בעיקר

סליקו הלכות תפילין

למען

בזמן לא אחסה ולמען ירוסלם
 לא אסקוט עד יבא כנגה
 דקה ויבא מורה דקה לנו
 והקדושים ג' אונזי עולם שוכני ארץ אשר יעורו ויקיבו
 ויזכרו ויחירו להורות לנו הדרך אשר כלך בה אמת
 כי חביבה ארץ ישראל ואשריו איש הדר בה כי אפי'
 ליוכאים מתוכה וכינה וג' לותו הביאו עמהם אבנים
 ועפר ארץ ישראל ועשו בית הכנסת בבבל ככשתא
 דסף ויתוב לקיים מה ש' כי רבו עבדיה את אבניה
 ועפרה יחכנו' וכן מצינו שנתן אלישע לנעמן משא
 כמר פריים ארמה למזבח בחונה לארץ' ובסוף
 כתובות אמר ר' אבא מנשקו כי רעכו' ר' חייא בר
 אבא מגדרר בעפרא ש' כי רבו עבדיך את אבניה
 ועפר' יחכנו' וכל סכן הדר בה מקיים מצו' התלוין
 בה זוכה להיות במחיצתו של הקב"ה' ולא מיבעיא
 בימי התנאים שהם יכולים להפריש תרומות ומעשרות
 בטהר ואפי' לאחר חורבן שה' להם אשר מן הפרה
 שנעשית בפני הבית כדאמ' פר' בנות כותי' אר' יוקי
 מעט' והטבילה קוד' לאמה לזוכה שמן של תרומות
 ארץ ישראל וכן פ'ק רבדה ג'בי מעשה ועשה ר' כרבי
 אליעזר וקאמ' אי בתרומה ספירי אי לקדש בימי רבי
 מי הוה' ומסני בחולין שנעשו על טהר קדש אלמא
 נוהגין תרומה בטהרה וגם חולין נוהגין על טהרת
 קודש' אלא אפי' האמוראי' שהיו הרבה דורות אחר
 חורבן היה להן אפר פרה כדאמ' פ' כל הבטר ג'בי
 ר' אמין ור' אסי דהוו כהני ואכלי תרומה בלא כטילת
 יד' וכרבי דיהוה בבבלי' חמתות פן יגעו לתרומה
 בדיס סניות' וכן אמ' שמואל התירו מפה לאוכלי
 תרומה ולא חייסין שמה יגע בהם ביר' שלא כטלו
 והם סניות' ואי לא היה להם הזאה מה מועיל
 כרכו דיינו' הא על כרחין היו טמאין' או משום
 אהל המת או משום חרב כחלל של אהל' או משום
 היסח דעת רבעי הזאה שלישי וסביעי כדאיתא פ'
 פרק טבול יום' או משום סבאו מבל' והרץ
 העמים מיבעיא ופרק קמא רבדה אמר עולא
 חבריא מרבן בגלילא והוא דאמר רב נחמן פרק עד
 כמה וכי הזאה יש לנו בחול' להם לא היה אפר פרה

כי לא תועיל להם ר' לעולם יהיו התרומות טמאו ממחמ'
 ארץ העמים אבל בארץ ישראל היה להם הזאה'
 ואפילו בסוף האמוראים דמסתמ' פסקה להם הזאה
 לכבי ישראל אפילו הכי היו עולין לארץ ישראל מפני
 חברתן ומפרישין תרומות ומעשרות סנה ראשונה
 וסנייה של שמיטה מעשר ראשון ומעשר סני' וסנה
 ג' מעשר ראשון ומעש' עני' ובסנה הסביעית הוא
 סמטה דפטור מתרומה ומעשר וחוזר חלילה'
 וקביעות סנה סביעית פירשתי בספר הזה בשלטה
 פכים בהלכות עבודה זרה כתבא רבי אליהו' ואם
 הלכה כרבי יהודה דאמר סנת חמשים עולה לכאן
 ולכאן הכל פירשתי סם' ואעפ' שכל מה שהיו
 מפרישין היה טמ' היו נוהגין בהן מספט בתרומה
 כיון שלא היתה ראויה לאוכלה מחמ' טומאה יפרישו
 מעט דמן התורה חטה אחת פוטרת הכרי ונותנין
 אותו מעט לכהן ושורפו כדאמרי' שלך תהא להסיקה
 תחת תבשילך אבל זר אפי' להסיקה תחת תבשילי
 אם איך כהן כהנה שם דאף על גב דתרומה מותרת
 בהנאה לזר כדאיתא פירק כל טעה וכדתנן מערב'
 לישראל בתרומה מכל מקום הנאה של כליו אסור
 לישראל כדתנן טילהי תרומות מדליקין בסמן
 טריפה במבוזות האפלים ברשות כהן' וכן כהן
 שסכר לו פרה מישראל לא יוכלנה כרטיני תרומתיו
 והטעם אומר מורי רבי דכתיב משמרת תרומותי
 בסתי תרומות הכתוב מרבר אחת תרומה טהורה
 ואחת טמאה מה טהורה היתר אכילתה לזר אסור
 אף טמא' היתר אכילתה לזר אסור דהיינו היסקה
 וכי האו ג'ונא דרטיגן ג'בי איך מדליקי' בטבל טמא
 מה טהורה אכילתה אסור עד לאחר הרמה אף
 טמאה אכילתה דהיינו היסקה אסור עד לאחר ה
 הרמה ולא כשהוא טבל' אמנם בפרק כל טעה
 ג'בי אבא שאול ג'בל של רבי ומחמין לו חמין בחט'
 של תרומה שנטמאת מוקי לה בסליקתא ומאיסת'
 אבל קייל' לא פן יאכלנ' ומצינן למימר דבזמן הזה
 שאין שום תרומה כאכלת ליכא למגזר מדי ועל מה
 שאמרת שטוב להפריש תרומה מעט דחטה אחת
 פוטרת הכרי' ים להקשות אי חייב להפריש
 תרומה מן התורה אם כן בטביל טומאה אי לכחות
 הטיעור כרפי' חלה בהלכות חלה דבסתי חלות
 שהיו מפרישין ביום מקומות היתה אחת ללאור וים
 לה

הלכות ארץ ישראל

לה פיעור * מפרס בירושלמי מטום שהיתה מן התורה אף על פי שהן טמאות * ויש לומר לפי שהן קרובים אל המקום טהרה ונאכלת * וסם יש לה פיעור ועוד שאפרס בזמן הזה אין תרומה מן התורה דלא קדשה לעתיד * ואם הפירות לא הוכשרו דעכסו התרומה טהרה והרי יכבוד לאכלה מטום דאין לנו הזאה והכל טמאין טוב להכשירה ולהפרישה ב בטומאה ולהסקיה לכהן * דאם היא טהורה מה יעשה ממל' כיון שאינו יכול לאכלה דאין לומר שיכול לסורפה כמו תרומה טהור בערב פסח דשרי פרק קמא דזבחים דשאני הת' דבלאו הכי אזלא לאבור מטום איסור חמץ * והא דתנן על שלשה ספיקות שורפין תרומה התם בתרומ' דרבנן וכיון דמטמא' בספק היקלו לסורפן אבל בטהרה גמורה אסור מן התורה לסורפה כיון דמאבדה בידים כמו דהוי אסור לגרום לה טומאה מדכתיב משמרת תרומותי סכרין לסמרה מטומאה והוא הדין מאבור ומביא מורי רבינו דאיה דתנן בחלק גבי עיר הנדחת ו תרומות ירקבו * אבל שריפה עם סלל העיר אסור לכך טוב לקובריה אם היא טהורה סלא הזכירה ולא יתכנה בכלי פז ימצאה ויאכלוה וטוב יותר להכשירה קודם שיפריש התרומה ואחר כך יסקינה הכהן * ושם אפי' להפריש דבר מועט שרי כיון שהיא דרבנן כדפרי' לעיל * ואף על גב דאסור לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל מן התורה ל לאח' שבא להם חיוב חלה דהיינו לאחר בלבול * או לאחר חיוב תרומה דהיינו לאחר מרוח דחולין ה הטבולין לחלה או לתרומה כתרומ' דמו מכל מקום בזמן הזה דלא קדשה לעתיד לבא ותרומה בזמן הזה אינה אלא מדרבנן כיון שאין לה אוכלין אם טהור ה' מותר להכשיר ותהא טמאה בהפרשתה סלא יכפלו בה עוד שהכהן ישרפה ויהנה ממנה בשעת שריפתה כדאמרינן בבמה מדליקין אמרה תורה בשעת שריפה ביעורה תיהנה ממנה ורשנין כמי כתתי לך שילך תהא להסקיה תחת תבטילך דאילו הכי תמה על עצמך היאך לפי שום עיבה בארץ ישראל עכסו שאין לנו הזאה וכולם טמאים הלא עכסו אסור לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל אלא כיון דבזמן הזה חלה ותרומה מדרבנן היקלו חכמים היכא דלא אפשר לתקן * מיהו מזה יש לומר דקודם חיוב חלה דהיינו קודם בלבול ליכא קפידא בגרום טומאה סלה * ודין מעורר ראשון מותר

לזרים דאין הלכ' כרבי מאיר דאסר פרק יש מותרות וכן מעשר עני מותר לזרים ואין טעונת לאכול ב בירושלם * אבל מעשר עני ובזמן הזה שהוא טמא מחמת שאין לנו הזאה וכל אדם טמא אם הפירות לא הוכשרו אם כן הוא טהור * אם כן הוא מותר לאכלו בירושלם אף על גב דעכסו ליכא מחיבות מקודשות דלענין מחיבות קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבא כדאפרס לקמן בסמוך אף על גב דלא קדשה לעתיד לבא לענין חיוב מעשרות ותרומה מן התורה * ואם הפירות הוכשרו או פת סכלוס ממים ועכסו המעשר טמא ואסור בין לאכלו בטומא' בין לסורפו בטומאה דכתיב לא בערתי ממנו בטמא * וגם לוקה כדאיתא פרק הערל אם כן יפדנו אפילו בירושלם דאמרינן מניין למעש' שני סכמא ספורין אותו ואפילו בירושלם דכתיב כי ירחק ממך המקום כי לא תוכל שאתו וזרת הכסף ואין סחת לא אכילה סכאמר וישא משאת מאת פניו * ויפדה אפילו סוה מנה על סוה פרוטה כדסמאל דאפי' לכתחילה שרי כיון שאין ראוי לאכלו סלא יבא לירי תקלה כדמוכח בערכין גבי ההוא גברא דאחרמינהו לכסיה * והפרטה יקציבנה וישליכנה בנהר וכן פירש במאלתות דרב אחאי על פדיון כסר רבעי הפרטה ישליך בנהר אשל קפה לי מה יעשה אם אין סוה פרוטה במעשר שהרי אין תופס פדיון וגם אין לו מעות הראשונות לכרף זה ואינו יכול לאכול ולא ל לסורפו * ואם כן יטורף סיהא מכניעו במקום המסתמר עד שיהיה הרבה ואז יפרטנו על סוה פרוטה כדפרי' לעיל * וכל הפירות סקונין אפילו מביאם חייבין לתרום ולעשר מדרבנן אפי' יש קנין לצדי להפקיע מיד מעשר כדמוכח בפרק הקומץ בעובדא דרבי שמעון סזורי דאמר ליה רבי טרפון לך וקח מן הגוי ועשר על הנתערב קסבר יש קנין לגוי וכו' * וכל סכן כיון דסתם ^{היה} גזלנין ארעתא כינהו וקרקע אינה בגזלת אפילו ביאוש כדמוכ' גבי הוסעבא בלולב הגזול ובשמעתא דאמר לו פרה פרק חזקת הבת' ולא קפה עלה מירושלמי דכלאים דמשמע דקונה קרקע ביאוש * אם כן כיון שהיו הקרקעות תחילה סלי ישראל חייב לעשר * אמנם אינו כל סכן דספיר קונין קרקעו על ידי כבוש או אפילו גופו סלי ישראל מיושב ממנו סבי * ואחרי סכבסוס גיש או מיטמע אלס או מישראל לא היה בו ישראל אחרי כן סים לחוס סקניו הקרקעו וסגיד גזלום

הלכות ארץ ישראל

וכן פרה אליו עוברין וכו' סלסה מיכין קאמר תלמודא
 על ההיא דסתין קופו הכח לתרומ' בזמן הזה דרבנן
 ולא אמ' קסבר תרומה בזמן הזה דרבנן משמ' רהכי
 הלכתא והא דהתם בריש שמעתא פלגי איפכא
 היינו אליבא דרבי יוסי דאמר אכד רובי ינוס מאכילו
 בתרומה וקאמר ריש לקיש בתרומה דרבנן
 דסבר תרומה בזמן הזה דרבנן הוי לרבי יוסי אבל
 בזמן הבנין דהויא תרומה דאורייתא אפילו תרומה
 מדרבנן גזירה אטו אכד רובי ינוס סה' ספק אי מאכיל
 את אשתו תרומה דאורייתא ורבי יוחנן סבר מאכיל
 בתרומה דאורייתא וכחזה וסוק דסבר דתרומ' בזמן
 הזה דאורייתא וסבר דאכד רובי ינוס לרבי יוסי זכר ב
 גמור הוא ולתרווייהו ר' יוסי דבר כדורו לאחר חורבן
 וכי קאמ' התם ריש לקי' והלא אי סוכה עגול בעגול
 עולה הינו בברייתא סכתוב בה דבר רבי יוסי וכן
 רבי יוחנן דאמ' חתיכה בחתיכו עולה היינו לרברי
 רבי יוסי אף על גב דמייתי ברייתא דחתיכה שאין
 ר' יוסי נזכר בה משו' שמפורשת יותר וזה הדב' דחקו
 רבי יוחנן וריש לקיש להפך סברתם לר' יוסי איפכא
 מכמו שהם עצמם סוברין מדאמר ר' יוסי בברייתא
 אכד רובי ינוס בריא ולא הכריעו בה לרע אס זכר ה
 הוא אס נקבה מדקאמ' לא הכריעו היינו ספק אס כן
 מאכילה בתרומה דקאמר היינו משו' דהויא ברבנן
 בדורו ורבי יוחנן סבר מדתנן אכד רובי ינוס נושא ב
 במתני' דמיירי בה רבי יוסי אכ' זכר ודאי הו' דמיכה
 קא מקשי לריש לקיש דאמר ספק הוא וכוין דרדאי
 זכר הוא אס כן מאכילה בתרומה היינו בתרומה
 דאורייתא דאי הויא מדרבנן מאי קא משמע לן
 הלא אף בזמן הבנין דהויא דאורייתא מאכילה ואס
 כן סבר רבי יוחנן כמד' התם ליתא לברייתא דאמר
 אכד רובי ינוס ספק הו' מקמי מתני' דאכד רובי ינוס נושא
 וברייתא דסדר עולם קדושה ראשונה אף סכייה יס
 להם הוצרכו לקר' אבל שלישי אין להם פי לא יצטרך
 לקדש לפי שהקדשתו של עזרא קיימת לעולם ואמר'
 מאין תכא קדו' עולם ר' יוסי אכ' הויא דאורייתא בזמן
 הזה לרבי יוסי על כרחיך ריש לקיש דאמר כרבנן
 יסבור דסדר עולם תני לה ולא סבר ל' כן כדמתרץ
 סלהי יוצא דופן ומי הזקיין לומר כך שיחלוך ר' יוסי
 דמתני' דהערל לברייתא דסדר עולם היינו ברייתא
 דלא הכריעו אס זכר אס נקבה וברייתא דעגול
 בעגולין לרבי יוסי ולרבי יוחנן הזקיין לפרש דהוי
 מן התורה מתניתין דאכד רובי ינוס נושא וברייתא

בזלום מהם מיהו אפי' פירו' סבדאי שגזלו בקרקע
 ישראל אס אחריון קחץ ישראל אחד ממנו אינן ח
 חייבין לעשר כי אס מדרבנן כדדרשיל' פרה השוכר
 את הפועל' תבואת זרעך ולא לוקח כסמרחו מוכר
 לרברי רבינו יעקב או כסמרחו לוקח לרברי הרב
 רבינו יצחק בר רבי מרדכי אמנס אפילו אין קייין
 לבוי בארץ ישראל להפקיע ממעשר ואפי' קנה ישראל
 קרקע ומרחו הו' בעצמו ואפי' רוכה הו' עצמו לאכול
 ולא למכו' אפי' הכי אינו חיי' במעשר כי אס מדרבנן
 אבל לא מן התורה דהכי הלכתא דקדושה ראשונה
 קדש' לעצת' ולא קדש' לעתיד לבאי' כך פסקו רבי
 יצחק בר רבי שמואל ומביא ראייה דאמר' ס' דחולין
 רבי מאי' אבל עלה של ירק בבית שאן והתיר ר' בית
 שאן על ידו אף על גב דבית שאן היה בקדושת
 יהושע כדאי' התם דכתי' מנסה לא הוים יוסבי בית
 שאן וקאמ' קסבר קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד
 משמע דהכי הלכתא דמעשה רב וגם במדרט רות
 אמר רבי יוחנן משבולו כפטרו כשעלו בימי עזרא מ
 מאיליהן קבלו עליהן חיוב מעשרו ובבבאראסית רבה
 פרשת ויחי וכמס' שבועות דירושלמי גרסי' בה רבי
 יוסי הגלילי וכן בשלהי מכות בתלמוד דירן וזריך
 עיין בפירוש כיש תימה לומר שלא היו חייבין ב
 בתרומה ומעשר מן התורה בימי עזרא ולכל היותר
 אין להביא ראייה משם אלא דקדושה ראשונה בטלה
 אבל קדושת עזרא שמה קיימת לעולם כדסבר תנא
 דסדר עולם ראשונה וסכייה יס להם פירוש הוצרכו
 לקדש אבל שליטת אין להם כטביא מלך המסיח
 לא יהו בריכין לקדש ויס להביא ראייה דאפילו קדושת
 עזרא בטלה ובזמן הזה תרומה ומעשר מדרבנן
 דאמרינן פרה הערל גבי סתי קופות אחת של חולין
 ואחת של תרומ' ולפניה סתי שאין א' של תרומ' ואחת
 של חולין וכלו אלו לתוך אלו מותרין שאכי אז חולין
 לתוך חולין ככלו ותגמל לתוך תרומ' כפלה ואמר ר'
 והוא טרבו חולין על התרומה דסבר דתרומה בזמן
 הזה דאורייתא ורבי יוחנן אמר אף על פי שלא רבו
 דסבר כי תרומ' בזמן הזה דרבנן ופלגי אליב' דרבנן
 דה' יוסי כדאיתא התם ומדקאמ' וטרו אליבא דרבנן
 משמע דהכי סבירא להו כדרייק פרה אלו קשרים
 מדתריץ לה אליבא דרבי יהודה הכי סבירא להו
 והרי הלכה כרבי יוחנן דסבר דהוי מדרבנן לגבי
 דר' ר' דהלכה בכל מקום כרבי יוחנן לגבי ר' ל בר
 מתנת' כדאיתא ריש חולין וסלהי בהמה המקשה

הלכות ארץ ישראל

רבי מאיר מסוס רבי יהושע קאמר אס יש פס מאה פומין יעלו ואלו רבי מאיר סבר כל פדרכו למינות מקדש אלא על כרחין יש לחלק בין קדושת הארץ ל קדושת מחיצות העיר והבית

פסק

הלכך נראה דקדושת מחיצו העיר קיימת לעולם להיות מותר לאכול מעשר פני בתוכה חי בכה מזבח אבל בלא מזבח לא דאתקם מעשר לבכור תם פדריך לו מזבח ללאכילת בפירו לרבי ישמעאל כראיתא פרהק אלו הן הלקיץ ופדהק קדשי הקדשים ופרק אלו קדשים וכן קדושת הבית עדין הוא קיימת והכנס במקום הבית חייב כרת שעת' כולנו טמאים והמעלה בחוץ בזמן הזה קטרת ומנחה חייב כרת פראוי להקטיר בפנים ולכך חייב להלכה כרבי יוחנן דאמ' המעלה בזמן הזה בחוץ חייב פרהק הסוחט והמעלה א הפילו בלא מזבח כראמרינן מזבח פנעקר קטרת ממקומו אינמי בסוחט בחוץ מיירדי וכבן פבכה מ מזבח במקומו בפנים דאי לא בכה אינו חייב בחוץ דאי ראינו לפנים דמזבח פנעבס כל הקדשים פסולין סכ' זבחת עליו בזמן פהו' פלס ולא בזמן פהו' חסר אלאמ' קדשה לעתיד לבא ומקריבין אף על פי שאין בית פרהק קדשי הקדשים כרבי יהושע וכן אמר רב כחמץ פרהק ידועות באחת מכל אלו תנן דקדשה ל לעתיד לבא קדושת הבית וקדושת מחיצות וכן בעיר ירמיה התם בן בבל פעלה ופעלס ממנו מקום מקדש אלאמ' קדושת הבית קיימת לעולם ולא כרבי יבחק דאמר מקריבין בבית חוכו פל קמא דמגילה דדבר זה לא עמד לומר הותרו במות בזמן הזה כ כראמרינן התם ממתניתין דמגילה ופ' פרת חטאת דאח' ירושלם אף אחריה היתר ותנאי דבתר הכי הוי מקדשה ולא קדשה לחודיה ואף על פי דבפרק הזהב אף בסוף חלק משני דכפול מחיצות הויא ברייתא סברא דאפילו מחיצות לא קדשה לעתיד לבא אף הלכ' כן לא קיימ' לעולם קדושת מחיצו וקדושת הבית כדפרי' ואפילו הכי הלכה דקדושת הארץ לא קדשה פתה לעניין תרומות ומעשרות ולא מבעיא קדושה ראשונה דקדוש' יהושע בטלה לעניין תרומה ומעשר לאחר חורבן של בית ראשון פהדי רבי מאיר אכל' עלה של ירק בבית שאן ונס רבי התיר בבית שאן אף על פי פהיתה קדושה בקדושי יהושע כ כראיתא פרהקמא רחולין פממע דהכי הלכתא דמעשה

ובריית' דסדר עולם אבל ריש לקיש ור' יוחנן אליבא דנפשיהו סבירא להו איפ' כרמוכה בבריית' רשתי קופות ואליבא דרבנן דרבי יוסי והלכה כרבי יוחנן דאמ' תרומה בזמן הזה דרבנן ואת' כיון דרבי יוחנן סבר אליבא דנפשיה לא קדשה בזמן הזה הא אמר רבי יוחנן פרהק קדשי הקדשים ג' כבאים עלו אחר א' מקריבין אעפ' שא' בית וכן פרהק הסוחט והמעלה א' ויחנן המעלה בזמן הזה בחוץ חייב קדושה ראשונה קדשה לעתיד ולהכי חייב בחוץ פראוי ל לפתח אהל מועד כגון סכ' מזבח במקומו דאי לאו הכי אינו ראינו לפנים דכל הקדשי' פנעפחטו פנעבס המזבח פסול' כראיתא התם אינמי במקטיר קטרת או הומץ מנחה מיירי פאין כריכין מזבח כראמרינן התם מזבח פנעקר מקטירין קטרת במקומו אלאמ' לר' יוחנן הו קדש לעתיד לבא יש לחלק דקדוש הבית ודאי לעולם קיימת מאשר לו חומה אעפ' שאין לו ע עכשו ונס קדושת חומת העיר לאכול קדשים קלים ומעשר פני אפילו כפול מחיצות אעפ' דקדושת הארץ בטלה לעניין תרומו ומעשרות אעפ' דבכוב ובעוף הוה איפכא פהן חייבין בתרומה ומעשר מן התורה וקדושת חומה פל ידועות והבית לא היתה דהותרו הבמות מ' מסקדשה הבית בימי שלמה טוב לא בטלה למאן דאית' ליה דפולג' רתבאי הו בקדושת הבית פ' דמגילה ופ' ידועות הטומאה וכמו כן כריך לומר חלוק זה משום ד' דאל' לרבי יוסי תרומ' בזמן הזה דרבנן פרהק הערל כפרי' לעיל ואלו פרהק קדשי הקדשים ופרק אלו קדשים בתמורה ופרק אלו הן הלוקיין אר' יוסי מסוס רבי ישמעאל יכול יעלה אדם מעש' פני בידועלס ויאכלנו ומסיק דע' קדש' לעתיד לבא ורוב פפרי' גורס' כן אלא היינו בקדוש' מחיצו' דווק' כפרי' אס לא תאל' הא דידיה הא דרביה ועוד דאמר ר' אבי סנה עיגול בעבולין עולה אלאמ' לא קדשה לעתיד לבא ותרומה בזמן הזה דרבנן איזה הזכחה הוי' הרי רבי יהושע סבר ליטרא קשיעות בטלה פרהק התעדרבות ופ' דביצה אלאמ' תרומה דרבנן והלה סובר מקריבין אעפ' שאין בית אלאמ' קדשה לעתיד לבא אלא היינו טעמא דוקא קדושת מחיצו' פקיימת לעולם מאשר לו חומה אעפ' פקדוש' הארץ בטלה לעניין תרומה ומעשר אך מבינן למימ' הך דסבר רבי יהושע דליטרא קשיעות בטלה ומסוס דסבר דאין מקדש לא פשה דכריס ורוחק הו' דהלא

הלכות ארץ ישראל

הטעם * ואם כן אינו חייב להפריש תרומה ומעשר בארץ ישראל רק מדרבנן אפילו הנה ישראל קרקע וגדלו הפירות ברשותו ומרחץ ואכלת הוא עצמן ולא מכרן ואם כן יכול להיות דבפירות טלוקה מגוי אינו חייב לעשר אפילו מדרבנן כיון דלא קדשה לעתיד לבא כי אם בפירות שגדלו בקרקע ישראל ומרבב גזירה שמא יבנה בית המקדש * או אמת ריש קניין לגוי להפקיע מיד מעשר * דאין אף קני' לגוי כך טוה קרקע של גוי כמו קרקע של ישראל * או אפילו שמא אין קניין לגוי היינו אין הארץ עומדת בקדושתה אבל כיון דלא קדשה אכ' לדברי הכל שמא יש קניין לגוי להפקיע מעשר מדרבנן והא דפרק הקומץ אמר רבי טרפון לך וקח מן הגוי ועשר עליו דהוי מ מדרבנן שמא סבר קדשה לעתיד לבא ויש קניין לגוי בארץ ישראל להפקיע מיד מעשר מדרבנן כדאיתא התם משום מרוח הגוי או משום לוקח * דכתיב תבואת זרעך ולא לוקח ואף לוקח מישראל משום דההיא נראה יותר חייב דהכי נמי לא אמר ליה לך הבא מסאין כקוב או מתבואת חובה לארץ דהנחו אין פטור דידהו כיכר לעולם וסבורין שגדל בחיוב אבל לרידן דלא קדשה ואפילו מקרקע ישראל אין מן התורה אם כן מפירות הגויים אפילו מדרבנן פטור * ולפי' זה לא ידך לישבא דאמר ליה לך וקח מן הגוי משום דאין קניין הוה מצי למימר נמי משום דלא קדשה לעתיד לבא פטור לגמרי עדיפא קאמר * דאפילו מן התורה חייב הוא * ועוד שמא דקיים ליה דסבר רבי טרפון קדשה לעתיד לבא * והטעם זה נוכל לומר דבסביעית מותר לחרוש ולזרוע ב בקרקע הגוי אפילו מדרבנן * וההיא דתנן פרת הכזקין אין עוזרין עם הגוי בסביעית וסבור קדשה לעתיד לבא ואף על פי שאין יוכל כוהן מכל מקום סביעית נוהגת ותיישב בכך פירש רבינו שלם פרת זה בורר * כהן וחריש אמר ליה מצי למימר אבסטון אכני בתוכה * ופירש סבור גוי אני והא דמכרתי רבי אחי פוקו וזרעו בסביעית משום ארנוכא כרי לשלם למלך חשבון חיוב התבואה היינו אפילו ב בקרקע ישראל כיון דליכא איסורא אלא מדרבנן * הלכך משום ארנוכא שרי לגמרי * ולא כנכרך לומר משום סכנת ארנוכא כמו שהביא הרב רבי יצחק בר רבי אשר או מן הירושלמי או כדאמר רבא פ שלהי פרת בן סורר דלהנאת עצמן שרי אבל

דמעשה רב * וגם רבי יוחנן אמר במדרש רות * וכן רבי יהושע בן לוי בבר פרשת ויחי * וגם בירוש' דסביעית אמר מסבולו כפטרו * וכשעלו בימי עזרא קבלו עליהן חיוב מעשרות מאיליהן והסכים הקב"ה על דין אלמא קדושת יהושע בטלה וכראה דהכי פירושא * בימי יהושע ודאי הוטל עליהן חובה לקדם כל מה שבתוך תחומין המפורסין באלה * מ מסעי * וכשעלו בימי עזרא היה יכולת בידם להניח מלקדם כל כך כרכי שקדשו כמו שהניחום במקצת כדאמרינן הרבה כרכים כבסום עולו רגלים כל * ושמא גם הכל היו יכולים אם רוצים להניח ולא היו כעכשים * ואף על פי כן קח מחיבי עצמן לקדם הרבה למעשרות ומכל מקום מה שקדשו חייב מן התורה במעשר * מכל מקום הרי האכחנו קדושה ראשונה של יהושע בטלה * ואפילו סברי רבי מאיר ורבי אוחן שהתירו בית שאן דקדושת עזרא לעולם קיימת אפילו בימיהם אותם כרכים משנהי עזרא לקדם כבדראסונה הוה חובה לארץ אף על פי שחובה לארץ חייב במעשר מדרבנן כדאמר רבה מבטל לה ברוב ובימי רב יוסף הטבילה קודם לאמה מפרס רבינותם חובה לארץ פטור מדמאי * כדתנן מכזיב ולהלן פטור מן הדמאי * אי נמי תרומת חובה לארץ אוכל ואחר כך מפריש * דבגזי פירוקי מיתרצא ההיא דסוף רבי יעמאל דבצר לאו היינו בברה * ועל תירוצן של דמאי לא קש' מידי דדמאי גבי אחרוב דאמר רבן שמעון במילואל זה בא בדי מקסרין ד דמפריש לה לענין לסלוח לחברו בלא הוראה שהו טבל * והשתא הוכחתי דקדושת יהושע בטלה מרמ ורבי שהתירו בית שאן ומדרש רות ובר' וירושלמי דמסכת סביעית ולא תימא מכל מקום הלכה קדושת עזרא לתרומה ומעשר קיימת לעולם אף ב בזמן הזה שתנא דסדר עולם דתניא ראסונה וסבייה יש להם שליטת אין להם אלמא קדושת עזרא קיימת אין הלכך כן לא בזמן הזה בטלה ואי' חייב מן התור' להפריש תרומה ומעשר שהרי אמר רבי יוחנן גבי שתי קופות אף על פי שלא רבו חולין על התרומה דתרומה בזמן הזה רבנן וכדמתרין עלה פרת אלו וזברי ופרק אלו שלם מיכין הנח לתרומה בזמן הזה דרבנן משמ' דהכי קיים ליה ולא קאמר הקסר תרומה בזמן הזה וידבן וטעמא דקדושת הבית ומחיצות קיימת לעולם וקדושת הארץ בטלה פירשתי לעיל

הלכות ארץ ישראל

אבל בקרקע הגוי בלאו הכי מותר לחרוש ולזרוע וחרוש להפריש תרומ' בזמן הזה ולהחמיר ולהפריש אפי' מפירות הגוי משום שאי' ראייה לא לחיוב דרבנן ולא לפטול' לגמרי פירות הגוי אפילו כי היה כמי אמת דלא קרסה לעתיד לבא אלא סברא בעלמא ועוד דאי הלכה דאין קניין אס' כן אמאי יהיו פוטרין פירו' קרקע הגוי טפי מפירות קרקע ישראל קרקע הגוי חשוב קרקע דישראל או שמא איך חשוב כיון דלא קרסה מכל מקום זהו שלא יפריש משל גוי על של ישראל או אפכא איך על גב דטעיהם דרבנן טייר לאסור כמו כן מן הפטול' על החיוב או מן החיוב על הפטול' דהרי בעובדא דרבי שמעון מזורי דאמר ליה לך וקח מן הגוי או קח מן הסוק דהוי דמאי לא דעה לומר איך קניין או קח מישראל חבר דפטור מן התורה מתבואת זרעך ולא לוקח או מתבואת ח'ל משו' שכראה יותר מחייב וכל סכך לפי מה שפירשתי שפירות הגוי פטורין אפילו מדרבנן והמחמיר להפריש מהן לא יפריש משל ישראל על של גוי או אפכא ואם הוא מפריש מפירות שמיירא הישר' וגדלו ברשות ישראל דחייבין לעשר לכל הפחות מדרבנן אפילו לא קרסה בזמן הזה דהא רבי יוחנן דאמר לו רבנן בבי שתי קופות סבר לא קרסה וגם מתרץ פרק אלו עוברין בתרומה בזמן הזה דרבנן וכל ה התלמוד מלא מזה רבא" מפרישין תרומה ומעשר לכולי' עלמא אפילו למאן דאמר לא קרסה הפתא אס' התרומ' טהור' כגון שלא הוכשר' והרי אין לה אוכלין לפי שכלנו טמאי מתו' ואין לנו הזאה עד שיבא מלך המשיח והרי אסור לסורפ' כמי' כדתנן בחלק ותרומו' יקברו אבל לא ישרפו עם שלל העיר אכ' טוב להקובר' ותמאס עם שלא יבאו לידי תקלה לאכלה אס' ומכאן טוב להפריש מעט שהרי אס' פוטרת הכרי וטוב יותר מזה להכשיר הפירות קודם שיפריש התרומה ויפרישנה טמאה ומעט יפריש כדשמואל דאמ' חטה אחת פוטרת ואותו מעט יתן לכהן ויסיקנו ואסור ל לזר ליהנות אס' אין כהן כהנה בשעת בעורה כדתנ' שלהי מל' תרומות כדפרי' לעיל אבל בקבוצ' לא כיון שהיא טמאה דהנשרפ' לא יקברו שלהי תמורה וגם פירשתי לעיל היאך יכשירנה הלא חולין הטבולין ל לתרומה כתרומ' רמי וכתוב מן מסמרת תרומותי אלא כיון דכסף קתי' דכשני' לא קרסה ותרומה בזמן הזה דרבנן טוב להפריש בטמאה והיא חלה תקנה ל לסורפה כיון דאי' לה אוכלין בזמן הזה וגם פירשתי

לעיל היאך יפריש מעט הלא חלת האור בארץ ישראל כגון סמוך לחוכה לארץ שהיא טמאה יש לה שיעור אפילו הכי מותר הכא אפי' תרומה דאורייתא כיון שאי' שום חלה ותרומה כאכלת לפי שכולן טמאי' וכש' שפסקו שלא קרסה לעתיד לבא ותרומ' דרבנן וגם פירש' היאך יסיק הטמאה אס' לא ימאסנה ת תחלה ופרק כל טעיה אס' כי אס' בשליקת' ומאיסתא היינו התם פטורין ואוכלין התרומ' טהור' ולכך יש לחוש פן יאכל גם הטמאה אס' לא ימאס' אבל בזמן הזה שאין אוכלין פוס' תרומ' ליכא למיחס מידו ואפי' היא כקנייה ומעשר ראשון יפריש בכל הסנים ויתנו ללוי כמו טעמה רב' שכתן בספינה לרבי יהושע בן חכמיה שהיה לוי ואס' ירצה יתכנה לכהן ואפי' לאחר הקסא דעזרא אליבא דרבי עקיבא רמעינא דהיה ללוי דווקא ובתרא הקסא הוה בין לכהן בין ללוי והלוי יפרי' מעשר מן המעט' ויתן אותו לכהן ואותו תרומת מעשר יש לו דין תרומה גדולה ויסיקה כיון שהיא טמאה אס' הוכשרה ואחריו כן מעשר שני ואף על גב דאסור לאוכלו ולא לבערו בטמאה יפדה הרבה או אפילו טהור' מכה על טהור' פרוטה דשמואל שרי אפילו לכתחלה היכ' דאיכ' למיחס לתקלה כדאית' בערכין וכיון שאין ראוי לאכלה שרי למפרקה אפי' בירושלם והפרטה יחתוך לשנים או לשלשה ויטליך החתיכות בכהר כמו שמכרס בטאלנות דרב אחאי בפרטה פדיון כרס רביעי ואס' אין לו מעשר שני טהור' דהסת' אין תופס פדיון וכנע מה שהיה לו עד שהיה לו טהור' בודאי ויפרכו כמספט הזה וסכ' ראשונה של שמיט' וסכ' שנייה ויפריש מעשר ראשון ומעשר שני וסנה שלישית מעשר ראשון ומעשר עני וכן רביעית וחמישית והמפריש מעט' ראשון ומעט' שני ובששית מעשר ראשון ומעשר עני אבל מעשר ראשון יפריש בכל הסנים כדאיתא בראש השנה וקביעות שנת שמיט' הלכת' כפרי' רבי' הנכאל כי כל ההלכו' מיושבות לדרבו' והלכה כרבי יהודה דאמר שנת חמש' עולה לכאן ולכאן לסנת יובל ולמנות סנה ראשונה ואחרי כן יחשוב חמש' שנים ואחרי כן שמיטה כן הלכ' כמו שפירשתי בספר זה בשמעת' דתנא רבי אליהו וטוב יותר על הכל לקנות מפירות שגדלו בתוך קרקע של גוי ומתבואת גוי דכיון שלא קרסה ואף מקרק' ישראל אין התרומ' רק מדרבנן לכך בקרק' גוי נמא' אפילו מדרבנן אכ' להפריש ומגו' זלי' ארעת' ליכא למיחס כדפרי' לעיל שקנוס בכבוט' ואכ' דחייס' דיש לולב הגזול

הגזול

הלכות ארץ ישראל

הגזול גבי הושענא יש לחלק שהיו ישראל מרובים
היו להם אז קריקעות והיו גזולין ומאכסין מהם וגם
היו הגוים יותר לונקסין ממהם עושין עכשו:

תנן

במסכת דמאי החוכר טרה מן הככרי
מעשר ונותן לו ר' יהודה אף המקבל
טרה אבותיו מעשר ונותן לו פר' הסוא מעיקר טרה
אבותיו טרה א"י שהיה של אברה' יצחק ויעק' שהיו
אבותיו והסב און קנין לבניו בא"י להפקיע מיד מעט'
ולכן יש להחמיר לעשר במקבל למחצה או לשליש
או לרביעי. ותק' סבר יש קנין. ולכך חוכר דוקא בין
עבדא בין לא עבדא קא יהיב לבניו הקצבה חייב ל
לעשר דכפורה חובו דמי וחייב לעשר כדאמר' פירק
הזרוע ופרק השולח. הרי שאכסו בית המלך את
גרכו אם בחובו חייב לעשר. ובמקמ' מוכח דטרה
אבותיו ממס אמר רבי יהודה חייב לעשר כשהיה
הטרה של אביו כדמפרס התם סתהא ברה בידו.

אבל מקבל מן הגוי טרה א"י חייב מעשר. ומפרס
תלמודא דסבר אין קנין ומקבל לאו כחוכר דמי.
ולכך היו מקבל פטו אבל חוכר לעולם חייב כדפרי'
לעיל דכפורה חובו דמי. הסת' בין רבי יהודה בין
רבנן סברי יש קנין וא"ל חייב לעשר החוכר טרה
מן הגוי. והא דאמרין פירק השולח בתר מתניתין
דהמוכר עבדו לבניו תניא האריגי' והחכירין פטורין
לעשר. הנהו מיירו בסוריא וכבוס יחוד לא שמה
כבוס. וכן מוקי התם הרבה כריתות סוף פירקא
בסוריא. אבל חוכר מן הגוי בא"י חייב לעשר. כך
מפרס מורי רבינו. אבל ר'י מפר' דהחכירין פטורין
סברי יש קנין לבניו להפקיע. ורבנן דמס' דמאי דא"י
החוכר מן הגוי מעשר סברי אין קנין. ורבי יהודה
דאמר המקבל טרה אביו ממס מן הגוי חייב לעשר
אבל טרה של אחר בא"י פטור וקאמר תלמוד' דסבר
יש קנין הוא הדין דחוכר נמי פטור ולא מיקרי פורע
חובו. והא דקאמר התם דסבר מקבל לאו כחוכר
הק' מקבל דר' יהודה לאו כחוכר דרבנן דמי. ומסוס
דרבנן לא איירי אלא בחוכר ור' יהודה לא איירי לא
במקבל קאמר הכי. הסתא בין לפי' מורי רבינו
בין לפירוס רבינו יעקב סבר ר' יהודה יש קנין אבל
רבינו שלמה מפרס במקבא ר' יהודה סבר יש קנין
ומוסיף ואפי' הוא סובר אין קנין אתי שפיר דמקבל
לאו כחולר דמי. ופסק הלכה אי יש קנין אי אין
קנין אין להוכיח מדאמר' פירק ר' ישמעאל במכחות
מרוח הגוי תנאי הוא. דתניא תורמין משל ישראל על

של ישראל ומשל גוים על של גוים. ומשל כל על כל
כל. פי' משל גוים על של ישראל דברי ר' י' ור' יהודה
ור' יוסי ור' און' אין תורמין משל גוים על של ישראל
וקאמר דפליגי במרוח הגוי דפוטור. דל"מ ור' יהודה
מרוח הגוי אין פוטור. והסתא מנא ליה סברי כלשו
אם קנה גוי סבליס מישראל סגזלן ברשות ישראל
ומרחן גוי פטור או חייב אם יקנס ישראל אחר כן.
אבל פליגי בים קנין ואין קנין. לא ש"מ לכ"ע אין קנין
והכי קים ליה לתלמודא דהכי הלכת'. ולהכי לא מצי
יהיב טעמא דפטורה ור' יוסי ור' אלא במרוח הגוי
דפטור. אמנס אין ראוה סהרי פירשתי לעיל מתוך
שמעתא דפרק השואל ר' יהודה סבר יש קנין בין
לפירו' מורי רבינו בין לפירו' רבינו יעקב. וא"ל אמאי
תורמין משל כל על כל. לא ודאי על כרחין מיירי
בתבואה סבדלה ברשות ישראל וקבאה גוי ממנו
ומרחה גוי וקא סברי מרוח הגוי אין פוטור. וגם ר"מ
סבר אין קנין סלהי' פ'ק דע' גבי אין מסכרי' בתים
לבניו בא"י. וגם אין כריך לומר שדות. וקאמר טעמ'
מהו אין כריך לומר שדות דאית ביה תרתוי הוא חניה
בהרקע והוא הסקעה ממעשר. לא יש קנין מדקא"ל
שמפקיע ממעשר כסמוכרה לבניו פטורה ובסכרות
קאמר התם גזירה אטו מכירה דלא מצינן לפרס ד
דקרי הסקעה ממעשר לפי שהגוי לוקט התבואה
ואינו מעשרה. אם כן בלא גזירה אטו מכירה איכא
הפקעה. אלא על כרחי' סבר יש קנין. ולהכי הוכרך
לאוקומי פלוגתיהו במרוח הגוי ובד' לה' שלים ב
ברש' ישראל קורס סבא הטרה לרשות גוי. אמנ' ביר'ו
דמס' דמאי פ'ה דתנן מעשרין משל גוים על של ישראל
קאמר מתנ' ר"מ היא דסבר אין קנין. ר' יהודה ור' און'
סברי יש קנין. וכן פ'ג דדמאי בירוש' קא"ל ר' יהודה
ור' און' סברי יש קנין ומורי' שמפריס מעשרותיו מהלכ' י
פירו' מדרבנן. משמע שהוא מוזג ר' יהודה עם ר' און'.
וחולק הירושלמי על תלמוד סלבו. דפלוגתא דתנאי
דמכחות מוקי לה בירוש' באין קנין ויש קנין. וההיא
דסלהי' ע' דאין כריך לומר שדות שאין מסכרי' לבני
מק'ו דבתים ל"מ מפרס בירוש' בענין אחר בית אין
מתכרך מתוכ'. אבל טרה מתכרך מתוכ'. והירוש'
אזיל לטעמיה דמפרס דסבר ר"מ אין קנין לא מצינן
לפרס ואין כריך לומר שדות מסוס הסקעה דמעשר
וכריך עיון בים קנין ואין קנין סלהי פירק השולח.

סליקו הילכות ארץ ישראל

ריד יציאות

סבת פתים שהן
 ד' בפנים ופתים
 שהן ד' בחוץ פיר'
 פתים חייב לזאתו העומד בפנים הכנסה והוצאה
 פהם ארבע חצי הכנסה וחצי הוצאה כגון עקריות
 גרידא או הנחת גרידא ובגמל' קאמר פטורי דאתי
 לדיי חייב חטאת קא חסיב וכן פתים שהן ארבע
 לזאתו העומד בחוץ כרפרי' ובסמוך מפרש סדרא
 הכי כיצר פטט העני ידו מלאה לפנים ונתן לתוך ידו
 של בעל הבית או כטל מתוכה העני חייב ובעל ב
 הבית פטור ומותר וכן פטט בעל הבית ידו לחוץ
 ונתן לתוך ידו של עני או כטל מתוכה בעל הבית
 חייב והעני פטור ומותר ואחריו כן מפרש פטורי ד
 דאיסורי חצי הכנסה וחצי הוצאה וכן בירושלמי
 בעי מהו פתים שהן ארבע פתים דחייב ופתים
 דפטור היינו כרפריסית ויש מפרשים פתים הוצאה
 שלמה של חייב וחצי הוצאה של פטור פהם ארבע
 הכנסה שלמה וחצי הכנסה ולפי שהוצאה אב
 והכנסה תולדה מפרשים הפתים של הוצאה ובריש
 פכועות כמו דתנן פתים שהן ארבע מפרש בגמל'
 פתים הוצאה לעני והוצאה לבעל הבית פהם ארבע
 הכנסה לעני והכנסה לבעל הבית ופ' ראשון עיקר'
 דהכי מפרש בירושלמי וגם מפרש סדרא הכי פטט
 העני את ידו וכו' ובגמל' פריך אמאי לא תני בסבוע'
 בפנים ובחוץ כמו בגבי שבת ולא רצה לתרץ דומיא
 דמראות כגעים קתני דכלהו לחייבא מסוס דאינו
 מקפיד כי אם למנות ארבע חייבוס דומיא דמראות
 כגעים ואי מוסקף למנות פטורי בפנים ובחוץ כדתני
 במל' שבת איך קפידא בכך ומה שהזכיר לטכות
 חייב שבת לעומד בפניו ולעומד בחוץ דהוצאה
 הוי מלאכה גרועה לטלטל מרשות היחיד לרשות ה
 הרבים או אפכא תרע רכל המלאכה אם הן במספן
 מקרו רבות ואין צריך להם פסוק רק לא תעשה
 כל מלאכה ומלאכות הדומות להם מקרו תולדות'
 ואלו הוצאה בעי ריש פ' הזורק הוצאה היכא כתיבא
 ומייתי לה פסוק וגם זורק בעי היכא הויא במספן אף
 על גב דהויא תולדה ועוד אומר מורי רבינו יצחק
 בר רבי שמואל דבהוצאה איכא תרי קראי אח' לעני
 ואחר לעשיר ריש הזורק דמייתי פסוק ויכלא העם

מהביא וסלהי פ' קמא דערובין אל יכא איש ממקומו
 לכל הפחות לרבכך דלית להו לוקין על התחומין
 ואפילו לרבי עקיבא הכי קאמר התם מי כתיב אל
 יוציא אל יכא כתיב משמע הוצאה ומשמע תחומין
 וסלהי פרה כיצר כולין כמי משל' הכי דלסוף הוצאה
 כתיב בסבת דאמר רבי יצחק המוציא בסר פסח
 אי' חייב עד שיניח מאי טעמא הוצאה כתיב ביה
 בסבת וכן פרה קמא דהוריות הרי הוצאה דכתיבא
 ודרוקין מודים בה וכו' ולא גרסינן אל תוציאו מסא
 מבתיכם דדברי קבלה הוא אלא היינו אל יוציא ועוד
 מביאין מירושלמי עני ועשיר חד הוא וכו' ועוד
 מאירובין בה במקום אחר:

תנו

רבנן ארבע רשות לטבת רשו' היחיד
 רשות הרבים כרמלית מקו' פטור אזו
 רשות היחיד חריץ עמוק עשר' ורחב ד' או גרר גבוה
 עשרה ורחב ארבעה וכל ספן היקף מחיבה גבוה
 עד סיקף ארבעה טפחים אזו רשות הרבי' פטורא
 ופלטיא ומבואות המפולפין ואין מכניסין ומוציאין
 מרשות זה לרשות אחר ואם הוציא והכניס בסוג
 חייב חטאת במזד ענוס כרת ובסקל אבל יס ובקע'
 כגון עדות דלא דרסי בה רבים והכרמלית רחבה
 במקום טרבים רגילין אלא אינה רחבה שפערה
 אמה או אין פולטין בה פסים רבוא דומיא דרגלי
 מדבר וכך עומד דחב ארבעה ובבוא פלסה טפחים
 או יותר אבל אינו גבוה ט' דאם כן מכתפי עלה ר'
 רבי' ומיקרי ד'ה אה קרי כרמלית ואלי להן לא דין ר'ה'
 ולא דין ר'ה ולסוף כרמלית בירושלמי לסוף כרמל'
 רך ומלא לא נבמר היטב כך כרמלית אין לודין ר'
 רשות זה ולא רשות זה ואין מכניסין ומוציאין ממנו
 לא לרשות הרבים ולא לרשות היחיד ואם הוציא
 והכניס פטור אבל אקור: ואמר רבי יוחנן אין
 כרמלית פחותה מארבע טפחים רחב אבל מקום
 פטור הוי מקום ברשות הרבי' שאין לו רחב ארבעה
 ובבוא פלס' ומותר גמור לטלטל ממנו לרשו' הרבים
 או לרשות היחיד ואם המקום הזה שאינו רחב
 ארבע והוא גבוה פלסה עומד בין ר'ה לר'ה י על זה
 אמ' רב מקום שאין ר' על ד' מותר לבני רשות היחיד
 ולבני רשות הרבים או לכתף עליו או לתת עליו מסוי
 וחבילה על אותו מקום ובלבד שלא יחילפו שבני
 רשות היחיד לא יקחו להם חפץ שבני רשות הרבים
 כתנוסם דילמא יביאו החפץ מרשות הרבים לרשות
 היחיד דרך אותו מקום פטור בלא הנכ' עם בחמצע
 ואם

ואם כן יהא חייב דתנו רבנן רבבן המזוי מחנות לפלטיא
 דרך סטיו חייב ואותו סטיו מקום פטור הוא ובן ע
 עזאי פוטר דסבר מהלך כעומר דמי: הכ"ה
 פירשתי ד"ני רשויות שבת וחייבין ופטורין ואיסורין:
 ר טו פסק
 אם אדם סכה חפץ ב"ה
 או בבית אחד שלו שצריך
 לעבוד דרך רשות הרבים יולך עם תבוקות ושמה
 יקחו ויביאו כדאמרין פרק חרש: הנהו מפתחות
 דבי מררשא אירכסו אמר רבי יוחנן לירבב טליא
 וטלייתא התם דרבינו מוזתר להפרישו כי אם רלח ל
 ליספו להו בדיים ואם אינו יכול להביאן בעניין זה
 יעשה מחצה של בני אדם שלא ידעו האכסים ההם
 שהובאו לסם מחיב' כראית' פרק מי שהוציאו גבי
 מחוץ לתחום גבי זיקין ראשתכח בריסקת' רמחוזא
 דהיינו ל"ה ועמו מחיב' מבני אדם ואמר התם לסבת
 אחרת באותן אכסים או אם חזרו פרוץ במלואו או
 כעשר אמות לכרמלית או ל"ה והנה חפציו באותו
 חצר יביא בני אדם באותה פירצה שלא יהיה שלשה
 טפחי' בין איש לאיש ויהיו האכסים תחת הקים ויביא
 האדם הספר או היין או החפץ אל ביתו כראיתא
 התם בזיקי דהווי בריסקתא רמחוזא: דריותו במחיב'
 בני אדם ואמנם אפילו דרך כרמלית אסור להביא
 מבית חבירו חפץ בתוך ביתו פ"י מחיבה לפי שצריך
 עירוב ולא יעיל מחיב' בני אדם בסב' כי אם להביא
 חפץ מ"ה או מבית טעם לו מחד אח' או מחבירו סהו'
 פרוץ ל"ה: לא יטב אדם לפניו הספ' סמוך למנח' עד
 שיתפלל ולא יכנס לא למרח' ולא לבורסקין ולא לאכול
 ולא לרין ואם התחילו און מפסיקון ומפסיקין לקט
 ואון מפסיקין לתפלה ובגמ' קאמ' אלימ' מנחה גדולה
 סבע שעות ומחצ' איב' סהות טובא ואי מנחה קטנה
 לסוף ט' שעות ומחצ' אמאי אם התחילו און מפסיקין:
 הא אר' יהושע בן לוי כיון שהגיע שעה מנחה פ"י מנח'
 קטנה אסור לטעום כלום עד שיתפלל תפלת מנחה
 לעולם במנחה גדולה ובתכפורת דבן אלעסה
 ובורסקין גדולה ובסעוד' גדולה כגון של חול' ומזמן
 רוב אכסים לאכול הרב' מיכ' ובתחלת דין רב אחא
 בר יעקב אמ' במנח' גדולה ובתכפור' דירין ודפרכת
 איבא סהות טובא דילמא ישבר הוגו וסעודה אפילו
 קטנה לא יתחיל דילמא אתי לאמסוכי' ולא לרין אפיל'
 בגמ' דין דילמא חזי טעמא וכתר דייבא' מאימתי
 התחלת סעודה רב אמר משיטול דיוו' ר' חנינא אמר
 משיתיר חבורו אמר זעריה: כי חבירי בבילאי ללמד

תפילת ערבית רסו' מני טרא המייניה כרי' לאכול לא
 מטרחי' ליה לעמוד להתפלל אלא יאכל וסריך ולמד
 חובה אמאי מטרחי' והא תפלת המנחה חובה ואם
 התחילו און מפסיקין ואמר רבי חני' משיטיר חבורו
 ומפני התם לא סכיחא סכרות הכא סכיחא סכרות
 אי כמי מנחה כיון דקביע' לה זימנא מרתת ולא פסע
 אבל תפילת ערבית כל ליליא זמנה לא מרתת ואתי'
 למפסע מתקיק לה רב ספתי טריחות' למיסקר המייני'
 ועוד ליקום ולבלי הכי ומפני משו' הכין לקראת אהיך
 ישראל מאימתי התחלת דין ר' יונה ור' יומיה חד אמר'
 מפיתעטבו דריוני' וחד אמר מפיתחו בעלי דייבין:
 ר יו פסק
 קמא לפי דסתמ' דת' למוד' קאמ'
 דווקא סעודה גדולה כגון של חופה או של סעודה
 ברית מילה אסור להתחיל סמוך למנח' גדולה סהיא
 לסקוף סבע שעות ומחצה אבל סעודה קטנה פרי'
 ולא כרב' אחא בר יעקב דאמר אפילו סעודה קטנה
 ועו' דפליגי מאימתי התחלת דין חד אמר מפיתעטבו
 דריוני' וחד אמר מפיתחו בעלי דייבין ולרברי רב
 אחאמ' לה בגמ' דין ולא קאמ' בתחלת דין אם כן
 מותר לעשות סעוד' קטנה לאח' מנחה גדולה דרין'
 סעודה גדולה אסור ואם התחילו און מפסיקין לא
 תימ' דווקא התחילו בהיתר קוד' המנח' און מפסיקין
 עד שיצמוד את סעודתו אלא התחילו אף באיסור
 לאחר מנחה גדולה און מפסיקין דעל' הא דקתני און
 מתחילין סמוך למנחה ואם התחילו און מפסיקין:
 וכך משמע מר' קאמ' דמכי טרא המייניה לא מטרחיבין
 דהיינו כי היתיר חבורו לאח' סבא זמן תפילת ערבית
 דאם לא בא הזמן למה יש לו לעמוד וכך אם התחיל
 לאכול סעודה גדולה לאחר מנחה גדולה לא יפסיק
 עד הערב סהיה לו שעות להתפלל תפילת מנחה
 ביום ואפילו באה מנחה קטנ' לא יפסיק דאע"ב דאר'
 יהושע בן לוי אסור לטעום קודם שיתפלל תפלת ה
 המנח' מסבאה מנחה קטנה ואפילו להפסיק קאמר
 מר' קא פריך לעיל אי במנחה קטנה אמאי און מ
 מפסיקין הא אמר רבי יהושע בן לוי כו' מיהו פרק
 תפילת הסחר פסקין דלא כרבי יהושע בן לוי בהא
 ואמנם לאחר מנחה קטנ' סעברו תפסע שעות ומחצ'
 יכול להיות שאסור להתחיל אפילו סעודה קטנה ואם
 התחיל מפסיק מר' לא אוקי' שום אמור' מתני' בסעוד'
 קטנה ומנחה קטנה ור' לא כרבי יהושע בן לוי' או
 סמא כלהו מתרבי מתניתין אפילו אליביה: ויס

הלכות שבת

ויש ללמוד מכאן שצריך לאדם להגור רצועתו קודם
 שיתפלל משום הכון לקראת אלהיך ישראל. דאע"פ
 שיש אבנטו במכנסים ואין לבו רואה את הערוה.
 מכל מקו' יש לו להתנאות במערת תפלה לפני בוראו
 דהכון לקראת אלהיך לאו משום שלא יהא לבו רואה
 את הערוה מיייתי ליה אלא משום ליפות את עצמו
 כדקאמ' רבה בר רב הונא לביס פזמקי ומצלי: אמ'
 הכון לקראת אלהיך. וכך אמר רב אשי חזינא ליה
 לרב כהנ' כי איכא בערא בעלמ' שרי גלימיה מסליך
 גלימא מעליו וכפר ידיו ומצלי. אמר כעבדא קמי
 מריה. וכי איכא שלמא בעלמ' לביס ומתעטף ומצלי
 אמר הכון לקראת אלהיך ישראל. ופזמקי וגלימא
 לא סייך לתקן לבו רואה את הערוה: כמו כן לאזור
 חגורו דרי' משום הכון אע"פ שיש לו אבנט וזה ככון
 לאפקוי האמה שכתוב במחזור ויטרי כיון שיש לו
 אבנט במכנס' אינו צריך יותר לאזור חגורו משלם
 הכון לקראת: ולא היא כדפרישית:

תניא

אין פולין לאור הנר. ואין קורין לאור
 הנר וטעמא שמה יטה: אבל ביום
 מותר לפלות בגדיו ולהרוג הפנינים בשבת דלא כר'
 ליעזר דאמר כל ההורג כנה בשבת כלא הורג גמל.
 אבל רבנן שרו. וטעמא כדאיתא פרק שמנה טרז'
 דכינה אינה פרה ורבה ואינה רומה לתחשים ולא
 סהיו פוחטין במשכן. ורבא מקטע להו. ופירש
 רבי שלמה בשב' ותניא אין הורגין מאכולת בשבת
 דברי בית שמאי. ובית הלל מתירין משום דמבשרו
 של ארס פורצת ואינה רומה לגלים ולתחשים דפריין
 ורבין:

פסק

ריח פסק. הרי לך טרבינו שלמה סובר
 דכתי' שקורין פי' דיויל שמכוין
 בראש מותר להרוג בשבת דפירש שמבשר ארס ש
 פורצת. ולכך בית הלל מתירין להרוג כנה בשבת.
 וגם רבא מקטע להובשבת כדפירש רבינו שלמה
 דבשבת היה. אבל פרעוש שקורין פוצא המקפצת
 אקור להורגה בשבת פרה ורבה ורומה לגלים
 ותחשים דמשכן. והצר אותו חייב חטאת מהאי
 טעמא כדאית' פרק שמנה טרזים. מי' אש הפרעוש
 על בשר ארס ועוקצת אותו מותר להסיר ולהשליכה
 ואין חייב משום שר פרעוש אלא הוי כקוץ התחוב
 בבשרו והו' כמו מפיש מורסא להוציא ממנה ליחה
 דפרייהו מלאכה שאינה צריכה. ובמקום בערא
 שרי לכתחלה. כך פיר' הרב רבי יוסף ברבי מסה.
 אבל בפעה שדולגת על בשרו חייב הלקחה משום
 שר. ולא דמי לכד הנחש שלא יפכנו דפטור דהו' קצת
 סכנה. וכך סדה נחש לפנינו על הארץ דהו' מסוכן
 כמו זה פרעוש העוקץ בבשרו דאידי שרי לכתחילה
 וכך פירש רבינו יעקב דכנה היינו פי' דיויל המיצר
 בראש. דאיתא במדרש כל מי אנוס רימה לו כנים
 שבראש

תניא

חכמי ארץ חייב אדם למשמש בבגדו
 ערב שבת עם חסכה. אמר רב יוסף
 הלכת' רבתי לגבי שבת הוראה גדולה היא שצריכ'
 להפירש ארס מן העבירה למשמש בבגדיו סמוך
 לחסכה אש יש לומעות בכיסו או הקורין בכף
 חלוקו או מחטת חובה עליו בבגדו או סכיני עליו
 וכיוצא בהם ויסקלם מן יוצא ברהר ארבע אמות.
תני חדא לא יבא הזב בכיס שלו ואם יבא פטור
 אבל אקור. ותניא אידך חייב חטאת לא
 קטיף זב בעל בריות חייב שצרי' לבדוק אם יראה
 שלישיית אפילו בו ביום וחייב קרבן זיבה. אבל
 זב בעל שלש ראיות בו ביום אינו יכול לספו טבעה
 כקנייס עד למחר. לכך פטור. ופריך והא מבעי ליה
 שלא יטכנו כליו דאכולי מטונק קרוי צורך. ואם כן
 חשוב הוצאה כדמסיק כתנה לקערה כדו שירד ל
 לתוכה דלף מים הכתוץ והכשין ועפר על פירות.
 פירות אינן כבי יותן כיון שלא נתקבלו בכלי. אבל
 מים שבתוך הריף כבי יותן. אף על גב דלא בעי
 להני מים כלל כיון דאחשביהו לקבלן בהאוי כלי.
 אלא הא רבי יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה
 לגופה חייב עליה. הא ר' שמעון דאמר פטור עליה.
 אלמא כל דבר שנושא להביל מטונק הו' משוי כמו
 כים של זב. כיון שאין רגילות ללבושו בלאו הכי:

פסק

מכאן אשה שהיא כדה ורגילה
 לתת לאחריה בגד וקושרת ל

הלכות שבת

ור' ירמיה בר אבא אמר גובלין פירוש היכא פתן
מיס מאתמול במורסן לרבי יבבלוהו בסבת זאפילו
לרבי יוסו והוא דמפני היכא מפני סתי וערב מוליד
המקל פעם אחת סתי ופעם אחת ערב :

דב פסק הילכ' לצורך פרתו אות רגובלין
אסו לתת מיס במורסן בסבת

דהלכה כרבי מחבריו והיכא פנתו המיס מערב
סבת מותר להוליך את המקל פעם אחת סתי ופעם
אחת ערב כדאיתא פ'מי סהחטף אמר רב יהודה
מנערין בכלי ינענע הכלי היטב וערבו המיס
והמורסן יחד ופ'תולין כמי אמרינן הלכתא חרדל
סלשו מערב סבת למחר הוא ממחו בין ביד בין ב
בכלי ונותן לתוכו דבס ולא יטרוף פירוש הרבס לא

יכה בכף כד ילערב כמו ביכוס טרופות לא מערב
ביד וכראית הדברים הוא הדין אס כתם השומץ
מערב סבת מותר לתת מיס בסב' או מסקה לתוכן
ולערבץ אפי' בכלי וכפ' ליל פסח שחל בסבת מותר

לתת יין בחרוסת ולמחהו בכלי כמו חרדל ולא דמי
למורסן שאסור לתת בו מיס בסב' דהתם דמי ללוס
טפי' אמנס בירושלמי דפרק כלל גדול גמ' המעמר
ההן דסחיק תומא כך מפרך ברישיה חייב מטוס
דס' כד מבחר בקלופיתא חייב מטוס בורר כד

סחיק במדוכתא חייב מטוס טוחן כד יהיב מסקין
מטוס לס' גמר מלאכה מטוס מכה בפטיש הילכ'
אס שומץ וחרדל כריך לישב דלא פליגי ואומר דסי
דתלמוד דידן דפסקי בחרדל ממחו בין ביד בין ב

בכלי היינו כי נתן מיס מער' סבת ובליל סבת ממחו
ומערבו אפילו בכלי וכפ' הדין בשומץ ובחרוסת
בסבת שחל בליל ראשון של פסח כד ליתן המסקה
בעוד יום ובליל סבת יערבנו אפילו בכלי והסתא

הוו כמו מורסן שצריך ליתן מיס מבעוד יום ועתה
מכה לאכול סמכי סקורין אסקולג'יס בלעז או
בכלים וקולפי להן לאוכלן במלח בסבת מותר וכפ'
מכה והא דקאמרינן בירושלמי כד מפרך ברישיה
חייב מטוס דס' היינו כי רוצה לכרת פס לעשות

בהן איקורא אחרינא - אבל כי רוצה לאכול בלא
איסור אחריכך טרי לקולפן לאוכלן מיד :

תנו רבנן פותחי מיס לגביה פירוש פותחי
מיס שילכו לגביה מער' סבת ומתמלאת
והולכת כל העבת מניחין מוגמר תחת הכלים
מערב סבת בגדיהם תלוין למעלה ביתד או על
קלונס וקולטין ריח טוב של בסמים של מוגמר פהם
על

סבראם ובפ' ארס תולעה לאחר מיתה ובראם
מזויין כניס סקורין פרוי'ם ולא פוז'א וכפ' פרק כל
היר כריהותא מקטלא קלמי מעל המסקר רגולין
להרוג את הפרוי'ם סבראם ואף על גב דבמכת

של מצד' כתיב והך את כל עפר הארץ והיה לכניס
ובעפר אף רגולות להיות כי אס פוז'א וגם מאכולת
דשרו בית הלל להרוג מטמ' גבי סתמ' דהיינו פוז'א
במסכת נרה אף לך כל סדין וסדין כו' מכל מקום
זאכולת דשרו בית הלל להרוג חייב ופרו' יל דוק'

לא יקרא לאור הנר אמר רבא אפילו גובה סתי
קומות מיהו תנאי גובהו פריק שאל במלתיה דר' ב
ואף על פי כן כראה דהלכה כרבא דאסר הכא אפי'
גובה הרבה :

ריש פסק אס כן כראה דאסור לקרות
לאז' הנר בסבת ביחודי אבל
סניס קורין ודוקא קורין בענין אחר דהאי מרכר

לחבריה או בעני להטות הנר אבל אס הסני' וזאין
בספר בסני מקומות אסור כרתניא לא יקרא לא
לאחד ולא לסניס ומוקי לה בקורין בסני עניניס
אמר רב המכא ובאור המדרה אפילו עשרה קור'

אפי' בענין ח' אסור לקרות דקל יותר לגבוע ולנענע
הלפידים וביום הכעורים רגולין לומר סליחות
ותפלות לאור הנר וגם קורא יחידי בספר התם
אימת יום הכפורים עליו וגם אימת כבוד וגם כורך

סעה להרב' תחנכי' אבל ליל יום טוב שחל להיות
בסב' אף החזן אומר מעריב ופיוט לאור הנר בתוך
המחזור ביחודי שאין כל כך כורך סעה ודוחק לומר

פיוט אמ' רבה בר שמואל אבל מקדר ראשי פרסיות
מריץ בפיו ראש כל הפרס' ביחודי בספר לאור הנר
ומתוך שראש פרשה סגורה בפיו הוא כזכר בכולה
וכפ' הדין בסליל של פסח חל לבא בסב' וחפץ לומר

הגדה לאור הנר ביחודי אל יקרא לברו אלח קורא
אחר עמו בספרו ולעיוני אים או אשה עמו מי שאי
יודע כלום לא יועיל ואס בעיוני ראש כל פרס' ופרס'
יודע לגמור כולה בחוץ טוב הדבר כדפרישית :

אין שורין דיו וקממני' לא כדו שישורו מבעוד
יום דברו בית סמאי ובית הלל מתירין
גם העמם אבל בסבת אסור ובגמרא מילן תנא
כתיבת מיס לריו זו היא סרייתת רבי היא דתני אחר
נותן מיס ויאחד נותן קמח האחרון חייב דברי רבי
רבי יוסאז' אינו חייב עד סניבל' וכפ' פלוג' פרק
בתרה המורסן דלרבי כתי' מיס לחוריה מטוס לס'

הלכות שבת

על הגחלים למטה בכלי מעֵשׂ ומתבמרים והולכי כל
השבת. וכן גפרית מערב שבת על גחלים למטה
בכלי והעֵשׂ עולה למעלה בכלי כקף וזהב לכיירץ
ומתגרפי כל השבת וכן גפרית ומניחין קלור בעין
ואקפא לנית על המכה מערב שבת ומתרפאין כל
השבת אבל בשבת לא מסום שחיקת סמנין. ואם
כפלה תנן מחזירין רטיה במקדש אבל לא במדינה
ודוקא אם כפלה על כלי מחזירי אותה כראית פרה
המובא תפילין והא דשרי פרה סמנה טרבים קלורין
אפילו בשבת לתת על העין דוקא על גב העין והכא
מייירי בתוך העין ממש ולכך דוקא מעֵשׂ ולא בשבת
ואין כותבי חטין לתוך הרחי"גא כרי שיטחנו מבעוד
יום אמר רבה מפני שהוא משמעו קול ויאמרו רחים
של פלוגי טוחני בשבת ויסקרו דבשבת נתנו החטו'
אמר ליה רב יוסף ולימא מר מסום שביתת כלים
והסתא דאקרת לבית הלל שביתת כלים גפרית
ומתבמר דשרי מסום דהכלי לא עביד מעשה כי אם
הגחלים שבתוכו והסתא דאמר רב הושעיא מאין
תכא שביתת כלים דהיא וכל אפר אמרתי לכס
תשמרו לרבות שביתת כלים בית שמאי היא אם כן
הא מבי ברייתא דאקרה ריחיים בית שמאי היא ובין
עביד מעשה ובין לא עביד מעשה אפר ולכך נמי
קאמר בית שמאי אין כותבין אונקין של פסתין לתוך
תנור מערב שבת אלא כרי שיהבלו מבעוד יום פיר'
רבינו תוס דחטין לתת בריחיים מערב שבת והוון כ
כטוחנין בשבת מותר דאמר רב אושעיא במקבא
דברייתא דאקרא בית שמאי היא אבל בית הלל
פרו אמנס פירט רבינו חננאל דהלכה כרבה רמוקי
ברייתא דאקרה לתת בריחיים חטין מערב שבת
מפני שמשמעת קול ולא כרב יוסף דאית לי שביתת
כלים אפילו לבית הלל ורבה ורב יוסף הלכה כרבה
ועוד דשמא התלמוד כך אמר הסתא דאמר רב
אושעיא מאין תכא שביתת כלים בית שמאי היא פיר'
רב יוסף דאמר אוקור בריחיים מסום שביתת כלים
רצה לומר ואלביא דבית שמאי ולעיל דאמר והסתא
דאמרת שביתת כלים לבית הלל תלמודא קאמ' ליה
לפי מה שיה סבור טרב יוסף לבית הלל קאמ' קוד'
סנודע דרבי רב אושעיא ועוד תדע דהלכה כרבה
דלית ליה שביתת כלים דקאמ' לקמן מאי סכא דבית
שמאי פרו לטעון קורות בית הבר על זתים ועכבים
סמרוסקין והולכי ומתמזבין בשבת יותר ממלאכות
דמתני' איין פורסין מזבד' ואין כותבין אונקין של פסתין

לתוך התנור וכו' ומתוך התלמוד כלהו דאי עביד
להו בשבת חייב חטאת ולכך גזרו על עס חסכה
והסתא מדוע לא אמר בלא גזירה מסום שביתת כ
כלים ואעפ"י שהרב' מונח בכלי מעֵשׂ כיון טיס בתוכו
בשבת אסור מן התורה אלא ודאי שביתת כלים פרי
ואת' אם כן ברייתא דאמר שביתת כלים מני לרבה
אל כבית שמאי ודוק במילי דעביד מעֵשׂ והני דמתני'
מייירו אף הויא דלא עביד מעשה כגון תנור שאינו
זו כלל ממקומו לכך קאמר טעמא מסום גזירה:

רבא פסק הסתא דאיתנין דהלל כרבה
וברייתא דלעיל ככה אסור
לתת חטין לתוך הריחיים מעֵשׂ אלא כרי שיטחנו מ
מבעוד יום מסום טעמא דרבה דמשמעת קול אבל
שביתת כלים אינו אקו' לכה ואפי' עביד הכלי מעשה
ואכ' מות' לתת גחלי מעֵשׂ בכלי נקוב העשוני מברחי
ברזל ומתחממין בו בשבת בלא טעמא דאפקורי
מפקד ליה כהקאמר תלמודא גבי גביית נר וקדירה
לכס דהתס אי' וכול להיות שלא יהיו בשבת דגביית
טורין בו סעורי' סבועי' או חדס לעש' מהן סכר ואכ'
מות' להסאיל קרדומו ואתו ומחבתו לגוי מעֵשׂ אעפ'
פעושה בגוי מלאכ בשבת וגם עביד הכלי מעשה
דהא שביתת הכלים אינו אסור לכה אבל בשבת
עצמ' אסור להסאיל לגוי כמו שאבויא ראייה על הכל
וכן לכסוד לו כליו אקו' מעֵשׂ סנר' כסכיר שבת אפילו
סוכרו לסבוע או לחדס אבל ברביעי ובחמישי שרי
לסכוד לגוי כליו לסבוע שלס אבל ליום אסור אפילו
ברביעי כמו סוכ' לסמו' פרה ארומ' או לסמור הזרע'
לעומר דסכיר יום אסור דנר' כסכיר שבת אבל סכיר
סבול' או סכיר חדס שרי אבל בחנס שרי מערב שבת
להסאיל לו כמו דפר' אבל בהמתו אסור לא להסאיל
לגוי ולא להסכיר לגוי אפי' ברביעי אם סבור שיעשה
בה מלאכ בשבת ודאי על הכל דתנן לא יסכיר כליו
לגוי מעֵשׂ וברביעי ובחמישי מותר ואוקורא לא הוי
משו' שביתת כלים דא' אקו' כלל לכה כדפר' לעיל
ותו דאכ' אפי' ברביעי ובחמישי כמי ליתסר אם יסנו
לכליו ביד גוי בשבת וגם לא מייירי בסוכרו למים
אלא לסבוע או לחדס' דאי בסוכר כליו ליום אפילו
בשבת לגוי ברביעי ובחמישי יהא אסור אם יסתא
בשבת ליד גוי אלא בסוכרו לסבוע או לחדס מייירי
ואפילו הכי אסור לסוכרו מעֵשׂ דכיון דקרוכ כל כך
וקמוך לשבת נר' בסוכרו לשבת עצמה אבל סאלה
בחנס מותר אפי' מעֵשׂ דאיסו' שביתת כל' אינו אסור
לביית

הלכות שבת

לביית הלל כדפרי' לעיל אבל בשבת עצמה אסור להסאיל לגוי וכף תכו רבבן בית סמאי אומ' לא ימכור ארס לגוי חפציו ולא יסאילנו ולא ילכו ולא יתן לו במתנה אלא כדו סיגי' הגוי בביתו למקום סרוכה הגוי להוליכו סהיה עס קודם הסבת הדוואה את כליו של ישראל ביד גוי בשבת סבור סהיטר' נתן לו בשבת עצמה להוליכו ובה אומרים כדו סיגי' לבית הסמוך לחומה ורבי עקיבא אומר כדו סיכא הגוי מפתח בית של ישראל סהסאיל לו אף על פי סהגוי כוסאיו בשבת ואמ' רבי יוסי בר ר' יהודה לא בארבי אלא לפרס רברי' בה' אבל בשבת עצמה אסור הוא להסאיל לגוי כי אס מע'ם עצמ' עס סהיכה כדו סיכא מפתח ביתו וטעמא סהדוואה סבור סהיטר' אלא זנה לגוי להוליכו חוץ לבית בה' סהרי בשבת עצמה מ מוכאיו מבי' יטר' ולא ידעו סהגוי כוסאיו לכורך עצמו: **תנן** ב'ס אומרים אף כותנים אוכין של פסתן לתוך התנור מע'ס אלא כדו סהיבלו מ מעבוד יוס ולא זמר לתוך המרה כדו לכבוע לא כדו סיקלוט העין ואין פורסין מזדורות חיה ועוף ורגים אלא כדו סיוודו מעבוד יוס בגון מקום סרגילין ע עופות לבא וכלכדין מהרה ואין מוכדין לככרי ולא טוענין עמו ולא מבדיהן עליו לא כדו סיגי' למקום קרוב ואין כותנין עורות לעבוס ולא כלים לכובס ככרי אלא כדו סיעשו מעבוד יוס ובכולן בה' מתירין עס הסמט אס כן מותר לתת בדיו לגוי ע'ס עס חסכה לתקם או יריעה לארוג אף על פי סעוסה מלאכה בשבת כיון סהגוי עוסה המלאכ' בביתו של גוי ולא מיכר מלתא סהיה מלאכת ישראל:

ועל הקבולת סהגוי מקבל עליו לבנות בית של ישראל כבר התיר רבינו יעקב לבנות בשבת והיה מביא ראיה מדסרו בה' לתת עורות לעבדן וכלים לכובס ככרי מע'ס והגוי מתקנן בשבת ולא תימא מסוס דבכנעה עבד אלא אפי' בפרהסיא סרי כמו ריחים סמותר לתת לתוכן סטין מע'ס והן כטחנין בשבת וזהו פרהסיא ואסמעת קול דסרי דהא רב אופעיא לעיל מאן תנא סביתת כלים דאסוף בית סמאי היא: דהא מני בריית' דאסר' סטין לתוך ריחים מע'ס בית סמאי אבל לבית הלל סרי ועוד פרק קמא דעבודה זרה סרי להסכיר סדה לגוי למחכה לסלים ולרביע וחורס וזווע' בשבת מסוס דקאמר אריסותיה קא עבד הוא הדין לבנות בית בקבלנות סריגוי דקבלנותיה קא עבד ואף על גב דרבי סמעון בן

אלעזר פליג עליה ולית ליה טעמא דגוי אריסותיה קא עבד אף הלכה כמותו אלא כרבן סמעון בן גמליאל וסתם מתני' דהתם דאסרה מרזח להסכיר לגוי מסוס דקקראת על סמו אבל סרה לגוי סרי כדרייק על רבן סמעון בן גמליאל מסוס דגוי א אריסותיה קא עבד ואמרינן מני במכילתא פוסק עמו על מנת לסבות ואינו סובת דברי רבי ורבן סמעון בן גמליאל פליג ואומר אף כריך מסוס דאף הגוי מיכח לעסוף קבלנותו בסביל היטר' והא דאמר' פרק מי סהפך אמר סמואל מקבלי קבולת בתוך התחום אסור חוץ לתחום מותר מפרס לה רבינו יעקב באבל סאסור לעשות מלאכתו ובהי מייירי התם ואמ' רב פפא וחוץ לתחום כמי דסרי כי קבלוה לעשות קודם סהיה אבל הני מילי דליכא מתא דמקרבא להתם אבל איכא דמקרבא להתם למקום סעוסי' מלאכת האבל אס' סוראו ויאמרו סבתחלה מסר מלאכתו לעשות לאחר סהיה אבל אמר רב מסרטי' וכי ליכ' דמקרב' כמי דסרי הני מילי בסבתות וי'ט סאין רגילין בני ארס ללכת מעיר אל עיר אבל בחולו של מועד אס' מסו סהולכי' מעיר לעיר ורואין המלאכה וכל סכין בחול גמור אסור אלא רבותא קאמר דאפילו בחולו של מועד סאין כל כך רגילות ללכת חוץ מעירו אפילו הכי אסור ואפילו חוץ לתחום ואפילו ליכא מתא דמקרבא להתם ועוברא דהתם דמר זוטרא רבני ליה אפרכא הכי הוה ובאבלו הוה חוץ לתחום ולא מקרבא למתא ובסבתות ובי'ט בנו ליה ופירס מלגור בה מסוס דארס חסוב הוה איכא דאמרי סייעי סייע בהדיהו כתיבכא היה מוסר להס תבן ולא היה קבולת גמורה אבל בשבת לחוריה סרי קבולת אפילו בתוך התחום כמו ספיר' לעיל כך פירס רבינו יעקב ומורי רבינו אומר דמההיא דעורות לעבדן וכובס לככרי דסרו בית הלל אף ראיה דהא באבלות סרי התם כמי מלאכתו ביד אחרים וטעמא מסוס דהיינו תלוש ואין עוסי' המלאכ' בבית הבעל כי אס בבית המקבל ומריחים סנותנין בהס סטין מערב סבת אף ראיה מסוס סהמלאכה נעסית מאיליה וטוחנן אבל קבולת סהגוי עוסה מלאכת ישראל אסור כאילו מכה לגוי לעשות בשבת ועוד כי פירסתי לעיל להלכה כרבה דאזקי' ברייתא דאסרה סטין לתוך ריחים אפילו ב כבית הלל: וכן פירס רבינו סכנאל הא מני בית סמאי כל זה אמר רב יוסף הלכה כרבה לגבי

הלכות שבת

ערלה או תנור באריקות הכל פירש' טלהי פרח קמח
 דעבודה זרה מה דייס' אבל מותר לתת בגדיו
 לכרי מער' שבת בקבולת אף על פי שהגוי מתקנן
 בשבת' דתנן ערות לעבדן וכלים לכובס ככרי ב"ה
 מתירין עם השמש' ודוקא בבית גוי מתקנן דלא
 מכרחא מלתא ודוקא בקבולת' אבל בסכרי ויוס
 אסור בכל ענין' וגם אסור לומר מעש' לתקנן בשב'ת
 אפילו קבולת בתלוש ולו לעבדו מערב שבת למחר
 בשבת תעשה האש או הלילה תכבה הנר או אש כ'
 כבקה אחת מן הנרות תדליקה' דבר שאם עושה
 מאליו מותר ואילו גופו כהנה מיד ברבר רב'ה מתירין
 עם השמש היינו שהגוי עושה המלאכה מאליו אבל
 אינו מתיר לומר לו לעשותה בשבת ושייך ביה אמיר'
 לגוי שבות אפילו אם אומר לו מערב שבת' ואין
 משלחין אברות ביד גוי מעש' אלא אם כן קצץ לו ד'
 רמים דאז גוי ארעתיא דכפשיה קא עביר' אבל לא
 קצץ אסור באברת ישראל דוקא שכתב ידו של ישראל
 נושא וניכר מעשה ישראל ויחמרו בשבת נתן לו להוליד
 ועבר משום אמיר' לגוי שבות כמו כלים לכרי מעש'
 שאסור הגוי לתקנן בבית ישראל משום דמיכר טובא
 כן כתב ישראל מיכר ואפ"ה קצץ מותר' אלע"פ שכלים
 של גוי אסור לתקנן בבית ישראל אפילו קצץ' וכן
 הא דתנן ככרי שהדליק את הנר אם בטביל ישראל
 לא נשתמש ישראל לאורו' או אם עשה האש אפי' קצץ
 אסור' או עבדו ושפחתו השכורים אלא אסור כיון
 שבגוף הישראל כהנה מבגוף המלאכה מן הנר ומן ה'
 האש' ולא דמי לאברות שאין בגוף הישראל כהנה
 מבגוף הזבחה וההולכה' אבל מותר הישראל להניח
 לעשות מלאכה לעבדו ולשפחתו כשהמלאכה ט'
 טלהם ולא טל ישראל ולא עבד משום למען ינוח
 עבדך' ולא בעבד כעניי שיטנו בזמן שבות כדאמר'
 פרח ארבעה מחוסרי כפרה' עבד ואמה עושין
 מלאכה בשבת כישראל בחול דברי ר' שמעון ופסיק
 הלכה כמותו' וגם משמע מהתם דוקא לעבדן אבל
 לבורך ישראל לא אלע"פ שקצץ' כיון שבגוף של ישראל
 כהנה מבגוף של מלאכה' ושנין טטועניל בית הבד
 ובעבולי הגב' כדאיתא בגמ' כיון שרסקין מאתמו
 ושחין מורו בש' שמותר לתת הקורה מערב שבת
 כדי להכביר עליה ומתמזה וזב המטק' כל יום שבת
 דאפילו נתן הקורה בשבת לא מחייב כיון דשחוקין
 מאתמו' וקאמר מאן תנא דמידי דאתי ממילא
 שפיר דמי כי שחוקין מאתמו' המטקה שזב בשבת
 מותר

רב יוסף' והוא דטלהי פרח קמח דשירי להסכיר לגוי
 טרה' רוק' טרה טרגולות לקבלו באריקות למחצה
 לסליש ולרביע ושייך לומר גוי אריקותיה קא עביר'
 אבל בית רגולות לשכור פועלי שכירי יום ולא יחמרו
 הדואים גוי קבלותיה קא עביר' ועוד דאיכא ביר'
 בהדיא פרח קמח דעבודה זרה ופר' קמח דמכילתין
 דבין ענין אבל ובין ענין שבת קבולת בתלוש מותר
 בבית אחרי' במחובר אסור' והכי איתא התם' יוני
 אומנים גויס טהיו עושים עם ישראל בתוך ביתו אסור
 בתוך בתיהם מות' מהו בין כך ובין כך מותר בין
 בתלוש בין במחובר בין בשכרות בין בקבלות'
 אמר אילא בין בתלוש בין במחובר ובלבד טיהא
 בקבולת' רבי שמעון בר' בוסא אמר הלכה כרבי
 שמעון בן אלעזר בשבת ובאבל ובעבודה זרה'
 עד כאן לשונו של ירושלמי' ואף על גב דאין הלכה
 כרבי שמעון בן אלעזר גבי טרה אלא כרשב"ג וסתם
 מתניתין דפרח קמח דעבודה זרה דגוי אריקותיה
 קא עביר' מכל מקום בבנין בית הלכה כמותו'
 ועוד דבתוספתא דעבודה זרה קא מייתי' ברייתא
 דירושלמי ובריש בה' רשב"ג וכל סכן טזהו הוכחה
 הג' בי בית אסור במחובר קבולת' והא פרח קמח
 דעבודה זרה מתיר' רשב"ג בטה' ואילו בירושלמי
 ובתוספתא אסר בית' ופסק הלכה כותיה':

רבי פסק
 הלכך גוי שקבל לבנות בית
 של ישראל' רבינו יעקב התיר
 בתשובתו לבנו בית בשב' וראיותיו כתבתי למע'
 ואף על פי כן כשבב' בית החמיר על עצמו ולא רצה
 סיבנו בשבת' ואמנם מורי רבינו יצחק בר רבי
 שמואל אומר שאסור לעשות כל כך קבולת במחובר
 בתוך התחום כדמוכח בתוספתא דפרח קמח רע'
 והירוש' דפסיק במחובר כי אם בעיר אחרת' אבל
 לעשות האבנים גזית או לפקול אותן ולכפר הקורות
 והכרי' זהו תלוש' ויכול להיו' מותר ובלבד טיעשהו
 הגוי רחוק מן מקום החומה ובנין הבית טיחברוס
 ויקבעום בהם טס' שלא יהא כראה בטביל אותה
 חומה ואתו בנין של ישראל ולא ברשות ישראל' מיהו
 כראה דאסור אפילו רחוק כיון דסורך מחובר הוא
 דמחובר כי האי פליגי' ופסיק בר' שמעון בן אלעזר
 דאילו לעשות הבנין אפילו רבנן מורו דאסור דהא
 ברשות ישראל הוא' דהא אף תלוש דשרו כמו כלים
 לכובס ככרי היינו רוק' כשמתקנס בבית הגוי' ודין
 טרה באריקות או כרס באריקו' או אם יש בהם שני

הלכות שבת

היתה טכבר יבאו ולא דמי לרב' טיש לו מתירי סוכו
להמתירי ער לאחר השבת ואפי' באלף לא בטול רהני
מילי כשאסור בעין מתחלה ואלכ מתערב במינו
בהיתר אבל הני לא יתירו מעולם אלא מעט מעט
סוכאח ומתערבין עם המסקין של היתר סיבאו מ
מאתמול ואפי' עזי סכסרו מן הדקל ביט מתור פרק
מסילין על ידו מרב' עליהם עזי מוכני ומבטלי כיון
דליכא איסורא בעיניה ואף על גב סהעצים מוקצין
הן בעין וכי אסרינן במחוסרין דיכה היינו כנכתן
אבנים או קורה על ענבים סכסוכין קצת והן במקום
מדרון בכלי או בגת או בלא סוכר אס הענבים ב
במקו ממופע שכל המסקין היוז' הוי בעין וכיכר קודם
סיתערב עם המסקין סיבאו כבר מאתמול וכך חבית
מלאה ענבים שלמים וממלאין החבית יין והענבים
לאחר זמן מרוב מתבקעין ויובא מהן יין אף בסבת
וקורין אותן רפיד מותר למשוך בסבת דרך ברזא
ולסתות כדפיר' סמעט היוז' בסבת מתערב והוא
מתבטל עם היין סהיה כבר סמך של בדרין רב אסר
מה סכסחט בסבת מהקורה סכיתנה מעערב ורבי
ישמעאל דרסי' היינו כי ליכא קורה עליהן ומתמכה
מאילוי ויהי יכול ליטלו בין השמשות אבל כי
איכא קורה עליהן טלא היה יכול ליטלו בין השמשו'
אסור מה סוב אחרי כן מתחת הקורה וסמאל פרי
כרבי סמעון והלכה כרבי סמעון במקצה כדאיתא
סלהי מכלתין חוץ מנר סהדליקו בה באותה סבת:
לא תמלא אשה עסקיות ותורמוסין מע'ם אלא אם כן
מבוסלן מבעוד יום מיני קטניות הן וכן לא ימלא
כחתום חבית של מים אלא אם כן הוחמו מבעוד יום
ואם עסו כן אסורין ער כרי סיעסו למובאי סבת
וטעמא מסוס סמא יחתה מוגמר וגפרית דרסי' לא
מתירי להו מסו' קוטרא ואונ' של פסתן דרסי' לא מבלי
להו מסוס זיקא:

הלכך

קידרא חייל ובסיל כמאכל כן
דרוסאי ספיר דמי לתתו לפני
האם סמוך לחסוכ' דכיון דחיות' היא לא יאכל אותה
ער למחר ובליילה כולה תתבסל בלא חיתוי בסיל
קצת ולא בסיל כמאכל כן דרוסאי אסור סמא יחתה
כדי למחר לאכול בליילה ואי סדא בה גרמא חייל אכ'
לכורך לאכול במחר הוא וסרי דבלא חיתוי תתבסל
והאי הלכך מודוכולי עלמא ולרב אפי דרסי' בסיל
ולא בסיל בסמוך הכא מיירי בבסרא אבומרי
כדאוקי לקמן מתני' דאין כולין בסר בכל וביה סר'
וכסר

מותר לאכול ולא מקרי מסקין סוכו מסוס דאפילו
בסבת היה יכול לו לתת הקורה עליהם מן התורה
ומוקי לה כרבי ישמעאל דתנן פרק בתרא דרעיות
הטוס הבוסר אף המלילות סרסקין מע'ם יגמור דרבי
רבי ישמעאל רבי עקיבא אמר לא יגמור פירוש לרבי
ישמעאל הקור' סהניח עליה מע'ם יכיה לגמור ולמכות
המסקה בסבת ומותר לאכול המסקה הזב בסבת
אלמא סוכר דאינו חייב חטאת אם היה כותף הקורה
עלי' בסבת דאם לא כן הוו להו מסקין סוכו ואסורין
ורבי עקיבא אומר לא יכיה לגמור כדי לאכול מסוס
דהוי חייב חטאת אם היה כותף הקור' עליהן בסבת
והוה ליה מסקין סוכו אבל מורה רבי עקיבא סאינו
כדיך לסלק הקורה בחסוכה ורבי אלעזר כן פרת
אמר רבי הלעזר כן סמוע היא דתנן פרק חבית ב'
חלו' דבס סרסקין מערב סבת ויבאו מעכמן אסורין
ור' אלעזר מתירי וכך תביא זתיס ועכנ' דרסקין מע'ם
ויבאו מעכמן אסורין ר' ור' אלעז' מתירי לסת' אבל
כר' ישמעאל דסוס ובוס' לא מוקי לה דאל' רבה בר בר
חנה במחוסרין דיכה כ' לא פליגי לכולי עלמא אסרי
כי פליגי ר' ישמעאל ור' עקיב' במחוסרין סחית' והני
דמתני' דמורו בקורות בית הבר כי מחוסרין דיכה
סאז רביילין לתת עליהן הקורה הורה רבי חנינא כ
כרבי ישמעאל דבמחוסרין סחיקה מותר לסתות
המסקה סוכו בסבת כיון סכסוכין מאתמול אף על
פי סאינן סחוקין הייב:

דבני פסק

הלכך לא מבעיא ענבים
סדרכך ברבל והוביא
היין וכתנוהו בחבית וכתנו מים בהם כדי לקלוט ה
הטעם וקורין אות' גיטואה בלעז מותר למשוך מהם
בסבת דרך ברזא אף על פי סקצת יין מתמכה מן
הענבים ומתערב עם המים דהלכה כרבי ישמעאל
דרסי' לסתות יין הזב מענבים סחוקין סהרי דורכין
אותם הייב ברבל קוד' סיתמו בהם מים אבל גצית
מלאה עכנ' ובעטין אותן במקלות וסוהה עם היין
קרוב לחד עם הענבים בניגית זהו מסוסרי דיכה
סאינן בעוטין רק מעט לא ברבל ולא בקורה וסראה
דאסור למשוך מהם דרך ברזא בסבת והיין היוזא
מן הענבי' בסבת אסו' אפי' לר' ישמעאל מסו' מסקין
סוכו אמנס גס מאותן גציות מותר למשוך בברזא
בסבת ולשתות סהרי מסקין הרבה כלולין יס כבר
מע'ם חוץ לענבים בתוך הניגית ואפילו יובא בסבת
מסקה מתוך הענבים מתבטל הוא במסקה של ה

הלכות שבת

וכפר גדיא בין פריק וכפוי סעל פי התנור שהאם
 פס וגם הקדירה בין לא פריק פרי ואפילו בסיל
 ולא בסיל דקטי להו זיקא ולא מבלו כסוי התנור
 אבל דברחא של איל דלא קטי ליה זיקא רב ירמיה
 מדפתי אפר עם חסכה אלא אסכך בסיל כמאכל
 בן דרוסאי ורב אשי פרי ופריק והא תנן אח זולין
 בסר בכל וביצה אלא כדי שיכולו מבעוד יום פי
 כמאכל בן דרוסאי ומתרחץ התם כבשר אבומרו ולא
 על הגחלי ממס קאמר דהיאך יתח הבשר אלו הגחלי
 אינם כבויי לא סמו לבחלי חוץ לתנור ורב אשי דשרי
 מיירי שכולה הבשר בתוך התנור מכוסה או בקדיר
 או בספוד דהא לקמן מיתני לה על מתני דמשלפלין
 את הפתח לתוך התנור סמוך לחסיכה מפני שהם
 בני חבורה ומדכרו אהרדי ופריק בלא חבורה כמי
 הא אמר רב אשי אפילו ברחא פרי אפילו בסיל ולא
 בסיל למ' רב אשי מיירי בתוך התנור ומיח דפסח
 ומסני פסח לא מכתח אלא שלם הוא ורב אשי דשרי
 באינו שלם אלא מכתח ומתבטל מהרה ואע"ב דפסח
 חי הו' ולאכול בלילה ואי' למגזר לחתווי טפי למהר
 למ' פריק שפיר דכך שוה בסיל ולא בסיל דשרי רב
 אשי לכורך הלילה ולקמן נמי דהלכה כחכמיה
 כל שהו כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותן על גבי
 כירה שאינה גרופה ואינה קטומה אבל אם אינו
 כמאכל בן דרוסאי אסור להשהותו היינו חוץ לתנור
 כמו בסרא אבומרי ורב אשי מיירי בתוך התנור
 ומכוס' כדפרישית לעיל:

רבו פסח

הלכך בתוך התנור ופיו
 מכוסה מותר לתת ספוד
 של בסר לכלל עם חסכה אע"פ שלא יהא מבעוד יום
 כמאכל בן דרוסאי כרב אשי דשרי ודוקא שהטלה
 או העוף אינו שלם לא לכתחיל אבל שלם אסור כמו
 פסח שמוותר עם חסכ' דווקא משום דבני חבור' זריזין
 הם אף על פי שיש אש תוך תנור אבל סמוך לאש חוץ
 לתנור אסור לבלות בסר אף לא לספות קדירה א"כ
 מבוסל וכלי כמאכל בן דרוסאי מבעוד יום ואוקימנ'
 לה בבסרא אבומרי היינו חוץ לתנור סמוך לגחלים
 דלכורך לאכול בלילה ואיכא למיגזר שמיא יחתה כדי
 למהר לבעל וכך פסקינן לקמן כחכמיה דאמר כל
 שהו כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותו אע"פ שאינה
 גרופה וקטומה לא הסיד ובידף הגחלים מסם וגם
 לא נתן אפר ודען על הגחלים אבל אינו כמאכל בן
 דרוסאי אסור להשהותו והיינו בסיל ולא בסיל דאסר'

אין

מפליגין בספינה פחות
 מג'מים קודם השבת
 במה דברים אמורים לרב' הרשות אבל לרב' מצוה
 מותר ופוסק עמו על מכת לשבות ואי' שובת דבריר'
 ר"עב' או' אין כריך לפסוק פי' רבינו שמואל מ"כ דב"ס
 היא דאסרי ליתן עורות לעברץ וכלים לכובס נכרי
 לא כדי שיעשו מבעוד יום אבל ב"ה דשרו עם השמש
 מותר ואפילו ליכנס בספינה בשבת דבמה שכתבם
 בספינה לא עבד עום ואסורא וכי הדר אזלא ר' חוץ
 לתחום ממילא היו ולאוי מירי עבד אמנם כי נכנס
 פס בספינה מבעוד יום מותר להלך כל הספינה אף
 על פי שהלכה חוץ לתחום אבל הנכנס בשבת
 בספי' אסור להלך בה כי אסר' אמות משהלך חוץ
 לתחום כיון דלא שבת באויר מחיצות מבעוד יום
 ובפ' מי שהוציאוהו תנן בתנאהו ג' דבר וסהר ר"ג
 או מהלך כולה רבי עקיבא אומר מהלך ר' אמות וכך
 פליגי היכ' שהפליגה ספינתו חוץ לתחום וגבמר' רב
 אמ' הלכ' כ"ג דבר וסהר וסמו' אמ' הלכ' כ"ג בספי'
 וכל' עקיבא דריד וסהר וקאמר' טעמא דבספי' מורו

הלכות שבת

רב וטמול דמהלך כולה הואיל ושבת באור מחינות
מבעוד יום ואין כראה למורי רבי' שהרי רבי ורשבב
דפליג עליה בספיק' לא מסתבר דפליגי אליבא דרב
כי אם אליבא דרבה ואפ"ה אסור פחות מב' ימים ועוד
ברבר אפ"ל דליכא מלאכה אסריבה בשבת. דליכא
איסורא כמה שנותן הכלים לבני ועוד המלאכה הבני
עושה אותה אבל בספיקה היסור אל עצמו עושה איסור
שהולך חוץ לתחום ועו' דהיאך יכנס בשבת בספיק'
הא אמרי' פ' תולין חזי מר האי כורבא מרבנן דתיים
במברא ועבר לאירך גיסא שהבני מולך את הקפיק'
וקייר פירי ואח' למינס קא מכויכל אל הערמ' לכורבא
מרבנן פרי דליכא למגזר שיעשה בהריא אלמ' בלא
הערמה אסיר אף בלא חוץ לתחום. דלאירך גיסא
דנהרא לא חוץ לתחום הוה ולא מטוס סייר פירי הוה
אסור רב' ש' שאל אמר' אמ' רב יהוד' אמ' שמואל מותה
אדם לול' לחברו שמור לי פירות שבת חומך ואשמור
לך הפירות שבת חומי' אלא אסור לילך בספיקה כל
שהו צמו שאסור לארס' לשוט כדאמרין פ' ס' כירה
וטעמ' מטוס שמא יעשה חבית של שייטין והיכא כמי
שכנס בספיקה בשבת מותר ללכת בטולה ולטלטל
תוכה לחוץ ד' אמות שהרי רב אמ' הלכה כרב' בדיר
וקהר'. אע"ב לא שבת באור מחינות מבעוד יום
סתתוהו ג' יום ס' והלכה כרב באיסורי ג' בני שמואל
כדאמר' פ' י"ט בכור ולא כרב חכאל דפסקי' כשמואל
מטוס דתיכא חכיה או' הכריע אחי אבא בר עקיבא
בדיר וקהר'. ורב אלפס פ' דלית' דאין למדין הלכה
מפית למור ומטוס מכריע כמי הא אמרי' פ' ס' כירה
דאין מכריע בברייתא אלא כרב הלכה דשרי כרב'
לבמרי ועוד ג' ב' רוכי דיתו למברכתא קאל' דאית
להו כל העיר ועוד פיר' רבינו חננאל דבריתא דאין
מפליגין בספיקה מיירא במהלכת למטה מעשרה'
דאי למעלה פרי דהא אין תחומין למעלה מעשרה'
וקשה על זה דאיבעיא להו פ' ס' מהו ציאוהו אי יום
תחומין למעלה מ' או לא והוה יה לאתווי הך דאין
מפליגי' ולת' במהלכת ברקח כדאמרין התם על
אחריו ועוד דלמעלה מעשר' כמי אסור בלא ספיקה
טעמא דאיסור תחומין כדאיתא פ' תולין כדפ' ר'
לעיל שמא יעשה חבית של שייטין:

רבה פסק הלכך אסור ליכנס אפ"ל ללכת
כל שהו בספיקה כדאמר' פ' ס'
תולין האי כורבא מרבנן דתיים במבוא ואזיל לאירך
גיסא וסייר פירי וקאמר ליה דרך הערמה פרי' הא

בהריא אסור וטעמ' הו' דכראה כשט דאסור גזירה
שמא כי יהיה עושה חבית של שייטין או גזירה שלא
יגזיגנה הוא עצמו ויוליכנה ד' אמות דרך המ' ס' ס' ס'
כרמלית וא"כ אף מע"ס אסור ליכנס בספיק' אס' סבור
ללכת בתוכה בשבת מטוס דכר' כשט ועוד מטוס
דהולך חוץ לתחום לכך כריך ליכנס בספיק' ג' ימים
או בעת שיוכל לעבור קודם שבת. כדתיכא אין
מפליגי' בספיק' פחות משלם' ימים קודם השבת ואז
אפ"י הוא בתוכה בשבת אין בכך כלום ולא החמירו
לכ' ובס' שצובר' ללכת ארץ האי סקור' אכ"ב לטורא
פעמי' שצוברין אותה בזמן אח' כפיט להם רוח טוב
ומותרין ליכנס בספיק' בחמיסי' לערב וללכת לדבר
מזה מותר להיכנס אפילו ע"ש עם חסכה כדאיתא
בברייתא ואמנס בכל ענין שנסכס בספיקה אלו
מע"ס אפ"י בשבת מותר ללכת בכל הספיקה אפילו
יותר מר' אמות ואע"ב שהלך חוץ לתחום ואע"ב שלא
שבת באור מחינות מבעוד יום אלא ככנס בשבת
דהלכה כרב דאמר פ' מי שהוציאוהו הלכ' כרב' בדיר
וקהר' וספיקה דמהלך כולה אע"ב דתתנוהו ס' ג' יום
בשבת ולא שבת באור מחינות מבעוד יום ואסור
ללכת בקרון בשבת משו' רמשתמס בבהמ' המנהיב'
ותנן אין רוכבין על ג' בהמה שמא יחתוך זמורה
וזה על הקרון דהיינו כמו בדרין ופרקי מי שהחסיך
אמר' הלכתא בדרין אסורין ואפילו יגזיגו ג' ע' ע' ע'
את הקרון אסור אם הולכין חוץ לתחום ולא דמי' ל'
לספיק': מי שהחסיך לו בדרך מותן את כיסו לכסרי'
הו' משמחה עשר דבר טגזרו שלא יוליכנה פחות מר'
אמות אלא יתכל' לכסרי' ואם אין כסרי' יכח על החמור
בשעה שהחמור הולך' ואם החמור רוצ' לעכב להטיל
מים יקח הכיס וכשיקור החמור רגליו או הקום יכח
הכיס עליו על הקום ועתה אין הבהמה עושה עקיר'
והכחה שהיא לעולם הולכת לה מבעוד שהכיס מוכח
עליה ואם אין לו לא חמור ולא קום וגם אין ס' ג'
עמו ומסרנו לתכוק יסר' אם הולך עמו ואם אין הולך
עמו לא זה ולא זה ולא קטן יסר' ולא בהמה יוליכנה
פחו' פחו' מר' אמו ויעשה הכ' קודם שיצמוד ר' אמות
ואם ירא מכיסו בשעה שמוליכה פן יראו אותה ג' יום
ויגזלו לו יכח אות' עליו ויריח ולא יעמד כלל וכסיהיה
על פתח ביתו אז יזרקנה כלאחר יד קודם שיעמוד
דהשתא לא עשה איסורא דאורייתא דהא מבעוד יום
התחילו אל' לא יעשה עקיר' מסכנס שבת וכך אי' רב
הו' הית' חבילתו על כתפו רהיט ומייתי ליה פ' בת'

פסק

הלכות שבת

עם אבל אם רוצה לאכול עם הרע"ז בידיו אז אם יצא
עם הלחם אין בכך כלום אבל לחזור אסור לתת כלל
כראיתא פ"ב שהרי אסור לגדל חזירים ואסור ליתן
עצו לאם סמוך לחסיכה ע"פ ח"כ כחזק האור ברוב
העצבים קודם שיהיה שבת אבל קילתי קיסמין דקין
שרי דכרלקין בקל ובפחמין אפי' כל מהו כרלקין מ
מותר שהולך האם ומתפטט מאיליו מעט מעט ולכ"ו
למגזר שמא יחתה:

פרק במה מדליקין

רבו אין מדליקין לא בלכס פירוס סוכא
דארזא עמרניתא דרית בה
קליפה דקה סכמוכה לגוף הארז תחת הקליפ' עבה
ולא בחוסן פירוס כיתל' דרייק ולא נפיץ ולא בפתילת
האריך קליפ' דקה הסמוך' לאילין ערבה תחת קליפה
חזול' ועבה והוספו של פיער ושל כמר שאסו' לעשות
מהן פתילין לא בזפת ולא בשעווה היינו פסול סמיו'
אפי' על פתילין כשרו' ולא בסמן שריפ' היינו שמן של
תרומ' פטמאית דמתוך שיש עליו מזהו לבערו בזול
שמא יטה' ולא בחלב כחוס המדי אומר מדליקין
בחלב מבוסל פי' מהותך וכלול וחכמים אומר' אחד
מבוסל ואחד שאינו מבוסל אין מדליקין בו בממרא
מפרש בין חכמים לתנא קמא איכא ביניהו דרב ב
ברוכא דאמר חלב מהותך וקרבי דגים פנמוחו כ
נותן לתוכן שמן כל מהו מדליקין ולא מסויימי איזה
תנא אית ליה דרב ברוכא דאף על גב דאמר' פרק
המוכר פירות כל תנא בתרא לטפוני אתא שמא תנא
קמא אפר טפי רומיא דבלא באליה דסמוך לו ושמן
דגים דשרי במתניתא היינו משמנוניתו שיש לו בתוך
העין כראמר' פרק הספינה גברו מגולבתא דעינא
תלת מאה גרבי משחא רבי ישמעאל אז אין מדליקין
בעטרן מפני כבוד הטבת סריחו רע ועטרן היא
פסולתא דזיפתא וחכמים מתירין בכל השמנים ב
בסמן אבזים בסמן שמוסמין בסמן כנונית בסמן
דגים בסמן פקועות בעטרן ובכספ' טרפון אומר
אין מדליקין אלא בסמן זית בלבד ואין הלכה כמותו
כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פסתן פירש
ר' סיכל היוצא מן העץ כגון הקבוס וזמל גפן וכף
כראה דקבוס הוא יוצא מעץ שהרירומה לפסתן
דמקרי עץ וא' ק' למנהג העולם שעושין פתילות
בשבת

רבו פסק המהלך בדרך ולא יכול ליכנס
בעיר קודם שבת ויש כיסו ע
עליו או חבילה על כתפו יתן ללפדי ההולך עמו קוד'
פיחטיך ואם אין עם ככרי או אין מאמינו יתנכה
על הסוס מבעוד יום ואם ירצה הסוס לעכב
ולעמוד יטלנה מעליו ולכפיתחיל ללכת יתנכה עליו
כדי שלא תעסה הבהמה עקירה מסבא שבת ואם
אין בהמה עמו או יתנכה לקטן ישראל פעמו ואם
אין קטן לא זה ולא זה מוליכה פחות פחות מארבע
אמות ואם ידאב פן יראה ג' וז' לו יניחה עליו
וירוך שלא יעמוד כלל וכסיהיה לו סמוך לביתו וזרוק
אות' עם כל אח' יד ונרא' הרברי' כמו כן אם רוא' באי'
מוסלי' ליקח בסב' מעות שבתוך תיבתו יכול ליטלם
ולהכניעם במקו' אחר אף על פי שמוקצו' הם וגדולה
מזו אמרו להולך פחות פחות מארבע אמות למי' פ
סהפיק לו בדרך שיש מוקצה גם איכא למיחס פן
יעביר ארבע אמות בלא הנחה בנתים ומה שפנינו
מזילין תיק הספר עם הספר אף על פי שיש בתוכו
מעות מפני הדליקה אבל בלא ספר אסור להציל
המעות לברם היינו להציל לחצר שאינה מעורבת
ואף על גב דרכרות נמי לא יביל וותר ממזון שלמה
סעודו היינו לחצר מעורבת אבל לביתו ולחצרו שלא
הוצרכו תיקון כל מה שירצ' יביל' ועוד פירש רבינו
יעקב דהת' מיירי כשהדליק באות' בית מתוך שאדם
בהול' אין שרית ליה טפי אתי לכבויו אבל אם הדליק'
בבית' אחר יכול להציל כל מה שירצ' בחצר מעורבת
וזהו מעותו שיכול להציל ובמקום פסידא לא יניח
בטביל מוקצה כמו בטהחטיך לו בדרך שמוליכה
בפחו' פחות מד' אמות ואפי' כי יהיה נמי אסור מפני
הדליקה להציל מעותיו בלא שום דבר קדוש' עמהם
בתיה' ומסו' דילמא אתי לכבויו אבל מפני
מוסלי' ופחד פוללי ממזון מותר דליכא למיחס כל כך
לאיסורא דאורייתא: והא דאמרין טילהי כוטל
סכא ארטיקי בקרטיא או בחצר מניה עליה ככר או
תיכוק ומטלטלה ורב אפי' אמ' לא אמרו ככר ותיכוק
אלא למת' בלבד משמע דככר ותיכוק נמי אסו' שאני
התם דפושע בטכחה טפי מבטהחטיך לו בדרך'
ועוד יכול לישב עם בעירו ולשמרו או ליקן עם שומר
גוי אבל בפחד תפיסה מותר לטלטל ולהכניע ב
במקום המסתמר: כותכין מזונות ג' ולכלב
בחצר ואם יצא אין נוקת' לו הרי לך שאסו' ליתן לבי'
לא לחס ולא מזון בביתו בסב' ח"כ יכול לאכול אותו

הלכות שבת

בשבת מצמר בפז הו' קוטון בלעז. ואז רבינו יעקב
 דקב'ס וזמ' בפז אינ' יוצא' מן העץ דאמר' פ' כיכר
 מברכין כל היכא דאי סקלת לפירא והדר אילכא
 ומפיק גוזא מברכין ב'פ העץ ובהקב'ס אי סקלת
 לפירא דהיינו הזרע לא הדר מפיק עור לא פירא ולא
 גוזא בפעם סנייה ומהאי טעמא לא מיקרי' עץ כמר
 גפן ואמרי' כמי במנחות ק'ב'ס ולוף אפרה תורה
 סאר זרעים הו' דרב' אלמא קב'ס הוי מין זרעים
 ולא מין אילין והו' דהוצרך למסרי' פשתן היינו מסוס
 דקראו הכתוב עץ ותטמנס בפשתני העץ ויס' קברי'
 דמיקרו' עץ בפסוק והס' איל' כגון מעץ הרעת ואמרי'
 פרק ב' סודר ומורה חטה היתה וזהו מין זרע ולא
 כדברי אותם המפרשים על דוחק ספקול פתילות
 היינו כשהסמן כסר סביבם לא כתון הוא על גביהן
 ופסול' סל' שמנים הוא כשהסמן פסול כתון על גבי
 פתילה שהיא כפרה ולא הוא כרוך סביבה אבל אם
 הסמן היה כרוך סביב הפתילה שהיא פסולה אז כ
 כסר הרבר כגון קרולייא סל' טעוה או סמן כל'ל
 בפתילה סל' קב'ס אף על פי שהו' יוצא' מן העץ או
 פתילה סל' כמר גפן' ואין זה הפ' כראיה אלא כי
 הפתילות שאסרו חכמים בכל ענין המה אסורות
 לא בזפת ולא בטעוה מכאן ואילך פסול השמנים
 פטיט' טעוה אכטריכ' ליה מהו דתימ' לפתילה כמי לא
 סלא לעשות ממנה כמין פתילה ארוכה כעין שאבו
 עושין שקורין קרולייא מטעוה ובפתילה כסרה
 זכ'ר זה יהיה אסור קא משמע לן רכסר' ולא אסר
 אלא ליתן חתיכה סל' טעוה על הפתילה וכן חתיכה
 סל' זפת וכן חתיכה סל' חלב' או אפילו מבוסלן
 וכלולין אסור אבל כעין פתילה טעוהין שקורין
 קרולייא לעשותה בין מזפת בין מחלב בין מטעוה
 הכל כסר ומותר' והו' דקט טעוה אכטריכ' ליה ולא
 נקט ליה זפת וחלב משום דבטעוה הוא רגיל' ויתר
 לעשות פתילה כעין מה שקורין קרולייא בלעז:

הלכך

קב'ס שקורין קב'ס א' וגם כמר
 גפן שקורין קוטון ספירט' רמי
 שאסור לעשות מהן פתילות לפי שהס' יוצא' מן העץ
 ותכן כל היוצא' מן העץ אין מרליקין בו אלא פשתן'
 ובלא פירט' הג'און קב'ס דומה לפשתן שקרוי' עץ'
 ורבינו יעקב פ' לא כי אלא מותר לעשו' מהן פתילות
 וכן הוא מנהג בכל מקום' והיינו טעמא דלא אקרין
 יוצא' מן העץ כדאמרי' פרק כיכר מברכין כל היכא
 דסקל פירא הדר מפיק גוזא ולא פירא' וגם

אמרי' קב'ס ולוף אפרה תורה
 רכב'ן אלמא קב'ס מין זרעים' והו' דהוצרך
 להתיר פשתן אף על גב דלאו הוא מכל מקום א'
 אקרין עץ רכתיב ותטמנס בפשתני העץ וזפת וטעוה
 וחלב מותר לעשות מהן כעין פתילה ארוכה שקורין
 קרולייא בלעז ולהאיר על סלאחו בשבת והו' דאמר
 לא בזפת לא בטעוה ולא בחלב היינו לתת חתיכה
 מהן על הפתילה או אם מבוסלן הס' כלולין אפילו
 נותן סמן טוב עמהם אסור דרב' אקרין ולא מסוימי
 אבל כעין קרולייא מותר כדאמרי' מהו דתימא
 לפתילה כמי אסור קא משל' לן' וגמי ספק אם אסור
 לעשו' פתילה ואם כן הוא שאסור כמוכ'ן יהיה אסור
 לכרוך עלגמי פשתן דהו' אמרי' כרוך דבר שמרליקין
 בו על גבי דבר שאין מרליקין בו אסור' לא להקפ'ו
 וכן כיוצא בו אמר רב חסדא כן בסמוך:

רבח אסבן

פעמים שנותנין בונד
 דולק מע'ט במרתף ס'
 טיראה למסוך היין בלילה או בחדרו טיראה לסכב
 אותו כר אסור להיות מחתיכת חלב על הפתילה כי
 אם מן השמנים שהתירו חכמי' להרליק לצורך לאכול
 על סלאחו דאמר רב חסדא שמנים שאמרו אין מ'
 מרליקין לצורך שבת מרליקין פ' לצורך חנוכ' בתול'
 רכבתה אין זקוק לה אבל צורך חנוכה בשבת אסור
 דמותר להשתמש לאורה ואיכא למגזר שמא יטה'
 ומסמיה דרבי יוח' אמרי' קמי' דאבין דמותר להרליק
 לצורך חנוכ' בין בחול בין בשבת' רכבת' אין זקוק
 לה ואסור להשתמש לאור' אלמ' היכא דמות' להשתמש
 לאור הכר אסור להיות כי אם משמכי' שהתירו חכמי'
 להרליק כדי לאכול שהרי מותר להשתמש לאור לצורך
 לאכול קאמר שהרי כר חנוכה היו נותנין על פתח ב'
 בחוץ ועס' לא היו אוכלין אלא מפני לצורך תשמיש
 אחר קאמר' והלכה כרב ורבי יוחנן דאמרי' כר סל'
 חנוכה אסור להשתמש לאורה ואם כבתה אין זקוק
 לה אם כן אסור להרשות מעות כנגד כר חנוכה ולא
 מלאכה אחרת ג'ס לא לאכול דאפילו בטענת הסכנה
 שמניח' על סלאחו אמר רבא כרוך כר אחר להשתמש
 בה וזמן הרלקתה יכול להמתין עד שתכלה רגל מן
 השוק ומסוס ואילך ליכא פרסומי כיסא ואין מזהה
 בהרלקתה והכי מילי לדידהו שהיו מרליקין חוץ
 לפתח ואין היכר לבני רה'ר יותר' אבל אכחו
 דמר לקי'ן בפנים ואין היכירא אלא לבני בית יכול
 להרליק כל הלילה ועד עמוד השחר מכותה וכן הו'

הלכות שבת

הא דאמר רב הונא חזר שנים לה' ב' פתחים לפני
 צדי' ר"ה צריכ' שתי כרות לכל פתח צרי' להדליק משום
 חסד דאיכ' דחלפי בהא ולא חלפי בהא היינו לדידהו
 דמדלתי מבחוץ אבל לדידן דמדלתיקין מבפני' ליכא
 טוס חסד ואין צריך להדליק אלא לפתח אחר דבני
 הבית ידעו דשני הפתחי' של איש אחד ניכחו והלכה
 ככה' דיום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך בכל יום
 מוסיק' כר אחת: אמר רבי זירא מרישא בדלא
 כסיבכא והוינא בי רב מטתפנא בפריטא בהדי' א'
 אופפינאוי כיייתי כותן פרוט' לבעיה שהייתי דר עמו
 כרי סיהיה לי חלק בשעוה או בשמן לכו' של חנוכה
 השתא דנסיבכ' אתתא והלכתי ללמוד תו לא צריכנא
 ליתן פרוט' לאופפינאוי דקא מדלקו לי בביתא' ויליה
 ראשונה מברך ג' ברכות בא' אלהי' אקבו' להדליק
 כר של חנוכ' : בא' אלהי' שעם' ניסים לאבותינו בימי'
 הזה ובזמן הזה' בא' אלהי' שהחינו וקיימנו
 והגענו לזמן הזה' ובסוף ליל' מברך שתי' להדליק
 כר חנוכ' ושעשה נסים דניסא כל יומא הוא ולא יברך
 שהחינו ולמעלה מעשרים אמה פסולה ואע"ב דאמר
 רבא עיקר מצותה להניחה בתוך' יטפחיס דחי לה
 בפרקי' דשליה הכונס ומניחה לכר שמאל של כניסת
 הבית כרי פתחא המזוזה מימין ונר חנוכה מ'
 משמאל ובטפח הסמוכה לרשות הרבים' ואם
 בדלת עצמו מניחה מחזיה לכר שמאל של כניסה
 ונר של שמן שיש לה שני פיות עולה לשתי כרות
 או כפה קערה על כר שיש בה הרבה פתילות עולה
 להרבה כרות: איתנ' רב אמר אין מדליקין מנר
 לכר ושמואל אמר מדליקין מנר לכר מאי טעמא דרב
 משום בזווי מצוה ורב דארי אמר משו' אכחוסי מצוה
 מאי ביבייהו דמדליק מטרבא לשרבא דסקיל' כר של
 מצוה עצמ' ומדליקה מנר מצוה אחרת' בזווי מצוה
 ליכא ושרי רב דמצוה ממצוה קא מדליק' וכי אפר
 רב היינו כר של חול שמדליק מנר מצוה כרי להדליק
 מאותה של חול כר של מצוה אחרת והא כמי שמואל
 טרי אבל למ' משו' אכחוסי מצוה אפי' מצוה ממצוה
 אפר רב ושמואל טרי אבל כר של חול להדליקה מנר
 מצוה לצורך להדליק ממנה כר מצוה אחרת אפילו
 שמואל אפר והיינו קינסא דאית' למורא של חול הוא
 קור' קינס' כמוקינס' אבל כר של חול לצורך עצמ' של
 חול לכ' אפר ואפי' לשמואל דפריך ממתכ' דמעשר
 סני דאין שוקלי' כנגד דינרי' של מעש' סני דינרי' של

חול אפי' לחלל עליהן פירות מעשר סני אלמא קינסא
 אפר ומשני שמא לא יכוח משקלותיו וכמז' שלא היה
 כלל לצורך מצוה דאפר אמא לכ' אפר כר של חול
 שלא לצורך להדליק כר אחרת של מצוה' ופריך
 ממכורה דכתיב מחוץ לפרכות העדות יערוך עדות
 היא שפכינה בישראל' מאי עדותיה אמר רבא
 זו כר מערבי שנותן בו שמן כמדת חברותיה וממ'
 היה מתחיל ובה היה מסיים פירוש ממכ' כר מערבי
 יסנה היה מתחיל להדליק השאר כרות שהוטבו פ'
 שחרות ובה היה מסיים ההדלקה שלאחר שהטיב
 את כר מערבי בערב בימי שמעון הצדיק שהיה ה'
 היתה דולקת עד הערב והוא מכבה אותה ומשליך
 השמן יסן והפתילה יסנה והוא נותן בה שמן חדש
 ופתילה חדש' ומדליק אות' מן הכרות אחרו' והא כיון
 דקביע' כרות לא סגי דלא למסקל קינסא של חול
 ואדלוקי מנר מערבי והדר קא מדליק מאותה קינסא
 שאר כרות ושרי' ומשני בפתילות ארוכות דמצוה
 ממצוה קא מדליק' ועריך מכל מקום קפיד למאן
 דאמר משום אכחוסי מצוה ועומד בקושיא: מאי
 הוי עלה וקאמר הדלקה מצוה והדלקה במקומה ב'
 בעינן א' מדליק קינס' של חול מאחת מהן לשמואל
 ומדליק שאר כרות כמוגבי מצוה או בפתילות מ'
 ארוכות ממקומן להב' דאפר קינסא ואי הנחה עושה
 מצוה אפר להדליק כר של חנוכה שמע מינה הדלק'
 עושה מצוה:

דבט פסק

הלכה כשמואל דאמר
 מדליקין מנר דהא
 רבא עבד כוותיה בתלת הא ומתיר' כיצית מבבד
 לכבד וגורר מטה וספק' כרבי שמעון אס כן מותר
 להדליק קינסא או כר של חול מנר של מצוה כרי ל'
 להדליק מנר של חול כר של מצוה הן בכרו' שבת הן
 בכרות חנוכה הן בכרו' בית הכנסת מותר להדליק
 קינס' מנר של שבת כרי להדליק בה כר חנוכה או
 אכפא: או להדליק קינס' מנר של שבת כרי להדליק
 כר אחרת של שבת וכפ' בכרות של חנוכה אף על גב'
 דלרב אפר משום בזווי מצוה כי אס מצוה ממצוה
 אין הלכה כמותו כדפרישית דהא אמר אביי בהני
 תלת עבד מר כשמואל' אבל כר של חול אפר
 להדליק מן כר של מצוה אלא אס כן מדליק מאותה
 של חול כר אחרת של מצוה כדמוכח היתה דאין פ'
 שוקלי' כנגד מעשר סני דינרי' זה: תפי

הלכות שבת

חני רב אונשעיא ימים שיש בהם קרבן מוסף כגון ר"ח וז'ה ערבית שחרית ומנח' אומר שמנה עשר שלמות וא' מע' המאורע בעבור' וא' לא אמ' מחזירי האי מחזירי' לא קאי אערב' דר"ח דאמר' בברכות דר' מקדשין את החדש לא ביום ואפ' כל ולהזכיר ועלה ויבא בלילה אבל באשם אפי' בלילה אם לא הזכיר ועלה ויב' מחזירי אותו ויש בהם הזכר' בברכת המזון שואמ' ועלה ויבא בבונה ירושלים וא' בהם קרושה על הכוס אבל ימים שאין בהם קרבן מוסף כגון שני וחמישי שמתענין בערבית שחרית ומנחה או י"ח שלמות וא' מעין המאורע בסוף תפלה כגון ענינו וי' ענינו ביום כוס תעניתו וא' לא אמר אין מחזירין אותו ואין בהם הזכרה בברכת המזון ערבית דקאמ' היינו לפני תעניתו אבל ערבית שאח' מנחה שלאחר תענית' לא תפלתו ענינו וסברא הוא סערי' ראשון הוא מיום תעניתו אלע' שאוכל בלילה אחריו תפלתו אבל ערבית אחרון אינו מיום תעניתו וכן איתא ברייתא בתשובת הב' אוביס אמנס פירשו הב' אוביס אבל אנו אין אנו רבילין לומר ענינו לא ערבית ולא שחרית פן יאחזנו בולמוס חולני של רעב ונמצא הוא שרק בתפלתו כל זה פיר' רטי' אלע' דבלאו הכי קבל תעניתו בתפלתו כדאמרין יוסר עצמו בכלומ' הוא יותר אם הוא אין תפילה ארוכה כמו ענינו ואח' יאכל אמנס השליח כבו' אין ענינו וכן מנהג ה' שאלו תפלת תענית שחרית בקול רם מסו' דאי אפט' שלא יענ' אחר מן הכבוד אבל אי' אומרו בלחש ולא בערבית כמו היחידים שאיכ' אומרי אותו אלע' דתניא בהך ברייתא רימים שאין בהם קרבן מוסף אם לא אמ' אין מחזירין אותו ואין בהם הזכרה בברכת המזון מ' בחנוכה ופורים אומ' על הנסים בברכת המזון וכן מנהג רלעיל כאמוראוי משום פרסומי ניסא ואפ' שמיא כמו כן בחנוכה ובפורי' אין לסמוך על ברייתאזו לא אם לא אמרו בתפלת שמכ' עשרה מחזירין אותו משום פרסומי ניסא לא היא . דתניא בתוספ' דברכות ימים שאין בהן קרבן מוסף כמו חנוכה ופורים אם לא אמר אין מחזירין אותו :

אכעיא להו מהו להזכיר על חנוכ' במוספין של שבת ושל ר"ח טבת כיון דליכא מוסף ברחנכ' לא מחזירין על הנסים בתפלת המוספין או דילמא יום הוא ש סנתחייב צד תפילות וכמו שמזכירין אותו בשאר תפילות אותו יום וזכירוהו ממי בתפלת מוספין רב הגא' אמ' אינו מזכיר ואמ' רב גדל אמר רב ל'ת שחל

להיות בשבת המפטור בשבת בכביא אי' מזכיר בו של ר"ח שאלמלא שבת אין כביא בל"ח דאמר רב אחרבו י"ט שחל להיות בשבת מו' שמפטור במנחה בשבת אין מזכירין של י"ט שאלמלא שבת אין כביא במנח' ב"ט אלע' דתנן פרח ג' רמבילה אין מפטורין במנחה בשבת הכא קא מיירי בכתובים וכביא ד דקאמר לאו דווקא וכדאמרין פרח כל כתבי הקדש בנהדרעא פסקי קררא בכתובי במנחת' בשבת' :

פסק

ולית הלכתא ככל הכי שמעתתא אלא הלכתא כי הא הלכה דאח' רבי יהושע בן לוי יום הכפורי' שחל להיות בשבת מתפלל תפלת נעילה כר' להזכיר שבת יום הוא סנתחייב בארבע תפלות וכן בחנוכה מזכירין על הנסים במוסף של שבת או של ר"ח שאירע בו חנוכה ולא כרב הונא ד דאמר אינו מזכיר וכמו י"ט שחל בשבת המפטור ב במנחה כגון בכתובים מזכירין של י"ט מהאי טעמ' דיום הוא סנתחייב בד' תפלות . ויש מפטור ב"ט שחרית והלכה כרב גדל דאמר ר"ח שחל בשבת ה המפטור בכביא בשבת אין מזכיר של ר"ח לפי שאין הפטרה בל"ח כלל ואלע' דקאמ' לית הלכתא ככל הכי שמעתת' לא קאי ארר' גדל דלא סייק יום סנתחייב בד' אלא במקום שמזכירין אותו בשום פעם בלאו הכי וכן מנהג שאין מפטורין של ר"ח בהפטרה של שבת וכן שלהי כערה איכא לית הלכתא ככל הכי ש שמעתתא דלאו דווקא לא קאי אכלהו ולא כפיר' רטי' דפיר' הכא ולית הלכתא קאי אכלהו גס אר' גדל' והלכה כרבא דאמר י"ט שחל להיות בשבת היורד ל לפני התיבה ערבית ואומ' מגן אבות' דברבו ואחרי כן או רצה במנחתיו ואלע' דקא' בתפלתו והסיאנו במקו' רצה במנחתיו הכא ברין הוא דאפי' בשבת לאו רין הוא למימר מגן כ' ברכה אחת מעין שבע אלא מפני הסכנה תקנו לאומרו מפני סכנת מזיקין שלא היו בתי כנסיותיהן בישוב וכל שאר לילי חול הן עסוקין איש איש במלאכתו . ובמרזו מלאכתו מתפלל ערבית בביתו ולא היו הולכין בלילה אבל בלילי שבת באין בבית וחשושים שאין ממחר' ללבא וסוהין אחר תפלה לכך האריכו תפלת צבור' וכברכת המזון שאלו רצה והחליטו מזכיר של שבת את יום השבת הזה אבל אינו מזכיר של ר"ח ולא י"ט בברכת של רצה והחליטו לפי סמיר יאמר ועלה ויבא שיזכיר ר"ח וי"ט הא לאו הכי מזכירו עם שבת כמו יום סנתחייב בארבע תפלות : פתילת

הלכות שבת

פתילות

הבגד שקפלה ולא הבהבה רבי אליעזר או אין מרליקין בה רבי עקיבא אומר מרליקין ואמר רבא טעמא דרבי אליעזר משו' דאין מרליק' בפתילה שאינה מחורכת והלכה כרבי עקיבא דמתיר וכן תנן כחם על הנר כחם על השמן כחם על הפתילה חייב רבי יוחנן כוטר בכלין חוץ מן הפתילה מפני שה' עושה פחט ומוקי טעמא דרבי יוחנן בפתילה שצריך להבהבה ואפילו רבי שמעון מודה מסוס דמתקן מכל והו' מלאכה הכריכה לבופה אלמא כשהרליקה ע' לא היתה מחורכת אכ' הכסוים שמרליקות את הפתילות מע' ומכב' אותן כדו' שתאחזו בהן הפלהבת יותר היטב לרווחא דמלתא הוא:

פרק בירה

דל א בירה

שהסיקוה בקש ובגבבא פותנין עליה תבטיל בגפת ובעצים לא יתן עד שיגרוף או עד שיתן את האפר ב' או חמין אבל לא תבטיל ובה אומר' חמין ותבטיל בית שמאי אומרים נוטלין ולא מחזירין ובה אוף מחזירין ובגמ' אבעי' להו האו לא יתן דמתכ' היינו לא ישה' או היינו לא יחזיר אבל להשה' משה' כחכניא ומסקא דלא יחזיר קאל' והכו' קאמר כירה שהסיקוה בקש ובגבבא מחזירין עליה תבטיל בגפת ובעצים לא יחזיר עד שיגרוף או עד שיתן את האפר אבל להשהות משה' אע' שאין גרוף ואין קטוס כחכניא דאמר כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותו על גבי כירה אע' שאינה גרופה ולא קטומה והך חזרא דשרי בגרופה וקטומ' לאו דבריה היא דב' הו' נוטלי' ולא מחזירין ובה או' אף מחזיר' כיון שגרופ' או קטומה וכ' אמ' רב שסת' אר' יוחל' כירה שהסיקוה בגפת ובעצי' משה' עלי' חמין שלא הוחמו כל צרכן ותבטיל שלא ביטל כל צרכו וזהו כחכני' עקר לא יחזי' עד שיגרוף או עד שיקטו' קסבר לא יתן לא יחזיר הו' וסבר כבה ועו' אמ' רבא תרמיהוה ותכנהו ולא חררה על גבי גחל' עד שיקרמו' שניה הא קרמו' כפי' שרי והיינו כחכניא ואכ' תבטיל דמתכ' ליורי בכל עניין בין בתבטיל שלא בלא כמאכל בן דרוסאי מדקאמ' לא יתן לא יחזיר אם לא גירף או קטוס אבל משה' כחכניא וגם מייירא

בתבטיל שלא בשל כל צרכו בין שוגג בין מזיד יאכל ומשני הא לכתחלה הא ריעבר ולא מתרץ דמ' דאסר תבטיל מיירי בלא בשל כל צרכו א' אדאי כל תבטיל הנזכר סתם בכל מקום מייירי בכל עניין בין ביטל כל צרכו בין בשל כמאכל בן דרוסאי ולא יותר והא דלמ' שרי לכתחלה חמין להשה' ולקמן אסר כי אם בריעבר' הא בגרופה וקטומה הא באינה גרופה ולא קטומה כדמסני מרבי יהודה אמר רבי יהודה דפרין ואפילו מבטמק ויפה לו מותר כדאמר רב' שזאל' ברי יהודה אמר רבי יוחנן כירה שהסיקוה בגפת ובעצים משה' עליו חמין שהוחמו כל צרכן ותבטיל שביטל כל צרכו ואפילו מבטמק ויפה לו ואין הלכה כרב' ושזאל' דאסרי מבטמק ויפה לו פן יחתה וכ' פסק רבנו חננאל דמותר הו' והא דאמר לא יתן עד שיגרוף דהיינו לא יחזיר היינו אפילו מע' מדלא קאמר אלא אם כ' גרוף אבל עד שיגרוף משמע אף בשעה שיכול לגרוף אכ' להחזיר ובגמרא כמי קאמר לרב' האומר מחזירין אפילו בגרופה היינו ואפילו בשבת מכלל דמעיקרא עיקר פלוגתא דהיינו מע' הו' וכי תימא חיה שיעור ים שיהא אסור להחזיר מע' יש לומר אלו היתה הקדיר' כז' לא היתה יכולה להתחמם מבעוד יום אסור להחזיר על גבי כירה או על פטפוט שקורין טריפ' דו' בלעז עד שיגרוף הגחלים או יתן אפר על הגחלים אבל לקמן לו אכל האש שרי כ' כחכני': כירה שהסיקוה בגפת ובעצים שומכין לה ואין מקיימין עליה אם לא גרופה וקטומ' ובשבת כמי שרי להחזיר אי גירף מאתמול אבל פלוג' ליפני אי עודה בידו רווק' או אפילו הכי קדיר' על הקרקע כז' ובשל סופר' הלך אחר המיקל והא דבעו' מר' חייא בר אבא סכח קדירה' על כיר' ובשלה בשבת ודרש' להו המבטל בשב' בשוגג יאכל במזיד לא יאכל והכא לא סכח התם מיירי בתבטיל אבל לא בשל כמאכל בן דרוסאי והלכ' כרב' כחל' בר יצחק דמפרש מאי לא סכח לאיסורא רבין שוגג בין מזיד לא יאכל פן יערים אבל מבטל בשבת בשוגג שרי דליכא לאיערומי אבל מבטל כל צרכו אף על גב' דאסור להטמין במוסף הבל כדאיתא לקמן אם סכח שוגג והטמין במוסף הבל הו' שרי לאכול או מצא גחלים לוחשות ובערות למחר סבי' הקדירה או נתחתיה מותר בריעבר לאכול והא דאמר רב' חסדא ממעשה שעשו אכסי טבריא אסור להטמין במוסף

במוסף

אסור לאכול בסבת כרבעו מר' חייא בר אבא ופסיט
 רב נחמן בר יצחק לאיכור דבין טוגב בין מזיד לא
 יאכל ולא דרמי למבטל בסבת כסוגב יאכל דהתם
 ליכא לאיערומי ובחופות דגילות הוא לתת היורה
 מלאה תבטיל על הפטופט מערב סבת ולכסותה
 בכסרים וים אש תחתיה ולהטהותה מסער למחרת
 ביום הסבת אש היורה מתקררת ועברים גוים מ
 מבצרות האש תחתיה לחממה כריך עיון אש מותר
 התבטיל לאכול כיון שבטביל ישר מחממי אותה או
 שמא כיון שראוי לאכול אף על פי שלא חממה מותר
 ואם היתה חמה הכת אש הרבו אש תחתיה מותר
 והא דסרי חכמיה אף על פי שאינה גרוס היינו לאכול
 בליל סבת או בעת שלא תקררה אבל תקררה
 לבמרי וחממה גוים כריך עיון והא דתנן אין
 טומאין לא בגפת ולא במלח וכו' וסליה פרק במה
 מדליקין ממי אמרינן אמר רבא אין טומאין ברבר
 המוסקף הכל אפילו מבעוד יום שמא יטמין ברמץ
 שיש בה גחלי וטמין שמא יחתה בגחלי מפתחסף
 ופי' הרב רבינו יוסף בר' משה דקא מיירי בבטיל ולא
 בטיל כמאכל כן דרוסאוי אבל בטיל כמאכל כן
 דרוסאוי מותר כחכמאי וגם לעיל דתנן לא יתן ער
 סגרוף וקא בעי דילמא האי לא יתן לא יסאה
 הוא ודלא כחכמאי ופי' רבינו שלמה מטום שמוסף
 הכל ולא ככון דאם כן אפילו בטיל ממי כל זכרו
 אסור להטהותו אסור מהאי טעמא דסתם קדיניות
 בין השמשות הן בטילי כל זכרון ואסורות להטמין
 ברבר המוסקף הכל ואילו רבנן דחכמאי לא אסרי
 להטהות אלא בטיל כמאכל כן דרוסאוי אבל בטיל
 כל זכרו שרי על גבי כירה שאינה גרופה ואינה ק
 קטומה ואילו להטמין אסור כדפרישתי ועוד
 אפילו כמאכל כן דרוסאוי לא אסרי רבנן אלא כשיש
 גחלים בערות שאין קטומין במקום תחתיה אבל
 על כירה שיש מלח וקיד שרו להטהות אף על פי ש
 שמוסיפין הכל ופירש רבינו יעקב דגבי
 להטמין כיון שהוא מכסהו מכל דאז היינו לבדרך
 מחר וגם הוא מקפיד פן יתקרר לכך אפילו בטיל
 אפילו כל זכרו אסור להטמין ברבר המוסקף הכל דאיכא
 למגזר שמא יחתה אבל להטהות על כירה אזעל
 הפטופט שיש אש תחתיו בין שאין מכסה הקדירה
 מסביב מכל דאז קא פליגי בה אויר אש סתם לבוודך
 לילה הוא ואפי' לאכול למחר כיכר הדבר שאי חושש
 כל כך שתתחמם וליכא למיחש שמא יחתה:

במוסף הכל והתם אסרו לפתו מה שהוחמו בשבת
 התם כל עיקר הטמנה היה ברבר המוסקף כחמי ט
 טבריא אבל בסוגב גחלים מועטין סביב לקררה
 או תחתיה ועיקר הטמנה היה ברמץ או בכר וכסת
 או דבר אחר של היתר התם מותר לאכול התבטיל
 איכמי התם במזיד והא דאבעיא להו עבר ושהה
 מיירי למאן דאמר מבטמק ויפה לא אסור ובטיל ליה
 כל זכרו ממי וקורס גזירה רבי יהודה דאסר דילמ'
 היינו במזיד אבל בסוגב שמא שרי אינה גרופה או
 דילמא אפילו בסוגב ממי אסור כיון שמחמיר לאסור
 מבטמק ויפה לו:

פסח

דף ליתן קדירה מעם על גבי
 פטופט שקורין טרישייר בלעז
 או כירה שיש אש תחתיה ולהטהותה עם בסבת אש
 מבטל כמאכל כן דרוסאוי הו מותר דהלכ' כחכמאי
 דאמר כל שהוא כמאכל כן דרוסאוי מותר להטהותו
 על גבי כירה אף על פי שאינה גרופה מן הגחלים
 ואינה קטומה שלא כתן אפר על הגחלים דהא
 מוקי מתני' דלא יתן ער סגרוף היינו לא יחזיר אבל
 להטהות משהין כחכמאי ורבא ממי אמר תכיח ולא
 חררה על גבי גחלים ער סיקרמו פניה הא קרמו
 פניה שרי היינו כחכמאי וכך אמר רבי יוחנן כירה
 שהסיקה בגפת ובעשם משהין עליו תבטיל שלא
 בשל כל זכרו אלא כמאכל כן דרוסאוי ואפי' מבטמק
 ויפה לו שרי רבי יוחנן וכך פסק רבינו חננאל גבי
 כבן לפת בתבטיל ורוסאוי וכרוב שלעולם התבטיל
 משביח כשהוא על האש אפילו הכי לא גזירי' לשמא
 יחתה ומותר להטהותו וכל סכך תבטיל טבטל כל
 זכרו שמותר אבל כריך ליתן הקדירה על הפטופט
 מערב סבת מבעוד יום בעת שיכולה להתחמם
 אש היתה זוננת אבל סמוך לחסכה פחות מכאן
 אסור כדתנן לא יתן ער סגרוף ומפרס דהיינו לא
 יחזיר ואפילו מערב סבת קאמר מדלא תקני אלא
 אש גירף אלא תקני ער סגרוף משמע שיכול עדיין
 לגרוף ואש גירף אפי' בשבת מותר להחזיר הקדיר
 אל מקום סנטלה אבל לסמוך הקדירה אל האש
 מותר מערב סבת אפילו סמוך לחסכה אף על פי
 שאסור לתתה על הפטופט שאי גרוף שיש אש תחתיו
 מכל מקום לסמוך הו מותר כרתני' כירה שהסיקה
 בגפת ובעשם סומכ' לה אבל תבטיל רבטיל קצת
 ולא בטיל כמאכל כן דרוסאוי אסור אפי' סכך ושהה
 מבעוד יום גדול על גבי כירה בסוגב ואינה גרופה

פרק

אין טומנין לא בשבת ולא במלח ולא בביד ולא בחול אפילו מבעוד יום וטעמא כדאיתא סליה במה מדליקין אין טומנין בדבר שמוסיף הבל אפילו מבעוד יום גזירה שמה יטמין ברמץ של גחלי וזה אכור שמה יחטה בגחלי וכי תימא היאך נהגו להטמין בכירה על גבי קרקע שהיא חמה שקורין אשתיירא בלעז ועשו האש שם כל היום וגם יש עשוסין גומא בתוך האשתיירא ומחממי אותה גומא מאד היטב וטומני' סם הקדירה והלא כל זה הוי מוסף הבל והיה לו להוסיב את הקדירה על דבר שהוא כזבץ ויש לומר דלא גזרו אלא דבר שכולין לטלטל רומי' דרמץ כבון גפת וחול ומלח ולא דבר מחובר אי כמי לא גזרו אלא דבר שהוא מוסף הבל מחמת עצמו כבון מלח וסיד אבל דבר שהוא חם מחמת דבר אחר לא גזרו לפי שהולך ומתקרר ולא דמי לרמץ שחמה מחמת האש ואכרו דרמץ היינו האש עצמו דשייך ביה שמה יחטה ולא קשה מלא יטמין לביצה לאבתק דרכים כדפרי' בסמוך ואכור להכיח מן גחלים תחת קדירה אף על פי שאינן סביבות הדפנות דהא קופה שטמן בה את הקדירה אכור להכיח הקופה על הגפת פסולת של זתיס כדאיתא פירק במה טומנין ואם מכא גחלים בערות למחר תחת הקדירה או סביב בשוגג אין התבטיל כאכר בכך והא דאמר רב חסרא ממצעה דאכסי טו טבריא שאכרו לשמות אש כן אין טומנין בדבר המוסף הבל התם כל הטמנה לא היה אלא בדבר המוסף הבל אבל אש עיקר הטמנה בדבר המכיר אש כתב בשוגג גם רמץ לא כאכר בכך ומהאי טעמא לא תקפי מסכח ושהה הקדירה על גבי כירה מבעוד יום ובטלה בשבת דאסורה להיאכל כדפרי' לעיל דהתם הבל כמי שרי פירש רבינו שמואל דהני טפוחים שנהגו להטמין סמוך לחשיכה מותר גם לתתן סמוך לאש בעוד יום אף על פי שאינן מ מבוסלות כלל רק בליל שבת לפי שהן נאכלות כמו שהן חיות ולא דמי לחיץ בולץ בסר בכל וביצה אלא

כדי שיכולו מבעוד יום דאוקימנא לה סמוך לגומרי דהנהו אין רגילו לאכלן כשהן חיים אבל משהחטיף אכור להטמין התפוחים ולא לתתן סמוך לאש לפי שמשלשן בשבת וחייב חטאת וכפ' מים אף על פי שראויין בלא בשול כי אש כדאי שתפוי כנתן ואם הטמין התפוחים ביום סמוך לחשיכה או כל דבר דלא בטיל כל זכרו אפי' מבוטל כמאכל בן דרוסאי אכור להוסף לא בגד ולא דבר אחר על הטמנה משתחטך לפי שבשבת ממחר בשולס ואש לא ה' הטמין מבעוד יום אכור להטמין משתחטך כדתנן לא כשהו מבעוד יום לא יכסנו משתחטך וטעמא כדמפרש פירק במה מדליקין אין טומנין משתחטך אפילו בדבר שאין מוסף הבל גזירה שמה ירתיח וסתם הקדירות שטומנין אותן בין השמשות ה המבוטלין כל זכבץ מותר לבלותן וליקחמן ה התבטיל שבו משתחטך ולחזור לכסותו וגם להוסיף כסוי עליו כדתבין פירק במה טומנין כוטל הקדוין ומניח הגלופקריץ כיון שהיה מכוסה כבר בין השמשות וכפ' תנן כתב'לה מותר לכסותו והא דקתני כתב'לה לשון דיעבד דאפי' הכי דווקא כתב'לה מעת שתחטך מותר לכסותו כיון שכבר כסוה מ מבעוד יום אבל כתב'לה מבעוד יום אפילו ממילא אכור לכסותו משתחטך דדמי לתחלת הטמנה ועל מה דפרישית לעיל כל דבר שאינו מוסף הבל כי אש מחמת דבר אחר מותר להטמי' סם לא תקפי מדאמרינן פירק כירה לא יטמיננה ביצה בחול וב' באבך דרכים פירושוהן חמין מפני החמה לא היא התם מיירי בשבת עצמה ובזרינן תולדות חמה אטו תולדות האור דהתם חייב חטאת אי נכתב בתוך המחם טב'בלה שם ולרבי יוסי דלא גזר ליה בתולדות חמה אכור להטמינה באבך ד דרכים או בחול שהוחמו בחמה לרבה בשבת עצמה גזירה שמה יטמין ברמץ ולרב יוסף שמזוז עפר אבל לשמא יטמין ברמץ לא גזר אפילו בשבת עצמה כיון שאין חמין אלא מחמת דבר אחר או שמה משום דרבי יוסי לא גזר בתולדות חמה א אטו תולדות האור והא דתנן אין טומנין בחול וטעמא הוי משום דהוא מוסף הבל ואפילו מערב שבת כמו כל הנך דחשיב התם ואפילו מערב שבת ואש כן לרב יוסף למה לי משום מזוז עפר תפוק לי משום

משום שמוסיף הכל בחול לא רמי דהא חי טומנין בחול היינו אפילו בחול זוכין ולהטומין תבטיל חס' ורב ופך מיירי בחול חס' ולכלל בו ביצה חיה ואמרי פרה לא יחפור אר חמימי חיים ארקרירי קריר דבר חס' אפילו חול זוכין מחמם :

חנן

פרק כ"ה המיחם שפכהו לא יתן לתוכו מים זוכין בשביל שיחמו - אבל כותף לתוכו

כדי להפטרין ומפרס רב ארא פיכה ממנו מים חמין לא יתן בו מים מועטין לחמם אבל כותף בו מים מרובין להפסיד והלא מצדף רבי שמעון היא דשרי דבר שאינו מתכוין וזביו מפרס פיכה עם מימין חמין לא יתן עמהם מים זוכין מועטין לחמם אבל מרובין להפסיד שרי אבל פיכה ממנו מים חמין לא יתן לתוכו מים זוכין כל עיקר אפילו מרובין מפני שמצדף ורבי יהודה היא - אלמא לכלו עלמא

הפסד מים בכלי ראשון שרי בשבת ועליל כמי תניא כותף קיתון של מים כנגד המדרה לא שיחמו אלא כדי שתפיג כנתן ורב כחמן בר יצחק מפר לאיסור' אבל שמן אפילו הפסד אסור ורבי יהוד' מתיר בשמן הפסד ואוסר בשולל דתנא קמא אף הפסד שרי במים מדקא מפליג בשמן לאסור הפסד - ואם כן שתפיג כנתן דקאמר לאו רווקא אלא אפילו הפסד שרי במים ואמר רב יהודה אמר שמואל אחד שמן ואחד יין יד סולדת אסור אין סולדת מותר ואמר רב יצחק בר אבדוריימי פעם אחת נכנסתי אחר רבי ל לבית המרחץ ובקשתי להניח סך שמן לחמם ב באמבטי שהיא כלי ראשון ואמר לי הנח את הפך בכלי פני לחממו עם שמ' הפסדו זהו בשולו מדאסר בכלי ראשון להפסיד השמן א' אסור מדרבב' במקנ' פוכל לבא לדי בשול כך פי' ר' טי' אבל חיוב דאורי' ליכא בהפסד דאם כן אפילו בכלי פני ליתסר אבל ד' גרס הפסדו לא זהו בשולו מדפסדו בכלי פני והא דלא הניח בכלי ראשון גזירה פן יתבטל :

רלב פסק

שמעיק' מאה מים מותר בשבת לפסדו לכלו עלמא והוא הדין לשמן ויין כמי שרי שמואל באח יד סולדת בו' וכך כמי רבי דאמר ליה לרבי יצחק בר אבדוריימי הנח סך השמן בכלי פני לפסד והוא הדין בראה למים ויין מותר לפסד היינו בכלי פני רווקא

אבל בכלי ראשון או כנגד המדרה אסור לפסד ב במקום שיכול לירי בשול' ואומרים סכך משמע בירושלמי שאסור לפסד נגד המדרה קרוב כל כך שיכול להתבטל אם יפאה עם אבל לא הביטוי זה הרבר היטב בירושלמי' והשתא אתי שפיר הא

דקתני גבי מים כדי שתפיג כנתן ולא קתני כדי שיפסדו משום דכנגד המדרה או בכלי ראשון אסור להפסיד אלא אם כן מרחוק שאינו יכול לבא לדי בשול דהיינו יד סולדת אבל כדי שתפיג כנתן מותר אפילו בקרוב אל המדרה כיון שאר רעתו להסתותו עם הכלי כי אם זמן מועט להעביר הצנח ובהכי כ כמי מתרץ דבריש במה טומנין הואו עבדא דאנח כוזא אפומא דקומקומא ונזהיה רבא אמר ליה רבי זירא מאי עכא ממיחם על גבי מיחם דשרי'

אמר ליה התם אוקומי הוא' פי' שכבר המה חמין הכא אולורי הוא שהם זוכין ברייתא היא שליה פרהא דמייתי ר' זירא מניח' מיחם ע"ג מיחם כו' לא בשביל שיחמו אלא בשביל שיהו משומרין' ותימא אי ההוא עובדא לא עבד רב הפסד אמאי אסר רבא הלא ל לכלו עלמא הפסד מים מותר כדפרישית לעיל ואי בעי למעבד בשול אמאי שרי רבי זירא הא קתני לא כדי שיחמו דתולדות האור כאור' וכך תנן אין כותינן ביצה בצד המיחם כדי שתתלבב ולא בגלל חייב חטאת והא דתנן פרה חבית כותינן זוכין בחמה היינו בשמש עצמו אבל תולדות שמש אסור אטו תולדות האור' והשתא מיושב דהפסד מים בכלי ראשון אסור או כנגד המדרה במקום שיכול לבא לירי בשול וזהו חומרא גדולה ואגב אורחאי אפרס דאמר רביכא שמע מיכה המבטל בחמי ט טבריא חייב דהא מעשה דרבי לאחר גזירה הוה' פירוש לאחר שגזרו על הזיעה על ידי חמין שהוחמו אפילו פיסוד פן יבטל' כך פירש רבינו שלמה ולא טוב פתך דבפרק תפילת השחר גבי רבי פרחץ במרחץ בשבת ופרקי' והא גזרו על הרחיפה'

ומתרץ רבי עבד זיעה וקודם שגזרו על הזיעה אמא רבי קודם גזיר' זיעה הוה לכך צריך לסר' בשמעתין דרבי לאחר גזירה הוה היינו של רחיפה ולא הוה מצדן למיז' דזיע' הוה ובחמי טבריא דלא גזרינ' לא בחמי האור אלא מתרץ אפילו היה בבית טערי' שאין עם חמין לרחוץ כי אם בחמי האור' מעשה

הלכות שבת

מעשה

פעמו אכסיו טבריו והביאו קולון של
 בזנף אל תוך אמה של חמין אמרו
 להן חכמים בשבת הן בחמין שהוחמו ואסורין ב
 ברחיץ וסתיהי' ביט בחמין שהוחמו ביט ואסורין
 ברחיזה ומותרין בשתיה פי' אכסיו טבריו הביאו
 קילון של מים יספין בזנף בתוך מים חמין של טבריו
 מערב שבת והולך ומתחמם כל השבת כולה השת'
 איסור הבאת מים ליכא כדתניא פרה קמא פותקין
 מים לבינה ומתמלאת כל השבת אבל כיון שהוחמו
 בשבת אסורין ברחיזה ובשתיה אבל החמין
 שהוחמו מערב שבת מותרין ופריך אי לרחוץ בהם
 כל גופו הא תניא חמין שהוחמו מערב שבת למחר
 רוחץ בהן פניו וידיו ורגליו אבל לא כל גופו ואי
 לרחוץ פניו וידיו ורגליו אם כן אפילו הוחמו ביו טוב
 אמאי אסורין ברחיזה הא תנן בת סמאי אומרים
 לא יחם חמין לרגליו אלא אם כן ראויו לסתיהי' ובה
 מתירין אמר רב איקא להשתטף כל גופו פי' לשפוך
 החמין על איבריו והאי תנא הו' אדם לא ישתטף כל
 גופו בשבת בין בחמין בין בזנף דברי רבי מאיר
 ורבי שמעון מתיר רבי יהודה הו' בחמין אסור בזנף
 מותר ואמר רב חסדא מחלוקת בכלי אבל בקרקע
 דברי הכל מותר ופריך והא מעשה דטבריו בקרקע
 הוה ואסרו רבנן אלא אמר רב חסדא מחלוקת
 בקרקע אבל בכלי דברי הכל אסור ופירש רס"י דקא
 מפלגי בהוחמו מערב שבת ומתכו רבי שמעון היא
 דפרי הכל וקשה מאיקא פריך והא מעשה דטבריו
 בקרקע הוה ואסרו ולמא היינו בהוחמו בו בשבת
 דווקא אסרו ופי' ה' יוסף בר' משה מדאסר רבי מאיר
 אף בזנף אם כן אם איתא דהוחמו בשבת אסור כמו
 שאסרו במעשה דטבריו אם כן גם הוחמו מערב
 שבת אסור אפילו בקרקע ורבינו סמואל מוקי
 פלוגתיהו בהוחמו בשבת עצמ' ומתכו רבי יהודה
 היא דאסר בחמין וקשה דתלמודא קרי לרבי יהודה
 מכריע' ואמאי והלא רבי מאיר אסר אפילו הוחמו
 מערב שבת מראש' כזנף ובהוחמו בשבת פליגי רבי
 שמעון ורבי יהודה ותו דבפרק חבית תנן הרוחץ
 במי מערה ובמי טבריו הוא מקתפב באלוכטית'
 וקא' הרוחץ דיעבר איך לכתחלה לא ומי מערה חמי'
 דומיא דחמי טבריו אבל להשתטף אפילו לכתחלה
 פרי הא מני רבי שמעון היא והשתא אפילו ר' יהודה
 איתא דלא אסר אלא בהוחמו בשבת והרוחץ מיירי
 בהוחמו מערב שבת דומיא דמי טבריו:

השתא

מסקנא הוחמו מערב שבת פרו
 בקרקע כרבי שמעון אבל בכלי
 אסור חוץ מפניו וידיו ורגליו ולא כל גופו אפילו אסר
 אסר כדתניא לעיל חמין שהוחמו מערב שבת למח'
 רוחץ פניו וידיו ורגליו ולא כל גופו וכך אמר סמואל
 ותניא כוותיה הוחמו מערב שבת למחר רוחץ פניו
 וידיו ורגליו אבל לא כל גופו אסר אסר ואין צרי' למר
 אם הוחמו ביט דאסור כל גופו אפילו אסר אסר רק
 פניו וידיו ורגליו כדתנן לא יחם חמין לרגליו. ובה
 מתירין ובהוחמו ביום השבת אפילו פניו לחוד אסור
 וכי פריך לעיל על עובדא דטבריו חלמ' רחיפת כל
 גופו מערב שבת אמאי פרי והתניא וכו' לא רצה
 לתרץ ברייתא בכלי כדפרישית ואכסיו טבריו הוה
 ליה בקרקע כדאמרן לעיל דכיון דרוחץ כל גופו ל
 ליכא חלוק בין בקרקע בין בכלי כדפרישית לכך
 תירץ להשתטף

ר"ז פסק

דיני רחיזה בחמין בין
 הוחמו בפס' בין הוחמו
 מערב שבת בין ביט בין לרחוץ כל גופו בין לרחוץ
 פניו וידיו ורגליו גרידי בין לזכס בתוך חמין בין
 לספוך עליו החמין בין להזיע גופו בחמין בלא ר
 רחיזה בין בכלי בין בקרקע:

הלכותא

אם בא לרחוץ כל גופו אסור אפי'
 בחמין שהוחמו מערב שבת תניא מ
 מרחץ ספקו וקביו מעט ואסור רחיזה וגם זיעה
 אסור בחמין ואפילו בקרקע הכל אסור אבל בחמי
 טבריו התירו לרחוץ אפילו כל גופו יחד ובקרקע
 דווקא ואם בא לרחוץ כל גופו אפילו אסר לבדו
 ולא כל גופו יחד בכלי אסור אפילו הוחמו מעט אבל
 פניו וידיו ורגליו לחוד פרי אפילו בכלי כדאמ' סמואל
 וכך תניא חמין שהוחמו מעט למחר רוחץ פניו וידיו
 ורגליו ולא כל גופו אסר אסר ואין צל הוחמו ביט
 דאסור כל גופו אפילו אסר אסר אבל אם החמין
 שהוחמו מעט הן מנחין בקרקע מות' ליקח מן המים
 ולספוך על כל גופו אסר אסר היינו להשתטף כ"ט
 אבל לזכס בהן גופו אסור דלא התירו לרחוץ כל
 גופו לא בחמי טבריו סתן חמין משסת ימי בראשית
 ודומתיהו אבל אם הוחמו בשבת אסור אפילו וידיו
 גרידי ואפי' בקרקע ואם הוחמו ביט אסר לרחוץ כל
 גופו אפי' אסר אסר זה אחר זה כדתניא לעיל ואין
 צל אם הוחמו ביט פניו וידיו ורגליו לחודיה פרי
 אפי' לכתחלה להחם ביט כדתנן לא יחם חמין לרגליו
 ביט

ביטו ובה מתירו אפילו בכלי שרי אבל כל גופו אבר
אבר בקרקע בהוחמו ביט לא ידענא מאו אידון בה
דאעב רבהוחמו מעטמות בקרק' לספוך חמין על
כל גופו סמא הוחמו בסבת חמירי טפי מרקחמר
ואין כל ביטו עכ הנסק' ועל מה ספידסתי
לעיל שהתירו לרחוץ בחמיו טבריא וכן תניא פרק
סמנה סרכים רוחצין במי גרר במי טבריא אעב
דמרפאו ולא גזרו משו' חמין אס תקפיו הא תנן פרק
חבית הרוחץ במי מערה במי טבריא מסתפג ב
באלוכטיות וקאמ' בגמ' הרוחץ דיעבר אין לכתחלה
לא ויל' דלכתחלה נמי פרי במי טבריא והא ד'קתני
הרוחץ לסו' דיעבר משו' מי מערה והא דתניא מי
טבריא לג' על מי מערה חמין :

האילפס

והקדיירה שהעבירן מרותחין לא
יתן לתוכן תבלין אבל כותף לתוך
הקער' או לתוך התמחווי רבינו סמואל היה או רערוי
ככלי ב' מדלא מפליג בקער' לא יער' מים על תבלין
שבקערה אבל כותף תבלין לתוך אותה קער' מספך
בה כבר מים רותחין וכן ק'ל פרק כיכר כולי' תתאה
גבר ואמס' רבינו יעקב אחיו היה אוח' רערוי ככלי
ראשון ורווח' לאידך גיסא מדלא קאמ' אבל מער' מי
הרותחין על התבלי' דלישכ' דאבל כותף לתוך הקער'
היינו התבלין ועוד או עירווי בכלי שני תקפו ל'אד
עילאה גבר אבל אי ערווי ככלי ראשון לא תקפו ל'אד
תתאה גבר דנהי דתתאה הזכונ' גבר ואי מתבסל
מעבר לעבר מחמת הרותחין סעלו מי מודה דכרי
קליפ' מיהא מבסל וגם בולע וכן אמר' ל'עוה ארתחו
זהו ע' ערווי מפליג היין ככך דתגדו' ות' מדאו ואל'
יכולי לתוחבו לתוך היורה מרותחין וכן אמר' פ' כל
סעה המעסה קמח על גבי מוגלסין פירוס רותחין
החלט' מוגלסין על גבי קמח זה וזה אמרו לה לחיוב
ב' מחיובי' בחלה דאין מבסל וס'יך בה ליס' ועיסה
ואמרו לה לפטור דב' פוטרין אלמא ערווי בכלי ר'
ראשון מבסל מדפטרי בחלה ואעב' דאו' מבסל אלא
כרי קליפ' מיירו דליכ' לא סעור חלה חמסת רבעים
קמח ואותה קליפה מבוסלת ובכר ליה סעוריה'
ומאין דמחייב סבר באותה קליפ' ליכא כל כך בסול
סימנע מלהצטרף עם סאר הקמח לעשות עיסה'

ועוד היה מביא ראוה מירושלמי דפרק כירה מהו
ליתן תבלין למטה ולערוה עליה מלמעלה רבי יונה
אמ' עירווי ככלי ראשון ומסיק חייליה דר' יונה מהדא
וכלי חרס אשר תבוסל בו יסבר אין לי לא שבסל בו

עירה לתוכו רותחמין תלי יסבר ודחי דילמא כלי
חרס סני פ'י סבולע בקל וקאמ' מקיפא מנין סבכלי
נחסת כן תל' ואס בכלי נחסת בשלה למ' מוכח כיון
דכלי נחסת בולע ע' ערווי ואכ' מבסל ואסור לערות
מים רותחין על גבי תבלין בסבת והא דקרי' פ' דס
חטאת ערווי לתוכו רותח בלוע בלא בסול ממסו ס
סהרותח ומרק סל חטאת מבוסל כבר קוד' סערהו
ואין ככלי זה רק בליעה :

דלד פסח

הריילך רערוי ככלי ראשון
ומבסל כדריקליפה ואס כן
כסמולגין את התרנגולת אין מערין עליה מים ה
הרותחין מכלי ראשון לא יערוה חלה המים רותחין
ויסס בכלי ריקן סהוא כלי שני ואחר כך יסמו סס
התרנגולת באותן מים סבכלי שני ואס סג' וכתן
תחלה תרנגולת בכלי ריקן ואחכ עירה עליה המים
רותחין אינו אס' אלא כרי קליפה דתתאה גבר ואין
מבסל רק כרי קליפה וזכרין לקלוף העור ולא יותר
ואמס' אפילו קליפה פעמים סאו' כריך אס ראס' ה
התרנגולת למעלה או גובה' דאכ' הנוצה סוכבת
והולכת למטה והיא מברלת בין המים לבמר ומגסה
בין המים רותחי' יותר מכרי קליפה ומותר אבל אס
גב התרנגולת למעלה או הרג' ע' ע' ראסי הנוצה
הולכי' כלפי מעלה אכ' כסמול' עלי' המי' רותחי' כככא'
המי' בתוך הנוצ' סמוך לבס' ואס' וזרי' קליפ' וכלים
נמי סכאסרו מחמת יין נסך כגון מכניסין לקיוס או
כלי הגת סני בערוי רותחין עליהם כדאמרין לעוה
ארתחו או אינו חפץ לעשות בהן ערווי בזכונ' ב' ימים
מע' לעת וגם חבויות עץ סנותנין בהם גוים ייכס'
כראה סאס' היה חפץ ישראל לכסרם בקדרוס סני
בהכי דהוי כמו קליפה וכן פוליס סל חבית יין נסך
יקלוף אותם בקדרוס ומות' לתתן בחבית סל ישראל
סהרי ערווי נמי לא מפליטו לא כרי קליפה אבל קרי'
נחסת סל בסר ותחבו בהכף חולבת בת יומא ואין
בה ס' היא בליעה מעבר לעבר ולא סני בערוי ר'
רותחי' עליה סאו' מפליטו רק כרי קליפ' וזכרי' לתוחבן
בתוך יורה רותחין או בתוך מחבת ולהגעילן סס'
אבל עירה מקדיר' רותחין מרק סל בסר לתוך קער'
חולבת או איפכ' סני לספוך רותחי' על הקער' וכסר'
ככך דע' ערווי הוכסר' וכעניין זה גם יוכל להכסיר
דכבולעו כך פולטו' אין מרוקין את הסלג' ואת
הכרד אבל כותף לתוך הקערה ואינו חוסס' אסור
למעך הסלג' ולעשותו כלול כמו מים מפני שהוא כולרי'
אס כן

הלכות שבת

לה פסק

אם כן אסור לרחוץ ידיו בשבת
 משלג. וכן לא ממים שקרשו
 וס' בהם גלגל בלעז לפי שממח' אותם בידיו ונעש'
 מים והל' כולר. וכן כר' שאסור לתת פסטיורא בימי
 החורף בכד האם לחממ' ביום השב' לפי שהשמוכות
 טים בה קרם ונעשה עב וקפיו ועתה כמחה ונעשה
 כלול והוי כולר ולא תימח' דווקא שלג. שמתחלה היה
 יבס ועב הוי כולר כסמחה ונעשה כלול על ירו אבל
 שמכות שקרם הל' תחלה היה כלול ולא הוי כולר
 או כשיחזור ויעשנו כלול לא היא. שהרי ברד פי' רטי
 גלגל והיה תחילה כלול ואחריו כן קרם ואפ' תכיל
 טליה במה טומא' אף מרחקי' בברד אבל אם מכניע
 חתיכת ברד שקורי' גלגל בעומק הרק' כמו שעושין
 בארץ אסכני' ובימות הקיץ כותנין מהברד בתוך
 כוס של יין לכנו זה מותר אע"פ שהו' כמחה סס דהוי
 גרמא בעלמ' ומאילוי' כמחה הו' וגם כותנו בתוך היין
 וכשהברד כמחה אז הוא מתערב ומתבטל ביין ס'
 שבכוס ואי' כיכר כדקתני אבל כותן לתוך הכוס ואי'
 חושש אבל ליתן את הפסטיורא סמוך לאם וממחה
 את העומץ אסור שהשומן הקרם הוא בעין לברו
 ואי' מתערב בפוס דבר וניכר. ומהאי טעמ' נראה
 דאסור לחוף כל' במלח כדי לכתות' כי המלח כמחה
 כשחוסף בחזק' אבל דזהו רקק וכנתר מותר לחוף
 בהן כלי עץ הן כלי כסף ברקק בסב' ואע"פ שפעמים
 גריר את הכוס מותר כדאיתא פ' במה טומנין דרבר
 שאין הוא מתכוין והלכה כרבי שמעון:

וכן

אומר אבי רב הרבילות כי ביקושי ים לאכול
 בשבת במקום שיש עשבים מחוברין כמו
 פדרס טרג' יל' לאכול בימות החמה והטעם לפי שאי
 אפשר שלא יביאו סם מים לרחוץ ידיים או לסתות או
 לרחוץ כלים וסופכין מים על העשב' במזיד בשעת
 רחיבת ידיו ובע' טרובה לסתות וכומחין העשבים
 עי' כך והוי כמי פסיק רישיה דבשע' שסופך מים על
 העשב' אי' אפשר שלא יבמחו יותר כי מלחלחן ועובר
 מסוס משקה מים לזרע' אבל שרי להשתין מים על
 הזרע' ועל העשב' לפי שמי הרגלים עזים ושורפין
 את העשבים שהרי מעבירי' אותם על הכתם אם כן
 חזקי' ועזי' הם וכן יין כמי מותר לספוך על העשבים
 כפרדס לפי שהיין עז וחזק ושורף כמו כן העשב' :

רלו יוצא

הגמל באפסר ונאקה בחטם
 ולגורקים בפרומביא והסוס
 בשיר. ובגמ' מחליפי' לפני ר' של זה בזה מהו נאקה
 באפסל לא תבעי לך כיון דלא מכטרנא ביה משוי הוא
 ואסור או דילמא כטורות' יתירתא שרי אמר לפניו
 ר' ישמעל בר' יוסי כך א' אבא ר' בהמו' יוצא' באפסר
 הסוס הפרר הגמל החמור לאו למעטוי גמל בחטם
 ורבי הטיב לא למעטוי נאקה באפסר אבל גמל
 בחטם שרי' כתנאי אף חיה יוצאה בסוגר. וחכמיה
 אף חיה יוצא' בסוגר ובכל דבר המשתמרת בו אע"פ
 דקצי' במיתנא שריא סוגר פי' קולר. אמ' שמואל הלכה
 כחכמיה דטורות'א יתירתא שרי: תנן ולא פרה
 יוצאה בעור הקופר. עור של אנה שקורין הדיבון
 בלע' קוסרין בדרי הפר' כדי שלא יינקו הפרז' ממכ'
 ולא הפרה ברצועה שבין קרבי' ואמר בין לבני בין
 לסמר אסור' ושמואל אמ' לבני אסור לסמר מותר וק' אמר
 כמי תקטיים דשמואל אמ' לסמר מותר מראמ' שמואל
 הלכ' כחכמי' דקאמתיר חיה בסוגר ופר' לרב מתנאי'
 דפרה אדומ' הפרה בעלה במוסר' כפרה ואי מוסר'
 דהוי כטורות'א יתירתא הוי משאוי' ואסור' אמאי כי פרה
 אסור לא עלה עליה עול א' רח' אמ' אבוי' במולוכ' מעיר
 לעיר. רבא אמ' שאני פרה דרמיה יקר' רביא אמר
 במורדת ופי' רח' דהלכ' כרב דאמ' בין לבני בין לסמר
 הפרה אסור דפרה נוחה ואיכ' כל כך צריכה שמירה
 מדשקלי וטרוו אבוי' רבא ורבי' לתרובי' אליבא דרב
 מתנאי' דפרה ארומה: אמנם אף זה ראי' דאתי
 לתרובי' מתנאי' דלא תקשו לרב כדאשכחן פ' האשה
 שכת' ארמלא ובפ' המוכר פירו' דפריך תלמודא כיון
 דרוב נשים בתולות כשאות כי כמי אף עדים שפיתה
 בהינמא מאי הוי' ופריך לרב דאמר הולכין בממוץ
 אחר הרוב אף על גב דקיימא לן כשמואל דאין ה
 הולכין בממוץ אחר הרוב להוציא ממוץ בחזקתא לא
 רובה ליישב המסכה דלא תקשו לרב. אבל יש
 להביא ראי' הלכה כרב דאמר בין לבני בין ל
 לסמר אסור. ולא במאי דפסק שמואל הלכה כחכמיה
 דאמרי' פ' ר' ים בכור הלכה כרב באיקורי' וכשמואל
 ברינא אם כן הלכה כרב דלסמר אסור. ובעובדא
 דקא קדמיה חמרא דלוי' לחמריה דרבה בר רב ה
 הונא. אמר ליה הכי אמר שמואל הלכה כחכמיה
 דשרי כטורות'א יתירתא. אף הלכה כן אלא כרבנן
 דאקרי דהלכה כרב דאסר כמו שפירשתי: פסק

פרק במה בהמה יוצאה

הלכות שבת

פסק שמעיקן דפרה הוי אסורא לכאח בשבת
 בחבל שבכוארה לפי שאיכה כריכה
 סמיר ואזי לירא ולהתפחד פן תברח ולכך משוי הוי
 דכטודותא יתירתא לבהמה משאוי הוי ואכז בשבת.
 דהוי הלכה כרב דאמר פרה לסמר אסור ולא
 כסמואל דאמר לסמר טרי כחכניה דבפרק יט
 בכור פסקי כרב באיסורי גבי סמואל ואכז חמור
 אסור לכאח בפרומביא טהרי דינו באפסר כרתניא
 ארבע בהמות יוצאות באפסר הסוס הנמל הפרד
 והחמור ואצטפ כן הסוס אסור לכאח בפרומביא
 בשבת דכיון שמשפט סמירתו באפסר כרתניא
 בארבע בהמות פרומביא לא הויא סמירה יתירא
 רק מעט ושריא דרווקא סמירה היתירה הרבה
 אסור כגון גמל בחטט וגמל סגי באפסר וכגון ח
 חמור בפרומביא אסור דכודי רבגי בפחות סיר
 בחבל בכוארו ופרומביא בחמור הויא כטודותא י
 יתירתא מאד ואסור אבל אפסר מותר דאיכז אס
 מעט סמירה יתירה שאין יכולין לרקרק בסמירה
 סלא להוסף כלל לכך סמירה פורתא יותר טריא
 וכן תנן הסוס בסיר ונבי ארבע בהמות תניא
 הסוס באפסר טהרא גדול מסיר אצטפ דבההיא
 דארבע בהמות דאמין דשמא אינו סובר כחכניה
 דטרי כטודותא יתירתא אלא כרבנן דאסרי וכן
 לובדקים תניא באפסר ובמתניתין תנן לובדקים
 בפרומביא ולא מיייתי להו כתבאי כי היכי דמיייתי
 תבאי דסכניה ורבנן אלתא סמירה מעולה היתירה
 מעט מותרת ופרומביא לסוס הוי סמירה יתירה
 מעט ומותרת וכן עמא דרב לכאח סוס בפרומביא
 ויחידים כזהרין אבל הסוס אסור לכאח בסניהן
 יחד בפרומביא ובאפסר דזהו כטודותא יתירתא
 הרבה ואסיר וכן פירס הר יוסף בר משה דסוס
 בפרומביא לברו טרי וכן אסור לתת לעגל בשבת
 זמם בחוטמו ויש בו יתרות דקות סלא ייסק הפרה
 אמו במרעה זהו משוי דהא אפילו בפרה גופא
 אסור ליתנו כדתנן ולא תבא פרה בעור הקופר דלא
 לימצאה ואלוי ואצטפ שאמרתו שאסורה פרה לכאח
 בחבל בשבת לפי שאיכה כריכה סמירה העגלים
 מותרין לפי שקטנים הן ומורדים בקל כדאמרין
 חזינן לעגלי דבי רב הוסיף שזכאין כרוכין בשבת
 חבל סביב צוארם ולט אס החבל תלוי דמותר
 גרב הוסיף תלמידיה דרב הוה דאסר בפרה לאפילו
 הכי טרי בעגלים וכסמואל הסוס לרהר ותופס

האפסר בידו או האסן אמר סמואל כריך סלא יבא
 החבל חוץ לידו טפח ותניא כריך סיגביה מן
 הקרקע החבל טבין ראם הבהמה לידו
ר לו ואסור לכאח הסוס עם האוכף
 פעלו דהל משוי ואפילו
 חמור במרדעת לא טרי תכא אאכ קטורה לו מעט
 וכן אסור להסיר את האוכף מעל הסוס והמרדעת
 מעל החמור אפי' בחזרו אבל מותר ליתנו לכתחלה
 על חמור בשבת בחזרו מפני הקור סלא יבטנן ד
 דבעא מיכי רב אפי' בר כתן מר חייל בר אבא מהו
 ליתן מרדעת על החמור להוליכה בחצר ובבית אל
 מותר איתבי אוכף פעל גבי החמור לא יטלנו
 בידו אבל מוליכ ומביאה בחצר והיא נופלת מאיליה
 אל רב פפא כאן לחמל כאן לכננה פי' להניחה כרי
 לחממה מותר דאית ליה צערא בצנייה דאמרי איכסי
 חמרא אפילו בתקופת תמוז קריד ליה אבל לסקקה
 ולהסירה מעל החמור אסיר דלית כאן צערא ואפילו
 לרב דטרי תענוב אסו להסיר המרדעת מעל החמור
 משום דכפיל ממילא כדאית' התם אבל על הסוס לא
 ידעל אס מותר לתת האוכף עליו כרי לחממו בביתו
 ובחזרו דשמא בחמור דוקא טרי דאית ליה צערא
 טפי בצנייה כדאמרי איכסי חמרא אפי' בתקופת תמוז
 קריד ליה אבל קום אינו מטעור כל כך מן הזנה
 והסוס אסור להעמידו במים כרי להצטנן דתניא ב
 בהמה שאחזה דס אין מעמידין אותה במים כרי
 להצטנן וטעמא גזירה משום שחיקת סמנין ואף
 על גב דקאמ' התם שחיקת סמנין תנאי היא דתניא
 בהמה שאכלה כרטינן הרבה לא יריבנה בחצר ס
 שתתגרפא לסלסל ר' יואסיה מיקל ודרס רבא הלכה
 כר' יואסיה דווק' הלכ' בחצר טרי' יואסיה טאינו כיכר
 כל כך משום רעוזה אבל להעמידה במים איכא
 הזכחה טפי משום רעוזה ואסור ואינו מביא רחיה
 תכאי אלא משום שחיקת סמנין גרידא לבהמה ולא
 לרמותן יחד להוליכה בחצר ולהעמידה במים
ראין בהמה יוצאה בזוג שבכוארה לרשות
 הרבים אף על פי שהציב ספקו דמיחזי
 כמאן דאזיל לחבגא אבל בחצר טרי בזמן סקתום
 וסרוק כרתניא כברייתא ויכול להיו דבהמה אסורה
 בזוג סרוק לרהר משום משוי כמו רצועה בכוארה
 ובקרניה דאסור מטעם זה ולרווחא דמלתא טעמא
 דאזיל לחבגא או כיון דזוטור לא הוי משוי והוא הדין
 תרכנול אסור להיזין בכוארו בשבת מזוג אפילו

הלכות שבת

להראי: והתנאין שגבולות האמהות לכוך את
 בניהם כשהם קטנים מחלב טלה כל הגוף וכך
 משומן חזיר סכין אותם סמוך לאש זה אסור משום
 דאמר ר' פרק חרש אמר ואמרת להזהר גדולים על
 הקטנים ומוקמינן לה למספי ליה בדיים וכיון
 דסיכה כסתייה אם כן ספי ליה לבנו קטן בדיים או
 איסורא דרבנן ברבר סאי צערא רק תענוב אבל
 מותר לישראל להניח המנקה גווה לכוך אותו מחלב
 ומשומן חזיר ואפילו כשיאכל התנאין האיסור מותר
 כיון שהמנקה כותכת לו לתינוק ולא הישראלית ומפרכי
 לאדם היינו להסיר מעליו כל גדי צואה וכל גדי
 מכה בין משן צער בין משום תענוב מרק אמרי ואין
 מפרכי לבהמ' מאי לאו משן צער לא משן תענוב וכי
 הג' שרי באר' אבל למשן צער אפ' לבהמ' שרי ואם יש
 לו מורסא סקורין קויטור בלעז להוציא ליחה ממנו
 כדתנן במסכ' עדויות המפיס מורסא להוציא ליחה
 פטור לעשות לה פה חייב משום בונה מעושה פתח
 להוציא הליחה ולהכניס ברוח והאומר ובפרק תולין
 אמרינן כל פתח שאינו להכניס ולהוציא אינו פתח
 אבל להוציא ליחה גריד' פטור האו פטור היינו פטור
 ומותר דהוא מתלת פטור דשמואל דמותר' דאף
 על פי דמלאכה שאינה צריכה לגופה פטור אבל
 אסור כרבי שמעון הכא שרו רבנן משום צערא ל
 לכתחילה ואף על גב דזמנך ראי' דם בתוך הליה'
 ונראה כמו חובל' לא היא דאותו דם שבמורסא
 מפקד פקיד כדאיתא פרק קמא דכתובות וליכ' אלא
 איסורא דרבנן ושרי משום צערא:

אפילו בחצר או היו משמיע קול ואפילו פקוק וקתום
 אסור לכאת ברה' כמו בהמה ואין סוס יוצא בסולם
 שבזארו רעבדי ליה היכא רעבדי ליה מכה דלא
 חייך בסניו סיכוף ראשו על המכה ולא ברצועה
 סברגלו רעבדי ל' לגזרא לפי שרג' ליה אינן רחבות
 זומזו ובה בשע' שהולך וחוסף רגלו זו בזו בלכתו
 ולא תרגלו' בחוטי' שקסורי' הן לסימן שלא יתחלפו
 ולא ברצוע' שיש ברבליהן דקסורי' ארגל לרגל להצר
 פסיעותי ועבדי הכי דלא ליתברו מאני ולא לתהדרו
 ויפליכו שרור' ולא הפרה והעגל בגימון פידוש עול
 שבזארו וכך חמור או סוס ואם ב' סוסי' או שני גמלי'
 קסורי' יחד אס' ה' להולוכן בשב' דמחזי כמא' דאיזיל
 לחנבא אבל אם אינם קסורין יחד שרי לתכוש את
 אפסריהן יחד בידו ואם החבלים או אפסר' שלהן
 אחד צמר ואחד פשתים אסור לכרכן יחד ולקונטרס
 משום שנהכה מכלאים החבלים אפילו הבהמות ש
 שוות ואם הבהמות מסוכות אחד סוס ואחד חמור
 או מין אחד אסור לכרוך החבלים סביב ידו משום
 מכה ב' כלאי בהמה אפילו החבלים שוין דומיא
 דכלאי הכרם:

דלח תניא

סכין ומפרכין לאדם ואין
 סכין ומפרכין לבהמה
 הא דסכין לאדם היינו משמן' אבל מחלב ומשומן
 אסור בשבת לפי שנחמה על ידו ונעשה כלול' והיו
 כולד כדתניא פרק במה טומינן אין מרזקי' השלב
 והברד' וכן פטטיירא שיש בה שומן קרום אסור
 להניחה סמוך לאש בשבת מטעם זה כרפרי' לעיל
 אבל בחול מותר לכוך את חטטין שביריו ובבטו
 אפ' בחלב דלעב' דתנן פל' אר' עקיבא מניין לסיכה
 כשתייה ס' ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו
 וריש בנות כותים נמי אמרינן דזר אסור לכוך עצמו
 משמן תרומה דכתיב ולא יחללו את קדשי בני ישראל
 בשני חלולין הכתוב מרבר סיכה ואכילה הני קראו
 אסמכתא בעלמ' ניכחו מדרבנן אבל מן התור' שרי
 וכי גזרו לכוך משום תענוב דווקא אבל משן צערא
 ורפואה לא גזרו לו לכוך ברבר אסור חטטין שעליו
 כדתניא פרק בתרא דומא מי שיש לו חטט' בראשו
 סך כדרכו ביום הכפורים ואינו חושש' והלא פתייה
 מן התורה ביום הכפורים אסור' אלא סיכה שהוא
 מדרבנן לא גזרו היכא דאית ליה צערא ובפר' אמרו
 לו נמי אמרו בהן סך שמן תרומה בן בתו ישראל
 מתעגל בו ומשפט' בו אפילו לתענוב כיון שאי' סך

פרק במה אשה

דלש במה
 אשה יוצאה ובמה אינה
 יוצאה לא תבא אשה
 בחוטי צמר ולא בחוטי
 פשתן ולא ברצועות שיש בראשה ולא תטבול
 עד שתרפה ומפרס בגמרא משום דאסור ל
 לטבול בהן בחול משום חציצה עד שתרפה אותם
 או תסיר לגמרי מראשה ולכך אסורה לכאת בהן
 בשבת רילמא מתרמיא לה טבילה וצריכה להסיר
 משום חציב' ולא תבא זכורה שהוא שבת ולותיא ליה
 לאתויי ארבע אמות ברה' ומיירי מהחוטין כרוכין
 סביב פערות ראשה אז אסור לכאת בהן אבל אם
 החוטין

הלכות שבת

החוטין או הרצועות בתוך הטערות קלועות מותר
לכאת בהן בשבת דליכא למיחם סמא יסירם משום
טבילה דאסור משום קותר הקליעה כדאמרינן שילהי
המצניגה גזרלת חייבת משום בוכה וכן כמי אי
החוטין ארוגין כמו קוטטא בלעז מותר דאזנה
צריכה להסירם משום טבילה דלא מיהדרק ולא עבד
הצניגה כדאמרינן כל שהוא ארוג לא גזרו וסמא
רווק חלולות דלא מהדקי ולא חייבו ולהכי קטתוכי
חלילתא ואינן דאסור כל דבר שמקפדת בחול להסיר
בשעת טבילה משום לכלוך החוטין ואם כן אפילו
ארוגין החוטין והם חשובין כמו מזהבין שמקפדין
בטנופן אסור בשבת אם כרוכין סביב מערותיה
סהריתסירם בשעת טבילה סלא יטנפו ולא תהא
זכורה שהוא שבת וזהו דמטנפי דקאמר תלמודא
מקפדת סן יטנפו אבל דשי פלחד ליטנא דמטנפי
סקס מלכוכין כבר ואם טובלת בעורם בראשה
יהא נמח לכלוך החוטין ויפול הטיט על בשרה ולכך
צריכ להסיר מראשה ואתי ללאתויכנה ד' אמות ברהר
ובטביל כך לא נאסר לה לכאת ברברים שרבילה
ללבוס ואפילו רצועתה מפני שמקפדת בשע טבילה
או עור שמקפדין להסיר ויהא נפסר במים אפילו הכי
מותר ללבוס בשבת לפי שאינה רבילה ללכת בלא
הס אלא מלובשת בהם וליכא למגזר פן יוליכס ד'
אמות וגם לא נאסור לאשה להסיר חבורה ברהר
דילמא מייחא ליה ארבע אמות דאי זכורה משבת
לא מתייח להו ואי אזנה זכורה משבת ואחרי
כן תסכה שבת ותוליכנה רבשעת פורתא איך לחום
בסכא שבת אבל דברים שצריכ להסיר בעל כרחיה
משום חציצה של טבילה איכא למגזר דילמא תהא
בכוחה משבת מתחלה ועד סוף ולכך אסו ולכאת
בהן ולקמן כמי אמרינן בביקמיע קוסר ומתיר ברהר
והיינו כמי טעמא שאין לחום טוילוכו בידו ד' אמות
לפי שתלוי בזכרון שבת כרפרי' והא דאיטריך
למייא גביקמיע קוסר ומתיר משום דלא נאסור כמו
פלפל וגביר מלח דאסור ליתן לכתחלה בפניו ב
בשבת דכראה דהו מתכוין להצרי להוציאו ולהליכו
במקום אחר ויוצאה אשה בחוטין שער שאינם
חוצצין בטבילה ואין צריך להסירם וכל הרברים
האלה הוו כמו מלבוש ולא הוו תכשיט להכי לא אסר
להותכא משום סלפא ומחויא כמו שאר תכשיטין
אלא משום טבילה וגם לפיכך לא קא עריב להו
בבבא לבתר הכי דאירי בתכשיטין

תנן

לא תכא אשה לא בטוטפת ולא בסרביטין
בזמן שאינן תפורין לא בכבול ברהר לא
בעיר של זהב ולא בקטלא ולא בזמנים ולא בטבעת
שאין עליה חותם ולא במחט שאינה נקובה ואם
יכאת איך היא חייבת חטא' לא תכא אשה לא במחט
הנקובה ולא בטבעת פיש עליה חותם לא בכלייר
ולא בכובלת ולא בכלוחית של פלייטון ואם יכאת
חייבת חטאת דברי רבי מאיר וחכמים פוטרין
בכובלת ובכלוחית של פלייטון בירית טהורה
ויוצאין בה בשבת בכלים טמאים ואין יוצאין בהם
יוצאה אשה בחוטין שיער בין מטלה בין משל חברת
בין משל בהמה בטוטפת ובסרביטין בזמן שהם
תפורין בכבול וצפיאה נכרית בחצר במוך שבאז'ר
במוך שבסכרלה במוך שהתקינה לרדתה בפלפל
ובגלגל לכך וכל דבר שתתן לתוך פיה ובלבד שלא
תתן לכתחלה בשבת היבמות יוצאות בחוטין
ואפילו בקסמים שבאזניהם ערביות יוצאות רעולות
ומדיות פרופות וכל אדם אלא שרברו חכמים בהוה
פורפת על האבן ועל המטבע ובלבד שלא תפרוק
לכתחלה בשבת פירוש לא תכא לה אשה בטוטפת
תכשיט המוקף מאזן לאזן סרביטין מגיעין עד
הלחיים והן של זהב או צבעונין ואסורין בזמן ש
שאינן קשורין לצעיף דילמא סלפא ומחויא אבל
תפורין לצעיף ליכ למיחם שתגלה ראשה לא בכבול
לרהר אבל בחצר שרי כדאיתא בסיפא יוצאה אשה
בכבול וצפיא' נכרית בחצ' ומרלא מר' היתר בחצ'
רק באלו פתים להכי אמר רב במל' דכל תכשיטין
דאמרו חכמי' לא תכא היינו אפי' בחצר דאמרי כבול
היינו חותם ושרו רבנן משום נחת רוח לארנו שלא
יחשוב הארון סמא ימרו רבו העבד' ואית דאמרי
היינו כפה של כמר ושרו לה רבנן בחצר סלא ת
תבגה על בעלה ולא בעיר של זהב מפרס בגמ'
ירושלם דרבהא והיינו כעין חפוק סביב הראש והו
כעין עטרה ואמרינן כמי פרק בתרא דקוטה גזרו
על עטרות כלות ומפ' בגמ' ירושלם דרבהא אם כן
עיר של זהב הוויא כעין עטרה סביב הראש כי הוויא
דהתם ולכלות דווקא אסרו דומיא דאפר מקלה ס
שבראש חתנים אבל לשאר נשים לא שאינן כלות
וסרי להו בחול אבל בשבת אסור דילמ' סלפא ומחויא
והא דריוס לוי בלילא שרי לכאת בה בשב' היינו טס
של זהב שזנתת על פרתה וקושרת מאזן לאזן
כרפי' דשי אבל עיר של זהב הווי סביב הראש כעין
עטרה

הלכות שבת

עטרה ואקור בשבת לכל נשים דילמא סלפא ומחויא
ולכחות כמי דאקור בחול היינו כולו של זהב או כולו
של כסף כדקאמר ירושלם דרהבא אבל של משי
מזויר בזהב פרי ואין זה כלילא דפרקתמא דגיטין
דבדיל כלילא לברתיה שהיתה כלה ואלא לא סבר לה
מר הסר המצנפת הרם העטרה אמר ליה הני מילי
בבברי חתנים דומיא דמצנפת כהן גדול דההוא
כעין אפריון טלמא בלע' ואקור מורד והדם אבל של
קמית וחילת מותר כדאיתא פ' דקוטא ולכך פרי
לחתני שלנו טלמא בלעז של תנים אבל כלילא דררש
לוי דשרי אפילו בשבת היינו טעם על פרתה מאין
לאין ועיר של זהב שאקור בשבת היינו סביב הראש
כעין עטרה כדפרי לעיל אבל ר' פיר' עיר של זהב
נושקא בלעז והיינו כולו ירד רחוב חטאת במתניתין
ומפרש בגמ' מכבכתא ואפילו חכמים דפטרי היינו
דווקא בכובלת ובכלוחית של פליטון אבל בכלייר
דהיינו מכבכתא היא נושקא בלעז מורה דחייב ח
חטאת ורבינו יעקב פירש דמכבכתא היינו צעוף
משונה והצעופים והרדידים מתורגס וכביכתא ולא
משמע הכי פ' מי שהסוף גבי בריתה דר' עקיבא
סקלה מכבכתא אתרמי בעינא א' אם כן של מחט
סנעץ בעץ הנחש והיינו נושקא בלעז ובימא כמי
גבי פיים אמרינן גבי מקיפין בכלייר משמע שהיא
עגולה והיינו כדפרי' אם כן נושקא דהוי מכבכת' הוי
משוי בשבת וחייב חטאת דאינו אלא להראות עושר
ואין עס תכשיט עליו ואפילו הכי אם סוגרת בה מ
מפתחי חלוקה כמו אפיקא בלעז מותר והוי תכשיט
וגם לא גזריל בה דילמא סלפא ומחויא משום דאם
כן תתגלה בשרה כמו מפתח של זהב דאמרינן ב
בירושלמי דהוי תכשיט לאיש ואם תקועה בשלשלת
כסף או זהב ומכנסת ראש בתוך השלשלת של זהב
יכול להיות שמותר כיון שהשלשלת לבה תכשיט
היא אבל תלויה בחוטו משי או בלולאות וגם איכה
סוגרת בה מפתחי חלוקה בהכי מירא מתני' דחייב
חטאת דאין כאן רק הנושקא בלעז ואיכה תכשיט
והיא משוי שהיא להראות עושר בעלמא וצריך עיון
אם ימצאו בירוד דבר והיתר פשוט לנושקא בשום
עכין אפילו סוגרת חלוקה ואפילו תקועה בשלשלת
זהב או כסף דמא' בהכי חייב חטאת ושמא מותר
גמור כדפרי' ולא במחט שאיכה נקובה היא כעין

אויספיגלא בלעז כמין ראשעב יש לה מצד אחד
סוגר בה מפתחי בגדו סביב צוארו ולא בטבעת
שאינ עליה חותם דילמא סלפא ומחויא ולא בזמנים
מפרש בגמרא נזמי האף ובירוסלמי מפרש דקום
פעל גב החוטם אבל נזמי האזן מפרש ר' שרי
כמו הבנות וזאנות בחוטין שבאזניהן ואף על גב
דבגמ' אסר של צעזעזין דילמא סלפא ומחויא מכל
מקום נזמי האזן קשורין ופה כמו בני מלכים יוצאין
בגזן דשריר' שמעון אפילו לאינן מלכים ולא גזרינן
דילמ' מפסיק ואתי' לאתוי' וכו' כגון זבוב צואר' וזב
שבכפותו אם אינו ארוג אבל נזמי האף שה' על גב
החוטם כדאיתא בירושלמי אינם יכולין להיות ק
קשורין ופה: השתא כל תכשיט' אלו האקורין משום
סלפא ומחויא כגון טבעת שאינ עליה חותם ומחט
שאינו נקובה והיינו אויספיגלא בלעז ועיר של זהב
סקורין ירושלם דרהבא חשוק של כסף או זהב סביב
הראש דומיא דעטרות כלות ונזמים נזמי האף וגם
שארא דמנו במתניתין אמר רב כל שאקרו חכמים
לזאת ברשות הרבים משום דילמא סלפא ומחויא
אקורין גם בחצר מדלא הזכיר היתר חצר כי אם
בכבול ובפיאה נכרית ובגמרא אמר רבי עכני בר
טעון משום רבי ישמעאל הכל בכבול ומותר שאר
תכשיטין בחצר כמו בכבול ופליג על מתניתין ועל
ברייתא דהשירין והנזמים הרי הן ככל הכלים ה
הנטלין בחצר ואמר עולא מה טעם הואיל וראויין
לכפות בהם את הכלי דמוכחי דאקורין להתקטט
אפי' בחצר ורבינו יעקב פוסק כרבי עכני בר טעון
דפרי כל תכשיטין בחצר ולדין רשות הרבים שלנו
הוא כרמלית ושרי כמו חצר שהרי אי מפולט משער
לשער ברוחב שש עשרה אמה וגם לא פלטו בהו
עטים רבא ואומר כן כרי ליישב מנהגו שהנשים
יוצאות כשהם מקושטות בתכשיטין לרשות הרבי'
בשבת ומוסיף אמי דליישב המנהג להתיר לדין
אפילו למתניתין דאקרה להתקטט בחצר היינו ל
לירדהו שהיה להם רשות הרבים וגזרו גם חצר
אבל אין דלית לן רשות הרבים גמור כי אם כרמלית
שרי לגמרי: ואמנם הא דתנן לא יעמוד אדם
ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים וכן לא ירוק
ולא ישתין ואבעי' להו בכרמלית מאי אמר אבוי
אקור לא תימא דלרשות הרבים דירך שרי בשביל
שהוא

הלכות שבת

יהודה נשיאה כפי' בחומרתא דמרוסא חקפר רבי
 אמי ופריך אמאי חיקפר הא תניא היריזין והנזמים
 הריזין ככל הכלים הנטלין בחצר השת' מאי דומיא
 אדרבא ברייתא מוכחא דאכור להתקטט בחצר
 ולכך הוצרך לומר דמותרין לטלטל בחצר. כסאר
 כלים שמלאכתן לאיכור. פמות לטלטל לצורך גופו
 ולצורך מקומו וגם עולא חמ' פ' כור' מה טעם היריז'
 והנזמי מות' לטלטל למאי חזו הואיל וחזו לכסוי מכא
 ואי מותרין להתקטט בהם מאי צרי' לטעם טלטול
 כסאר כלים. וגם עולא למה הוצרך לומר מה טעם
 רחזו לכסוי מכא. להכי נראה דמרוסא חיקתפוט
 בלשון ספיט רבינו שלמה בסם רבותיו. ורבי
 יהודה נשיאה מסום טלטול בעלמא בחצר נפק ולא
 לסם תכפיט. ולכך פריך והלא סירין ונזמים
 דאקורין להתקטט לאסם מדרבנן אפילו בחצר כ
 כראמר רב כל רבר פאקרו לכאת ברשות הרבים
 אקרו גם בחצר חוץ מכבול ופיאה נכרית ואפילו
 הכי פרו לטלטל בכל הכלים הנטלין בחצר כראמר
 עולא הואיל וחזו לכסוי מכא ומסר ארס חסוב ס
 סאני ובפרק הדר דקהוא גברא דנפק בחומרתא
 דמרוסא. חזא רבי יהודה נשיאה כסויא דאמר
 רבי יהודה סהיה מסמר שבתו בפרהסיא ומחלל ס
 שבתו בכנעא התם ברשות הרבים נפק דאקור
 מן התורה. ורבי יהודה נשיאה דווקא בחצר
 הוא דנפק ולטלטול בעלמא ורבינו פירש דמרוסא
 תכפיט הוא ורבי יהודה נשיאה נפק ברשות הרבים
 באכבעו דרך תכפיט דבאיש לא גזיריל דילמא סליף
 ומחוי. כרפרי לעיל והוא גברא ברשות הרבים
 בקמץ טלא כדרך מלבוס. ולהאי פירושא צריך
 ליישב מאי פריך מסירין ונזמין:

ס הוא כמו כרמלית ואין לנו רשות הרבים גמור לא
 היא אלא אקור לדידן לסתו דליכא אלא חרא גזירה
 דילמא יבוא אלו הכלים שהיא סותה בו. אבל
 בתכפיטיה שהיא מלובשת בהן איכא גזירות טובא
 דילמא סלפא ומחויא ואחרי כן דילמא מייתי ארבע
 אמות ולכך פרי לדידן דלית לן רשות הרבים וכן
 כמי יכול להיו' הא דאקרו לכאת בחוטי צמר ובחוי
 טער ורבעו' שבראשי הבנות בסבת סאינן תכפיט
 אלא כמו מלבוש ואקרו מסום דילמא מתרמיא לה
 טבילה בסבתא וצריכה להקירס מסום חזיכה או
 מסום טנוף ואתי למתייא להו ארבע אמות. ולדידן
 דלית לן רשות הרבים גמורה פריי. דאם לא כן
 טבעת סבאכבעה תהא אקורה דהא מהרק וחייץ
 כדליתא במסכת מקוואות ולדידן לתפר אלא כיון
 סאינן לכו רשות הרבים גמורה מותרת אמר
 עולא וחלופיהן באיש פיר' מספט אחר להפך באיש
 מספט טל אשה בטבעת פים עליה חותם טזהו ח
 חייב הטאת יסנו באיש בטבעת סאינן עליה חותם
 ומספט פים לאשה בטבעת סאינן עליה חותם
 דתכפיט הוא ומותר מן התורה לכאת בו אבל
 מרוב כן אקור דילמא סלפא ומחויא. יסנו באיש
 בטבעת פים עליה חותם. ואומר רבינו יעקב
 דחילופיהן לא קאי לא אחיוב טטאת דטבעת סאינן
 עלי' חותם באיש חייב טטאת. אבל טבע' פים עלי'
 חותם מותר באיש לכתחלה לכאת בו ברשות הרבים
 ולא גזרינן לאיש דילמא סליף ומחוי. וראיה לרבר
 דקא אמרינן גבי קמיע ולא יקפרכו בסיר וטבעת
 אלמא יוכא בסיר וטבעת לכתחלה וכן בירושלמי
 אמרינן תכפיטו' למה אקורין אמר רבי אבא מתוך
 סהכסום צחכניות מתירתן להראות לחברותיהן
 ומהלכות בהן ארבע אמות. אבל אשנים סאינן
 צחכנין מותרין לכתחלה כמו אנשי ירוסלם. אנשי
 סחץ בעלי גסות וקסה דבירושלמי אמרינן רבן ג
 גמליאל ירד ומטייל בחצר במפתח בלצהב ובערו
 בו חבריו מסום תכפיט אלמא תכפיט אקור דרבנן
 לאיש ובסמוך על הפסק תרצתיו היטב' מיהו לדידן
 דלית לן רשות הרבים גמורה פרי לאיש תכפיטין
 טבעת פים עליה חותם וסארא כמו לאשה טבעת
 סאינן עליה חותם וכברק מי סהפך אמרינן רבי

פסק

אשה אינה יוצאה בחוטי פל צמר
 וחויטו של פסתה הכרוכין סביב ס
 פערות ראשה ולא ברכעו' ססביב
 הסערות לפי פצריכה להסיר אותן מסום חניכה
 דאי מתרמיא לה טבילה בסבת מתיא להו ארבע
 אמות ברשות הרבים טלא תהא זכורה טהוא שבת
 כשתקירס. אבל קלועין בסערות ראשה
 מותרין רבסותית הקליעה יט איקורא כראמרין

הלבנות שבת

כדאמר ר' הגדולת חייבת משו' בוליה וקודם שתתקור
 תהא זכורה שהיא שבת ואפילו כרוכסן סביב סערי'
 ולא תלועין ראקור היינו חוטין דווקא אבל תיכי
 חלולות כעין קוסטופא לא חייבירלל מהדקי ואינה
 צריכה להסירן משום טבילה ואם הן מזהבות
 שמקפדת בטאופן אקור אפילו כרוכות לחד ליטא
 דלעיל וחוטיו שיער מותרו דלא מהדקי על השערות
 ולא חייבי ושמה לרדין רלית לן דהר' גמורה מפולס
 משער לשער ברחב שש עשרה אמה וגם לא שלטי
 בה ס' רבוא אס' כן יכול להיות מותר בכל עניין כיון
 שאינו יכול לבא לאיקורא דאורייתא וגם בהני שאינן
 תכשיט לא מצינו שאקורין בחצר ובכרמלית אפילו
 לדידהו דהוון להו דהר' כמו שמצינו דאקרי רב אפילו
 בחצר מדוהורך להתיר בחצר כבול ופיאה ככרית :
ד רם ודא דתנן גבי תכשיטין לא תבא
 אשה בטוטפת תכשיטין לא
 תבא אשה בטוטפת וסרביטין בזמן שהם תפורין
 בצעףק הם תכשיטי המוקף מאזן לאזן ועד לחיל ולא
 בעיר של זהב היא ירושלם דרהב' והו' חשוף של כסף
 או זהב סביב ראשה דהא קרי עטרות כלות שלהי
 סוטה ולכלות דווקא אסור אבל לכשים אחרות שאינן
 כלות מותר' מלבד בשבת דילמא שלפא ומחוייא
 ומתייא לא ארבי' אמות בוהר' ואם הם תחת הצעףק
 מותר משום דלא מבלה ראשה ולא במחט שאינה
 קקובה היינו איינפינלא בלעז שראשה אחר חד ו
 וסוגרין בה מפתחי חלוק סביב בואר או הצעףק ולא
 בכזמים כזמי האף ומפר' בירושלמי רפוס שעל גבי
 החוטם אבל כזמי האזן פי' רטי' רשורו דהם מהדקי'
 וקסורין יפה כמו בני מלכסי וזכאין בזגין וכן כל
 ישראל לרבי שמעון וקסורי' יותר מחוטו' שבאזניהם
 שאקורין אף הם של צבעונין דילמא שלפא ומחוייא :
 ולא בטבעת שאי' עליה חותם בכלהו תנן אס' יבאה
 אינה חייבת חטאת דאינן אקורי' אלא דילמא שלפא
 ומחוייא ואת' רב' כמו שאסורי' ברהר' כן אסורי' בחצר
 מרלא התיר בחצר במתני' רק כבול ופיאה ככרית
 ופי' רבי יעקב דאז' הלכ' כן לא כר' עכני בר' ששון דשרי
 לתכשיטין בחצר ואינן אקורין רק ברהר' ואס' לרדין
 דלית לן דהר' כי אס' כרמלית שרוכל הני תכשיטין
 וכן מנהג והוכפתי ליישב המנהג דאפילו למתניתין
 ולרב דאקרי תכשיט' בחצר היינו גזירה אטור דהר'
 אבל לרדין דלית לן דהר' הווי שרי לרבדי הכל וגם
 לדידהו לא היה כרמלית אקור אלא מטעם גזירה ל

לגזירה הכרמלית אטור דהר' והתם נמי דילמא שלפא
 ומחוייא ובטביל כד' לא מתיר לרדין לעמוד בכרמלית
 ברהר' ולשנות ברהו ולרוק ולהשתין דהתם מזומן
 הרביר לעשות ולכא' אלא חרד גזירה כדפר' לעיל
 אבל טסק' ה' הוא כולויר דהיינו מכבנת' תנן בה חייב
 חטאת ואסורה לרדין דהווי כרמלית דכל שאקור מן
 התורה ברהר' אקור בכרמלית מדרב' לוטעמא חייב
 חטאת פי' ד' סי' דאינה תכשיט' לא להראויות עושר והווי
 משוי' אמנם אס' תקוע' בשלשלת כסף או זהב שעת'
 יש סק תכשיט' על השלשלת מותר הכל לרדין דשרו
 תכשיטין לכתחלה כדפר' לעיל ותו חבת ראשה ב
 בתוך השלשלת' דאפי' בלא שלשלת אס' יש שכולת
 לסגור מפתחי החלוק כמו אפתי'ט בלעז והוה ת
 תכשיט' כמו מפתח זהב סי' בו' ר' ג' ובערו בו חבוי
 משו' תכשיט' משו' דילמ' שלק' ומחוי' או אפי' לא גזרינן
 באיש דילמא שלק' ומחוי' ג' ערו בו משו' דאדם חשוב
 שאני אכ' היה המפתח משוי' ולא תכשיט' ור' ג' בחצר
 טלטל כדפר' לעיל גבי חומרתא דמרדשא ובערו בו
 משום שנראה תכשיט' ויסקרו העולם רמשו' תכשיט'
 כפק' והוא הדין ברהר' אתי למשרי' דלא גזרינן באיש
 דילמא שלק' ומחוי' והרי הוא משוי' ולא תכשיט' ואקור
 מכל מקום לרדין אפילו טסק' בלעז והווי כולויר והווי
 מכבנת' אס' תקועה בשלשלת של כסף או אס' יש בו
 מחט תקועה שכולת' לסגור כוארה מותר לרדין ד
 דלית לן דהר' וכן מפתח של כסף וזהב סי' בה
 מחט תקועה כמי שרי לרדין' וכן כוהבות העשירות
 הדואבות ביום שבת פ' יג' ובכו העבדים והשפחות
 מפתחות תיבותיהן בעורף ב' בה ועתה כותכות כל
 מפתחות תיבותיהם בתיבה אחת ומפתח אותה
 תיב' עושו' של כסף או זהב ועושין בה מחט וסוגרות
 ממנה כוארותיהן בשבת ויש גם מהן שתוקעות
 המפתח בשלשלת כסף או של זהב וטוב הדבר :
 עתה התרנו כל מיני תכשיטין לרדין אבל טבעת
 שיש עליה חותם לאשה אקור דהא ברשות הרבים
 חייב חטאת כדאמר עולא וחילופיהן באיש ואכין
 כמי דלית לן דהר' אקור :
 אבל טבעת שיש
 עליה חותם לאיש מותר לכתחלה אפילו בימי ה
 התנאים שהיה להם דהר' דלא גזרינן באיש דילמא
 שלק' ומחוי' כרתכיא גבי קמיע לא יקסרוכו בסור
 ובטבעת אלמא בסור ובטבעת באיש מותר ובירו'
 כמי אמרינן תכשיטין למה אקורין אמר רבי אבא
 ע' סהנסיס בחכמות הן מתירתן להראות לחברתן
 ומהלכת

הלכות שבת

ומהלכת בה ארבע אמות משמע אבל אכסים אינן
 בחכין ומותר. דהא לוכא למגזר בהו מירוי.
 קמיא עלה ממפתח שיכא בורג ובערו בו חבריו
 משום תכטיט כרפדיל לעיל: ולא יכא האיש בסריון
 וכקראי: כובע של עור ומסננה הוא וכותנן אותו
 תחת כובע נחשת: ולא באגפים פזמקי.
 אכפלייאות של ברזל בעין הקפטים ואם יכא אינו
 חייב חטאת דמלבוס נינהו ואסורין משום סכרחה
 סרוכה ללכת אל מלאח אבל אלה ורומח אינו מלבוס
 וחייב חטאת. ולא יכא במכעל אחד בזמן שאין
 ברבלו מכה דמחכו עליה וסליק ליה ומייתי ליה ר'
 אמות בררה. אימיקא חשדי לה שיש מעעלו סני
 תחת בגרו. אבל יש לו ברבלו מכה פליגי בממרא
 באיזה רגל ישים המכעל: ולא במכעל המסומר.
 פליגי בממרא כמה ממרות יש בו בירית טהורה
 ויוצאין בהן בשבת. כבלו טמאים ואין יוצאין בהן
 בשבת. ומפרט רב בירית ברבלים לחזק הבתי
 סוקים תחת אכערה בידים. ומפרט רבין בירית
 ברבל אחת ולא סלפא ומחויא משום דמחכו עלה
 לפי שאין כן ברבל סני וטהורה לפי שאינו כתקנו
 כסאין רק אחת. אבל כבלים בשמים וסלפא
 ומחויא ואמר רב הונא בירית כמי בשמים ויוצאין
 בהן דאינן תכטיט אלא טבעת הכלים הן לבתי ס'
 סוקים ולכך טהורין וכן הלכה דהכי אמר רבי
 ירמיה וכן רבי יוחנן. אי מותר לאשה לקשור
 רצועות או דבר אחר קביב בתי סוקים פז יפלו ל'
 למטה ואעפ שאינן קטורות בהן. ואי קטורות
 בהן. אם כן אמאי אסר רבין לכאת בשמים
 טפי מאחת. וכבלים הקרי כשים סלשלת מזו לזו
 ומקריא תכטיט אותה סלשלת. אעפי עשוין אותן
 שלא יעשו פסיעה גסה שלא יסירו בתוליהן ואסורה
 משום שלא כתקנה היטב ומכא סלפא ומחויא.
 ואותן כחכין שיש להן כבלי ברזל ברבליהן מתיר
 מו רבינו לכאת בהן בררה דכיון שהם בסבילי שלא
 יברחו תקועין היטב וליכא למגזר דילמא מפסקין
 ואתי לאתויי כמו בני מלכים יוצאין בזוגין שתקועין
 היטב וכמו זוג שבצוארו וסבכסותו והכבלי הוו כמו
 מלבוס: יוצאה אשה במוך שבאזה ובמו שבסכרלה
 שאי מסומר: תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור
 בסכרלה פז יפול ואתי לאתויי. אבל במכעל סלנו
 מותר לכאת בתבן ובמוך שבתוכו דלא מצי כפיל
 כמו מסכרל. דקיל הוא למכפל ואפילו בשבת יכול

ליתן לתבן בתוך המכעל או המוך. וכסופא דקתני
 ובלבד שלא תתן לכתחלה. ובבריתא תניא
 אם נפל לא יחזור. לא קאי אלא אכפל ובלבד
 מלח שבפיה. סכרחה ככותנו בשבת בפיו סרוכה
 להוליכו במקום אחר דרך רהר והוא מערי להוציאו
 בענין זה. על כרחק לא קאי אמוך שבכרתה שהרי
 על כרחק זריכה להסירו אס תבטרך לכתוביה.
 ומותר לאיש שריחו רע לכאת בפלל ארוך שבפיו.
 וכך כובלת וכלוחית של פליטון: דחכמים דפטרי
 בכובלת ובכלוחית של פליטון ואסרי מדרבנן ד'
 דילמא סלפא ומחויא. לרדף סרו לגמרי דלית לן
 רהר גמורה כרפי רבי יעקב לעיל בסאר תכטיטין.
 וזע אם כריך ליתנו מעש כמו גל מלח: ויוצאה
 במוך שהתקינה לכרתה: וכותפת המוך באותו מקל'
 שלא יפול הדם על בשרה. וכפיהיה יבם יקרט
 בשרה. אבל שלא יפול הדם על בגדיה. שלא יטפנו
 אסר לכל אבולי מטיון אסר כרפיש' פק' אם אשה
 שתהא כרה מותרת ללבוס סכר לסמור בגדיה שלא
 יטפנו: הבנות יוצאות בחוטין שיש באזניהן. אבל
 דבבועין אסר אבהו דשמוא דילמא סלפא ומחויא.
 אבל כזמן של כסף פורסתי: לעיל דמותרין דקטורין
 יכה: פורפת על האבן אפילו בשבת לכתחלה יתן
 אבן בסרבלו מסני כרדין כריך לכרוך עם הלולאות
 שתוחב עם ראשו ובלבד שהתקינו לאבן ויחדו ר'
 מאתמול: ועל האבן לכתחלה. אבל על המטבע
 לעשות כן אסור בשבת לפרוק לכתחלה דכראה כ'
 כמערים להוציאו ולהוליכו אל מקום אחר ולא לביך
 ללבוס סרבלו. אבל אסירך ופירף מעש סרי אף על
 המטבע. וכך הדין לבתי סוקי הוי מותר לכתחלה
 לתת אבן בראשו בשבת ולכרוך עם רצועה כדי
 למתוח הבתי סוקים ולקשור ראשו הרצועה באבנט
 של מכנסים. ומותר ללבוס בשבת סני סרבל' מפני
 הצנה. ולא דמי להא דקאמר תלמודא תרי המייני
 קאמרת: פי סני חבורות. דבפק אמרינן מסייתר
 חבורו וקא' מכי סרא המייניה. וכי רשי יש מפרשי'
 דמותר וזאת דאמרי אסור. לפי שא' כהנה מסני
 חבורות מותר. ושמוא היינו כשים מלבוס מפסקין
 ביניהם או מפני הדליקה היתרו ומדאורייתא סרי:
 עכ הפסק: לא יכא אדם בקמיע בזמן שאינו
 בזמן שאינו מן המומחה: אמר רב פפא לא תימא
 אתמחי גברא ואתמחי קמיעא: אלא כיון דאתמחי
 גברא לחוד הוי מועיל: מרקתני ולא בקמיע בזמן

הלכות שבת

זימני ב' רופאים' א"ל ברופא אחר פעם סני
 קמיעים שלשה זמנין לתרי גברי והקמיע שלישי
 תרי זימני לתרי גברי' וחזר ועשה זה הקמיע
 שלישי לאדם שלישי פעם אחת' דהשתא באו בכת
 אחת המחאת הקמיעא והמחאת גברא:

פסק

הלכך מותר לזאת בשבת בקמיע
 תלוי בכוארו בשביל חולי או בשביל
 שלא יחלה אם ידאג מחולי ואפילו מחולי שאין בו
 סכנה' ודוקא אם אדם הנותני הוא מומחה'
 דתניא כל שריפא וסנה וסילט זה ריפא שלשה בני
 אדם כל אחד חולי מסונה מחבירו וכל אחד מלחם
 מסונה שלחם שריפא זה לא ריפא זה' אעפ"י
 שלחם הכתוב בקמיע זה לא ריפא לורק פעם אחת
 זהו גברא מומחה' וכל הקמיעין שיתן אדם זה
 מותר לזאת בהן בשבת אפילו לא ריפא לחם זה
 פום אדם רק פעם אחת' אבל א"ל קרוי גברא
 מומחה על ידי שריפא ג' בני אדם על ידי חבובת
 ומסקה' אלא א"ל הוא מומחה מקמיעא' וה"ה אם
 הרופא א"ל מומח' א"ל הקמיע הוא לברוי הוא מומחה
 כדתניא כל שריפא ג' בני אדם כאחד שלחם זה
 שריפא שלשה בני אדם ג' פעמי' חולי אחד בין לאר'
 אחד בין לג' בני אדם' או אפילו יתנו ככרי ללחם זה
 לאדם זה מותר לזאת בו בשבת' אבל אם ריפא
 אדם אחד שלשה חלוא' מסוני' מב' לחשים לא אתמחי
 גברא בהכי' אלא א"ל ריפא שלשה בני אדם'

ומותר ללכת לבית הכסא בקמיע זה כיון שמחופה
 עור אע"פ שכתוב בו שמות' ויוצאין ביום שבת
 באבן תקומה אבן שאפה נושאית שלא תפיל'
 משום רבי מאיר אף במסקל אבן תקומה והוא ד'
 דאינון ליתקל' פירוש שמא אבן מכוונת למסקל'
 ולא שחצר ממנה ולא שהוסקף עליה' הקטע יוצא
 בקב שלו' דברי ר' מאיר' ויסקי אוסר' ואם יש לו בית
 קבול כתייתן טמ' סמוכו' שלו טמאין מדרס ויוצאין
 בהן בשבת וכנסקן בהם אל עזרה' כסא וסמוכות
 שלו טמאין מדרס ואין יוצאין בהן בשבת' פירוש
 רש"י הקטע יוצא בקב שלו כשנתקטעה רגלו אחת
 עושה דפוס עץ כמו רגל חקוק מעט ונותן בו ראש
 סוקו ואינו נסמך עליו' לכך טהור מדרס עד שיהיו
 בו כתייתין ויוצא בו בשבת דמכעל רידיה הוא'
 ורבי יוסקי אוסר דלאו מכעל הוא אלא משוי נציב ח'
 חטאת' ופ"ב דיומא מפרש רבי יוסקי משום דילמא
 מיפסקי ואתי לאתווי' דכיון שהוא של עץ וקשה לא
 יוכל

בזמן שאין מן המומחה' ול"ל קמיע בזמן שאין
 מומחה' וכ"ס מומחה קמיע לחוד מושיל כדמוכח
 בסמוך' וגם בקל קרוי מומחה קמיע יותר מגברא
 מומחה' ומותר לזאת במומחה קמיע לחוד:

חנו

רבנן איזוהו קמיע מומח' כל שריפא
 וסנה וסילט אחד הקמיע של כתב
 שלחם כתו' בו' ואחד קמיע של עיקרין' אחד סיס
 בו סכנה ואחד שאין בו סכנה' ולא של כספה אלא
 שלא יכפה' פירוש שהוא ממשפחת נכפין' וקוסר
 ומתיר אפילו ב"הר וב"לבר שלא יקסרו בסיר ו
 ובטבעת ויוז' בול"הר' והתני' איזוהו קמיע מומחה
 כל שריפא שלשה בני אדם כאחד' לא תימא הא
 לאתמחוי' גברא בעינן שריפא שלשה בני אדם מב'
 חלואים מסונים כל אחד פעם אחת' אבל לאתמחוי
 קמיעא בעינן ריפא וסנה וסילט לאדם אחד לחם מחולי
 אחד אפי' אדם אחד' אמר רבא פטיטא לי תלתא
 קמיעי לתלתא גברי לכל אחד לחם מסונה וחולי
 מסונה חד חד זימנא גברא אתמר' כיון שאדם זה
 ריפא שלשה בני אדם מב' חלואים מסונים' אבל
 קמיע לא כבחן רק פעם אחת ואינו יכול לזאת בו
 בשב' אי ככרי יתננו לו כי אם כתנו רופ' זה שהוא בחן'
 ואם חד קמיעא לתלת' גברי כולם אחד חולי הקמיע
 הזה מנסה ומותר לזאת בו בשבת אפי' יתננו ככרי'
 אבל הרופא אינו בכך מומחה פיוכל אדם אחד
 לזאת בשבת אם נותן לו רופא זה קמיע אחריכא'
 וה"ה חד קמיע לגברא חד' ורפיהו מחולי אחד שלשה
 פעמים היו קמיע מומחה כדאמרן כל שריפא וסנה
 וסילט' והאי דנקט לתלתא גברי למימר דהרופא לא
 אתמחי לפי שהו' חולי אחד עד שריפא שלשה חלוא'
 מסונים כל אחד פעם אחת לתלתא גברי' בעי
 רב פפא לתלתא קמיעי לשלשה חלוא' מסונים שלשה
 קמיעים מסונים' אבל הם לאדם אחד אי אתמחי
 גברא כיון שהחלואים מסונים או לא כיון שהם לאר'
 אחד דילמא מזלא דהאי גברא דמקבל כתבא'
 אבל קמיע כקרא מומחה יותר בקל אם רפא אפילו
 אדם אחד ואוקימנ' לה לאתמחוי קמיעא' ומעיקרא
 פטיטא לרב פפא לתלתא קמיעי לתלתא גברי' ג'
 לחסי' מסוני' לג' חלואים מסוני' לכלב' בר' תלתא זימני
 מב' חלואים מסוני' אתמחי גברא אתמחי קמיעא'
 ואת' מזל הרופא גריס דאתמחי מיד שריפא ג' בני
 אדם כל אחד פעם אחד מחולי מסונה וקמיעין לא
 אתמחו אם יתנסם אינן ככרי' ו"ל דמירי שלשה

הלכות שבת

ד' אמות אלתא הספסלים טים בידו לסמוך עליהן מותר לכאת בהן בשבת ויהי במקלות ויהי יוסף בר' מש"ה המכונה דאבדריט עושה פי' מ'ואר

הקטע יוצא בקב שלו. הקטעו שתי רגליו ועושה סני רפוקי של עץ לתת בהם ראשי סוקיו. וכופף לאחוריו שתי רגליו ועושה סני סמוכו של עץ דוגמת אייפקציו ומתן עם רכובותיו וקושר הסמוכו ליריכו והקבין סבראשו סוקיו הם שלא יבחינו בני אדם סנקטעו רגליו אלא מפני חלי הולך בסמוכות וגם כפוישב עם שאר בני אדם לא ניכר סנקטעו רגליו ולא טים לו סום חולי הסתא אחי שפיר דרבי יוסי אופר לכאת לקב בשבת דילמא מיפקיה ומייתו להו וגם טהורה מדרם שהרי אינו נקמך עליהם כלל כי אם על הסמוכות סקטורות בארכובותיו כמו א' אפקא'א' הסתא לפי זה איך ראייה להתיר במקלות ללכת לחבר כי אם מסיפא מכסא כו' שהספסלים מותר לכאת בהם בשבת כרפרישי' לעיל:

פסק

רמא אדם חבר או סכוונו גדי סוקיו מותר ללכת בשבת לסמוך במקלות לרשות הרבי' כדמוכח הקטע יוצא בקב שלו לפידוש ראשו סנקטעו שתי רגליו ויש לו מקלות בידיו ססמוך בהן דהיינו סמוכות שלו דלרברי הכל יוצאין בהן בשבת. וגם בסיפא בכסא שלו. פירם רפי' הקב טים לו בעגבות והספסלים סבידיו מותר לכאת בהן בשבת. והא דקתני איך יוצאין בהן בשבת קאי אסמוכו' רפוקות של עור סבראש סוקיו התלוין לפניו ואיך כובעות בארץ כרפרישי' לעיל. וכך התיר רבינו יעקב לכאת במקלות בשבת כרי לסמוך בהם חבר או למי ס סככוונו גדי סוקיו. אבל לזקנים גופן אסור לכאת בו בשבת במקלות לסמוך בהן בסביל ללכת בהן דרך יסרה כיון דלתרזי סוגיא עבידיא ולא לסמוך עליהם סן ופול:

תנן

פדק סמנה סרזים איך עושי' הילמי בשבת. אבל עושין מי מלח וטובל בהן את פתו. ומתן לתוך התבטיל. אר' יוסי והלא הילמי בין מרובה בין מועט. ובגמ' קא' דר' יוסי לחומר' קא' ומתניא כמי הכי איך עושין מי מלח מרובין לתת לתוך הקב טים אבל עושין מי מלח מועטין ואופל בהן פתו ומתן לתוך התבטיל. ר' יוסי אז אלו ואלו אסורין. ואלו הן מי מלח המותרין מתן פה

יכול להדקו ופה סביב רגלו וכפיל וחליבה פסולה ביה כמו קטן במעל גדול סאי יכול להלוך בו סאיך חולץ ממנו. ובפרק מצות חליבה דרטי לחלוץ בסכרל של עץ במחופה עור. לפי שעל ירי העור יכול לקושרו ולהדקו סביב רגלו. או מחופה עור בפנים וממעט החלל ולא כפיל. וסמוכות שלו היינו כסנקטעו שתי רגליו מהלך על סוקיו ועל רכובותיו ועושה סמוכות של עור לסוקיו וטמאיז מדרם ויוצא בהן בשבת. וקשה אמאי אופר רבי יוסי הקב לכאת בו בשבת הלא מעל הוא וגם ליכא לקימר אי מפסיק אחי לאתווי דהא אינו יכול ללכת בלא הוא. ועוד אמאי א' טמא מדרם הלא הוא נסעץ עליו והולך באותו דפוס של עץ שעסוי כמו רגל וכו' ללכת בו כיון סאיך לו רק רגל אחת קטועה וגם איך מבחינין סרגלו קטועה. וגם מה ספירם סמוכות היינו של עור שעושה לסוקיו כסנקטעו רגליו תימה הוא היאך נסעץ בהן והולך על הארץ. וי"ל רכולה סמעתיא מיירי כנקטעו שתי רגליו ועושה דפוס של עץ לפני ראשי סוקיו. וסמוכו' היינו מקלות סנסעץ וכסמך בהן. אבל על הקבין סבראש סוקיו אינו כסמך. הסתא הכל מיושב. ולפידוש זה ים ראייה להתיר ללכת בשבת במקלות סנסעץ בהן כשהוא חבר או כווכוגדי סוקיו והולך במקלות דבסמוכות שלו מקלות לא עליו לרברי הכל יוצאין בהן בשבת. אבל זקנים שהולכין במקלות מחמת זקנה אסור לכאת בהן בשבת דלתרזי סוגיא והלוך עבידי וטהורין. כדתניא מקל של זקנים טהור.

וקא' טעמא דלא עבידי כי אם ללכת בדרך יסר. ועוד ראייה להתיר לחבר ללכת במקלות בשבת או למי סכוונו גדי סוקיו מדקתני בסיפא כסא וסמוכו' טמאיז מדרם ואין יוצאין בהן בשבת. ופי' רפי' מי סכוונו גדי סוקיו או גדי ירכותיו מתן עגבותיו בקב רחב ויושב עם וקושר הקב בגופו ויש לו ס ספסלים קטנים בסתי ידיו סנסעץ עליהם ומרחק בהם ויוצאין בהן בכל אלה בשבת. והא דקתני איך יוצאין בהם בשבת היינו לסמוכות שלו. ופי' רפי' סמוכו' הם ברגליו שתלוין לפניו באויר ואיך כובעין לארץ ועושין להם סמוכות של עור או של עץ פעמים כסמך עליהם כסעולה בקרקע גבוה ולכך לא יוצאין בהן לפי סאיך כריכין לו אכ' יש פעמים דמסתלפי לפי סאיך כובעין לארץ ואתי לאתוייבהו

הלכות שבת

נותן שמן ומלח או שמן ומים ובלבד שלא יתן מים ומלח לכתחלה וצ"ל דערובין אמר רב יהודה אמ' שמואל אין הלכה כר' יוסי בלחיים ובהילמי: פירוש דמזכיר רבי יוסי סני לחיים כל אחד דחבוב' טפח' ולא בהילמי. דר' יוסי אחר מים ומלח מועטין כי אם שמן תחלה. אלא הלכה דלחי אחד מותר ורחבו מסהו וגם מי מלח מותר במועט. אלא רב הוה בהילמי אמרת לן. בלחיים אמרת לן. אלא הלכתא מאי. אלא פוק חזי מאי עמא דרבי ופירש רשי' דנהוב בלחי אחד רחב מסהו דלא כרבי יוסי. וא"ל לט' שאין הלכה כר' יוסי בהילמי. דהא לעיל בעי למימר דווק' בהילמי אין הלכה כרבי יוסי. וכיון דמסיק דעמא דרבי בלחיים דלא כר' יוסי לט' בהילמי:

רמב פסק הלכך מותר לעשות מי מלח מועטין כרבנן לערב מים ומלח יחד ולתת ולספוך על עופות כלוין. דהא אין הלכה כרבי יוסי בהילמי דאבר כדאיתא פ"ק ד דערובין. ואפילו לרבי יוסי כמי דאחר מים ומלח לכתחלה הלא טרי שמן ומלח יחד. ואחרי כן מים או יין הילכך אפי' לר' יוסי מותר לתת מלח על כתחי עוף ואחרי כן יתן עליהן מים או יין ויכענע יחד. דטעם הכתחים ולהלוח עליהם הוי כמו שמן. ובלייל פסח סחל להיות בסבת מותר לעשות זמית לערב מים ומלח לעשות בו טבול ראשון דהלכה כרבנן דטרו מי מלח מועטין. דפסקו הגאונים רבי יעקב ורבינו יצחק נכרו בן אחותו דאקור לעשות טבול ראשון בחרוסת משום דעיקר מצוה הוא בטבול סני עם המרו וקורם המצוה אי' לו למלאת כריסו מחרוסת אלא לתאבון יאכלנו כמו מצה. אמר אבוי כנון אקור למלוח. ביצה מותרת והיינו לשהות בתוך המלח קורם שיאכלנו. אבל לטבול טרי. ואמר רב כחמן פוגל מלח לא מלחא. פישתים חתיכות יחד כדי לשהו בתוך המלח. אבל טובלי מטבילנאי אבוה דשמואל ולוי אמרי יין בתוך העין אקור על גב העין מותר. ורוק תפל אפילו על גב העין אקור משום רפואה בגזירה משום שחיק' סמיכין. וא' שמואל סודה ארס קלורין מע'ס ונותן על גבי עיניו בסבת ואינו חושש. אבל מעמץ ומפתח עיניו כדי להמסיד הקילור תוך העין אקור. אבל אי מע'ס כותן מותר לתת הקילור אפילו בתוך העין כדאיתא פ"ק מביח הקילור בעין ואספליית על גבי מכה ומתרפאת כל הסבת כולה. אמר מר עוקבא מי סגפיה דיו או

רב'ו כומתה ביין ואין חושש. אבל חלא לא רמחי טפי רפואה. אבל אי אגבא דידיה או דכרעיה טרי אפילו בחומץ. דבב היר וגב הרגל הריהן כמכה של חלל ומחללין עליה סבת. רוחצין במי ברר במי עסיא במי חמתין. פירוש אף על פי שמוחצין ומרמי כרפואה. וכפ' במי טבריא. ולא בים הגדול ולא במי משרה ולא בימה של סדום. ורמינהו רוחצין בימה של טבריא ובי הגדול ולא במי משרה ומתרחץ כאן במים יפין מותר לשהות סס. כאן במים רעים אסור לשהות. וכפ' במי משרה דאקור היינו לשהות בהן. רחיצ' במי טבריא פירסתיו בפ' כירה. וים הגדול הוא ים הסובב ארץ איב לאטורא כדאיתא בתחלת ספר יוסיפון. החושש בסיכוי לא יבמע בהן את החומץ אבל מטבול הוא כררכו. דאע"ב דכי לית ליה חולי בפסו מרע ליה חומץ כדכתיב כחומץ לפנים וגו'. אמ' הוה דאית ליה מכה מרפא ליה ואקור. בסבת. ופריך והתניא לא יבמע ופלוט אבל מבע. ומתרחץ אבוי מתני' נמי דאקור מבע ופולט. אבל כטבולע החומץ טרי. אע"ב דמרפא ליה. ורבא כמי מורי להאי סניא דהדר ביה מתירוצ' סלו. כל האוכלים אוכל אפי' לרפואה. כיון שרגילין בחול לאכלין ולשתות בלא רפואה. וכל המסקנן כמי שאי' רגילות לשתות מותר לשתו' בצמא אם אין לו חולי סהן לרפואה. החושש במתניו לא יסוך חומץ ויין. אבל סך לו שמן. ולא שמן וורד כי אם על מכותיהן סכן דרך לסוך בחול לבני מלכים בלא מכה. אם כן לא מחזי רפואה אפילו על גבי מכה כמו כל האוכלין אוכל ארס לרפואה כיון שדרך לאכלן בלא חולי. רבי שמעון אומר כל ישראל בני מלכים הן וא"ר הלכה כר' שמעון באתרא דשכיחא שמן וורד. תניא פרק רבי אליעזר דמילה אין כותנין שמן וחמין על גבי כתייתין פעל המכה. אבל הוא כותן חמין חוץ למכה ושותין וורד לתוך המכה כותנין על המל' מוך יבס וספוג יבס. אבל אין כותנין במי יבס וכתיתין יבסין. קסיא כתייתין אכתייתין. לא קסיא. הא בחדתי טרי. הא בעתיקי אסרי. אמר אבוי סת' הכי כתייתין מקוי. מה סגור מברר פסתין קרו כתייתין ומקוי. וכן גמימקוי ולכך אוקר ליתנו על המכה. וכן פרק המוכא תפילין תנן כהן סלקה באצבעו כורך עליו גמי במקדש אבל לא במדינה ואם להזיח דם כאן וכאן אקור. וכראה טעמא דלא במדינה

הלכות שבת

במדינה משו' גזרה אטו להוציא דם הנזכר בסיפא
 וכן הוה הך בבות דמיתני התם פל' המוצא תפילין
 אמנם פרק סני רזבחים מפרש עלה הא קהל' דגמי
 מסי משמע דהיינו טעמא דאבל לא במדינה
 ובירושלמי פרק כל כתבי הקדש משמע דגמי מסי
 דקאמר רבי לקה באצבעו בשבת וכתנ' עליה ספוב
 יבם וקטר עליה גמי מבחוץ וקח' למדנו דספוב
 אינו מרפא אלא משמע גמי מרפא י

לפי שלומדיו בכל הלילות של ימות החול ושוכבין
 מעט בלבוסיהן הילכך פטור אבל אסור ואם כן
 אסור לקשור סני ראשים של אבנט ברצועה בתוך
 המכנסים בשבת כי אם בעניבה וטוב לעשות
 בראש האבנט כמו עשויין לחגורות ענין בנ"ל
 בלעז של ברזל או של מתכת קושרין הבהמה
 שלא תצא ברחב הפתח קושר סני חבלים זה למ
 למעלה מזה ופעמי' סמתי' התחתון ומוציא הבהמה
 בחוץ ללכת לרעות בסדה או לסתות בבהר וקח'
 משמע לן דלא כימא העליון בטולי בטליה תנא
 חבל שבאבוס קושרו בפרה ושכפרה קושרו
 באבוס ובלבד שלא יביא חבל מתוך ביתו ויקשר
 לכתחילה באבוס ראש הא' ובפרה ראש הסני לפי
 שכשמוציא את הפרה מן הרפת מתיר האחר ומניח
 ראש הסני על חבל קשור קיים אבל בחבל דגרדי
 או בחגורו פדעתו ליקחנו פרי דאמר רב מביא
 אדם לן חבל וקושרו בפרה ובאבוס ומוקי לה
 בחבל דגרדי תנן קושרין דלי בפסקיה
 פירוש בחגור תחת חבל לסלסל הדלי בכור
 לרלות בו מים אבל לא בחבל ורבי יהודה מתיר
 ומוקי לה בחבל דגרדי ורבנן דאקרי גזרי להו
 חבל דגרדי אטו חבל דעלמא פרגילות להניח חבל
 דעלמא ימים רבים קשור אל הדליו והוה קשר קיימא
 ורבי יהודה לא גזר אבל חבל דעלמא כולי עלמא
 מודו דאסור לקושרו בדלי תניא חבל דלי ספסק
 באמצעו לא יהא קושרו אלא עונבו סני ראשים
 ספסקו ועונבו זה לזה דלא גזרי רבנן עניבה אטו
 קשירה והוא הדין לדלי עצמו יענבו החבל שלו
 רבי יהודה אומר לא יענבו לא מסוס גזרה עניבה
 אטו קשירה אלא מסוס דסר עניבה גופא קשירה
 היא ואומר מורי רבינו יצחק ב"ר שמואל
 דהלכה כרבנן דפרו עניבה ואפילו לכתחילה
 ואף על גב דמשמע דהלכה כרבי יהודה דתנן
 קתמא כרבי יהודה פרק המוצא תפילין מכנסין
 זוג זוג במה דברים אמורים ביטנות אבל
 חדשות פטור אבל אסור ובגמרא תניא איזו
 חדשות שאינן מקושרות ופרקי' התם ולעניבה
 ענבו אמר רב חסדא זאת אומרת עניבה
 פסולה בתפילין אביי אמר רבי יהודה היא
 דאמר עניבה כמי קשירה היא ולעיל במי תניא
 רבי יהודה אסר בחדשות ומתיר ביטנות

דיני קשורה

דמו אלו קשרים שחייבין עליהן חטאת קשר
 הגמלים וקשר הספנים ויש שאין בהן
 אלא איסורא דרבנן ויש מותר לכתחילה מפרש
 בגמרא בזממא גופא מוקבין חוטם של בהמה
 ועשין ס' כעין טבעת של רצועה אותו קשר חייב
 חטאת וחבל ארוך שקושרין בו באותו טבעת ל
 למשוך הבהמ' פטור אבל אסור ובספיל' עוף קב
 בראש ונותנין ס' כע' טבעת של עקל אותו קשר
 חייב חטאת וקרוי אקתירא וחבל שקושרין בו
 למשוך הספיל' פטור אבל אסור וקושרת לכתחילה
 מפתחי חלוקה פטיטא לא כריכא דאית ליה תרי
 דסיו ולא נימא חד בטליה וקושרת לכתחילה חוטו
 סבכה שבאש שקורין קו'יפא בלעז ופרי' פטיטא
 סככל בקר בקומו ממטו' להסיר הסככא ומסני
 אלב דרווחא סבכה בראשו ומציא סלפא ליה אפילו
 כשהיא כרוכא וקשורה מהו דתמא בטליה קמ' לן
 רצועות מנעל וסכרל תני חרא חייב חטאת תני
 חרא פטור אבל אסור ותני חרא מותר לכתחילה
 ומפרש לה מנעל חייב חטאת בדאושכפי הרצען
 שתוחב ראש הרצועה בראש המנעל דרך המקב
 וקושרה מבפני' שלא תצא פטור אבל אסו' בדרבנן
 תלמודי חכמים הרצועה סכוכ' סביב רגלו אינה
 כרוכה בחוץ ואינה מהורקת יפה ושומט לפעמים
 בעלו עם הרצועות כרוכו סביב מנעלו בלא התרת
 קשר אבל מותר לכתחילה דכמי מחוץ סכוכין
 הרצועות בחוץ יפה סביב מנעלו ורגלו וצריך
 להתיר הקשר בכל ערבית כך פ'שי' ומורי רבינו
 מפרש מנעל של רבנן כורכין אותו בחוץ וקושרין
 אלא איך חולכין מנעליהן מרגליהן עד ליל שבת

פירושו טנוף מקנחה בסמרטוטו היתה של עור מניח
 מים עליו עד שתכלה. אבל אם הוא של בגד לא
 יביח מים עליו לפי דרשו רייתו זהו כבוסו ולא היא התם
 דאיכא טנוף דוקא שייך כבוס בכתנית מים עליו.
 וגם מתכוין לכך להעביר הטנוף. אבל גבי כדה
 הטובלת בבגדיה ומקביל פני רבו סכנס במים
 עם בגדיו ושורה אותן אפילו הן מזורין מחל שהם
 מזורין מחמת שהם יפנים לא שייך בהו כבוס. וגם
 אדרבא מלוכלכין יותר בסרייתן וטובלן במים.
 וראיה לדבר הנח ידיו במפה דהוי מות' בשב' וכן
 ספד' אלונטיית שמקנח כל גופו לאחר רחי' בשבת
 דאדרבא מלוכלכין יותר. כך תירץ רבינו יעקב
 בספר הישר. ואלו גביין ושמן יש מקום רחייתין
 בהו לסחיטה ויש מקום דלא חייטין בפרק מפני
 גבי מילדין את האשה אם צריכה לשמן חברתה
 מביאה לה בשערה דרך רשות הרבים. ופריך הא
 עביר סחיטה רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו אין
 סחיטה בשיער אבל אם השמן בבגד שייך ביה
 סחיטה. וכן פרק תולין אמר רבא לא ליהדרק איניש
 אודרא אכומא דטישא דילמא אתי לירי סחיטה. פי
 מוך או מטלית סתימת סך שמן או יין או סתימת
 נקב חבית כמו אטישא גרבא דחמרא כדפירש ט
 הערוך כל הני סחיטות הוי איסורא משום דישה ל
 לשמן וליון הוא צריך. וגם אין הולך לאבוד רנופל
 לתוך החבית או הפך. ואפילו אינו מתכוין להוציא
 הבלוע בסתימה מכל מקום פסקי רישיה הוא
 דבהדוקו בתוך פי הפך יוצא המסקה ונפל לתוכו
 והוי דישה כמו סוחט זתים ועכבים. אבל משום
 איסור לבזבז לא הוי דסוחט בגד מיון ושמן אי מתלבז
 דאכתי צריך לנקותו במים משום חזותא וריחא.
 ולהכי אתי שפיר הא דתנן פרק תולין מקנחי יין
 בסודרין ולא גזרינן שמא יסוחט דמשום לבזבז ר
 רגילות הוא לסוחט הבגד. אבל משום כורך היין
 סבתוכו אין ריוח גדול בזה ואין רגילות לסוחטו ל
 לכך. להכי לא גזרינן אלא כסוחטו בודים כמו
 אודרא דטישא וכמו שמן בשערה לצורך חברתה.
 והא דאמרינן פרק שמנה פרכים כותן יין צלול או
 או מים צלולין לתוך המסמרת ואינו חושש משום ב
 בורר כיון דמסתתין הכי. אלמא במים נמי שרי
 ליתנס בבגד ולא גזרינן שמא יסוחט. ול הת' דוקא
 במסמרת שעשויה לכך ולא קפיד בה וליכא למגזר
 דילמא

ורבי מאיר שרי הכל אלמא מתפל' אליבא דר' בירבי
 יהודה היא. ואפילו הכי אינו אלא פטור אבל אסור.
 ולא חייב הטאות דקצת הם מלבוס או תכשיט.
 אמר' כר' למורי רבי' דהלכה כרבנן מדפריך כל כך
 בפטיטות וליעבדיהו מעכב משמע דקים לן דבר
 פטוט בפיו ותלמוד ערוך לו דעביבה לכתחילה מ
 מותרת בשבת. מקפלין הכלים ארבע וחמשה
 פעמים דוקא אחר ולא שני בני אדם. ודוקא
 חדשים שלא לבסן בחול. ודוקא שאין לו להחליף
 וצריך ללבסו עוד באותו שבת או בצהרים או ב
 במנחה. מציעין המטות בלילי שבתות
 לצורך למחר בשבת ולא לצורך יום טוב ואפילו לא
 לצורך יום הכפורים אם אירע באחד בשבת למאן
 דלית ליה דחייית אלו דזהו אחרים ורבי ישמעאל ור'
 עקיבא דקיימי שטה אחת פרק החליל.

דיני סחיטה

רמז הרי מצינו איסור סחיטה גבי מ
 מים הבלועים בבגד פרק אלו
 קשרים פגע באמת המים אם יכול להניח רגלו ר
 ראסונה קודם שתיקע רגלו סביה מותר ואם לאו
 אסור היכי לעביר ליתא אתי לירי סחיטה וכן פרק
 חבית הרוחץ במי מערה הוא מהתפג בעטר א
 אלונטיית ולא יביאם בירו ומפרש משום סחיטה.
 וכן פרק שואל ופרק המביא כדיו יין. הני נמי דלא
 משכיין היכי לעביר אי פריס קודר עליה על הכר.
 דילמא מטמיש במיא ואתי לירי סחיטה. ופרק יום
 טוב אין מטבילין כלים ביום טוב אמר רב יוסף
 גזרה משום סחיטה. כל הני סחיטות של מים הוו
 משום לבזבז עבדך הבגד מתלבז וזהו אב מלאכה
 המלבז. והא דאמרינן פרק יום טוב כדה מערמת
 וטובלת בבגדיה ב'ט ולא גזרינן משום סחיטה.
 וכן פרק יום הכפורי ההולך להקביל פני רבו עובר
 עד צוארו במים ואינו חושש ולא גזרינן שמא יסוחט
 התם משום מצוה שאני. איכמי גבי כדה מתוך
 שאין התרתה אלא דרך מלבוס זכורה היא כדאית'
 התם. וליכא למיפדך גבי רבו וגבי כדה ליתסר
 משום סרייתו זהו כבוסו אפילו בלא סחיטה כדאמ'
 פרק דס חטאת ופרק נוטל. היתה לסלפת על הכר

הלכות שבת

דילמא יסחוט אבל בסודר אקור לכנז מים רק יין
 ושאר מסקיין לבד מים וכו' האי ג' ונכא אמרינן פרק
 במה טומאין מאי טכא מפירווקא התם לא קפיד
 עילויה והוהיא דהמביא כריו יין דררי באוכפא
 כפרום סודרא עילויה ולא ג' זנין דילמא מטמיה ו
 ואתי לדיי חסיטה התם מיירי ביין ולא ג' זנין ביה
 מדי כרפרי ואומיירי ברבר יבש כגון פירות
 כדפי' רמ' אתי ספיר טפי ובפרק נוטל תנן כפוג
 אס' יב' לה בית אחיזה מקנחין בו ואם לאו אף
 מקנחין בו שמקנח היין והטמן הבלוע בבגד וב
 ובקער והוהא מסו' רישה ולא מסו' לבון והוי פסקי
 רישה כסאין בו בית אחיזה והשתא הא דאמרינן
 פרק קמא דכתובות ופרק שמנה טרשים אמר רב
 מסוכרא דכזייתא אסורה להרוקה בזמא טבא
 ופירש ר'י מסוכרא הוא מוך או מטלית על קב
 החבי' או הפך למעלה וכח' לה טעוה היין המנובלע
 במטלית לתוך החבית וכן פירש בערוך בערך
 סכר שמסוכרא במקום מגופת חבית היא ואם כן
 הוי אסור חסיטה משום רישה כמו אוררא דרישא
 ורבינו יעקב מפרש דכזייתא היא ג' ג' ט' של סכר
 כדאמרינן וסמיך כזייתא טלהי פרק קמא דפסקים
 ומסוכרא היא המטלית היומן הכר' ואם כן אסור
 הרוק מסוכרא לא הוי מסו' לבון דהא לא סיך לבון
 בפחיות יין וטמן ושכר כו' אם במים כרפרי לעיל
 וכזייתא אף לפרש טיש בו מים דפר' קמא דפסקים
 מוכח טיש בו תבואה ומסקין וגם משום אסור רישה
 לא הוי כיון שטמן הכר' הוא והמסקה הנכחט מן ה
 המטלית נופל לארץ והולך לאבוד דאע"ב דכסיק
 רישה הוא למסוכרא דכזייתא כדאיתא פרק קמא
 דכתובות מכל מקום מותר כיון שהולך לאבוד מה
 סוכפ' לארץ מה פסקהט' וכן פירש בערוך בערך
 פסק דאפילו פסקי רישה מותר אם אינו כהנה ב
 ברבר ומתוך כך מתיר הוא בערוך למשוך בשבת
 יין מן החבית בברזא הכרוכה לה במוכין של פ
 פסתן כיון שהברזא תהיה מן הכר' ומביא ראייה
 מפרק הבונה ג' התולס עלוסין ואי לייפות לו ק
 קרקע הוי בכל שהו' ופריך אטו כולהו לאו לייפות
 כינהו וכי תימא לא מיכוין הא פסקי רישה הוא
 לא כריכא בארעא דלאו דריה ויאנו אסור
 ובפרק כל כתבי מפטיטין את הפסח כולו בשבת
 ופריך אמאי אע"ב דלא קא מיכוין פסקי רישה הוא
 ואסור מחזה ואילך סלא כעסקה כורך ג' בזה ומטני

דסקיל בברזיה פירו' רצועות קטנות סאין סיפור
 במה שמפטיט יחד ולא ניחא ליה ובפרק ר' אעזר
 דמילה גבי בסר אע"פ טיש בהרת יתון ומותי לה
 בליכ' אח' אבל אי הוה אחר לאב אסור למול דניחא
 ליה ופרי לאחר דלא ניחא ליה ובפרק לולב הגזול
 משום רבי אעזר בר' שמעון אמרו ממעטין ענבים
 מן ההדס ביום טוב ופריך הא קא מתקן מנא ואף
 על גב דלא קא מכוסין פסקי רישה הוא ומטני לא
 כריכה דראית ליה הושענא יתירא ופרי כיון דאין
 כהנה במעוט הענבים לכך פירש רבינו יעקב
 דאסור הדוק מסוכרא שהוא מן הכר' הוי משום ס
 שמבטלה וחייב משום בונה וזה הדבר תימה
 דהא קרי ליה תלמודא פרק קמא דכתובות פסקי
 והיאך הוי פסקי רישה הלא דעתו ליטלה ולמשוך
 בה עוד ואי מבטלה מיד היאך קרי ליה אין מתכוין
 אמכס אפילו הוי המסוכרא והסתימה מן הכר'
 כאשר פירש רבינו יעקב וכול הוא לפרש אסור של
 חסיטה משום רישה וכגון טיש כלי חתיה לקבל
 היין הנופל בפעה שמוטמין היין וכן רגילות הוא
 טיש כלי מתחת אם כן אין הנכחט מהמטלית הולך
 לאבוד והוי כמו אוררא דרישא מיהו פי' מורי רבינו
 דאפילו אין כלי מתחת החבית לקבל היין הנכחט
 מכל מקום אסור למשוך בברזא הכרוכה בפסתן
 ובמוך בשבת משום רישה ואע"ב שהבלוע הנכחט
 נופל על הארץ לאבוד כהי דאסור דאורייתא ליכא
 כדמייתי ראי' בערוך מר' מקומו כרפרי לעיל מ'מ
 אסור דרבנן איכ' דהא כפוג שמקנח בו את הבגד
 והקער' מלכלוך היין וטמן ור' אחר והרי אינו כהנה
 במה שבלוע מספוג וכסחט ממנו ואה' אסור אם אין
 לו בית אחיזה וגם מפיו מורסה אין להוציא ליה
 דפרי היינו משום צערא הא לאו הכי אסור משום
 דהוה פסקי רישה טעוטה פה והווי כמו פתח אע"פ
 דאינו כריך לפה ואפילו לתר' פרק חבית מסקה
 ההולך לאבוד לאו מסקה הוא ג' מ'כע זתי לרע
 לימסק התם דמעיקרא הוה אוכל ולא הוה ליה
 בעין כגון זה הבלוע במוך ובמטלי ס'כיר המסקה
 מעיקרא וכב' טין סקוחטן לגופן מותר למייהן
 אסור והכא בהך מטלית הכרוכה בברז' אינו סוחטו
 לכור' היין הבלוע בו כשמהדקו בחבית שהרי נופל
 לארץ וכראה דמותר לא רמי דבכב' לגופן מותר
 דוקא לגופן שאינו רוצה פהיה המסקה בגוף של
 האוכל שרוצה לאוכלו בלא מסקה הבלוע בו

הלכות שבת

פסק

הילכך כריך ליתור שלא יגעו בבריו
 במים כדאמרין פירק אלו הקשרים
 פגע בהמת המים אם אינו יכול להניח רגלו לאחריך
 גיבא קורס שתעקר רגלו סבייה אסור מאי טעמא
 אי לכחית במיא אתי לורי סחיתה ואם יסחטם חייב
 משום לבון והוא אב מלאכה המלבץ אבל ההולך
 לדבר מצוה כגון להקביל פני רבו או מצוה אחרת
 ופגע במים יעבור במים ולא גזרינן פן יסחוט כ
 כדאמרין פירק בתרא דיומא ואם היה לכלוך על
 הגבר אסור מן התורה ליתן עליו מים דשרייתו זהו
 כבוסו כיון שיש עס לכלוך וגם מתכוין לכבסו
 בענין זה להשליך מים עליו כדאמ' פירק דס חטאת
 ופ' כוטל אבל אם לא ה' כוטף על הגבר וגם לא היה
 מתכוין לו לכבס הגבר וללבנו ע"כ תיבת מים עליו
 איך כאל אסור כיבוסו וליבון בשרייה זו ואיך אסר לא
 דילמא יסחוט דהא להקביל פני רבו שרי לעבור
 במים וכן נדה לטבול בגריה בסבת ובלא פני
 רבו כמי אינו אסור לעבור במים אלא גזרה דילמא
 יסחוט אבל במצוה להקביל פני רבו לא גזרו לשמא
 יסחוט וכן רוחץ במים מסתפג ומקנח גופו
 באלוכנות בסדין וכן מקנח ידיו במפה מותר אף
 על פי שעל ידיו נבלעין בבגד כיון שאין כוונתו ל
 לכבסו בענין זה ולגזרה שמא יסחוט ליכא למישח
 כיון שאין כי אם מעט כשמקנח גופו וידיו בסדין
 ואפילו באלוהיית משרתי המרחץ שהיו חשודין
 לכחיטה לא אסרו להסתפג בהן כי אם להבויא ה
 הקרינין בידיהם אמנם בגד הבלוע ביין ושמן
 איך הדין כן כי אם סוחטו לא שייך איסור לפי שהרי
 אינו מתכבס ומתלבץ דאכתי איכא ריח ומראה
 אלא האיסור הוי משום דש שמוציא את המסקה ס
 סבלוע אמנם איכו כריך לשמור בגדו מיין ושמן
 בסבת כדתנן מסכנין יין בסודרין וכן ספוג אם
 יש בית אחיזה מקנחין בו את הקער משמן ומאכל
 מיין וטעמא ראפילו כשיסחוט איך בו איסור משום
 ליבון דהא איך מתלבץ בכך דעדיין יש בו ריח
 ומראה אלא משום דישה כמו סוחט זיתים וענבים
 שמוציא את המסקה הבלוע והוי כמוציא דגן מן
 השבולת דהוי דש ואיך רגילות לסחוט בגד משום
 מסקה הבלוע בו אבל בגד או מוכין הבלוע מיין
 ושמן הוא סתומה לפך ולמבוסת חבית למעלה א
 אסור להרקי עס משום דישה שהיין זב ונופל בכלי

כדאמרין אורחא דמישא אסור להדוקה אבל מן
 הצד הכרוכה ממטלית ומוכין ונתונה תוך חבית
 מהגדר מותר למשוך בה ולהדקה בנקב כיון שהיין
 הולך לאבור ונופל לארץ ואיך כאל אסור דישה ל
 לפירוש הערוך דפירש דמדיד רלא ניחא ליה לא מ
 מיתסר ומייתי ראיה מארבע מקומות דהיכ' דלא
 ניח' ליה איך אסור דאורייתא ומיהו יש מן הראיות
 שיכולין לדחות ואומר מורי רבינו דאסור למשוך
 בברזא הכרוכה ממוכין והיא נתונה בחבית מן
 הצד ואף על פי שבהרוק הברזא הוינופל המסקה
 לארץ והולך לאבור דהוי דאוסורא מן התור' ליכא
 כמו שמביא ראיה בערוך אמ' אסור דרבנן איכא
 כמו ספוג איך לו בית אחיזה איך מקנחין בו
 ואפילו לפירוש הערוך דשרי מכל מקום היכא
 דאית כלי תחת החבית מורה הוא דאסור לפי ס
 שאין המסקה הולך לאבור וכן רגילות שיש כלי
 תחת החבית ואסור הוא בכל ענין למשוך בברזא
 כרוכה במוכין בסבת :

דף רמה כל

כתבי הקדש מזילין מפני
 הדליקה ונגמרא פליגי
 היכא דכתובין בכל לשון ולא לשון אשורית לשון ה
 הקדש אי מזילין או לא דשמא איך בהן קדושה
 ותיבא כמי הכי הברכו זהו תפילו איך מזילין אותן
 ולהכי תניא כותבי כשורפי תור' לפי שצד' להניחן
 לשרוף בסבת ואיך מזילין אותן והכי מילי בימי
 התנאים והאמורא' שהיו חכמי מרע וככוני לב ולא
 היו סוכחין דבר לפיכך לא היו כותבין לא תלמוד
 ולא תפילות משום דברים שבעל פה אי אתה רשאי
 לכותבן אבל אכך דרי בתראי דיש סכחה בלבנות
 בני אדם אכך כותבין את הכל משום עת לעשות
 לה הפרו תורתין ושפיר ככול מפני הדליקה בין ת
 תלמוד בין תפילות ושאר כתבי הקדש וכן אם היו
 כותבין בסס ובסיקרא :

אמר

רב המנוכא תניא מזילין וקאמ' מאי
 תניא אמר רב אשי דתניא איך בין
 ספרים למגילה אלא שהספרים נכתבין בכל לשון
 ומגילה עד שתהא כתובה אשורית על הספר וברין
 ולענין הכלה מפני הדליקה בסבת מיתניא
 דשאר ספרים אפילו כותבין שלא כמשפטן כגון
 שלא ברין אלא בסס ובסיקרא מזילין מס' אזכרות
 ושמות סבהן אבל מגילה איך בה אזכרות מפני
 סכסתלחה

הלכות שבת

מאחז ככרות וחציף מלא יין ואומר לאחרים באו והצילו לכם להיכן מצילין אותן לאחר המעורבת בן בתוירא אומר אף לאחר שאינה מעורבת ולסם הוא מוציא כל בליטת מים ופרטי בגון כוסות וקערות הצריכין לו לאותו יום אבל דברים אחרים לא ולובס כל מה שיכול ללבוס ועוטף כל מה שיכול לעטוף ר' יוסי אומר שמנה עשר כלים וחוזר ולובס כל מה שיכול ללבוס ואומר לאחריו באו והצילו עמי הך סיפא וחוזר ולובס מדברי תנא הוא שיכול ללבוס אפילו יותר משמנה עשר כלים ופוטט וחוזר ולובס ומוציא ולר' יוסי שמנה עשר ולא יחזיר ויציא יותר וכך פ' ר' יוסי וכך מוכיח בברייתא שבמרא דרתינו חוזר ולובס על ר' מאיר ולא תני על ר' יוסי ופירש' דמצילין כתיבי הקדש למבוי שאינו מפולס ולר' יהודה בן בתוירא אף במפולס במסקנא מפרס דתרווייהו סביר להו כרבי אליעזר דאמ' תקון מבוי צריך שני לחיים ואינו מפולס קרוי בו לחי אחר ומפולס קורא שאין לו לחי כלל ולא כיחא ליה לפר' דסבירא להו כרבנן דאמרי תקון מבוי בלחי אחד וכהלכתא משום דרואים בו לחי תקנו אס כן אכולת ומסקין כמי יביל עס כדפריך התם ואי מעורב לארצה לומר דמשמע אינו מפולס סחסר בגוף המבוי רק שאינו מפולס וזהו לחי אחד סחסר בו והא דתנן מצילין מזון שלם סעודות והדר תני סל מלא ואפילו מאחז סעודות במרא פריך להני ומטני רב הונא כאן בבא להציל כאן בבא לקפל פירוש בא להציל ללכת דרך אחד ואפילו מאחז סעודות אבל בא לקפל מקבץ מהרבה מקומות ונותן למקום אחד ומוציא והולך הרבה דרכים לא יביל בדרך רק שלם סעודות ואפילו באותו חצר מדקאמ' תלמודא ואס קפל והניח וקפל והניח סמילא כלים הרבה או הרבה סקים ו וכתן כולץ לתוך כלי גדול ואינו הולך רק דרך אחד זהו קרוי בא להציל ומותר אפילו מאחז סעודות יחד ור' אבא בר זבדא אמר כאן לאותו חצר כאן לחצר אחרת אפילו הרבה דרכים יביל בכל פעם מאחז סעודות כיון שלאותו חצר מציל אבל לחצר אחרת לא יביל רק ג' סעודות בכל דרך והיינו דאמרינן פ' חד מציל בחד מכא מאחז סעודות סלא היה כי אס דרך אחד ובאותו חצר וחד מציל בארבעא והמטא מני פ' שהולך חמשה דרכי באותו חצר ובכל דרך מציל מאחז סעודות ובפלוגת' דרב הונא ורבי אבא בר זבדא ולא כפר' דר' תנא בא לקפל היינו הרבה כלים

מנסת לחה לכתב ברתו פרס ומרי להכי אס אינה כתובה כמשפטה וכדינה אין בה קדושה לטרוח להציל מן הדליקה בשבת כן צריך לפרס דלענין הצלה מתכיא וכך משמ' הפסט מאי תניא דמצילין אין ב' ספרים כו' דאין לפרס דמדתניא לענין דיו לכתוב דהא ספר תורה נמי צריכה דיו כרתניא פרק הבונה שלא בדיו וגמו ומוקי לה פרק הקומץ בספר תורה וגם שאר ספרים דמשמע הכא דאין צריכין דיו והלא פרק קמא דמגילה תניא עד שתהא כתובה אסורית ובדיו ומוקינ' רב אסי גופיה בשאר ספרים וכרבי יהודה דאמר שאר לסון כי אס אסורית ואף ספר תורה לא התירו וינית אלא משום תלמי המלך ומתנית' דהתם דטרי שאר ספרים בכל לסון כתנא קמא השתא כהי דפליגי בכל לסון הלא לא מציו דפליגי בדיו והתם קאמר בדיו ובשאר ספרים ובשמעתין מיייתי רב אסי ברייתא ואין צריכין דיו והיה לו לתרץ סנויא כאן בספרים כאן במגילה ועוד מטעם דהא מגילה צריכה דיו דילפינן כתיבה כתיבה מואני כותב על הספר ובדיו הלא שאר ספרי למי בהרבה מקומות יש בספוק כתיבה אלא ודאי כל הספרים צריכין דיו וברייתא דהכא מתניא לסון הצלה כדפרי' וכל זה פירשתי וגם בהלכות ספר תורה:

פסק

מצילין תיק הספר עם הספר אף על פי שיש בתוכו מעות מכאן ישים תפילין בתוך ארנקי של מעות מערב שבת ובשבת אס יהיה דליקה יביל המעות אב התפילין למקום הראוי להניח לו תפילין אפילו לאחר שאינה מעורבת ולא קבי לתת הטבעת בארנקי של מעות להציל המעות המוקצין כאבן אפי' לחז' המעורבת דסמא הטבעת בטל למעות שהרי המעות סוין יותר ולא דמי לנטול בנו ואבן בידו וכלכלה ואבן בתוכה מיהו בירושלמי יש דיקויא מלאה מעות נותן עליה ככר ומטלטלה מפני הדליקה מיהו סלהי נטול אמרינן לא אמרו ככר או תיכוס לא למת בלבד ובפרק קמא דבבא בתרא להיכן מצילין הספר והתפילין למבוי שאינו מפולס בן בתוירא אומר אף למבוי המפולס מצילין מזון ג' סעודות הראוי ל' ארס כפלה דליק' לילי שבת מצילין מזון ג' סעודות כפלה סחרית מצילין מזון שתי סעודות מ'חה סעודה אחת רבי יוסי אומר מצילין מהן מזון שלם סעודות מצילין סל מלא ככרות אעפ' שיש בו

הלכות שבת

עור גרוע על סידה תיבה ומגדל טאחז בהן האור
 וכן עושין מחיצה בכלים בין מלאים מים ואפילו
 חדשי הראיון להתבקע וע"כ תכבה האש דגרים
 כבוי מותר כראית' בגמ' אמר רב יהוד' טולית טאחז
 בה האור כותנין עליה מים מזד אחר אם כבתה
 כבת' וקאמ' דסבר כ"ע בן ננס דשרי לברס כבוי:
רמו חנו רבנן כר טעל הטבלא כגון
 קרסויל בלעז שפתילה דולק

בו מעבר הטבלא ונפלת אס כבתה כבתה ומוקי
 לה בקבא ולא נעשה בקים לרב האסור.

תנא כר טאחורי הדלת שתקע' בגוף הדלת כגון
 טרבילו להניח נרות חנוכה תוך הדלת פותח וסוגר
 ונעל כדרכה וליט רב עלה ומסיק מסודהו פסיק
 ריטיה לפי שבנענוע הדלת טפות חסונו בא הרוח
 ומכבה הכר ויש תימה דיותר הוי פסיק ריטיה לעיל
 דשרי לנער כר דולק על הטבלא. אמר רב יהודה
 אמר שמואל פותח הדלת כנגד המדרגה. לייט בה
 אביי דג' רוח מזוייה טאינו מבעיר אטו רוח טאינו
 מזוייה. נכרי טבא לכבות חיז אומרים לו כבה
 ואם בא הגוי לכבות מאילו ויטחנו לכבות ואינו כ
 צריך לומר אל תכבה כדאמרו לו ליוסק בן קימאי
 אמר רבי אחי בדליקה התירו לומר כל המכב' אינו
 מפסיד' ובפרה המדיר למעוטי טאר איקורי טבת
 לאפקוי מה' דפירטו דליכ' חילוק בין דליקה לסאר
 איקורי טבת. אמר רב ואיתמר ר'בל המתפלל
 בערב טבת צריך לומר ויכולו זהו בתפילתו בתוך
 אתה הקטת' ומה טאומרים העולם יחד

ויכולו אחר התפלה בטבת בבית הכנסת היינו ג
 גזירה משום ויס טוב שחל להיות בטבת טאומר
 אתה בחרתנו ואינו אומר ויכולו. והטליח זיבור
 טאומר אחרי כן מגן אבות בדברו ברכה אחת מ
 מעין טבע זהו כדו טימתינו זה את זה לזאת מביט
 הכנסת טבתוך כך ויסי את תפלתו אותו טעריין
 לא התפלל ויזאו יחד לפי טבאים מן הכפרים ט
 טבתוך התחום להתפלל בליל טבת ויהיה סכנה
 לטוב יחידי לביתו וזהו דאמרינן פרה במה
 מדליקין מפני הסכנה. אמר רבי חנינא
 לעולם יסדר ארס טלחנו במוזאי טב' ללוות המלך
 אף על פי טאינו צריך אללא לכזי' וגם טיהא טולחנו
 מתוקן לכל הטבת כולה. אמר רבי יוסי ב'
 יהודה טני מלאכי הסר מלוינו לו לאר' בערב טבת'
 קזא

סלים בתוך סל גדול והולך בדרך אחד וטרי אפילו
 לרב הנכא כיון טאינו הולך רק דרך אח' והא דאמר
 רבי אחי בדליקה התירו לומר כל המכב' אינו מפסיד
 פי' בהלכות גדולות הוא הדין טאר פסידות בטבת
 יכול לומר כל המכיל אינו מפסיד. וקס' דבריט פרה
 המדי' אמ' בדליק' התירו למעוטי טאר איקורי טבת:

פסק

טאינו מפולט מפני הדליקה ורוקח
 כתובין בלפון הקדש ורוקח תורה כביאי' וכתובים
 אבל תלמוד ומחזור סל תפילו לא יכול היינו לרידתו
 בימי אמוראים טהיו יודעין בעל פה' ולא היו
 כותבין רק פסוק אחד משום אלה אתה כותב ואי
 אתה כותב דברים על פה'. אבל אכן טאנו כותבין
 הכל דעת לעשות לה הפרו תורתך מצילין מפני ה
 הדליקה הן תלמוד הן תפילות ואפילו למבוי טאינו
 מפולט ומצילין מזון טלס טעודות בכל דרך לחצר
 אחר המעורבת ואם אינו צריך ללכת להציל רק
 דרך אחד יכול להציל באותו פע אפי' מאה טעודות
 אבל לאותו חצר אפי' טעודות יחד בכל דרך וגם
 בגדים לובם ומציל וחוזר לובם ומציל ורוקח כלי
 תטמיטו הצרכינן לו לאותו יוס כדפירט' רטי' אחרים
 לא יבול' ופירט רבינו ועקב היינו רוקח כי הדליקה
 באותה בית דחי טרית ליה טובא אחי לכבוי אבל
 אם הדליקה בבית אחר כל מה טירצה מותר הוי
 להציל ואפילו טובא. ואומר אני דוקא לחצר ולמבוי
 הסמוכינן לרהר'. וגם אינן מקורין טאין ג עליהן
 ומדולף ברה וגם לרידהו טהיה להם רה דאורייתא
 ולהכי חיז מצילין רק כלי תטמיטו טצריך לו לאותו
 יוס כדפירט' רטי' אבל בבית חבירו יכול להציל מה
 טיחפוץ ובלבד טהיה לטס עירוב כיון טיס ג.

ועוד טאין לכו' גמורה וליכא למיגזר לאיקורא
 דאוריית' ולכך יבול כל מה טירצה סם' ואם יש לו
 ארכי' סל מעו' טהן מוקצין לטלטל אס הניח עמהם
 תפילין או כתבי הקדש מעט' ויבול הכל בטב' אפילו
 לחצר טאי' מעורבת כדיון כתבי הקדש אבל ככר
 או תיבוק עליו חיז בכך כל' אע"ג דשרי לז' בירושלמי
 כל כתבי דהא אר' טלהי נוטל לא אמרו ככר או תבוק
 אללא למת בלבד וטמא בדליק' התירו טפי כדאייתי
 לה בירושלמי אבל טבעת לתוך ארכי' אינו כראה
 טיהא מותר לטלטלה דטמא הוי הטבע' בטל למעות
 טמוין יותר' ל' טמעון בן ננס אומר פורטין

הלכות שבת

וכתמייהו למסקין קיימי' הילכך אפילו יבאו מעצמן הוון אסורין וכן בהמה לשחיטה קיימא והשתא מי דמי הלא שחיטת פירות קל הוא לעשות טפי משחיטת בהמה ועוף' אמנם בלא הכי קשה הפסט התם אמאי לא אוקי מתניתין ד דאקרא לוימא שחיטת שבת כרבנן דאסרי מסקין שזבו אפילו עומדת לאכילה. ותו מעיקרא דסבור דרבי יהודה שרי אוכלא דאיפרת הוא מדרסי ע עומדין לכתחילה' ולא אסר לא פירות העומדין למסקין כל סכן דניחא טפי' דהא בהמה כמי קיימא לשחיטה ולהכי אסורה לוימא. ואמאי הוצרך להכא דרבי שמואל ורבי יהודה מפליג ב בפירות בסתמייהו בין זתים וענבים לסאר פירות אלא כריך לפרס דהכי קאמר כרבנן לא מצי אתיא דרוקא במסקין שזבו אסרי משום דרבר קל הוא ל לעשות ולסחוט' ואפילו עומדין לאכילה אסרי רבנן דבר קל הוא לסחוט בעורה בכפו' ואיכא למיגזר טפי משחיטת בהמה דרמי אכפטייה ומדכר אבל רבי יהודה דאמר ייחדן למסקין אסור' ייחדן לאוכלין מותר' אם כן מחשבתו מוציאה מידי מסקין' והיכא שייחדן לאכילה איכא ללסחוט ושרי' ומתניתין אסרה בבהמה שחטתה שאיכו כמו כן קל לעשות' ומסכי אף על פי שייחדן לאכילה שאיכו עתה קל לעשות כדפרישית אפילו הכי קא אסר בסתמייהו למסקין כגון זתים וענבים אפילו ייחדן לאכילה שאיכו קל לרבי יהודה הוא הדין בהמה שתיא עומדת לשחיטה אף על פי שאיכו קל לעשות יאסור רבי יהודה' ועוד יט לפרס דבמדי דאכילה דוקא אסרינן אפילו כעשו ממילא כגון פירות הנושרין ומסקין שזבו פן יעשה הישראל כן' אבל במדי אחרני לא בזרינן אס לא כעשה בשביל ישראל כגון בנר וכבש ומי לבהמתו ולכך משום לבהמה שחטתה בסוגג דאסר דמדי דאכילה הוא ולא כאמר התיא טעמא דקל לעשות' להאי פירושא גוי שבטל לעצמו בשבת בסר כבש דגים אסור הישראל לאכול כמו מסקין שזבו ופירות הנושרין ואף על גב דהילכתא כסת משנה דמסכת תרומות דהמבטל בשבת בסוגג יאכל היינו דוקא בישראל עצמו שבטל בסוגג דליכא למגזר פן יבטל במזד דלא ברסעי עסיקין' אבל

אזא כר דלוק ושלחן ערוך ומטה מוצעת מלאך טוב אומר יהיר כזן סתהא כן לשבת אחרת לפיכך כריך לערוך שלחנו ולהביע מטתו ולהרליק כרו מער' שבת והא דתניא בערבי פסחים שלא מביאין השלחן עד לאחר שקדם יט לפרס ערוך היה מערב אבל לא הוון מביאין השלחן עד לאחר קדוש כדאיתא ב בשאלתות דרב אחאי' וקרובי תכא מקמי דלקדוש קדושא לא מקרבינן כי הווי דליתני סעודתא ביקר שבת והיינו לדריהו דוקא ששלחנס קטנים אבל אנו שלחן שלחנו גדול ואנו עורכין אותו תחילה במקום אכילה ואנו פורסין מפה טרם יאמר קדוש לכסות הלחם והמזון. ולאחר קדוש מסירת המפה עלין ואתיא סעודתא ביקרא דשבתא' רמו חנן ככרי שהרליק את הנר יסתמם ישראל לאורו ואם בשביל ישראל אסור וכן גוי שעשה כבש ירד בו ישראל ואם בשביל ישראל אסור וכן גוי שמילא מים לבהמתו יסקה ישראל אחריו ואם בשביל ישראל אסור' ואם תאמר מאי טכא ממסקין שזבו מאיליהן דאסורין ולא משום מוקצה אסיר אלא משום גזרה שמיא יסחוט ושמיא יתלוס כדאיתא פרה קמא דב' י' אל שחיטת פירות ותלישתן דבר קל הוא לעשו' ואי שרית הוא למיכל עביר להו ולא מידכר לזה פירש' גוי שבטל לעצמו בשאר או בזים אורגים מותר ישראל לאכול מהן ד דאין זה דבר קל לעשות כמו בכרי שהרליק כר ועשה כבש ומילא מים דמותר ישראל ליהנות מהן' וכן תכן קתמא במסכת תרומות המבטל בשבת בסוגג יאכל' ובפרק קמא דחולין רב כי מורי לתלמידיה כרבי מאיר מורי להו דאלמבטל בשבת יאכל ולא כרבי יהודה דאסר וכן פרק כירה גבי סכח קדירה על גבי כירה בשבת מייתי ראייה מ ממבטל בשב' בסוגג יאכל במזיד לא יאכל ובסכח לא טכא' והקשה דתכן פרק קמא דחולין הסוחט בשבת וביום הכיפורים שחיטתו כשרה וקאמר שחיטת שבת אסורה לוימא דומיא דיה ורבי יהודה היא דפר' הא שרי ל' יהוד' אוכלא דאיפרת ה' דתכן פרק חבית אין קוחטין את הפירות להוציא מהן מ מסקין ואם יבאו מעצמן אסורין רבי יהודה אומ' אס עומדין לאוכלין הוציא מהן מותר' ומסכי הא אמר שמואל מודה רבי יהודה בכלי זתים וענבים הואיל

הלכות שבת

אבל בגוי בטבול לעצמו או פרתיה ליה לישראל למיכל
 איכא למיזר דילמא יאמר לו לגוי לבטל בסבילי
 ובמסקנא ישראל ספחט בסוגג אסור ולא מטעם
 סמא ישחוט אלא משום מוקצה דלא חזי לכוס
 ורבינו יעקב אסר להדי' יצחק לאכול לחם של גוים
 שנאפה בסבת' ושמא טעמא חף על גב דמבטל
 בסבת בסוגג יאכל זהו משום טראוי הבסר לכוס
 ולאכול קודם לכן אבל לחם שנאפה בסבת סמא
 אינן הקמה ראוי לאכול ואפילו היו החטוף בסבת'
 הלא לא היו ראויין לאכול לאחר שנאפה דהיינו ב
 בפת' וביום טוב ספק אס אסור מפני סנטחן
 ונרקד ב'טו ואף על גב דזהו ספיקא דרבנן ב'טו טוב
 ואין לאסור בסבת מטעם שנאפה בעצים עוקצים
 סבת לשו בסבת אפילו כן ליכא איסורא בהכי דהא
 תנן המבטל בסבת בסוגג ולא מפלע בנתלמו
 היום והיינו טעמא דאפילו למאן דאמר יש סבת
 עצים בפת היינו דווקא באיסורי הכאה כגון פת ס
 שנאפה בהליפי ערלה או בקטן של כלאי הכרם
 אבל במדי דליכא איסורי הכאה לא אמרו יש סבת
 עצים בפת' וכן פירש' ר' פריק בתרא גבי פת
 שנאפה בסמון של תרומה ועל
 הלחם של גוי שנאפה בסבת נראה לי פני' להתיר
 ולאסור ורבנן מצינן למימר דסרי דהא קיימא לן כל
 שמעון דלית ליה מוקצה' ופ' פסקינן
 כותיה בר מנר סהד ליקו באותו סבת דרחיל בידים
 ואף על גב דבסוחט מורה רבי שמעון בבעלי חיים
 סמתו ומתני' דמתכין את הכבלה לפני הכלבים
 מוקי לה פרק אין כדן במסוכנת דארס מצפה מ
 מתי תמות בהמתו' יש לומר הכי נמי ארס מצפה מ
 סיטחן הגוי חטיף ויאפה אותו דבמה טעחנו הגוי
 ולסו ואפאו ליכא איסורא כי אס משום מוקצה והרי
 רבי שמעון לית ליה או שמא דומה לפירות הנושרין
 דמורה רבי שמעון דאסור כדפירש' ר' פריק אין
 כדן גבי גוי שהכיל לו דרוזן אס יש במינו במחובר
 אסור אפילו רבי שמעון מורה משו' דהוי כגורגרות
 וכמוקס דרבי שמעון מורה דאסור' תניא
 בתוספתא גוי שהדליק ישתמש ישראל לאורו' וכן
 גוי שעשה כבש ומילא מים לבהמתו ובישראל בין
 סוגג בין מזיד אסור' ושמא תיחא כרבי יהודה
 דאסר מבטל בסבת אפילו בסוגג ואמר ואלו ל

למוצאי סב' דהא קנים סוגג אטו מזיד כדאית' פרק
 הזקין' מיהו אפי' כרמ' איתיה דהא מורה רבי מאיר
 דהסוחט בסוגג אסור משו' דלא חזי לכוס והא נמי
 דומה להא דקודם סהד ליק הכר ועסה הכבש אינו
 יכול לירד ולראות' אף חכמי מעמיד ארס בהמתו
 על גבי עצבים בסבת ארס מסינן מחוברין כגון
 במרעה ואינו עוב' משום למען יכוח סורך כדאיתא
 במכילת' יכול לא יניחנו עוקר תל' למען יכוח סורך
 וגמ' ואין זה כייח דיהיה פעמלי שורו רעב אס אתה
 אוסרו לן ואין מעמיד את בהמתו מן המוקצה' והא
 דתניא לעיל גוי שליחין עשבים מאכיל אחריו ישראל
 מוקי לה כגון דקאי לה באפה ואזלא' וכ' אס גוי
 ליקט עשבים בסבת ומאכיל אותם לבהמת ישראל
 אין כריך ישראל לומר לגוי אל תאכיל כדאית' גבי
 דליקה אין כריך לומר לגוי אל תכבה ובסביל שלא
 יהא מערים לעשות בסביל ישראל ואומר לעשות
 לעצמו' ואצ' דתניא כר שהוא דולק במסיבה אס
 רוב ישראל אסור' וכן מרחץ שהיא מרחצת בסבת
 אס רוב ישראל אסור אף ע'פ' שהוא לא פירש בסביל
 ישראל הוא עופ' לפי שהרי גופו כהנה אבל לבהמתו
 ודאי פרי שיהיה הכרי מאכיל את בהמתו של ישראל
 מוקצה שהרי הוא לא פירש כי בסביל הישראל הוא
 עושה וגם גופו של ישראל אינו כהנה בדבר'
 פסק בטחתי כבוד ולא אמער עוד לעולם
 ולעולמי עדי' יאיר עיני בתורתו
 וייער לבי להבין דתו קאפט אמת אמרתו' אבאר נא
 בעזרתו מלאכ' של ישר' בסב' בסביל עצמו ומלאכת
 של גוי בסביל עצמו או בסביל ישראל הן באיסורא
 דאורייתא הן באיסורא דרבנן מה דינס הן בסבת
 הן במוצאי שבת הן לו הן לאחרים וגם דיני מוקצה
 מפירות שנשרו או מביצה שנולדה או כד עוף חיות
 ודג' מה דינס ב'טו ראשון הן ב'טו שני או למוצאי י'ט
 או מ'ט לשבת או בסבי'טו של ד'ה או שבאו מחוץ
 לתחום' ודיני פתילה משבת ל'ט'
רמח תחלת דבר ישר' שבטל בסב' בסוגג
 יאכל הוא בעצמו ואפ' באותו
 סבת' כדתנן בסתם משנה במ' תרומות ימבטל
 בסבת בסוגג יאכל וכן מורי רב לתלמידיו' ודוקא
 מבטל דחזי לכוס מקור' אבל סוחט בסוגג אסור
 ליהנות באותו סבת' וכן אס עשה ישראל מלאכה
 בסבת

הלכות שבת

בשבת בסוגג בדבר שאי אכילה כמו הדליק הנר
או עשה כבש אסור ליהנות בו באותו שבת דרמי
לפוחט דאסור משום דמקורם לא היה ראוי כלל
ואם גוי עושה מלאכה בשבת בסביל עצמו מותר
ישראל ליהנות אפילו באותו שבת כדתנן גוי ש
סהדליק את הנר או עשה כבש או מילא מי לבהמתו
יפתמם ישראל לאורו ויורד בו ישראל ויטקה מהן ישראל
והיינו אפי' באותו שבת כמו ר"ב וזקני סירדו בכבש
בשבת אבל מידי דאכילה כגון הגוי שביטל לעצמו
בשבת במר בזים ודגים ים כדריזן לאסור גלחלק
בין מידי דאכילה לבין שהדליק הנר יפתמם ישראל
לאורו ודבר שאין ראוי לאכילה לא גזרינן כולי
האי כדפריש' לעי' ולא דמי להא דתנן המבטל
בשבת בסוגג יאכל דהתם ליכא למגזר סף יבטל
הישראל במזיד דאיך להחזיקו ברטע לבטל במזיד
בשבת ולעשות אסור דאורייתא אבל יקל לומר
לגוי לבטל בשבת ועל הגוי שאפה לחם בשבת
וגם שמא נטאחו החטין ונרקדו בשבת ים פנים ל
להתיר כמו מבטל בשבת יאכל וכמו נכרי שהדליק
נר שישתמם ישראל לאורו וים פנים לאסור כדפרי'
דלא דמי לנכרי שהדליק הנר דאיכא חלוק בין מידי
דאכילה למלאכה אחרת כדפרי' לעיל וגם לא דמי
למבטל בשבת בסוגג דהתם ליכא למגזר שמא
יהיה הישראל רטע לבטל במזיד אבל יקל לומר
לגוי לבטל ואפילו כדמה אותן למבטל בסוגג יאכל
ים לאסור האי לחם דרמי לפוחט בשבת בסוגג
דאסור משו' דלא חזי לכוס והקמח נמי לא היה ראוי
לכוס ואפי' אם הקמח ראוי לכו' איך החטין והקמח
ראויין לאכול באותו עניין שנעשו לבסוף לאחר ש
נכעשה בו איסורא דאורייתא שנכעשה פת ואינו
דומה לחזי לכוס של מבטל במר ודגים וכי תימא
הלחם מותר דהא פסקי' סליק שבת כרבי שמעון
דמרי מוקדה בר מנר שהדליקו באותו שבת דרחייה
בידים לא דמי דשמא הכא מורי רבי שמעון דהוי
כגורגרות וכמתין כיו' שנכחץ וכאפה ונרקד בשבת
כדאמרי' פרה איך כרי' גוי שהביא לו דורון לישראל
אם ים במינו במחור אסור בכרי שיעשו ופי' רס'
דאפילו רבי שמעון מודה בהא דהוי כגורגרות ו
וכמויקן דאמרינן פרה כירה דמורה ר' שמעון
רמז ראם ג' ליקט פיר' בשבת לעצמו
או ב"ט' אות' לש' או כד רביס
פיה ועוף בסביל ג' הישראל אסור ליהנות בו ביו'

משום מוקדה וה' נסור מאוליהן או נכדורו מאוליהן
כמו ביצה שנלדה ב"ט לא תאכל וכמו פירות
הנושרין ומסקין שזבו מאוליהן דאסורין אבל
למוצאי שבת מותרין מיד ואין צריך להמתין בכרי
שיעשו כדתנן במס' מכשירין מרחץ המרחכת
בשבת אם רוב ג' למוצאי שבת רוחץ בה מיד
וכן פרה בכל מערבין הנהו ג' רגזו אסא לבנכא
דישר' אסר להורבא בכרי שיעשו משום דבסביל
ישראל גזו להו' אבל אי לא בסביל ישראל הוא כרי
למוצאי שבת מיד ואם בסביל ישראל ליקט ג'
הפירות או כד רגיס והחיה והעוף בשבת או ב"ט
אסור למוצאי שבת בכרי שיעשו כדאמרינן פרה
איך כרי' ג' שהביא דורון לישראל אם ים במינו ב
במחור אסור לערב בכרי שיעשו וכן פרה בכל
מערבין ג' רגזו אסא לבנכא דישראל ואסר להו
רבא במוצאי שבת בכרי שיעשו וכן פ' גבי
עסקין ותורמוסין שבטל בשבת ונחתום אם חמס
מיס אסו לערב בכרי שיעשו וכן במסכת מכשירין
מרחץ המרחכת בשבת אם רוב העיר ישראלים או
אסורין בכרי שיעשו ואם ג' ליקט וכד ב"ט ראסון
כרי' כרי שיעשו בחול למוצאי "ט סני' כך פי' בה"ב
ורס' מתיר בכרי שיעשו ב"ט סני עצמו ולקמן
הארכתי בזה ואם ספק אם כלקטו היום או נכדורו
הדגים והעופות בשבת או ב"ט על זה סנינו ספק
מוכן אסור ואפילו ר"ב דמרי היינו לטלטל אבל
לאכילה מודה דאסור ואם לקט הגוי בשבת פירות
וכד רגיס בסביל ג' ובסביל ישראל אסור למוצאי
שבת בכרי שיעשו כמו שאפרס וכדאיתא בירושלמי
אבל איך ידוע אם בסביל ישראל ליקטן וכד רגיס
בשבת אי לא או אופכא כי ידוע לכל שבסביל ישראל
נעשה אבל אם ספק אם לקטן בשבת או לא
שבאותו היום הוו אסורין משום ספק מוכן אמנם
הן מותרין למוצאי שבת מיד כשמוא פרה שואל ד'
איך כרי' להמתין במוצאי שבת עד כרי שיעשו
ולא כרב דאמ' כרי' להמתין ראש' דהלכה כרב
באיסורי כדאיתא פרה ים בכור הכא הלכה כשמוא
כדפסיקתא למודא פרה שואל גבי הא דתנן ג'
שהביא חלילת לא יאסור בהן ישראל אלא א"כ באו
ממקום קרוב ומפרט רב שידע ממקום קרוב
ולא מחוץ לתחום אבל ספק אסור עד כרי שיעשו
ושמואל סבר חייסין שמא חוץ לחומה לנו לקולא
ים לנו לומר שבאו ממקום קרוב ומותר כמו חייסין
סמא

הלכות שבת

שמה באמבטי עברה ושורא לכהן גדול. וזכרו
ספרים כתוב מתני' דייקא כשמואל ותנן כוותיה דרב.
מתניתין דייקא כוותיה דשמואל חפרו לו קבר יקבר
בו ישראל. אף על גב דרספיקא הוא אם בסביל
ישראל חפר. ותנן במסכת מכשירין כרב. מרחץ
המרחצת בסבת וכו'. מחצה על מחצה אסור
בכדי שיעשו רבי יהודה אומר אם יש רשות מותר.
פירוש רשות ג' חסוב פים בעיר ים לי לומר בסביל
גוי נתחמם אלמא ספיקא פרי כשמואל ומדרבנן
דאסרי בכדי שיעשו במחצה על מחצה לא תקמי
לשמואל דסברי בודאי למס ג' ולמס ישראל כ
נתחמם בסביל סניהם ולכך אסור. דהיאך יהא
אסור אם בסביל ישראל לחודיה נתחמם או בסביל
ג' לחודיה הלא לא חממוהו בסביל איש אחר. כל
זה פירוש רבינו שלמה. ולפון אחר תופס עיקר.
וכן גורס רבינו חננאל ועל לפון ראשון קסה מתני'
הכי דייק לה שמואל. הא דחילה הת' בקבר שהוא
באיסרוטיא ב'הר שאין גילת לקבור עם ישר'.
א"ל אינו ספק. וכיון שלפון אחרון עיקר א"ל הלכה
כשמואל דאמ' ספק מותר מיד למוזאי עבת דמיייתי
תלמודא סייעתא דשמואל ממתני' דמרחץ. וגם ים
ללמוד מכאן בדבר הנעשה בסביל ישראל וגם ב
בסביל ג' אסור במוזאי עבת בכדי שיעשו כיון
דלפון אחרון עיקר. והרי רבנן אמרי מחצה על
מחצה אסור בכדי שיעשו. וטעמא פרישית לפי
ענתחמם המרחץ עם סניהם. וכן משמע קצת
בירושלמי פרק כל כתבי בעובדא דהקלע שמואל
בביתא דג' אדליק ג' בוציכא בסבתא והפך שמואל
אפויו אייתי ג' שטרא וקרא ביה. ידע שמואל דלא
בגינתה אדלית. הדר שמואל אפויו וקאמר הדר
אמרה נעשה בסביל ג' ובסביל ישראל מותר.
וקאמ' דילמא ממס ראיין מטריחין את האדם לזאת
מן ביתו אבל בעלמא אסור. א"ל דים בספר
ירושלמי כתיב הדה אמרה אסור. כראה לי דטעות
סופר הוא ומותר גרסי. ואם הדגים ועופות כזו
בסביל ישראל ב'ט' ראשון או פירות שנתלסו ב'ט'
ראשון בסביל ישראל צריך בכדי שיעשו כראמ' רב
פפא פ' אין צדין הלכת' ג' שהביא דרודין לישראל אם
ים במימו במחובר אס' לערב בכדי שיעשו. ובפ'
דבכדי שיעשו כחלקו הג' אונ'י רמ' פירש פרק בכל
מערבין דהיינו לערב על מוזאי י'ט' ראשון.

ואפילו ביום טוב פני מותר ממס דשתי קדשות הן
והאחר חול כמו ההוא טובא דאתחד ביום טוב ר
ראשון ואשתחית ביום טוב פני וכו' ביצה סולרה
בזה מותרת בזה ופ' רבי שלמה דבהלכות גדולות
פל רב יהודאי ג' און אוקר עד כדי שיעשו למוזאי יום
טוב פני דהיינו כדי שיעשו בהיתר. אמנם ים
לרחות דלא דמי לביצה סולרה בזה מותרת בזה
דליכא רק מוקצה וכן ההיא טובא שמה אתחד
בסביל ג' או כפרסו המזדיות מבעוד יום גדול ב
בחול. ולכך הכבי לאחר שתחטך בתוך המזורה
מאילוי דליכא בכל אלה רק מוקצה ולכך מותר ביום
טוב פני מיד ג' כדי שיעשו ממס דפני ימי טוב'
פל ג' ליות שתי קדשות שמחמת ספק כעשיין והאחר
חול ולא צריך אוקר מוקצה בחול אבל היכא
שהפירות נתלסו בסביל ישראל ביום טוב ראשון
אסורין אף ביום טוב פני ולמוזאי פל יום טוב פני
בחול בכדי שיעשו כדברי הלכו גדולות רב יהודאי
וטעמא לפי שהישראל אס' לתולסן ולכוד אותן ביום
טוב פני והוא צריך להן איכא למגזר פן יאמר ה
הישראל לגוי ביום טוב ראשון לתלוס פירות ולכוד
ד' ביום טוב ראשון כדי שיהיו ראויין לו ביום טוב
פני לאחר כדי שיעשו אבל אם כאסור עד כדי
שיעשו בחול ליכא למגזר מדידי כי למה זה יאמר ה
הישראל לגוי לתלוס ולכוד ביום טוב פני כיון ש
שהישראל עצמו יכול לעשותו בחול. וביצה
סולרה ביום טוב ראשון או דגים ועופות שזכור
ביום טוב ראשון או פירות שנתלסו ביום טוב ראשון
והכל היה בסביל ג' אותן היום אסורין ממס
מוקצה וביום טוב פני מותרין כדתנן ביצה
סולרה בזה מותרת בזה והוא הדין העופות
והדגים כיון דביום טוב ראשון ליכא אלא מוקצה.
ודווקא בסבי י'ט' פל ג' ליות כגון פסח עכרת
וסכות אבל פני ימי טוב' פל ראש הסכה סולרה בזה
אסורה בזה וכך דגים ועופות וחיות שזכורו ביום
טוב ראשון או פירות שנתלסו ביום טוב ראשון ב
בסביל ג' אסורין ביום טוב פני ממס מוקצה.
וטעמא ממס דקדושה אחת הן ואמנם יום טוב
פל פסח נמי או פל עכרת או פל סכות אם הם פ
סמוכין לשבת לפניה או לאחריה ביצה סולרה בזה
אסורה בזה וכן פירות שנתלסו ודגים ועופות
שזכורו בסביל ג' וטעמ' אף על גב שהלכ' כארבע

זקנים

הלכות שבת

זקנים אליהם דרכו חליעזר רחמ' דסתי קדושות הן
 שבת ויט' מכל מקום אסורי' מסום הכנה דאין יט'
 מכין לטבת' רבנן רביצה פסקין כרב דאסר בין
 שני ימים טובים של רה' הן קדושה אחת מסום שאף
 בכי ה' היו עושין שני ימים של רה' הכ' דלא קא מטו
 טלוחי' ב'ר' משו' דבמקו' ב'ר' כמו פעמים שני ימים יט'
 כשבאו עדימ' המבחה ולמעלה בוי' ל' סנהדרין' אותו
 היו' קדש ולמחר קדש בימי הבניין משו' לקול' הלוי'
 בשני' לכך אף אח' החורבן שהתקין רבן יענחן בן
 זכאי שמקבלין עדות החדש כל היום כלו' ואי' עושין
 ר'ה רק יום אחד' ממ' בכל עשוסין לעולם שני ימי'
 טובים הם קדושה אחת' ורגם ועופות ופירות
 וביצה של יט' ראשון אסורין גם ב'ט' שני של רה':

דנא ומשפט

פיאות אור דבר אחר
 הבא מחוץ לתחום
 בשבת בסביל ישראל זה מותר לישראל אחר כראית'
 פרק בכל מערבין ופרק אין צדין' ולאותו ישראל
 צריך לו להתתין במוכאוי שבת בכדי שיעשו אף על
 גב דהוי' איסורא דרבנן' ויש קצת ראייה דתנן
 פרק שואל ב'וי' שהביא חלילין לא יספור בהן אלא
 אכ' באו ממקום קדוש' משמע דאם כורע בסביל
 ישראל באו מרחוק לא יספור עד כדי שיעשו סיבאו
 למוכאוי שבת ממקום שהביאם קרא מרמז ליה ל'
 למרחץ שנתחמם בשבת' ויש לדחות' דבמת
 החמירו טפי' סנהדרין גבי חפרו לו קבר בסביל
 ישראל לא יקבר בו עולמית גבי חלילים'

ופרת קמ' דתביא לא תמלא אשה קדירה ערב שבת
 עם חסכה עסקיות ותורמוסים ולא יחס שבת
 חבית של מים זאם עשה אסור בכדי שיעשו אף על
 גב דליכא איסורא דק' שמה יחתה' יש לומר דטיק
 התם איסורא דאוריית' ולפי שאין ראייה להתיר
 צרי' ליתגר להחמיר אפילו בבאו מחוץ לתחו' לאסור
 בכדי שיעשו למוכאוי שבת' אבל ספק שמה הלילה
 אי' מן החסבון לפי שאין רגילות להביא בלילה מ'
 ממקום רחוק וכריך להתתין כדי שיבאו ביום ל'
 למחרת שבת:

רבנן ועל

המים שהעבד או העפחה
 שואב' מים מבור שה' רחב'
 ארבעה ועמוק עשרה' ויותר ומביאין דרך ר'הר
 אל בית הישראל מתייר רבינו יעקב אם לא אמר לו

הישראל להביא' אעפ' שבסביל ישראל הוא מביא
 כיון שהיה יכול הישראל ללכת עם ולייר עבור ו'
 ולשתות דרווקא לבהמה מתנ' מילא מים לבהמתו
 של ישראל לא יסקה אחריו ישראל כראשכחן גבי
 פסי ביראות לא התורה אלא דווקא לבהמה אבל
 לישראל מטפס ועולה מטפס ויורד' וברייתא דליקט
 עסבים בסביל ישראל לא יאכיל את בהמתו' מוקי
 לה רבי יעק' ההיא בתרי עברי דנהר' שאף ישראל יכול
 להוליך בהמתו גם' ורבינו אליהו כמי היה מתייר'
 דאמרינן פרק מי שהוציאוהו פירו' סיבאו חוץ לתחו'
 וחזרו מותרין' ויש לדחות זאת' ואפי' לאותו
 שמחמיר ואי' קומץ על הית' זה' ממ' אם באו בסביל
 ישראל זה שאי' מחמיר מותר לישראל זה לאותו ש'
 שמחמיר לרדף רלית' לנו ר'הר דליכא השתא רק
 איסור' דרבנן והוי כמו פירות סבאו מחוץ לתחום
 בסביל ישראל זה מותר לישראל' וצ' סכיר לישראל או
 שפח' אם הדליקו הכרי' או אם עוסי' את האש בסביל
 ישראל אסור הישר' ליהנות ממנו' כדתנן ג' סהרליק'
 את הכר בסביל הישראל אסור להשתמש לאורו ואין
 להתיר אותו מסום דהוי כמו קצץ מותר ב'פ' דהני
 מיילי סולח אברות בשבת דאין גוף הישראל כהנה
 מדבר האסור' אבל הכא כ'ט' שסכיר הוא שיעשה
 בסביל הישראל ואסור סנהנה גופו ממלאכת שבת
 הנעשית בסבילו' והישראל מותר להניח עברו לעשות
 מלאכתו לעצמו של גוי' ואין כאן איסור למען ינוח
 עבדך כראית' ד' מחוכרי כפרה עבד ואמה עושין
 מלאכה לעצמן כישראל' כחול דברי רבי שמעון ופסיק'
 התם כוותיה וגם מהתם משמע דווקא לעצמן

אבל לישראל אסור אף על גב דסכירי אליו והוי כמו
 קצץ בסביל כך אי' מותר כרפריסי' לעיל' ואיסור
 למען ינוח עבדך היינו למען ישראל' ואם כר' אחר
 דלוק בשבת וצ' הדליק בשבת הרבה נרות או נתן
 באש עצים הרבה מותר ישראל ליהנות מהן כיון
 שמתחלה היה יכול ליהנות קצת מן הכר או מן האש'
 וכך אם עשה ה' האש או בסביל נתקן לחממו או
 לעשות לתבוק מאכלו או בסביל גדול חולה שאין בו
 סכנה מותר גם לבריא' ואסור לומר לצ' מערב
 עשה האש בשבת או להדליק הכר' אבל לאחר
 השבת מותר לומר לעברו ולגפחתו מדוע לא עשית
 האש למה לא הדלקת הכר בשבת שעברה אעפ'
 סגרא

הלכות שבת

הפתילות היסנות הנותרות מ"ט ראשון וכן לפתים
 שהובערו קצת ב"ט ראשון וכבו אסו להדליק ב"ט
 שני של ר"ה. וכן אסור להדליק לפדי הנותר מ"ט מסבת
 ב"ט שאחריו. כי הכבוי הוא הכנה שטובו הן יותר
 לחזור ולהדליק וצריך עינים אחרים להרבו ולערב
 בהם כדאמרינן פתק משילין מרבה עלהם עינים
 מוכינן ומבטלן. והיינו דאמרינן בירושלמי שירי
 פתילה ושירי מדורה אסורין. ושירי שמן כמו נעשה
 כלול יותר כשמדליקין בו אבל בסני"ט של גלויות
 של פתק עצרת וסכות אין חסמא בכל חלה שיום
 אחד חול. ואיסור הכנה לא שייך מ"ט לחול. דהא
 ביצה סנולה בסב' או ב"ט מותר בחול. וכן פיר'ו
 סנסרו מאיליה ב"ט מותרין בחול. וכן בסני"ט של
 גלו' מה שאין כן בסני"ט של ר"ה או ב"ט הסמוך לשב'ו
 לפניה או לאחר כדפרי לעיל: סליק הפסק המוזכר
 על מלאכת שבת ו"ט ושל מוקצה והלכה:

רנד כל הכלים תקנן כל הכלים בטלין
 לצורך ושלל לצורך. ומפרס
 רבא דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו ולצורך מ
 מקומו מותר. היינו לצורך דמתכין. דגם שלל לצורך
 דהיינו מחמה לכל או שלל יגבגב מותר: אבל
 דבר שמלאכתו לאיסור בגון קורנן של כפחי' לצורך
 גופו ולצורך מקומו מותר. אבל מחמה לכל אסור:
 וכן הלכ'. וכן קובר רב דאמ' רב מדשלל יגבגב אסו'
 בגון מחמה לכל: אבל לצורך גופו ולצורך מקומו
 מותר. ואפילו לרבי שמעון אסור מחמה לכל. כאל
 שמלאכתו לאיסור. דהא רב במוקצה לטלטל סבר
 כל שמעון כדאיתא פתק מפנין וכרבי דזווי דאסר
 רב פ'ו ופרק בתרא היינו מוקצה מחמת מיהוס.
 וכן רבי אלעזר דאמר מכבדות של תמרה מותר:
 ופריך אי מחמה לכל אמאי מותר. ואי רבי שמעון
 שרי כלי שמלאכתו לאיסור מחמה לכל. מאי קשיא
 ליה. אירבי אלעזר סבר כוותיה ל"ע אסור.

ומחט כקובה מותרת לצורך גופה. כדתנן מחט
 של יד מותר לטול בה הקוץ. ו"ה לצורך מקומו
 כדן דב' שמלאכתו לאיסור דמות' אפ'ו לצורך מקומו.
 והא דקט לטול בה את הקוץ חרושא הוא דא"ב
 דחביל ומזיא דס' שרי. כדאיתא פתק הנכחקין
 מסוס דהוי מלאכה שאינה צריכה לרבי שמעון.
 וא"ב דאיכא איסורא דרבנן בעלמ' הכו' שרו מסוס
 צערא ופטור ומותר כדאיתא סליה האורג: מיהו
 אסור

סנראה הערמה כדי לעשות לשבת הבאה:
רנג דינו סירי פתילה של י"ט ראשון אם
 מותרין בסבת הסמוך לה. או
 בסני ימים של ר"ה אסורין מזה לזה. אם תחלת
 כבוין היה בסבת או ב"ט אסורין. ואם כבן תחלת
 בחול ואחריו כן הדליקן לצורך י"ט או לצורך שבת
 וכבו ב"ט או בסבת מותרין לחזור ולהדליק למחר
 לצורך י"ט שני. כי הכבוי ראשון שהיה בחול הוא
 הכנה שכינו ביר' פ'ק דביעה. רב חסדא בעא
 מחלפא סט' דרב תמן הוא עבד ל' פתי קדושו.
 פירוש רב פסק פ'כל מערבין כארבעה זקנים
 ואלביא ד' אלעזר דאמ' שבת ו"ט פתי קדושות הן
 והא הוא עבד ליה קדושה אחת דאת פלגון שירי
 פתילה שירי מדורה שירי שמן שכתבו בסבת מהו ל'
 להדליק ב"ט טוב. רב ור' חנינה תרוויהו אמרי אסור
 ול יונחן ח' מותר. אין יותר אחרי כן מדבר זה: ואו'
 אכי לפי האמת אין צריך להחליק פלוגתייהו ולא
 תקשי מרב לרב. דטעמא דרב דאסר שירי פתילה
 מסבת י"ט לא הוי משום קדושה אחת הן לא משו'
 הכנה דרבה דכבוי קרי הכנה שיותר הן טובות ל'
 להדליק כפסקות וכוונות תחלה. אבל רב חסדא
 דמחליק ואפיך דברי רב משו' דטעמא דרב
 דאסר הוי משום קדושה אחת הן. ורב חסדא
 לטעמיה דלית ליה הכנה דרבה פתק בכל מערבין
 ודוגמת פירס שירי פתילה כבר פרו' רב חסדא פתק
 בכל מערבין. רב חסדא רמי דרב אדרב. מי אמר
 רב הלכה כארבעה זקנים ואלביא ד' אלעזר דסת'
 קדושות הן. והא אמר רב שבת ו"ט ביצה סנולה
 בזה אסורה בזה. ומתוך רבה טעמא דרב משום
 הכנה. הכי כמי מתוך משירי פתילה ולא ניפוך ולא
 כחליק הרברים:

פסק הלכך כראה לידבסני י"ט של ר"ה או
 י"ט הסמוך לסבת לפנייה. אותן
 הפתילות שמדליק לצורך י"ט ראשון אם כבבו תחלה
 ב"ט כבוי זה קרוי הכנה שהן טובות יותר להדליק
 ואסור להדליק למחר ב"ט שני. או לסבת. דאין
 י"ט מכין לסבת וצריך להדליק בחול ולכבבות
 בחול או מוכבות הן בחול. וכי חוזר ומדליקין
 לצורך י"ט ראשון וכבו אחריו אין בכך כלום ו
 חוזר ומדליק לצורך י"ט שני. או יעשה פתילות
 חדשות מבחול לצורך י"ט שני. ולא יסמוך על

הלכות שבת

ואקלפות לחודייהו אקור ליקח ולזרוק. ורב נחמן אמר אנו און לנו אלא בית הלל כרבי שמעון ובית סמאי כרבי יהודה. דאיפכא תנן לה דבית הלל מתירין להגביה עצמות וקליפין ודווקא סראויין למאכל בהמה כדתנן התם מעבירי פיער של פולין ושל עדשים מפני שהוא מאכל בהמה וקאמ' מני רבי שמעון. ועצמות לכל הפחות כספן לחין ראויין הן לבהמה כדאמרינן פרק מפנין. מטלטלין עצמות מפני שהוא מאכל לכלבים. אבל מיני שאינן ראויין אף למאכל בהמה אקור להגביהן. לא יעבר לו את השלחן או את המפ' כמו מעות טעל הכר מנער את הכר והן נופלות. וכן באבן על החבית. והיהיא כמי מיירא בסכח אבל במניח אקור לנער. ופירושם של מניח. היינו שמניח שם המעול או דבר האקור כדי לטעול שם כל השבת כולה. אבל כתנן במזיד בערב שבת כדי לטעול לחמר בשבת מות' לנער כמו סכח כדתנן טומיין בגזי צמר ואי מטלטלין אותן למחר נוטל לו הכסוי והן נופלות. והא דתנן מנער הכר מן החבית. וכן החבית מטה על צדה והאבן נופלת. אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן לא טאנין לא לצורך גופה סכריך לנר ליטב עליו ולחבית למטוך יין דרך המבופ' אבל לצורך מתקומ מטלטל הכר עם המעות ויכיה הכל למקום אחר שאם היה מנער עם לא היה יכול ליטב באותו מקום. אבל אם לא היה צריך ליטב באותו מקום הוי אקור לטלטל הכר עם המעות לא יעבר והם נופלות. והא דתנן נוטל ארס בכו והאבן בידו. אמרו רבי רבי ינאי ובתנן טעל לו געבויעין על אביו. ואפילו הכי אמר רבי יוחנן אם דיכר בידו אקור דילמא נפלה ליה לתנוק ואתי אבוה לאתווי. הילכך בסתם תנוק אם יש בידו אבן או טום דבר איקור אקור לטלטל התנוק. דהא ביטלו געבויעין דווקא סרי.

פרק

ר' אליעזר אומר תולין את המסמרת ביום טוב וכותנין לתלויה בסבת. וחכמים אומרים אין תולין ביום טוב משו' אהל. ואין כותנין סמרי' בתוך הסק סכבר תלוני מאתמול. אבל כותנין סמרים לתלויה ביום טוב. וכותנין מים על גבי סמרי' כדי שיכולו. ומסכנין היין בסודרי' ולעיל פירשתי בדינין סחיטה דהכא לויכא למגזר. אמר רבי חייה בר אשי ובלבד שלא יעשה גומא בסודר לקבל היין לפי שהוא עובדיה דחול. אמר זערייין כלול לתוך המסמרת. אבל לא עכור דלא מסתתי הכי

אקור לזאת ברהר כסגור מפתחי חלוקו של כוארו דאילת כסיט. ולא האם כעפי' אבל במחט טעל לה ראם מזר אחד כמו איספוג לייא בלעז היא כקראת תכסיט ושריא. ומחט שתופרת בה דשריא לטול את הקוץ ולצורך גופ' ולצורך מקומ' אם טעלה חרר' חור פלה או עוקצה הרי היא כאבן ואקור לטלטלה דארס זורקה לבין הגרוטאות. והא דתניא מחט בין היא כקובה בין איכה כקובה מותר לטלטלה לא אמרו כקובה אלא לענין טומאה. מפרש לה התם פרק כל הכלים בגומי' דזימנין ממלך גאטוי ליה מכא. פרק בתרא פלעירב אחא ורביכא. חד אמר הלכה כר' כבוליסבת גבי ענין מוקצה דטרי חוץ מן המוקצה מחמת מיאוס כגון כר של חרס יסן אפילו לא הרליקו בו באותו שבת. וחד אמ' אפילו במקצה מחמת מיאוס הלכ' כמותו דטרי. והם מחמת איסור בר מזר סהדליקו בו באותו שבת משו' דרחייה בדי'. וקפויא לן דבכולו תלמודא הלכ' כמאן דמיקל כדאיתא פר' כיצד כולין ופרק כל הבשר בר מתתא דחטיב התם. אבל מוקצה מחמת חסרון כים מודה רבי שמעון דאיסי. דתנן כל הכלים נוטלין בשבת חוץ ממיסר הגדול ויתר של מחרים. וכמו כן סכינה דאשכבתא סכין המיוחד לפשוטו בו. וכן הרבא דאושכפי דאיתא פרק מל הכלים.

פרק מפנין

תנו רבנן. דב מליח מותר לטלטלו אף על פי שאינו מבוסל. דב תפל שאינו מלוח אקור לפי שאינו ראוי לכל לאכילה. אבל בסר בין מליח בין תפל מותר לטלטלו סבר לה כרבי שמעון. והא דאמר' פרק תולין תלמי דבשרא פרי לטלטולי דכוורי אקיר. ופירש רבנו שלמה חתיכת בשר מליח או דב התלוני ביתד. וקשה על פי' דאי הדר מליח טרי ורב מוקצ' לטלטול סבר לה כרבי שמעון כדאיתא פרק מפנין. אלא בתפל מיירי. ונראה יותר דמיירי בחבל סהדר תפל בו או הבשר. דשל סטר אין מאוס כמו של דב. והשת' הוי דמיא דהוצא וקניא רלעיל.

פרק

נוטל תנן. בית סמאי אומרים מגביהין מעל השלחן עצמו וקליפי' וכה' אומרים מסלק הטבלא ומנער. אבל העצמות

הלכות שבת

ולברוק כדו לתת אוכל לפני בהמ' גזירה אטו חיובם
 של קרקע' דהלכה כחכמים' אבל שלחן מותר
 לברוק הפירורין או התיבה בסבת' דהתם ליכא
 גזירה' ובפרק כל הכלים נמי אמרינן מכברות של
 מילת היינו דבר שמלאכתו להיתר' היינו לברוק
 פירורין מעל השלחן אומן התיבה' אבל לכבד
 הבית אסור דאיכא אשווי גומ' ואפילו לר' אסור
 מדרבנן' ובפרק כל הכלים נמי אמרינן מכברות
 של תמרה של עכפי אילין הוי מלאכתו לאיסור' ואפי'
 בייח' שיש לה רצפת' אבני אסור לכבד דסייד אשווי
 גומות בין השורות' בין הדוברין לכל הפחות או
 מדרבנן או גזירה בית שאין לה רצפ' כדאמרין פיר'
 במה מדליקין גבי גורר כסא וספסל' גזיר עיליתא
 דסייד אטו רצפת דעלמ' שאיך רצפת שיש' ושלחי
 המכניע דאמי' טרא זלחא במחוזא לרבץ בה מים
 מפני רוב העפר לפי שכל העיר רצפת אבנים ולא
 גזרינן בה אטו עיר אחרת' אבל לרבץ מים בבית
 מפני העפר מותר אפילו אין עס רצפת אבנים'

כדאמרין פלהי המכניע' והאידרא דסבירא לן
 כל שמעון דאין מתכוין מותר לכתחלה לרבץ מים'
 אבל לכבד אסור כדפרישותי'

אמנם

בעל הלכות גדולות יהודאי מתיר
 לכבד הבית לכתחלה כמו לרבץ
 מים' וקשה על דבריו דפרק כל הכלים קאמרין אמר
 רבי אלעזר מכברות של תמרה מותר' ופריך או
 מחמה לכל בהא אמר ר' אלעזר מותר' הא מלאכתו
 לאיסור הוא ולימא דרבי אלעזר סבר כרבי שמעון
 דסרי לכבד הבית והוי מלאכתו להיתר' אלמא אפילו
 לרבי שמעון אסור לכבד הבית' אבל לרבץ מותר'
 והא דתניא שלהי המכניע המכבד והמרבץ חייב
 חטאת דרבי רבי אליעזר' וחכמים אומרים אחד
 זה ואחד זה משום שבות' הכי חכמים אין לומר רבי
 שמעון דלא פרי לכתחלה כדאיתא התם' לא היינו
 רבי יהוד' וסבר דאין זה פסיק ריטיה כמו לר' אלעזר
 או סובר כוותי האדם אין לאשווי גומות' ואינו
 מתכוין לרבי יהודה במילי דסבת אינו אסור כיואם
 מדרבנן' כמו שמוכח מורי רבינו מפרק אמר להם
 הממונה גבי ר' יהוד' אומר עששוית של ברזל מטלין
 לתכונ וכו' ורבי אלעזר סבר עיקר כוונת האדם
 לאשווי גומ' ולכך פירק תמיד נשחט דתנן מדיחין
 את העזר' בארבעה עשר בניסן שחל בסבת מפני
 דמי הפסחים' שלא ברצון חכמים' וקאמר שלא

הכיי מתיבי רבן שמעון בן גמליאל אומר כבורר
 אדם חבית יין וסמרים' פירוש מערב יחד וכותץ
 לתוך המסמרת בסבת' ומתריך בין הגתות סנו
 גמולין יין עכור ואין כראה כבורר' אל רבא אסור
 להדקי אורדא דסייד' פירוש קטימת פך של יין'
 ואסור משום דס' אמר רב טיטת בריה דרב אחי
 האי קיינא פרי' פירו' כובע של לבר סכותי בראס'
 והתנ' קיינא אסור לא קטיא' הא דאית ביה טפח
 אסור משום אהל' דלית ביה טפח בולט חוץ לראשו
 פרי' ופריך אלא מעתה אפיק בגליתיה טפח הכי
 נמי דאסור' אלא לא קטיא' הא דמהדק בראשו
 מותר' לא מהדק בחזקה בראשו אסור דילמא
 יגביהנו הרוח ויפול ואתי לאתווי בסבת' הילכך
 מותר להניח כובע של לבר בראשו ולכאת בו ברשות
 הרבליהא שיש בו רצועה או מטיחה ה' וסרו תחת
 בוארו דליכא למיחם סמא יפול' וכך כוהנן בארץ
 לתייר ואסכנ' ליסא כובעי' בראשיהן' ויש מפרשין
 הא דמיהדק כסהכובע קשה אז אסור היכא שבלט
 טפח משום אהל' הא דלא מיהדק לא רך כמו בגד
 פרי' דלא מיקרי אהל כמו אפיק בגלמיה טפח' ועל
 פ' זה יקשה לא לא קטיא דמסמ' סחוזר בו מתירוצו
 ראשון' ואמנם לפירוש זה נמי מותרין בני אסכנ'
 ליסא את כובעיהן בסבת לפי שכובע שלהן אינו
 בולט כעין אהל אלא מטפע ויורד למטה וכל אותם
 סבעינין זה מותרין לכל הפחות אם קושרין אותם
 תחת בואריהן' ואם בולטין חוץ אסורין ואין מועיל
 קטייה' ולפי ראשון כולן מותרין אם קושרו תחת
 הזואר' ואותו מכנפת שהוא מכמר כבס או עז
 ומחוטין טוויין' או פעמים הוא מבגד וקורין אותו
 למזבא בלעז מותר ליתן בראשו כמו שרגלין העולם
 ואפילו בלא קטייה תחת זואר לפי שרגלין היטב
 בראס ואין כופל מפני הרוח'

חרדל

סלסו וסוס שרסקו
 פירשתי פל קמא'
 מלפני הפטס' פי'
 האבוס שלפני ב

גורפין

בהמה גורפין הפסולת משום כדו לתת מקפא חרם
 דברי ר' יוסא וחכמי אורזין' ומפרס בגמ' מחלוקת
 באבוס של כלי' כגון של עץ אחד כעין כנור' או של
 אבן כעין כנור' דרבנן גזרי אטו של קרקע' אבל
 של קרקע דברי הכל אסור משו אשווי גומות' הרי
 לך הפילו חיובם של עץ ושל אבן הוי אסור לכבד ול

הלכות שבת

בב שאינו ראוי למאכל בהמה אמר רב יהודה אמר רב טיט טעל בגדו מקסכוו מבפני יספסו מבפני ולא מבחוץ דרך שהטיט עם שאזכרה כמלבן:

אמר

רבא טיט טעל גבי רגלו מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע משו אשווי גומות מר בריה דרביא אמר אחר זה ואחר זה אסור ואפילו בכותל משו בוכה שמוסיף טיט על הכותל אלא יקנח בקורה רב פפא אמר אחר זה ואחר זה מותר ולא ידענא הלכה כמאן אמר רבי אבהו טיט טעל מקעלו מגדרו בגב הסכין אמר ליה ההוא סבא סמי דידך דתני רבי חייה חי' מגררין לא מעכל חדס ולא מעכל יסן ולא יסוך רגלו שמן והוא בתוך המעכל משום שמעבר עור המעכל אבל סך כל גופו שמן בשבת:

תנו

רבנן לא יבא קטן במעל גדול פן יפול המעל גדול ואתי לאתווי אבל יבא בחלוק גדול ולא תבא אשה בשבת במעל מרופט הרוע מלמעלה דמחכו עלה ושלפא ומחויא ליה ולא תבא אשה במעל חדס בשבת לא אסין יבאת סעה אחת מבעוד יום לפי שמקפדת סיהא למדת רבלי ואם אינו מיושב ומיושר ברגלה כרצונה הויא שלפא ומחויא ליה אבל חדס אינו כל כך מקפיד ומותר לבאת במעל שלא נסאו בחול תניא שומטין מעל מעל גבי האימוס פירוש דפוס על עץ סבתו המעל ויטירו הרפוס כדי ליק' המעל כרבא דאמר מלאכתו לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו מותר והלכה כמותו ואפילו לאביי דאמר לצורך מקומו אם היה רפוי מותר:

פרק

חבית סכסכר מזילין מזון שלסח סעודות היינו בהרבה כלים אבל בחד כלי יוכל להכיל הרבה כדאיתא פר' כל בתבי דתניא כשברה חבית בדאש גבו מביא כלי ומכח תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט לקבל הקלוט וגם מהטויפין מהאיור וגם לא יביא כלי ויברף לגב להמטיך עם יין מן הגב לכלי וירש רב סזבי אפילו כלי אגרידא לא יביא אם הוא מחזיק יותר משלס סעודו ואל' רבא האי טענתא מדקתני לא יביא כלי אחר ויקלוט שמע מי' בחד מנא כמה דבפיי מזיל אפילו טובא וביאזה עיניו ספיריה:

תנא

לא יספוג ביין כותן ספוג לארץ ביין כסכסכך לארץ ואחר כך וטיף הספוג בכלי זה אסור גזירה משום סחיטה

ברצון רבי אליעזר ואפילו ברצפת העזרה היה מ מחייב טחאת לפי שהיו מרחיקין ביותר מפני הדם ואיכא אשווי גומות בין הרוברין אבל לרבי יהודה דאין אלא שבות בעלמא הלכך לא גזרינן בעזרה וכיון דהלכ' כרבי שמעון דאין מתכוין מותר כדסרי התם לרבץ לכתחלה הילכ' מותר לגרור כסא וכפסל בין גדולים דלא אפשר לטלטלין בין קטני' דאפשר כדמוכח פרה במה מרליקין מההיא דכלאים מוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא יתכוין ליהנות ב בחמה ובגשמים אף על גב דאפשר לעשו' ככאנעין שמפילין במקל לאחוריהן ובלבד שלא יהא פסיק רישיה לעשות הריץ בגרייה ונהנה כנושא כלאים על כתפיו דאין הוי פסיק רישיה מודה רבי שמעון דאסור וכך אמר אביי כל מילי דמר עביר כרב כל חומרותיו בר מהני תלת דעבד כסמואל הלכה כרבי שמעון בגרייה וכו' אלמא דבר שאין מתכוין מותר וכך הלכה מלאכה שאינה צריכ' לבוספה פטור עליה כרבי שמעון כדתנן בבביתא במס' ערויות המפסיק מורסא אם לעשו' לה פה חייב שמתכוין כדי לעשו' לה פה ולהכניס אויר ולהוציא ליחה והל' בוכה אבל להוציא ליחה פטור ובריש שמנה שרבי' האמר דהוי מלאכה שאינה צריכה לבוספה ובפרק האורג קאמר דפטור ומותר דמפוס צעריא שרי מרתנן מחט טל די מותר ל'טול בה את הקוץ הילכך מותר להוציא ליחה מכויה שלו סקורין קוויטורא בלעז' כדתנן המפסיק מורסא להוציא ליחה פטור והיינו פטור ומותר ואף על פי שיט' דם בתוך הכויה דהך מס' דמפסיק מורסא מירא אפליש בה דם כדאיתא בריש כתובות ומפרט טעמא דסרי כויש בה דם משו דדם שבתוך המורסא מפקד פקיד אמר אביי מקמי חמרא לוקחי' מותר האוכל ויהבינן קמי תורא אבל מקמי תורא לא סקלי' בשבת את מותר האוכל כדי ליתן לפני החמור ומפרט לפי דחמור לית ליה רירא ומותרו ראוי לבהמה אחרת ואין זה טלטול שלא לצורך אבל סור יש לו רירא והמותר אינו ראוי לבהמ' אחרת הילכך צריך לדרקק בשאר בהמות מותר לתת מספא סנסאר כזו לפניו וזו שאינה מיכה:

דיקש

טעל המטה לא יענענו בידו כדי לעסב עליו אבל מענענו בגופו דטלטול מן הכר לא שמה טלטול ואם הקם היה מאכל לבהמה שרי ואם היה עליו כר או כסת או קרין מבעוד יום מותר בשבת לענענו בידו אף על

הלכות שבת

סחיתו בוצתא קנה חלול מקובעין בחבית ומתן ברזא בתוך הקנה חלול כדי למסוך היין ומפרס תלמוד לחתוך הקנ' חלול לתקנו שיוכל ליכנס בחור של החבית אסור אפי' ב'טו' ואם כפל מותר להחזירו אפילו בסבת' אבל להביאו חרס ממקום אחר כדי לתקונו בסבת החבית והוא לא היה עם מעולם רב אסר דמא לא יהיה בטוב ויתקנו וסמוא שרי ואפי' בסבת' ורבי יאשיה מיקל כשמוא ודרס רב ססת בריה דרב אידי משמיה דרבי יוחנן הלכ' כל יאשיה דמתיר לתת קנה חלול בחבית' בסבת אלב' שלא כסגו בחול תחלה אם ראוי לאותו קב' של חבית :

מז סכסרו כליו כסלו כליו במים' אבל אין לפרס כסרו לסוף שרייה' והא' פ' מטיילין פירות אית דתני מכסירין פירו' כמו מי סכסרו כליו' למא' הוי לסוף כפליה' שוטחן בסבת בחמ' לייבסן' אבל לא כנגד העס' ואמ' רב יהוד' אל' רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור' ופרקי' ליה ממתבי' דשריא שלא כנגד העס וקאמר תכחי היא' והארבתי בזה פרה קמא דעבודה זרה :

המנער טליתו מן העפר בסבת חייב הטאת' ודווקא בחדתי' ודווקא באוכמי דסיך בהו לבון' ודווקא אי קפיד עליה' ואין לא הפדינן אם העפר או הטל שרי' :

אמר רבי יוח' היוצא בטלית מקופלת על כתפו חייב טטאת' פי' שולי טליתו שהו מאחריו עם אותם על כתפיו וזהו הוי משוי ואסו' פעם אחת יבא' לשר' והיו סבי' כדי טליתו מוכחי על כתיפו פי' ב' כדי טליתו התלוין לפניו ה' מימי' ואל' משמא קיפלן והניחן על כתיפו' אל' ר' יהושע ב' זירות בזו חייב רבי מאיר טטאת ושלם ר' טליתו' הרי שאסור לתת שולי טליתו שאחריו על כתפו' וכן פני קרנ' טליתו שלפניו אסור לתתם על כתפו' אמ' רבי יהוד' מעשה בהורקנוס בזו של רבי אליעזר סיכא בסודר מעל כתיפו וכימא כרוכה באצבעו' וכשבא הדבר לפני חכמי אמרי' אף על פי שאין כימא כרוכו לו באצבעו וכן פסקו רבי יוחנן דשרי לבאת בסבת בלא כימא כרוכה' ואם כן חרס סכסוקו לולאי טליתו ברשות הרבים מותר ללכת במקום שירצה וטליתו לבוס סביבו דאפילו בלא כימא שרי' :

אמנם אם הלולאו מזהב סכסוקו והם תלויות חסובו ואסור משו' משאוי

אמנם אם הלולאו מזהב סכסוקו והם תלויות חסובו ואסור משו' משאוי

זהו מה שהיה חסר לע"ל בקונטרס ובס"מ כו' וכך מותר לטנג בפסח עור שמן של אווז שהאפסט וכמלח קוד' הפסח אלב' שלא כבדק המלח מן החמץ אבל בזמן שמהותך מקוד' פסח אסו' לטנג' בו בפסח לפי שהמחבת שהתיכו בה העור הית' בלוע' מחמץ לפי שפעמים שמבשלין בה לחם וקורין אותו פלוקוק בלע' או רוייסלע בלע' ויש טעם חמץ בזמן שהתיכו בה

סל לולאות התלויות סלא לכוך דחסיבו ולא בטולי אב' טלית' כדאמרינן פרה תולק מתעטף ארס בכליה וכסכניה' בגד ספורסין על מטתו על כלונסות ויוצא בה לרשות הרב' אף על פי סכססוק תוליות הן חוטין סקוסרין לקלטיטין' וקא' משמע לן שאין אסור בהוצאת החוטין אלא בטלית הן אב' הבגד' ופרקי' והא' אמר רב הונא היוצא בטלית שאינה מצויינת כהלכתה חייב טטאת' זה משום הציויות התלויות בחסם והם משוי' ומתפרץ התם חטביו ולא בטולי' לפי שהן סלת כלת' כך פירש רבינו סלמ' אבל חטוי הכליה אינן חסובין ובטלית אב' הבגד' וזאתם רצועות סקוסרין באבנט של מכנסים והם תלויות לכייריים בלעז' וקוסר ראסן באכפלייאו' של בגד או של עוד למתוח האכפלייאות למע' מהם חסובו של מסי או צבעו ארבעין ופעמים הולך יחף בסבת לרשו' הרב' והרי הלולאו חסובות ותלויות סלא לכוך ולא בטולי' אב' מכנסים והיו משאוי' כמו יוצא בטלית שאינה מצויינת כהלכתה דחייב טטאת משום הציויות התלויות סלא לכוך' יש שחמירי' וקוסרי' אותם תחלה באכפלייאו' עתה כשמיחין ברבלי' ראשי הרצועות לאבנט למתוח האכפלייאות למעלה' וכשהוא יחף כסארו החוטין והרצועות מחוברין לאכפלייאות :

אמנם אם הלולאו מזהב סכסוקו והם תלויות חסובו ואסור משו' משאוי

יש להתיר' דאפילו כשהו' יחף אין הרצועות סהן תלוין באבנט מקרי משאוי' שאיל' סלא לכוך' דאין בעי יטעול אכפלייאות ברבלי' ויהיה כריך לרצועו' ואפילו ביום הכיפורים פעמים קוסר ראשי המכנסים התלוין למטה וזוהק ראשיהן למעלה כדי סוקיו וקוסרין לרצועו' התלויות לאבנט' אמנם יש סקוסרין ראשי של מכנסים זה לזה לכסות סוקיו ויריכו ולא לרצועות התלויות לאבנט' והמחמיר לתלות לו ולקסוד הרצועות לקובען באכפלייאו' ולא באבנטו תבא עליו ברכה :

זהו מה שהיה חסר לע"ל בקונטרס ובס"מ כו' וכך מותר לטנג בפסח עור שמן של אווז שהאפסט וכמלח קוד' הפסח אלב' שלא כבדק המלח מן החמץ אבל בזמן שמהותך מקוד' פסח אסו' לטנג' בו בפסח לפי שהמחבת שהתיכו בה העור הית' בלוע' מחמץ לפי שפעמים שמבשלין בה לחם וקורין אותו פלוקוק בלע' או רוייסלע בלע' ויש טעם חמץ בזמן שהתיכו בה

זהו מה שהיה חסר לע"ל בקונטרס ובס"מ כו' וכך מותר לטנג בפסח עור שמן של אווז שהאפסט וכמלח קוד' הפסח אלב' שלא כבדק המלח מן החמץ אבל בזמן שמהותך מקוד' פסח אסו' לטנג' בו בפסח לפי שהמחבת שהתיכו בה העור הית' בלוע' מחמץ לפי שפעמים שמבשלין בה לחם וקורין אותו פלוקוק בלע' או רוייסלע בלע' ויש טעם חמץ בזמן שהתיכו בה

ה אחר כך ואף על גב דמותן טעם בר מותן טעם
ותר הלא שמה כפסת בטלו אסור ואף על גב דלא
תיכו העור במחבת ביום שבטלו בה חמץ והויה
מו איכ' בת יומא לגבי העור שהתיכו בה והלא איך
ס' גלא יעשה חמץ במחבת ונעשית הבליעה בת
מא כדפרישית לקמן רובמא דאמרי' ר' רם חטאת
:כל יום נעשית געול לחבירו ועוד דבכל יום
ודחיין בה את הקערות שמלאו חמץ ועוד פעמים
:שמטבין במחבת בוויץ או רוטווילס ים יותר מ
ודאו שומן וחודין וטופכי המותר בקיר' עס סאר
:שומן הרי כל השומן מלא חמץ לכך אסור לטוגן
:פסח בשומן מהותך אבל נמצאת החטה בפסח
:זה המיני חטה ונעור' פבולת פועל וטיפוח וכוסמין
:אם במרק מצאו הכל אסור המרק והבצר מהמרק
:זולך טעם החטה בכל הקדירה והרי חמץ במשהו
:בזמן פסח וכך הדין בכלי אוסרין הכל במשהו לפי
:טעם החטה הולך בכל העוף כשהפוך הספור ב
:בטע' שלייה וזריך להשה' המאכל עד לאחר הפסח
:ואז מותר לאוכלו אבל אם מצא החטה על הבשר
:שנמלח כדאה סאינו אסור רק קליפה מקום החטה
:שהטעם אינו מטעפע ואם נתן העוף אפילו במים
:רותחין הכל אסור: אם מצא אחרי כן החטה שהרי
:כבר נתחמץ טע' שנמלח הבשר וטעמתי אומרי'
:שאפילו נמצא החט' במי' או במרק אם החט' שלימה
:היה דבי' אהו מתיר ואף על גב דאמרי' בתקעה
:אסורה לא כתב תקעה ממם אלא חילו מיכה על פי
:חבית ונתבקעה הרי לרירן ספק הוא שאין לנו
:בקיחין מהו ראויה להתבקע והוי ספיקא דרבנן
:לקולא שהרי איסור' במשהו של חמץ אינו אומדן
:אבל קט' לרבי' עלה הלא ספק מוכן אסור פרק איך
:צריך לעב' דהוי ספיקא דרבנן כיון עים לו מתירין
:לאחר יום טוב אזלינן לחומרא ובמחזור ויטרי' ים
:על חטה שנמצאת טרבי זהו רבנו שלמה מצריכה
:להסות' עד לאחר הפסח דאף על גב דתל' במסכת
:אהילות בדגס ובעופו' כרי שתפיל לאור ותסרף הוי
:ידי' לגבי גומאה ומספקא ליה אי לפי' אסורא
:דאמ' פרק כוסוי הדס אם אמרו ספק
:הר' יאמרו ספק איסור' להיתר וטע' במחור
:מ' ר' שמעאל דזאובים בלעו תקוקו וטוהרו
:בעל' עיקר קמא דבכורות דתל' דב טוהר שבלע
:דב טמא חסור באכילה לתאו' חילוק בין טומאה
:לאיסור אכילה כחסי' שבבל' בה' שמטמו כרבי

ושמעאל דלא מהו כבטן מעת לעת כדי עיכול אי
נמי אתיא כר' יהוד' בן בתיר' דאמ' במסכת אהילות
בדג' ובעופו' מעת לעת ולכך אסור דלא מהו פלוג
אתל' קמ' דאמ' כרי שתפול לאור ותסרף אל' כל היכא
שמהותך ובלעס הוי עיכול בין לטומאה בין לאיסור
אכילה כמשהו זמן עיכול פירטו חכמים וכי הוו
פלמים לא הוי עיכול לגבי טוס דבר ולגבי חיטה
שנמצאת בפסח ים להחמיר ואחרי כן מ' אתי' כן
בתל' א' א' ח' שפירס רבי' בן רבי' שמה' בטע' רבינו
יעקב דחמץ ב' תעכל קודם הפסח בטל ב' אינו
חמרו וניעור בפסח במשהו וגם אינו במשהו עד
הערב שיהיה אבל לא הביא ר' מכלא' מ' מ' ג' מ' ל'
וכן הדין מהקבל' ופסת' שטרפ' זה בזה וערב' וטוו
אותן יחד אם רוב מקבוס מות' ליתנס' א' כ' בבד
כמר אבל אם טווה קבוס לבדו ופסת' לבדו ואחר
כך עירב' יחד אפילו רוב קבוס אסור להביא כמר
לס' דהתל' כמר ג' מ' ל' ובמר רחלים שטרפ' ואיך
טירוף ותערובת סייך לא קודם טווה: ואותו טפין
בלעז' שמציעין על המיטו' הערב הוא מצמר והסתי
ספק מקבוס ספק מפסחים אם באו מאב' לטור' או
ממקומו אחרו' שאין קבוס הרי הן כלאי' ואסור' ליטב
עליה' וכך הלולא' אפי' אותן של מטי' ים בהן חוט' א'
ספק קבוס ספק פסת' ואסור לתתו בכרבל' של
כמר אבל החלולות כולן של מטי' וכסירות' וכך
בחביות כמסתקנין אותן נותן הגוי עיבה בשוליס
בין כסר לכסר כדי לחברם ביחד מות' לפתו' בפסח
מאותו יין אם יש מני' חדשים עד הפסח כשכנתו טע'
העיס' לפי דטעם חמץ שנכנס בין לפני הפסח כבר
כתבטל' בהיתר וכטיב' פסח לא יחא' ניעור כדמוכח
ראיה של כמר במל' ואילו היה בתו' ימי' פסח עצמו
איך החמץ נותן טעם ביין דהוקט' ואי' טעם חמץ עליו
אבל קרוב לפסח אם תקנו חבית אסור' לפתו' מאותו
יין שתוך פני חדשי' עריין העיס' רכה ונותנת טעם
בתוך ימי' הפסח

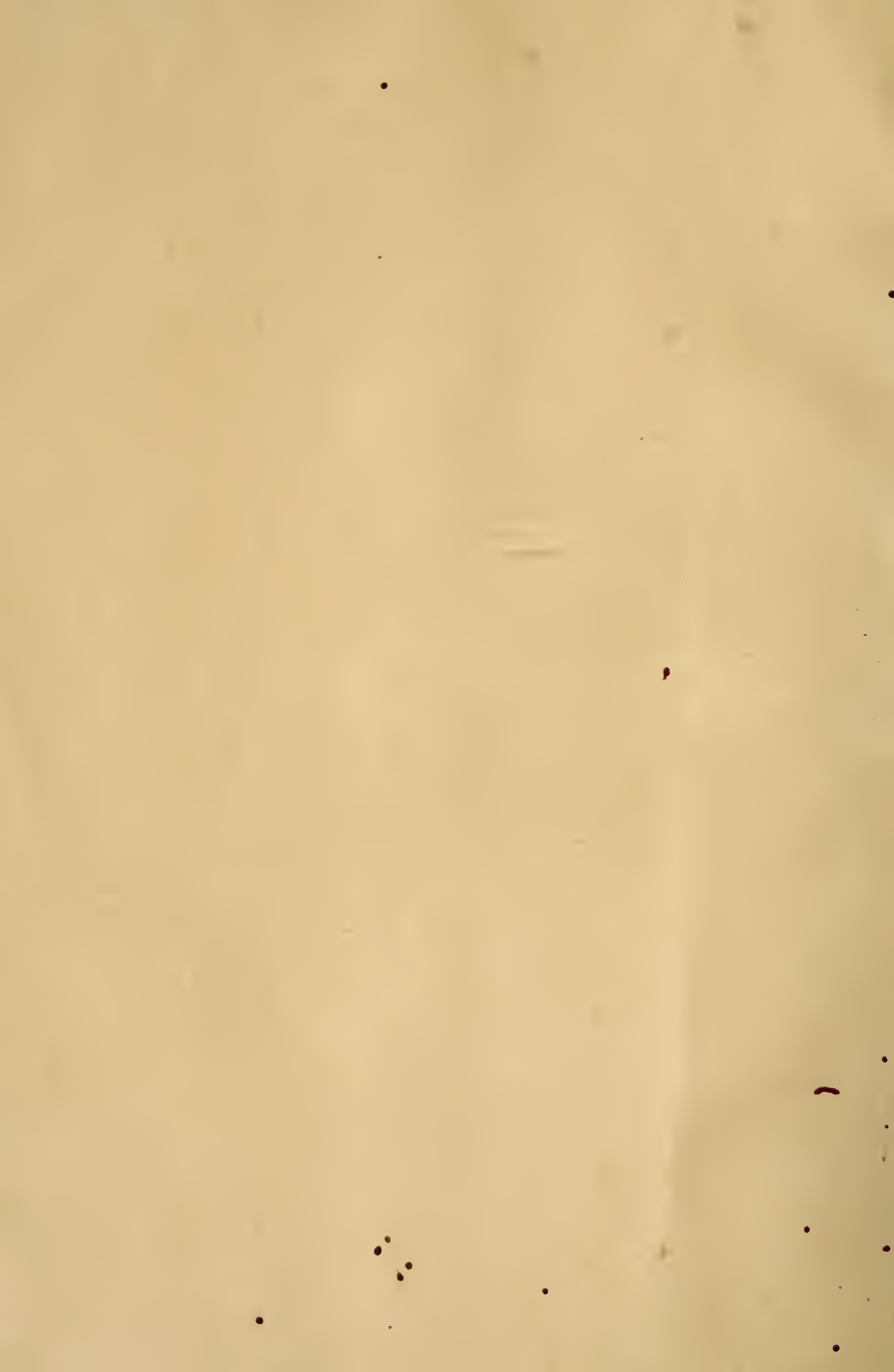
זהו מה שאסר לעיל בקונדרס וס' אמר

ואותן מדוכות של ג' כריכין הגעלה לפי שטופסין
עם שמכות כבלה הרותח עם שומן או עם פילפלי'
ואפילו מדוכות של אבן כריכין הגעלה' והא' רתכא
בתוספתא דרז' חכים כלו' אבנים איך כריכין מריקה
ושטיפה אלא מדיוחן היינו מריחין במי' רותחין כלו'
מגעילן

מבעילין וכן לעיל תביא ר' שמעון אומר קדש' קלין חין
טעונין מריקה וטטיפה אלא מריחן טענתן טעם *
והה' נדריחן היינו מבעילין מרקתני כותן טעם ועוד
פטיטא דקדשין קלין לאחר מהם כותר בכלי נוחשת
טעונין הבעלה ואפילו תרומה דלא גרע מבעולי
זה ואינו ממעט קדשים קלין אלא ממריק' וטטיפה

אני ברוך בר רבי יצחק כתבתי ספר זה ויבין ויטכיל הרואה בסימני' שהם רמזי' אס יראה בהם מעין שלתו
גם הם ימצא מפורש בהרבה מקומות * גם כן הם ימצא מפורש בהרבה מקומות בירור הדבר בקוצר עם
קצת ראיות דרך קצרה * אמנם בדרך הספר למקום אשר יורכו הסומן ללכת ולראות עם ימצא הכל לביור
ראיות וטעמים באורך ככל הצורך * וגם הם סוף כל הלכה והלכה חוזר ומפרש בקוצר הפסק עם ראיות
למען ירוץ קורא בו * ה' כל מפורש כאשר הראונו מן השמים * ולא מרדעתי ומלבי עשיתיו כי אם מפני רבותי
קדושי עליון * ואיס על מקומו מבואר שמו * זה הספר נקרא ספר התרומה ועץ כי מרדעתי הם מתרומות
בעלי מזימת קדושי בור טוכן רומה יסרתיו להורות לפתאים ערמה אם יקרה לאיש מסגה מאומה בו יקרא
וימצא שמה חפכו מאיר תעלומה לכל יודעו תהי כפשו סוקקה וכמה לראות בו תמיד כמה ותמה ואל מפיו
אלי יתן חכמה ועליון דעת גם ירבה עצמה לבאר כמטפט זה ספר התרומה :

נסלם ספר התרומה הזה בבית דניאל בומבירג ותהי
השלמתו ביום ו' ב' לחדש ניסן שנת הרפ"ב
ל'ק האל הכותן ליעף כח הוא יתן לנו
כח ועזר מאתו להשלי ולהתחי
סאר ספרי הקדש וכן
יהי רצון מלפניו
אמן

PROBLEM 1004

$$\frac{1}{2} = \frac{90M^2R}{\dots}$$

$$\frac{1}{2} = \frac{358}{\dots}$$

Brandeis University Library

RARE BOOKS

